

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HOMERI ODYSSEA

GRÆCE ET LATINE.

HOMERI ODYSSEA

GRÆCE ET LATINE.

EDIDIT,

ANNOTATIONESQUE,

EX NOTIS NONNULLIS MANUSCRIPTIS

A SAMUELE CLARKE, S.T.P.

RELICTIS,

PARTIM COLLECTAS, ADJECIT

SAMUEL CLARKE, S.R.S.

EDITIO SEXTA.

Τὴν Οδύσσειαν, καλὸν ἀνθρωπίνου βίου κἀνεκτεροί.

Alcidamas, apud Arist. Rhet. l. 3. c. 3

TOM. II.

EDINBURGI:

PUBLISHED BY ROBERT MARTIN.

MDCCCXLVI.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Ξ'.

Ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Ξ'.

ΞΕΝΙΣΜΟΣ Ὀδυσσείας γίνεται ἐν τῷ ἀρχῷ παρ' Εὐμαίῳ· καὶ ποικίλη τις ὁμιλία.

" Ἀλλη ὑπόθεσις.

ὈΔΥΣΣΕΩΣ παρουσία πρὸς Εὐμαίον, καὶ λόγοι γίνονται, ἀναπλάττοντες ἑαυτὸν, καὶ πράξεις τινὰς ἐκτιθέμενον.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεύς πρὸς Εὐμαίον ὁμιλία.

" Ἀλλως.

Ξῖ δ' Ὀδυσῆα ξένισεν Εὐμαίος ἀρχῷ ὑφορβός.

Αἴταρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν,
Χῶρον ἀν' ὕληντα δι' ἄκριας· ἥ οἱ Ἀθήνη

At hic ex portu ingressus est asperam viam,
Locum per sylvosum, per juga; quā ei Minerva

Ver. 1. Ἀνὰ δ' ἐκ λιμένος προσέβη &c.] Laudat hic Poetam Dionysius Halicarnasensis, quod sententiarum membra ita intersecuerit, periodosque ita disposuerit, ut ad orationem solutam quā proxime accedat narratio. Τὸν δὲ βουλόμενον ἐν τούτῳ τῷ μίρῳ παρέρχων τὰ τῆς λέξεως μέρη, δι' πολυειδῶς στρέφειν τι καὶ συναρμόττειν, καὶ τὰ κῶλα ἐν διαστήμασι καὶ ἐν συμμίσει, μὴ συναρπάζοντα τὰς στίχους, ἀλλὰ διατίμνοντα τὸ μέτρον, ἀνιστάει καὶ αὐτὰ καὶ ἀνέμειν· πολλὰ γὰρ δι' καὶ εἰς κίρματα συνάγειν βραχυτέρα κῶλων, τὰς τι

TOM. II.

περιόδους μᾶλλον ἰσομεγέθεις, μᾶλλον ὁμοιοσχημόνας τὰς γοῶν παρακειμένης ἀλλήλαις ἐργάζεσθαι. "Εγγιστα γὰρ φησινταί λόγοις τὸ παρὰ τοὺς βιβλίους καὶ τὰ μέτρα σιωπασθῆναι. — Ἀνὰ δ' "ἐκ λιμένος &c." Dionys. Halicarn. περὶ συνθέσεως, § 26. Ubi de hoc loco fusiōs.

Ibid. — δ' ἐκ.] Apud Dionysium, ἐκ' ἐκ.

Ibid. — τρηχεῖαν ἀταρπὸν, Χῶρον ἀν' ὕληντα.] Οἷαν διὰ πλείονων σημαίνει Κρανῆν [τὴν Ἰθάκην] καλῶν. Strabo, Geograph. lib. X. pag. 697. al. 454. Vide suprā ad l. 21.

Ibid. — τρηχεῖαν.] Vide ad Il. β', 633.

A

Πίφραδε δ' ἰον ὑφορβόν, ὃ οἱ βίότοιο μάλιστα
 Κήδετο οἰκῶν, οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
 Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὖρ' ἤμενον, ἔνθα οἱ αὐλὴ 5
 Ὑψηλὴ δίδμῃτο, περισκίπτῃ ἐνὶ χώρῳ,
 Καλὴ τε, μεγάλη τε, περιδρόμος· ἦν ῥα συβώτης
 Αὐτὸς δείμαθ' ὕεσιν, ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
 Νόσφιν δεσποίνης, καὶ Λαέρταο γέροντος,
 ῥυτοῖσιν λάεσσι, καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῃ· 10
 Σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερεῖς ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Πυκνοὺς καὶ θαμνίας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας·
 Ἔντοσθεν δ' αὐλῆς σφειοὺς δυοκαίδεκα ποίει
 Πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσίην ἐν δὲ ἐκάστῃ
 Πεντήκοντα σύες χαμαιιυνάδες ἐρχατόωντο 15

Designaverat eximium subuleum, qui ei victum maximè
 Curabat famulorum, quos comparaverat nobilis Ulysses.
 Eum autem in vestibulo invenit sedentem, ubi ei caula 5
 Alta aedificata erat, undique-conspicuo in loco,
 Pulebraque, magnaue, vacuis-spatii-circumdata; quam scilicet subulcus
 Ipse aedificaverat suibus, absente rege,
 Sine dominâ, et Laërte sene,
 Advectitiis lapidibus, et cinxerat sepe-spinosâ; 10
 Palosque extrâ adegerat prorsus hinc atque illinc,
 Densos et crebros, nigrâ roboris parte circum-âssâ:
 Intra verò caulam suilia duodecim fecerat
 Propè invicem, cubilia suibus; in singulis autem
 Quinquaginta sues humi-cubantes concludebantur 15

Ver. 3. Πίφραδ.] Vide ad II. β', 314. et
 ξ', 500.

Ibid. — δῖον ὑφορβόν.] Fidelitate nimirum, et in rebus domini sui curandis studio eximium. Barnesius et propter Generis nobilitatem δῖον appellari existimat. Vide infrâ ad ver. 22. item i, 412.

Ibid. — ὃ οἱ.] *Al.* ὃ οἱ.

Ver. 4. — κτήσατο.] Vide suprâ ad i, 296.

Ver. 6. — περισκίπτῃ ἐνὶ χώρῳ.] Eustathius in commentario citat, *κατασκευαστοὺς λίθοις*. Minus rectè, propter sequentem ῥυτοῖσιν λάεσσι, ver. 10.

Ver. 7. — περιδρόμος.] Περιδρόμῳ, γρίκτος μὴ ἔχουσα τοὺς ἐπαδίζοντας τῇ βουλομένη περιδραμῇ καὶ περιδρῶν αὐτῇ. Schol.

Ver. 8. Δένος θαμνίας.] Τὸ δὲ "αὐτὸς δείμαθ' ὕεσιν ἔχον ἔχον τὸ Δένος" — ὡς αὐτὸς διαπαύεται. Eustath. *Al.* Αὐτὸς δείμαθ' οἷος.

Ver. 10. ῥυτοῖσιν λάεσσι.] Ἐλαστοῖς, μεγάλοις, καὶ μὴ δυναμένοις διὰ χειρὸς βαταχθῆναι λίθοις. Schol.

Ibid. — ἐθρίγκωσεν.] Ἐχαρῆκωσεν

θρίγκωσεν δὲ λήγεται ἢ ἐπὶ ταῖς οἰκῇς στεφάνῃ. Schol.

Ibid. — ἀχέρδῃ.] "Ἀχέρδης ἵσταν ἀναθῶνις φυτόν, ἐξ οὗ τὰς αἰμασίνας ποιεῖται." Εἴποι δὲ ἀπιδόσαν τὴν ἀγρίαν ἄποιον ἀναθῶνις γὰρ ἢ αὐτὴ ἰσθῆναι ἵται. Schol.

Ver. 11. Σταυροῖς.] Τὰ ἐξῆς καὶ ἀπὸ τῶν ἐξῆς. Schol.

Ver. 12. — θαμνίας.] *Al.* μεγάλους.

Ibid. — μέλαν δρυὸς.] "Ἦναι δένος, ἢ τὴν ἰντερῶν, τὸ ἰσθῆναι τοῦ δρυὸς μελάνδρου γὰρ λήγεται διὰ τὴν χειρῶν, ἢ τὸν φλοῖον τῆς δρυὸς." Schol. Ἀριστάρχης δὲ τὸν φλοῖον οὗτο τοῦ. Ἐκάτης δὲ τὸν δασύτητα καὶ πολλὰν στυκίτητα τὸν φύλλον μελάνδρου καλεῖ. Eustath.

Ver. 15. — εὐνὰς χαμαιιυνάδες.] Ἀπὸ τοῦ παρακλουθῶντος αὐταῖς πολλά γὰρ τῶν ἄλλων τιτομαθῶν ἐξῆς κομᾶται καὶ ἰσθῆναι. Eustath. Παχύνεται δὲ οὐκ οὐκ ἀπὸ μὴ λουφῶντος μέλιντος, ἀλλ' ἐν τῇ βορβόρῃ διατρέχοντα εἰ καὶ στερεομένη. Καὶ Ὅμηρος δὲ ἵσταν ὑποδραμῶν ταῦτα· περὶ μὲν οὖν τοῦ πυλινδῆσαι αὐτὸν καὶ φιλαδῆν τοῖς ὑποδραμῶν ἐλμασι λίγων "εὐνὰς χαμαιιυνάδες." *Ellian. de Animat. lib. V. cap. 45.*

Θήλειαι τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσυνες ἐκτὸς ἱανόν,
 Πολλὸν παυρότεροι· τοὺς γὰρ μινύβεςκοι ἔδαντες
 Ἀντίθεοι μνηστῆρες· ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
 Αἰεὶ ζατρεφίαν σιάλων τὸν ἄριστον ἀπάνταν·
 Οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἐξήκοντα πέλοντο. 20
 Πὰρ δὲ κύνες, Δῆρσσιν ἰοικότες αἶν ἱανόν
 Τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
 Αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἰοῖς ἀράρισκε πέδιλα,
 Τάμνων δέρμα βόειον, εὐχρὸς· οἱ δὲ δὴ ἄλλαι
 Ὠχοντ' ἄλλυδις ἄλλος, ἀμὶ ἀγρομένοισι σύεσσιν 25
 Οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποκροῖηκε πόλιςδε,
 Σὺν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλωσιν ἀνάγκη,
 Ὅφρ' ἐρεεύσαντες, κρείων κορυσσάμενο θυμόν.

Foeminae genitrices; mares autem foris dormiebant,
 Multo pauciores; hos enim minuebant comedentes
 Eximii proci; quippe mittebat subulcus
 Semper saginatorum porcorum optimum omnium:
 Hi verò trecentique et sexaginta erant. 20
 Juxta autem canes, feris similes, semper dormiebant
 Quatuor, quos nutriverat subulcus, princeps virorum.
 Ipse autem circa pedes suos aptabat calceamenta,
 Incidens pellem bubulam, bene-coloratam: caeteri autem jam
 Ibant aliò alius; cum congregatis suibus 25
 Tres; quartum autem dimiserat ad-urbem,
 Suem ut-ageret procis superbis, ex-necessitate;
 Ut sacris-factis, carnibus satiarent-se animo.

Ver. 16. Θήλειαι τοκάδες.] Eustathius ex Epitheto isto "τοκάδες" colligendum existimat, præter has, alias fuisse steriles. "Ορα δὲ (inquit) καὶ ὡς μεταξὺ ἀρσυνων συνὶ καὶ τοκάδων οὐκ ἴσους μὲν τὰς στείρας, ἰσὺς δὲ ἄρσυνες καὶ αὐτὰς, διὰ τοῦ ἰσίου." Θήλειαι τοκάδες." διὰ τὸ ἴσαι καὶ ἰστέρας θηλείας ἀπὸ τῶν τοκάδων λέγει. Cui tamen observationi vix ullus videtur locus.

Ver. 18. Ἀντίθεοι μνηστῆρες.] Malè Scho-liaſtes: Nūn, οἱ ἰσάντις τοῖς θεοῖς. Quo sensu vox Ἀντίθεοι nequaquam apud Poetam usur-patur. Reptūus Eustathius: Τὸ δὲ, "Ἀντί-θεοι μνηστῆρες," — ἵ τοῖς ἰστέροις λίγαι, διὰ τὴ γένος συχόν, καὶ πάλλας καὶ πλοῦτον καὶ ἀν-δρείαν, Ὁμαρκατέρας ἰσεί. Vide ad Il. γ', 16. et γ', 88.

Ver. 21. Πὰρ δὲ κύνες, Δῆρσσιν ἰοικότες.] "Οἱ καὶ τοῖς κρινερότατοις καλὰ τινα παραπλά-κων ἢ Ποιότης, πλάττει ἰσταυὰ καὶ ἔτι ἐκινδύ-νουν ἂν μικροῦ ὁ Ὀδυσσεὺς ἐν τῶν κυνῶν τοῦ Εὐ-καίου. ἢ μὴ οἷα σοφὴς ἰφιδάξατο. Eustath.

Ibid. — αἶν ἱανόν.] Eustathius in com-mentario citat, ἐκτὸς ἱανόν. Ex versu (ut videtur) 16.

Ver. 22. — ὄρχαμος ἀνδρῶν.] Nūn ἔρχοις

ἰσὶ τῇ ὑγίαι. Schol. Alièr Eustathius: "Οἱ σπινάνων τὸν Εὐμαιον, — λίγαι — " ὄρχαμος ἀνδρῶν," ἦγον ἀρχικὸν ἀνδρα· ἢ καὶ ἔρχοντα δούλων ἰσίων, ὡς καὶ μινὰ ταῦτα φανέ-ται. Videtur autem Epitheto hoc apud Poetam, ut et Epitheto διος, suprā ver. 2. et similibus, homo quāvis de causā eximius denotari. Similiter Philætiſ bubulcus, ὄρ-χαμος ἀνδρῶν appellatur infrā ὁ, 185. Vide suprā ad ver. 2.

Ver. 24. Τάμνων.] Ἀλ. Τίμων.

Ibid. — εὐχρὸς.] Ἀλ. ὠχρον.

Ibid. — οἱ δὲ δὴ ἄλλαι.] Ὡς δηλαδὴ ἔρχαι ἢ Εὐμαιος. Eustath.

Ver. 26. — ἀποκροῖηκε.] Vox ἀποκροῖ-η hoc in loco non est Perfectum, sed aoris-tus ex ἀποκροῖημαι. Alioqui non constaret Temporum ratio. Vide ad Il. δ', 37.

Ver. 28. — κορυσσάμενο θυμόν.] Ἀλ. κορ-υσσαιο θυμῷ. Quæ fortè et verior lectio. Maxime enim propria ista Vocis Medice sig-nificatio; " Ut se ipsi satiarent animo." At-que ita infrā ver. 46. κορυσσάμενος κατὰ θυμόν. Vide suprā ad I, 491. et ad Il. ε', 167. Cæterum Eustathius hoc malè in parte accipit, Procisque à Poetā vitio datum exi-

Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύνας ὑλακόμωροι
 Οἱ μὲν, κεκλήγοντες ἐπέδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 30
 Ἔζετο κερδοσύνη· σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπτεσε χεῖρός.
 Ἔνθα κεν ὦ παρὰ σταθμῷ ἀεικέλιον πάθειν ἄλγος,
 Ἀλλὰ συζῶτης ὥκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπῶν
 Ἔσσυτ' ἀνὰ πρόθυρον· σκῦτος δέ οἱ ἔκπτεσε χεῖρός.
 Τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἄλλυδις ἄλλη 35
 Πυκνήσιν λιθάδεσσιν· ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα·
 ὦ γέρον, ἧ ὀλίγου σε κύνες διεδηλήσαντο
 Ἐξαπίνης· καὶ κέν μοι ἐλεγχείην κατέχευας.
 Καὶ δέ μοι ἄλλα Θεοὶ δόσαν ἄλγέα τε, στοναχάς τε
 Ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων 40
 ἦμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλα

Extēplō verō Ulyssem viderunt canes latratores :
 Hī quidem clamantes accurrerunt ; at UlysSES
 Sedit astutiā ; baculumque ei excidit manu.
 Tunc suum apud stabulum indignum sustinuisset dolorem,
 Sed subulcus ocyūs pedibus velocibus subsecutus
 Ruit per vestibulum ; corium verō ei excidit manu.
 Canes quidem increpans pepulit aliō aliūm 35
 Crebris lapidibus ; ipse verō affatus est dominum :
 “ O senex, certē propemodūm te canes disperdiderunt
 “ Repentē ; et mihi opprobrium offudisses.
 “ Quinetiam mihi alios Dī dederunt doloresque, gemitusque :
 “ Deo-parem enim ob-herum lēgens et dolens 40
 “ Sedeo ; alijs autem sues pingues nutrio

stimat. Tē δὲ “ κρείσσεται,” (inquit) ὅτι
 ἀνίσταται ἀγὰρ τοὺς ἀνδράσι, πολλὰ καὶ ἰδὲ λαβῆναι.
 Sed min⁹ rectē. Nam eandem phrasin u-
 surpat Poeta infrā ver. 46. de Ulysse : alijs
 permultis in locis, ubi isto sensu accipi
 nullo modo potest.

Ver. 29. — κύνας ὑλακόμωροι.] Ὁ μὲν
 Ἀείσασαρχος, ἐξέφωνε· κρείσσον δὲ ἀποδιδόναι,
 οἱ περὶ τοῦ ὑλακτιῶν μίμωρην μίμωρην, ὅ ἵστί πτω-
 νημῖνοι. Schol. Simili ratione voces ἰγχεῖαι
 μίμωρην, ἰμωρῶν ἐχρονῶντο τοὺς περὶ τὰ ἰγχεῖαι
 μίμωρην μίμωρην· et οἱ περὶ τοῦ καὶ τῶν μίμωρην
 μίμωρην. Iliad. β', 692. γ', 242. Quod autem
 addit Eustathius : ἡ καὶ οἱ περὶ ὑλακτιῶν καὶ φυ-
 λακτιῶν ἵστί, παρὰ τὴν ἄρην, τὴν φυλακτιῶν
 planē ridiculum.

Ver. 30. Οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπέδραμον.]
 Sic apud Theocritum :

Τοὺς δὲ κύνας προσέειπεν ἀπὸ προθύρου αἰψ' ἰνόν-
 σαν, —

Θεσπίστι δ' ὑλάσαντες ἐπέδραμον ἄλλοθεν
 ἄλλος. Idyll. XXV, 68. 70.

Ibid. — κεκλήγοντες.] Vide ad II. β',
 314. et γ', 31. Al. κεκλήγοντες.

Ibid. — αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἔζετο κερδοσύ-
 νη.] Φωνεῖν φωνὴν βοήθημα πρὸς ἀποτροπὴν κυ-
 λων.

ἴδον, τὸ καθισθῆναι καὶ προσέειπαι τὴν βῆσιν, ὡς μὴ
 ἰατρίῳ μιν. Schol. et Eustath. Similiter Plu-
 tarchus : Ἡμίον μιν ἐμφασιν ἰμῶν καὶ ὑψηλοῦ
 φωνήματος ποιοῦσιν οἱ κύες, ἀποτροπίζονται τῶν
 συγκλητῶν μιν. ἄς σου καὶ ταῦτα ἴσῃται. “ Οἱ
 “ μὲν κεκλήγοντες ἐπέδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 “ ἔζετο κερδοσύνη· σκῆπτρον δὲ οἱ ἔκπτεσε χε-
 “ ρός.” Οὐκ ἴσῃται γὰρ προσμάχονται τοῖς ὑποσι-
 σοῦσι καὶ γιγνόμεναι ταπεινὰ τὰς ἔξῃ ἰσχυρίσας. De
 Solertiā Animalium. Et Plinius de canibus :
 “ impetus eorum (inquit) et sœvitia miti-
 “ gatur ab homine considente humi.” Nat
 Hist. lib. VIII. cap. 40. Notandum tamen
 apud Poetam neque istā ratione tutum fu-
 isse Ulyssem, nisi Subulcus etiam canes vi
 abegisset ; ver. 32. 35.

Ver. 31. — σκῆπτρον δὲ οἱ ἔκπτεσε χεῖρός.]
 Οὐ διὰ φόβου, ἀλλὰ ἵνα ἴδῃ τὴν ἀντίαν. Schol.

Ver. 35. Τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας.]
 Sic apud Theocritum :

Τοὺς μὲν ὅγχι λάσαντες, ἀπὸ χθονὸς ὅσον αἰεταί,
 Φινγίμην ἀψ' ὁπίσω διδίσκοντο τρηχὺ δὲ φωνῇ
 Ἠπίλιν· μάλα πᾶσι, ἱερήσας δὲ ὑλαγμοῦ.
 Idyll. XXV, 73.

Ibid. — ἄλλυδις ἄλλη.] Al. ἄλλυδις ἄλ-
 λων.

"Εδμεναι· αὐτὰρ κείνος ἐελδόμενός που ἔδωδ' ἤς
 Πλάζετ' ἐπ' ἀλλοθρόαν ἀνδρῶν δῆμόν τε, πόλιν τε,
 Εἵπου ἔτι ζῶει, καὶ ὄρᾳ φάος ἡελίοιο.
 'Αλλ' ἔπειο, κλισίηνδ' ἴομεν, γέρον, ὄφρα καὶ αὐτὸς 45
 Σίτου καὶ οἴνιο κορεσσάμενος κατὰ θυμόν,
 Εἵπης, ὁππόθεν ἔσσι, καὶ ὁππόσα κῆδ' ἀνέτλης.
 "Ὡς εἰπὼν κλισίηνδ' ἠγήσατο δῖος ὕφορβος·
 Εἶσεν δ' εἰσαγαγὰν, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας·
 'Εστόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγὸς, 50
 Αὐτοῦ ἐνεύναιον, μέγα καὶ δασύ· χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς,
 "Ὅττι μιν ὥς ὑπέδεκτο· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ζεὺς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
 "Ὅ,ττι μάλιστ' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συζῶτα· 55
 Εἷν', οὐ μοι θέμις ἔστ', οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι,
 Εἷνον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες
 Εἷνοί τε, πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
 Γίγνεται ἡμετέρῃ· ἡ γὰρ δμῶν δίκη ἐστίν,

" Ad-comedendum : at ille egens alicubi cibi

" Vagatur apud alienorum virorum populumque, urbemque ;

" Sicubi adhuc vivit, et videt lumen solis,

" Verum sequere, ad casam eamus, senex, ut et ipse 45

" Cibo et vino saturatus in animo,

" Dicas, undē sis, et quot dolores toleraveris."

Sic locutus ad casam praeivit nobilis subulcus :

Collocavitque illum introductum : virgulta autem substravit densa :

Instravitque pellem villosae agrestis caprae, 50

Ibidem cubile ut esset, magnum et densum : gaudebat autem Ulysses,

Quod ipsum sic exciperet ; verbumque dixit, et compellavit :

" Jupiter tibi det, hospes, et immortales dii alii

" Quodcunque maximē velis, quia me lubens excepisti."

Illum autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce : 55

" Hospes, non mihi fas est, neque si pejor te venerit,

" Hospitem indignē tractare ; à Jove enim sunt omnes

" Hospitesque, pauperesque ; munus verò exiguumque, charumque

" Est nostrum ; hic enim servorum mos est,

Ver. 43. — δῆμόν τε, πόλιν τε.] Vide ad II. β', 547.

Ver. 46. Σίτου καὶ οἴνου.] *Al.* Οἴνου καὶ σίτου.

Ver. 48. "Ὡς εἰπὼν, κλισίηνδ' ἠγήσατο.]

Dixit, et angusti subter fastigia tecti
 Ingentem Aeneam duxit ; stratisque locavit.

Effultum foliis et pelle Libystidis ursae.
En. VIII, 366.

Ver. 50. — ἰονθάδος.] Δασείας, ἰονθὰ γὰρ

καὶ ῥίζας καὶ ἱαφύσις τῶν περικλῶν. Schol. Ἰστίον δὲ ἔτι ἐν τῇ περὶ ἰουμασίας ἡλικιῶν γραφῇ ὁ γραμματικὸς Ἀριστοφάνης — περὶ ἰονθάδος Ὀμηρικῶν, — ἔτι ἰσ' ἡλικίας τινὲς καὶ μυγίλους αὐτὸ φησὶν ὁ Πιοπτής. Eustath. ad I, 221.

Ver. 54. — ὑπέδεξο.] *Al.* ὑπεδέξα.

Ver. 56. — ἔλθοι.] *Al.* ἔλθῃ.

Ver. 57. — πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες Εἷνοι.] Vide supra ad ζ', 207. et ι', 269, 270.

Ver. 58. — δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.] Vide supra ad ζ', 208. et ad II. ε', 167.

Αἰεὶ δειδιόταν, ὅτ' ἐπικρατίωσιν ἄνακτες 60

Οἱ νέοι· ἧ γὰρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν,

"Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκίως ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὅπωςσεν,

Οἷά τε ᾧ οἰκῇ ἄναξ εὐθυμος ἔδωκεν,

Οἰκόν τε, κληῖρόν τε, πολυμνήστην τε γυναικά,

"Ὅς οἱ πολλὰ κάμησι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξῃ 65

'Ὡς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέζεται, ᾧ ἐπὶ μίμνω.

Τᾷ κέ με πόλλ' ὤνησεν ἄναξ, εἰ αὐτόθ' ἐγῆρα·

'Αλλ' ὀλεθ' ὥς ᾤφειλλ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι

Πρόχην, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν

Καὶ γὰρ ἐπεῖνος ἔβη Ἀγαμέμνωνος εἴνεκα τιμῆς 70

'Ιλιον εἰς εὐπάλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.

"Ὡς εἰπὼν, ζωστήρι Δωῶς συνέτρεχε χιτῶνα·

Βῆ δ' ἵμεν ἐς συφεοὺς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων·

"Ἐνθεν ἐλὼν δὺ' ἐνεῖκε, καὶ ἀμφοτέρους ἴευσεν·

Εὐσέ τε, μίστυλλέν τε, καὶ ἀμφ' ὀβελῶσιν ἔπειρεν 75

" Semper timentum, cum dominantur heri

60

" Juvenes: certe enim illius quidem dii redditum impediunt,

" Qui me studiosè dilexisset, et possessionem dedisset,

" Qualia scilicet suo famulo dominus benignus dederit,

" Domumque, et facultates, et multum-ambitam uxorem:

" Qui ei multum laboraverit, cuique Deus laborem incrementum adjuverit: 65

" Ut et mihi hic labor incrementum-habet, in quo versor.

" Idem me multum juvisset dominus, si hic senesceret;

" Sed perit: utinam Helenae genus perisset

" Funditus; quoniam multorum virorum genus solvit:

" Etenim ille ivit Agamemnonis propter honorem

70

" In Ilium aptum-equis, ut Trojanos oppugnaret."

Sic locutus, cingulo celeriter constringebat tunicam;

Perrexitque ire ad suilia, ubi greges conclusi erant porcorum:

Illinc sumptos duos attulit, et ambos mactavit:

Ustulavitque, conciditque, et verubus infixit:

75

Ver. 60. — ἔτ' ἐπικρατίωσιν ἄνακτες Οἱ νέοι.] Eustathius per istud ἄνακτες νέοι Procos intelligit. Τὸ δὲ "ἐπικρατίωσιν ἄνακτες" ἐμφάνει ἀπὸ μνηστικῆν ἔφην. Dna. Doctior autem hoc de Telemacho accipiendum contendit: ut opinor, minus recte.

Ibid. — ἐπικρατίωσιν.] Apud Eustathium, ἐπικρατίωσιν.

Ver. 61. — τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν.] Id est, κατὰ νόστον τοῦτον τὸν νόστον. Ut recte notavit Barnesius.

Ver. 62. "Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκίως ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὅπωςσεν.] Barnesius male vertit, "Qui me "valde diligebat, et possessionem procul-dubio "dedit." Ac si particula κεν utrumque vocabulorum ἐφίλει et ὅπωςσεν non aequè re-

Ver. 65. — ἀέξῃ.] Al. ἀέξῃ.

Ver. 66. — ᾧ ἐπὶ μίμνω.] Al. ᾧ ἐπὶ μίμνω.

Ver. 68. 'Αλλ' ὀλεθ' ὥς ᾤφειλλ'.] Καὶ ὁ φησὶ μὴ ἵνα αὐτὸν ἰσχυρὸν διὰ τῆς Ἑλένης ἴδῃ ἄλλος διὰ λύσιν ἄρσεν σχηματίζον τὸν ταυτὸν λόγον ἐς ἀπὸ φῆν' ὥς ᾤφειλλ' Ἑλένης, &c.] Eustath.

Ver. 69. Πρόχην.] Νῦν, παρατίθω. Schol. Quod autem de hoc versu annotat Eustathius: Τὸ δὲ "ὅδε γούνατ' ἔλυσεν" δοκίμ' ἀντιφάσις ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τῆς "Ἑλένης" ἵνα αὐτὸν ἀέξῃ, ὡς ἐπὶ γούνατ' ἔλυσεν τὴν Ἑλένην, καὶ πολλῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν id verò subtilius videtur.

Ver. 72. — συνέτρεχε.] Al. ἐπὶ τρεχε.

Ver. 75. Εὐσέ τε, μίστυλλέν τε.] Al. Εὐσέ, μίστυλλέν τε.

Ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρον παρήθη· Ὀδυσῆϊ,
Θέρμ' αὐτῆς ὀξελοῖσιν ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν·
Ἐν δ' ἄρα κισσυβία πίρνη μελιηδέα οἶνον
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἵζειν, ἐποτρύναν δὲ προσηύδα·

Ἔσθιε νῦν, ᾧ ἔεινε, τά τε δμῶεσσι πάριστι

80

Χοίρε· ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἴδουσαν,
Οὐκ ὅπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν, οὐδ' ἐλεπτόν.

Οὐ μὲν σχίτλια ἔργα Θεοὶ μάκαρες φιλοῦσάν.

Ἀλλὰ δίκην τίουσιν, καὶ αἵσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.

Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἳτ' ἐπὶ γαίῃς

85

Assata autem omnia, ferens apposuit Ulyssi,
Calida ipsis in verubus; farinamque calidam inspersit;
In poculo autem miscebat dulce vinum:

Ipse verò ex-adverso sedit; adhortansque allocutus est:

"Comede nunc, ò hospes, qui utique servis adsunt,

80

"Porculos; at pingues sanè sues proci comedunt,

"Non ultionem divinam habentes in mentibus, neque misericordiam.

"Haud quidem improba opera Dii beati amant,

"Sed justitiam honorant, et aequa opera hominum.

"Etiam hostes quidem et inimici, qui terram

85

Ver. 76. Ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα.] Vide
suprà ad β', 300. et ad II. 4, 466.

Ver. 77. — πάλυνεν.] Vide ad II. 4, 309
et 338.

Ver. 78. — κισσυβία.] Ἀργεῖων ἰσχυ-
ματι. Schol. Vide infrà ad ver. 112.

Ibid. — πίρνη μελιηδέα οἶνον.] Ἦγον συν-
έμαζον ἔδωκεν. Eustath. Al. πίρνα.

Ver. 81. Χοίρε· ἀτὰρ σιάλους γε σύας.]
Ὅτι διαφερὰ τοῦ ἰσχυματι χρίων καὶ συνῶ, ὡς
ἡμεῖς οἱ ἔδωκεν. — καὶ ἴσως ἢ καὶ ἡλικίαν
ἢ διαφερὰ τοῦ χρίων καὶ τοῦ σιάλου· ἢ κατὰ
τὸ ζατιοφίης μιν ἵσται τοὺς σιάλους, — ἡλιγο-
σφίης δὲ τοὺς χρίων. Eustath. Ἡ δὲ καὶ πα-
λαιὸς νόμος, ὡς φησὶν Ἀνδρόσιον, τῆς ἰσχυοφίης
ἵσται τῶν θριμμάτων, μὴ σφάττειν πρῶτον
ἀσπίκτον ἢ ἔσκατον διὰ τὸ πᾶν τίλμα ἡσθιον.
— ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἴδουσι.
Athensius, lib. IX. cap. 4.

Ver. 82. Οὐκ ὅπιδα φρονέοντες.] Ὅτι οὐκ, τὴν
ὡς τὸ μέλλει τῶν θεῶν ἰσχυοσφίης. Schol. Ita
infrà v, 215.

Οἳτ' ἐπὶ γαίῃς ἐσμένους θεῶν —.

Et q', 28.

— οἳτ' ἐπὶ γαίῃς ἐσμένους —.

At sperate Deos memores landi atque ne-
fandi. AEn. I, 543.

Vide et ad II. v', 388.

Ibid. — φρονέοντες.] Al. σφονέοντες.

Ver. 83. Οὐ μὲν σχίτλια ἔργα Θεοὶ μάκαρες
φιλοῦσάν.]

Ἔστιν γὰρ ἐν ἐπὶ γαίῃς οἳτ' οἱ θεοὶ.

Sophocl. Trachin. ver. 283.

Μοῦ γὰρ ὁ θεὸς τῆς βίαν —.

Euripid. Helen. ver. 909.

Nec facta impia fallacum hominum Cos-
lolicis placent.

Caful. Carm. XXX. ver. 4.

τῆς δὲ σφονέας τῶν θεῶν τῶν ἰσθίων τὸ βούλεισθαι
δικαίως τοὺς ἀνθρώπους βίαν καὶ τοῦτο φησὶν ὁ
Ποιητὴς ἰσχυοσφίης, "Οὐ γὰρ σχίτλια ἔργα
"ἔσθ'." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου
πομπῆς, § 14. Ubi notandum, pro Οὐ μὲν
σχίτλια, legisset hic Dionysium, Οὐ γὰρ σχί-
τλια, ἔσθ'.

Ver. 84. Ἀλλὰ δίκην τίουσιν, καὶ αἵσιμα
ἔργ' ἀνθρώπων.] Versus hic (notante Duporto,
Onomolog. Homericæ, ad hunc locum: itemque
Barnesio) apud Grotium in Stobæi Excerptis
legitur hoc modo:

Ἀλλὰ δίκην τίουσιν, καὶ ἵσται ἔργ' ἀνθρώπων.

Quod ferri non potest: Nam vox ἵσται ne-
cessariò producit. Nisi fortè legas
(conjectante Barnesio) καὶ ἵσται ἔργ' ἀνθρώ-
πων.

Ver. 85. 88. Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι,
— Καὶ μὲν τοῖς.] De hujusmodi Syntaxi
ἀποκρινόμενος, vide ad II. β', 353. et γ', 211.

Σημειώσω δὲ ἰσχυοσφίης τὸ ἀνατάλλαντος τῆς συν-
τάξεως καὶ ἀποκρινόμενος ἐν τῷ "Καὶ μὲν δυσμε-
νέες καὶ ἀνάρσιοι" Καὶ μὲν τοῖς ἐπὶ τοῦ κρᾶ-
"τιον θεῶν." Ἐχθρὸν γὰρ εἶναι κατὰ δικαιοσύνην
πρὸς αὐτοὺς, "Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι ἐστὶν
"δος ἰσθίων θεῶν." Μιμνήσκω δὲ ὁ Ποιητὴς ἰσχυοσφίης
θυμολογεῖσθαι ἀπὸ τῶν Εὐμαίων. Eustath. Ali-
am autem deinceps hujus loci explicandi

Ἀλλοτρίης βῶσιν, καὶ σφιν Ζεὺς ληΐδα δάη,
 Πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος·
 Καὶ μὲν τοῖς ὅπιδος κρατερόν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει·
 Οἷδε δὲ καὶ τι ἴσασι, Θεοῦ δέ τιν' ἔκλυον αὐδὴν,
 Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως 90
 Μνᾶσθαι, οὐδὲ νείεσθαι ἐπὶ σφέτερ'· ἀλλὰ ἔκηλοι
 Κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔτι φειδῶ.
 "Οσοι γὰρ νύκτες τε, καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν,
 Οὔποθ' ἐν ἱερέουσ' ἱερήιον, οὐδὲ δὴ οἶα·
 Οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες. 95
 Ἥ γάρ οἱ ζῷ γ' ἦν ἄσπετος· οὔτινι τόσση

"Alienam invaserint, et ipsis Jupiter praedam dedit,
 Impletisque navibus redierint domum unusquisque:
 "Etiam his quidem ultionis ingens metus animis incidit:
 "Hi verò etiam aliquid sciunt, Deique aliquam audierunt vocem,
 "Illius tristem mortem; quandoquidem nolunt ritè 90
 "Ambire, neque redire ad sua: sed tranquilli
 "Bona absumunt immodicè, neque ampliùs est parsimonia,
 "Quotquot enim noctesque et dies à Jove oriuntur,
 "Nunquam unam mactant victimam, neque duas solas:
 "Vinum verò consumunt immoderatè exhaustientes. 95
 "Certè ei victus erat copiosus: nulli tantus

rationem addit: "Ἰσως δὲ καὶ ἄλλως δύναται
 βεβῶς ἔχιν, εἴπερ τὸ διώτερον "μὲν" ληφθῆναι ἀν-
 τι τοῦ "ἀλλὰ;" ἵνα ἴσται μὴ ὑπερβῶς ἀλλὰ
 ἀπολύτως, ὅτι καὶ μὲν ἀνέροισι ἀνδρὲς σλήαντες
 δὴ τὰς νῆας, ἀπῆλθον ἀλλὰ καὶ τοῖς τοῖς δέος
 ἴσται ἐπιδόει. Quod est valdè infictum. Ita
 tamen accepisse videtur: *Meric. Casaubonus*:
 "Procorum," inquit, "iniquitatem Eumæ-
 "us Subulcus exaggerans, ait eos esse pe-
 "jores piratis hostibus, qui, factà in terram
 "aliquam impressione, contenti naves suas
 "spoliis implevisse, quasi divinam ultionem
 "aliquatenùs reveritù, aliò se conferunt;
 "nec terris, quas semel spoliaverunt, incu-
 "bant et incumbunt; quod contrà fiebat
 "à Prociis, quotidianis hostibus et spoliato-
 "ribus domùs Ulyssis." *De nuperà Homeri*
edizione, Dissertat. I. Eandemque interpreta-
 tionem secutus videtur *Bentleius*: ac si
 istud Πλησάμενοι δὲ τε νῆας, ἔσ. ver. 87. sen-
 tentià esset ἀπώδου. Sed errant viri eru-
 diti: hoc enim ait Poeta; nempè, "Terræ
 "alienæ populātoribus, etiam si prædam fe-
 "liciter nacti fuerint, domumque incolumes
 "redierint; metum tamen in posterum ultio-
 "nis animo incidere: Procos autem omni
 "vindictæ metu carere."

Ver. 86. — βῶσιν.] Ἐσίλωσιν ἐπὶ βῶσιν.
 Schol.

Ibid. — δάη.] *Al. δόην.*
 Ver. 87. — οἰκόνδε ἕκαστος.] *Eustathius* in
 commentario citat, οἰκόνδε νείεσθαι. Atque ita in
 duobus MSS. scriptum reperit *Tho. Bentleius*.
 Ver. 89. Οἷδε δὲ καὶ τι ἴσασι.] Ita edidit
Barnesius. Vulgati habent, Οἷδε δὲ τι ἴσασι.
 Quod est valdè durum.
 Ver. 90. 91. — οὐκ ἐθέλουσι δικαίως Μνᾶσ-
 θαι — ἀλλὰ ἔκηλοι Κτήματα δαρδάπτουσιν.]
 Hinc *Horatius*:
 Venit enim magnum donandi parca ju-
 ventus; [culinæ.
 Nec tantum Veneris quantum studiosa
 Vel, uti emendavit eruditissimus *Bentleius*:
 Venit enim (indignum!) donandi, ἔσ.
Serm. lib. II. v. 79.

Ver. 92. — οὐδ' ἔτι φειδῶ.] *Al. οὐκ ἔτι*
φειδῶ. Sed "ita scribendo, (ut rectè *Henri-*
cus Stephanus," "esset asyndeton." *Al. εἰδ'*
ἴσται φειδῶ.

Ver. 94. Οὔποθ' ἐν ἱερέουσ'.] *Al. ἱερέουσ'*:
 Ut infra ὅ, 3. ἱερίους. Atque eodem modo
 fortassè et ἱερίους pronuntiabatur.

Ibid. — ἱερίον.] Vide ad *Il. x', 159.*

Ibid. — δὴ οἶα.] *Al. εἶα.* Quod per-
 indè est. Vide ad *Il. á, 566.*

Ver. 96. Ἥ γάρ οἱ.] *Al. Ἥ γὰρ τοῦ.*

Ἄνδρῶν ἡρώων, οὐτ' Ἡπείροιο μελαίνης,
 Οὐτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτε ξυνεείκοσι φωτῶν
 Ἔστ' ἄφενος τοσσοῦτον· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω·
 Δώδεκ' ἐν Ἡπείρῳ ἀγέλαι· τόσα πάνα οἶων, 100
 Τόσσα συὼν συβόσσεια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
 Βόσκουσι ξεινοί τε, καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
 Ἔνθα δέ τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἑνδεκα πάντα
 Ἐσχατῇ βόσκοντ'· ἐπὶ δ' ἄνδρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
 Τῶν αἰεὶ σφιν ἕκαστος ἐπ' ἡματι μῆλον ἀγινεῖ, 105
 Ζατρεφίῳν αἰγῶν, ὅς τις φαίνεται ἄριστος.
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺς τάσδε φυλάσσω τε, ρύομαί τε,
 Καὶ σφι συὼν τὸν ἄριστον ἐὺ κρίνας ἀποπέμπω.
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἐνδυκίως κρέα τ' ἤσθιε, πίνε τε οἶνον
 Ἀρκαλέως, ἀκίῳν· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν. 110
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δειπνήσῃ, καὶ ἤραρε θυμὸν ἰδωδῇ,
 Καὶ οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος, ᾧ περ ἔπινεν,

"Virorum heroum, neque continentis nigrae,
 "Neque ipsius Ithacae, neque simul viginti virorum
 "Sunt divitiae tantae: ego verò tibi recensebo:
 "Duodecim in continente armenta sunt: tot greges ovium,
 "Tot suum pascua, tot stabula lata caprarum,
 "Pascunt hospitesque, et ipsius pastores viri.
 "Hic autem stabula lata caprarum undecim omnia
 "In extremo-agri pascuntur; virique boni custodiunt.
 "Quorum semper ipsis unusquisque in-dies pecudem fert,
 "Saginatorum caprorum, quicumque appareat optimus.
 "At ego sues has custodioque, tueorque,
 "Et ipsis suum optimum bene-selectum mitto."
 Sic dixit: ille autem ipse intente carnes comedebat, bibebatque vinum
 Avidè, tacitus; mala autem procis moliebatur. 105
 At postquam coenasset, et refecisset animum cibo,
 Etiam ei impletum dedit Eumaeus poculum, quo scilicet bibebat,

Ver. 97. — Ἡπείροιο μελαίνης.] Τῆς κατ' ἀντικεῖν Κιφαλληνίας νῦν λίγας μέρος δι' ἑσπ. τῆς μελαίνης Ἡπείρου αὐτὴ καὶ μὴ ἄλλων ἐκφύρεται, "Δωδεκ' ἐν Ἡπείρῳ ἀγέλαι." Schol. Vide Strabonem, Geograph. lib. X. pag. 695. al. 453.

Ver. 100. — ἀγέλαι.] Βοῶν δηλαδὴ, ἰσως δὲ καὶ ἰσπαν. ἰσ' ἀρφοῖν γὰρ φασὶν ἡ ἀγέλη κυμαλκεῖσθαι. Eustath.

Ibid. — πάνα οἶων.] Apud Strabonem, loco suprā citato, πάνα μῆλων.

Ver. 101. — συβόσεια.] Ita edidit Barnesius; atque ita apud Veteres legi annotat. Vulg. συβόσια.

Ver. 103. — ἑνδεκα πάντα.] Vide suprā ad I, 244. et ad II, κ', 560.

Ver. 106. Ζατρεφίῳν αἰγῶν.] Henricus Ste-

phanus legendum conjicit Ζατρεφίῳν τ' αἰγῶν.

Ver. 108. — ἐὺ κρίνας.] Ita Barnesius. Al. ὑπεκρίνας.

Ver. 111. — δειπνήσῃ.] Vide suprā ad δ', 535.

Ver. 112. Καὶ οἱ πλησάμενοι δῶκε σκύφος ᾧ περ ἔπινεν.] Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ Μυρλιανὸς ἐν τῇ περὶ τῆς Νισσογίδος φησὶν, ὅτι τῷ σκύφῳ καὶ τῇ πισυβίῳ τῶν μὴ ἐν ἄσπῳ καὶ μυστίῳ οὐδὲς ἔχρητο, συβῶται δὲ καὶ νομῆς καὶ οἱ ἐν ἀγρῷ, ὡς ἰ Εὐμαιὸς "πλησάμενος δῶκε σκύφος ᾧ περ ἔπινεν." Athenaeus, lib. XI. cap. 14. Vide et suprā ad ν', 57. Ceterum Eustathius hoc de Ulysse intelligit, qui, postquam ipse biberit, poculum Eumaeo tradat. Ἰστίον δὲ (inquit) ἔτι Ὀδυσσεὺς ἑταῖρῳ δίδωκε σκύφος

Οἶνου ἐνίπλειον ὃ δ' ἰδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

“ὦ φίλε, τίς γάρ σε κρίατο κτεάτεσσιν εἰοῖσιν, 115

“ὦθε μάλ' ἀφνειὸς καὶ παρτερὸς, ὥς ἀγορεύεις;
Φῆς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς.
Εἰπέ μοι, αἶψα πόθ' γινώ τοιούτων ἔοντα.

Ζεὺς γάρ που τόγε σῖδε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
εἴ κέ μιν ἀγγείλαιμε ἰδὼν ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλήθην. 120

Τὸν δ' ἡμίβει' ἔπειτα συβώτης, ἔρχαμνος ἀνδρῶν·

“ὦ γέρον, οὔτις ἐκείνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἔλθων

Ἀγγέλλων πείσεις γοναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν.

Ἀλλ' ἄλλως κοροιδῆς περὶ χρημῆνοι ἀνδρες ἀλήται

Ψεύδοντ', οὐδ' ἐθέλουσιν ἀληθεία μυθήσασθαι. 125

“Ὅς δ' ἂν ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,

Ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν, ἀπατήλια βάζει·

Ἢ δ' εὖ δεξαμένη φιλέει, καὶ ἕκαστα μεταλλᾷ·

καὶ οἱ ὀδυρομένη βλεφάρων ἀπὸ δάκρυα πίπτει,

Vino plenum: is verò accepit, gaudebatque animo,

Et ipsum compellans verbis alacris allocutus est:

“O amice, quisnam te emit possessionibus saia,

115

“Ita valdè dives et fortis, ut praedicas?

“Dicis autem ipsum periisse Agamemnonis propter honorem.

“Dic mihi, si fortè nòrim, talis cùm fuerit.

“Jupiter enim hoc scit, et immortales dii alii,

“Si de-eo viso nuntium-ferre-possim; per multa etenim loca erravi.” 120

Huic autem respondit deinde subulcus, princeps virorum:

“O senex, nullus illum vir vagatus ubi-venerit

“Nuncians persuaserit uxoriq̃ue et dilecto filio.

“Sed aliter receptionis indigentes viri errones

125

“Mentiuntur, neque volunt vera loqui.

“Quicumque enim errans Ithacae in populum venerit,

“Profectus ad dominam meam, fallacia loquitur:

“Haec verò benignè exceptum diligit, et singula inquit;

“Et ei lugenti palpebris lachrymae decidunt;

τῷ Εὐμείῳ, διδοίμενος κατὰ τὸν τοῦ ἀπο-
κρίσαν λόγον. Atque haec veram omnino
explicationem contendit Dna. Dacier. Sed
minús rectè. Prímò enim istud “ὅτι
“ἴστω” non est, (uti illi accipiunt,) ex
quo ipse jam “diderat;” sed, ex quo ipse
“ἴδωντα πείθεις;” (vid. ad K. 4, 37.) quod
de Ὀδυσσεὶ dici vix potuit. Deinde, si illud
“ὃ δ' ἰδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,” (quod vo-
lunt Eustathius et Dna. Dacier) de Eumæo
intelligatur; etiam sequens “καί μιν φω-
νήσας, &c.” de eodem intelligendum e-
rit. Rectius itaque Anthonius, loco jam su-
per citato, itaque Burnetius, istud “κατὰ

“σάμους δῶκε σάφους,” de Eumæo accipi-
unt.

Ibid. — σάφους.] Aristarchus apud A-
thenæum, lib. XI. cap. 4. legit σάφους.

Ver. 115. “ὦ φίλε, τίς γάρ σε.” Dantesius
legendum conjicit, εἴη δ' ἔρ σὺ. Vide au-
tem suprâ ad v. 174. 180. et ad Il. 4,
201.

Ver. 117. — φθίσθαι.] At. φθίσθαι. Vide
et suprâ ad β. 183.

Ver. 126. “Ὅς δ' ἂν ἀλητεύων.” At. “Ὅς δὲ
π' ἀλητεύων.

Ibid. — Ἰθάκης ἐς δῆμον.] Vide suprâ
ad 4, 103.

- Ἡ Θέμις ἐστὶ γυναικὸς, ἐπὶν πόσις ἄλλοθ' ὄληται. 130
 Αἰψά κε καὶ σὺ, γεραιέ, ἔπος περατεκτέναια,
 Εἵτις τοι χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα δόη.
 Τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέεις τ' οἰωνοὶ
 ῥινὸν ἀπ' ὀστέοφιν ἐρύσαι· ψυχὴ δὲ λείλοιπεν
 Ἡ τόν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὅστιά δ' αὐτοῦ 135
 Κεῖται ἐπ' ἡπείρου, ψαρμάκθ' εἰλυμένα πολλῇ.
 "Ὡς ὁ μὲν ἔνθ' ἀτόλῳλε· φίλωσι δὲ κήδ' ἐπίσσω
 Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τεταύχασται· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
 Ἡπιον ὦδε ἀνάκτα πιχέσσεσθαι, ὅππός' ἐπέλθω
 Οὐδ' εἴ κεν πατὴρ καὶ μητέρος αὐτὶς ἴκαμαι 140
 Οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμεν, καί μ' ἄτρεφον αὐτοί.
 Οὐδέ τι τῶν ἔτι πόσσαν οἰύραμαι, ἀχήμενός περ,
 Ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
 Ἀλλὰ μ' Ὀδυσσεὺς πόθος αἶνυται οἰχομένοισιν
 Τὸν μὲν ἐγὼν, ὃ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν 145

- " Qui mos est mulieris, cum maritus alibi perierit. 130
 " Statim et tu, senex, fabulam fabricares,
 " Si quis tibi laenamque, tunicanque, vestimenta daret.
 " Filius autem jam oportet canes velocisque alites
 " Cutem ab ossibus traxisse; anima vero destituit:
 " Vel illum sanè in ponto comederunt pisces, ossa autem ipsius 135
 " Jacent in littore, arenâ involuta multa.
 " Sic ille quidem illic perit; amicis vero dolores ponè
 " Omnibus, mihi autem maxime, effecti sunt: non enim amplius affum
 " Mitem adeo dominum inveniam, quocunque protectus-fuero;
 " Neque si ad patris et matris iterum ivero 140
 " Domum, ubi primùm natus sum, et me educaverunt ipsi,
 " Neque omnino ob-hos amplius tantùm lugeo, dolens licet,
 " Oculis ut-videam, existens in patriâ terrâ;
 " Sed me Ulyssis desiderium capit absentis.
 " Hunc quidem ego, ô hospes, etiâ non praesentem nominare 145

Ver. 133. — Τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες.]

Heu! terrâ ignotâ, canibus data praeda

Latialis

Alitibusque jaceat. — Bm. IX, 485.

Ver. 134. — ἰρύσαι.] *Al.* ἰρύειν.

Ver. 165. "Ἡ τόν γ' ἐν πόντῳ.]

ant gurgite maxsum

Unda feret; piscesque impasti vulnere
 lambent, — En, X, 559.

Ver. 141. — ἀνάκτα.] Apud Eustathium
 ὁδοῦ.

Ver. 142. Οὐδ' εἴ κεν.] *Al.* Οὐδ' ἐν, et Οὐδ'
 ἔρα.

Ibid. — ἀχήμενός περ.] *MS.* à Tho.
 Bentleio collatus, ἡμῖνός περ. Quod et aptius
 congruit cum sequente, Ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι.

Ver. 145. Τὸν μὲν ἰγῶν, ὃ ξεῖνε, καὶ οὐ πα-
 ρεόντ' ὀνομάζειν Αἰδῖομαι.] Φησὶ, ἐν Ὀδυσσεῖ
 φιλοφρονηματικῇ παρασηγορίᾳ ἰαμαῶν αἰδοῦμαι·
 ἀποσπέντων δὲ ἀδελφῶν καλῶ. Schol. Τὸ δὲ
 " ὀνομάζειν αἰδοῦμαι," ἀπὸ τοῦ αἰδοῦμαι Ὀ-
 δυσεῖα τὴν καλὴν πρὸς ὅμοια διχὰ τῶν ἀπο-
 ρήσων φιλοφρονησ. Eustath. Ἐστὶ μὲν γὰρ τῇ
 μετὰ τῶν Πυθαγορείων ἰαμαῶν Πυθαγορεῶν,
 ἀλλὰ ζῶντα μὴ ὅστις βούλονται δηλῶσαι, κα-
 λῶν αὐτὸν Διόν· ἰσὺ δὲ ἰσχυρότητον, καὶ οὐκ
 ἀνδρα. Καθάπερ Ὅμηρος ἀποφαίνει τὸν Εὐ-
 μαιον ὅτις Ὀδυσσεῖσι μνηστῆρων, "Τὸν μὲν
 ἰγῶν, ὃ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν Αἰ-
 δῖομαι· περὶ γὰρ μ' ἰφίλι καὶ κῆδον λίην."
 Jamblichus de vitâ Pythagoræ, cap. 35. Ne-
 scio tamen annon simpliciter fuerit ita locum
 hunc intelligere: nempe Eumæum Ulyssis.

Αἰδέομαι· περὶ γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ.
'Αλλὰ μιν ἠθέιον καλέω, καὶ νόσφιν ἔοντα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

ᾧ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀναινεῖναι, οὐδ' ἔτι φῆσθαι

Κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος·

150

'Αλλ' ἐγὼ οὐκ αὐτῶς μυθήσομαι, ἀλλὰ νῦν ὄρα,

'Ὡς νεῖται Ὀδυσσεύς· εὐαγγέλιον δέ μοι ἔσται,

Αὐτίκ', ἐπεὶ κεν κείνος ἰὼν τὰ ἅ δώμαθ' ἴκηται·

"Εσσαι με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἴματα καλά·

Πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κεχρημένος, οὔτι δεχοίμην.

155

'Εχθρὸς γάρ μοι κείνος, ὁμῶς Ἀἴδαο πύλῃσι

Γίνεται, ὃς πένιῃ εἶκον ἀπατήλια βάζει.

"Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίῃ τε τράπεζα,

'Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,

"Ἡ μὲν τοι τάδε πάντα τελείεσθαι, ὡς ἀγορεύω·

160

" Revereor ; valdè enim me diligebat et curabat in-animo :

" Sed ipsum fratrem-majorem voco, etiam longè absentem.

Hunc autem rursùs allocutus est patiens nobilis Ulysses :

" O amice, quandoquidem prorsùs negas, neque omninò dicis

" Illum venturum esse, animus verò tibi semper incredulus :

150

" Verùm ego non temerè loquar, sed cum juramento,

" Quòd redibit Ulysses ; munus-laeti-nuntii verò mihi sit,

" Statim, postquam ille reversus suas ad aedes pervenerit ;

" Indue mihi laenamque, tunicamque, vestimenta pulchra ;

" Antè autem, etiam licèt valdè indigens, nequaquam acciperem.

155

" Inimicus enim mihi is aequè ac Orci portae

" Est, qui egestati cedens fallacia loquitur.

" Sciat nunc Jupiter primùm deorum, hospitalisque mensa,

" Larque Ulyssis eximii, quem adveni ;

" Certè quidem haec omnia perficiuntur, sicut dico :

160

propter eximiam ejus benignitatem et mansuetudinem, etiam absentis mentionem facere nisi cum reverentiâ non posse. Cæterum Spondanus istud οὐ παρίεντα, ut et οἰχομένοισι versu superiori, non "absentem," sed "defunctum," vertendum contendit. Minus rectè.

Ver. 146. — περὶ γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ.] " Vel σπερ.] (inquit Henricus Stephanus) " jungendo cum θυμῷ, ut sit, ἐφίλει γάρ μοι καὶ κήδετο μου περὶ θυμῷ. " Vel, " ἐφίλει θυμῷ, pro ἰ, θυμῷ, σπερ id est περιεσθῶς."

Ver. 151. — οὐκ αὐτῶς.] *Al.* οὐχ αὐτῶς.

Ver. 152. — εὐαγγέλιον.] Ἀγαθὴς ἀγγελίας δῶκεν. *Schol.* Sic infra ver. 166.

— οὔτ' ἄρ' ἰδὼν εὐαγγέλιον τὸδε εἶπεν.

Ver. 154. "Εσσαι με χλαῖνάν τε.] Deest hic versus in duobus MSS. à Tho. Bentleio col-

latis ; neque ejusdem in commentario meminit Eustathius.

Ver. 156. "Εχθρὸς γάρ μοι κείνος, &c.]

"Εχθρὸς γάρ μοι κείνος, ὁμῶς Ἀἴδαο πύλῃσι, "Ὅς χ' ἴσμεν μὲν κείνῳ ἐν φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει. *Iliad.* i, 312.

Ver. 158. — ξενίῃ τε τράπεζα.] Sic apud Horatium ; " *Umbra hospitalem.* " *Carm. lib. II. Ode iii. ver. 10.*

Ver. 159. "Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος.] Ita ex MSS. veterumque Editionum Scholiis, ex Eustathio, et ex *Etymolog. Magn.* edidit Barnesianus. Atque ita (uti et ipse annotat) in omnibus scriptum occurrit infra τ', 304. Ita etiam legitur apud Porphyrium, *Quæst. Homeric.* 2. *Vulg.* hoc in loco, "Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος. Cæterum Scholiastes explicat, Ὁ θυμὸς τῆς Ἰστίης. Vide et Porphyrium, loco jam citato.

Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·

Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσταμένοιο,

Οἴκαδ' εὖ νοστήσει, καὶ τίσεται, ὅς κεν ἐκείνου

Ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον, καὶ φαίδιμον υἱόν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συζῶτα·

165

ᾧ γέρον, οὗτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,

Οὗτ' Ὀδυσσεὺς ἐτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἔκηνος

Πῖνε, καὶ ἄλλα παρὲξ μεμνώμεθα, μηδὲ με τούτων

Μίμνησκα· ἧ γὰρ θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἐμοῖσιν

Ἀχρυται, ὅπποτε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτος.

170

Ἄλλ' ἦτοι ὄρκον μὲν ἑάσομεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

“ Hoc autem ipso anno veniet huc Ulysses ;

“ Hoc quidem exeunte mense, isto autem instante,

“ Domum revertetur, et ulciscetur, quicumque illius

“ Hic probro-afficit uxorem, et illustrem filium.”

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce :

165

“ O senex, neque profecto ego munus-laeti-nuncii hoc solvam,

“ Neque Ulysses amplius domum veniet ; sed quietus

“ Bibe, et alia praeter-haec memoremus, neque mihi haec

“ In-mentem-revoca : certè enim animo in pectore meo

“ Doleo, quando aliquis meminerit honorandi domini.

170

“ At sanè juramentum quidem omittamus : verùm Ulysses

Ver. 161. Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται. Λυκάβας δὲ καὶ νῦν ὀϊναντός· οὐ μόνον διὰ τὸ λυγαῖος, δ' ἐστὶ λιληθῶτος, καὶ οἷον σκοτεινῶς παρήχεται· ἀλλὰ καὶ διότι αἱ κατ' αὐτὸν ἡμίραι, καὶ ἰσοπέττα διαβάσεις λυκαὶ, ἀλλήλων ἔχονται. Πιστεύεται δὲ, φασί, τοὺς λύκους διαβαίνοντας βίαιαν ποταμῶν, ὑδαπνόντας τὴν κίρκον τῶν αἰσθητικῶν τοὺς ἰσοπέτους στιχὰς διανήχυσθαι, καὶ οὕτω μὴ παρασύρεσθαι τῷ ποταμῷ ἄλλον ἄλλαχού, ὡς καὶ Αἰλίας [de Animal. lib. III. cap. 6.] ἰστορεῖ. Eustath. Ali- t̄r tamen de voce Λυκάβας ipse Aelianus : Λίγους δὲ φίλον ἥλιον εἶναι αὐτὸν Ἰουκὸν· καὶ διὰ ταῦτα εἰς τιμὴν τὴν τοῦ ζώου κικλήσθαι καὶ τὸν ἰουαντὸν Λυκάβαντα εἶναι ὃ λίγους· χαίρειν δὲ αὐτῷ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα λόγος. De Animal. lib. X. cap. 26. Et Macrobius : “ Annum “ quoque vetustissimi Græcorum λυκάβαντα “ appellant, τὸν ἀπὸ τοῦ λύκου, id est Sole, “ βαπνόμενον καὶ μετρώμενον. Λύκον autem So- “ lem vocari etiam Lycopolitana Thebæ- “ dos civitas testimonio est ; quæ pari reli- “ gione Apollinem, itemque Lupum, hoc “ est Λύκον, colit ; in utroque Solem vene- “ tans.” Saturnal. lib. I. cap. 17.

Ver. 162. Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσταμένου. Περὶ τριακάδα καὶ νομηνίαν. Schol. “ Homerus quoque cū ait ; τοῦ μὲν φθί- “ νοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσταμένου, quid aliud “ nisi illum φθίνοντα dicit, cujus paulatim “ deficientis supputatio in nomen desinit

“ secuturi ; et ἱστάμενον illum qui præcedit “ numerum successurus priori in defectum “ meanti.” Macrob. Saturnal. lib. I. cap.

16. Συνιδὼν δὲ [δὲ Σόλων] τοῦ μηνὸς τὴν ἀνω- μαλίαν, καὶ τὴν κίνησιν τῆς σελήνης, οὗσι δυο- μίνῃ τῷ ἡλίῳ πάντως, οὗτ' ἀνίσχοντι συμφερο- μίνῃ, ἀλλὰ πάλλας τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ καταλαμβάνουσιν καὶ παρερχομίνῃ τὸν ἥλιον, αὐτὴν μὲν ἱσταῖ ταύτην, ἱνὴν καὶ νύκτα καλῶσι- τας τὸ μὲν πρὸ συνόδου μόριον αὐτῆς, τῷ παν- ομίνῃ μηνί, τὸ δὲ λοιπὸν ἦδη τῷ ἀρχομίνῃ προσήκειν ἡγούμενος· πρῶτος (ὡς ἱοικιν) ἑ- θὼς ἀκούσας Ὀμήρου λέγοντος, “ Τοῦ μὲν φθί- “ νοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσταμένου.” Τὴν δ' ἰφίξης ἡμέραν νομηνίαν ἐκάλεσι. Plutarch. in vitâ Solonis. Vide et Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 13.

Ver. 163. — νοστήσει.] Ἀ. νοστήσας. At- que ita in duobus MSS. scriptum reperit Tho. Bentleius. Quæ et potior videtur lectio.

Ibid. — ὅς κεν.] Ἀ. ὅστις.

Ver. 168. Πῖνε, καὶ ἄλλα.] Ἀ. Πῖνέ τι, καὶ ἄλλα.

Ver. 169. — θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἐμοῖσιν Ἀχρυται.] Eustathius in commentario citat, θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἐμοῖσιν Ἀχρυται.

Ver. 171. — ὄρκον μὲν ἑάσομεν.] Ἀ. κῆνον μὲν ἑάσομεν. Ut infra ver. 183. Sed hoc in loco minus rectè, propter sequentem αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς &c.

- "Ελθοι, ὅπως μιν ἔγωγ' ἐθέλω, καὶ Πηνελόπεια,
 Δαίρτης δ' ὁ γέρων, καὶ Τηλέμαχος Διοιδής,
 Νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύραμαι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς,
 Τηλεμάχου· τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοὶ, ἔρνεϊ ἴσον, 175
 Καί μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὔτι χερσὶν
 Πατρὸς ἰοῖο φίλοιο, φρένας καὶ εἶδος ἀγῆτόν·
 Τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάβῃ φρένας ἔνδον ἔϊσας,
 Ἥέ τις ἀνθρώπων· ὁ δ' ἔβη, μετὰ πατρὸς ἀκουήν,
 Ἐς Πύλον ἠγαθέην· τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγαυοὶ 180
 Οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ Φῦλον ὄληται
 Νάνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκευσίνου ἀντιθέοιο.
 Ἀλλ' ἦτοι κείνον μὲν ἴασσομεν, ἥ κεν ἀλῶη,
 Ἥ κε φύγοι, καὶ κέν οἱ ὑπέρσχοι χεῖρμα Κρονίω.
 Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ, γεραιέ, τὰ σαυτοῦ κῆδ' ἐῖσιπε, 185
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἥδ' ἐ τοκῆς;
 Ὀκποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
 ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὁῖομαι ἐνθάδ' ἰκίσθαι. 190
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

- " Veniat, ut ipsum ego volo, et Penelope,
 " Laërtesque senex, et Telemachus deo-par.
 " Nunc rurens nati-causâ in-perpetuum lugens, quem genuit Ulysses,
 " Telemachi, quem postquam nutrierant dii, plantae similem, 175
 " Et ipsum putabam fore in viris haud pejorem
 " Patre suo charo, mente et specie admirabilem;
 " Ejus utique aliquis immortalium laesit mentem intus aequam,
 " Vel aliquis hominum; is autem ivit, ad patris auditionem,
 " In Pylum divinam: ei verò proci superbi 180
 " Domum venienti insidias-struunt, ut genus dispereat
 " Sine-nomine ex Ithacâ Arcesii deo-paris.
 " Sed sanè illum quidem sinamus, sive opprimatur,
 " Sive effugiat, et eum protegat manu Saturnius:
 " Sed age mihi tu, senex, tuas ipsius aerumnas enarra, 185
 " Et mihi hoc dic verum, ut benè sciam,
 " Quis? undè es virorum? ubi tibi urbs, et parentes?
 " Quânam autem in nave venisti? quomodo te nautae
 " Duxerunt in Ithacam? quosnam se esse profitebantur?
 " Nequaquam enim te peditem puto huc venisse." 190
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:

"Ορκοι δι' φύγῃ, καὶ δικαίως ἐμνήσθης.
 Menander, citatus à Duporto, in Gnomologia ad hunc Homeri locum.
 Ibid. et ver. 183. — ἰάσσομεν.] Barnesius scribendum contendit ἰάσσομεν. Sed male. Vide ad Il. γ. 42.
 Ver. 176. — χεῖρμα.] Al. χεῖρμα, vel χεῖρμα.
 Ver. 177. — φρένας καὶ εἶδος.] Eustathius in commentario citat, δίμης καὶ εἶδος.

Ver. 182. Νάνυμον.] Vide ad Il. ε'. 227.
 Ver. 183. — ἦ κεν.] Al. εἴ κεν.
 Ver. 184. — φύγοι, — ὑπέρσχοι.] Apud Eustathium φύγῃ — ὑπέρσχοι.
 Ver. 185. — σαυτοῦ.] Barnesius edidit εἰ αὐτοῦ.
 Ver. 190. Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὁῖομαι.] Vide suprâ ad ε. 173.

Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.

Εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἡμῖν ἐδωδῆ,

Ἥδ' ἐ μέθυ γλυκαρόν, κλισίης ἐντοσθεν ἰούσι,

Δαίνυσθαί τ' ἀκέαντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἔποιεν,

195

Ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα

Οὔτι διαπρῆξαιμι, λέγων ἐμὰ κήδεα θυμῷ,

"Ὅσσα γε δὴ ζῦμπα πάντα θεῶν ἰότητι μόγησα·

Ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχομαι εὐρεῖάσθαι,

Ἀνέρος ἀφνειοῦ παῖς· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι

200

Υἱέες ἐν μεγάροισι ἡμῶν τρέφειν, ἡδ' ἐγένοντο,

Γήσιοι ἐξ ἀλόχου· ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ

Παλλακίς, ἀλλὰ μεῖζον ἴθαγενέεσσιν ἐτίμα

" Enimverò tibi ego haec valdè accuratè enarrabo.

" Esset quidem nunc nobis in longum-tempus et cibus,

" Et vinum dulce, casam intra manentibus,

195

" Epularique quietis, alli autem opus obirent;

" Facilè postea et in annum integrum

" Neutiquam perficerein narrans meos dolores animi,

" Quotquot utique jam omnes deorum voluntate pertuli :

" Ex Cretà quidem genere gloriòr me esse latà,

200

" Viri divitis filium : multi verò et alii

" Filii in aedibus et educati sunt, et nati,

" Legitimi ex uxore ; me autem empta peperit mater

" Pellex ; sed me aequè ac legitimos honorabat

Ver. 193. — νῶϊν.] Apud Eustathium, ἡμῖν, vel ἡμῖν.

Ver. 195. — ἐπὶ ἔργον ἔποιον.] Id est ut rectè Eustathius, ἔργον ἰφίσταται. Ἀλ. ἐπὶ ἔργῳ ἔποιον, et ἐπὶ ἔργῳ τρέφοντο.

Ver. 196. — καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα Οὐ τι διαπρῆξαιμι, λέγων ἐμὰ κήδεα.]

— si prima repetens ab origine pergam, Et vacet annates nostrorum audire laborum ;

Antè diem clauso componet vesper Olympo. Æn. I, 374.

Ver. 199. Ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχομαι εὐρεῖάσθαι.] " In hoc versu," inquit Barnæus,

" Rhythmus insignis, ut Odys. ε, ver. 40.

" Ἐκ γὰρ Ὀρίεσσιν οἷος ἴσσοιτο Ἀτρεΐδης et

ver. 397. Ἀλλὰ ἐν ἰσθμῷ οἷος ἀναξ ἴσσοι

" ἡμισίον. Item S, ver. 224. Ὀδ' Ἐρε-

κλῆν, οὗτ' Εὐρύκην Οἰχαλῆν. Et μ, ver. 70.

" Ἀργὸν πασιμίλουσα, σαρ' Αἰήτας πλίουσα.

" Talis ille Simmias in Gorgo, apud Athenæ-

um, lib. XI, fol. 491. Αἰθίγες ὡπίους ἀνέπολοι

πρίοντο πύλαι. Item Antholog. lib. I.

" cap. 13. § 16. fol. 19. Πυράξιος τὸν Νίλου

" ὅ δ' ἐν δίπαις προπύλαιον. Item : Τοῦ πο-

" λυαίου τοῦτ' ἦεν Ἀρκαδίας. Hæc

" Rhythmi dulcedine capti Neoterici, præ-

" sertim Orientalibus et Septentrionalibus

" Linguis ἰμοιοπαύτως cadentibus, sonum

" semper sibi similem in Versibus cōden-

" dis captabant : quod in Anglicâ nostrâ

" Linguâ, Gallicâ, et Germanicâ aptius

" quàm in Græcâ aut Latinâ conveniet.

" Verùm nec Ovidius nec Virgilius hanc

" rem intactam reliquerat, præsertim in

" ἰμοιοπαύτως." Vide ad Il. ζ, 236. Cæte-

" rum de totâ hæc narratione Eustathius :

Εἰδὼς δὲ [ὁ Ποιητής] ὡς οὐκ ἂν τῶν τις ἰσού-

σσιτος ἀνθρώπων ἰστογραφίῃ λόγων οὔτε ψευδῶν,

ἀετοῦ αὐτοῦ ἐν τῇ μίση ἱστορίῃ τι ἀλλήλοι

καὶ τοπογραφίῃ καὶ ἰστορίῃ οὐκ ἔλλοις χρησί-

μοις καὶ λόγον ἀξίως. Ὡραῖται δὲ καὶ ἱστορικῶς

καλλιγραφίᾳ τὴν δόξησιν. Καὶ ὅλος πάλιν ἐν

ἐπαγγελίᾳ ἐνέσθαι καὶ τῇ τοιοῦτον λόγῳ, ἥα μὴ

διὰ τὴν ψευδῆ πλάσιν ἐκαθερίζοιτο.

Ibid. — ἐρεῖαν.] Νῦν — μακρῶς στυ-

νὴ γὰρ ἡ Κρήνη. Schol.

Ver. 201. Τίς ἐν μεγάροισι.] Ἀλ. Τίς ἐν

μεγάρῳ, et Τίς ἐν μεγάροισι.

Ver. 202. — ἐπὶ δ' ὠνητὴ τίς μήτηρ

Παλλακίς.]

Mæonio regi quem serva Lycimnia furtim

Sustulerat. — Æn. IX, 546.

Ibid. — ἀναξ.] Ἐξ ἀναξίας δούλη. Schol.

Ver. 203. — ἰθαγενέεσσιν.] Τίνας γνη-

αίως. Schol. Ἀλ. ἰθαγενέεσσιν.

Κάστωρ Ὑλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὐχομαι εἶναι·
 "Ὅς ποτ' ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὥς, τίετο δῆμα, 205
 "Ὀλῶ τε, πλούτῳ τε, καὶ νιάσι κυδαλίμοισιν.
 Ἄλλ' ἦτοι τὸν κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
 Εἰς Ἀἶδαο δόμους· τοὶ δὲ ζῶν ἐδάσαντο
 Παῖδες ὑπέρθυμοι, καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλοντο·
 Αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἰκί' ἐνειμαν. 210
 Ἥγαγόμεν δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,
 Εἵνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπεὶ οὐκ ἀποφάλιος ἦα,
 Οὐδὲ φυγοπτόλεμος· νῦν δ' ἤδη πάντα λέλοιπεν·
 Ἄλλ' ἐμπης καλάμην γέ σ' οἶομαι εἰσορόοντα 215
 Γινώσκειν· ἥ γάρ με δύη ἔχει ἥλιθα πολλή.
 Ἥ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδωσαν καὶ Ἀθήνη,
 Καὶ ῥήξηνορίην· ὅποτε κρινοίμι λόχονδε
 Ἄνδρας ἀριστῆας, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύαν,

"Castor Hylacides, cujus ego genus gloriior me esse :
 "Qui quondam in Cretensibus, deus veluti, honorabatur populo, 205
 "Fortunisque, divitiisque, et filiis gloriosis.
 "Sed sanè illum fata iverunt mortis ferentia
 "In Orci domos : facultates verò-diviserunt
 "Filii magnanîmi, et sortes jacerunt :
 "At mihi valdè pauca dederunt, et aedes tribuerunt. 210
 "Duxi autem uxorem locupletissimorum hominum
 "Gratiâ meae virtutis ; quia non despicibilis eram,
 "Neque fugax-in-bello : nunc autem jam omnia defecerunt ;
 "Sed tamen stipulam saltem te arbitror intuentem
 "Cognoscere ; profectò enim me calamitas tenet cumulatè multa. 215
 "Sanè quidem omninò audaciam Marsque dederunt et Minerva,
 "Et vires-bellicas : cùm legerem ad insidias
 "Viros optimates, mala inimicis serens ;

Ver. 205. "Ὅς ποτ'.] *Al.* "Ὅς γότ'.

Ibid. — Κρήτεσσι.] *Al.* Κρήτησι.

Ver. 208. — ζῶν.] *Περικουσιαν.* Schol.

Ver. 209. — καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλλοντο.]
 Ἄλλος γὰρ ὥς κλήρους δινίμωτος οἱ παῖδες τὴν
 πατρικὴν κτῆσιν ὅταν ἡ κληρονομία λίγισται.
Eustath.

Ver. 214. — καλάμην γέ σ' οἶομαι εἰσο-
 ρόοντα Γινώσκω.] Πιθανῶς τῇ παραδείγματι
 ὥς γὰρ πρὸς ἄλλους ὄντες τοῦ λόγου ἵσται δὲ
 οὐδὲν ἄσπον ἱναργίς· ὥς γὰρ ἀπὸ τῆς καλάμης
 ἵνισται νοῆσαι τὸ κάλλος τῶν εὐθις μινων καρ-
 πῶν, οὕτως καὶ ἐκ περιστυκίου σώματος τῆς ἀρ-
 χαιᾶς ἔξιν κατανοῆσαι. Schol. Hinc apud E-
 rasmum, Proverbium : Ex stipulâ cognoscere.
 "Ἐκ τῆς καλάμης γινώσκω — dicitur,
 "quoties è vestigiis quibusdam in senectâ
 "reliquis conjecturam facimus, cujusmodi
 "quis fuerit in adolescentiâ ; translatâ me-

"taphorâ à segetibus." *Erasm. Adag. Sect. de Conjecturis.* Sic apud Lucianum : "Ὡς ἐνῆν
 ἀπὸ τῆς καλάμης τιναίσεσθαι. *Pseudomantis*,
 haud longè ab initio. Cæterùm laudat hanc
 Metaphoram *Aristoteles* : Τὸ γὰρ μανθάνειν
 βελτίον, ἢδὲ φύσει πάντες ἵσται —. Ἡ δὲ μετα-
 φορὰ τοῦτο μάλιστα. "Ὅταν γὰρ εἴπω τὸ
 γῆρας καλάμην, ἵσται μάνθων καὶ γινώσκω
 διὰ τοῦ γίνους· ἄμφω γὰρ ἐσηθηκέναι. *Rhe-
 toric. lib. III. cap. 10.*

Ver. 215. — δύν.] *Κατωπαθία*, καὶ ἡ
 ἐξ ἰνδίας δυστυχία. Schol.

Ver. 217. Καὶ ῥήξηνορίην· ὅποτε κρινοίμι λό-
 χονδε.]

Ἐς λόχον ἵστα μάλιστα ἀρετὴ διαφαίνεται
 ἄνδρων,
 Ἐστ' ἢ, τι διλλὲς ἀνὴρ, ὅς τ' ἄλλοις, ἐξ-
 φαίνεται. *Iliad. v. 277*

Οὐποτέ μοι θάνατον προτίσσειτο θυμὸς ἀγήνωρ,
 Ἀλλὰ πολὺ πρῶτιστος ἐπάλμενος ἔγχει ἔλεσκον 220
 Ἀνδρῶν δυσμενέων, ὃ, τέ μοι εἴξει πόδεςσι.
 Τοῖος ἔ' ἐν πολέμῳ· ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν,
 Οὐδ' οἰκωφελή, ἥτε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα·
 Ἀλλὰ μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν,
 Καὶ πόλεμοι, καὶ ἄκοντες εὐξέστοι, καὶ οἷστοι, 225
 Λυγρὰ, τά τ' ἄλλοισιν γε καταριγῆλὰ πέλονται.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε, τὰ που Θεὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν·
 Ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.
 Πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιθήμεναι νῆας Ἀχαιῶν,
 Εἰνάκις ἀνδράσιν ἤρξα, καὶ ἀκυπόροισι νέεσσιν, 230
 Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· καί μοι μάλα τύγχανε πάντα·

" Nunquam mihi mortem ante-oculos-ponebat animus generosus,
 Sed multò primus insiliens hastà occidebam 220
 " Virorum inimicorum, quicumque mihi cederet pedibus.
 " Talis eram in bello; opus verò mihi haud gratum erat,
 " Neque rei-familiaris-cura, quae scilicet nutrit claros filios:
 " Sed mihi semper naves remigio-instructae gratiae erant,
 " Et bella, et tela benè-polita, et sagittae: 225
 " Tristia, quae utique aliis horrenda sunt.
 " At mihi ea grata erant, quae scilicet Deus in animo posuit:
 " Alius etenim aliis vir delectatur operibus.
 " Antè enim quàm in Trojam profecti sint filii Achivorum,
 " Novies viris imperavi, et velocibus navibus, 230
 " Viros adversus externos; et mihi abundè contigerant omnia;

Ver. 219. — προτίσσειτο.] Porphyrius, Quasi. Homeric. 16. exponit προικαυτύνετο. Scholiastes autem, προέλιπον, προσιδίχιστο.

Ver. 220. — ἴλεσκον.] Al. ἴλεσκον.

Ver. 222. Τοῖος ἔ' ἐν πολέμῳ.] Barnesius legi posse conjicit, Τοῖος ἦν πολέμῳ. Sed nihil opus; quum vox ἴα hoc sensu alibi apud Poetam occurrat: nempe Iliad. V. 321. i, 887. et infra ver. 352. hujus libri.

Ibid. — ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν, Οὐδ' οἰκωφελή.] Εὐ δὲ καὶ Ὁμήρῳ πειροῦνται, " — ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἦν, Οὐδ' οἰκωφελή, ἥ τε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα. Ἀλλὰ μοι αἰεὶ νῆες ἔσονται αὐτοῦς ἀμειλύντας οἰκίας, καὶ περὶ φέρουσιν ἐξ ἀδικίας. Plutarch. in Catone Majore, haud longè à fine. Ubi notandum pro φίλον ἔσκεν, legisse hīc Plutarchum, φίλον ἦν. Cæterum nonnulli, notante Eustathio, ἔργον hoc in loco. κατ' ἔχουσαν accipiunt τὴν γὰρ ἑαυτὸν μόνον. Atque ita exponit Scholiastes.

Ver. 223. Οὐδ' οἰκωφελή.] Οἰκουρία, οἰκουρία, ἱερήμια. Schol.

Σοὶ δ' οἰκωφιλὴ μέλιτα, μέγαρόν τε φυλάσσειν. Naumach. Gnom. ver. 20.

Ver. 226. — καταριγῆλὰ.] Al. κατὰ ῖγνλὰ, et καταριγῆλὰ.

Tom. II.

Ver. 228. Ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.] Ἐν τούτοις καὶ γνωμικὸν παροιμίας ἰκνίσταται τῆς λαοφύνης, " Ἄλλα παρ' ἄλλοις καλὰ " Eustath.

Ἄλλ' ἄλλος ἄλλῳ καρδίῳ ἰαίνεται. Archiloch. ap. Clem. Alexand. Strom. VI.

Ubi et hic Homeri locus adducitur.

Ἄλλ' ἄλλος ἄλλοις μᾶλλον ᾔδεται τρέφοις. Euripides apud Eundem, ibid.

Καὶ γὰρ ἱστῶντες ἰστῶντες ἔργα. Εὐκλῆ γι φέρουσιν.

Pindar. Pythior. Ode X. ver. 93.

Denique non omnes eadem mirantur amantque.

Horat. Epist. lib. II. ii. 58.

Castor gaudet equis; ovo prognatus eodem,

Pugnis: quot capitum vivunt, totidem

studiorum

Millia. — Id. Serm. lib. II. i. 26.

— trahit sua quemque voluptas.

Virg. Ecl. II, 65.

Vide et supra ad 9, 167.

Ver. 231. — πάντα.] MS. à Th'o. Bentleio collatus, πολλά.

B.

Τῶν ἐξαιρέμην μενοεικία, πολλὰ δ' ὅπισσιν
 Λάγχανον· αἶψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο, καὶ ῥα ἔπειτα
 Δεινός τ' αἰδοῖός τε, μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τήνδε στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς 235
 Ἐφράσαθ', ἥ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε,
 Δὴ τότε μ' ἤνωγον καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενεῖα
 Νήεσσ' ἠγήσασθαι ἐς Ἴλιον· οὐδέ τι μῆχος
 Ἦεν ἀνήνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δήμου Φῆμις.
 Ἔνθα μὲν εἰνάετες πολέμιζομεν υἱὲς Ἀχαιῶν, 240
 Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
 Οἴκαδε σὺν νήεσσι· θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῶ κακὰ μῆδετο μητίετα Ζεὺς·
 Μῆνα γὰρ οἷον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκίεσσι,
 Κουριδίη τ' ἀλόχῳ, καὶ κτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα 245
 Αἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνάγει ναυτίλλεσθαι,
 Νῆας εὖ στείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν.
 Ἐννέα νῆας στεῖλα, θοῶς δ' ἐσαγείρατο λαός.
 Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρήρες ἐταῖροι
 Δαίνυντ'· αὐτὰρ ἐγὼν ἱερήϊα πολλὰ παρεῖχον, 250
 Θεοῖσιν τε ῥέζειν, αὐτοῖσιν τε δαῖτα πίνεισθαι.
 Ἐβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης,

" Ex quibus eligebam quae placebant; multa autem post
 " Soritū-obtinebam: statim verò domus augebatur; et deinceps
 " Gravisque reverendusque inter Cretenses factus-sum.
 " Sed cum jam hoc odiosum iter latè-sonans Jupiter 235
 " Decrevit, quod multorum virorum subitū genua solvit;
 " Utique tunc me jusserunt et inclytum Idomeneum
 " Naves ducere in Ilium; neque ulla ratio
 " Erat denegandi, gravis nempe premebat vulgi vox.
 " Ibi quidem novem-annis belligerabamus filii Achivorum, 240
 " Decimo autem urbem Priami populatī, ivimus
 " Domum-veraus cum navibus; Deus verò dissipavit Achivos.
 " At mihi misero mala struebat providus Jupiter;
 " Mensem enim solum mansi delectans me filiis,
 " Virgineaque uxore, et facultatibus: at postea 245
 " In-Aegyptum me animus impulit navigare,
 " Navibus benè-adornatis cum eximiiis sociis.
 " Novem naves adornavi; citò autem coactae sunt copiae.
 " Sex-diebus quidem postea mei dilecti socii
 " Convivabantur; at ego victimas multas praebebam, 250
 " Et Diis ad-sacrificandum, et ipsis ad epulas parandas.
 " Septimo autem navibus-consensus à Cretà latà,

Ver. 235. — τήνδε.] Apud Eustathium

τήν γε.

Ver. 246. Αἴγυπτόνδε.] Vide infra ad

ver. 257. 258.

Ver. 247. — ἐς στείλαντα.] Ita Barne-

sius Vulgg. ἐςστείλαντα.

Ver. 250. — ἱερήϊα.] Θείματα. Schol.

Vide ad II. χ'. 159.

Ver. 251. Θεοῖσιν τε ῥέζω.] Pronuntiaba-

tur Θεῶν ut rectè notavit Barnesius. Vide

ad II. δ. 18.

Ἐπλόμεν Βορέη ἀνέμῳ ἀπραίϊ, καλῷ,
 Ῥηϊδίῳ, ὥσει τε κατὰ ῥόον· οὐδέ τις οὖν μοι
 Νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσπεθέες καὶ ἄνουσοι 255
 Ἦμεθα· τὰς δ' ἀνέμους τε, κυβερνῆταί τ' Ἴθυον.
 Περμπαῖοι δ' Αἴγυπτον ὑῤῥείτην ἰκόμισθα·
 Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
 Ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίφρας ἐταίρους
 Αὐτοῦ παρ' ἡήσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι 260
 Ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιάς ὠτρυνα νέσθαι·
 Οἱ δ', ὕβρει εἴξαντες, ἐπιστόμενοι μένει σφῶ,
 Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροῦς
 Πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,

" Navigavimus Boreâ vento puro, bono,
 " Facile, veluti secundo flumine; neque ulla adeo mihi
 " Navium laesa est, sed sospites et incolumes 255
 " Sedebamus: has autem ventusque gubernatoresque dirigebant.
 " Quinto-die autem ad Aegyptum pulchrè-fluentem venimus:
 " Statui verò in Aegypto fluvio naves remis-utrinque-agitatas.
 " Ibi quidem ego jubebam charos socios,
 " Illic apud naves manere, et naves tueri;
 " Speculatores autem per speculas hortabar ut irent:
 " Hi autem insolentiae cedentes, sequentes impetum suum,
 " Statim admodum Aegyptiorum virorum perpulchros agros
 " Populabantur, mulieresque abducebant, et infantes liberos,

255

260

Ver. 254. — ὥσει τε κατὰ ῥόον.] *Al.* ὥς
 αἶτι κατὰ ῥόον.

Ibid. — οὖν.] *Proindd.* —

Ver. 256. — τὰς δ' ἀνέμους τε, κυβερνῆ-
 ται τ' Ἴθυον.]

— fugimus spumantibus undis,
 Quâ cursum ventusque gubernatorque
 vocabant. *Æn.* III, 269.

Ver. 257. Περμπαῖοι. Τῶν δὲ ἄκρων [τῆς
 Κρήτης] — τὸ δ' ἰῶν τὸ Σαρμάνιον ἔστιν. —
 Ἐστὶ δ' ἄπο — τοῦ Σαρμάνιον πρὸς Αἰγύπτου,
 τιντάρων ἡμῶν καὶ νικτῶν πλοῦς. *Strabo*,
 "Geograph. lib. X. pag. 727. 728. al. 474.
 475.

Ibid. — Αἰγύπτου ὑῤῥείτην ἰκόμισθα.] " Ita
 " appellatur Aegyptus propter Nilum à quo
 " certis temporibus irrigatur." *Spondan.*
Pessimè. Rectè enim *Barnesius* hic per Αἰ-
 γύπτου non Terram Aegypti, sed fluvium Ni-
 lum intelligit, qui in sequenti versu et alibi
 sæpè apud Poetam Αἰγύπτου appellatur.
 " Patet," inquit, " hic ex Masculino Epi-
 " theto, Aegyptium hic non dici de Terrâ,
 " sed de Fluvio. — Præterea hoc Epi-
 " theton semper de Fluvio apud Homerum
 " dicitur: "

Ναὶ δὲ Σαρμάνιος ὑῤῥείτας παρ' ἔχθρας.

Iliad. ζ', 34.

Similiter *Eustathius*: Δηλοῖ δὲ, ὡς καὶ πρὸ τοῦ-
 ταν, καὶ ὅτι Αἰγύπτου καὶ ὁ Νῆλος ἑκαλῖτο· φησὶ
 γὰρ " Αἰγύπτου ὑῤῥείτην ἰκόμισθα." Καὶ,
 " Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας." Vide
 ad ver. 258.

Ver. 258. Στῆσα δ' ἐν.] *MS.* à *Tho.* Bent-
 leio collatus, Στήσασιν.

Ibid. — Αἰγύπτῳ ποταμῷ.] "Ομηρος —
 τοῖς ἀρχαίοις ἑχέσαστο ὀνόμασιν, — κατότι
 καὶ Αἰγύπτου τὸν ποταμὸν ἵπιν, οὐ Νῆλον. *Pau-
 sanias*, lib. IX. cap. 40. Vide *Plin. Nat.*
Hist. lib. V. cap. 9. item suprà ad γ', 300.
 et δ', 581. et λ', 638.

Ver. 262. — ὕβρει εἴξαντες.] Νικητίστας
 ὑπὸ τῆς ὕβριος. *Schol.*

Ibid. — μίνει σφῶ.] Apud *Eustathium*,
 μίνει σφῶν.

Ver. 263. — Αἰγυπτίαν.] Similiter in-
 frà ver. 286. Αἰγυπτίαν. Ubi *Barnesius*;
 " Duæ," inquit, " ultimæ Syllabæ coales-
 " cunt in unam." Sed nihil opus. Vide
 suprà ad δ', 127. et ad *Il.* β', 537.

Ver. 264. — ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ
 νήπια τέκνα.] Ἄγον, ἀπὸ τοῦ, εἰς αἰχμαλωσίαν
 ἀπὸφρον. *Schol.* Sic *Iliad.* i, 589.

" Ἀδρας μὲν πείνους.

Τέκνα δὲ τ' ἄλλοι ἄγονσι, βαλὺχάνους τε γυ-
 ναῖκας.

Αὐτοὺς τ' ἔκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτῇ· 265
 Οἱ δέ, βοῆς αἶοντες, ἅμ' ἡοῖ φαινομένηφιν
 Ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδῖον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
 Χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
 Φύζαν ἑμοῖς ἐπάρουσι κακὴν βάλεν, οὐδὲ τις ἔτλη 270
 Μεῖναι ἐναντίσιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔσθη.
 "Ενθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξείῃ χαλκῷ,
 Τοὺς δ' ἄγαγον ζωὸς, σφίσιιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἑμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 Πόισ'· (ὥς ὄφελον θανέειν, καὶ πότμον ἐπιστεῖν 275
 Αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ· ἔτι γὰρ νύ με πῆμ' ὑπέδεκτο·)
 Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κυνέην εὐτυκτον ἔθηκα,
 Καὶ σάκος ὤμοισιν· δόρυ δ' ἐκβαλον ἔκτοσε χειρός·
 Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἤλυθον ἵππων,
 Καὶ κύσα γούναθ' ἐλάν· ὁ δ' ἐρύσατο, καὶ μ' ἐλέησεν·
 Ἐς δίφρον δέ μ' ἔσας ἄγειν οἴκαδε δακρυχέοντα. 280

" Ipsosque interfeciebant; citò autem ad urbem pervenit strepitus : 265
 " Illi autem clamorem audientes, simul cum aurorâ apparente,
 " Venerunt : impletus est verò totus campus peditibusque et equitibus,
 " Aerisque fulgore : Jupiter autem gaudens-fulmine
 " Fugam meis sociis malam immisit ; neque quisquam sustinuit
 " Consistere contrâ : circum enim mala undique stabant. 270
 " Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto aere ;
 " Alios autem duxerunt vivos, sibi operaturos ex-necessitate.
 " At mihi Jupiter ipse in mente hoc cogitatum
 " Effecit ; (ut debui mori, et fatum assequi
 " Illic in Aegypto ; adhuc enim me malum exceperit !) 275
 " Statim de capite galeam fabrefactam deposui,
 " Et scutum ab humeris ; hastamque projecì ex manu :
 " At ego regis obviam ivi equis ;
 " Et osculatus-sum genua prehensa : hic autem servavit, et mei misertus est ;
 " In currum verò me locatum duxit domum lachrymas-fundentem. 280

Ver. 266. — βοῆς αἶοντες.] Vide ad Il. β, 252.

Ver. 267. — πλῆτο δὲ πᾶν πεδῖον πεζῶν τε καὶ ἵππων, Χαλκοῦ τε στεροπῆς.]

Præterea magnæ legiones cum loca cur-
eas

Camporum complent : —

Fulgur ibi ad cælum se tollit ; totaque
circum

Ære renidescit tellus. —

Lucret. lib. II. ver. 323. 327.

Ut sæpe ingenti bello cum longa cohortes

Explicuit legio, et campo stetit agmen
aperto,

Directæque acies, ac latè fluctuat omnis

Ære renidenti tellus. —

Virg. Georg. II, 279.

— campique armis sublimibus ar-
dent. Æn. XI, 602.

Ver. 270. — σφίσιιν γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔσθη.] Sic *Iliad.* π', 111.

— πάντα δὲ κακὴν ποτὴν ἐσθέρηται.

Ver. 272. — ἄγαγον.] MSS. duo à Tho. *Bentleio* collati, ἄναγον. Quo modo et in *Vulgatis* legitur infra ε', 441. ubi repetitur hic locus.

Ver. 273. — ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα.] *Eustathius* in commentario citat, ἐνὶ φρεσὶν ὅπερ νόημα.

Ver. 278. Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον.] Φασὶ δὲ οἱ Παλαῖοι ἐν τῷ, " βασιλῆος ἐναντίον " ἤλυθον, " ὅτι ὁ Σίθως ἰσχυρίσθη Αἰγύπτου τότε. *Eustath.*

Ver. 279. — καὶ μ' ἰλίπην.] *Eustathius* in commentario citat, καὶ μ' ἰσχυρίσθη.

Ἦ μὲν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσον μελήσιν,
 ἴεμενοι κτεῖναι· (δὴ γὰρ κεχολώατο λῆν)
 Ἀλλ' ἀπὸ κείνος ἔρυκε· Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
 Ξεινίου, ὅς τε μάλιστα νεμεσσᾶται κακὰ ἔργα.
 Ἔνθα μὲν ἐπτάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγχι
 Χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἄνδρας· δίδοσαν γὰρ ἅπαντες. 285
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθεν,
 Δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ, ἀπατήλια εἰδὼς,
 Τρώκτης, ὅς δὴ πολλὰ κακ' ἀνθρώποισιν ἔωργε·
 Ὅς μ' ἄγε παρκεπιθὼν ἦσιν φρεσὶν, ὅφρ' ἰκόμεσθα 290
 Φοινίκην, ὅθι τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔκειτο.
 Ἔνθα παρ' αὐτῷ μέйна τελεσφόρον εἰς ἱνιαυτόν·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε, καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
 Ἀψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὄραι,
 Ἐς Λιδύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐέσσατο ποντοπόροιο, 295
 Ψεύδεα βουλεύσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι·
 Κεῖθι δέ μ' ὡς περάσῃσι, καὶ ἄσπετον ὦνον ἔλοιτο.

“ Profectò me valdè multi adoriebantur fraxineis hastia,

“ Cupientes interficere, (jam enim irati erant valdè :)

“ Sed ille arcebat : Jovis nempè veritus est iram

“ Hospitalis, qui utique maximè indigne fert mala opera.

“ Ibi quidem septem annos mansi ibidem, multasque collegi 285

“ Divitias inter Aegyptios viros ; dederunt enim omnes

“ Sed cùm jam octavus mihi revolvens annus venisset,

“ Tunc demùm Phoeniceus venit vir, fallacia doctus,

“ Veterator, qui jam multa mala hominibus fecerat :

“ Quì me duxit persuasum ipsius ingenio, donec venissemus 290

“ In Phoeniciam, ubi ejus scilicet domus, et possessiones erant.

“ Ibi apud ipsum mansi integrum in annum :

“ Sed quando jam mensesque et dies exacti essent,

“ Iterùm se circumvolvante anno, et supervenissent tempora ;

“ In Libyam me navi imposuit pontum transeunti,

“ Mendacia meditatus, ut secum onus portarem ; 295

“ Illic autem me ut venderet, et magnum pretium acciperet.

Ver. 283. — ἀπὸ κείνος ἔρυκε.] Suos nimirum à vi *Ulyssi* inferendā arcuit. Ita infra ε', 104. — κείνος, σὺν τ' ἀπείκων. Et *Iliad.* γ, 542. ε', 562. — βελίον ἀπεικόνει ἱερὴν. *Barnesius*, Versionem Editionis *Dydmi* secutus, malè reddit, “ ille eripuit.”

Ver. 286. Χρήματ'.] *Al.* Κτήματ'.

Ver. 287. Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι.] Pronuntiabatur ὄγδον. Ut rectè notavit *Barnesius*.

Ver. 288. Δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ.] Ἐπὶ φη καὶ τὸν Εὐμειον ὑπὸ Φοινίκων ἀπατήλια. *Schol.*

Ibid. — Φοῖνιξ.] *Barnesius* edidit Φωνή. Sed minùs rectè. Nam *Φοινίκης* infra ver. 291. et alibi apud Poetam mediam producit. Vide ad *Il.* β, 267.

Ver. 289. Τρώκτης.] Πανούργος, ἀπατηνός *Schol.*

Ibid. — ἀνθρώποισιν ἔωργε.] *Al.* ἀνθρώπους ἔωργε.

Ver. 294. — περιτελλομένου ἔτος.] *Al.* ἰσχυρομένου ἔτος.

— volventibus annis. *Æn.* I, 234.

Ver. 297. Κεῖθι δέ μ' ὡς περάσῃσι.] Vox *περάσῃσι* antepenultimam corripit, quippè ex *περάσσω*, non ex *περάω*, deducta. Vide ad *Il.* α, 67. *Al.* περάσσει et περάσσει.

Ibid. — ἔνον ἔλονται.] Editio *Florentina*, notante *Barnesio*, habet ἔνον ἔλονται. Quam et veram omnino lectionem contendunt nonnulli. “ Il faut certainement lire ἔλονται “ avec l'Édition de *Florence* de 1448. —

Τῷ ἐπόμενῳ ἐπὶ νηὸς, οἷόμενός περ, ἀνάγκη.
 Ἥ δ' ἔθεεν Βορέη ἀνέμῳ ἀπραίϊ, καλῷ,
 Μίσσον ὑπὲρ Κρήτης· Ζεὺς δέ σφιν μῆδετ' ὄλεθρον. 300
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν εἰλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
 Φαίνεται γαίᾳων, ἀλλ' οὐρανὸς ἦδ' Ὀδυσσεύς,
 Δὴ τότε κυανὴν νεφέλην ἔστησε Κρονίων
 Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς· ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν. 305
 Ἥ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
 Ἐν δὲ Δειεῖον πλῆτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
 Οἱ δὲ κορώνησιν ἵκελοι, περὶ νῆα μέλαιναν
 Κύμασιν ἐμφορέοντο· Θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς, ἔχοντί περ ἄλγεια θυμῷ, 310
 Ἰστὸν ἀμαιμάκετον νηὸς κυανοπρόροιο
 Ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
 Τῷ ῥα περιπλεχθεῖς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν·

" Hunc sequebar in navi, suspicans licet, ex-necessitate.

" Illa verò currebat Boreâ vento puro, bono,

" Per-medium supra Cretam : Jupiter autem eis moliebatur exitium. 300

" Sed cùm jam Cretam quidem liquissemus, neque ulla alia

" Apparebat terrarum, sed coelum et mare ;

" Tum verò atram nubem statuit Saturnius

" Nave super cavâ ; obscuratus autem est pontus sub ipsa :

" Jupiter verò crebrò tonuit, et injectit navi fulmen. 305

" Haec autem contorta est tota, Jovis percussa fulmine,

" Sulphureque impleta est : ceciderunt autem ex navi omnes.

" Hi verò cornicibus similes, circum navem nigram

" In fluctibus ferebantur : Deus autem auferebat reditum.

" At mihi Jupiter ipse, habenti licet dolores animo, 310

" Malum longum navis coeruleam-proram-habentis

" Manibus imposuit, ut adhuc malum effugerem.

" Hunc scilicet amplexus, ferebar perniciosus ventis :

" C'est qu' ille ne se trouve du tout point,
 " en ce sens-là, dans Homère : An lieu qu'
 " il se trouve souvent dans le sens d'
 " *aufferre, reportare*, [nempè *domum*,] qu'il
 " doit avoir ici ; car le Phénicien en que-
 " stion, après avoir vendu Ulysse en Lybie,
 " devoit en reporter l'argent chez lui. Vid.
 " l. 1. 3. v. 307. 4. 247. 'Οδ. v. 422. &c."
*Histoire Critique de la République des Let-
 tres*, tom. VIII. pag. 41.

Ver. 299. ἦδ' ἰθι.]

— vastumque cavâ trabe currimus æquor.
Æn. III, 191.

Currit iter tutum non seciùs æquore clas-
sia. Æn. V, 862.

Ver. 300. — Ζεὺς δὲ σφιν.] *Al.* Ζεὺς γὰρ
σφιν.

Ver. 301. Ἀλλ' ἔτι δὴ Κρήτην μὲν εἰλείπο-
 μεν, &c.] Ἀφηγῶνται δὲ καὶ κινδυνεύουσι, καθὰ
 καὶ πρὸ τούτων ἴφη μετὰ τὰς τοῦ ἡλίου βόας.
Eustath. Vide suprâ ad μ', 405. &c.

Ibid. — οὐδὲ τις ἄλλη φαίνεται γαίᾳων, &c.]

Postquam altum tenuere rates, nec jam
amplius ullæ

Apparent terræ ; cælum undique et un-
dique pontus :

Tum mihi coeruleus suprâ caput astitit
imber,

Noctem hiememque ferens ; et inhorruit
unda tenebris.

Æn. III, 192.

Ver. 308. Οἱ δὲ κορώνησιν ἵκελοι.]

Adparent rari nantes in gurgite vasto.

Æn. I, 118.

- Ἐνῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
Γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασεν μέγα κῦμα κυλίνδον. 315
- Ἔνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσσατο Φεΐδων
Ἦρως ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθεῖν
Αἶθρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἦγεν εἰς οἶκον,
Χεῖρὸς ἀναστήσας, ὅφρ' ἴκετο δώματα πατρός·
Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἴματα ἔσσην. 320
- Ἔνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην· κῆϊνος γὰρ ἔφασκεν,
Ξεινίσαι, ἥδ' ἐφιλῆσαι, ἰόντ' εἰς πατρίδα γαίαν·
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ζυναγείρατ' Ὀδυσσεύς,
Χαλκόν τε, χρυσόν τε, πολύκμητόν τε σίδηρον.
Καί νύ κεν εἰς δεκάτῃ γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι· 325
- Τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κῆϊτο ἄνακτος.
Τὸν δ' εἰς Δαδάνην φάτο βήμεναι, ὅφρα Θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλήν ἐπακούσῃ,

- " Per-novem-dies ferebar, decimâ autem me nocte nigrâ
" Terrae Thesprotorum appulit magna unda volvens. 315
" Ibi me Thesprotorum rex excepit Pheidon
" Heros gravis; hujus enim dilectus filius cum-supervenisset,
" Frigore et labore afflictum duxit in domum,
" Manu sublevatum, donec pervenisset ad aedes patris:
" Mihi verò laenamque, tunicamque, vestimenta induit. 320
" Ibi de-Ulysse ego audivi; ille enim dicebat,
" Hospitio se illum excepisse, et amicè-tractâsse euntem in patriam terram:
" Et mihi bona ostendit, quot collegerat Ulysses,
" Aesque, aurumque, et multum-elaboratum ferrum.
" Et sanè in decimam generationem alium adhuc aleret: 325
" Tot ei in aedibus res-pretiosae jacebant regis.
" Ipsum autem in Dodonem dicebat ivisse, ut Dei
" Ex quercu alto-vertice Jovis consilium audiret,

Ver. 315. Γαίῃ Θεσπρωτῶν.] Θεσπρωτία, πόλις πρὸς τὰ ἰσχυρά της Θεσσαλίας. Schol.

Ver. 316.—Θεσπρωτῶν βασιλεὺς.] Thesproti apud Thucydidem, lib. II. ἀβασίλιοντι dicuntur; uti notavit Barnesius.

Ver. 317.—ἀπριάτην.] Ἀλ. ἀπριάτην.

Ver. 322. Ξεινίσαι, ἥδ' ἐφιλῆσαι.] Ἀλ. Ξεινίς ἥδ' ἐφιλῆσαι.

Ver. 324. Χαλκόν τε, χρυσόν τε, πολύκμητόν τε σίδηρον.] Eustathius in commentario citat, Χαλκόν τε, χρυσόν τε ἄλλας, ἰσθιτά θ' ὑφάντων. Ut supra v. 136. et infra s. 231.

Ver. 326. Τόσσα οἱ ἐν μεγάροις.] Apud Eustathium, Τόσσα ἐν μεγάροις.

Ver. 327. Τὸν δ' εἰς Δαδάνην φάτο βήμεναι.] Τὸ γὰρ δὴ μαντήϊον τοῦτο [τὸ ἐν Δαδάνῃ] νινόμετο ἀρχαῖοτάτων τῶν ἐν Ἑλλάδι χρησθησίων ἱερείων. Καὶ ἐν τῶν χρίων τοῦτον μῶνον. Herodotus, lib. II. § 52. Ἡ Δαδάνη τοῖνον τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ Θεσπρωτῶν ἦν καὶ τὸ ἄρτι ὁ Τίμαρος, ἢ Τμάρες, (ἀμφοτέρως γὰρ λέγεται,) ὅφ

ἢ αἰτῆς τὸ ἱερόν καὶ οἱ Τραγυνοὶ τε καὶ Πιδαρεὺς Θεσπρωτῶν ἐρχάσαι τὴν Δαδάνην ὕστερον δὲ ὑπὸ Μολότοις ἰλίγαντο. Strabo, Geograph. lib. V. pag. 505. al. 328.

Ἐπὶ γὰρ ἡλθις πρὸς Μολοσσὸν δάστυα, τὴν αἰσινωτὴν τ' ἀμφὶ Δαδάνην, ἵνα Μαντίᾳ θῶκός τ' ἴσσι Θεσπρωτοῦ Διὸς, τίρας τ' ἀπὸστον αἱ προσηγορίαι δέουσιν.

Aeschylus, Prometh. Vinc. ver. 827.

Ἔνθα τε Δαδάνη τις ἐν ἰσχυρῇ περὶ τὴν δὲ Ζεὺς ἐφίλησε καὶ ἐν χρησθησίων ἐστὶν ἱερεῖον ἀνθρώποις ναῖον δ' ἐν πυθμῶνι φηγοῦ.

Ἔνθεν ἰσχυρήναι μαντήϊα πάντα φέρονται. Hesiod. apud Scholiasten in Sophocl. Trachin, ver. 1174.

Ver. 328.—ἐπακούσῃ.] Ἀλ. ἐπακούσαι. Atque ita citat Strabo, Geograph. lib. VII. pag. 506. al. 329. Idem tamen, lib. XVI. pag. 1105. al. 762. citat ἐπακούσῃ. Ἀλ. ἐπακούσῃ.

- "Οπως νοστήσῃ Ἰθάκης ἐς πῖονα δῆμον,
 "Ἢδη δὴν ἀπειῶν, ἧ ἀμφαδόν, ἧ κρυφιδόν. 330
 "Ωμοσε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
 Νῆα κατειρῦσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν' ἑταίρους,
 Οἳ δὴ μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
 'Αλλ' ἔμἐ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχῃσε γὰρ ἐρχομένη νῆς
 'Ανδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον. 335
 "Ενθ' ὄγε μ' ἠνώγει πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάστῳ
 'Ευδυκέως· τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἦνδανε βουλή
 'Αμφ' ἔμοι, ὅφρ' ἔτι πάγχυ δύης ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
 'Αλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νῆς,
 Αὐτίκα δούλιον ἦμαρ ἔμοι περιμηχανόωντο· 340
 'Εκ μὲν με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματ' ἔδυσαν,
 'Αμφὶ δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλλον, ἧδ' ἑ χιτῶνα,
 'Ρωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄσσει.
 'Εσπέριοι δ' Ἰθάκης εὐδείλου ἔργ' ἀφίκοντο·
 "Ενθ' ἔμἐ μὲν κατέδησαν εὐσσέλμῳ ἐνὶ νῇ, 345
 "Οπλῳ εὐστρεφεῖ στερεῶς· αὐτοὶ δ' ἀποεάντες

- " Quomodo rediret Ithacae in opulentum populum,
 " Jam diu absens, an palam, an occulte. 330
 " Juravit autem coram me ipso, libans in domo,
 " Navem deductam, et paratos esse socios;
 " Qui jam ipsum comitabantur dilectam in patriam terram.
 " Sed me prius dimisit: contigit enim ut iret navis
 " Virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-feracem. 335
 " Tunc ille me jussit mittere regi Acasto
 " Accurate; illis autem malum in animo placebat consilium
 " De me, ut adhuc omnino in calamitatis pestem inciderem.
 " Sed quando à-terrâ longè progressa est pontum-transiens navis,
 " Statim servilem diem mihi moliebantur: 340
 " Exuerunt quidem me laenâ, tunicâque, vestimentis,
 " Circumque me pannum alium malum jecerunt, et tunicam,
 " Lacera, quae et ipse in oculis vides.
 " Vespertini autem Ithacae amoenae ad culta pervenerunt:
 " Ibi me quidem ligaverunt bonis-transtris-instructâ in navi, 345
 " Fune benè-torto arctè; ipsi verò egressi

Ver. 329. — νοστήσῃ] *Al.* νοστήσει.
 Ibid. — Ἰθάκης ἐς πῖονα δῆμον.] Vide
 suprâ ad α, 103.
 Ver. 331. "Ωμοσε.] *Apud Eustathium in*
commentario, "Ομνει· Ut infra α, 288.
 Ibid. — ἀποσπένδων.] *Al.* ἐπισπένδων.
 Ver. 333. — πέμψουσι.] *Al.* πέμψουσι.
 Ver. 335. — ἐς Δουλίχιον.] Τὸ δὲ Δουλί-
 χιον, νῆος δὲ αὐτῇ μία τῶν Ἑχναίων. *Eus-*
stath.
 Ibid. — πολύπυρον] *Al.* πολύμηλον.

Ver. 336. — Ἀκάστῳ.] *Al.* Ἐκάστῳ.
 Ver. 338. — δύης ἐπὶ πῆμα γενοίμην.]
 Scholiastes interpretatur, "Επὶ ταῖς συμβίβη-
 κταῖς συμφοραῖς ἄλλαν βλάβην ὑπομείναιμι.
 Videtur itaque legisse δύης ἐπὶ.
 Ver. 340. — ἔμοι περιμηχανόωντο.] *Al.*
 ἔμοι περιμηχανόωντο, et ἔμοι περιμηχανό-
 οντο
 Ver. 341. "Εκ μὲν με.] *Al.* Ἐκ μὲν γε.
 Ver. 343. "Ρωγαλέα.] *Al.* "Ρωγαλίον, et "Ρω-
 γαλίην.

Ἐσσυμένως παρὰ Δῖνα θαλάσσης δόρπον ἔλοντο.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
 Ῥηϊδίως· κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας,
 Ξεστὸν ἐφόλκαιον καταβὰς ἐπέλασσα θαλάσση 350
 Στῆθος· ἔπειτα δὲ χερσὶ δῖηρσα ἀμφοτέρησι
 Νηχόμενος, μάλα δ' ὦκα Δύρηφ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.
 Ἐνθ' ἀναβὰς, ὅθι τε δρύϊος ἦν πολυανθέος ὕλης,
 Κεῖμην πεπτηώς· οἳ δὲ μεγάλα στενάχοντες
 Φοίτων· ἀλλ' οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι 355
 Μαίεσθαι προτέρω· τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
 Νηὸς ἐπὶ γλαφυρῆς· ἐμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
 Ῥηϊδίως, καὶ με σταθμῶ ἐπέλασσαν ἄγοντες
 Ἄνδρὸς ἐπισταμένον· ἔτι γάρ νύ μοι αἶσα βιῶναι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα· 360
 Ἄ δειλὲ ξείνων, ἧ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας,
 Ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες, ἧδ' ὅσ' ἀλήθης.
 Ἀλλὰ τάδ' οὐ κατὰ κόσμον ὀϊόμαι, οὔδέ με πείσεις,
 Εἰπὼν ἀμφ' Ὀδυσῆϊ· τί σε χρεὶ τοῖον εἶντα

"Festinanter ad littus maris coenam sumpsere.

"At mihi vinculum quidem resolverunt dii ipsi

"Facile; capiti autem panno obvoluto,

"Laevigatum per clavum delapsus applicui mari 350

"Pectus; deinde autem manibus remigavi ambabus

"Natans; valdeque citò foris eram seorsum ab illis.

"Tunc cum ascendissem, ubi utique quercetum erat floridæ sylvæ,

"Jacebam stratus: illi autem valde gementes

"Ibant; sed haud enim ipsis videbatur melius esse 355

"Inquirere ulterius; hi quidem retrò iterum ibant

"Navem in cavam; me autem absconderunt dii ipsi

"Facile, et me stabulo appulerunt ducentes

"Viri prudentes; adhuc enim jam mihi fatum vivere."

Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce: 360

"O miser hospitem, certè mihi valde animum commovisti,

"Haec singula dicens, quot scilicet passus, et quantum vagatus es.

"Sed ea non pro decenti dicta arbitror, neque mihi persuadebis,

"Locutus de Ulysse: quid te oportet, talis cum-sis,

Ver. 348. — ἀνέγναμψαν.] *Al.* ἀνέγναψαν.

Ver. 350. — ἐφόλκαιον.] *Πηδάλιον. Schol.*

Ver. 352. — Δύρηφ'.] *Al.* Δύρηφ.

Ver. 353. — δρύϊος καὶ εὐκλείας
είλεος. *Schol.* *Al.* δρύϊος.

Ver. 355. — ἀλλ' οὐ γάρ σφιν.] *Vide*
suprà ad v. 190. *Eustathius* autem in com-
mentario citat, ἀλλ' ἰπὶ οὐ σφιν.

Ver. 358. — σταθμῶ.] *Σταθμῶν δὲ καὶ*
τῶν ἀγχοστικῶν ἀποὶ λίγυ. Eustath.

Ver. 361. Ἄ διλί.] *Al.* Ὡ διλί.

Ver. 363. — οὐ κατὰ κόσμον οἶόμαι.]

"Ἦγουν ἀπορροα νομίζω. *Eustath.*

Ver. 364. — τί σε χρεὶ τοῖον εἶντα Μαψιδίως
ψυδισθαί:]

— μὴ ψυδῖ, ἐπιστάμενος σάφει εἰπῶν.

Iliad. δ', 404.

Cæterum minus rectè hic *Eustathius*; καὶ
ἔρα τὸ "Μαψιδίως ψυδισθαί," δηλοῦν ὡς τὸ
μὴ μάτην ψυδισθαί, οὐ πᾶν ψικτόν. *Istius-*
modi enim distinctioni nullus hic videtur
locus.

Μαψιδίως ψεύδεσθαι; ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς, 365
 Νόστον ἐμοῖο ἀνακτος, ὅτ' ἤχβετο πᾶσι θεοῖσι
 Πάγχυ μάλ', ὅττι μιν οὔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν,
 Ἡὲ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπειυσεν.
 Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοί,
 Ἡδὲ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἦρατ' ὀπίσσω. 370
 Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς Ἀρπυιαὶ ἀνηρείψαντο.
 Αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσσιν ἀπότροπος· οὐδὲ πόλινδε
 ἔρχομαι, εἰ μὴ πού τι περίφρων Πηνελόπεια
 Ἐλθέμεν ὀτρύνῃσιν, ὅτ' ἀγγελίῃ ποθεν ἔλθῃ.
 Ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἔκαστα παρήμενοι ἐξερέουσιν, 375
 Ἡμὲν οἱ ἄχυνται δὴν οἰχομένοιο ἀνακτος,
 Ἡδ' οἱ χαίρουσιν βίοτον νήποιον ἔδοντες.
 Ἀλλ' ἐμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι, καὶ ἔρσεσθαι,
 Ἐξ οὗ δὴ μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μύθῳ,
 Ὃς τ' ἀνδρα πτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαίαν ἀληθεῖς, 380
 Ἥλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν· ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
 Φῇ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῇ ἰδέσθαι
 Νῆας ἀπειόμενον, τὰς οἱ ξυνέαζαν αἰελλαι·

“*Temerè mentiri? ego autem certè novi et ipse* 365
 “*De-redditū mei domini, quòd odio is haberetur omnibus diis*
 “*Omninò valdè, quia ipsum non inter Trojanos domuerunt,*
 “*Vel amicorum in manibus, postquam bellum confecisset.*
 “*Tunc ei tumultum quidem fecissent omnes Achivi,*
 “*Atque etiam suo filio magnam gloriam comparasset in-posterum:* 370
 “*Nunc autem ipsum ingloriè Harpyiæ abripuerunt.*
 “*At ego apud suos semotus; neque ad urbem*
 “*Eo; nisi quando fortè prudens Penelope*
 “*Venire jubeat, quando nuntius alicundè venerit.*
 “*Sed illi quidem singula assidentes interrogant,* 375
 “*Tum qui dolent diù absente rege,*
 “*Tum qui gaudent victum impunè edentes.*
 “*Sed mihi non gratum est inquirere et interrogare;*
 “*Ex quo scilicet me Aetolus vir decepit sermone;*
 “*Qui utique viro interfecto, multas per regiones vagatus,* 380
 “*Venit meam ad casam: ego autem ipsum amanter-complectebat.*
 “*Dixit autem eum se inter Cretenses apud Idomeneum vidisse*
 “*Naves reficientem, quas ei confregerant procellae:*

Ver. 366. — ὅτ' ἤχβετο πᾶσι θεοῖσι Πάγχυ μάλ', ὅττι μιν οὔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν καὶ ἀντι τοῦ ὅτι ἐκείνη ἡ νόστος δηλαδὴ, ἢ ὁ Ὀδυσσεύς. Eustath. Pro posteriori accipiendi ratione planè faciunt sequentia.

Ver. 369. Τῷ πῶς οἱ.] Barnesius edidit Τῷ πᾶσι οἱ. Sed et ferri potest vulgata lectio. Vide ad Il. 4, 51. item κ', 212.

Ver. 370. — ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἦρατ'.] Filio suo magnam gloriam comparasset, nem-

pè Ulysses. Ita Iliad. γ', 373. ε', 165. — καὶ ἀσπίδα ἦρατ' αὐτοῖς. Barnesius alique malè vertunt, “suo filio magna gloria cre-“ visset.” Quod cum vocis ἦρατ' significatiōe nullo modo congruit.

Ver. 374. — ἰλθῇ.] Al. ἰλθῇ.

Ver. 380. Ὃς τ' ἀνδρα.] Al. Ὃς τ' ἀνδρα.

Ver. 381. Ἥλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν.] Al. Ἥλυθ' ἐμὰ πρὸς δάματ'.

Ver. 383. — ἀπειόμενον.] Θρασύμενον, ἰώμενον. Schol. Al. ἀπειόμενον.

- Καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι, ἢ ἐς Δῖρος, ἢ ἐς ὀπώρην,
 Πολλὰ χρήματ' ἄγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισι. 385
 Καὶ σὺ, γέρον πολυπενθές, ἐπεὶ σέ μοι ἦγαγε δαίμων,
 Μῆτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο, μῆτε τι Δίελγε·
 Οὐ γὰρ τοῦνεκ' ἐγὼ σ' αἰδέσσομαι, οὐδὲ φιλήσω,
 Ἄλλὰ Δία ξένιον δείσας, αὐτόν τ' ἐλεήσας.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 390
 Ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστος,
 Οἷόν σ' οὐδ' ὁμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω.
 Ἄλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ'· αὐτὰρ ὕπερθε
 Μάρτυρες ἀμφοτέροισι θεοὶ, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν·
 Εἰ μὲν κεν νοστήσῃ ἀναξ τεὸς ἐς τόδε δῶμα, 395
 Ἔσσας με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα, πέμψαι
 Δουλίχιόνδ' ἵεναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·
 Εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἀναξ τεὸς, ὥς ἀγορεύω,
 Δμῶας ἐπισσεύσας, βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,
 Ὅφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἠεरोπέειν. 400

- “ Et dixit venturum, vel in aetatem, vel in autumnum,
 “ Multas opes advehentem, cum deo-paribus sociis. 385
 “ Et tu, senex multa-passe, postquam te ad me duxit deus,
 “ Neque omnino mihi mendaciis gratificare, neque mulce :
 “ Non enim ob-id ego te honorabo, neque diligam,
 “ Sed Jovem hospitalem veritus, teque ipsum miseratus.”
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 390
 “ Certè valdè quidem tibi animus in pectoribus incredulus,
 “ Quòd te neque vel juratus induxi, neque tibi persuadeo.
 “ Sed age nunc sponsonem faciamus ; at desuper
 “ Testes ambobus dii sint, qui Olympum habitant.
 “ Si quidem redierit herus tuus in hanc domum, 395
 “ Indutum me laenâque, tunicâque, vestimentis, mitte
 “ Ad-Dulichium ut-eam, quò mihi gratum est animo :
 “ Sin non venerit herus tuus, ut praedico,
 “ Famulis incitatis, dejice magnâ de rupe,
 “ Ut et alius mendicus caveat decipere.” 400

Ver. 387. Μῆτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο.]

μηδὲ μ' αἰδέσθαι

Πύθαλλος μυθεῖς ψυδίαι.

Æschyl. Prometh. Vincit. ver. 685.

Ver. 388. — αἰδέσσομαι.] Ita ex MS. et ex Schol. Valt. edidit Bornesius. Quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulg. αἰδέσσομαι. Quæ vox alibi apud Pœtam non occurrit. Vide ad Il. I, 504. 636. et χ', 419.

Ver. 389. — ἐλεήσας.] Al. ἐλεῖσθαι. Atque ita in commentario legit Eustathius.

Ver. 392. Οἷόν σ' οὐδ' ὁμόσας περ ἐπήγαγον.] “ Nullum enim vinculum ad adstringendam fidem jurejurando majores arc-

“ tius esse voluerunt.” Cicero, de Officiis, lib. III. § 31.

“ Ὅστις γὰρ ἐμύνηται μηδὲν κίβηται,
 Αὐτὸς ἰπιορκεῖν ῥαδίως ἰσίσταται.

Amphis, apud Stobæum, § 27.

Ver. 393. — ῥήτρην.] Τὴν ἐνὶ ῥηταῖς καὶ ὁμιλογουμένοις συνθήκην. Schol.

Ibid. — ὕπερθε.] Al. ὑπὲρθε.

Ver. 397. Δουλίχιον.] Πόλις τῆς Κιφαλληνίας. Schol. Aliter Eustathius : Vide suprâ ad ver. 335.

Ver. 399. — ἰπιορκεύσας.] Al. ἰπιορκεύας.

Ver. 400. — ἀλεύεται.] Al. ἀλείνεται. Ut infrâ 4, 29.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφάνεε διὸς ὕφορβός·
 Ξεῖν', οὕτω γάρ κέν μοι εὐκλείη τ' ἀρετὴ τε
 Εἴη ἐπ' ἀνθρώπους ἅμα τ' αὐτίκα, καὶ μετέπειτα,
 "Ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον, καὶ ξείνια δῶκα,
 Αὖθις δὲ κτεínaμι, φίλον δ' ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην. 405
 Πρόφρων δὴ κεν ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
 Νῦν δ' ὥρη δόρποιο· τάχιστα μοι ἔνδον ἐταῖροι
 Εἴεν, ἴν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
 "Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἀγχιμόλον δὲ σύες τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὕφορβοί· 410
 Τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἦθεα κοιμηθῆναι·
 Κλαγγὴ δ' ἄσπετος ὤρτο συῶν αὐλιζομενάων.
 Αὐτὰρ ὁ οἷς ἐτάροισιν ἐπέκλετο διὸς ὕφορβός·
 "Αἶθε' ὧν τὸν ἄριστον, ἵνα ξείνῳ ἱερεύσω
 Τηλεδαμῶ· πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ', οἵπερ οἷζ' 415

Hunc autem respondens allocutus est nobilis subulcus :

"Hospes, etenim sic mihi bona-fama, virtutisque nomen,

"Esset inter homines simul nunc, et deinceps,

"Qui te postquam in casam duxissem, et xenia dedissem,

"Deinde interficerem, dilectumque animum eriperem :

"Promptus sanè deinde Jovi Saturnio supplicarem.

Nunc verò hora coenae : citissimè mihi intus socii

"Fuerint, ut in casà lautam apparemus coenam."

Sic hi quidem talia inter se dicebant,

Propè autem suesque et viri venerunt subulci ;

Has quidem deinceps incluserunt in sua-claustra ad-cubandum :

Streptitus verò ingens ortus est suum stabulantium.

Verùm suos socios hortabatur nobilis subulcus :

"Ducite suum optimum, ut hospitis-gratià mactem

"Longinqui : unà autem ipsi recreabimur, qui utique aerumnam

Ver. 402. — οὕτω γάρ.] Refertur istud γὰρ ad id quod eleganter reticetur : "Nò "mihi istiusmodi pactionis auctor sis ; Ita "ENIM ἔστω."

Ver. 403. — μετέπειτα.] *Al.* μετέπειτα.

Ver. 405. Αὖθις δὲ κτεínaμι.] Malè hic Eustathius : "Ἐν δὲ τῷ "Αὖθις δὲ κτεínaμι," περιττός ὁ σύνδεσμος, λεγόμενος συνήθως ἀντὶ τοῦ Δῆ. Quidni enim (si oportuisset) et scribere potuisset Homerus, Αὖθις δὲ κτεínaμι, ἔστω. Vide autem ad *Il.* 4, 57. et 2, 490.

Ibid. — κτεínaμι.] *Al.* κτείνωμι.

Ver. 406. Πρόφρων δὴ κεν ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.] Ἀποσπῶ γὰρ ἦντο ὁ Εὐρκαίος ; ἀνδρα τινὰ φίλον καὶ αἰσῶσι περὶ χαρμύνον, καὶ ἴλως ἰσχυρῶς, προσελθὺς τῷ Σιῶ. *Kyriac. Stroz. de Republ. lib. X.* Porro aliam hujus loci interpretationem affert Eustathius : Διπλὴν (inquit) ἵναται ἴχθυ. "Ἡ γὰρ λίγυ βαρύνει καὶ

ἰερωνικῶς κατ' ἀντίφρασιν, ὡς οὕτω πρόφρων ἔνι ὑδαμνὸν Σιῶ ξενίῳ, φοινύτας ξένον ἢ καὶ ἄλλως κατὰ συναλοιφὴν, [legendo nimirum Δία Κρονίον ἀλιτοίμην], ὅτι οὕτως ἂν πρόφρων, ἥτοι ἰαούσιος καὶ μετὰ ῥήτρης, ἀλιτοίμην ἦγον ἀλάστοιμι εἰς Διόν. Verùm posterior hæc accipiendi ratio cum isto δὴ κεν ἔπειτα parum aptè convenit. Cæterum Barnesius edidit cum notā interrogationis, Δία Κρονίωνα λιτοίμην ; Sed et hoc minùs rectè.

Ibid. — δὴ κεν ἔπειτα.] *Al.* κεν δ' ἔπειτα.

Ver. 411. — ἄρα ἔρξαν.] Vide ad *Il.* 4, 51.

Ibid. — κατὰ ἦθεα.] Τὰς συνήθεις κούτας. Eustath. Fuerunt, teste Barnesio, qui exposuerint, "De more ;" Quo sensu hæc vox nullibi apud Poetam usurpatur. Vide ad *Il.* 7, 511. et 4, 268.

Ver. 415. — ὀνησόμεθ'.] ὀνησίμην καὶ ὀφελίμην μετασχοίμεν. Schol.

Δὴν ἔχομεν, πάσχοντες ὕων ἕνεκ' ἀργιόδονταν·

"Ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποινοι ἔδουσιν.

"Ὡς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλεῖ χαλκῷ·

Οἱ δ' ὕν εἰσῆγον μάλα πύονα πενταέτηρον·

Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ· οὐδὲ συβώτης 420

Λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων, (φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν,)

'Ἄλλ' ὃγ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῇς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν

Ἀργιόδοντος ὕος, καὶ ἐπέυχτο πᾶσι θεοῖσι,

Νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.

Κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυὸς, ἣν λίπε κείων· 425

Τὸν δ' ἔλιπε ψυχῇ τοῖ δ' ἔσφαζάν τε καὶ εὔσαν·

Αἴψα δέ μιν διέχευαν· οὐ δ' ἄμοθετεῖτο συβώτης,

Πάντοθεν ἀρχόμενος μελέων, ἐς πύονα δημόν·

Καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε, παλύνας ἀλφίτου ἀκτῇ,

Μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα, καὶ ἀμφ' ὅσελοισιν ἔπειραν 430

"Ὅπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα·

Βάλλον δ' εἰν ἑλεοῖσιν ἀολλῆα· ἂν δὲ συβώτης

"Ἰστατο δαιτρεύσαν· (περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ἦδη·)

" *Diū habemus, patientes suūm gratiā albis-dentibus;*

" *Alii verò nostrum laborem impune edunt."*

Sic locutus, scidit ligna acuto aere:

Illi autem suam adduxerunt valdè pinguem quinquennem:

Eum quidem postea statuerunt ad focum; neque subulcus 420

Oblitus est immortalium, (mente enim utebatur bonā;)

Sed hic auspicans, capitis pilos in ignem jecit

Albis-dentibus suis, et precabatur omnes deos,

Ut rediret Ulysses prudens suam in domum.

Percussit autem manu-sublatā, segmine quercūs, quod liquerat findens; 425

Hunc verò reliquit anima: hi autem jugulārunt et ustulārunt;

Statimque ipsum dividerunt; frusta autem cruda ponebat subulcus,

Undique auspicans à membris, in pinguem adipem:

Et alia quidem in ignem jecit, conspersa farinae flore;

Minutatum dein secuerunt caetera, et verubus infixerunt, 430

Assaveruntque scitè, detraxeruntque omnia:

Posuerunt autem in mensis simul-omnia: subulcus verò

Surrexit divisurus; (valdè enim mente aequa uorat;)

Ver. 419. — εἰσῆγον.] *Al. εἰσάγαγον.*

Ver. 421. Λήθετ'. Vide *suprà* ad λ', 101.

Ver. 422. 425. 427. 'Ἄλλ' ὃγ' ἀπαρχόμενος — Κόψε δ' ἀνασχόμενος — ὃ δ' ἄμοθετεῖτο συβώτης.] Ταῦτα δι' Ὀδυσσεύς ἔτι καὶ εἰς καὶ πρῶτοντος ἐπὶ ταῖς θυγατρὶς ἰδὼν ἐπισταμῶν καὶ μὴ τίσσει τῇδ' ἀρκούμενος, οὐ βαρύνει ἐπιστῆναι ταῖς οἰκιστῶς τῆς Γαυρῆς, ἀλλ' ἐν πολλῶν τόπων συνιληθότως "Ἑλληνες. *Dionys. Halicarn. Antiq. Rom. lib. VII. sub fine.*

Ver. 425. Κόψε δ' ἀνασχόμενος.] *Diony-*

sus, loco jam allato, citat Κόψε δ' ἀπαρχόμενος. Ex versu (ut videtur) 422. Ipse autem alibi, ut rectè annotat Sylburgius, citat Πληξιν ἀνασχόμενος. Περὶ Συβώτης, § 5.

Ver. 426. — τοὶ δ' ἔσφαζαν.] *Apud Dionysium, τοὶ δὲ σφάζαν.*

Ver. 427. — ἀμολιεύοντο.] Ὡμῶν ὄντων τῶν κριῶν, ἀπέχετο τοῖς θεοῖς. *Schol.*

Ver. 432. Βάλλον δ' εἰν ἑλεοῖσιν.] Ἐλεὸς δ' ἰστὴν ἢ μαγικὴν τρέπτειζα. *Athenaeus, lib. IV. cap. 22.*

- Καὶ τὰ μὲν ἔπταχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων
 Τὴν μὲν ἴαν Νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ, Μαιάδος υἱεῖ, 435
 Θῆκεν ἐπευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἐκάστω.
 Νάτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκίεσσι γέραιρειν
 Ἀργιόδοντος υἱός· κύδαινε δὲ θυμὸν ἄνακτος·
 Καί μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Αἰθ' οὕτως, Εὐμαίε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο, 440
 Ὡς ἐμοί, ὅττι με τοῖον ἰόντ' ἀγαθοῖσι γεραίρεις.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαίε συβῶτα·
 Ἔσθιε, δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπειο τοῖσδε,
 Οἷα πάρεστι· Θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἰάσει,
 Ὅττι κεν ᾗ θυμῷ ἐθέλει, δύναται γὰρ ἅπαντα. 445
 Ἦ ῥα, καὶ ἄργματα θῦσε θεοῖς αἰετιγενέτησι·
 Σπείσας δ' αἶθεπα οἶνον, Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ
 Ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ὃ δ' ἔζητο ἥ παρὰ μοῖρῃ.

Atque illa quidem septifariam omnia partitus est dividens;
 Partem quidem unam Nymphis et Mercurio, Maiæ filio, 435
 Posuit precatus; caeteras verò distribuit singulis:
 Tergo autem Ulyssem perpetuo honorabat
 Albis-dentibus suis; laetificabat verò animum domini:
 Et ipsum compellans allocutus est prudens Ulysses:
 " Utinam sic, Eumæe, dilectus Jovi patri fieres, 440
 " Ut mihi; siquidem me, talis cùm-sim, bonis honoras."
 Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce:
 " Comede, eximie hospitum, et delectare hisce,
 " Qualia adsunt; Deus autem hoc quidem dabit, illud verò sinet. 445
 " Quodcunque suo animo voluerit; potest enim omnia.
 Dixit, et primitias sacrificavit diis sempiternis;
 Libatoque nigro vino, Ulyssi urbium-vastatori
 In manibus posuit; hic autem sedebat suam juxta partem.

Ver. 434. — διμοιρᾶτο.] Pronuntiabitur fortè διμοιρᾶτο. Vide ad II. 4, 4.

Ver. 435. — Νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ.] Διὰ τὴν ἀναδιδοῦσαν τρεφῆς τοῖς ζωοῖς, ὡς πιστοποιοῦσαι κρήναι καὶ ἄλσεις καὶ ἱεροὶς ποταμοῖς, ὡς προδιήλωται [Odys. κ', 350.] Ἑρμῇ δὲ ὡς καὶ αὐτῇ νεμῆν, καὶ αὐθητικῇ τῶν θειμάτων. Eustath. Καὶ Σιμωνίδης θύει αὐτοῖς φησὶ Νύμφῃσι καὶ Μαιάδος τέκνῳ. Οὕτω καὶ ἄνδρῶν αἰμ' ἔχουσι ποικίλῃ. Schol.

Ibid. vii.] Al. viii.

Ver. 436. — ἰάσῃ.] Al. ἰάσεται.

Ver. 437. Νάτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκίεσσι.]

Vescitur Æneas —

Perpetui tergo hovis, et lustralibus extis.

Æn. VIII, 182.

Ver. 443. — δαιμόνιε.] Vide ad II. β', 190.

Ibid. — στέπειο τῶσδε. Οἷα πάρεστι.]

Τίπειο πᾶν ἔμῳ, οἷα δίδωμι θεός.

Diog. Laërt. lib. I. in vitâ Periantri.

Ver. 444. — Θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἰάσει.] Sic Iliad. κ', 250.

Τῷ δ' ἴτιον μὲν ἰδὼσι πατὴρ, ἴτιον δ' ἀνίσταται.
 Similiter et apud Pindarum:

— τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' οὔτω.

Pythior. Ode XII. ver. ult.

Cæterum apud Eustathium legitur hic, τὰ μὲν δώσει, τὰ δ' ἰάσει.

Ibid. — ἰάσει.] Vide ad II. δ', 42.

Ver. 445. — ἰάσει.] Al. ἰάσει.

Ver. 446. — ἄργματα.] Τὰς ἀπαρχάς. Schol. Ἀπαρχματα, αἱ μεγάλαι ἀπαρχαὶ τῶν θυσιῶν τῶν τιλίων· παρὰ τὸ ἀρχῶ, ἀπαρχῶ, ἀρχμα καὶ ἀπαρχμα, ὡς Ὀμηρος· ἄρχματα " θύει θεοῖς αἰετιγενέτησι." Etymolog. Magn. in voce Ἀπαρχματα.

Ibid. — θύει.] Ἔστιν, κατὰ τοὺς παλαιούς, ἰθυμίσαι· οὐδένοντι γὰρ, φασί, παρὰ τῇ ποιητῇ τὸ " θύειν," ἀντὶ τοῦ σφάζειν ἱερίον λίσσεται. Eustath.

Ver. 447. — Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ.] Vide supra ad 4, 2. et infra ad χ', 230.

Σῆτον δὲ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὃν ῥα συβῶτης
 Αὐτὸς κτήσατο οἶος, ἀποιοχόμενοι οἱ ἀνακτος, 450

Νόσφιν δεσπίνης, καὶ Λαέρταο γέροντος·

Πὰρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο πτεάτεσσιν ἐοῖσιν.

Οἱ δ' ἐπ' ὀνειῶθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

Σῆτον μὲν σφιν ἀφείλε Μεσαύλιος· οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον, 455

Σίτου καὶ κρεῖων κεκορημένοι, ἐσσεύοντο.

Νύξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὅτε δ' ἄρα Ζεὺς

Πάννυχος· αὐτὰρ ἄη Ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος.

Τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβῶτew πειρητίζων,

Εἵπας οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἢ τιν' ἐταῖραν 460

Ἄλλον ἐποτρύνειεν· ἐπεὶ ἔο κῆδετο λήνη·

Κέκλυθι νῦν, Εὐμαίε, καὶ ἄλλοι πάντες ἐταῖροι,

Εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω, οἶνος γὰρ ἀνώγει

Ἥλειός, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' αἰεῖσαι,

Panem autem ipsis distribuit Mesaulius, quem scilicet subulcus

Ipsē sibi-comparaverat solus, absente domino,

Seorsum à dominā et Laërte sene :

Ipsū nempē à Taphiis emit possessionibus suis.

Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

At postquam potūs et cibi desiderium exemissent,

Panem quidem eis abstulit Mesaulius ; illi autem ad cubitum,

Panē et carnisbus saturati, properabant.

Nox verò deinde supervenit mala obscura ; pluebat autem Jupiter

Totā-nocte ; at spirabat Zephyrus magnus semper aquosus.

Inter hos verò Ulyssēs locutus est subulcum tentans,

Si quo-pacto sibi exutam laenam praeberet, vel aliquem sociorum

Alium dare-hortaretur ; siquidem ipsius curam-gerebat valdē :

“ Audi nunc, Eumaeē, et alii omnes socii,

“ Gloribundus aliquid verbum dicam ; vinum enim jubet

“ Stultum, quod utique impulit sapientem etiam valdē cantare,

Ver. 450. Αὐτὸς κτήσατο οἶος.] Nempē κτήσασθαι οἶον, ver. 452. Vide suprā ad ver. 8.

Ver. 455. — κοῖτον.] Ἀλ. κοῖτην.

Ver. 457. — δ' ἄρ'.] Ἀλ. γὰρ.

Ibid. — σκοτομήνιος.] Ἀσίλνιος, σκοτινὴ ἢ καὶ ἦν ἡ σιλήνη ἀποσκοπώται τῇ πρὸς τὴν ἥλιον συνόδῳ· μήνη γὰρ, ἡ σιλήνη. Schol. Similit̃er Eustathius : Σκοτομήνιος δι νύξ οὐχ ἀπλῶς ἡ ἀσίλνιος, ἀλλὰ καὶ ἦν ἡ σιλήνη ἀποσκοποῦται, φασιν, ἡγνίσασθαι ἥλιον πρὸς σύνθετον. Fortasse tamen rectius per Νύξ σκοτομήνιος idem intelligas quod suprā depingitur :

Νέκτα δι' ὀρεφαίνῃ· οὐδὲ προῦφαιετ' ἰδίσθαι.

Ἀλλ' γὰρ περὶ νηυσὶ βαθεῖ· ἦν, οὐδὲ σιλήνη Οὐρανὸν προῦφαιε· κατέχοντε γὰρ νηῖσι.

Odyss. i, 143.

Ver. 459. — συβῶτew.] Vide ad Il. α, 1.

Ver. 463. — οἶνος γὰρ ἀνώγει Ἥλειός, ὅς τ' ἰφίμει, &c.]

Οἶνος γὰρ περὶ ἴσον ἐπιχθονίοισιν ὄνειρε,
 Ἑσθλόν, ἀλιζέικον, πάσης συνοπῆδον αἰδοῦς,
 Ἐν μὲν γὰρ θαλῆς ἰερὸν μίρος, ἀγλαῖης τε,
 Ἐν δὲ χροεῖταις &c.

Panyasis, vis ἀρεσάαν, ver. 11.

Quid non ebrietas designat? operta recludit ;

Spes jubet esse ratas ; ad praelia trudit inermem ;

Sollicitis animis onus eximit ; &c.

Horat. Epist. lib. I. v. 16.

Ver. 464. — πολύφρονά περ μάλ' αἰεῖσαι, Καὶ δ' ἀπαλὸν γιλάσαι.] Τὸν γὰρ οἶον Ὀμηρος, οὐκ ἥλιον ὥσπερ ἥλιον παλῶ, καὶ ματαιοποιόν· οὐδὲ κελύει συνετραπὸν εἶναι, μήτε ἄδοντα, μήτε γιλάοντα, μήτ' ἐκρύβναι ποτὶ καὶ πρὸς

Καί δ' ἀπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν, 465
 Καί τι ἔτις προέηκεν, ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον.
 Ἄλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπιπεύσω·
 Εἴθ' ὥς ἡβῶοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
 Ὡς ὅθ' ὑπὸ Τροίῃ λόχον ἤγομεν ἀρτύναντες·
 Ἠγείσθην δ' Ὀδυσσεύς τε, καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος, 470
 Τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἦρχον ἐγώ· αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἰκόμεσθα ποτὶ πτόλιν, αἰπύ τε τείχος,
 Ἡμεῖς μὲν περὶ ἄστυ κατὰ ῥαπήϊα πυκνά,

“ Et ad mollitèr ridendum, et saltandum incitavit, 465
 “ Et aliquod verbum emisit, quod scilicet non-dictum melius.
 “ Sed postquam sanè primùm garrulus-esse-coepi, non celabo :
 “ Utinam sic pubescerem, viresque mihi integrae essent,
 “ Sicut quando sub Trojà insidias duximus instructas :
 “ Duces autem erant Ulyssesque, et Atrides Menelaus ; 470
 “ Cum his verò unà tertius dux-eram ego, ipsi enim jubebant.
 “ Sed quando jam venissemus ad urbem, altumque murum,
 “ Nos quidem circa urbem per virgulta densa,

ἔρχοισιν τρεῖς μιν οὐχ οὕτως ἀγροῖκας οὐδ' ἐπα-
 ριστοῖτας ἴσται· ἀλλ' ἤδη τούτων ἰκάντου καὶ πε-
 σότητος καὶ ποιήτης διαφοράς. “Οὐκ οὐκ ἴσται
 ὡς ἔρα τὸν πολυφρόνα εἰς οἶνος ποιεῖ ἔσται, ἀλλὰ
 “ μάλ' αἰεταί,” τοῦτοστιν ἄμεινον καὶ ἐπὶ
 πλείον ὥσπερ προσελπίει. Οὐδ' ἴσται γελάσαι, μὰ
 Δί', οὐδ' ὀρχήσασθαι κοινὸν δ' ἐπ' ἀμφοτέρων λα-
 βῶν τὸ “ ἀπαλόν,” τὴν ἀνὰ δὲ εἰς τοῦτο πρό-
 σταιν ἰσχυροτάτη. “ Καί δ' ἀπαλὸν γελάσαι, καί
 “ τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν.” Athenæus, lib. IV.
 cap. 27.

Οἶνος καὶ φρονίστας ἐς ἀφροσύνας ἀναβάλλει.
 Sthenelus, Poeta, apud eundem Athenæ-
 um, lib. X. cap. 7.

Ver. 465. Καί δ' ἀπαλὸν γελάσαι.]

Cura fugit multo diluiturque mero :

Tunc veniunt risus ———.

Ovid. Art. Amator. I, 238.

Cæterùm de voce γελάσαι, vide ad Π. ε. 67.

Ibid. — καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν.] Sic
 apud Athenæum :

Οἶνος ἀνωγὴ γέροντα καὶ οὐκ ἰβίλοντα χορεύει.
 Lib. X. cap. 7.

Et apud Ovidium :

Ebrius incinctis phylirâ conviva capillis
 Saltat ———. Fast. lib. V. ver. 337.

Ver. 466. — Καί τι ἔτις προέηκεν.] Τῆς δὲ
 μίσης οὐδὲν οὕτω πατηροῦσιν, ὡς τὸ περὶ τοῦς
 λόγους ἀπαρτίζε καὶ ἀείρουσιν. “Οἶνος γὰρ τ' ἰ-
 “ φίνης ἔσται.” (suprà ver. 464.) Καί τοι τὸ
 διονότατος, ὡς δὴ καὶ γέλως καὶ ὀρχησις οὐδὲν ἄ-
 ρχει τούτων “ Καί τι ἔτις προέηκεν, ὅπερ τ' ἄρ-
 “ ρητον ἄμεινον.” Plutarch. περὶ Ἀδολοχίας.

“Οἱ δ' ἐν ὑπερβάλλῃ πίνουσι μέτρον, οὐκ ἔτι καί.
 vos

Τῆς αὐτοῦ γλώσσης παραφράς, οὐδὲ ἴσου·
 Μοδύται δ' ἀπάλασμα ———.

Theogn. Gnom. ver. 479.

Ver. 467. — πρῶτον ἀνέκραγον.] “ Quæ-
 dam Præterita Media (inquit Phil. Labbe)
 “ ego notavi penultimam ancipitem habere
 “ longam. Cujus rei rationem si quis à me
 “ repetat, fatebor ingenuè hæc in parte in-
 “ scitiam, aut amplius cogitandum pronun-
 “ tiabo. En igitur ea verba, quæ primus,
 “ quod sciam, observavi à reliquorum, quæ
 “ ab Aoristo Secundo profecta ejus quantita-
 “ tem referre solent, naturâ ac conditione
 “ desciscere. “Εἰργία à ῥίγῳ, πίνεργια à
 “ πρᾶττω, τιστεργυῖα à τριζῷ, βίβριδα à βριδῷ,
 “ μίμνηα à μύκῳ, (nam μυνος penultimam
 “ breviate, ut et ἱεργον et similia;) κίπεργια
 “ à κριζῷ, κίπερφα à κύφῳ.” Prosod. p. 44. 45.
 Nempe non advertit vir eruditus Præterita
 Media non unam habere omnia formandi rationem.
 Alia enim Aoristi Secundi sequuntur
 analogiam ; ut εἴπῃτω, ἱεῖπῃτω, τίτῃπῃτω·
 λίγω, ἱλιγω, λίλογα. Alia autem aut ex
 Aoristo Primo, aut ex Præsenti retinent vel
 diphthongum, ut φαίω, ἴφῃτω, ἴφῃτω, πῖφῃτω·
 πῖδω, ἱπῖδω, πῖπεδω· vel syllabam positione
 longam, ut διπῃτω, ἱδῃτῶν, διδῃτῶν· πῖρῃτω, ἱ-
 πῖρῃτω, πῖπερῃτω· vel vocalem longam, ut τρι-
 ζῷ, ἱτριζῷ, τιστεργυῖα· ῥίγιῳ, ἱρῖγιῳ, ἱρῖγιῳ· πρᾶτ-
 τῷ, ἱπρᾶτῳ, πῖπερῃτῳ· κριζῷ, ἱκριζῳ, κί-
 περῃτῳ, ἔσται. Vide ad Π. β', 314.

Ver. 473. — περὶ ἄστυ.] Al. ποτὶ ἄστυ,
 et παρὰ ἄστυ.

Ibid. — κατὰ ῥαπήϊα πυκνά.]

Hic inter densas corylos ———.

Virg. Ecl. I, 14.

- 'Ανδόνακας καὶ ἔλος ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες
 Κείμεθα· νύξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ, Βορέας πεσόντος, 475
 Πηγυλὺς, αὐτὰρ ὑπερθε χιῶν γένετ', ἥντε πάχνη,
 Ψυχρὴ, καὶ σακίεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
 "Ενθ' ἄλλοι πάντες χλαῖνας ἔχον, ἥδ' ἑ χιτῶνας,
 Εὐδον δ' εὐκηλοὶ, σάκεσιν εἰλυμένοι ὤμους·
 Αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἐτάροισιν ἔλειπον 480
 'Αφραδίαις, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγασέμεν ἔμπης·
 'Αλλ' ἐπόμεν σάκος οἷον ἔχων καὶ ζῶμα φαεινόν.
 'Αλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἦν, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
 Καὶ τότε ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηύδων ἐγγὺς ἑόντα,
 'Αγκῶνι νύξας· (ὁ δ' ἄρ' ἐμπαπείως ὑπάκουσε) 485
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Οὔτι ἐτι ζωῶσι μετέσσομαι, ἀλλὰ με χεῖμα
 Δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν παρὰ μ' ἥπαφι δαίμων,
 Οἰοχίταν ἔμμεναι· νῦν δ' οὐκ ἐτι φυκτὰ πέλονται.
 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἐπειτα ἰόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ, 490

- " In arundinibus et palude sub armis prostrati, 475
 " Jacebamus: nox autem supervenit mala, Boreâ orta,
 " Glacialis; at super uix facta est, veluti pruina,
 " Frigida, et scutis circum accrescebat glacies.
 " Ibi alii omnes laenas habebant, et tunicas,
 " Dormiebantque quieti, scutis cooperti humeros: 480
 " At ego laenam quidem profectus sociis reliqueram
 " Stultitiâ; quoniam non putabam me frigus valdè passurum:
 " Sed sequebar, scutum solum habens, et cingulum nitidum.
 " Sed quandò jam tertia pars noctis erat, astraque transierant;
 " Utique tunc ego Ulyssem allocutus sum, propè existentem,
 " Cubito pungens; (is verò promptè audivit;) 485
 " Nobilissimè Laertiade, solers Ulysses,
 " Nequaquam ampliùs vivis inter-ero: sed me hyems
 " Domat; non enim habeo laenam: decepit me deus,
 " Solâ cum-tunicâ ut-essem; nunc verò non ampliùs effugium est.
 " Sic dixi: is autem inde sententiam habebat hanc in animo, 490

Ver. 474. 'Ανδόνακας.] *Al.* 'Αν δόνακας.

Ibid. — σικτιπῆκας.] Vide ad II. β', 818. et ζ', 261.

Ver. 476. Πηγυλὺς.] "Ἦγουν παγιτὸς κατὰ τοὺς Παλαιούς, ἢ παγιτοῦδος. *Eustath.* Cæterum apud *Etymolog. Magn.* notante *Barnesio*, legitur *Πηλυγίς*.

Ibid. — ὤπιεθι.] *Al.* ἴπιεθα.

Ver. 477. — περιτρέφετε.] Πίρεξ ἐπύγυνο, ἱεραγυνο, συνισατο, ἱστιεῖσθαι. — Οὐδ' ὅτε καὶ γὰρ Σείφας Κύκλωψ [suprà i, 246.] τυροποιεῖται. *Eustath.* *Al.* περιτρέφετο. Vide ad II. i, 903.

Ibid. — κρύσταλλος.] Τὸ σισπηγὸς ὕδωρ. *Schol.*

Tom. II.

Ver. 479. — σάκεσιν εἰλυμένοι.] *Al.* σάκισσ' εἰλυμένοι.

Ver. 481. 'Αφραδίαις.] *Al.* 'Αφραδίαις, et 'Αφραδίῃ.

Ver. 485. 'Αγκῶνι νύξας.] *Barnesius* legendum conjicit, 'Αγκῶν ἐν νύξας. Sed nihil opus. Vide ad II. ε', 51.

Ver. 487. Οἶσσι.] *Al.* Οἶστοι.

Ver. 489. — ἱμῖναι.] *Al.* ἱμῖναι, ἱμῖναι, et ἱμῖναι.

Ibid. — φυκτὰ.] *Barnesius* scribendum contendit *φυκτὰ*. *Rationibus* haud satis idoneis. Vide ad II. ζ', 488.

Ver. 490. — ἰόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ.] Τὸ δὲ "ἰόν σχέθις," ἀπὸ τοῦ, ἱερῆς τὸν μν-
 C

Οἷος ἐκείνος ἦν βουλευόμεν, ἥδ' ἐ μάχεσθαι·
Φθεγγόμενος δ' ὀλίγη ὅπ'ι με πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Σίγα νῦν, μή τις σεῦ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.
Ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλῇ σθέθεν, εἴπ'ε τε μῦθον·

Κλῦτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος· 495

Λίην γὰρ νηῶν ἐκὰς ἦλθομεν· ἀλλὰ τις εἶη

Εἰπεῖν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,

Εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.

Ὦς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα Θόας, Ἀνδραίμοις υἱός,

Καρπαλίμω, ἀπὸ δὲ χλαῖναν δέτο φοινικόεσσαν, 500

Βῆ δὲ δέειν ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου

Κείμεν ἀσπασίως· φάε δὲ χρυσόθρονος ἥως.

Ὦς νῦν ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἶη,

Δοίῃ κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβᾶν,

Ἀμφοτέρων, φιλότῃ καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἔηος· 505

Νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι, κακὰ χροῖ εἵματ' ἔχοντα.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·

ὦ γέρον, αἶνος μὲν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξας,

“ Qualis ille erat ad-consultandum et pugnandum ;

“ Locutus autem summissâ voce, me sermone affabatur :

“ Sile nunc, ne quis te Achivorum alius audiat.”

“ Dixit ; et in cubito caput tenuit, dixitque sermonem :

“ Audite, amici, divinum mihi in somnis astitit somnium ;

“ Valde enim à navibus longè venimus ; sed aliquis eat

“ Nunciatum Atridae Agamemnoni, pastori populorum,

“ Si plures a navibus jusserit venire.”

“ Sic dixit : surrexit autem deinde Thoas, Andraemonis filius,

“ Confestim, laenamque deposuit purpuream,

“ Perrexitque currere ad naves : ego verò in vestimento illius

“ Jacui libentèr ; illuxit autem aureo-folio aurora.

“ Ita utinam nunc pubescerem, viresque mihi integrae essent ;

“ Daret aliquis laenam in stabulis subulcorum,

“ Utrumque, amicitia ac reverentiâ viri boni ;

“ Nunc autem me despiciatui-habent, mala corpore vestimenta habentem.”

Hunc autem respondens, allocutus es, Eumæe subulce ;

“ O senex, narratio quidem tibi bona, quam dixisti :

στηριῶν λόγον παρὰ νῦν. Eustath. Rectius, ut opinor, interpreteris ; “ Cogitatum hoc “ concipiebat in animo.”

Ver. 491. Οἷος ἐκείνος ἦν βουλευόμεν, ἥδ' ἐ μάχεσθαι.] Γράφεται δὲ καὶ, “ Οἷος ἐκείνος ἦν “ εἰλέσαι ἔργον τι ἴσος τι.” Eustath.

Ver. 494. — στήριον.] *Al. δίτρο.*

Ver. 496. Λίην γὰρ νηῶν ἐκὰς ἦλθομεν.] Vide Strabonem, Geograph. lib. XIII. pag. 894. al. 599.

Ver. 498. Εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.] Ἦγον ὅπως πλείους στρατεύοντας ἀνέμψαι αὐτῷ. Eustath.

Ver. 500. — Σίγα.] *Al. βάλε.*

Ibid. — φοινικόεσσαν.] Pronuntiabatur φοινικοῦσσαν. Vide ad II. β', 267. et κ', 133.

Ver. 501. Βῆ δὲ δίτρον.] *Al. βῆ δ' ἰσάει.*

Ver. 508. — αἶνος μὲν τοι ἀμύμων.] Δῆλον δὲ ὅτι αἶνος παρὰ τοῖς Παλαιῶς οὐ μόνον ἱππικὸς, ἀλλ' οὐ πολὺ αἶνος Ὀδυσσεύς, ὡς αἱ Σιεῖνες [supra μ', 184.] ἴσταν, ἀλλὰ καὶ λόγος συμβολικὸς ἐν μύθῳ ἢ ιστορίᾳ περιέχοντα ἔχον παραπομπὴν. Eustath. Ita Hesiodus fabulam Accipitris et Lusciniæ αἶνον appellat ; “Erg. καὶ Ἡμερ. I. 200.

- Οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔειπες·
 Τῷ οὐτ' ἐσθῆτος δευήσεται, οὔτε τευ ἄλλου, 510
 ὣν ἐπέοιχ' ἰκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα,
 Νῦν· ἀτὰρ ἤϊππεν γε τὰ σὰ ράκεα δυοπαλίζεις·
 Οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἐπημοῖβοί τε χιτῶνες
 Ἐνθάδε ἔνυσθαι, μία δ' οἷη φῶτι ἐκάστω.
 Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός, 515
 Αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα δώσει,
 Πέμψει δ', ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
 Ὡς εἰπὼν ἀνόρουσε· τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
 Εὐνὴν, ἐν δ' οἶων τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
 Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς κατέλεκτ'· ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ 520
 Πυκὴν καὶ μεγάλην, ἣ οἱ παρεχέσκειτ' ἀμοιβὰς,
 Ἐνυσθαι, ὅτε τις χειμῶν ἐκπαγλὸς ὄροιο.
 Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' Ὀδυσσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
 Ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνίαι· οὐδὲ συβῶτη
 Ἦνδανεν αὐτόθι κοῖτος, ὧν ἅπο κοιμηθῆναι. 525

" Neque quid adhuc praeter decorum verbum inutile locutus es :

" Ideo neque veste indigebis, neque ullā aliā-re,

510

" Quorum decet supplicem miserum compotem-factum-esse,

" Nunc ; at manē quidem tuis te pannis amicies ;

" Non enim multae laenae, mutatoriaque tunicae

" Hic ad-induendum ; una autem sola viro cuique.

" At postquam venerit Ulyssis dilectus filius,

515

" Ipse tibi laenamque tunicamque, vestimenta dabit,

" Mittetque, quod te cor animusque jubet."

Sic locutus surrexit ; ponebat autem ei prope ignem

Lectum, oviumque et caprarum pelles injiciebat.

Ibi Ulysses decubuit ; injectit autem laenam ipsi

520

Densam et magnam, quae ei praebebat copiam-mutandi,

Ad-induendum, quando aliqua hyems terribilis orta esset.

Sic ibi quidem tunc Ulysses decubuit ; apud ipsum verò

Viri cubuerunt juvenes : non autem subulco

Placuit illic lectus, ut à suis seorsum cubaret ;

525

Ver. 509. Οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔειπες. [Οὐ γὰρ παρὰ τὸ προσῆκον τὰ κατὰ ἡγέμευρας. Porphyry. Quæst. Homeric. 16.

Ibid. — ἔειπες.] *Al.* ἔειπας et ἔειπες.

Ver. 511. — ἀντιάσαντα.] Vide supra ad ζ', 193. et ad II. ε', 67.

Ver. 512. — τὰ σὰ ράκεα δυοπαλίζεις.] Ἀντὶ τοῦ, διὰ χειρὸς ἔξεις, ἀμφίση, συρράφεις. ἢ περισπάζεις, περισπρίφεις. *Etymolog. Magn.* in voce δυοπαλίζω.

Ver. 513. — χλαῖναι, ἐπημοῖβοί τε χιτῶνες.] Χλαῖναι, χλαμύδες, τὰ ἔξωθεν περιβάματα —. Χιτῶνες, τὰ ἑσθῆτι ἀνδρῶν ἱμάτια. *Schol.*

Ver. 515. 516. 517. Αὐτὰρ ἐπὴν &c.] Desunt hi tres versus in MS. à Tho. Bentleio collato.

Ver. 517. — θυμός τε κελύει.] *Al.* καὶ θυμός ἀνῶγει.

Ver. 521. — μεγάλην.] *Al.* μαλακὴν.

Ibid. — παρεχέσκειτ' ἀμοιβὰς.] Παρεῖχε τὰς ἀμοιβὰς καὶ ἑσθλαγὰς. *Schol.* Cæterum Barnesius edidit, legendumque pronuntiat, παρίκισις ἀμοιβὰς, ut sit παρίκισιτο ἀμοιβῶν uti infra φ', 41. Κίρκισ' ἐν μεγάροις. verum, ut opinor, auctoritate haud satis idonea. Porro vir eruditus Tho. Bentleius in uno MS. scriptum reperit παρίκισιν ἀμοιβὰς.

Ἄλλ' ὃγ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ἀπλίζετο· χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς
 "Ὅτι ρά οἱ βιότου περικήδετο, νόσφιν ἰόντος.
 Πρῶτον μὲν ξίφος ὅξυ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις,
 Ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἑίσσατ' ἀλεξάνεμον, μάλα πυκνήν,
 Ἄν δὲ νάκην ἔλετ' αἰγὸς εὐτρεφέος μεγάλιοι·
 Εἴλετο δ' ὅξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν
 Βῆ δ' ἵμεναι κείων, ὅθι περ σύες ἀργιόδοτες
 Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὐδον, Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

530

Sed is extrâ profectus armabat-se : gaudebat verò Ulysses,
 Quòd scilicèt sibi facultatum curam-habebat, dum ipse abesset.
 Primum quidem ensem acutum circum fortes posuit humeros ;
 Laenam autem sibi circumdedit arcitem-ventos, valdè densam ;
 Ac pellem sumpsit caprae benè-nutritae magnae :
 Sumpsitque acutum jaculum, canum propulsatorem et virorum.
 Perrexit autem ire decubiturus, ubi scilicèt sues albis-dentibus
 Rupe sub cavâ dormiebant, Boreae sub tegmine.

530

Ver. 527. ——— νόσφιν ἰόντος.] *Al.* νόσφιν ἰόντι.

Ver. 528. ——— ξίφος ὅξυ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις.]

Tum lateri atque humeris Tegeaeum subligat ensem. *Æn.* VIII, 459.

Ver. 529. ——— χλαῖναν ἑίσσατ'.] Vide suprâ ad l. 296. *Al.* χλαῖναν ἑίσσατ'. Minus rectè.

Ver. 530. ——— νάκην.] Δίημα αἰγὸς δατύμαλλον. *Schol.*

Ver. 533. ——— Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.] Ἰωγῇ, ἡ ἐκίστη ——— καὶ ὑπαιωγαὶ δὲ, αἱ ὑπαγωγαὶ καὶ ἐκίσται. *Etymolog. Magn.* Κυρίως οὖν ἰωῆς τῆς πνοῆς εὐσε, καὶ τοῦ ἄγνυσθαι σημαίνοντος τὸ κλάσθαι, ἰωγῇ λοιπὸν ἡ τῆς πνοῆς ἀν' εἰς κλάσις. "Ἐφη οὖν παύ, "εὐδον Βορέω ὑπ' ἰωγῇ," ὅπου ἄγνεται ἡ τοῦ Βορρῆ πνοή. *Porphyr.* *Quasi.* *Homeric.* 29. *Al.* ὑπ' ἰωγῆς.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ο΄.

Ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Ο΄.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΝ Ἀθηᾷ ὄναρ ἐπιστάσα εἰς Ἰθάκην ἐπανηλυῖν προτρέπεται· ὃς δῶρα παρὰ Μενελάου λαβὼν πέμπεται· καὶ ἐμβαίνειν μίλλων εἰς τὴν παῦν, Θυεαλύμενοι τινὰ Ἀργεῖοι μάντιν ἀπαλαμδάνει ἐπὶ Φόνῳ Φύγοντα· καὶ Εὐμαιος Ὀδυσσεύϊ διηγῆται, ὅς Φοίνικες αὐτὸν λησδᾶμιοι ἐκ Συρίας ἦσαν, ἐπιδόντο Λαίρτη· καὶ ἡ Τηλεμάχου παῦς κατὰγεται εἰς Ἰθάκην, καὶ ταύτην εἰς ἄστυ ἀποπέμψας, αὐτὸς πρὸς Εὐμαιοι ἐρχεται.

Ἐπιγραφαί.

Τηλεμάχου ἐπάνοδος· Μηροτήρων λόχος· Τηλεμάχου πρὸς Εὐμαιοι ἀφίξις.

Ἄλλως.

Οὐ, ἐπὶ τῇ Ἰθάκῃ Λακεδαιμόνιος ἐξ Ὀδυσσίδος.

Ἡ δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα Παλλὰς Ἀθήνη
᾿Ωχετ', Ὀδυσσεὺς μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν
Νόσ্তু ἐπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.

In spatiosam verò Lacedaemonem Pallas Minerva
Ibat, Ulyssis magnanimi illustrem filium
De-redditū submonitura, et hortatura ut-rediret.

Ver. 1. Ἡ δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα.]
Connectitur cum *Odys.* v', 439. 440.

Ibid. — εὐρύχορον Λακεδαίμονα.] Sic
Oraculum apud *Herodotum*.

———— Σπάρτης εὐκλείστερις εὐρυχόρου.

Lib. VII. § 220.

Cæterum nonnulli *Spartam* εὐρύχορον appellatam existimârunt propter *Choreas* quarum meminit *Plutarchus* in libro de institutis *Laconicis*. Alii verò εὐρύχορον exponunt simpliciter latam, *Εὐρύχορον*, φασί,

λίγυι — γῆν, τὴν εὐχόρον καὶ μεγάλην. *Eustath.* ad *Odys.* μ', 4. Quod et eo verisimilius videtur, quòd aliis terris idem epitheton sæpè tribuat Poeta. Vide suprâ ad v', 635. ζ', 4. et λ', 255. Vir tamen eruditus *Isaacus Casaubonus* alteram sententiam amplectitur, reprehenditque *Athenæi* Latinum Interpretem, quòd εὐρύχορον "agri spatiosi" reddiderit. Annotat. in *Athenæum*, lib. IV. cap. 3.

Ver. 3. Νόσ্তু ἐπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.] Φρονεῖ γὰρ ὡς τινὲς ὁ Τηλεμάχος, in

Εὖρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλαὸν υἱὸν
 Εὐδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο· 5
 "Ἦτοι Νεστορίδην μαλακῶ δεδμημένον ὕπνῳ·
 Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνιος ἔχει γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 Νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρει.
 Ἀγχοῦ δ' ἴσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τηλέμαχ', οὐκ ἔτι καλὰ δόμων ἀπὸ δὴν ἀλάλησαι, 10
 Κτήματά τε προλιπὼν, ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
 Οὕτω ὑπερφιάλους· μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι,
 Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθης.
 Ἀλλ' ὅτρυνε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
 Πεμπέμεν, ὅφρ' ἔτι οἴκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμης· 15
 "Ἦδη γὰρ ῥα πατὴρ τε κασίγνητοί τε κίλονται
 Εὐρυμάχῳ γήμασθαι· ὁ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας

Invenit autem Telemachum et Nestoris inclytum filium
 Cubantes in vestibulo domūs Menelai illustris; 5
 Nestoridem quidem molli domitum somno:
 Telemachum autem non somnus tenebat dulcis; sed eum in animo
 Noctem per placidam curae de-patre excitabant.
 Propè autem stans allocuta est caesia-oculis Minerva:
 " Telemache, non amplius benè à tuā domo diū aberras, 10
 " Possessionibusque relictis, virisque in tuis aedibus,
 " Ita superbis; cave nè tibi omnia comedant,
 " Possessionibus divisīs, tu autem inane iter feceris.
 " Sed hortare citissimè bello strenuum Menelaum,
 " Ut te dimittat; ut adhuc domi eximiam matrem invenias: 15
 " Jam enim paterque fratresque jubent
 " Eurymacho nubere; is enim superat omnes

τῆς κατ' αὐτὸν Ἀθηναίης, καὶ ἐν ὕπνῳ ἦν τοῦ
 ἱκανοῦ αὐτοῦ. Eustath.

"Ἦδη γὰρ μοι θυμὸς ἰλίδιαις οἴκῳ ἱκίσθαι.
 Infra ver. 66.

Vide ad Il. 4, 194.

Ibid. — ἐνεύουσα.] Vide ad Il. 4, 338.
et π', 55.

Ver. 5. Εὐδοντ' ἐν προδόμῳ.] Quoniam infra ver. 7. legitur, Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνιος ἔχει γλυκύς: ideo vocem Εὐδοντ' hoc in loco non Εὐδοντες, (uti exponit Scholiastes,) sed Εὐδοντα intelligendam contendit Barnesius: scilicet ut ad Pisistratum solum referatur. Sed nihil opus. Primò enim vox Εὐδον de eo qui ad somnum captandum decubuerit, (ut opinor,) satis rectè dici potest: Deinde istud Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνιος ἔχει γλυκύς, ver. 7. non impedit quin paulatim dormierit Telemachas, etsi non (ut Nestoris filius) μαλακῶ δεδμημένος ὦναι. Similiter de Jove dicit Poeta, Iliad. 4, 611. "Εὐλα κείνῳ ἀναβῆς: de eodem autem statim deinceps, β', ver. 2. Δίῳ δ' οὐκ ἔχει νύκτιμος ὕπνος.

Ver. 8. — μελεδήματα πατρὸς ἔγειρει.] Barnesius aliiq̃ue vertunt, "curas de patre excitabat." Sed ad vocis ἔγειρει significationem rectius (ut opinor) interpretèris, "curas de patre eum è somno excitabant:" sive, "insomnem reddebant." Vide supra ad ζ', 48. et ad Iliad. ψ', 234. 4, 344.

Ver. 10. — ἀπὸ δὴν ἀλάλησαι.] MS. à Tho. Bentleio collatus, ἀπὸ τῆς ἀλάλησαι. Atque ita in commentario citat Eustathius.

Ver. 13. Κτήματα.] Al. Χρήματα.

Ibid. — ἐνεύουσα.] Vide supra ad γ', 316.

Ver. 16. "Ἦδη γὰρ ῥα πατὴρ τε.] Hinc Ovidius:

Me pater Icarus viduo discedere lecto
 Cogit, et immensas increpat usque
 moras. Heroid. Epist. I, 81.

Vide Strabonem, Geograph. lib. X. pag. 708. al. 461.

Ibid. — πατὴρ.] Ἰκάριος ὁ οὐρανός. Schol.

Ver. 17. — γήμασθαι.] Vide supra ad λ', 272.

Μνηστῆρας δάροισι, καὶ ἐξώφειλλεν ἔεδνα·
 Μὴ νύ τι, σεῦ ἄεκητι, δόμων ἐκ κτῆμα φέρηται.
 Οἴσθα γὰρ οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός· 20
 Κείνου βούλεται οἶκον ὀφέλλειν, ὅς κεν ὀνυίοι,
 Παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο
 Οὐκέτι μέμνηται τεθνηότος, οὐδὲ μεταλλᾷ·
 Ἀλλὰ σύγ' ἐλθὼν αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἔκαστα 25
 Δμῶάν, ἥτις τοι ἀρίστη φαίνεται εἶναι,
 Εἰσόκε τοι φήνωσι θεὰ κυδρὴν παράκοιτιν.
 Ἄλλο δέ τοί γε ἔπος ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ·
 Μνηστῆρων σ' ἐπιτηδὲς ἀριστῆες λοχόωσιν
 Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε, Σάμοιό τε παιπαλόεσσης,
 Ἰέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι. 30
 Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ὀῶ· πρὶν καὶ τινα γαῖα καθέξει
 Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.

"Procos donis, et exaugere-solet sponsalia :

"Nequod, te invito, ex aedibus bonum efferatur.

"Scis enim, qualis animus in pectoribus mulieris :

20

"Illius vult domum augere, qui duxerit ;

"Filiorum autem priorum, et mariti-cui-virgo-nupserat dilecti,

"Non amplius recordatur mortui, neque inquiri.

"Sed tu ubi-veneris ipse committas singula

"Familiarum ei, quaecunque tibi optima videatur esse,

25

"Donec tibi ostenderint dii illustrem uxorem.

"Aliud autem tibi verbum dicam ; tu verò reponere animo ;

"Procorum tibi diligenter optimates insidiantur

"In freto Ithacaeque, Samique asperae,

"Cupientes occidere, antequam in patriam terram veneris.

30

"Sed ea scilicet non futura puto : prius etiam aliquem terra detinebit

"Virorum procorum, qui tibi victum devorant.

Ver. 18. — Ἰδῶα.] Ita Barnesius. Nempe ut ἥλιος, ἥλιος Ἰσην, ἴσην ita ἴδιον, ἴδῶα. Vulgg. ἴδῶα.

Ver. 22. Παῖδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλου Οἴκῳ μέμνηται.]

Ἀσπίστω αἰνῇ, ἥτις ἄνδρα τὸν πάρος

Κανῶσι λίσσεται ἀποκαλῦν' ἄλλον φίλῳ.

Euripid. Troad. ver. 662.

Παλαιὰ καπῶν λίσσεται κηδευμάτων.

Id. Medea, ver. 76.

Ubi Scholiastes hunc Homeri locum citat.

Ver. 23. — εὐνήτορος.] Vide ad II. β', 318. Al. εὐνήτορος.

Ver. 27. — σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ.]

— tu condita mente teneto. Aen. III, 388.

Ver. 28. Μνηστῆρων σ' ἐπιτηδὲς.] Vide supra ad γ', 842. &c.

Ver. 29. Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης.] Πορθμὸς ἐστὶ σπηλιὰ Σάλασσα ὑπὸ γῆς περιχυμένη ἰσθμὸς διὰ σπηλῆ γῆ ὑπὸ Σαλαῶν περιχυμένη. Schol.

Ibid. — Σάμοιό τε παιπαλόεσσης.] Σάμον δὲ τὴν νῦν Κεφαλληνίαν ὡς καὶ ὅταν φῇ.

"Ἐν πορθμῷ σ' Ἰθάκης τε, Σάμοιό τε παιπαλόεσσης." Τῷ γὰρ ἰσθμῷ τὴν ἰσθμὸν

μὴν δίσταται, ὡς οὐκ ἐπὶ τῆς πόλεως, ἀλλ' ἐπὶ τῆς νήσου, ἐπὶ τῆς ταύτης.

Παραπλῆξιν γὰρ οὕτως τῆς νήσου, μία τῶν τεσσάρων ἐστὶ ἡ καὶ Σάμος καὶ Σάμη καλουμένη, καὶ ἰσθμὸς τοῦτομα ἰσθμὸς οὗτος τῆς νήσου.

Strabo, Geograph. lib. X. pag. 695. al. 453. Apollodorus autem, notante Strabone, ibid. insulam non Σάμη, sed Σάμον semper appellatam contendit. Vide supra ad α', 246.

Cæterum quod hic ait Scholiastes, Τὴν Σάμον ἰσθμὸν Σάμον διὰ τὸ μέγαν planè nihili est. Alibi enim occurrit vox Σάμον.

Μισσηγὺς δὲ Σάμον τε καὶ Ἰμβρου παιπαλόεσσης.

Iliad. α', 78.

Ubi facile scribere potuisset Poeta Σάμης, si ita oportuisset.

Ἀλλὰ ἐκάς νήσων ἀπέχειν εὐεργία νῆα,
 Νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν· πέμψει δέ τοι οὖρον ὅπισθεν
 Ἀθανάτων, ὅς τις σε φυλάσσει τε ρύεταί τε. 35
 Αὐτὰρ ἐπὴν πρῶτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηαι,
 Νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρῦναι καὶ πάντας ἑταίρους·
 Αὐτὸς δὲ πρῶτιστα συβῶτην εἰσαφικέσθαι,
 "Ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος· ὁμῶς δέ τοι ἦπια οἶδεν.
 *Εἴθ' αὖτε νύκτ' ἄεσαι· τὸν δ' ὀτρῦναι πόλιν εἴσω 40
 Ἀγγελίην ἐρέοντα περὶφρονι Πηνελοπείῃ,
 Οὐνέκα οἱ σῶς ἐσσι, καὶ ἐπ' Πύλου εἰλήλουθας.
 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰπὺς ἀπίθη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον.
 Αὐτὰρ ὁ Νεστορίδην ἐξ ἡδέος ὕπνου ἔγειρεν,
 Λαῖξ ποδὶ πινήσας, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν· 45
 "Εγρεο, Νεστορίδη Πεισίστρατε, μάνυχας ἵππους
 Ζεῦξον ὑφ' ἄρματ' ἄγων, ὄφρα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
 Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ἦδ' αὖ
 Τηλέμαχ', οὕπως ἐστίν, ἐπειγομένους περ ὁδοῖο,
 Νύκτα διὰ διοφρεὴν ἐλάαν· τάχα δ' ἔσσειται Ἡώς. 50

" Sed longè ab insulis abstine benè-fabricatam navem,

" Cumque nocte simul naviga : mittit autem tibi ventum-secundum à-tergo

" Immortalium, quicumque te custoditque, tueturque. 35

" At ubi ad primum littus Ithacæ perveneris,

" Navem quidem in urbem mitte et omnes socios :

" Ipse verò primum subulcum adi,

" Qui tibi suum custos est, simulque tibi benè-vult.

" Illic autem noctem perage ; eum verò mitte in urbem 40

" Nuncium laturum prudenti Penelopæe ;

" Quòd ei salvus sis, et ex Pylo veneris."

Hæc quidem sic locuta abiit ad magnum Olympum.

At hic Nestoridem ex dulci somno excitavit

Calcitrando pede motum ; et ei verbum dixit : 45

" Surge, Nestoride Pisistrate, solidos-ungulis equos

" Junge currui subducens, ut conficiamus iter."

Hunc autem Nestorides Pisistratus contrà allocutus est :

" Telemache, nequaquam licet, festinantes quamvis ad-iter,

" Noctem per tenebrosam aurigare ; citò autem aderit Aurora. 50

Ver. 39. — ὁμῶς δὲ τοι ἦπια οἶδεν.]

Vide suprâ ad γ', 405.

Ver. 43. Ἡ μὲν ἄρ' αἰετὺς ἀπίθη.]

— Sic fatus, nocti se immiscuit atræ.

Æn. IV, 570.

Ver. 47. — πρήσσωμεν ὁδοῖο.] In vulgatis editum est πρήσσωμεν. Verùm cum in omnibus editionibus legatur πρήσσωμεν πρήσσωμεν, Iliad. α', 264. Odys. γ', 476. δ', 219. ubi idem ferè hemistichium occurrit ; etiam hic πρήσσωμεν edidi.

Ver. 50. Νύκτα διὰ διοφρεὴν ἐλάαν.] Con-jicit Dna. Dacier hoc eadem accidisse nocte quam suprâ depingit Poeta :

Νὺξ δ' ἄρ' ἐπ' ἡλδι κακὴ σκοτομήνιος, &c.

ξ', 457.

ideoque hoc in loco noctem διοφρεὴν appel-latam existimat : scilicet ut dicat Pisistratus, " nocte tam obscurâ et intempestâ iter nullo modo instituendum esse." Sed malè. Neque enim Epitheton διοφρεὴ omninò noctem in-tempestam, aut solito obscuriorem deno-tat ; sed omni nocti in universum tribuitur ; neque, ut de eadem ipsâ nocte hæc intelli-gantur, ulla videtur ratio. Reverà hoc di-cit Pisistratus, " noctem, (non istam utique, " sed omnem,) ad iter faciendum, tempus esse " omninò inidoneum."

Ἄλλὰ μὲν, εἰσὶ κε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια Δείη
 Ἥρωσ' Ἀτρεΐδης, δουρικλείτος Μενέλαος,
 Καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποτέμψῃ.
 Τοῦ γάρ τε ξείνος μιμνήσκειται ἤματα πάντα
 Ἀνδρὸς ξεινοδόκου, ὅς κεν φιλότητα παράσχη·
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόβρονος ἤλυθεν Ἥώς.
 Ἀγχιμόλον δὲ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Ἀνστάς ἐξ εὐνῆς, Ἑλένης παρὰ καλλικόμοιο.
 Τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός,
 Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῖ σιγαλόεντα
 Δύνειν, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὅμοις
 Ἥρωσ'· βῆ δὲ Δύραζε, παριστάμενος δὲ προσηύδα
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεὺς Δείοιο·
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφεῖς, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἥδῃ νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
 Ἥδῃ γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἰκίσθαι.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 Τηλέμαχ', οὔτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
 Ἰέμενον νόστοιο· νεμεσσωμαι δὲ καὶ ἄλλω

" Sed mane, dum dona ferens in-currum posuerit

" Heros Atrides, hastâ-inclytus Menelaus,

" Et verbis mitibus compellatum dimiserit.

" Etenim hospes recordatur dies omnes

" Viri hospitalis, qui amicitiam prae buerit."

55

Sic dixit: statim autem aureo-solio venit Aurora.

Propè autem ad eos venit bello strenuus Menelaus,

Ubi-surrexisset è lecto, Helenâ à comas-pulchrâ.

Hunc autem postquam animadvertit Ulyssis dilectus filius,

Festinans utique tunicam circum corpus splendidam

60

Induit, et magnum pallium fortibus injectit humeris

Heros: ivit autem forâs, astansque allocutus est

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini:

" Atride Menelaë Jovis-alumne, princeps populorum,

" Jam nunc me dimitte dilectam in patriam terram;

" Jam enim mihi animus cupit domum ire."

65

Huic autem respondit deinde bello strenuus Menelaus:

" Telemache, non te ego in multum tempus hic detinebo

" Cupientem reditûs: succenseo autem et alii

Ver. 51. ——— [ἐπιδίφρια.] Ἐπὶ τὸν δίφρον
 τῆς Ἥρας, ἢ τὸ ἄρμα. Schol.

Ver. 60. Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα.]

Consurgit —, tunicâque inducitur ar-
 tus. En. VIII, 457.

Ver. 62. ——— παριστάμενος δὲ προσηύδα.]
 Al. παριστάμενος δ' ἴσας ἦδα.

Ver. 63. Τηλέμαχος.] Deest hic versus
 in nonnullis Editionibus, itemque in MS. à

Tho. Bentleio collato. " Ac certè," inquit
 Henricus Stephanus, " malim abesse, quod
 " supervacaneus videatur."

Ver. 69. 70. — νηυσσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῃ Ἀνδρὶ
 ἔξ.] Apud Dionysium Halicarnassensem,
 περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 19. sub initio, con-
 trahuntur hæc in unum versum, hoc modo:

Καὶ δ' ἄλλῃ νηυσσῶ, ὅς κ' ἔρχομαι μὲν φίλῃσιν.

Vide ad ver. 70.

Ἄνδρ' ἑξιοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλήσιν, 70
 Ἐξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν· ἀμείνω δ' αἵσιμα πάντα.
 Ἴσον τοι κακὸν ἐσθ', ὅς τ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
 Ξεῖνον ἐποτρύνῃ, καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύκη·
 Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.
 Ἀλλὰ μὲν, εἰσόκε δᾶρα φέρων ἐπιδίφρια θείω 75
 Καλὰ, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς· εἶπα δὲ γυναιξίν,
 Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἄλῃς ἔνδον ἰόντων.
 Ἀμφότερον, κῦδος τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειαρ,
 Δειπνήσαντας ἴμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαίαν.
 Εἰ δ' ἐθέλεις τρεφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος, 80
 Ὅφρα τοι αὐτὸς ἔπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους,
 Ἄστυα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι· οὐδέ τις ἡμέας

" Viro hospitali, qui immoderatè quidem diligit, 70
 " Immoderatè autem oderit; meliora nempè aequabilia omnia.
 " Aequale sanè malum est, qui et nolentem redire
 " Hospitem impellat, et qui ire-festinantem detineat:
 " Oportet hospitem praesentem amicè-tractare, volentem autem diimittere.
 " Sed mane, dum dona ferens in-currum posuero 75
 " Pulchra; tu autem oculis videris: dicam verò mulieribus,
 " Jentaculum in aedibus ut-parent abundè ex intus existentibus.
 " Utrumque, gloriaque et splendor, et utilitas est,
 " Pastos ire multam super immensam terram.
 " Sin vis divertere in Hellada, et medium Argos; 80
 " Ut te ipse sequar; subjungam autem tibi equos,
 " Et ad urbes hominum ducam: neque quisquam nos

Ver. 70. — ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλήσιν, Ἐξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν.] Τῆς δὲ Ὁμήρου σοφίας κήρυγμα καταπαθεῖν ἰσχυρὰ διόγματα, ὅτι καλὰ καὶ πολλὰ σοφὸν ἀνδρῶν ἀποφθίγματα προσηφώνησιν· εἰς τὸ — Μηδὲν ἄγαν· " Καὶ δ' ἄλλῳ " ημισὼ, ὅς κ' ἔξοχα, &c. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 19.

Χρὴ γὰρ μιστρίας ἀλλήλους
 Φιλίας θνητοῦς ἀνακρίνεσθαι,
 Καὶ μὴ πρὸς ἄλλοις μυλῶν ψυχῇ.
 Euripid. Hippolyt. ver. 253.

Ibid. 71. — ἀμείνω δ' αἵσιμα πάντα.] Ἐγγὺς ἰσχυρὰ τοῦ ἰσχυρῶς, ὡς πάντων μίτρος ἔρεται. Eustath.

Ver. 73. — ἰποτρύνῃ, — κατερύκη.] Ἀλ. ἰποτρύνει, — κατερύκει.

Ver. 74. Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἰθὺς ἰθὺς.] Sic apud Theocritum:

Μὰ θεοὶ ξεῖνον παρὸν θεοῦ ἀλλὰ τραπέζῃ
 Μυλῶν' ἀποσπῆσαι, ἵππας ἰθὺς ἰθὺς.
 Idyll. XVI, 27.

— nē sit mora; mitte volentem.
 Ovid. Fast. lib. IV. ver. 269.

Καὶ εἰ γὰρ ἄλλοις ὑποδίδονται αὐτὸν [χίλι-

δότα] κατὰ τὸν τῆς Ὁμηρικῆς ξενίας θεῶν, ὅς κηλεύει καὶ φιλεῖν τὸν παρόντα, καὶ ἵνα βουλόμην ἀποσπῆσαι. Aelian. de Animal. lib. I. cap. 52.

Ver. 78. Ἀμφότερον, κῦδος τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειαρ, Δειπνήσαντας ἴμεν.] Τοῦτοισι τὸ τοῦ ξεῖνου διατήσαντας ὑποχρεῖσθαι εἰς ἑδὴ, ὅτι μὲν τῷ ξενοδοχεῖντι διὰ τὸ φαγεῖν — κῦδος δὲ καὶ ἀγλαΐα τῷ ξενοδοχεῖντι. Eustath. Atqui utrumque videtur τῷ ξενοδοχεῖντι tribuendum. Cæterum Scholiastes κῦδος hic exponit παραστάση ψυχῆς.

Ver. 79. Δειπνήσαντας.] Vide suprā ad 7, 535.

Ver. 80. — ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.] Παισιτικῇ δὲ ἐπὶ σχήματι συγκαταλέγουσιν τὸ μέσον τῷ ἑλῷ φασὶ τὸν Ὀμήρου ὡς τὸ ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος. Strabo, Geograph. lib. VIII. pag. 524. al. 340. Vide autem suprā ad 4, 344. et ad II. β', 528.

Ver. 81. Ὅφρα τοι αὐτὸς ἔπωμαι.] Τὸ δὲ " ὅφρα ἔπωμαι," ἀπὸ κοινοῦ ἔχει χριστικῶς τὸ " μίνοι εἰσίοις" [suprā ver. 75.] εἰς, Ἀλλὰ μίνοι εἰσίοις δᾶρα φέρω καλὰ· εἰ δ' ἰθὺς, μίνοι δηλαδὴ, ὅφρα τοι αὐτὸς ἔπωμαι. Eustath.

Ἀὖτως ἀποκέμψει, δώσει δέ τι ἐν γει φέρεσθαι,

Ἥε τινα τριπόδων ἐϋχάλκων, ἧς λεβήτων,

Ἥε δύο ἡμιόνους, ἧς χρύσειον ἄλειςον.

85

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφεῖς, ὄρχαμε λαῶν,

Βούλομαι ἤδη νῆσθαι ἐφ' ἡμέτερ'· (οὐ γὰρ ὅπισθεν

Οὔρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσι·)

Μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος, αὐτὸς ὄλωμαι,

90

Ἥ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὄληται.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,

Αὐτίκ' ἄρ' ἦ ἀλόχῳ ἠδὲ δμῳῇσι κέλευσεν,

Δῖπνοι ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἄλλης ἔνδον ἰόντων.

Ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Βοηθείδης Ἑτωναεὺς,

95

Ἀνστάς ἐξ εὐνῆς, ἐπεὶ οὐ πολὺ ναῖεν ἀπ' αὐτοῦ·

Τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,

Ὅπτησάι τε κρεῶν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.

Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβῆσατο κηῶντα,

“ Incassum remittet; dabit autem aliquid unum saltem ferendum,

“ Aut aliquem tripodum bene-aeratorum, aut lebetum,

“ Aut duos mulos, aut aureum poculum.”

85

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est :

“ Atride Menelaë Jovis-alumne, princeps populorum,

“ Volo jam redire ad nostra; (non enim ponē

“ Custodem discedens reliqui apud possessiones meas :)

“ Nē patrem deo-pareem quærens, ipse peream,

90

“ Aut aliquod mihi ex aedibus supellectile perest.”

At postquam hoc audisset bello strenuus Menelaus,

Statim suam uxorem et famulas jussit,

Jentaculum in aedibus parare abundē ex intus existentibus :

Propē autem ad ipsum venit Boëthoedēs Eteoneus,

95

Ubi-surrēxisset ē lecto; quippe non procul habitabat ab ipso :

Hunc ignem accendere jussit bello strenuus Menelaus,

Assareque carnes; is verō non inobsequens-fuit, ubi-audivisset.

Ipse autem in thalamum descendit odoratum,

Ver. 85. Ἀὖτως ἀποκέμψει. Ita omnes. Quod tamen, ut opinor, ferri non potest. Barnesius quidem *Anapaestum* quovis in loco pro *Dactylo* adhiberi posse contendit. Verum ejus rei exemplum alibi apud *Homērum* non occurrit. In versu enim isto quem hic citat vir eruditus, *Odys.* β', 289. Ὅπισθεν εἰς ἡμὰς καὶ ἄγγον —, pes tertius, “ *ia* καὶ” non est *Anapaestus*, sed *Dactylus*; quippe vox *ἡμὰ* mediā naturā producit. Et in aliis locis à Barnesio ibi (ad *Odys.* β', 289.) citatis: Βορέης καὶ Ζήφυρος — *Iliad.* ι', 5. Νία μιν καὶ κερταῖ — *Odys.* ι', 283. Ἱέγονε δὲ σῦν — ε', 181. pedes isti “ *Βορέης*,” “ *Νία μιν*,” “ *Ἱέγον*,” non sunt *Anapaestī*, sed *Spondaei* :

pronuntiando nimirum, Βόρης, Νᾶ μιν, Ἱέγον. Ideoque hoc in loco errorem aliquem latere crediderim. Quænam autem vera demum sit lectio, non liquet.

Ver. 85. Ἥε δὲ ἡμιόνους.] Ἐν δὲ σφ., “ δύο “ ἡμιόνους,” δύο μὲν λόγῳ διὰ τὴν *ἑνωρίδα*. Οὐ γὰρ ἑκατέρωθεν οἱ ἥρωες εἶσι. *Eustath.* Atqui equos celetes tunc in usu fuisse liquet ex *Iliad.* ι', 679. &c.

Ver. 97. 98. Τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε — Ὅπτησάι τι κρεῖον] “ Mallem hic,” inquit Barnesius, “ legere Ὅπτησάι κρεῖον, ut sensus sit, “ Ignem jussit accendere, Ad assandum carnes.” Sed malē.

Ibid. — κῆαι.] *Al.* κίῃα

- Οὐκ οἶος, ἄμα τῷ γ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης. 100
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον, ὅθ' οἱ κειμήλια κείτο,
 Ἀτρεΐδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
 Υἱὸν δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν
 Ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίστατο Φωριαμοῖσιν,
 "Ενθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμειν αὐτή. 105
 Τῶν ἔν' ἀειραμένη Ἑλένη φέρε, διὰ γυναικῶν,
 "Ος κάλλιστος ἦν ποικίλμασιν, ἥδ' ἐ μίγιστος·
 Ἀστὴρ δ' ὧς ἀπέλαμπεν, ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
 Βὰν δ' ἵεναι πρότερον διὰ δάματος, ἕως ἴκοντο
 Τηλέμαχον· τὸν δὲ προσέφη ξανθὸς Μενέλαος· 110
 Τηλέμαχ', ἦτοι νόστον, ὅπως φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
 "Ὡς τοι Ζεὺς τελέσειεν, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
 Δῶρων δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κείται,
 Δώσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατον ἐστί·
 Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον Ἀργύρεος δὲ 115

Non solus; simul cum-ipso Helena ivit et Megapenthes. 100
 Sed quando jam pervenissent, ubi ei bona-recondita jacebant,
 Atrides quidem deinde poculum cepit rotundum,
 Filium autem craterem portare Megapenthem jussit
 Argenteum: Helena verò attitit arcis,
 Ubi erant ei pepla omnigeno-artificio-varia, quae elaboraverat ipsa. 105
 Horum unum sublatum Helena ferebat, praestantissima mulierum,
 Quod pulcherrimum erat ornatu-versicolori, et maximum;
 Stella autem veluti resplendebat; jacebat verò ultimum omnium.
 Perrexerunt autem ire ulterius per domum, donec pervenissent
 Ad Telemachum; hunc autem allocutus est flavus Menelaus: 110
 " Telemache, sanè reditum, quemadmodum animo tuo cupis,
 " Sic tibi Jupiter perficiat, altitonans maritus Junonis.
 " Donorum autem, quotquot in meà domo recondita jacent.
 " Dabo, quod optimum et pretiosissimum est:
 " Dabo tibi craterem elaboratum; argenteus autem 115

Ver. 101. — ἴκανον, ὅθ' οἱ κειμήλια κείτο.] Ita edidit Barnesius. Vulgg. ὅθ' οἱ. Quod verum perimit: nam ἴκανον mediam semper producit. Cæterum MS. à Tho. Bentleio collatus habet ὅθ' κειμήλια κείτο.

Ver. 102 et 120. — ἀμφικύπελλον.] Κατὰ τὸν Διων. εὐφροσύνην, [Athenæum, lib. XI. cap. 9.] ἀμφικύπελλον οὐδὲν ἄλλο σημαίνει, ἢ ὅτι ἦν ἀμφικύρτον. Σίληνός δὲ, τὸ μὴ ἔχειν ὄψα. Eustath. Ubi plures hujus vocis interpretationes affert. Vide et ad Il. 4. 584.

Ver. 104. — Φωριαμοῖσιν.] Τοῖς κίβω-
 τῶς. Schol.

Ver. 109. — διὰ δάματος.] Eustathius videtur legisse διὰ δάμματα.

Ibid. — ἴω ἴκοντο.] "En," inquit Barnesius. "Amphibrachyn in Sexto loco." Minus rectè. Pronuntiabatur enim ac si scriptum fuisset ἴω ἴκοντο vel ἴω ἴκοντο. Vide

ad Il. 4. 539. Al. ἴω ἴκοντο. Quod vix ullà ratione ferri potest.

Ver. 115. Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον.]

Ipsius Anchisæ longævi hoc munus habebis,

Cratera impressum signis, quem Thracius olim

Anchisæ genitori in magno munere Cisseus

Ferre sui dederat monumentum et pignus amoris. Æn. V, 535.

Ibid. — κρητῆρα τετυγμένον.] Quoniam Menelaus Telemacho δῶκεν ἀμφικύπελλον ipse tradere dicatur, infra ver. 120. ideo per κρητῆρα τετυγμένον hoc in loco poculum istud intelligit Dna. Dacier. "Homère," inquit, "donne ici le même nom à la coupe que Menelas met entre les mains de Te-

Ἔστιν ἄπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράνται·
Ἔργον δ' Ἡφαιστόιο· πόρην δέ ἐ Φαίδιμος ἦρως,
Σιδονίαν βασιλεὺς, ὅθ' ἐὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
Κεῖσέ με νοστήσαντα· τεῖν δ' ἐβέλω τόδ' ὀπάσσαι.

“Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον 120

Ἦρως Ἀτρεΐδης· ὁ δ' ἄρα κρητῆρα φαιινὸν
Θῆκ' αὐτοῦ προπάροιθε φέρων κρατερὸς Μεγαπένθης
Ἀργύρεον· Ἐλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρης,
Πέπλον ἔχουσ' ἐν χερσίν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι, 125
Μνήμ' Ἐλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὄρην,

“ Est totus, auro verò labra munita sunt ;

“ Opus verò Vulcani : donavit autem illum mihi Phaedimus heros,

“ Sidoniorum rex, quandò ejus domus suscepit

“ Illic me in-redditu-profectum : tibi autem volo hoc praeberè.”

Sic locutus, in manibus ponebat poculum rotundum 120

Heros Atrides ; craterem verò splendidum

Posuit ante ipsum ferens fortis Megapenthes

Argenteum : Helena autem astitit genas-pulchra,

Peplum habens in manibus, verbumque dixit, et compellabat ;

“ Donum tibi et ego, fili dilecte, do, 125

“ Monumentum Helenae manuum, optabilem in nuptiarum tempus,

“ lemaque, et à l'urne que Megapenthes
“ met à ses pieds ; car il appelle l'une et
“ l'autre *κρητῆρα*.” Quod nullo modo ferri
potest. Apertissimè enim apud Poetam distinguitur Poculum à Cratere permultis in
locis, præsertim autem hic *ver. 102. 103. et*
ser. 120. 121.

Ibid. — *τετυγμένον.*] Vide ad *Il. ζ',*
488.

Ver. 117. — “Ἔργον δ' Ἡφαιστόιο.” Διὶ
δὲ δικάσθαι πρὸς ὑπερβολὴν εἰρημίζον τὰ, “Ἡ-
“ φαιστου ἔργον,” ὡς λέγεται Ἀθηναῖς ἔργον, τὰ
καλὰ, καὶ Χαρίτων, καὶ Μουσῶν· ἵπτι ὅτι γὰρ οἱ
ἄνδρες [Σιδόνιοι] ἦσαν καλλιτέχνιοι, δηλοῖ τὸν
κρητῆρα ἱκανῶν ὅτι ἑὸς δόμος ἰδούσι ἀντὶ Λυκάον-
τος· φησὶ γὰρ, [*Il. ψ', 742.*] “ ——— κάλλι-
“ πονα ἄπασαν ἐσ' αἶαν πολλὰν, ἵπτι Σιδόνιος
“ πολυδαίδαλον ἐσ' ἠέκασταν.” Strabo, *Geo-*
graph. lib. I. pag. 70. al. 41.

Ibid. — πόρην δέ ἐ Φαίδιμος ἦρως, Σιδονίαν
βασιλεὺς.] Vide *suprà* ad *δ', 617.*

Ver. 119. Κεῖσέ με νοστήσαντα.] *Barnesius*
vocem νοστήσαντα hoc in loco non “*revert-*
“*sum,*” sed “*profectum,*” vertendam con-
tendit. Νοστήσαι, ἵπτι τοῦ εἰκαδὶ ἱκανολογῶν
ἐρηται· κῆται δὲ παρ' Ὀμήρῳ καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπλῶς
ἵλῳ· “Κεῖσέ με νοστήσαντα.” *Phavorinus*
à *Barnesio* citatus. Idque ex eo porro con-
firmari existimat *Barnesius*, quòd cum vo-
culà κῆται conjuncta sit. Verum cum νοστή-
ω isto sensu nusquam alibi apud *Homerum* oc-
currat, rectius fortasse *Eustathius* : “*ἵσως δὲ*

(*inquit*) καὶ αὐτὸ [νοστήσαι] ἵπτι τοῦ εἰκαδὶ ἱκαν-
ολογῶν ἐρηται. Εἰ γὰρ καὶ μὴ εἰς Σιδόνα ἐνόστη-
σεν ὁ Μενέλαος, ἀλλ' ἐν τῇ εἰκαδὶ πωλινοσσίῳ
ἱκανολογῶν ἵπτι. Quin et alibi occurrit vox
νοστήσαντα etiam cum voculà κῆται conjuncta,
ubi sensu vulgato planè usurpatur :

Κεῖσέ με νοστήσαντα φίλῳ ἐς πατρίδα γαίαν.
Iliad. ψ', 145.

Ver. 120. — χερσὶ. *Al.* χερσί.

Ver. 123. — Ἐλένη δὲ παρίστατο καλλι-
πάρης, Πέπλον ἔχουσ'.]

Nec minùs *Andromache*, digressu moesta
supremo,

Fert picturatas auri subtemine vestes,

Et *Phrygiam* *Ascanio* *chlamydem* —.

Æn. III, 482.

Ver. 124. — ἐν χερσὶν.] *Al.* ἐν χερσί.

Ver. 125. Δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, — Μνήμ' Ἐ-
λένης χειρῶν.] *Al.* Δῶρόν τοι καὶ ἐγώ.

Accipe et hæc, manuum tibi quæ monu-
menta mearum

Sint, puer, et longum *Andromachæ* tes-
tentur amorem. *Æn. III, 486.*

Ibid. — τέκνον φίλε.] Vide *suprà* ad *λ',*
90. 91.

Ver. 126. — πολυηράτου ἐς γάμου ὄρην.]
Τὸ δὲ πολυηράτου, ἀμφιβολίαν ἔχει. Ἀδελφὸν
γὰρ ἵπτι πολυηράτου Ἐλένης ἦν, ἵπτι γάμου

πολυηράτου. *Eustath.* Verum prior ista ac-
cipiendi ratio ad vocis πολυηράτου significa-

Σὴ ἀλόχῳ φορέειν· τείως δὲ φίλῃ παρὰ μητρὶ
Κεῖσθω ἐνὶ μεγάρῳ· σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
Οἶπον εὐκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

“Ὡς εἰποῦσ’ ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ’ ἰδέξατο χαίρων. 130

Καὶ τὰ μὲν ἐς πείρινθα τίθει Πεισίστρατος ἥρως
Δεξάμενος, καὶ πάντα ἔῳ δήσατο θυμῷ.

Τοὺς δ’ ἦγε πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλαος·
Ἐξέστην δ’ ἄρ’ ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε, θρόνους τε.

Χέρνιβα δ’ ἀμφίπολος προχὼν ἐπέχευε φέρουσα 135

Καλῇ, χρυσεῖῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λείητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.

Σίτον δ’ αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ’ ἐπιβῆσα, χαριζομένη παριόντων.

Πὰρ δὲ Βοηθοίδης κρέα δαίετο, καὶ νέμε μοίρας· 140

Ὀνοχόει δ’ υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο·

Οἱ δ’ ἐπ’ ὀνείαθ’ ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.

“Tuse uxori gestandum; interim verò dilectam apud matrem

“Jaceat in domo: tu autem mihi gaudens perveneris

“Domum ad benè-aedificatam, et tuam in patriam terram.”

Sic locuta in manibus posuit, hic autem accepto gaudens. 130

Et haec quidem in capsum posuit Pisistratus heros

Accepta; et omnia suo admiratus est animo.

Hos autem duxit ad domum capite flavus Menelaus:

Sederunt verò deinde in sedibusque, solisque,

Aquam autem famula gutturnio infudit ferens 135

Pulchro, aureo, super argenteo lebetes,

Ad-lavandum: juxtaque politam extendit mensam,

Panem verò veneranda proma apposuit ferens,

Ferculis multis impositis, gratificans de praesentibus,

Juxta autem Boëthoedes carnes dividebat, et distribuebat portiones; 140

Vinum verò fundebat filius Menelai inclyti:

Hi autem ad cibos paratos appositos manus extendebant.

tionem multò minùs apta; ad sententiam, eum de se ipsa loquatur *Helena*, planè absurda. Vide infrà ad ver. 365. et ψ', 354. Ceterùm deducta vox ἀλωήματα non ex ἱερῶμα, (penultimam enim tum necessario produceret;) sed ex ἱερῶμα. Vide ad *Il.* 4, 67.

Ver. 127. Σὴ ἀλόχῳ φορέειν.] Non, uti malè reddit *Barnesius*, “*Ut tuæ uxori portes*,” sed, ut rectè versio *Wetsteniana*, *Tuæ uxori gestandum*.” Aptius nimirùm congruit hæc interpretatio et cum reliquâ sententiâ, et cum ipsius vocis φορέειν significatione: Eodem enim sensu alibi apud *Poëtam* usurpatur hæc vox:

— τὰ μὲν οὖτι καταβητοῖσιν ἱοῖσιν
“*Λογίσσιν φορέειν* ———. *Iliad.* κ', 440.

— τείως δὲ Ζεὺς Ἐσπερί δῶμα
“*Ἡ κεφαλὴ φορέειν* ———. π', 799.

Ver. 128. Κίεθω.] *Al.* Κίεθαι.

Ver. 130. — χιερί.] *Al.* χιερί.

Ver. 131. — σιρίνθα.] *Κεῖσθαι* τῆς ἀ-
μάξης. *Schol.*

Ver. 139. Εἴδατα πόλλ' ἐπιβῆσα.] Deest hic versus in MSS. duobus à *Tho. Benileio* collatis.

Ver. 140. — κρέα δαίετα.] *Συστάλλει* δὲ τὰ κρέα τὴν λήγουσαν ἑταῖραν, ὡς ἀποκοπὴν σαρκοῦ ἐκ τοῦ κρέατος. *Eustath.*

Ver. 141. Ὀνοχόει δ' υἱὸς Μενελάου.] Ὀνοχόου ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου αἰ ἐννοήσαντες παῖδες, ὡς ὁ αὐτὸς Μενελάου υἱός. “Ὀνοχόει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο.” Καὶ *Εὐριπίδης* ὁ ποιητὴς ἐν *Πανσίν* φησὶν. *Athenæus*, lib. X. cap. 6.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Καὶ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
 "Ἴππους τε ζεύγνυντ' ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον· 145
 Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
 Τοὺς δ' μέτ', Ἀτρεΐδης ἔκιε ξανθὸς Μενέλαος,
 Οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῇφι,
 Χρυσῶν ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην.
 Στῇ δ' ἵππων προπάροιθε· δαδισκόμενος δὲ προσηύδα· 150
 Χαίρετον, ὦ κούρω, καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
 Εἰπεῖν· ἥ γὰρ ἔμοιγε, πατὴρ ὥς, ἥπιος ἦεν,
 Εἴως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν υἱες Ἀχαιῶν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 Καὶ λῆν κείνωγε, διοτρεφές, ὥς ἀγορεύεις, 155
 Πάντα τὰδ' ἐλθόντες καταλέξομεν· αἱ γὰρ ἐγὼν ὥς
 Νοστήσας, Ἰθάκῃνδε κίαν, Ὀδυσσεὶ ἐνὶ οἴκῳ
 Εἵποίμ', ὥς παρὰ σείο τυχὰν φιλότῃτος ἀπάσης
 Ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἰσθλά.

At postquam potūs et cibi desiderium exemissent,
 Utique tunc Telemachus et Nestoris illustris filius
 Equosque junxerunt, currusque variegatos conscenderunt : 145
 Exegerunt autem ἐν vestibulo et porticu sonora.
 Cum his verò Atrides ivit flavus Menelaus,
 Vinum habens in manu dulce dextrā,
 Aureo in poculo, ut ubi-libasset proficiscerentur.
 Stetit autem equos ante; propinansque allocutus est : 150
 "Valete, ὦ juvenes, et Nestori pastori populorum
 "Dicite salutem; certè enim mihi, pater tanquam, mitis erat,
 "Quamdiù in Trojā pugnabamus filii Achivorum."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est :
 "Et omnino illi, Jovis-alumne, sicut dicis, 155
 "Omnia haec profecti narrabimus: utinam enim ego sic
 "Reversus, in-Ithacam ubi-venero, Ulyssi in domo
 "Dixero, ut à te potitus amicae-tractationis omni-genae
 "Veniam, afferam autem suppellectilia multa et bona."

Ver. 144. Καὶ τότε.] *Al.* Δὴ τότε.

Ver. 146. — αἰδούσης ἐριδούπου.] Ita ex Editt. Vett. rectè restituit Barnesius; ita enim in omnibus legitur *Iliad.* ὦ, 323. *Odys.* γ', 399. 493. quin et ita hic habet MS. à Tho. Bentleio collatus. *Vulg.* ἐριδούπου. Quod versum perimit.

Ver. 149. Χρυσῶν ἐν δέπαϊ, ὄφρα.] Nullā analogiā produci potest ultima vocis δέπαϊ. Vide ad *Il.* ἄ, 342. et ὦ, 285. Cæterum fortasse legendum Ἐν δέπαϊ χρυσῶν, ὄφρα ὄφρ. scilicet ut χρυσῶν (uti sæpe fit) pronuntiatur χρυσῶ. Ita certe alibi Poeta:

— ἐν δ' αἶνον ἵχτιον
Ἐν δέπαϊ χρυσῶν — *Odys.* ὦ, 260.

Καὶ δέπαϊ χρυσῶν διδύκιστο, — *ε'*, 120.

Ver. 151. — καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν Εἰ-
πεῖν.] Nempè Εἰπεῖν, χαίρειν.

Ver. 152. — πατὴρ ὥς, ἥπιος ἦεν.] Vide suprā ad β', 47 et 234.

Ver. 153. Εἴως ἐν Τροίῃ.] *Al.* Ἐως ἐν Τροίῃ. Vide suprā ad ver. 109.

Ver. 157. — κίαν, Ὀδυσσῇ ἐνὶ οἴκῳ.] *Al.* κίχων Ὀδυσσῇ ἐνὶ οἴκῳ. Cæterum MS. à Tho. Bentleio collatus habet Ὀδυσσῇ.

- "Ως ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπατο δεξιὸς ὄρνις, 160
 Αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχεσσι πέλαρον,
 "Ἡμερον ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰύζοντες ἔποντο
 Ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δὲ σφισιν ἐγγύθεν ἐλθὼν
 Δεξιὸς ἦϊξε πρόσθ' ἵππων, οἱ δὲ ἰδόντες
 Γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη. 165
 Τοῖσι δὲ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἤρχετο μύθων·
 Φράζεο δὴ, Μενέλαε διοτρεφεές, ὄρχαμε λαὼν,
 Εἰ νῶϊν τόδ' ἔφηνε θεὸς τέρας, ἥ εἰ σοι αὐτῶ.
 "Ως φάτο· μερμήριξε δ' ἀρηϊφίλος Μενέλαος,
 "Οπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσας. 170
 Τὸν δ' Ἐλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον·
 Κλυτὲ μευ, αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι, ὥς ἐνὶ θυμῷ
 Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὥς τελέεσθαι οἶω.
 "Ως ὃδε χῆν' ἤρπαξ', ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἐλθὼν ἐξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεή τε, τόκος τε 175
 "Ως Ὀδυσσεύς κακὰ πολλὰ παθὼν, καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς,
 Οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται· ἢ καὶ ἦδη

Sic ei locuto supervolavit dextera avis, 160
 Aquila album anserem ferens unguibus magnum,
 Mansuetum è chorte; clamantes autem sequebantur
 Viri et mulieres: haec verò ipsos propè cum-venisset
 Dextera emicuit ante equos: hi autem conspicati
 Gavisi sunt; et omnibus in mentibus animus laetatus est. 165
 His autem Nestorides Pisisstratus exordiebatur sermonem:
 " Considera jam, Menelaë Jovis-alumne, princeps populorum,
 " An nobis hoc ostenderit deus portentum, an tibi ipsi."
 Sic dixit; cogitabat autem bellicosus Menelaus,
 Quomodo ei ritè responderet meditatus. 170
 Hunc autem Helena stolata praeveniens dixit verbum:
 " Audite me; at ego vaticinabor, sicut in animo
 " Immortales suggerunt, et sicut perfectum-iri puto.
 " Sicut haec anserem rapuit, nutritum in domo,
 " Profecta ex monte, ubi ei genusque, partusque; 175
 " Sic Ulysses mala multa passus, et multum vagatus,
 " Domum redibit, et ulciscetur; aut etiam jam

Ver. 160. — ἰστίπατο δεξιὸς ὄρνις, Αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων.]

Namque volans rubrâ fulvus Jovis ales
 in æthrâ.

Cynum excellentem pedibus rapit impro-
 bus uncis. Æn. XII, 247. 249.

Ver. 162. — ἰύζοντις.] Vide suprâ ad 1,
 394. et ad II. 8, 455.

Ver. 163. — ἰ δι σφισιν ἐγγύθεν ἐλθὼν.]
 Ita ex Edit. Vett. et ex Eustathio rectè
 restituit Barnesius: Atque ita habet MS. à

Tho. Bentleio collatus. Al. ἰ δι σφιν ἐγγύθεν
 ἐλθὼν.

Ver. 164. — οἱ δι ἰδόντις γήθησαν.]

Tum verò augurium Rutuli clamore sa-
 lutant. Æn. XII, 257.

Ver. 168. Εἰ νῶϊν.] Al. ἢ νῶϊν.

Ver. 170. — ὑποκρίναιτο.] Vide ad II. 4,
 309. 338.

Ver. 171. Τὸν 8.] Al. Τὸν γ'.

Ibid. — ὑποφθαμένην.] Vide ad II. 8,
 43.

Οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντιὸν ἤδα·

Οὕτω νῦν Ζεὺς θεΐῃ, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.

180

Τῷ κέν τοι καὶ κείθι, θεῶ ὥς, εὐχετομήμην.

Ἦ, καὶ ἐφ' ἵπποιιν μάστιν βάλεν· οἳ δὲ μάλ' ὤκα

Ἦῖζαν πεδίονδε διὰ πτόλιος μεμαῶντες.

Οἳ δὲ πανημέριοι σείον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες·

Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.

185

Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,

Υἱὸς Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.

Ἐνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς παρ' ξεινία θῆκεν.

Ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,

Ἴππους τε ζεύγυντ', ἀνά δ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·

190

Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·

Μάστιξεν δ' ἔλααν· τὰ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.

Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλου αἰτὺ πτολίεθρον·

"Domi est: quietiam procis malum omnibus serit."

Hanc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est:

"Sic nunc Jupiter faciat, altitonans maritus Junonis;

180

"Ita tibi et illic, deo tanquā, vota-fecerim."

Dixit, et equis flagellum incussit: hi autem valde celeriter

Ruerunt ad-campum per urbem prompti.

Ii verò toto-die quatiebant jugum utrinque habentes:

Occidit autem sol, obumbrabanturque omnes viae.

185

Ad Pheras verò pervenerunt, Diocleā ad domum,

Filii Orsilochi, quem Alpheus genuit filium.

Illic verò noctem peregerunt: is verò eis hospitalia apposuit.

Quando verò manē-genita apparuit rosea-digito Aurora,

Equosque junxerunt, currusque variegatos conscenderunt;

190

Exegerunt autem ē vestibulo et porticu sonorā:

Flagellavit verò Pisistratus, ut inirent-cursum; ii autem non inviti volārunt.

Statim verò postea venerunt ad Pyli altam urbem:

Ver. 178. — ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.] Ita edidit Barnesius ex *Odys.* ζ', 159. ubi in omnibus ita scriptum occurrit; et ex *Eustathio*, qui in commentario hunc versum hoc modo citat; Οἴκοι ἰστέ, μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει. Cum Barnesio porro facit et MS. à *Tho. Bentleio* collatus.

Vulg. μνηστῆρσι κατὰ πάντεσσι φυτεύει. Quod et ipsam ferri potest. Vide ad II. 4, 51.

Ver. 182. — μάστιν.] Vide ad II. ψ', 500.

Ver. 185. Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.]

Vertitur interea cælum, et ruit Oceano nox,

Involvens umbrā magnā terramque polumque.

En. II, 250.

Tom. II.

Sol ruit interea, et montes umbrantur opaci. *En.* III, 508.

Cæterum vulgati hîc habent Δύσετό τ' ἥελιος, ἔκ. Barnesius autem edidit Δύσετε recte: *Primam* enim producit.

Ver. 186. Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο.] *Al.* Ἐς δὲ Φηρὰς ἵκοντο uti infra ver. 296. Ἦ δὲ Φηρὰς ἰστέκαλλιν.

Ver. 187. — Ὀρσιλόχοιο.] MS. à *Tho. Bentleio* collatus, Ὀρσιλοχοιο. Atque ita in pluribus Editionibus legitur supra γ', 488. et infra φ', 16.

Ver. 188. Ἐνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν.] Barnesius sensum postulare existimat, ut scribatur Ἐνθάδε. Sed minus recte. Vide ad II. S', 160.

Ver. 191. — ἐριδούπου.] *Al.* ἐριγδούπου Vide supra ad ver. 146.

D

Καὶ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν·

Νεστορίδῃ, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας 195

Μῦθον ἐμόν; ξεῖνοι δὲ διαμπερές εὐχόμεθ' εἶναι

Ἐκ πατέρων φιλότῃτος· ἀτὰρ καὶ ὁμήλικες ἐμὲν·

Ἦδε δ' ὁδὸς καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνησιν ἐνήσει.

Μή με παρὲξ ἄγε νῆα, διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ,

Μή με γέρον ἀέκοντα κατάσχη ᾧ ἐνὶ οἴκῳ, 200

Ἰέμενος φιλέειν· ἐμὲ δὲ χρεῖων θάσσον ἰκίσθαι.

Ὡς φάτο· Νεστορίδης δ' ἄρ' ἐῷ συμφράσσατο θυμῷ,

Ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν·

Ὅδῃ δὲ οἱ φρονέοντι δοάσασατο κέρδιον εἶναι·

Στρίψ' ἴππους ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης· 205

Νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἱξαινυτο κάλλιμα δῶρα,

Ἑσθῆτα, χρυσόν τε, τὰ οἱ Μενέλαος ἔδωκεν·

Καί μιν ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Σπουδῇ νῦν ἀνάβαινε, κέλευέ τε πάντας ἱταίρους,

Πρὶν ἐμὲ οἴκαδ' ἰκίσθαι, ἀπαγγεῖλαι τε γέροντι· 210

Et tunc Telemachus allocutus est Nestoris filium

“Nestoride, quomodo mihi pollicitus perfereris 195

Verbum meum? hospites autem penitus gloriamur esse

Ex patrum amicitia; atqui et aequales-aetate sumus:

“Hoc autem iter magis concordia nos conjunget.

“Nè me praeter navem agas, ô Jovis-alumne, sed relinque illic:

“Nè me senex invitum detineat suâ in domo, 200

“Cupiens amantèr tractare: mihi autem opus est citò domum-pervenire.”

Sic dixit: Nestorides autem suo consultabat animo,

Quomodo ei ritè pollicitus perficeret:

Sic verò ei cogitanti visum est satius esse:

Vertit equos ad navem velocem, et littus maris: 205

Navis autem in puppi depromebat pulchra dona,

Vestes, aurumque, quae ei Menelaus dederat:

Et ipsum hortans verbis alatis allocutus est:

“Festinantèr nunc conscende, jubeque omnes socios;

“Priusquam ego domum ivero, renuntiaveroque seni: 210

Ver. 197. 201. — φιλότῃτος — φιλίαν.] Vide ad II. 4. 338. et 6. 304.

Ibid. — ἰμίν.] Al. ἰμίν.

Ver. 198. Ἦδε δ' ὁδός.] Al. Ἦ δὲ ὁδός.

Ver. 199. Μή με παρὲξ ἄγε νῆα.] Μή με παρὰ τὴν φρευναὶ ἀπὸ τῆς νῆας, ἢ ἄλλῃ ἀπὸ ἰσάγγης. Schol.

Ver. 200. Μή με γέρον.] Al. Μή μ' ὁ γέρον.

Ver. 201. — ἰμὶ δὲ χρεῖων θάσσον ἰκίσθαι.]

Vide ad II. 6. 43. Cæterum Eustathius in commentario citat χρεῖων. Atque ita in pluribus codicibus scriptum reperit Tho. Bentleius. Quæ fortè et verior lectio; quia vox χρεῖων alibi apud Homerum non occurrit.

Ver. 204. Ὅδῃ δὲ οἱ φρονέοντι δοάσασατο κέρδιον εἶναι.]

Hæc alternanti potior sententia visa est.

Æn. IV, 287.

Ver. 205. Στρίψ' ἴππους ἐπὶ νῆα θοήν.] Vide Strabonem, Geograph. lib. VIII. pag. 538. 539. al. 350.

Ver. 206. — ἰνί.] Al. ἰνί.

Ver. 209. — ἀνάβαινε.] Al. ἀναβαίνε. ut infra ver. 219. Cæterum Eustathius exponit ἀνάπλια. Minus rectè; ut liquet ex ver. 219. 221.

Ibid. — κίλειν τι.] Al. κίλειν δέ.

Εὖ γὰρ ἐγὼ τότε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος· οὐ σε μεθήσει·

Ἄλλ' αὐτὸς καλέων δαῖρ' εἴσεται· οὐδὲ ἔφημι

Ἄψ ἵναι κενόν· μάλα γὰρ κεχολάσεται ἔμπης.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλίτριχας ἵππους 215

Ἄψ Πυλῖον εἰς ἄστυ, Δωῶς δ' ἄρα δάμαθ' ἵκανε.

Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν·

Ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἐταῖροι, νῆϊ μελαίνῃ·

Αὐτοὶ τ' ἀρμυαίνωμεν, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἧδ' ἐπίθοντο.

Αἶψα δ' ἄρ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον. 221

Ἦτοι ὁ μὲν τὰ πονεῖτο, καὶ εὐχετο· Δῦε δ' Ἀθήνη

Νῆϊ παρὰ πρύμνῃ· σχεδόθεν δὲ οἱ ἤλυθεν ἀνῆρ

Τηλεδάκτος, φεύγων ἐξ Ἀργεος, ἀνδρὰ κατακτάς·

Μάντις· ἀτὰρ γενεὴν γε Μελάμπος ἐκγονος ἦεν, 225

Ὅς πρὶν μὲν ποτ' ἔναιε Πύλω ἐνὶ, μητέρι μῆλῶν,

Αφνειὸς Πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δάματα ναίων·

Δὴ τότε γ' ἄλλον δῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων,

Νηλεὰ τε μεγάλθυμον, ἀγαυότατον ζώντων,

Ὅς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν 230

"Benè enim ego hoc novi in mente et in animo,

"Qualis illius animus vehemens; non te dimittet,

"Sed ipse invitaturus huc veniet; neque te puto

"Retrò iturum vacuum: valdè enim irascetur omnino."

Sic utique locutus impulit pulchros-jubis equos 215

Retrò Pyliorum in urbem, celeritérque domum pervenit.

Telemachus verò sociis hortans praecepit:

"Ordinate arma, socii, in nave nigrà;

"Ipsique conscendamus, ut perficiamus iter."

Sic dixit: illi autem ei maximè quidem auscultârunt, et paruerunt. 220

Statim verò ingrediebantur, et in transtris sedebant.

Atque is quidem haec properabat, et supplicabat; sacraque faciebat Minervae

Navis ad puppim; propè autem ad eum venit vir

Longinquus, fugiens ex Argo, viro interfecto,

Vates; at genere Melampodis proles erat, 225

Qui antea quidem quondam habitabat in Pylo, genetrice ovium,

Dives inter Pylos valdè egregias aedes habitans:

Tunc demùm alium ad populum pervenit, patriam fugiens,

Neleumque magnanimum, clarissimum viventium,

Qui ei opes multas integrum in annum 230

Ver. 213. — οὐδέ σε φημί.] *Al.* οὐδέ ἰ
φημί.

Ver. 215. — ἵκανε.] *MS.* unus à
Tho. *Bentleio* collatus, ἵκασιν.

Ver. 218. — τεύχε'.] Τὰ τοῦ πλοῦς ἱ-
ερὰ. *Schol.*

Ver. 221. — εἰσβαῖνον.] *Al.* ἱκάνον.

Ver. 226. Ὅς πρὶν μὲν.] *Melampus.*

Ver. 227. — μέγ'.] *Al.* μέγ'.

Ver. 228. — ἄλλον δῆμον ἀφίκετο, πα-
τρίδα φεύγων.] Ταυτίσιν εἰς Ἀργεος ἦλθε, τὴν
Πύλον φεύγων. *Eustath.* Cæterum *MS.* à
Tho. *Bentleio* collatus, hic legit ἄλλον δῆμον
ut infra ver. 238.

- Εἶχε βίη· ὁ δὲ τέως μὲν ἐνὶ μεγάροις Φυλάκοιο
 Δεισμῷ ἐν ἀργαλείῳ δέδετο, κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
 Εἵνεκα Νηληϊὸς κούρης, ἅτης τε βαρείης,
 Τὴν οἱ ἐπὶ φρεσὶ Δῆκε Δεῖα δασκλήτις Ἑρινύς.
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἐκφυγε κῆρα, καὶ ἤλασε βούς ἐριμύκους 235
 Ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης, καὶ ἐτίσατο ἔργον αἰεκίς,
 Ἀντίθεον Νηλῆα, κασιγνήτῳ τε γυναῖκα
 Ἠγάγετο πρὸς δῶμαθ'· ὁ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον,
 Ἄργος ἐς ἰπτόβοτον· τόβι γάρ νύ οἱ αἴσιμον ἦεν
 Ναίμεναι πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν. 240
 Ἔνθα δ' ἔγχευε γυναῖκα, καὶ ὕφερεφές θέτο δῶμα,
 Γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, υἱὲ κραταίῳ.
 Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Ὀϊκλῆα μεγάλθυμον
 Αὐτὰρ Ὀϊκλείης λαοσσόον Ἀμφιάρῃον,
 Ὅν περὶ κῆρι φίλει Ζεὺς τ' αἰγίοχος, καὶ Ἀπόλλων, 245

Tenebat vi: ille verò tamdiù quidem in aedibus Phylaci

Vinculo in gravi ligatus erat, duos dolores patiens,

Gratiâ Nelei filiae, noxaeque gravis,

Quam ei in mente posuit dea gravis Erinnys.

Sed is quidem effugit mortem, et abegit boves mugitibus-praestantes: 235

In Pylum ex Phylace, et ultus est factum indignum,

Deo-parem Neleum, fratrique uxorem

Duxit ad domum: ipse verò aliorum venit ad populum

In Argos equis-pascendis-aptum: ibi enim ei fatale erat

Habitare multis imperantem Argivis: 240

Ibi autem duxit uxorem, et altam posuit domum,

Genuitque Antiphatem et Mantium, filios fortes.

Antiphates quidem genuit Oicleum magnanimum:

At Oicleus populi-concitatorem Amphiaræum,

Quem ex animo diligebat Jupiterque Aegiochus, et Apollo 245

Ver. 231. ——— τίως μὲν.] Ἐως τοῦ τι-
 λιασθῆναι τὸν ἱκανόν. Schol. Pronuntiabatur
 autem τῶς μὲν.

Ver. 232. Δεισμῷ ἐν ἀργαλείῳ.] Vide supra
 ad λ', 292.

Ver. 233. Εἵνεκα Νηλῆος κούρης.] Πηροῦς.
 Eustath. Vide supra ad λ', 286.

Ver. 234. ——— δασκλήτις Ἑρινύς.] Δυσ-
 προστάλατος. Schol.

Ver. 236. ——— καὶ ἐτίσατο ἔργον αἰεκίς,
 Ἀντίθεον Νηλῆα.] Vox τίσμασι apud Poetam,
 Voce Mediâ, sæpè de injuriâ, sæpè de inju-
 riæ auctore ulciscendo usurpatur; vide *Iliad.*
 τ', 208. χ', 20. *Odys.* γ', 306. ψ', 31. Hic
 autem videtur *τίσασθαι* ad utrumque simul
 referri. Cæterum Scholiastes sententiam ita
 exponit: Καὶ ἱκανώσαντο τὸν Νηλῆα, ὑπο-
 μέναντες ἔργον χαλεπόν.

Ver. 237. ——— κασιγνήτῳ τι.] Τῷ Βίαντι.
 Schol. ad λ', 289. supra. Cæterum MS. à
 Tho. *Bentleio* collatus hic legit κασιγνήτῳ
 δέ.

Ver. 240. ——— πολλοῖσιν ἀνάσσοντ'.] *Al.*
 πολλοῖσι τ' ἀνάσσον.

Ver. 241. ——— ἔγχευε.] Vide supra ad
 λ', 272.

Ver. 242. ——— Μάντιον.] *Al.* Φήμιον.
 Atqui ejusdem iterum meminit Poe-
 ta infra ver. 249. Μάντιος αὖ τίνατο,
 &c.

Ver. 245. Ὅν περὶ κῆρι φίλει Ζεὺς τ' αἰ-
 γίοχος, καὶ Ἀπόλλων.] Τὸν δὲ Ἀμφιάραον φη-
 λῆν ὁ Ζεὺς μὲν λίγνεται, ὡς βασιλικὸν ἄνδρα καὶ
 διὰ τοῦτο διωγνῆναι καὶ διατριφῆναι Ἀπόλλωνι δέ, ὡς
 μάντιν. Eustath.

Παντοίην φιλότῃ· οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδὸν,
 Ἄλλ' ὄλετ' ἐν Θήβησι, γυναιῶν εἵνεκα δάραν.
 Τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντ' Ἀλκμαίων, Ἀμφίλοχος τε.
 Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφειδέα τε, Κλεῖτόν τε·
 Ἄλλ' ἦτοι Κλεῖτον χρυσόθρονος ἤρπασεν Ἥως, 250
 Κάλλεος εἵνεκα οἴο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
 Αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφειδέα μάντιν Ἀπόλλων
 Θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον, ἐπεὶ θάανεν Ἀμφιάραος·
 Ὃς ῥ' Ὑπερησίνηδ' ἀπενάσσατο, πατρὶ χολωθεῖς,
 Ἐνθ' ὄγε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσιν· 255
 Τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν,
 Ὃς τότε Τηλεμάχου πέλας ἴστατο· τὸν δ' ἐκίχανε
 Σπένδοντ', εὐχόμενόν τε, Δοῇ παρὰ νῆϊ μελαίνῃ·
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Omnigeno amore : neque pervenit is ad senectutis limen ;
 Sed periit Thebis, muliebrium gratiâ donorum.

Huic autem filii nati sunt Alcmaeon, Amphilochusque.

Mantius rursùm genuit Polyphidemque, Clitumque :

Sed sanè Clitum aureum-solium-habens rapuit Aurora,

Pulchritudinem ob ipsius ; ut immortalibus interesset.

At magnanimum Polyphidem vatem Apollo

Reddidit hominū longè optimum, postquam mortuus est Amphiarus :

Qui scilicèt in Hyperesiam migravit, patri iratus ;

Ubi ille habitans vaticinabatur omnibus mortalibus.

Hujus quidem filius advenit, Theoclymenus autem nomen ei erat,

Qui tunc prope Telemachum stetit : hunc verò deprehendit

Libantem, supplicantemque, velocem apud navem nigram ;

Et ipsum affatus verba alata dixit ;

250

255

Ver. 246. Παντοίην φιλότῃ·] Apud Platonem, loco jam infrâ citato, Παντοίη φιλότῃ·

Ibid. — οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδὸν·] Θιὸς γὰρ πτωχὸς οὐκ ἀπολείπει, ζῶντι δὲ ἀγαθὸν αἰτίας γίνεσθαι ἢ κατὰ τὸ Μινιάδριον "Οἱ οἱ Σιὼ φιλοῦνται, ἀποθήσκου νιός." Schol. Secundum posteriorem interpretationem Plato in Asiarcho ; Οἱ Σιὼ (inquit) τῶν ἀνθρώπων ἐπιστρώματα, οὓς ἀνὴρ πλείστου ποιῶνται, καὶ μάλιστα ἀπὸ τῶν τοῦ ζῆν. Ἀγαθὸς γὰρ καὶ τροφὸς οἱ διαμένοντες ἐν Πυθί τοῦ Διὸς εἰμύνοι, ἐξάμυνται τὸ πρᾶσιον αὐτοῖς γινώσκειν, καὶ μάλιστα οὐκ ἐν ἀνίστησιν. — Τὸν δ' Ἀμφιάραον, — "Τὸν περὶ κῆρι φίλι Ζεύς ε' αἰγίολος καὶ Ἀπόλλων, Παντοίη φιλότῃ·" οὐδ' ἵκετο "γήραος οὐδὸν." Et Plutarchus : Οὐχ ὁ μακροτάτος βίος ἄριστος, ἀλλ' ὁ σπουδαιότατος — τὸ γὰρ καλὸν οὐκ ἐν μήκει χρόνου διαίεται, ἀλλ' ἐν ἀρετῇ καὶ τῇ καίρῳ συμμίστῃ· τούτω γὰρ εὐδαίμων καὶ Διοφίλης ἦναι νομίσματα. Διὰ τούτω γὰρ τοὺς ὑπερχεινῶτα τῶν ἡρώων καὶ

φύνας ἀπὸ Διῶν, πρὸ γήραος ἐκλείποντας τὸν βίον αἱ ποιηταὶ παρίδουσαν ἡμῖν. "Ὡς περὶ κῆρι φίλι Ζεύς ε' αἰγίολος καὶ Ἀπόλλων Παντοίη φιλότῃ·" οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδὸν." De Consolat. ad Apollonium. Mihi autem videtur istud "οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδὸν" minimè ab ipso Poëtâ felicitati tribui ; sed ex historiâ scilicèt acceptum simpliciter memorari. Uti exponit Eustathius : Τὸ δὲ "οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδὸν" ἀπλῶς οὕτω καὶ ἀφελῶς ἵσται δευτὴρ ὁ Ποιητής, — αὐτὸ τὸ ἐν διηγουμένους.

Ver. 247. — γυναιῶν εἵνεκα δάραν.] Τὸν δέμον ἐπὶ τῇ Ἀμφιαράῳ ἀπουσίῳ. Schol. Vide suprâ ad λ', 326.

Ver. 251. — οἴο.] Al. ἰδο.

Ibid. — ἀθανάτοισι.] Vide ad II. 4, 398.

Ver. 254. — Ὑπερησίνηδ'·] Τουτίσσειν εἰς Ὑπερησίναν, πόλιν Ἀργεῶν. Eustath.

Ibid. — πατρὶ.] Mantio, ver. 249.

Ver. 256. — ἄρ'·] Ut suprâ dictum est

— ver. 223.

- ὦ φίλ', ἐπεὶ σε θύοντα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ, 260
 Λίσσομαι ὑπὲρ θυῶν καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
 Σῆς τ' αὐτοῦ κεφαλῆς, καὶ ἑταίρων, οἳ τοι ἔπονται,
 Εἰπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα, μηδ' ἐπικεύσης.
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἥδ' ἐτοκῆς;
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ 265
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
 Ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμὶ, πατὴρ δέ μοι ἔστιν Ὀδυσσεύς,
 Εἴ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
 Τοῦνεκα νῦν ἑτάρους τε λαβὼν καὶ ἡῶ μέλαιναν,
 ἦλθον πεισόμενος πατὸς δὴν οἰχομένοιο. 270
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος Διοειδής·
 Οὕτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
 Ἐμφυλον· πολλοὶ δὲ κασιγνητοί τε, ἔται τε,
 Ἄργος ἀν' ἱπτόδοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιῶν.
 Τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν, 275
 Φεύγω· ἐπεὶ νῦ μοι αἴσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι.
 Ἀλλὰ με νηὸς ἐφισσαι, ἐπεὶ σε φυγὰν ἰκέτευσα,
 Μὴ με κατακτείνωσι· διακείμεναι γὰρ οἶω.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ

- " O amice, quoniam te sacra-facientem deprehendo hoc in loco, 260
 " Oro per sacra et deum, et deinde
 " Per tuumque ipsius caput, et socios, qui te comitantur,
 " Dic mihi interroganti vera, neque celes.
 " Quis? undè es hominum? ubi tibi urbs, et parentes?"
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est; 265
 " Equidem tibi hospes, valdè accuratè dicam:
 " Ex Ithacà genere sum, pater autem mihi est Ulysses,
 " Si quandò erat: nunc verò jamjam periit tristi morte.
 " Propterea nunc sociisque assumptis et nave nigrà,
 " Veni interrogaturus de-patre diù absente." 270
 Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par;
 " Sic tibi et ego ex patrià, viro interfecto
 " Tribule: multi autem fratresque sodalesque sunt,
 " Argos per equis-pascendis-aptum; multum autem pollent Achivi:
 " Ab his elapsus mortem et fatum atrum, 275
 " Fugio; quippe mihi fatale est inter homines vagari.
 " Sed me navi impone, quia tibi fugà-captà supplicavi,
 " Nè me interficiant: persequi enim eos me puto."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;

Ver. 261. — αὐτὰρ ἔπειτα.] *Al.* ἥδ' ἐπὶ καί.

Ver. 266. — ἀγορεύσω.] *Al.* καταλύσω.

Ver. 268. — Εἴ ποτ' ἔην.] Vide ad II. γ', 180.

Ibid. — λυγρῷ ὀλέθρῳ.] *Al.* λυγρῶν ὀλέθρων.

Ver. 272. Οὕτω τοι καὶ ἐγὼν.] *Ως* ἔρεε,

μῆτις φύγω. Schol. Malè. Refertur enim istud Οὕτω ad id quod dixerat *Telemachus*, ver. 267. 270. nempè ex Ithacà patrià se illuc profectum: Ut hic dicat *Theoclymenus*, "Ita se quoque è patrià illuc venisse."

Ibid. Οὕτω τοι.] *Al.* Οὕτω δή.
Ver. 274. — Ἀχαιοί.] *Al.* Ἀχαιῶν.

- Οὐ μὲν δὴ σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νηὸς εἴσης· 280
 Ἄλλ' ἔπει· αὐτὰρ κείβι φιλήσεται, οἷά κ' ἔχωμεν
 "Ὡς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
 Καὶ τὸδ' ἐπ' ἱκρίοφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης·
 Ἄν δὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐθήσατο ποντοπόροιο.
 Ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο· παρ δέ οἱ αὐτῶ 285
 Εἴσει Θεοκλύμενον· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκίλευσεν
 "Ὅπλων ἄπτεσθαι· τοὶ δ' ἐσσυμένως ἐπίθοντο.
 Ἴστον δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
 Στῆσαν ἀείραντες· κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν· 290
 Ἐλκον δ' ἰστία λευκὰ εὖστρέπτοισι βοῦσι.
 Τοῖσιν δ' ἔκμενον οὔρον ἴει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Λάβρον ἱκαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὅφρα τάχιστα
 Νηὺς ἀνύσειε Δίουςα θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Δύσειτό τ' ἥλιος, σκιοῦντό τε πᾶσαι ἀγυαί· 295
 Ἥ δὲ Φεράς ἐπέβαλλεν, ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ·

" Non quidem jam te conscendere-volentem depellam à navi aequali : 280

" Sed sequere : at illic amicè-excipieris de talibus qualia habemus."

Sic utique locutus, ab-eo accepit aeream hastam ;

Et hanc super tabulata extendit navis remis-utrinque-agitatae :

Conscendit autem et ipse navem pontum-transeuntem.

In puppi verò deindè sedit ; juxtaque seipsum 285

Sedere-fecit Theoclymenum : illi autem rudentes solverunt.

Telemachus verò socios hortatus jussit

Arma capessere : illi autem festinantèr obediverunt.

Malum autem abiegnum concavum intra receptaculum

Statuerunt erectum ; funibusque colligârunt ; 290

Traxeruntque vela alba benè-tortis loris.

His autem secundum ventum misit oculis-caesia Minerva

Vehementem, ingruentem per aërem ; ut citissimè

Navis emetiretur currens maris salsam aquam.

Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae. 295

Illa autem Pheras appellebat, impulsa Jovis vento-secundo ;

Ver. 280. — ἰκρίοντα.] Barnesius sensum postulare existimat ut legatur ἰκρίοντα. Sed nihil opus.

Ver. 283. — τὸδ'.] *Al.* τόν'.

Ver. 284. — ἰκρίοντα.] *Al.* ἰκρίοντα.

Vide ad *Il.* β', 35 et *l.* 109.

Ver. 292. — ἴου.] Vide ad *Il.* *l.* 24. et *l.* 762.

Ver. 295. Δύσειτό τ' ἥλιος.] *Strabo*, *Geograph.* lib. VIII. pag. 539. *al.* 350. hunc locum citat, alio adjecto versu, quem inseruit *Barnesius*.

Ὡς δὲ παρὰ Κρηνούεσσι καὶ Χαλκιδὸν καλλιερύεον Δύσειτό τ' ἥλιος, &c.

Qui versus, uti ad *Strabonis* locum annotat

Casaubonus, in *Vulgatis* nusquam reperitur ; neque ejus omnino meminit *Eustathius*. Eundem autem iterum citat *Strabo*, lib. X. pag. 687. *al.* 447. ubi pro Χαλκιδὸν καλλιερύεον, legitur Χαλκιδὰ πειρησάσα.

Ver. 296. Ἥ δὲ Φεράς ἐπέβαλλεν, &c.] Vide *Strabonem*, lib. VIII. pag. 539. *al.* 350.

Ibid. Ἥ δὲ Φεράς ἐπέβαλλεν.] *Al.* Ἥ Φεράς ὃ ἐπέβαλλεν. Cæterum de voce ἐπέβαλλεν ita *Porphyrus* : "Ἐπὶ βόλοις (inquit) σημαίνει τὸν ἰσχυρὸν καὶ ἰσχυρῶς, ἀπὸ τοῦ βολῆς καὶ τοῦ βάλλειν, ὃ σημαίνει τὸ ἐντοναίνει τοῦ πνεύματος. — Λύσις ἰσχυρῶς, "Ἥ δὲ Φεράς ἐπέβαλλεν, ἰσχυρῶς γὰρ Διὸς οὔρῳ" μετακταὶ γὰρ ἀπὸ τῶν πύργων τῶν ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τυχὼν τῶν ἡ αὐτῶν οὐκ ἐπέβαλλεν ἰσχυρῶς, ὥστε τυχὼν τῶν

Ἥδ' ἐπὶ παρ' Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατεύουσιν Ἐπειοί.

Ἐνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπρόεηκε Δοῆσιν,

Ὀρμαίνων, ἥ κεν θάνατον φύγοι, ἥ κεν ἀλώῃ.

Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβος

300

Δορπείτην· παρὰ δέ σφιν ἐδόςπεον ἄνδρες ἄλλοι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

Τοῖς Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτῳ πειρητίζων,

Εἴ μιν ἔτ' ἐνδυκέως φίλοισι, μεῖναι τε κελεύει

Αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῷ, ἥ ὅτρυνε πόλινδε·

305

Κέκλυθι νῦν, Εὐμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἱταῖροι·

Ἥῃθεν προτὶ ἄστρῳ λιλαίομαι ἀπονέεσθαι

Πτωχεύσων, ἵνα μὴ σε κατατρύχω καὶ ἱταίρους.

Ἀλλὰ μοι εὖ θ' ὑπόθευ, καὶ ἄμ' ἡγεμόν' ἰσθλὸν ὅπασσον,

Ὅς κέ με κεῖσ' ἀγάγῃ· κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκη

310

Πλάγξομαι, αἶψά κεν τις κοτύλην καὶ πύρρον ὀρέξῃ.

Καί κ' ἐλθὼν πρὸς δάματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,

Et apud Elida divinam, ubi dominantur Epei.

Hinc verò rursus insulis immisit eam acutis,

Cogitans, an mortem fugeret, an caperetur.

Diversâ autem parte in casâ Ulysses et nobilis subulcus

300

Coenabant; apud verò ipsos coenabant viri alii.

At postquam potûs et cibi desiderium exemissent,

Inter hos Ulysses locutus est, subulcum tentans,

An ipsum ampliùs studiosè curaret, manereque juberet

Illic in stabulo, an hortaretur ad urbem ire;

305

"Audi nunc, Eumaeae, aliique omnes socii;

"Manè ad urbem cupio discedere

"Mendicaturus, ut nè te atteram et socios.

"Sed me benè mone, et simul ductorem bonum praebe,

"Qui me illuc ducat: per autem urbem ipse ex-necessitate

310

"Vagabor, siquis fortè poculum et panem porrexerit.

"Et profectus ad aedes Ulyssis divini,

Φερων. Quæst. Homeric. 1. Eandemque explicationem affert Scholiastes ad β', 319. suprâ.

Ibid. — ἱπποβομένη Διὸς οὐρῇ.] Apud Strabonem, loco suprâ citato, ἀγματομένη Διὸς οὐρῇ.

Ver. 297. Ἥδ' ἐπὶ παρ' Ἥλιδα δῖαν.] Vide suprâ ad γ', 275.

Ver. 298. — νήσοισιν ἐπιπρόεηκε Δοῆσιν.] Ταῖς λιγομέναις Ὀξείαις, μεταληπτικῶς ἐν τοῦ πατρὸς αἰρήσει ἔχουσιν. ἰπὶ τὸ πατρὸς σχῆμα. Schol. Θεὸς δὲ ἱερῆς τῆς Ὀξείας τῶν Ἐχινάδων δ' ἰσθμῶν αὐτῶν, ἀληθείαν εἶναι τῇ ἀρχῇ τοῦ Κερειδικοῦ κόλπου, καὶ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Ἀχινάδου. Strabo, lib. VIII. pag. 539. al. 351. Similiter exponit Dionysius Halicarnassensis, περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7. itemque

Heracleides Ponticus. Vide etiam Strabonem, lib. X. pag. 702. 703. al. 458. et suprâ ad ι', 327.

Ver. 299. — φύγοι.] Ἀλ. φύγει.

Ver. 300. Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ.] Redit Poëta undè digressus est suprâ ζ', 533.

Ver. 303. Τοῖς Ὀδυσσεύσι.] Ἀλ. τοῖς δ' Ὀδυσσεύσι.

Ver. 306. — νῦν, Εὐμαι.] Ἀλ. νῦν μ', Εὐμαι.

Ver. 307. — ἀποπέεσθαι.] Vide ad Π. α', 398.

Ver. 309. — καὶ ἄμ' ἡγεμόν'.] Ἀλ. καὶ μ' ἡγεμόν'.

Ver. 311. — κοτύλην.] Ἐκπάματος, ἡ τοι ποτηρίου ἴδος τεσσάρων, καὶ μέτρον. Schol.

Ibid. — πύρρον.] Πύρρον ἄρτον. Schol.

Ἀγγελίην εἴποιμι περίφρονι Πηνελοπείῃ·
 Καί κεν μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
 Εἴ μοι δαίπνον δοῖεν, ὀνείατα μυρὶ ἔχοντες.
 Αἰψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσιν, ὅττι θέλοιν·
 Ἐκ γάρ τοι ἔρεω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον,
 Ἑρμείαιο ἔκητι διακτόρου, ὅς ρά τε πάντων
 Ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ κῦδος ὀπάζει,
 Δρηστοσύνη οὐκ ἂν μοι ἐρίσσειεν βροτὸς ἄλλος,
 Πῦρ τ' εὖ νῆσαι, διὰ τε ξύλα δανὰ κέασσαι,
 Δαιτρεῦσαί τε, καὶ ὀπτῆσαι, καὶ οἰνοχοῆσαι·
 Οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώσι χέρηες.

315

320

“ Nuncium dixero prudenti Penelopae,

“ Et procis superbis me immiscuero,

“ Si mihi fortè coenam dederint, cibum copiosum habentes.

315

“ Statim benè perfecero inter ipsos, quicquid voverint :

“ Etenim tibi dicam, tu autem attende, et me audi ;

“ Mercurii voluntate internuncii, (qui utique omnium

“ Hominum operibus gratiam et gloriam praebebat.)

“ Officio-servili non mihi contenderit mortalis alius,

320

“ Ad ignemque benè cumulandum, lignaque sicca diffindenda,

“ Adque-carne-dividendas, et ad-assandum, et ad-vinum-fundendum ;

“ Qualia scilicet optimis praestant inferiores.”

Ver. 314. 315. 316. Καί κεν μνηστήρεσσιν.—
 Εἴ μοι δαίπνον δοῖεν.— Αἰψά κεν ἔξ.] “ Ma-
 “ him,” inquit *Henricus Stephanus*, “ hunc
 “ locum ita interpungere ; Καί κεν μνηστή-
 “ ρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην. Εἴ μοι δαίπνον
 “ δοῖεν, ὀνείατα μυρὶ ἔχοντες, Αἰψά κεν εὖ
 “ δρώοιμι ἔξ. — quia non est rationi con-
 “ sentaneum, ut ille dicat se tum demum
 “ cœtum procorum aditurum, si illi cœ-
 “ nam porrigant ; sed necesse est, ut eos ad-
 “ eat antequam ab iis quicquam accipiat.”
 Ita ille. At rectè se habet vulgata inter-
 punctio. Sensus enim istius Εἴ μοι δαίπνον δοῖεν
 hoc in loco hujusmodi est : “ Ut videam, ut
 “ experiar, an mihi cœnam dent :” Vel, “ Εἰ
 “ spe, ut mihi cœnam dent.” Quod et ipse
 deinde addit vir eruditus : “ Sed potest,
 inquit, “ sequendo alteram interpunctio-
 “ nem, ita exponi ei, ut subauditum habeat
 “ participium ἰψόμηναι, vel aliquid hujus-
 “ modi.” Atque ita alibi sæpè Poeta :

“ Ἠλθον, εἴ τινα μοι κληιδόνα πατρός ἐνίσποις.

Suprà δ', 317.

Et superius paulò ver. 310. hujus libri :

— κατὰ δὲ πτόλιν αἰνὸς ἀνάγκη

Πλάγχθημαι, αἰ πόν τις κοτύλην καὶ πύργον ἐρέξῃ.

Vide et suprà i, 229.

Ver. 316. — ὅττι θέλοιν.] “ Hinc qui-
 “ dem,” inquit *Barnesius*, “ apparet, Vete-
 “ rum observationem de *Homero*, quòd nus-

“ piam utatur voce θέλω, falsam esse, nec
 “ satis firmo niti fundamento.” Atqui MS.
 à *Tho. Bentleio* collatus hic habet ὅττι ἰθέ-
 λουσιν. Quin et ipse *Barnesius* suprà 9', 336.
 et infrà 9', 19. restituit, διμοῖσι ἰθίλοις, et
 ὅς κ' ἰθίλων· quum in vulgatis editum e-
 rat, διμοῖσι θέλοις· ὅς κ' θέλων. Vide et
 ad II. 4, 277.

Ver. 318. Ἑρμείαιο ἔκητι] Ἑταιρὶ κήρυξ· καὶ
 παρὰ τοῖς ἡρώσι δὲ κήρυκες, οἱ ταῦτα ὑπονοοῦν-
 ται. *Schol.*

Ibid. — διακτόρου.] Vide suprà ad 9', 338.

Ibid. — ὅς ρά τε.] Qui utique. —
 Qui scilicet.

Ver. 320. Δρηστοσύνη.] Τῇ ἐν τῇ διακονίᾳ
 ἐνεργία. *Schol. Al. Δρηστοσύνη.*

Ibid. — ἐρίσσειεν.] Ità rectè *Barnesius* :
 atque ita MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Al.*
 ἐρίσσειεν. Quod antepenultimam corripit.

Ver. 321. Πῦρ τ' εὖ νῆσαι.] Πύλα σωρεῖν-
 σαι, ἵνα κεν τοῦ πυρὸς ποιῆσαι. *Schol. Al. Πῦρ*
τε κατ' εὖ νῆσαι. Τίς δὲ “ πῦρ ἐνῆσαι”
γράφουσιν ἥτοι φυλάττειν, κατενέμασθαι, ζωσπερῆ-
σαι ἐν σποδίᾳ. Eustath.

Ibid. — ξύλα δανὰ] Παρὰ τὸ δὴν, τὸ
 ἐπὶ πολὺν χρόνον, γίνεσθαι δανὰ, τὰ διὰ τὸν
 χρόνον ξηρά· ἢ παρὰ τὸ δαῖν, τὸ καῖν, τὰ εἰς
 καὶ σιν ἐπιτέλλειν, ἰδκαυστα, *Ξηρά. Etymolog.*
Magn. ad vocem δανὰ. Cæterum legitur
 et ξύλα πολλά, notante *Eustathio.*

Ver. 223. — παραδρώσι.] *Al. παρὰ*
δρώσι.

- Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη, Εὐμαίε συῶτα·
 "ὦ μοι, ξεῖνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα 325
 "Ἐπλετο; ἢ σὺ γε πάγχυ λιλαιέαι αὐτόθ' ὀλίσθαι,
 Εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις καταδύναι ὄμιλον,
 Τῶν ὕβρις τε, βίη τε, σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
 Οὗ τοι τοιοῖδ' εἰσὶν ὑποδρεστήρες ἐκείνων,
 'Αλλὰ νέοι, χλαίνας εὖ εἰμένιοι, ἥδ' ἐ χιτῶνας, 330
 Διείδ' ἐ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα,
 Οἳ σφιν ὑποδρώσιν· ἐϋξέστοι δὲ τράπεζαι
 Σίτου καὶ κρειῶν, ἥδ' οἶνου βεβρίθασιν.
 'Αλλὰ μὲν· οὐ γάρ τίς τοι ἀνιᾶται παρεόντι,
 Οὔτ' ἐγὼ, οὔτε τις ἄλλος ἐταίρων, οἳ μοι ἔασιν. 335
 Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός,
 Κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα ἔσσει,
 Πέμπει δ' ὅππῃ σε κραδίη, θυμός τε κελεύει.
 Τὸν δ' ἡμέριζετ' ἔπειτα πολύτλας, δῖος Ὀδυσσεύς.
 Αἴθ' οὕτως, Εὐμαίε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο, 340
 'Ὡς ἐμοὶ, ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλλης καὶ οἴζυος αἰνῆς·

Hunc autem valdè indignatus allocutus es, Eumaeae subulce :

" Hei mihi, hospes, cur tibi in mente hoc cogitatum 325

" Fuit? certè omninò cupis illic perire,

" Si reverà procorum vis ingredi coetum,

" Quorum injuriaque, violentiaque, ad ferreum coelum pervenit.

" Nequaquam tales sunt ministri illorum;

" Sed juvenes, laenas benè-induti, et tunicas, 330

" Semperque nitidi capitibus et pulchris vultibus.

" Qui ipsi subministrant: benè-politae autem mensae

" Pane, et carnibus, et vino, oneratae sunt.

" Sed mane; non enim quisquam te molestatur praesente,

" Neque ego, neque quisquam alius sociorum, qui mihi sunt 335

" At postquam venerit Ulyssis dilectus filius,

" Ille te laenâque tunicâque, vestimentis induet;

" Mittetque, quò te cor, animusque jubet."

Huic autem respondit deinde patiens nobilis Ulysses :

" Utinam sic, Eumaeae, dilectus Jovi patri fieres, 340

" Ut mihi, quòd me cessare-fecisti ab errore et aerumnâ gravi :

Ver. 328. Τῶν ὕβρις τε, βίη τε, σιδήρειον οὐρανὸν ἵκει.] Dna. Dacier ita explicat :

" Dont la violence et l'insolence sont si

" grandes, qu'elles ne respectent pas les

" Dieux, et qu'elles attaquent le Ciel

" même." Malè; Hoc enim dicere vult

Poeta; nempe, " Tantam fuisse Procorum

" superbiam, totque indigna facinora; ut eo-

" rum fama ad omnium aures pervenisset."

" Quorum (uti reddit Spondanus) tanta sit

" protervia, et injurias aliis inferendi con-

" suetudo, ut ejus fama etiam ad caelum us-

" que pervenerit." Sic Iliad. 9, 192.

'Ασπίδα Νισσομένη, τῆς τῶν κλῆος οὐρανὸν ἵκει.

Ver. 331. Αἰὶδ' ἂν λιπαροί.] " Pro à," in-

quit Barnesius, " potiùs δὲ legendum vide-

" tur." Minùs rectè.

Ver. 332. — τράπεζαι Σίτου καὶ κρειῶν,

ἥδ' οἶνου βεβρίθασιν.]

—— dapes, et plenae pocula mensae.

Æn. XI, 738.

Ver. 333. — βεβρίθασιν.] Vide ad II.

β', 314.

Ver. 334. — ἀνιᾶται.] Vide ad II. 4.

24.

Πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν·
 Ἄλλ' ἐνὲκ' οὐλομένης γαστρὸς κακὰ κῆδε' ἔχουσιν
 Ἀνέρες, ὃν κεν ἵκηται ἄλη, καὶ πῆμα, καὶ ἄλγος.
 Νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάας, μεῖναι τέ με κείνων ἀνωγας, 345
 Εἴπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
 Πατρός δ', ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γῆραος οὐδῶ,
 Εἵπου ἔτι ζώουσιν ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο,
 Ἥ ἤδη τεθνῶσι, καὶ εἰν αἰῶδαο δόμοισι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν 350
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
 Λαέρτης μὲν ἔτι ζῶει, Διὶ δ' εὐχεται αἰεὶ,
 Θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν·
 Ἐκπάγλως γὰρ παιδὸς ὀδύρεται οἰχομένοιο,
 Κουριδίης τ' ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἣ ἑ μάλιστα 355
 Ἥκαχ' ἀποφθιμένη, καὶ ἐν ὠμῶ γῆραι θῆκεν.

" Errore enim non est pejus aliud hominibus :

" Sed propter perditum ventrem malas curas habet

" Viri, quemcunque invaserit vagatio, casusque et dolor.

" Nunc verò quoniam detines manereque me illum jubes ;

345

" Dic age mihi de matre Ulyssis divini,

" Patreque, quem reliquit profectus, in senectutis limine,

" An alicubi adhuc vivant sub splendore Solis,

" An jamjam mortui sint, et in Plutonis aedibus."

Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum :

350

" Equidem tibi, hospes, valdè accuratè narrabo :

" Laërtes quidem adhuc vivit, Jovi autem supplicat semper,

" Ut anima sibi à membris pereat suis in aedibus :

" Vehementèr enim de-filio dolet absente,

" Deque uxore quam-virginem-duxerat, prudente ; quae ipsum maximè 355

" Tristitià-affecit mortua, et in crudà senectute posuit.

Ver. 342. Πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώ-
 τερον.]

Μόχθον

Δ' οὐκ ἄλλας θλίβει,

Ἥ γὰρ πατρίας στείρεται.

Euripid. Medea, ver. 651.

Ver. 343. Ἄλλ' ἵνα' οὐλομένης γαστρὸς.]

Νικῶ δ' χρεῖά μ', ἣ ταλαίπωρὸς τι μού

Γαστήρ.—Diphilus, Fragm. I. ver. 2.

Ibid. — κακὰ κῆδε' ἔχουσιν.] Al. κακὰ
 μῆδε' ἔχουσιν.

Ver. 344. — ὃν κεν ἵκηται.] Al. ὃν τιν'
 ἵκηται.

Ibid. — ἄλη, καὶ πῆμα, καὶ ἄλγος.] Vide
 suprà ad λ', 611.

Ver. 345. — μεῖναι τέ με κείνων ἀνωγας.]

Barnesius vertit, " Meque manere, talem
 " quem vides, jubes." Sed potius vertendum
 crediderim, " Manereque me illum (nempè
 " Telemachum) jubes." Vide suprà ad ver.
 334. 336. 337. item ad Iliad. ε', 535. 3',
 561. φ', 609.

Ver. 346. Εἴπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυ-
 σῆος.] Περὶ τοῦ πατρὸς βουλευόμενος παθὴν ὀπο-
 ρεῖναι τὸν μὴ ἰδὼτα τὰ περὶ Ἀντιπλίδας.
 Schol.

Ver. 350. — ὄρχαμος ἀνδρῶν.] Vide su-
 prà ad ξ', 3 et 22.

Ver. 353. — φθίσθαι.] Al. φθίεσθαι.

Ver. 356. — καὶ ἐν ὠμῶ γῆραι θῆκεν.]

Πρὸ ἄρας γηρῶσαι ἰσχύει, διὰ τὴν ἰσ' αὐτῇ
 λύπην. Schol. Cæsterum Eustathius in com-
 mentario citat, καὶ ὠμῶ γῆραι δύναι.

'Η δ' ἄχ' οὐ παῖδός ἀπέφθιτο κυθαλίμοιο,
 Λευγαλίῳ θανάτῳ· ὥς μὴ θάνοι, ὅς τις ἔμοιγε
 Ἐνθάδε ναιετάων φίλος εἴη, καὶ φίλα ἔρδοι.
 "Οφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἦν, ἀχέουσά περ ἔμπης, 360
 Τόφρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἔρσθαι,
 Οὐνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν ἅμα Κτιμένη ταυνπέπλω,
 Θυγατέρ' ἰφθίμη, τὴν ὀπλοτάτην τέκε παίδων·
 Τῇ ὁμοῦ ἐτρέφόμεν, ὀλίγον δέ τί μ' ἥσπον ἐτίμα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦεν πολυήρατον ἰκόμεθ' ἄμφω, 365
 Τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν, καὶ μυρὶ' ἔλοντο.
 Αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματ' ἐκείνη
 Καλὰ μάλ' ἀμφιέσασα, ποσὶν δ' ὑποδήματα δοῦσα,
 Ἀγρόνδε προΐαλλε· φίλει δέ με κηρόβι μαῖλλον.
 Νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι· ἀλλὰ μοι αὐτῷ 370
 Ἔργον ἀέξουσιν μάκαρες θεοὶ, ᾧ ἐπιμίμνω·
 Τῶν ἔφαγον τ' ἐπιόν τε, καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.

" Illa autem dolore de suo filio periit glorioso,
 " Tristi morte: sic nē moriatur, quicunque mihi
 " Hic habitans amicus sit, et amica faciat.
 " Quamdiū quidem igitur illa erat, dolens quantumvis licet, 360
 " Tamdiū aliquid mihi dilectum erat sciscitari et interrogare,
 " Quoniam me ipsa nutritiv, unā cum Ctimenā stolatā,
 " Filiā eximiā, quam minimam-natu peperit liberorum:
 " Cum hāc simul nutriebar; paulō autem me minūs honorabat.
 " At postquam ad pubertatem optabilem pervenissemus ambo, 365
 " Hanc quidem postea in-Samum nuptum-dederunt, et infinita acceperunt:
 " At me laenāque tunicāque, vestimentis illa
 " Pulchris valde ubi-induisset, pedibusque calceamenta dedisset,
 " Ad-agrum emisit; diligebat autem me corde magis.
 " Nunc verō jam his indigeo; sed mihi ipsi 370
 " Opus incremento-augent beati Dii, in quo versor:
 " Ex-his comedique, bibique, et venerandis-hospitibus dedi.

Ver. 357. 358. 'Η δ' ἄχ' οὐ παῖδός ἀπέφθιτο, — Λευγαλίῳ θανάτῳ.] Δύσση γὰρ τακτικῶς διαφάρη κατὰ τινάς. Ἐστρεοὶ δὲ, ὥς καὶ προῆρξεν, ἀγγχόν φασὶν αὐτὴν μεταλλάξει τὸν βίον. Διὸ καὶ τὸν Εὐμαῖον ἀπειθέσθαι τὸν τοιοῦτον θάνατον. Eustath. Vide suprā ad λ', 202.

Ibid. — ἄχ' οὐ. Vide ad II. d, 51.

Ver. 358. — ὥς μὴ θάνοι.] Ita edidit Barnesius, quod vocula ὥς hoc in loco "non" sit Optantis, verum ad τὸ θάνοι pertineat. Quo modo et accipit Eustathius loco suprā citato. Al. ὥς μὴ θάνοι.

Ver. 362. Οὐνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν. Al. Οὐνεκά ἄρ' αὐτὴ θρέψεν.

Ibid. — Κτιμένη. Κυρίως ἡ Ὀδυσεύς ἀδελφῆ. Schol.

Ver. 363. — παίδων. Apud Eustathium in commentario, παῖδα.

Ver. 365. — πολυήρατον. Vide suprā ad λ', 274.

Ver. 366. — καὶ μυρὶ' ἔλοντο. "Ἐδοσαν δηλαδὴ. Eustath.

Ver. 370. Νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι. Ως ἡ Ἀντικλεια χαρίζετο, τούτων ἰδίως εἶπα. Schol. Porro MSS. duo à Tho. Bentleio collati hic habent τούτων ἰσι διύομαι.

Ver. 372. Τῶν ἔφαγον. Al. Τῶνδ' ἔφαγον. Ibid. — καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα. Ἀντὶ τοῦ ἀνδράσιν αἰδοῦς ἀξίους· ξένους δηλαδὴ, καὶ ἰαίταις. Eustath. Sic suprā 4, 165 et 181.

— ἔς θ' ἰαίτησιν ἔμ' αἰδοίοισιν ἔδωκα. Et 4, 271.

— ὅς ξένους ἔμ' αἰδοῖσιν ἔδωκα. Cæterum nonnulli (notantibus Barnesio et Eustathio) vocem αἰδοῖσιν hic ad senten-

Ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης οὐ μείλιχόν ἐστιν ἀκούσαι
 Οὐτ' ἔπος, οὔτε τι ἔργον· ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
 Ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶες χατέουσιν
 Ἀντία δεσποίνης φάσθαι, καὶ ἕκαστα πυθέσθαι
 Καὶ φαγέμεν, πείμεν τε· ἔπειτα δὲ καὶ τι φέρεσθαι
 Ἀγρόνδ', οἷά τε θυμὸν αἰεὶ δμῶεσσιν ἰαίνει.

375

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ πόποι, ὥς ἄρα τυτθὸς ἔων, Εὐμαίε συβῶτα,
 Πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκῆων.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Ἦε διεπράβετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγυια,

380

Ἦ ἐνὶ ναιετάασκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·

Ἦ σέ γε μουνωθέντα παρ' οἴεσιν, ἢ παρὰ βουσὶν,

385

Ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον, ἠδ' ἐπέρασσαν

Τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δάμαθ', ὃ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

“ Ex dominâ autem haud dulce licet audire,
 “ Neque verbum, neque quod opus; quoniam malum incidit domui,
 “ Viri superbi: valde verò famuli indigent
 “ Coram dominâ loqui, et singula interrogare;
 “ Et comedere, bibereque; deindè autem et aliquid portare
 “ Ad-agrum, qualia utique animum semper famulis laetificant.”
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
 “ Papae! ut parvulus existens, Eumaeae subulce,
 “ Multùm jactatus-es-seorsùm à tuâ patriâ et parentibus.
 “ Sed age mihi hoc dic et accuratè narra,
 “ An vastata sit urbs virorum viis-spatiosa,
 “ In quâ habitabat pater et veneranda mater;
 “ An te solum-relictum apud oves, vel apud boves,
 “ Viri hostiles navibus ceperint, et vendiderint
 “ Hujusce viri ad aedes; hic autem dignum pretium dederit.”
 Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum;

375

380

385

tiam minùs honestam detorserunt. In eandemque sententiam concessisse videtur Conradus Ritterhusius, de interpretatione quorundam locorum Oppiani; ad Cyneg. ver. 36. Quod Eumæo (qualem eum depingit Poëta) omninò indignum; cùmque de se ipse loquatur, planè absurdum.

Ver. 373. — οὐ μείλιχόν ἐστιν ἀκούσαι Οὐτ' ἔπος, οὔτε τι ἔργον. Dna Dacier ita exponit; Ce n'est pas une douceur pour moi: Non dulce est. “ Car (inquit) il ne faut pas joindre “ μίλιχον avec les mots ἔπος. et ἔργον du “ vers suivant.” Quam explicandi rationem in versione secutus est Barnesius. Eustathius autem aliter; “Εν δὲ τῷ “ οὐτ' ἔπος “ ἀκούσαι, οὔτε τι ἔργον,” προσηκουστίην τῷ ἔργῳ τὸ ἰδίῳ, ἢ τὸ ταυτοῦτον ἵνα λίγη, ὥς οὔτε ἰστιν ἀκούσαι μίλιχον, οὔτε τι ἔργον ἰδίῳ ἢ μαδίῳ ἢ γυναικαί μίλιχον. Quae sententia et cum

sequentibus, et cum ipsius vocis μίλιχον significatione aptius congruere videtur.

Ver. 376. — φάσθαι. Barnesius edidit φάσθαι sed minùs rectè. Vide ad II. ξ', 471.

Ver. 380. — ἄρα. Non hic vocat istud ἄρα, sed vim habet in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit ver. 362. Οὐνεκά μ' αὐτὴ θρίψιν ἔσ.

Ver. 386. — ἐπείρασσαν. Ità rectè edidit Barnesius ex II. ς', 78. 102. ubi in Vulgatis ita legitur. Cumque Barnesio facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulg. hoc in loco ἐπείρασσε. Quod penultimam corripit, quippè ex ἐπείρασσε, non ex ἐπείρα, deductum. Vide ad II. ε', 67.

—— πείρασαν δὲ με διῆρ' ἀγαρόντι.

Infra ver. 427

Ἄλφοι, ὅσην πείρασθε ———. ver. 452.

Ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρειαι ἡδὲ μεταλλάς,
 Σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο, πῖνέ τε οἶνον
 "Ἡμενος" αἶδε δὲ νύκτες ἀβίσφατοι· ἐστὶ μὲν εὐδειν,
 Ἔσθι δὲ τερπομένοισιν ἀκούμεν' οὐδὲ τί σε χρεῖ,
 Πρὶν ὦρη, καταλέχθαι· ἀνὴρ καὶ πολὺς ὕπνος.
 Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
 Εὐδέτω ἐξελθών· ἄμα δ' ἡοῖ Φαινομένηφι
 Δειπνήσας, ἄμ' ὕεσσιν ἀνακτορήσιν ἐπέσθω.
 Νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαινυμένω τε,
 Κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λευγαλίοισι,
 Μνωομένω μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρεται ἀνὴρ,

390

395

"Hospes, quoniam jam haec me percontaris et interrogas,
 "Silentio nunc attende et delectare, bibeque vinum
 "Sedens; hae autem noctes immensae; licet quidem dormire,
 "Licet etiam sese-oblectantibus audire; neque omnino te oportet,
 "Ante horam, cubitum ire: nocumentum est et multus somnus.
 "Caeterorum autem quemcunque cor et animus jubet,
 "Decubet egressus; simul autem atque aurora illuxerit,
 "Pastus, simul sues heriles sequatur.
 "Nos autem in casa bibentesque comedentesque,
 "Doloribus alter-alterius delectemur tristibus,
 "Recordantes; etenim etiam doloribus delectatur vir,

390

393

Ver. 391. — αἶδε δὲ νύκτες ἀβίσφατοι.]
 Τουτίσει πᾶν μακρά. Eustath. Ita suprā
 λ', 372.

Νῆξ δ' ἦδε μάλα μακρῇ, ἀβίσφατος —

Ibid. — εὐδεν.] MS. unus à Tho. Bent-
 leio collatus, αἶδεν.

Ver. 393. — καταλέχθαι.] Vide ad II.
 β', 515.

Ibid. — ἀνὴρ καὶ πολὺς ὕπνος.] Τὸ πῆμα
 καθύπνου τοῦ πρῆσσαντος, τοῖς τεύχουσιν μᾶλλον
 ἢ πρὶν τοῖς ζῶσιν ἀερμαῖον, Aeschines apud Sto-
 baenum, Sermon. 69. de Somno. "Τῶνδε γὰρ δὴ
 πολὺς οὖτοι τοῖς σώμασιν οὖτοι ταῖς ψυχαῖς ἡ-
 μῶν, οὐδ' αὖ ταῖς σφάξουσιν ταῖς περὶ ταῦτα
 πάντα, ἀερόμεναι ἐστὶν κατὰ φύσιν καθύπνου
 γὰρ οὐδαὶ οὐδὲνός ἔστιν, οὐδὲν μᾶλλον τοῦ μὴ
 ζῶντος. Ἀλλ' ὅστις τοῦ ζῆν ἡμῶν καὶ τοῦ φρε-
 νῶν μάλιστα ἐστὶν πηδύμων, ἰσχυρῶς χροῖται ὡς
 πλάσσει, τὸ πρὸς ὕπνου αὐτοῦ μόνον φυλάττειν
 χρεῖται. Plato, de Legibus, lib. VII.

Ibid. — ἀνὴρ.] Vide ad II. γ', 103. et δ,
 4.

Ver. 394. — ὅτινα κραδίη.] Al. ὅν τι
 κραδίη.

Ver. 396. Δειπνήσας.] Vide suprā ad γ',
 535.

Ibid. — ἀνακτορήσιν.] Ταῖς διαποικίλαις,
 ἢ βασιλικαῖς ὑπερσείαις· ὡς δὲ Ἡλίουτορε, ταῖς
 ὑπὸ ἀνακτορίας· "Δειπνήσας ἄμ' ὕεσιν ἀνακ-
 "τορήσιν ἐπέσθω." Hesychius in voce ἀνακ-
 τορήσιν. Ἀνακτορίας δὲ ὡς Ἀριστοφάνης μὲν

τὰς διαποικίλας φησὶν· Ἀριστοφάνης δὲ, ὡς ἱ-
 καστοῖς βίβλων ἀνάσει, ὡς ἐστὶν ἄρχει. Eustath.
 Ver. 399. — μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τί-
 πται ἀνὴρ.] Al. μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι.

Quae fuit durum pati,

Meminisse dulce est —

Seneca, Hercules Furens, ver. 656.

"Habet enim praeteriti doloris securā re-
 "cordatio delectationem." Cicero ad Fami-
 liares, lib. V. Epist. 12. Τὰ μὲν οὖν μνημο-
 νιστὰ ἡδία ἐστὶν, οὐ μόνον ὅσα ἐν τῷ παρόντι,
 οὐδὲ παρῆν· ἡδία ἦν, ἀλλ' ἔτι καὶ οὐκ ἡδία, ὅν
 ἡ ὕστερος καλὸν καὶ ἀγαθὸν τὸ μετὰ τοῦτο. Ὅθεν
 καὶ τοῦτ' εἰρηται· "Ἀλλ' ἡδὺ τοι σάβιντα μιμ-
 "νήσθαι σόων" καὶ, "— μετὰ γὰρ τε καὶ
 "ἄλγεσι τίρωται ἀνὴρ." Ταύτου δ' αἰτίον, ὅτι
 ἡδὺ καὶ τὸ μὴ ἔχον τὸ κακόν. Aristot. Rhetoric.
 lib. I. cap. 11. "Quid si etiam jucunda
 "memoria est praeteritorum malorum?—
 "Vulgò enim dicitur, Jucundi acti labores.
 "Nec malè Euripides — Suavis laborum
 "est praeteritorum memoria." Cicero, De fi-
 nibus, lib. II. § 32. Similiter et Macro-
 "bius; "Pericula quoque praeterita, vel æ-
 "rumnas penitus absolutas qui evasit, ut
 "referat gratissimè provocatur." — Id ad eò
 Euripides expressit;

"Ὅς ἡδὺ τοι σάβιντα μιμνήσθαι πείων.

"adjecit enim σάβιντα, ut ostenderet, post
 "finem malorum gratiam relationis inci-

“Οστις δὴ μάλα πολλὰ πάθη, καὶ πόλλ’ ἱκαλῆθη. 400

Τοῦτο δέ τοι ἔριω, ὃ μὴ ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾶς.

Νῆσός τις Συρίη κικλήσκειται, (εἴπου ἀκούεις),

Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἡλίου,

Οὔτι περιπληθὺς λίην τόσον· ἀλλ’ ἀγαθὴ μὲν,

Εὐχοτος, εὐμηλος, οἶνοπληθὺς, πολύπυρος· 405

Πείνη δ’ οὔποτε δῆμον ἐστέρχεται, οὐδὲ τις ἄλλη

“ Quicunque scilicet valde multa passus fuerit, et multum erraverit : 400

“ Hoc autem tibi dicam, quod me percontaris et interrogas.

“ Insula quaedam Syria vocatur, (sicubi audis),

“ Ortygiam supra ; ubi conversiones Solis,

“ Non ita valde magna ; sed bona quidem,

“ Fertilis-boium, fertilis-ovium, vino-abundans, tritici-ferax : 405

“ Fames verò nunquam populum invadit, neque ullus alius

‘ pere. Et poeta vester [Virgil. Æn. 1.

“ 207.] adjiciens, olim, quid nisi post e-
“ mensa infortunia futuro tempore juvare
“ dicit memoriam sedati laboris ?

“ Forsan et hæc olim meminisse juvabat.”

Saturnal. lib. VII. cap. 2.

Vide et Gatakuri Annotationes in Antonium,
lib. VIII. § 36.

Ver. 400. “Οστις δὴ μάλα πολλὰ πάθη, καὶ
“ πόλλ’ ἱκαλῆθη.] Aristoteles, loco jam supra
“ adducto, versum hunc citat isto modo :

Μνήμης ὅστις πολλὰ πάθη, καὶ πολλὰ ἔργη

Ver. 402. Νῆσός τις Συρίη κικλήσκειται.]
Μία τῶν Κυκλάδων ἦσαν καλεῖται. Schol. Σύ-
ρος δ’ ἰσὶ μνημόνευσα τὴν πρώτην συλλαβὴν, ἡ
“ ἢ Φερικυδης ὁ Βάσιος ἢ· νωτίους δ’ ἰσὶ ὁ Ἀ-
“ θηναῖος ἱκίοντο. Ταύτης δοκίμην μνημονεύει ὁ Ποιη-
“ τὴς, Συρίην καλῶν “ Νῆσός τις Συρίη κικλήσ-
“ κεται, εἴπου ἀκούεις, Ὀρτυγίης καθύπερθεν.”
Strabo, Geograph. lib. X. pag. 746. al. 487.
Porrò corripitur (notante Casaubono ad hunc
locum Strabonis) prima vocis Σύριος in An-
thologιά, lib. V. Epigr. 62.

Καὶ Σύριος σιλάγχι σποφροσύνη Φερικυδης.

Cæterum apud nonnullos hæc insula voca-
tur Σύρις. Vide Menagium, Annotat. in Dio-
genem Laërtium. lib. 1. haud longè à fine.

Ver. 403. — ὅθι τροπαὶ ἡλίου.] Fuerunt
qui Homerum hic Geographiæ omnino igna-
rum arguerint, quòd hanc insulam sub Tro-
pico locarint. “ Ce porcher [Eumée] dans un
“ recit qu’il fait, parle d’une isle nommée
“ Syrie, qu’il dit être sous le Tropique ;
“ cependant cette isle est dans la mer Me-
“ diterranée, et par consequent éloignée du
“ Tropique de plus de trois cent lieues.—
“ Je ne doute point — qu’ Homère n’ait
“ ignoré la véritable situation de l’isle dont
“ il parle.” Perrault, Parallèle des Anciens
et des Modernes, tom. II. pag. 62. 65. Scilicet per τροπαὶ ἡλίου Tropicum solstitialem
intellexit Vir eruditus. Eustathius autem
“ τροπαὶ ἡλίου” Occasum denotare arbitra-

tur : Τὸ δὲ “ ὅθι τροπαὶ ἡλίου,” (inquit)
ἀντὶ τοῦ, κειμένη πρὸς τροπὰς ἡλίου, ἥτοι πρὸς
τὰ δυτικὰ μέρη τῆς Ὀρτυγίης. Scholiastes a-
liter exponit : “ Ἐνθα φησὶν εἶναι τὸ ἡλίου σπῆ-
“ λαιον, δι’ οὗ σημαίνονται τὰς ἡλίου τροπὰς. Quam
in sententiam Huëtium concessisse testatur
Menagius in Annotationibus ad Laërtium :
“ Ἡλιοτρόπιον (inquit) fuit parapigma, quo
“ solstitia et æquinoctia et siderum orienti-
“ um occidentiumque significationes per a-
“ liquot annorum ambitum designabantur.
“ Cæterum P. Huëtius, vir ingenio præ-
“ stans et doctrinâ, suspicabatur ἡλιοτρόπιον
“ illud in insulâ Syro constructum, non
“ Pherecyde solum, sed et ipso Homero
“ fuisse antiquius ; idque ex his versibus
“ Odyss. 6, colligebat :

“ Νῆσός τις Συρίη κικλήσκειται, εἴπου ἀκούεις,
“ Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἡλίου.—

“ Sanè inepta est Eustathii interpretatio,
“ qui situm Syriæ his verbis designari con-
“ tendit : nam τροπαὶ ἡλίου non Occasum
“ potius quàm Ortum, multò etiam minùs
“ quàm Austrum vel Boream designant.
“ Jam verò Strabo — Homerum Syri
“ insulæ sub Syriæ nomine mentionem fe-
“ cisse ait. Non itaque Heliotropii primus
“ in Syro conditor, sed restaurator fortassè
“ Pherecydes fuerit.” Annotat. ad lib. 1.
in Pherecyde.

Ver. 406. Πείνη δ’ οὔποτε δῆμον ἐστέρχεται,
οὐδὲ τις ἄλλη Νόστος, &c.] Sic apud Hesiodum,

Πρὶν μὲν γὰρ ζώσκοντο ἐπὶ χθονὶ φύλ’ ἀνθρώπων
Νόστος ἄτις τι κακόν, καὶ ἄτις χαλεποῖο πόντος.
Νόστος τ’ ἀργαλίου, αἶψ’ ἀνδρασιγήρας ἰδω-
καν.
“ Ery. καὶ Ἡμερ. I, 90.

Et paulò inferiùs :

Οἱ μὲν ἰσὶ Κρόνῳ ἦσαν, δ’ οὐρανῷ ἑμβασιλεύοντες,
Ὡςσι θιοὶ δ’ ἔχουσι, ἀπηθία θυμὸν ἔχοντες,
Νόστος ἄτις τι πόντος καὶ οὐχ’ ἔχουσ’ οὐδὲ τι διελόν
Γῆρας ἔσθ’ —————
Θήσκοντο δ’ αἶς ὕπνῳ διδμημένοις —————

Νοῦσος ἐπὶ στυγερῇ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν
 Ἄλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κατὰ Φῦλ' ἀνθρώπων,
 Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποیحόμενος κατέπεφνεν. 410
 Ἔνθα δὺν πόλιες, δίχα δὲ σφισι πάντα δέδασται·
 Τῆσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἑμὸς ἐμβασίλευεν
 Κτήσιος Ὀρμενίδης, ἐπείκελος ἀθανάτοισιν.
 Ἔνθα δὲ Φοῖνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες
 Τρῶπται, μυρί' ἄγοντες ἀθύρματα νηὶ μελαίνῃ. 415
 Ἔσκε δὲ πατὴρ ἑμοῖο γυνὴ Φοῖνισσ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Καλὴ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα·
 Τὴν δ' ἄρα Φοῖνικες πολυπαίπαλοι ἠπερόπευον
 Πλυνούσῃ τις πρῶτα μίγῃ, κοίλῃ παρὰ νηὶ,
 Εὐνὴ καὶ φιλότῃ· τὰ τε φρένας ἠπεροπέυει 420

" Morbus odiosus incidit miseris mortalibus :

" Sed quandò senescant in urbe gentes hominum,

" Veniens argenteum-arcum-gestans Apollo cum Dianâ,

" Suis lenibus telis aggrediens interficere-solet. 410

" Illic duae urbes ; bifariam autem ipsis omnia divisa sunt :

" His verò ambabus pater meus imperabat

" Ctesius Ormenides, assimilis immortalibus.

" Illuc autem Phoenices re-nauticâ-inclyti venerunt viri

" Veteratores, innumeras ducentes merces-ludicras nave nigrâ. 415

" Erat autem patris mei mulier Phoenissa in domo

" Pulchraque magnaue, et splendorum operum perita :

" Hanc autem Phoenices callidi decipiebant :

" Cum eâ lavante quidam primùm mixtus est, cavam apud navim,

" Concubitu et amore : quae scilicet mentes decipiunt 420

Ver. 407. — [ἐπὶ στυγερῇ.] *Al. ἐπιστυγερῇ.*
Ibid. — [δειλοῖσι βροτοῖσιν.] Sic apud
Virgilium :

———— mortalibus ægris.

Georg. I, 237. *Æn.* II, 268. X, 274.

XII, 850.

———— miseris mortalibus ———.

Georgic. III, 66. *Æn.* XI, 182.

Ver. 409. [Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.]

" Homerus occidi facit ab Apolline et Dianâ

" quâ qui morbo moriuntur, præsertim vehemen-

" ti acuto, ut ab Heraclide Pontico

" scriptum est : Hinc illud ejus ;

" Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,

" Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποیحόμενος κατέπεφνεν.

" Idem æmulatus studiosè Valerius Flaccus,

" libro II. Argon. ver. 311.

" ——— Triviaeque potentis

" Occidit arcanâ genitrix absumpta sagittâ.

" A Diis enim illis immitti mortem existi-

" mabant, præsertim velocem ; et mortis

" eos auctores putabant." *Adrian. Turneb.*

Adversar. lib. IX. cap. 8. ipso fine. Vide ad

Il. τ', 59. et ω, 605. Porro confirmatur hæc

observatio infrâ ver. 477. *hujus libri ;* ubi

mulierem quam à Dianâ interfectam memo-

rat Poeta, subitâ morte obiisse liquet ex se-

quentibus, Ἄντλη δ' εἰδυῖσθαι, &c.

Ver. 416. [Ἔσκε δὲ πατὴρ ἑμοῖο γυνὴ Φοῖ-

νισσ' ἐνὶ οἴκῳ.] *Eustathius* Mulierem hanc

Eumæi matrem fuisse intelligit. Αἰγυῖ δὲ

καὶ ὅτι Φοῖνικας καὶ ἰθαῖνας ἠπερόπευον τὴν τοῦ-

του μητέρα Φοῖνισσα δὲ ἦν ἰθαῖνα " Καλὴ τε μι-

" γὰρ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα." Et in

commentario ad ver. 419. Αἰγυῖ δ' ἐνταῦθα

περὶ τῆς μητρὸς Εὐμῆως καὶ ὅτι " Πλυνούσῃ τις

" πρῶτα μίγῃ, &c." Eodem modo accepisse

videtur et *Scholiastes ;* qui citatis his verbis,

" πατὴρ ἑμοῖο γυνή," Ταῦτα (inquit) ἴσως οἱ

Φοῖνικας Λαίρην ἀπηγάγαντο, ἀλλὰ οὐ ἔγνωσαν

ἀποφαινοῦναι. Sed mirè admodum errarunt

Viri eruditi ; Cùm, ut rectè notavit *Barnesi-*

us, Eumæi matris, diversæ planè ab hæc mu-

liere, ipse meminerit Poeta infrâ ver. 460.

Θηλυτέρησι γυναιξί, καὶ εἴ κ' εὐεργὸς ἦσιν.
 Εἰρώτα δὴ "πειτα, τίς εἴη, καὶ πόθεν ἔλθοι·
 Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατὴρ ἐπέφραδεν ὑψερεφὺς δῶ.
 Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὐχομαι εἶναι·
 Κούρη δ' εἴμ' Ἀρύβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο· 425
 Ἀλλὰ μ' ἀνὴρπαξαν Τάφιοι, ληϊστορες ἄνδρες,
 Ἀγρόθεν ἐρχομένην πέρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες
 Τοῦ δ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ'· ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ, ὃς ἐμίσγετο λάβρῃ·
 Ἥ ῥά κε νῦν πάλιν αὖτις ἄμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἔποιο, 430
 Ὅφρα ἴδῃς πατὴρ καὶ μητέρας ὑψερεφὺς δῶ,
 Αὐτοὺς τ'· ἦ γὰρ ἔτ' εἰσὶ, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
 Εἴη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε, ναῦται,
 Ὅρκῳ πιστωθῆναι, ἀπήμονά μ' οἴκαδ' ἀπάξουσιν. 435
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνουν, ὥς ἐκέλευεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε, τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
 Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
 Σιγῇ νῦν, μή τίς με προσαυδάτω ἐπέεσσιν

" Imbecillis mulieribus; etiam si qua frugi fuerit.

" Interrogabat autem postea, quanam esset, et unde venisset:

" Haec autem citò admodum patris indicavit altam domum;

" Ex Sidone quidem abundante-aeris gloriore esse;

" Filia verò sum Arybantis ego abundè divitis:

" Sed me abriperunt Taphii latrones viri

" Ex agro venientem; vendideruntque me huc deductam

" Hujusce viri ad aedes: hic autem dignum pretium dedit.

" Hanc autem rursùs allocutus est vir, qui cum eà mixtus erat clam;

" Numquid jam retrò rursum unà nos domum sequereris,

" Ut videas patris et matris altam domum,

" Ipsosque? certè enim etiamnum sunt, et divites vocantur.

" Hunc verò rursùs allocuta est mulier, et respondit sermone;

" Esset et hoc, si mihi velletis, nautae,

" Jurejurando fidem dare; incolumem me domum abducturos.

" Sic dixit: illi autem omnes jurabant, sicut jussit.

" At postquam jurassentque, perfecissentque jusjurandum,

" Inter eos utique rursùs locuta est mulier, et respondit sermone;

" Tacitè-agatis nunc; ne quis me alloquatur verbis

Ver. 421. — καὶ εἴ κ' εὐεργὸς ἦσιν.] *Al.*
 καὶ ἢ κ' εὐεργὸς ἦσιν. Ex λ. (ut videtur)
 433. suprà.

Ver. 422. Εἰρώτα.] *Al.* Ἠρώτα.

Ibid. — δὴ "πειτα.] Vide ad II. α. 290.

Ver. 423. — ἐπιφραδιν.] Vide ad II. ξ',
 500.

Ver. 424. — Σιδῶνος πολυχάλκου.] Σιτ-
 ῖρας· ἐν αὐτῇ γὰρ χαλκὸς αὐ γίνεταί ἢ κλωστής,
 αὐτὴ περὶφύρας ἐν αὐτῇ γυναικί. *Schol.*

Ver. 427. 452. — πέρασαν — ἀπάξουσιν.]
 Vide suprà ad ver. 386.

Ver. 431. — ὅπως.] *Al.* ὅθι.

Ver. 433. — προσίτω.] *Al.* μετίσω.
 Ex versu (ut videtur) infrà 438.

Ver. 436. — ἀπώμνουν.] MS. à Tho.
Benileio collatus, *ἀπώμνουν*. Quæ fortè et
 verior lectio. Vide suprà ad β', 377.

Ver. 437. — ῥ'.] Ut dictum est. —

Ver. 439. Σιγῇ.] *Al.* Σιγῇ.

- Ὑμετέρων ἐτάρων, συμβλήμενος ἢ ἐν ἀγυίῃ, 440
 Ἥ που ἐπὶ κρήνῃ· μή τις ποτὶ δῶμά γέροντι
 Ἐλθὼν ἐξείπῃ· ὁ δ' οἷσάμενος καταδήσῃ
 Δεσμῶ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσει· ὄλθθρον.
 Ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὦνον οὔδαίον.
 Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηὺς πλείη βίοτοιο γένηται, 445
 Ἀγγελίῃ μοι ἔπειτα δοῶς ἐς δῶμαθ' ἰκέσθαι·
 Οἶσω γὰρ καὶ χρυσὸν, ὅτις χ' ὑποχείριος ἔλθῃ
 Καὶ δέ κεν ἄλλ' ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐβέλουςά γε δοίην·
 Παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἔϊος ἐνὶ μεγάροις ἀτιτάλλω,
 Κερδαλέον δὴ τοῖον, ἀματροχῶντα θύραζε, 450
 Τόν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηός· ὁ δ' ὑμῖν μυρίον ὦνον
 Ἄλφοι, ὅπῃ περάσῃτε πρὸς ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
 Ἥ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦσ', ἀπέβη πρὸς δῶματα καλὰ.
 Οἱ δ' ἐνιαυτὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες
 Ἐν νηὶ γλαφυρῇ βίοτον πολὺν ἐμπολόωντο· 455
 Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλῃ νηὺς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,

- " Vestrorum sociorum, obviam-factus vel in viâ, 440
 " Vel alicubi ad fontem; nè quis ad domum seni
 " Profectus dicat; is autem suspicatus liget me
 " Vinculo in gravi, vobis verò molietur mortem.
 " Sed retinete in mente verbum; et properate emptionem viaticorum.
 " At quando jam navis plena victu fuerit, 445
 " Nuncius mihi deinde celeritèr ad aedes veniat:
 " Afferam enim et aurum, quodcunque sub-manus venerit:
 " Quin et aliud nautum ego volens sanè dederò:
 " Filium enim viri boni in aedibus nutrio,
 " Astutum jam talem, simul-cursitantem foras; 450
 " Hunc duxero in navim: hic verò vobis infinitum pretium
 " Comparaverit, ubicunque vendendum-transuleritis ad alienos homines.
 " Haec quidem sic fata, abiit ad aedes pulchras;
 " Illi autem per-annum totum apud nos ibidem manentes
 " In navi cavâ facultates multas emebant: 455
 " Sed quando jam cava navis onerata erat ipsis ad-redeundum,

Ver. 441. — ἐπὶ δῶμα.] *Al.* πρὸς δῶμα.
 Ver. 443. — ἐπιφράσει.] *Al.* ἐπιφράσ-
 σαι.

Ver. 444. — ἐπείγετε δ' ὦνον οὔδαίον.]
 Σπουδάζετε δὲ πρὶ τὸν ἀγορασμὸν τῶν φρεσίων.
Schol.

Ver. 446. — ἐς δῶμαθ'.] *Al.* πρὸς δῶ-
 μαθ'.

Ver. 447. — ἔλθῃ.] *Al.* εἴη.
 Ver. 448. — ἐπίβαθρον.] *Μισθὸν, ὃ ἐστὶ*
ναῦλον, τῆς ἐπιβάσεως τῆς νηὸς. Schol.

Ver. 450. — ἀματροχῶντα θύραζε.] "Ἦτοι
 ἤδη δυνάμειν τείχυν ἔχω· ἢ δυνάμειν ὅσα ἐπα-
 πολούσιν. Γράφονται καὶ, ἀμα τρεχῶντα. *Schol.*

Similitèr et Porphyrius: " Ἀματροχῶντα
 " θύραζε," εὐτίστοις, ἥδη μοι ἔχω συντελεχὺν
 δυνάμειν, καὶ βλάπην ἐνὶ ἡμεῖς περιττόμενοι, οὐκ
 ἐπιτελείμενοι. Ταυτὸν δὲ τῷ " ἀματροχῶντα
 " θύραζε" τὸ " Ἦ δὲ μοι χιρὸς ἰλουτα δῶμαν
 " ἔχημι θύραζε." [infra ver. 464.] *Porphyr.*
Quaest. Homeric. 4. Porro legitur hic et
 ἰμτροχῶντα, notante Eustathio.

Ver. 452. — πρὸς ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.]
 Eustathius in commentario citat, κατ' ἀλλο-
 θρόους ἀνθρώπους.

Ver. 455. — ἐμπολόωντα.] *Al.* ἐμπελό-
 οντα.

Καὶ τότε ἄρ' ἄγγελον ἦκαν, ὃς ἀγγείλεις γυναίκε'
 "Ηλυθ' ἀνὴρ πολυΐδρις ἰμοῦ πρὸς δώματα πατρὸς,
 Χρύσειον ὄρμον ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔεστο·
 Τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ ἀμυαὶ καὶ πότνια μήτηρ
 Χεῖρεσιν ἀμφαφρόντο, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὄρωντο, 460
 ὦνον ὑπισχόμεναι· ὃ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
 Ἦτοι ὁ κανεύσας κοίλῃν ἐπὶ νῆα βεβήκει·
 Ἦ δ' ἐμὲ χεῖρὸς ἐλοῦσα δόμων ἐξῆγε θυράζε·
 Εὖρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἡμὲν δέπας ἠδὲ τραπέζας 465
 Ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἳ μευ πατέρ' ἀμφαπέποντο.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐς δῶπον πρόμολον, δῆμιό τε φῆμιν·
 Ἦ δ' αἶψα τρί' ἄλγιστα κατακρύψας ὑπὸ πόλῳ
 Ἐκφερὲν· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμεν ἀεσιφροσύνῃσι·
 Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί. 470
 Ἥμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν ὧκα κίοντες,
 Ἐνθ' ἄρα Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν ὠκύαλος νηῦς.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάιντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,

" Tunc utique nuncium miserunt, qui nuncharet mulieri :

Venit vir solers mei ad aedes patris,

" Aureum monile habens ; electris autem intersertum erat :

" Hoc quidem in domo famulae et veneranda mater

" Manibus tractabant, et oculis spectabant,

" Pretium pollicitae : ille autem huic innuit tacitè.

" Atque ille quidem postquam innuerat, cavam ad navem ivit :

Haec autem me manu prehensum aedibus eduxit foras ;

" Invenit verò in vestibulo et poculum et meas

" Virorum convivarum, qui circa meum patrem versabantur.

" Illi quidem in concionem processerunt, populi que coetum :

" Haec autem statim tria pocula abscondita sub aliu

" Efferebat ; at ego sequebar stultitià :

" Occidebatque sol, obumbrabanturque omnes viae.

" Nos verò in portum inclytam venimus celeritè profecti,

" Ubi scilicèt Phoenicum erat virorum velox-in-mari navis.

" Hi quidem deinde nave-consensà navigabant humidas vias,

460

465

470

Ver. 457. — ἄρ.] *Uti ipsis praeceperat*
Mulier, — supra ver. 446.

Ver. 459. — ὄρμον.] *Περὶ τραπέζης καὶ πο-*
μον. Schol.

Ibid. — ἠλέκτροισιν.] *Al. ἠλέκτροισιν.*
Ibid. — ἔεστο.] *Al. ἔεστο. Τούτῳ ἐνε-*
πίσταλκτο. ἢ συνεκάλυστο. Eustath.

Ver. 461. *Χεῖρσιν ἀμφαφρόντο.] Al. Χεῖρσιν*
ε' seu Χεῖρσιν ε' ἀμφαφρόντο. Caeterum Eu-
stathius in commentario citat, Χεῖρσιν ἀμφα-
φρόντο.

Ver. 462. — ὑπισχόμεναι.] *Al. ὑποσχό-*
μεναι.

Ver. 465. — ἡμὲν δέπας ἠδὲ τραπέζας.]
Ita Vulgati. Legitur autem, notante Bar-
nesio, et δέπας. Quod rectius videtur, Ita
enim Poeta infra ε', 61.

Al δ' ἀπὸ μὲν οἴτου πολλὸν ἤρει, ἢ ἐτρα-
πέζας,

Καὶ δέπας.

Et ε', 153.

Καὶ δέπας ἀμφαφρόντο.

Caeterum Codex unus à *Tho. Bentleio* colla-
 tus hic habet *δέπας* ἢ *ἐτραπέζας*.

Ver. 467. — δῆμιό τε φῆμιν.] *Ἐκκλη-*
σίαν, συνίδριον. Schol. Similiter Eustathius ;
λίγαι δὲ καὶ δῆμος φῆται διὰ τοῦ ἰώτα, τὴν δημο-
τικὴν συνίλιον ἐπὶ δημογορίᾳ. Quo tamen
sensu haec vox praesquam alibi apud Home-
rum occurrit.

Ver. 472. — Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν.] *Al.*
Φοινίκων ἀνδρῶν ἦν.

- Νὰ ἀναβησάμενοι ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὖρον ἴαλλεν.
 Ἐξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ· 475
 Ἀλλ' ὅτ' ἄρ' ἔβδομον ἡμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
 Τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἀρτεμις ἰοχέαιρα·
 Ἄντλῳ δ' ἐνδούπησε πεσοῦς, ὡς εἰναλίη κῆξ·
 Καὶ τὴν μὲν φάκησι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι
 Ἐκβαλον· αὐτὰρ ἐγὼ λιπορμην ἀπαχήμενος ἦτορ. 480
 Τοὺς δ' Ἰθάκῃ ἐπέλασσε φέρον ἄνεμός τε καὶ ὕδαρ·
 Ἔνθα με Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν.
 Οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν.
 Τὸν δ' αὖ διογενὴς Ὀδυσσεὺς ἡμεῖβετο μύθῳ·
 Εὖμαί, ἧ μάλα δὴ μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινας, 485
 Ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες ἄλγεα θυμῷ.
 Ἀλλ' ἦτοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε
 Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δάματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
 Ἡπίου, ὃς δὴ τοι παρέχει βρῶσιν τε πόσιν τε
 Ἐνδυκέως· ζῶεις δ' ἀγαθὸν βίον· αὐτὰρ ἐγὼ γε 490
 Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστει ἀλάμενος ἐνθάδ' ἰκάνω.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·

- " Nobis navi impositis: Jupiter autem ventum-secundum immittebat.
 " Sex diebus quidem simul navigabamus nocteque et die;
 " Sed quando septimum diem Jupiter induxit Saturnius,
 " Deinde mulierem quidem ferit Diana sagittis-gaudens:
 " In-sentinam verò ea insonuit lapsa, sicut marina fulica:
 " Et hanc quidem phocis et piscibus escam futuram
 " Ejecerunt: at ego relictus eram, dolens corde. 480
 " Hos autem Ithacae appulit ferens ventusque et aqua;
 " Ubi me Laërtes emit possessionibus suis.
 " Sic hanc quoque terram ego vidi oculis."
 Huic autem rursus nobilis Ulysses respondit sermone;
 " Eumaeae, certè valdè jam mihi in mente animum commovisti,
 " Haec singula dicens, quot scilicèt passus sis dolore animo. 485
 " Sed sanè tibi quidem etiam ad malum bonum apposuit
 " Jupiter, quippè in viri aedes pervenisti multa perpassus
 " Mitis, qui jam tibi praebet cibumque potumque
 " Accuratè; degis autem bonam vitam: at ego 490
 " Multas hominum per urbes vagans huc venio."
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur:

Ver. 474. Νὰ ἀναβησάμενοι.] Ita restituit Barnesius ex *Hexychio*, qui vocem ἀναβησάμενοι exponit ἀναβέσσαντες ἰπὶ τῆς ναῦς iisdem ferè verbis ac Scholiastes in hunc locum. *Al.* ἀναβασάμενοι.

Ver. 476. Ἀλλ' ἦρ' ἄρ' ἔβδομον.] MSS. duo à Tho. Bentleio collati habent, Ἀλλ' ἦτοι δὴ ἔβδομον. Quae si vera sit lectio, pronuncian- dum erit, Ἀλλ' ἦτοι δὴ ἔβδομον.

Ver. 477. 478. — βάλ' Ἀρτεμις — Ἄντλῳ δ' ἰδοῦσθαι.] Vide suprà ad ver. 409.

Ver. 478. — ἰδοῦσθαι.] Vide ad Il. 9, 455.

Ibid. — ὡς εἰναλίη κῆξ.] Ὅριον θαλάσσιον, παραπλήσιον χιλιῶντι. Ἐνταῦθα δὲ λέγει αὐτὸν λίγυσσιν· αἱ δὲ αἰῶνας. Schol.

Ver. 483. Οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἴδον ἴδον.] Εἰκὸς αὐτὸν ἀνηκούσαι παρὰ τοῦ Λαέρτου, ὃ διαγύσαντο οἱ Φοίνικες. Schol.

Ver. 487. — παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε Ζεῦς.] Vide suprà ad 9, 237.

Καδδραβέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα.
 Αἴψα γὰρ ἥως ἦλθεν εὐθρονος. Οἱ δ' ἐπὶ χέρσου
 Τηλεμάχου ἔταροι λύον ἰστία· καδ δ' ἔλον ἰστὸν 495
 Καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὄρμον προέρυσσαν ἑρετμοῖς.
 Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν.
 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
 Δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο, περῶντό τε αἶθοπα οἶνον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, 500
 Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
 Ὑμεῖς μὲν νῦν ἄστυδ' ἐλαύνετε ἧα μέλαιναν·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγρόνδ' ἐπελεύσομαι, ἥδὲ βοτῆρας·
 Ἐσπέριος δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι·
 Ἡῶθεν δέ κεν ὕμιν ὁδοιπόριον παραθείμην, 505
 Δαῖτ' ἀγαθὴν κρείων τε καὶ οἶνου ἡδυπότοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος Διοειδῆς·
 Πῇ γὰρ ἐγὼ, φίλε τέκνον, ἴω; τεῦ δώμαθ' ἴκωμαι
 Ἀνδρῶν, οἳ κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν;

Dormierunt verò non multum in tempus, sed paululùm ;
 Statim enim aurora venit pulchro-solio. At ad terram
 Telemachi socii solvebant vela ; demiseruntque malum 495
 Confestim ; ipsamque navem in stationem subduxerunt remis :
 Anchoras autem ejecerunt, ac retinacula alligaverunt :
 Ipsique porro egrediebantur in littus maris,
 Coenamque parabant, miscebantque generosum vinum.
 At postquam potùs et cibi desiderium exemissent, 500
 His utique Telemachus prudens exordiebatur sermonem ;
 " Vos quidem nunc ad-urbem agite navem nigram ;
 " At ego agrum adibo, et pastores :
 " Vespertinus verò in urbem, visis meis operibus, revertar :
 " Manè autem vobis viaticum apposuerò, 505
 " Cónvivium bonum carniùmque et vini dulcia."
 Hunc autem rursùs allocutus est Theoclymenus deo-par ;
 " Quonàm enim ego, dilecte fili, ibo ? cujusnam aedes accedam
 " Virorum, qui in asperà Ithacà dominantur ?

Ver. 493. Καδδραβέτην.] Ita edidit Barnesius ; eadem scilicet ratione ac dicitur κάλλι, καδδύσαι, &c. Vide ad II. π', 106. Al. Καδδραβέτην.

Ver. 494. — ἐπὶ χέρσου.] Al. ἐπὶ χέρσου.

Ver. 496. — προέρυσσαν ἑρετμοῖς.] Ita rectè edidit Barnesius ; atque ita in omnibus scribitur Iliad. 4, 435. ubi idem hic versus occurrit. Vulgg. hoc in loco προέρυσσαν. Quod penultimam corripit. Al. προέρυσσαν. Quo modo et legendum conjicit Barnesius. Sed nihil opus : Nam voces ἑρετμοῖς, προέρυσσαν eodem sensu alibi usurpat Poeta. Vide suprà ad 1, 73. et ad II. 4, 435 et 485.

Ver. 497. Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν.]

Anchora de prorà jacitur, stant littore puppes. En. III, 277.

Ver. 499. — ἐντύνοντο.] Vide suprà ad 3, 31; et ad II. 1, 203.

Ver. 503. — ἀγρόνδ' ἐπελεύσομαι.] Al. ἀγρόνδ' ἐπελεύσομαι. Al. ἀγρόνδ' ἐπελεύσομαι.

Ver. 505. — ὁδοιπόριον.] Τὸν διὰ τὸν αὐτὸν διπλὸν ἢ ἀμειβή. Schol.

Ver. 506. — οἶνου ἡδυπότοιο.] Vide suprà ad 3, 340.

Ver. 508. Πῇ γὰρ ἐγὼ.] Refertur istud γὰρ ad id quod elegantèr reticetur : " Nescio quid mihi faciendum sit ; Quonàm ENIM &c."

- Ἦ ἰθὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο; 510
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 " Ἀλλως μὲν σ' ἂν ἔγωγε καὶ ἡμέτερόνδε κελοίμην
 " Ἐρχεσθ'. οὐ γάρ τοι ξενίῳ ποθῆ· ἀλλὰ σοι αὐτῶ
 Χείρον' ἐπεὶ τοι ἐγὼν μὲν ἀπίσσομαι, οὐδέ σε μήτηρ
 " Ὀφεται· οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ 515
 Φαίνεται, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπερωῖψ ἴστον ὑφαίνει.
 ' Ἀλλὰ τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι, ὃν κεν ἴκηαι,
 Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,
 Τὸν νῦν ἴσα θεῶ' Ἰθακῆσιοι εἰσροῶσι·
 Καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνὴρ, μέμονέν τε μάλιστα 520
 Μητέρ' ἐμὴν γαμέειν, καὶ Ὀδυσσῆος γέρας ἔξειν.
 ' Ἀλλὰ τά γε Ζεὺς οἶδεν Ὀλύμπιος, αἰθέρι ναίων,
 Εἰ καὶ σφιν πρὸ γάμοιο τελευτήσῃ κακὸν ἦμαρ.
 " Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέτατο δεξιὸς ὄρνις,
 Κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος· ἐν δὲ πόδεσσι 525
 Τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χυῖεν ἔραζε,
 Μισσηγὺς νηὸς τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.

- " An rectā tuam matrem adibo et tuam domum? " 510
 Hunc autem Telemachus prudens contrā allocutus est;
 " Alioquin quidem te ego et nostram-ad-domum juberem
 " Ire, haud enim tibi xeniorum desiderium esset; sed tibi ipsi nunc
 " Pejus erit; quoniam tibi ego quidem abero, neque te mater
 " Videbit; nequaquam enim frequenter procis in domo 515
 " Apparet; sed seorsum-ab his in superiore-aedium-parte telam texit.
 " At tibi alium virum indicabo, quem adeas,
 " Eurymachum, Polybi prudentis inclytum filium,
 " Quem nunc instar dei Ithacenses suspiciunt:
 " Etenim longē optimus vir est, cupitque maximē 520
 " Matrem meam ducere-uxorem, et Ulyssis munus habere.
 " Sed haec sanē Jupiter novit Olympius, in aethera habitans,
 " An et ipsi ante nuptias perficiat malum diem."
 Sic utique ei locuto supervolavit dextera avis,
 Accipiter, Apollinis velox nuncius; in pedibus autem 525
 Vellebat columbam tenens, pennas autem defundebat ad terram,
 In medio inter navemque et ipsam Telemachum.

Ver. 513. — οὐ γάρ τι. *Al.* οὐ γάρ μοι.
Al. οὐ γάρ τις. *Al.* οὐ γάρ τι. uti infra ver. 515.
Ibid. — ξενίῳ. *Ten* πρὸς ξένον ὑποδο-
 χῆν ἐπιτεδίδω. *Schol.* Sic infra ver. 545.

— ξενίῳ δὲ οἱ οὐ ποθῆ ἴσται.

Ver. 517. — ἴκηαι. *Al.* ἴσται.

Ver. 520. — μέμονέν τε μάλιστα. *Vide*
supra ad ver. 16.

Ver. 521. — γαμέειν. *Vide supra*
ad a', 272.

Ver. 523. Εἰ καὶ σφιν. *Apud Eusebium*
in commentario Εἰ καὶ σφιν. *Atque ita habet*

MS. à Tho. Bentleio collatus. *Quæ et pro-*
bare lectio.

Ver. 525. Κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγ-
 γελος. *Al.* Διὸς ταχὺς ἄγγελος. *Al.* Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγ-
 γελος. *Al.* Διὸς ταχὺς ἄγγελος. *Al.* Διὸς ταχὺς ἄγγελος.
 Ἰσάσται, καὶ τὸν μὲν Διὸς ὄρνις καλεῖται τῇ φωνῇ
 τῇ σφιντῇ τοῦ δὲ ἑαυτοῦ λέγουσι θαυμασ-
 τοῦς, [*Al.* θαυματοῦς,] καὶ προσέειπεν τῷ Διὶ τῷ
 σπειρεμένην φασιν. Ὁραὶ γὰρ ἰσάσται ἰσάσται
 μὲν αὖ ἐν ταῖς ἀπτεῖς τοῦ ἁλίου ῥαδίως καὶ
 ἀετῶν ὡς βλάπτουσι, καὶ ἀποσπένονται ἡ-
 ὤσα περιῖται ἐν τῇ ἀνωτάτῃ ἰσῇ, καὶ αὐτοῦς ἡ
 Διὸς φλέξ λυτῇ αὐτοῖς. *Al.* *de Animag.*
lib. X. cap. 14.

Τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἐτάρων ἀπονόσφι καλέσσας,
 "Ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

Τηλέμαχ', οὗ τοι ἄνευ θεοῦ ἔπατα δεξιὸς ὄρνις· 530

"Ἐγὼν γάρ μιν ἐσάντα ἰδὼν, οἰανὸν ἔοντα,

Ἵμετέρου δ' οὐκ ἔστι γένευσ βασιλεύετον ἄλλο

Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεὶ.

Τὸν δ' αἶψ' Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦ᾽θα·

Αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη· 535

Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότῃτά τε πολλὰ τε δῶρα

Ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.

"Ἦ, καὶ Πείραιον προσεφώνεε πιστὸν ἱταῖρον·

Πείραιε Κλυτίδῃ, σὺ δέ μοι τά περ ἄλλα μάλιστα

Πείθῃ ἐμῶν ἐτάρων, οἳ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἔπροντο· 540

Καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δάμασι σοῖσιν

Ἐνδυκίως φιλέειν καὶ τίεμεν, εἰσόκεν ἔλθῃ.

Τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ἦ᾽θα·

Τηλέμαχ', εἰ γὰρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνοις,

Τόνδε δ' ἐγὼ κομῶ, ξενίαν δέ οἱ οὐ ποθὴ ἔσται. 545

"Ὡς εἰπὼν, ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἱταίρους

Αὐτοὺς τ' ἀμβραίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.

Illum autem Theoclymenus à sociis seorsum ubi-vocasset,

Inhaesitque ei manui, verbumque dixit, et compellabat ;

"Telemache, nequaquam sine deo volavit dextera ales ;

"Cognovi enim ipsam contrà intuitus auguralem esse.

"Vestro autem non est genere regalius aliud

"In populo Ithacae ; sed vos potentes semper."

Hunc autem statim Telemachus prudens contrà allocutus est ;

"Utinam enim hoc, hospes, verbum perfectum sit ;

"Ita citò cognosceres amicitiamque multaque dona

"Ex me ; adeò ut aliquis te occurrens beatum-diceret."

Dixit, et Piraeum allocutus est fidum socium ;

"Piraeae Clytide, tu etenim mihi aliis etiam in rebus maximè

"Obsequeris meorum sociorum, qui me in Pylum comitati sunt :

"Etiam nunc mihi hunc hospitem ducens in aedibus tuis

"Accuratè tracta et honora, donec venero."

Hunc autem rursus Piraeus hastà-inclytus contrà allocutus est ;

"Telemache, etiamsi enim tu multo tempore hic maneat,

"Hunc tamen ego curabo ; xeniorum autem ei desiderium non erit."

Sic locutus, navem conscendit, jussitque socios

Ipsosque conscendere, et ratinacula solvere.

Ver. 530. ——— ὃ τοι ἄνευ θεοῦ.]

——— non hæc sine numine Divùm

Eveniunt. ——— Ἔν. II, 777.

Ibid. ——— ἴπατα.] Ἀλ. ἡλῶθι.

Ver. 531. ——— οἰανὸν ἔοντα.] Τουτέστι εν-

μαρτινὸν καὶ μαρτυρικόν. Eustath.

Ver. 532. ——— γένευσ.] Ἀλ. γένει.

Ver. 533. ——— Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης.] Vide

suprà ad 4, 103.

Ver. 542. ——— τίμιν.] Vide ad II, 8,

257. et 7, 103.

Ver. 544. ——— εἰ γάρ.] "Nè de meo obse-

"quo dubites, si ENIM &c.

Ver. 545. Τόνδε δ' ἐγὼ.] Ἀλ. Τὸν δ' ἐγὼ.

Οἱ δ' αἶψ' ἔσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθίζον.
 Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀπαχμένον ὅξει χαλκῷ, 550
 Νηὸς ἀπ' ἐκρίοφιν τοῖ δὲ πρυμνήσι ἔλυσαν.
 Οἱ μὲν ἀνώσαντες πλέον ἐς πόλιν, ὡς ἐκέλευσεν
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος Δείοιο.
 Τὸν δ' ὦκα προβιβῶντα πόδες φέρον, ὅφρ' ἴκετ' αὐλήν,
 Ἐνθα οἱ ἦσαν ὕες μάλα μυρία, ἧσι συβώτης 555
 Ἐσθλὸς ἐὼν ἐνίαυεν, ἀνάκτεσιν ἥπια εἰδώς.

Hi autem statim conscendebant, et in transtris sedebant.
 Telemachus verò sub pedibus ligavit pulchros calceos,
 Sumpsitque validam hastam praefixam acuto aere, 550
 Navis à tabulatis: illi autem retinacula solverunt.
 Hi quidem sursùm-acti navigabant in urbem, sicut jusserat
 Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini.
 Hunc autem celeritèr progredientem pedes ferebant, donec venit in chortem:
 Ubi ei erant sues valdè multae, apud quas subulcus 555
 Bonus ut-erat, dormiebat, dominis benè cupiens.

Ver. 548. — καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθίζον.]

Linquere tum portus jubeo, et considerare
 transtris. *Æn.* III, 289.

Ver. 550. — ἀπαχμένον ὅξει χαλκῷ.]

— ferro praefixum robur acuto.

Æn. X, 479.

Ver. 552. — ὡς ἐκέλευσεν Τηλέμαχος.]

Nempè suprà ver. 502.

Ver. 554. — πόδες φέρον.]

Quò te, Mæri, pedes? —

Virg. Ecl. IX, 1.

Ver. 556. — ἐνίαυεν.] *Al.* ἐνίαυεν.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Π'.

Ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Π'.

ἘΛΘΕΟΝΤΟΣ εἰς τοὺς ἀγροὺς Τηλέμαχου, πέμπεται Εὐμαιος εἰς τὴν πόλιν, ὀφίλων ἱπαργῦλαι τοῦ διοσκότου τὴν παρουσίαν. Γίνεται δὲ ἐν τοῖς ἐξῆς Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸν υἱὸν ἀναγνωρισμὸς, κατὰ βούλησιν Ἀθηῶν, καὶ τῶν ἐπὶ τὴν ἰνίδραν Τηλέμαχου τεταγμένων ἐπὶ τὴν πόλιν ὑποστρεφῆ.

Ἐπιγραφαί.

Ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσεὺς ὑπὸ Τηλέμαχου.

Ἄλλως,

Πῖ δ' ἄρα Τηλέμαχος ἀναγνωρίζει πατέρα ὄν.

Τα δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσσεὺς καὶ θεῖος ὕφορβος
Ἐντύνοντ' ἄριστον ἄμ' ἡοῖ, κειαμένω πῦρ,

DIVERSA autem ex parte in casâ Ulysses et nobilis subulcus
Parabant jentaculum simul cum aurorâ, accenso igne,

Ver. 1. Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς, &c.] Observat hîc Dionysius Halicarnassensis quàm singulari cum venustate res etiam tenuissimas et vulgatissimas depingat Poeta. Ἔστι δὲ παρ' Ὀμήρῳ μὲν ὁ παρὰ τῇ Σιδῶνι καταγόμενος Ὀδυσσεὺς, περὶ τὴν ἰωθιὴν ἄρας ἀκρατίζεσθαι μίλλων, ὡς τοῖς Παλαιαῖς ἴθες ἦν ἱστίαι ὁ Τηλέμαχος, αὐτοῖς ἰσιφανόμενος ἐκ τῆς εἰς Πιλωσίην τεσσον ἀποδημίας. Πραγματικὰ λιστὰ καὶ βιωτικὰ ἡρμητιμῶτα ὑπάρχει. Ποῦ δ' ἔστιν ἡ τῆς ἱερμυτίας ἀρετὴ, τὰ ποιήματα δηλώσει παρατεθέντα αὐτά. "Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσσεὺς καὶ θεὸς ὕφορβος Ἐντύνοντες ἄριστον ἄμ' ἡοῖ, &c. Ταῦθ' ὅτι μὲν ἱσάγεται καὶ κηλίσας ἀπὸ αὐτῶν, ποιημάτων τε καὶ τῶν πάντων ἡδίστων οὐδένος ἤττω μῶρον ἴχνη, πάντες ἀν' οὗδ' ἴσι μαρτυρεῖσθαι. Περὶ συνδύσεως, § 3. Ita Virgilius

(notante Syllburgio ad hunc Dionysii locum) agriculturalum opera per se et tenuia et penè immunda pari cum elegantia et jucunditate depingit :

Sed tamen alternis facilis labor, &c.

Georg. I, 79.

Vide ad II. ζ', 466.

Ibid. — Θεὸς ὕφορβος.] Apud Dionysium, loco jam citato, et apud Athenaeum, lib. I. cap. 9. δις ὕφορβος, uti infra ver. 20. Vide supra ad ζ' 3.

Ver. 2. Ἐντύνοντ' ἄριστον ἄμ' ἡοῖ.] Ἀριστον, τὴν ἰωθιὴν τροφήν, ἣν τινες ἀκρατισμὸν λέγουσιν. Schol. MSS. apud Barnesium. "Ὅτι τροφαῖς ἰχρῶν τε ἥρως παρ' Ὀμήρῳ πρώτοι μὲν τῇ καλουμένην ἀκρατίσματος, δ' ὀλίγῳ ἄριστον, οὐδ' ἀπαξ μίμνηται ἐν Ὀδυσσεΐα, "Ὀδυσσεὺς καὶ θεὸς ὕφορ-

Ἐκπεμφάν τε νομῆας ἄμ' ἀγρομένοισι σύεσσι.

Τηλέμαχον δὲ περισσάιναν κύνας ὑλάπομωροι,
Οὐδ' ὕλαον προσίοντα· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς
Σαίνοντάς τε κύνες, περί τε κτύπος ἦλθε ποδάῃν·
Αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαῖον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Εὐμαί, ἧ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος,

Ἡ καὶ γνώριμος ἄλλος· ἐπεὶ κύνες οὐχ ὑλάουσιν,
Ἀλλὰ περισσάινουσι· ποδάῃν δ' ὑπὸ δούπον ἀκούω.

Οὕτω πᾶν εἶρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς

Ἔσθη ἐνὶ προβύροισι· ταφῶν δ' ἀνόρουσε συζῶτης·

Ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσεν ἄγγεια, τοῖς ἐπονείετο,

Emiseruntque pastores cum congregatis amibua.

Telemachum verò circum-adulabantur canes latratores,
Neque illatrabant advententi: animadvertit autem nobilis Ulysses

Adulantes canes: circumque sonus venit pedum:

Statim autem Eumaeum verbis alatis allocutus est:

"Eumaeae, certè omnino aliquis tibi venit huc socius,

"Vel et notus alius; quoniam canes non latrant,

"Sed circum-adulantur; pedum autem subitū sonum audio."

Nondum totus dictus erat sermo, quum ei dilectus filius

Stetit in vestibulis: percussus autem prosiliit subulcus:

Atque ex ejus manibus ceciderunt vasa, quibus utebatur,

"ὅς ἐστιν Ἐντύνοντες ἄριστοι, κισσάμην σῆς." —
Αἶψα δὲ τὸ περιεὶν ἱερῶμα, ὃ ἡμῖς ἐκρη-
τισμὸν καλοῦμεν, διὰ τὸ ἐν ἐκρέτω βεῖχαι καὶ
προσίστασθαι φωναίς. Athenæus, lib. I. cap. 9.
Vide et Plutarchum, Symposiac. lib. VIII.
Probl. 6. Porro Barnesius Vulgatice hoc
in loco habent, "Ἐντύνοντες ἄριστοι ἄμ' ἡμῖν."
Eustathius autem in commentario, et Athe-
næus, loco jam adducto, legunt "Ἐντύνοντες
ἄριστοι." Quam lectionem Textui inserui,
quia ἄριστοι (hoc in sensu) primam producit.
Vide ad Iliad. V, 42. Cæterum Dionysius
Halicarnassensis, loco supra citato, legit "Ἐν-
τύνοντες ἄριστοι." Quod neque ad sententiam
rectè se habet. De prosodiâ vocis Ἐντύνοντες,
vide ad II. 4, 203.

Ibid. — κισσάμην. Apud Eustathium in
commentario, κισσάμην. Quod et ferri pos-
set. Vide ad II. 4, 566.

Ver. 3. — Ἐκπεμφάν τε. Al. Ἐκπέμψαντε.

Ver. 4. — περιεσσανον. Ita edidit Bar-
nesius; Eadem scilicet ratione ac dicitur
ἰκισσάμην, Iliad. V, 167. et ὑπεδδίσαν, infra
ver. 425. hujus libri: Atque ita etiam in
vulgatis scriptis occurrit ipsa vox περιεσσαν-
οντες supra x., 215. Cum Barnesio porro
facit et MS. unus à Tho. Bentleio collatus.
Vulg. hoc in loco, περιεσσανον.

Ibid. — ὑλάπομωροι. Οὐδ' ὕλαον. "Ὅρα
ἃ ἄς τὸ μὲν "ὕλαπομωροι" ἵκνται τὴν ἀρχὴν

σαν, τὸ δὲ "ὕλαον," καὶ τὸ "οὐχ ὑλάουσι," (in-
frā ver. 9.) συστάλλει κινῆν. Eustath. Cujus
rei eadem videtur esse ratio ac in vocibus
ὑλάοντες, Πειραμίδης, et similibus. Vide ad
II. 4, 598. item supra ad ζ, 29.

Ver. 6. — περί τε κτύπος ἦλθε ποδάῃν.]
Dionys. Halicarn. loco supra ad ver. 1. ci-
tato, legit ὑπὸ δὲ κτύπος. Quam lectionem
cum sequentibus ποδάῃν δ' ὑπὸ δούπον ἀκούω,
ver. 10. melius congruere existimat Sylbur-
gius. Præstare tamen videtur hoc in loco
vulgata lectio.

Ver. 7. — ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.]
Apud Dionys. Halicarn. ibid. προσηφάνισεν ἁγ-
γὸς λόγος.

Ver. 10. — περιεσσανοντες.] Vide supra
ad ver. 4.

Ver. 11. Οἶσσε πᾶν ἔλεγε ἴσας, ἦε.]

Vix ea fatus erat, cum —

Æn. I. 586. II. 323. III. 90.

Cæterum Barnesius inter Varias Lectiones
retulit ἴσας, quo modo minime constat
Temporum ratio. Simile enim esset, ac si-
quis Anglicè diceret HE HAS SCARCE DONE
SPEAKING; pro eo quod est HE HAD SCARCE
DONE SPEAKING. Vide ad II. 4, 37. et ζ,
492.

Ver. 13. — ἦε.] Ut fieri solet, se ip-
so opinatâ percussis —.

Κρινὰς αἶθοπα οἶνον· ὁ δ' ἀντίος ἦλυθ' ἄνακτος·
 Κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε, καὶ ἄμφω φάσα καλὰ, 15
 Χεῖράς τ' ἀμφοτέρας· θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
 Ὡς δὲ πατὴρ ὃν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάζει,
 Ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῃ ἐνιαυτῷ,
 Μοῦνον, τηλύγετον, τῷ ἐπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ·
 Ὡς τότε Τηλέμαχον Διοειδέα διὸς ὕφορβος 20
 Πάντα κύσειν περιφύε, ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα·
 Καὶ ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἥλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος· οὐ σ' ἐτ' ἔγωγε
 Ὅψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾗχεο νηὶ Πύλονδς·

Miscens generosum visum : ipse verò obvius ivit heroi :
 Osculatusque est ipsi caputque et ambo lumina pulchra, 15
 Manusque ambas : uber autem ei excidit lachryma.
 Sicut verò pater suum filium benè volens amplectitur,
 Reversum ex longinquâ terrâ decimo anno,
 Unicum, in-senectute-genitum, ob quem dolores multos passus sit :
 Sic tunc Telemachus deo-patrem nobilis subulcus 20
 Totum osculatus est circumplexus, tanquam ex morte elapsam :
 Et lugens verbis alatis allocutus est :
 " Venisti, Telemache, dulce lumen ; non te ampliùs ego
 Me visurum putabam, postquam ivisti navi ad-Pylum :

Ver. 14. — ἀντίος ἦλυθ' ἄνακτος.] Apud
 Isonys. Holicarn. ἀντίος ἦλθον ἄνακτος. Al.
 ἀντίος ἦλθ' ἄνακτος. Al. ἀντίος ἴδρατ' ἄνακ-
 τος. Quam postremam lectionem et præ-
 fert Barnesius, quod " servi fidissimi alacri-
 " tatem melius notet."

Ver. 15. Κύσειν δέ μιν κεφαλὴν τε, καὶ ἄμφω
 φάσα.] Sic epod Catullum :

Jucundum os oculosque suaviabor.

Epigr. IX. ver. 9.

Porro Eustathius in commentario hic legit
 εἶναι. et MS. à Tho. Bentleio collatas habet
 κύσει. Sed, ut opinor, minùs rectè. Vide
 infra ad ε', 39.

Ver. 16. — θαλερὸν δέ οἱ δάκρυ δάκρυ.
 Al. θαλερὸν παρὰ δάκρυον ἔλκω. Ut supra
 α', 380.

Ver. 17. — φίλα φρονέων.] Ita ex Schol.
 MSS. et ex Editionibus compluribus edidit
 Barnesius ; quorum faciunt Eustathius et
 MS. à Tho. Bentleio collatus. Atque ita in
 omnibus legitur, Rind. V, 219. i, 116. Odys.
 ζ, 313. η, 15. 42. 75. Henricus Stephani
 autem alique hic habent φιλοφρονέων quæ
 vox sibi apud Poetam non occurrit.

Ibid. — ἀγαπάει.] Al. ἀγαπάει.

Ver. 18. Ἐλθόντ' Al. Ἐλθόν.

Ibid. — ἐξ ἀπίης γαίης.] Etymologicon
 Magnum exponit : Ἀπὸ τῆς Πιλοσσησίου ἐν
 γὰρ πάλαιον ἐκαλεῖτο Αἰγυπλίαν ἀπὸ Αἰγυ-
 πτίας τοῦ υἱοῦ Ἰνάχου τοῦ ἱερέως ποταμοῦ, καὶ

Μελίσις τῆς Ὀλισσοῦς ὁποῖον δὲ πάλιν Ἀπία
 ἐκαλεῖται ἀπὸ Ἀπιδος τοῦ Φερωνίου πατρὸς. He-
 sychius autem vocem ἀπίης interpretatur,
 τῆς μακρῆς ἀπικυίας. Quod et huic loco
 (notante Duponto in Gnomologâ) aptius con-
 venit.

Ver. 19. Μοῦνον, τηλύγετον.] Καὶ Ὀμηροῦ
 ἀγαπητὸν νῦν ἱερὰζι. " Μοῦνον, παλύνοντα "
 εὐτελέει μὴ ἴχουσι ἴτιον γοῦσι, μήτε ἔχουσι
 γυγιστημίον. Plutarch. περὶ πολοφιλίας.

Ibid. — τῷ ἐπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ.]
 Eustathius interpretatur, παῖδα πικρὰναιμί-
 ον. Τοῦτο γὰρ (inquit) οὐκ ἔσ' ὅτι πολλὰ
 μογήσει πατὴρ. Sed simplicius, ut opinor,
 et ad vocis ἄλγεα significationem rectius ex-
 ponas, filium de quo pater perpetuâ sollicitudine
 maximisque animi angoribus affectus fuerat.

Ibid. — μογήσῃ.] Al. μογήσει.

Ver. 21. — ὡς ἐκ θανάτου φυγόντα.]
 Spondonius istud in Σπύδα, de Procorum
 insidiis, quas jam tura evaserat Telemachus,
 dictum intelligit. Verùm, ut opinor, non
 de hoc præcipuè jam loquitur Poeta, sed in
 universum de inopinato Telemachi in Itha-
 cam reditu, quem desperabat Eumæus. At-
 que ita ipse Eumæus, ver. 23.

— οὐ σ' ἐτ' ἔγωγε
 Ὅψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾗχεο νηὶ Πύλονδς.

Ver. 23. — οὐ σ' ἐτ' ἔγωγε.] Ita Bar-
 nesius. Vulg. οὐ σ' ἐτ' ἔγωγε. Eustathius in
 commentario, οὐ σ' ἐτ' ἔγωγε.

- 'Αλλ' ἄγε νῦν εἰσελθε, φίλον τέκος, ὅφρα σε θυμῷ 25
 Τέρψομαι εἰσορόων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἑόντα.
 Οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρόν ἐπέρχεαι, οὐδὲ νομῆας,
 'Αλλ' ἐπιδημεύεις· ὥς γάρ νύ τοι εὐαδὲ θυμῷ,
 'Ανδρῶν μνηστῆρων προσορᾶν αἰθῆλον ὅμιλον.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα· 30
 "Εσσεται οὕτως, ἄττα· σέθεν δ' ἔνεκ' ἐνθάδ' ἰκάνω,
 "Οφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω, καὶ μῦθον ἀκούσω,
 Εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἥ τις ἤδη
 'Ανδρῶν ἄλλος ἔγημεν· Ὀδυσσεὺς δέ που εὖνῃ

" Sed age, nunc ingredere, dilecte fili, ut te animo 25
 " Delecter inspiciens recēns aliundē-intūs existentem.
 " Nequaquam enim frequentē agrum adis, neque pastores;
 " Sed in-urbe-manes: sic enim tibi placet animo,
 " Virorum procorum aspicere perniciosum cœtum."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est: 30
 " Erit sic, pater: tui enim causā huc venio,
 " Ut teque videam oculis, et sermonem audiam,
 " An mihi adhuc in aedibus mater maneat: an aliquis jam
 " Virorum alius eam duxerit-uxorem; Ulyssis autem alicubi cubile

Ver. 25. — ὅφρα σε θυμῷ Τέρψομαι εἰσο-
 ρόων. " Ut me ipse animo oblectem, te intu-
 " ens." Hæc videlicet primaria et maximè
 propria Vocis Mediæ significatio. Vide su-
 præ ad i, 491. et i, 296.

Ver. 28. — ἐπιδημεύεις.] 'Εν τῇ πόλει
 διατεταίς, ἢ διατρίβεις. Schol.

Ver. 29. — προσορᾶν.] MS. à Tho. Bent-
 leio collatus, ἰσορᾶν. Quæ et verior fortassè
 lectio. Nam infrà ψ', 303. ubi idem ferè
 versus occurrit, in omnibus legitur ἰσορᾶν.

'Ανδρῶν μνηστῆρων ἰσορᾶν αἰθῆλον ὅμιλον.

Ibid. — αἰθῆλον ὅμιλον.] Τὴν ἀδελφοποιὴν
 καὶ πάντα φθίσοντα· ἢ τὸν τοῦ φθασθῆναι καὶ ἀ-
 σπλῆστου αἵματος. Schol. Similiter Porphyrius
 de Iliad. λ', 155. ["Ὡς δ' ὅτε πῦρ αἰθῆλον ἐν
 ἀξόλῳ ἱμασίῳ ὄλη."] 'Αἰθῆλον δὲ πῦρ (inquit)
 οὐκ ἰστέι τὸ μεγαλὸν αἰθῆλον, ἀλλὰ τὸ ἀδελφοποιόν,
 ἔξ οὗ σημαίνει τὸ ἀφανιστικόν. Quæst. Homeric.
 26. Simplicius tamen et rectius (ut opinor)
 vocem αἰθῆλον interpretèris improbum, ini-
 quum, perniciosum: Ita enim à Poetâ usur-
 pari videtur Iliad. i, 880.

— ἰστέι αὐτοῖς ἰστέισα καὶ δ' αἰθῆλον.

Et ver. 897. ejusdem libri:

Εἰ δὲ τιν ἐξ ἄλλου γι θῶν γίνου αὐτῷ αἰθῆλος.

Ver. 31. "Εσσεται οὕτως, ἄττα.] Barnesius
 vocem ἄττα, ac si Hebraica esset, " Tu"
 vertendam contendit. At rectius Scholi-
 astes: "Ἐπιφθίγμα τιμητικὸν νωτίου πρὸς πα-
 λαιοτέρου. Et Hesychius: "Ἀττα, προσφώνη-
 σις φιλοφρονητικὴ τῶν πρὸς ποιεῦντων καὶ προ-

φία, ὡς πάντα πρὸς τὸν πατέρα. Sic Iliad.
 i, 603. et ε', 561.

Φοῖνιξ, ἄττα, γερὰν —

Cæterum quod addit Scholiastes, ἵστανται πα-
 ρὰ τὸ ἄττα πατὴρ Μακιδόναι, τροπὴ γνωμὴν
 τοῦ " α'" εἰς " τ'", ἄττα id verò non ita fir-
 mo niti videtur fundamento.

Ver. 34. — ἱγμέν. Vide supra ad λ',
 272.

Ibid. — 'Ὀδυσσεὺς δὲ που εὖνῃ Χάριτι ἱσταν-
 ναίων καὶ ἀράχνην καίτοι ἔχουσα.] Στερουμένη
 τῶν ἱγνομυμνίων, γίμει ἀραχίον· ἵγνου ἡμί-
 ληται διὰ τὸ μὴ εἶναι τὸν 'Ὀδυσσεῖα ἰάσασθαι γὰρ
 οἱ ἀράχνην ἱστουργίῃ ἐν τόποις ἀμυλουμεύου.
 Eustath. Sic Hesiodus:

'Εν δ' ἀγγίων ἱλάσιαι ἀράχνη —
 'Εργ. καὶ 'Ημερ. II, 98.

Et Theocritus:

— ἀράχνη δ' εἰς ὅλ' ἀράχνην
 λιπατὰ διασπέναντο. — Idyll. XVI, 96.

Et Nonnus Dionysius:

— ἱκνέο δὲ ἐπὶ τῇ χέρμῃ
 — ἱκνέο δὲ ἀραχνίονα βοῶν.
 Lib. XXXVIII. ver. 13.

Et Propertius:

Putris et in vacuo textetur aranea lecto.
 Lib. III. Eleg. vi. ver. 33.

Et Catullus:

— nam tui Catulli
 Plenus sacculus est araneorum.
 Ad Fabullum, Carm. XIII. ver. 7.

Χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κεῖται ἔχουσα. 35

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

Καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ

Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ

Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέματα δακρυχεύουση.

“Ὡς ἄρα φωνήσας, οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος· 40

Αὐτὰρ ὃγ' εἶσω ἴεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.

Τῷ δ' ἔδρης ἐπίοντι πατὴρ ὑπείειξεν Ὀδυσσεύς·

Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἐρήτυε, φώνησέν τε·

“Ἦσ', ὦ ξεῖν· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δῆομεν ἔδρην

Σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· πάρα δ' ἀνὴρ, ὃς καταθήσει. 45

“Ὡς φάβ'· ὁ δ' αὖθις ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τῷ δὲ συβώτης

Χεῦεν ὑπο χλωρὰς ῥῶπας, καὶ κῶας ὑπερβεν·

“Ενθα καθέζετ' ἐπειτα Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός.

Τοῖσιν δὲ κρείων πίνακας παρέθηκε συβώτης

Ὀπταλέων, ἃ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες· 50

Σῖτον δ' ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν,

“Inopiā stragularum malas araneas jaceat habens.”

33

Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum;

“Et omnino illa manet patienti animo

“Tuis in aedibus: luctuosae verò ei semper

“Pereunt noctesque et dies lachrymas-fundenti.”

Sic utique locutus, ei accepit aeream lanceam:

At ille introibat, et transivit lapideum limen.

Ei autem sedem ingresso pater cessit Ulysses:

Telemachus verò ex-alterâ-parte prohibebat, dixitque;

“Sede, ô hospes; nos autem et alibi inveniemus sedem

“Tugurio in nostro: adest nempè vir, qui deponet;” 45

Sic dixit: ille autem retrò-gressus proinde sedebat: huic autem subulcus

Substravit viridia virgulta, et pellem insuper;

Ubi sedebat deinde Ulysses dilectus filius.

Illis autem carnum lances apposuit subulcus

Assarum, quas scilicet priori-die reliquerant comedentes;

50

Panem autem festinanter accumulabat in canistris;

Ver. 35. Χήτει ἐνευναίων.] Τῶν ἐνευναίων, ἡ τοῦ κοιμησμένου ἢ τῶν περιβλαίων. Schol. Pro posteriori interpretatione nonnihil facit quod occurrit suprâ ξ', 50. 51.

Ἐσπέρειον δ' ἐπὶ δῖσμα ἰσθάδος ἀγρίου αἰγὸς
Αὐτῷ ἐνευναίων.

Cæterum fuerunt, notante Eustathio, qui hic legerint Χήτει ἐνευναίων.

Ver. 37. — τετληότι.] Vide ad II. β', 818.

Ver. 39. Φθίνουσιν νύκτες &c.] Vide ad II. β', 43. Porro Editiones nonnullæ, quibus-cum facit in commentario Eustathius, hic habent Φθίνουσιν νύκτες &c. Id quod vix ullâ potest licentiâ excusari.

Ver. 44. Ἦσ', ὦ ξεῖν.] Al. Ἦσ', ξεῖν.

Ver. 45. — πάρα δ' ἀνὴρ.] Eumæus vi-delicet; ver. 46.

Ver. 46. — αὐθις.] Al. αὐτίς.

Ibid. — ἔρ.] Ut jussisset Telemachus —.

Ver. 49. Τοῖσιν δὲ κρείων πίνακας.] Al. Τοῖσιν δ' αὖ κρείων πίνακας. Al. Τοῖσιν δ' αὖ πίνα-κας κρείων.

Ver. 50. — ὑπέλειπον.] Al. κατέλει-πον.

Ver. 51. Σῖτον δ' ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν.]

— Cereremque canistris

Expediunt —

Æn. I, 701

- Ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρην μελιηδέα οἶνον
 Αὐτὸς δ' ἀντίον ἵζεν Ὀδυσσεύς Δαίιοιο.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἱτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἰδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, 55
 Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Δίον ὑφορβόν·
 "Ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὄδ' ἵκετο; πῶς δέ ἐῖ ταῦται
 "Ἥγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 Οὐ μὲν γάρ τί ἐπεῖδον ὁτομαι ἐνθάδ' ἰκίσθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὖμαις στυβῶτα· 60
 Τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθεῖα πάντ' ἀγορεύσω·
 Ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχεται εὐρείαν·
 Φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστυα δινηθῆναι
 Πλαζόμενος· ὥς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τάγα δαίμων.
 Νῦν δ' αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδράς 65
 "Ἠλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν· ἐγὼ δέ σοι ἱγνυαλίξω·
 "Ερξον, ὅπως ἐθέλεις· ἰκέτης δέ τοι εὐχεται εἶναι.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 Εὖμαι, ἧ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς εἴπεις·
 Πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῃ; 70

Deindeque in poculo miscbat dulce vinum :

Ipse verò è-regione sedit Ulyssis divini

Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

At postquam potùs et cibi desiderium exemissent,

Tunc demùm Telemachus allocutus est nobilem subulcum;

"Pater, undè tibi hospes hic venit? quomodo autem ipsum nautae

"Duxerunt in Ithacam? quinquam se esse gloriabantur?

"Nequaquam enim ipsum peditem puto huc venisse.

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeus subulce;

"Equidem tibi, fili, vera omnia dicam :

"Ex Cretà quidem genus gloriatur latà :

"Dicit autem se multas hominum urbes peragràsse

"Errantem; sic enim ei destinavit haec deus.

"Nunc autem demùm Thesprotorum virorum ex nave elapsus

"Venit meum ad stabulum : ego verò tibi in manus-eum tradam :

"Fac, quomodò vis; supplicem autem tibi se profitetur esse."

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;

"Eumaeus, certè valdè hoc verbum triste dixisti :

"Quomodo enim jam hospitem ego suscipiam domi?

Ver. 57. Ἄττα.] Vide suprà ad ver. 31.
 Ver. 58. — εὐχετόωντα.] *Al. εὐχιστόωνται.* Quod cum præcedente Ἥγαγοι minùs aptè convenit.

Ver. 59. Οὐ μὲν γάρ τί ἐπεῖδον.] Similitèrque infrà ver. 224. Vide suprà ad 4, 173.

Ver. 62. Ἐκ μὲν Κρητῶν.] Vide suprà ad 5, 199.

Ver. 64. — ὅς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τάγα δαίμων.]

— sic fata Deùm rex
 Sortitur ———— *Æn.* III, 375.
 — nam sæva Jovis sic numina possunt.
 XI, 901.

Ver. 65. — ἐκ νηὸς.] *Al. παρὰ νηὸς.*

Ver. 66. — πρὸς σταθμόν.] *Al. παρὰ σταθμόν.*

Ver. 67. — Ἰθάκι.] *Al. Ἰθάκῃ.*

Ver. 69. — ἵππαις.] *Al. ἵππας.* Ut alibi sæpè.

Αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ, καὶ οὐκ ἔχω χερσὶ πέποιθα
 ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
 Μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 ἥ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένη, καὶ δῶμα κομίζει,
 Εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσιος, δῆμοιό τε φῆμιν, 75
 ἥ ἤδη ἅμ' ἐπῆται Ἀχαιῶν, ὃς τις ἄριστος
 Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ, καὶ πλείστες πόρῃσιν.
 Ἄλλ' ἦτοι τὸν ξείνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
 Ἔσσω μιν χλαϊνὰν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλὰ
 Δάσω δὲ ξίφος ἄμφηκες, καὶ ποσσὶ πίδαλα, 80
 Πέμψω δ', ὅππῃ μιν πραδὴ θυμὸς τε πελεύει.
 Εἰ δ' ἐβέλεις σὺν, κόμισσον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας.
 Εἴματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω, καὶ σῖτον ἅπαντα,
 Ἔδμεναι, ὥς αἶν μὴ σε κατὰ τρύχῃ καὶ ἐταίρους.

" Ipse quidem juvenis sum, et nondum manibus confidi
 " Virum propulsare, quando quis prior laceraverit.
 " Matri autem meae bifariam animus in mente cogitat,
 " An illic apud me maneat, et domum curet,
 " Torumque reverens mariti, populique famam;
 " An jam una sequatur Achivorum cum, quicumque optimus
 " Ambit eam in aedibus vir, et plurima dederit.
 " Sed sanè hospitem, quoniam tuam advenit domum,
 " Induam ipsum laenâque tunicâque, vestimentis pulchris;
 " Dabo etiam ensem ancipitem, et pedibus calceamenta;
 " Mittamque, quò ipsum cor animusque jubet.
 " Sin velis tu, curato cum in stabulis detentum;
 " Vestimenta autem huc ego mittam, et cibum omnigenum,
 " Ad-edendum, ut nè te atterat et socios.

75

80

Ver. 73. Μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἔσσι.
 Repugnare hæc existimat Spondanus iis
 quæ suprâ memorantur *Odys.* i, 16. Ἦδη
 γὰρ ἡ πατὴρ τε πατρὶς τε κίλονται Εὐρυ-
 μάχῃ γήμασθαι ἔσσι. " Hæc verba Telemachi
 "(inquit) aut oblivionem illius aut ἀπιστίαν
 " indicant. Oblivionem quidem, quòd non
 " recordetur eorum quæ à Minervâ apud
 " Menelaum audivit de rato jam consilio
 " Penelope alicui ex procis nubendi: Ἄ-
 " πιστίαν vero, quia id in dubium revocat,
 " neque de ejus veritate quippiam statuit:
 " Ait enim dubitare adhuc Penelopem quid
 " factura sit. Ego sanè, ut ingenue di-
 " cam, hanc ἀπιστίαν in hac parte excu-
 " sare hactenus non potui." Ita vir eru-
 " ditus: Sed reverà nulla omninò hic ἀπι-
 " στία. Non enim nuptias suas cum Eu-
 " rymacho ipsa statuisset ibi dicitur Penelope;
 " sed à Consanguineis tantum ad nuptias
 " conficiendas urgeri: Id quod huic loco mi-
 " nimè repugnat.

Ver. 74. — κομίζω.] *Al.* κομίζει.

Ver. 80. — ξίφος ἀμφηκος.] Sic apud *Virgilium*:

Sed ferro ancipiti —. *Æn.* VII, 525.

Ver. 82. — κόμισσον.] Ita edidit *Barnesius*; atque ita habet MS. unus à *Tho.* *Benileio* collatus. Rectè, ut opinor. *Al.* κό-
μίζον et κόμισον.

Ver. 83. — καὶ εἶπον ἅπαντα.] Ἐν δὲ τῷ,
 " καὶ εἶπον ἅπαντα," δυσχερὲς ἀρσινικοῦ γίνουσι
 νοῆσαι τὴν λέξιν εἶπον μὴ γὰρ, ὁ ἀκατήρα-
 στος ἐστὶ δὲ βρωματός, οὐδὲτις τὸ εἶπον λέγει-
 ται. Ἔστιν οὖν ἴσως διαρραπία, ἢ τὸ εἰσπεῖν, ἔμ-
 ματα ἅπαντα πέμψω, καὶ τὸ εἶπον ἢ καὶ τὸ
 στείχει εἰς τὸ εἶπον, εἴτα ἰσαγαγίην τὸ " ἅπαν-
 " τα" οὐδὲτις, ὡς ἰσθ' ὅφιν. *Eustath.* Atqui
 vocem εἶπον, etiam posteriori in sensu gene-
 re masculino effert Poëta infra ε', 61.

Αἱ δ' ἀπὸ μὴν εἶπον πολλὸν ἤρουν —
 Et χ', 21.

Στίχος τι κέλεται ὅτι τὰ φέρουσι —.

Ver. 84. — κατὰ τρύχῃ.] *Al.* κατὰ τρύχῃσιν.

Κεῖσε δ' ἂν οὐ μιν ἔγωγε μετὰ μνηστῆρας ἰῶμι 85
 "Ερχεσθαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι,
 Μῆ μιν περτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰόν.
 Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τί μετὰ πλεόνεσσιν ἰόντα
 "Ανδρα καὶ ἴφθιμον· ἐπεὶ πολὺ φέρτεροι εἰσὶ.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 90
 "ὦ φίλ', ἐπεὶ δὴν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστίν,
 "Ἡ μάλα μευ καταδάπτει' ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
 Οἶα φατὲ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάασθαι
 "Ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέβειν τοιούτου ἰόντος.
 Εἰπέ μοι, ἥ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἥ δέ γε λαοὶ 95
 "Εχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ·
 "Ἡ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι· οἷσί περ ἀνὴρ
 Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρσεται.

" Illuc verò haud ipsum ego ad procos sìvero 85

" Ire; valde enim petulantem insolentiam habent :

" Nè ipsum convitiis-proscindant ; mihi autem dolor erit gravis.

" Efficere autem difficile quid inter plures existentem,

" Virum etiam fortem : quoniam multò potentiores sunt."

Illum autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses :

" O amice, quoniam sanè mihi etiam respondere fas est,

" Certe valde meum corroditur audientis dilectum cor,

" Qualia dicitis procos injusta moliri

" In aedibus, invito te, talis cùm-sis.

" Dic mihi, an sponte succumbas ; an te populus 95

" Oderit in civitate, obsequentes dei vocì :

" An de-fratribus queraris ; quibus scilicèt vir

" Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio orta-sit.

Ver. 85. — ἰῶμι.] *Al. ἰάσω.*

Ver. 88. Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἰόντα· Ἄνδρα καὶ ἴφθιμον.

— μῖσος γὰρ χυρὸς ἀνθρώπων μάχῃ.

Euripid. Heraclid. ver. 275.

Ὁδὲ γὰρ γίνονται ἂν εἰς γινετοῖς πολλοῖς ἴσως.

Sophocl. Oedip. Tyrann. ver. 855.

— χαλίστην γὰρ ἱευκαλίαν ἴσα πολλοῖς.

Infra, Odys. ὁ, 313.

Ver. 91. — ἰωὶ Σὴν.] *Al. ἰωὶ δὴ.*

Ver. 92. — καταδάπτει' ἀκούοντος φίλον ἦτορ.] Nempè καταδάπτειται· ut rectè Scholias et Eustathius. Barnesius legi posse conjicit "κατιδάπτει" pro καταδάπτει, ut "ἴσως sit Accusativus." Sed nihil opus.

Ver. 96. — ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ.] Τοῦ-τίσιν χρονοῦ· πολλὰ γὰρ, φασί, μύισαν τοὺς βασιλεῖς, μαντίας ἐπιγοιμήναι. Eustath. ad Odys. γ', 215. Spondanum aliam hìc affert explicationem ; scilicèt ut intelligatur "de rumore mortui Ulyssis ; quo audito, " subditi hæredem illius Telemachum tan-

" ti non fecerint, ut ei auxiliarentur." Sed ut opinor, minùs rectè.

Ver. 97. "Ἡ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι.] "Ἢτοι χερσὶς ἀδελφῶν, ὡς μὴ ὦνται σοι δαυ- δὴ· ἴνα λίγη ὦσι, "Ἡ οὐκ εἰσὶ σοι ἀδελφοί· Καὶ ἄλλως δὲ δύναται καὶ ἐπὶ ἀδελφῶν ὄντων ἰω- τῆναι τὸ, "Ἡ κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι ;" ἴνα λί- γη ὦσι, "Ἡ ἀδελφούς ἴχων, ἐπιμέμφῃ αὐτοῖς ὡς μὴ ἰωινουρῶν εἰ ; Eustath. Priorem expli- candi rationem sequitur Scholias ; poste- riorem præfert Eustathius ; quæ et potior videtur. Eandem enim phrasin repetit Te- lemachus infra ver. 115. ubi ex sequentibus, "Ὡς γὰρ ἡμῖσι γενεὴν μόνους ἔσ. li- quet priori istà ratione accipi nullo modo posse. Πῶς γὰρ (inquit Eustathius ad illum locum) ἂν τοῦτο ["Ὅστι κασιγνήτοις ἐπιμέμ- φεαι"] εἴπω ὁ χερσὶν μάλιστα κασιγνήτων διὰ τὸ μεμνησθῆναι ; Quin et, ut rectè obser- vat idem Eustathius, secundum istam expli- cationem dicendum erat non, κασιγνήτοις, sed κασιγνήτων ἐπιμέμφεαι. Vide ad *Il. ὁ, 65. 93. et β', 225.*

Ver. 98. — ἔρσεται.] *Al. ἐρέσῃ.*

Αἶ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέος εἶην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
 *Ἡ παῖς ἐξ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἥε καὶ αὐτὸς 100
 *Ἐλθοι ἀλγυτεύων· (ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα·)
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμῆο κάρη τάμοι ἀλλότριος Φῶς,
 Εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενόιμην,
 *Ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδῃ Ὀδυσῆος.
 Εἰ δ' αὖ με πληθὺν δαμασάϊατο μοῦνον ἰόντα, 105
 Βουλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισι
 Τεθνάμεν, ἥ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὀράσθαι,
 Ξείνους τε στυφελίζομένους, δμῳάς τε γυναῖκας
 *Ρυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά·
 Καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας 110
 Μὰ ψ, αὐτῶς, ἀτέλειστον, ἀννύστω ἐπὶ ἔργῳ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' ἄ·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·

" Utinam enim ego sic juvenis essem hoc cum animo,
 " Vel filius ex Ulyssae eximio, vel etiam ipse 100
 " Venerit errans; (adhuc enim et spei copia est :)
 " Illicò deinde mihi caput absunderet alienus vir,
 " Si non ego illis malum omnibus fierem,
 " Profectus in domum Laertiadae Ulyssis.
 " Sin contrà me multitudine domarent solum existentem, 105
 " Mallem in meis interfectus aedibus
 " Mori, quàm haec semper indigna opera videre,
 " Hospitesque male-tractatos, famulasque mulieres
 " Illos violantes indignè in aedibus pulchris;
 " Et vinum exhaustum, et cibum comedentes 110
 " Temere, incassum, in-infinitem, incompleto in opere."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
 " Equidem tibi, hospes, valdè accuratè dicam;

Ver. 99. — οὕτω νέος εἶην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ.]
 "Ἥτοιμ' ἰαζομαι κατὰ εἶ, ἔχων δὲ ἔχω θυμόν.
 Eustath. Al. τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ.

Ver. 100. — ἥε καὶ αὐτὸς.] Eustathius
 versum huic proximè sequentem à Veterum
 nonnullis pro spurio notatum refert : Eun-
 demque ipse rectius abesse existimat; scilicet
 ut vox αὐτὸς, eodem modo ac παῖς, ad
 præcedentem ἴσιν referatur. "Ὁσα δὲ (inquit)
 ὡς ἐν ἰούχῃς σύμφωνον εἶπεν ὁδυσσεύς, ὡς
 δὲ καὶ αὐτὸς τὰ καὶ τὰ, λαλῶν ἐν σχήματι ἁλ-
 λοτριῶν ἰμφαντικῶς ἄπειρ ἐν τοῖς ἑξῆς ποιήσει
 αὐτοῖς. — Καὶ ἔγωγε ἠχρίσθην τὸ σχῆμα τοῦτο
 τοῖς, παρεμβαλόντες μὲν τὰ " ἥε καὶ αὐτὸς,"
 τὰ "Ἐλθοι ἀλγυτεύων, ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα,"
 τὰ γὰρ τοούτου στίχου παρεντιθέντος ἰσχυρίσθη-
 ται ὁ εἰρηδὸς τῆς ἰσχυροῦς ἰμφάνσεως. Διὸ καλῶς
 οἱ Παλαῖοι ἰσχυρίσθησαν ἰσχυρίσθαι τὸν στίχον
 οὐκ ἔλκεται. Ac omisso quidem isto versu ap-
 tius cohærebunt sequentia Ἀντίον ἴσιν· ἀπ'
 ἰμῖο κάρη, &c. Porro cùm similis versiculus
 occurrat inf. r. 84.

Tom. II.

*Ἡ Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ· ἴσιν γὰρ ἐλπίδος αἶσα·

ubi ad sententiam planè necessarius est;
 verisimile videtur eum indè à minùs pe-
 ritis huc levi cum immutatione transla-
 tum.

Ver. 102. — ἀπ' ἰμῖο κάρη τάμοι.]
 Non, κάρη τάμοι ἀπ' ἰμῖο sed κάρη ἰμῖο ἀ-
 ποτάμοι.

Ver. 105. — πληθὺν δαμασάϊατο.] Pro-
 nuntiabatur πληθὺν, sive πληθὺν duabus syl-
 labis.

Ver. 106. — κ' ἐν.] Al. κέρ· minùs rectè.

Ver. 110. Καὶ οἶνον διαφυσσόμενον.] Vide
 suprà ad δ', 359. Porro cùm voces ἀφυσσέ-
 μινος et ἀφυσσάμενος semper alibi apud Poe-
 tam sensu activo usurpantur; (vide ad II.
 κ', 579. σ', 230. ψ', 220.) legendum hic
 crediderim διαφυσσόμενους· quod et cum præ-
 cedente *Ρυστάζοντας, et cum sequente ἔδον-
 τας, multò aptius congruet. Sed expectandì
 codices.

Οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
 Οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσί περ ἀνὴρ 115
 Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νείκος ὄρηται·
 Ὡδὲ γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων·
 Μοῦνον Δαίερτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτε,
 Μοῦνον δ' αὖ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ' ἀπόνητο· 120
 Τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἰς' ἐνὶ οἴκῳ.
 Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατεύουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὕληντι Ζακύνθῳ,
 Ἥδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
 Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον. 125

" Neque omninò mihi omnis populus invisus irascitur,
 " Neque de-fratribus queror; quibus scilicèt vir 115
 " Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio orta-sit :
 " Ita enim nostrum genus solitarium-fecit Jupiter;
 " Solum Laërtem Arceusius filium genuit;
 " Solum autem rursus Ulyssem pater genuit : at Ulysses
 " Solum me in aedibus genitum liquit, neque fruitus est : 120
 " Ideò nunc inimici valde multi sunt in domo.
 " Quotquot enim insulis dominantur optimi,
 " Dulichioque, Samaeque, et nemorosae Zacyntho :
 " Et quot in asperà Ithacà dominantur,
 " Tot matrem meam ambiunt, atteruntque domum. 125

Ver. 114. — ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει.] Barnesius vocem ἀπεχθόμενος hic reddit, " odio habens." Alii vertunt " iratus," et " infensus;" cui interpretationi favet quidem quod occurrit suprà ver. 95. 96. ubi Ulysses Telemachum interrogat, " — ἦ εἰ γὰρ καὶ Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον —;" Verùm cum voces ἀπεχθόμενος, ἀπέχθησθαι, &c. nusquam apud Poetam isto sensu usurpantur, sed semper passivè " odio habētus, odio haberi," significant; etiam hic ἀπεχθόμενος " invidus" reddidi. Vide *Iliad.* φ', 83. *Odys.* κ', 74. 75. δ', 164.

Ver. 115. Οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι.] Vide suprà ad ver. 97.

Ver. 116. — ζήτηται.] *Al.* ἐζητή. Ut suprà ver. 98.

Ver. 117. — ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων.] Κρονεῖται δὲ καὶ δικαίαι παῖδες οὐ μόνον διὰ τοῦ γονεὺς ἀγαπήσουσι μάλλον ἄλλῃλοι, ἀλλὰ καὶ τοὺς γονεὺς δι' ἑαυτῶν οὔτως ἀπὸ καὶ φρονέοντες καὶ λίγοντες, ὅτι τοὺς γονεῖσιν ἀντι πολλὴν χάριν οφείλουσι, μάλιστα διὰ τοὺς ἀδελφεοὺς οφείλουσι ὡς τοῦτο δὲ πᾶσι πάντων ἐπιμένει καὶ ἡδιστὸν ἔχοντες παρ' αὐτῶν. Εἰ γὰρ καὶ Ὀμηρεὶ παρὰ τὴν Πηλεΐδα καὶ ἑαυτοὺς τὸ ἀνάδελφον τρέφοντες, " Ὡδὲ γὰρ ἡμετέροις γενεῇ μούνωσε Κρονίων." *Plutarch. de Fraterno amore.*

Ver. 119. — αὖ Ὀδυσῆα.] *Al.* αὖτ' Ὀδυσῆα. Ver. 120. — οὐδ' ἀπόνητο.] Τούτῳ οὐδὲν ἔξ ἑαυτοῦ ἀφελήθη. *Eustath.*

Ver. 121. Τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι.] Ita restituit Barnesius ex *Eustathii* Editione *Basileensi*, et ex ipsius commentario, ubi hoc modo explicatur; Διὸ, τοσούτοις διὰ τὴν τοιαύτην μόνωσιν, δυσμενέες μάλα μυρίοι εἰσὶν ἐν οἴκῳ. Cum Barnesio porro facit MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* Τῶν νῦν δυσμενέες &c.

Ibid. et ver. 127. — μάλα μυρίοι εἰς' ἐνὶ οἴκῳ — καὶ δὲ φθινύουσιν &c.]

Ὡς δ' ὅτε" ἑρφακτικῶς μιν" ἡβήσω μέλαθρον
 Οὐδὲ σφοδρῶνται μεμληότες ἡλίας ἄλλοι
 Κλητοὶ τ' αὐτόμαλοι τι πατήρεσσιν ἡγείσονται,
 Ἐπὶ τῷ αἰετῶντες ἀσημάντοισι δέμοισι.

Oppian. Halieutic. lib. III. ver. 358:

Ver. 122. "Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν &c.] Imitatus est hunc locum *Ovidius* in *Epistolâ Penelopes ad Ulysses* :

Dulichii, Samique, et quos tulit alta
 Zacynthos,

Turba ruunt in me luxuriosae, proci;
 Inque tuâ regnant, nullis prohibentibus,
 aulâ. *Heroid. I. 87.*

Ver. 124. — κατακοιρανέουσιν.] *Al.* κατακοιρανέουσιν.

Ἦ δ' οὐτ' ἀρνεῖται στρυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
 Ποῖσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύουσιν ἔδοντες
 Οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
 Ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι πῆται.

Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον, ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ 130
 Εἰς, ὅτι οἱ σῶς εἰμί, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.

Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένω· σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
 Οἷ᾽ ἀπαγγείλας· τῶν δ' ἄλλων μή τις Ἀχαιῶν
 Πευθέσθω· πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανώνται.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα· 135
 Γινώσκω, φρονέω, τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.

Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατὰλεξον,
 Εἰ καὶ Λαέρτη αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
 Δυσμόρῳ· ὃς τείως μὲν Ὀδυσσεὺς μέγ' ἀχέων,
 Ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε, μετὰ δμῶν τ' ἐνὶ οἴκῳ 140
 Πῖνε καὶ ἦσθ', ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἀνώγοι·
 Αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σὺ γε ἔρχεο νηὶ Πύλοδδε,
 Οὔτω μιν φασὶν φαγέμεν καὶ πείμεν αὐτῶς,

“ Illa autem neque abnegat odiosas nuptias, neque finem

“ Facere potest; hi autem consumunt comedentes

“ Domum meam: cito utique me perdent et ipsum.

“ Sed sanè haec quidem deorum in genibus posita-sunt.

“ Pater, tu verò vade ocyùs, prudenti Penelopae 130

“ Dic, quòd ei salvus sum, et ex Pylo veni.

“ At ego hìc manebo; tu autem huc redi,

“ Soli ubi-nunciàris; aliorum verò nullus Achivorum

“ Audiat: multi enim mihi mala moluntur.”

Huic autem respondens, allocutus es, Eumaeae subulce; 135

“ Cognosco, capio; haec sanè intelligenti imperas.

“ Sed age mihi hoc dic et accuratè narra;

“ An et Laërte eadem vià nuncius eam

“ Infelici; qui eousquè quidem ob-Ulysssem valdè dolens,

“ Operaque inspectabat, et cum famulis in domo 140

“ Bibebat et comedebat, quandò animus in pectoribus juberet;

“ At nunc, ex quo tu utique ivisti navi ad-Pylum,

“ Nondum ipsum dicunt comedisse et bibisse solito-modo,

Ver. 129. Ἀλλ' ἦτοι μιν ταῦτα θεῶν ἐν γού-
 νασι πῆται.]

Ἀλλ' εἰς θεοὺς χρεὶ ταῦτ' ἀναπεσάντων ἔχουσιν.
 Euripid. Phœniss. ver. 712.

Exitus in Diis est ———.
 Ovid. Heroid. Epist. XX. ver. 44.

Ver. 130. Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον.] Ὅτι
 στίλλει Τηλέμαχος τὸν Εὐμαίον ἀγγελεύοντα τῇ
 Πηνελόπῃ ὅτι σῶς ἐστὶ καὶ ἐκ Πύλου ἦλθεν.—Ὁ
 μερικῆς δὲ καὶ τοῦτο δυνάτοτος οἰκονομία· ἵνα,
 λίσσαντος καὶ τοῦ Εὐμαίου, σχοίη χρόνον σιθα-
 ῖως δὲ τοῦ πατρὸς ἀναγνωρίσεως ἐν ἀδελφῇ γυναικί.

Eustath. Vide infrà ad ver. 168. Cæterùm
 de voce Ἄττα, vide suprà ad ver. 31.

Ver. 131. Εἰς, ὅτι οἱ σῶς εἰμί.] Ἀ. Εἴτε,
 ὅτι σῶς εἰμί.

Ver. 138. Εἰ καί.] Ἀ. Ἦ ἄρα.

Ver. 141. — ὅτι θυμὸς.] Ἀ. ὅτι θυμὸς.

Ver. 142. — σὺ γε ἔρχεο.] Ἀ. σὺ γ' ἐπ-
 ἔρχεο.

Ver. 143. — φαγέμεν καὶ πείμεν.] Ita
 Vulgati. Barnesius autem, nullis allatis co-
 dicibus, de suo edidit φαγέμεν καὶ πινέμεν.
 “ Πινέμεν,” inquit, “ hìc omninò legendum,
 “ ut suprà ver. 141. Πῖνε καὶ ἦσθι. Prior
 F 2

- Οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν· ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
 Ἦσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὅστέοφιν χράς. 145
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἰάσομεν, ἀχύνμενόν περ.
 Εἰ γάρ πως εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι,
 Πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἐλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
 Ἀλλὰ σύ γ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγρούς 150
 Πλάζεσθαι μετ' ἐκείνον· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπείν,
 Ἀμφίπολον ταμῖν ὀτρυνέμεν ὅττι τάχιστα
 Κρύβδην· κείνη γάρ κεν ἀπαγγείλεις γέροντι.
 Ἦ ῥα, καὶ ᾧρσε συφορβόν· ὁ δ' εἴλετο χερσὶ πίδαλα·
 Δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἔεν· οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην 155
 Λῆθεν ἀπὸ σταθμοῦ κιὼν Εὐμαιὸς ὑφορβός·
 Ἀλλ' ἦγε σχεδὸν ἦλθε· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί
 Καλῇ τε, μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ.
 Στῇ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆϊ φανείσα·

" Neque opera inspexisse ; sed suspirioque luctuque
 " Sedet lamentans ; tabescit autem circum ossa corpus." 145

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est ;

" Tristius est : sed omnino ipsum sinemus, dolentem licet.

" Si enim ullo pacto essent proprii-arbitrii omnia mortalibus,

" Primum patris eligeremus redditus diem.

" Sed tu, ubi-nunciaveris, revertere ; neque per agros 150

" Vagare ad illum : at matri dic,

" Ut famulam oeconomam ire-jubeat quam citissime

" Clam ; illa etenim nunciaverit seni."

Dixit utique, et excitavit subulcum : ille autem cepit manibus calceos ;

Ligatisque iis sub pedibus ad urbem ibat : neque sanē Minervam 155

Latebat à stabulo profectus Eumaeus subulcus :

Sed ea propē venit : corpore verò assimilata est mulieri

Pulchraeque, magnaue, et splendida opera doctae.

Stetit autem è-regione-ostii casae Ulyssi apparens :

" enim τοῦ πρίμου corripitur, ut ὁ, ver. 377.

" Καὶ φαγίμεν πρίμην τε· ἔπειτα δὲ καὶ σι

" φρίεσθαι. Πρίμην verò priorem semper pro-

" ducit." Ita ille : Sed tamen mutato nihil

opus. Nam et πρίμην (id quod nec virum

ipsū eruditum ex toto fugit) priorem natu-

ra longam habet ; etsi eandem nonnunquam

propter sequentem vocalem corripiat. Πρί-

μαι δὲ (inquit Athenaeus) — λακτίον, ἐκτε-

ιοντα δὲ τὸ "ι." Οὕτω γὰρ ἔχει καὶ τὸ Ὀμηρικόν

[Iliad. ῥ, 493.] " Πρίμην ἰν βοτάνῃς." Lib.

X, cap. 13. Similiter Iliad. σ', 825.

——— ἰψίλουσι δὲ πρίμην ἄμφω.

Vide et suprā ad κ', 160. et infrā ad ε', 3.

item ad II. ὁ, 24.

Ver. 147. — ἰάσομεν.] Barnesius edidit

legendumque contendit ἰάσομαι. " Cum

" simplici enim ε', (inquit) corripitur debet,

" ut Odys. φ', ver. 233. Οὐκ ἰάσονται ἱμοὶ

" νόμηναι βίον ἢδ' φερίεσθην." Sed vide ad

II. δ', 42.

Ibid. — ἀχύνμενόν περ.] Al. ἀχύνμενόν περ.

Ver. 151. — μυστέρα.] Al. μυστέρος.

Ver. 155. Δησάμενος.] Vide suprā ad ἰ,

296.

Ver. 156. Λῆθεν.] Vide suprā ad λ', 101.

Ver. 157. — ἦγε σχεδὸν ἦλθε.] Vide in-

frā ad ver. 166. 168.

Ver. 159. — κατ' ἀντίθυρον.] Ἀντικρυ

τῆς θύρας. Schol.

Ibid. — Ὀδυσῆϊ φανείσα· Οὐδ' ἔρα Τηλέ-

μαχος ἴδεν.] Sic Iliad. α, 197.

Στῇ δ' ἔσθιν, ξανθὴς δὲ κόμης ἔλε Πηλεΐωνα,

οἷον φανόμενῃ, τῶν δ' ἄλλων οὕτως ἔρατο.

Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν· 160
(Οὐ γάρ πω πάντεςσι θεοὶ φαίνονται ἑναργεῖς·)

Ἄλλ' Ὀδυσσεύς τε, κύνες τε ἴδον, καί ῥ' οὐχ ὑλάοντο,
Κνυζηθμῶ δ' ἐτέρωσε διὰ σταθμαῖο φόβηθεν.

Ἦ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἐκ δ' ἦλθεν μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς, 165
Στῇ δὲ πάροιθ' αὐτῆς· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·

Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἦδη νῦν σὼ παιδί ἔπος φάο, μῆδ' ἐπίκουε,
Ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε
Ἔρχησθον προτὶ ἄστυ περικλυτόν· οὐδ' ἐγὼ αὐτῇ 170
Δηρὸν ἀπὸ σφῶν ἴσομαι, μεμαυῖα μάχεσθαι.

Ἦ, καὶ χρυσεῖη ράβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη·
Φᾶρος μὲν οἱ πρῶτον εὐπλυνές, ἥδ' ἔχιτων,
Θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι· δέμας δ' ὥφειλλε καὶ ἦην.
Ἄψ δὲ μελαγχροῖς γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν 175
Κυάνειαι δ' ἐγένοντο θειραάδες ἀμφὶ γένειον.

Neque Telemachus vidit coram, neque advertit : 169

(Nequaquam enim omnibus dii apparent manifesti :)

Sed Ulyssesque, canesque viderunt, et proinde non latraverunt,

Cum-gannitu autem aliorum per stabulum trepidaverunt.

Illa autem superciliis innuit ; animadvertit verò nobilibus Ulysses :

Exiit autem domo extra magnum murum chortis, 165

Stetitque ante ipsam : illum verò allocuta est Minerva :

" Generose Laertiade, solers Ulysses,

" Jam nunc tuo filio verbum dic, neque cela :

" Ut procis mortem et fatum moliti

" Eat ad urbem inclytam ; neque ego ipsa 170

" Diù à vobis abero, prompta ad pugnandum."

Dixit, et aureà virgā tetigit eum Minerva :

Vestem quidem ei primum benè-lotam et tunicam,

Posuit circum pectora ; corpusque auxit et vigorem.

Rursus autem nigro-colore factus-est, genae verò distentae-sunt : 175

Caeruleique facti-sunt pili circa mentum.

Ver. 163. Κνυζηθμῶ.] Ἦτοι ποταμοῦ, ἢ
μετὰ κλαυθμῷ τοῦ ἤχου τῶν κυνῶν. Schol.
Vide *Duportum*, *Prælect.* in *Theophrasti*
Characteres, cap. 4.

Ver. 165. — παρὰ.] *Al.* παρὰ.

Ibid. — τειχίον.] *Al.* θειχίον.

Ver. 166. 168. — σὼν δὲ πρῶτον.] Ἀ-
θήνη.—Ἦδη νῦν σὼ παιδί ἔπος φάο.] Τούτοις
δὲ κυρὸν χρὴ ἰσιστῆσαι τὸν δῖον· ὡς πάντων
καμίας ἰ μὲν τοῦ Ὀδυσσεύς λόγος καὶ ἡ σύ-
νισις Ἀθηνᾶ, ἣν πλάττει· Ὀμηρος ὑποτιθεμένην
τὰ κατωτὰ τῷ Ὀδυσσεύ. *Eustath.* Sic infra
ver. 282.

Ὅσῳ οἱ κινεῖ πολλοὺς ἐν φρεσὶ θάου· Ἀθήνη,
Νεῦον μὲν τοι ἰγὰ, &c.

Vide ad *Il.* 4, 194.

Ver. 172. — ἐπεμάσσατ'.] *Barnesius*
edidit ἐπιμάσσατ'. Rationibus (ut opinor)
haud satis idoneis. Vide ad *Il.* 4, 594.

Ver. 175. Ἄψ δὲ μελαγχροῖς γένετο.] Sic
apud *Ovidium* :

— barba comæque

Canitie posita nigrum rapuere colorem ;

Pulsa fugit macies ; abeunt pallorque si-
tusque.

Metam. lib. VII. ver. 288.

Ver. 176. Κυάνειαι δ' ἐγένοντο θειραάδες.] Ita
Vulgati. *Barnesius* autem ex *Isaaco Casau-*
bono, et ex *Eustathio* edidit ἰγύνοντο γυνιαδες.
Quo modo et in nonnullis codicibus scrip-
tum reperit *Tho. Bentleius*.

Ibid. — ἀμφὶ γένειον.] *Al.* ἀμφὶ γένειον.

- Ἦ μὲν ἄρ' ὧς ἔρξασα, πάλιν κίεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ἦῖεν ἐς κλισίην· θάμβησε δέ μιν φίλος υἱός·
 Ταρβήσας δ' ἔτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,
 Καί μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἄλλοιός μοι, ξεῖνε, φάνης νέον, ἦε πάροιθεν,
 Ἄλλα δὲ εἴματ' ἔχεις, καί τοι χρῶς οὐκ ἔθ' ὁμοῖος.
 Ἦ μάλα τις θεὸς ἐσσί, τοι οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν·
 Ἄλλ' ἴληθ', ἵνα τοι πεχαρισμένα δάσομεν ἱρά,
 Ἦδὲ χρύσεια δῶρα τετυγμένα· φεῖδδο δ' ἡμέων.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Οὐ τίς τοι θεὸς εἰμι, τί μ' ἀθανάτοισιν εἴσκεις;
 Ἄλλὰ πατὴρ τέος εἰμὶ, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων
 Πάσχεις ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύσε, καδ' δὲ παρειῶν
 Δάκρυον ἤκε χαμαῖζε· πάρος δ' ἔχε νωλεμῆς αἰεΐ.
 Τηλέμαχος δ', (οὐ γάρ πω ἐπείθετο ὄν πατέρ' εἶναι,)

Ille quidem, ita cūm-fecisset, abiit: at Ulysses
 Ivit in casam: stupuit verò ipsum dilectus filius:
 Territusque aliorum vertit oculos, nè deus esset,
 Et ipsum affatus verba alata dixit:
 "Alius mihi, hospes, appares recēns, quàm antè,
 "Alia autem vestimenta habes; et tibi corpus haud ampliùs simile:
 "Certè omninò aliquis deorum es, qui coelum latum habitant:
 "Sed propitius esto; ut tibi grata demus sacra,
 "Et aurea dona arte-elaborata: parce verò nobis."
 Huic autem respondit postea patiens nobilis Ulysses:
 "Neutiquam aliquis deus sum; cur me diis assimilas?
 "Sed pater tuus sum, cujus gratià tu suspirans
 "Pateris dolores multos, injurias sustinens virorum."
 Sic utique locutus, filium osculatus est; perque genas
 Lachrymam mittebat humi: antè autem continenter se indesinenter semper.
 Telemachus verò, (nondum enim persuadebatur suum patrem esse.)

Ver. 181. Ἄλλοιός μοι, ξεῖνε, φάνης.] Ver-
 sum hunc ad Adulatoris levitatem transfert
 Plutarchus: Τὰς δὲ τοῦ Κόλακος ὥσπερ πο-
 λύτλας τρεῖς ἅπαντα φεράειν ἂν τίς. —
 Ὁφθαλμοὶ γὰρ αὐτῶν οὐδαμῶν βλέπουσιν, οὐδ' ἴδωσιν,
 οὐδ' οὐκίη πάλιν φιλοῦντα καὶ μισοῦντα καὶ χαί-
 ροντα καὶ λυποῦντα, ἀλλὰ διὸν παρὶσσοῦσιν,
 καθὼς ἐθέλουσιν καὶ βιάων καὶ κινημάτων τινέων ἀνα-
 διχόμενοι. — Εἶδός εὖν λέγειν χερὶ πρὸς τὸν
 τοιοῦτον, "Ἄλλοιός μοι, ξεῖν, ἰφάνης τινὸς ἢ πά-
 ρός εἶναι." De Adulatoris et Amici discriminē.
 Ver. 184. Ἄλλ' ἴληθ', ἵνα τοι πεχαρισμένα
 δάσομεν ἱρά.]

Sis felix, nostrumque leves quæcunque
 laborem: —

Multa tibi ante aras nostrâ cadet hostia
 dextrâ. Æn. I, 330. 334.

Ibid. — δάσομεν.] Eustathius in com-
 mentario citat δύομιν. Atque ita habent
 MSS. duo à Tho. Bentleio collati. Quam fortè
 et verior lectio. Vide ad Il. ἡ, 299 et 351.

Ver. 185. — τετυγμένα.] Vide ad Il. ζ', 488.

Ver. 187. Οὐ τίς τοι θεὸς εἰμι, τί μ' ἀθανά-
 τωσιν ἵσους;] Πρὸς δὲ τοὺς μικροῦς οὐκ ἔπα-
 σεν ἰσὶ χεῖσθαι καὶ ταῖς ἱκανοῦσιν τὸν ἱ-
 σάμεν. — Καὶ τοῦναντίον αὐτῶν πάλιν, ὑπερφύ-
 τινον λιγομένον ἱσάμεν (οἷα πολλοὶ κολασιού-
 σις ἐπὶ φθονῶ λίγουσιν) εἰπὼν, "Ὅστις τοῦ θεοῦ
 "ἵμῃ· τί μ' ἀθανάτωσιν ἵσους." Plutarch.
 de Sui Laude.

Ver. 191. — πάρος δ' ἔχε νωλεμῆς αἰεΐ.]
 Ταυτίσιν πρὶν μὲν τοι ἰσχυρὸν αὐτῷ. Eustath.
 Ita intrâ ε', 212.

— δέλω δ' ὅτι δάκρυα κίωδι.

Ἐξαυτὶς μιν ἔπεσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατὴρ ἐμός· ἀλλὰ με δαίμων
Θέλγει, ὅφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω· 195

Οὐ γάρ πως ἂν Διητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανώτο

ᾧ αὐτοῦ γε νόω, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν,

Ῥηϊδίως ἐθέλων θείη νέον, ἥδ' ἐ γέροντα.

Ἦ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρον, καὶ ἀεικία ἔσσο,

Νῦν δὲ θεοῖσιν ἵοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι. 200

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Τηλέμαχ', οὗ σε ἵοικε φίλον πατέρ', ἔνδον ἔοντα

Οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον, οὔτ' ἀγάσθαι.

Οὐ μὲν γάρ τοι ἐτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·

Ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοῖός σε, παθὼν κακὰ, πολλὰ τ' ἀνατλάς, 205

Ἥλυθον εἰκοστῇ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.

Αὐτὰρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγελεύεις,

Ἦ τέ με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει· (δύναται γάρ·)

Ἄλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὐτῇ

Ἄνδρὶ νέῳ, καὶ καλὰ περὶ χροῖ εἴματ' ἔχοντι. 210

Rursus ipsum verbis respondens allocutus est:

"Haud tu Ulysses es, pater meus, sed me deus

"Decipit; ut adhuc magis lugens suspirem:

"Nequaquam enim mortalis vir haec machinatus esset 195

"Suo ipsius scilicet animo; nisi quando deus ipse aggressus,

"Facile volens faceret juvenem et senem.

"Certè enim modò eras senex, et turpiter indutus eras:

"Nunc verò diis similis es, qui coelum latum habitant."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses: 200

"Telemache, non te decet dilectum patrem, intus cùm-sit,

"Neque mirari suprà-modum neque stupere:

"Nequaquam enim adhuc alius veniet huc Ulysses:

"Sed ille ego talis, passus mala, multisque toleratis, 205

"Veni vigesimo anno in patriam terram.

"Verùm tibi hoc opus est Minervae praedatricis,

"Quae me talem fecit, uti vult (potest enim:)

"Aliàs quidem mendico similem, alias autem rursus

"Viro juveni, pulchraque circum corpus vestimenta habenti. 210

Ver. 195. — στεναχίζω. *Al.* στεναχίζω.

Ver. 197. ὅφρ'. *Al.* οἱ.

Ver. 203. — περιώσιον. *Al.* Περιώσιον κατὰ τὸ προσήκον παρὰ τὸ ἴδιον, γίνεται περιώσιον, ἐν τῷ σι τοῦ "ρ" ἰς "ω". *Schol.* Vide ad *Il.* δ', 359.

Ver. 204. — γὰρ τι. *Al.* γὰρ τι.

Ver. 205. — πολλά τ' ἀνατλάς. *Al.* πολλά ὃ ἀνατλάς.

Ver. 206. — ἴσαί τις. Nullà analogià produci hìc potest ultima vocis ἴσαί, sequen-

ti neque Consonanti, neque Vocali Aspiratà: Neque in his solet esse licentia. Ita tamen in omnibus legitur et hic et infrà τ', 484. φ', 208, ψ', 102. ω', 321, ubi idem versus repetitur. Undè mirum videtur hujus versùs non meminisse *Athenæum* inter eos quos *λαγαρεὺς* appellat, sive *ἰσ μίσω χωλίστητα ἴχοντας*. *Lib.* XIV. cap. 8. Vide ad *Il.* ε', 342. et ψ', 2.

Ver. 208. — ἴδλυ. *Al.* ἴδλυ.

Ῥηϊδὸν δὲ Διοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,

Ἥμιν κυδῆναι Διητὸν βροτὸν, ἥδε κακῶσαι.

Ὡς ἄρα φωνήσας, κατ' ἄρ' ἔζετο Τηλέμαχος δὲ

Ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων.

Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἱμέρος ὤρετο γόοιο·

215

Κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἢ τ' οἶωνοι

Φῆναι, ἣ αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες, οἷσί τε τέκνα

Ἀγρόται ἐξείλοντο, πάρος πετεσινὰ γενέσθαι·

Ὡς ἄρα τοί γ' ἐλεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον.

Καὶ νῦν ὀδυρομένοισιν ἔδυν φάος ἡελίοιο,

220

Εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφάνειεν ὃν πατέρ' αἶψα·

Ποίη γὰρ νῦν δέυρο, πάτερ φίλε, νῆϊ σε ναῦται

Ἥγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;

Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀϊόμαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

225

Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθεῖην καταλέξω·

"Facile nempè diis, qui coelum latum habitant,

"Et illustrem-facere mortalem hominem, et vilem-reddere."

Sic utique locutus sedit: Telemachus verò

Circumfusus patrem bonum lugebat, lachrymas fundens.

Ambobus autem ipsis desiderium subortum est luctus:

215

Flebant verò stridulè, abundantius quàm et aves

Aquilæ, vel vultures unguibus-aduncis, quibus scilicet pullos

Rustici abstulerint, antequam volatiles facti sint:

Sic utique illi miserabiliter sub superciliis lachrymam fundebant.

Et sanè lucidibus occidisset lumen solis,

220

Nisi Telemachus allocutus fuisset suum patrem statim:

"Quali enim jam huc, pater, navi te nautæ

"Duxerunt in Ithacam? quosnam se esse profitebantur?

"Nequaquam enim te peditem puto huc venisse."

Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses:

225

"Equidem tibi, fili, veritatem enarrabo:

Ver. 211. 212. Ῥηϊδὸν δὲ Διοῖσι, — Ἥμιν
κυδῆναι, &c.] Ita apud Hesiodum:

Ῥῖα μὲν γὰρ βεβαίη, ῖα δὲ βεβαίοντα χαλίσσεται.

Ῥῖα δ' ἀεζήλων μινύθει, καὶ ἀδελὸν αἰεῖται —

Ζεὺς ὑψιβεβήσας. — Ery. καὶ Ἡμερ. I, 5. 6. 8.

Ver. 215. — ὑφ' ἱμέρος ὤρετο γόοιο.]

Vide ad II. ψ', 108.

Ver. 216. — ἀδινώτερον, ἢ τ' οἶωνοι.]

Qualis populeâ mœrens Philomela sub
umbrâ

Amisso queritur fœtus, quos durus arator

Observans nido implumes detraxit; at illa

Flet noctem, ramoque sedens miserabile
carmen

Integrat, et mœstis latè loca questibus
implet. Virg. Georg. IV, 511.

Ver. 217. — αἶψα τε.] Quibus scilicet —.

Ver. 218. — πετεσινὰ.] Ἀλ. πετεσινὰ.

Ver. 219. — ἐλεινὸν ὅα' ὀφρύσι δάκρυον

εἶβον.] Τὸ δὲ "ἐλεινὸν" ἀναμειχθῆαι δηλοῖ καὶ

τῷ πατρὶ ἡδονὴν δακρύων ἰλιδὸν τινὰ, οἷα δὲ ἀνέμ-

νησιν προῦπαρξάντων κακῶν. Eustath. Vide

suprà ad ἰ. 399.

Ver. 220. Καὶ νῦν ὀδυρομένοισιν ἔδυν φάος

ἡελίοιο.]

Et fors omne datum traherent per talia
tempus. Ἄν. VI, 537.

Vide et ad II. ψ', 154.

Ver. 223. — εὐχετόωντο.] Ἀλ. εὐχετόων-

ται.

Ver. 226. — ἀληθεῖην.] Vide suprà ad

ἰ. 297.

Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἳ τε καὶ ἄλλους
 Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφείας εἰσαφίκηται·
 Καί μ' εὐδοντ' ἐν νηὶ Δοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
 Κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην· ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα, 230
 Χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλλας, ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν·
 Καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι Δεῶν ἰότητι κέονται.
 Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἰκόμεν, ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
 Ὅφρα κε δυσμενέεσσι φόνου περὶ βουλευώμεν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον, 235
 Ὅφρ' εἶδω, ὅσσοι τε καὶ οἵτινες ἄνδρες εἰσὶ·
 Καί κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίζας,
 Φράσσομαι, εἶπεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι,
 Μοῦνω ἀνευθ' ἄλλων, ἧ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦν· 240
 ὦ πάτερ, ἦτοι σείο μέγα κλέος αἶεν ἄκουον,
 Χεῖράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι, καὶ ἐπίφρονα βουλήν·
 Ἀλλὰ λῆν μέγα εἶπες, ἄγῃ μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη,
 Ἄνδρε δῶα πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μαχέσθαι.

"Phaeaces me duxerunt re-nauticâ-inclyti, qui utique et alios

"Homines deducunt, quicunque ipsis advenirent :

"Et me dormientem navi veloci super pontum vehentes

"Deposuerunt in Ithacam : dederunt autem mihi splendida dona, 230

"Aesque aurumque abunde, vestimenta quoque texta :

"Et haec quidem in speluncis deorum consilio jacent.

"Nunc autem demum huc veni admonitionibus Minervae,

"Ut inimicorum de caede consultemus.

"Sed age mihi procos enumeratos recense, 235

"Ut sciam, quotque et quanam viri sint :

"Et meo in animo eximio habitâ-deliberatione,

"Considerem ; an nos possimus adversari,

"Soli sine aliis, an et conquiremus alios."

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrâ allocutus est ; 240

"O pater, sanè tuam magnam gloriam semper audiebam,

"Manibusque te bellicosum esse, et prudentem consilio :

"Sed valdè magnum dixisti ; stupor me tenet ; neque esset-possibile,

"Viros duos cum multis et fortibus pugnare.

Ver. 228 et 475. — σφείας.] Pronuntiabatur σφᾶς. Ultima enim vocis σφείας necessariò productur. Similiter ἰδία, infra ver. 236. pronuntiabatur ἰδᾶ. Vide ad II. β', 811.

Ver. 229. Καὶ μ' εὐδοντ' ἐν νηϊ.] Vide supra ad v', 119.

Ver. 231. — ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν.] Sic apud Virgilium :

Textilibusque onerat donis _____

Æn. III, 485.

Ver. 232. Καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι.] Vide supra ad v', 367.

Ver. 233. — ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης.] Vide supra ad ver. 166. et v', 404.

Ver. 241. — σείο μέγα κλέος αἶεν ἄκουον.] Indicat Tempus istud Imperfectum "ἄκουον" famam atque laudes Ulyssis perpetuò celebrari solitas. Similiter apud Sophoclem de Achille dicitur,

_____ δε, μὲν τὰ ζώντων θ' ὅτ' ἦν,
 "ἔκον" ἔριστα _____

Philoctet. ver. 1305.

Vide ad II. ε', 37. et v', 84.

Μνηστήρων δ' οὐτ' ἄρ' δεκάς ἀτρεκέες, οὐδὲ δὴ οἶαι, 245
 Ἀλλὰ πολὺ πλείονες· τάχα δ' εἴσαι ἐνθάδ' ἀριθμόν.
 Ἐκ μὲν Δουλιχίοιο δύο καὶ πεντήκοντα
 Κούροι κεκριμένοι, ἔξ δὲ δρηστήρῃς ἔπονται·
 Ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι κούροι ἔασιν·
 Ἐκ δὲ Ζακύνθου ἔασιν εἴκοσι φῶτες Ἀχαιῶν 250
 Ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι,
 Καί σφιν ἅμ' ἐστὶ Μίδαω πῆρυξ, καὶ Δείρος ἀοιδός,
 Καὶ δοιὼ Διράποντι δαήμονε δαιτροσυνάων.
 Τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσασιν ἔνδον ἰόντων,
 Μὴ πολὺ πικρὰ καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσσαι ἐλθών. 255
 Ἀλλὰ σύ γ', εἰ δύνασαι τιν' ἀμύνταρα μερμηρίζαι,
 Φράζε· ὃ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολὺτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Τοιγὰρ ἐγὼν ἔριω, σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μευ ἄκουσον,
 Καὶ φράσαι, εἰ καὶ νῶϊν Ἀθήνη, σὺν Διὶ πατρὶ, 260

- " Procorum autem neque sanè decas una, neque duae solae, 245
 " Sed multò plures; citò autem scies hìc numerum.
 " Ex quidem Dulichio duo et quinquaginta
 " Juvenes selecti, sex verò eos famuli comitantur;
 " Ex Samo autem quatuorque et viginti juvenes sunt;
 " Porro ex Zacyntho sunt viginti viri Achivorum;
 " Ex ipsà vero Ithacà duodecim omnes optimi;
 " Et cum ipsis simul est Medon praeco, et divinus cantor, 250
 " Et duo servi periti epulas-instruendi.
 " His si omnibus nos-offeramus intùs existentibus,
 " Vereor, nè perquàm-amare et gravitèr eorum injurias ulciscaris reversus. 255
 " Sed tu, si possis aliquem adiutorem excogitare,
 " Considera, qui nobis auxilietur prompto animo."
 Hunc autem rursùs allocutus est patiens nobilis Ulysses;
 " Equidem tibi dicam; tu autem attende, et me audi,
 " Et considera, an et nobis Minerva cum Jove patre 260

Ver. 245. — οὐδὲ.] *Al.* οὐτ.

Ver. 247. Ἐκ μὲν Δουλιχίοιο ἔσ. Centum hic et octo procos enumerat Poëta, cum Famulis octo, praeter Praeconem et Cantorem. Undè totus omnium numerus (uti notavit Barnesiùs) centum atque octodecim.

Ver. 249. 250. — κούροι ἔασιν, — φῶτες Ἀχαιῶν.] MS. à Tho. Bentleio collatus, φῶτες ἔασιν, — κούροι Ἀχαιῶν. Quae et verior videtur lectio. Nam "κούροι Ἀχαιῶν" saepe alibi apud Poëtam occurrit; "φῶτες Ἀχαιῶν" nè semel quidem.

Ver. 253. Καὶ δοιὼ Διράποντι δαήμονε δαιτροσυνάων.]

— toti'em, ue pares etate ministri, Qui dapibus mensas onerent, et pocula ponant. *En.* I, 705.

Ibid. — δαιτροσυνάων.] Μαγειρικῶν ἔργων. *Schol.*

Ver. 255. Μὴ πολὺ πικρὰ καὶ αἰνὰ. Πολὺ πικρῶς καὶ δεινῶς· λείπει δὲ, δίδω, ἢ τοιοῦτο τί. *Schol.* Similiter Eustathius; "Ὅρα δὲ τὴν ἱλαλίστην ἐν τῇ, "Μὴ πολὺ πικρὰ" καὶ ἔξῃ. Λείπει γὰρ τὸ, "εὐσέπει," ἢ "εὐσέπει," ἢ "δίδω" κα," ἢ τὶ τοιοῦτον. Ita infra c', 333.

Μὴ τίς τοι τάχα ἴσθι ἀμύνων ἄλλος ἄνακτῃ. *Et Iliad.* 9', 95.

Μή τις τοι φεύγοντι μεταφρίσῃ ἐν δέῳ σῆμα.

Vide et infra ad ver. 381.

Ver. 260. — εἰ καὶ νῶϊν.] Apud Eustathium in commentario ἵ καὶ νῶϊν. Atque ita in pluribus codicibus reperit Tho. Bentleius. Quae et proba lectio. Vide supra ver. 238.

Ἀρκέσει, ἢ τίς ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίζῃ.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·

Ἐσθλὴ τοι τούτῳ γ' ἐπαμύντορες, τοὺς ἀγορεύεις,

Ἵψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένῳ ἄτε καὶ ἄλλοις

Ἀνδράσι τε κρατέουσι, καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.

265

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

Οὐ μὲν τοι κίῃα γέ πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσσεθον

Φυλόπιδος κρατερῆς, ὅποτε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν

Ἐν μεγάροισιν ἐραοῖσι μένος κρίνεται Ἄρης.

Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχου, ἅμ' ἧοι Φαινομένηφιν,

270

Οἴκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμίλει·

Αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστρῳ συζῶτης ὕστερον ἄξει,

Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἥδ' ἐγέροντι.

Εἰ δέ μ' ἀτιμῆσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ

Τετλάτω ἐν στήθεσσι, κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο·

275

Ἦν περ καὶ διὰ δῶρα ποδῶν ἔλκωσι Δύραζε,

Ἦ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι·

“ Sufficiat, an aliquem alium adiutorem dispiciam.”

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est ;

“ Boni sanè isti sunt adiutores, quos memoras,

“ Altiè licèt in nubibus sedentes ; qui utique et in alios

“ Homines dominantur, et immortales deos.”

265

Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses ;

“ Haud quidem illi multo tempore seorsum aberunt

“ A-pugnâ forti, quandò procis et nobis

“ In aedibus meis robur decernatur Martis.

“ Sed tu quidem nunc vade, simul atque aurora illuxerit,

270

“ Domum, et cum procis superbis versare :

“ At me ad urbem subulcus postea ducet,

“ Mendico misero similem, et seni.

“ Si autem me ignominia-afficiant in domo, tuum tamen charum cor

“ Toleret in pectoribus, malè patiente me :

275

“ Etiamsi vel per domum pedibus trahant foràs,

“ Vel tellis percutiant ; tu tamen inspicies, tolera ;

Ver. 265. — [ἀμύντορα.] *Al.* ἰσ' ἀμύν-
τορα.

Ver. 267. — [κίῃα.] *Eustathius* in com-
mentario citat κίῃα. Quod et ferri potest.
Vide ad *Il.* 4, 566.

Ver. 269. — [κρίνεται.] Vide ad *Il.* 4,
309, 338.

Ver. 270. — [ἐρχου.] *Al.* ἔρχου.

Ver. 273. — [γέροντι.] *Al.* γέροντα.
Minus rectè.

Ver. 274. — [σὸν δὲ φίλον κῆρ Τετλάτω.]
Ὁ δὲ Ὀδυσσεύς οὐ μόνον ἑαυτὸν ἀπὸ χυμῶν θυμολι-
πῶν, ἀλλὰ καὶ τὸν Τηλέμαχον ἐκ τοῦ λόγου συν-
λὼν χαλεπὸν ὄντα καὶ μισοσπῆρτον, ἀμείβεται

καὶ παρακινῶν πρὸς τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ
ἀνίστασθαι κελεύει· “ Εἰ δὲ μ' ἀτιμῆσουσι δό-
μον κάτα, “ σὸν δὲ φίλον κῆρ Τετλάτω &c.”
Ἦσπερ γὰρ τοὺς Ἰσκαίους οὐκ ἐν ταῖς δόμοις χα-
λεπούσιν, ἀλλὰ πρὸ τῶν δόμων οὕτω τοὺς δυο-
καθίκτους πρὸς τὰ διὰ καὶ θυμολιπῶν ἀρσεν-
ταλαμειάοντες τοὺς λογισμοὺς καὶ παρακαρτέ-
ουσι, ἰσὶ τοὺς ἀγῶνας ἄγουσιν. *Plutarch. de*
laudandis Poëtis.

Ver. 276. — [ποδῶν ἔλκωσι.] Sic apud
Ciceronem : “ Per me ista pedibus trahan-
tur.” *Ad Atticum, lib. IV. Epist. 16. Et*
ad Familiares, lib. VII. Epist. 32. “ Tra-
hantur per me pedibus omnes rei.”

'Αλλ' ἦτοι καύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
 Μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν· οἱ δέ τοι οὔτι
 Πείσονται· δὴ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἥμαρ. 280
 "Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 'Οππότε κεν πολυβούλος ἐνὶ φρεσὶ θῆσει 'Αθήνη,
 Νεύσω μὲν τοι ἐγὼ κεφαλῇ· σὺ δ' ἔπειτα νοήσας,
 "Όσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύχεα κείται,
 'Ες μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταβείναι ἀείρας 285
 Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
 Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
 'Εκ καπνοῦ κατέβη· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἔρκει,
 Οἷά ποτε Τροίηνδε κίων κατέλειπεν 'Οδυσσεύς,
 'Αλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκει' αὐτμή. 290
 Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
 Μῆπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὕμῳ,

- " At sanè cessare jube ab insipientia,
 " Lenibus verbis compellans : illi verò tibi non
 " Parebunt ; jam enim ipsis adest fatalis dies. 280
 " Aliud autem tibi dicam, tu verò in animo repone tuo :
 " Quando abundans-consiliis in mente mihi ponat Minerva,
 " Innuam quidem tibi ego capite ; tu autem deindè cùm-intelleveris,
 " Quaecunque tibi in aedibus martia arma jacent,
 " In recessum alti thalami deponere sublata 285
 " Omnia prorsus : at procos blandis verbis
 " Palpare, quandò te percontentur arma desiderantes ;
 " Dicens, Ex fumo deposui ; quoniam non amplius illis similia sunt,
 " Qualia quondam ad Trojam proficiscens reliquit Ulysses ;
 " Sed foedata sunt, quantum ignis attigit vapor. 290
 " Insuper autem mihi hoc majus in mente posuit Saturnius,
 " Nè fortè vino-gravati, contentione concitatà inter vos,

Ver. 279. ——— οὐχί.] *Al. οὔτι.*

Ver. 280. ——— δὴ γάρ σφι.] *Al. ἡ γάρ σφι.*

Ver. 282. 'Οππότε κιν.] *Al. 'Οππότε ἀν.*

Ibid. ——— πολυβούλος ἐνὶ φρεσὶ θῆσει 'Αθήνη.] Τὸ δὲ " πολυβούλος 'Αθήνη" πάλιν συντελεῖ πρὸς τὸ ἀλληγορικῶς 'Αθηναίαν τὴν φρόνησιν λίγισθαι. *Eustath.* Vide suprà ad ver. 166.

Ver. 284. "Όσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύχεα &c.] Cùm consilium hoc repetat *Ulysses* infrà v. 4. &c. Veteres, notante *Eustathio*, hoc in loco versus octodecim à ver. 281. ad ver. 299. repudiarunt. 'Ιστέον δὲ καὶ ὅτι ἡ περὶ τῶν ὅσων ἱστοῦσα παραγγελία τῇ τῆς τ' μάλιστα ραψωδίᾳ φησιν κατὰ τοὺς Παλαιούς. Ὡς γὰρ δεικνύονται, φασὶ, τὰ τοιαῦτα ἴσθαι, μὲν καὶ ἀσπερίσκειν· καὶ δὲ καιριώτατα κινῆται, ἴσθαι καὶ εἶναι 'Οδυσσεύς τὰ ὅπλα. Νῦν γὰρ φασὶ, ἐν ἀγροῖς ὅν, πῶς εἶδεν ὅτι πρὶν κινῆται ὅπλα ἐν τῷ οἴκῳ ; *Eustath.* *Barnesius* autem in annotationibus ad v. 4. (quocum facit et *Dna. Dacier*.) versus hoc hoc in loco aequè necessarios contendit : " Non enim *Ulysses*," inquit, " ex presentibus

" tantum prudens erat, sed longè antè pro-
 " spexit futura ; et absens etiam aciebat,
 " quæ Arma in suâ essent domo, et ubi-
 " nam. Quare utrinque *Asterisci* debent
 " appingi sine Obelo ; utrobique enim non
 " sine singulari Artificio à Poëtâ consum-
 " matissimo ponuntur." Ita ille. Attamea
 neque consilio huic de Procorum cæde, quod
 ultimum erat *Ulyssi* opus exequendum, ad-
 huc videtur tempus ; neque in ipsâ actione
 observata memorantur hæc omnia præcepta.
 Vide infrà ad ver. 295.

Ver. 287. ——— ὅτι καὶ σε μεταλλῶσιν.] *Eustathius* in commentario videtur legisse ὥστε σε μεταλλῶσιν.

Ver. 291. Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδε μείζον.] *Al.* Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον. Ut infrà v. 10.

Ver. 292. Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες.] Sic apud *Anacreontem* :

"Λγὶ δῶντ'· μηκέτι οὔτω
 Πατάγῃ τι κἀμάλῃτῃ

Ἄλλήλους τρώσῃτε, καταισχύνητέ τε δαῖτα,
 Καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἑφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
 Νῶϊν δ' οἰοῖσιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε
 Καλλιπέειν, καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἐλεῖσθαι
 Ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα· τοὺς δὲ κ' ἔπειτα
 Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεὺς.
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν
 Εἰ ἐτεόν γ' ἐμὸς ἐσσι, καὶ αἵματος ἡμετέρου,
 Μὴ τις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἐόντος,

" Vos invicem vulneretis, foedetisque convivium,
 " Et nuptiarum-ambitum : ipsum enim allicit virum ferrum.
 " Nobis verò solis duos enses, et duas hastas
 " Relinque, et duo scuta manibus sumenda ;
 " Ut impetu-facto capiamus : illos autem postea
 " Pallas Minerva debilitabit, et providus Jupiter.
 " Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reponere tuâ ;
 " Si verè utique meus es, et sanguinis nostri,
 " Nè quis postea Ulyssem audiat intus esse,

295

300

Σαυοῖσιν ἄσιν παρ' οἷον
 Μελισσῶνι ———. Od. LVII. ver. 921.

Et apud Horatium ;

Natis in usum lœtitiæ scyphis
 Pugnare, Thracum est. Tollite barbarum
 Morem, verecundumque Bacchum
 Sanguineis prohibete rixis.

Carm. lib. I. Od. xxvii. ver. 1.

Ver. 294. — Αὐτὸς γὰρ ἑφέλκεται ἄνδρα
 σίδηρος.] Πρέχμιος γὰρ ἀπὸ πρὸς φόνον, πα-
 ρακρίμιος σίδηρον. Schol. Ἦνα ὅσπερ σίδηρος ἡ
 μαγνήτις, οὕτως αὐτὸς ἐσάγεται τὸν θυμούμι-
 νο· καὶ ἀληθῶς, ὅσῳι ἀχρηγήτου θυμοῦ, παρὰ
 τὸν εἰσόντα, πᾶν τὸ παρατηχόν. Eustath. Ita
 apud Tacitum : " Et visa inter temulentos
 " Arma cupidinē sui movere." *Histor.*
lib. I. § 80. Τὸ δὲ ἐπιθύημα καλούμενον
 ἐφέλκεται ἐν τοῖς, λέξιν ἱπποκροῦσαν. Ἐστὶ δὲ τὸ
 μεγαλοφρονέστατον ἐν τοῖς λόγοις. — Οἷον
 " Ἐκ πασῶν κατέβη" &c." Εἴτα ἱερωνί, Ἀν-
 " τὸς γὰρ ἑφέλκεται ἄνδρα σίδηρος." *Demetr.*
Phaler. περὶ Ἐρμηνίας, § 106. 107. Porro
 hinc apud Erasmus, Proverbium, " Ferrum
 " virum attrahit." *Adag. Select. de Illecebris*
malis.

Ver. 295. 298. Νῶϊν δ' οἰοῖσιν δύο φάσγανα
 &c.] Οὐ γὰρ συνιδεῖν Ὀδυσσεὺς νῦν ἵ καὶ ἄλ-
 λων ὅσῳι δὴκονται ἰσχυρὰ τῶν δύο φασ-
 γάνων καὶ δύο δοῦρεων καὶ δύο βοάγριον, Ὅτι
 μὲν τοι προσιπνύμεναι καὶ οἱ δύο δούλοι ἐπαμύ-
 νονται, τότε διπλῆντις ἐνσφραῖνοναι καὶ ἰσχυρὰ ὅ-
 λων ὅς τε πρᾶγμα διδόναι. Eustath. Notan-
 dum tamen, infra γ', 4. &c. ubi eandem ora-
 tionem repetit *Ulysses*, versus hosce quatuor
 non itidem occurrere. Neque, cum consi-

lium hoc de armis auferendis exequantur
Ulysses et *Telemachus*, (ver. 31. ejusdem li-
 bri) ; ulla relinquunt. Quin et infra γ',
 109. non duobus adjutoribus solummodò,
 sed sibi ipsi etiam patrique, omnibus simul,
 arma è thalamo asportasse memoratur *Te-
 lemachus*. Undè probabilior videtur eorum
 conjectura, qui totum hunc locum repudiâ-
 runt. Vide suprâ ad ver. 284.

Ver. 297. Ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα.]
 Versio *Wetsteniana* pessimè hoc reddit, " Ut
 " factâ re divinâ sumamus." Nec meliùs
 Dna *Dacier* ; " Dont nous nous servirons,
 " quand nous voudrions les immoler." Et in
 annotationibus : " Au lieu de ἐπιθύσαντες,"
 inquit, " je crois qu' Homère avoit écrit
 " ἐπιθύοντες," car il me semble que le sens
 " demande un futur ; à moins qu'on expli-
 " que cet ἐπιθύσαντες, quand la fureur se se-
 " ra emparée de notre esprit." Mirè admo-
 dum : Nam vox ἐπιθύω alibi apud *Homerum*,
 " Impetum facere," sive, " Impetu dato ir-
 " ruere," significat :

Οἱ δὲ ἐπύσαντες ποτὶ ἱλίων ἡμιόισιν
 Τρώας ἐπιθύουσι ———. *Iliad.* γ', 174.

Ubi ipsa Versio *Wetsteniana* rectè inter-
 pretatur, " *Trojani rectâ irrunt.*" Porro com-
 posita (ut opinor) vox ἐπιθύω, non ex ἐπὶ et
 θύω, sed ex ἐπὶ et ἰθύω. Quâ ratione etiam
 ex analogiâ antepenultimam rectissimè pro-
 ducet. Vide *Iliad.* ε' 281. 353. 661.

Ver. 300. — καὶ αἵματος ἡμετέρου.] A-
 pud *Dionysium Halicarnassensem*, περὶ τῆς
 Ὁμήρου ποιήσεως, § 18. ἡμὲς δὲ οἱ γίνονται μύ-
 της· Notant *Barnesio*.

Μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόγῃ, μήτε συβώτης,
 Μήτε τις οἰκῆων, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια·
 Ἄλλ' οἷοι σύ τ', ἐγὼ τε, γυναικῶν γνῶμεν ἰάν·
 Καί κε τέο δμῶν ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
 Ἥμιν ὅπου τις νῶ τίει καὶ δειδίδε θυμῷ,
 Ἥδ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾷ τοῶν ἑάντα.

305

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφάνει Φαίδιμος υἱός·
 ὦ πάτερ, ἦτοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτ' ἄ γ' οἶω
 Γνώσκει· οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύνη γέ μ' ἔχουσιν·
 Ἄλλ' οὗτοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἴσσεσθαι οἶω
 Ἥμιν ἀμφοτέροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
 Δηθὰ γὰρ αὐτὰς εἴσῃ ἐκάστου πειρητίζων,
 Ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἔπηλοι
 Χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἐπὶ φειδά·
 Ἄλλ' ἦτοί σε γυναῖκας ἐγὼ δαδάσθαι ἄνωγα,
 Αἷ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἷ νηλητῆς εἰσιν·
 Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἔγωγε κατὰ σταθμοὺς ἐθέλοιμι

310

315

“ Nè quidem Laërtes sciat hoc, neque subulcus,
 Neque quisquam domesticorum, neque ipsa Penelope :
 Sed soli tuque, egoque, mulierum cognoscamus ingenium :
 Et aliquem famulorum virorum etiam tentemus ;
 Tam ubi aliquis nos honoret et timeat animo,
 Quàm qui non curet, teque parùm-honoret talem existentem.”
 Hunc autem respondens allocutus est illustris filius ;
 O pater, sanè meum animum et postea puto
 Cognoscet ; nequaquam enim animi-remissio me tenet :
 Sed neutiquam hoc emolumento ego fore puto
 Nobis ambo ; te verò considerare jubeo.
 Diù enim incassum vagaberis unumquemque tentans,
 Opera adiens ; illi autem in aedibus quieti
 Opes devorant praeter-modum, neque superest parsimonia.
 Sed sanè te mulieres ego explorare hortor.
 Quaeque te parùm-honorent, et quae inculpatæ sint :
 Viros autem non ego per stabula vellem

305

310

315

Ver. 302. Μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόγῃ.] Apud Dionysium, *ibid.* Μήτε τις Λαέρτης ἴστω τῶν.

Ver. 305. — πειρηθεῖμεν.] *Al.* πειρηθῶμεν, et πειρηθῆμεν.

Ver. 306. — εἶω.] Vide ad *Il.* i, 103. et *h.* 24.

Ver. 310. — γέ μ' ἔχουσιν.] Apud Eustathium in commentario, *μὴ ἔχουσιν.* *Al.* μὴ ε' ἔχουσιν.

Ver. 313. Δηθὰ γὰρ αὐτὰς εἴσῃ.] *Λαερδίδης* ἰστέλ τὸ πειρᾶσθαι εἰ τῶν ἀνδρῶν, ὅν οἱ πλείους ἔξω τῆς πόλεως περὶ τῆς πόλεως. Ἐν ἴσῃ γὰρ αὐτοὶς μετρίως τὰ κατ' οἶκον ἐπινοήσαντες. *Eustath.*

Ver. 315. — οὐδ' ἐπὶ φειδά.] *Al.* οὐδ' ἐπὶ φειδῶ· et οὐδ' ἐπὶ φειδῶ.

Ver. 317. Αἷ τί σ' ἀτιμάζουσι.] *Al.* Αἷ τί σ' ἀτιμάζουσι. Minus rectè.

Ibid. — νηλητῆς.] Σημαίνει τοὺς [forte τοὺς οὐχ] ἀμαρτανολούς· — γίνεσθαι δὲ παρὰ τοῦ “ νη ” εὐρηστικῶς μορίου, καὶ τοῦ ἀλυστῆ, ὃ σημαίνει τὸ ἀμαρτανῶν. Καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ἀλυστῆ διὰ τοῦ “ νη ” γραφόμενον, τὸ νηλητῆς γράφεται διὰ τοῦ “ η ” ὅτι οἱ Αἰολεῖς ἱερᾶσαν τὸ “ νη ” εἰς “ η ”. *Schol.* Atque hinc edidit *Bar-nesi-us* νηλητῆς, cùm *Vulgati* habeant νηλητῆς· quæ vox ex analogiâ mediata debet corripere. Vide supra ad *Y.* 378. ad *h.* 108. et ad *Il.* i, 375.

- Ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα κένισθαι,
 Εἰ ἐτέον γέ τι οἶσθα Διὸς τέρας Αἰγινόχοιο. 320
- “Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηδ' ἐκρήγατο νηὺς εὐεργής,
 Ἡ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἱταίρους·
 Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθίος ἐντὸς ἴκοντο,
 Νῆα μὲν οἶγα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν, 325
 Τεύχεα δέ σφ' ἀπίνεικαν ὑπέρθυμοι θειράποντες·
 Αὐτίκα δ' εἰς Κλυτίοιο φέρον περικαλλία δῶρα.
 Αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
 Ἀγγελίην ἔριοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
 Οὐνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνώγει 330
 “Ἄστυδ' ἀποπλείειν· ἵνα μὴ δεῖσας ἐνὶ θυμῷ
 Ἰφθίμη βασιλεία τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβῃ.
 Τῷ δὲ συναντήτην κήρυξ καὶ δῖος ὕφορβος,
 Τῆς αὐτῆς ἐνὲκ ἀγγελίης, ἔριοντε γυναῖκι.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμον θείου βασιλῆος, 335
 Κήρυξ μὲν ῥα μίσσησι μετὰ δμῳῇσιν εἶπεν·
 “Ἦδη τοι, βασιλεία, φίλος παῖς εἰλήλουθε.
 Πηνελοπείῃ δ' εἶπε συβῶτης ἄγχι παραστάς

“ Nos explorare, sed postea haec curare,
 “ Si modò verè aliquod nòsti Jovis signum Aegiochi.” 320
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
 At deindè in Ithacam deducebatur navis benè-fabricata,
 Quae tulerat Telemachum à-Pylo, et omnes socios :
 Hi verò quandò jam portum valdè-profundum intrassent,
 Navem quidem in nigram in terram traxerunt ; 325
 Arma autem ipsis avexerunt magnanimi servi :
 Statimque ad Clytii domum ferebant perpulchra dona.
 At praekonem praemiservunt domum ad Ulyssis,
 Nuncium dicturum prudenti Penelopae,
 Quòd Telemachus quidem in agro, navem autem jusserat 330
 Ad-urbem indè-navigare ; ut nè verita in animo
 Potens regina teneras lachrymas funderet.
 Occurrerunt autem sibi-invicem praeco et nobilis subulcus,
 Ejusdem gratià nuncii, dicturi mulieri.
 Sed quandò jam pervenissent in domum divini regis, 335
 Praeco quidem mediis in ancillis dixit ;
 “ Jam tibi, regina, dilectus filius venit.”
 Penelopae autem dixit subulcus propè astans

Ver. 320. Εἰ ἐτέον γέ τι οἶσθα Διὸς τέρας.]
 Ἐξ οὗ θαλαττὴ ἐρμάνιστος ἴφης ἀκόντισσα τὸν Δία
 ἡμῶν ἰστέον, Eustath.

Ibid. — Αἰγινόχοιο.] Vide ad Il. 4, 202.

Ver. 322. — ἄρ'.] Ut suprà dictum est

—, 4, 552.

Ver. 325. et 339. — ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν.]
 Vide suprà ad 4, 496.

Ver. 332. — εἴβῃ.] Al. εἴβῃ.

Ver. 337. — φίλος παῖς εἰλήλουθε.] Al.
 φίλος παῖς ἐν Πύλῳ ἦλθεν.

Ibid. et ver. 346. — εἰλήλουθε — τιτί-
 λισται.] Vide ad Il. 4, 37. Caeterùm Bar-
 nestius inter Varias lectiones retulit εἰληλού-
 θει. Sed praestat hic εἰλήλουθε.

- Πάνθ', ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνάγει μυθήσασθαι.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπε, 340
 Βῆ ῥ' ἵμεναι μὲθ' ὕας, λίπε δ' ἔρκεά τε, μέγαρόν τε.
 Μνηστῆρες δ' ἀπάχοντο, κατήφησάν τ' ἐν Δυμῶ.
 Ἐκ δ' ἦλθον μέγαροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
 Αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυράων ἰδριόωντο.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἦρχ' ἀγορεύειν 345
 ὦ φίλοι, ἡ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεισται
 Τηλεμάχῳ, ὁδὸς ἦδε· φάμεν δὲ οἱ οὐ τελέεσθαι.
 Ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν, ἥτις ἀρίστη·
 Ἐς δ' ἐρέτας ἀλιῆας ἀγείρομεν, οἳ κε τάχιστα
 Κείνοις ἀγγείλωσι Δωῶς οἰκόνδε νέεσθαι. 350
 Οὐπὰ πᾶν εἴρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφινόμος ἴδε νῆα,
 Στρεφθεῖς ἐκ χάρες, λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,
 Ἰστία τε στέλλοντας, ἐρετμὰ τε χερσὶν ἔχοντας.
 Ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεεν οἷς ἐτάροισι·
 Μὴ τίν' ἐτ' ἀγγελίην ὀτρύνομεν· οἶδε γὰρ ἔνδον 355
 Ἥ τις σφιν τόδ' εἶπε Δεῶν, ἡ εἰσίδον αὐτοὶ
 Νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο πιχῆναι.

- Omnia, quaecunque ei dilectus filius *ipsum* jusserat loqui.
 At postquam omne praeceptum renunciasset, 340
 Perrexit ire ad sues; liquit autem septaque, domumque.
 Proci verò tristati sunt, dolueruntque in animo;
 Exiverunt autem domo praeter magnum murum atrii,
 Et illic ante januas sedebant:
 His verò Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui;
 "O amici, certè magnum opus superbè perfectum est
 "Telemacho, iter hoc: putabamus autem ei non perfectum iri.
 "Sed agite, navem nigram trahamus, quaecunque optima;
 "Inque eam remiges marinos congregemus, qui citissimè
 "Illis nuncient ocyùs ut domum redeant." 345
 Nondum totum dictum erat, quandò Amphinomus vidit navem,
 Versus ex loco, portum profundum intrà,
 Velaque contrahentes, remosque manibus tenentes.
 Suavitèr autem ridens locutus est inter suos socios;
 "Nè quem nuncium jubeamus ire; hi enim intus:
 "Vel aliquis eis hoc dixit deorum, vel viderunt ipsi 350
 "Navem praeternavigantem, eam autem non potuerunt assequi."

Ver. 346. — *τετέλεισται.* *Al.* *τετέλεισθαι.*
 Uti et in omnibus legitur suprâ ὃ, 663. ubi
 idem ferè versus occurrit.

Ver. 347. — *φάμεν δὲ οἱ οὐ τελέεσθαι.*
 Ita Editio Florentina et Henricus Stephanus,
 eosque secutus Barnesius. Rectè: Ita enim
 in omnibus legitur suprâ ὃ. 664. ubi idem
 versus occurrit. Editionum veterum non-
 nullæ hîc legunt *φαμὶν δὲ μὴ τετέλεισθαι.*

Pessimè: non modò ad prosodiam, sed et
 ad sententiam; nam vox *τετέλεισθαι* semper
 apud Poëtam sensu passivo usurpatur. Vide
Iliad. β', 36. *Odyss.* α', 201. γ', 226. χ',
 215.

Ver. 354. — *μετεφώνειν εἰς ἐτάροισι.*
Al. *προσφώνειν οἷς ἐτάροισι.* *Al.* *μετεφώνει*
μνηστῆρισσι.

Ver. 357. *πιχῆναι.* *Al.* *πιχῆσαι.*

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ Δῖνα θαλάσσης·
 Αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
 Τεύχεα δὲ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι δεράποντες. 360
 Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, οὐδὲ τιν' ἄλλων
 Εἶων, οὔτε νέων μεταίξιν, οὔτε γερόντων.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 "ὦ πόποι, ὥς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
 "Ἡματα μὲν σκοποὶ ἴζον ἐπ' ἀκρίας ἠνεμόεσσας 365
 Αἶεν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἡελίῳ καταδύντι,
 Οὔ ποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
 Νηὶ Δοῇ πλείοντες ἐμίμνομεν ἧῳ δῖαν,
 Τηλέμαχον λοχῶντες, ἵνα φθίσωμεν ἐλόντες
 Αὐτόν· τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων· 370
 Ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
 Τηλεμάχῳ· μηδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι· οὐ γὰρ οἶω,
 Τούτου γε ζῶντος, ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
 Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῇ τε νόῳ τε·

Sic dixit: illi autem ubi-surrexissent, iverunt ad littus maris:

Statim verò navem nigram in terram traxerunt:

Arma autem ipsi avexerunt magnanimi servi.

360

Ipsi verò in concilium iverunt conferti, neque quenquam aliorum

Sinebant, neque juvenum unà-considerare, neque senum,

Inter hos autem Antinòus locutus est Eupitheii filius;

"Papae! ut hunc virum dii malo liberarunt!

"Die quidem speculatores sedebant in cacuminibus ventosis

365

"Semper post-alios-alii; simul autem cum sole occidente,

"Nunquam in terrà noctem peregrimus, sed in ponto

"Navi veloci navigantes, expectabamus auroram divinam,

"Telemacho insidiantes, ut interficeremus captum

"Ipsum: hunc autem tunc quidem abduxit domum deus;

370

"Nos verò hic ei consultemus gravem mortem

"Telemacho, neque nos subterfugiat: non enim puto,

"Eo utique vivente, perfectum iri haec opera:

"Ipse etenim peritus consilioque menteque;

Ver. 361. — οὐδὲ τιν' ἄλλων.] MS. à Tho. *Benileio* collatus, οὐδὲ τιν' ἄλλων. Atque ita in commentario citat *Eustathius*.

Ver. 365. — ἐπ' ἀκρίας.] 'Επὶ τὰ ὑψηλότερα μίση τῶν ἑρῶν. Schol.

Ver. 369. — φθίσωμεν.] Vide ad II. ε', 339.

Ver. 370. — τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων.] "Ὅτι Ἀντίνοος μὴδὲν κατὰ Τηλεμάχου ἀνέστης ἐν τῇ λοχῇ, καὶ ἡμῶς ἑαυτοὺς σπιστῶν ὡς οὐ φαύλος λοχαγὴν αὐτοῦ εἰ καὶ ἐντυχὸς ἀπάλλαξεν ὁ Τηλεμάχος, — δημηγορεῖ παρὰ τοῖς μνηστῆρσιν, ὡς "τίως μὲν ἀπήγαγεν αὐτόν· οἴκαδε θείας." *Eustath.* Porro MS. à Tho.

Benileio collatus hic legit *τίως ἀπήγαγεν*, omisâ voculâ *μὲν*. Quod et ferri posset: Eâdem scilicet ratione ac *ἴως ἰσῆλθι*, supra ε', 233. *ἴως ἑαυτοῦ*, ε', 109. &c.

Ver. 372. — μηδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι.] Ita edidit *Barnesius*; nè syllaba videlicet circumflexa corripitur. "Mutari accentum, inquit *Henricus Stephanus* in annotationibus ad hunc locum, "necesse est, quum α cor-
 "ripiatur, et legere ἡμᾶς, vel potius ἡμας.
 "ut infra habes ἡμιν, [β', 376.] — ἢ οὐχ
 "ἄλλος ἡμιν ἄλῃμος ἐστὶ καὶ ἄλλοι;" Vide supra ad 9', 569. et infra ad ὅ, 272. Vulgati hic habent ἡμᾶς.

Λαοὶ δ' οὐκ ἔτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν. 375
 Ἄλλ' ἄγετε, πρὶν κείνον ὀμνηγεῖσασθαι Ἀχαιοὺς,
 Εἰς ἀγορὴν οὐ γάρ τι μεθυσμέναιί μιν οἶω,
 Ἄλλ' ἀπομνησίει, ἔρρει δ' ἐν πασιν ἀναστὰς,
 Οὔνεκα οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν, οὐδ' ἐπὶ χημεν
 Οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα· 380
 Μή τι κακὸν ῥέξωσι, καὶ ἡμέας ἐξελάσσωσι
 Γαίης ἡμετέρης, ἄλλον δ' ἀφικώμεθα δῆμον.
 Ἄλλὰ φθίωμεν ἐλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλῃος,
 Ἥ ἐν ὁδῷ· βίον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
 Δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὐτῇ 385
 Κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἧδ' ὅς τις ὀπίοι.
 Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βούλεσθε
 Αὐτόν τε ζῶειν καὶ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
 Μὴ οἱ χρεῖματ' ἔπειτα ἄλλῃς θυμηδὶ ἔδωκεν

- " Populi autem non ampliùs omninò nobis favent. 375
 " Sed agite, antequam ille congregarit Achivos
 " In concionem ; nequaquam enim remissè-acturum ipsum puto,
 " Sed irascetur, dicetque inter omnes, cùm-surrexerit,
 " Quòd ei caedem gravem struebamus, neque assecuti-sumus :
 " Illi autem non laudabunt audientes mala opera : 380
 " Metuendum, Nè quod malum faciant, et nos expellant
 " Terrà nostrà, aliùm autem adeamus populum.
 " Verùm praevertamus interficiendo in agro procul ab urbe,
 " Vel in vià ; victum autem ipsi, et possessiones habeamus,
 " Ubi-diviserimus aequalitèr inter nos : aedes autem demùm 385
 " Illius matri dederimus habendas, et ei quicunq; eam duxerit uxorem.
 " Sin vobis hic sermo non placet, sed mavultis
 " Ipsumque vivere et habere paterna omnia,
 " Nè ei deinceps opes affatim animo-gratas comedamus

Ver. 375. — ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.] Vide suprā ad γ', 164.

Ver. 376. Ἄλλ' ἄγετε, πρὶν κείνον.] Vide infrā ad ver. 381.

Ibid. — ὀμνηγεῖσασθαι.] Vide ad Il. α', 140.

Ver. 378. — ἀπομνησίει.] *Barnesius* alique vertunt, " ad iracundiam excitabit." Sed rectiùs interpretatur *Scholiastes*, ἔργισθαι, ut liquet ex aliis locis ubi eadem vox occurrit. Vide *Iliad.* β', 772. ε', 230. ι', 426. τ', 62.

Ver. 381. Μή τι κακὸν ῥέξωσι.] Τὸ δὲ " μήτι κακὸν ῥέξωσι" ἰλλυπτικῶς ἔχει λίσαι γὰρ τὸ " διὰ δίδωκα." ἢ ἄλλο τι ὅμοιον. Θυμοῦ δὲ σχῆμα τοῦ πολλοῦ μὴ ὥντος ἰστίῃ ἀνιλλιστός. Ὅποιον τι καὶ τὸ, [suprā ver. 376.] " Ἄλλ' ἄγετε, πρὶν κείνον ὀμνηγεῖσασθαι εἰς ἀγορὴν Ἀχαιοὺς." Ἐν γὰρ τῷ, " ἄγετε," λίσαι ἦμα πληθυντικόν, οἷον τὸ " ἐλευθέρωμεν" ἢ " ἀνίλωμεν" ἢ ἰτιρεῖον τῶ τοιούτων. *Eustath.* Vide suprā ad ver. 255.

Ver. 382. — ἄλλον.] Apud *Eustathium* in commentario, ἄλλον.

Ver. 387. Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βούλεσθε.] Ita Editi omnes. Quod tamen nullā ratione excusari potest. Nam ut hujusmodi syllabæ naturā longæ corripiantur, licentia (ut opinor) nec Comædis concessa. *Barnesius* pro βούλεσθε, Veteres βούλεσθε scripsisse contendit : et inde, ab obsoleto βούλω pro βούλωμαι, fieri βίλω, undè *Latinitum* Volo. Nullā tamen allatā auctoritate. At vir eruditus *Tho. Bentleius* in uno MS. βούλεσθε, in duobus βούλεσθα scriptum reperit. Vide et *Athenæum*, lib. XI. cap. 5. ipso initio. Notandum porrò vocem ἄλλὰ hoc in loco non rectè se habere. Nam, uti observat *Eustathius*, τὸ " Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος" ἀφανδάνει, ἀλλὰ βούλεσθε αὐτὸν ζῆν" ἀρετῆς τινὸς λίσσεται, οἷον, εἰ δὲ ἀφανδάνει, καὶ οὐ δοκεῖ καλὸν ὁ φόνος, ἀλλὰ βούλεσθε αὐτὸν ζῆν. Undè magis verisimile mendosi hic aliquid late-re.

Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάρου ἵκαστος 390
 Μιάσθω ἰδνοῖσιν διζήμενος· ἡ δ' ἂν ἔπειτα
 Γήμαιθ', ὅς κεν πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 Τοῖσιν δ' Ἀμφινόμος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Νίσου φαίδιμος υἱός, Ἀρητιάδαο ἄνακτος· 395
 Ὃς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρου, ποιήεντος,
 Ἦγεῖτο μνηστῆρσι· μάλιστα δὲ Πηνελοπείῃ
 Ἦνδανε μύθοισι· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν·
 Ὃς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείνειν ἐθέλοιμι 400
 Τηλέμαχον· δειὸν δὲ γένος βασιλῆϊόν ἐστί
 Κτείνειν· ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλὰς·
 Εἰ μὲν κ' αἰνῆσσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμιστες,

" Hic congregati, sed ex domo unusquisque 390
 " Ambiat eam sponsalibus petens; illa verò deindè
 " Nupserit ei, qui plurima dederit, et fatalis venerit."
 Sic dixit: hi autem omnes muti facti sunt silentio.
 His verò Amphinomus concionatus est et dixit;
 Nisi illustris filius, Aretiadae regis, 395
 Qui scilicèt ex Dulichio tritici-feraci, herbosâ,
 Dux-erat procis: maximè autem Penelopae
 Placebat verbis; mente enim utebatur bonâ:
 Qui ipsis prudens concionatus est, et dixit;
 " O amici, non ego interficere vellem 400
 " Telemachum; grave enim genus regium est
 " Interficere: sed primùm deorum interrogemus consilia:
 " Siquidem probent Jovis magni jura,

Ver. 391.—[ιδνοῖσιν.] Vide suprâ ad ἰ, 18. Porro Eustathius in commentario, et MS. à Tho. Bentleio collat. hic legunt ἰδνοῖσι.
 Ibid.—[ἡ δ' ἂν ἔπειτα.] Al. ἡ δὲ κ' ἔπειτα. Quo modo habent et Editi infrâ φ', 161. ubi idem versus occurrit.

Ver. 392. Γήμαιθ'.] Vide suprâ ad λ', 272.

Ver. 396. 397. Ὃς ῥ' ἐκ Δουλιχίου—Ἦγεῖτο μνηστῆρσι.] " Hic ergò Amphinomus principem locum inter procos obtinuit, ducis—que officio defunctus est; quam auctoritatem nunc quoque patefecit, cùm illud " Antinöi consilium refellit et improbat." Spondan. Atqui non omnibus Prociis praeesse dicitur hic Amphinomus, sed iis solummodo ducem fuisse, qui ex Dulichio venerant. Vide suprâ ad ver. 247. In universum certè Procorum omnium principes et duces depinguntur Antinöus et Eurymachus:

Ἀντίνοος δὲ καθέσσετο καὶ Εὐρύμαχος Διοκλῆς,
 Ἀρχαὶ μνηστῆρων ἄρειτῃ δ' ἴσαν ἔχοντες.
 Suprà δ', 628.

Ver. 398. Ἦνδαν.] Vide suprâ ad ver. 241.

Ver. 402.—[πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλὰς.] " Quum rerum humanarum maximum momentum sit, quam propitiis rem, " quam adversari agant Diis,—" Livius, lib. IX. § 1.

Ver. 403. Εἰ μὲν κ' αἰνῆσσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμιστες.] Fuerunt, notante Strabone, qui hic pro θίμιστες legerint Τομῆροι· quo nomine Jovis propheta à monte Tmaro vel Tomaro, ubi ei Sacrum erat, appellatos contendant: Βίλτιον γὰρ ἵνασι Τομῆρους ἢ Θίμιστας γράφειν οὐδαμῶς γούν τὰ μαντικὰ θίμιστας λίγισθαι παρὰ τῇ Ποιητῇ, ἀλλὰ τὰς βουλὰς καὶ τὰ πολιτεύματα καὶ νομοθετήματα· Τομῆρους δ' εἰρηθεῖαι ἰσχυρομημίνας τμάρους, οἷον Τομαροφύλακας. Οἱ μὲν οὖν πῶτιροι λίγιστοι Τομῆροι. Strabo, Geograph. lib. VII. pag. 506. al. 328. Ipse autem Strabo; Ὁμήρῳ δ' (inquit) ἀπλούστερον διὰ διχισθαι, θίμιστας, καταχρηστικῶς καὶ βουλὰς, τὰ ποστέγγματα, καὶ τὰ βουλήματα τὰ μαντικὰ, καθάπερ καὶ τὰ νόμιμα· σοιοῦτο γὰρ καὶ τὸ, "Ἐν " δρυὶς ὑψιπέμοιο Διὸς βουλὴν ἰσχυροῦσαι." Ibid. Vide suprâ ad ἔ, 327. 328. Cæterum observat Casaubonus ad hunc locum Strabonem, G 2

Αὐτός τε πτενίω, τούς τ' ἄλλους πάντας ἀνάξω·
 Εἰ δέ κ' ἀποτρῴῃσι θεοὶ, παύσασθαι ἄνωγα. 405
 "Ὡς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπὶ ἡνδανε μῦθος.
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος·
 Ἐλθόντες δ' ἐκάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.
 Ἥ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,
 Μνηστῆρεςσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσι· 410
 Πεύθετο γὰρ οὗ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον·
 Κήρυξ γὰρ οἱ ἔειπε Μεδων, ὃς ἐπεύθετο βουλᾶς.
 Βῆ δ' ἵεναι μέγαρόνδε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
 Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος κύκα ποιητοῖο, 415
 "Ἄντα παρείδων σχομένη λιπαρὰ κρηδεμνα·
 Ἀντίοον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ἀντίνο', ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σε φασὶν
 Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης μεθ' ὀμήλικας ἔμμεν ἄριστον
 Βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἦσθα. 420

" Ipseque interficiam, aliosque omnes jubebo :

" Sin avertant dii, quiescere suadeo."

405

Sic dixit Amphinomus ; illis autem placebat sermo.

Statim deinde quum-surrexissent, iverunt in domum Ulyssis :

Quum autem venissent, sedebant in politis sedibus.

Atqui rursus aliud cogitavit prudens Penelope,

Prociis ut-se-ostenderet superbam contumeliam jactantibus :

410

Audiit enim de sui filii in aedibus morte ;

Praeco enim ei dixit Medon, qui audiit consilia.

Perrexit autem ea ire in-domum cum famulis mulieribus.

Sed quando jam ad procos pervenisset nobilissima mulierum,

Stetit utique ad postes domus affabrè structae,

415

Genis obtendens nitida redimicula ;

Antinöum verò increpabat, verbumque dixit, et compellabat ;

" Antinöe, contumeliä-instructe, mali machinator ; atqui te dicunt

" In populo Ithacae inter coaetaneos esse optimum

" Consilio et verbis ; tu verò nequaquam talis eras.

420

vocem *Σίμιστας* in *Hymno ad Apollinem*, qui *Homero* vulgo tribuitur, "*oracula*" denotare :

καὶ ἀγγέλλουσι Σίμιστας
 Φοῖβου Ἀπόλλωνος χρυσάρεον, ὅ, τι κινεῖται,
 Χερσὶν ἐν δάφνης γυάλων ὑπὸ Παρρησίοιο.

ver. 394.

Ibid. — *αἰνέουσι.*] Apud *Eustathium* in commentario ad ξ', 327. *αἰνέουσι.*

Ver. 404. *Αὐτός σε πτενίω.*] Apud *Strabonem*, loco suprā adducto, *Αὐτός τε πτενίω.*
Al. *Αὐτός δ' ἔπτενίω.*

Ver. 405. *Εἰ δέ κ' ἀποτρῴῃσι θεοὶ, παύσασθαι ἄνωγα.*] Apud *Strabonem*, *ibid.* *Εἰ δέ κ' ἀποτρῴῃσι θεοὶ, παύσασθαι ἄνωγα.*

Ibid. — *παύσασθαι.*] *Al.* *παύσεισθαι.*

Ver. 408. — *ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.*] *MS.*
 à *Tho. Bentleio* collatus, *ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν.*
 Quæ et probabilior videtur lectio ; quia
 ξεστός cum λίθος sæpe, cum θρόνος nusquam
 alibi apud Poetam, conjunctum reperitur.

Ver. 412. — *ἐς ἐπιθύσιο βουλᾶς.*] Post
 hunc versum in *Eustathii* Editionibus sequitur
 alius, qui in vulgatis non reperitur :

Αὐτὸς ἐκτός ἰδὼν οἱ δ' ἴδοντο μῆτιν ὕφανον.

Eumque huic loco omnino inserendum
 contendit *Barnesius*, quod "*Sensui* sit ne-
 cessarius, et repetatur in omnibus, ad δ',
 " ver. 678." Potest tamen sine sententiæ
 dispendio abesse.

Μάργε, τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόνον τε
 ῥάπτεις, οὐδ' ἰκέτας ἐμπάζεις, οἷσιν ἄρα Ζεὺς,
 Μάρτυρος; οὐδ' ὅσιν κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
 Ἦ οὐκ οἶσθ', ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸς ἵκετο Φεύγων,
 Δῆμον ὑποδδείςας; δὴ γὰρ κεχολώατο λήν,
 Οὐνεκα ληϊστῆρσιν ἐπιστόμενος Ταφίοισιν
 Ἦκαχε Θεσπρωτοῦς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρβριοι ἦσαν
 Τόν ῥ' ἔβελον φθίσαι, καὶ ἀπορράϊσαι φίλον ἦτορ,
 Ἦδὲ κατὰ ζῶνιν φαγέειν μενοεικέα πολλήν.
 Ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε, καὶ ἔσχεθεν, ἰεμένους περ.
 Τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάα δὲ γυναῖκα,
 Παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμὲ δὲ μεγάλως ἀκαχίζεις.
 Ἀλλά σε παύσασθαι κέλομαι, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ἦδα·
 Κούρῃ Ἰκαρίοιο, περιφρων Πηνελόπεια,

" Insane, cur autem tu Telemacho fatumque mortemque
 " Struis, neque supplices curas, quibus utique Jupiter
 " Testis? neque pium mala suere sibi-invicem.
 " An non nōsti, quando huc pater tuus venit fugiens,
 " Populum veritus? jam enim irati erant valde,
 " Quoniam praedones comitatus Taphios
 " Malo-affecerat Thesprotos; hi verò nobis amici erant:
 " Illum nempè volebant occidere, et perdere ejus charum cor,
 " Et victum consumere dulcem plurimum;
 " Verùm Ulysses inhibebat, et retinebat, cupientes licèt.
 " Hujus nunc domum ignominiosè comedis, ambisque uxorem,
 " Filiumque interficis; me verò valde dolore-afficis:
 " Sed te cessare hortor, et jubere alios."
 Hanc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contrà allocutus est;
 " Filia Icarii, prudens Penelope,

Ver. 422. — οὐδ' ἰκέτας ἐμπάζεις.] Τοὺς
 προσδεχομένους ἰκέτας ἀνίστασιν ὁμωνύμως αὐ-
 τοῖς τοῖς ἰκετεύουσιν, ὡς ἂν τις ἴσται τοὺς ἰκετο-
 δέχους· ὥστε καὶ λέγονται οἱ οὐκ ἰσταντες
 καὶ οἱ δανίζοντες. Schol. Similiter Eustathius:
 Μίσθ' ἰκέτας τὸ " ἰκέτας," καὶ ὁμωνύμως·
 κατὰ καὶ ὁ ξίνας, ὅς καὶ τὸν ξινισθέντα δηλοῖ καὶ
 τὸν ξινισσάντα. Eodem porro modo exponit
 et Dna. Dacier. Verùm cùm vox ἰκέτης
 isto sensu nusquam alibi apud Homerum
 usurpatur, rectius fortassè intelligas Penelo-
 pen hic per istud ἰκέτας seipsam et filium
 denotare, Antinoo videlicet supplices factos,
 nè quid ipsis mali struat.

Ibid. — οἷσιν ἄρα Ζεὺς Μάρτυρος.]

Ζεὺς δ' ἰστικιμήτωρ ἰκετῶν τι ξινίων τι.
 Suprà ἰ, 270.

Ver. 423. — οὐδ' ὅσιν κακὰ ῥάπτειν ἀλ-
 λήλοισιν.] Οὐ θίμης ἰστίων. Schol. MSS. apud
 Burnesium. Τὸ δὲ " οὐδ' ὅσιν," ἀπὸ τοῦ " οὐδ'

" ἔσιν," ἡλλελεῖσθαι δοκιμ. Λίσσι γὰρ τὸ
 " βουλή," ἢ τοιούτῃ τι· ἵνα λίγη, ὡς οὐκ ἰστίων
 ὅσια δίκην, ἢ βουλή, ἢ πρᾶξις, τὸ τοὺς ἰκέτας
 ῥάπτειν ἀλλήλοις κακὰ. Eustath. Ita infrà
 χ', 412.

Οὐχ ὅσιν καταμύνησιν ἐπ' ἀνδράσιν ἐνχινάσθαι.
 Vide Gatakerum, de Novi Instrumenti Stylo,
 cap. 33.

Ibid. — ῥάπτειν.] Al. ῥαπτίμην.

Ver. 425. — ὑποδδείςας.] Al. ὑπαδδί-
 σας et ὑπαδδίσας.

Ver. 428. — φθίσαι.] Vide ad II. v', 339.
 Caterùm MSS. duo à Tho. Bentleio collati
 hic legunt πτίναι.

Ver. 432. — ἰμὶ δι.] Apud Eustathium
 in commentario, ἰμὶ τι. Atque ita habet
 MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 433. — παύσασθαι.] Al. παύσθαι.

Ver. 434. — Πολύβου παῖς.] Al. πινυ-
 μίνος.

Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων
 Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ, οὐδ' ἔσσεται, οὐδὲ γένηται,
 Ὅς κεν Τηλεμάχῳ σῶ νιΐ χειῖρας ἐποίσει,
 Ζῶντος γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.

ᾧδε γὰρ ἐξέρῳ, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται, 440

Αἰψά οἱ αἶμα κελαινὸν ἐρώσει περὶ δουρὶ
 Ἑμετέρῳ· ἐπειὴ καὶ ἐμὲ πολίπορθος Ὀδυσσεὺς
 Πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφессάμενος, κρέας ὀπτόν
 Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.

Τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν 445

Ἀνδρῶν· οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα
 Ἐκ γε μνηστήρων· θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλείσθαι.

Ὡς φάτο θαρσύνων· τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ὄλεθρον.

Ἡ μὲν ἄρ' εἰσαναβᾶσ' ὑπερῷα σιγαλόεντα,
 Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον 450

Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Ἑσπέριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ νιΐ Δίος ὕφορξος
 Ἥλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ἀπλίζοντο,

Σὺν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον· αὐτὰρ Ἀθήνη
 Ἀγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα, 455

" Confide; nè tibi haec in mente tuâ curae-sint:

" Non est ille vir, neque erit, neque fuerit,

" Qui Telemacho tuo filio manus inferat,

" Vivente utique me et super terrâ vidente.

" Sic enim edico, et sanè perfectum erit, 440

" Statim ei sanguis ater fluet circum hastam

" Nostram; quoniam et mihi urbium-vastator Ulysses

" Saepè genibus suis imposito carnem assam

" In manibus posuit, praebuitque vinum rubrum.

" Ideò mihi Telemachus omnium multò charissimus est 445

" Virorum: neque ipsum mortem timere jubeo

" A procis sanè; divinitus autem evenientem non est effugere."

Sic dixit animum-addens; ei autem struebat ipse mortem.

Illa autem cùm-ascendisset in coenaculum splendidum, 450

Flebat deinde Ulysses, dilectum maritum; donec ei somnum

Dulcem palpebris immisit caesia-oculis Minerva.

Vespertinus autem Ulyssi et filio nobilis subulcus

Venit: hi verò coenam scitè parabant,

Sue mactato anniculo: at Minerva

Prope stans Laertiadem Ulysses, 455

Ver. 447. "Εκ γα.] *Al.* "Εκ τι. Minus rectè.
Ibid. — Σιόειν δ' οὐκ ἔστ' ἀλείσθαι.] *Ita*
suprà i, 411.

Νοῦσιν γ' οὕτως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλείσθαι.
Πᾶσι μὲν γὰρ ἀνθρώποις τίλος τοῦ βίου θάνατος.

κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθέλεται τηρῇ. *Demos-*
thenes apud Clem. Alexandrini. Strom. IV.

Ibid. — οὐκ ἔστ' ἀλείσθαι.] *Al.* οὐκ ἔστιν
 ἀλύξαι.

Ver. 453. — ἐπισταδόν.] Ἑπιστημόνος.
Schol. Al. ἐπὶ σταθμῶν.

Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, πάλιν ποίησε γέροντα·
 Λυγρὰ δὲ εἴματα ἔσσε περὶ χροῖ· μή ἑ συβώτης
 Γνοίῃ ἐσάντα ἰδὼν, καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
 Ἐλθοι ἀπαγγέλλων, μηδὲ φρεσὶν εἰρύσσαιτο.
 Τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Ἥλθες, δῖ' Εὐμαίε· τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνὰ ἄστῳ;
 Ἥ ῥ' ἦδη μνηστῆρες ἀγήνορες ἔνδον ἔασι
 Ἐκ λόχου; ἢ ἔτι μ' αὐτ' εἰρύαται οἴκαδ' ἰόντα;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 Οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἔρσθαι,
 Ἄστῳ καταβλώσκοντα· τάχιστα με θυμός ἀναγεί,
 Ἀγγελίην εἰπόντα, πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
 Ὀμήρησε δέ μοι παρ' ἑταίρων ἄγγελος ὤκυσ
 Κήρυξ, ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῇ μητρὶ ἔειπεν.
 Ἄλλο δέ τοι τόδε οἶδα, τὸ γὰρ ἶδον ὀφθαλμοῖσιν,
 Ἦδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι Ἑρμαῖος λόφος ἐστίν,
 Ἥα κίων, ὅτε νῆα Δοῆν ἰδόμην κατιοῦσαν
 Ἐς λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ·

460

465

470

Virgā percussus, iterūm fecit senem;

Turpiusque vestimenta induit circum corpus; nē ipsum subulcus

Cognosceret corā̄ intuitus, et prudenti Penelopae

Iret nunciatum, neque mente contineret.

Hunc et Telemachus prior verbis allocutus est;

460

"Venisti, nobilis Eumae; quāenam jam fama est in urbe?"

"Num jam proci eximii intūs sunt

"Ex insidiis reversi? an adhuc me demūm observant domum euntem?"

Hunc autem respondens allocutus es, Eumae subulce;

"Non curae erat mihi haec inquirere et interrogare,

465

"Per urbem incedentem: citissimē me animus jussit,

"Nuncio perlato, rursū huc redire.

"Occurrit autem mihi à sociis nuncius velox

"Praeco, qui scilicet primus verbum tuae matri dixit.

"Aliud verō utique hoc novi, hoc enim vidi oculis,

470

"Jam super urbe, ubi Mercurialis collis est,

"Eram profectus, quandō navem velocem vidi descendentem

"In portum nostrum; multi autem erant viri in ipsā:

Ver. 456. — πιαληγυῖα.] Vide ad Il. β', 314. et γ', 31.

Ver. 459. — εἰρύσσαιτο.] Ita Barnesius, et MS. à Tho. Bentleio collatus. Rectē, ut videtur. Vide ad Il. 9', 143. *Al.* εἰρύσσαιτο.

Ver. 461. Ἥλθες, δῖ' Εὐμαίε.] *Al.* Ἥλθες δὴ, Εὐμαίε.

Ver. 466. — καταβλώσκοντα.] *Al.* καταβλώσκοντα.

Ibid. — ἀνάγει.] *Al.* ἀνάγει. Quae aut vera lectio; aut erit ἀνάγει non ex Perfecto ἀνάγα, sed ex Aoristo ἀνάγων. Vide ad Il. 9', 322.

Ver. 468. Ὀμοῦ συνέβαι, συντυχίην. Schol.

Ibid. — ἄγγελος ὤκυσ.] Harpocration ad vocem Ὀμηρεῖοντες, citat ἄγγελος ἰλίων. Quam lectionem et praefert Barnesius.

Ver. 470. — ὅθι.] *Al.* τόγῃ.

Ver. 471. πόλιος, ὅθι.] Barnesius, minimē ignarus quā ratione ultima vocis πόλιος producat, ex conjecturā tamen addidit πόλιος, ὅθι. Sed mutato nihil opus. Vide ad Il. 4, 51.

Ibid. — ὅθι Ἑρμαῖος λόφος ἐστίν.] Ἑρμαῖον τὸν σαρὸν τῶν λίθων καὶ συνόλως τοῦς ἰνδιούς λίθους.

Βεβρίθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι·
Καὶ σφείας ᾤσθη τούς ἔμμεναι· οὐδὲ τι οἶδα. 475

“Ὡς φάτο· μείδῃσεν δ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο,
Ἐς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν· ἀλέεινε δ' ὑφορβόν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ'· οὐδὲ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, 480
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.

“ Gravata verò erat scutis et ancipitibus hastis :

“ Et ipsos putavi illos esse ; neque verò quicquam scio.”

475

Sic dixit : subrisit autem sacra vis Telemachi,

Patrem oculis intuitus : vitabat autem subulcum.

Hi verò ubi jam cessàrant ab-opere, apparaverantque convivium,

Convivati sunt ; neque quicquam animus indigebat convivio aequali.

At postquam potùs et cibi desiderium exemissent,

480

Tunc demùm decubuerunt, et somni donum ceperunt.

Etymolog. Magn. in voce Ἑρμαῖος. Ὁ σωρὸς τῶν λίθων ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἑρμαῖον ὀνομάζονται ἢ σάκος ἰάμινος βωμὸς ἢ λάφος Ἑρμαίου. *Schol.* Ubi de hac re fusiùs : ut et apud *Etymologicon Magnum*, et *Eustathium* in locum.

Ver. 474. Βεβρίθει.] Vide ad Π. β', 314. et γ', 492.

Ver. 476. — μείδῃσεν δ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμά-

χοιο.] Ἀγαλλισάμενος δηλαδὴ ἰφ' οἷς ὑπείστησαν οἱ μνηστῆρες κ.ο.κ. *Eustath.*

Ibid. — ἱερὴ Ἴς; — ἰδὼν.] Vide suprà ad λ', 90. 91.

Ver. 481. Δὴ τότε κοιμήσαντο.] *Al. Κοίτου τι μνήσαντο.*

Ibid. — καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.]

— placidi carpebat munera somni.

Ovid. Fast. lib. III. ver. 185.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ρ'.

Ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Ρ'.

Εἰς τὴν πόλιν ἰλθὼν Τηλέμαχος διηγῆται τῇ μητρὶ Πηνελόπῃ τῆς ἀποδημίας τὰ κεφάλαια· ὕστερον δὲ Ὀδυσσεὺς ἀχθεὶς ὑπὸ τοῦ Εὐμαίου εἰς Ἰθάκην ἀπὸ τῶν ἀγρῶν, εἰς τὸ συμπόσιον τῶν μνηστῆρων εἰσέρχεται. Ὁ δὲ Ποιητὴς ἀπαγγέλλει, πῶς ὁ κύων ἀναγινώσκει τὸν διαπότην· καὶ ὡς Εὐμαιος μὲν εἰς τοὺς ἀγροὺς ὑποστρέφει, Ὀδυσσεὺς δὲ ἐν αὐτοῖς μένει.

Ἐπιγραφαί.

Ἐπείθεος Τηλεμάχου εἰς Ἰθάκην.

Ἄλλως.

Γῶ βάλεις, αἰπόλε τε, μνηστήε τι κύων δὲ ἀνέγνω.

Ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
Δὴ τότε ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος Δείοιο·
Εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμῃφιν ἀρῆρει,
Ἄστυδε ἱέμενος, καὶ ἔον προσέειπε συζῶτην·
Ἄττ', ἥτοι μὲν ἐγὼν εἶμι' ἐς πόλιν, ὅφρα με μήτηρ
Ὀψεται· (οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι οἶω
Κλαυθμοῦ τε στυγεροῦ, γόοιό τε δακρυόεντος,

5

QUANDO autem mane-genita apparuit rosea-digitis Aurora,
Sanè tunc deindè sub pedibus ligavit pulchros calceos
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini:
Sumpsit autem validam hastam, quae ei manibus apta-erat,
Ad urbem iturus, et suum allocutus est subulcum;
"Pater, sanè quidem ego vado in urbem, ut me mater
"Videat, (non enim ipsam antè cessaturam puto
"A fletuque odioso, luctuque lachrymoso,

5

Πρίν γ' αὐτόν μ' ἐσίδηται·) ἀτὰρ σοί γ' ὦδ' ἐπιτέλλω,
 Τὸν ξεῖνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν, ὅφρ' ἂν ἐκείθι 10
 Δαῖτα πτωχεύῃ· δώσει δέ οἱ, ὅς κ' ἐβέλῃσι,
 Πύρνον καὶ κοτύλην· ἐμὲ δ' οὕτως ἐστὶν ἅπαντας
 Ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ.
 Ὁ ξεῖνος δ' εἴ περ μάλα μηνίει, ἄλγιον αὐτῷ
 Ἔσσεται· ἧ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι. 15
 Τὸν δ' ἀπαρμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρῶκεσθαι μενεαίνω·
 Πτωχῷ βέλτιόν ἐστι κατὰ πόλιν, ἢ κατ' ἀγροῦς,
 Δαῖτα πτωχεύειν· δώσει δέ μοι, ὅς κ' ἐβέλῃσιν· 20
 Οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμὶ,
 Ὅστ' ἐπιτεिलाμένα σημάντορι πάντα πιθέσθαι.
 Ἀλλ' ἔρχευ· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε, ὃν σὺ κελεύεις,
 Αὐτίκ', ἐπεὶ κε πυρὸς θέρεω, ἀλέη τε γένηται·
 Αἰνῶς γὰρ τάδε εἶματ' ἔχω κακά· μή με δαμάσση

" Quàm scilicet ipsum me inspexerit;) sed tibi sic praecipio,
 " Hospitem infelicem duc in urbem, ut illic 10
 " Victum mendicet: dabit autem ei, quicunque voluerit,
 " Panem et poculum: me autem haudquaquam licet omnes
 " Homines sustinere, habentem utique dolores animo.
 " Hospes autem si valdè irascatur, gravius ipsi
 " Erit: certè enim mihi gratum vera loqui." 15
 Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
 " O amice, neque sanè ipse detineri cupio:
 " Mendico melius est in urbe, quàm in agris,
 " Cibum mendicare; dabit autem mihi, quicunque voluerit.
 " Non enim qui apud stabula maneam, ampliùs eà-aetate sum, 20
 " Ut imperanti hero in omnibus paream.
 " Sed vade; me autem ducet vir hic, quem tu jubes,
 " Statim, postquam igne caluero, teporque factus fuerit;
 " Valdè enim haec vestimenta habeo mala; cavendum, nè me conficiat

Ver. 14. — *μηνίει.*] Vox *μηνίει* mediam naturà longam habet, etsi hoc in loco propter sequentem vocalem corripiat. Nam in Futuro et Aoristo, ubi duæ Vocales non concurrunt, semper *Homero* producit istud *i*. Vide ad *Il. á*, 488. *í*, 178. et *í*, 24.

Ver. 15. — *ἧ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθία μυθήσασθαι.*] Τὸ δὲ, "*φίλ' ἀληθία μυθήσασθαι*," ἢ Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ, *φίλον ἐστὶ τὰ ληθῆ ἐστίν*· ἢ, *φίλα τὰ ἀληθῆ ἄσσι ἐστίν αὐτά*. *Eustath.* Ita *Iliad.* γ, 345.

"Ενθα φίλ' ἐπταλῖα χρία τ' ἴδμεναι, ἠδὲ κύπλλα

Οἶνον πνίμμεναι μελιηδίας. —————

Ver. 18. — *βίλτιον.*] Apud *Eustathium* in commentario *βέλτιον*. Quo modo et in

pluribus Codicibus scriptum reperit *Tho. Bentleius*. Atque ita potius legendum crediderim, quòd vox *βίλτιον* alibi apud *Homero* non occurrit.

Ver. 19. — *ἧ κ' ἰδὲ ληθιν.*] Ita restituit *Barnesius* ex ver. 11. suprâ, et ver. 559. infrâ, ubi in Vulgatis hoc modo legitur: Atque ita porro hic legit in commentario *Eustathius.* *Al. δ'*; καὶ *Σίλητον*. Vide suprâ ad *í*, 316. et ad *Il. á*, 277.

Ver. 20. — *τηλίκος εἰμὶ.*] "Ἦγουν οὖν ἐμὶ τοιαύτης ἡλικίας ὥστε εἰς πᾶν ἔργον πνίθισθαι τῷ παλαιόντῳ μοι κατ' ἀγροῦς." *Eustath.*

Ver. 22. — *ὅν.*] *Al. τὸν*.

Ver. 23. — *ἀλέη.*] Ἡ *θερμασία* τοῦ ἡλίου. *Schol.*

Στίβη ὑπὸ ἰνῆ· ἔκαθεν δέ τοι ἄστν φάτ' εἶναι. 25

"Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
Κραιπνὰ ποσὶ προεβιάς· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Ἔγχος μὲν ῥ' ἔστησε φέρον πρὸς κίονα μακρὴν,
Αὐτὸς δ' εἶσω ἔην, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν. 30

Τὸν δὲ πολὺ πρῶτῃ εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,
Κῶεα καστορνύσα θρόνοις ἐνὶ δαιδαλέοισι·
Δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς κίεν· ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
Δμῳαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἡγερέθοντο,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους. 35

Ἡ δ' ἔην ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἥδ' ἐ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ·

"Frigus matutinum: procul autem urbem dicitis esse." 25

Sic dixit: Telemachus verò per stabulum ivit,
Velocitèr pedibus progrediens; mala autem procis serebat.
Sed postquam pervenisset ad aedes habitantibus commodas,
Hastam quidem posuit ferens ad columnam longam,
Ipse autem intrò ibat, et transivit lapideum limen. 30

Hunc verò longè prima vidit nutrix Euryclea,
Pelles sternens sedibus in variegatis:
Lachrymans autem deindè rectà ad eum ivit; circumque alias
Ancillae Ulyssis multa-passi congregabantur,
Et osculabantur amplectentes caputque et humeros. 35
Egrediebatur autem è thalamo prudens Penelope,
Dianae similis, et aureae Veneri:

Ver. 25. Στίβη ὑπὸ ἰνῆ.] Ὁ παγιστὸς ὁ ὀρεῖας. Schol. Al. Στίβη ὑπ' ἡοῖν, et ὑπ' ἡοῖν.

Ibid. — δι' τοῖ. Al. δι' τοῖ.

Ver. 26. — διὰ σταθμοῖο. Al. δι' ἐν μιγάροισι. Ex versu, ut videtur 61.

Ver. 27. Κραιπνὰ ποσὶ προεβιάς. Celeritatem et agilitatem progredientis optimè depingunt, et quasi ob oculos ponunt versùs hujus numeri. Vide ad Il. γ', 363.

Ver. 29. — ῥ' ἔστησε φέρον πρὸς κίονα μακρὴν. Al. ἔστησε πρὸς κίονα μακρὸν ἱερίας. Quo modo et legisse videtur Eustathius. Vide suprà ad Σ', 66 et 473.

Ver. 30. — εἶσω ἔην, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν. Εὐρύκλεια ἡ γὰρ ἔφη, "τὸς δ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν, καὶ εἶσω ἔην." Schol. Sed nihil opus.

Ver. 32. — καστορνύσα. Vide ad Il. γ', 260. et ἰ, 70.

Ver. 33. — ἰαυτ' ἰθὺς κίεν. Vulgati habent ἰαυτα ἰθὺς κίεν. Barnesius autem edidit ἰαυτ' ἰθὺς. Rectè. Nam (ut et ipse annotat) vox ἰθὺς, quæ in Iliadè et Odysseidè plus quadragies occurrit, istis omnibus in locis priorem producit, excepto Odys. ψ', 207. ubi olim quidem legebatur ἰαυτα ἰθὺς δέξιμιν. Barnesius autem ex Editione Floren-

tinè rectè restituit ἰαυτ' ἰθὺς δέξιμιν. Porro MS. à Tho. Bentleio collatus, et hic et infrà ψ', 207. cum Barnesio legit ἰαυτ' ἰθὺς.

Ver. 36. Ἡ δ' ἔην ἐκ θαλάμοιο. Vide infrà ad ε', 53. Al. Ἡ δ' ἔην ἐκ θαλάμοιο.

Ver. 37. Ἀρτέμιδι ἰκέλη. Ita in omnibus legitur et hic et infrà ε', 54. ubi idem versus occurrit. Haud tamen satis rectè productus ultima vocis Ἀρτέμιδι, sequente neque Consonante neque Vocali aspiratâ; nisi forte vox ἰκέλη pronuntiabatur *ωικέλη*. Quod et eo nonnihil verisimilius videtur, quia et alibi ante hanc vocem, vocalem brevem produxit Poeta:

Ἡ δ' ἀνδρὶ ἰκέλη Τρώων κατιδύσας ἔμιλον.

Iliad. δ', 86.

Vide suprà ad ε', 206. item ad Il. ε', 342. ε', 172.

Ibid. — ἥδ' ἐ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. Barnesius hic pro ἥδ' legendum conjicit ἥ. Atque ita in commentario citat Eustathius, et hic et infrà τ', 54. quocum facit etiam utrobique MS. à Tho. Bentleio collatus. Quæ et potior videtur lectio. "Potuit etiam," addit Barnesius, "Duabus hisce Deabus simul Penelopeam comparare Poeta ob diversas prorsus

'Αμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχھے δακρύσασα·
 Κύσσε δὲ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ,
 Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεια πτερόεντα προσηύδα· 40
 Ἥλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος· οὐ σ' ἔτ' ἔγωγε
 Ὀφείσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ἄχχο νηὶ Πύλονδε
 Λάβρη, ἐμεῦ ἀέκητι, φίλου μετὰ πατρὸς ἀκούην.
 Ἄλλ' ἄγε μοι καταλέξον, ὅπως ἤντησας ὀπαπῆς.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 45
 Μῆτερ ἐμὴ, μή μοι γόον ὄρνυθι, μηδὲ μοι ἦτορ
 Ἐν στήθεσσιν ὄρινε, φυγόντι περ αἶπυν ὄλεθρον
 Ἄλλ' ὕδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμαθ' ἑλοῦσα,
 Εἰς ὑπερῷ ἄναβᾶσα, σὺν ἀμφικόλοισι γυναιξίν,
 Εὖχχο πᾶσι θεοῖσι, τελέϊσας ἑκατόμβας. 50

Circum verò filium dilectum jecit brachia lachrymans :
 Osculataque est ipsi caputque et ambo lumina pulchra,
 Et lugens verbis alatis allocuta est : 40
 " Venisti, Telemache, dulce lumen : non te amplius ego
 " Visuram me putabam, postquam iveras nave in-Pylon
 " Clām, me invitā, dilecti ad patris auditionem.
 " Sed age mihi narra, quemadmodum tibi contigit videre."
 Illam autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est : 45
 " Mater mea, nē mihi luctum excita, neque mihi cor
 " In pectoribus commove, elapso licet grave exitium :
 " Sed lota, puris corpori vestimentis sumptis,
 " In coenaculum ubi-ascenderis cum famulis mulieribus,
 " Vove omnibus Diis perfectas hecatombas 50

" rationes ; ob Castitatem nempè Dianæ,
 " Veneri ob Formam : Similiterque Eusta-
 thius : Τούτο μιν, ὡς καλὴ ἱκίνο δὲ, ὡς περι-
 φρεὶ καὶ σώφρει. Verūm cūm Corporis speci-
 em solam hoc in loco respicit Poeta ; prop-
 ter Staturam potius videtur Penelope Dianæ
 comparari : vide suprā ad ζ', 107. et infrā
 ad ε', 71. Atque ita de eādē Penelope di-
 citur infrā ε', 247. 248.

ἰατὶ περιέσσι γυναικῶν
 Εἰδὼς τε μέγιστος τε

Ver. 39. Κύσσε δὲ μιν κεφαλὴν.] Vide suprā
 ad ε', 15. Porro Vulgati hīc habent Κύρι :
 Barnesius autem edidit Κύσει ex Iliad. 9. 371.
 Odys. ε', 15. φ', 225. ubi in omnibus cum
 duplici " σ' " scribitur hęc vox. Rectē, ut
 opinor ; quia Κύρι priorem corripit. Vide Iliad.
 ζ', 474. α', 478. et Odys. ι', 463. ν', 354.
 ξ', 279. ε', 21. 190. ψ', 87. Cæterum MS. u-
 nus à Tho. Bentleio collatus et hīc Κύσει legit.

Ibid. — κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω.] Ita resti-
 tuit Barnesius ex ε', 15. suprā, ubi idem ver-
 sus occurrit, et in omnibus hoc modo legi-
 tur. Ita porro hīc in commentario legit

Eustathius ; atque ita iterūm in omnibus
 legitur infrā ε', 417. Vulgg. hoc in loco
 κεφαλὴν καὶ ἄμφω.

Ver. 41. — οὐ σ' ἔτ' ἔγωγε.] Ita Bar-
 nesius. Al. αὖ σ' ε' ἔγωγε.

Ver. 42. — ἰατὶ ὄχι νηὶ Πύλονδε Λάβρη,
 ἰατὶ ἀίαντι.] Similiter Penelope de Telema-
 cho apud Ovidium :

Ille per insidias penē est mihi nuper ad-
 emtus,

Dum parat invitis omnibus ire Pylon.

Heroid. Epist. I. ver. 99.

Ver. 44. — ὅπως ἤντησας ὀπαπῆς.] "Οτι
 περιφρεὶς τοῦ " Τί ἴδεις," τὸ " ὅπως ἤντησας
 " ὀπαπῆς." Eustath. Vide Odys. γ'. 97. et
 δ', 327. ubi eadem phrasim occurrit.

Ver. 49. Εἰς ὑπερῷ ἄναβᾶσα.] Deest hic
 versus in MS. à Tho. Bentleio collato ; eun-
 demque in commentario omittit Eustathius.
 Quin et ubi versum huic proximē præce-
 dentem itemque sequentes duos repetit Po-
 eta infrā ver. 58. 60. omittitur in Vulgatis
 hic versus. Quanquam et ibi restituendum
 contendit Barnesius.

'Ρέξειν, αἶψα πόθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσῃ·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε ἐλεύσομαι, ὄφρα καλίσσω
 Ξεῖνον, ὅτις μοι κῆθεν ἄμ' ἔσπετο δέυρο κίοντι.
 Τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισι·
 Πείραιον δέ μιν ἠνώγεα προτὶ οἶκον ἄγοντα 55
 'Ενδυκίως φιλέειν καὶ τίμεν, εἰσόκεν ἔλθω.
 "Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
 'Η δ' ὕδρηναμένη, καθαρά χροὶ εἴμαθ' ἐλοῦσα,
 Εὖχετο πᾶσι θεοῖσι, τελέσσας ἐκατόμβας
 'Ρέξειν, αἶψα πόθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσῃ. 60
 Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 "Εγχοῦς ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἔποντο.
 Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·
 Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θεῦντο.
 'Αμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες ἠγέρεθοντο, 65
 "Εσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσοδόμευον.

"Te sacrificaturam; sicubi Jupiter, ut vindicentur haec facta, perfecit.

"At ego ad-forum ibo, ut vocem

"Hospitem, qui me illinc unā secutus est huc venientem.

"Illum quidem ego praemisi cum eximiis sociis:

"Piraeum autem ipsum jussi ad domum ducentem

55

"Accuratè tractare et honorare, donec venissem."

Sic utique locutus est: huic verò pennarum-expers fuit verbum.

Ipsa verò lota, puris corpori vestimentis sumptis,

Vovebat omnibus Diis perfectas hecatombas

Se sacrificaturam, sicubi Jupiter, ut vindicaretur ea facta, perficeret.

60

Telemachus autem deinde ex domo ivit,

Hastam habens: unāque eum canes pedibus veloces sequebantur.

Divinam autem ei gratiam offudit Minerva:

Eumque omnes populi supervenientem admirabantur.

Circum verò ipsum proci eximii congregabantur,

65

Bona praedicantes; mala autem mentibus profundè-cogitabant.

Ver. 51 et 60. — ἄντιτα.] Vide ad Il. i', 414. et ξ', 484.

Ver. 55. — ἠνώγεα.] Al. ἠνώγον.

Ver. 57. — τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.] Κίται· δι τὸ "ἄπτερος ἔπλετο μῦθος," εἰς ἴσον τῇ ταχίως προσήκατο φασὶ τὸν λόγον. "Ἀπτερος δὲ ὁ παρὰ μόνος καὶ μὴ πτεροῖς κατὰ τὸ κοινὸν τοῦ λόγου ἐκίθητο· ἦγον ὁ μὴ ἀποπτάς ἀλλ' ἐμμένους τῇ γυναικί. Eustath.

Ver. 58. 'Η δ' ὕδρηναμένη.] Post hunc versum Barnesius, nullis allatis codicibus, inserit:

Εἰς ὅτι τῷ ἀνὰ πάντα σὺν ἀμφιπόλοις γυναικί.

Ex versu scilicet 49. quem hic omninò repetendum ostendit: "Eadem est ratio enim," inquit, "ut omnes simul iterum hic

occurrant, non ut hic unus excidat." Vide autem suprā ad ver. 49.

Ver. 61. — ἄρ'.] Proinde —. Connectit nimirum sententiam cum eo quod praecessit ver. 52. Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε, &c.

Ver. 62. — ἅμα τῷ γε κύνεις.]

Necnon et gemini custodes limine ab alto Procedunt, gressumque canes comitantur herilem. Aen. VIII, 461.

Ver. 64. Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοί.]

Illam omnis tectis agrisque effusa juven-tus, Turbaque miratur matrum, et prospectat euntem. Aen. VII, 812.

Ver. 66. "Εσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ.]

Ὅτ' εὖ μὲν βράζουσιν, κακῶς δ' ὅστις φροῖται. Infra σ', 167.

- Αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πούλυν ὄμιλον,
 Ἀλλ', ἵνα Μέντωρ ἦστο, καὶ Ἄντιφος, ἥδ' Ἀλιθέρσης,
 Οἳ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώιοι ἦσαν ἱταῖροι,
 Ἔνθα καβέζετ' ἰὼν τοὶ δ' ἐξερέεινον ἱκαστα. 70
 Τοῖς δ' ἐπὶ Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν,
 Ξεῖνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχος ξείνοιο ἐκὰς τράπειτ', ἀλλὰ παρῆστη.
 Τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν
 Τηλέμαχ', αἵψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκας, 75
 Ὡς τοι δῶρ' ἀποπέμψω, ἃ τοι Μενέλαος ἔδωκε.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 Πείραι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
 Εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάροισι
 Λάβρη κτείναντες, πατρώια πάντα δάσονται, 80
 Αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέμεν, ἢ τινα τῶνδε·
 Εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ κῆρα φυτεύσω,
 Δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.
 Ὡς εἰπὼν, ξεῖνον ταλαπείριον ἦγεν ἐς οἶκον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας, 85

At is horum quidem deinde declinabat magnum coetum :

Ast, ubi Mentor sedebat, et Antiphus, et Halitherses,

Qui utique ei à principio paterni erant socii ;

Illic sedebat profectus ; illi autem interrogabant singula.

70

Ad-hos verò Piraëus hastà-inclytus propè venit,

Hospitem ducens ad-concionem per urbem : neque verò adhuc diù

Telemachus ab hospite procul se-avertit, sed astitit.

Hunc et Piraëus prior sermone allocutus est :

" Telemache, statim jube-ire meam ad domum mulieres,

75

" Ut tibi dona remittam, quae tibi Menelaus dedit."

Illum autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est :

Piraëe, non enim scimus, quomodo erunt haec opera.

" Si me proci eximii in aedibus

" Clàm interfecto, paterna omnia dividerint,

80

" Ipsum habentem te malo iis frui, quàm aliquem horum :

" Sin ego his caedem et mortem struxero,

" Tunc demùm mihi gaudenti fer ad aedes gaudens."

Sic locutus, hospitem aerumnosum duxit in domum.

At postquam pervenissent ad aedes habitantibus-commodas,

85

καὶ αἱ φέρουσιν, ἀδὲν λάλημα.

Mosch. Idyll. I. ver. 8.

In melle sunt linguæ sitæ vestrae, atque
o tiones,

Lacteq; e; corda felle sunt sita, atque
acerbio aceto.

Plant. Truculent. Scen. II. ver. 76.

Ver. 67. — ἱκαστα ἀλεύατο.] *Al.* ἱκαστὸν ὁ-
καλεύατο.

Ver. 71. Τοῖς δ' ἰπὶ.] *Al.* Ταῖσι δὲ.

Ver. 78. οὐ γὰρ.] Refertur istud γὰρ ad
id quod elegantèr reticetur. "Nè nimis fes-
tina; non ENIM, &c."

Ver. 80. — δάσονται.] *Al.* δάσονται.

Ver. 84. — ταλαπείριον.] Vide suprâ ad ζ, 193.

Χλαῖναν μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε
 Ἔς δ' ἀσαμίνθους βάντες εὐξέστας λούσαντο.
 Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λούσαν, καὶ χρεῖσαν ἐλαίῳ,
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὐλας βάλον, ἥδ' ἐχιτῶνας·
 Ἔκ ρ' ἀσαμίνθου βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον. 90
 Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα,
 Καλῇ, χρυσεῖῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέετος,
 Νίψασθαι· παρ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν·
 Σῆτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων. 95
 Μήτηρ δ' ἀντίον ἴζε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
 Κλισμῷ κεκλιμένη, λέπτ' ἡλάκατα στρωφῶσα.
 Οἱ δ' ἐπ' οὐνεαβ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια· 100
 Τηλέμαχ', ἦτοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναεῖσα
 Λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἣ μοι στονόεσσα τέτυκται,
 Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς

Laenam quidem deposuerunt in solisque sedilibusque :

Inque balnea ingressi benè-polita lavati sunt.

Hos autem postquam famulae laverant et unxerant oleo,

Circum deinde laenas villosas jecerant et tunicas :

E balneo utique egressi in sedibus sedebant.

Aquam autem ancilla gutturnio infundebat ferens,

Pulchro, aureo, super argenteo lebede,

Ad-lavandum : juxtaque politam extendit mensam :

Panem verò verecunda proma apposuit ferens,

Ferculis multis impositis, largiens de praesentibus.

Mater autem ex-adverso sedebat ad postes domûs,

In sede reclinata, tenuia pensa versans.

Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

At postquam potûs et cibi desiderium exemissent,

Illis utique sermonem exordiebatur prudens Penelope :

" Telemache, sane ego in coenaculum ubi-conscendero,

" Decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus est,

" Semper lachrymis meis foedatus ; ex quo Ulysses

90

95

100

Ver. 86. Χλαῖναν.] MS. à Tho. Bentleio collatus habet *Χλαῖνας*. Quæ et verior videtur lectio. Ita enim in omnibus legitur infra ver. 179. et ὁ, 255. ubi iterum occurrit idem versus.

Ver. 88. Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν.] Ita ex Editionibus nonnullis rectè restituit *Barnesius*. Vide supra ad δ', 49. 9', 454. et ad *Il.* α', 587. *Henricus Stephanus* alique malè hîc ediderunt, *Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν*.

Ver. 89. 91. Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὐλας βάλον, — Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος.]

Dant famuli manibus lymphas, —

— tonsisque ferunt mantilia villis.

Æn. I, 701.

Ver. 93. — παρὲς δὲ.] *Al.* παρὰ δὲ.

Ver. 97. 139. — κεκλιμένη — παρακλιδόν.] Vide ad *Il.* α', 309. 314. et ζ', 434.

Ver. 100. Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε.] *Barnesius* edidit *Τοῖσι δὲ* et in annotationibus : " Ita," inquit, " omninò scribendum, vel *τοῖσιν*, " pro *τοῖσι* δὲ, quod hîc quidem stare nequit ; τὸ δὲ, enim *παρίκει*, et est *Encliticum*." Minus rectè. Vide ad *Il.* α', 57.

"Ὠχέθ' ἄμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἐς Ἴλιον· οὐδέ μοι ἔτλης,
 Πρὶν ἐλθεῖν μνηστῆρας ἀγήνορας εἰς τόδε δῶμα, 105
 Νόστον σοῦ πατρός σάφα εἰπόμεν, εἴπου ἄκουσας.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ
 Τοὶ γὰρ ἐγὼ τοι, μῆτερ, ἀληθείην καταλέξω·
 'Ὠχόμεθ' ἔς τε Πύλον, καὶ Νέστορα, ποιμένα λαῶν·
 Δεξάμενος δέ μ' ἐκείνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν, 110
 'Ενδυκέως ἐφίλει, ὥσεί τε πατὴρ ἐὼν υἱᾶ
 'Ελθόντα χροῖον νέον ἄλλοθεν' ὥς ἐμὲ κείνος
 'Ενδυκέως ἐκόμιζε, σὺν υἱάσι κυδαλίμοισιν.
 Αὐτὰρ 'Οδυσσῆος ταλασίφρονος οὔ ποτ' ἔφασκεν
 Ζωοῦ, οὐδὲ θανόντος, ἐπιχθονίαν τευ ἀκούσαι· 115
 'Αλλά μ' ἐς Ἀτρεΐδην δουρικλειτὸν Μενέλαον
 "Ἰπποισι προὔπεμψε καὶ ἄρμασι κολλητοῖσιν.
 "Ενθ' ἴδον Ἀργεῖν Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλὰ
 Ἀργεῖοι, Τρῶές τε, θεῶν ἰότητι μόγησαν·

Abit cum Atridis ad Ilium: neque mihi sustinuisti,

"Antequam venirent proci eximii in hanc domum,

105

"Reditum tui patris aperte dicere, sicubi audivisti."

Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:

"Equidem tibi, mater, veritatem narrabo:

"Ivimus inque Pylum, et ad Nestorem, pastorem populorum:

"Exceptum autem me ille in excelsis aedibus

110

"Accuratè tractabat, tanquam pater suum filium,

"Reversum longo-post-tempore recens aliundè; sic me ille

"Accuratè excipiebat, cum filiis gloriosis.

"At de Ulyssæ malorum-patiente nunquam aiebat,

"Vivo, neque mortuo, terrestrium ex-ullo se audivisse:

115

"Sed me ad Atridem hastâ-inclytum Menelaum

"Cum-equis præmisit et curribus benè-compactis.

"Illic vidi Argivam Helenam, cujus gratiâ multa

"Argivi, Trojanique, deorum voluntate laborârunt.

Ver. 108 et 122. — ἀληθείην.] Vide
suprà ad ἄ. 297.

Ver. 109. Ὠχόμεθ' ἔς τε Πύλον καὶ Νέστορα.]

Nos Pylon, antiqui Neleia Nestoris arva,

Misimus: incerta est fama remissa Pylo.

Ovid. Heroid. Epist. I. ver. 63.

Ver. 110. — δι' ἐκείνου.] Al. δι' ἐκ
κείνου. Ut ver. 112.

Ver. 116. — δουρικλειτὸν.] Ita edidit
Barnesius ex ἰ. 52. suprà, ubi Vulgati ha-
bent δουρικλειτός. Cumque Barnesio hic facit
et MS. à Tho. Bentleio collatus. Rectè, ut
videtur. Vide ad II. ἰ. 55. Vulgg. hoc in
loco δουρικλειτός.

Ver. 118. — ἧς εἵνεκα πολλὰ Ἀργεῖοι.
Τρῶές τε, θῖων ἰότητι μόγησαν.] Ὅρα δι' ὅτι

τε καὶ πρὸς τὴν Ἑλένην φιλοφρόνους ἔσχε διὰ τὴν
ξενίαν ὁ Τηλέμαχος. — καὶ οὐδὲ φερεταιὸν τὸ
περὶ αὐτῆς εἶπαι, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ὑπεραπλο-
γῆσαι ἐν τῇ ἐπιστῇ, θῖων ἰότητι γινώσκει τὰ
κατ' αὐτήν. — Εἰ γὰρ καὶ ἐκείνη ἴσκη αὐτῆς
κυράνης τὰ ἐν Ἴλιῳ κατὰ γινώσκει φησὶ. ἀλλ'
ὁ Τηλέμαχος ὡς περὶ αὐτὴν φησὶ αὐτὸς εἰπὼν, ἴφθ
θῖων ἰότητι περὶ αὐτῆς αὐτὰ Eustath. Porro
MS. à Tho. Bentleio collatus, pro μόγησαν
hic legit δάμνησαν· secundum Eustathii sen-
tentiam, minùs rectè: Etenim τὸ δι' ἐμὸς
' ἦσαν' (inquit) σιμῶς ἴφθ ὁ Τηλέμαχος,
διὰ τὴν Ἑλένην. Εἰσὶν γὰρ, ἢ ἴσκη αὐτῆς
ἢ τὸ τοιοῦτον, ὁμοῖα διὰ τὸ δυσφημότερον. Atqui
ipse in versu præcedenti pro πολλὰ legit
πολλοί· in quod cum δάμνησαν, artius quam
cum μόγησαν, convenit.

- Εἶρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος 120
 "Οττευ χρῆζ' ἰκόμεν Λακεδαίμονα διὰν
 Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα·
 Καὶ τότε δὴ μὲν ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 "Ὡ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
 "Ἦβελον εὐνήθηναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἑόντες. 125
 "Ὡς δ' ὅπ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
 Νεβρὸς κοιμήσασα νεηνεῖας γαλαθνοὺς,
 Κνημοὺς ἐξερέσσι καὶ ἄγκυα ποιήεντα.
 Βοσκομένη, ὃ δέ τ' ὄκα ἐν εἰσῆλυσεν εὐνὴν,
 'Αμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν 130
 "Ὡς 'Οδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφῆσει.
 Αἱ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ 'Αθηναίη, καὶ 'Απολλων,
 Τοῖος ἔων, οἷός ποτ' εὐκτιμένη ἐνὶ Λέσῳ
 'Εξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστὰς,

- " Interrogabat verò statim deinde bello-strenuus Menelaus, 120
 " Cujusnam rei indigens venissem in Lacedaemonem divinam :
 " At ego ei omnem veritatem dixi :
 " Et tunc demùm me verbis respondens allocutus est ;
 " Papae ! profectò valde jam fortis viri in lecto
 " Voluerunt cubare, imbelles ipsi cum-sint. 125
 " Sicut autem quandò in lustrò cerva fortis leonis
 " Hinnulos ubi-composuerit recens-natos, lactentes,
 " Juga investigat et valles herbosas
 " Pascens ; hic verò statim suum ingressus est cubile,
 " Ambobusque illis saevam mortem infert : 130
 " Ita Ulysses illis saevam mortem inferet :
 " Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
 " Talis existens, qualis olim benè-aedificatà in Lesbo
 " Ex-contentione cum Philomelide luctatus est, ubi-surrexisset,

Ver. 121. "Οττευ.] *Al.* "Οττι.
 Ver. 124. "Ὡ πόποι.] Vide suprâ γ, 333.
 ἔ. ubi totus hic locus occurrit.

Ver. 127.—γαλαθνοὺς.] *Al.* γαλαθνοὺς,
 et γαλατίνους.

Ver. 129.—ὃ δέ τ' ὄκα.] *Al.* ὃ δ' ἔπει-
 τα. Quo modo legit et MS. à Tho. Benileio
 collatus. Atque ita in Vulgatis legitur su-
 prâ γ, 338.

Ver. 130.—ἐφῆκεν.] *Al.* ἐφῆ.

Ver. 134. 'Εξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ.] 'Ο Φι-
 λομηλείδης, ὡς Φιλομήλου υἱός· ἢ γὰρ Πάτροκλος
 οὐ δύναται δηλοῦνται, ὡς Φιλομήλου υἱός· ὅτι
 τὰ ἀπὸ μητίων οὐ σχηματίζουσι Παιήτης· καὶ
 ὅτι τὸ ἱερισμὸν οὐκ οἰκίον ἢ ἰσὶ Πατρόκλου·
 "Κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, καχάρωντο δὲ πάντες
 "Ἀχαιοί." Καὶ ἰν' ἱλιάδι δι' ἰλγυι, [*Iliad.* ε',
 670.] "Νῦν τις ἱππῆϊς Πατροκλῆος διλοῖο
 "Μνησάσθω." Schol. Similiter Heracles
 Ponticus ; Σύνθη γὰρ Ὀμήρῳ τοῖς πατράσιν
 ἐπὶ τῶν χρηστέων τὰ δ' ἐν μητίων οὐκ εἰν εἶρεν

τις δὲ παρ' αὐτῶν. Quem ad locum *Edi-*
tor in annotationibus ; "Canon," inquit,
 "diligenter notandus, qui apud Homërum
 "ubique, ni longè fallor, versus reperietur."
 Vide suprâ ad δ', 343. *Barnesius* autem
 hanc observationem fundamento laud satis
 firmo niti contendit. "Homero enim," in-
 "quit, "Apollo Λητοίδης audit ; ut Hesiodo,
 "Scut. *Herc.* ver. 229. Δαναΐδης Πιερίδης δι-
 "citur, et Χίρων Φιλλυρίδης, ἔ. c." Sed
 quamvis hoc fiat apud alios Poetas, apud
 Homërum tamen totà in *Iliade* atque *Odysseâ*
 nusquam reperitur hujusmodi exemplum.
 Nam vox Λητοίδης, cujus meminit *Barnesi-*
us, in *Hymno* ad Mercurium tantùm occur-
 rit, qui an reverà sit Homeri, dubitari po-
 test. Porro admodum videtur absimile
 Poetam, qui *Patroclum* in *Iliade* et *Odysseâ*
Mνηστιάδην plus vices appellârat, duobus in
 locis Φιλομηλείδην nominâsse.

Κὰδ' δ' ἔβαλε κρατερῶς, πεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί· 135
 Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
 Πάντες κ' ἀκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
 Ταῦτα δ', ἃ μ' ἐρωτᾷς καὶ λίσσσαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
 Ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδὸν, οὐδ' ἀπατήσω·
 Ἀλλὰ τὰ μὲν μοι εἴπε γέρον ἄλιος ημερτῆς, 140
 Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.
 Φῆ μιν ὄδ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατέρ' ἄλγ' ἔχοντα,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκη
 Ἰσχεῖν· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκίσθαι·
 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἱταῖροι, 145
 Οἳ καὶ μιν πέμποιν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Ὡς ἔφατ' Ἀτρεΐδης δουρικλειτὸς Μενέλαος.
 Ταῦτα τελευτήσας νέομην· ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
 Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἐπεμψαν.
 Ὡς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ὄρινε. 150
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος Διοκίδης·
 ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδῳ Ὀδυσῆος,

- ‘ Prostravitque fortiter, gavisus autem sunt omnes Achaivi ; 135
 ‘ Talis existens cum procis versaretur Ulysses :
 ‘ Omnes et brevis-aevi fierent et amararum-nuptiarum.
 ‘ Ista autem, quae me interrogas et precaris, non ego
 ‘ Alia praeter verum dixero declinando, neque decipiam :
 ‘ Sed quae quidem mihi dixit senex marinus verax, 140
 ‘ Horum nullum tibi ego celabo verbum, neque occultabo.
 ‘ Dixit ipsum is in insulâ se vidisse duos dolores habentem,
 ‘ Nymphae in aedibus Calypsûs, quae ipsum necessitate
 ‘ Detinet : ille verò non potest suam in patriam terram venire :
 ‘ Non enim ei adsunt naves remigio-instructae et socii, 145
 ‘ Qui et ipsum convehant super lata dorsa maris.
 ‘ Sic dixit Atrides hastâ-inclytus Menelaus.
 ‘ His peractis rediit : dederunt autem mihi ventum secundum
 ‘ Immortales, qui me celeritèr dilectam in patriam miserunt.”
 ‘ Sic dixit : ei autem animum in pectoribus commovebat. 150
 ‘ Inter hos verò et locutus est Theoclymenus deo-par ;
 ‘ O uxor veneranda Laertiadae Ulyssis,

Ver. 139. — παρὲξ εἴποιμι παρακλιδόν.]
 Vide suprâ ad γ', 348.

Ver. 141. Τῶν οὐδίν.] Ita edidit Barnesius
 ex Eustathio, et ex Odys. γ', 350. ubi Vul-
 gati ita habent. Atque ita hic in pluribus
 Codicibus scriptum reperit Tho. Bentleius.
 Vulgati hoc in loco habent ὦ, οὐδίν.

Ver. 142. et 153. — ὦ.] *Al. ὦ.*

Ibid. — ἴδιν κρατέρ' ἄλγ' ἔχοντα.] Hen-
 ricus Stephanus ex Eustathio inter varias lec-
 tiones retulit θαλαρῶν κατὰ δάκρυ χρίοντα: ut
 suprâ γ', 556. ubi occurrit hic locus. Unde

legi posse conjicit Barnesius, ἴδιν κατὰ δά-
 κρυ χρίοντα.

Ver. 146. Οἳ καὶ μιν σίμψουσιν.] *Al. Οἳ κρί-
 μιν.* Quae et potior videtur lectio. Atque
 ita omnibus legitur suprâ γ', 560. i, 17.
 142. ubi idem versus occurrit.

Ver. 147. — δουρικλειτός.] Ita rectè Bar-
 nesius. Quocum et hic facit MS. à Tho.
 Bentleio collatus. Vide suprâ ad ver. 126.
Al. δουρικλυτός.

Ver. 150. — ἐνὶ στήθεσσι ὄρινε.] *Al.
 ἐνὶ στήθεσσι ἰτάριζε.*

- Ἦτοι ὃδ' οὐ σάφα οἶδεν· ἱμεῖο δὲ σίνθο μῦθον·
 Ἀτρεκίως γάρ σοι μαντεύσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
 Ἰστῶ νῦν Ζεὺς πρῶτω θεῶν, ξενίῃ τε τρέπεζα,
 Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἥτι ἀφικάνω,
 Ὡς ἦτοι Ὀδυσσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ
 Ἥμενος, ἣ ἔρπαι, τάδε πειυθόμενος παπὰ ἔργα,
 Ἔστιν, ἀτὰρ μνηστῆρσι πακὸν πάνταςσι φευτέσι.
 Τοῖον ἐγὼν οἶσθον εὐσσεῖλμου ἐπὶ νῆος
 Ἥμενος ἐφρασάμην, καὶ Τηλεμάχῳ ἐγγγάνειν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖπε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
 Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότῃτά τε, πολλά τε δᾶρα,
 Ἐξ ἱμεῦ, ὥς ἂν τίς σε συκοπτόμενος μακαρίζοι.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσῆος μεγάροιο
 Δίσκοισιν ἑρποντο, καὶ αἰγανέησιν ἱέντες
 Ἐν τυκτῷ δαπιδῶ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνηστὸς ἦεν, καὶ ἐπήλυθε μῆλ' αἰ
 Πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἤγαγον, αἱ τεπάρους περ,

" Sanè ille non certè novit; meo autem attende sermoni:

" Verè enim tibi vaticinabor, neque occultabo.

" Sciat nunc Jupiter primùm deorum, hospitalisque mœnas,

" Larque Ulyssis eximii, ad quem veni,

" Quod sanè Ulysses jam in patriâ terrâ

" Sedens, vel repens, hæc audiens mala opera,

" Est; at procis malum omnibus serit.

" Talem ego avem bonis-transtis-instructâ in navi

" Sedens observavi, et Telemacho proclamavi."

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;

" Utinam enim hoc, hospes, verbum perfectum esset,

" Ita citò sentiret amicitiamque, multaque dona,

" Ex me; ut aliquis te occurrentes beatum-diceret."

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Proci autem ante Ulyssis domum

Dicis delectabantur, et hastilibus jaculantes

In fabrefacto pavimento, ubi utique antea insolentiam exercebant.

Sed quando jam coenae-tempus erat, et advenerunt peoudes

Undique ex agris, agebant autem eas, qui scilicet antea;

Ver. 153. — ἱμεῖο δὲ σίνθο μῦθον.] *Al.* ἱμεῖο δὲ σίνθο μῦθον.

Ver. 156. Ἰστῶν τ' Ὀδυσῆος.] Ita MS. à Tho. Bentleio collatus; et Eustathius in commentario: Atque ita in Omnibus scribitur infra τ', 304. ubi repetitur hic versus. Ita porro scribendum contendit Barnesius suprâ ζ', 159. Ipse tamen hoc in loco cum Vulgatis edidit *Errin*.

Ver. 158. — πειυθόμενος.] *Al.* πειυθόμενος.

Ver. 160. Τεῖον.] *Al.* Οἶον.

Ibid. — οἶσθον εὐσσεῖλμου ἐπὶ νῆος.] *Su-* prâ ε', 524. 531.

Ver. 165. — μακαρίζω.] *Al.* μακαρίζω.

Ver. 169. — ἔχεσκον.] *Vide suprâ ad* ε', 241. et ad *R. β'*, 221.

Ver. 170. — δειπνηστὸς.] *Βαρύπαιος* μὴ, ἢ τοῦ δειπνῶν ἄρα· *ἔχοντος* δὲ, τὸ δειπνῶν. *Schol.* *Al.* δειπνηστὸς, et δειπνηστὸς.

Καὶ τότε δὴ σφιν ἔειπε Μῆδων, (ὃς γάρ ῥα μάλιστα
"Ἦνδανε κηρύκων, καὶ σφιν παρσγίνοτο δαιτί')

Κοῦροι, ἔπειδ' ἅπαντες ἐτέρφθητε φρέν' ἀέθλοις,

"Ερχεσθε πρὸς δάμαθ', ἵν' ἐντυνάμεθα δαῖτα·

175

Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ἄρῃ δεῖπνον ἰλέσθαι.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν, πείθοντό τε μῦθον.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο δόμους εὖ ναιοτάοντας,

Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,

Οἱ δ' ἱέρειον οἷς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας·

180

Ἱέρειον δὲ σύας σιάλους, καὶ βοῦν ἀγελαίην,

Δαῖτ' ἐντυνόμενοι. Τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε

Ἦτρυόνοντ' Ὀδυσσεύς τ' ἰέναι καὶ δῖος ὕφορβός.

Τοῖσι δὲ μῦθον ἦρχε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

Ἐεῖν, ἐπεὶ ἄρ' δὴ πῖται πόλινδ' ἰέναι μενεαίνεις

185

Σήμερον, ὥς ἐπέτελλεν ἄναξ ἑμὸς, ἧ σ' ἂν ἔγωγε

Tunc demum ipsis dixit Medon; (hic etenim maximè

Placebat praeconum, et ipsis aderat in convivio:)

"Juvenes, postquam jam omnes delectati estis mente certaminibus,

"Ite ad aedes, ut paremus convivium:

175

"Nequaquam enim malum est in tempore coenam capere.

Sic dixit: illi autem ubi surrexissent, ibant, parebantque sermoni.

At postquam venissent in aedes habitantibus-commodas,

Laenas quidem deposuerunt in sedilibusque solisque;

Hi autem mactabant oves magnas et pingues capras;

180

Mactabant porro sues pingues, et bovem armentalem,

Convivium parantes. At ex agro ad-urbem

Properabant ire Ulyssesque et nobilis subulcus.

Illis autem sermonem exordiebatur subulcus, princeps virorum;

"Hospes, quoniam jam demum ad-urbem ire cupis

185

"Hodie, sicut jussit dominus meus; certè te ego

Ver. 174. — ἀέθλοις.] *Al. ἀέθλων.*

Ver. 176. Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον.] Simili
ferè modo usurpatur vox ἄριστοι apud He-
siodum:

Μηδ' ἴω ἀπὸνέτωσι καθίζων, εὐ γὰρ ἄριστοι.

• *Ergo. καὶ Ἡμῖς. l. 368.*

Ver. 177. — ἔβαν, πείθοντό τε μῦθον.]
Al. ἔβαν οἰκόνδε ἵκαστος. Al. ἔβαν ποτὶ οἶκον ἵκαστος.

Ver. 181. Ἱέρειον δὲ σύας.] Barnesius legi
posse conjicit Ἱέρειον quo modo fortè Ἱέρειον
pronunciabatur. Quod enim de hoc versu
in annotationibus ad *Odys.* β', 289. observat
Barnesius, nempe *Anapæstum* habere in *Pri-
mo* loco; id verò in hujusmodi Carmine
(ut opinor) ferri non potest.

Ver. 185. — δὴ πῖται.] Vide suprâ ad
ἀ, 290.

Ibid. — ἵναι.] *Al. ἱμναί.*

Ver. 186. — ἧ σ' ἂν ἔγωγε.] *Διὸς βουλαί-
μην.* "Monet (inquit *Spondanus*) hospitem
"Eumæus de protectione ad urbem juxta
"Telemachi mandatum, cui se obtempe-
"rare malle docet, quàm propriis studere
"commodis. — Ubi observandum est op-
"timè et fidelis servi exemplum, qui sua
"negotia domini negotiis postponit." Min-
nus rectè. Non enim de suo ipsius com-
modo cogitat *Eumæus*, sed de salute hospi-
tis; cui apud se manere multò tutiùs arbi-
tratur, quàm ad urbem proficisci:

"Ὁ μοι ζῆνι, τίη τοι ἰνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
"Ἐπλῖστο; ἧ σὺ γέ πάγχυ λιλαιῖαι αὐτόνδ'
ἰλέσθαι. Suprà *l.* 325.

Et ver. 334. ejusdem libri:

"Ἀλλὰ μὲν εὐ γὰρ τίς τοι ἀνῆται παριόντι.

Αὐτοῦ βουλοίμην σταβμῶν ρυτῆρα γενέσθαι·
 Ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι, καὶ δείδια, μή μοι ὀπίσω
 Νεικίῃ· χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν· δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα 190
 Ἥμαρ· ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἔσπερα ρίγιον ἔσται.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις·
 Ἀλλ' ἴομεν· σὺ δ' ἔπειτα διαμπερές ἡγεμόνευε.
 Δὸς δέ μοι, εἴ ποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ἔστιν, 195
 Σκηρίπτεισθ', ἐπεὶ φάτ' ἀρισφαλὲ' ἔμμεναι οὐδόν.
 Ἥ ῥα, καὶ ἀμφ' ἁμοισιν ἀεικία βάλλετο πῆρην
 Πυκνὰ ῥωγαλήν· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτῆρ.
 Εὐμαῖος δ' ἄρα οἱ σκῆπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν.
 Τῷ βήτην· σταβμὸν δὲ κύνες καὶ βῶτορες ἄνδρες 200
 Ῥύατ' ὅπισθε μένοντες· ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα,
 Πτωχῷ λευγαλίῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
 Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔστο.

“ Hic mallet stabulorum custodem factum esse :

“ Sed illum vereor, et timeo, nè me postea

“ Objurget : severae etenim dominorum sunt increpationes.

“ Sed age nunc eamus ; jam enim praeteriti maximà-ex-parte 190

“ Dies : at citò ad vesperam frigidius erit.”

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses ;

“ Cognosco, sapio ; haec jam intelligenti praecipis :

“ Sed eamus ; tu autem deinde perpetuò praei.

“ Da verò mihi, sicubi baculum tibi caesum est, 195

“ Ad-innitendum ; quoniam dicitis valdè lubricam esse viam.”

Dixit utique ; et circum humeros turpem sibi-jaciebat peram

Crebris-locis laceram : inerat verò tortile lorum.

Eumaeus autem ei baculum animo-gratum dedit.

Hi iverunt : stabulum verò canes et pastores viri 200

Custodiebant ponè manentes ; hic autem in urbem ducebat regem,

Mendico misero similem et seni,

Baculo innitentem : turpia autem circum corpus vestimenta indutus erat.

Ver. 187. ——— γνίσθαι.] *Al. λισίθαι.*
 Quam lectionem huic loco aptiorem existimat *Barnesius*. Atque ita habent MSS. duo à *The. Bentleio* collati.

Ver. 188. ——— αἰδέομαι, καὶ δείδια.] Vide ad *Il. ε. 37. et v. 736.*

Ver. 189. ——— χαλινὰ δὲ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί.]

Διὰ τὸν αἰδέομαι ———

Euripid. Medea, ver. 119.

Gravis ira regum est semper ———

Senec. Medea, ver. 494.

Cæterùm Scholiastes ad *Æschyl. Prometh. ver. 35.* hoc in loco pro ὁμοκλαί videtur legisse ἀνελαι.

Ver. 190. ——— δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα Ἥμαρ.] Τὸ πλείστον τῆς ἡμέρας παρελθόντιν. *Schol.*

Nunc adeò, melior quoniam pars acta diei
Æn. IX, 156.

Ver. 196. ——— ἀρισφαλὲ' ἔμμεναι οὐδόν.] Καὶ ὅρα τὸ οὐδόν, ἀντὶ τοῦ οὐδόν, ἰσχυρίσθαι Αἰολικῇ τοῦ “ οὐ” ἀπαξ δι, φασί, ἰσχυρὰ εἶναι τὴν λέξιν· καὶ δίδωκεν ἀφορμὴν ἰτυμολογίας τῇ οὐδῇ· καὶ ἰκνύει γὰρ ὁδὸς εἰς αἶαν Ἰστίην. Ἡρακλείδης δ' ἐν οἷς περὶ δυσκλίτων ῥημάτων γράφει, “ Ἀρισφαλὲς ἔμμεναι οὐδῶν” φησὶ γράφεισθαι οὐκ ἄλλως ὑπὸ τινων. *Eustath.*

Ver. 199. ——— ἄρα.] Prout postulaverat *Ulysses* ; ——— supra ver. 195.

- 'Αλλ' ὅτε δὴ στείχοντες ὁδὸν κατὰ παιπαλόεσσαν
 "Αστεος ἐγγὺς ἔσαν, καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο 205
 Τυκτὴν, καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
 Τὴν ποίησ' Ἰθακος, καὶ Νήριτος, ἡδὲ Πολύπτωρ.
 'Αμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὕδατος τρεφείων ἦν ἄλσος
 Πάντοσε κυκλοτερεῖς, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέειν ὕδωρ
 'Υψόθεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δ' ἐφύπερθε τίτυκτο 210
 Νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπιρίζεσκον ὀδίται.
 "Ενθα σφῆας ἐκίχαν' υἱὸς Δολίσιος Μελανθεύς,
 Αἶγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
 Δεῖπνον μνηστήρεσσι· δῶν δ' αἶμ' ἔποντο νομῆες.
 Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσαν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν 215
 "Εκπαγλον καὶ ἀεικίς· (ὄρειν δὲ κῆρ 'Οδυσῆος·)
 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἡγήλάζει·
 'Ως αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει Διὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.

Sed quando jam euntes viam per asperam
 Urbem prope erant, et ad fontem pervenerant 205
 Fabrefactum, pulchrè-fluentem, undè aquabantur cives,
 Quem fecit Ithacus, et Neritus, et Polyctor;
 Circùm verò alnorum aquis-nutritarum erat nemus
 Undique rotundum; frigida autem defluebat aqua
 Altè ex petrà: ara autem suprà facta erat 210
 Nympharum, ubi omnes sacra-faciebant viatores:
 Illic in ipsos incidit filius Dolii Melantheus,
 Capras agens, quae omnibus antecellebant gregibus,
 Coenam procis; duo autem unà sequebantur pastores.
 Illos autem conspicatus increpuit, verbumque dixit et compellavit 215
 Vehementer et indignè; (commovebat autem cor Ulyssis:)
 "Nunc quidem omninò malus malum ducit:
 Adeò semper similem ducit deus ad similem.

Ver. 206. — καλλίροον.] *Al.* καλλιήροον.
 Quæ si vera lectio, pronuntiandum καλλιή-
 ρουν' uti et notavit *Barnesius*.

Ver. 207. — "Ἰθακος, καὶ Νήριτος." Πτο-
 ριλῆος παῖδες, "Ἰθακος καὶ Νήριτος, ἀπὸ Διὸς
 ἔχοντες τὸ γένος, ἔμουν σὺν Εἰσθαλλίαντι ἀφί-
 σαν δὲ αὐτοῖς τοῦτο, καταλιπόντες τὰ σφίερα
 ἤδη, παραγίνονται εἰς τὴν 'Ιθάκην' καὶ τότε
 ἴδοντες τὸ πεισιπαιγεῖν εἰς συνέταιρον, διὰ τὸ τῶν
 πάρεστιν ἔμειναι ὑψηλότερον ἵστα, καὶ ἀπεικί-
 σαντες διόθεν, τὴν 'Ιθάκην ἐκτεσαν' καὶ ἐκ μὲν τοῦ
 'Ιθάκου ἡ νῆος ἰσχυρὰ μάλιστα 'Ιθάκην' τὸ δὲ πα-
 ρεστίμουν ἔδει ἐκ τοῦ Νήριτος Νήριτος. Ἡ δὲ
 ἰσχυρεῖα παρὰ Ἀκουσίλοφ. *Schol.*

Ver. 208. — αἰγείρων ὕδατος τρεφίων.]

Populus in fluviiis
Virgil. Eclog. VII, 66.

Ibid. — ἦν.] *Al.* ἔν.

Ver. 210. — ἐφύπερθε.] *Al.* ἐφ' ὕπερθε.

Ver. 211. — ἰαρίζεσκον.] *Al.* ἰαφρίζε-
 σον et ἰαί βρίζον. Quæ omnia eodem mo-
 do pronuntianda. Vide et ad *Il. β', 221.*

Ver. 212. — σφῆας.] *Al.* σφῆς.

Ver. 218. 'Ως αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει Διὸς ὡς
 τὸν ὁμοῖον.] Πότερον γὰρ ἔστιν ἡ φιλία ἐν τοῖς
 ἰσίοις, ὥστε ἐκεῖ καὶ λήγεται; Καὶ γὰρ κολοῖς,
 φασί, παρὰ κολοῖν ἔχοντι καὶ, "Αἰεὶ τοὶ τὸν
 "ὁμοῖον ἄγει Διὸς ὡς τὸν ὁμοῖον." *Aristot.*
Ethic. Magn. lib. II. cap. 11. Et Rhetoricæ.
lib. I. cap. 8. Καὶ ἔστι αὐτὸ κατὰ φύσιν ἡδὺ
 τὰ συγγενῇ κατὰ φύσιν ἀλλήλοις ἔστιν ἄνωγον
 τὰ συγγενῇ καὶ ὁμοῖα ἡδία, ὡς ἰατροπολύ· —
 ἴδεν καὶ αἱ παροιμίαι ἱερνται, ὡς "ἥλιξ ἥλιον
 "τίεσσιν" καὶ, "αἰεὶ τὸν ὁμοῖον." [*Al.* "ὡς
 "αἰεὶ τῶ ὁμοῖον φιλον τὸ ὁμοῖον."'] Vide et
Eundem, Ethic. Nicom. lib. VIII. cap. 2. et
Ethic. Eudem. lib. VII. cap. 1. item Pla-
tonem in Lyside: ubi notandum, quod jam
 legitimus 'Ως αἰεὶ τὸν ὁμοῖον &c. legisse Pla-

Πῇ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
 Πτωχὸν ἀνιερὸν, δαιτῶν ἀπολυμαντήρα ; 220
 "Ὅς πολλῇσι φλῆσιν παραστὰς φλίψεται ἄμους,
 Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας, οὐδὲ λίσσοντας·
 Τὸν κ' εἴ μοι δοίης σταβμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι,
 Σηκοκόρον τ' ἔμειναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,
 Καί πεν ὄρον πίνων, μεγάλην ἐπιγουνίδα δεῖτο. 225
 'Αλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμεθεν, οὐκ ἐβελήσει

" Quonam jam hunc voracem ducis, immanis subulce,
 " Mendicum molestum, conviviorum contaminatorem ? 220
 " Qui multis postibus astans atteret humeros,
 " Petens frusta, non tripodes, neque lebetes :
 " Hunc si mihi dares stabulorum custodem fieri,
 " Chortisque-curator ut-sit, frondemque hoedis ferat ;
 " Etiam serum bibens, magnum sibi femur efficeret. 225
 " Sed quandoquidem sanè opera mala didicit, non volet

tonem aut memoritèr citasse, Αἰεὶ τοι τὸν
 ἔμειν ἔσ. Quo modo et citat Aristoteles
Ethic. Magn. lib. II. cap. 11.

Ibid. — ὡς τὸν ἰμοῖον. " Ἦγον εἰς τὸν
 εὖσιον. Eustath. Eodem modo usurpari videtur
 vocula ὡς apud Euripidem ;

Καὶ διῦρ' γ' ὡς εἰ πευφίης ἰχθυί μολεῖν.
Hecuba, ver. 993.

Et apud Aristophanem ;

" Βασιλεύοντες οὐν ἤρχομεν ὡς τὸν Διόν.
Plutus, ver. 32.

Apud *Homertum* tamen, ut opinor, nusquam
 alibi reperitur hujusmodi exemplum. Cæterum
Aristoteles, Ethic. Eudem. lib. VII. cap. I. citat, *εἰς τὸν ἰμοῖον.*

Ver. 219. — ἀμέγαρτε συβῶτα. " Ἡ ἐν
 τῷ βωτίν ἄφροντι, ὃ δηλοῖ τὸ καλῶς πράττειν
 ἢ ὅτι οὐκ ἐν τῇ φρονήσει τοῦ συβωτίν εἶναι, ἄξιον
 τοῦ συβωτίν. *Schol.* Eademque ferè inter-
 pretationes affert *Eustathius*. Atqui vox ἀ-
 μέγαρτος alibi apud *Poëtam* "gravis" aut
 "ingratus," denotare videtur ;

—— πίνων δ' ἀμέγαρτος ὀφίλλαι.
Iliad. β'. 420.

"Ὅρας ἀργαλῶν ἀνίμων ἀμέγαρτος εὐτεμῆν.
Odys. λ', 399.

Ver. 220. — ἀνιερὸν. Similiterque in-
 frà *ver. 377.* ἀνιερὸν. Vide ad *II. ε' 24.*

Ibid. — θαλόν ἀπολυμαντήρα. Λυμῶνα
 τῶν ἰωχίων ἢ, τὸν τὰ καθάρματα ἀποφειρό-
 μενον [Ita *Barnesius* pro vulgato εἰ τὰ καθάρ-
 ματα ἀποφειρόμενοι] τῶν ἰωχίων. *Schol.*

Ver. 221. — φλῆσιν. Τῶς παρασπένσεις
 τῇς Σύρας. *Schol.*

Ibid. — φλῆσιν — φλίψεται ἄμους.]
 "Ὅς οὐκ ἐκθρονοῦται τῶν φλῶν. *Schol.*

Ver. 222. Αἰτίζων ἀκόλους. "Ὁ μὲν γὰρ 'Ο-
 δυσσεὺς καταγίγνεται παρὰ τοῖς μνηστῆρεσιν,
 " Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας, οὐδὲ λίσσοντας."
 Μεγαλοψυχίας γὰρ ἄξιοντο σπαρμέν, ὡς τὸ δι-

δοῖαι τὴν τῶν μεγάλων, καὶ τὸ αἰτιῶν. *Plutarch.*
de Auditione. Porro hinc apud *Callimachum* ;

Αἰτίζων ἀκόλους τε καὶ ἱκετὰ λόματα δαιτῆς.
Hymn. in Cererem, ver. 115.

Ibid. — οὐκ ἄορας.] Οἱ μὲν χωρὶς τοῦ "σ,"
 τὰ εἴφη, παρὰ τὸ δὲ "σ" οἱ δὲ μετὰ τοῦ "σ," τρι-
 σπόδας ἄορας· οἱ μὲν τὰς ἀπὸ τῶν ἀγώνων λαμ-
 βανέμενας ἄλλα γυναῖκας· λίγα γὰρ σου, [*II.*
χ', 164.] "Ἡ τρίτος, ἡ γυνή" ἢ ἄορας, οἱ δὲ
 τοὺς τρισπόδας τοὺς ἄλλα ἔχοντας ἐξ ὧν αἰρεῖσθαι
 δύνανται. *Schol.*

Ver. 223. Τὸν κ' εἴ μοι δοίης.] Malè hic
Spondanus ; "Conatur," inquit, "eum si-
 "bi in stabulorum custodem comparare,
 "pretexens (*ver. 230.*) quantas sit passu-
 "rus à procis molestias, si se ipsis obtule-
 "rit." Quasi scilicet hoc reverà peteret
Melanthius.

Ibid. — γυνίσθαι.] *Al. λισίσθαι.*

Ver. 224. — θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι.]
 Πᾶς γὰρ κλάδος διδύου θαλλὸς προσπαροῦ-
 σται ὑπὸ τῶν Ἀρκτικῶν δι, μέγας δ' ἐστὶν ἱλαίος.
Schol.

Ver. 225. — ἰερὸν.] Ἀπὸ τοῦ ἱερῶν, τὸν
 ἰδανῶν καὶ ἱερὰ μέρησιν ὑποσπένοντι τοῦ γαλαν-
 τοῦ ἢ τὸ ἀσπρὸν γάλα, τὸ ὑπελειόμενον ἰδα-
 νῶν. *Schol.*

Ibid. — ἰαγουνίδα.] Τὴν τοῦ σώματος ὑπο-
 ξίαν ἀπὸ μύρου, τοῦ πατὰ τὸ γόνυ διέρματος, τὸ
 σῶν ἰσχυμῶν ἢ τὸ ὑπερᾶν τοῦ γόνατος. *Schol.*
 Vide infrà ad *ε', 73.*

Ver. 226. — ἔργα κάκ' ἔμμεθεν.] Τὸ δὲ
 "ἔργα κάκ' ἔμμεθεν," διπλάξαι τὸ μὴ ἐν τῷ ἔρ-
 μεθι, παρὰ τοῖς Παλαιῶς. *Eustath.* Eadem
 scilicet ratione ac ἱλλαῖς, ἱλλανίον, ἔσ.

Ibid. — οὐκ ἰδιόχουσι "Ἐργον ἰαγουνίδα."]
 Κατὰ δ' ἀγῶνις οὐ ῥᾶν ἀλλοιοῦνται, ἰαγὺ μᾶθιν
 ἔμμεθεν ἰσθλός· οὕτως οὐδὲ δ' φαῦλος, ἰαγὺ ἔργα
 κάκ' ἔμμεθεν. Δυνατὸς ἐλθεῖν γὰρ, ἰαγὺ δ' ἔστι καὶ
 ἀναπείλονται, ὥστε καὶ ἀγῶνα ἔχει, οὕτως δὲ
 καὶ αὐθαῖα. *Eustath.*

"Εργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πῶσσαν κατὰ δῆμον
Βούλεται αἰτίζων βόσκειν ἦν γαστέρ' ἀναλτον.

'Αλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τόδε καὶ τετελεσμένοι' ἔσται,

Αἰ' κ' ἔλθῃ πρὸς δάματ' Ὀδυσσεύς Δαίτιο,

230

Πολλὰ οἱ ἀμφὶ κάρη σφίλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων

Πλευραὶ ἀποτρίψουσι δόμον κατὰ βαλλομένοιο.

"Ὡς φάτο· καὶ παριὼν λὰξ ἐνθορεν ἀφραδίῃσιν

'Ισχίῳ· οὐδέ μιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἐστυφίλιξεν,

'Αλλ' ἔμειν' ἀσφαλέως· ὁ δὲ μερμήριζεν Ὀδυσσεύς,

235

'Ἡ μεταίξας ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἔλοιτο,

"Ἡ πρὸς γῆν ἐλάσσει κάρη, ἀμφ' οὐδας αἰέρας.

'Αλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο· τὸν δὲ συβώτης

Νείκεσεν ἄντα ἰδὼν· μέγα δ' εὗξατο, χεῖρας ἀνασχών·

Νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διὸς, εἴποτ' Ὀδυσσεύς

240

" Opus obire, sed mendicans per populum

" Mavult petendo pascere suum ventrem insatiabilem.

" Verum tibi edico, quod et perfectum erit;

" Si iverit ad aedes Ulyssis divini,

250

" Multa ei circum caput scabella virorum ex manibus

" Latera deterent per domum percussu."

Sic dixit; et accedens ei calce insultavit per-insipientiam

In-coxam, neque ipsum extra viam dimovit,

Sed is manebat firmè: deliberabat autem Ulysses,

255

Utrum irruens baculo animum ei eriperet,

An ad terram dejiceret caput, circa solum ubi-sustulerat:

Sed pertulit, animoque cohibuit-se; illum verò subulcus

Increpuit contrà intuitus; valdeque precatus est, manibus sublatis;

" Nymphæ fontanæ, filiæ Jovis, si unquam Ulysses

240

Ver. 228. — ἀναλτον.] Ἀπλήρωτον Schol.

Ver. 231. 232. Πολλὰ οἱ — βαλλομένοιο.] Vide ad Il. ξ', 141. et ad Odys. i, 256.

Ibid. — ἀμφὶ κάρη σφίλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων Πλευραὶ ἀποτρίψουσι. Φασὶ [οἱ Παλαιοὶ] τὸ "πολλὰ οἱ ἀμφὶ κάρη σφίλα &c." δηλοῦν ὅτι πολλὰ σφίλα κατὰ σπονδὴν μὴ ἀμφὶ τὸ τοῦ Ὀδυσσεύς κάρη τιμωρόμενα, τῇ δὲ τοῦ Ὀδυσσεύς παρικαλίῳ ἐκτύποντο ταῖς αὐτοῦ πλευραῖς, ἀποτρίψουσι αἱ αὐτῶν πλεγγόμεναι πλευραὶ. — Ἐπὶ δὲ καὶ ἄλλως ἑρμηνεύουσιν ὅτι πολλὰ σφίλα, ταυτίσται ὑποσφιδία, ἣ καὶ ἀπλῶς βίλα τὰ δὲ ἰστέον, ἣ ξύλον, ἣ ταυτίσταν τινῶν, ἀμφὶ κάρη αἰερίμενα, τὸ τῶν βαλλόντων δηλαδὴ, ἀποτρίψουσι αἱ τοῦ ξύλου πλευραὶ. — Ἐπειροὶ δὲ ἀμφικατὰ γράφουσιν ἐν ἰνὶ μίμνῃ λόγον καὶ περισπωμένης ἵνα ἡ σφίλα, ταυτίσταν ὑποσφιδία, ἀμφικατὰ, τὰ ἀμφικίφλα, ὡς εἰν κίφλας ἀμφοτέρωθεν ἔχοντα τὰς ἐν αὐτοῖς ἱεροχὰς καὶ λαδὰς. Eustath. Cæterum nonnulli, notante ibidem Eustathio, hic legunt Πλευρὰς ἀποτρίψουσι. Quam lectionem et in Editionibus nonnullis reperit Barnesius: sed hoc (ut opinor) ferri non potest. Quamvis enim,

utī rectè notavit Barnesius, apud Scriptores Doricos hujusmodi Accusativi plurales [αἰετᾶς, βουλᾶς, τροπᾶς, &c.] ultimam corripiant; apud Homerum tamen hoc nunquam fit. Vide ad Il. α, 51. et β', 43.

Ver. 237. — ἀμφ' οὐδας αἰέρας.] Apud Eustathium legitur et ἀμφοῦς αἰέρας. Ἐβουλεύσατο (inquit) Ὀδυσσεὺς ἢ ἀνίλῃ τὸν κακὸν, ἢ αἰέρας ἀμφοῦς, ταυτίσταν ἢ γῆν, πρὸς γῆν αὐτὸς ἰλάσσει τὴν ἐκείνου κίφλην ἢ καὶ ἄλλως, αἰέρας βάλλῃ τὴν κίφλην πρὸς γῆν ἀμφοῦς. Porro Scholiastes (quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus), hic legit ἀμφ' οὐδας ἱερίσας.

Ver. 239. Νείκεσεν ἄντα ἰδὼν.] Ἀλ. Νείκεσ' ἐς ἄντα ἰδὼν.

Ibid. — μέγα δ' εὗξατο, χεῖρας ἀνασχών.]

Et duplices cum voce manus ad sidera tendit. Æn. X, 667.

Ver. 240. Νύμφαι κρηναῖαι.] Ταύταις προεὐχίται, ἥτοι καὶ ὁ ἄρχοικὸς ἴσται· ἢ ὅτι τότε τὴν κρήνην πρὸς αὐτὸν.

Ἵμμ' ἐπὶ μηρί' ἔκχε, καλύψας πῖονι δημῶ,
 Ἀργῶν, ἥδ' ἐρίφων, τόδε μοι κρήνηατ' ἐέλδωρ,
 Ὡς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ εἰ δαίμων.
 Τῷ κε τοι ἀγλαΐας γε διασπεδάσειεν ἀπάσας,
 Τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἶεν
 Ἄστυ κάτ'· αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.

245

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰτόλος αἰγῶν·

ὦ πόποι, οἷον ἔειπε κύων, ὀλοφώϊα εἰδώς;
 Τὸν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς εὐστέλμοιο μελαίνης
 Ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι.

250

Αἱ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 Σήμερον ἐν μεγάροισι, ἥ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείη,
 Ὡς Ὀδυσῆϊ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόστιμον ἦμαρ·

Ὡς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτόθι, ἦκα κίόντας,

"Vobis femora combussit, coöperta pingui adipe,

"Agnorum et hoedorum, hoc mihi perficite votum,

"Ut veniat quidem ille vir, ducatque ipsum deus :

"Ita tibi fastus utique dissiparet omnes,

"Quos nunc contumeliosus fers, vagans semper

245

"Per urbem : at pecudes mali perdunt pastores."

Hunc autem rursus allocutus est Melanthius, custos caprarum :

"Papae ! quale dixit canis, astutias callens ?

"Quem aliquandò ego in navi bonis-transtris-instructâ nigrâ

"Agam longè ab-Ithacâ, ut mihi victum multum inveniat.

250

"Utinam enim Telemachum interficeret argenteum-arcum-gerens Apollo

"Hodiè in aedibus, vel à procis domaretur,

"Sicut Ulyssi quidem procul periit reditûs dies."

Sic locutus, hos quidem liquit illic, lentè euntes :

Ibid. — ἴσσοι' Ὀδυσσεὺς "Ἵμμ' ἐπὶ μηρί' ἔκχε." *ibid.*

Si qua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris

Dona tulit ———. *Æn.* IX, 406.

—— colui vestros si semper honores.

Æn. XII, 778.

Ver. 246. — μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.]

Πρίστανε μὲν, ὅς τις ἰστροπολὺν, ἥ κακῶς ἔχη, τὸν νορέα αἰνιῶμεθα. *Socrates apud Xenophontem, Oikonom. λόγος.*

Ibid. — μῆλα] Τούτῳσι τὰ ὑπὸ σε θέρματα, τὰς αἴγας δηλαδὴ. *Eustath.*

Ver. 248. — ἰλοφώϊα εἰδώς.] "Le mot "ἰλοφώϊα (inquit *Dna. Dacier*) signifie des "finesses, des ruses ; mais il signifie aussi "des sentiments profonds, des moralitez, des "sentences, διὰ βουλόματα" et je l'ai pris "ici dans ce dernier sens." Minus rectè. Semper enim apud Poetam priori in sensu usurpatur hæc vox. Vide suprâ ad γ', 410. 460. et α', 289.

Ver. 250. "Ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι.] Locum hunc ita reddit *Dna.*

Dacier : "Je l'envoyerais bientôt sur un vaisseau loin d'Ithaque, trafiquer pour moi."

Et in annotationibus : "Il faut lui donner un vaisseau, et l'envoyer trafiquer ; car avec l'esprit qu'il a, il amassera de grandes richesses." At rectius *Spondanus* : "Eumæo," inquit, "minatur — se eum longè ab Ithacâ abducturum, ut eum vendat, et inde lucrum ingens faciat." Ita suprâ ε', 451.

—— δ' ὅμῳ μνηστῆρι δόν
 Ἄλφοι, ὅση πείρασεντι πρὸς ἀλλοτρίους ἀνθρώπους.

Et infrâ ε', 383.

Ἐς Σιρίλους πέρψομαι, ὅστις κε τοὶ ἄξιον ἄλφοι.
 Atque ita hic accipit *Eustathius* : Τὸ δὲ "βίον πολὺν ἄλφοι," ταῦτ' ἐν τῷ "δόν μοι εἶν ἄλφοι" δ' πρὸς ἰλίγον ἡμίση, διὰ τὸν μικρὸν Εὐμαιοιν.

Ver. 251. Αἱ γὰρ Τηλέμαχον.] "Optat Telemacho mortem subitanæam ; vel ut à Procis propediem occidatur." Ut rectè *Barnesius*. Vide suprâ ad ε', 409.

Ver. 252. — μεγάροισι.] *Al.* μεγάρε

Ver. 254. — αὐτόθι.] *Al.* αὐτόν.

- Αὐτὰρ ὁ βῆ· μάλα δ' ἄκα δόμους ἵκαιεν ἄνακτος. 255
 Αὐτίκα δ' εἶσω ἵεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι κάθιζεν,
 Ἄντιον Εὐρυμάχου· τὸν γὰρ φιλέσκει μάλιστα.
 Τῷ παρὰ μὲν κρείων μοῖραν δῖσαν, οἳ ποίνοντο.
 Σῖτον δ' αἰδοίη ταμὴν παρήθηκε φέρουσα,
 Ἔδμεναι· ἀγχίμολον δ' Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβος 260
 Στήτην ἐρχομένῳ περὶ δὲ σφίεας ἤλυθ' ἰωή
 Φόρμιγγος γλαφυρῆς· ἀνὰ γὰρ σφισι βάλλετ' ἀεΐδειν
 Φήμιος· αὐτὰρ ὁ χεῖρὸς ἐλὼν προσέειπε συζῶτην·
 Εὐμαί, ἧ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
 Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι. 265
 Ἐξ ἐτέρων ἕτερ' ἐστίν· ἐπήσκηται δὲ οἱ αὐλὴ
 Τοίχῳ καὶ θρηγκοῖσι, θύραι δ' εὐεργέες εἰσὶ
 Δικλίδες· οὐκ ἄν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
 Γινώσκω δ', ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
 Ἄνδρες· ἐπεὶ κνίσση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δὲ τε φόρμιγξ 270

- At ipse ivit; valde autem celeriter ad aedes pervenit domini. 255
 Statim autem introivit, et inter procos sedebat.
 Ex-adverso Eurymachi; hunc enim diligebat maximè.
 Ei quidem carniū partem apposuerunt ii, qui administrabant:
 Panem verò veneranda proma apposuit ferens,
 Ad-comedendum: propè autem Ulysses et nobilis subulcus 260
 Steterunt venientes: circum autem ipsos venit sonus
 Citharae cavae; illis enim incipiebat canere
 Phemius: at ille manu prehensum allocutus est subulcum:
 "Eumaeae, certè omnino utique hae aedes pulchrae Ulyssis:
 "Facile autem sunt dignoscendae etiam inter multas visu. 265
 "Ex aliis aliae sunt: ornata est autem ei aula
 "Muro et septis; janua verò fabrefactae sunt
 "Bifores: haud quiesquam eam vir insultaverit.
 "Cognosco autem, quòd multi in ipsa convivia celebrant
 "Viri; quoniam nidor quidem ascendit, cithara autem 270

Ver. 262. — ἀνὰ γὰρ σφισι βάλλετ' αἰεΐδων.] Vide suprâ ad 4, 155. *Al.* ἀνὰ δὲ σφισι

Ver. 266. Ἐξ ἐτέρων ἕτερ' ἐστίν.] Διὰ τούτων βεβαιῶνται δηλοῦν, ὡς οὐ μνηστῆρων τῶν βασιλείων ἦσαν, ἀλλὰ πολυτελείων. Schol. Σχιδὸν γὰρ οὐκ ἴσταν — οὐδὲν μόνον ἰ σκητῆς οὐτος [Ὀμηροῦ] λίγην· ἀλλὰ καὶ στολὴν, καὶ οὐκον, καὶ διαφανὲς πρὸς τὸ τῶν ἀνθρώπων ὄφελος πολλὰς ἀπεικάζειν. — Μισίλαος δὲ παλλῆς ἀφροσύνην δηλοῦν δέκται, [vide suprâ ad 7, 45.] τῷ Τανταλίδῳ ἐξ αἵματος εἶναι. Οὐ μὴν σὴν γε τοῦ Ὀδυσσεύος εὐκλειαν εὐδαμῶς τούτους ἰμῶσαι, ἀλλ' ὡς εἰ κεφαλῶν ἀνδρῶν πειραίνει, πρὸς αὐτὸν παρεπισπασμένον. Ἰδίου γὰρ οὐσαν. "Ἐξ ἐτέρων ἕτερ' ἐστίν· ἰσχυρῶς δὲ αἱ αὐτὰς Τοίχῳ &c." *Dio, Orat.* II.

Ver. 267. — ἐνεργέας.] Apud Dionem loco suprâ citato *ἐνεργέας*. Quo modo legit et MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 268. — οὐκ ἄν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο. "Ἦτοι ὑπερηφανήσεται, ἢ ἐν χερσὶν ἰσχυρολύσειν. Schol.

Ver. 269. — ἐν αὐτῷ.] *Dio, Orat.* XXXIII. videtur legisse ἐν αὐτῷ. "Patitur tamen," inquit *Fredericus Morellus* in annotationibus ad locum *Dionis*, "Ἀττικά ἰσχυρά, dici ἐν αὐτῷ, nempe δώματι, quamvis praeceat "δῶματα."

Ibid. — δαῖτα τίθενται.] *Al.* δαῖτα τίνοινται.

Ver. 270. — μὴν ἀνήνοθεν.] *Al.* μὴν ἐκνήνοθεν. Minus rectè. Huic enim lectioni minus aptè ex adverso respondit sequens ἐν δὲ τε.

Ἡπύει, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἱταίρην.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συῶτα·

Ῥεῖ' ἔγνων· ἐπεὶ οὐδὲ τά σ' ἄλλα περ ἔσσι' ἀνοήμων.

Ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.

Ἦε σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὖ ναιετάοντας, 275

Δύσεο δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείφομαι αὐτοῦ·

Εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἶμι προπάροιθε·

Μηδὲ σὺ δηθύνειν, μὴ τίς σ' ἔκτοσθε νοήσας

Ἡ βάλῃ, ἢ ἐλάσῃ· τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 280

Γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις·

Ἀλλ' ἔρχευ προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείφομαι αὐτοῦ.

Οὐ γάρ τι πληγίων ἀδαήμων, οὐδὲ βολάων·

Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα

Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τότε τοῖσι γενέσθω. 285

"Sonat, quam utique convivio dii fecerunt sociam."

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce;

"Facile nōsti; quippē neque in aliis rebus quidem es stultus.

"Sed age jam consultemus, quomodo sint haec opera.

"Vel tu primus ingredere aedes habitantibus commodas, 275

"Inferque te procis; ego autem relinquer hīc:

"Sive vis, mane; ego verō ibo prae:

"Neque tu morare, nē quis te extrā conspicatus

"Vel percutiat, vel pellat; haec te considerare jubeo."

Huic autem respondit deinde patiens nobilis Ulysses: 280

"Cognosco, sapio; haec jam intelligenti praecipis:

"Sed i prae, ego autem relinquer hīc,

"Non enim omninō plagiarum inscius sum, neque ictuum,

"Patens mihi animus, quoniam mala multa passus sum

"Undis et bello; cum illis et hoc quoque fiat. 285

Ver. 271. — ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἱταίρην.] Ita suprā 9, 99.

Φέριγγος 9', ἣ δαιτὶ ἐπιτόκος ἱστί θάλειρ.

Et infrā 6', 450.

Μελῶν καὶ φέριγγος· τὰ γάρ σ' ἀναθήματα δαιτός.

"Εὐκαὶ καὶ Ὀμηροῦ διατηρῶν τὴν ἀρχαίαν τὴν ἑλληνικὴν παραδόξωσιν, λίγην·" Φέριγγος 9', "ἣν δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἱταίρην." Ὡς καὶ αὐτὸς ἰωχουμένους χρονοῖσιν οὕτως τῆς τέχνης. Ἦν δ', ὡς ἴσκει, οὕτως νομομαίνας· πρῶτον μὲν ἴσως ἵκαστος τὸν ἐξ ἡμῶν καὶ πλάκωσιν ἔργων μιν ἱστῶν λαφύων τῆς ἕξουσι καὶ τῆς ἀνοήμων, τὴν Μουσικήν· ἴδ' ὅτι τὴν αὐθάδως ἀγαθὴν. Περικλεμένης γὰρ τὴν στυγνότητα, κατὰ ἀρετήν καὶ χάριν ἰλασθῆναι. Athenaeus, lib. XIV. cap. 6. Ubi notandum, Athenaeum hic legimus, Φέριγγος 9', ἣ δαιτὶ, ἔτι. Quo modo citat et Scholiastes in Pindar. Meteor. Od. IX. ver. 18. ex 9', ut videtur,

suprā 99. Vide et infrā ad ver. 385. item suprā ad 4, 152.

Ver. 276. Δύσεο.] Vide ad II. i, 109.

Ver. 279. Ἡ βάλῃ, ἢ ἐλάσῃ.] Τὸ δὲ, "ἢ βάλῃ, ἢ ἐλάσῃ," τινεῖσιν ἰγγὺς σύφη, δια- "φραδὲν ἐπιτήρησιν ἡλδοῦν." Eustath. Vide ad II. 4, 86.

Ver. 281. — τὰ γε δὴ νοέοντι κελεύεις.] Ita restituit Barnesius ex Eustathii commentariis, et ex Odys. 4', 136. et 4', 193. ubi Vulgati hoc modo legunt. Cumque Barnesio facit et MS. à Tho. Bentleio collatus, Vulgg. hic, τὰ γε δὴ φρονέοντι κελεύεις. Quod propter praecedentem φρονέω min⁹ placet. Porro apud Eustathium legitur τὰδε δὲ.

Ver. 283. Οὐ γάρ τι πληγίων ἀδαήμων.] Vide ad II. 4, 344. et 4, 11.

Ver. 284. Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα.] Δουκὶ δὲ καὶ ἡμισυρία ἢ στείλῃσιν, ἀπείρῃ τις ἴσως. Aristot. Ethic. Nicom. lib. III. cap. 11.

Ver. 285. — μετὰ καὶ.] Al. μετὰ δὲ,

Γαστέρα δ' οὐπως ἐστὶν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν,
 Οὐλομένην, ἣ πολλὰ κὰκ ἀνθρώποισι δίδωσι·
 Τῆς ἔνεκεν καὶ νῆες εὐζυγοὶ ὀπλίσσονται

Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι.

“Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον” 290

Ἄν δὲ κύων κεφαλὴν τε καὶ οὔατα κείμενος ἔσχεν.

Ἄργος Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς

Θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱρὴν

᾿Ωχετο· τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες

Δίγας ἐπ' ἀγροτέρας, ἥδ' ἐπρόκας, ἥδ' ἐλαγμούς. 295

Δὴ τότε κεῖτ' ἀποθέςτος, ἀποιχομένοιο ἄνακτος,

Ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἣ οἱ προπάροιθε θυράων,

Ἡμιόνων τε, βοῶν τε, ἄλλης κέχυτ'· ὅφρ' ἂν ἄγοιεν

Δμῶες Ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρήσοντες·

Ἐνθα κύων κεῖτ' Ἄργος, ἐνίπλειος κυνοραϊστέων. 300

Δὴ τότε γ', ὥς ἐνόησεν Ὀδυσσεύς ἐγγὺς ἵοντα,

“ Ventrem autem haudquaquam licet abscondere avidum,

“ Perditum, qui multa mala hominibus dat :

“ Cujus gratiā et naves bonis-transtis-instructae armantur,

“ Pontum super infructuosum, mala inimicis ferentes.”

Sic hi quidem talia inter se dicebant :

290

Canis autem caputque et aures jacens erexit

Argus Ulyssis malorum-patientis, quem scilicet quondam ipse

Nutrivit quidem, non verò eo fructus est ; prius nempe in Ilium sacrum

Ivit : hunc autem antea ducere-solebant juvenes viri

Capras in sylvestres, et cervos, et lepores.

295

Tunc demum jacebat neglectus, absente domino,

In multo stercore, quod ei ante fores

Mulorumque, boumque, abundè fusus erat ; donec auferrent

Servi Ulyssis praedium magnum stercoraturi :

Illic canis jacebat Argus, plenus ricinorum.

300

Tunc demum, ut agnovit Ulyssem propè existentem,

Ver. 286. Γαστέρα δ' οὐπως ἐστὶν ἀποκρύψαι.]
 Ὁμήρου λίγαντος. “ Γαστέρα δ' οὐπως ἐστὶν ἀπο-
 “ κρύψαι μεμαυῖαν, Οὐλομένην, &c.” Εὐριπίδης
 σοῖτι

“ Νικᾷ δὲ χρεῖα μὲν κακῶς ε' ἰλουμένη

“ Γαστῆρ, ἀφ' ἧς δὲ πάντα γίνονται κακὰ.”

Clemente Alexandr. Strom. VI.

Ubi notandum pro ἀποκρύψαι, citasse Cle-
 mentem, ἀποκρύψαι. Ita supra ἡ, 216.

Οὐ γὰρ τι συνηρῇ ἰσὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
 Ἐπίτε, ἣ ε' ἰστίλειον ἰσὶ μύσασθαι ἀνάγκη.

Porro haud dissimiliter Seneca ; “ Cum ven-
 “ tre humano tibi negotium est : nec rati-
 “ onem patitur, nec aequitate mitigatur, nec
 “ ullā prece flectitur populus esuriens.”
 De Breuitate Vitae, § 18. Ubi hunc Homeri
 locum citat Lipsius.

Ver. 288. — ὀπλίσσονται.] MS. à Tho.
 Bentleio collatus legit ὀπλίζονται. Quae et
 potior videtur lectio.

Ver. 292. — ἦ ῥά.] Quem scilicet —

Ver. 293. Θρέψι μὲν, οὐδ' ἀπόνητα.] Vide
 infra ad ver. 313.

Ver. 296. — ἀποιχομένοιο ἄνακτος.] Al.
 ἀποιχομένου Ὀδυσσῆος.

Ver. 299. — κοπρήσοντες.] Apud Ety-
 mol. Mag. notante Barnesio, κοπρήσαντες.
 Quod ex analogiā antepenultimam corri-
 pere debet. Vide ad Il. ε, 140.

Ver. 300. — ἐνίπλειος κυνοραϊστέων.] Κυνο-
 ραῖσται δὲ — οἱ τοὺς κύνας ῥιόντες· ἔξ οὗ κατὰ
 διάλειον καὶ παραγωγὴν τὸ ραῖζιον γίνεται· ἀφ'
 οὗ καὶ θυμοραϊστής, ἀναλόγως τῷ κυνοραϊστέῳ.
 Λέγονται δὲ οὗτοι καὶ κρέτασις παρὰ τοῖς ὕστερον.
 Eustath. Caeterum Vulgati hic habent κυνο-
 ραῖστων· Barnesius autem edidit κυνοραϊστέων.

Οὐρῇ μὲν ῥ' ὄγ' ἔσθνε, καὶ οὐατα κάββαλεν ἄμφω
 Ἄσπον δ' οὐκ ἔτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος
 Ἐλθέμεν· αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,
 ῥεῖα λαβὼν Εὐμαιον· ἄφαρ δ' ἐρεείνετο μύθῳ· 305

Εὐμαί, ἧ μάλα θαῦμα, κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ,
 Καλὸς μὲν δέμας ἐστίν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφα οἶδα,
 Εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε δέειν ἐπὶ εἶδει τῷδε,
 Ἥ αὐτως, οἷοί τε τραπεζῆς κύνες ἀνδρῶν
 Γίγνont', ἀγλαΐης δ' ἔνεκεν κομέουσιν ἄνακτες. 310

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 Καὶ λίην ἀνδρός γε κύων ὅδε τῆλε θανόντος.
 Εἰ τοῖόςδ' εἴη ἡμὲν δέμας, ἦδὲ καὶ ἔργα,
 Οἷόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 Αἴψα κε θήσαιο, ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκήν· 315
 Οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
 Κνωδαλον, ὅττι ἴδοιτο· καὶ ἔχνεσι γὰρ περιγῆδη·

Cauda quidem iste adulatus est, et aures dejecit ambas :
 Prope autem non amplius tum potuit suum dominum
 Venire : at ille seorsum conspicatus absternit lachrymam,
 Facile latens Eumaeum ; statim autem interrogabat sermone ; 305
 " Eumaeae, certè omnino miraculum, canis hic jacet in fimo ;
 " Pulcher quidem corpore est, at hoc non certò novi,
 " An utique et velox fuerit ad-currendum, cum formà hâc,
 " An nullius-pretii, quales scilicet mensales canes virorum
 " Sunt ; deliciarum verò gratiâ nutriunt domini." 310
 Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce ;
 " Et sanè viri canis hic est procul mortui.
 " Si talis esset nunc et corpore, atque etiam operibus,
 " Qualem ipsum ad Trojam profectus reliquit Ulysses,
 " Statim admirareris, conspicatus velocitatem et robur : 315
 " Nequaquam enim effugiebat densae in profunditatibus sylvae
 " Fera, quamcunque vidisset ; et vestigiis enim perquam-sciebat :

Ver. 302. — ῥ'.] *Ut solent canes.* —

Ver. 304. — αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ. Εἰ δὲ καὶ ὁ Πηνελόπεια, εἰς ἡμέραν τὸ παρὰ προσδοκίαν, ἰδὼν αὐτὸν. Ὁ γὰρ Ὀδυσσεύς τοῦ μὲν κυνὸς θανόντος ἐξιδάκρυσε, τῇ δὲ γυναίκει κλειούσῃ παρακαθήμενος [infra σ', 209. 211.] οὐδὲν ἰσχυρὸν τοιοῦτον ἐνταῦθα μὲν γὰρ ἀφίκτο τῇ λογισμῷ τὸ πάρος ὑπερχίρειον ἔχων καὶ πραγματικῶς ἐπὶ τῇ λαίῳ, μὴ προσδοκῆσας, ἀλλ' ἐξαίφνης διὰ τὸ παραδόξον ἐπίσπεσε. Plutarch. de Animi Tranquillitate.

Ver. 305. — μύθῳ.] *Al. μύθον.*

Ver. 308. Εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θείων ἐπὶ εἶδει τῷδε.] Sic infra ver. 454.

— οὐκ ἔρα σοί γ' ἐπὶ εἶδει καὶ φέρεις ἦσαν.]

Ver. 313. Εἰ τοῖόςδ' εἴη.] *Cum talis,* inquit Spondanus, " jam esset tunc canis iste, " cur antea dixit Poeta Ulysses eo non

" fuisse usum ? quod ego ad inhabilitatem " canis puto referendum : ait enim [suprà " ver. 293.] Ἐρίψι μὲν, οὐδ' ἀπύνητο." Atqui non indicat istud " οὐδ' ἀπύνητο." Ulysses nuncquam omnino fuisse usum, sed parum frutum ; quippe qui, simul primum ut canis corporis istam speciem cursusque velocitatem attigisset, ad bellum Trojanum digressus est. Ita supra σ', 120.

Μῦθον ἴμ' ἐν μεγάροισι τιπὼν λίσσιν, οὐδ' ἀπύνητο.

Ver. 317. Κνωδαλον.] Κυρίως μὲν τὸ θαλάσσιον θηρίον, τὸ πῦτος· νῦν δὲ θηρίον ὑπὸ κυνὸς ἁλισκόμενον. Schol.

Ibid. — ὅττι ἴδοιτο.] Τὸ δὲ " ὅττι ἴδοιτο " κριτικὸν φασὶ γράφειν, " δίοιτο," ἵνα λίγη ὥς οὐκ ἐξίφηνεν αὐτὸν θηρίον, ὅτι ἂν δίοιτο. τουτίστι δῖοναι. — Τὸ γὰρ, " ἴδοιτο " περιειρημὸς κυνὸς

Νῦν δ' ἔχεται κακότητι· ἀναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης

"Ωλετο· τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδείς οὐ κομίουσι.

Δμῶες δ', εὐτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατίωσιν ἀνακτες,

320

Οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἐβέλουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι·

"Ημισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνονται εὐρύσπα Ζεὺς

Ἀνέρος, εὐτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἤμαρ ἔλῃσιν.

"Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὐ ναιετάοντας·

Βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγαπούς.

325

"Αργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μίλανος θανάτοιο,

Αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐυκοστῇ ἐνιαιτῇ.

Τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδῆς

Ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην· ὅκα δ' ἔπειτα

Νεῦσ' ἐπὶ οἱ καλέσας· ὁ δὲ, πακτῆρας, ἔλε δάφρον

330

Κείμενον, ἐνθάδε δαιτρός ἐφίζεσκεν, πρὶα πολλὰ

" Nunc autem tenetur malo : dominus nemp̄ ejus seorsum à patriâ

" Perit ; hunc verò mulieres negligentes non curant.

" Servi nemp̄, quandò non amplius imperant domini,

320

" Non diutius postea volunt justa operari :

" Dimidium enim virtutis aufert latè-sonans Jupiter

" Viro, quandò ipsum servilis dies corripuerit."

Sic locutus, intravit aedes habitantibus commodas :

Ivit autem rectà per-domum ad procos illustres.

325

Argum verò deindè fatum occupavit atrae mortis,

Statim ut-viderat Ulyssem vigesimo anno.

Longè autem primus vidit Telemachus deo-par

Venientem per domum subulcum ; celeriterque deindè

Innuìt ad se vocans : ille autem, ubi-circumspexisset, cepit sedentē

330

Jacentem, ubi coquus insidere-solebat, carnes multas

τὴν ἰχθυοειδῆ (φασί) αἰσθέναι. Eustath. Atque istâ ratione aptius cohaerebit sequens, καὶ ἰχθυοὶ γὰρ περιβῆν.

Ver. 320. — εὐτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατίωσιν ἀνακτες.] Sic apud Terentium :

— foras simul omnes prorunt se, Abeunt lavatum, perstreput ; ita ut fit, domini ubi absunt.

Eunuch. Act. III. Scen. V. ver. 51.

Ver. 322. "Ημισυ γὰρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνονται.] Οὐ γὰρ ὕμιν εἶδεν ψυχῆς δούλης· οὐδ' ἔτι γὰρ οὐδ' ἔτι πιστεύουσιν αὐτοῖς τὸν νῦν κακῆταιον. "Ὅ δὲ σεφάτατος τῶν πεινῶν φησὶν· " "Ημισυ γὰρ τ' ἰού ἀπαμείνεται εὐρύσπα Ζεὺς Ἀνδρῶν, εὐτ' ἂν κατὰ δούλιον ἤμαρ ἔλῃσιν." Athenæus, lib. VI. cap. 18. Ubi notandum quod jam legimus "Ημισυ γὰρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνονται, legisse Athenæum, "Ημισυ γὰρ τ' ἰού ἀπαμείνεται· quo modo citat et Plato de Legibus, lib. VI.

Ὅστις δουλίῃ κεφαλὴ ἰσθία σφύρειν,

'Αλλ' αὖτ' ἐσθλὴν,

Theogn. Gnôm. ver. 585.

Ibid. — ἀρετῆς.] Τῆς ἰκανοῦς πρὸς τὰ ἔργα ἰσχυρῆς. Schol.

Ver. 323. Ἀνέρος, εὐτ' ἂν μιν.] Apud Athenæum et Platonem, locis suprâ citatis, Ἀνδρῶν, εὐτ' ἂν δῆ.

Ver. 326. "Αργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν.] Φασὶ δὲ οἱ Παλαίαι ὡς εἰσῆλθεν αὐτῷ ταχὺ ὁ "Αργεὺς ὅφ' ἰδοῦναι τῆς ἐπὶ τῇ ἀναγνωσεμῇ. Eustath.

Ver. 327. — ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐνιαιτῇ ἐνιαιτῇ.] Ζῆ δὲ τῶν λακωνικῶν νυνὶ ἐ μὲν ἄρῃσιν ἔτη δίκαι· ἡ δὲ θῆλια περὶ ἔτη δάδικαι. Τῶν δὲ ἄλλων νυνὶ αἱ σπλίνται περὶ ἔτη τισταρακαίδικαι, ἡ σπινταλδικαι· ἵνα δὲ καὶ εἰπωσι. Διὸ καὶ "Ὁμηρον τινὲς εἰσὶναι ἰσθίῳ σφύρειν τῇ ἐκαστῇ ἵτα ἀποδιδόντα τὸν νῦν τοῦ Ὀδυσσεύς. Aristot. de Hist. Animal. lib. VI. cap. 20. Apud Elianum autem Canes ultra annos quatuordecim vivere negantur. Καὶ βίος φασὶ μακιστος τισταρα καὶ δίκαι τὰ ἔτη· Ἀργεὺς δὲ ὁ Ὀδυσσεύς, καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἱστορία εἰσιν αἰδία Ὀμήρου ἵνα. De Animal. lib. VI. cap. 40.

Ver. 331. — ἰσθία.] Ita edidit Barncsius. Rectè, ut opinor. Vulg. ἵστα δὲ. Cæ-

Δαίομενος μνηστῆρσι, δόμον πάτα δαιτυμένοισι
 Τὸν κατήθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
 Ἀγτίον· ἔθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφίξετο· τῷ δ' ἄρα κήρυξ
 Μοῖραν ἰλὼν ἐτίθει, κανέου τ' ἐκ σίτον αἶρας. 335
 Ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσειτο δώματ' Ὀδυσσεύς,
 Πταχῶ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος, ἥδ' ἔγροντι,
 Σκηπτόμενος· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔστο·
 Ἴζε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων,
 Κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίῳ, ὃν ποτε τέκτων 340
 Εἰσσειν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάβμην ἴθυε.
 Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἱ καλέσας προσέειπε συζῶτην,
 Ἄρτον τ' οὔλον ἰλὼν περικαλλέος ἐκ κανέου,
 Καὶ κρέα, ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι·
 Δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων· αὐτόν τε κέλευε, 345
 Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐπιχορμόμενον μνηστῆρας·
 Αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχηρμένῳ ἀνδρὶ προῖκτη.

Dividens procis, in domo convivantibus :

Hanc deposuit ferens ad Telemachi mensam

Ex-adverso ; ibi utique ipse sedit ; ei autem deinde praeo

Partem sumptam apposuit, ex canistroque panem sublatus.

335

Prope autem post illum ingressum-ibat aedes Ulysses,

Mendico misero similis, et seni,

Baculo innitens ; turpia autem circum corpus vestimenta indutus erat :

Sedebat autem super fraxineum limen intra fores,

Acclinatus post Cyparissino, quem quondam faber

340

Poliverat scite, et ad perpendiculum exegerat.

Telemachus verò ad se vocatum allocutus est subulcum,

Panemque totum ubi-sumsisset perpulchro ex canistro,

Et carnes, quantum ei manus capiebant comprehendenti ;

“ Da hospiti haec ferens, ipsumque jube

345

“ Mendicare penitus omnes adeuntem procos :

“ Pudor autem non est bonus indigenti viro mendico.”

terum infra ver. 334. rectius videtur ἰδα M. Quanquam et ibi edidit *Barnesius*, legendumque omnino contendit, ἰδαδ'.

Ver. 334. — ἰδα δ' ἄρ'.] *Al.* ἰδα τις.

Ibid. — ἰφίξτε.] *Al.* ἰφίξτε.

Ver. 335. — ἰνίθι.] *Scholias* legat *προῖδιν*.

Ver. 336. — ἰδύσειτο.] *Al.* ἰδύσειτο, et ἰδύσειτο.

Ver. 339. — ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ.] Ἀφελίας δ' ἀρκυῖα ἰε μελίας οὐδοῦ, καὶ ἰε Κυπαρισσίου σταθμῷ· τὰ δὲ γὰρ τοῦ Μινιάδου, [suprà δ', 46.] διὰ τὴν Ἑλένην, ἔχει Φρυγίας τευφῆς. *Eustath.* Vide suprà ad ver. 266.

Ver. 343. Ἄρτον τ' οὔλον ἰλὼν.] Ita ex Veterum Exemplarium nonnullis et ex utrâque *Eustathii* editione restituit *Barnesius*, ut vocula scilicet “τι” ad sequentem “Καὶ κρέα” referatur. Atque hoc modo legit M^S. a

Tho. Bentleio collatus. *Henricus Stephanus* autem edidit Ἄρτον δ' οὔλον ἰλὼν· itaque videtur accepisse, ac si hae voces *Telemachi* orationem inchoarent: Quod, ut rectè notavit *Barnesius*, ferri omnino nequit.

Ver. 344. Καὶ κρέα.] *Al.* Καὶ κρέας.

Ibid. — ἀμφιβαλόντι.] *Al.* ἀμφιβαλόντι.

Ver. 347. Αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχηρμένῳ ἀνδρὶ προῖκτη.] Sic infra ver. 578.

κακὸς δ' αἰδοῖς ἀλάνης.

Similiter apud *Livium* ; “ Pessimus quidem “ pudor est — paupertatis.” lib. XXXIV. § 4. Τί οὖν, Ὁμήρῳ οὐ πιστεύεις καλῶς λίγιν, λίγοντι ὅτι, “ Αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχηρμένῳ “ ἀνδρὶ παρῖναι ;” Ἐργῷ, ἴφθ. Ἐπειθ' ἄρα, ὥς ἴσμεν, αἰδῶς οὐκ ἀγαθὴ, καὶ ἀγαθὴ. *Plato* in *Charmide*.

"Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν,
 Ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τηλέμαχος τοι, ξεῖνε, διδοῖ τάδε, καὶ σε κελεύει 350
 Αἰτίζειν μάλα πάντα· ἐποικχόμενον μνηστῆρας·
 Αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθὴν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτη.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
 Καὶ οἱ πάντα γένοιθ', ὅσσα φρεσὶν ἤσι μενοινᾷ. 355
 Ἥ ῥα, καὶ ἀμφοτέρησιν ἰδέξατο, καὶ κατέθηκεν
 Αὔθι, ποδῶν προπάροιθεν, ἀεικελῆς ἐπὶ πῆρης.
 Ἦσθιε δ', ὡς ὅτ' αἰοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν,
 Εὖθ' ὃδ' ἰδειπνήκει, ὁ δ' ἐπαύσατο Δεῖος αἰοιδός.
 Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'· αὐτὰρ Ἀθήνη, 360
 Ἄγχι παρισταμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
 Ὠτρυν', ὡς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγέροι,
 Γνοίη θ', οἳ τινὲς εἰσὶν ἐναΐσιμοι, οἳ τ' ἀθεμιστοί·

Sic dixit : ivit autem subulcus, postquam sermonem audivisset,
 Et propè stans verbis alatis allocutus est ;

" Telemachus tibi, hospes, dat haec, et te jubet 350

" Mendicare, penitus omnes adeuntem procos :

" Pudorem autem non bonum dicit esse viro mendico."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses ;

" Jupiter rex, fac Telemachum mihi inter viros beatum esse :

" Et ei omnia fiant, quaecunque mente suâ agitât." 355

Dixit, et ambabus accepit, et deposuit

Ibidem, pedes ante, turpi super perâ.

Comedebat autem, quamdiu cantor in aedibus canebat ;

Quando ille coenaverat, tum cessavit divinus cantor.

Proci verò tumultuati sunt per aedes : at Minerva, 360

Propè astans, Laërtiadem Ulyssem

Concitavit, ut panes à procis colligeret,

Cognosceretque, quinam essent justî, quique injusti :

Αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ πειρημένον ἄνδρα κομίζει·
 Αἰδώς, ἢ τ' ἀνδρὸς μέγα εἶναι ἢδ' εἶναι.

Hesiod. "Eργ. καὶ Ἡμῖ. I. 315.

Vide ad II. α. 45.

Ibid. et ver. 352. — προΐκτη.] Μισαίτη, παρὰ τὸ ἰκτινύν καὶ πρῶσαιτῖν. Schol. Porro Plato, loco jam suprâ citato, pro προΐκτη, hic legit παραίτη. Quo modo et in pluribus Codicibus scriptum reperit Tho. Bentleius. Verisimilior tamen ideò videtur vulgata Lectio, quia, ubi repetitur hæc Telemachi oratio infrâ ver. 352. iterum legitur προΐκτη, nec mutandi ullus est locus :

Αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθὴν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτη.

Ver. 358. — ὡς ὅτ'.] Μίχνης vñ. Schol. Τὸ δὲ "ὡς ὅτ' αἰοιδὸς αἰδεῖται" ἀπὸ τοῦ, ὡς ὅταν. Eustath. Cæterum MS. à Tho. Bentleia collatus habet ὡς

Ver. 359. — ἐπαύσατο.] Ἀλ. ἐπαύσατο.

Ver. 360. Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'.]

Fit strepitus tectis. — Xen. I, 729.

Porro Eustathius hæc cum versu præcedenti connectit : "Ὡς δὲ ὁ Δεῖος αἰοιδὸς ἐπαύσατο, τότε δὴ ὁμάδησαν μὲν οἱ μνηστῆρες. Et paulò inferius : Πανσπεμνὺν δὲ τοῦ αἰοιδῶ, ὁ ἐπὶ τῆς βροντῆς ὁμάδος. Sed, ut opinor, minus rectè ; quia iisdem verbis novam periodum sæpiùs alibi inchoat Poeta : Vide suprâ ad α. 365. ὧ, 768. et infrâ ad ς', 398.

Ibid. — αὐτὰρ Ἀθήνη.] Ἰερῶν δὲ ὡς καὶ νῦν Ἀθηναῖς ἢ τὸν Ὀδυσσεῖα ἐστρέψασα ἰταλίστην, ἢ παρ' αὐτῷ ἰσὶ φρίττειν ἢ στοχασμένην κερὶν εἶναι ἄρτι τοῦ ταιούτου ἔργου, ἰγχιμῆι τῇ πρᾶξι. Eustath.

Ver. 362. — πύρνα.] Πύρνα εἰρία. Schol.

- Αλλ' οὐδ' ὥς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσῃν κακότητος.
 Βῆ δ' ἴμεν αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ἕκαστον, 365
 Πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὥς εἰ πτωχὸς πάλαι εἴη.
 Οἱ δ' ἑλαίροντες δίδοσαν, καὶ ἰθάμβεον αὐτόν·
 Ἀλλήλους τ' εἶροντο, τίς εἴη, καὶ πόθεν ἔλθοι.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
 Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης, 370
 Τοῦδε περὶ ξείνου· ἦ γάρ μιν πρόσθεν ὅπαπα.
 ἥτοι μὲν οἱ δεῦρο συζῶτης ἡγεμόνευεν·
 Αὐτὸν δ' οὐ σάφα οἶδα, πόθεν γένος εὐχεται εἶναι.
 "Ὡς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἔπεισιν νείκεσσε συζῶτην·
 "Ὡ ῥίγνῳτε συζῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλινδε 375
 ἤγαγες; ἦ οὐχ ἄλλῃς ἡμῖν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι
 Πτωχοὶ ἀνιηροὶ, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες;
 ἥ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοντον κατέδουσιν ἄνακτος
 Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι; σὺ δὲ καὶ ποθὶ τόνδ' ἐκάλεσσας;

Sed neque sic quenquam exemptura erat malo.

Perrexit autem *is* ire petiturus dextrorsum à viro quoque, 365
 Undique manum porrigens, tanquam si mendiculus olim fuisset.

Hi verò miserantes dabant, et admirabantur ipsum;

Alique alios interrogabant, quisnam esset, et undè venisset.

Inter hos autem et locutus est Melanthius, custos caprarum;

"Audite me, proci inclytae reginae,

"De hoc hospite; profectò enim antea ipsum vidi. 370

"Profectò quidem ei huc subulcus dux-erat.

"Ipsum autem non apertè scio, undè *se* genere profiteatur esse."

Sic dixit: Antinous autem verbis objurgavit subulcum:

"O notissime subulce, cur verò tu hunc in-urbem 375

"Duxisti? an non satis nobis erronei sunt et alii

"Mendici molesti, conviviorum contaminatores?

"An parvi-pendis, quòd tibi victum comedant domini!

"Hic congregati? tu autem etiam alicundè hunc vocasti?"

Ver. 365. — [ἴμιν.] *Al.* ἴμιν'.

Ibid. — [ἰδιῆμα.] Ἀπὸ τοῦ διχτοῦ μίρου. Schol. "Ἡ ἀντὶ τοῦ ἰδιῆμας" οὐ πρὸς σαφήνεια ἰσχυρίζεται τὸ "ὥς εἶτε πτωχὸς πάλαι εἴη." *Eustath.* Priorem veriorē esse explicationem liquet ex aliis locis ubi hanc vocem usurpat Poeta. Vide ad *Il.* d, 597. et ἔ, 184.

Ver. 366. — [ὥς εἰ.] *Ita* Henricus Stephanus et Barnesius. *Al.* ὥς.

Ver. 375. Ὡ ῥίγνῳτε συζῶτα.] *Al.* Ὡ ἀρίγνῳτε.

Ver. 376. — ἦ οὐχ ἄλλῃς.] Vocula ἦ οὐχ hic, uti rectè notavit Barnesius, in unam syllabam coalescunt. Pronunciabatur scilicet ἦνυχ ἄλλῃς. Vide ad *Il.* i, 349. et i, 533.

Ibid. — ἡμῶν ἀλήμονες.] Τοῦ δὲ "ἡμῶν" σσστήλῃ μὴ τὴν λήγουσαν, περιεσφῇ δὲ τὴν ἀρχουσαν λέγουσαν ἑλληνιστικῇ, κατὰ πᾶν καὶ ἄλλῃ.

Tom. II.

χοῦ ἰσότητος. *Eustath.* Vide suprā ad S', 569. et π', 372.

Ver. 378. Ἡ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοντον ἔσ.] "ὄνοσαι, οὐν ἀντὶ τοῦ ὠφιλῆ. Schol. *Eustathius* aliter: Τὸ δὲ "Ἡ ὄνοσαι" ἀντιτίθεται ἰσῇ, ἀντὶ τοῦ, ἦ μίμῃ, ἡμῶν δηλαδὴ, ἦ τοῖς ἀλλήτοις, ἢ μὴ βροτοῖς οὖσι. μηδὲ δαπανῆσαι εἰς δαπάνης τὰ τοῦ οἴκου τῶν σῶν διαποτῶν; καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἰσῆτος ἄγχις τ. ὅς ἐξολογώμενοι καταφαγομένους ἰσῆτας; Καὶ ἰσῆτιν ἰσῆτας ἰσῆτας πρὸς τὸ (suprā i, 379.) "Ἄλλ' οὐδ' ὥς εἰ ἰσῆτας ὀνίσσασθαι κακότητος." Ita illi. Rectius autem (ut opinor) cum Barnesio interpretèris, "An parvi pendis;" vel, "An pro nihilo ducis, domini tui bona "absumi ἔσ.?" Vide suprā ad i, 379. S', 239. item *Iliad.* d', 539. i, 164. ἔ, 439.

Ibid. — κατέδουσιν.] *Al.* κατέδωμι.

Ver. 379. — ποθί.] *Al.* ποθί.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα· 380
 Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὰς ἴδ' ἀγορεύεις·
 Τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
 Ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν, οἳ δημοσουργοὶ ἔασιν;
 Μάντιν, ἣ ἱητῆρα κακῶν, ἣ τέκτονα δούρων,
 ἥ καὶ Δέσπιν ἀοιδόν, ὃ κεν τέρπησιν ἀείδῃ; 385
 Οὗτοι γὰρ κλητοὶ γε βροτῶν ἐπ' ἀπείρουα γαῖαν·
 Πτωχὸν δ' οὐκ ἂν τις καλεῖοι τρύζοντά ἐ αὐτόν.
 Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς πέρι πάντων εἰς μοηστήρων
 Δμωσὶν Ὀδυσσῆος, πέρι δ' αὐτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἔγωγε
 Οὐκ ἀλέγω, εἴως μοι ἔχέφρων Πηνελόπεια 390
 Ζῶει ἐνὶ μεγάροις, καὶ Τηλέμαχος Δισειδῆς.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' α·
 Σίγα, μή μοι τοῦτον ἀμείβεο πόλλ' ἐπέεσσιν·

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce :

380

"Antinoë, non quidem bona, etiamsi eximius sis, dicis :

"Quis enim demum hospitem vocat aliundè ipse ubi-adierit,

"Alium scilicet, nisi eorum aliquem, qui publici-operarii sunt ?

"Vatem, vel medicum malorum, vel fabrum lignorum,

"Vel etiam divinum cantorem, qui delectet canens ?

385

"Hi enim vocati utique hominum in immensâ terrâ :

"Mendicum autem nemo vocaret attritum seipsum.

"Sed semper difficilis super omnes es procos

"Servis Ulyssis, præcipue verò mihi : at ego

"Non curo, quamdiù mihi prudens Penelope

390

"Vivit in aedibus, et Telemachus deo-par."

Illum autem rursus Telemachus prudens contrâ allocutus est :

"Tace, nè mihi hunc vicissim-compella multum verbis :

Ver. 382. Τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν.] Aristoteles de Republ. lib. VIII. cap. 3. verum hunc (notante Barnesio) legit, aut fortè memoritèr citat, hoc modo :

'Ἀλλ' οἷα μὲν γ' ἴσ'τι καλεῖν ἰσ'τ' αἰεὶ δαίτα θαλίην.

Vide infra ad ver. 385.

Ver. 384. Μάντιν, ἣ ἱητῆρα κακῶν, — ἥ καὶ Δέσπιν ἀοιδόν.] Similitèr ferè Empedocles apud Clementem Alexandrinum, Strom. IV.

Εἰς δὲ τέλος, μάντις τε καὶ ὑποπόλιος καὶ ἱητρός, καὶ κρείμμι ἀνθρώπων ἱαχύνουσι πύλοντας.

Cæterum MS. à Tho. Bentleio collatus hic legit, Μάντιν γ', ἣ ἱητῆρα κακῶν. Al. Μάντιν, ἣ ἱητῆρα νόσων.

Ver. 385. ἥ καὶ Δέσπιν ἀοιδόν, ὃ κεν τέρπησιν.] Καὶ τὴν μουσικὴν οἱ πρότερον εἰς παιδείαν ἵστασαν, οὐχ ὡς ἀναγκαῖον· οὐδὲ γὰρ ἱχθυοῦντων οὐδ' ὡς χρησίμοι, ὥσπερ τὰ γέγραμματα πρὸς χρηματισμὸν, καὶ πρὸς οἰκονομίαν, καὶ πρὸς μάθειν, καὶ πρὸς πολιτικὰς πράξεις πολλὰς — οὐδ' αὖ καθάπερ ἡ γυμναστική, πρὸς ὑγίαν καὶ ἀλκὴν οὐδέτερον γὰρ τοῦτον ὁρμητὸν γυγνόμενον ἐν

τῆς μουσικῆς. Αἰστανται τοῦτον πρὸς τὴν ἐν τῇ σχολῇ διαγωγὴν εἰς ὅτι καὶ φαίνονται παρὰ γοντίς αὐτὴν. Ἦν γὰρ εἶναι διαγωγὴν εἶναι τῶν λιυθῶν, ἐν ταύτῃ σάττονται. Διότι ὁμοῦ οὗτοι εἰσὶν οἱ αἰσῆσι. "Ἀλλ' οἷα μὲν γ' ἴσ'τι "καλεῖν ἰσ'τ' αἰεὶ δαίτα θαλίην." Καὶ οὗτα πρὸς πῶν, ἱέρους ἐπὶ, "Οἱ καλεῖσιν ἀοιδόν (φῆσιν) "ὃ κεν τέρπησιν ἀείδων." Aristot. de Republ. lib. VIII. cap. 3.

Ibid. — ὃ κεν τέρπησιν.] Al. ὃς ἀν τέρπησιν.

Ibid. — τέρπησιν αἰδων.] Apud Aristotelem, loco jam supra citato, τέρπησιν ἀείδων.

Ver. 387. — καλεῖοι.] Al. καλεῖται.

Ibid. — τρύζοντά ἐ αὐτόν.] Ita edidit Barnesius ex Apollonio περὶ Συναέξεως. lib. 2. Rectè, ut videtur. Vulg. ἱαυτόν. Vide ad Il. ε', 551. Al. τρύζοντα ἐν οἴκῳ.

Ver. 389. Δμωσὶν.] Al. Δμωσὶ δ'.

Ver. 393. Σίγα, μή μοι ἔξ.] Legitur, notante Eustathio, et Ἄττα, μή μοι. "Malè "tamen," inquit Barnesius, "Quandoquidem dem Ultima τοῦ Ἄττα brevis est." Sed et quâ ratione etiam extra Cæsuras produci

- Ἀντίνοος δ' εἴωθε κακῶς ἐρεθίζεμεν αἰεὶ
Μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἵποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους. 395
- Ἥ ῥα, καὶ Ἀντίνοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντίνε, ἧ μιν καλὰ, πατὴρ ὥς κῆδαι υἱός·
Ὅς τὸν ξεῖνον ἄναγκας ἀπὸ μεγάρου διέσθαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.
Δός οἱ ἐλάν· οὐ τοι φθονῶ· κέλομαι γὰρ ἔγωγε· 400
Μῆτ' οὖν μητέρ' ἐμὴν ἄζευ τόγε, μήτε τίς ἄλλον
Δμῶν, οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσεὺς Δείδιο.
Ἄλλ' οὐ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
Αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλει, ἢ δόμεν ἄλλῳ.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπε· 405
Τηλέμαχ', ὑφαγόρη, μῖνος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες;
Εἴ οἱ τόσσον ἅπαντες ὀρέξειαν μνηστῆρες,
Καὶ κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.
Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ θεῖον ἐλάν ὑπέφηνε τραπέζῃ

- "Antinous autem consuevit malè irritare semper
" Verbis asperis, incitatur etiam alios." 395
Dixit, et Antinoum verbis alatis allocutus est:
"Antinoë, profectò me benè curas, pater uti filium,
" Qui hospitem jubes à domo pellere
" Verbo violento: nè istud deus perfecerit.
" Da ei aliquid sumptum; non tibi invidio; jubeo enim ego: 400
" Neque itaque matrem meam verere hâc-in-re, neque quicquam alium
" Servorum, qui in aedibus sunt Ulyssis divini.
" Sed non tibi tale in pectoribus cogitatum:
" Ipse enim comedere multò mavis, quàm dare alii."
Illum autem rursus Antinous respondens allocutus est:
"Telemache altoque, animo indomite, quale dixisti? 405
" Si ei tantum omnes praeberent proci,
" Etiam ipsum tres menses procul hinc domus detineret."
Sic utique dixit: et scabellum prehensum ostendit subter mensam

posset, vide ad II. 4, 51. Porro et in uno MS. Ἀντα scriptum reperit Tho. Bentleius.
Ver. 394. 398 et 416. — εἴωθε — ἄναγκας — ἴσπερ.] Vide ad II. 4, 57, et 9, 322.

Ver. 395. — ἵποτρύνει.] Eustathius videtur legisse ἵποτρύνει.

Ver. 397. Ἀντίνε, ἧ μιν καλὰ. [Ἐστὶ καὶ Εἰρωνεία παρ' αὐτῷ, [Ὀμήρῳ,] λόγος διὰ τοῦ ἱκαντοῦ δηλῶν τὸ ἱκαντοῦ, μετὰ τινος ἡλικίας ἀποδείξαι· οἷον — ὅταν τις ἄλλως ἱκανοῦν προσπαῖται, τῇ ἀληθείᾳ ψίγῃ. Καὶ τοῦτό ἐστι παρ' Ὀμήρῳ λιγόμενον ὑπὸ Τηλεμάχῳ "Ἀν- " τίνε, ἧ μιν καλὰ, πατὴρ ὥς κῆδαι υἱός." Τῇ γὰρ ἔχθρῳ λόγῳ, ὅτι ὥς πατὴρ υἱοῦ πεφρόν- ειαις. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7.

Ibid. — υἱός.] Al. υἱό.

Ver. 398. — ξεῖνον ἄναγκας ἀπὸ μεγάρου διέσθαι.] Sic apud Euripidem:

τὰυτὰ δ' οὐκ ἵπισταται
Μίλαθ' ἀπατῶν, οὐδ' ἀτιμάζειν ξένους.
Alcest. ver. 566.

Ibid. — ἀπὸ μεγάρου διέσθαι.] Barnesius, Versionesque vulgatas, reddunt "à do- " mo exire." Sed rectius (ut opinor) in- terpretèris "à domo pellere;" ut infra 4, 343.

Ἀδίσταμαι δ' ἀδίκουσιν ἀπὸ μεγάρου διέσθαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ.

Ver. 401. Μῆτ' οὖν.] Al. Μῆτε τι.

Ver. 408. — τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.] Οὐκ ἂν ἐπὶ τρεῖς μῆνας προέλθοι κινέ- σων. Schol.

Ver. 409. — ὑπέφηνε.] Al. ὑπ' ἔφην.

Ibid. — τραπέζῃ.] MSS. duo à Tho. Bentleio collati, τραπέζης.

- Κείμενον, ᾧ ῥ' ἔπεχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων, 410
 Οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλῆσαν δ' ἄρα πῆρην
 Σίτου καὶ κρειῶν τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεύς,
 Αὖτις ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, προικὸς γεύσσεσθαι Ἀχαιῶν
 Στῇ δὲ παρ' Ἀντίνοον, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν
 Δὸς, φίλος· οὐ μὲν μοι δοκέεις ὁ κάπιστος Ἀχαιῶν 415
 Ἕμμεναι, ἀλλ' ἄριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.
 Τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λώϊον, ἥε περ ἄλλοι,
 Σίτου· ἐγὼ δ' ἂν σε κλείω κατ' ἀπίρρονα γαῖαν.
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
 Ὀλβίος ἀφνειὸν, καὶ πολλὰκι δόσκον ἀλήτη 420
 Τοίῳ, ὅποῖος εἶ, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι·
 Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλὰ,
 Οἷσιν τ' εὖ ζῶουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται·
 Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίαν, (ἤθελε γάρ που,) 425
 Ὃς μ' ἅμα ληϊστῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν
 Αἴγυπτόνδ' ἵεναι δολιχὴν ὁδὸν, ὅφρ' ἀπολοίμην·
 Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας·

Jacens, cui scilicet imponebat nitidos pedes epulans. 410

Caeteri autem omnes dabant, impleveruntque proinde peram

Pane et carnibus: citò sanè et erat Ulysses,

Rurùs ad limen profectus, gratis gustaturus Achivos.

Stetit autem juxta Antinoum, et ipsum sermone allocutus est·

“Da, amice; haud quidem mihi videris pessimus Achivorum 415

“Esse, sed optimus; quoniam regi similis es.

“Ideò te oportet dare et meliùs, quàm etiam alii,

“De-pane; ego autem te laudarem per immensam terram.

“Etenim ego aliquandò domum inter homines habitabam

“Beatus divitem, et saepè dabam erronei 420

“Tali, qualiscunque esset, et cujuscunque-rei indigens venisset:

“Erant autem mihi servi valdè multi, aliaque multa,

“Quibus utique benè vivunt homines, et divites vocantur:

“Sed Jupiter pessumdedit Saturnius, (voluit enim aliquà-de-causâ;)

“Qui me cum latronibus multivagis impulit 425

“In-Aegyptum ire, longum iter, ut perirem:

“Statui verò in Aegypto fluvio naves remis-utrinque-agitatas:

Ver. 413. — προικίς.] Τῆς δωρεᾶς δόσεις. |
 Schol.

Ibid. — γινώσσεσθαι.] *Al.* γινώσσεσθαι.

Ver. 415. — οὐ μὲν μοι δοκέεις ὁ κάπιστος.]

Vide ad II. γ', 344. et 4, 11. Caeterùm Eustathius citat, οὐ μὲν σοι δοκέεις.

Ver. 416. — ἰστί βασιλῆϊ ἔοικας. Τῷ σε
 χρὴ δόμεναι καὶ λώϊον.] Θερασύλλου δι τοῦ Κυνι-
 κῶν δεσφμὴν αἰτήσαντος αὐτὸν, [Ἀντίγονος].

“Ἀλλ' οὐ βασιλικὸν” ἴσται “τὸ δῶμα.” Plu-

tarch. Arophthegm. “Regem armis, quàm

“munificentia, vinci, minùs flagitiosum.”

Bocchus, apud Sallust. Bell. Jugurth. § 118.

Ver. 418. — ἐγὼ δ' ἂν σε.] *Al.* ἐγὼ δὲ καὶ
 σε.

Ver. 423. Οἷσιν τ' εὖ ζῶουσι.] Quibus vide-
 licet — *Al.* οἷσί τ' εὖ ζῶουσι.

Ver. 425. — ἅμα ληϊστῆρσι πολυπλάγ-
 κτοισιν.] Vide suprâ ad γ', 73.

Ver. 426. 427. Αἴγυπτόνδ' ἵεναι, — Αἰ-
 γύπτῳ ποταμῷ.] Αἴγυπτος μὲν ἁπλῶς ἡ χώρα,
 ἥ καὶ ἡ πόλις ἴση· ὁ δὲ μιστὰ προσθήκης Αἴγυπ-
 τος πόταμος, τὸν Νῆλос δηλοῖ. Eustath. ad ver.

448. infrâ Vide suprâ ad ξ', 257. 258.

item ad γ', 581. et λ', 638.

- "Ενθ' ἦτοι μὲν ἐγὰ κελόμην ἐρίφρας ἐταίρους
 Αὐτοῦ παρ νῆσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι,
 Οπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιάς ὤτρυνα νέεσθαι. 430
 Οἱ δ' ὕβρει εἰζαντες, ἐπισπόμενοι μένει σφῶν,
 Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίαν ἀνδρῶν περικαλλείας ἀγρούς
 Πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,
 Αὐτούς τ' ἔκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὕτη.
 Οἱ δὲ, βοῆς αἰόντες, ἄμ' ἧο φαινομένηφιν, 435
 Ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε, καὶ ἵππων,
 Χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
 Φῦζαν ἐμοῖς ἐτάροισι κακὴν βάλεν· οὐδὲ τις ἔτλη
 Στῆναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
 "Ενθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξεί' χαλκῶ, 440
 Τοὺς δ' ἄναγον ζωὸς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἐμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι
 Δμήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρου ἴφι ἀνασσειν
 "Εθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκω, πῆματα πάσχων.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε· 445
 Τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνίην;
 Στῆθ' οὕτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,

" Tunc quidem ego hortabar dilectos socios

" Illic apud naves manere, et naves tueri;

" Speculatores autem ad speculas jussi ire:

430

" Hi verò insolentiae cedentes, sequentes impetum suum,

" Citò admodùm Aegyptiorum virorum perpulchros agros

" Populabantur; mulieresque abducebant et infantes liberos,

" Ipsosque interficiebant: citò verò in urbem pervenit strepitus.

" Illi autem clamorem audientes, simul-cum aurorà apparente

435

" Venerunt; impletus autem est totus campus peditibusque et equis,

" Aerisque fulgore: Jupiter autem gaudens-fulmine

" Fugam meis sociis malam immisit; neque quisquam sustinuit

" Consistere contrà; circum enim mala undique stabant.

" Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto aere;

440

" Alios verò abduxerunt vivos sibi operaturos ex-necessitate:

" At me in Cyprum hospiti dederunt obviàm-facto

" Dmetori Jasidae, qui Cypro fortitèr imperabat:

" Indè demùm nunc huc venio, damna patiens."

Huic autem rursus Antinòus respondit, dixitque;

445

" Quis deus hanc pestem adduxit, convivii molestiam?

" Sta sic in medium profectus, meà procul à mensà,

Ver. 431. — μίνι σφῶν.] *Al.* μίνι δ. | τε, καὶ ἵππων, Χαλκοῦ τε στεροπῆς.] Vide supra ad ἔ. 267. et ad *Il.* ι', 339.

4. 51.

Ver. 432. — Αἰγυπτίαν.] Vide supra *Bentleio* collatus, ἀγαγον. Quo modo et ad *Υ.* 83. et ad *Il.* β', 537.

Ver. 436. — πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν.] hic locus.

Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδῃαι·
 "Ὡς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδὴς ἴσσι προΐπτης.
 Ἐξείης πάντεσσι παρίστασαι· οἱ δὲ διδάσῃ 450
 Μαψιδίως· ἐπεὶ οὕτως ἐπίσχεσις, οὐδ' ἐλατὺς
 Ἀλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πᾶρα πολλὰ ἐκάστω.
 Τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύρμητις Ὀδυσσεύς·
 "ὦ πόποι· οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἶδε καὶ φρένας ἦσαν·
 Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σὴ ἐπιστάτῃ οὐδ' ἄλλα δόιης, 455
 "Ὅς νῦν ἄλλοτρείοισι παρήμενος, οὔτι μοι ἔτλης

" Nè citò amaram Aegyptum et Cyprum videas :
 " Adeò quidam audent et impudens es mendiculus.
 " Ordine omnibus astas : hi autem dant 450
 " Temerè ; quia nulla est parsimonia, neque miseratio
 " Quin de-aliens largiantur ; quoniam adsunt multa cuique."
 Hunc autem retrogressus allocutus est solers Ulysses :
 " Papae ! haud ergò tibi cum formâ etiam mens erat :
 " Non tu utique ex domo tuo supplicii vel salem dares : 455
 " Qui nunc alienis assidens, haud quicquam mihi sustinuiſti

Ver. 448. Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδῃαι.] Dna Dacier hunc versum reddit hoc modo: "De peur que je ne tefasse re- voir cette triste terre d'Egypte, ou Cypre." Et in annotationibus: "C'est à dire," inquit, "de peur que je ne te vende à des corsaires, qui te meneront encore en Egypte; ou qui iront te vendre dans l'isle de Cypre." Rectius autem (ut opinor) Eustathius: Αὐτὸ δὲ εἶναι, "Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον, ἔσ. θυμικῶς ῥηθὲν, οὐκ ἐπιθυμῶντες μὲν ἀλλὰς οὕτως ἴσσι· δηλοῖ δὲ, ὅς ἐστι κακὴ τοῦ ζῆναι ἴσσαι τὸ περὶ Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἀφηγῆσθαι ὅς ἴσται καὶ, καὶ ἴδῃαι τὰ κατ'.

Ibid. — ἴδῃαι.] Αἴ. ἴδῃαι.

Ver. 451. — ἐπὶ οὕτως ἐπίσχεσις, ἔσ. Αἴ. ἴσσι οὕτως ἐπὶ σχίστι. Cæterum aptissima hæc personæ Antinöi superbae et iniquæ; qui, cum ipse bonorum Ulyssis diripiendorum reliquis procis dux et auctor sit, simul tamen ac illos pauperi nonnihil largientes videat, profusionis statim incusat, suæque ipsius inclementiæ æquitatis speciem prætextit.

Ibid. — οὐδ' ἴσται, Ἀλλοτρίων χαρίσασθαι.] "Bona aliena largiri, liberalitas — "vocator." Cnto apud Sallust. Bell. Catilin. § 55. "Quid est aliud nisi aliis sua eripere, aliis dare aliena?" Cic. de Offic. lib. II. § 25.

Ver. 454. — οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἶδε καὶ φρένας ἦσαν.] Ita suprâ S', 176.

"Ὡς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀναιδίας, οὐδὲ κεν ἄλλως οὐδὲ θιὸς τιθέναι. νῦν δ' ἀποφάσις ἴσσι.

"Η νόμος ἴσσι, πᾶσι μὲν ἀμοιβῇ πωλείας ἴσσι πατάσσοντες εἶδ' ὅς ἀγαθὸν, ἰστανύται τὸν καλόν; Ἀλλὰ τοὶ κατὰ τὸν μῆγαν ἀλπίστως ἀποφθῆναι Ὀμηροῦ, [suprà S', 169.] "—ἴδῃαι "τις ἀκιδνότερος πῆλιν ἀνῆλ, Ἀλλὰ θιὸς μορφήν "ἴσσι στίφει —." Καὶ πάλιν ἴσσι πῶν λίγων, "—οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἶδε καὶ φρένας ἦσαν." Lucian. Amores.

Ver. 455. Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σὴ ἐπιστάτῃ, ἔσ.] Τὸν μὲν γὰρ Εὐραίου πτωχίης δούλων καὶ σίνετα, ὅμοι τὸν Ὀδυσσεῖα καλῶς ἀποδοχόμενοι καὶ τροφὴ καὶ κοίτῃ τοῦ δι' ἡμετέρας ἐπὶ πλούτου καὶ ὕβριος οὐ σάνυ βελτίως αὐτῇ μεταδίδοντας οὐδὲ τῶν ἄλλοτρίων. Ὡς καὶ αὐτὸς πτωχίης λίγων πρὸς Ἀντίνοον, ἐπιδίδωκε τὴν ἀνελυθρίαν "Ὅς σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου, ἔσ. Dio, Orat. VII. Cæterum Gatakerus in Adversariis, cap. 43. (notante Duportio Gnomol. Homeric. ad hunc locum), legendum conjicit, ἐξ οἴκου σὴ ἰστανύται, vel ἐξ οἴκου σὴ ἰστανύται. Quæ posterior et optima videtur lectio. Ita enim aptè sibi respondent, istud ἐξ οἴκου σὴ, sequensque ἄλλοτρίοις ver. 456. Vulgatam tamen lectionem præferre videtur ipse Duportus.

Ibid. — ἰστανύται.] Μισαίη, ἀπὸ τοῦ ἰστανύσθαι τὴν τραπίζην. Hesych.

Ibid. — οὐδ' ἄλλα δόιης.] Οὐδὲ τὸ ἐπὶ τῇ λήνῃ- τον ἂν δόιης. Eustath. Similiter Theocritus:

Φῆς μοι πάντα δέμας, τάχα δ' ὕπνιστον οὐδ' ἄλλα δόιης. Idyll. XXVII. ver. 60.

Atque hinc apud Erasmus Proverbiūm, "Ne Salem quidem dederit." Adag. Sect. de Avartitiū.

Σίτου ἀποπροελὼν δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν.

"Ὡς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἐχολώσατο κηρόβι μαῖλλον,
καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπια πτερόεντα προσηύδα·

Νῦν δὴ σ' οὐκ ἔτι καλὰ δι' ἐκ μεγάροιο γ' οἶω 460

"Ἀψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὀνείδεα βάλλεις.

"Ὡς ἄρ' ἔφη καὶ θρηνηνὶ ἐλὼν βάλε δεξιὸν ὤμων,

Πρυμνότατον κατὰ κῆτον· ὁ δ' ἐστάθη, ἥντε πέτρῃ,

"Ἐμπεδον· οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόιο·

'Αλλ' ἀκίαν κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύειν. 465

"Ἀψ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, καδ δ' ἄρα πῆρην

Θῆκεν εὐπλείην· μετὰ δὲ μνηστήρεσσιν ἔειπεν·

Κέκλυτέ μεν, μνηστήρες ἀγακλείτης βασιλείης,

"Ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

Οὐ μὰν οὐδ' ἄχος ἵστί μετὰ φρεσίν, οὐδέ τι κίνθος, 470

'Οκπότ' ἀνὴρ περὶ οἷσι μαχεϊόμενος κτεάτασσι

Βλήεται, ἢ περὶ βουσίν, ἢ ἀργενῆς ὄτεσσιν·

Αὐτὰρ ἐμ' Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς,

Οὐλομένης, ἢ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν,

"De-pane sumptum dare; multa autem adsunt."

Sic dixit: . Antinōus verò iratus est ex corde magis,

Et ipsum torvè intuitus verbis alatis allocutus est:

"Nunc jam te non ampliùs benè ex domo puto 460

"Retrò cessurum, quandò scilicèt et opprobria dicis."

Sic utique dixit; et scabellò prehensò percussit dextrum humerum,

Extimùm in dorsum: is autem stetit tanquam rupes,

Firmitèr; neque sanè ipsum commovit ictus Antipòis:

Sed tacitò movit caput, mala profundè-cogitans. 465

Rursùs autem ad limen profectus desidebat, peramque

Deposuit benè-plenam: inter procos verò locutus est:

"Audite me, proci inclytae reginae,

"Ut dicam, quae me animus in pectoribùs jubet:

"Nequasquam quidem dolor est in mente, neque omninò luctus, 470

"Quandò vir, pro suis pugnans possessionibùs,

"Percutitur, vel propter boves, vel candidas oves:

"At me Antinōus percussit ventrem ob malum,

"Perditum, qui multa mala hominibùs dat.

Ver. 457. Σίτου ἀποπροελὼν.] *Al.* ἀπὸ προελὼν. Ceterùm Dio, loco suprà adducto, hunc versum citat hoc modo:

Σίτου ἀπάξασθαι, πολλῶν κρητὰ ἔργων ἰσχυρῶν. *Ex* ὧ, (ut videtur) infrà 271.

Ver. 463. — ὁ δ' ἐστάθη, ἥντε πέτρῃ.]

Ille, velut pelagi rupes immota, resistit.

En. VII. 586.

Ver. 466. "Ἀψ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν.] *Al.* "Ἀψ δ' ἔγ' ἐπ' οὐδὸν.

Ver. 471. 472. — περὶ οἷσι μαχεϊόμενος κτεάτασσι — ἢ περὶ βουσίν.] "Ἀντιπρωτικῶς" (inquit Duportus, *Gnomol. Homeric.* ad hunc

locum) "pro περὶ ὧν κτεάτων." Et *Eustathius*: *Καιὼς* δὲ (inquit) καὶ γὰρ ἡ "περὶ" πρόθεσις μετὰ δατικῆς λίγεται, ἢ τῇ "περὶ" ἀπῆμασι," καὶ "περὶ βουσίν." Atqui eandem praepositionem eodem planè in sensu casui dativo alibi adiungit Poeta:

— μαχεσάμεθα περὶ δαίτι.

Odyss. β', 245.

Νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδιόμεθα — ε', 402.

Ubi sequè facillè scribere potuisset Poeta περὶ δαίτις, et περὶ πτωχῶν, si ita dictum oportuisset.

Ver. 472. Βλήεται.] *Al.* Βλήεται.

'Αλλ' εἶπου πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐριννύες εἰσὶν, 475
'Αντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχεῖν.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπίθεος υἱός·
'Εσθὶ' ἔκηλος, ξεῖνε, καθήμενος, ἢ ἄπιθ' ἄλλη·
Μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ', (οἷ' ἀγορεύεις,) 480
'Η ποδὸς, ἢ καὶ χεῖρὸς, ἀποδρῦψωσι δὲ πάντα.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσῃσαν·
'Ὡδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων·

'Αντίνο', οὐ μὲν κάλ' ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην,
Οὐλόμεν', εἰ δὴ πού τις ἱπουργάνιος θεός ἐστι·
Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι, 485
Παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας,
'Ανθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομήν ἐφορῶντες.

" Sed sicubi pauperum dii et Erinnyes sint, 475
" Antinōum ante nuptias finis mortis deprehendat."
Hunc autem rursus Antinōus allocutus est, Eupitheii filius :
" Comede tranquillus, hospes, sedens, aut abi aliō :
" Nē te juvenes per aedes trahunt, (qui sic loquaris,) 480
" Vel pede, vel et manu ; lacerentque totum."
Sic dixit : illi verō omnes vehementer indignati sunt :
Sic autem aliquis dicebat juvenum superborum :
" Antinōe, non quidem benē percussisti infelicem erronem ;
" Perdite ; si fortē quis coelestis deus sit ?
" Etenim dii, hospitibus similes peregrinis, 485
" Homimodos se-ferentes, versantur per urbes,
" Omnium insolentiamque et aequitatem insipientes."

Ver. 475. 'Αλλ' εἶπου πτωχῶν γε θεοὶ.] 'Ὡς
ἴστω] Πῆναι χρεῖμα τῷ ὄντι ἱερὸν καὶ ἔστυλον καὶ
οὐδὲς ἀδικεῖ πίνοντας οὐδὲν γε ἔστω ἢ τοὺς τὰ
κρητύκω ἔχοντας. Dio, Orat. 7. haud longē
ab initio.

Ibid. — πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐριννύες εἰσὶν.]
Ita suprā λ', 279.

— ἴστω τι φρεσὶς ἐριννύς ἐστιλίουσι.

Et Iliad. φ', 412.

Ὅτω αὖν τῆς μητρὸς ἐριννύς ἔξαποτίνοισι·

Ver. 478. — ἄλλη.] Ἀλ. ἄλη.

Ver. 484. — εἰ δὴ πού τις ἱπουργάνιος θεὸς
ἴστω:] Elegantissimē hic reticetur sententiae
Apodosis : " Si — ; Quid deinceps fiet ?"
Ut rectē Eustathius : Σημειώσαι δὲ ὅτι τὸ,
" εἰ δὴ πού τις θεὸς ἴστω," ἑλλειπτικῶς ἔχει.
Αἰσίου γὰρ ἴστω τὸ " εἰ ἂν γινώσκται," ἢ " εἰ ἂν
" ἴστω," ἴσα λόγῳ ὅτι, Οὐλόμεν, τί γινώσκται
εἰ θεὸς ἴστω ἐκ μακαρινόμηνος ; vide ad Il. α',
185.

Ver. 485. Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες.]
Similiter Hesiodus :

— ἱγγυὲ γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἴστωις
'Αθανάτωι λύνουσιν, ἴστωι σκολιῇ δίκῃ
'Αλλήλους σφίοντες, θίων ὅτιν οὐκ ἀλλογόντι.
'Egy. καὶ Ἡμπε. I, 247.

Et ibid. ver. 252.

Ὅ ῥα φυλάσσουσιν τι δίκας καὶ σχίστλια ἔργα,
'Ηῖρα ἱσάμενοι, πάντῃ φειτῶντες ἰσ' αἰαν.

Et Ovidius :

summo delabor Olympo,
Et Deus humanā lustrō sub imagine ter-
ras. Metam. lib. I. ver. 212.

Similiter ferunt Aegyptii (referente Diodoro
Siculo,) Deorum nonnullos πᾶσαν τὴν οἰκου-
μένην ἐπισκοπεῖν, φανταζομένους τοῖς ἀνθρώ-
ποις ἐν ἱερῶν ζώων μορφαῖς, ἴστω δ' ὅτι εἰς ἀν-
θρώπων ἴδια, ἢ τινῶν ἄλλων, μεταβάλλοντες.
καὶ τοῦτο μὴ μυθῶδες ὑπάρχειν, ἀλλὰ δυνατόν,
ἴστω οὕτω πρὸς ἀλήθειαν ἴστω οἱ πάντα γινώ-
σκοντες. Καὶ τὸν ποιητὴν δι' εἰς Αἰγύπτου παρα-
βάλλοντα, καὶ μετασχόντα παρὰ τὸν ἱερεῖον τὸν
ταύτων λόγον, θῶμαι πού παρὰ τὴν ποιήσιν τὸ
προειρημένον ὡς γινώσκον· " Καὶ τε θεοὶ ξεί-
" νοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι, Παντοῖοι τιλί-
" θοντες, &c." Diod. Sic. lib. I. Porro
vituperat hunc locum Plato ; Μηδὲς ἄρα
— λυγρὸν ἡμῖν τὸν ποιητὴν, ὡς —
" θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι, Παντοῖοι τιλί-
" θοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας." De Re-
publ. lib. II.

Ver. 487. — ὕβριν τε καὶ εὐνομήν.] Ἀλ.
ὕβρις τε καὶ ἐνομίας.

Ὡς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
 Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίη μέγα πένθος ἄεξεν
 Βλημένον· οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροιν, 490
 Ἀλλ' ἀκῶν κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
 Τοῦ δ' ὥς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια,
 Βλημένου ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμῶσιν ἔειπεν·
 Αἰθ' οὕτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν 495
 Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρησι γένοιτο,
 Οὐκ ἂν τις τούτων γε εὐθρονον ἦν ἵκοιτο.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Μαῖ', ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται·
 Ἀντίνοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ κηρὶ ἵοικεν. 500
 Ἐεῖνός τις δύστηνος ἀλγυτεύει κατὰ δῶμα,
 Ἀνέρας αἰτίζων (ἄχρημοσύνη γὰρ ἀνώγει·)

Sic utique dicebant proci: ille autem non curabat verba.
 Telemachus verò in corde quidem magnum luctum fovebat
 Ob eum percussum; neque tamen lacrymam in humum demisit ex palpebris,
 Sed tacitè movit caput, mala profundè-cogitans, 491
 Hunc autem postquam audiverat prudens Penelope
 Percussum in domo, inter ancillas proinde dixit;
 " Utinam sic ipsum te percuteret inclytus-arcu Apollo."
 Hanc autem rursus Eurynome oeconoma allocuta est; 495
 " Si enim votis exitus nostris fieret,
 " Haud quisquam horum ad pulchro-solio auroram perveniret."
 Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
 " Nutrix, inimici quidem omnes, quoniam mala machinantur;
 " Antinòus verò maximè atræe morti similis est. 500
 " Hospes quidam infelix vagatur per domum,
 " A-viris petens; (egestas enim jubet:)

Ibid. — ἐνομήν] Εὐνομήν, [Ita Barnesius; *Al.* Εὐνομήαν], καθ' ἢ ἐν ἐν νημέσιν καὶ διατελοῦσιν. Schol. Ὁ Ποιητὴς τὸν καθ' ἡμῶς νόμον οὐκ οἶδε· Σίμωτος δὲ καὶ ἐνομήνιν λίγει ἀπὸ τῆς νημέσιος· " Ἀνθρώπων ἔθρον τι καὶ ἐνομήνιν " ἰσοῶντες." *Hesychius* à *Barnesio* citatus. Vide ad *Il.* ὁ, 249.

Ibid. — ἰσοῶντες.] Apud *Diodorum Siculum*, loco suprà citato, ἰσοῶντες. *Al.* ἰσῶσιν.

Ver. 488. — ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.] *Eustathius* hoc de *Ulyssæ* exponit. Ὀδυσσεὺς δὲ, inquit, οὐκ ἐμπάζετο μύθων, οὐτε τῶν Ἀντιόου δηλαδὴ, οὐτε οὗς ἱλίου οἱ λοιποὶ πάντας γὰρ μισοῖ· διὸ καὶ πάντας ἀνελί. Statim autem deinceps adjicit; Ἰσως δὲ καὶ ὁ Ἀντίνοος οὐκ ἐμπάζετο τῶν κατ' αὐτοῦ νημιστικῶν μύθων.

Ver. 490. — οὐδ' ἄρα.] Neque, ut solent magno dolore affecti.

Ver. 494. — βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλωνος.]

λων. Vide suprà ad ὁ, 409. Porro similiter apud *Virgilium*, *Apollo* vocatur " *Ar-citenens*:" *Æn.* III, 75.

Ver. 496. Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρησι γένοιτο.] *Eustathius* hic pro τίλος, τίλος legi annotat. Τὸ δὲ τίλος, (inquit), γράφεται καὶ τίλος· ἵνα λίγη ἡ γραφὴ εὐσως· Ὡς τίκον, εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν ἡμετέρησι, ἔργον ὅστις ἡμῶν, ὁ Ἀπόλλων γίνετο, πάντες δὲ ἀπώλυντο. Quod ferri non posse existimat *Henricus Stephanus*: " Nam (inquit) de hâc quidem, ἐπ' ἀρῇσιν τίλος ἡμετέρησι γένοιτο, dubitare nos exempli non sinunt; at nescio an ipsemet " *Eustathius* alteram lectionem vel unius " exempli auctoritate confirmare potuisset, " εἰ γίνετο ἐπ' ἀρῇσιν ἡμετέρησι, id est, ὅστις " ἡμῶν." Atqui MSS. duo à *Th. Bentleio* collati τίλος legunt.

Ver. 500. — μελαίνῃ κηρὶ ἵοικεν.] Ita *Iliad.* γ', 454.

Ἰσως γὰρ σφιν πᾶσιν ἀπήχριστο κηρὶ μελαίνῃ.

- "Ενθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ', ἔδασάν τε·
 Οὗτος δὲ Δρηνυῖ περικλὺν βάλε δεξιὸν ὤμων.
 Ἦ μὲν ἄρ' ὥς ἀγόρευε μετὰ δμῶησι γυναιξίν, 505
 Ἥμην ἐν θαλάμῳ· ὃ δ' ἐδείκνες διὸς Ὀδυσσεύς·
 Ἦ δ' ἐπὶ οἱ καλέσσασα προσηύδα διὸν ὑφ' ἑσβόν
 "Ερχεο, δι' Εὐμαίε, κίῳ τὸν ξεῖνον ἀκῶχθι
 Ἐλθέμεν, ὅφρα τί μιν προσπτύξομαι, ἥδ' ἐξέωμαι,
 Εἴ που Ὀδυσσεύς ταλασίφρονος ἦε πέπυσται, 510
 Ἦ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι· πολυπλάγκτε γὰρ ἔοικεν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συνδῶτα·
 Εἰ γάρ τοι, βασίλεια, σιωπήσειαν Ἀχαιοί,
 Οἷ' ὅγε μυθεῖται, δέλγαιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.
 Τρεῖς γὰρ δὴ μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἤματ' ἔρυζα 515
 Ἐν κλισίῃ, (πρῶτον γὰρ ἐμ' ἵκετο νηὸς ἀποδράκ·)
 Ἀλλ' οὐκ ἀκρότητα διήκυσεν ἦν ἀγορεύων.
 "Ὡς δ' ὅτ' αἰοιδὸν ἀνὴρ ποτιδέρεται, ὅς τε θεῶν ἐξ
 Ἀείδει δεδαῶς ἐπε' ἡμερέεντα βροτοῖσι,
 Τοῦ δ' ἄμοτον μεμάασιν ἀκουέμεν, ὅππότε αἰεῖδι· 520
 "Ὡς ἐμὲ κείνος ἔβελγε παρήμενος ἐν μεγάροιςι.

"Ibi alii quidem omnes impleveruntque, dederuntque;
 "Hic autem scabello extimum percussit dextrum humerum."

Illa quidem sic loquebatur inter famulas mulieres, 505

Sedens in thalamo; coenabat autem nobilis Ulysses:

Illa autem ad se vocatum allocuta est nobilem subulcum;

"Vade, nobilis Eumaeae, profectus hospitem jube

"Venire, ut aliquatenus cum ipso congregiar, et interrogem,

"Sicubi de-Ulysses malorum-patiente vel audiverit, 510

"Vel eum viderit oculis: multivago enim similis est."

Hanc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce;

"Utinam enim tibi, regina, tacerent Achivi,

"Qualia hic loquitur, mulceret tibi charum cor.

"Tres enim jamjam ipsum noctes habui, tres autem dies detinui 515

"In casā, (primum enim ad me venit, ubi à nave aufugisset;)

"Sed nondum calamitatem absolvit suam narrans.

"Sicut autem quando cantorem vir aspicit, qui ex diis

"Canit doctus carmina delectabilia mortalibus,

"Hunc autem insatiabiliter cupiunt audire, quando canit; 520

"Sic me ille mulcebat assidens in aedibus.

Ver. 504. Οὗτος δὲ Δρηνυῖ περικλὺν.] Pronunciabatur Δρηνυῖ, vel Δρηνυῖ duabus syllabis; uti et vox ἰερχοσύῃ infra ver. 605.

τοὶ δ' ἰερχοσύῃ καὶ ἀνδρὶ
 τί ποτε·

Vide ad Π. σ', 321. et 536.

Ver. 506. — ἰδίῳ. Al. ἰδίῳ.

Ver. 508. "Ερχεο, δι' Εὐμαίε. Al. "Ερχεο
 δὲ, Εὐμαίε.

Ver. 509. — προσπτύξομαι. Al. προσφύξομαι.

Ver. 513. — σιωπήσειαν Ἀχαιοί. "Μη-
 "σῆς ἰσταῦθα (inquit Barnesius) Ἀχαιοὶ
 "λίγονται." Ita infra ver. 596.

— πολλὰ δὲ καὶ φρονέων Ἀχαιοῖ.

Et σ', 93.

— ἵνα μὴ μιν ἐπιφρασάμενος Ἀχαιοί.

Ver. 519. Ἀείδει. Al. Ἀείδω.

Φησὶ δ' Ὀδυσσεὺς ξείνος πατρώϊος εἶναι,
 Κρήτη ναιετάων, ὅθι Μίνως γένος ἐστίν.
 *Εὐθείη δὴ νῦν δεῦρο τὸδ' ἵκετο πῆματα πάσχων,
 Προπροκυλινδόμενος· στήνεται δ' Ὀδυσσεὺς ἀκούσαι, 525
 Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν κίονι δήμῳ,
 Ζωοῦ· πολλὰ δ' ἄγχι κειμήλια ὄνδε δόμονδε.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 *Ἐρχεο, δεῦρο κάλεισσον, ἵν' ἀκτίον αὐτὸς ἐνίσπῃ.
 Οὗτοι δ' ἦε δύρῃσι καθήκεται ἱφικιάσθων, 530
 *Ἡ αὐτοῦ κατὰ δάματ'· ἐπεὶ σφίσι θυμὸς εὐφραν.
 Αὐτῶν μὲν γὰρ πτήματ' ἀπήρατα κείτ' ἐνὶ αἵκῃ,
 Σίτος καὶ μέθυ ἡδύ· τὰ μὲν οἰκῆες ἔδουσιν·
 Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον παλαῦμαιοι, ἥματα πάντα,
 Βοῦς ἱερεύοντες, καὶ ὄες, καὶ πίονας αἵχας, 535
 Εἰλαπινάζουσι, πίνασκέ τε αἶθρατα οἶνον
 Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· οὐ γὰρ ἔπ' ἀκῆρ,

"Dicit autem se Ulyssis hospitem paternum esse,

"In Cretâ habitantem, ubi Minois genus est.

"Indè jam nunc huc venit damna patiens,

"Supplex-provolutus: affirmat autem de-Ulysse se audivisse,

525

"Propè Thesprotorum virorum in ubere populo,

"Vivo: multas autem ducit res-pretiosas suam ad domum."

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;

"Vade, huc voca: ut coràm ipse dicat.

"Hi autem vel in foribus sedentes delectentur,

530

"Vel illic in aedibus, quippè ipsis animus laetus est.

"Ipsorum etenim possessiones integrae jacent in domo,

"Panis et vinum dulce; ea quidem domestici ipsorum comedunt:

"Ipsi verò in nostram-domum divertentes, dies omnes,

"Boves mactantes, et oves, et pingues capras,

535

"Epulantur, bibuntque generosum vinum

"Temerè; plurima autem absumuntur: non enim adest vir,

Ver. 523. — ὅθι Μίνως γένος ἐστίν.] Dna. Dacier exponit, "Où le sage Minos est né." Alii autem, notante eadem Dna. Dacier, explicant; "Ubi regnant Minois posterii." Quia scilicet Idomeneus Minois nepos jam tum Cretâ regnaret. Sed prior verior explicatio; ut liquet ex *Odys.* ζ', 34. 35. ubi eadem phrasid occurrit;

κατὰ δῆμον

Πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῆς.

Ver. 525. Προπροκυλινδόμενος.] "Ἦγουν ἰκτεῖνον" ἢ καὶ ἰκτινιτικῶς ἀπὸ τῶν αὐτῶν εἰς τῶν αὐτῶν. Eustath.

Ver. 530. — ἱφικιάσθων.] Ἀντὶ τοῦ παρ-ζήτων, διαλεγόμενων. Schol.

Ver. 533. — τὰ μὲν οἰκῆες.] Barnesius

hic pro μὲν, μὴν legi debere putat. Sed nihil opus. Vide ad *Il.* α', 51.

Ver. 534. — ἡμέτερον παλαῦμαιοι.] *Al.* ἡμέτερον γὰρ παλαῦμαιοι.

Ver. 537. — τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται.] Vulgati habent κατάνεται Barnesius autem ex Editionum vetustiorum nonnullis edidit κατάνεται. Rectè, ut videtur. Ita enim, uti ipse annotat, in omnibus Exemplaribus legitur suprâ *Odys.* β', 58. ubi occurrit hic locus: Cumque Barnesio facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Porro *Hesychius*, notante itidem Barnesio, vocem κατάνεται exponit κατανύτται, ἀναλύσινται. Ita *Iliad.* κ', 251.

— μάλα γὰρ νῦν ἄνισται, ἐγγυθὶ δ' ἄνις.

Et *Odys.* γ', 496.

*Ἦναι δόν.

- Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσπεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμύναι.
 Εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι, καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Αἶψά κε σὺν ᾧ παιδί βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν. 540
- Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπταρσεν ἀμφὶ δὲ δῶμα
 Σμερδαλέον κονάβησε· γέλασσε δὲ Πηνελόπεια·
 Αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἔρχεό μοι, τὸν ξεῖνον ἱναντίον ᾧδε κάλεισσον.
 Οὐχ ὄραας, ὅ μοι υἱὸς ἐπέπταρς πᾶσιν ἔπessιν ; 545
 Τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὴς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο
 Πᾶσι μάλ', οὐδὲ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξοι.
 Ἄλλο δέ τοι ἔρῳ, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν,
 Αἴκ' αὐτὸν γνῶν νημερτέα πάντ' ἐπέποντα,
 Ἔσσω μιν χλαϊνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά. 550
 Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφορέος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
 Ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,

"Qualis Ulysses erat, qui malum à domo arceat.

"Sin Ulysses venerit, et accesserit in patriam terram,

"Statim cum suo filio injurias ultus-fuerit virorum."

Sic dixit: Telemachus autem altè sternuit; circumque domus

Horrendum resonuit; risit verò Penelope;

Statimque deinde Eumaeum verbis alatis allocuta est;

"Vade mihi, hospitem coràm huc voca:

"Nonne vides, quòd mihi filius sternuit ad omnia verba?

"Ideò et non imperfecta mors procis fiat

"Omnibus prorsus; neque quisquam mortem et fatum vitet.

"Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tuà;

"Si ipsum cognovero vera omnia dicentem,

"Induam ipsum laenàque tunicàque, vestimentis pulchris."

Sic dixit: ivit verò subulcus, postquam sermonem audiverat:

Propèque stans verbis alatis allocutus est;

"Hospes pater, vocat te prudens Penelope,

Ver. 538. — ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμύναι.]
 Vide infra ad χ', 208.

Ver. 540. Αἶψά κε σὺν ᾧ παιδί.] Bar-
 nesius, minimè ignarus quâ ratione vocula
 σὺν producat, nullis tamen allatis Codi-
 cibus de suo edidit, Αἶψά κε ᾧ σὺν παιδί.
 Quod scilicet hæc lectio sit "tutior, me-
 liorque. Sed mutato nihil opus. Vide
 ad II. 4, 51.

Ver. 541. — Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπταρ-
 σεν.] "Ορμος γάρ ποτε ἦν τοῖς παλαιῖς καὶ ὁ
 πταρμός· ἵστί καὶ ἡ κεφαλὴ ἐμπίπ, ἐξ ἧς τὸ
 κοῦνται σῦμβολον. Διὸ καὶ προσκοπιόντο, ὁ πταί-
 ρων καὶ τὴν αἰτίαν λίγουσιν οἱ σοφοί, ἢ οἷς καὶ
 Ἀριστοτέλης. Eustath. Καὶ πταρμός δι' παρ'
 αὐτῶ[Ομήρου] σύμβολον ἀγαθὸν γίνεσθαι. Dionys.

Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 24.
 Hinc apud Anthologiam:

Οὐδὲ λίγυ, Ζεῦ εἴσω, ἰὰν πταρῇ—

Lib. II. § οἷς Δυσσιδίου.

Vide Aristot. Problem. Sect. 33.

Ver. 542. Σμερδαλίον κονάβησε.] Vide ad
 II. 5, 455. Αἶ. Σμερδαλίον κονάβησε.

Ver. 545. — ἱστάραι πᾶσιν ἱστῶσιν.]

Origen. contrà Celsum lib. I. (notante Bar-
 nesio), citat ἱστάραι πᾶσιν ἱστῶσιν.

Ver. 547. — ἀλύξοι.] Αἶ. ἀλύξω, et
 ἀλύξαι.

Ver. 548. — σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.]

Καὶ ταῦτ' ἱστῶσιν καὶ γράφου φερῶν ἱσιν.

Sophocl. Philoctet. ver. 1318.

- Μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆσαι τί ἐ θυμὸς
 Ἀμφὶ πόσει κέλεται, καὶ κῆδεά περ πεπαυμένη. 555
 Εἰ δέ κέ σε γνοίῃ νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
 Ἔσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
 Χρηΐζεις σῖτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον,
 Γαστέρα βοσκήσεις· δώσει δέ τοι, ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 560
 Εὐμαί, αἰψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
 Κούρη' Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελόπειᾳ·
 Οἶδα γὰρ εὔ περὶ κείνου, ὅμην δ' ἀνεδέγμεθ' οἷζύν.
 Ἀλλὰ μνηστήρων χαλεπῶν ὑποδεῖδι ὅμιλον,
 Τῶν ὕβρις τε βίη τε, σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει. 565
 Καὶ γὰρ νῦν, ὅτε μ' οὗτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κίοντα
 Οὔτε κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνησιν ἔδωκεν,
 Οὔτε τι Τηλέμαχος τόγ' ἐπήρκεσεν, οὔτε τις ἄλλος.
 Τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωχθι
 Μείναι, ἐπειγομένην περ, ἐς ἥλιον καταδύντα· 570
 Καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος περὶ νόστιμον ἡμαρ,

- " Mater Telemachi ; sciscitari aliquid ipsam animus
 " De marito jubet, quamvis dolores passa sit. 555
 " Quod si te cognoverit vera omnia dicentem,
 " Induet te laenâque tunicâque, quibus tu maximè
 " Indiges ; panem autem etiam petens per populum
 " Ventrem pascas : dabit verò tibi, quicumque voluerit."
 Illum autem rursus allocutus est multa-passus nobilis Ulysses ; 560
 " Eumaeae, statim ego vera omnia dicam
 " Filiae Icarii prudenti Penelopae :
 " Novi enim bene de illo ; parem autem sustinuimus aerumnam.
 " Sed procorum difficilium subtimeo coetum ;
 " Quorum injuriaque, violentiaque, ad ferreum coelum pervenit. 565
 " Etenim nunc, quandò me hic vir per domum euntem,
 " Nihil mali cum-feceram, percussus doloribus dedit,
 " Neque omnino Telemachus hoc prohibuit, neque quisquam alius.
 " Ideò nunc Penelopen in aedibus hortare
 " Manere, festinantem licet, in solis occasum : 570
 " Et tunc me interroget mariti de reductus die,

Ver. 554. 555. — μεταλλῆσαι τί ἐ θυμὸς — πειπαυμένη.] "Οτι καὶ ἰνταῦθα κίεται σχῆμα καινόν, ἥτοι σολοικεφανές, ἢ τῷ, " μεταλλῆσαι τί ἐ θυμὸς κίεται, καὶ " κῆδεά περ πεπαυμένη." τὸ μὲν γὰρ ἐξ ὅτου, ὅτι κίεται αὐτῇ ὁ θυμὸς μεταλλῆσαι τί καὶ κῆδεα περ παύσαν. Eustath. De hujusmodi Syntaxi, vide suprâ ad ἰ, 256. et ad II. ξ', 141. Porro consultò planè hoc in loco ita scripsit Poeta, quum

aequè facillè scribere potuisset πειπαυμένην.

Ver. 556. Εἰ δέ κί.] Al. Αἰ δέ κί. Ut suprâ ver. 549.

Ver. 559. — ἔς κ' ἰδέσθω.] Al. ἔς κ' εἰδέσθω. Vide suprâ ad ver. 19.

Ver. 564. — χαλεπῶν.] Al. χαλεπόν.

Ver. 565. Τῶν ὕβρις τε βίη τε.] Vide suprâ ad ἰ, 327.

Ibid. — ἵκει.] Al. ἥκει.

- 'Ασσοτέρω καθίσασα παρὰ πυρί· εἴματα γάρ τοι
 Λύγρ' ἔχω· οἶσθα καὶ αὐτὸς, ἐπεὶ σε πρῶθ' ἰκέτευσα·
 "Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
 Τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσήδα Πηνελόπεια· 575
 Οὐ σύ γ' ἄγεις, Εὐμαίη; τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
 Ἥ τινά που δέσας ἐξαίσιον; ἥ καὶ ἄλλας
 Αἰδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίη στυγῶν·
 Μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπερ κ' οἶοιτο καὶ ἄλλος, 580
 "Υβριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηγορόντων.
 Ἀλλά σε μῖναι ἄταγεν ἐς ἥλιον καταδύντα.
 Καὶ δέ σοι ὦδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ὦ βασίλεια,
 Οἶην πρὸς ξείνον φάσθαι ἔπος, ἧδ' ἐπακούσαι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 585
 Οὐκ ἄφραν ὁ ξείνος οἶεται, ὅς περ ἂν εἴη·
 Οὐκ γὰρ πού τινες ὦδε καταθηγῶν ἀνθρώπων

- " Propius ubi-collocârit ad ignem : vestimenta enim
 " Mala habeo ; nōsti et ipse, quoniam te primū supplex-adii."
 Sic dixit : ivit autem subulcus postquam sermonem audiverat.
 Eum verò super limen profectum allocuta est Penelope ; 575
 " Non tu utique ducis, Eumaeae ? quid hoc in-animum-induxit erro ?
 " An aliquem quodammodo veritus suprâ-mœdum ? an et aliter
 " Verecundatur in domo ? malus autem est verecundus mendiculus."
 Hanc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce ;
 " Loquitur appositè, quae scilicet putaret etiam alius, 580
 " Contumeliam vitans virorum superborum :
 " Sed te manere hortatur in solis occasum.
 " Etenim tibi sic ipsi multò meliùs, ô regina,
 " Solam ad hospitem loqui verbum, et ex-eo audire."
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope ; 585
 " Non insipiens hospes suspicatur, quicunque demum sit ;
 " Non enim usquam ulli sic mortalium hominum

Ver. 572. 'Ασσοτέρω καθίσασα παρὰ πυρί.] Non, ut reddunt versiones plurimae, " Pro-
 " prius assidens apud ignem ;" sed, " Propius
 " ubi me collocârit ad ignem." Ita nimirum
 postulare videtur tum sententia, tum vo-
 cume καθίσας, καθίσαι, &c. in Primo Aoristo
 significatio. Vide *Iliad.* γ'. 68. ε. 49. ι.
 484. et σ', 280.

Ibid. — γάρ τοι.] *Al.* γάρ δέ.

Ver. 577. Ἥ τινά που δέσας ἐξαίσιον.] Τὸ
 δὲ "ἐξαίσιον" δηλοῖ μὴ τὸ ἔξω τοῦ αἵσιου. Ἐστὶ
 δὲ ἡ αἰτιατικὴ ἀνάσας, ἵνα δηλαῶ, δέσας τινὰ
 ἀνδρα ἐξαίσιον ἢ ἐπιφρηματικῶς, ἀντὶ τοῦ, ἔξω
 τοῦ δέοντος. — Τίς δὲ τὸ "δέσας ἐξαι-
 " σιον" καὶ ἀντὶ τοῦ, μίγα φοβηθῆς, εἶπεν. *Eu-*
stath. Secunda optima videtur explicatio.
 Ut suprâ γ', 690.

Οὔτε τινα βίβας ἐξαίσιον. —

Ver. 579. Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος.] Ita ex
 veterum Editionum nonnullis rectè edidit
 Barnesius. Quippè Penelopem hic alloquitur
 Eumaeus. *Henricus Stephani* alique non-
 nulli malè, Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος.

Ver. 581. — ἀλυσκάζων.] *Al.* ἀλυσκάζων.

Ver. 586. Οὐκ ἄφραν ὁ ξείνος οἶεται.] Bar-
 nesius alique vertunt, " Non insipiens hospes
 " videtur." Sed rectiùs, ut opinor, inter-
 pretèris, " Non insipiens hæc cogitat hospes."
 Ut suprâ ver. 580. 581.

Μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπερ κ' οἶοιτο καὶ ἄλ-
 λος,
 "Τέξιν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηγορόντων.

Ibid. — ὅς περ.] *Al.* ὅσπερ

Ver. 587. — που.] *Al.* ποῦ.

Ἀνέρες ὄβριζόντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.

Ἡ μὲν ἄρ' ὥς ἀγόρευεν· ὁ δ' ἄλχeto δῖος ὕφορβος

Μνηστήρων ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα. 590

Αἰψά δὲ Τηλέμαχον ἔπεια πτερόεντα προσήυδα,

Ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι·

ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι, σύας καὶ κεῖνα φυλάξων,

Σὸν καὶ ἐμὸν βίοτον· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.

Αὐτὸν μὲν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζω· θυμῷ, 595

Μή τι πάθης· πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν·

Τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε, πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδδα·

Ἔσεται οὕτως, ἅττα· σὺ δ' ἔρχεο δειελήσας·

Ἡῶθεν δ' ἵεναι καὶ ἄγειν ἱερήϊα καλά· 600

Αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.

"Viri superbientes injusta machinantur."

Illa quidem sic locuta est; ibat autem nobilis subulcus

Procorum in coetum, postquam dixerat omnia. 590

Statim autem Telemachum verbis-alatis allocutus est;

Propè admoto capite, ut nè audirent alii:

"O dilecte, ego quidem abeo, sues et illa custoditurus,

"Tuum et meum victim; tibi autem hic omnia curae-sint.

"Ipsum quidem te primum serva, et considera in animo, 595

"Nè quid patiaris; multi verò mala cogitant Achivorum:

"Quos Jupiter disperdat, antequam nobis nocumento-sint."

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;

"Erit sic, pater: tu verò vade merendâ-sumptâ:

"Manè autem veni, et duc victimas pulchras:

"At mihi haec omnia et immortalibus curae-erunt." 600

Ver. 590. — διαπέφραδι.] Vide ad Il. β', 314. et ξ', 500.

Ver. 596. — Ἀχαιῶν.] Vide suprâ ad ver. 513.

Ver. 599. — ἅττα.] Vide suprâ ad π', 31.

Ibid. — διελήσας.] Πρὸς τὴν διελὴν ἄραν παραγινόμενος τοῦτοισι, τὴν μισσηρίαν, ἢ τὴν ἱσπερίην διατρέψας. Ἔνοι δὲ, τὴν διελὴν τροφὴν αἰτῶν· καὶ Καλλιμαχὸς φησι, "Διελὸν αἰτίζουσιν, ἄγουσι δὲ χεῖρας ἀπ' ἔργου." τὴν πρὸς τῇ διελὴν τροφὴν αἰτούντες· οὐ δίδόντες· προσηπάκει γὰρ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι τοῖσι [Barnesius edidit τοῖσι μόνον] τροφαῖς ἰχθύντο. Schol. Athenæus, lib. I. cap. 10. secundum posteriorem explicandi rationem accipit: Τῆς δὲ τιμωρίας (inquit) τροφῆς οὕτως Ὀμηρος μέμνηται, "Εὐ δ' ἔρχει διελήσας," ὃ καλιῶσι τοῖς διελὸν, ὃ ἵστι μεταξὺ τοῦ ὕψους ἡμῶν λιγομῖνου ἀρίστου καὶ δίσπου. Καὶ ἀρίστου μὲν ἵστι τὸ ὕψος τὴν ἰσ λαμβανόμενον δίσπου δὲ, μιση-

ρίαν, ὃ ἡμῖς ἀρίστον δόρυον δὲ, τὸ ἱσπερίον. Ipse autem, uti ad hunc locum annotat Casaubonus, alibi alteram explicandi rationem probat, hanc prorsus rejicit: Ὅσακις δὲ (inquit) καὶ τροφὰς ἐλάμβανον, προσηπάκειν ἦδη· ὅτι δὲ τοῖς ἦσαν διὰ τὸ αὐτὸ ποτὶ μὲν ἀρίστον, ποτὶ δὲ δίσπον ὀνομάζεσθαι. Γενεῖσι γὰρ εἰσὶν οἱ φάσπιντες ὅτι καὶ τίσασασι ἐλάμβανον, ἵστι δὲ Ποιητὴς ἴφη, "Σὺ δ' ἔρχει διελήσας," οὐ νοούντες ὅτι λίγη τὸν διελὸν διατρέψας χροῖον. Lib. V. cap. 4. Cæterum ut de cibo sumendo intelligatur hæc vox, facere videntur (uti observat Dna. Dacier) sequentia, ver. 602. &c.

— ὃ δ' αὖτις ἄρ' ἔχει· ἐκείνου ἐπὶ διφρὸν Πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἰσητύος ἡδὲ ποτῆτος, Βῆ εἰ μινται μετ' ὅας —————.

Ver. 600. — ἱερήϊα.] Vide ad Il. χ', 159.

“Ως φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔξειτ' ἐϋξίστου ἐπὶ δίφρου·
 Πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος, ἡδὲ ποτῆτος,
 Βῆ ῥ' ἵμεναι μεθ' ὕας· λίπε δ' ἔρκεά τε, μέγαρόν τε
 Πλεῖον δαιτυμόνων· τοὶ δ' ὄρχηστύϊ καὶ ἀοιδῇ
 Τέροντ'· ἥδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δειέειλον ἡμαρ.

605

Sic dixit : is verò rursùs deindè sedebat benè-politā in sede :
 Ubi autem repleverat animum cibo et potu,
 Perrexit utique ire ad sues, liquitque septaque, domumque
 Plenam convivarum : hi autem saltu et cantu
 Delectabant-se : jam enim et advenit vespertinum tempus.

605

Ver. 602. — ἐϋξίστου ἐπὶ δίφρου.] *Al.*
 ἐπὶ θρόνου ἴθις ἀνίστη.
 Ver. 604. — ἔρκεα.] *Al.* ἔρκεα. *Uti*
Iliad. i, 472.

Ver. 605. — ὄρχηστύϊ. Vide suprā ad
 ver. 504.
 Ver. 606. — δειέειλον ἡμαρ.] Τὸ τῆς δι-
 λυτῆς ὥρας. *Schol.*

THE
TOY ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Σ'.

Ἑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Σ'.

ὈΔΥΣΣΕΩΣ. καὶ Ἰεὺ πυγμὴ γίνεται φαίνεται δὲ καὶ Πηνελόπη τοῖς μνηστῆρσι, καὶ παρ' αὐτῶν δῶρα λαμβάνει· γίνεται δὲ καὶ τις κοινολογία ἐν τοῖς ἔξῃς Ὀδυσσείας πρὸς Εὐρύμαχον.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεύς καὶ Ἰεὺ πυγμῇ.

Ἄλλως.

Σῆγμ' ἔρην Ἰεὺ, εὐχος Ὀδυσσεύς, δῶρά τ' ἀνάκτων.

ἮΛΘΕ δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστν
Πτωχεύεσθ' Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάρνη,
Ἀζηγῆς φαγέμεν καὶ πῖεμεν· οὐδέ οἱ ἦν ἴς,
Οὐδὲ βίη· εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὀράσθαι.
Ἀρναῖος δ' ὄνομ' ἔσκε· τὸ γὰρ Δίτο πότνια μήτηρ

5

ADVENIT autem mendicus publicus, qui per urbem
Mendicabat Ithacae; excellebat verò ventre voraci,
Ad incessantèr comedendum et bibendum; neque ei erat via,
Neque robur: specie autem valdè magnus erat intuitibus.
Arnaeus verò nomen erat: hoc enim imposuit alma mater

5

Ver. 1. Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς, &c.] Καὶ ἡ
Καρφδία ἐστίνδε [ἰξ' Ὀμήρου] πρὸς Ἰλας τὴν
ἀφορμὴν· ἵδρι γὰρ ἔτι καὶ παρὰ τῇ τῶ συμ-
μύστα καὶ ὑψηλότεστα διηγουμένη, ἰασιπρία τι-
νὰ ἵσθι γίλστα ἀπύοντα· διὲ ἐν τῇ — Ὀδυσ-
σεύς — παρὰ τοῖς ἀσώτοις μνηστῆρσιν ἐισάγεται
ἡ πτωχὴ Ἰεὺ τῇ γαστριπότην Ὀδυσσεὺς ἱεῖζον
εἰς πάλιν, καὶ ἐν τῇ ἱεργὴ φανόμιμος καταγίλα-
στος. Καθίλου γὰρ αἰκίον ἵσθι τῷ τοῦ ἀνθρώπου
φύσει· μὴ μόνον ἰασιπνεύειν, ἀλλὰ καὶ ἀνίστασθαι,
ἵνα καὶ διακῆ πρὸς τοὺς ἐν τῇ ζῆν πόντους. Dionys.
Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 25.
Vide infra ad ver. 37.

Ver. 2. — μετὰ δ' ἱσκει γαστέρι μάρνη.]
Tom. II.

Ἐκφρασις ἥ ἐπὶ γαστριμαργίᾳ, εἶπεν ἀπλη-
στίᾳ· τοῦτο γὰρ ἡ μάρνη γαστῆρ· διακλυμένης
ῥητίσας, ὁμοίως τῇ "πέλις ἄρη", καὶ τοῖς ὁμοί-
οις. Eustath. Vide et Porphyry. Quasi.
Homeric. 11.

Ver. 3. — φαγίμεν καὶ πῖμεν.] Barnesius
ex Etymolog. Magn. edidit πῖμεν. Quo
modo legit et MS. à Tho. Bentleio collatus.
Sed et satis rectè se habet Vulgata lectio.
Vide supra ad σ', 143.

Ver. 5. — τὸ γὰρ Δίτο πότνια μήτηρ.] Ap-
ud Etymolog. Magn. ad vocem Ἀρναῖος, le-
gitur (notante Barnesio) τὸ γὰρ Δίτο οἱ ποτὶ
μήτηρ.

K

Ἐκ γενετῆς Ἴρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
 Οὔνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κιὼν, ὅτε πού τις ἀνάγοι·
 "Ὅς ῥ' ἔλθων Ὀδυσῆα διάκετο οἷο δόμοιο,
 Καί μιν νεκρίων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Εἶπε, γέρον, προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἔλκη. 10
 Οὐκ αἶεις, ὅτι δὴ μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
 Ἐλπίμεναι δὲ κέλονται; ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπης.
 Ἄλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 15
 Δαιμόνι', οὔτε τί σε ρέζω κακὸν, οὔτ' ἀγορεύω,
 Οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι, καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
 Οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χεῖσεται· οὐδὲ τί σε χρεῖ
 Ἀλλοτρίων φθονέειν· δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλγής,
 "Ὡς περ ἐγών· ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.
 Χερσὶ δὲ μῆτι λῆην προκαλίζεο, μὴ με χολώσης, 20
 Μὴ σε, γέρον περ ἰὼν, στῆθος καὶ χεῖλεα φύρσω
 Αἵματος· ἥσυχίη δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη

Ex nativitate: Irum autem juvenes vocabant omnes,
 Quoniam nuntia-referebat profectus; cum alicubi quis juberet:
 Qui scilicet ubi venerat, Ulyssem pellebat suā domo,
 Et ipsum objurgans verbis alatis allocutus est;

"Recede, senex, ad vestibulo, nē jam citō et pede trahāris: 10

"Non sentis, quōd jam mihi innuunt omnes,

"Trahereque jubent? Ego autem verecundor omnino.

"Sed surge, nē citō nobis contentio etiam manibus fiat."

Hunc autem torvè intuitus, allocutus est solers Ulysses;

"Miser, neque quid tibi facio mali, neque dico, 15

"Neque aliquem invideo dare, etiam multa si-sumperit.

"Limen autem ambos hoc capiet: neque omnino te oportet

"Aliena invidere; videris autem mihi esse erro,

"Sicut ego; opulentiam verò dii solent praebere.

"Manibus autem nequaquam valdè provoca, nē mihi iram-moveas, 20

"Nē tibi, senex licet sim, pectus et labra foedem

"Sanguine; quies verò mihi etiam magis adhuc esset

Ver. 7. — ἴρι πού τις.] *Al.* ἴρι κί-
 κη.

Ver. 10. — μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἔλ-
 κη.] Vide suprā ad π', 276.

Ver. 11. — ἱπλλίζουσιν.] Τί οὖν τὸ ἐπι-
 λίζω; τὸ διαπίπτειν ἀπὸ τοῦ τοῦ διαπίπτοντος
 ὑποστρέφειν τοὺς ὀφθαλμούς· ἱλλᾶδος γὰρ εἰ συν-
 ἱστραμμένη μᾶνται. *Porphyr. Quest. Home-
 ric. 11.*

Ibid. — ἅπαντες.] *Etymolog. Magn.* ad
 vocem ἱπλλίζουσιν, (notante *Barnesio*), citat
 Ἀχαιοί.

Ver. 14. Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν.] *Al.* Τὸν δ'
 ἅπαμιβόμους.

Ver. 17. — χεῖσεται.] *Χερσὶν ἔστιν καὶ*
χειρὶς. τὰς παταύσεις τὰν ἔριον. Schol.

Ver. 18. Ἀλλοτρίων φθονέειν.] *Al.* Ἀλλο-
 τριφθονέειν.

Ver. 19. — ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀ-
 παδεῖν.] Ita suprā ζ'. 188.

Ζεὺς δ' αὐτοὺς νίμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποις
 εἰν.

Similiter et *Æschylus*;

Θεοὺ δὲ δούρειν ἱστὶν ἐνυχίῳ βοσκού.

Septem contra Thebas, ver. 681.

Ceterum *Eustathius* hoc, "ὄλβον δὲ θεοὶ,
 " &c," itemque illud, "ἥσυχίη δ' ἂν ἐμοί,
 " &c." infrā ver. 22. ad sequentem Ulyssis
 de Prociis victoriam futuramque ipsius pro-
 speritatem referri vult. Minus rectè.

Αὔριον· οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι οἶα
Δεύτερον ἐς μέγαρον Λαερτιάδew Ὀδυσῆος·

Τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνειεν Ἴρος ἀλήτης· 25

Ω πόποι, ὡς ὁ μολοεὶρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
Γρηῒ καμινόϊ ἴσος· ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην,
Κόπτων ἀμφοτέρησι, χαμαὶ δ' ἐκ πάντας ὀδόντας
Γναθμῶν ἐξελάσαιμι, σὺς ὡς ληϊσοτέρης.

Ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώσῃ καὶ οἶδε 30

Μαρναμένους· πᾶς δ' ἂν σὺ νεωτέρw ἀνδρὶ μάχοιο;

“Ὡς οἱ μὲν προπάροιθε θυράων ὑψηλαῶν

Οὐδοῦ ἐπὶ ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκρίωντο.

Τοῖιν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο,

Ἦδ' ὃν δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνειε μνηστῆρεςσιν· 35

“ὦ φίλοι, οὐ μὲν πῶ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη·

“ Cras : nequaquam enim te reversurum puto

“ Iterum in domum Laertiadae Ulyssis.”

Hunc autem iratus allocutus est Irus mendicus;

25

“ Papae ! ut hic vorax volubilitèr loquitur,

“ Vetulae camino-assuetae similis ; cui mala molirer,

“ Verberans ambabus ; in-terram autem omnes dentes

“ Maxillis excuterem, suis sicut segetem-depascentia.

“ Accinge te nunc ; ut omnes cognoscant et hi

30

“ Nos pugnautes : quomodo verò tu cùm juniore viro pugnaveris ? ”

Sic hi quidem ante fores altas

Limine in polito animosè rixabantur.

Eos autem animadvertit sacra vis Antinöi ;

Suavitèrque ridens allocutus est procos ;

35

“ O amici, haud quidem unquam aliquid antea tale factum est :

Ver. 24. Διύτιον ἐς μέγαρον.] *Al.* Ἀντί-
ἴσω μεγάρου.

Ver. 27. Γρηῒ καμινόϊ ἴσος.] Τὸ δὲ, “ γρηῒ
“ καμινόϊ ἴσος,” οἱ μὲν κατὰ τὸ πολὺ λαλόν
φασίν, ὅς ἐστι βροχίον· δηλοῦται λιγυρῶς. “ Ἐτιροὶ
δὲ τὸ μὲν Γρηῒ διὰ τὸ βροχίον τοῦ προσώπου ἵπτον·
τὸ δὲ καμινόϊ, διὰ τὸ βαρυνόμενον μίλων, ὡς
οἶον ἐν τῷ ἀσπίδι. Eustath. Prior inter-
pretatio ad vocis Ἰρος significationem apti-
or; alioqui enim ἱκεῖλος potius dicendum
fuisse videtur. Ceterum Aristarchus et He-
rodianus, notante ibidem Eustathio, vocem
καμινῶν exponunt τὴν καμινύττιαν, ἥτοι φερό-
μενον πρὸς τὸν εὐχρηστικῶς ἀλλοιωποιῶν.

Ibid. — μητισαίμην.] Barnesius edidit
μητισαίμην et in annotationibus, “ Ita,”
inquit, “ scribendum, Duplici s. ob “ Me-
“ trum.” Sed nihil opus. Nam μητισαίμην
anteponuliam producit. Vide ad II. ψ.
512.

Ver. 29. — σὺς ὡς ληϊσοτέρης.] Τῆς παρ-

εσθίουσας τὸ λήϊον, ὃ ἐστὶ τὸ σιτοφόρον χωρίον·
ἵαν γὰρ εὐρεθῇ σὺς ἀλλήτριον σπείρον πιδίον
βασκομένη, ἐξοδοντεῖσθαι. Schol. Ἐν Σαλαμῖνι
δὲ χλωροῦ εἶναι καὶ λήϊον κομῶντες, ἵαν σὺς ἱμπε-
σοῦσα ἀποκίση, νόμος ἐστὶ Σαλαμινίαν τοὺς ὀδόν-
τας ἐκτρέφειν αὐτῆς· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ παρ' Ὀ-
μήρῳ “ σὺς ληϊσοτέρης” φασίν. Οἱ δὲ ἱππῶς
νοῦσι, καὶ λήϊον, χλωροῦ εἶναι τὴν εὐνιγισαί-
μεν, ἀσθενεῖς ἔχειν τοὺς ὀδόντας. *Ælian. de Ani-
mal. lib. V. cap. 45. ipso fine.* Verum poste-
rior ista explicatio satis inepta.

Ver. 34. Τοῖιν.] *Al.* Ταῖσιν. Quod hoc qui-
dem in loco perinde est. Vide ad II. α. 566.

Ibid. — ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο.] Κρηστο-
λογεῖ κατὰ Ἰδου οἰκίαν ὁ Παιστής τὸν κάκιστον
Ἀντίνοον, ἐν τῇ “ ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο” ὡς καὶ
μετ' ἄλγισμα “ ἱερὸν ἵς Τηλεμάχου” φασίν. Εἰ
γὰρ καὶ κακὸς ὁ Ἀντίνοος, ἀλλ' ἔχει τὴν ἐφ'
ὧς ἔχον αὐτὸν ἱεραιότητα. Eustath. Vide
suprà ad α. 29.

Ver. 35. — μεταφώνει.] *Al.* μεταφώνι.

Οἷν τερπάλῃν Διὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα·

Ὁ ξείνος τε καὶ Ἴρος ἐρίζετον ἀλλήλοισιν

Χερσὶ μαχέσσασθαι· ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ᾧκα.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήϊξαν γελῶντες,

40

Ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχούς κακοίμονας ἠγέρεθοντο.

Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·

Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, ὅφρα τι εἶπω·

Γαστέρες αἰδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρὶ· τάσδ' ἐπὶ δόρπῳ

Κατβήμεθα, κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες·

45

Ὅπποτερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,

Τῶν ἣν κ' ἐβέλῃσιν ἀναστὰς αὐτὸς ἐλίσσθω·

Αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδαίσεται, οὐδέ τιν' ἄλλοι

Πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα.

Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπήνδανε μῦθος.

50

Τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ φίλοι, οὕτως ἐστὶ νωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι

Ἄνδρα γέροντα, δῦν ἀρημένον· ἀλλὰ με γαστήρ

" Qualem delectationem deus duxit ad hanc domum :

" Hospesque et Irus contendunt inter-sese

" Usque-ad manibus pugnandum : sed committamus ocyā."

Sic dixit : illi autem omnes surrexerunt ridentes,

40

Circumque mendicos pannosos congregabantur.

Inter hos autem Antinōus locutus est, Eupitheī filius ;

" Audite me, proci eximii ; ut aliquid dicam ;

" Ventres isti caprarum jacent in igne : quos in coenam

" Deposuimus, pinguedine et sanguine impletos.

45

" Uter autem vicerit, superiorque fuerit,

" Eorum quem voluerit, ubi-surrexerit, ipse eligat ;

" Semper autem deinceps inter nos convivabitur ; neque quenquam alium

" Pauperem intūs misceri nobis sinemus mendicaturum."

Sic dixit Antinōus : illis autem placebat sermo.

50

Hoc verò dolos-meditans allocutus est solers Ulysses :

" O amici, nequaquam æquum-est cum juniori viro pugnare

" Virum senem, calamitate labefactum ; sed me venter

Ver. 37. Οἷν τερπάλῃν Διὸς ἤγαγεν.] Ὁ διὰ πάσης τῆς Ἰαλιάδος ἐκτετατός Ποιητής, καὶ ὡς εἶπεν ἄλλοις, μυρίας ἰλαρίτητας ἐν Ὀδυσσεύϊ σφριζέται, οὐ μόνον ἐν ἐκφράσει καὶ ἑτοιμαίᾳ διηγήσει καὶ ἀνδρῶν τρυφάντων ἐκείνῳ, καὶ αἰδοῦν αἰεὶ οἱ τοιοῦτοι χαίρουσιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ σκόπτῳ καὶ αἰετίζῳ, δ καὶ ἐν ταῦτα ποιεῖ μετὰ καὶ ποιητικῆς χάριτος. Τί γὰρ δι' ἐστὶν καὶ τὰ λοιπὰ αἰς, ὅσα καὶ παλαιὰς, ἢ ὅπως τιθεῖται τοὺς ἀπαλωσίρους καὶ ἀπλουσίους ἀνθρώπους. Eustath. Vide suprā ad ver. 1.

Ver. 41. — κακοίμονας.] Κακὰ ἰμάτια περιέβλημένους. Schol.

Ver. 44. Γαστέρες αἰδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρὶ.]

Οἰκίστην τὸ ἄλλοι, τοῖς διὰ γαστέρα δυστυχούσιν. Schol.

Ibid. — τάσδ'.] Ita Barnesius. Al. τὰς δ'.

Ver. 53. — ἀλλὰ με γαστήρ Ὀτρεῖνυ κακοίργης.] Ἐν δὲ τῷ, " ἀλλὰ με γαστήρ Ὀτρεῖνυ κακοίργης," ἀμφίβολον, ποίαν λόγῳ γαστέρα, εἴτε τὴν ἑαυτοῦ, δι' ἣν σάσχειν εἶπεν καὶ σφραγίσαντος, εἴτε τὴν ἐπταμήνου καὶ αὐμίνου ὡς ἱβήθη σφίς Ἰσαάκ. Eustath. Sed nulla omnino hæc ἀμφιβολία. Priorem enim veram esse explicandi rationem liquet ex epitheto κακοίργης. Vide suprā ad ε', 286.

Ὅτρυνει κακοεργός, ἵνα πληγῇσι δαμείω.

Ἄλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερόν ὄρκον, 55

Μή τις ἐπ' Ἰρῷ ἦρα φέρων ἐμὲ χειρὶ παχείῃ

Πλήξῃ ἀτασθάλλον, τούτῳ δέ με ἴφι δαμάσση.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμυνον, ὡς ἐκέλευεν.

Τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερῇ ἵς Τηλεμάχιοι·

Ξεῖν', εἴ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμός ἀγήνωρ, 60

Τούτον ἀλέξασθαι, τῶν δ' ἄλλων μή τιν' Ἀχαιῶν

Δεῖδιθ'· ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχήσεται, ὅς κέ σε θείη.

Ξεινοδόκος μὲν ἐγὼν, ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες

Εὐρύμαχος τε καὶ Ἀντίνοος, πεπνυμένω ἄμφω.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 65

"Instigat maleficus, ut plagis domer.

"Sed age nunc mihi omnes iurate firmum iusjurandum,

55

"Nè quis Iro gratificans, me manu robustâ

"Percutiat praevaricans, eique me violentèr domet."

Sic dixit: illi autem omnes abjurabant, sicut jubebat.

Inter eos autem rursus locuta est sacra vis Telemachi:

"Hospes, si te jubet cor et animus generosus,

60

"Istum propellere; fac: caetercrum autem neminem Achivorum

"Time; quoniam cum pluribus pugnabit, qui te percutiat.

"Hospitum-exceptor quidem ego; comprobant verò reges

"Eurymachusque et Antinous, prudentes ambo."

Sic dixit: hi autem omnes comprobârunt: at Ulysses

65

Ver. 56. — ἐπ' Ἰρῷ ἦρα φέρων.] Vide suprâ ad γ', 164.

Ibid. — παχείῃ.] *Al.* βαρείῃ.

Ver. 58. — ἀπώμυνον.] Vide suprâ ad β', 377. *Al.* ἰσάμυνον.

Ibid. — ὡς ἐκέλευεν.] Post hunc versum in utrâque Eustathii editione sequitur:

Αὐτὰρ ἐπεὶ δ' ὁμοῦν τι, τελευτήσαν τι τὸν ὄρκον.

Quem versum omninò hic restituendum contendit *Barnesius*. Ac occurrit quidem hic versus suprâ β', 378. κ', 346. μ', 304. ε, 437. et *Iliad.* ξ. 280. Sed et potest sine sententiæ dispendio abesse.

Ver. 59. — μετῴφ'.] *Al.* μετῴφη.

Ver. 64. Εὐρύμαχος τε καὶ Ἀντίνοος.] Ita Vulgati. *Barnesius* autem ex utrâque Eustathii editione et ipsius commentario edidit, Ἀντίνοός τε, καὶ Εὐρύμαχος. Quod scilicet "Principem Procorum Antinonum pri-
"mò nominari" oporteat.

Ver. 65. — αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ζῶσατο μὲν ῥά κ' ἐπεὶ μῦθος, φαίνει δὲ μηροῦ.]

Hæc fatus, duplicem ex humeris dejecit amictum:

Et magnos membrorum artus, magna

Exiit; atque ingens mediâ consistit are-
nâ.

Æn. V, 421.

Ἰστίον δὲ (inquit Eustathius) καὶ ἐπὶ τὸ "Ζῶ-
"σατο ῥά κ' ἐπεὶ μῦθος" ἰσφαίνει, μὴ ζῶντα τοὺς
πυγμαχούς, καὶ οὕτως ἀναστῆλιν τὸ ἰμάτιον
ἀλλ' ἀποδυσαμένους, ἵνα ἰματίῳ ζωνοσθῶσι ὡς
ἰσταῖα Ὀδυσσεὺς ἱζῶσατο ῥά κ' ἐπεὶ μῦθος· ὃν γυμνα-
στίς, μῦθος μὲν καλύπτει, φαίνει δὲ μηροῦ καὶ
ὤμων καὶ ἐσθῆτος καὶ βραχιόνος. Quod tamen
hic non liquet. Videtur enim Ulysses pannis
se hic accinxisse, quòd cingulo careret: Eu-
ryalus certè, pugnorum certamen initurus,
cingulo utitur, *Iliad.* ψ', 683. Cæterum de
hoc loco *Dionysius Halicarnassensis*: "Ὁ δὲ
πρῶτος ἱσχυριζόμενος ἀποδεδῆναι τὸ σῶμα, καὶ
γυμνός Ὀλυμπιάς δερμῶν, ἐπὶ τῆς πεντακα-
δικατῆς Ὀλυμπιάδος, Ἀκταῖος ὁ Λακκαϊαγό-
νης ἦν. Τὰ δὲ πρὸ τούτων δι' αἰσχυρίας εἶχον
ἄπαντες Ἕλληνας ἅλα γυμνὰ φαίνειν ἐν ταῖς
ἀγωνίαις τὰ σώματα, ὡς Ὀμηρος τακμηρίῳ,
μαστράτῳ ἀξιοπιστότερός [forte ἀξιοπιστότατος]
τε καὶ ἀρχαιοτάτος ἂν, ζωνομίνους τοὺς ἥρωας
ποιῶν. Τὴν γοῦν Ἀλάντος καὶ Ὀδυσσεὺς πάλιν
ἐπὶ τῇ Πατρίκῳ παφῇ γυμνῶν ἀφηνεούμηνος,
φασίν. (*Iliad.* ψ', 710.) "Τὸ δὲ ζωνομίνους βή-
"της ἐς μέσσοις ἀγῶνα." Καὶ ἴτι· σαφίστιον
ἐν Ὀδυσσεΐ τούτῳ ποιεῖ φανερόν ἐπὶ τῆς Ἰσῆος καὶ
Ὀδυσσεὺς πυγμαχῆς, ἐν τοῖσι τοῖς ἱστίῳ. —
"αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ζῶσατο μὲν ῥά κ' ἐπεὶ μῦθος
"μῦθος, ἔσ." Τὸν δὲ πτωχὸν οὐκ ἐπὶ βουλόμα-
γι μὲν ἵσθαι, ἀλλ' ἀποδεδῆλῶτα ἱσάσθαι, τάδε

Ζώσατο μὲν ράκεσιν περὶ μῆδεα, φαῖνε δὲ μηρούς
 Καλούς τε, μεγάλους τε, φάνεν δὲ οἱ εὐρέες ἄμοι,
 Στήθεά τε, στήθαροί τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη
 "Αγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.
 Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο·
 "Ὡδε δὲ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

70

"Ἡ τάχα Ἴρος αἶρος ἐπίσπαστον κακὸν ἔξει·
 Οἷν ἐκ ράκεων ὁ γέρον ἐπιγουνίδα φαίνει.

"Ὡς ἄρ' ἔφην· Ἴρων δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός·
 Ἀλλὰ καὶ ὥς δρυστῆρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκη,
 Δειδιότα· σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσιν.

75

Ἀντίνοος δ' ἐνέειπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὄνομαζεν·
 Νῦν μὲν μῆτ' εἴης, βουγάϊε, μῆτε γένοιο,

Cinxit quidem se pannis circum genitalia, ostendebat verò femora
 Pulchraque, magnaue; nudati sunt autem ei lati humeri,
 Pectoraque, robustaque brachia: at Minerva
 Propè astans membra auctavit pastori populorum.

Proci verò omnes vehementer admirati sunt:

70

Sic autem aliquis dicebat intuitus propinquum alium:

"Certè citò Irus miser-Irus accersitum malum habebit:

"Qualem ex pannis senex coxam ostendit."

Sic utique dixerunt: Iro autem malè commovebatur animus:

75

Sed et sic famuli ducebant cinctum vi,

Timentem: carnes verò tremebant circum membra.

Antinentem autem increpabat, verbumque dixit, et compellabat:

"Nunc quidem neque sis, jactator, neque natus fueris,

εἴηεν· — "Ἀλλὰ καὶ ὥς μνηστῆρες ἄγον,
 "ζώσαντες ἀνάγκη, Δειδιότα." Τούτῳ δὲ τὸ
 ἴδιον ἀρχαῖον ἐν τοῖς Ἑλλήσιν ὅ, εἰ φυλάττοντες
 μίχρη τοῦδε ῥαμμαῖι δῆλοι εἰσὶν οὐ προσημαίνοντες
 παρ' ἡμῶν ὕστερον, ἀλλ' οὐδὲ μεταβιβαῖοι οὐκ
 χροῖον κατέστη ἡμεῖς. Antiquitat. Rom. lib.
 VII.

Ver. 66. Ζώσατο μὲν ράκεσιν.] *Al.* Ζώσατο
 καὶ ράκεσιν.

Ver. 69. — μίλε' ἤλδαν. "Ἦτοι ἐντραφῇ
 καὶ λυγρῇ ἰσχύϊ, ἐνέοντα τὰ μίλη. Por-
 phyr. Quasi. Homeric. 10.

Ver. 72. "Ἡ τάχα Ἴρος αἶρος.] Τὸ δὲ "Ἴρος
 "αἶρος" τανὺν τῇ Ἴρος κακίᾳ, καὶ ἰσχύϊ-
 ντα τοῦ "κακοῦ οὐκ ἰσχυροῦ." [Odys.
 c', 260.] καὶ τοῦ, ὅστις αἶσθη, παρὰ Σοφοκλῆ·
 καὶ τῶν ἰσχυρίων. "Ἡ καὶ ἄλλος αἶρος, ὁ μνηστῆ-
 ρῶν ἱσχυρὸς Ἴρος, ἀλλὰ ἐντὶνέοντες. Eustath. Vi-
 de et Porphy. Quasi. Homeric. 16. sub fine.
 Cæterum *Meric.* Casaubonus hanc vocem
 aliter exponit: "Nec ille (Scholiastes), nec
 "Eustathius," inquit, "rationem nominis
 "explicat; ad quam respicere videtur
 "Homerus, cum addit, *ἐπίσπαστον κακὸν ἔξ-*
 " *εἰ.* Ego suspicor illum ad significatio-
 "nem verbi *αἶρος*, vel *εἰρώ*, alludere voluis-

"se. Certè *αἰρεῖται* vel *αἰδαίρεται* (quod in
 "Eustathio) planè idem quod *ἐπίσπαστον*
 "in hoc sensu, cum τῇ, κακὸν, junctum."
De nuperâ Homeri Editione, Dissertat. I.
Mirè admodum.

Ver. 73. Οἷν ἐκ ράκεων ὁ γέρον ἐπιγουνίδα
 φαίνε.] Hinc Strabo, *Geograph. lib. I. pag.*
28. al. 15. Οἷν ἐκ ράκεων ὁ βίον. Quem
 ad locum Casaubonus in annotationibus,
 citato hoc Homeri versu: "Quum ἐπιγουν-
 "ίδα," inquit, "Aristarchus exponeret,
 "τὸ ἰσάων τοῦ γένους: Crates, τὴν ἰσχυρίδα.
 "Chares verò, τὴν ἐφ' ἔλου τοῦ σώματος ἐν-
 "τραχίαν Strabo ita παρηλάττει, secutus vi-
 "detur Cratetis expositionem: aut potiùs
 "Charetis, quam etiam alius Homeri lo-
 "cum confirmat, 'Ὁδ. ε'." Hesychius autem
 cum Aristarcho vocem ἐπιγουνίδα exponit, τὸ
 ἰσάων τοῦ γένους: λίγη δὲ τὸν μηρὸν, ἐφ' οὗ ἐκ-
 δικτίον τὴν τοῦ σώματος ἐνέχων. Vide suprâ
 ad ε', 225.

Ver. 75. — δρυστῆρες.] Apud Dionysium
Halicarnassensem, loco suprâ ad ver. 65. ci-
 tato, μνηστῆρες.

Ver. 78. — μῆτ' εἴης, βουγάϊε, μῆτε γένοιο.]
 Τὸ δὲ, "μῆτε εἴης, μῆτε γένοιο," ἢ ἀντι-

Εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δειδίας αἰνῶς,

Ἄνδρα γέροντα, δῦν ἄρῃμνον, ἥ μιν ἰκάνει.

80

Ἄλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,

Αἶ κέν σ' οὗτος νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,

Πέμψω σ' Ἡπειρόνδε, βαλὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ,

Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,

Ὅς κ' ἀπὸ ρίνα τάρμῃσι καὶ οὐατα νηλεῖ χαλκῷ,

85

Μῆδέα τ' ἐξερύσας, δῶν κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.

Ὡς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα·

Ἐς μέσσοι δ' ἀναγον· τῷ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνίσχον.

“ Si profectò hunc tremis et times gravitèr,

“ Virum senem, calamitate labefactum, quae ipsum occupat.

80

“ Sed tibi edicam, quod et perfectum erit,

“ Si te hic vicerit, superiorque fuerit.

“ Mittam te in-Epirum, conjectum in navem nigram,

“ Ad Echetur regem, hominum pernecium omnium,

“ Qui nasum abscondat et aures saevo aere,

85

“ Genitaliaque evulsa det canibus cruda discerpenda.”

Sic dixit: ei verò adhuc magis tremor subiit membra:

In medium autem eum duxerunt: illi verò ambo manus elevârunt.

τοῦ, μήτε νῦν ἴης, μήτε ἰχθίον (ἴθες γὰρ τοῖς
δορυμάνοις κίμφισθαι καὶ τὸ ἄδη γινώσκει, καὶ
ισχυροῦμαι μὴ ἐν γινώσκει, εἰ καὶ ἀδύνατος ἦ
αἰετὶ) ἢ, μήτε ἴθες ἄρει, ἀλλὰ τὴν κίρκιν, μήτε
μὴν σάλας ὄψεσθαι γίνομαι. Eustath. *Ibid.*

Ibid. — βουγάι. Μιγάλας ἱπαιρόμηναι,
βῶν ἱερα πόων. Schol. “Ὅτι δὲ — ὁ βῶς
πολλὰ μίγδαλα παρρηφάνει ἐν ταῖς συνήθειαις,
δηλῶ καὶ ὁ “βῶς” ἱπτασται, ἢ ἐκ τοῦ ζώου
τόντου ἐκλήθηται λίγιστον” ἐξ ἧς ἱπτασται καὶ
ἡ βούρκατος, καὶ ἡ βούτινα, καὶ ὁ βούλιμος,
καὶ ὁ βουδίνης, καὶ ὁ βούσις. Eustath. in
commentario ad *Iliad.* v. 824.

Ver. 83. Πέμψω σ' Ἡπειρόνδε. Λίγισ δὲ καὶ
νῦν Ἡπειρῇ, χώραν δίως ὄψω καλυμμένην ἀν-
τιπάραι κυμίνῃ Ἰθάκῃ, μιγάλην” ἀφ' ἧς καὶ
Πύθης Ἡπειρώτας ὄψεσθαι, ἄρξας τῶν ἰκτι.
Eustath.

Ver. 84. Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλή-
μονα πάντων. Ἐχέτος ἢ μὴν υἱὸς βοῦκιστου,
ἀφ' οὗ καὶ ἐν Σικελίᾳ, τόλῃς βούκιστος καλεῖται
Σικελῶν δὲ τύραννος λίγιστος. Τούτου τοῦδε μὴν
ἰσχυροῦς κατὰ πάντα τρέπον εἶναι, τοῦδε δὲ
ἔχοντος ἀναιρῶν λαβόμενον” [Barnesius edidit
λαβόμενον] τοσαύτην δὲ κακίαν ἔχον, ὥς καὶ
τοῦδε μακρὰν οἰκονομῇ, ὅτι θάλειον σφόδρα ἐνὰ
τιμωρῆσιν καὶ ζῆνι περιεκαλεῖν θανάτῳ, ἐκπίμ-
κιν αὐτῷ [Ita Barnesius pro vulgato αὐτῷ]·
πολλὰς γὰρ μηχανὰς ἐξυπνῶν τούτου αἰτίας·
ἴθις τὸν λαὸν οὐχ ὀνομαίνειν τὴν σιγήν ταύτην
τυραννίδα, λίθους δὲ αὐτὸν ἀνελπί. Schol.

Ibid. — Ἐχέτον βασιλῆα. Ὅρα δὲ καὶ
εἰ τὸν Ἐχέτον διὸν τύραννον εἰπῶν, ὁ δὲ βρο-

λίαν εἶπεν ἄγνοῦτο γὰρ ἐπὶ Ὀμήρῳ ἡ τύραννος
λίξ. Eustath. Similitèr Dionysius *Halicar-*
nassensis: Τὸν δὲ βιαιῶς καὶ παρὰ νόμους ἄρ-
χοντα Τύραννον μὴν οὐ καλεῖ· νώτιστον γὰρ τὸ
ὄνομα· εἰς δὲ τοῖς ἱεροῖς γίνεσθαι, διὰ νῦν ἐν
τούτοις “Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλή-
“ μονα πάντων, Ὅς κ' ἀπὸ ρίνα τάρμῃσι καὶ οὐατα
“ νηλεῖ χαλκῷ.” Περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως,
§ 21. Vide *Gatakeri Cinnum, sive Adversaria*
Miscellanea, lib. I. cap. 1. Barnesius
autem in annotationibus ad hunc locum:
“Nota,” inquit, “*Homerum* βασιλῆα vocare,
“ non τύραννον illa enim Vox iis temporibus
“ extabat quidem, ut *Hymn. Martis ver. 5.*
“ *Ἀντιόχῳ* τύραννι.” Ita ille. Sed rectiùs
fortassè hinc colligas, Hymnum istum non
Homeri esse, sed recentioris cujusdam auc-
toris. Οὗτος γὰρ Ὀμηρος, (inquit *Scholias*
ad *Sophoclis Oedip. Tyranni Epigraphen*),
οὗτος Ἡσιόδος, οὗτος ἄλλος οὐδὲς τὸν παλαιόν,
τύραννον ἐν τοῖς ποιήμασιν ὀνομάζει.

Ver. 87. — Ἰλλαβί. *Al.* ἡλῶβι.

Ver. 88. Ἐς μέσσοι δ' ἀναγον. Ἐν δὲ τῷ, “ἰς
“ μέσσοι ἀναγον,” inquit Eustathius, “περιττῇ
“ ἡ πρόσθιος. At nescio annon eam hoc in loco
vim habeat præpositio ἀνὰ, ut dicatur *Irus*
invitus reluctansque in medium vi adduci.
Vide ad *ver.* 75. Alioqui faciliè scribere po-
tuisset Poeta, Ἐς μέσσοι δ' ἀγαγον.

Ibid. — τῷ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνίσχον.]
Versiones vulgatæ, quae ferè secutus est
Barnesius, reddunt, “*Hi autem ambas manus*
“ *elevaverunt.*” Sed rectiùs, ut opinor,

Δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἥ ἐλάσει, ὥς μιν ψυχὴ λίποι αὖθι περόντα, 90
 Ἥ μιν ἦκ' ἐλάσειε, τανύσσειέν τ' ἐπὶ γαίῃ.
 Ὡδὲ δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
 Ἥκ' ἐλάσαι, ἵνα μή μιν ἐπιφρασσάιαντ' Ἀχαιοί.
 Δὴ τότε ἀνασχομένω, ὁ μὲν ἤλασε δεξιὸν ἄμρον
 Ἴρος, ὁ δ' αὖχέν' ἔλασεν ὑπ' οὐατος, ὅστιά δ' εἶσω 95
 ἔβλασεν αὐτίκα δ' ἤλθεν ἀνὰ στόμα φοῖνιον αἷμα·
 Καὶ δ' ἔπεισ' ἐν κοίῃσι μακρὰν, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας,
 Δακτίζων ποτὶ γαίαν ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
 Χεῖρας ἀνασχομένοι γέλω ἐκθανον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Εἶλε δὲ ἐκ προθύροιο, λαβὼν ποδός· ὄφρ' ἴκετ' αὐλήν, 100
 Αἰθούσης τε θυρᾶς· καὶ μιν ποτὶ ἐρκίον αὐλῆς

Tum demum deliberavit multa-passus nobilis Ulysses,
 An feriret, adeo-ut ipsum anima linqueret illic lapsus;
 An ipsum levitèr feriret, extenderetque super terram. 90
 Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,
 Levitèr ferire, ut nè ipsum cognoscerent Achivi.
 Tunc demum *manibus*-elevatis percussit quidem dextrum humerum
 Irus; ille autem *ei* cervicem percussit sub aure, ossaque intus 95
 Fregit: statim autem venit per os ruber sanguis:
 Decidit verò *is* in pulveribus vociferatus, collisitque dentes,
 Calcitrans pedibus terram; at proci eximii
 Manibus sublatis risu emoriebantur: verum Ulysses
 Extrahabat per vestibulum, prehensum pede; donec venit ad atrium, 100
 Porticisque fores; et ipsum ad septum atrii

istud ἄμρον de Viris intelligas. Vide et
Iliad. ψ', 686.

Constitit in digitos extemplò arrectus ut-
 terque,
 Brachiaque ad superas interritis extulit
 auras. *Æn.* V, 426.

Ver. 90. Ἥ ἐλάσει.] Ita edidit *Barnesius*
 ex versu sequente Ἥ μιν ἦκ' ἐλάσει. Rectè
 ut videtur. *Vulg.* Ἥ ἐλάσει. *Al.* Ἥ ἐλάσει.

Ver. 91. — τανύσειεν.] Ita iterum rec-
 tè *Barnesius*: Quocum facit et *MS.* à *Tho.*
Bentleio collatus. *Vulg.* τανύσειεν. Quod an-
 tepenultimam corripit. Vide ad Π. ε', 58.

Ver. 93. — ἵνα μή μιν ἐπιφρασσάιαντ' Ἀ-
 χαιοί.] Τικμηρέμινον δηλαδὴ τὸν ἄνδρα ἐν τῇ
 οὐκ βραχέως ἐλάσει. *Eustath.*

Ibid. — Ἀχαιοί.] Οἱ μνηστῆρες. Ut rec-
 tè *Barnesius*. Vide suprà ad ε', 513.

Ver. 94. Δὴ τότε ἀνασχομένω, ἰ μιν.] De
 hujusmodi *Syntaxi*, vide suprà ad μ', 73.

Ver. 95. — ἔλασεν ὑπ' οὐατος, ὅστιά δ'
 εἶσω ἔβλασεν &c.] Pulcherrimè rem depingunt
 et quasi ob oculos ponunt hæc verba.

Ver. 96. — ἤλθεν ἀνὰ στόμα.] *Al.* ἤλθε
 κατὰ στόμα.

Ver. 99. Χεῖρας ἀνασχομένοι γέλω ἔκτανον.]
 Ὡς αὐτοὶ δὲ καὶ λυσιτελοῦντες διαφύλαξις ἐπαίανον,
 [Ὁμηροί,] καὶ ἡδονῆς ἰσομύς ὥστε ἰ μιν
 Ὀδυσσεὺς διηγεύμενος, ἐν τῷ ποταμῷ Κόκλῳ
 ἐκπαύσσειν, ἴδω, [suprà ζ', 413.] — ἰ μιν δ'
 "ἰγίλασεν φίλον κῆρ" οἱ δὲ μνηστῆρες πείοντα
 τὸν πτωχὸν ἰδόντες, "Χεῖρας, ἀνασχομένοι γέ-
 "λω ἔκτανον." *Dionys.* *Halicarn.* περὶ τῆς
 Ὁμήρου ποιήσεως, § 16.

Ibid. — γέλω.] Ἐν δὲ τῇ, "γέλω ἔκ-
 "τανον," ἔκτανον — ἵνα κατὰ ἰσοπατέλητον
 κλίσει ἡ διουλλαχία τῇ γέλω, ἵνα καὶ κατὰ
 ἀποκοπὴν ἐκ τοῦ γέλωτος, ἵνα οὐδ' ἂν ἔχοι τὸ
 ἴσως προσγενεαμύνον. *Eustath.* Ὁ χεῖρας, τοῦ
 χεῖρος, Ἀσπιδίου, ὡς γέλωτος, γέλωτος. Οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ
 χεῖρος, χεῖρτι, ἀσπιδίου τῆς "τι" συλλαβῆς.
Suidas, ad voces Ἐν χεῖρτι κειραμίνος. Sed
 et γέλω *Dativus* simpliciter esse potest ex
 γέλω, quæ vox apud *Poetam* occurrit infrà
 ὁ, 346.

Ἀσπιδίου γέλωτος ἔκτανον —

Nisi ibi fortè vera sit lectio quam habet
MS. à *Tho. Bentleio* collatus, Ἀσπιδίου γέλω-
 τος —. Vide infrà ad *ver.* 211.

- Εἶσεν ἀνακλίνας· σκῆπτρον δὲ οἱ ἔμβαλε χεiri,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἐνταυθοὶ νῦν ἦσο, κίνας τε σύας τ' ἀπερύκων,
 Μηδὲ σύ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι, 105
 Λυγρὸς ἰὼν· μή ποῦ τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρη.
 Ἦ ῥα, καὶ ἄμφ' ἁμοισιν αἰεκέα βάλλετο πήρην,
 Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
 Ἄψ δ' ὄγ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ', ἄρ' ἔζετο· τοὶ δ' ἴσαν εἴσω
 Ἦδὺ γελῶντες, καὶ ἑ δεικνάνωντ' ἐπέεσσιν· 110
 Ζεὺς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 Ὅστι μάλιστ' ἐθέλεις, καὶ σοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
 Ὅς τοῦτον τὸν ἀναλτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας
 Ἐν δῆμῳ· τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν Ἠπειρόνδε
 Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων. 115
 Ὡς ἄρ' ἔφην· χαῖρεν δὲ κληθδὸνι θεῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα δῆκεν
 Ἐμπλήειν κνίσσης τε καὶ αἵματος· Ἀμφινόμος δὲ
 Ἄρτους ἐκ κανέοιο δῶμα παρέθηκεν αἰείρας,
 Καὶ δέπαϊ χρυσέῳ δειδίσκετο, φώνησέν τε· 120

Statuit reclinatum; baculum autem ei injecit manus,

Et ipsum affatus verba alata dixit:

"Hic nunc sede, canesque, suesque abarcens;

"Neque tu sanè hospitem et mendicorum dominus esto, 105

"Vilis cùm-sis; necubi aliquod malum etiam majus accipias."

Dixit utique; et circum humeros sibi turpem jaciebat peram,

Crebris locis laceram; tortile verò inerat lorum.

Retrò autem ipse ad limen profectus desidebat; illi autem iverunt intrò

Suaviter ridentes, et eum blandè-compellabant verbis: 110

"Jupiter tibi det, hospes, et immortales dii alii,

"Quodcunque maximè vis, et tibi gratum est animo;

"Qui hunc insatiabilem à mendicando cessare-fecisti

"In populo: citò enim ipsum ducemus in-Epirum,

"Ad Echetum regem, hominum multatorem omnium." 115

Sic utique dixerunt; gaudebat autem omine nobilis Ulysses:

Antinous verò ei magnum ventrem opposuit

Plenum pinguedineque et sanguine: Amphinomus verò

Panes ex canistro duos apposuit sublato,

Et poculo aureo propinabat, dixitque: 120

Ver. 104. — κίνας τε σύας τ'.] Ita recitè Barnesius ex Editionibus quamplurimis. Henricus Stephanus malè, κίνας σύας τ'. Cæterùm MS. à Tho. Bentleio collatus hic habet σύας τε κίνας τ' quo modo et citat in commentario Eustathius.

Ver. 106. — ἰσαύρη.] Al. ἰσαύρη.

Ver. 107. — ἄμφ' ἁμοισιν — βάλλετο.] "Humis sibi circumjaciebat." Hæc nimis propria verbi βάλλετο in Voce Mediæ

significatio. Vide suprà ad í, 491. et í, 296.

Ver. 110. — γελῶντες.] Al. γελῶντες.

Ibid. — καὶ ἑ δεικνάνωντ'.] Al. καὶ δεικνάνωντ'.

Ver. 115. Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα.] Vide suprà ad ver. 84.

Ver. 116. — Δίος.] Al. Δίος.

Ver. 117. — ἄρα.] Ut pollicitus erat. — suprà ver. 46.

Ibid. — παρα.] Al. παρα.

Χαῖρε, πάτερ, ὃ ξεῖνε· γένοιτό τοι ἔσπερ' ὀπίσσω
 "Ολβος, ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχειαι πολέεσσι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀμφίνομ', ἧ μάλα μοι δοκίεις πεπνυμένος εἶναι·
 Τοιούτου γὰρ πατρός· ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον, 125
 Νῆσον Δουλιχίῃα εὖν τ' ἔμην, ἀφνειὸν τε·
 Τοῦ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι· ἐπητῇ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.
 Τοῦνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μευ ἄκουσον·
 Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο,
 Πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἐπὶ πνείει τε καὶ ἔρπει. 130
 Οὐ μὲν γάρ ποτε φησὶ κακὸν πείσεσθαι ὀπίσσω,

"Salve, pater, ὁ hospes, adsit tibi in posterum saltem

"Felicitas; at nunc quidem malis teneris multis."

Hunc autem respondens allocutus est solera Ulysses:

"Amphinome, certè valdè mihi videris prudens esse;

"Tali enim patre es; quippè famam bonam audiebam,

"Nisum Dulichiensem bonumque esse, divitemque:

"Ex hoc te dicunt natum esse: ingenioso autem viro similis-es.

"Propterea tibi dicam, tu autem attende, et me audi:

"Nihil imbecillius terra nutrit homine

"Omnium, quotquot super terram spirant et serpunt.

"Etenim nunquam putat malum passurum esse se in posterum,

Ver. 121. Χαῖρε, πάτερ, ὃ ξεῖνε.] Barne-
 sius edidit πατήρ, quòd ea sit "tutor" lec-
 tio. Sed nihil opus. Vide ad II. α', 51.

Ibid. — Ἰστίε ἰστίου.] Editions non-
 nullæ hic habent ὅστις ἰστίου. Καὶ ἔχῃ
 καὶ εὐτό (inquit Eustathius) τὴν αὐτὴν ἰστοίαν,
 ὥς ἰσθναμύτης τοῦ "ὄς" τῇ "ἰς" προσβίαι.
 Vide suprâ ad ε', 218. MS. etiam à Tho.
 Benileio collatus hic legit ἰστίε.

Ver. 125. Τοιούτου γὰρ πατρός.] MS. à Tho.
 Benileio collatus, Τοῦ γὰρ καὶ πατρός. Quæ
 et proba lectio.

Ver. 126. Νῆσον Δουλιχίῃα.] Τὸν ἀπὸ Δου-
 λιχίου. Schol. Vide suprâ ad π', 395. 396.

Ver. 129. Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀν-
 θρώπου.] Al. Οὐδὲν ἀκιδνότερον.

Οὐ μὲν γὰρ τί πω ἰστίον ὀξυρρότερον ἀνδρὸς,
 Πάντων, ἴσα τε γαῖαν ἰστίου τε καὶ ἔρπει.
 Iliad. ε', 446.

*Ω σέσωκ' ἡ διδὼν ὀξυρὸν γένος. —
 Empedocles apud Clem. Alex. Strom. III.

ubi citatur et hic Homeri versus. Κα-
 νὸν ἀνυχὼν οὐδὲν ἀνθρώπου, ἀλλὰ πάντες ταν-
 οὐ πεισνύμεναι. "Ἀσπασίς γὰρ ἡ φύχη. (Φοβὸν
 ἢ Θυόφραστον,) καὶ διὴν περιλίσθαι τὰ προσωπο-
 νημία, καὶ μεταρρίψαι τὴν δουλοῦσαν ὑψημείαν,
 οὐδὲνα καμὲν ἔχουσα ταυτόν. Ταῦτα δὲ καὶ ἄλλα
 τοιαῦτα, καὶ καθ' ἑαυτὴν ὑπερτὴν λογίσασθαι ἴσθ-
 λον, καὶ ἄλλον ἀκούσαι παλαιὰ καὶ σοφὴν ἀνδρῶν

ὃν πρῶτος μὲν ἰστίον ὁ Διὸς "Ομηρος, ἰστίον,
 "Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώπου, &c."
 Plutarch. de Consolat. ad Apollonium.

Ver. 130. Πάντων, ἴσα τε γαῖαν ἰστίου
 τε καὶ ἔρπει. Apud Plutarchum, loco jam
 suprâ adducto, citantur versus huic præce-
 dens, sexque proximè sequentes, omisso hoc
 versu. Quin et verisimile videtur versum
 hunc hujus loci proprium non esse, sed ex
 Iliad. ε', 447. huc irrepsisse. Nam præce-
 dente γαῖα τρέφει, parum aptè sequitur γαῖαν
 ἰστίου.

Ibid. — ἰστί ἰστίου.] Ita edidit Barne-
 sius, ut vocula ἰστί "æquè referri possit ad
 "ἰστίου, et ἔρπει." Vulgg. ἰστίου.

Ver. 131. Οὐ μὲν γὰρ ποτε φησὶ κακὸν
 πείσεσθαι.] Οἷα τῆς ἀγαθῆς ἐλπίδος ἰσαγομένης
 αὐτόν. Eustath. Similiter Æschylus:

"Ὅταν δ' ὁ δαίμων ὑμῶν, πεισθῆναι
 Τὸν αἰεὶν αἰεὶ δαίμωνι εὐραὶ πύχνης.

Persæ, ver. 603.

ubi Scholiastes hunc Homeri locum adducit.
 Similiter et Simonides:

Οὐδ', ὄντης ὅταν ἢ, φροντὶδ' ἔχῃ κακόν.

Fragm. iis. τῶν Σηπτῶν βίος, ver. 10.

Nescia mens hominum fati sortisque fu-
 turæ,

Et servare modum, rebus sublata secu-
 dis!

Æn. X. 501.

"Οφρ' ἀρετὴν παρέχουσι θεοὶ, καὶ γούνατ' ὀρώρη·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσι,
 Καὶ τὰ φέρι ἀεκαζόμενος τετλήσι θυμῷ.
 Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίαν ἀνθρώπων,
 Οἷον ἐπ' ἡμᾶς ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

135

"Quamdiū felicitatem praebent dii, et genua vigent :

"Sed quandō demūm et mala dii beati perficiunt,

"Et haec fert nolens reluctanti animo.

"Talis enim mens est terrestrium hominum,

"Qualem diem adducat pater hominumque deūmque.

135

Ver. 132. "Οφρ' ἀρετὴν παρέχουσι θεοὶ.] Νῦν, τοῖς ἀγαθοῖς παρέχουσιν ὑδαίμονιαν ἡμῶν τῷ [infra ε', 114.] "ἀρετῶν δὲ λαοί." Schol. Similiter ferē Eustathius : 'Ἀρετὴν δὲ τὴν ὑδαίμονιαν λέγουσι καὶ ὑδαίμονα τοῦ βίου. Stephanus autem per ἀρετὴν hoc in loco, vigorem corporis potius, quàm felicitatem, intelligendum censet. Thesaur. Ling. Graec. ad vocem ἀρετή. Sed hoc, uti observat Meric. Casaubonus, de nuperā Homeri Edit. Dissertat. II. cum sequentibus minūs congruit. Porro vigor sequenti "γούνατ' ὀρώρη" denotatur. Ibid. — καὶ γούνατ' ὀρώρη.] Similiter Iliad. λ', 477.

— ὀφρ' αἶμα λιγρὸν, καὶ γούνατ' ὀρώρη.

Et apud Theocritum :

— οἱ γόνυ χλωρόν. Idyll. XIV. ver. 70.

Ver. 133. — τιλήσωσι.] Apud Plutarchum, loco suprā ad ver. 129. citato, τιλήσωσι. Al. τιλήσω.

Ver. 134. Καὶ τὰ φέρι ἀεκαζόμενος τετλήσι θυμῷ.]

Τλησὺν γὰρ μοῖραι θυμὸν δίωκαν ἀνθρώπων.

Iliad. λ', 49.

"Quod autem," inquit Mericus Casaubonus, "τετλήσι θυμῷ vertunt hic patienti animo ; nihil à mente Poetae, nisi commodā expositione leniatur, fingi potest alienius. — Nemo mala sua patienter ferentem verē dicat miserum — Fateor apud Homerum eam verbi notionem non semel occurrere ; sed nihil obstat, quin, ut nomen (ut Grammatici loquuntur) substantivum ἑλμῶν, aliās patientem, aliās miserum et ærumnosum significat ; ita et participium τετληκὸς requirente id sententiā, eandem significationis latitudinem admittat." De nuperā Homeri Editione, Dissertat. II.

Ver. 135. Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν &c.]

Tales sunt hominum mentes, qualis [al. quali] pater ipse Jupiter auctiferas [al. auctiferus] lustravit lumine terras.

Cicero, apud Augustin. de Civitate Dei, lib. V. cap. 8 et Casaub. de nup. Homeri. Edit. Dissertat. II.

Τοῖος ἀνθρώποισι νόος, ὃ Γλαῦκος παῖ Διοτρίων, γίνεσθαι θνητοῖς, ὁμοίον Ζεὺς ἐπ' ἡμῶν ἔργα.

Archilochus à Menagio emendatus in annotationibus ad Diog. Laërt. in Pyrrhone, lib. IX.

Porro haud dissimiliter Euripides :

"ὦ Ζεῦ, σὶ δῆτα τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς Φερῶν λίγους ; σοὶ γὰρ ἔξηστήμεθα, Δεῶν τε τοιαῦτ', ἃ" ἐν τοῦ γαῖης θάλασσαν. Supplices, ver. 734.

Et Terentius :

Omnibus nobis ut res dant sese, ita mag-ni atque humiles sumus.

Hecyra, Act. III. Scen. iii. 20.

Virgilius denique :

Vertuntur species animorum ; et pectora motus

Nunc alios, alios dum nubila ventus agebat,

Concipiunt — Georg. I, 420.

Ver. 136. Οἷος ἐπ' ἡμᾶς ἄγῃσι πατὴρ.] Οἱ μὲν φιλόσοφοι ἐκδιχῶνται ὅτι οἷος ἐπ' ἡμᾶς τὸ πατάσθαι τοῦ ἔλεος, τοιαῦτον καὶ τὴν ἡμῶν διατελοῦναι αἱ ἀνθρώπων. 'Ο δὲ Ποιητὴς λέγει, ὁμοίον ἐπ' ἡμᾶς τὰ προσπίπτοντα, τοῖσι τοῖς ἑτοιμοῦμαι. Schol. Eustathius priorem harum explicationum antiquiorem notat ; ipse autem alteram sequitur : 'Ὅμοιον, inquit, ἐπ' ἡμᾶς τὰ προσπίπτοντα, τοιαῦτά ἐστι καὶ ὁ νόος ἐν ἐντυχίαις συντεταγμένος ἐν δὲ τοῖς ἀνάπαλιν, ταπεινούμενος. Quod et optimè cum præcedentibus convenit. "Ut ἡμᾶς autem," inquit Casaubonus, de nup. Homeri. Edit. Dissertat. II. sub fine, "seu ἡμῶν, pro quocunque vitæ statu, sive meliore sive deteriore, accipitur ; satis usitatum est. Et Homerus ipse alibi in non dissimili sententiā, δούλον ἡμᾶς vocat servitutem : — "Ἡμῶν γὰρ τ' ἀρετῆς ἀποσπίνονται ἐνύπνια Ζεὺς Ἄνθρωπος, ἵστ' ἃν μιν πατὴρ δούλων ἡμᾶς ἔλπερ" [supra ε', 322.] Porro alii, notante Iudem Casaubono, vocem Οἷος non ad ἡμᾶς, sed ad νόος referunt ; ut sit Τοῖος νόος ἀνθρώπων, Οἷος [νόος scilicet] ἐπ' ἡμᾶς ἄγῃσι πατὴρ &c. Sed et hoc cum reliquā sententiā minūs aptè congruit. Vide Menagium, Observat. in Laërtii Pyrrhōnem, lib. IX.

Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
 Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα, βίη καὶ κάρτεϊ εἶπον
 Πατρί τ' ἐμῷ πίσυνος, καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι.
 Τῷ μὴ τίς τοι πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίσιος εἴη, 140
 Ἄλλ' ὅγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅ, ττι διδοῖεν.
 Οἱ δ' ὅρῳ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανόωντας,
 Κτήματα κείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
 Ἄνδρὸς, ὃν οὐκ ἔτι φημί φίλων καὶ πατρίδος αἵης
 Δηρὸν ἀπέσσεσθαι· μάλα δὲ σχεδόν· ἀλλὰ σε δαίμων 145
 Οἴκαδ' ὑπέξαγάγοι, μὴδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
 Ὅπποτε νοστήσεις φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν·
 Οὐ γὰρ ἀναιμῶντι γε διακρίνεσθαι οἶω
 Μνηστῆρας, ἀπ' αἵων, ἐπεὶ κε μέλαθρον ὑπέλθοι.
 "Ὡς φάτο· καὶ σπείσας ἔπιεν μελιηδέα οἶνον" 150
 Ἄψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ κατὰ δῶμα, φίλον τετιμημένος ἦτορ,
 Νευστάζων κεφαλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὅσσετο θυμῷ.

"Etenim ego quondam consuescebam inter homines beatus esse;

"Multa autem injusta feci, viribus et robori obsequens,

"Patreque meo fretus, et meis fratribus.

"Quare nequis utique omnino vir injustus sit;

140

"Sed ille silentio dona deorum habeat, quodcunque dent:

"Qualia video procos injusta machinantes,

"Possessiones consumentes, et dedecorantes uxorem

"Viri, quem non amplius puto ab amicis et patriā terrā

"Diū absfuturum; valde autem propē esse: sed te deus

145

"Domum subducatur, neque occurras illi,

"Quandō redierit dilectam in patriam terram:

"Non enim sine-cruore utique diremptum ire puto

"Procos, et illum; postquam domum subierit."

Sic dixit; et libatione factā bibit dulce vinum;

150

Iterumque in manibus posuit poculum principi populorum.

Verūm is ivit per domum, charo afflictus corde,

Nutans capite; jam enim malum augurabatur animo.

Ver. 137. 140. Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' — Τῷ
 μή τις ἔσθ.] Haud dissimiliter Euripides:

Οὐ τοὺς κρατοῦντας χρὴ κρατῆς ἀ μὴ χερσὶν,
 Οὐδ' εὐτυχούντας ἐν δεξιῇ πρᾶξιν εἶσι.

Κεῖν γὰρ ἐν ποτ', ἀλλὰ τὴν οὐκ εἶν' ἴτι·
 Τὸν πάντα δ' ὄλβον ἡμᾶς ἐν μ' ἀφίλοισι.

Hecubi. ver. 282.

Ibid. — Ἰμμελλον.] Scholiastes interpretatur, ἰσχυρῶς, ἰσχυρίζομαι et Eustathius ἰσχυρῶς
 Vide suprā ad ε', 232.

Ver. 140. — μή τίς τοι.] Apud Dionys.
 Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 12.
 μή τίς ποτ. Atque ita habet MS. à Tho.
 Bentleio collatus.

Ver. 145. — μάλα δὲ σχεδόν.] Barnesius

edidit μάλα δὲ σχεδόν "ut magis huic loco
 "congruum." Sed minus recte.

Ver. 148. — ἀναιμῶντι.] Ita edidit
 Barnesius; atque ita in Vulgatis scribitur
 hæc vox infrā ε', 531. Ἀ. ἀναιμῶντι.

Ver. 149. — ἀφίλων.] Ἀ. καὶ κῆρον.

Ibid. — ἰσχυρῶς καὶ μέλαθρον ὑπέλθοι.] Editio-
 nes nonnullæ, notante Barnesio, hic habent
 ἰσχυρῶς Eustathius autem et Henricus Stepha-
 nus legunt ὑπέλθοι. Quam lectionem et præ-
 fert Barnesius, quod "apud clandestinum Uly-
 sis adventum significet." Attamen non vide-
 tur Poeta hoc in loco adventum clandestinum
 sed adventum simpliciter denotare voluisse.

Ver. 152. — κατὰ δῶμα.] Ἀ. διὰ δῶμα.

Ver. 153. — θυμῷ.] Ἀ. θυμῷ.

- 'Αλλ' οὐδ' ὧς φύγε κῆρα· πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη,
 Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχρ' ἴφι δαμῆναι. 155
 Ἀψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνίστη.
 Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπείῃ,
 Μνηστῆρεσσι φανῆναι, ὅπως πετάσσειε μάλιστα
 Ουμὸν μνηστῆρων, ἰδὲ τιμήεσσα γένοιτο 160
 Μᾶλλον πρὸς πόσιός τε καὶ υἱέος, ἢ πάρος ἦεν.
 Ἀχρεῖον δ' ἐγέλασεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν
 Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται, οὔτι πάρος γε,
 Μνηστῆρεσσι φανῆναι, ἀπεχθόμενοισί περ ἔμπης·
 Παιδὶ δέ κεν εἴποιμι ἔπος, τό κε κέρδιον εἴη, 165
 Μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμιλεῖν,
 Οὔτ' εὔ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὅπιθεν φρονέουσιν.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Sed neque sic fugit mortem : praepedit nempè et hunc Minerva,
 Telemachi sub manibus et hastâ fortitèr ut domaretur.

155

Iterùm verò resedit in sede, undè surrexerat.

Caeterùm in mentem posuit dea caesia-oculis Minerva

Filiae Icarii, prudenti Penelopae,

Proci se-ostendere, ut diffunderet maximè

Animum procorum, et honorata fieret

160

Magis viroque et filio, quàm antea erat.

Effusè autem risit, verbumque fecit, compellabatque :

" Eurynome, animus mihi cupit, nequaquam antea quidem,

" Proci me-ostendere, invisit licèt omninò :

" Filio autem dicam verbum, quod utilius fuerit,

165

" Ut non prorsùs proci cum superbis versetur,

" Qui scilicèt benè quidem loquuntur, malè autem ponè cogitant."

Hanc autem rursùs Eurynome oecονομα allocuta est :

Ver. 155. Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ.] Infrà χ', 92.

Ver. 157. Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ.]

Hic mentem Æneæ genitrix pulcherrima misit. Æn. XII, 554.

Ver. 159. — ἴσας πιδάσσει μάλιστα Ουμὸν μνηστῆρων.] Τουτίσσει, ἵνα καὶ τοὺς μνηστῆρας διασῇ. Schol. Τὸ δὲ " ἄχρεῖον ἱγίλασεν" ἀντὶ τοῦ ἄκαρον καὶ πρὸς οὐδμίαν χρεῖαν. Ἀττικοὶ δὲ, φασί, τὴν λίξιν ταύτην ἀποπαροξύνουσιν, ἄχρεῖον λίγοντις. Eustath. Ita Iliad. β', 269.

Ver. 160. — ἰδὲ τιμήεσσα.] Αἱ. καὶ τιμήεσσα. Quod et præfert Barnesius.

Ver. 162. Ἀχρεῖον δ' ἱγίλασεν.] Οἷον οὐκ ἔσται. Schol. Τὸ δὲ " ἄχρεῖον ἱγίλασεν" ἀντὶ τοῦ ἄκαρον καὶ πρὸς οὐδμίαν χρεῖαν. Ἀττικοὶ δὲ, φασί, τὴν λίξιν ταύτην ἀποπαροξύνουσιν, ἄχρεῖον λίγοντις. Eustath. Ita Iliad. β', 269.

Ἀλγίστας δ', ἀχρεῖον ἰδὼν ————.

Et apud Theocritum :

Ἀχρεῖον κλάζοντι. Idyll. XXV. ver. 72.

Atque hinc apud Suidam, Ἀχρεῖόγυλος ἀνθρακος, ὃ ἐπὶ τοῖς ἀχρεῖστοις καὶ μὴ σπουδαῖσι γυλῶν καὶ χείρων.

Ver. 165. Παιδὶ δὲ κεν εἴποιμι.] Barnesius edidit, Παιῖδα δὲ κεν εἴποιμι. Rationibus, ut opinor, haud satis idoneis.

Ver. 166. Μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμιλεῖν.] Ita apud Demosthenem :

" Ὅστις δ' ὁμιλῶν ἤδιστα κακοῖς ἀνδρὶ,
 Οὐ πάσας ἡρώτῃσιν, γιγνώσκων ὅτι
 Τισύτους ἴσται εἰς πρὸς ἤδιστα ζυῖων.

Orat. de Falsâ Legatione.

Ver. 167. Οὔτ' εὔ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὅπιθεν φρονέουσιν.]

" Ὅς κ' εἴπῃ γλώσση λῆσται, φρονὶ δ' ἴστῃ.

Theogn. Gnom. ver. 96.

——— ἥδυσ τοῖς λόγοις φρονῶν κακῶς.

Euripid. Orest. ver. 908.

Vide suprâ ad ε', 66.

- Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 Ἄλλ' ἴθι, καὶ σὼ παιδί ἔπος φάο, μὴδ' ἐπικευθε, 170
 Χρῶτ' ἀπονηψαμένη, καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς·
 Μὴδ' οὕτω δακρυόισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα
 Ἔρχευ' ἐπεὶ κάκιον πενήθμεναι ἄκριτον αἰεῖ.
 Ἦδῃ μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιστα
 Ἠρῶ ἀθανάτοισι γενεῖήσαντα ιδέσθαι. 175
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραυδα, κηδομένη περ,
 Χρῶτ' ἀπονίπτεσθαι, καὶ ἐπιχρίσθαι ἀλοιφῇ·
 Ἀγλαΐην γὰρ ἔμοιγε θεοὶ, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 Ὀλεσαν, ἐξ οὗ κείνος ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσίν. 180
 Ἀλλὰ μοι Αὐτόνοήν τε καὶ Ἴπποδάμειαν ἀνωχθεῖ
 Ἐλθέμεν, ὅφρα κέ μοι παρστήτεον ἐν μεγάροισιν·
 Οἷη δ' οὐκ εἴσειμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.
 ὦς ἄρ' ἔφη γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβῆκει,

- " Nae jam haec quidem omnia, filia, appositè dixisti.
 " Sed i, et tuo filio verbum dic, neque cela, 170
 " Corpus ubi-tibi-laveris, et unxeris genas :
 " Neque sic lachrymis foedata circum faciem
 " Vade ; quoniam malum est lugere indiscriminatim semper.
 " Etenim jam quidem tibi filius eâ-aetate, quem tu maximè
 " Supplicabas immortalibus barbatus videre." 175
 Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope :
 " Eurynome, nè haec suadeas, sollicita licèt,
 " Corpus ut-mihi-lavem, et me-ungam unguento :
 " Pulchritudinem enim mihi dii, qui Olympum habitant,
 " Perdiderunt, ex quo ille ivit cavis in navibus. 180
 " Sed mihi Autonoeaque et Hippodamiam jube
 " Venire, ut mihi astant in aedibus ;
 " Sola verò non intrabo ad viros ; verecundor enim."
 Sic dixit : vetula autem è domo exivit ,

Ver. 169. — ἔειπες.] *Al.* ἔειπας.
 Ver. 173. — ἰσὺν κάκιον πενήθμεναι ἄκριτον αἰεῖ.] Ita suprâ Y, 543.

Μηκέτι, Ἀργίος υἱ, πολλὸν χρόνον ἀσπιλὺς
 ὄσσω
 Κλαῖ', ἰσὺν οὐκ ἀνείν σινα δάμην —

" Nec sicci sint oculi, amisso amico, nec
 " fluant : lachrymandum est, non ploran-
 " dum." *Seneca, Epist.* 63. sub initio.

Ibid. — ἄκριτον.] Vide ad II. 4, 309, 314.

Ver. 174. Ἦδῃ μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος.]
 Τοῦ δὲ " τηλίκος" ἰσχυρῶς τὸ, " γινώσκοντα
 " δίδου," ὁ ἐπισημασθεὶς διῆγμα· κατ' ἣν
 χρυσίμους ἂν παῖς μνησθῇ. *Eustath.* " Docet,"
 inquit *Spondanus*, " majorem esse lætitiæ
 " quàm doloris causam Penelopæ, quòd

" jam tali frueretur filio, qualem illa maxi-
 " mè optaverat." Rectè. *Dna. Dacier* au-
 tem aliter exponit : " Eurynome," inquit,
 " ne cherche point à faire plaisir à Pene-
 " lope, en lui disant que son fils est en âge
 " de lui donner de la consolation ; mais
 " elle veut lui faire voir le besoin qu'elle
 " a de recourir au secours de l'art pour
 " s'embellir ; et elle lui en donne une rai-
 " son très forte, c'est que son fils est déjà
 " homme fait, et par conséquent qu' une
 " femme, qui a un fils de vingt ans, a be-
 " soin de quelque secours." Mirè admo-
 dum, nè dicam ineptè.

Ver. 182. — ἔφρα κέ μοι.] *Al.* ἔφρα' ἂν
 ἰμοί.

Ver. 183. — οὐκ εἴσειμι.] *Al.* οὐ καὶ εἴσειμι.

Ἀγγελίουσα γυναῖξί, καὶ ὄτρυνέουσα νέεσθαι. 185

Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Κούρῃ Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχουεν.

Εὐδε δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἄψια πάντα

Αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῆρι· τέως δ' ἄρα διὰ θεῶων

Ἀμφοῖα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θησαΐατ' Ἀχαιοί· 190

Κάλλει μὲν οἱ πρῶτα πρόσωπά τε καλὰ κάθηται

Ἀμφοσίῳ, οἷω περ εὐστέφανος Κυθήρεια

Χρίεται, εὖτ' ἂν ἦ Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα·

Καί μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι·

Λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκεν πριστοῦ ἐλέφαντος. 195

Ἡ μὲν ἄρ' ὥς ἔρξασ' ἀπεβῆσατο διὰ θεῶων.

Ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο,

Φθόγγῳ ἐπερχόμεναι· τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε,

Καί ρ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειᾶς, φώνησέν τε·

Nunciatura mulieribus, et hortatura ad-eundem.

185

Tunc demum aliud cogitavit dea caesia-oculis Minerva:

Filiae Icarii dulcem somnum infudit.

Dormiebat verò ea reclinata: solutae autem sunt ei compages omnes

Ibidem in lecto: interim verò praestantissima earum

Immortalia dona dabat; ut ipsam admirarentur Achivi:

190

Pulchritudine quidem ei primum vultusque pulchros purificavit

Divinā, quali scilicet pulchrè-coronata Venus

Ungit-se, quando adeat Gratiarum chorum amabilem;

Et ipsam procერიorem et crassiorem reddidit conspectu;

Candidioremque ipsam fecit secto ebore.

195

Sic quidem ubi-fecisset, abiit nobilissima earum.

Venerunt autem famulae candidis-ulnis ex domo,

Cum-streptu advenientes; hanc autem dulcis somnus dimisit;

Et ea absternit-sibi manibus genas, et locuta est:

Ver. 188. — λύνει δέ οἱ ἄψια πάντα.] Vide suprā ad γ, 794.

Ver. 190. — Ἀχαιοί.] Vide suprā ad ε', 518.

Ver. 191. Κάλλει μὲν οἱ πρῶτα.] Nūn τὰ μέγα. Κάλλος γὰρ τὸ τῆς Ἀφροδίτης μύρον. Schol. et Hesych. Ceterum apud Barnesium legitur et Κάλλει μὲν οἱ πρῶτα. Sed nihil opus.

Ibid. — πρόσωπά τε καλὰ κάθηται.] Ita editi omnes. Henricus Stephanus autem, (quamvis conjecturae suae contra exemplarium fidem indulgere non sit ausus,) "Non dubitarem," inquit, "quin hic legendum esset προσώπια pro πρόσωπά τε.—Ita "Iliad. η, scriptum habemus προσώπια pro "προσώπια, versu 212. Μυδίων βλοσυροίει "προσώπια." Et MS. à Tho. Bentleio collatus legit προσώπια. Atqui nusquam alibi apud Homerum occurrit hæc vox. Ideoque, pro πρῶτα, hoc in loco, legendum credide-

rim χρῶτα. Ita nimirum aptè sequetur πρόσωπά τε· firmaturque hæc conjectura tum ex eo quod vox πρῶτα sententiæ hinc parum congruere videatur; tum ex ver. 171. suprā, ubi similis sententia occurrit:

Χρῶτ' ἀποκτείνω, καὶ ἐπιχέουσα παρειάς.

Verum cum conjecturae huic nulla faveant Exemplaria, Textum non muto. Ceterum Eustathius in commentario citat, πρόσωπα καλὰ κάθηται.

Ver. 193. — εὖτ' ἂν ἦ.] Al. εὖτ' ἀνῆλθ.

Ibid. — χορὸν ἱμερόεντα.] Al. χορὸν τῶν ἱερίων.

Ver. 195. — πριστοῦ ἐλέφαντος.]

— sectoque elephanto. Æn. III. 464.

Πριστοῦ δὲ ἐλέφας, (inquit Eustathius,) τὸ ἐλεφαντίνον ὀστέον, πρὸς διασταλὸν τοῦ ζώου. Vide autem ad II. γ, 141.

Ver. 196. — ἀπὸ μύρον.] Al. ἀπὸ μύρον.

- Ἡ με μάλ' αἰνοπαθῆ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐπάλυσεν. 200
 Αἶθε μοι ὥς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἀρτεμις ἀγνή
 Αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
 Αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο
 Παντοίην ἀρετὴν· ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν Ἀχαιῶν.
 Ὡς φαμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα, 205
 Οὐκ οἶη· ἅμα τῆγε καὶ ἀμφίπολοι δῦ' ἔποντο.
 Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναῖκαν,
 Στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
 Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη. 210
 Τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρῃ δ' ἄρα θυμὸν ἔβελχθεν·

" Certè me valdè aerumnosam mollis somnus cooperuit .

200

" Utinam mihi sic mollem mortem daret Diana casta

" Statim nunc ; ut nè ampliùs lugens in animo

" Aevum corrumpam, mariti desiderans dilecti

" Omnigenam virtutem ; quoniam praestantissimus erat Achivorum."

Sic locuta, descendebat ex coenaculo splendido,

205

Non sola ; simul hunc et famulae duae comitabantur.

At quandò demùm ad procos pervenisset nobilissima mulierum,

Stetit utique ad postes domûs fabrefactae,

Genis obtendens nitida redimicula :

Ancilla autem et honesta utrinque astitit.

210

Horum verò illic solvebantur genus ; amore autem animo deliniti-sunt :

Ver. 202. — ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ
 θυμὸν, αἰῶνα φθινύθω.] Ita suprâ I, 152.

κατεβήκατο δὲ γυνὴς αἰὼν
 νόστον ὀδυρομένην

Et ver. 160. ejusdem libri :

Κάμορε, μή μοι ἔσ' ἴσα ὀδύριο, μηδὶ τοι αἰὼν
 φθινύτω

Cæterùm Barnesius Αἰῶνα φθινύθω hoc in lo-
 co vertit, " In longum tempus macerarer." Quo sensu vox αἰὼν nusquam apud Homerum
 usurpatur.

Ver. 203. — φθινύθω.] Vide ad II. 6, 43.

Ver. 211. Τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ'.] Καὶ
 "Ὀμηροὶ καὶ παράγου τοὺς ἀρίστους οὕτε ἀγνίστῃ,
 οὕτε μὴν ἀφύστους, ἢ ἀλύστους παντοῦν· ἢ ἐν
 μὴ ἄγαν δι τοῖς σάβεισι πραττίσθαι, τὸν φαύ-
 λων διαφύσσοντας. Φαίνεται δὲ ἢ κατωτέρω-
 ρος ἢ τοῦ μετρίου διαφορὰ· καὶ ὁ μὴ Ὀδυσσεὺς
 τῆς ἱκανοῦς γυναικὸς ἱρῶν, καὶ κλειούσαντα αὐτῇ
 ἱρῶν, φέρει· "Ὁφθαλμοὶ δ' ὄντι κίρα ἴσασσαν, ἢ
 "εἰδότες." [infra ε', 211.] τῶν δὲ μνηστῆρων,
 τῆς αὐτῆς ἱρῶντων, τὸν διασαμίνων αὐτήν,
 "λύτο γούνατ', ἱρῶν δ' ἔρα θυμὸν ἔβελχεν·
 " Πάντες δ' ἠέσαντο παρὰ λιχίισσι κλισίῃ-
 "ναι." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου
 ποιήσεως, § 16. Vide suprâ ad ver. 99.
 Cæterùm Meibomius hic, notante Barnesio,
 legendum vult, Τῶν δ' αὖ λύτο τὸ γούνατ'.
 Vide ad II. 6, 1. et ad ver. 237. hujus li-
 bri.

Ibid. — ἔρῃ δ' ἔρα θυμὸν ἔβελχεν.] Ὁ ἱεροῦ,
 inquit Barnesius, ἀντὶ τοῦ ἱεροῦ, ἱερῶτος. Si-
 militèr Eustathius : Τὸ δὲ "ἔρῃ" δοκεῖ ἁπολι-
 πόν ἵνα ἀπὸ ἰδιότητος τῆς, ὁ ἱερός. Et occurrit
 ipsa vox ἱερός hoc in sensu apud Homerum,
 Iliad, ζ, 316.

Οὐ γὰρ πάποτε μ' αἰδὲ θεῶς ἱερός οὐδὲ γυναι-
 κός,
 Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι περιπερχυθεὶς ἰδάσσεσθαι,

Et apud Hesiodum :

Ἡδ' ἔρος, δὲ κάλλιστος ἐν ἀθανάτοισι θεῶσι,
 Λυσίμηλεις πάντων τι θεῶν, πάντων τ' ἀνθρώ-
 πων.
 Theogonia, ver. 120.

Et Euripidem :

Ἡ δ' ἔστιν ἡ ἐστίρουμεα καὶ διδοῦς ἱερῶν.
 Hippolyt. ver. 449.

Ἐδύνατο δὲ [addit Eustathius] καὶ ἐν τοῦ ἱεροῦ,
 ἱερῶτος, ἱερῶτι, ἀποκινεῖσθαι, καθ' ὁμοίωσιν τοῦ
 " γέλω ἔκτανον." Ἀλλ' αὖ δοκεῖ γνωστὸν ὅ-
 μῆρρον εἶναι τὸ ἱερός, ἱερῶτος. Attamen occurrit
 vox ἱερός Iliad. γ', 442.

Οὐ γὰρ πάποτε μ' αἰδὲ ἱερός φέρων ἀμφικέ-
 λυσθαι.

Et ζ', 294.

Ὡς δ' ἴδω, ὥς μὴ ἱερός πυκνὰς φέρων ἀμ-
 φικέλυσθαι.

Πάντες δ' ἡρήσαντο παρὰι λεχέεσσι κλιβήναι.
 Ἦ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν
 Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι, οὐδὲ νόημα·
 Παῖς ἔτ' ἔων, καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνάμας· 215
 Νῦν δ', ὅτε δὴ μέγας ἴσσι, καὶ ἤβης μέτρον ἰκάνεις,
 Καὶ κέν τις φαίη, γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρὸς,
 Ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὀρώμενος, ἀλλότριος φῶς,
 Οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναίσιοιμοι, οὐδὲ νόημα.
 Οἷον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη, 220
 Ὃς τὸν ξεῖνον ἔασας ἀεικισθῆναι οὕτω.
 Πῶς νῦν; εἴ τις ξεῖνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 Ἦμενος, ὧδε πάθοι ῥυστακτύος ἐξ ἀλεγεινῆς,
 Σοὶ κ' αἴσχος λῶεη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ· 225
 Μῆτερ ἐμὴ, τὸ μὲν οὐ σε νεμεσῶμαι κεχολῶσθαι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,
 Ἐσθλά τε, καὶ τὰ χέρηα· (πάρους δ' ἔτι νήπιος ἦα·)
 Ἀλλὰ τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι·

Omnes verò optabant apud eam in lectis recumbere.

Haec autem deinde Telemachus alloquebatur suum charum filium :

“ Telemache, non amplius tibi mens integra, neque cogitatio :

“ Puer adhuc cūm-esses, etiam magis in mente prudentia versabas : 215

“ Nunc autem, quandò jam magnus es, et pubertatis limitem attingisti,

“ Et aliquis diceret filium te esse beati viri,

“ Magnitudinem et pulchritudinem intuens, alienus vir ;

“ Non amplius tibi mens est justa, neque cogitatio.

“ Quale jam hoc facinus in aedibus factum est, 220

“ Qui hospitem sivist indignè-tractari ita.

“ Quomodo nunc ? Si quis hospes in nostris aedibus

“ Sedens, sic pateretur vexatione ex gravi,

“ Tibi dedecus opprobriumque inter homines foret.”

Hanc verò rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est : 225

“ Mater mea, id quidem non indignè-fero quod irasceris :

“ At ego animo intelligo et novi singula,

“ Bonaque, et pejora ; (anteà autem adhuc infans eram :)

“ Sed non possum prudentia omnia intelligere :

Vide suprà ad ver. 99. Ceterùm Dionysius Halicarnassensis, loco suprà citato, hìc legit : ἴσως δ' ἔρα θυμῷ ἡλγιν.

Ver. 216. — ἦβης μέτρον ἰκάνεις.] Τὸ ἀκμαῖον τῆς ἡλικίας. Schol.

Ver. 217. 218. Καὶ κέν τις, &c.] Henricus Stephanus versus hosce duos parenthesi includi vult. Sed, ut opinor, nihil opus.

Ver. 221. Ὃς τὸν ξεῖνον ἔασας ἀεικισθῆναι.] Vide infrà ad ver. 232.

Ver. 222. — ἴσως ξῖνος.] Al. ἴσσι ξῖνος.

Ibid. et ver. 235. — ἡμετέροισι.] Al. ὑμετέροισι.

Tom. II.

Ver. 227. — οἶον καὶ οἶδα.] Vide ad Il. α', 37. et ε', 736.

Ver. 228. — χέρηα.] MS. à Tho. Bentleio collatus, χίρην. Atque ita in Vulgatis legitur infrà ὁ, 310. ubi repetitur hic versus.

Ibid. — πάρος δ' ἔτι.] Al. πάρος δὲ καὶ. Ut infrà ὁ, 310.

Ver. 229. — οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι.]

O. δὲ δ' ἀνθρώπων αὐτοῖς ἅπαντα σέφει.
Theogn. Gnom. vers. 898.
L

Ἐκ γάρ με πλῆσσοσι, παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος, 230
 Οἷδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἄρρωγοί.
 Οὐ μὲν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη
 Μνηστῆρων ἰότητι· βίη δ' ὄγε φέρτερος ἦεν.
 Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλων,
 Οὔτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι 235
 Νεύοιεν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἳ μὲν ἐν αὐλῇ,
 Οἳ δ' ἔντοσθε δόμοιο, λελύτο δὲ γυῖα ἐκάστου·
 Ὡς νῦν Ἴρος ἐκείνος ἐπ' αὐλείησι θύρῃσιν
 Ἦσται νευστάζων κεφαλῇ, μεθύοντι ἰοικᾶς,
 Οὐδ' ὀρθὸς δύναται στήναι ποσὶν, οὐδὲ νέεσθαι 240
 Οἶκαδ', ὅπῃ οἱ νόστος· ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται.
 Ὡς οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Εὐρύμαχος δ' ἐπέεσσι προσηύδα Πηνελόπειαν·
 Κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπειαν,

“ Nam me perterrent assidentes aliundè alius, 230
 “ Hi mala cogitantes : mihi autem non sunt auxiliatores.
 “ Nequaquam tamen hospitii et Iri pugna facta est
 “ Procorum consilio : viribus autem hic potentior fuit.
 “ Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
 “ Ita nunc proci in nostris aedibus, 235
 “ Nutarent capitibus domiti, alii quidem in aula,
 “ Alii autem intra domum ; solutaeque essent membra cujusque ;
 “ Uti nunc Irus ille ad atrienses fores
 “ Sedet nutans capite, ebrio similis ;
 “ Neque erectus potest stare pedibus, neque reverti 240
 “ Domum, quâ ei reditus est ; quoniam chara membra soluta sunt.”
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
 Eurymachus autem verbis allocutus est Penelopen :
 “ Filia Icarii, prudens Penelope,

Ver. 232. Οὐ μὲν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶ-
 λος ἐτύχθη Μνηστῆρων ἰότητι.] Καὶ σημειώσαι
 τὴν τοῦ Τηλεμάχου δινέστεα. Πηνελόπη μὲν
 γὰρ [suprà ver. 221.] αἰκισθῆναι ἀλυσθεὶς τὸν ξέ-
 νον Ἴρον, ὅτι σφίλας ἀφῆκε ὁ Ἀντίνοος ἔχων αὐτόν·
 Τηλεμάχος δὲ προσποιούμενος λαβεῖναι, τοῖς τὸν
 τῆς μητρὸς λόγον ἐπὶ τοῖς πατὴρ τὸν Ἴρον, καὶ τὸν
 ξείνον, ἰσθ' οἳ οὐκ ἐστὶν αἰνία τοῦ ξείνου. Παιὶ
 δὲ τοῦτο λέγοντας· ἵνα παύσῃ τὸν θόρυβον, ὅτι
 ἀπολογούμενος μὴ αἰκισθῆναι τὸν ξείνον. Eu-
 stath. Eodem modo accipiunt Dna. Da-
 cter et Spondanus. Attamen nullum hic
 videtur Telemachi artificium. Nam quo-
 minùs et Penelope de Ulyssis et Iri certami-
 ne locuta intelligatur, nulla (ut opinor) sa-
 tis idonea ratio.

Ver. 237. — λελύτο δὲ γυῖα ἐκάστου.]
 Vulgati habent λάλυα. Τὸ δὲ “ λάλυα δὲ
 “ γυῖα ἐκάστου,” ταυτὸν ἐστὶ τῇ λυθῆναι, ἰριετι-

καὶ μὲν ὅν, τισὶν δὲ ἀνὰ εὐσταθίου. Eustath.
 Quod tamen ferri non potest. Quippè istâ
 ratione vox λάλυα mediam corripere omnino
 debuisset :

Σὴ δὲ βίη λάλυται ——. Iliad. 9, 103.

Τίος μὲν δὲ τοι λάλυται ——. Ὡ, 599.

Alii igitur (notante Barnesio) hic λάλυα
 legerunt. Sed rectius videtur quod addit
 Eustathius : Ἴρος δὲ καὶ ἀπὸ λελύατος ἐργα-
 σσεται. Ac proinde scribendum erit λελύ-
 α. Atque hoc, uti notavit Barnesius, cum
 præcedente Νίους optime congruit. Simili
 ratione ex δανύατος fit δανύα, Il. 6, 665. Vi-
 de et infrâ ad ver. 247.

Ver. 238. — ἐπ' αὐλείῃσιν.] Αἱ ἐν αὐ-
 λείῃσιν.

Ver. 240. Οὐδ' ὀρθὸς δύναται στήναι.] Αἱ.
 Οὐδ' ὀρθὸς στήναι δύναται.

Εἰ πάντας σε ἴδοιεν ἂν Ἴασον Ἀργος Ἀχαιοί, 245
Πλέονες κεν μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν
Ἦδ' ὅθεν δαινύατ'· ἐπεὶ περίσσι γυναικῶν,
Εἰδός τε, μέγεθός τε, ἰδὲ φρένας ἔνδον εἶσας.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια· 250
Εὐρύμαχ', ἦτοι ἐμὴν ἀρετὴν, εἰδός τε, δέμας τε,
Ὡλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
Εἰ κείνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύει,
Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κατὰ δαίμων. 255
Ἥ μὲν δὴ ὅτε τ' ἦε λιπὼν κατὰ πατρίδα γαῖαν,

- “ Si omnes te viderent per Iasum Argos Achivi, 245
“ Plures proci in vestris aedibus
“ A-mané convivarentur; quoniam praestas mulieribus,
“ Formâque, staturâque, et mente intus aequâ.”
Huic autem respondit deinde prudens Penelope:
“ Eurymachè, profectò meam virtutem, formamque, corpusque, 250
“ Perdiderunt immortales, quandò ad Ilium navigabant
“ Argivi; cum iis autem meus maritus erat Ulysses.
“ Si ille utique reversus meum statum gubernaret,
“ Major gloria esset mea et melior ita.
“ Nunc verò tristor: tot enim mihi immisit mala deus. 255
“ Certè quidem, quandò demùm ibat relicta patriâ terrâ,

Ver. 245. — ἂν Ἴασον Ἀργος.] Ἴασον Ἀργος, ἢ Πιλοπόνητος, ἐπὶ Ἰάσων βασιλεὺς καὶ ἡ Ἀχαΐα. Hesych. Τὴν γούν ἑρμηνείαν τοῖς παλαιοῖς διαστήλλεται τὴν μὲν Θεσσαλίαν Πιλοπόνητος Ἀργος καλεῖ [Il. β', 681.] — Τὴν δὲ Πιλοπόνητον, “ Εἰ δὲ κιν' Ἀργος ἰσχυρὸς ” Ἀχαιοῖον — [Il. ι', 141.] σημαίνει ἰσαύτως ὅτι καὶ Ἀχαιοὶ ἰδίως ἀνομάζοντο οἱ Πιλοπόνητοι κατ' ἄλλην σημασίαν. Ἰάσων τε Ἀργος τὴν Πιλοπόνητον λέγει. “ Εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἂν Ἴασον Ἀργος Ἀχαιοί,” τὴν Πηνελόπειαν δὲ πλείους ἂν λάβοι μνηστῆρας· οὐ γὰρ τοὺς ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος εἰκός· ἀλλὰ τοὺς ἰσχυροὺς. Strabo, Geograph. lib. VIII. pag. 568. al. 369.

Ver. 246. Πλέονες κεν μνηστῆρες.] “ Vel πλείους (inquit Barnesius) hic habendum pro Amphimacros ut δ', ver. 485. Ταῦτα μὲν δὴ οὕτως εἰλην, γίγνεται, ὡς εὐ κελεύει. “ Vel certè, quamvis scribatur τρισυλλαβῶς, in Scansionē legendum πλείους δυσυλλαβῶς. “ Vel denique πλείους legendum, “ ut sit Anapæstus in Primâ sede.” Atqui neque Amphimacer neque Anapæstus (ut opinor) hujusmodi in Carmine ferri potest. Vide suprâ ad δ', 485. et β', 289. Equidem legendum potiùs Πλείους, et pro Spondaeo habendum crediderim; pronuntiando videlicet Πλείους, vel Πλοῖους. Cùmque et MS. à Tho. Bentleio collatus Πλείους hic legit, hanc lectionem Textui inserui.

Ibid. — ὑμετέροισι.] Ita Barnesius ex pluribus Editionibus; atque ita MS. à Tho. Bentleio collatus. Henricus Stephanus alii-que malè, ἡμετέροις.

Ver. 247. Ἦδ' ὅθεν δαινύατ'.] Quâ ratione ex δαινύοισι fit δαινῦντο, Iliad. α', 665. ita “ hic (inquit Barnesius) δαινύατ' Ionice pro “ δαινῦντο, [δαινῦντο], quod per συνησῆν pro “ δαινῦντο, quæ causa Penultimam produ- “ cendi; ad ἴδων enim respicit, ver. 245.” Atque ita sensisse videtur Scholiastes, qui exponit Εἰδὼς αὖτα. Vide suprâ ad ver. 237.

Ibid. — περίσσι γυναικῶν, Εἰδός τε, μέγεθός τε.] “ Ἐν μεγέθει γὰρ ἡ μεγαλοφυχία, δόξα καὶ τὸ κάλλος ἐν μεγάλῃ εὐματ'· οἱ μικροὶ δ', ἀσπίοι καὶ εὐματῆροι, καλοὶ δ' οὐ. Aristot. Ethic. lib. IV. cap. 7. Θηλειῶν δὲ ἐρετὴ, σώματος μὲν, κάλλος καὶ μέγιστος· ψυχῆς δὲ, σωφροσύνη, &c. Id Rhetoric. lib. I. cap. 5.

Ver. 252. — ἦν.] Al. ἦν. Vide infrâ ad ver. 256.

Ver. 253. — ἀμφιπολεύει.] Al. ἀμφιπο-λεύει, et ἀμφιπολεύη.

Ver. 254. Μεῖζόν κε κλέος εἴη.] Al. γι κλέος. “ Quod (inquit Barnesius) meliùs sonat “ quàm κε.” Sed ad sententiam rectior particula κε.

Ver. 256. — ὅτε τ' ἦε λιπὼν.] Pronunciabatur, uti notat Barnesius, ἦ. Quo modo et scribitur Iliad. μ', 371.

Δειξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἔλὼν ἐμὲ χεῖρα προσήδα·
 ὦ γύναι, οὐ γὰρ οἶω εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς
 Ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι·
 Καὶ γὰρ Τρῶας φασὶ μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρες, 260
 Ἡμὲν ἀποντιστὰς, ἡδὲ ρυτῆρας οἰστῶν,
 Ἴππων τ' ὠκυπόδων ἐπιθήτορας, οἳ κε τάχιστα
 Ἐκρίναν μέγα νῆκος ὁμοίου πτολέμοιο.
 Τῷ οὐκ οἶδ', εἴ κέν μ' ἀνέσει θεός, ἥ κεν ἀλώω
 Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων. 265
 Μισμῆσθαι πατὴρ καὶ μητὴρ ἐν μεγάροισιν,
 Ὡς νῦν, ἥ ἔτι μᾶλλον, ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντος.
 Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενειήσαντα ἴδῃαι,
 Γήμασθ', ὃ κ' ἐθέλησθα, τέον κατὰ δῶμα λιποῦσα.
 Κεῖνός δ' ὥς ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται. 270
 Νυξ δ' ἔσται, ὅτε δὴ στυγερὸς γάμος ἀντιβόλησει

"Dextrā in carpo prehensā me inanu allocutus est :

• O mulier, non enim puto benē-ocreatos Achivos

• Ex Trojā benē omnes incolumes redituros :

• Etenim Trojanos aiunt pugnaces esse viros,

• Et jaculatores, et tractores sagittarum,

• Equorumque velocium consensores ; qui citissimē

• Decreverint magnam contentionem gravius-aequē belli.

• Idēd nescio, an me remittat deus, an capiar

• Illic in Trojā : tibi autem hic omnia curae-sint.

• Memor-sis patris et matris in aedibus,

• Sicut nunc, vel adhuc magis, me absente.

• At postquam jam filium barbātum videris,

• Nube, cui volueris, tuā domo relicta.

• Ille utique sic dicebat ; quae sanē nunc omnia perficientur.

• Nox autem erit, quandō demū odiosae nuptiae obveniet

• Ver. 257. Δειξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἔλὼν.]

Tum pater Evandrus dextram complexus euntis

Haeret, inexpressum lachrymans, atque ita fatur. *En. VIII, 558.*

Ver. 258. — οὐ γὰρ οἶω. *Al. οὐ γὰρ εἶω.* Porro refertur istud γὰρ ad id quod elegantē reticetur ; "Hac tibi monenda ju-dicavi ; non ENIM &c."

Ver. 260. Καὶ γὰρ Τρῶας φασὶ.] Πίστιν αὐτῶν ἀποδοκίμῃ τοῖς μηνητῆρας, ὅτι ἐν τοῖς ἄλλοις σὺν ἐκείνοις ἀνέστησαν αὐτόν. *Schol.*

Ver. 262. — οἳ κε τάχιστα Ἐκρίναν μέγα νῆκος.] *Barnesius* hic subiudendum existimat ἄν, "ut sit pro *νῆκος*." Sed nihil opus. Quod enim querit, id jam antē in manibus habet, nempe particulam κε, quae voci *ἔκριναν* vim *Modi Potentialis* tribuit. Ita *Iliad. 9, 130.*

"Εὐθα κε λαιγὸς ἔην.

Et 9, 723.

"Εὐθα κε λαιγῶν ἔην ἀπὸ καὶ κλισίαν Τρώας ἰχθύοντες.

Cæterum rectē deinde addit *Barnesius*, errare *Conradum Rittershusium*, qui hæc de priori bello Trojano, sub *Hercule* et *Laomedonte*, acceperit. Videtur nimirum et is particulam κε vim ignorasse.

Ver. 268. Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενειήσαντα.] Ἐν ᾧ προσέειπε, ἐν τούτῳ ἀποστείλας γαῖαν γὰρ τότε ἔλυσιν. *Schol.* Verum hæc interpretatio subtilior videtur, et ab ipsius Poetæ mente prorsus aliena.

Ibid. — γενειήσαντα.] Τοῦ δὲ, γενειήσαντα, οὐκ εὐδαλόν ἐστι γενεῖν ἑστίον, ἐστι καὶ γενεῖν παρὰ γένον. *Eustath.* Malè : Nam ex γενεῖν fieret γενειάσαντα, antepenultimā corruptā. Vide ad *Il. 4, 140.*

Ver. 269. 288. Γήμασθ', — γήμασθαι.] Vide suprā ad λ', 272.

Ver. 270. Κεῖνός δ' ὥς ἀγόρευε.] Apud *Aristarchum*, notante *Barnesio*, Κεῖνός τὸς ἀγόρευε.

- Οὐλομένης ἐμέθεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπήρα.
 Ἀλλὰ τὸδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἰκάνει·
 Μνηστῆρων οὐχ ᾗδε δίκη τοπάροιβε τέτυκτο·
 Οἷτ' ἀγαθὴν τε γυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο δούγατρα 275
 Μνηστεύειν ἐβέλωσι, καὶ ἀλλήλοισι ἐρίσωσιν·
 Αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἴφια μῆλα,
 Κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν·
 Ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοτον ἤποινον ἔδουσιν.
 "Ὡς φάτο· γῆθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς, 280
 Οὐνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, δέλγε δὲ θυμὸν
 Μειλιχίοις ἐπέεσσι· νόος δὲ οἱ ἄλλα μενοίνα.
 Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
 Δῶρα μὲν ὅς κ' ἐβέλυσιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνείκαι, 285

- " Perditae mihi, cujus utique Jupiter felicitatem abstulit.
 " Sed hic gravis dolor cor et animum occupat :
 " Procorum non hic mos olim fuit ;
 " Qui scilicet praestantemque mulierem et divitis filiam 275
 " Ambire velint, et inter se contendant ;
 " Ii ipsi sanè adducunt boves et pingues oves,
 " Puellae convivium amicis, et splendida dona dant :
 " At non alienum victim impunè edunt."
 Sic dixit : gavisus est autem multa-passus nobilis Ulysses, 280
 Quòd eorum quidem dona attrahebat, mulcebat autem animum
 Blandis verbis ; mens verò ei alia agitabat.
 Illam autem rursus Antinous allocutus est, Eupitheï filius .
 " Filia Icarii, prudens Penelope,
 " Dona quidem quicunque voluerit Achivorum huc ferre, 285

Ver. 272. Οὐλομένης ἐμέθεν.] Ἀπολλομένης
 μᾶλλον, ἢ προδομένης τὸν ποῖον τοῦ ἀνδρός. Schol.
 Malè. Nec meliùs Eustathius : Τὸ δὲ " οὐλο-
 " μένης" ἴσως μὲν ὑπερβολικῶς ἰσθίει, ὡς καὶ ἐν
 Ἰλιάδι, ἢ οὐλομένης μῆνης· ἰσθίει καὶ νῦν αὐτὴ ἄλ-
 για τοῖς μνηστῆρεσι θῆναι. Rectè autem dein-
 ceptus adjicit : ἴσως δὲ καὶ παθητικῶς ἀντὶ τοῦ,
 τῆς παθομένης ἐλπίδα, καὶ ὡς ἰσθίει ἀνέλκου. Διὸ
 ἱερωνίου ἀπάγει· " τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπήρα."
 ἦγον ἢ ἀφῆκεν ἀνέλκου, ἦτοι δυσδαίμονα.

Ibid. — τῆς τε.] Cujus videlicet.

Ver. 274. — οὐχ ᾗδε δίκη.] Οὐχ οὕτως ὡς
 τρέπος. Schol.

Ver. 277. Αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας.] Τὸ
 δὲ " ἀπάγουσι" ταυτὲν ἐπὶ " ἄγειναι" περιεπλη-
 γῆρ ὡς πῶσθαι. Eustath. Nescio tamen an-
 non eam hic vim habeat praepositio ἀπᾶ, ut
 dicantur Proci hi pecudes de suis ipsorum
 stabulis de promptis afferre.

Ver. 278. Κούρης δαῖτα φίλοις.] Ἀλ. Κούρης
 δαῖτα φίλοις.

Ibid. — δῶρα.] MS. à Tho. Bentleio
 collatus, ἱερα.

Ver. 280. — γῆθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀ-
 δυσσεύς, Οὐνεκα τῶν μὲν, &c.] Πάλιν τῆς Πη-
 νελόπείας τοῖς μνηστῆρεσι προσδιαλεγόμενης οὐκ
 ἀσπασθῆναι, ἰσθίειν δὲ αὐτῇ χειρομένον ἰμά-
 τια καὶ κόσμον ἄλλον, ἡδόμενος Ὀδυσσεύς, " οὐ-
 " νεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, δέλγε δὲ θυ-
 " μόν" ἢ μὲν ἐπὶ τῇ δωροδοκίᾳ καὶ πλεονεξίᾳ
 χαίρει, τὸν παμφεβόμηνον ὑπερβάλλει μασσερο-
 πείᾳ Πηλεΐωνος — ἢ δὲ μᾶλλον οἰόμενος
 ὑποχειρίους ἔχει διὰ τὴν ἰσθίειν, καὶ τὸ μίλλον
 οὐ προσδοκῶντας· λόγον ἔχει τὸ ἡδόμενος αὐτῇ
 καὶ θαρροῦν. Plutarch. de audiendis Poetis.
 Spondanus aliter accipit ; scilicet, " ut ex
 " eo gaudeat Ulysses, quòd licet hæc dona
 " accipere Penelope videat, tamen intelli-
 " gat nihilominus, integrâ et constanti il-
 " lam esse mente."

Ver. 281. — παρέλκετο.] Ἀλ. παρ' ἔλκετο

Ver. 284. — περίφρον.] Ἀλ. περίφρον.

Δέξασθ'· οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστίν·
 Ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πη ἄλλη,
 Πρὶν γέ σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος.

“Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπήνδανε μῦθος·

Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόσθεν κήρυκα ἕκαστος. 290

Ἀντινώ μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον

Ποικίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δυοκαίδεκα πᾶσαι

Χρύσειαι, κληῖσιν ἐϋγνάμπτους ἀραρυῖαι.

“Ὀρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε,

Χρῦσεον, ἠλέκτροισιν ἐερμένον, ἥελιον ὥς. 295

Ἔρματα δ' Εὐρυδάμαντι δῶν θεράποντες ἔνεικαν,

Τρίγλῃνα, μορῶντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.

Ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδρῳ, Πολυκτορίδαο ἄνακτος,

Ἴσθμιον ἤνεικεν θεράπῃν, περικαλλὲς ἀγαλμα.

“ Accipe; non enim bonum recusare donationem est :

“ Nos verò neque ad opera priùs ibimus, neque usquam aliò

“ Quàm scilicèt tu ei nupseris Achivorum, quicumque optimus.”

Sic dixit Antinous; illis autem placebat sermo :

Donaque proindè allaturum prae miserunt praeconem quisque. 290

Antinoo quidem tulit Praeco magnum perpulchrum peplum

Varium; inerant autem fibulae duodecim omnes

Aureae, acubus benè-inflexis aptatae.

Monile verò Eurymacho multà-arte-elaboratum statim tulit,

Aureum, electris consertum, solem veluti. 295

Inaures autem Eurydamanti duo servi tulerunt,

Trinis-oculis, exquisitas; gratia autem effulgebat multa.

A Pisandro vero, Polycitoride rege,

Collare tulit servus, perpulchrum ornamentum.

Ver. 286. — οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστίν. Ἡ γὰρ χάρις οὐχ ἥττον διμίσνη τοῦ λαμβάνοντος ἢ τοῦ δίδοντος, ἐξ ἁμφὶν τελευτᾷται πρὸς τὸ καλόν· ὁ δὲ μὴ διξάμενος, ὥστε σφαιραὶν ἢ φορομένην κατήσχυεν ἀτίλῃ σιτούσαν. Plutarch. de Socratis Genio. Vide et supra ad ὕ, 651.

Ver. 287. Ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα. Τούτο δὲ Ὀμήρου πρᾶναφώνησις, ὡς οὐδὲ τῶν μνηστήρων ἐκφραζέσθαι τὸν ἔλεγον. Eustath. Atqui Poetam hoc voluisse vix crediderim. Vide supra ad β', 127.

Ver. 288. Πρὶν γί σε σφ'. Al. Πρὶν γί σί σφ., et Πρὶν σί γί σφ.

Ver. 290. — ἄρ'. Proindè —.

Ver. 292. — δυοκαίδεκα πᾶσαι. Haud minùs quàm duodecim —. Vide supra ad ι, 244. et ad Il. ε', 373. 470.

Ver. 293. — κληῖσιν ἐϋγνάμπτους. Κατακλίσειν, εἰς ἃς καθίσταν τὰς στρώσεις. Schol.

Ver. 294. Ὀρμον. Τὸν πατὴρ τοῦ τραχήλου περιεκείμενον χερσὶν νόσμον. Schol.

Ver. 296. Ἔρματα. Δῶρα, τῶν ὄτων κώμον· ἔστι τὰ ἰνώτια. Schol. ex MS. à Barnesio excerpt.

Ver. 297. Τρίγλῃνα. Τρίκοντα κόσμια, ἢ φτὰ στρίφθαλα τριονικα. Schol.

Ibid. — μ' ῥέοντα. Τὰ μὲν πολλὰ μύρον καὶ καπνοπαθίαις κατισκουερμένα. Schol. Aliter Barnesius: “ Vocem autem μορῶντα,” inquit, “ hoc certè in loco, existimo non solum spectare ad Operis elegantiam exquisitam, aut Opificis industrium et elaboratum ingenium; verùm etiam ad fatalem tandem earundem gemmarum Re-tributionem, quam nacti sunt ab Ulyssis “manibus hi Proci.” Mirè admodum: cùm occurrat eadem vox μορῶντα Il. ζ'. 183. ubi huiusmodi explicationi nullus omnino locus.

Ver. 299. Ἴσθμιον. Περιτραχήλιον ἵνδην καὶ παρὰ θώρακα διάφορον δι' σφ' ὄμων· τὸ μὲν γὰρ περιστρίχεται τῷ τραχήλῳ, ὁ δὲ ὄμων κισχάλαται. Schol.

- "Αλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔνειπεν. 300
 Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα διὰ γυναικῶν
 Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα.
 Οἱ δ' εἰς ὄρχηστὺν τε καὶ ἱμερόεσσαν αἰοιδὴν
 Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἔλθειν.
 Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθεν. 305
 Αὐτίκα λαμπτήρας τρεῖς ἕστασαν ἐν μεγάροισιν
 "Οφρα φαείνοιεν· περὶ δὲ ξύλα κάγκανα θῆκαν
 Ἀυὰ κάλαι, περίκηλα, νέον κεκασμένα χαλκῷ.
 Καὶ δαΐδας μετέμισγον· ἄμοιβῆδ' ἀνέφαινον
 Δμωαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος· αὐτὰρ ὁ τῆσιν 310
 Αὐτὸς διογενὲς μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Δμωαὶ Ὀδυσσῆος, δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
 "Ερχεσθε πρὸς δόμαθ', ἵν' αἰδοίῃ βασιλεία·
 Τῇ δὲ παρ' ἡλάκατα στροφαλίζετε· τέρπετε δ' αὐτὴν.
 "Ημεναι ἐν μεγάρῳ, ἥ εἰρία πείκετε χερσίν. 315
 Αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
 "Ηνπερ γάρ κ' ἐθέλωσιν εὐθρόνον ἧῶ μίμνειν,
 Οὔτι με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμὶ.

Aliud autem alius donum Achivorum pulchrum tulit. 300
 Ipsa quidem deinde ascendebat in coenaculum nobilissima mulierum;
 Cum eā autem simul famulae ferebant perpulchra dona.
 Illi verò in saltationem et desiderabilem cantum
 Conversi delectabant-se; manebantque dum vesper adveniret:
 Eīs autem se-delectantibus niger vesper advenit. 305
 Statim lampadas tres statuerunt in aedibus
 Ut lucerent; circum autem ligna arida posuerunt,
 Sicca dudum, praedura, recens fissa aere;
 Et faces miscuerunt: alternatim verò succendebant
 Famulae Ulyssis multa-passi: at inter eas 310
 Ipse generosus locutus est solers Ulysses:
 "Famulae Ulyssis, diu absentis regis,
 "Ite ad aedes, ubi est veneranda regina:
 "Apud eam verò pensa versate; et delectate ipsam
 "Sedentes in domo; vel lanas carpate manibus. 315
 "At ego his lumen omnibus praebebo.
 "Etiam si enim velint usque ad pulchro-solio auroram manere,
 "Nequaquam me domabunt: multorum-patens nempè valdè sum."

Ver. 300. — ἔνειπεν.] *Al. ἔπειπεν.*

Ver. 302. Τῇ δ' ἄρ' ἄμ'.] *Al. Τῇ δ' ἄρα.*

Ver. 306. Αὐτίκα λαμπτήρας.]

— dependent lychni laquearibus aureis

Incensi. — *Æn. I, 726.*

Ibid. — λαμπτήρας.] Ἐσχάρας μετέμισγον· ἢ τοὺς χυτροπόδας, ἰφ' ἂν ἴκωντο. *Schol. Ἰστορίων*

δι' οὗτοι λαμπτήρας λίγυι ἀς νῦν οἱ ἀρχαῖοι λαχρίνας φασίν· ἰφ' ἂν δαΐδας κείμηναι κατὰ δόρπον ἀνάπτονται· ἡ ξύλα ξηρὰ διὰ τὸ ἀκαπνόν· ἡ καὶ ἄμφοι ἀναμύξ. *Eustath.*

Ver. 315. — εἰρία.] Τὸ δὲ, εἰρην, Ὅμηρος μὲν ἀποκαρτεῖται, ὁμοίως τῇ λίριον. Οἱ δὲ ὑστέρῳ παρεξήνουν· πρὸς ἀναλογίαν ἱστῶν παροξύνοντων δακτυλικῶν λίξιων. *Eustath. ad Iliad. γ', 388.*

"Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐγέλασαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο.
 Τὸν δ' αἰσχυρῶς ἐνέειπτε Μελανθὸς καλλιπάρης, 320
 Τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
 Παιῖδα δὲ ὥς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ·
 'Αλλ' οὐδ' ὥς σθέθε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελόπείης·
 'Αλλ' ἦγ' Εὐρυμάχῳ μισγέσκετο, καὶ φιλέεσκεν
 "Ἡ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐνέειπτεν ὀνειδείους ἐπέεσσιν· 325
 Ξεῖνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί,
 Οὐδ' ἐθέλεις εὔδειν, χαλκῆϊον ἐς δόμον ἐλθὼν,
 'Ἢέ που ἐς λίσχην· ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις
 Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
 Ταρβεῖς· ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἦ νύ τοι αἰεὶ 330
 Τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμῶλια βάζεις.
 "Ἡ ἀλύεις, ὅτι Ἴρου ἐνίκησας τὸν ἀλῆτην;
 Μὴ τίς τοι τάχα Ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀναστῇ,
 "Ὡς τίς σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπῶς χερσὶ στίβαρῃσι,

Sic dixit : hae autem riserunt, et se invicem intuebantur.

Eum autem turpiter objurgabat Melantho pulchra-genis,
 Quam Dolius quidem genuit ; curavit autem Penelope,
 Filiamque velut enutriebat, dabatque oblectamenta animo :

Sed neque sic retinuit dolorem in animo Penelopes ;

Sed ea cum-Eurymacho miscbatur, et eum amabat :

Quae utique Ulysses objurgabat contumeliosis verbis :

" Hospes miser, tu sanè aliquis mente exturbatus es ;

" Neque vis cubare, aeream in domum profectus ;

" Vel aliquò in diversorium ; sed hìc multa praedicās

" Confidentèr multos inter viros ; neque quid animo

" Times : certè utique tibi vinum occupat mentem ; vel sanè tibi semper 330

" Talis mens est ; quare et vana loqueris.

" An exultas, quòd Ἴρου vicisti errone ?

" Cave, nè quis tibi citò Iro melior alius insurgat.

" Qui te circum caput contusum manibus robustis

Ver. 320 et 325. — ἰνίσσιν.] *Al.* ἰνίσσι.

Ver. 323. — ἐχέει.] *Al.* ἔχει.

Ver. 325. — ὀνειδείους.] *Al.* ὀνειδίων.

Vide autem ad *Il.* 4, 519.

Ver. 326. Ξεῖνε τάλαν.] Τὸ δὲ " ξεῖν " ἴσως ἐπὶ ἕρπει φησὶν ἡ Μελανθὸς. *Eustath.* Minus rectè. Erat enim hoc epitheton commune, quo ab omnibus appellabatur.

Ver. 327. — χαλκῆϊον ἐς δόμον ἐλθὼν.] Χαλκῆϊον δὲ δόμον ἐπὶ τὸν χαλκῆϊον ἰσχυασθένον, ἵνα εἰσόντες ἀκολούτως οἱ πτωχοὶ, ἐκωμόντο παρὰ τοῦ κυρίου. *Eustath.*

Ver. 328. 'Ἢί που ἐς λίσχην.] Λίσχας ἱεροὶ θεμεσίους τινὰς τόπους, ἐν αἷς σχολὴν ἄγοντες ἐκαστὸν πολλοί. *Suidas* in voce Λίσχη· ubi et hunc *Homeri* locum adducit. Vide et *Pausanias*, *Phoc. lib. X. cap. 25.* sub initio. Porro hinc *Hesiodus* :

Πὰρ δ' ἦ χαλκῆϊον θῶπον, καὶ ἐπ' ἀλῆα λίσχην.
Erg. καὶ Ἡμ. II, 111.

Et ver. 118.

'Ελπίς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχηρμένον ἄνδρα καμίζει,
 "Ἡμενοι ἐν λίσχῃ·"

Ver. 329. Θαρσαλέως.] *Al.* Θαρσάλλως.

Ver. 330. — ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας.]

Ὅθεν οἱ πολλοὶ πόλλ' ἀναγκάζει λαλεῖν.

Ephippus apud Athenaeum, lib. II. cap. 2.

Ver. 331. — μεταμῶλια.] *Apud Eustathium, μεταμῶνια.*

Ver. 332. "Ἡ ἀλύεις, ὅτι Ἴρου ἐνίκησας.] Καὶ τοῦ ἀλύειν ποτὶ μὲν ἀντὶ τοῦ δάκνυσθαι καὶ ἀπορρίσθαι κίχησθαι " Ὡς ἔφαθ' ἡ δ' ἀλύειν " ἀπείθεσθαι, τῆς τοῦ δ' αἰνῶς." [*Il.* 4, 352.] ποτὶ δὲ ἀντὶ τοῦ γαυριῶν καὶ χαίρειν " Ἡ ἀλύειν ὅτι Ἴρου ἐνίκησας τὸν ἀλῆτην ; " *Plutarch. de audiendis Poetis. Al.* ἀλύεις.

Δώματος ἐκπέμψῃσι, φορῦζας αἵματι πολλῷ. 335

Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ἥ τάχα Τηλεμάχῳ ἔρέω, κύον, οἷ' ἀγορεύεις,
Κεῖσ' ἔλθων, ἵνα σ' αὖθι διαμελεῖσσι τάμησιν.

Ὡς εἰπὼν, ἐπέσσι διεπτοίησε γυναῖκας.

Βὰν δ' ἴμεναι διὰ δῶμα· λύβεν δ' ὑπὸ γυῖα ἐκάστης 340

Ταρβοσύνη· φὰν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.

Αὐτὰρ ὁ παρ λαμπτήρσι φαείνων αἰθομένοισιν

Εἵστηκε ἐς πάντας ὀρώμενος· ἄλλα δέ οἱ κῆρ

Ὡρμαινε φρεσὶν ἦσιν, ἃ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα γέγοντο.

Μνηστῆρας δ' οὐ κάμπαν ἀγήνορας εἶα Ἀθῆνη 345

Δώκης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὅφρ' ἔτι μᾶλλον

Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδῳ Ὀδυσῆος.

Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν,

Κερτομένων Ὀδυσῆα· γέλων δ' ἐτάροισιν ἔτευξεν·

Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης, 350

Ὅφρ' εἴπω, τά με θυμός ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·

Οὐκ ἀβειὶ ὄδ' αἶνῃ Ὀδυσῆϊον ἐς δόμον ἵκει·

" Domo emittat, foedatum sanguine multo."

335

Hanc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses :

" Certè citò Telemacho dicam, canis, qualia loqueris,

" Illuc profectus ; ut te ibi membratim concidat."

Sic locutus, verbis perterruit mulieres.

Perrexerunt autem ire per domum ; solutaque sunt subtils membra cujusque

Timore : putabant enim ipsum vera dixisse.

341

At is apud lampades praelucens accensas

Stetit omnes intuens : alia verò ei cor

Agitabat mente suà, quae utique non irrita facta sunt,

Procos autem non omninò eximios sinebat Minerva

345

Contumelià abstinere acerbà ; ut adhuc magis

Subiret dolor cor Laërtiadae Ulyssis.

His verò Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui,

Incessens Ulyssem ; risum verò sociis fecit

" Audite me, proci inclytæ reginae,

350

" Ut dicam, quae me animus in pectoribus jubet :

" Non sine-deo hic vir Ulysseam in domum venit :

Ver. 338. — διαμιλύσσι.] Vide suprâ ad 4, 291.

Ver. 339. Ὡς εἰπὼν, ἰσῆσαι διαπτοίησι γυναῖκας.] Ἀντί· δι' Ὀδυσσεὺς οὖν τῇ τῶν δουλίδων κίεσαν, καὶ μέλιστα τὴν τῶν μνηστῆρων· ἰσῆ γὰρ αὐταὶ ἀπῆλθον, γνώσκονται καὶ εἰσὶν τὴν ἐκείνων ὕδρον ἰσ' αὐτῶν. Ἐτι γὰρ μὴ ὁ Ποιητὴς εὐπλάστειται· οἷον ποιῆσαι τῷ Ὀδυσσεὶ τὴν ἐν-θῆν ἰφῆξιν ἡμιλῶν, ὅτι κατὰ σχολὴν οὐ μόνον τῇ γυναὶ ἡμιλῶσι, ἀλλὰ καὶ τῇ Εὐρυκλείᾳ, τῇ ἀναγκαστάτῳ κλέψῃ· διὰ καὶ τὰ ἑπ' αὐτῆς κατὰ πᾶσαν ἀδύαν. Οὐδὲ γὰρ εἰκάζει

ὁ Ποιητὴς παραβῆσθαι, ἀλλὰ πρὸς μίσην τοῦ ἀπαύστου καὶ εἰκασίας τῶν ἰφῆξιν. Eustath.

Ver. 342. — αἰδομένοισιν.] Ita Barnesius ex utrâque Eustathii editione. Alii hic habent αἰδομένην.

Ver. 344. — ἃ ῥ'.] Quae utique —. Quae, ut memorabitur —.

Ibid. — γίνοντο.] Ἀλ. γίνοντο.

Ver. 347. — Λαερτιάδῳ Ὀδυσῆος.] Ἀλ. Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.

Ver. 349. — ἰσῆσι.] Ἀλ. ἰσῆσι.

Ἐμψ μοι δοκίει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
Καὶ κεφαλῆς· ἐπεὶ οὐ οἱ ἐνί τρίχες οὐδ' ἤθαιαι.

Ἦ ῥ', ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσσῆα πολίπορθον 355
Ξεῖν', ἧ ἄρ' κ' ἐθέλεις θητευέμεν, εἴ σ' ἀνελόιμην,
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, (μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται,) 355
Αἵμασιός τε λίγων, καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων;
Ἔνθα δ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐψητανὸν παρεχοίμι,
Εἵματά τ' ἀμφιέσαιμι, ποσὶν δ' ὑποδήματα δοίην. 960
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθες, οὐκ ἐβελήσεις
Ἔργον ἐποίχεσθαι· ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον
Βούλσαι, ὅφρ' ἂν ἔχης βόσκειν σὴν γαστέρ' ἀναλτον.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 365
Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο
᾽Ωρη ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται,
Ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
Καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχῃς, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου

" Omnino mihi videtur facium splendor esse ipsius
" Et capitis; quoniam non ei sunt capilli nè pauci quidem."
Dixit utique; simulque allocutus-est Ulyssem urbium-vastatorem; 355
" Hospes, nunquid vis mercede-servire, si te suscipiam,
" Agri in extremitate, (merces autem tibi sufficiens erit)
" Sepesque colligens, et arbores proceras plantans?
" Illic autem ego cibum quidem perennem praeberem,
" Vestimenta-que circum-induerem, pedibusque calceamenta darem. 360
" Sed quandoquidem sanè opera mala didicisti, non voles
" Opus adire; sed mendicare per populum
" Mavis; ut possis pascere tuum ventrem insatiabilem."
Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
" Eurymache, si enim nobis contentio operis fieret 365
" Tempore in verno, quando scilicet dies longi sunt,
" In herbâ; falcem quidem ego bene-flexam haberem,
" Et tu quoque talem haberes, ut experiremur opus

Ver. 353. Ἐμψ μοι δοκίει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ καὶ κεφαλῆς.] Ἐπίσης μοι δοκίει το φασιόμενον σέλας τῶν δαΐδων εἶναι, καὶ αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς, ὡς ὑψηλοῦς. Eustath. Minus rectè, ut opinor. Quippè vocem ἔμψης istâ in significatione apud Homerum vix usquam reperias. Vide infra ad τ', 37. ubi vox ἔμψης simili ferè in sensu occurrit.

Ver. 354. Καὶ κεφαλῆς.] Al. Κακεκεφαλῆς.

Ver. 356. — Ἰλίου.] Al. Ἰλίοις. Quæ et potior videtur lectio.

Ver. 358. Αἵμασιός.] Τοὺς περιβόλους τῶν τοίχων, τοὺς χαλκὰς. Schol. Ὁ δὲ Θερακίος παραφραστὴς λίθους ἠμῆνιους τὰς αἱμασίας, ἐπὶ τῶν φυτεύων καὶ τοὺς λίθους ἐκλήγον. Eustath.

Ibid. — λίγων.] Οἰκοδομῶν ἐν συλλέκτων λίθων. Schol.

Ver. 359. Ἔνθα δ' ἐγὼν.] Apud Eustathium, "Ἔνθα δ' ἐγὼν. Atque ita habet MS.

à Tho. Bentleio collatus. Quæ et proba lectio.

Ver. 360. Εἵματά τ'.] Al. Εἵματα δ'.

Ver. 361. — ἔμμαθες.] Vide supra ad ε', 226.

Ver. 365. — εἰ γὰρ νῶϊν.] Refertur istud γὰρ ad id quod elegantèr reticetur: "Nè me tam ignavum operisve inscientem arbitris; si ENIM, &c." Porro reticetur et hujus sententiæ ἀπὸδοσις: "Si enim nobis—; videres quantò ego tibi opere præstarem;" aut aliquid simile. Cujusmodi de ἀπονοστήσει, vide ad Π. ε', 135 et 340.

Ibid. — ἔργου.] Τοῦ κατὰ γαστρίαν. Eustath.

Ver. 367. Ἐν ποίῃ.] Ὁ Δημοσθένης χρίστος Schol. Atqui vox ποίῃ alibi apud Poetam "herba" simpliciter significare videtur. Vide Iliad. ζ', 547. Odys. ι', 499.

Νήστιες ἄχρη μάλα κνέφαος, ποίη δὲ παρείη.
 Εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν, οἳ περ ἄριστοι, 370
 Αἰθωνες, μεγάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
 "Ηλικες, ἰσοφόροι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδὸν,
 Τετράγυον δ' εἴη, εἵκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρω,
 Τῷ κέ μ' ἴδοις, εἰ ἄλκα διηνεκία προταμοίμην.
 Εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὀρμήσεις Κρονίων 375
 Σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἴη, καὶ δύο δοῦρε,
 Καὶ κυνὴ πάγχυαλπος ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖα.
 Τῷ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μίγνεντα,
 Οὐδ' ἂν μοι τὴν γαστέρ' ὀνειδίζων ἀγορεύεις.
 Ἀλλὰ μάλ' ὕβριζεις, καὶ τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής· 380
 Καὶ πού τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι, ἥδ' ἐκραταῖος,
 Οὐνεκα παρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὀμιλεῖς.
 Εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι, καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Αἰψά κέ τοι τὰ θύρετρα, καὶ εὐρέα περ μάλ' ἰόντα,
 Φεύγοντι στείνοιντο δ' ἐκ προθύροιο θύραζε. 385
 "Ὡς ἔφατ'· Εὐρύμαχος δ' ἐχολώσατο κηρόβι μαῖλλον,

" Jejuni usque penitus ad tenebras, herba autem adesset.
 " Sive rursus et boves essent agendi, qui utique optimi, 370
 " Rutili, magni, ambo saturati herba,
 " Aequales aetate, pares operi sustinendo, quorum utique robur non imbecille,
 " Arvum autem quatuor-jugerum esset, cederetque subtilis gleba aratro;
 " Tunc me videres, an sulcum continuum proscinderem.
 " Sive demum et bellum alicundè moveret Saturnius 375
 " Hodie; at mihi scutum esset, et duae hastae,
 " Et galea tota-aerea temporibus apta;
 " Tunc me videres primis in pugnatoribus mixtum,
 " Neque mihi ventrem exprobrans loquereris.
 " Sed valde contumeliosè te-geris, et tibi animus est inclemens; 380
 " Et quodammodo quidam videris magnus esse et fortis,
 " Quoniam cum paucis et non bonis versaris.
 " Sin Ulysses veniret, et accederet in patriam terram,
 " Statim tibi portae, etiam latae licet admodum sint,
 " Fugienti arctarentur per vestibulum foras." 385
 Sic dixit: Eurymachus verò iratus est ex corde magis,

Ver. 369. — ἄχρη μάλα κνέφαος.] "Ἦγουν
 ἄχρη βαθύς ἐστις. Eustath.

Ver. 370. — εἰ περ.] Ἀλ. ὡς περ.

Ver. 373. Τετράγυον.] Τέσσαρες ἔχον γῆρας
 γῶν δὲ μίσηται γῆς. Schol.

Ver. 374. — ἄλκα διηνεκία.] Τὴν ὑπὸ
 μίᾳς ὁμῆς σχιζομένην. Schol.

Ibid. — προταμοίμην.] Scholiastes expo-
 nit simpliciter διανέφαιμι. Eustathius autem
 Ulysssem et hic se Eurymacho praeferre intel-
 ligit. Τὸ δὲ προταμοίμην, ἀπὸ τοῦ, πρὸ σοῦ ἀπο-
 τρέψαμι, καὶ ὡς ἐπὶ τὴν προέφαιμι καὶ τὰ πάν-
 τα ἔχω ἴσα, ἅμους προβαλοίμην τῇ ἀρετῇ. Po-

tior (ut opinor) Scholiastis interpretatio; quia
 in hoc, ut et in sequenti exemplo, ver. 375.
 nullum inter se et Eurymachium certamen
 depingere videtur Ulysses, sed suas ipsis
 vires et animos solummodò exhibere.

Ver. 382. — οὐκ ἀγαθοῖσιν.] Ἀλ. οὐκ ἀγα-
 νοῖσιν.

Ver. 384. 385. Αἰψά κέ τοι τὰ θύρετρα —
 Φεύγοντι στείνοιντο.] Ὅσως ταρασσόμενος διὰ
 τῶν θυρῶν φύγη, ὡς δοκίμῳ στυγερῶς ἰσθαι.
 Schol.

Ver. 385. — δι' ἐκ προθύροιο.] Apud Eu-
 stathium in commentario δι' ἐκ μισγέροιο.

Καὶ μιν ὑπόδρα ἰδὼν, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἄ δεῖλ', ἧ τάχα τοι τελείω κακὸν, οἳ ἀγορεύεις

Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν· οὐδέ τι θυμῷ

Ταρβείς· ἧ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἧ νύ τοι αἰεὶ 390

Τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμώλια βάζεις.

Ἡ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;

Ὡς ἄρα φωνήσας, σφέλας εἴλετο· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

Ἀμφινόμου πρὸς γούνα καθέζετο Δουλιχίης,

Εὐρύμαχον δέισας· ὃ δ' ἄρ' οἶνοχόον βάλε χεῖρα 395

Δεξιτερήν· πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα·

Αὐτὰρ ὃν οἰμῶξας πῖσεν ὕπτιος ἐν κονίῃσι.

Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρά σκίοεντα·

Ὡδὲ δὲ τις εἵπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

Αἴθ' ὥφελλ' ὁ ξείνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι, 400

Πρὶν ἔλθειν· τῷ κ' οὔτι τόσοι κέλαδον μβέθηκεν.

Νῦν δὲ περὶ πτωχῷ ἐριδαίνομεν· οὐδέ τι δαιτός

Ἐσθλῆς ἔσσεται ἥδος, ἐπεὶ τὰ χειρίονα νικᾷ.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο·

Δαιμόνιοι, μαίνεσθε, καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ 405

Et ipsum torvè intuitus, verba alata dixit:

"Ah miser, certè citò tibi perficiam malum, qualia dicis

"Confidentèr multos inter viros, neque quid animo

"Times: certè utique vinum tibi mentem occupat; vel sanè tibi semper 390

"Talis mens est: quare et vana loqueris.

"An exultas, quòd Irum vicisti erronem?"

Sic utique locutus, scabellum sumpsit: at Ulysses

Amphinomi ad genua desidebat Dulichiensis,

Eurymachum veritus: hic autem pocillatorem percussit ad-manum 395

Dextram; gutturnium verò humi sonuit lapsum:

At ille ejulatu-edito cecidit supinus in pulveribus.

Proci verò tumultuati sunt per aedes obscuras:

Sic verò aliquis dicebat intuitus in propinquum alium:

"Utinam hospes errans alibi periisset,

"Antequam venisset: ita neutiquam tantum tumultum intulisset. 400

"Nunc autem de mendico contendimus: neque ulla convivii

"Boni erit voluptas; quoniam pejora vincunt."

Inter hos autem et locuta est sacra vis Telemachi:

"Miseri, insanitis, et non ampliùs tenetis animo 405

Ver. 389. Θαρσαλέως.] *Al.* Θαρσάλιος.

Ver. 391. — μεταμώλια.] *Al.* μεταμώ-

νια.
Ver. 392. Ἡ ἀλύεις.] Vide suprà ad ver. 332.

Ver. 393. — εἴλετο.] *Al.* ἔλλαβεν.

Ver. 396. — βόμβησε.] Vide ad *Il.* 8, 125 et 455.

Ver. 401. Πρὶν ἔλθειν.] *Al.* Πρὶν ε' ἔλ-
θειν.

Ver. 402. — περὶ πτωχῷ.] *Al.* περὶ πτω-
χῶν.

Ver. 403. — ἰσὶ τὰ χειρίονα νικᾷ.]

"Ὅσων τὸ χεῖρόν ε' ἀγαθὸν μίσησιν ἐσθία.

Sophocles, Philoctet. ver. 456. à Barne-
sio citatus.

Ver. 404. — μετέειφ'.] *Al.* μετίσθη.

Ver. 405. — οὐκίτι κεύθετε θυμῷ βρωτὸν
οὐδὲ ποτήματα.] Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ "οὐκίτι κεύθετε

Βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα· θεῶν νύ τις ὕμῃ ὀροθύνει.

Ἄλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείμετε οἴκαδ' ἰόντες,

Οππότε θυμὸς ἄνωγε· διώκω δ' οὔτιν' ἔγωγε.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδὰξ ἐν χεῖλεσι φύντες,

Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.

410

Τοῖσιν δ' Ἀμφινόμος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,

Νίσου φαίδιμος υἱὸς, Ἀρητιάδαο ἄνακτος·

ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ

Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνει·

Μῆτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μῆτε τιν' ἄλλον

415

Δμῶν, οἳ κατὰ δῶματ' Ὀδυσσῆος θεῖοιο.

Ἄλλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,

Ὅφρα σπείσαντες κατακείμεν οἴκαδ' ἰόντες·

Τὸν ξεῖνον δὲ ἑῷμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσσῆος

Τηλεμάχῳ μελέμεν· τοῦ γὰρ φίλον ἵκετο δῶμα.

420

Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἐαδόμεν μῦθον ἔειπε.

Τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἥρως,

"Cibum, neque potum : deorum certè aliquis vos concitat.

"Sed benè epulati decumbite domum profecti,

"Quandò animus jubet ; pello verò neminem ego."

Sic dixit : illi autem omnes mordicè labris compressis,

Telemachum admirabantur, quòd audactèr loquebatur.

410

Ipsis verò Amphinomos concionatus ē, et dixit,

Nisi illustris filius, Aretiadae regis.

"O amici, haud jam quisquam super dicto aequo

"Contrariis verbis carpens saeviat :

Neque omninò hospitem pulsate ; neque quenquam alium

415

"Famulorum, qui in aedibus sunt Ulyssis divini.

"Sed agite, pocillator quidem incipiat poculis,

"Ut postquam-libaverimus, decumbamus domum profecti :

"Hospitem verò sinamus in aedibus Ulyssis

"Telemacho curae-esse : hujus enim dilectam venit ad domum."

420

Sic dixit : illis autem omnibus gratum sermonem dixit.

Ipsis verò craterem miscuit Muliis heros,

"Θυμῷ βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα," ἀντίως ἱπρίῃ διὰ τὸ τοῦ μνηστῆρας μὴ κρύπτειν, ἀλλ' ἔφαθ'· ὡς οἱ ἱξιμόντες πᾶ ἰνὸς, οἷός τε καὶ αὐτοῖς παρὲς ἔχον ἰδοὺ βούλευμα, τὸ τὸν ξεῖνον δηλαδὴ ὡς ἱπρίῃ αὐτῷ ἐλθεῖν. Eustath. Minus rectè. Ideò enim, ut opinor, Procos reprehendit Telemachus, quòd non tranquillè et sine strepitu cibum et potum sumant.

Ver. 408. Ὀσπότε. Al. ἔλποτε.

Ibid. — ἄνωγε. Vide ad II. Σ', 322.

Ver. 409. — ὁδὰξ ἐν χεῖλεσι φύντες. Vide suprà ad α', 381.

Ver. 413. 414. — οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ — χαλεπαίνει.]

Τοῖς γὰρ δικαίως οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεῖον.

Euripid. Bacch. ver. 672.

Ver. 415. Μῆτε τι. Al. Μῆτ' ἴτι.

Ver. 417. — ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν. Ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀρξάσθω. Schol. Vide ad II. α', 471. et suprà ad α', 183.

Ver. 419. — ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσσῆος. Al. ἐνὶ μεγάροισιν ἱππλόν.

Ver. 420. Τηλεμάχῳ μελέμεν. Ἐπιμνησθῆναι ἀπὸ Τηλεμάχου. Schol.

Ver. 422. — Μούλιος ἥρως. Ὅτι τὸν κῆρυκα Μούλιον, ὃς διελάπων ἦν Ἀμφινόμοιο, ἤρωα καλῆρας ὁ Ποιητῆς. ἱμφαίνω ἀδιαφορίαν κῆρυκα τοῦ ἥρωος ἰνιματος, ὡς μὴ μόνον ἐπὶ πάντων μεγάλων ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ διελαπόντων λιγοτέρων καθάπου καὶ κρείων ὁ Ἑτιωνίης ἱλίσθη, [Odysseus, 22.] καὶ δεχόμενος ἀνδρῶν ὁ Εὐμαιος. Eustath. Notandum autem Præcones apud Veteres

Κήρυξ Δουλιχίεύς· Δεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο·
 Νώμῃσιν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ Δεῖοισι
 Σπείσαντες μακάρεσσι, πῖον μελιηδέα οἶνον. 425
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἐπὶόν Ψ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
 Βάν ῥ' ἵμεναι κείοντες ἰὰ πρὸς δάμαθ' ἑκάστος.

Praeco Dulichiensis; famulus autem erat Amphinomi:

Distribuit verò deindè omnibus astando: illi autem diis

Ubi-libassent beatis, biberunt dulce vinum.

425

At postquam libassent, bibissentque, quantum volebat animus,

Perrexerunt utique ire decubituri suas ad domos quisque.

magno semper in honore habitos. Vide et
 suprà ad ξ, β. 22.

Vide et

Ver. 425. Σπείσαντες.] *Al.* Λίψαντες.

Ver. 427. Βάν ῥ' ἵμεναι.] *Al.* Βάν δ' ἵμεναι.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ Τ'.

Ἑπόθεσις τῆς ράψωδίας Τ'.

Σὺν Τηλεμάχῳ ἔκθισιν ποιῶται τῶν ὅπλων Ὀδυσσεύς, καὶ πρὸς Πηνελόπην ἐκ Κρήτης εἶναι ὑποκρίνεται· γίνονται δὲ αὐτοῦ δι' οὐλῆς ἀναγνωρισμοὶ πρὸς Εὐρύκλειαν, τοὺς πόδας αὐτοῦ νύκτους· καὶ κατὰ παρέκδοσιν ὁ ποιητὴς διηγῆται, ὡς ἐν Παρνασσῷ ὑπὸ σὺν ἐπλήγῃ κυνηγῶν.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεὺς καὶ Πηνελόπη ἐμιλῶν καὶ ὑπὸ Εὐρυκλείας ἀναγνωρισμός.

Ἄλλως.

Ταῦθ' ἀναγνωρίζει ἐξ οὐλῆς γεγῆς Ὀδυσῆα.

Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθῆνῃ μερμηρίζων·

Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τηλέμαχε, χρὴ τεύχε' ἀρήϊα κατθέμεν εἴσω
Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστήρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
Ἐκ καπνοῦ κατέβηκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐάκει,

5

At in domo relinquebatur nobilis Ulysses,

Prociis caedem cum Minervā meditans :

Statim autem Telemachum verbis alatis allocutus est :

“ Telemache, oportet arma martia deponere intus

“ Omnia prorsus ; at procos blandis verbis

“ Palpare ; quandō te percontentur arma desiderantes :

“ Dicentem, Ex fumo deposui ; quoniam non ampliùs illis similia sunt,

5

Ver. 4. — χρὴ τεύχε' ἀρήϊα κατθέμιν
εἴσω] Occurrunt versus huic proximè se-
quentes novem suprā π', 286. &c. verūm
eos huic loco aptiùs convenire arbitratī sunt
Veteres, notante Eustathio : Ἐνθα (inquit)
καὶ κῆσαι πρὸς τὸν ἐκείνου στίχον ἀσπερίσας
διχα ἰδίω· ὡς ἐνταῦθα τῶν τοιούτων στίχων

ἄριστα κεκρίναν — οὐ μὴν ἰκί· [Odys. π',
286.] ὡς ἐπικρίνουσιν οἱ Παλαῖοι. Similitèr
Scholiastes : Οἱ ἀσπερίσκει· ὅτι ἐνθάδε καλῶς,
ὅτε ἰώρκει τὰ ὅπλα. Barnesius autem et
Dna. Dacier versus hosce utrobique aptis-
simè positos contendunt. Vide suprā ad π',
284.

- Οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 Ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἔκετ' αὐτμή.
 Πρὸς δ' ἔτι καὶ τότε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων, 10
 Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
 Ἀλλήλους τρώσῃτε, καταισχύνῃτε δὲ δαῖτα,
 Καὶ μνηστῖν' αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
 Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·
 Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν 15
 Μαῖ', ἄγε δὴ μοι ἔρῃζον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
 Ὅφρα κεν εἰς θάλαμον καταβίωμαι ἔντεα πατρὸς
 Καλὰ, τὰ μοι κατὰ οἶκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμέρδει,
 Πατρὸς ἀποιχομένοιο· ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα·
 Νῦν δ' ἐθέλω καταβίσθαι, ἵν' οὐ πυρὸς ἴξῃτ' αὐτμή. 20
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια·
 Αἶ γὰρ δὴ ποτε, τέκνον, ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο,
 Οἴκου κήδεσθαι, καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
 Ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἔπειτα μετοιχομένη φάος οἴσει;
 Δμῶας δ' οὐκ εἷας προελωσκέμεν, αἶ κεν ἔφαινον. 25
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

"Qualia quondam ad Trojam proficiscens reliquit Ulysses ;

"Sed foedata sunt, quantum ignis attigit vapor.

"Insuper autem et hoc majus in mentem injectit deus ;

"Nè fortè vino-gravati, contentione concitata inter vos,

"Vos-invicem vulneretis, deturpetisque convivium,

"Et nuptiarum-ambitum ; ipsum enim allicit virum ferrum."

Sic dixit : Telemachus verò dilecto obedivit patri ;

Evocatamque allocutus est nutricem Eurycleam :

"Nutrix, age jam mihi contine in aedibus mulieres,

"Dum in thalamum deponam arma patris

"Pulchra, quae mihi in domo neglecta fumus corrumpit,

"Patre absente ; ego nempe adhuc infans eram :

"Nunc autem volo deponere, ubi non ignis attinget vapor."

Hunc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea :

"Utinam enim jam tandem, fili, prudentiam susciperes,

"Domum ad-curandam, et possessiones omnes servandas.

"Sed age, quanam tibi deindè comitans lumen portabit ?

"Famulas nempe non sinebas praeire, quae prae luceant."

Hanc verò rursus Telemachus prudens contra allocutus est :

Ver. 10. ——— ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων.] πρὸς τὸ μὴ ἔξιπαιῖν δηλαδὴ τοῖς μνηστῆρεσι. Eustath.

Ver. 12. ——— καταισχύνῃτε δι.] Ἀλ. καταισχύνῃτε τε ut suprā π', 293.

Ver. 13. ——— αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.] Vide suprā ad π', 294.

Ver. 16. ——— ἄγε δὴ μοι ἔρῃζον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας.] Ὅτι ἐς τανούτων αἱ δμῶαι τοῦ Ὀδυσσεὺς ἄπισται, ὥστε οὐκ ἔχει ὁ Τηλέμαχος κατεβίσθαι τὰ ὅπλα ἐν ἀσφαλίᾳ, ἐμὴ λάθει αὐτὰς, ἢ

Ver. 20. ——— ἴξῃτ'.] Ἀλ. ἴκσῃ. Ut suprā ver. 9.

Ver. 22. ——— ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο.] Φρένιμος γίνῃ. Schol.

Ver. 25. ——— εἷας.] Ἀλ. εἴας.

Ibid. ——— προελωσκέμεν.] Προΐσται, προέρχεται. Schol.

Ξείνος ὁδ'· οὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι, ὅς κεν ἐμῆς γε
Χοῖνικος ἄπτηται, καὶ τηλόθεν εἰληλουθῶς.

"Ὡς ἄρ' ἐφάνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.

Κλήισεν δὲ Δύρας μεγάρων εὐ ναιεταόντων. 30

Τῷ δ' ἄρ' ἀναίξαντ' Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱὸς
Ἑσφόρεον κόρυθ' αἶψα, καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας,
Ἐγχεά τ' ὀξύεντα· πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
Χρῦσειον λυχνον ἔχουσα, φάος περικαλλῆς ἐποίει.

Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφάνεεν ὃν πατέρ' αἶψα· 35

"ὦ πάτερ, ἧ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρᾶμαι·

Ἐμπης μοι τοῖχοι μεγάραν, καλαί τε μεσόδμαι,

Εἰλάτιναί τε δοκοί, καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες,

Φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς, ὥσπερ πυρὸς αἶθοιμένοιο.

"Ἡ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἷ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι. 40

" Hospes hic ; non enim otiosum tolerabo, qui meum sanè
" Modium attingat, etiam longè qui venerit."

Sic utique dixit : huic verò pennarum-expers fuit verbum.

Clausit autem januas aedium habitantibus commodarum. 30

Tum verò impetu-facto Ulysses et illustris filius

Intrò-ferebant galeasque et scuta umbonibus munita,

Hastasque acutas ; antè autem Pallas Minerva,

Auream lucernam tenens, lumen perpulchrum faciebat.

Tunc deum Telemachus alloquebatur suum patrem statim : 35

" O pater, profectò magnum miraculum hoc oculis video ;

" Omnino mibi parietes aedium, pulchraque intercolumnia,

" Abiegnæque trabes, et columnæ in-altum erectæ,

" Lucent oculis, tanquam igne ardente.

" Certè omnino aliquis deorum-ἔντὺς, qui coelum latum habitant." 40

Ver. 27. — ὅς κεν ἐμῆς γε Χοῖνικος ἄπτηται.] Τροφῆς λαμβάνει· τί σε μισροῦν καὶ τὸ μιστροῦμενον, χοῖνιξ. Schol. Eodem modo explicat Eustathius : Οὐδὲς ἀεργὸς τραφῆναι παρ' ἡμῶν. — Χοῖνιξ δὲ νῦν, ἡ τροφή· δίσπητος γὰρ ἡ λίξις, ἵστί τι σκυῖους τοῦ μιστροῦντος, καὶ τοῦ μιστροῦμένου πρᾶγματος. Οὕτω δὲ καὶ ὁ μῦθος, καὶ τὸ τάλαντον, καὶ ὁ ξίστης. — Ἰστίον δὲ ὅτι τι τὸ " ἐπὶ χοῖνικος μὴ καθῆσθαι," τὸ Πυθαγόρειον, ἦγον μὴ πρὶφασθαι ἀργόν, ἐκ τοῦ ῥηθέντος Ὀμηρικῷ χοίρειον ἀρεμνται. Vide et Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7.

Ver. 29. — τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.] Vide suprâ ad g', 57.

Ver. 30. Κλήισεν δὲ.] Ita edidit Barnesius ex *Odys.* α', 165. infrâ ; ubi etiam in Vulgatis scriptum est κληῖσεν. Rectè : Fit enim ex κληῖζω, cujusmodi verba Aoristos primos et Futura corripunt. Vide ad II. α', 140. *Vulgg.* hic κληῖσεν δὲ.

Ver. 32. Ἑσφόρειον.] Barnesius edidit *Eisphorion*.

Ver. 33. — ἔχουσι.] Vide ad II. i, 50. Tom. II.

Ibid. — πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη, Χρῦσειον λυχνον ἔχουσα.] Τὴν δᾶδα κυρίως· τῇ δὲ παρ' ἡμῶν καλουμένη λύχνη τοῖς ἥρωας χρωμαίνουσιν ὁ Ποιητὴς οὐκ εἰσάγει· καὶ οὕτως Ἡσίοδος μίμνηται. Ὁρᾶς δὲ σιποῖται τὴν Ἀθηνᾶν, φέροντι οὖσαν, καθαρὸν αὐτῇ παρέχουν τὸ φῶς· καὶ οὕτως, διὰ τὸν ἀσπίστον Ἀθῆναι λύχνον. Schol. à Barnesio emendata. Vide Pausan. *Attic. lib. I. cap. 26.*

Ver. 34. Χρῦσειον.] Pronunciabatur Χρῦσειον. Ver. 37. 39. — τοῖχοι μεγάροι. — Φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς.] Similiter apud *Plautum* :

Ædes totæ confulgebant tuxæ, quasi essent aureæ.

Amphitr. Act. V. Scen. i. ver. 44.

Ver. 37. — μεσόδμαι.] Τὰ μεταξὺ τῶν κίων διαφράγματα· οἱ τινες ἦσαν περὶ τοὺς τοίχους τὰ ἄκρα βασιτάζοντες τὸν δόκον. Schol.

Ver. 38. — ὑψόσ' ἔχοντες.] *Al.* ὑψος ἔχοντες.

Ver. 40. "Ἡ μάλα τις θεὸς ἔνδον"] Similiter scire *Hippolytus* apud *Euripidem* :

M

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Σίγα, καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε, μὴδ' ἐρέσεις·
Αὔτη τοι δίκη ἐστὶ Διῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.

Ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι· ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ,
"Ὅφρα κ' ἔτι θμωὰς καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω" 45
Ἡ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.

"Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάρου βεβήκει
Κεῖον ἐς θάλαμον, θαῖδων ὑπολαμπομενάων,

"Εὐθα πάρος κοιμᾷθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι.

"Εὐθ' ἄρα καὶ τότε ἔλεπτο, καὶ ἥω δῖαν ἔμμενεν. 50
Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθῆνῃ μερμηρίζων.

Ἡ δ' ἐν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτίμιδι ἰκέλη, ἥδ' ἐκ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ·

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

"Tace, et in tuā mente retine, neque interroga :

"Hic sanè mos est deorum, qui Olympum habitant.

"Sed tu quidem cubitus-eas ; ego verò relinquer hie,

"Uz adhuc-magis famulas et matrem tuam provocem ; 45

"Haec verò me lamentans interrogabit de singulis."

Sic dixit : Telemachus verò ex domo discessit

Cubiturus in cubiculum, facibus illucentibus,

Ubi antea cubabat, quando ipsum dulcis somnus opprimebat :

Ubi sanè et tunc cubuit, et auroram divinam expectabat. 50

At in domo relinquebatur nobilis Ulysses,

Procis caedem cum Minervā meditans.

Egrediebatur autem à thalamo prudens Penelope,

Dianae similis, et aureae Veneri :

* Ω Διών ὁμῆς πνῆμα·

"Εστ' ἐν δέμοισι τοῖδ' ὅ' Ἀρτίμις Διά.

Eutripid. Hippol. ver. 1391.

Ibid. — τῆς Διός.] *Al.* τῆς Διῶν. Ut pronuntiat videlicet Δῶν notante Barnesio. Vide ad II. 4, 18.

Ver. 43. Αὔτη τοι δίκη ἐστὶ Διῶν.] Οὗτος ὁ κρίσις, τὸ, ὡς βούλονται, φαίνονται. Schol. Rectius, ut videtur, Eustathius : Αὔτη θῆμις Διῶν, ἐν τῇ ἐκφαίνεται, ποιεῖ οὕτω, καθὰ ἐπὶ λαλῶν βλίσκει. Quod autem deinceps addit ; Τῆς δὲ γράφουσι, Αὔτ' ἐν τῇ δίκη ἐστὶ Διῶν, τὸν-τίστιν οὐκ ἄλλος ἐπὶ ἰδὸν ἀρετὴ Διός, ἢ αὐτὴ ἡ δίκη, ἰσομῆτι σὺν ἡμῖν, ἢ καὶ οὕτω ἦν id verò, ut opinor, ferri non potest. Vide suprā 4, 217, et infrā 4, 254. ubi similis phrasid occurrit.

Ibid. — οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.] "Hoc," inquit Spondanus, "dici existimo ad diffrentiam Deorum inferorum, quibus non est peculiare ut luceant." Verum hoc in loco istiusmodi distinctio planè est importuna.

Ver. 48. — ὑπολαμπομενάων.] *Al.* ὑπὸ λαμπομενάων.

Ver. 53. Ἡ δ' ἐν ἐκ θαλάμοιο.] Ὁ δὲ πολυμήτις ἀπάντων τῶν ποιητῶν Ὅμηρος, ἵσταν μὲν ὅταν ὕπνου ἐνέμενον, καὶ πολλοὶ ἄλλοις ἐπαγωγῶν ἐκδείκνυνται βούληται, τῶν τε φαντασμάτων τοῖς κρατίστες χρήσιται, καὶ τῶν ἀμφότερων τοῖς μαλακωτέροις· καὶ οὐ καταπαύοντο τοῖς ἀφόντοις τὰς συλλογὰς, οὐδὲ συγκρίψιν τοῖς ἔχουσ, παραστήσις ἀλλήλοις τὰ δυσίληφα· προμῖαι δὲ τινὰ ποιῶσι τὴν ἀρετήν τῶν γεγραμμένων, καὶ μέντοι ἀλόγως διὰ τῆς ἀρετῆς ὡς ἔχον ταυτί· "Ἡ δ' ἐν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια, "Ἀρτίμιδι ἰκέλη, ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ." Dionys. Halicarn. περὶ οὐσιότητος, § 16.

Ver. 54. Ἀρτίμιδι ἰκέλη.] Vide suprā ad 4, 37.

Ibid. — ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.] MS. à Tho. Bentleio collatus, ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. Atque ita legitur apud Eustathium, in commentario ; et apud Dionysium, loco suprā citato. Quæ et potior videtur lectio. Vide suprā ad 4, 37.

- Τῇ παρὰ μὲν κλισίῃν πυρὶ κάτθεσαν, ἐνθ' ἄρ' ἔφιζε, 55
 Διωντῇν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ἦν ποτε τέκτων
 Πόισσ' Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ Δρῆκυν ποσὶν ἦκε
 Προσφυεῖ ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.
 Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
 Ἦλθον δὲ δμῳαὶ λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο 60
 Αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον παλὺν ἤρεον, ἠδὲ τραπέζας,
 Καὶ δέπα, ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον.
 Πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλλον' ἄλλα δ' ἐπ' αὐτῶν
 Νήσαν ξύλα πολλὰ, φῶας ἔμεν, ἠδὲ δάρεσθαι.
 Ἦ δ' Ὀδυσῇ ἐνένιπτε Μελανθῷ δεύτερο αὖτις 65
 Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις διὰ κύματα
 Δινεύων κατὰ οἶκον; ὀκκτεύσεις δὲ χυκαῖκας;
 Ἄλλ' ἔξελθε δύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο·
 Ἦ τάχα καὶ δαλῶ βεβλημένος εἶσθα δύραζε.
 Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς 70
 Δαιμονίη, τί μοι ἄδ' ἐπέχεις κεκοητότι θυμῷ;
 Ἦ ὅτι οὐ λιπὼν; κακὰ δὲ χροῖ εἴματα εἶμαι;

- Ei juxta ignem quidem sedem deposuerunt, ubi utique insidere solebat, 55
 Circumcirca-ornatam ebore et argento; quam olim faber
 Fecerat Icmalius, et subtilis scabellum pedibus posuerat
 Aptum ex ipsâ; ubi magna injiciebatur pellis.
 Illic desidebat deinde prudens Penelope.
 Venerunt autem famulae candidae-ulnis ex domo:
 Hae autem panem quidem multum auferebant, et mensas,
 Et pocula, unde scilicet viri superbientes bibebant.
 Ignem verò à foculis ad terram jecerunt; aliaque super ipsos
 Cumulârunt ligna multa, ut lumen esset, et calefactio.
 At Ulyssem increpabat Melantho secundò rursus: 65
 "Hospes, adhuc et nunc hic molestus-eris per noctem
 "Versans in domo? observabisque mulieres?
 "Sed exi foràs, miser, et convivio juvare:
 "Aut citò et torre percussus ibis furàs."
 Hanc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses:
 70
 "Improba, cur in me sic invehis irato animo?
 "An quòd non niteo? mala autem corpori vestimenta indutus sum?"

Ibid. — χρωσῇ.] *Barnesius* edidit χρωσῇ. Quod eodem modo pronunciandum.

Ver. 55. — ἰσ' ἁρ' ἔφιζε.] *Al.* ἰσθ' ἁρ' ἔφιζε.

Ver. 58. Προσφυεῖ ἐξ αὐτῆς.] "Ἦγον προσφυκίας καὶ πωμίων τῇ κλισίῃ. *Eustath.*

Ibid. — ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.] Οὐ λίγα θαυμάσιον ὁπισθεμνίου ἰχουσα, οὐδὲ τέκτωντα μαλακοῦ ἱερὸν, κατὰ τὴν σφυρεὶν Ἑλίου, [suprà *Y*, 124.] κῶας δὲ μέγα κατὰ ἡρώϊον καὶ τοῦτο ἀφίλιαν. *Eustath.* Vide suprà ad *Y*, 45. et *e*', 266.

Ver. 61. — ἀπὸ μὲν σῖτον παλὺν ἤρεον, ἠδὲ τραπέζας.]

Postquam prima quies epulis, mensaeque remotæ. *Æn.* I, 723.

Ver. 62. — ξίνα.] *Barnesius* edidit ξίνα. Atque ita habet *M.S.* à *Tho. Bentleio* collatus, infrà *é*, 153.

Ver. 66. — ἀνιήσεις.] Vide ad *Il.* *v*', 103. et *é*, 24. Item infrà ad *é*, 178.

Ver. 67. — ἐπικτεύσεις.] *Al.* ἐπιστεύσεις et ἐπιπτεύσεις.

Ver. 72. Ἦ ὅτι οὐ λιπὼν.] Editiones nonnullæ, notante *Barnesio*, hoc in loco legunt, Ἦ ὅτι τοι βρωσῶν.

Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγῃ.

Τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασι.

Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον

75

Ὀλβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτη

Τοίῳ, ὅποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι.

Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλὰ,

Οἷσιν τ' εὖ ζῶουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται

Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαζε Κρονίων· ἤθελε γὰρ που.

80

Τῷ νῦν μὴ ποτε καὶ σὺ, γύναι, ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσης

Ἀγλαίην, τῇ νῦν γε μετὰ δμῳῇσι κέκασσαι,

Μὴ πῶς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνη,

Ἦ Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.

Εἰ δ' ὁ μὲν ὥς ἀπόλωλε, καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν,

85

“ Mendicoque per populum? necessitas enim urget.

“ Tales mendici et erronei viri sunt.

“ Etenim ego quondam domum inter homines habitabam

75

“ Beatus divitem, et saepe dabam erroni

“ Tali, qualis esset, et cujuscunque rei indigens venisset.

“ Erant verò mihi servi valde multi, aliaque multa,

“ Quibus scilicet bene vivunt homines, et divites vocantur:

“ Sed Jupiter perdidit Saturnius; voluit enim aliquā-de-causā.

80

“ Ideo nunc cave ne aliquandò et tu, mulier, omnem amittas

“ Pulchritudinem, quā nunc sanè inter ancillas ornata es;

“ Ne fortè tibi domina irata saeviat,

“ Vel Ulysses venerit; adhuc enim et spei copia est.

“ Sin ille quidem ita periit, et non ampliùs rediturus est,

85

Ver. 73. Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον;]

Ἐν τῷ πέντεσσι δ' ἰστέν ἢ ε' ἀδοξία,

Κῆρ ἢ σοφὸς τις, ἢ ε' ἀνιμία βίη.

Euripid. Erechtheus, ver. 16.

Ibid. — ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγῃ.]

Τὸ τῆς ἀνάγκης ἰσ' ἀδύνατον εἶναι.

Aeschylus, Prometh. ver. 105.

“ Necessitate, quæ ultimum et maximum te-
lum est.” Liv. lib. IV. § 28.

Ver. 75. 80. Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον —
Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαζε.] Similiter Euripides:

Κῆρ γὰρ ἦν ποτ', ἀλλὰ νῦν οὐκ εἴμ' ἔτι.

Τοι πάντα δ' ἔλκον ἡμεῖς ἐν μ' ἀφίλοισι.

Hecuba, ver. 284.

Et Ovidius:

Nos quoque floruimus, sed flos erat ille
caducus.

Trist. lib. V. Eleg. VIII. ver. 19.

Ver. 76. — δέσπον.] Dare solebam. —

Ver. 77. — ἰστέν τοι, κατ.] Al. ἰστέν τοι.

Ver. 79. Οἷσιν ε'.] Quibus videlicet. —

Ibid. — καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.] Dio Chry-
sostomus hoc ita videtur accepisse, ac si Poeta
divites, vulgari æstimatione tantum, non
reverà felices dicere voluerit. Πενήτης, (in-

quit, Orat. 78. sub initio.) οὐκ αὐτῷ γνῶμης
ἀποφανόμενος, ἀλλὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων ἱε-
ροῦμαι δόξαν, [φησιν.] “ Οἷσι [Οἷσιν] ε' εὖ
“ ζῶουσι, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται” ὥς μόνον καλου-
μένοι αὐτῶν ἀφνειοί, ἀλλ' οὐκ ἔντα κατ' ἀλή-
θειαν. Quā ratione dixit Horatius:

Non possidentem multa vocaveris

Rectè beatum.

Carm. lib. IV. Od. IX. 45.

Verum istiusmodi explicatio huic loco mi-
nimè convenit.

Ver. 80. Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαζε.]

Ζεὺς γὰρ τοι τὸ τέλειον ἐπιβίβω ἄλλοτι
ἄλλῃ.

Ἀλλοτι μὲν πλουτῶν, ἄλλοτι δ' οὐδὲν ἔχων.

Theogn. Gnom. ver. 157.

Ver. 81. — μὴ ποτε καὶ σὺ, γύναι, ἀπὸ
πᾶσαν ὀλέσσης.] Τὸ δὲ “ μὴ ποτε πᾶσαν ὀλί-
“ σης ἀγλαίαν” καὶ τὸ, “ μὴ πῶς τοι δέσποινα
“ χαλεπήνη.” [ver. 83.] συνθέσιν ἑλλειψιν ἔ-
χουσι τοῦ “ ἔρα,” ἢ “ διδοῖσι,” ἢ τοιοῦτον τινός.
Eustath. Vide suprā ad ε', 381.

Ibid. — πᾶσαν.] Al. πᾶρσαν.

Ver. 82. — εἴ] Al. εἴη.

Ver. 84. — ἔλθῃ.] Al. ἔλθω.

- Ἄλλ' ἤδη καὶς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ἔκητι
 Τηλέμαχος· τὸν δ' οὔτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 Λήθει ἀτασθάλλους· ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν.
 Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ἀμφίπολον δ' ἐνέειπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν· 90
 Πάντως, Δαρσαλή, κύον ἀδδείς, οὔτι με λήθεις
 Ἐρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σὴ κεφαλῇ ἀναμάξεις.
 Πάντα γὰρ εὖ ᾔδησθ', ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς,
 Ὡς τὸν ξεῖνον ἔμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
 Ἀμφὶ πόσει εἶρεσθαι· ἐπεὶ πυκινῶς ἀπάχημαι. 95
 Ἡ ῥα, καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐκ' αὐτοῦ,
 Ὅφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος, ἧδ' ἱπακούσῃ
 Ὅ ξεῖνος ἐμείβην· ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.
 Ὡς ἔφαθ'· ἡ δὲ μάλ' ὀτραλίας κατέθηκε φέρουσα 100
 Δίφρον ὑὔξεστον, καὶ ἐκ' αὐτῇ κῶας ἔβαλλεν·
 Ἐνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλας διός Ὀδυσσεύς.

“ At jam filius talis Apollinis utique voluntate

“ Telemachus; hunc autem nulla in aedibus mulierum

“ Latet perperam-agens; quoniam non amplius tantillae-aetatis est.”

Sic dixit: eum verò audivit prudens Penelope;

Ancillam autem objurgabat, verbumque dixit, compellabatque:

“ Omnino, audax, canis intrepida, non me lates

“ Perpetrans magnum facinus, quod tuo capite perlua.

“ Omnia enim benè nōsti, quoniam ex me audivisti ipsa,

“ Quòd hospitem eram in aedibus meis

“ De marito interrogatura; quoniam multum tristor.”

Dixit, et Eurynomen oeconomam sermone allocuta est:

“ Eurynome, affer jam sedem, et pellem super ipsam;

“ Ut sedens dicat verbum, et audiat

“ Hospes ex me; volo enim ipsum interrogare.”

Sic dixit: illa verò valdè festinantèr deposuit ferens

Sedem benè-politam, et ei pellem injiciebat:

Illic sedebat deinde multa-passus nobilis Ulysses.

Ver. 86. — Ἀπόλλωνός γε ἔκητι.] Κοινοῦ τοῦ γὰρ ἡ Διός. Schol. Vide infra ad v. 71.

Ver. 88. 91. Λήθει — λήθεις.] Vide supra ad x', 101.

Ver. 92. — ὃ σὴ κεφαλῇ ἀναμάξεις.] Πάντως ἰαυτῇ προσερίψης· ἢ ἀναλήψης. Schol. Similiter Eustathius: Τὸ δὲ “ ἀναμάξεις,” ἀντι τοῦ προσερίψης· σαφένιστον δὲ ἂν ἐν τῷ προσεληφέναι ποσὶς αὐτῇ τῇ σὴ κεφαλῇ. Καὶ ἰστὶν εὐρεῖν τοιαύτην Ἰννοαν καὶ παρὰ τῷ Σοφοκλῇ· ἵνα φαίνεται ταῖς περιουμένον κεφαλαῖς ἱναπομάττεισθαι τὸ ἐν τοῖς ἔξοισιν αἶμα· ὡς οἱς κεφαλῇ δῆθεν λυαῖναι τριτομένου τοῦ παλοῦ.

κατὰ λουτροῖς καὶ

Κηλίδας ἱξίμαξιν

Sophocl. Electr. ver. 447.

Eodem modo explicat et Dna. Dacier. Poeta autem (ut opinor) hac phrasi idem simpliciter denotare vult ac infra x', 217. “ — σὴ δ' αὐτοῦ κεφατὶ τίσις.” Duo ipsius capite lues. Occurrit porò eadem phrasis apud Herodotum; τὰ μὲν γὰρ σείσσειον ἰγὺ τοῖς ἱστέξαι, καὶ μὴ κεφαλῇ ἀναμάξας φέρω, Lib. I. §. 155.

Ver. 93. — ἦδη σφ, ἰστί.] Ita ex utrâque Eustathii editione et ex Ozoniensti restituit Barnesius. Vulgg. ἦδη σφ, ἰστί.

Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια·

Ἔεινε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἥδ' ἐτοκῆς; 105

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

"ὦ γύναι, οὐκ ἂν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
Νεικίῃ· ἦ γὰρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἰπάνει·
"Ὡστε τευ ἦ βασιλῆος ἀμύμονος, ὅς τε Δεουδῆς 110

Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάσταν,
Εὐδικίας ἀνέχῃσι· φέρονσι δὲ γαῖα μέλαινα
Πυρροῦς, καὶ κριθᾶς, βρέθῃσι δὲ δένδρεα καρπῷ·
Τίττει δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς
Ἐξ εὐηγεσίης· ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.

Τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετ' ἄλλα σφ' ἐνὶ οἴκῳ· 115

Illis autem sermonem exordiebatur prudens Penelope :

"Hospes, hoc quidem te primum ego percontabor ipsa,

"Quis? undè es virorum? ubinam tibi urbs et parentes?" 105

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

"O mulier, nemo te hominum in immensâ terrâ

"Vituperaret : certè enim tua gloria ad coelum latum pervenit :

"Sicut alicujus vel regis eximii ; qui deo-similis

"Viris in multis et fortibus regnans, 110

"Jura sustentet ; ferat autem terra nigra

"Tritica et hordea, graventurque arbores fructu ;

"Pariunt verò robustae pecudes ; mare porrò praebet pices,

"Ex prudenti-administratione ; felicitèrque degunt populi sub ipso.

"Ideò me nunc alia quidem percontare tuâ in domo ; 115

Ver. 109. 111. — ὅς τε Δεουδῆς — Εὐδικίας ἀνέχῃσι.] Τουτίσις Διὸς λόγος ἰχθῶν διάνοιας, οὐ εὐπτεροῦ, οὐδὲ χειρὸν, οὐδὲ τρίασινα ὡς ἱστοι σπλάττωσι. ἰαυτοῦς καὶ γράφουσι, τῷ ἀνιφίκτη πωόντις ἐπιφθοῖσι τὸ ἀνόντος Plutarch. πρὸς ἡγμόνια ἀπαίδευτος. Cæterum totum hunc imitatur Hesiodus :

Ὅτ' δὲ δίκας ξένους καὶ ἰσθμίοις διδοῦσιν
Ἰδίας, καὶ μὴ τι παρελκύνουσι δικαίον,
Τοῖσι τίθησι πόλις, λαοὶ δ' ἀνέχουσιν ἐν αὐτῇ —
Τῶν φέρει τὴν γαῖα πωόντων βίον· ὅστις δὲ θῆς
Ἀρετῇ μὴ τι φέρει βαλάνους, μίσση δὲ μιλίον-
σας·

Εἰρεσέουσι δ' οἷς μαλλοῖς καταβιβρίζουσι. &c.

"Erg. καὶ Ἡερ. I. ver. 223. 230.

Vide Platonem de Republ. lib. II. ubi loca hæc Homeri et Hesiodi citantur.

Ver. 110. Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι.] Apud Platonem de Republ. lib. II. itemque apud Antarchum, loco jam supra citato, omittitur hic versus.

Ver. 111. — φέρονσι δὲ γαῖα μέλαινα Πυρροῦς &c.] Similiter apud Callimachum :

Καὶ ἐν ἐμὲ μὲν ἀρετὰ φέρει στάχυν, εὐδὲ γινώσκω
Τιτραπῶν, εὐδ' ὁ δόλος ἀέχεται. —

Hymn. in Dian. ver. 130.

Ver. 112. — βρέθῃσι.] Vide ad II. 4. 343.

Ver. 113. Τίττει — παρέχει.] Apud Platonem Τίττει — παρέχει. Quod et cum præcedentibus φέρεισι, βρέθῃσι aptius congruit.

Ibid. — ἔμπεδα.] Al. ἔσπιντα.

Ibid. — θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς.] Quamvis piscium copia hic inter Populi felicitis et opulenti bona numeretur, nusquam tamen apud Poetam eos ad edendum appositos memorari observat Athenæus : Ἐλλάσσωσιν τοὶ Ὀμηροὶ ἰχθυόοντα προσαγορεύων, καὶ τοὺς Φωκαῖας πλωτικωτάτους ποῖον, καὶ ἐν τῇ Ἰθάκῃ εὐδὲς λιμένας πάλιν, καὶ τίτους προσιγῆς πολλὰς, ἐν αἷς ἰχθύων ἰγίνοντο πλῆθος καὶ ἀργύριον ἰσχυρὸν· καὶ εἰς ὑδαμονίαν δὲ καταβιβάζον τὸ τὴν θάλασσαν ἰχθῦς παρέχον· ὅπως τοῦτον οὐδὲν οὐδὲνα ποῖον προσαγορεύοντα. Lib. I. cap. 8.

Ibid. — παρέχει.] Vide ad II. 5. 62.

Ver. 114. Ἐξ εὐηγεσίης.] Τῆς ὑδαμονίας· ἢ τῆς ὑπαρχίας, παρὰ τὸ εὐ ἡγίστα· κακῶς δ' οἱ εὐν τῇ εὐ γράφοντις ὑπεργεσίης. Schol.

Ibid. — ἀρετῶσι δὲ λαοὶ αὐτοῦ.] Ἐν ἀρετῇ καὶ ὑδαμονίᾳ διάγωσι. Schol. Ἐν τῇ στρατηγίᾳ μὲν ἱσταντο, ἢ τῶν πολλῶν καταστρεφῇ βασιλείας δι. ἢ τῶν ὑπεκλῶν ὑδαμονία. Thémist. Orat. X. de Pace.

Μηδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
 Μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυνάων .
 Μνησαμένω· μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος· οὐδέ τί με χρῆ
 Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γοῶντά τε μυρόμενόν τε
 Ἦσθαι· ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεῖ· 110
 Μή τίς μοι δμῶν νεμεσῇσεται, ἥε σύ γ' αὐτή·
 Φῆ δὲ δακρυπλῶειν βεβαρηότα με φρένας οἴῳ.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
 Ἐεῖν, ἦτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν, εἰδός τε, δέμας τε,
 Ὡλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον 125
 Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
 Εἰ κείνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύει,
 Μειζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὔτῳ·
 Νῦν δ' αἴχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπίσσειεν κακὰ δαίμων
 Ὅσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατεύουσιν ἄριστοι, 130
 Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 Οἳ τ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείελον ἀμφιέμονται,

- “ Nè verò meum exquire genus et patriam terram,
 “ Nè mihi magis animum impleas doloribus
 “ Recordanti : valde enim sum aerumnosus ; neque omninò me oportet
 “ Domo in alienâ lugentemque flentemque
 “ Sedere : quoniam malum est lugere indiscriminatim semper : 120
 “ Nequa mihi ancillarum succenseat, vel tu ipsa ;
 “ Dicatque lachrymis-abundare gravatum me mentem vino.”
 Huic autem respondit deinde prudens Penelope :
 “ Hopes, profectò quidem meam excellentiam, formamque, corpusque,
 “ Perdiderunt immortales, quandò ad Ilium navigabant 125
 “ Argivi ; cum iis autem meus maritus erat Ulysses.
 “ Si ille utique reversus meum statum gubernaaret,
 “ Major gloria esset mea, et melior ita :
 “ Nunc autem tristor : tot enim mihi immisit mala deus :
 “ Quotquot enim insulis dominantur optimi, 130
 “ Dulichioque, Samaeque, et nemorosae Zacyntho,
 “ Quique ipsam Ithacam amoensam incolunt,

Ver. 116. Μηδ' ἐμὸν.] *Al.* Μηδὲ μοι.

Ver. 117. — θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυνάων
 Μνησαμένῳ.]

Infandum, regina, jubes renovare dolorem.
Æn. II. 3.

Ver. 122. Φῆ δὲ δακρυπλῶειν βεβαρηότα με
 φρένας οἴῳ.] Ὁ γὰρ ἄνθρωπος ὁ πολὺς μάλιστα
 φαίνεται παρασκευάζειν τοιαύτους, οἷους λέγουσιν
 τοὺς μελαγχολικοὺς ὄντας καὶ πλείοντα ἢ τὴν πωτὴν
 [*Al.* πωτὴν] συνίμενος, οἷον ἐργίλους, φιλανθρώ-
 πους, κλειήμονας, ἱταμούς — ὁ μὲν λάλος, ὁ
 δὲ κικνηστὴς, ὁ δὲ ἀριδακρυς· πωτὴ γὰρ τινὰς
 καὶ τοιαύτους· δι' ὃ καὶ Ὀμήρου ἰσχύει. “ Καί μιν
 “ φησὶ δάκρυ πλῆναι βεβαρημένον οἴῳ.” *Ari-*

stot. Probl. Sect. 30. haud longè ab initio.
 Ubi notandum in transcurso *Aristotelem*
versum hunc aliter, ac in Vulgatis jam
scriptum est, legisse; nisi fortè ille memo-
riâ tantùm citaverit.

Ibid. — δακρυπλῶειν.] *Δακρύων πλῆ-
 νει. Schol.* *Al.* δάκρυ πλῆναι.

Ver. 125. — εἰσανέβαινον.] *Al.* εἰς ἐνέ-
 βανον.

Ver. 127. — εὐδὲν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύει.]
 Τοῦ ἐμοῦ βίου προσποιεῖται *Schol.*

Ver. 129. — ἰσχύει.] *Al.* ἰσχύειναι.

Ver. 130. Ὅσοι γὰρ νήσοισιν.] Vide suprâ
 ad σ', 122.

Ver. 131. Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε.] Vide
 suprâ ad ε', 246. et ο', 29.

Οἳ μ' ἀεκαζομένην μνᾶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
 Τῷ οὔτε ξείναν ἐμπάζομαι, οὔθ' ἱκετᾶν,
 Οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημοιοεργοὶ ἔασιν. 135
 Ἀλλ' Ὀδυσῆα ποθεῦσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ.
 Οἱ δὲ γάμον σπεύδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω.
 Φῶρος μὲν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων
 Στησαμένη μέγαν ἰσθὺν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
 Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον. 140
 Κούροι, ἔμοι μνηστῆρες, ἔπειθ' ἴδαντες Ὀδυσσεύς,
 Μίμνεν' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε Φᾶρος
 Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμῶλια νήματ' ὀληται.)
 Λαέρτη ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
 Μοῖρ' ὅλοη καβέλησι τανηλεγέος θανάτοιο. 145
 Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσῆσθῃ,
 Αἷ κεν ἄτερ σπείρου κῆται, πολλὰ πτεατίσσας.
 Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεκείβετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Ἔνθα κεν ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἰσθύν,
 Νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπὴν δαΐδας παραβείμην. 150

- " Hi me nolentem ambiunt, atteruntque domum.
 " Ideò neque hospites curo, neque supplices,
 " Neque omninò praecones, qui publici-ministri sunt ; 135
 " Sed Ulysses desiderans, charo contabesco corde :
 " Hi autem nuptias urgent ; ego verò dolos struo :
 " Vestem quidem mihi primùm inspiravit in mentem deus
 " Exorsae magnam telam in aedibus texere,
 " Subtilem et immensam : statim autem inter illos dixi : 140
 " Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses,
 " Manete urgentes licet meas nuptias, donec vestimentum
 " Perfecerò, (nè mihi vana fila pereant.)
 " Laërte heroi sepulchrale, in tempus quo ipsum
 " Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis : 145
 " Nequa mihi in populo Achivarum succenseat,
 " Si sine vestimento jaceat, multa qui possedit.
 " Sic dixi : illis autem persuasus est animus generosus.
 " Tunc interdù quidem tenebam magnam telam,
 " Noctu verò dissolvebam, postquam facies adhibueram. 150

Ver. 133. Οἳ.] *Barnesius* edidit *Tol.*

Ver. 136. — Ὀδυσῆα ποθεῖσα, φίλον πατατήκομαι ἦτορ.] Ἀμφίβολον, inquit *Eustathius*, εἴτε πρὸς τὸν Ὀδυσσεύα, εἴτε πρὸς τὸ ἦτορ, πολλῶς τὸ φίλον. Vera autem posterior constructio ; ut liquet ex locis innumeris ubi eadem phrasis occurrit.

Ver. 139. Στησαμένη — ὑφαίνειν.] *Al.* Στησαμένη — ὑφαντοί.

Ver. 143. — μεταμῶλια.] *Al.* μεταμῶ-
να

Ver. 144. — εἰσότε.] *Al.* εἰς ἦτε.

Ver. 149. Ἔνθα κεν ἡματίη.] *MS.* à *Tho.*

Bentleio collatus, Ἔνθα καὶ ἡματίη· uti in vulgatis editum est suprâ β', 104. ubi idem versus occurrit. Ac verior videtur hæc lectio : Nam vocula κεν cum sententiâ (ut opinor) hoc in loco non convenit.

Ver. 150. Νύκτας δ' ἀλλύεσκον.] Hinc *Ovidius* :

Durat opus vaturn, Trojani fama labo-
ris,

Tardaue nocturno tela retexta dolo.

Amor. lib. III. Eleg. ix. 29.

Et *Propertius*, de eadem *Penelope* :

"Ὡς τρίετες μὲν ἔλθον ἐγὼ καὶ ἔπειθον Ἀχαιοῦς·
 Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ἄραι,
 Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἥματα πόλλ' ἐτελείσθη,
 Καὶ τότε δὴ με, διὰ δμῶας, κύνας οὐκ ἀλεγοῦσας,
 Εἶλον ἐπελθόντες, καὶ ὁμοκλήσαντ' ἐπέεσσιν. 155
 "Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ οὐκ ἐβέλους' ὑπ' ἀνάγκης·
 Νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην
 Μῆτιν ἐφευρίσκω· μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆς
 Γήμασθ'· ἀσχαλαὰ δὲ πάϊς βίοντον κατεδόντων,
 Γιγνώσκων· ἦδη γὰρ αἴηρ οἴος τε μάλιστα 160
 Οἴκου κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάξει.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς μοι εἰτέ τεὸν γένος, ὀκπόθεν ἑσσί·
 Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἑσσί παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.

" Sic triennium quidem latebam ego et persuadebam Achivis :

" Sed quum quartus venit annus, et advenierunt horae

" Mensibus exeuntibus, diesque multi circumacti-sunt,

" Utique tunc demum me, per famulas, canes non curantes,

" Deprehenderunt supervenientes, et increpuerunt verbis.

155

" Sic illud quidem perfeci, etiam nolens, ex necessitate :

" Nunc verò neque effugere possum nuptias ; neque ullum aliud

" Consilium invenio ; valde autem hortantur parentes

" Nubere ; et aegrè fert filius victum devorantes,

" Cognoscens : jamjam enim vir est habilis maximè

160

" Ad domum curandam, cui utique Jupiter gloriam praebet.

" Sed et sic mihi dic tuum genus, unde sis ;

" Non enim à quercu es olim-fabulosà, neque à petrà."

Conjugium falsà poterat differre Minervā,
 Nocturno solvens texta diurna dolo.

Lib. II. Eleg. ix. 3.

Ver. 151. — Ἀχαιοῦς.] Ἀντ' τοῦ, μνησ-
 τήρας' Uti notavit Burnsius. Vide suprà ad
 ε', 93.

Ver. 155. — ὁμοκλήσαντ'.] MS. à Tho.
 Bentley collatus, ὁμοκλήσαν. Quæ fortè et
 verior lectio. Nam verbum ὁμοκλήω nus-
 quam alibi apud Poetam nisi Voce Activā
 occurrit. Vide ad Il. ψ', 363. item ad ε. 51.

Ver. 158. — μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆς·
 Vide suprà ad ε, 16.

Ver. 159. Γήμασθ'.] Vide suprà ad λ',
 272.

Ver. 160. — οἴος τε μάλιστα Οἴκου κή-
 δεσθαι.] Ita infrà φ', 116. 117.

— ὅτ' ἰγὼ κατόπισθε λιπομένη
 Οἴς· ε' ἦδη πατρὸς αἰδλία κάλ' ἀνελίσθαι

Cæterùm Henricus Stephanus hic inter va-
 rias lectiones retulit οἴος τε, μίγας τε.

Ver. 161. — τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάξει.]
 Al. κῦδος ὀπάξει. Cæterùm Dna. Dacier hic
 legendum existimat ὀπάξει " C'est un sou-
 hait (inquit) que Penelope fait pour son
 " fils." Malè omnino.

Ibid. — κῦδος.] Al. ἔλεον. Atque ita
 legit MS. à Tho. Bentley collatus.

Ver. 162. — οἴκι τὸν γένος, ὁπαδὸν ἑσσί.]

Qui genus ? undè domo ? —

Æn. VIII, 114.

Ver. 163. Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἑσσί παλαιφά-
 του, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.] Οἱ γὰρ παλαιὸι ὀπι-
 λάρμυτοι τοὺς πρὸ ἑαυτῶν ἐν δρυὶν καὶ πέτρῶν
 γεννηθῆναι, διὰ τὸ τὰς νεκρούσας εἰς τὰ στελεχῆ
 καὶ σπλάγμια ἐνθίσθαι τὰ παιδία· ἴσται δὲ ὁ λόγος,
 ὃ γὰρ δὴ ἐκείνων εἰ σὺ — ἀπαρὸν δὲ τοὺς
 σάλας ἀνθρώπων ἐν ταῖς ἱερμαῖαις τὰς μίξεις πω-
 τίσθαι πλεῖστον δρυὶν καὶ πέτρῶν. Schol. Παροι-
 μιῶδης ὁ λόγος· καὶ — καταφατικῶς μὲν ἀπὸ
 δρυὸς ἢ ἀπὸ πέτρης εἶναι τις λέγεται, ὅτι οὐκ
 ἴσται γένος αὐτοῦ εἶπαι· ἀποφατικῶς δὲ φέροιτο ὡς
 οὐκ ἴσται τις ἀπὸ δρυὸς παλαιφάτου ἢ ἀπὸ πέτρης,
 ὅτι οὐκ ἔνι ἔχει συγῆσαι πόθιν ἴσται. — Ἔστι δὲ
 καὶ ἄλλως νοηθῆναι τὸ ρητὸν οἴσας ἀπαλούττερον·
 ἴσται μοι τὰ πατὴρ σί· οὐ γὰρ ἔνι ἴσται χρόνῳ
 μακρῷ ἀπυλῆσθαι τὴν περὶ αὐτῶν μνήμην, ὡς
 τὰ ἐν δρυὶν καὶ πέτρῃς σπάλια διηγῆματα. Eu-
 stath. Hinc apud Platonem : " Ἡ οἴα ἐν δρυὶ
 σθεῖ, ἢ ἐν πέτρῃς τοὺς πολυτίμους γίνεσθαι ; De
 Republ. lib. VIII. Sed et aliam adhuc hujus
 phrasæ explicationem affert Eustathius ad

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδων Ὀδυσῆος, 165
 Οὐκ ἔτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα,
 Ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω· ἥ μιν μ' ἀχέεσσί γε δάσεις
 Πλειόσιν, ἢ ἔχομαι· ἡ γὰρ δίκη, ὅπποτε πάτρης
 ἦς ἀπέησιν ἀνὴρ τόσσοι χρόνον, ὅσσοι ἐγὼ νῦν,
 Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ αἶστέ' ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων· 170
 Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάς.
 Κρήτη τις γαῖ' ἐστὶ, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 Καλὴ καὶ πίσιρα, περίρρυτος· ἐν δ' ἀνθρώποι
 Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόλεις.

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

“O uxor veneranda Laërtiadae Ulyssis,

165

“Nondum desines meum genus interrogare?

“Sed tibi enarrabo; certè quidem me doloribus utique dabis

“Pluribus, quàm teneor: hic enim mos, quando à-patriâ

“Suâ absit vir tanto tempore, quanto ego nunc,

“Multas hominum per urbes errans, dolores patiens:

170

“Sed et sic dicam, quod me percontaris et interrogas.

“Creta quaedam terra est, medio in nigro ponto,

“Pulchra et pinguis, circumflua; in eâ autem homines

“Multi, innumeri, et nonaginta urbes,

Odys. χ'. 290. Τὸ ἀπὸ δεινός. (inquit) ἡ πό-
 τρης ἵται τινά, οὐ μόνον ἀρχαιογενεῖαν παλαιτά-
 τινι σημαίνει Ὀμηρικώτερον, ἀλλὰ καὶ ἥθος ἀνι-
 σταν. Quo sensu (notante *Duport*, in *Gno-*
mologiad ad hunc locum,) usurpatur apud
Plutarchum: Καίτοι οὐδὲ αὐτοὶ “ἀπὸ δεινός
 “οὐδ' ἀπὸ πίσεως” ἱγνύμενοι *Consolat.* ad *Uxor*.
haud longè ab initio. Et apud *Theocritum*:
 “—— σίτρεαι ἀνέμοι ἀνέμενοι.” *Idyll.*
X. 7. Et *Ciceronem*: “Non enim est è
 “saxo sculptus, aut è robore dolatus.” *Aca-*
denic. lib. IV. Et in *Tusculanis*: “Non
 “enim silice nati sumus.” *Lib.* III. cap. 6.
 Verùm ista interpretatio huic *Homeri* loco
 non convenit. Porro *Clemens Alexandrinus*
 versum hunc alio adjecto hemistichio citat:

Οὐ γὰρ ἀπὸ δεινός ἐστι παλαιφάνου, οὐδ' ἀπὸ
 πίσεως.

Ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστί.

Admonit. ad Gentis.

Vide et ad *Il.* χ', 126.

Ibid. — παλαιφάνου.] Παλαιὰ φανίζο-
 μέναι, περὶ ἧς παλαιὰ μνῆται. — Τῶς
 δὲ παλαιφάνου, ἰσχυρὴ αἰ παλαιὰ ἰσχυροφά-
 γων· παρὰ τοῦτο καὶ φανός ὡς φανός τις οὖσα.
Schol. Etymologicum Magnum et aliam hujus
 vocis interpretationem affert: Παλαιφάνους,
 ἀντι τοῦ τῆς πάλαι τιμωμένης δεινός. Porro
 apud *Hezychium*, notante *Barnesio*, legitur
 et παλαιφάνου.

Ver. 166. — ἀπολλήξεις.] *Al.* ἀπολύξεις,
 et ἀπολλήξῃς.

Ver. 170. Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ αἶστέ' ἀλώμενος.]
 Vide supra ad α' 3.

Ver. 172. Κρήτη τις γαῖ' ἐστὶ, μέσῳ ἐνὶ οἴ-
 νοπι πόντῳ.]

Creta Jovis magni medio jacet insula
 ponto. *Æn.* III, 104.

Ver. 174. Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι.] Ἐσθλὴν γὰρ τῇ
 πολλοί, τὸ ἀπειρέσιον, αἰχμητικῶς ἵπαισι. *Schol.*

Ibid. — καὶ ἐννήκοντα πόλεις.] In *Iliade*
 ἱκατόμωλον τὴν Κρήτην vocat Poeta:

Ἄλλοι δ', οἱ Κρήτην ἱκατόμωλον ἀρροφί-
 μοντα. *Il.* β', 649.

Quâ de re *Eustathius*: Ἐννηκοντάμωλος δὲ
 τὴν Κρήτην, ἢ τὴν Ἰλιάδιν ἱκατόμωλον, κατὰ στρα-
 τικῶν ἀναστασιδῶν γὰρ φασὶ δίκαι πόλεις
 ὑπὸ Ἰδομενίδου ἱκατολῶντος ἔξ' Ἰλίου, ὅτι Λύκος
 αὐτὸν ἀνέλαυνεν, δι' ἃ δυνάμει παύειν οὐκ
 καὶ τῆς βασιλείας κατέλιπε· δέκαοντα δυνάμεις,
 ὡς ἢ *Λυκόφρων* φασὶ· τὰς δὲ τοιαύτας ἵπαι πό-
 λεις προσηγορεύει φασὶν ὑστέρῃ μινὰ τὰ Τρωί-
 κῃ. — Ἐστρεῖ δὲ οὐχ ἀσμενίως ἱκατὸ τοῦτον τὴν
 ἱκατόμωλον, ἀλλ' ἀπλῶς τὴν πολύμωλον. Καὶ
 ἴσθαι οὕτω ποτὶ λαμβάνεσθαι τὸ ἱκατόν, διὰ τὸ
 σφιστίον τοῦ ἱουλοῦς ἀρσενίου· κατὰ τὸ “ἱκα-
 “τόν δύνανται,” καὶ “ἱκατόν πόλιν περιλήσουσιν.”
 Ὡς τε ἱκατόμωλος Κρήτη, ἢ πολύμωλος. *Sim-*
iliter Scholiastes ad *Il.* β', 649. et ad hunc
 locum. Vide et *Strabonem, Geograph. lib.*
X. pag. 735. al. 479. ubi de hâc re plura.
Virgilius Iliadem secutus est:

Centum urbes habitant magnas —

Æn. III, 106.

"Ἀλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοί, 175
 'Εν δ' Ἑτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κόδωνες,
 Δαυρίεις τε τριχάϊκες, δίοί τε Πελασγοί.
 Τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσσὸς μεγάλη πόλις· ἔνθα τε Μίνως
 Ἐννέωρος βασιλεὺς Διὸς μεγάλου ἰαρίστης,

- " Alia autem aliorum lingua mixta: insunt quidem Achivi,
 " Insunt verò indigenae-Cretenses magnanimi, insunt et Cydones,
 " Doriensesque trifariam-divisi, eximiiq; Pelasgi.
 " Apud hos autem est Cnossus magna urbs; ubi scilicet Minos
 " Novennalis regnabat Jovis magni confabulator,

175

Ver. 175. "Ἀλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη.] Προφανομέναι, ἵνα μὴ τοὶ ἀπὸ τῶν ἰλιόχῃ, διὰ τὸ μὴ χρῆσθαι τῇ διαλεκτῇ αὐτῶν. Schol. Sed hoc longius petium.

Ibid. — ἐν μὲν Ἀχαιοί, 'Εν δ' Ἑτεόκρητες, &c.] Vide Diodorum Siculum, Hist. lib. V. haud longè à fine; et Strabonem, Geograph. lib. X. pag. 728. al. 475.

Ibid. — ἐν μὲν Ἀχαιοί.] Μὲν τὰ ἱλίου καὶ ταλθύβιοι ἐν Μυσητῶν ἡγῶνι ἀνακίαι. Schol.

Ver. 176. — Ἑτεόκρητες.] Οἱ ἀντόχρονες Κρήτης ἢ οἱ Ἰθαγῆνις. Schol.

Ibid. — ἐν δὲ Κόδωνι.] Strabo, loco supra citato, et hos Cretae indigenas fuisse arbitratur: Τοῖς μὲν οὖν Ἑτεοκρήτας καὶ τοῖς Κόδωνας ἀντόχρονες ὀνόμαζαν· τοὺς δὲ λαοὺς ἰσχυλοῦς.

Ver. 177. Δαυρίεις τε τριχάϊκες.] Τριχῇ διακεκέντηται οἱ μὲν γὰρ Ἐβόαν παρῴκισαν, οἱ δὲ Πηλοπόννησον, οἱ δὲ Κρήτην. Schol. Alii autem, (uti et notat Scholiastes,) vocem τριχάϊκες aliter accipiunt. Κερκυραῖοι, ὁ συνηχῶς αὐτῶν τὴν κέρυθα δ' μεταποιεῖν, ἰσὶ τοῦ Ἀγριος, ἴβη. [Iliad. χ'. 132.] "Ἴσος Ἐνωαλίη κερυθα δαίκε." "Ἐκ δὲ τοῦ κερυθαῖου, λύσεις τὸ, "Δαυρίεις τε τριχάϊκες." οἱ συνηχῶς τὰς τριχὰς διὰ τὸ δεσποτὶν ἀνοῦνται, παρεκκρινόμεναι εἰρηνοῖσι. Porphy. Quæst. Homeric. 3. ipso fine. Eodem modo exponit Etymologicon Magnum; locum autem deinceps ex Hesiodo affert, ubi altero sensu usurpatur hæc vox: "Ἡεῖδος δὲ, διὰ τὸ τριχῇ αὐτοῖς εἰκῆσαι οἶον. "πάντες δὲ τριχάϊκες καλόντες, Οὐδὲνα "ερμῶν γὰρ ἰσὶς ἀνδρὸς ἰδέσθαι." Τεῖα γὰρ Ἑλληνικὰ ἴδω τῇ Κρήτῃ ἰσχυρῶς, Πηλαγοί, Ἀχαιοί, Δαυρίεις. Etymolog. Magn. ad vocem Τριχάϊκες. Vide et Strabonem, Geograph. lib. X. pag. 729. al. 475.

Ibid. — Δίοι τε Πελασγοί.] Vide Strabonem, lib. V. pag. 337. 338. al. 220. 221.

Ver. 178. Τοῖσι.] Αἱ τῆσι.

Ibid. — ἴθθα τε Μίνως Ἐννέωρος βασιλεὺς Διὸς μεγάλου ἰαρίστης.] Μυθολογίται τὸν Εὐρώπας καὶ Διὸς [Ita ex MS. Barnesius, pro vulgato τοῦ Διὸς] Μίνω ἐν Κρήτῃ οἰκόντα διὰ ἐννοίας ἀφικνίσθαι πρὸς τὸν πατέρα παιδιωδόμενον καὶ ὡς παρὰ σοφιστὸν μαθήναι τὰ δι-

οισι, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ χρίνου τὰς ἀποδείξεις δίδουσι, ὡς μαθήσαι ἐν τῇ ἀποτίμῃ ἱνασιεῖσι παρὰ τοῦ Διὸς ἴθθα καὶ τὸν πάντων αὐτῶν βασιλῆα καταστήσας τῇ τε γνώμῃ καὶ τῇ κρίσει διανοητικῇ, ὥστε ἐν ἔθῳ δικαστῆν γινώσκει τὸν ἀδίκον ψυχῶν. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Πλάτωνι. Schol. Vide Platonem in Minõe; et Strabonem, lib. X. pag. 730. al. 476. lib. XVI. pag. 1105. al. 762.

Εἴτις γε θνητὸ θῆν ἰσχυροῖς χράματα.

Esaripid. Hærology. ver. 98. ubi Scholiastes hunc Homeri locum adducit.

Ver. 179. Ἐννέωρος.] Οἱ μὲν, ἴθθα ἰθθα ἰθῶν τῇ πατρὶ συνὸν Διὶ, παρ' αὐτοῦ ἱμαίνοντο, ὅστις εἰς δίκαν· οἱ δὲ, ὅτι ἱνασιεῖς ὄν, βασιλεῖν ἡγήσαντο· οἱ δὲ, ὅτι ἴθ' ἰθῶν ἰθῶν ἰσχυλοῦσιν, ἐμμελῆς γινώσκοντο τοῦ Διὸς· οἱ δὲ, ὅτι ἴθ' ἰθῶν ἰθῶν παρὰ τῇ πατρὶ ἰσχυλοῦσιν· φασὶ δὲ ἴσχυρως, ὡς τὰς τὸν βασιλεῖν γινώσκοντο ὡς ἡδύμενοι. Schol. Plato autem, loco jam supra citato, vocem Ἐννέωρος exponit δι' ἰσχυρῶν ἰσχυρῶν, καὶ φέροντα δικαστικῶν ὡς πρὸς τοῦ Διὸς εἰς δίκαν· ὡς τὰς τὸν βασιλεῖν γινώσκοντο ὡς ἡδύμενοι. Schol. Plato autem, loco jam supra citato, vocem Ἐννέωρος exponit δι' ἰσχυρῶν ἰσχυρῶν, non quoque anno. Quam et veram omnino explicationem contendit Casaubonus in annotationibus ad Strabonem, lib. X. pag. 730. al. 476. "Atque hoc (inquit) est quod alii tradunt Minõem non quoque anno solitum leges emendare et iustitiam." Vide et Davissii annotationes ad Ciceronis Tusculanas, lib. II. § 13.

Ibid. — Διὸς μεγάλου ἰαρίστης.] Ἔστι οὖν τοῦτο Ὅμηρον ἱναίμεν ἐν Μίνῳ διὰ βραχίον ἐμμελῶν, εἰς οὗτο εἰς ἴθθα τὸν ἡρώον ἱναίμεν. Ὅμηρος. — Τὸ γὰρ, Διὸς ὄντα παῖδα, μόνον ὑπὸ Διὸς ἰσχυλοῦσιν, οὐδὲ ἴθθα ὑπερβολὴν ἱναίμεν. Plato in Minõe. Οὐδὲν γὰρ οὕτως τῇ βασιλῇ προσήκει ὡς τὸ εἶναι δίκης ἰσχυρῶν. Καὶ τοῖς βασιλεῖς Ὅμηρος φασὶ, οὐχ ἱλαίμεν, οὐδὲ ναὺς χαλκήρεα, ἀλλὰ θύμους παρὰ τοῦ Διὸς λαμβάνοντας, ἴσχυρως καὶ φυλάσσειν. Καὶ τοῦ Διὸς, οὐ τὸν περὶ μινώτατος, οὐδὲ τὸν ἀδίκωτατος καὶ φαινώτατος τὸν βασιλεῖν, ἀλλὰ τὸν δικαιοτάτος, ἰαρίστην καὶ μαθητὴν προσηγόρευκεν. Plutarch. in Demetrio.

Ibid. ὁμοσότης.] Ὀμιλητής. Schol. Συν-

Πατὴρ ἐμοῖο πατὴρ, μεγαθύμου Δευκαλίωνος. 180
 Δευκαλίων δέ μ' ἔτικτε, καὶ Ἰδομενεῖα ἀνακτα'
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἶσω
 Ὠχεῖ' ἅμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἶθων,
 Ὀπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων.
 Ἔνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμην, καὶ ξείνια δῶκα· 185
 Καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἰς ἀνέμοιο,
 Ἰέμενον Τροίηνδε, παραπλάγξασα Μαλειῶν
 Στήσῃ δ' ἐν Ἀμνισῷ, ὅθι τε σπέος Εἰλειθυΐης,
 Ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι· μόλις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας·
 Αὐτίκα δ' Ἰδομενεῖα μετὰλλα, ἄστυδ' ἀνελθών· 190
 Ἐεῖνον γὰρ μιν ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν, αἰδοῖόν τε.
 Τῷ δ' ἤδη δεκάτῃ ἢ ἑνδεκάτῃ πέλεν ἥως
 Οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἶσω.
 Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δαίματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
 Ἐνδυκῆας φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἰόντων· 195
 Καὶ οἱ, τοῖς τ' ἄλλοις ἐτάροις, οἳ ἅμ' αὐτῷ ἔποντο,
 Δημόθεν ἀλφίτα δῶκα, καὶ αἶθωπα οἶνον ἀγείρας,

- " Patris mei pater, magnanimi Deucalionis. 180
 " Deucalion nemp̄ me genuit, et Idomeneum regem :
 " Sed ille quidem in navibus rostratis ad Ilium
 " Abiit unā-cum Atridis ; mihi verò nomen inclytum Aethon,
 " Junior natu ; ille etenim prior et melior.
 " Illic Ulyssēm ego vidi, et hospitalia dedi : 185
 " Etenim eum ad Cretam deduxit vis venti,
 " Euntem ad-Trojam, ubi-abegisset à Maleis :
 " Statuit autem in Amniso, ubi scilicet specus Lucinae,
 " In portibus difficilibus : vix autem evasit procellas.
 " Statim verò Idomeneum quaerebat, ad urbem profectus ; 190
 " Hospitem enim ipsum dicebat dilectumque esse, reverendumque.
 " Ei autem jam decima vel undecima erat Aurora
 " Digresso cum navibus rostratis Ilium versùs.
 " Illum quidem ego ad aedes ducens benè hospitio-excepi,
 " Accuratè tractans, multis in domo suppetentibus ; 195
 " Et ei, caeterisque sociis, qui unā ipsum comitabantur,
 " De-publico farinas dedi, et generosum vinum collectum,

ουσιαστέην τοῦ Διὸς εἶναι τὸν Μῆνυ [σημαίνει]. Οἱ γὰρ ἄρειοι, λόγοι εἶσι· καὶ ἁριστῆς, οὐσιαστικῆς ἰστίῃ ἐν λόγοις. Plato, loco suprā citato.

Ver. 188. — Ἀμνισῷ. Ἀμνισός, πῶλις καὶ ποταμὸς Κρήτης. Schol. Al. Ἀμνισῷ.

Ibid. — ὅθι τε σπέος Εἰλειθυΐης. Μῆνυ δι φασὶν ἰσχυρῶς χεῖρασθαι τῷ Ἀμνισῷ, ἔκαστο τῷ Εἰλειθυΐης ἱερῷ. Strabo, lib. X. pag. 730. al. 476.

Ibid. — Εἰλειθυΐης. Τῆς ἀφαιρεμένης ταῖς τιμαῖς οὐσίας θῆκας. Schol.

Ver. 190. — μετὰλλα. Al. μετὰλλαι.

Ver. 191. — γὰρ μιν. Al. γὰρ οἱ.

Ver. 192. — δεκάτῃ ἢ ἑνδεκάτῃ. Ψευδόμενοι, ἰσὺν λέγουσι τὴν μὴ εἶδηαι ἀληθῆς, πιθανώτεροι δοκοῦντες εἶναι. Schol.

Ver. 195. — φίλον. Vide ad II. ε, 538. et ὅ, 504.

Ver. 197. Δημόθεν ἀλφίτα δῶκα. Τὴν δὲ δημόθεν δῶκα ἀλφίτα καὶ αἶνον, καὶ ἔλαιον, δηλοῖ ἡ δὲ εἶναι ἐνδίδουσαι δημοσίᾳ τοῦς ἀξίους. Οὕτω καὶ Ἀλκίνοος, [suprā ε, 13. 14.] καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἄρειοι, ἀνδρακάς δόντες δῶκα τῷ Ὀδυσσεύ, δοτικῶν ἀγχιόμηναι κατὰ δῆμον, ἰσχυοῦσαν τὰ φηθῆναι ἰστί. Eustath.

Ibid. — ἀγείρας. Al. αἰείρας.

Καὶ βοῦς ἱρεύσασθαι ἵνα πλησαίητο θυμόν.

Ἔνθα δυνώδεκα μὲν μένον ἤματα δίοι Ἀχαιοί·

(Εἴλει γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ

Εἶα ἴστασθαι· χαλεπὸς δὲ τις ἄρορε δαίμων) 200

Τῇ τρισκαίδεκάτῃ δ' ἄνεμος πέσε· τοὶ δ' ἀνάγοντο.

Ἴσκειν, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα·

Τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρᾶς·

Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἐν ἀπρόπόλοισιν ὄρεσιν, 205

Ἦν τ' Εὐρὸς κατέτηξεν, ἐπὴν Ζεφύρος καταχευοί·

Τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·

"Et boves ad-mactandum, ut explerent-sibi animum.

"Illic duodecim quidem manebant dies nobiles Achivi;

"(Coërcebat enim eos Boreas ventus magnus, neque in terrâ

"Sinebat stare; infestus verò aliquis excitavit deus:)

"Tertiodecimo autem ventus cecidit: illi verò avehebantur."

Ita fingebat, mendacia multa dicens veris similia:

Illi autem audienti fluebant lachrymae, liquefiebatque cutis:

Sicut autem nix liquefit in summis montibus,

Quam scilicet Eurys liquefecit, postquam Zephyrus diffuderit;

Liquescente autem eâ fluvii implentur fluentes:

200

205

Ver. 200. Εἴλει γὰρ Βορέης.] Versiones pleræque reddunt, "Flabat enim Boreas." Sed minùs rectè: Ut liquet ex aliis locis, ubi vox Εἴλει occurrit. Vide *Iliad.* β', 294. S', 215. *Odys.* μ', 210. χ', 460.

Ver. 201. — ἄρορε.] Vox ἄρορε hoc in loco non est à Perfecto ἄρορε, sed ab Aoristo ἄρορεν. Alioqui non constaret Temporum ratio. Vide ad *Il.* ε', 37.

Ver. 203. Ἴσκειν, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.]

Ἴσκειν ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.

Hesiod. Theogn. ver. 27.

Obscuris vera involvens

Æn. VI, 100.

Facit illud verisimile quod mendacium est.

Plaut. Pseudol. Scen. IV. ver. 10.

Καὶ γὰρ ἡ ποικιλία χάριν ἔχει καὶ τιμὴν ταῖς παραφροναῖς ἰκανότα λίγιν ὡς Ὀμηροῦ ἔφη, "Ἴσκειν ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα." Plutarch. de *Gloriâ Atheniensium*. Porro Strabo hoc ad *Homeri Poesin* in universum transfert: Οὗτω δὲ (inquit) τὸν τι Ἰλιακὸν πόλεμον γιγνόμενα παραλαβὼν ἐκέρχεται ταῖς μυθεύσεσιν, καὶ τὴν Ὀδυσσεὺς πλάττει ἀσπύτως. Ἐκ μηδενὸς δὲ ἀληθείας ἀνάστειν κακὴν τιραστολογίαν, οὐχ Ὀμηρεῖον. Προστίσσει γὰρ, ὡς εἰκὸς, ὡς πιθανώτερον, ἂν οὕτω τις ψεύδοιτο, εἰ καταμίσγει τι καὶ αὐτὸν τῶν ἀληθινῶν ὄντων καὶ Πολυδῆες φησι σπερ τῆς Ὀδυσσεὺς πλάτης ἐπιχειρεῖν. Τοιοῦτο δ' ἴσκει καὶ τὸ, "Ἴσκειν, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα" οὗτοι γὰρ πάντα, ἀλλὰ πολλὰ ἔτι οὐδ' ἂν ἢ ἐτύμοισιν ὁμοῖα. Geo-

graph. l.b. I. pag. 37. 38. al. 20. Διδύχασι δὲ μάλιστα Ὀμηροῦ καὶ τοῖς ἄλλοις ψευδὴ λίγιν ὡς δι. *Aristot. de Poetic.* cap. 24.

Ibid. [ἴσκειν.] Οἱ μὲν γλωσσογράφοι ἀντὶ τοῦ "ἴσκειν" ἰνδύχονται· οἱ δὲ ἀκριβοῦστεροι ἀντὶ τοῦ "ἴσκειν," ὅ ἴσκειν ἰσκαῖν, ἀπικαίνουσιν ἀπὸς ἀλλήλων. *Eustath.* Posteriori sensu occurrit hæc vox *Iliad.* λ', 798. α', 41. *Odys.* δ', 279. Alteri autem sensui favere videtur χ', 31. infra:

Ἴσκειν ἴσκατος ἀνθρ —

Vide *Apollon. Argonaut. lib. II.* 240. III, 396. item *lib. I.* 834. ubi *Scholiastes*: Τὸ δὲ "ἴσκειν" ἰνταῦθα μὲν ἀντὶ τοῦ "ἴσκειν," παρὰ δὲ Ὀμήρῳ, ἀντὶ τοῦ "ἴσκειν."

Ver. 204. 205. 207. 208. — τήκετο δὲ — Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' — Τηκομένης δ' ἄρα — Ὡς τῆς τήκεται.] De hujusmodi vocis unius repetitione, *Hermogenes*: Ταυτίσσει ἰσμάτων χρησίμιστα, — ἔταν τοῦ τραγματος ἢ ὅμοια ἢ τὸ ἰσχυρίσταντο· τότε γὰρ οὐ δὲ χρησίμους ἔστιν τὴν ἀφανίζουσαν τὴν ἰσχυρίαν τοῦ τραγματος· ἰάν δὲ τις παραλάβῃ, ἰπιδίειν μὲν ἀκαίρως ἰσχυρίσταντο, τὴν χρεῖαν δὲ ἀπολύει τῆς συγγραφῆς. Ὀμηροῦ, "Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἔξ." Οὕτω τὸ λίσσεται, οὕτω τὸ χύεται, οὕτω τὸ λίσσεται, οὕτως ἀμύζει, ὡς τὸ "τήκεται." Ὀψις γὰρ ἴσκει χιόνος ἀναλίσκομένης ἢ τήκεται. *Hermog.* περὶ μισθοῦ διπλοῦς, cap. 4. Quando è contrario multiplici et composita verborum copiâ utendum sit, vide ad *Il.* λ', 269.

Ver. 206. — καταχευοί.] *Al. καταχύου.*

- "Ως τῆς τέκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεύουσας,
 Κλαιούσας ἔον ἄνδρα παρήμενον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Θυμῷ μὲν γοώωταν ἦν ἑλέαιρε γυναῖκα, 210
 Ὀφθαλμοὶ δ' ὥσεί κέρα ἔστασαν, ἥε σίδηρος,
 Ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι· δόλῳ δ' ὄγε δάκρυα κεύθει.
 Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
 Ἐξαυτῆς μιν ἔπεισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
 Νῦν μὲν δὴ σευ, ξεινὲ γ', οἷω πειρήσεσθαι, 215
 Εἰ ἔτεον δὴ κεῖθι σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν
 Ξείνισας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὥς ἀγορεύεις.
 Εἰπέ μοι, ὅπποῖ' ἄσσα περὶ χροὶ εἴματα ἔστο,
 Αὐτός θ' οἷός ἑην, καὶ ἐταίρους, οἳ οἱ ἔποντο.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 220
 ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἔοντα

Sic ejus liquebant pulchrae genae lachrymas-fundentis,
 Plentis suum virum assidentem : at Ulysses
 Animo quidem lugentem suam miserabatur uxorem, 210
 Oculi autem tanquam cornua stabant, aut ferrum,
 Immoti in palpebris ; dolo nempe ille lachrymas occultabat.
 Illa verò postquam satiata est lachrymoso luctu,
 Iterum ipsum verbis respondens allocuta est :
 " Nunc quidem demum te, hospes, puto me experturam,
 " An verè profectò illic cum eximiiis sociis 215
 " Hospitio-exceperis in aedibus meum maritum, sicut dicis.
 " Dic mihi, qualia quaedam circa corpus vestimenta indutus erat,
 " Ipseque qualis erat ; et socios, qui eum comitabantur."
 Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses ; 220
 " O mulier, difficile tanto tempore seorsum cum-abfuerim

Ver. 208. "Ως τῆς τέκετο.]

Liquitur, ut quondam Zephyris et solibus
 ictæ

Solvuntur teneræ, vere tepente, nives.

Consolat. ad Liv. August. (Ovidio vul-
 go ascript.) ver. 101.

Ver. 211. Ὀφθαλμοὶ δ' ὥσεί κέρα ἔστασαν.]
 Sententiam hic minùs rectè accipit Dna.
 Dacier : " Ulyse," inquit, " est ici en
 " proye tout à la fois, non seulement à l'é-
 " tonnement, à l'admiration, et à la com-
 " passion ; mais au desir de consoler Pene-
 " lope, et à la douleur de ne le pouvoir.
 " En cet état la vûë est fixe et arrêtée,
 " comme si on avoit perdu tout sentiment."
 Plutarchus autem rectè : Καὶ πνεῦμα δένει καὶ
 νύκτα καὶ ὀνῶ καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος
 ἀλογὰ ἴσταν· ἀλλ' ὅταν ἰσχυρῶς γίνῃται, οἰσταντος
 ὁσπασίης τοῦ λογισμοῦ, πάντα τίτανται καὶ
 συνήκται καὶ ὁσπασίης. — Ἀριστα δὲ ὁ Ποιη-
 τὴς τὸ συνπαθεῖν καὶ συγκατασχηματιζόμενον
 τῷ λόγῳ τοῦ ἀλόγου παρίστανει διὰ τούτων
 " — Ὀφθαλμοὶ δ' ὥσεί κέρα ἔστασαν &c. οὕτως
 κατήκουον ἵχτις τῆς κρείσσης καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ

αἷμα καὶ τὸ δάκρυον De Virtute Morali. Et
 in libro de Gurrulitate : Ὁ δὲ Ποιητὴς (inquit)
 τὸν λογιώτατον Ὀδυσσεῖα σιωπηλίστατον παροί-
 νει — Αὐτὸς δὲ [Ὀδυσσεὺς] τῇ Πηνελόπῃ
 παρακαθήμενος, " Θυμῷ μὲν γοώωταν ἦν ἑλέαι-
 " ρε γυναῖκα, Ὀφθαλμοὶ δ' ὥσεί κέρα ἔστασαν,
 " ἥε σίδηρος, Ἀτρέμας ἐν βλεφάροισιν." Ὅθεν
 τὸ στίμα μιστὸν ἦν αὐτῷ πανταχόθεν ἰσχυ-
 ρότητας καὶ πάντα ἔχον ὁ λόγος ἐνταυθὶ καὶ ὁσ-
 χίλειαν, ἀρσιότατος τοῖς ἔργοις μὴ δακρύειν,
 τῇ γλώττῃ μὴ φθιγγεῖναι. &c. Hanc scilicet
 veram esse hujus loci explicationem liquet
 ex sequenti " Δόλῳ δ' ὄγε δάκρυα κεύθει."
 Vide et suprâ ad σ', 211.

Ibid. — ὥσεί κέρα.] Τίτῃς ἦν ἡ, τινα-
 μινος, ἵχτις τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὁσπασίης τῆς ἁλ-
 λος, τὴν φύσιν τοῦ κρείστος περιέλαβε· ἀλλὰ
 γὰρ. Schol. Pro posteriori expositione facit
 sequens, ἥε σίδηρος.

Ver. 212. — Δόλῳ δ' ὄγι.] Apud Plu-
 tarchum, de Virtute morali, δόλῳ δὲ γι.

Ver. 213. — τάρφθη.] Αἰ. τάρφην.

Ver. 221. — ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμ-
 φὶς ἴοντα Εἰσ(μιν).] Καὶ Ὀδυσσεὺς ἑαυτὸν μὲν
 οἷός ἑην, σιωπῇ μὴ καὶ περιηγούμενος εἰδὺς

Εἰπέμεν· ἦδη γάρ οἱ εἰκοστὸν ἔτος ἐστίν,
 Ἐξ οὗ κῆθ' ἐβη, καὶ ἱμῆς ἀπελήλυθε πάτερης·
 Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω, ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
 Χλαῖναν πορφυρεὴν οὐλὴν ἔχε δῖος Ὀδυσσεύς, 225
 Διπλῆν· αὐτὰρ οἱ περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
 Αὐλοῖσιν διδύμοισι· πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν·
 Ἐν προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἑλλόν
 Ἀσκαίροντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
 Ὡς οἱ χρέυσοι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων, 230
 Αὐτὰρ ὁ, ἐκφυγέειν μεμαώς, ἥσκαιρε πόδεσσι.
 Τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῖ σιγαλόεντα,
 Οἷόν τε προμύοιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλίοιο·

- “ Dicere ; jam enim ei vigesimus annus est,
 “ Ex quo illinc ivit, et meā abiit à-patriā :
 “ Verūm et sic dicam, sicut mihi imaginatur cor.
 “ Laenam purpuream villosam habebat nobilis Ulysses, 225
 “ Duplicem ; at ei fibula auro facta-erat
 “ Calamis geminis ; antrorsum verò opus-variegatum erat :
 “ In anterioribus pedibus canis tenebat varium hinnulum
 “ Palpitanti inhians ; hoc autem admirabantur omnes,
 “ Quòd hi aurei existentes, hic quidem inhiabat hinnulum suffocans ; 230
 “ At ille, effugere ardens, palpitabat pedibus.
 “ Tunicam verò ammadverti circa corpus splendidam,
 “ Qualem cepā tunicam de aridā :

ἀναγνωσθῇ, ἰσχυροτέρως τῆς γυναικὸς τὰ ση-
 μεία — οἷα δὲ ἰφίρευ ἱμάτια, ἱερὴ ἀναμνη-
 σίς. Eustath.

Ver. 222. — γάρ οἱ.] *Al.* γάρ μοι.

Ver. 224. Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω.] *Al.* Αὐτὰρ
 τοι ἐρέω· et Αὐτὰρ ἰγὼν ἐρέω.

Ibid. — ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.] Ὡς μοι
 ἀναφίκει ἡ ψυχὴ, ὥς διαμνησθῆται. Schol.

Ver. 226. Διπλῆν.] Τὸ διπλοῦν αὐτῆς καὶ ἡ
 μία περόνη, μακροτέρῃ αὐτὴν εἶναι δηλοῖ· οὐ
 πύκλον ἀρπάζουσιν, ἀλλὰ διπλοῦν μὴν κατὰ τὸ
 ἱμαρσθῆναι καὶ ἐπισθῆναι διὰ τῶν ἀριστῶν, ἀφῆκται
 δὲ αὐτῇ, ὥς καὶ προειρηλώθη, τὰ διέξ. Eustath.

Ibid. — αὐτὰρ οἱ.] Vide ad II. α', 51.

Al. αὐτὰρ τοι.

Ver. 227. Αὐλοῖσιν.] Ῥάβδον αὐλοῦ, εἰς ἧς
 κατακλιόνται αἱ περόναι. Schol.

Ibid. — πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν.]
 “ Operis Musivi (inquit Barnesium) apud
 “ Græcos Antiquitas vel hinc notanda, Si-
 “ doniis, Hebræis, atque Ægyptiis ortum
 “ ferens ; dein Medis, Persis, atque Indis.
 “ Aristophanes, in βατράχοις, (ver. 968.) Οὐχ
 “ ἰσχυροτέρως, οὐτὶ τετραγυλάφους, ἄπειρ σὺ,
 “ Ἐν τοῖσι παραπινόμεσιν τοῖς Μηδικαῖς γρά-
 “ φουσιν.”

Ver. 228. — ἑλλόν.] Νεβρὸν, πογνὸν
 ἱλαφόν. Schol.

Ver. 229. Ἀσκαίροντα λάων.] Ὁ μὲν Ἀρί-
 σταρχος, ἀπολαύων, ἀπολαυστικῶς ἔχων· ὁ δὲ
 Κράτης λάων φησὶν, ἀπὸ τοῦ βλίσων ὅτι κα-
 τὰ ἐπίτησιν, ἀλάς ὁ τυφλός. Schol. Et Etym-
 ologicon Magnum, in voce ἀλάς, exponit,
 βλίσων. Cæterum fuerunt, notantibus Scho-
 liaste et Eustathio, qui hic legendum volue-
 rint, Ἀσκαίρονθ' ὀλέων· Sed minùs rectè :
 ut liquet ex versu sequenti, ubi iterum oc-
 currit vox λάε· neque ullus isti conjecturæ
 locus.

Ver. 230. Ὡς οἱ χρέυσοι ὄντες, ὁ μὲν.] Vide
 suprâ ad μ', 73.

Ver. 231. — ἐκφυγέειν μεμαώς, ἥσκαι-
 ρε.] Hinnulum luctantem, et ad effugiend-
 um impetus facientem, optime depingunt
 hujus versûs numeri.

Ver. 233. Οἷόν τε προμύοιο λοπὸν κατὰ ἰσ-
 χαλίοιο.] Κρομμύον δὲ λοπὸς, λίανρον, παρὰ τὸ
 λίαν· καὶ τοῦτο οὐ χλωροῦ, παχὺς γὰρ ὁ τοι-
 οῦτος· ἀλλὰ ἰσχυαλίον. Τοῦτο δὲ φησὶ περὶ τοῦ
 εὐστῶν ἱβρίθιν τοῦ χιτῶνος καὶ ἰσχυόν ὁ γὰρ
 χλωρὸς λοπὸς οὐκ εὐστῶν ἔχει. Eustath. At-
 qui propter molliorem, cepis aridi tunicæ
 comparatur vestis ; ut liquet ex sequenti,
 Τὰς μὲν ἔην μαλακίας.

Ibid. — κατὰ ἰσχαλίοιο.] *Al.* καταῖσ-
 χαλίοιο.

- Τὼς μὲν ἔην μαλακὸς, λαμπρὸς δ' ἦν, ἥλιος ὥς·
 Ἦ μὲν πολλαί γ' αὐτὸν ἐβλήσαντο γυναῖκες. 235
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 Οὐκ οἶδ', εἰ τὰδε ἔστο περὶ χροῖ' οἴκοθ' Ὀδυσσεύς,
 Ἦ τίς ἐταίρων δῶκε δοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,
 Ἦ τίς που καὶ ξείνος· ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεύς
 Ἔσκε φίλος· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι. 240
 Καὶ οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ, καὶ δίπλακα δῶκα
 Καλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμινύοντα χιτῶνα·
 Αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον εὐστέλμου ἐπὶ νηός.
 Καὶ μὲν οἱ κήρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
 Εἶπετο· καὶ τόν τοι μυθήσομαι, οἷος ἔην περ· 245
 Γυρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχροος, οὐλοκάξηνος·
 Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε· τίεν δέ μιν ἔζοχον ἄλλων
 Ὡν ἐτάραν Ὀδυσσεύς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἦδη.
 Ὡς φάτο· τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὕφ' ἴμερον ἄρσε γόοιο,
 Σῆματ' ἀναγνούσῃ, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς. 250

- "Ita quidem erat mollis; splendida autem erat, sol veluti:
 "Profecto quidem multae ipsam admiratae sunt mulieres. 235
 "Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tuâ:
 "Nescio, an haec indutus fuerit circa corpus domi Ulysses,
 "An aliquis sociorum dederit veloci in navi eunti,
 "Aut aliquis alicubi etiam hospes; quoniam multis Ulysses
 "Erat charus: pauci enim Achivorum erant similes. 240
 "Et ei ego aereum ense, et duplicem dedi restem
 "Pulchram, purpuream; et talarem tunicam:
 "Honoratè autem mittebam benè-tabulatâ in navi.
 "Et quidem eum praeco paulò major-natu ipso
 "Comitabatur; et hunc tibi dicam, qualis scilicèt erat: 245
 "Gibbosus in humeris, nigrâ-cute, crispo-capite;
 "Eurybates verò nomen erat: honorabat autem ipsum supra caeteros
 "Suos socios Ulysses; quòd sibi animo congrua sentiret."
 Sic dixit: illi autem adhuc magis desiderium excitavit luctûs,
 Signis agnitis, quae ei accurata dixit Ulysses. 250

Ver. 242. — καὶ τερμινύοντα χιτῶνα.] Οἱ μὲν τίλιον, συνασπασματιζόμενοι ἄλλ' τῇ σάματι, πωδῆρη. Οἱ δὲ σύμμετρον, καὶ μήτε ἰδιόοντα, μήτε ὑπερίμετρον. Schol. Eadem phrasi utitur Hesiodus, "Erg. καὶ ἤμιρ. II. ver. 155.

Κλαϊάνα τι μελαχρῆν, καὶ τερμινύοντα χιτῶνα.

Ver. 243. Αἰδοίως.] Al. Αἰδοίως.

Ver. 244. Καὶ μὲν οἱ.] Barnesius edidit, καὶ μὲν οἱ. At nullâ allatâ auctoritate.

Ver. 246. Γυρὸς ἰν ὤμοισιν. μελανόχροος.] Ita ex Etymolog. Magn. ex Schol. MSS. et ex Veterum Exemplarium nonnullis edidit Barnesius. Quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Henricus Stephanus alii-

que hic habent Γυρὸς ἰν ὤμοισιν, μελανόχροος. Quod ferri non potest; nisi pro ὤμοισιν legas ὤμοις' uti et in unâ Editione scriptum reperit Barnesius.

Ver. 248. — ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἦδη.] Ταυτίστιν οὐ δὲ ἀνδρίαν, ἢ γυναικί, ἢ τι τοιοῦτον, ἀλλ' ὅτι ἀρετῶσαν ἦν τοιοῦτος γὰρ ὁ φρεσὶν ἄρτια ἰδὼς. Eustath. Sed vide ad Il. 4, 326.

Ver. 250. 251. Σῆματ' ἀναγνούσῃ, — ἢ δ' ἰσὶ ὄν.] Desunt hi duo versus in MS. à Tho. Bentleio collato. Prior tamen non rectè videtur abesse; posterior fortassè, ex ver. 213, suprâ, huc irrepserit.

Ibid. — πέφραδ'.] Vide ad Il. β', 314. et ζ', 500.

Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε·

Νῦν μὲν δὴ μοι, ξεῖνε, πάρος περ ἔων ἑλεεινὸς
Ἐν μεγάροισιν ἑμοῖσι, φίλος τ' ἔσῃ, αἰδοῖός τε·
Αὐτὴ γὰρ τάδε εἶματ' ἐγὼ πόρον, οἳ ἀγορεύεις, 255
Πτύξασ' ἐκ θαλάμου· περόνην τ' ἐπέθηκα φαινήν,
Κεῖν' ἄγαλμ' εἶναι· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντα, φίλην ἐς πατρίδα γαίαν.

Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς
ᾠχετ' ἐποψόμενος κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν. 260

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ᾠ γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδῃσιν Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ἐναίρειο, μηδὲ τι θυμὸν
Τῆκε, πόσιν γούωσα· νεμεσῶμαι γε μὲν οὐδέν·
Καὶ γάρ τίς τ' ἄλλοιόν ὀδύρεται ἀνδρ' ὀλέσασα 265
Κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκῃ φιλότῃ μιγεῖσα,
Ἡ Ὀδυσῆ', ὃν φασὶ θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
Ἄλλὰ γούο μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·

Et autem postquam satiata est lachrymoso luctu,

Utique tunc ipsum verbis respondens allocuta est :

"Nunc quidem demum mihi, hospes, antea quidem cum-esses miserabilis

"In aedibus meis, charusque eris, honorabilisque :

"Ipsa enim haec vestimenta ego prae bui, qualia dicis, 255

"Plicata ex thalamo : fibulamque imposui splendidam,

"Illi ornamento ut-esset : eum autem non suscipiam rursus

"Domum reversum, dilectam in patriam terram,

"Ita scilicet malo fato cavā in navi Ulysses

"Abiit visurus malum-Ilium non nominandum." 260

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

"O uxor veneranda Laertiadae Ulyssis,

"Nē amplius nunc corpus pulchrum macera ; neque omnino animum

"Tabefac, virum lugens ; at succenseo quidem nihil :

"Etenim quaevis et aliusmodi luget virum amissum, 265

"Cui-virgo-nupserit, cui filios pepererit amore mixta,

"Ac Ulysses, quem aiunt diis similem esse.

"Sed à-luctu quidem cessa, mei autem adverte sermonem ;

Ver. 255. Ἀντί.] *Al.* Ἀντίνα.

Ver. 256. — σιρόνι τ'.] *Al.* σιρόνι δ'.

Ver. 257. — ἵσαι.] *Al.* ἱμεναι.

Ver. 260. — κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.] "Ἄλλα
δι' αἰῶνι συντίθεται εἰς διαβολὴν τινὶν, ὡς δυσανό-
μων· ὡς τὸ "Δύσπαρι" καὶ — "Ἰλιον" κακοῖλιον
"οὐκ ὀνομαστήν" διὰ γὰρ τοῦ "οὐκ ὀνομαστήν",
τὸ δυσανόμων ἐπιστημώτατα. Porphyry. Quæst. Ho-
mericæ. 16. Κακοῖλιον ἡ Τροία ἐστίν, ὡς μὴ ἀξία
ἦεν τινὶ μηδὲ εἰς μνήμην, διὰ τὰ ἐν αὐτῇ κακά.
Οὕτω καὶ Δύσπαρις ἐν Ἰλιάδι ἡ Ἀλκιβανδρος καὶ
αἰνέτις, ἡ Ἑλένη· οὐ διὰ φαυλότητος κλέσιον,
ἀλλ' ὅτι κακῶν ἰγνίνοντο αἵτιοι· διὸ ἴσως οὐδὲ
μνημὸς ἀξίος οὐδ' ἄξι κλέσιον. Eustath.

Tom. II.

Ilion et Tenedos, Simoisque et Xanthus
et Ide,

Nomina sunt ipso penè timenda sono.

Ovid. Heroid. Epist. XIII. ver. 53.

Cæterum MS. à Tho. Bentleio collatus hic
legit ὀνομαστήν

Ver. 261. Τῇ δ'.] Ita rectè Barnesius ;
quippe Penelopen hic alloquitur Ulysses.
Henricus Stephanus aliique corruptè, Τῇ
δ'.

Ver. 263. — ἡναίγει.] *Al.* ἀναίγει.

Ver. 268. — ἡμῖο δὲ σύνθεο μῦθον.] *Al.*
μῦθον.

Νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
 Ὡς ἤδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα, 270
 Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίοιι δῆμῳ,
 Ζωοῦ· αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἰσθλὰ,
 Αἰτίζων ἀνὰ δῆμον· ἀτὰρ ἐρίηρας ἐταῖρους
 ὦλεσε, καὶ νῆα γλαφυρὴν, ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 Θρινακίης ἀπὸ νήσου ἰών· ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ 275
 Ζεὺς τε καὶ Ἡέλιος· τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἐταῖροι.
 Οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ·
 Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπος νεὸς ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσου
 Φαίηκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίβειοι γεγάασιν·
 Οἳ δὴ μιν περὶ κῆρι, Δεὸν ὥς, τιμήσαντο, 280
 Καὶ οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤβελον αὐτοῖ
 Οἵκαδ' ἀπήμαντον· καὶ κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς
 Ἦν· ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἴσατο θυμῷ,
 Χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι·
 Ὡς περί κέρδεα πολλὰ καταβνητῶν ἀνθρώπων 285
 Οἷδ' Ὀδυσσεύς· οὐδ' ἂν τις ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
 Ὡς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φεῖδων·

" Verè enim tibi loquar, neque celabo,
 " Quomodo jam Ulyssis ego de reditu audiui, 270
 " Propè Thesprotorum virorum in ubere populo,
 " Vivi: quinetiam ducit res-pretiosas multas et egregias,
 " Petens per populum: at dilectos socios
 " Perdidit, et navem cavam in nigro ponto,
 " Trinacriâ ab insulâ veniens: irati enim sunt ipsi
 " Jupiterque et Sol: hujus enim boves interfecerunt socii. 275
 " Illi quidem omnes perierunt undoso in ponto:
 " Hunc autem super carinâ navis ejecit unda in continentem,
 " Phaeacum in terram, qui propinqui-diis sunt:
 " Qui sanè ipsum ex animo, deum veluti, honorabant, 280
 " Et ei multa dederunt; mittereque ipsum volebant ipsi
 " Domum incolumem: et jam pridem hic Ulysses
 " Fuisset; sed ei hoc scilicèt utilius visum est animo,
 " Opes colligere multam super terram eunti:
 " Adeò astutias multas prae mortalibus hominibus 285
 " Novit Ulysses: neque quisquam contenderet homo alius:
 " Sic mihi Thesprotorum rex dixit Pheidon;

Accipite ergò animis, atque hæc mea
figite dicta. Æn. III, 250.

Ver. 278. — [ἰσθλῶν.] *Al. ἰσθλῶν.*

Ver. 283. "Ἦν." *Al. εἴην.*

Ver. 285. — [πέρ.] *Ita Barnesius:*
Quam lectionem et præfert *Henricus Ste-*
phanus; "πέρ," inquit, "jungo cum ἀ-
"ζῶσαν, pro *πρὸς αὐτῶν*, ut aliis compluri-

"bus locis antea ponitur, et infra (4, 33.)
"in πάντων πέρ κέρμοσι φωνῶν." *Vulgati*
hic habent *πέρ.*

Ver. 286. — [ἰερίων.] *Ita rectè e-*
didit Barnesius: Atque ita MS. à *Tho.*
Beutleio collatus. *Vulg.* *ἰερίων*: Quod an-
tepenultimam corripit. Vide ad *Il. 4, 6*
et 140.

"Ωμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
 Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτίας ἔμμεν' ἐταίρους,
 Οἳ δὴ μιν πέμψουσι φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν. 290
 'Αλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέτεμψε· τύχῃσι γὰρ ἐρχομένη νῆς;
 'Ανδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
 Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγεῖρατ' Ὀδυσσεύς·
 Καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι,
 "Ὅσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κείτο ἀνακτος. 295
 Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὅφρα Δεῖω
 'Εκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἱσακούσῃ,
 "Ὅπως νοστήσειε φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 "Ἢδῃ δὴν ἀπεῶν, ἢ ἀμφαδὸν, ἢ κρυφθδάν.
 "Ὡς ὁ μὲν οὕτως ἐστὶ σόος, καὶ ἐλεύσεται ἦδη 300
 "Αγχι μάλ'· οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
 Δηρὸν ἀπασσεῖται· ἔμπης δέ τοι ὄρκια δώσω·
 "Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα, Δεῖω ὕπατος καὶ ἄριστος,
 'Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
 "Ἢ μὲν τοι τάδε πάντα τελείεται, ὥς ἀγορεύω· 305
 Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,

" Jurabat autem ad me ipsum, libans in domo,

" Navem deductam, et paratos esse socios,

" Qui jam ipsum deducunt dilectam in patriam terram. 290

" Sed me prius dimisit; contigit enim ut-iret navis

" Virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-ferax.

" Et mihi possessiones ostendit, quot collegerat Ulysses:

" Et sanè in decimam generationem alium adhuc alerent,

" Quotquot ei in aedibus res-pretiosae jacebant regis. 295

" Ipsum autem in Dodonam dixit ivisse, ut dei

" Ex quercu alto-vertice Jovis consilium audiret,

" Quomodo rediret dilectam in patriam terram,

" Jam diù absens, an palàm, an clàm.

" Sic ille quidem ita est salvus, et veniet jam 300

" Propè valdè; neque ampliùs longè ab amicis et patriâ terrâ

" Diù aberit: omninò autem tibi juramenta dabo;

" Sciat nunc Jupiter primùm, deorum summus et optimus,

" Larque Ulyssis eximii, quem adveni;

" Certè quidem haec omnia perficientur, sicut dico: 305

" Hoc autem ipso anno veniet huc Ulysses,

Ver. 288. "Ωμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, &c.] Μίμηται δὲ ἀνακιφαλαιωτικῶς καὶ νῦν, καθὰ καὶ ἐν τοῖς πρὸς Εὐμειν, τοῦ τῶν Θεσπρωτῶν βασιλέως Φειδῶνος. Eustath. Vide suprâ ad ξ, 323. 327. 331.

Ibid. — ἀποσπένδων.] *Al. ἰσακίδων.*

Ver. 295. "Ὅσσα.] MS. à Tho. Bentleio collatus habet *τίεσσα*. Atque ita in Vulgatis legitur suprâ ξ, 326.

Ver. 296. Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι.] Vide suprâ ad ξ, 327.

Ver. 297. — ἱσακούσῃ.] *Al. ἱσακούσῃ.*

Ver. 304. 'Ἰστίη.] Ita hic MS. à Tho. Bentleio collatus; et Editiones plurimæ. Vide suprâ ad ξ, 159. ζ', 156.

Ver. 306. Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος.] Vide suprâ ad ξ, 161.

Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἵσταμένοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·

Τῷ κε τάχα γνώης φιλότῃτά τε, πολλά τε δῶρα, 310

Ἐξ ἐμεῦ· ὥς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.

Ἀλλὰ μοι ᾧδ' ἀνὰ θυμὸν οἴεται, ὥς ἔσεται περ·

Οὐτ' Ὀδυσσεὺς ἐτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς

Τεύξῃ· ἐπεὶ οὔτοι σημάντορες εἰσιν ἐν οἴκῳ,

Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, (εἵποτ' ἦν γε,) 315

Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι.

Ἀλλὰ μιν, ἀμφίπολοι, ἀπονίψατε, κάτθετε δ' εὐνὴν,

Δέμνια, καὶ χλαίνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,

Ὡς κ' εὖ θαλπίων χρυσόθρονον ἦν ἵκηται.

Ἡῶθεν δὲ μάλ' ἦρι λαιεσσαί τε χρεῖσάι τε, 320

Ὡς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δειπνοιο μέδῃται

Ἡμενος ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ἄλγιον, ὅς κεν ἐκείνων

Τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρας, οὐδέ τι ἔργον

Ἐνθάδ' ἐτι πρήξει, μάλα περ κεχολωμένος αἰνῶς.

“Hoc quidem exeunte mense, illo autem instante.”

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :

“Utinam enim hoc, hospes, verbum perficiendum sit :

“Ita citò cognosceres amicitiamque, multaque dona, 310

“Ex me ; adeò ut aliquis te occurrens beatum-diceret.

“Sed mihi sic in animo putatur, sicut erit videlicet ;

“Neque Ulysses amplius domum veniet, neque tu deductionis

“Potiùs : quoniam nequaquam rectores sunt in domo,

“Qualis Ulysses erat inter viros, (si quidem unquam fuit,) 315

“Ad hospites venerandos dimittendos et excipiendos.

“Sed ipsum, famulae, lavate ; deponiteque cubile,

“Strata, et laenas, et integumenta splendida ;

“Ut benè calens ad aureo-solio auroram perveniat.

“Manè autem valdè maturè lavateque ungiteque, 320

“Ut intus apud Telemachum de-jentaculo cogitet

“Sedens in domo : ei autem gravius erit, qui illorum

“Hunc molestià-afficiet perniciosus ; neque quod opus

“Hic amplius efficiet, valdè licèt iratus gravitèr.

Ver. 307. Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς.] Vide supra ad ξ', 162.

Ibid. — φθίνοντος.] Vide ad II. β', 43.

Ver. 314. — οὔτοι.] *Al.* οὐτι.

Ibid. — εἰσιν ἐν οἴκῳ.] *Al.* εἰς ἐν οἴκῳ.

Ver. 315. — εἵποτ' ἦν γε.] Vide ad II. γ', 180.

Ver. 316. Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν.] Vir cruditus Henricus Stephanus legendum hic conjicit αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ex versu videlicet supra 243. “Αἰδοίους δ' ἀπέπμπαν ἱστ-“ σίλμω ἐπὶ τῆς.” Conjecturà non malà : Attamen mutato nihil opus ; cùm “Ξεῖνοι” αἰδοίους phrasis Poetæ alibi usitata.

Ibid. — ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι.]

Χρὶ ξείνῳ παρέντα φιλεῖν, ἰδίοντα δὲ σίμ-
πειν. Suprà ὁ, 74.

Ver. 318 et 337. — ῥήγεα.] Vide ad II. α', 644.

Ver. 319. — εὖ θαλπίων.] *Al.* εὐθαλ-
πίων.

Ver. 320. Ἡῶθεν.] *Al.* Ἡῶθι.

Ver. 323. — ἀνιάζῃ.] Vide ad II. ὁ, 24.

Ibid. — οὐδέ τι ἔργον.] *Al.* οὐδὲ τι ἔργον·
et οὐδὲ κιν ἔργον.

Ver. 324. Ἐνθάδ' ἔτι.] *Al.* Ἐνθάδε τι.

Πῶς γὰρ ἐμεῦ σὺ, ξεῖνε, δαήσεαι, εἴ τι γυναικῶν 325

Ἀλλάων περὶεμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,
Εἴ κεν αὖσταλέος, κακὰ εἰμένος, ἐν μεγάροισι
Δαινύη; ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέουσιν.

“Ὅς μὲν ἀπηνής τ’ αὐτὸς ἦ, καὶ ἀπηνέα εἶδῃ,
Τῷδε καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγ’ ὅπισσ’ αὖ
Ζωῷ· ἀτὰρ τεθνεῶτί γ’ ἐφεψιώνται ἅπαντες· 330

“Ὅς δ’ ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἦ, καὶ ἀμύμονα εἶδῃ,
Τοῦ μὲν τε κλέος εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσι
Πάντας ἐπ’ ἀνθρώπους· πολλοὶ δὲ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.

Τὴν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 335

“ὦ γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδῃ Ὀδυσῆος,

Ἦτοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα

Ἦχθεθ’, ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόεντα

“ Quomodo enim de-me tu, hospes, scies, ecquid mulieribus 325

“ Aliis praestem mente, et prudenti consilio,

“ Si squalidus, malè indutus, in aedibus

“ Conviveris? homines autem brevis-aevi sunt.

“ Qui quidem crudelis et ipse sit, et crudelia sentiat,

“ Huic imprecantur omnes homines dolores in-posterum 330

“ Vivo; at mortuum sanè probris-insequuntur omnes:

“ Qui autem bonus ipse sit, et bona sentiat,

“ Hujus quidem gloriam latam hospites perferunt

“ Omnes ad homines, multique eum eximium dicere-solent.”

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses: 335

“ O uxor veneranda Laërtiadae Ulyssis,

“ Profectò mihi laenae et integumenta splendida

“ Odio-erant, quandò primùm Cretae montes nivales

Ver. 326. — περὶεμι.] *Al.* περίεμι.

Ibid. — ἐπίφρονα.] *Al.* ἐπιφρονα. Atque ita in commentario citat Eustathius.

Ver. 327. Εἴ κεν.] *Al.* κεν.

Ibid. — αὖσταλος.] *Al.* αὐχμῶν. Schol.

Ver. 328. — ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέουσιν.]

X' ὡς βραχὺν ἐν μῶϊς λαχόμεν χρόνον. —
Bion, Idyll. V. ver. 14.

— breve et irreparabile tempus
Omnibus est vitæ. — *Æn. X, 467.*

Τούτῳ πρὸς τὴν εὐφημίαν ἤρκειν καὶ ἀναφίεσαι
ἐπὶ τῷ κλέος· ἐλγοχρόνιοι δὲ ὑπάρχοντες οἱ ἄν-
θρωποι, φιλοῦσιν ἐν πρῶτῳ ἐν τῷ βίῳ, καὶ φέ-
μην ἀγαθὴν περὶ ταυτῶν ἀπολείπιν. Schol.

Ver. 329. “Ὅς μὲν ἀπηνής τ’ αὐτὸς ἦ.” Apud
Dionem, *Orat. I.* itemque in MS. à Tho.
Benileio collato legitur ἀπηνής αὐτῷ, omis-
sâ voculâ τε, quæ et in Vulgatis deest infra
ver. 332. ubi similis phrasis occurrit: “Ὅς
“δ’ ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἦ, &c.”

Ver. 330. Τῷδε.] *Al.* τῷ δέ. Vide ad II.
4, 57.

Ver. 331. — ἐφεψιώντα.] Καθάσσον-
ται καὶ λουδοῦνται· ἢ ἱπικαίρουσι καὶ ἱρῶνται.
Schol. Prior, ut opinor, verior interpreta-
tio. Ita enim usurpari videtur hæc vox
infra ver. 370. — κἀκείνη ἐφεψιώντο γυναι-
κας. Et ver. 372. “Ὡς σὺν αἱ κύρις αἰδὶ
καθιψιώνται ἄσασαι.

Ver. 333. Τοῦ μίσι τε κλέος εὐρὺ. —
πολλοὶ δὲ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.]

“Ὅρα καὶ εἰς Ἀΐδαο κινεῦμαι ἰσθλὸς ἀκού-
σης. Theocrit. *Idyll. XVI. ver. 30.*

— ἄνδρα γὰρ καλῶς
Πράσσοντ’ ἀνάγκη χρυσὰ κερδαίνειν ἴσην.
Sophocl. Trachin. ver. 234.

Nec dissimiliter Ennius in Epigrammate
quodam:

— volito vivu’ per ora virum.

ver. 4.

Porro Dio, loco suprâ citato, legit; Τοῦ μίσι
τε κλέος &c.

Ver. 334. — πολλοὶ δέ.] *Al.* πολλοί τε.

Ver. 338. — Κρήτης ὄρεα νιφόεντα.]
Vide Strabonem, lib. X. pag. 728. al. 475.

Νοσφισάμην ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχὴρέτμοιο.

Κεῖω δ', ὡς τὸ πάρος περ ἄϋπνους νύκτας ἴαυον·

340

Πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικελίῳ ἐνὶ κοίτῃ

Ἄεσα, καὶ τ' ἀνέμεινα εὐθρονον ἧῶ διαν.

Οὐδὲ τί μοι ποδάμπτρα ποδῶν ἐπήρανα θυμῷ

Γίγνεται· οὐδὲ γυνὴ ποδὸς ἄψεται ἡμετέροιο

Τάων, αἳ τοι δῶμα κατὰ δρήσκειται ἔασιν,

345

Εἰ μὴ τις γρη῏ς ἐστὶ παλαιῇ, κέδν' εἰδυῖα,

Ἦτις τέτληκεν τόσσα φρεσὶν, ὅσσα τ' ἐγὼ περ·

Τήνδε δ' αἶν οὐ φθονέοιμι ποδῶν ἄψασθαι ἐμείο.

"Reliqui in navi proficiscens longis-remis-instructâ.

"Cubabo autem, sicut antea scilicet insomnes noctes ducebam :

340

"Multas enim jam noctes sordido in cubili

"Requievi, et expectavi pulchro-solio auroram divinam.

"Neque omnino mihi lotio pedum grata animo

"Est : neque mulier pedem tanget nostrum

"Earum, quae tibi in domo ministrae sunt ;

345

"Nisi aliqua anus est antiqua, honesta sciens,

"Quae toleraverit tot mente, quot ego scilicet ;

"Hanc verò non aegrè-ferrem pedes tangere meos."

Ver. 341. — ἐν κοίτῃ.] *Al.* ἐν οἴκῳ.

Ver. 343. — ποδάμπτρα.] Ποδάμπτρα δὲ, ἢ αὐτὴν λίγιτι τὴν ἰστίαν τῶν ποδῶν ἢ τὸ δῶμα, ἢ πῶδες νύκτονται. *Eustath.* Posteriori sensu planè usurpatur hæc vox infra ver. 504. hujus libri :

— γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάρου βιβήκῃ,
Οἰομένη ποδάμπτρα· τὰ γὰρ πρὸς τὴν ἐκχυσὸς πάντα.

Ibid. — ἐπήρανα.] Vide suprâ ad γ', 164.

Ver. 346. Εἰ μὴ τις γρη῏ς ἐστὶ &c.] Versum hunc et sequentes duos à nonnullis repudiari testatur Scholiastes. Et *Eustathius* : Καὶ τοῖνυν Ὀδυσσεὺς μὲν οὐκ ἂν ἴσως δοκῇ συνίπτασθαι καλῶς ὑπὸ τοιαύτης γυναικὸς τοὺς πόδας ἰψάσθαι, οἳ αἰετούμενος (φασί) τὴν δουλείην ἐκ τῆς ἰστίης μαι γινώσκῃ αὐτὴν οὐλῆς διὰ καὶ ἀδίκτου ἐ τοιοῦτος τόπος παρὰ τῶν Παλαίων. — Σημείωσις δὲ καὶ τὸν σῶτον σῶτον εἰς παραδύγμῳ βουλιώματος οὐκ εἰ μὲν ἰσχυρίζομαι, εἰς ἀγαθὸν δὲ ἐκβάντος· ἰδὲ γὰρ Ὀδυσσεὺς ἐ καὶ γρη῏ς οὐ καλῶς ἐπὶ τῇ δουλείᾳ ἀναγκάσει αὐτὸν, ἀλλ' ὅμως ὑποχρῆσθαι ἀναγκασθεὶς ὑπ' αὐτῆς· πολλὰ γὰρ τῇ μηχανηροκτονίᾳ καὶ ἡ τοιαύτη συνήθει γρη῏ς Εὐρύκλειᾳ. Καὶ ταῦτα μὲν οὐκ ἔξω λόγου. *Spondanios* aliter : "Ita" (inquit) "voluisse de industriâ Ulyssem dici-
"mus, ut esset etiam hæc Euryclea ejus
"consilii conscia, quæ multum ad futuram
"illam μηχανηροκτονίαν conferre puterat ;
"quod cum prævideret Ulysses, nè dignos-
"ci quidem ab eâ timuit, utpote cujus fi-

"dem adeò exploratam haberet, ut tutò
"illi totum negotium committi posse cre-
"diderit." Rectius autem *Barnesius* : "Poe-
"ta quidem (inquit) non facit Ulyssem de
"Cicatrice cogitasse — antequam deven-
"tum esset ad ver. 390. quando seriùs
"paulò esset : tum tamen, quod unicum
"erat reliquum, avertit se à Luce ad tene-
"bras. — Decori igitur semper memor
"Poeta Probabilitati studet."

— αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
"Ἴδεν ἴσ' ἐκχερόφιν, ποτὶ δὲ σκύτος ἱεράναι'
"αἴψα·"

Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν δίδενατο, μὴ ἐλα-
ζοῦσα,

Οὐλὴν ἀμφεράσσειτο, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γίνετο.
Infra ver. 388.

Ver. 347. "Ἦτις τέτληκεν τόσσα φρεσίν.] *Al.*
"Ἦτις δὲ τέτληκεν τόσσα φρεσίν.

Ver. 348. Τήνδε δ' αἶν οὐ φθονέοιμι.] *Al.*
Τήνδε δ' αἶν οὐ φθονέοιμι et Τὴν δ' οὐκ ἂν φθονέοιμι. Cæterum de voce φθονέοιμι hoc in loco, ita *Eustathius* : Τὸ δὲ "οὐ φθονέοιμι πο-
"δῶν ἄψασθαι" ἀπὸ τοῦ, οὐ μισθοίμην πολ-
"λαχοῦ γὰρ ὁ φθόνος καὶ ἰσὶ μίσθους ἀπλῶς
"τίθεται. Et *Barnesius* : "Φθονίᾳ pro ἀνεῶν-
"μαι, Invidere non Honori, sed Labori ;
"hoc est, non promittere, vel concedere. Ita
"— οὐδὲ φθόνος, vel οὐ φθονέω, i. e. οὐκ
"ἀνήσχομαι." Vide *Iliad.* δ', 55. 56. *Odys.*
λ', 379. ε', 400.

Ibid. — ἰμῶϊ.] *Al.* ἰμῶϊ.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ξεῖνε φίλ', οὐ γάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ᾤδε 350
 Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἑμὸν ἵκετο δῶμα,
 'Ὡς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις.
 "Ἔστι δέ μοι γρη῏ς, πυκινὰ φρεσὶ μῆδ' ἔχουσα,
 "Ἡ κείνων δύστηνον εὖ τρέφει, ἢ δ' ἀτίταλλεν,
 Δεξαμένη χεῖρεσσ', ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ, 355
 "Ἡ σε πόδας νίψει, ὀλιγηπελεύουσά περ ἔμπης.
 'Αλλ' ἄγε νῦν ἀνστᾶσα, περίφρων Εὐρύκλεια,
 Νίψον σεῖο ἀναπτος ὁμήλικα· καὶ που 'Οδυσσεὺς
 "Ἦδη τοῖόςδ' ἐστὶ πόδας, τοῖος δέ τε χεῖρας·
 Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγερᾶσκουσιν. 360
 "Ὡς ἄρ' ἔφη γρη῏ς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα,
 Δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμὰ, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν εἶπεν·
 "ὦ μοι ἐγὼ σῖο, τέκνον, ἀμήχανος· ἦ σε περὶ Ζεὺς

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :

" Hospes dilecte, nondum enim quisquam vir sapiens adeo 350

" Hospitum longinquorum charior meam advenit domum,

" Adeo tu valdè scitè prudentia omnia dicis.

" Est autem mihi anus, cata mente consilia habens,

" Quae illum infelicem benè nutriebat, et educabat,

" Susceptum manibus, quandò ipsum primùm peperit mater ; 355

" Quae tibi pedes lavabit, debilis quantumvis sit.

" Sed age nunc surgens, prudens Euryclea,

" Lava tui domini coetaneum ; et alicubi Ulysses

" Jam talis est pedibus, talisque etiam manibus ;

" Citò enim in malo homines consenescent."

Sic utique dixit : vetula autem operuit manibus vultum,

Lachrymasque emisit calidas, verbumque luctuosum dixit :

" Hei mihi, tui causâ, fili, animi-impotenti : certè te Jupiter prae 360

Ver. 351. — φίλων.] "Ἔστι δὲ φίλων, ὁ φίλος, καὶ γίνεταί ἐκ τοῦ φίλος, ὁμοίως τῷ, κάλλος, καλλίων. Κίτται δὲ σου καὶ ἀλλαχού παρὰ τῷ Ποιητῇ. Τοῦτον τὸ ὑπερθετικὸν παρὰ Σοφοκλεῖ, ἐν τῷ, "φιλίστων ἐγγύτων." Eustath. Alii interpretantur "amicorum," ac si esset ex φίλος. Firmatur autem Eustathii expositio ex ὧ, 267. infra, ubi idem versus occurrit. Reperitur verò vox φίλων nullibi apud Poetam nisi hisce duobus in locis.

Ver. 353. 361. 386 et 467. — γρη῏ς.] Barnesius edidit γρη῏ς.

Ver. 354. — ἰδ' τρέφειν.] Ita Barnesius. Vulgg ἰδ' τρέφειν.

Ver. 356. — ὀλιγηπελεύουσα.] 'Ολίγον ἰσχύουσα, ἀδυνάτουσα. Schol.

Ver. 358. — οἷα.] Ἄλ. οἷα.

Ver. 360. Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγερᾶσκουσιν.] Haud dissimiliter Theocritus:

— οἱ δὲ πρὸς οὐρανὸν ἐν ἡμασι γερᾶσκουσιν.

Idyll XII. ver. 2.

Ubi Scholiastes hunc locum Homeri citat. Apud Hesiodum autem occurrit ipse versus Homericus, "Egy. καὶ Ἡμεῖς. lib. I. ver. 93. Cæterum rectè observat Barnesius versum hunc, ut et alios nonnullos, apud Hesiodum ad sententiam multò minùs aptè et congruentèr, quàm apud Homerum, positos. Undè meritò colligit Hesiodum recentiorem versus hosce ex Homero exscriptos suo Poemati inseruisse.

Ibid. — ἐν κακότητι.] Καὶ γὰρ τῇ κακότητι ποτὶ μὲν ἰδίως σημαίνειτο κακίαν καὶ μοχθηρίαν ψυχῆς. — ποτὶ δὲ ἄλλην τινὰ ἀνάσσειν, ἢ δυστυχίαν ὡς Ὁμηρος, "Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγερᾶσκουσιν." Plutarch. de audiend. Poet.

Ver. 363. — ἀμήχανος.] Περὶ δὲ, δηλονότι τὸν Δία, οὐκ ἔστι τινὰ μηχανὴν ὑπερὶ τὸ οὐδυνὸς καὶ χαλεπὸς ἔστι. Schol. ex MS. Aloysii à Barnesio excerpt. Vocem nimirum ἀμήχανος ad sequentem Ζεὺς refert iste Scholiastes.

Ἀνθρώπων ἤχθῃς θεοῦδ' αὖ θυμὸν ἔχοντα.
 Οὐ γάρ πώ τις τόσσα βροτῶν Διὶ τερπικεραύνῃ 365
 Πίοινα μῆρ' ἔκη', οὐδ' ἑξαίτους ἑκατόμβας,
 "Ὅσσα σὺ τῷ ἐδίδως, ἀρῶμενος ἕως ἴκοιο
 Γῆρας τε λιπαρὸν, δρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν.
 Νῦν δέ τοι ᾧδ' σε πάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
 Οὕτω που κἀκείνῳ ἐφεψιόνωντο γυναιῖκες 370
 Ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δάμαθ' ἴκοιτο,
 Ὡς σέθεν αἱ κύνες αἶδε καθεψιόνωνται ἅπασαι·
 Τῶν νῦν λώβην τε καὶ αἵσχρα πόλλ' ἀλείειναι,
 Οὐκ ἑάας νίξειν· ἐμὲ δ' οὐκ ἀέκουσαν ἀνώγει
 Κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια. 375
 Τῷ σε πόδας νίψω, ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελόπείης
 Καὶ σέθεν εἵνεκ'· ἐπεὶ μοι ὀρώρεται ἐνδοθὶ θυμὸς
 Κήδεσιν· ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔπος, ὅ, τι κεν εἴπω·
 Πολλοὶ δὲ ξεῖνοι ταλαπεῖριοι ἐνθάδ' ἴκοντο,
 Ἄλλ' οὐπω τινὰ φημι εἰκότα ᾧδε ἰδέσθαι, 380
 Ὡς σὺν, δέμας, φωνήν τε, πόδας τ', Ὀδυσῆϊ ἴοικας.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γρη῏, οὕτω φασὶν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν

" Hominibus odit pium animum habentem.

" Nondum enim quisquam mortalium tot Jovi fulmine-gaudenti 365

" Pingua femora combussit, neque eximias hecatombas,

" Quot tu ei dedisti, precans ut pervenires

" Ad senectutem placidam, nutriesque illustrem filium :

" Nunc autem sic tibi omnino abstulit redditus diem.

" Sic alicubi et illum probris-insequantur mulieres - 370

" Hospitum longinquorum, quando alicujus inclytas aedes advenerit,

" Sicut te, senex, canes hae probris-insequantur omnes :

" Quarum nunc contumeliam et opprobria multa vitans,

" Non sinis lavare : me verò non invitam jubet

" Filia Icarii, prudens Penelope. 375

" Ideò tibi pedes lavabo, simulque ipsius Penelopes

" Et tui gratià : quoniam mihi commovetur intus animus

" Doloribus : sed age nunc adverte verbum, quod dicam.

" Multi sanè hospites miseri huc venerunt,

" Sed nondum quenuquam dico similem sic vidisse me, 380

" Sicut tu, corpore, voceque, pedibusque, Ulyssi similis-es."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

" O vetula, sic dicunt quicumque viderunt oculis

Ver. 366. Πίοινα μῆρ' ἔκη'.]

— ἰῶ ἰνὶ πίοις νῆῳ. Iliad. β', 549.

— pingues — aras.

— ἔν. IV, 62.

Ver. 367. — τῷ. Al. τῷδ'.

Ibid. — ἕως ἴκοιο.] Vide suprā ad 6, 109.
et ad II. ε', 195.

Ver. 369. Νῦν δέ τοι ᾧδ' σε. Al. Νῦν δέ τοι

οἷον.

Ver. 370. — ἐφεψιόνωντο.] Vide suprā
ad ver. 331.

Ver. 372. — καθεψιόνωνται.] Al. καθε-
ψιόνωντο.

Ver. 374. — ἀνώγει.] Al. ἀνώγει. Vi-
de ad II. 9', 322.

Ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα ἐκέλω ἀλλήλοισιν
 Ἑμμεναι· ὥς σύ περ αὐτὴ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις. 385
 "Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ λέβηθ' ἔλε παμφανώνοντα,
 Τῷ πόδας ἐξαπίνευσεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πουλὺ
 Ψυχρόν· ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ἴζειν ἐπ' ἰσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότος ἐτράπετ' αἵψα·
 Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν οἴσασατο, μὴ ἑ λαβοῦσα 390
 Οὐλὴν ἀμφράσσαιοτο, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο.
 Νίξει δ' ἄρ' ἄσπον ἰοῦσα ἀναχθ'· εἰόν· αὐτίκα δ' ἔγνω
 Οὐλὴν· τὴν ποτὶ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
 Παρησσύνδ' ἐλθόντα, μετ' Αὐτόλυκόν τε, καὶ υἱας,
 Μητρὸς ἐῆς πατέρ' ἐσθλὸν, ὃς ἀνθρώπους ἐπέκαστο 395
 Κλεπτοσύνη Σ', ὅρκῳ τε· θεὸς δὲ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν
 Ἑρμείας· τῷ γὰρ κεχαρισμένα μηρία καῖεν

" Nos ambos, valde similes nobis-invicem

" Esse; sicut tu scilicet ipsa perspicax dicis."

385

Sic utique dixit: vetula verò lebetem sumpsit splendentem,

Ex quo pedes lavabat; aquam autem infudit multam

Frigidam; deinde verò calidam insuper-fudit: at Ulysses

Sedebat ad focum; ad tenebras autem convertit-se citò

Statim enim in animo suspicatus est, ne ipsum attractais

390

Citricrem animadverteret, et manifestae res fierent.

Lavabat autem ea proinde propè accedens regem suum; statim verò agnovit

Citricrem; quam aliquandò ei aper infixit albo dente,

In-Parnassum profectum, ad Autolycumque, et filios,

Matris suae patrem eximium, qui hominibus praecelebat

395

Furtoque, jurejurandoque: deus nempe ei ipse dedit

Mercurius: huic enim grata femora comburebat

Ver. 384. — [ἰνίλω.] Ita Barnesius; quocum facit et MS. à Tho. Bentley collatus: Rectè. *Al.* ἰνίλω. Quod primam corripit.

Ver. 387. — [πουλὺ.] *Al.* πολλόν.

Ver. 389. — [ἰσ' ἰσχαρόφιν.] *Al.* ἄσ' ἰσχαρόφιν.

Ibid. — [ἰεράπειν.] Vide suprà ad i, 491. et ad II. λ', 233.

Ver. 390. Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν οἴσασατο.] Vide suprà ad ver. 346. Porro Vulgati hic habent ἵστατο Barnesius autem edidit οἴσασατο. Ac occurrit quidem vox Ὀϊσάμεν, antepenultimà correptà, apud Apollonium, *Argonautic. lib. I. ver. 291.* Vide et suprà ad i, 323. Notandum autem voces ὄω, ὀίμαι, istud ἔ apud Homerum producere.

Ver. 394. Παρησσύνδ' ἐλθόντα.] Eis τὸν Παρησάειον. *Παρησάειος δὲ ἄνθρωπος.* Schol.

Ver. 395. — [ἑ ἀνθρώπους ἐπέκαστο Κλεπτοσύνη Σ', ὅρκῳ τε.] Ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ [γίνεσθαι] Αὐτόλυκος, ὃς οἰκῶν τὴν Παρησάειον κλέπτει ἰσχυροῦς ἐχρὶ γὰρ ταύτης τὴν τέχνην

παρὰ τοῦ πατρὸς, ἄσπετος τοὺς ἀνθρώπους, ἵτι κλέπτει τι, λαμβάνει, καὶ τὰ θέρματα τῆς λείας ἀλλοιοῦν εἰς θάλασσαν μορφοῦς· ὅστις κλέπτει αὐτὸν διασπῆναι γίνεσθαι λείας. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φειδωδῆ. Schol. ad ver. 432, infrà. Videtur autem hoc *Autolyco* à Poetâ non Vitiò, sed Laudi et Honori datum. Καὶ Ὅμηρος ἱκανῶν τὸν Αὐτόλυκον, φησὶ περιεῖναι πάντων, "Κλεπτοσύνη Σ', ὅρκῳ τε ——" *Julian. Imperat. Misopog.* Atque ita explicatur hic locus apud *Platonem*: Κλέπτεις ἄνθρωποι δὲ δικαιοί, ὡς ἱκανοί, ἀνασφίγγονται καὶ κινδυνεύουσιν παρ' Ὁμήρου μιμηθῆναι αὐτόν. Καὶ γὰρ ἱκανὸς τὸν τοῦ Ὀδυσσεὺς πρὸς μητρὸς πάσσει Αὐτόλυκον ἀγαπᾷ τι, καὶ φησὶ αὐτὸν ὅτι σάκτας ἀνθρώπων κινεῖσθαι "Κλεπτοσύνη Σ', ὅρκῳ τε." Εἰκεν οὖν ἡ διαμείνουσα, — καὶ κατ' Ὅμηρον καὶ κατὰ Σιμωνίδην, κλεπτική τις ἵσται ἰσ' ἀφελείῃ μιν τοὺς φίλους, καὶ ἰσ' βλάβῃ τῶν ἰχθύνων. *De Republ. lib. I.*

Ver. 397. — [μηρία καῖεν.] *Al.* μηρία ἱερὰ et μυρία καῖεν.

- 'Αρνῶν ἡδ' ἐρίφων· ὁ δὲ οἱ πρόφρων ἅμ' ὀπήθει.
 Αὐτόλυκος δ' Ἰθάκης ἐλθὼν ἐς πίονα δῆμον,
 Παῖδα νέον γεγαῶτα πιχῆσατο θυγαῖρος ἧς· 400
 Τὸν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε
 Πανομένῳ δόρυοιο· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Αὐτόλυκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὔρεο, ὅττι κε θείης
 Παιδὸς παιδὶ φίλῳ· πολυάρητος δέ τοι ἐστί.
 Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε· 405
 Γαμβρὸς ἐμὸς, θυγάτηρ τε, τίθεσθ' ὄνομ', ὅττι κεν εἴπω·
 Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος τόδ' ἰκάνω
 Ἄνδράσιν ἡδὲ γυναιξίν, ἀνὰ χθόνα πουλυτόττειραν·
 Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον· αὐτὰρ ἔγωγε,
 Ὀππότ' ἂν ἡδέησας μητρῷον ἐς μέγα δῶμα 410
 Ἐλθῇ Παρνησσόνδ', ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασιν,
 Τῶν οἱ ἐγὼ δάσω, καί μιν χαίροντ' ἀποκέμψω.
 Τῶν ἑνεκ' ἦλθ' Ὀδυσσεὺς, ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο

Agnorum et hoedorum : hic autem eum promptus unā comitabatur.

Autolycus autem Ithacae cum-venisset in opulentum populum,

Filium recens natum invenit filiae suae :

400

Hunc utique ei Euryclea charis genibus imposuit

Desinenti à-coenā ; verbumque dixit, et compellabat :

" Autolycē, ipse nunc nomen inveni, quod imponas

" Filiae filio dilecto ; exoptatissimus autem tibi est."

405

Huic verò rursus Autolycus respondit, dixitque :

" Gener meus, filiaque, imponite nomen, quod dixerō :

" Multis enim ego indignatus huc venio

" Viris et mulieribus super terram almam :

" Huic autem Ulysses nomen sit super-inditum : at ego,

" Quandò puber-factus maternam in magnam domum

410

" Venerit Parnassum, ubi mihi possessiones sunt ;

" Ex his illi ego dabo, et ipsum gaudentem dimittam."

Horum gratiā ivit Ulysses, ut sibi is praeberet splendida dona.

Hunc quidem deindec Autolycusque et filii Autolyci

Ver. 399. — Ἰθάκης ἐλθὼν.] *Al.* ἰλθὼν Ἰθάκης.

Ver. 401. — Εὐρύκλειαν.] *Al.* Ἀντίκλειαν.

Ver. 403. — θείης.] *Al.* θῆκ.

Ver. 404. — πανομένῳ. *Schol.* Vid. et infra ad χ', 208. *εὐχῶν γινόμενος.*

Ver. 407. Παλλῶσι γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος.] Τὸ δὲ " Παλλῶσι γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος," λίγυ μὲν τὸ, πολλοῖσι μισθῶσι καὶ δὲ ἐργῶσι ἰλθὼν σπαστηκῶς, οὐ μὲν κατ' ἐνέργειαν, ὅπως τὸ [Odys. ε', 62.] " εἴ νύ οἱ τόσον ὠδύσαο Ζεῦ," *Eustath.* Atqui posteriori isto sensu semper apud *Homērum* usurpantur voces ὀδυσσάμενος, ὠδύσαντο, &c.

Ibid. — τῷ.] *Al.* τῷ.

Ver. 408. — πουλυτόττειραν.] *Al.* βωτιόμειραν. Atque ita in commentario citat *Eustathius.*

Ver. 409. Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον.] Hinc *Sophocles* à *Barnesio* citatus :

— "Ὅρθως εἰμ' ἐπώνυμος πακοῖς"

Πολλὰ γὰρ ὠδύσαντο δυσσεβέσις ἱμοί.

Σιλανὸς μίμνει ὁ Χλῖος κατὰ τὴν ἱστορίαν, ἐν διηγήσει βιβλίου τῶν αὐτῶν μυθικῶν, δασύνει παρὰ τὴν ἰδίαν, λίγυ, ὡς Ἀντικλείας ὀδυσσέως παρὰ τοῖς Νήεσσιν, ὅστις ὁ Ζεὺς τῇ δὲ ὑπὸ Ἀργονείας ἐκείνουσιν ἐκείνῳ καὶ τὸ γινώσκειν κληθῆναι Ὀδυσσεῖα παρὰ τὸ ἐν τῇ ἰδίᾳ ὕμνῳ. *Eustath.*

Ver. 410. Ὀππότ' ἂν.] *Al.* Ὀπποῖταν.

- Χερσίν τ' ἡσπάζοντο, ἔπεσσι τε μειλιχίαισι· 415
 Μήτηρ δ' Ἀμφιβίη μητρὸς, περιφῶς Ὀδυσῆϊ,
 Κῦσ' ἄρα μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά.
 Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐκίπλετο κυδαλίμοισι,
 Δεῖπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν· 420
 Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενά πενταέτηρον·
 Τὸν δέρον, ἀμφὶ δ' ἔπον, καὶ μιν διέχευαν ἅπαντα,
 Μίστυλλον τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πείραν τ' ὄξελεῖσιν,
 Ὡπτησάν τε περιφραδῶς, δάσσαντό τε μοίρας.
 Ὡς τότε μὲν πρόταν ἤμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα 425
 Δαίνυντ'· οὐδὲ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.
 Ἥμος δ' ἥλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.
 Ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,
 Βάν ῥ' ἴμεν ἐς Δῆρην, ἡμὲν κύνες, ἥδ' ἐκαὶ αὐτοὶ 430
 Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεύς
 Ἥϊεν· αἰπὺ δ' ὄρος προσέειπεν καταειμένον ὕλῃ

Manibusque salutabant, verbisque blandis :	415
Mater autem Amphithea matris, circumplexa Ulyssem,	
Osculata est ipsi caputque et ambo lumina pulchra.	
Autolycus verò filios jussit gloriosos	
Coenam parare ; illi autem hortanti auscultârunt :	
Statim verò induxerunt bovem masculum quinquennem :	420
Eum excoriârunt, curâruntque, et ipsum dividerunt totum,	
Minutatimque inciderunt scitè, infixeruntque verubus,	
Assâruntque peritè, divideruntque partes.	
Sic tunc quidem toto die ad solis occasum	
Epulabantur ; neque quicquam animus indigebat convivio aequali.	425
Quandò autem sol occidit, et tenebrae advenerunt,	
Tunc demùm decubuerunt, et somni donum ceperunt.	
Quandò verò manè-genita apparuit rosea-digitos Aurora,	
Perrexerunt utique ire in venationem et canes, et etiam ipsi	
Filii Autolyçi : cum his autem nobilis Ulysses	430
Ibat : altum verò montem ascenderunt indutum sylvâ	

Ver. 416. *Μήτηρ δ' Ἀμφιβίη μητρὸς.* Ἀντικλίας μήτηρ. Schol.

Ver. 417. *Κῦσ' ἄρα μιν κεφαλὴν.* Ita edidit Barnesius pro vulgato *Κῦς ἄρα*, vel *Κῦς ἄρα*. Quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Vide suprâ ad σ', 15. et ε', 39.

Ver. 420. — *βοῦν ἄρσενά πενταέτηρον.* Ἀπράξιν δὲ μάλιστα [βοῦς] πενταετὴς ἂν· διὸ καὶ Ὀμηρὸν φασὶ πεποιμέναι τινὲς ἐρῶς, ποιήσαντα, "ἄρσενά πενταέτηρον." Aristot. de *Historiâ Animalium*, lib. VI. cap. 21.

Ver. 421. — *ἀμφὶ δ' ἔπον.* Vide ad II. γ', 202.

Ver. 423. — *δάσσαντα.* Al. *ἐρύσαντα*.

Ibid. — *μοίρας.* Al. *πάντα*.

Ver. 426. *Ἥμος δ' ἥλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε, Δὴ τότε κοιμήσαντο.*

Vertitur intereà cœlum, ruit Oceano nox, Involvens umbrâ magnâ terramque polumque ;

— fusi per mœnia Teucri Conticuerunt : sopor fessos complectitur artus. Æn. II, 250.

Ver. 431. — *ὄρος — καταειμένον ὕλῃ.*

— sylvis scena coruscis Desuper, horrentique atrum nemus imminet umbrâ. Æn. I, 165.

Παρηησοῦ· τάχα δ' ἴκανον πτύχας ἡμεοίσσας.
 Ἡέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
 Ἐξ ἀκαλαρρείταιο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο·
 Οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἴκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν 435
 Ἰχνη ἐρευνῶντες κύνες ἦϊσαν· αὐτὰρ ὀπίσθην
 Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ διος Ὀδυσσεὺς
 Ἦϊεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
 Ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς·
 Τὴν μὲν ἄρ' οὗτ' ἀνέμων διάει μένος ὕγρον ἀέντων, 440
 Οὔτε μιν ἥλιος φαέθων ἀπτίσιν ἔβαλλεν,
 Οὔτ' ὄμβρος περάσκει διαμπερές· ὥς ἄρα πυκνὴ
 Ἦεν· ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἤλιθα πολλή.
 Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ πτύπος ἦλθε ποδοῖιν,
 Ὡς ἐπάγοντες ἐπῆσαν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο 445
 Φριξας εὖ λοφίην, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκας,
 Στῇ ρ' αὐτῶν σχεδόν· ὁ δ' ἄρα πρῶτιστος Ὀδυσσεὺς
 Ἔσσυτ', ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,
 Οὐτάμεναι μεμαώς· ὁ δὲ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς

Parnassi; citò autem pervenerunt ad juga ventosa.
 Sol quidem deindè recens percutiebat arva,
 Ex placidè-fluente profundo Oceano;
 Venatores autem in vallem perveniebant; ante verò ipsos 435
 Vestigia scrutantes canes ibant; at ponè
 Filii Autolyçi: cum his autem nobilis Ulysses
 Ibat prope canes, vibrans longam hastam.
 Ibi verò in sylvà densà jacebat magnus aper;
 Quam quidem neque ventorum perflabat vis humidum spirantium, 440
 Neque ipsam sol lucens radiis percutiebat,
 Neque imber penetrabat penitus, adeò scilicèt densa
 Erat; at foliorum inerat fusio affatim ingens.
 Hunc autem virorumque canumque strepitus circumsonuit pedum;
 Ut venantes ingruebant: hic autem adversus ex arbusto, 445
 Erectis valdè cervicis-setis, ignisque instar oculis tuens,
 Stetit ipso prope: primus autem Ulysses
 Irruit, elevatà longà hastà, manu robustà,
 Vulnerare cupiens: ipsum verò praevertens percussit aper

Ver. 433. Ἡέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας.]

Et jam prima novo spargebat lumine terras
 Tithoni croceum linquens Aurora cubile.
 Æn. IV, 584.

Ver. 435. — βῆσσαν.] Τὸν πρὸς τὸν αὐτοῦ
 ἔρου. Schol.

Ver. 436. Ἰχνη.] Ἀλ. Ἰχνη, et Ἰχνη.

Ver. 439. — κατέκειτο μέγας σῦς.]
 Sic apud Virgilium;

— ingens inventa sub ilicibus sus.
 Æn. VIII, 43.

Vide ad II. γ', 363.

Ver. 440. — διάει.] Ἀλ. διάει.

Ibid. — ὕγρον ἀέντων.] Vide suprà ad
 I, 478.

Ver. 441. Οὔτε μιν ἥλιος.]

Solis inaccessam radiis. Æn. VIII, 195.

Ver. 444. Τὸν δ'.] Ἀλ. τῶν δ'.

Ver. 445. Ὡς ἐπάγοντες.] Ἀλ. οὐς ἐπά-
 γοντες.

Ver. 446. — πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορ-
 κας.]

— stant lumina flammâ. Æn. VI, 300.

— oculis micat acribus ignis.
 Æn. XII, 103.

- Γουνὸς ὕπερ· πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι 450
 Λικριφίς αἶψας, οὐδ' ὅστέον ἔκετο φωτός.
 Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς οὔτησε τυγῶν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
 Ἀντικρὺ δὲ διήλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκαπὴ·
 Καδ' δ' ἔπεσ' ἐκ κοίνῃσι μακρῶν ἀπὸ δ' ἔπατο θυμός.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐταλύκου παῖδες φίλοι ἀμφεπένοντο 455
 Ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέιοι
 Δῆσαν ἐπισταμένως· ἔπασιδ' αἶμα κελαινὸν
 Ἔσχεθον· αἶψα δ' ἔκοντο φίλου πρὸς δώματα πατρός.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκος τε, καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
 Εὖ ἰησάμενοι, ἥδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες, 460
 Καρπαλίμως χαίροντα φίλῃν χαίροντες ἔπεμπον
 Εἰς Ἴθάκην· τῷ μὲν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
 Χαῖρον νοστήσαντι, καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
 Οὐλὴν, ὅττι πάθοι· ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν,
 Ὡς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σὺς λευκῇ ὀδόντι 465

Genu super; multum autem exhausit carnis dente 450
 Oblique adortus; neque ad os pervenit viri.
 Illum verò Ulysses vulneravit assecutus ad dextrum humerum;
 Penitēs autem transiit splendidae hastae cuspidis:
 Decidit verò is in pulveribus vociferatus; avolvit autem animus.
 Hunc quidem deinde Autolyçi filii dilecti circum-occupabantur: 455
 Vulnus autem Ulyssis eximii deo-paris
 Ligaverunt scitè; incantationeque sanguinem nigrum
 Cohibuerunt: statim autem pervenerunt chari ad aedes patris.
 Illum quidem Autolycusque, et filii Autolyçi
 Bene postquam-sanāssent, et splendida dona ei prae buissent, 460
 Statim gaudentem charam gaudentes dimiserunt
 In Ithacam: eo quidem pater et veneranda mater,
 Gaudebant reverso, et interrogabant singula,
 De-cicatrice, quid passus esset: ille autem ipsis ritè narravit,
 Ut ipsum venantem percussisset aper albo dente, 465

Ibid. — διδορκάς.] Vide ad II. β', 314.
Ver. 451. Λικριφίς αἶψας.] Similiter apud
Horatium:

Verris obliquum meditantis ictum.
Carm. lib. III. Od. xxii. ver. 7.

Ver. 455. Τὸν μὲν — ἀμφεπένοντα.] Τυ-
 γῶντες περὶ αὐτὸν ἵπαιοντο, ἥτοι περὶ Ὀδυσσεύ-
 ῳσι δὲ καὶ περὶ τὸν εὖν. *Eustath.* Vera pos-
 terior explicatio; ut liquet ex sequenti Ὠ-
 τειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος; —

Ver. 457. — ἱπαιοῖδ' αἶμα κελαινὸν
 Ἔσχεθον.] Διοκλῆς ἱπαιοῖδιν παρίδων ἐν πω-
 λεργαρίῳ ἱσχυαίον γὰρ εἶναι ταύτην, ὅταν τὸ
 σπύμιον τοῦ τιτυρμίνου προσιχθῇ, καὶ ὡς αὖτε
 προσετηρμίνον τῷ παρηγορῶντι, ὡς καὶ δι' ἱνί-
 ρων, [*Iliad.* δ, 401.] Ἀλλὰ εἰ μὴν θηρεύσαν
 ποτιτιρεύωμεν. *Schol.* ἱστίον ὅτι ἀρχαία

ἱστὶν ἢ διὰ τῆς ἱπαιοῖδ' θηρεύσεως. Ὁμηρος, —
 παῖδι δ' ἱπαιοῖδ' αἶμα κελαινόν. *Etymo-*
log. Magn. ad vocem Ἐπαιοῖδ'. Dixit
 "Homerus, profluvium sanguinis vulnera-
 to fœmine Ulixem inhibuisse carmine:
 "Theophrastus ischiadicis sanari: Cato
 "prodidit luxatis membris carmen auxili-
 "ari: M. Varro podagris." *Plin. Nat.*
Hist. lib. XXVIII. cap. 2. à *Barnesio* ci-
 tatus. Similiter apud *Pindarum*:

τοὺς μὲν μαλακαῖς
 Ἐπαιοῖδ' ἀφίσπων —

Pythior. Od. III. ver. 91.

— neque eum juvère in vulnera cantus.
Æn. VII, 757.

Ver. 461. — φίλων.] MS. à *Tho. Bent*
leio collatus, φίλων.

Παρνησσόνδ' ἐλθόντα σὺν υἷασιν Αὐτολύκοιο.

Τὴν γρη῏ς χεῖρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα,
Γινῶ ρ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι·
Ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη· κανάχησε δὲ χαλκός,
Ἄψ δ' ἐτέρωσ' ἐκλίβη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυθ' ὕδωρ. 473
Τὴν δ' ἄμα χάσμα καὶ ἄλγος ἔλε φρένα· τῷ δὲ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν· θαλερῇ δὲ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἀψαμένη δὲ γενείου Ὀδυσσῆα προσέειπεν·

Ἦ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, φίλον τέκος· οὐδὲ σ' ἔγωγά
Πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάσθαι. 475
Ἦ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
Πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἰόντα.

Ad-Parnassum profectum cum filiis Autolyci.

Hanc *Cicatricem* anus manibus pronis prehensam,

Agnovit attractans; pedem autem dimisit ferendum:

Incidit verò lebeti tibia; resonuit autem aes;

Retròque in-alteram-partem inclinatum est; in terram autem effusa est aqua.

Ipsius verò simul gaudium et dolor invasit mentem; oculi autem ei 471

Lachrymis impleti sunt; clara verò ei haesit vox.

Prehensio autem ejus mento, Ulyssem allocuta est:

"Profectò omninò Ulysses es, chare fili; neque te ego

"Priùs agnovi, quàm totum herum meum conrectàssem." 475

Dixit, et Penelopen intuita est oculis,

Indicare volens charum maritum intùs esse.

Ver. 467. Τὴν γρη῏ς χεῖρεσσι, ἔκ·] Observat Dionysius *Halicarnassensis* Poetam in sequenti descriptione res tam pulchrè et significanter depingere, ut picturà eas potius oculis exhibet, quàm poemate narratæ, videantur. Εἰ δὲ καὶ ζωγραφίας διδάσκαλον Ὅμηρον φαίη τις, οὐκ ἂν ἀμαρτάνει. — Ἰδομένη δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλου ἱνὸς ἐκ πολλῶν παραδείγματι, ὅτι ἐρωμένοι μάλλον ἢ ἀκουμένοι ἴσκει τὰ ποιήματα· ὥστε οὐ καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐν αἷς καὶ σὺν οὐλῇ τοῦ Ὀδυσσεύς φρένας, ἐπιφέρει τὰ τῆς Εὐρυκλείας, "Τὴν γρη῏ς χεῖρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα, Γινῶ ρ' ἐπιμασσαμένη" καὶ τὰ ἔξης. Ἐνταῦθα γὰρ, καὶ τῶν ἐν στίχων γρη῏σιν διδασκάντων, τὸν ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν πρὸς διπλάσιον, ἡμῶνται πάλιν τὰ μὲν τῇ ὄψι ἴσι καταλήγουσα, ἀλλὰ τῇ νόσσει μόνῃ ἢ ἐν διὰ τὴν ἐκπληξὴν ὄψεως τοῦ ποδοῦ, καὶ ὁ ψόφος τοῦ χαλκοῦ, καὶ τὸ ἐκχέουσι ὕδωρ, καὶ τῆς γρη῏ς λύπη τε ἄμα καὶ χαρὰ καὶ τὰ ῥηθὲντα πρὸς τὸν Ὀδυσσεύ, καὶ ἂ πρὸς τὴν Πηνελόπειαν ἀποβλέψασα ἰατὴν ἐμύλλουσα. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα γραφικὰ παρὰ τῇ Πωιντῇ δύνουσι, ὅτι ἐν αὐτῇ τῇ ἀναγνώσει διασάσθαι ἴσκει. Dionys. *Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 26. Similitèr de totà *Homeri* poesi *Cicero*: "Traditum est etiam, *Homerum* " exsim fuisse: At ejus picturam non potest esse videmus. Quæ regio, quæ ora, qui

"locus Græciæ, quæ species formæ, quæ pugna, quæ acies, quod remigium, qui motus hominum, qui ferarum, non ita expictus est, ut, quæ ipse non viderit, nos ut videremus effecerit? *Tusc. Disputati.* lib. V. § 39.

Ver. 468. Γινῶ ρ' ἐπιμασσαμένη.] Χρὴ δὲ σημειώσασθαι καὶ οἷος προσώποις ἑαυτὸν καὶ ὅπως ἰστίσιν Ὀδυσσεύς· ἴνα καὶ οὕτως ἡ ποικιλὴ ποικιλία διαδιδύμῃ, καὶ τὸ τῆς πλάσεως πολύτροπον. Τηλεμάχῃ μὲν γὰρ ὡς νύγῃ γνωρίζεται καὶ ἑαυτὸν [suprà σ', 188.] ἴσκει γὰρ οἷος ἦν, ὅς καὶ ἀντιδύμῃσι δι' αὐτόν. Εὐρυκλείῃ δὲ ἄνω, τῇ καὶ τρεφῇ, καὶ οἷον μητρί. Εὐκαίῃ δὲ καὶ Φιλοτίμῃ [infra φ', 207.] πρὸς αὐτῇ τῇ ἀμῇ τοῦ ἴσκει γνωσθῆναι· τί γὰρ ἴδιον πρὸς τῇ μίντοι γυναικὶ Πηνελόπῃ [ψ', 205.] ἀπείστων ὄσσεων· οὐ γὰρ ἐχρησίμουν ἰστίῃ εἰς οὐδὲν. *Eustath.*

Ibid. — ἐπιμασσαμένη.] Similitèrque infra ver. 480. ἐπιμασσαμένη. Vide ad II. ε', 564.

Ver. 471. Τὴν δ' ἄμα χάσμα καὶ ἄλγος ἔλε φρένα.] Ὅθιν λαδὼν, φασί, Σοφοκλῆς ἴφη ὡς "Χάσμα ὄφριπτι δάκρυον ἐκκαλούμενον." *Eustath.*

Ver. 475. — ἀμφαφάσθαι.] MS. à *Tho. Bentleio* collatus, ἀμφὶ φάσθαι.

- Ἥ δ' οὐτ' ἀθρῆσαι δύνατ' ἀντίη, οὔτε νοῆσαι.
 Τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος, φάρυγος λάβε διέξιτερῆφι· 480
 Τῇ δ' ἐτέρῃ ἔθεν ἄσσον ἐρύσσατο, φώνησέν τε·
 Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτῇ
 Τῷ σῶ ἐπὶ μαζῶ· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
 "Ἠλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ, 485
 Σίγα, μήτις τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθεται.
 Ὡδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
 Εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυοὺς,
 Οὐδὲ τροφοῦ οὔσης σεῦ ἀφέξομαι, ὅππότε ἂν ἄλλας
 Δμῶας ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς πτείναιμι γυναῖκας. 490
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
 Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
 Οἶσθα μὲν, οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον, οὐκ ἐπιεικτόν·
 Ἐξω δ', ὡς ὅτε τις στερεὴ λίθος, ἥ ἐ σίδηρος.

Ea autem neque videre potuit è-regione, neque animadvertere;

Ei enim Minerva mentem avertit: at Ulysses

Manu admotâ guttur cepit dextrâ;

480

Alterâ verò propiùs ad-se traxit, dixitque:

"Nutrix, cur me vis perdere? tu autem me nutritivisti ipsa,

"Tuam ad mammam; nunc verò dolores multos perpassus,

"Veni vigesimo anno in patriam terram.

"Sed postquam animadvertisti, et tibi deus injecit animo,

485

"Tace; neque quis alius in aedibus audiat.

"Sic enim edico, quod et perfectum erit;

"Si mihi deus domuerit procos eximios,

"Neque, nutrix licet-sis, à-te abstinebo, quandò alias

"Famulas in aedibus meis interficiam mulieres."

490

Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea:

"Fili mi, quale tibi verbum fugit ex septo dentium?

"Nosti quidem, qualis meus animus firmus, inexpugnabilis:

"Tenebo autem, sicut aliquis solidus lapis, aut ferrum.

Ver. 480. — φάρυγος λάβε διέξιτερῆφι.] Guttur nimirum ei manu arcè constringebat, nè Penelopei alloqui posset. Ut rectè Eustathius: "Ὅτι μίντοι καὶ τοῦ φάρυγος αὐτῆς λαβίτο, τότε οὐδὲν οὐδὲν εἴχε λαλῶν. Spondanous aliter accipit: "Hoc autem con-tactu," inquit, "qui supplicis est, et se-quenti oratione nutricem demulcet Uly-ses, nè se prodat." Minus rectè.
 Ver. 484. — εἰκοστῷ ἔτει ἱε.] Vide su-prà ad σ', 206.

Ver. 485. — ἐφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἔμ-βαλε θυμῷ.] Vide ad II. á, 194.

Ver. 487. — τὸ δὲ καὶ] Al. καὶ μήν.

Ver. 490. — ἐν μεγάροισιν.] Al. ἐν μι-γάροισιν.

Ibid. — πτείναιμι.] Al. πτείνωμι.

Ver. 493. — οὐκ ἐπιεικτόν.] Al. οὐδ' ἐπι-εικτόν.

Ver. 494. Ἐξω δ', ὡς ὅτε τις στερεὴ λί-θος.] Ὁ δὲ Ποιητὴς τὰν λογιώτατον Ὀδυσσεῖα σιωπηλότητα σιωπῶναι, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν τροφὴν ἀκούει γὰρ λεγού-σης, "Ἐξω δ' ἥτοι πτε κραιπτερῇ δαῦς, ἥ ἐ σίδηρος." Plutarch. de Garrulitate. Ubi in transitu notandum, quod jam legimus, αὐς ὅτε τις στερεὴ λίθος, legisse Plutarchum, aut memo-rítèr citasse, ἥτοι πτε κραιπτερῇ δαῦς.

"Αλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν· 495
 Εἴ χ' ὑπὸ σοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυοὺς,
 Δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
 Αἷ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἷ νηλητῆες εἰσιν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Μαῖα, τίη δέ σὺ τὰς μυθήσεται; οὐδέ τί σε χρῆ. 500
 Εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ εἶσομ' ἐκάστην·
 Ἄλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.

"Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβῆκε,
 Οἰσομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἐκχυτο πάντα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ νύφεν τε, καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ, 505
 Αὐτίς ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἔλκετο δίφρον Ὀδυσσεύς
 Θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ρακίεσσι κάλυψε.

Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ξεῖνε, τὸ μὲν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼ εἰρήσομαι αὐτῇ·
 Καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἠδέος ἔσσεται ὥρη, 510
 "Οὔτινά γ' ὕπνος ἔλοι γλυκερὸς, καὶ κηδόμενόν περ.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πίνθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων·

"Ἡματα μὲν γὰρ τέρεπμι ὀδυρομένη, γοώουσα,

" Aliud verò tibi dicam, tu autem in mente reconde tuâ; 495

" Si tibi deus domaverit procos eximios,

" Tunc demùm tibi recensebo in aedibus mulieres,

" Et quae te parùm-honorent, et quae inculpatas sint."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

" Nutrix, cur verò tu eas indicabis? neque omninò te oportet. 500

" Benè utique et ipse ego observabo, et cognoscam unamquamque:

" Sed tene silentio verbum, committeque diis."

Sic utique dixit: anus autem per domum exivit,

Allatura-pedum-lavacra; priora enim effusa erant omnia.

At postquam lavissetque et unxisset pingui oleo, 505

Iterùm propiùs ad-ignem traxit-sibi sedile Ulysses

Calefacturus-se; cicatricem autem pannis coöperuit.

His verò sermonem exordiebatur prudens Penelope:

" Hospes, paulùm quidem te ampliùs ego percontabor ipsa;

" Etenim jam cubitùs citò placidi erit hora, 510

" Quemcunque scilicèt somnus cepit dulcis, etiam dolentem.

" Sed mihi et dolorem immensum praebeuit deus:

" Dies etenim delector lamentans, lugens,

Ver. 498. — καὶ αἱ νηλητῆες εἰσιν.] Λίαν ἀμαρτωλοὶ, ἄλλοι ἀπίδοσαν, τοῦ νη ἐπιστατικοῦ ἔντος, ὡς ἐν τῇ, νήχυτος ἔραψ'· ἀμαιοὶ δὲ τὰς ἀμαρτηρώτους, συγκλημίνους τῆς λίξις ἐκ τοῦ νη στερητικῶν μορίου, καὶ τοῦ ἀλισταίνων ἴ' ἦ, δεσὶ ἀμαρτάνουσαι, καὶ ἴσαι οὐ. Schol. Cæterùm Vulgati hic habent νηλητῆς· Barnesius autem edidit νηλητῆς. Vide suprâ ad α', 317. Al. νηλῖνδης· notante Eustathio.

Ver. 502. — ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.]

" Ἄσσα δ' ἴσαι· ἴσαι, ταῦτα θεοῖσι μέλι.

Theogn. Gnom. ver. 1044.

Permitte Divis cætera ———.

Horat. Carni. lib. I, Od. ix. ver. 9.

Ver. 505. — λίπ' ἐλαίῳ.]

— pinguis olivi. Virg. Eclog. V, 68.

Ver. 510. — ἠδῖος ἴσταιται ὥρη.] Al. ἴσταιται ἠδῖος ὥρη.

"Ες τ' ἐμὰ ἔργ' ὀρώσῃ καὶ ἀμφιτόλῃ, ἐνὶ οἴκῳ
 Αὐτὰρ ἐπὴν νύξ' ἔλθῃ, ἔλθῃσί τε κοῖτος ἅπαντας,
 Κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ
 Ὀξεῖα μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.

515

Ὡς δ' ὅτε Πανδάρειοι κούρη, χλωρῆς ἀφδῶν,
 Καλὸν αἰείδουσιν, ἔαρος νέον ἰσταμένοιο,
 Δειδρῶν ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκνοῖσιν,

520

"Ἦτε θαμὰ τραπῶσα χεῖι πολυχρῆα φωνήν,
 Παῖδ' ὀλοφυρομένην Ἴτυλον φίλον, ὃν ποτε χαλκῷ
 Κτεῖνε δι' ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθοιο ἀνακτος·

Ὡς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἐνθα καὶ ἐνθα,
 Ἥ μὲν παρὰ παιδὶ, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,

525

" Meaque opera inspiciens et ancillarum, in domo :
 " At postquam nox venerit, ceperitque cubitus omnes,
 " Jaceo in lecto, crebraeque mihi circa intimum cor
 " Acutae curae lugentem lacessunt.
 " Sicut autem quandò Pandarei filia, florida lusciniā,
 " Pulchrè canit, vere recens ineunte,
 " Arborum in folliis sedens densis,
 " Quae frequentèr versans fundit multisonam vocem,
 " Filium lugens Itylum charum, quem quondam aere
 " Interfecit per insipientiam, filium Zethi regis ;
 " Sic et mihi bifariam animus movetur huc et illuc,
 " Utrùm maneam apud filium, et integra omnia servem,

515

520

525

Ver. 515. — ἰσθῆν.] *Al.* ἰσθῆν.

Ver. 518. 522. Ὡς δ' ὅτε Πανδάρειοι κούρη,
 &c.] Εἰ μὴν τις ἐν πρῶτῳ χεῖρ ἴσθῃ, τότε
 καὶ ἡ λέξις πάλιν ἰσχυριώτερον οἶον, " Ὡς δ'
 " ὅτε Πανδάρειοι, &c." Ἐνταῦθα γὰρ καὶ ἡ ἀφ-
 δῶν, χεῖρ ἐνδύει καὶ τὴν ἰσθῆν χεῖρ πρὸς
 τὸν δι' ἰσχυρισμὸν τῇ ἐρμηνείᾳ καὶ ἰσθῇ χα-
 λκῷ, τό τε, χλωρῆς, καὶ τὸ, Πανδάρειοι κούρη,
 ἰσθῆν ἐνδύει ἀπὸ τοῦ Ποιητοῦ ἰδιῶς ἴσθῃ. *De-*
metr. Phaler. περὶ Ἑρμηνείας, § 133. Porro
Strabo, Geograph. lib. XIV. pag. 981. al.
665. citat; Ὡς καὶ Πανδάρειοι κούρη —.

Qualis populeā mœrens Philomela sub
 umbra,

Amisso queritur foetus —.

Flet noctem, ramoque sedens miserabile
 carmen

Integrat, et mœstis latè loca questibus
 implet. *Virgil. Georg. IV, 511.*

Talis in umbris, mitis nunc denique
 sylvis

Deflet Threïcium Daulias ales Ityn.

Consolat. ad *Liv. August. (Ovidio vulgò*
ascrip.) ver. 105.

Vide et infra ad ver. 522.

Ibid. — Πανδάρειοι.] *Barnesius* edidit
 Πανδάρειοι.

Ibid. — χλωρῆς ἀφδῶν.] "Ἦτοι ἐν χλωρῇ
 διατρέχουσα" ἡ ἀπὸ τοῦ χλωρῆς φαινομένη, ἰσ-
 ρῆς γὰρ φαίνεται ἢ διὰ τὸ χεῖμα καὶ παρὰ
Tom. II.

Σιμωνίδην δὲ χλωραύχινος λέγονται αἱ Ἀνδῶν.
Schol.

Ver. 519. — Ἰαρος νέον ἰσταμένοιο.] Sic
 apud *Virgilium* :

Vere novo —. *Georg. I, 43*

Ver. 520. Δειδρῶν ἐν πετάλοισι καθεζομένη.]
 Pronuntiabatur Δειδρῶν.

Οἱ αἰωνίως ἰφθίμους ἐπὶ δένδρῳ
 Παντῶνται, πετρῶνται σιμῶνται, ἔχον ἀπ' ἔχου.
Theocrit. Idyll. XV, 121.

Ver. 521. — πολυχρῆα φωνήν.] "Ἦν μὴ
 τοι εἴ τις καὶ " πολυδυνάμει φωνῇ," γράφουσι, τὴν
 ποικίλως μιμημένην" ὡς τὴν ἀδυνάμει, τὴν μὴ
 ὅλως εἰς μίμησιν παρατραπύσαν. *Ælian. de*
Animal. lib. V. cap. 38.

Ver. 522. Παῖδ' ὀλοφυρομένην Ἴτυλον.] Τῇ
 Νυκτί (Ἀντιόχῃ, notante *Barnesio*) Ζεὺς
 μίγνυται, ἔξ ἧς Ζῆθος γίγνεται καὶ Ἀμφίων
 — γαμῶ δὲ Ζῆθος μὴ Ἀνδῶν, τὴν τοῦ Παν-
 δαρίου τῶν δὲ γίνονται Ἴτυλος καὶ Νηΐς. Ἴτυλον
 δὲ ἡ μήτηρ Ἀνδῶν ἀποκτείνει διὰ νυκτὸς, δοκῶ-
 σα εἶναι τὸν Ἀμφίονος παῖδα, ζηλοῦσα τὴν τοῦ
 προιεργμένου γυναικῆ, δὲ αὐτῇ μὴ ἦσαν ἔξ παι-
 δος, αὐτῇ δὲ δύο. Ἰφορμῶ δὲ ταύτῃ ὁ Ζεὺς ποιεῖ
 ἢ δὲ εὐχεται ὄντως γίνεσθαι καὶ αὐτῇ αὐτὴν ὁ
 Ζεὺς Ἀνδῶν. *Demetrius* δὲ εἰς ποτὶ τὸν Ἴτυλον, ὡς
 φησι *Φιριππιδῆς. Schol.*

Ver. 523. — Ζήθας.] *Al.* Ζήτας notan-
 te *Eustathio.*

Κτῆσιν ἐμὴν, δμῳάς τε, καὶ ὑπερφῆς μέγα δῶμα,
 Εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσιος, δῆμοό τε Φῆμιν·
 ἥ ἤδη αἶμ' ἔπωμαι Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος
 Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορῶν ἀπερίστω ἔδνα.
 Παις δ' ἐμὸς, ἕως μὲν ἦν ἐνὶ νήπιος ἡδὲ χαλὶφρα, 530
 Γήμασθ' οὐ μ' εἶα πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν·
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ, καὶ ἤβης μέτρον ἰπᾶναι,
 Καὶ δὴ μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
 Κτήσιος ἀσχαλῶν, τῇν αἱ κατίδουσιν Ἀχαιοί.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόπριναι, καὶ ἄκουσον. 535
 Χῆνές μοι κατὰ οἶκον εἰπέσσι πυρὸν ἔδουσιν
 Ἐξ ὕδατος, καὶ τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσορώσα·
 Ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχεῖλης
 Πᾶσι κατ' αὐχίνας ἤξε, καὶ ἔκτανεν· οἱ δ' ἐπέχυντο 540
 Ἀθρόοι ἐν μεγάροισι· ὁ δ' ἐς αἰθέρα δῖαν ἀέρεθ.
 Αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκάλυον, ἐν περ ὀνείρῳ·
 Ἀμφὶ δέ μ' ἠγερέθοντο εὐπλοκαμῖδες Ἀχαιοί,
 Οἵ κτε' ὀλοφυρομένην, ὃ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.
 Ἀψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἔζητ' ἐπὶ προὔχοντι μελᾶθρῳ·

" Possessionem meam, famulasque, et altam magnam domum,

" Torumque reverens mariti, populique famam :

" An jam unā sequar Achivorum eum, quicumque optimus

" Ambit me in aedibus, praebitis infinitis sponsalibus.

" Filius autem meus, donec quidem fuit adhuc infans et animi-impotens, 530

" Nubere non me sinebat, mariti domo derelicta :

" Nunc verò quandò jam magnus est, et pubertatis limitem attigit,

" Jam demùm me optat retrò-cedere ex domo,

" Ob-possessionem indignans, quam ei consumunt Achivi.

" Sed age mihî somnium declara, et audi :

" Anseres mihî in domo viginti triticum edunt

" Ex aquâ, atque ipsis laetor inspicens :

" Profecta verò ex monte magna aquila adunco-rostro,

" Omnibus cervices confregit, et interfecit ; hi autem fusi sunt

" Conforti in aedibus : illa verò in aethera divinum elevata est. 540

" Ast ego flebam et ejulabam, etiam in somnio ;

" Circum autem me congregabantur comas-pulchrae Achivae

" Miseraabiliter lugentem, quòd mihî aquila interfecerat anseres.

" Reversa autem desidebat in prominenti tecto ;

Ver. 529. Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι.] *Al.* Μνᾶται ἱμ' ἐνὶ μεγάροισι.

Ibid. — ἀπερίστω ἔδνα.] *Al.* ἀπερίστω ἔδνα.

Ver. 530. — ἕως μὲν ἦν ἐνὶ νήπιος.] *Edditt.* nonnullae, ἕως μὲν ἦν πύλιος νήπιος. *E*-nuntiabatur autem *de* μὲν.

Ver. 531. Γήμασθ'.] Vide suprâ ad λ', 272.

Ver. 534. — ἀσχαλῶν.] *Al.* ἀσχαλλῶν.

Ver. 536. — πυρὸν ἔδουσιν Ἐξ ὕδατος.] Non, Ἐξ καὶ χωρὶς ὕδατος, uti mirè admodum exponit Scholiastes ; sed triticum aquâ mixtum : Ita ver. 553.

Πυρὸν ἱερουργεῖν παρὰ πύλινον —.

Ver. 539. Πᾶσι κατ' αὐχίνας.] *Al.* Πᾶσι δι' αὐχίνας.

Ver. 540. — αἰεῖρα.] *Al.* ἡίρα.

Φωνῇ δὲ βροτῇ κατερήτυε, φώνησέν τε 545

Θάρσει, Ἰκαρίου κόρη τηλεπλετοῖο·

Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλὸν, ὃ τοι τετελεσμένον ἔσται.

Χῆνες μὲν, μνηστῆρες· ἐγὼ δὲ τοι αἰετός ὄρισ

Ἦα πάρος, νῦν αὖτε πρὸς πόσις εἰλήλουθα,

Ὅς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικέα πότμον ἐφήσω. 550

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὴς ὕπνος ἀνῆκε.

Παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι ῥόησα

Πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύειλον, ἧχε πάρος περ.

Τὴν δ' ἀκαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ γύναι, οὕτως ἐστὶν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον 555

Ἀλλη ἀποκλίναντ'· ἐπεὶ ῥά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεύς

Πέφραδ', ὅπως τελέει· μνηστῆρσι δὲ φαίνεται ὄλεθρος

Πᾶσι μάλ'· οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Ἔειν', ἦτοι μὲν ὄνειροι ἀμύχανοι, ἀκριτόμυθοι 560

Γίνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι.

"Voceque humanā compescebat, dixitque:

545

"Confide, Icarī filia longē-latēque-inclyti;

"Non somnium, sed visio-vera, quae utique perfecta erit.

"Anseres quidem, proci sunt; ego autem aquila avis

"Eram antea; nunc demum tuus maritus veni,

"Qui omnibus procis saevam mortem inferam."

550

"Sic dixit: at me dulcis somnus dimisit.

"Ubi-circumspectāssem verò, anseres in aedibus animadverti

"Triticum comedentes apud pelvīm, ubi antea scilicet."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

"O mulier, nequaquam licet declarare somnium

555

"Aliò deflectentem; quandoquidem sahè tibi ipse Ulysses

"Dixit, quomodo perfecturus-sit: procis verò apparet exitium

"Omnibus prorsus; neque quisquam mortem et fatum effugiet."

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:

"Hospes, profectò quidem somnia inscrutabilia, indiscriminātū-loquentia 560

"Sunt, neque omninò omnia perficiuntur hominibus.

Ver. 546. — Ἰκαρίου κόρη.] Ita Barnesius ex editionibus pluribus; atque ita MS. à Tho. Bentleio collatus. Henricus Stephanus aliique ediderunt Ἰκαρίοιο κόρη. Quae posterior vox, ut et notavit Barnesius, apud Poetam alibi non occurrit.

Ver. 547. — ὕπαρ.] Τὸ μὲν ἡμέραν φανόμενον ἰδύμενον. Schol.

Ver. 556. "Ἀλλη ἀποκλίναντ'." Εἴς τῆς ἀλκιδίας ἐκτόντα. Schol.

Ibid. — ἰαυή ῥά.] Al. ἰαυή ῥά.

Ver. 557. Πέφραδ', ὅπως τελέει.] Indicavit nempe Ulysses, quo modo ipse perfecturus

sit. Barnesius malè vertit "Dixit, quomodo sit." Quo sensu nusquam apud Poetam occurrit vox τελέει. Vide Iliad. 9, 415. ὦ, 370. Odys. β', 256.

Ver. 560. — ἦτοι μὲν ὄνειροι ἀμύχανοι.]

Ψυδὸς οὐροὶ χαίρειν· οὐδὲν ἦν ἄρα.

Euripid. Iphig. in Taur. ver. 569.

Ibid. — ἀμύχανοι.] Περί οὐς μηχανῶν ἐορῶν οὐκ ἴσταν. Schol. Rectius autem Eustathius: Ἀμύχανοι δὲ οὐροὶ, πρὸς οὓς οὐκ ἴσταν κρείον τινὰ ἀρεσμένην τεχνήσασθαι ἦτοι μηχανήσασθαι.

Δισαὶ γὰρ τε πύλαι ἀμνηνῶν εἰσιν ὄνειρον·
 Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχεται, αἱ δ' ἐλέφαντι·
 Τῶν οἱ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
 Οἱ δ' ἐλεφαίρονται, ἔπε' ἀκράαντα φέροντες·
 Οἱ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι Δύραζε,
 Οἱ ῥ' ἔτυμα κραινούςσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδῃται.
 Ἄλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν οἶομαι αἰνὸν ὄνειρον
 Ἐλθέμεν· ἧ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
 Ἄλλο δέ τοι ἱέρω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 Ἦδε δὴ ἥως εἰσι δυσάνυμος, ἧ μ' Ὀδυσῆος
 Οἴκου ἀποσχέσει· νῦν γὰρ καταβήσω ἄεθλον,

565

570

"Duae etenim portae debiliū sunt somniorum :

"Nam alterae quidem cornibus factae sunt ; alterae autem ebore :

"Horum quae quidem venerint per sectum ebur,

"Haec decipiunt, verba irrita ferentia :

565

"Quae verò per polita cornua iverint foras,

"Haec vera perficiunt ; hominum quandò aliquis viderit.

"At mihi non hinc puto grave somnium

"Venisse : certè gratum mihi et filio foret.

"Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tuà :

570

"Haec jam aurora adveniet infausta, quae me Ulyssis

"A domo amovebit : nunc enim deponam certamen,

Ver. 562. Δισαὶ γὰρ τε πύλαι ἀμνηνῶν εἰσιν ὄνειρον· &c.]

Sunt geminae Somni portae ; quarum altera fertur

Cornea, quā veris facilis datur exitus umbris :

Altera, candenti perfecta nitens elephanto, Sed falsa ad caelum mittunt insomnia manes. Æn. VI, 893.

* Ἄ γὰρ προσεῖδεν νυκτὶ τῇσι φάσματα Διῶνι ὄνειρον·

Sophocl. Electr. ver. 645.

ubi Scholiastes hunc locum Homeri citat. Vide et Luciani Hist. Ver. lib. II. item Dialog. qui inscribitur, Somnium, seu Gallus.

Ibid. — ἀμνηνῶν.] Apud Etymolog. Magn. notante Barnesio, ψυστῶν Malè.

Ver. 563. Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχεται, αἱ δ' ἐλέφαντι.] Οἱ μὲν φασὶ κερατίνῃ πύλῃν συνεδοχικῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς κεραιαῖδης γὰρ ὁ πρῶτος χιτῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐλεφαντίνῃ δι, στόμα καὶ ἰσθμὸν ἐλεφαντόχορτος τοὺς ὀδόντας· ἡ δὲ τοῦτον, σιστότερος ἵνα τὰ ὀρώμενα τῶν λειτουργούντων. Καὶ ὅτι διὰ μὲν κέρατος οἶόν τι καὶ ἰδύν, διὰ δὲ ἐλεφαντος οὐ. Schol. ad ver. 562. ubi et plures hujus loci explicationes affert satis inficetas. Vide et Macrobi. in Somn. Scipion. lib. I. cap. 3. sub fine. Porro hinc Plato, in Charmide : "Ἀκούει δὴ τὸ ἴδον ὄνειρον, ἵτις διὰ κεράτων, εἴτι δὲ ἐλεφαντος ἐλάλειν.

Ver. 564. — οἱ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλεφαντος, Οἱ δ' ἐλεφαίρονται.]

— * Τῶν τε ἀκράαντα ὄψις ἐν ῥοῇ, Κλιψιδῶν ἐλεφαντος ἀναίξασα πύλων. Nonnus Dionys. lib. XXIV. ver. 89.

— an vitio carentem

Ludit imago

Vana, quæ, portâ fugiens eburnâ,

Somnium ducit ?

Horat. Carm. lib. III. Od. xxvii. ver. 39.

Ibid. — πριστοῦ ἐλεφαντος.]

— sectoque elephanto. Æn. III, 464.

Ver. 565. 567. Οἱ δ' — Οἱ ῥ'.] Barnesius edidit Τοῖδ' — Tol f. Al. Οἱ γ', et Οἱ ε'.

Ver. 571. "Ἦδε δὴ ἥως.] Αἰγυι ἡὼ καὶ ἔλην τὴν ἡμίραν. "Ἦδε δὴ ἥως εἰσι δυσάνυμος." Porphy. Quæst. Homeric. 12.

Ver. 572. — νῦν γὰρ καταβήσω ἄεθλον, τοὺς πελίκτας.] "Οἱ τὸ ἐν ποιήσει ὑπὸ λαστοῦ κατὰ τοῦτον πανταχοῦ μάλιστα ὁ Πιεσθῆς, θαυμαστός ἐστι καὶ ἰσχυρὸς, ὑμνοῦντος ἀπὸ τῶν ἀγρῶν προλαλῶν καὶ οἱσι προσημαζόμενος τὴν κατὰ τὸν κρησθήμεν μάχην. — Ἄλλος ἐκείνη [Πανιόλην] ἔξει γαίῃ [τοῦ], πελίκτας δάδικα, δὲ ἂν ἐκείνης [Ὀδυσσεύς] ὤισται καὶ τὸν ἰσχυρότατον αὐτῶν δι-οίστιναι λαβὼν ἄνθρωπον, ὅς ἐκείνῃ τῇ πάλαι ἀνδρὶ. — Καὶ Ὀδυσσεύς ἀκούσας, ἰσπανί τὴν βουλήν, [infra ver. 584.] ὡς ὑποτυχῶς αὐτῷ ἰσπανοῦσαν καὶ παρανίσι ποιῆσαι αὐτῶν. — Καὶ αὐτὸς ὑμνόμενος ἐντιυθὲν ἀρχάμενος, σπτανί τὰ ἱφίξῃ σταν πῖθων, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἔχει τις κριτῆτα πλάσσειναι. Eustath.

Τοὺς πελέκεας, τοὺς κείνος ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσιν
 "Ἰστασχ' ἐξείης, δρυόχους ὥς, δάδεκα πάντας·
 Στὰς δ' ὄγε πολλὸν ἀνευθε, διαρρίπτασκεν οἷστόν. 575
 Νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφῆσω·
 "Ὅς δέ κε ρηίτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
 Καὶ διοῖστέυσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
 Τῷ κεν ἄμ' ἐσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα,
 Κουριδίον, μάλα καλόν, ἐνὶ πλεῖον βιότοιο· 580
 Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι οἶομαι, ἐν περ ὀνείρῳ.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "ὦ γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 Μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἐνὶ τοῦτον ἄεθλον·
 Πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς, 585

"Secures, quas ille in aedibus suis

"Statuebat ordine, navium-statumina veluti, duodecim omnes;

"Stans autem ille valde procul, trajiciebat sagittam.

575

"Nunc verò procis certamen hoc inferam:

"Qui autem facillimè intenderit arcum in manibus,

"Et jaculatus fuerit per secures duodecim omnes,

"Hunc unà sequar, relictâ hâc domo,

"Juventutis-meae, perpulchrâ, plenâ victu;

580

"Cujus aliquandò recordaturam me puto, vel in somnio."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

"O uxor veneranda Laërtiadae Ulyssis,

"Nè amplius nunc differ in aedibus hoc certamen:

"Antè etenim solers veniet huc Ulysses,

585

Ver. 573. — πειλίκεας.] Τὰ σιδήρεα τι-
 τρωσημίνα. Schol. Pronuntiabatur autem
 πειλίκεας, vel πειλίκεις. Ut et πειλίον, infra
 ver. 578. pronuntiabatur πειλίον. Vide ad
 Il. β', 811.

Ver. 574. 575. "Ἰστασχ' — διαρρίπτασκεν.]
 Vide ad Il. ε', 37. et β', 221. *Al.* διαρρί-
 τασκεν.

Ver. 574. — δρυόχους δς.] Οἱ μὲν κίρκους
 ἀπονοῦσι τινὰς μεγάλους ἢ π' ὀκλίσκων κυμίνους·
 οὗς καταπαρήγουσθαι εἰς τὴν γῆν, ὅστις δ' αὐτῶν
 τοξοῦν· οἱ δὲ μολῶσιν τὰς θύρας αὐτῶν κάτω-
 θεν, ἵσταται τὸν κύκλον ἐνῶ ἱσχυρίζονται. Ἀμει-
 νον δὲ ἀκούειν δρυόχους, ἔξω ἀφ' ἧς ὅς ἢ τρέ-
 πεις ἱερδίζεται τῆς σπηρυμίνης νῆος, ἤγουσι σπηρυγ-
 μινὰ καλοῦνται δὲ αὐτὰ καὶ ἱσχυρινίδας. *E-*
tyimolog. Magn. in voce δρυόχους.

Ibid. — δάδεκα πάντας.] Similitèr in-
 fra ver. 578. δυοκαίδεκα πάντων. Vide supra
 ad i, 244. et ad Il. ε', 373. 470. Porro
 fuerunt, notante *Eustathio*, qui hîc legerint,
 δρυόχους ὡς δάδεκα, πάντας. Minus rectè.

Ver. 576. — ἄεθλον τοῦτον ἐφῆσω.] In
 utraq. *Eustathii* editione legitur τοῦτο· at-
 que ita ipse in commentario; "Ἐδοξέ δι' (in-
 quit) τῷ Ποιητῇ τὸν ἄεθλον ἐνταῦθα οὐδενί-
 κειν τὸ ἄεθλον ὁμοίως τῷ, ὁ λύχνος, τὸ λυχ-

νον, καὶ τοῖς τοιούτοις. *Barnesius* autem *Henri-*
cum Stephanum veterumque editionum non-
 nullas secutus, τοῦτον edidit. Quin et infra
 ver. 584. *hujus libri*, in omnibus, atque e-
 tiam apud *Eustathium* in commentario legi-
 tur τοῦτον ἄεθλον. Similitèrque supra λ', 622.
 623.

οὐ γὰρ τ' ἄλλον
 Φράζιτο τοῦδ' εἰ μοι χαλσιπώτερον ἴνα ἄ-
 εθλον.

Ver. 579. — νοσφισσαμένη.] Ita ex *Se-*
beri Indice restituit *Barnesius*; atque ita in
 omnibus legitur supra δ', 263. Rectè.
 Nam, uti et ipse annotat *Barnesius*, quod
 hîc habent *Vulgati* νοσφισαμένη secundam
 corripit:

Νοσφίσασ', οὐδὲ μοι ἴσταν.

Odys. λ', 424.

Et ver. 339. *hujus libri*:

Νοσφισαμένη ἐπὶ νῆος.

Vide ad Il. ε', 140.

Ver. 580. — καλόν.] Vide ad Il. β', 43.

Ver. 584. — τοῦτον ἄεθλον.] Vide supra
 ad ver. 576.

Πρὶν τούτους, τάδε τόξα ἐύχομαι ἀμφαφύωντας,
Νευρὴν τ' ἐντανύσαι, διοῖστέυσάι τε σιδήρῳ.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εἴ κ' ἐθέλοις μοι, ξεῖνε, παρήμενος ἐν μεγάροις
Τέρπειν, οὗ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη. 590
Ἄλλ' οὐ γὰρ πως ἔστιν αὐπνους ἔμμεναι αἰὲν
Ἀνθρώπους· ἐπὶ γὰρ τοι ἰκάστω μοῖραν ἔθηκαν
Ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Ἄλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼν, ὑπερώϊον εἰσαναβῶσα,
Λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἣ μοι στονόεσσα τέτυκται, 595
Αἰεὶ δάκρυς' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἔξ οὔ Ὀδυσσεύς
᾿Ωχετ' ἱποφόμενος πακοῦλιον ὥκ' ὀνομαστήν.
Ἔνθα κε λεξάμεν· σὺ δὲ λάξο τῶδ' ἐνὶ αἴκῳ,

" Quam isti, hunc arcum benè-politum contrectantes,
" Nervumque intenderint, jaculatique fuerint per ferrum."
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :
" Si velles mihi, hospes, assidens in aedibus
" Delectare, haud mihi somnus in palpebras funderetur.
" Sed nequaquam licet insomnes esse semper
" Homines ; in singulis enim sortem imposuerunt
" Immortales mortales super almam terram.
" Sed sanè ego, in coenaculum ubi-conscendero,
" Decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus est,
" Semper lachrymis meis foedatus, ex quo Ulysses
" Ivit visurus malum-Ilium, non nominandum.
" Illic cubuero ; tu verò cuba hâc in domo,

590

595

Ver. 586. — τῶν τόξων.] *Al.* πότι τόξων.
Ver. 590. — οὐ μοι ὕπνος.] *Al.* οὐ κί μιν ὕπνος. Quæ et probabilior videtur lectio.
Ver. 591. Ἄλλ' οὐ γὰρ πως.] *Barnesius* voculam γὰρ hoc in loco otiosam existimat. *Eustathius* autem, Ὅρα δὲ καὶ τὸν ὕπνον ἀρεξάμενος ἀπὸ τοῦ "γὰρ" συνθέμενος, ἀντίκειται εἰς τὸ "ἀλλά." (ver. 594.) Vide suprâ ad κ', 190.
Ibid. — οὐ γὰρ πως ἔστιν αὐπνους ἔμμεναι αἰὲν.]

Quod caret alternâ requie, durable non est.

Ovid. Heroid. Epist. IV. ver. 89.

Ver. 592. — ἐπὶ γὰρ τοι ἰκάστω μοῖραν ἔθηκαν Ἀθάνατοι.] *Μοῖραν* φησὶ τὴν κατ' ἑκάστην βίαν διανομήν. *Eustath.* Πᾶς ὁ βίος ἡμῶν εἰς ἀντικεινὰ καὶ συνουσίαν διήκῃται· καὶ διὰ τοῦτο οὐ μόνον ἡγήγησεν, ἀλλὰ καὶ ὕπνος ἐνέστη· οὐδὲ σόλαμος, ἀλλὰ καὶ ἐσθὴν οὐδὲ χιμῶν, ἀλλὰ καὶ ὑδία· &c. *Plutarch. de Liberis educandis.*

Ver. 593. — ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.] "Æ-

gyptio autem ac Syriæ Cilicisque et Asiæ ac Græciæ peculiares Zea, Olyra, Tiphæ; — propter quam [Zeam] Homerus "ζείδωρον ἄρουραν" dixit; non, ut aliqui arbitrantur, quoniam vitam donaret." *Plin. Natural. Hist. lib. XVIII. cap. 8.* Altero autem modo exponit *Hesychius*, notante *Dionysio, Gnomolog. Homeric.* ad hunc locum. Vide suprâ ad γ', 3.

Ver. 595. 598. Λέξομαι — λιξάμεν — λιξῶ.] Vide ad *Il. β', 515.*

Ver. 596. Αἰεὶ δάκρυς' ἐμοῖσι.] *Al.* ἄκαρπον αἰὲν ἱμοῖσι.

Ver. 597. — πακοῦλιον ὥκ' ὀνομαστήν.] Vide suprâ ad ver. 260. Cæterum *MS. à Tho. Bentleio* collatus habet *ἡμματαῖν*. Vide suprâ 260.

Ver. 598. — λιξῶ.] Τὸ δὲ λιξῶ προσηκτικῶς πᾶν καινὸς ἔχει γίνεσθαι δὲ ἀπὸ τοῦ λίγω, λιξῶ, οὐ ἀπαθεαμένους εἰς ἡσαντίαν, ἵσθαι αὐτοῦ παθητικὸν τὸ λιξομαι· οὐ παρατακτικῶς ἐλιξάμεν, τὸ τρεῖς λιξῶ, καὶ ἔξ αὐταῦ προσηκτικὸν τὸ λιξῶ. *Eustath.* Vide ad *Il. ε', 100. Al.* λιξαι, et λιξαι.

*Η χαμάδις στορέσας, ἥ τοι κατὰ δέμνια δύντων.

“Ὡς εἰποῦσ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,

600

Οὐκ οἶη· ἄμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι πίον ἄλλαι.

Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί,

Κλαῖεν ἔσσειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ἕπκον

Ἥδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

“ Vel humi ubi-straveris, vel tibi famuli cubilia ubi-deposuerint.”

Sic locuta conscendit coenacula splendida,

600

Non sola ; cum eâ scilicet et famulae iverunt aliae.

In coenaculum autem ubi-ascendisset cum famulis mulieribus,

Flebat deinde Ulyssem, charum maritum ; donec ei somnum

Dulcem palpebris immisit caesia-oculis Minerva.

Ver. 599. — χαμάδις.] Apud Eustathium, χαμάδι.

Ibid. — κατὰ δέμνια δύντων.] Apud Eustathium scribitur καταδύμνια. Minus rectè: Nam κατὰ δέμνια δύντων, ut rectè no-

tavit Barnesius, est δέμνια καταδύντων. Porro vocem δύντων (quæ apud Poetam hoc tantum in loco occurrit) Scholiastes exponit ἀποθιμίνων, δηλονότι τῶν Σιραπανῶν· Eustathius autem, δύντων καὶ δυνλίδος.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Υ΄.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Υ΄.

ΒΟΥΛΗΘΕΙΣ ἀνελῶν Ὀδυσσεὺς τὰς μιν γυναικὰς τοῖς μνηστῆρσι Διραπαινίδας, καὶ μεταγνοὺς, διὰ τῶν ἱγῆς πρὸς Εὐρυμαχοῖ καὶ Φιλοτίμοι διαλέγεται· ἐν ᾧ καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται ὁμιλία.

Ἐπιγραφαί.

Τὰ πρὸ τῆς μνηστροφορίας.

Ἄλλως.

ΐ, βρονταῖς Ζεὺς θάρσυν' Ὀδυσσία καὶ στήθ' Ἀχαιοῦς.

Αὐτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο διὸς Ὀδυσσεύς·
Καμμέν ἄδέψητον βοέην στόρεσ', αὐτὰρ ὕπερθε
Κώεα πόλλ' οἶων, τοὺς ἱερεύσκον Ἀχαιοί·
Εὐρυνόμῃ δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Κεῖτ' ἐγρηγορών· ταὶ δ' ἐκ μεγάρου γυναικες

5

At in vestibulo cubabat nobilis Ulysses :
Subter quidem crudam bubulam-pellem stravit ; at supernè
Pelles multas ovium, quas sacrificabant Achivi :
Eurynome verò deinde laenam injectit ad-somnum-composito.
Illic Ulysses procis mala meditans in animo,
Jacebat vigilans : mulieres verò ex domo

5

Ver. 1. — εὐνάζετα.] Ἐκαστῇ ἐνὴν παρ-
σιούσῃ. Schol.

Ver. 2. Καμμέν ἀδέψητον.] Καμμέν, uti
rectè notavit Barnesius, est κατὰ μίον· eodem
modo ac καδδὶ est κατὰ δὶ· καμμίsson, κατὰ
μίον· Il. λ', 172, &c. Vide et ad Il. π', 106.

Ver. 3. — ἱερεύσκον.] Al. ἱερεύσκον
Quod (ut opinor) eodem modo pronunti-
andum. Vide suprà ad ξ, 94. et ε', 181.

Ver. 5. — μνηστῆρσι κακὰ φρονέων.] Hinc
inscriptus hic Liber, Τὰ πρὸ τῆς μνηστροφο-
ρίας· notante Eustathio.

"Ἦσαν, αἱ μνηστῆρσιν ἑμισγέσκοντο πάρος περ,
 'Αλλήλῃσι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
 Τοῦ δ' ὀρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
 Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 10
 'Ἢ μεταίξας θάνατον τεύξειεν ἐκάστη,
 "Ἢ ἐτ' ἐῷ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
 "Υστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
 'Ὡς δὲ κύων ἀμαλῆσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
 "Ανδρ' ἀγνοήσας ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι· 15
 "Ὡς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα.
 Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μῦθον·
 Τέτλαθι δὴ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης,

Iverunt, quae cum-procis miscebantur antea scilicet,

Sibi-invicem risum et laetitiam praebentes.

Hujus autem commovebatur animus in pectoribus charis :

Multum verò deliberabat in mente et in animo,

10

An adortus mortem pararet unicuique,

An adhuc sineret cum procis superbis misceri

Extremò et ultimò : cor autem ei intùs latrabat.

Sicut verò canis tenellos circum catulos iens,

Viro ignoto latrat, ardetque pugnare :

15

Sic utique hujus intùs latrabat cor aegrè-ferentis mala opera.

Pectore autem percusso, cor increpuit sermone :

" Tolera jam, cor ; et pejus aliud aliquando toleràsti

Ver. 7. — ἑμισγέσκοντο.] Vide ad II. 4, 37. et β', 221.

Ibid. — πάρος περ.] *Al.* πάρος γι.

Ver. 8. — γέλωτα καὶ.] Exemplaria nonnulla, teste Eustathio, legunt, γέλω τι καὶ. MS. à Tho. Benileio collatus, γέλων τι καὶ. Ut suprâ 4', 349.

— γέλων δ' ἱσάριον ἱστιεύει.

Ver. 10. Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα.]

Atque animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc ;

In partesque rapit varias, perque omnia versat.

Æn. IV, 285.

Ibid. — μερμήριζε.] *Al.* μερμήριζε.

Ver. 14. — ἀμαλῆσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα.] Τὸν περὶ τῶν τίκτων φίλον ὡς διύτιον προσλαβῶσα θυμὸν. Plutarch. de Amore Proliis.

Ver. 15. — ὑλάει, μέμονέν τι.] Vide ad II. 4, 37. et 1', 736.

Ver. 16. "Ὡς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει.]

— stat pectore demens

Luctus, et admoto latrant præcordia tactu.

Statius, Sylvarum, lib. II. i. 12.

Porro MS. à Tho. Benileio collatus hic legit "Ὡς ἄρα τοῦ" atque ita habet Eustathii Editio Basileensis. Quæ si vera sit lectio, pronuntiandum erit "Ὡς ἄρα τοῦτον ὑλάκτει, &c.

Ibid. — ἀγαιομένου.] "Αγαν θανατόζοντος, ἢ χαλσιπαίνοντος. Schol. Eustathius et ἀγαιομένου scribe testatur ; quo modo et legitur apud Etymolog. Magn. notante Barnesio.

Ver. 17. — κραδίην ἠνίπαπε μῦθον Τέτλαθι δὴ, κραδίη.] Καὶ ἰν ἔλλοις δι ποίη ["Ὀμηροῖ] τὸν λογιζμὸν τῷ θυμῷ παρασπύοντα, καὶ ὅσας ἀρχοντα τῇ ὑποταγμένη κελύοντα, " Τέτλαθι δὴ, κραδίη &c." Καὶ πολλάκις μὲν τῷ λογιζμῷ πιδίσκει τὸ θυμούμενον, ὡς ἰν τοῦτοῖς, (ver. 22. 23.) " "Ὡς ἴφαι" — Τῷ δ' " αὐτ' ἰν πύργῳ, &c." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 15. Porro laudat hunc locum Plato, de Republ. lib. III. " Ἄλλ' ἵππου τινὲς κακουργία πρὸς ἅπαντα καὶ λέγονται καὶ πράττονται ὑπὸ ἰλλογίμων ἀνδρῶν, διατίον τι καὶ ἀκουστίον. Οἷον καὶ τὸ " Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε, &c." Vide et eundem in Phædone, ubi hunc locum adducit : item Ælian. de Animal. lib. V. cap 54. sub fine.

Ver. 18. — καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης.]

— Fortem hoc animum tolerare jubebo :

Et quondam majora tuli —.

Horat. Serm. lib. II. Sat. v. ver. 20.

Perfer et obdura ; multò graviora tulisti.

Ovid. Trist. lib. V. Eleg. xi. 7.

Vide suprâ ad 4, 222.

"Ηματι τῷ, ὅτε τοι μένος ἄσχιτος ἦσθι Κύκλωψ
 'Ιφίβιμος ἐτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις 20
 'Εξάγαγ' ἐξ ἄντροιο, οἴόμενον θανέσθαι.

"Ὡς ἔφατ', ἐν στήθεσσι παθαπτόμενος φίλον ἦτορ·
 Τῷ δὲ μάλ' ἐν κείσῃ κραδίη μένε πατληνῆα
 Νωλεμέως· ἀτὰρ αὐτὸς ἐλίσσεται ἔνθα καὶ ἔνθα.
 'Ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνῆρ, πολίος πυρὸς αἰθομένοιο, 25

" Die illo, quandò tibi robore invictus comedebat Cyclops

" Fortes socios; tu verò sustinebas, donec te solertia 20

" Eduxit ex antro, oīm-putares se moriturum."

Sic dixit, in pectoribus increpans charum cor:

Ei autem penitùs in retinaculo cor manebat tolerans

Continentar: at ipseolvebatur huc et illuc.

Sicut autem quandò ventrem vir, multo igne ardenti, 25

Ver. 19. — ὅτε τοι μένος ἄσχιτος ἦσθι Κύκλωψ 'Ιφίβιμος ἐτάρους.] Οἰκιστοὺς μὲν αὖτε τοὺς φλόγας· ἴφη (suprà μ', 258.) τὸ κατὰ τοὺς ἰστίους, [fortè ἰταίρους,] ὅτι αὐτοὺς ἡ Σκύλλα ἤρπασε· τὸ δὲ κατὰ λαιοτεργίους, οὐ μόνον εἰσπύσσει, ἀλλὰ καὶ χρίσει. 'Επιλίχεται δ' Ἰσαῦθα ὁ Παντῆς τὸ κατὰ τὴν Κύκλωπα, διότι Σκύλλα μὲν καὶ λαιοτεργίους ἀσχατοὺς ἔσται ἄντα, κατὰ δὲ τοῦ Κύκλωπος ἰσχυρῶς ἀμυνεῖ Ὀδυσσεύς, σλῆμων φανὶς ὡς ἴσθι καίριον. Eustath.

Ibid. — ὅτε τοι.] Apud Eustathium, et in contextu et in commentario, ὅτι μοι. Atque ita legit MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 21. — οἴμενον θανέσθαι.] Scribi potuit δαίμονα sed et οἴμενον, ferri potest. Quippè cum cor suum alloqui dicitur Ulysses, seipsum alloqui intelligitur. Uti notat. vnt Barnesius.

Ver. 22. — παθαπτόμενος φίλον ἦτορ.] Καταπύλλων, τὴν ἀνέστησαν πεινῶντος ὡς τὴν ψυχῆν, ὥστε αἰσθῆναι τὰ λογίματα. Schol.

Ver. 23. Τῷ δὲ μάλ' ἐν κείσῃ κραδίη μένε πατληνῆα.] Ὅστω τὸ στήμα μιστὸν ἢ αὐτοῦ παρ-
 σχυλῶν ἰσχυρῶς· καὶ πάντα ἔχων ὁ λόγος ὑπὸ τῇ καὶ ὑποχρίσει, προσέειπεν τοῖς ἄρμασι μὴ παρῆναι, τῇ γλῶττι, μὴ φέλλεσθαι, τῇ καρδίᾳ μὴ τρέμειν μὴ ὑλασθῆναι. "Τῷ δ' αὖτε ἐν κείσῃ κραδίη μένε πατληνῆα"· μένει τῶν ἀλόγων, κινημάτων δυνάμεως, τοῦ λογισμοῦ, καὶ τὸ πνῦμα καὶ τὰ αἶμα περιμήκων πατάσσοντα αὐτοῦ καὶ χυγόντες. Rustowich, de Garrulitate. Ubi in transcurso notandum, pro Τῷ δὲ μάλ', legissa hic Plutarchum, τῷ δ' αὖτε. Quo modo legitur et apud Dionys. Halicarn. loco ad ver. 17. suprà citato. Porro hic apud eundem Plutarchum: "Ἐχοντι κατὰ χάριν ἐν τῇ Ὀμηρικῇ ποίει μένεται τὸν θυμὸν. De Irâ cohibendâ, haud longè ab initio. Et apud Synesum de Calvis. (citante Gatakero ad Antonin. lib. III. § 6i.) "Τάρασε ἐν ποίει, "φασὶ τὴν καρδίαν."
 Ibid. — ἐν ποίει.] Ἀντὶ τοῦ κατὰ χάριν

ὡς τοι ἦν ἐν ποίει, ἀλλ' ἐν θαμνοῦ ἔμενον ἢ ἐν οἷς ὑπὸ τῶν αἰσθημάτων, ὥς εἰς ἡμέλει αὐτοῦ. Schol. à Barnesio ex MS. emendata. Eustathius vocem ποίει interpretatur ποίει. Quam explicationem rejiciens vir eruditus Tho. Gatakeros, ipse exponit αἰσθημάτων, sunt oculoheralia "Tales nampe" (inquit): "vult animi status, qualis de-
 "scribitur apud Plut. de virt. moral. nescio
 "quis verbis, hisce —:

" ἦτοι
 "Ναῦς, ἥτις ἐν μὲν γῆς ἀνέστησεν [ἀν-
 "στήσεται] βροχίας,
 "Πνῖδ' ἐν ποί, ἡμὲν δ' ἐν καρδίᾳ τὰ κρίματα."

Annotat. in Aristophanum, lib. III. § 6. Vide suprà ad ver. 17. et 23. Apud Horatium vox alibi non occupat.

Ibid. — ἐν ποίει.] Ἄντὶ τῶν αἰσθημάτων.

Ver. 25. 'Ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνῆρ, ἔφατ'.] Spon-
 danus hâc comparatione cogitationem in U-
 lysses volubilitatem exprimi arbitratur. Dna.
 Dacier aliam accipiendi rationem affert:
 "Ce Poète (inquit) compare Ulysses, qui
 "se tourne çà et là dans son lit, brûlant
 "d'impatience de se saupuler du sang des
 "Amants de Penelope, à un homme affa-
 "mé qui se tourmente. et qui s'agite pour
 "faire cuire sur un grand feu le ventre d'un
 "animal, dont il brûle de se rassasier."
 Poeta autem, ut opinor, hâc similitudine
 nihil aliud quàm crebras corporis volutatio-
 nes depingere voluit. Porro fuerunt qui
 hanc similitudinem vilem Poëtâque omnino
 indignam arguerint: Eustathius autem in
 commentario ad: Iliad. v', 5. "Ἐν δ' Ὀδυσσεῖ
 (inquit) συμπαρῆναι ἄλλως [ὁ Παντῆς], ὅτι
 τοῦ παρῆναι Ὀδυσσεὺς πατασσομένην τῇ ἐκείνῃ,
 αὐτοῦ ἀπαικόμενα ἰσχυρῶς γαστρίᾳ κινεῖται γίνου-
 σαν ἔλας, γὰρ ὁ Παντῆς ἀμυνεῖται ἰσχυρῶς, καὶ
 παρῆναι τοῖς καρδίᾳ τῇ μεγάλῃ ἐκείνῃ,
 τὰς τὴν σμικρότητας. Vide suprà ad σ', 1.

Ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος, ἔνθα καὶ ἔνθα
Αἰόλλει, μάλα δ' ὥκα λισαίεται ὀπτηθῆναι·

Ὡς ἄρ' ὄγ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσεται, μερμηρίζων,

Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει,

Μοῦνος ἐὼν πολέσιν· σχεδόνθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,

30

Οὐρανόνθεν καταβῆσα· δέμας δ' ἦϊκτο χυναίη·

Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·

Τίπτε αὐτ' ἐγρήσσεις, πάντων πέρι κάμμορος φασγάν·

Οἶκος μὲν τοι ὄδ' ἐστί, γυνὴ δέ τοι ἡδ' ἐνὶ οἴκῳ,

Καὶ παῖς, οἷόν ποῦ τις ἐέλδεται ἔμμεναι υἷα.

35

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ναὶ δὴ ταυτὰ γε πάντα, θεῶ, κατὰ μοῖραν ἔειπες·

Ἀλλὰ τί μοι τόδε θυμός ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,

Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω

Μοῦνος ἐών· οἱ δ' αἶεν ἀολλῆες ἔνδον ἔασι.

40

Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζων ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω,

Εἵπερ γὰρ κτείναιμι, Δίος τε σίθεν τε ἐκπῆτι,

Plenum pinguedineque et sanguine, huc et illuc
Variè-versat : valdè verò citò cupit assatum esse :
Sic utique ille huc et illuc volvebatur, deliberans,
Quomodò demùm procis impudentibus manus inferret,
Solut cum-esset, multis : prope verò ipsum venit Minerva,
Coelitis delapsa : corpore autem assimilata erat mulieri :
Stetit verò deinde super caput, et ipsum sermone allocuta est :

30

“ Cur demùm vigilas, omnes supra infelix viros ?

“ Domus quidem tibi haec est, uxor autem tibi haec in domo,

“ Et filius, qualem aliquis cuperet esse filium.”

35

Hanc autem respondens allocutus est, solers Ulysses :

“ Certè jam haec omnia, dea, compositè dixisti ;

“ Sed nonnihil mihi hoc animus in mente cogitat,

“ Quomodò demùm procis impudentibus manus inferam,

40

“ Solus cum-sim ; hi autem semper frequentes intus sunt.

“ Insuper autem et hoc majus in mente cogito ;

“ Siquidem enim interficerem, Jovisque tuoque voluntate,

Ver. 26. Ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος.]
Apud Porphyrium, Quasi. Homeric. 3. le-
gitur Ἐμπλείων. Ut suprà ε', 45.

..... κνίσσης τε καὶ αἵματος ἱμαλίσσαντες.

Ver. 27. Αἰόλλει.] Ἀλλοῖ — τὸ εἰλεῖν καὶ
συναχῆς ἐστὶν. Porphyr. Quasi. Homeric. 3.
Ubi pro Αἰόλλει legitur Αἰόλλει. ut et in MS.
à Tho. Bentleio collato.

Ver. 28. — ἄρ'.] Ut dictum est — :

suprà ver. 24.

Ibid. — μερμηρίζων.] Vide suprà ad
ver. 10.

Ver. 29. — ἰφάνει.] Ἀ. ἰφάνη.

Ver. 30. — ἐχιδόνη δ' αἱ ἦλθεν Ἀθήνη.]
Vide suprà ad ε', 166, et ad II. ε', 194.

Ver. 31, 32. Οὐρανόνθεν καταβῆσα — Στῆ
δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς.]

Devolat, et supra caput astitit —

ÆN. IV, 702.

Ver. 34. — μιν τοι.] Ἀ. μιν σός.

Ver. 37. — ἱππας.] Ἀ. ἱππας. Ut alibi
sæpè.

Ver. 41. Πρὸς δ' ἔτι.] Ἀ. Πρὸς δὲ τι.

Ver. 42. — Δίος τε σίθεν τε ἐκπῆτι.] Sponda-
nus apud Didymum legi annotat, Δίος τε σί-
θεν ε' ἀίπην· quam et potiorè lectionem
existimat vir eruditus : “ Hoc enim,” inquit,
“ verebatur Ulysses, nè hoc negotium Ju-
“ piter et Minerva [non] probarent, quòd
“ fortassè eos cæde hominum minimè de-

Πῇ κεν ὑπεκπροφύγοιμι; τὸ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Σχέτλιε, καὶ μὲν τίς τε χερσίονι πείθεθ' ἑταίρα, 45

"Ὅσπερ Διηγός τ' ἐστὶ, καὶ οὐ τόσα μῆδεα οἶδεν·

Αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, διαμπερές ἦ σε φυλάσσω

Ἐν πάντεσσι πόνοις· ἐρέω δέ τοι ἐξαναφανδόν·

Εἴπερ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων

Ναῖι περισταῖεν, κτεῖναι μεμαῶτες ἄρῃ, 50

Καὶ κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.

Ἄλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπνος· ἀνὴρ καὶ τὸ φυλάσσειν

Πάννυχον ἐγρήσσοντα· κακῶν δ' ὕπο δύσαι ἤδη.

"Ὡς φάτο· καὶ ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν·

"Quod subterfugerem? hoc te considerare jubeo."

Hunc autem rursus allocuta est dea caesia-oculis Minerva;

"Miser, et quidem aliquis etiam pejori credit socio, 45

"Qui scilicet mortalisque est, et non tot consilia novit:

"At ego dea sum, perpetuò quae te custodio

"In omnibus laboribus; dicam autem tibi apertè:

"Siquidem quinquaginta agmina articulatè-loquentium hominum

"Nos circumstarent, interficere cupientia ferro, 50

"Etiam horum abigeres boves et pingues oves.

"Sed capiat te et somnus: molestum est etiam excubare

"Totà-nocte vigilantem; è malis verò emerges jam nunc."

Sic dixit; et ei somnum palpebris infudit:

"lectari intelligeret." Et paulò superiùs;

"Incipit eà de re cogitare, ne quid incon-

sultis et invitis Diis facere videatur."

Sed hoc cum reliquà sententià minùs congruit. Vide et infrà ψ', 117. 122. ubi de eadem re deliberandum monet Ulysses.

Ver. 43. — τὸ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα.]

Vulgati habent τὸ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα. Barnesius autem edidit τὸ σὲ quæ et potior videtur lectio. Non quòd "τὸ ἄνωγα" (uti

hic commentus est vir eruditus) "non so-

lum κελύω, verùm et ἰκετιύω significet;"

id quod apud Poetam, ut opinor, nusquam fit: sed quòd alibi apud Poëtam occurrit phrasis similis:

— σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.

Odyss. ε', 269. α', 312.

— τὰδὲ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα. ε', 279.

— τῷ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα. ψ'. 122.

MS. autem à Tho. Bentleio collatus, et Eustathii editio Basilensis τὰ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα legunt.

Ver. 46. — Διηγός τ' ἐστὶ.] Apud Eustathium in commentario, itemque in MS. à Tho. Bentleio collato legitur Διηγός ἐστι, omissà voculà τι. Quod et ferri potest. Vide ad Il. ε', 51.

Ver. 47. — διαμπερές ἦ σε φυλάσσω Ἐν πάσι τοις πόνοις.] Ita suprâ ν', 300.

Παλλάδ' Ἀθηναίην κόρην Διὸς, ἥτις τοι αἰὶ
Ἐν πάντεσσι πόνοις περισταταὶ ἤδη φυλάσσω.

Et Iliad. α', 218.

— αἰγύχαιο Διὸς τέκος, ἥτις μοι αἰὶ

Ἐν πάντεσσι πόνοις περισταταὶ —.

Ver. 48. — πόνους· ἰρίω.] *Al.* πόνους· ἰρίω. Ut pronuntietur videlicet ἰρίω.

Ver. 49. — λόχοι.] Τῶν πολέμιων συστάματα. Schol.

Ver. 50. — ἄρῃ.] Ἀρῆς νῦν ὁ οἶδρος. Schol.

Ver. 52. — ἀνίη.] Vide ad Il. ε', 24.

Ver. 53. — κακῶν δ' ὕπο δύσαι ἤδη.] Κάκων δ' ὑποδύσαι. Schol. Ubi Barnesius Sensum omninò postulare existimat, ut legatur Κακώσις ὑποδύσαι. "Jam nunc enim," inquit, "finem malorum illi adesse spondet Minerva." Eandem interpretationem in versione sequuntur Editiones plurimæ. Atque hoc sensu occurrit vox ὑποδύσαι suprâ ζ', 127.

— Ὡς ἰπῶν, θάμνιν ὑπιδύσεις —.

Eustathius autem alteram interpretationem secutus videtur.

Ibid. — ὕπο δύσαι.] *Al.* ὑποδύσαι et ἀποδύσαι. Vide ad Il. ε', 109.

Αὐτὴ δ' ἄψ ἔς Ὀλυμπον ἀφίκετο διὰ θεάων, 55
 Εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
 Λυσιμελής· ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κέδν' εἰδυῖα·
 Κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο ὃν κατὰ θυμόν,
 Ἀρτέμιδι πρῶτιστον ἐπέυξατο διὰ γυναικῶν. 60
 Ἄρτεμι, πότνια θεᾷ, θύγατερ Διός, αἴθε μοι ἦδη
 Ἴον ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμόν ἔλοιο
 Αὐτίκα νῦν· ἣ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
 Οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἡερόεντα κέλευθα,
 Ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψορρόου Ὀκeanοῖο. 65
 Ὡς δ' ὅτε Πανδαρίου κούρας ἀνέλοντο θύελλαι·
 Τῇσι τοκῆας μὲν φθίσαν θεοί· αἱ δὲ λίποντο
 Ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δι' Ἀφροδίτη

Ipsa autem retrò in Olympum abiit nobilissima dearum, 55
 Quandò hunc somnus capiebat solvens curas animi,
 Membrorum-relaxator : uxor verò experrecta est honesta sciens ;
 Flebatque proindè in lectis sedens mollibus.
 At postquam flens satiasset-se suo in animo,
 Dianae primùm supplicavit praestantissima mulierum : 60
 “ Diana, veneranda dea, filia Jovis, utinam mihi jam
 “ Sagittà pectoribus immissà animum eximeres
 “ Statim nunc ; vel postea me raptam procella
 “ Iverit portans per aëreas vias,
 “ Fluentisque injiciat refluui Oceani. 65
 “ Sicut autem quandò Pandari filias sustulerunt procellae ;
 “ Quibus parentes quidem perdiderunt dii ; ipsae autem relictæ sunt
 “ Orbæ in aedibus ; curavit verò diva Venus

Ver. 55. Αὐτὴ δ' ἄψ.] *Al.* Αὐτὴ δ' αὐτ'.

Ver. 61. — αἴθε μοι ἦδη Ἴον ἐνὶ στήθεσσι.]
Vide suprâ ad 6, 409.

Ver. 63. — Ἰσιτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
Οἴχοιτο προφέρουσα, &c.] Similiter *Helena*,
Iliad. ζ', 345, 346.

“ Ὡς μ' ὄψιλ'.

Οἴχεται προφέρουσα κατὰ ἀνέμοιο θύελλα
Εἰς ἔρος, ἣ εἰς κύμα πολυφλοίστοιο θαλάσσης,
“ Ἐνθα μὲν κύμα ἀπώρετο —.

Ver. 64. — ἡερόεντα κέλευθα.] Τὸν αἶρα,
ἢ τὸν ἄδην. *Schol.*

Ver. 65. Ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψορρόου Ὀκ-
eanοῖο.] Quoniam *Ulysses* inferos visurus
extremum Oceani adisse dicitur suprâ λ',
13. ideo hic per προχοῇς Ὀκeanοῖο, “ locum
“ ubi antiquitas inferos collocavit” intelligit
Spondanus. Rationibus, ut opinor, haud
satis idoneis. *Scholias*tes exponit simpliciter,
Τοῖς μέγασιν.

Ibid. — ἀψορρόου Ὀκeanοῖο.] Τοῦ κύματος
περισσεύοντος τὴν γῆν, καὶ ἄψ πάλιν ἐπὶ τὰ
αὐτὰ ἀφικνουμένη. *Schol.* Τινὲς δὲ ἀψορρόον
φασὶ τὸν ταχὺ ρέοντα, ὡς οἱον αἰψόρροον. *Eu-*
stath.

Ver. 66. Ὡς δ' ὅτε Πανδαρίου κούρας.] Παν-
δαρίως ὁ Μίροπος καὶ τύμφης Ὀρείας καί, Μι-
λήσιος τὸ γένος, γῆρας Ἀρμαθίων τὴν Ἀμφι-
δάμαντος, ἰσχυρὴ παιδὸς τριῶν, Ἀπόδονα, καὶ
Κλειθήραν, καὶ Μιρόπην· αἱ τρεῖς οὖν Ἀφροδίτῃ
καὶ Ἀθηνᾷ καὶ Ἥρᾳ. Πανδαρίως δὲ παραγινώμι-
νος εἰς Κρήτην, κλίσσεται τὸν τοῦ Διὸς κύμα — ὃ δὲ
Ζεὺς αὐτὸν — κτείνει ἐν τῇ γυναικί· ταῖς δὲ
θύγατραῖς αὐτοῦ, τὰς Ἀρπυίας ἰφορμαῖ· αἱ δὲ
ἀνιλόμιναι Ἐρινύσι αὐτὰς διδόναι δουλεύειν· οὐ
μὴν ἀλλὰ καὶ νόστον αὐταῖς ἐμβάλλει Ζεὺς· κα-
λεῖται δὲ αὐτὴν κύμα. *Schol.* Vide et *Pausa-*
niam, lib. X. cap. 30. ubi hanc historiam ex
Homero refert : item suprâ ad ε', 518.

Ibid. — Πανδαρίων.] *Barnesius* edidit
Πανδαρίων.

Τυρῶ, καὶ μέλιτι γλυκερῶ, καὶ ἥδι' οἶνῳ·
 "Ἥρη δ' αὐτῇσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν 70
 Εἶδος καὶ πινυτήν, μῆκος δ' ἔπαρ' Ἀρτεμις ἀγνή,
 Ἔργα δ' Ἀθηναίῃ δέδωκε κλυτὰ ἔργαζεσθαι.
 Εὖτ' Ἀφροδίτῃ διὰ προσέειπε μακρὸν Ὀλυμπον,
 Κούρῃσ' αἰτήσουςα τέλος θνητοῖο γάμοιο,
 Ἐς Δία τερπικέραυνον· (ὁ γὰρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα, 75
 Μοῖραν τ' ἀμμορίην τε καταβηθητῶν ἀνθρώπων·)
 Τόφρα δὲ τὰς κόρας Ἀρπυιαὶ ἀνηρείψαντο,
 Καί ῥ' ἔδοσαν στυγερεῖσιν Ἐρινύσιν ἀμφιπολεύειν·
 "Ὡς ἔμ' αἰστάσειαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 Ἥε μ' εὐπλόκιμος βάλοι' Ἀρτεμις, ὅφρ' Ὀδυσῆα 80
 Οσσομένη, καὶ γαῖαν ὑπὸ στυγερὴν ἀφικόμεην,

- " Caseo, et melle dulci, et suavi vino :
 " Juno autem ipsis prae omnibus dedit mulieribus 70
 " Speciem et prudentiam ; proceritatem verò praebuit Diana casta,
 " Opera autem Minerva docuit inclyta operari.
 " Quando Venus diva adiit magnum Olympum,
 " Puellis petitura perfectionem florum nuptiarum,
 " Ad Jovem gaudentem-fulmine ; (ille etenim benè novit omnia, 75
 " Fortunamque infortuniumque mortalium hominum :)
 " Interea utique puellas Harpyae abripuerunt,
 " Et dederunt odiosis Erinibus ut-servirent :
 " Sic me deleant Olympias domos habentes,
 " Vel me comas-pulchra percutiat Diana ; ut Ulyssem 80
 " Ob-oculos-habens, etiam terram odiosam subeam,

Ver. 69. Τυρῶ, καὶ μέλιτι γλυκερῶ, καὶ ἥδι' οἶνῳ.] Τρυφῆς ἰστίη — ἡδυαμία. Eustath.

Οὐδὲ τυρὸς τίσις καὶ ἀπὸ γλυκερῶ γάλακτος,
 Οὐδ' ἔχρησεν πολέτωρα, τὸ καὶ μάλας παύειν αἰ.
 Batrachomyomach. ver. 38.

Ῥυῖ δὲ γάλακτι πόδιν,
 Ῥυῖ δ' οἶνον, ρυῖ δὲ μέλισσ' αἰ.
 Νίσσαρι. — Euripid. Bacch. ver. 142.

— τυρέοντα μέλιαν λιουκῶ γάλακτος.
 Theocrit. Idyll. I, 58.

Ubi Casaubonus (notante Barnesio) vocem τυρέοντα non "Cascum," sed "Placentiam," vertendam contendit.

Ver. 71. — μῆκος δ' ἔπαρ' Ἀρτεμις ἀγνή.] Κουροτρόφος γὰρ ἡ Ζεὺς, ἡμίς τῃ ἀδελφῇ Ἀπόλλωνι. Schol. à Barnesio ex MS. emendata. Καὶ γὰρ τὸ δίδων, τὴν τι σωτηρίας καὶ τὸν θάνατον τῶν μὲν ἀνδρῶν τῇ Ἀπόλλωνι, τῶν δὲ γυναικῶν τῇ Ἀρτέμιδι, τοῖσι τῇ ἡλίου καὶ τῇ σελήνης ἀναστήσει, τοῖσι μὲν αὐτοῖς ποιεῖν διὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων βολήν—Διὰ ταῦτα γὰρ φησὶ τὸν μὲν Τηλέμαχον ἐπαινεῖν οἶσαι "Ἀπίλ-
 " λωνί γι ἱστίη" τὰς δὲ Πανδάρου κόρας ὑπὸ Ἀρτέμιδος πύξασθαι. Dionys. Halicarn.

τινὲς τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 28. Vide supra ad τ', 86.

Ver. 72. — δίδωσι.] Postulat Temporum ratio ut hæc vox sit, non ex Præterito δίδωσι, sed ex Aoristo δίδωσι. Conjunctum enim est cum præcedentibus, κίρμις, δῶκε, ἱστίη. Rectèque proinde exponit Eustathius ἰδίδω-
 ζι, non δίδωσι. Vide supra ad 9', 448. et ad II. α', 37.

Ver. 74. — θάλασσα.] Ἀλ. γλυκεροῖα.

Ver. 75. — ὁ γὰρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα, Μοῖ-
 ράν τ' ἀμμορίην τι.] Ἀλ. Μοῖραν καμμορίην τι.

Οὐδ' ἐπὶ φημι δίδων ἀπὸ δίδωμι.

Οὐδ' ἐπὶ φημι δίδων ἀπὸ δίδωμι.
 Euripid. Heraclid. ver. 608.

Ver. 80. Ἥε μ' εὐπλόκιμος.] Ἀλ. Ἥ ἔμ' εὐπλόκιμος.

Ibid. — ὅφρ' Ὀδυσῆα Ὀσσομένη, καὶ γαῖαν ὑπὸ.] Τοῦτοῖσιν ἰνα θάνατον ἔχουσά μήμην ὑπὸ ἀρίστου ἀνδρὸς ἰγγιγγραμμένον καὶ ἀνιζόμενον εἰς ψυχὴν. Eustath. Ita supra Odys. α', 115.

Ὀσσομένης πατιζέ ἰσθλὸν ἰσι φρεσίν—.

Vide Porphyry. Quæst. Homeric. 16. Barnesius, versiones vulgatas secutus, vocem Ὀσσομένης minùs rectè reddit, "Visura."

Μηδὲ τι χεῖρονος ἀνδρὸς εὐφραίνομαι νόημα.

Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακὸν, ὅπποτε κέν τις

Ἥματα μὲν κλαίῃ πυκνῶς ἀπαχήμενος ἦτορ,

Νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν (ὁ γὰρ τ' ἐπέλησεν ἀπάντων 85

Ἑσθλῶν ἢ δὲ κακῶν, ἐπεὶ ἄρ' βλέφαρ' ἀμφικαλύψῃ·)

Αὐτὰρ ἐροὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσσειεν κακὰ δαίμων.

Τῇδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἴπελος αὐτῶ,

Τοῖος ἰὼν, οἷος ἦεν ἄμα στρατῶ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ

Χαῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάρμην ὄναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἦδη. 90

Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν Ἥως.

“ Neque omnino pejoris viri laetificem mentem.

“ Sed hoc quidem et tolerabile habet malum, quando aliquis

“ Dies quidem flet, frequentèr dolens corde;

“ Noctes verò somnus eum habet: (hic etenim oblivisci-facit omnium 85

“ Bonorum et malorum, postquam palpebras obtexerit:)

“ At mihi et insomnia immittere solet mala deus.

“ Hâc enim rursus mihi nocte accubuit similis ipsâ,

“ Talis existens, qualis ivit cum exercitu; at meum cor

“ Gaudebat, quoniam non putabam somnium esse, sed visionem veram jam.” 90

Sic dixit: statim verò aureo-solio venit Aurora.

Ver. 82. Μηδὲ τι.] *Al.* Μηδ' ἴτι.

Ver. 83. — ἔχῃ.] *Al.* ἔχῃ.

Ver. 85. — ὁ γὰρ τ' ἐπέλησεν ἀπάντων
Ἑσθλῶν ἢ δὲ κακῶν.] Vide infra ad ψ', 342.

— tuque, ô domitor

Somme laborum, [*Al.* malorum], requies
animi. *Seneca, Herc. Furens*, v. 1065.

— requies, medicinaque publica curæ,

Somnus

Ovid. ex Pont. lib. I. Epist. ii. 43.

Hinc et apud *Virgilium*:

— Lethæo — somno,

Georg. I. 78.

Porrò *Barnesius* hic ex Editionum veterum nonnullis pro ἀπάντων edidit ἀπαντας. Quam lectionem sensum postulare existimat: “Sensus,” inquit, “Somnus omnes alios oblivisci facit bonorum atque malorum; me non item.” Sed constructionem minus rectè cepisse videtur vir eruditus. Sententiæ enim membra opposita non sunt hoc “ὁ γὰρ τ' ἐπέλησεν, &c.” et sequens “Αὐτὰρ ἐροὶ καὶ ὀνείρατ', &c.” ver. 87. sed præcedens, “Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν, &c.” ver. 83. et illud “Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ', &c.” hoc autem “ὁ γὰρ τ' ἐπέλησεν ἀπάντων Ἑσθλῶν” parenthesi includendum est. Atque ad hanc sententiam rectius et venustius dicitur ἀπάντων quàm ἀπαντας.

Ver. 86. — ἀμφικαλύψῃ.] Apud *Eustathium* et in contextu et in commentario, ἀμφικαλύψῃ.

Ver. 87. Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσσειεν κακὰ δαίμων.] Similiter *Ovidius*;

Somnia me terrent veros imitantia casus;
Et vigilant sensus in mea damna mei.

Ex Pont. lib. I. Epist. ii. 45.

Et *Seneca*, de *Hercule*:

En, fuscus humi sæva feroci

Corde volutat somnia, &c.

Herc. Furens, 1082.

Ita et *Plautus* in *Rudente*;

Miris modis Dii ludos faciunt hominibus,
Mirisque exemplis somnia in somnis dant.

Nè dormientes quidem sinunt quiescere.

Rud. ver. 584.

Quorum versuum priores duo repetuntur in ejusdem *Mercatore*, ver. 221. 222.

Ver. 88. — ἰκέλος.] Apud *Eustathium*, ἰκέλος. Malè: Nam ἰκέλος primam corripit.

Ver. 89. Τοῖος ἰὼν, οἷος ἦεν.] Vox οἷος priorem corripere videtur propter sequentem vocalem. Ita *Iliad. i', 275.*

Οἷδ' ἀρετὴν οἷος ἴσσι —.

Et *Odyss. i', 312.*

Τοῖος ἰὼν οἷος ἴσσι —.

Et infra ver. 379. *Augus libris*, in voce ἰμῶσι.

Ἑμῶσιον, οὐδὲ βίης —.

Vide ad *Il. i', 103. et i', 24.*

Ibid. — ἦεν.] *Towsoni* ἦεν. ἦτοι ἀσχυ.

Eustath. *Ibid.* — αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ.] *Al.* ἀλλ' ἐμὸν κῆρ.

Ver. 90. — ὕπαρ.] Vide supra ad ε', 547.

Τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὅπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 Μερμήριζε δ' ἔπειτα, δόκησε δέ οἱ κατὰ θυμὸν
 "Ἦδη γινώσκουσα παρυστάμεναι κεφαλῇφι.
 Χλαῖναν μὲν συνελών καὶ κάεα, τοῖσιν ἔνευden, 95
 Ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου· ἐκ δὲ βοείην
 Θῆκε δύραζε φέρον· Διὶ δ' εὐχετο, χεῖρας ἀνασχών·
 Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὕγρην
 "Ἦγετ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπεὶ μ' ἐκακώσατε λήην,
 Φῆμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων 100
 "Ἐνδοθεν· ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω.
 "Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεὺς·
 Αὐτίκα δ' ἐξρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου
 Ὑψόθεν ἐκ νεφέων· γῆθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
 Φῆμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ πρόεηκεν ἀλετρεῖς 105
 Πηλησίον, ἐνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἶατο ποιμένι λαῶν.
 Τῇσι δὲ δῶδεκα πᾶσαι ἐπερρώοντο γυναῖκες,

Illius autem flentis vocem audiebat nobilis Ulysses ;
 Cogitabatque deindè ; visa autem est ei in animo
 Jam ipsum cognoscens astare capiti.
 Vestem quidem ubi-collegerat et pelles, in quibus cubabat, 95
 In domum deposuit in sellâ : extrâ verò bubulam-pellem
 Posuit forâs ferens : Jovi autem supplicabat, manibus sublatis :
 " Jupiter pater, si me volentes super siccumque et humidum
 " Duxistis meam in terram, postquam me malis-affecistis valdè,
 " Omen aliquis mihi dicat vigilantium hominum 100
 " Intûs ; extrâ autem Jovis portentum aliud ostendatur."
 Sic dixit precans : eum verò audivit providus Jupiter ;
 Statimque tonuit à splendido Olympo
 Ab-alto è nubibus : gavisus est autem nobilis Ulysses :
 Omen verò è domo mulier præmisit molitrix 105
 Propè, ubi utique ei molae erant pastori populorum.
 His autem duodecim omnes sedulò-incumbabant mulieres,

Ver. 97. — Διὶ δ' εὐχετο, χεῖρας ἀνασχών
 Ζεῦ πάτερ, &c.]

At pater Anchises oculos ad sidera lætus
 Extulit, et cælo palmas cum voce teten-
 dit :—

Da deindè auxilium, pater, atque hæc
 omina firma. Æn. II. 687. 691.

Vide et suprâ ad ε', 239.

Ver. 100 et 105. Φῆμην.] Κληῖονα, οἰονόν.
 Schol. Vide Porphy. Quæst. Homeric. 16.
 Cæterum Eustathius in pluribus Exemplaribus
 Φῆμην legi testatur ; atque ita in Editionibus
 nonnullis scriptum reperit Barnesius. Ita habet etiam MS. à Tho. Bentleio
 collatus, ver. 105.

Ver. 102. "Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε
 μητίετα Ζεὺς· Αὐτίκα δ' ἐξρόντησεν.]

Vix ea fatus erat senior, subitoque fragore
 Intonuit lævum ———. Æn. II, 692.

Auduit ; et coeli genitor de parte serenâ
 Intonuit lævum ———. Æn. IX, 630.

Vide infrâ ad ver. 113.

Ver. 104. Ὑψόθεν ἐκ νεφέων.] Πῶς οὖν φη-
 σιν ἡ ἑλισσις [infrâ. ver. 114]. "Οὐδὲ ποδὶ
 " ἴφους ἰστί;" Νῦν τὸν τόπον ἴφην, Ἀστικῶς, ἢ
 ὡς ἰσθμὸς συνίστασθαι τὰ ἴφην. Schol.

Ver. 106. — Ἰθὺ ἄρα οἱ μύλαι ἴατο.] Αἱ
 ἴατο. Τὸ δὲ "μύλαι ἴατο," ἀντὶ τοῦ ἐκάρη-
 νο, ἔκιντο —. Οἱ δὲ Παλαῖοι γράφουσι καὶ ἴσι
 ψιλῶς τὸ ἴατο ἵνα ᾗ, ἀντὶ τοῦ ἴσαν, ὡς ἀπὸ
 τοῦ ἰμί· καὶ ἴσι πρῶτον τοῦτο. Eustath.

Ver. 107. Τῇσι δὲ δῶδεκα.] Αἱ. Τῇσιν δῶδε-
 κα.

Ibid. — δῶδεκα πᾶσαι.] Vide suprâ ad
 ε', 244. et ad II. ε', 373. 470.

- "Αλφита τέυχουσαι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
Αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὖδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλυσσαν
Ἡ δὲ μί' οὐπὼ παύετ', ἀφαυροτάτη δ' ἐτέτυκτο· 110
Ἡ ῥα μύλην στήσασα, ἔπος φάτο, σῆμα ἄνακτι
Ζεῦ πάτερ, ὅσπερ θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,
Ἡ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Οὐδὲ ποθὶ νέφος ἐστὶ· τέρας νύ τινι τόδε φαίνεται·
Κεῖνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλὴ ἔπος, ὅττι κεν εἴπω· 115
Μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤματι τῷδε
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἐλοίατο δαῖτ' ἐρατεινὴν·
Οἱ δὲ μοι καμάτῳ θυμαλγεί γούνατ' ἔλυσαν,
Ἄλφита τευχούσῃ· νῦν ὕστατα δειπνήσειαν.
"Ὡς ἄρ' ἔφη χαῖρεν δὲ κλειδὸν Διὸς Ὀδυσσεύς, 120
Ζηνὸς τε βροντῇ· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας.
Αἱ δ' ἄλλαι δμῳαὶ κατὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
Ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάτῃ ἀκάματον πῦρ.

Farinas hordeaceas conficientes et triticeas, medullam virorum.
Caeterae quidem dormiebant, postquam triticum moluerant;
Una verò nondum cessabat; debilissima autem erat:
Quae sanè molam ubi-stitisset, verbum dixit, signum regi:
"Jupiter pater, qui utique diis et hominibus imperas,
"Certè valdè tonuisti à coelo stellato,
"Neque usquam nubes est; portentum utique alicui hoc ostendit:
"Perfice nunc et mihi miserae verbum, quod dicam:
"Proci postremùmque et ultimùm die hoc
"In aedibus Ulyssis capiant convivium desiderabile;
"Qui jam mihi labore tristi genua solverunt,
"Farinas conficienti; nunc ultimò coenent."
Sic utique dixit: gaudebat autem omine nobilis Ulysses,
Jovisque tonitru: putabat enim se ulturum sontes.
Caeterae verò famulae in aedibus pulchris Ulyssis
Congregatae accendebant in foco indefessum ignem. 110

Ver. 108. — ἀλείατα.] "Ἀλυσσας, τὸ ἀπὸ
πυρὸς ἄλυσσας κατὰ πυρὸς ἄλυσσας, τὸ ἀπὸ πυρὸς.
Eustath. Al. ἀλίσφατα.

Ver. 112. Ζεῦ πάτερ, ὅσπερ θεοῖσι καὶ ἀνθρώ-
ποισιν ἀνάσσεις.]

O pater, ò hominum Divùmque æterna
potestas. Æn. X, 18.

Ver. 113. — ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστέ-
ρόεντος, Οὐδὲ ποθὶ νέφος ἐστὶ.]

— cælo ceciderunt plura sereno

Fulgura —, Virg. Georg. I, 487.

— namque Diespiter

Igni corusco nubila dividens,

Plerumque per parum tonantes

Egit equos, volucremque currum.

Horat. Carn. lib. I. Od. xxxiv. 5.

Tom. II.

Fulgura fallaci micuerunt crebra sereno.
Lucan. Pharsal. I, 530.

Vide suprâ ad ver. 102.

Ibid. — οὐρανοῦ ἀστέρόεντος.]

— stellantis regia cœli. Æn. VII, 210.

— cælum stellis fulgentibus aptum.

Æn. XI, 202.

Ver. 119. — δειπνήσειαν.] Vide suprâ
ad γ', 535.

Ver. 121. — τίσασθαι.] Similiter infrâ

ver. 169. τίσασθαι. Vide ad II. γ', 257. i, 508.

Item ad γ', 28.

Ver. 123. — ἀκάματον πῦρ.]

— flammæ atque incendia vires

Indomitas —, Æn. V, 680.

P

Τηλέμαχος δ' εὐνῆθεν ἀνίστατο ἰσόθεος Φῶς,
 Εἴματα ἱσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὄξυ δῖτ' ἄμω· 125
 Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀπαχμένον ὀξείῃ χαλκῷ.
 Στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν εἵπεν·

Μαῖα φίλη, πῶς ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
 Εὐνῇ καὶ σίτῃ; ἥ αὐτως κίτται ἀκηδῆς; 130

Τοιαύτη γὰρ ἐμοὶ μήτηρ, πινυτὴ περ ἰούσα,
 Ἐμπλήγδην ἑτερόν γε τίς μαρόπων ἀνθρώπων
 Χείρονα, τὸν δὲ τ' ἀρείον' ἀτιμήσας ἀποπέμπτει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
 Οὐκ ἄν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτιόωο. 135

Οἶνον μὲν γὰρ πῖνε καθήμενος, ὅφρ' ἔθελ' αὐτός·
 Σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινήμεναι· εἴρετο γὰρ μιν.

Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτοιο καὶ ὕπνου μνησκότο,
 Ἡ μὲν δέμνι' ἄνωγει ὑποσταρέσαι θραῦσιν·

Αὐτὰρ ὄγ', ὥς τις κάμπαν οἰζυρὸς καὶ ἄποτμος, 140
 Οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεύδειν,
 Ἀλλ' ἐν ἀδειψήτῳ βοέῃ καὶ κώεσιν οἴων

Telemachus autem à lecto surrexit deo-par vir,
 Vestes indutus: circumque ensem autem posuit humero;
 Pedibusque sub nitidis ligavit pulchros calceos:
 Sumpsitque validam hastam, præfixam acuto nere.
 Stetit autem super limen profectus, et Eurycleam allocutus est:
 "Nutrix dilecta, quomodo hospitem honorastis in domo
 "Lecto et cibo; an temerè jacet neglectus?
 "Talis enim mihi mater, prudens licet sit,
 "Temerè alterum honorat articulatè-loquentium hominum
 "Deteriorem; meliorem verò inhonoratum dimittit."
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea:
 "Nè illam nunc, filii, insontem accuses.
 "Nam vinum quidem bihebat is sedens, quamdiù volebat ipse:
 "Cibum autem non ampliùs dixit se appetere; interrogabat enim ipsum.
 "Sed quandò demùm cubitùs et somni meminit,
 "Illa quidem cubilia jussit subternere ancillas:
 "At is tanquam aliquis omninò aerumnosus et infortunatus,
 "Noluit in lectis et in stragulis dormire,
 "Sed in crudà bubulà-pelle, et pellibus ovium

Ver. 124. — ἰσάμενος, &c.]

Consurgit senior, tunicâque inducitur
 artus:
 Et Tyrrhena pedum circumdat viacula
 Tum lateri atque humeris Tegæum sub-
 ligat ensem. Æn. VIII, 457.

Ibid. — ἰσίδος, φῶς.] Sic apud Ovidium:
 Æquandi superis — viri.

Ex Pont. lib. I. Epist. ii. ver. 120.

Ver. 125. — ἄμω] *Al. ἄμω, et ἄμους.*

Ver. 129. — πῶς ξεῖνον.] *Al. τὸν ξεῖνον.*

Ver. 131. — ἰμοὶ.] *Al. ἰμὴ.*

Ver. 132. Ἐμπλήγδην.] Ἐκπλακτικῶς ἢ ἀκρίτως, καὶ ὡς ἐν τύχῃ, ἐμπιλάζουσα ταῖς πράγμασι. Schol. Καὶ ἄλλως δι, ἐμπλήγδην, τοῖς διπλοῖς ἐμπλάκτου τινός· ἱμπελαπτος δι, ὁ ἀστατος, καὶ οἷον ἱπποπληγνός, καὶ οὐ κατὰ φύσιν φρενῶν. Eustath.

Τοιοῦδε μίνται φῶσις ἱμπελαπτος φρενῶν.
 Sophocl. Ajax, ver. 1376.

Ἐδραθεν ἐν προδόμῳ· χλαῖναν δ' ἐπίεσσαμεν ἡμεῖς.

“Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάρου βεβήκει,

Ἐγχοῦ ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἔποντο. 145

Βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς·

Ἡ δ' αὖτε δμῶσιν ἐπέκλετο δῖα γυναικῶν

Εὐρύκλει', Ὀπὸς θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·

Ἀγρεῖθ', αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποινύσασαι,

Ῥάσσατέ τ'· ἐν δὲ θρόνοις· εὐποιήτοισι τάπητας 150

Βάλλετε πορφυρέους· αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας

Πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας,

Καὶ δέκα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταὶ δὲ μεθ' ὕδαρ

Ἐρχεσθε κρήνηνδε, καὶ οἶστε Δάσσον ἰοῦσαι·

“Dormivit in vestibulo; laenam verò injecimus nos.”

Sic dixit: Telemachus autem ex domo egressus est,

Hastam habens: unáque eum canes pedibus veloces sequebantur. 145

Perrexit verò ire in concionem ad benè-ocreatos Achivos:

Ancillas autem demùm hortabatur nobilissima mulierum

Euryclea, Opis filia Pisenoridæ:

“Agite, aliae quidem domum verrite festinantes,

“Aspergiteque; et in sedilibus fabrefactis tapetes 150

“Injicite purpureos: aliae verò spongiis mensas

“Omnes abstergeite: purgate autem crateras,

“Et pocula rotunda fabrefacta: aliae verò petiture aquam

“Ite ad-fontem, et afferte citò euntes;

Ver. 143. Ἐδραθεν ἰν.] *Al.* Ἐδραθ' ἰν.]

Ver. 149. Ἀγρεῖθ'.] Scholiastes interpretatur Συναρροῖσθε. Eustathius aliter, Τὸ δὲ

Ἀγρεῖτε (inquit) — ταυτὴν τῶν, σπενδαίους ἄγρετε καὶ οἱ ἰπτοῖν, ἄγρετε ῥῆον. Διὰ καθάπερ

Ἀγρε, καὶ Ἀγρετε, παρακλισηματικῶς, οὕτως νῦν μὲν Ἀγρεῖτε ἰν δὲ Ἰλιάδι ἰπκῶς [Iliad. ἔ. 765.]

Atque hoc quidem in sensu sæpè apud Poetam usurpatur Ἀγρε numero singulari:

vide Iliad. ἔ. 459. λ', 512. ζ', 271. Odys. φ', 176. In plurali autem hoc tantùm in loco occurrit.

Ibid. — δῶμα κορήσατε ποινύσασαι, Ῥάσσατέ τ' &c.] Similiter Anaxandrides Poeta, apud Athenæum:

Ἀλλὰ ξυνάσας ὄγρε, καὶ ῥῶον δόμου,

Στρέψον τι κίτας, καὶ πύρεθ' φλίξον μῖνος,

Κρατῆρά τ' αἶθρον, καὶ τοῖς ἥδιστον κλέα.

Athen. lib. II. cap. 9. ipso initio.

Ver. 150. Ῥάσσατέ.] Ῥάσσει. Schol. Θίμα δὲ τοῦ Ῥάσσει, Ῥάζωρ ἢ ὃ ἐν τοῖς ἱξῆς, [ver. 354. hujus libris.] “τοῖχους ἱράδαναι” ὁμοίως σῶ, ἀνομέδαναι, καὶ τοῖς τοῖσιν. Eustath.

Quod reprehendens Barnesius, ex Ῥάσσει, Ῥάσσει omnino deductum contendit. “Ἀ ῤά-
“να,” inquit, “Fut. ῤάσω, Ἐβolicè ῤάσω, du-
“plicatione Ionicâ ῤάσω.” Atqui observa-

vit Heraclides apud Eustathium, in commentario ad ver. 354. hujus libri, ἱράδαναι à ῤάσω deduci non posse. Αἶγυ δ' ἱκίους (inquit Eustathius) καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ

Ῥάσω γινώσκει τὸ ἱράδαναι· ἂν γὰρ ἂν, φησιν, ἱράδαναι τοῖχους. Vide ad II. β', 314.

Ver. 152. — ἀμφιμάσασθε.] Vide ad II. ε', 364.

Ver. 153. — δέκα ἀμφικύπελλα.] Vide ad II. ε', 584. MS. à Tho. Benuleio collatus, δέκα'.

Ibid. — τετυγμένα.] Vide ad II. ζ', 488.

Ver. 154. — οἶσι.] Τὸ δὲ “οἶσι,” ποιητικῶς κατανόηται, ὡς παρατακτικὸς ἀπὸ μίλλωντος ἀνταρμίντος εἰς ἑστῶτα. Οἶσιν γὰρ, εὐ παρατακτικῶς, οἶσιν, τὸ τρίτον, οἶσιν τὸ προστακτικὸν ἑποφάντος, οἶσιν ὃ πλεονεκτητὸν ἐκ, οἶσιν. Eustath.

Atque analogiâ quidem haud dissimili sæpè usurpare videtur Poeta verba δύσσαι, βήσαι, βήναι, &c. Vide autem ad II. ἔ. 109. Occurrit eadem vox Iliad. γ', 103. ἔ. 718. et apud Theocritum, Idyll. XXIV. 48. Porro fuerunt, teste Barnesio, qui οἶσαι ubique legendum statuerint. Sed nullo profectum. Nam, uti ipse annotat, occurrit apud Homerum οἶσι in Imperativo, numero singulari; ubi isti emendationis locus nullus est:

Οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάραιο, 155
 Ἀλλὰ μάλ' ἤρι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.
 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἥδ' ἐπίθοντο.
 Αἱ μὲν εἰκόσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μὲλάνυδρον
 Αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δώματ' ἐπισταμένως πονέοντο.
 Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγῆνορες· οἳ μὲν ἔπειτα 160
 Εὖ καὶ ἐπισταμένως κίεσαν ξύλα· αἱ δὲ γυναῖκες
 Ἦλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δὲ σφισιν ἦλθε συβώτης,
 Τρεῖς σιάλους κατάγων, οἳ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι·
 Καὶ τοὺς μὲν ῥ' εἶασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι,
 Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσήδα μειλιχίοισι· 165
 Εἰπὶν, ἥ ἄρτι σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,

“ Non enim diù proci aberunt à domo ;
 “ Sed valde manè venient ; quoniam et omnibus festus dies.”
 Sic dixit : illae autem ei omninò quidem auscultârunt et paruerunt.
 Viginti quidem iuverunt ad fontem nigrum-aquis ;
 Aliae verò illic in aedibus scitè operabantur.
 Ingressi autem sunt proci eximii : hi quidem deindè 160
 Benè et scitè findebant ligna : mulieres verò
 Venerunt à fonte : illis verò supervenit subulcus,
 Tres porcos adducens, qui erant inter omnes optimi :
 Et hos quidem sivit per septa pulchra pasci ;
 Ipse verò demùm Ulysssem allocutus est blandis verbis : 165
 “ Hospes, an jam te magis Achivi respiciunt,

Οἷσι θίαν, &c. ———— Odys. χ', 106.
 Οἷσι θίαν, γρηῦ, κακῶν ἄποι' οἷσι δὲ μοι
 πῦρ. Ibid. 481.

Et apud Callimachum :

——— φέρι στάχυν· οἷσι θερμίν.
 Hymn. in Cererem, ver. 137.

Ver. 155. Οὐ γὰρ δὴ μνηστῆρες ἀπίσσονται.] Ita edidit Barnesius ex Eustathio, qui et in contextu et in commentario hoc modo legit. Ita porro habet MS. à Tho. Bentleio collatus. Et simili ferè loquendi ratione utitur Poeta suprâ ε', 301. 302.

——— οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
 Δηρὸν ἀπισσιόταται.

Vulgati hic legunt, Οὐ γὰρ δὴ μνηστῆρες ἀπίσσονται. Ad sententiam minùs rectè.

Ver. 156. ———— ἰαὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.] Ταύτην τὴν ἡμέραν ἑορτὴν καὶ τοιμησίαν παρατίθεται Ἀπόλλωνος ἱερὰν ἴσα τῶν ἀνδρῶν περὶ τὴν ἑορτὴν καταγωνιζόμενοι, ὑπαικοὶ ἔχῃ τὸ ἐπιστῆσθαι μνηστῆρες. Schol. Ita infrâ φ', 258.

Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θιού
 Ἀργή.

Et ver. 276. hujus libri :

Κέρκυς δ' ἀνὰ θένον θιῶν ἱερὴν ἱκατόμευον

Ἦγον· τοὶ δ' ἀγέροντο καρνηπορόμεντες Ἀχαιοὶ
 Ἄλσος ὑπὸ σκιῇ ἱκατόμευον Ἀπόλλωνος

Ver. 159. ———— κατὰ δώματ'.] Ita edidit Barnesius ex Eustathii commentario. Quæ et probabilior videtur lectio. Vide Odys. ε', 402. 551. ε', 416. υ', 298. 331. Vulg. κατὰ δῶμα.

Ver. 160. Ἐς δ' ἦλθον.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Ἐκ δ' ἦλθον.

Ibid. ———— μνηστῆρες ἀγῆνορες.] Vir eruditus Tho. Bentleius in uno MS. reperit δηροστῆρες ἀγῆνορες, in altero, δηροστῆρες Ἀχαιῶν· quæ et potior videtur lectio; tum quia sequens, κίεσαν ξύλα, Servorum quàm Procorum magis proprium videtur opus; tum quia Procorum ingressus meminit Poeta infrâ ver. 248.

Ver. 161. ———— αἱ.] Al. ται.

Ver. 163. ———— οἳ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι.] Ita edidit Barnesius ex ver. 174. infrâ; atque ita legitur in MS. à Tho. Bentleio collato. Firmatur porro hæc lectio ex Iliad. ι, 2. υ, 409. ubi similis phrasis occurrit. Vulgati hic habent, οἳ ἔσαν ἰν' πᾶσιν ἄριστοι.

Ver. 166. ———— ἥ ἄρτι.] Al. ἥ ἄρ τι.

Ibid. ———— μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν.] Προσώπως ὁρῶσιν Schol.

Ibid. ———— Ἀχαιοί.] Vide suprâ ad ε', 513.

Ἡέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὡς τοπάρος περ;

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Αἶ γάρ δῃ, Εὐμαιε, θεοὶ τισαῖατο λάβῃν,

Ἢν οἷδ' ὕβριζόντες, αἰεκέα μηχανόωνται

170

Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Ἀγχίμολον δέ σφ' ἤλθε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,

Αἶγας ἄγων, αἶ πᾶσι μετέπεπον αἰπολίοισι,

Δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύω δ' ἄμ' ἔποντο νομῆες·

175

Καὶ τὰς μὲν κατέδσεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·

Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσήυδα περτομίοισι·

Ἔειν, ἔτι καὶ νῦν ἐνθαδ' ἀνῆσεις κατὰ δῶμα,

Ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ οὐκ ἔξειςθα δύραζε;

Πάντας οὐκέτι νῶϊ διακρινέσθαι οἶω,

180

Πρὶν χειρῶν γεύσασθαι· ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον

"An te ignomiā-afficiunt in aedibus, sicut antea scilicet?"

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

"Utinam enim jam, Eumaei, dii ulciscerentur contumeliam,

"Quā isti insultantes, indigna machinantur

170

"Domo in alienā, neque pudoris portionem habent."

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Prope autem ipsos venit Melanthius, custos caprarum,

Capras agens, quae inter omnes excellabant greges,

Coenam procis; duo autem unā comitabantur pastores;

175

Et has quidem religavit sub porticu sonora;

Ipse verò demum Ulyssem allocutus est convitiis:

"Hospes, adhuc et nunc hic molestus-eris in domo

"A-viris petens? at non exhibis foras?

"Omnino non amplius nos diremptum-iri puto,

180

"Priusquam manus invicem gustaverimus; quia tu scilicet non decenter

Ver. 170. ——— ἀνία.] *Al.* ἐνάσθαι·
ut infra ver. 370.

Ver. 171. ——— οἷδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.]
Scholiastes exponit, οἷδ' ἐλπίον αἰδοῦνται. Si-
militerque reddit *Versio Wetsteniana*; "Ne-
que pudoris vel particulam habent." Et
Barnesius; "Neque pudoris partem, i. e. tan-
tillum habent." Attamen vox μοῖρα isto
in sensu vix usquam reperietur. Sensus,
ut opinor, est simpliciter; "Neque pudoris
portionem (qualis nimirum cæteris homi-
nibus inesse solet) habent."

Ver. 176. Καὶ τὰς μὲν κατέδσεν.] *Eusta-
thius* et *Henricus Stephanus* in exemplaribus
nonnullis τοὺς μὲν legi testantur. Malè, ut
notat *Barnesius*, propter illud quod legitur
suprà ver. 174. Αἶγας ἄγων, Αἶ πᾶσι μισ-
τρίων. ——— Νῆαί et ibi legas, Οἱ πᾶσι μι-
στρίων. ———

Ibid. ——— κατέδσεν.] *Barnesius* ex *Eus-
tathio* edidit κατέδσαν· et in annotationibus,
"Referendum (inquit) ad δύω νομῆες· αὗται
γὰρ ἄμ' ἴκοντο· αὐτὰς δὲ Μελάνθιος αὖτ'
Ὀδυσῆα, &c." Sed præstat vulgata lectio.
Ita enim aptè inter se ex adverso respon-
dent ista "τὰς μὲν," et "Αὐτὸς δ'·" quo
modo et suprà ver. 164. et 165.

Καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἔλασι. ———
Αὐτὸς δ'.

Firmaturque porro hæc lectio ex ver. 189.
190. infra, ubi eadem sententia occurrit.

Ver. 178. ——— ἀνῆσεις.] Vide ad *Il.* 6,
24. Cæterum deducta (ut opinor) hæc vox
non ex ἀνιάζω, (indè enim fieret ἀνῆσεις
penultimā correptā;) sed ex ἀνιάω· unde
ἀνῆσται Odys. 6, 334. et *ἀνῆσθις, 4.* 133. γ',
117. et *Il.* β', 291. Vide ad *Il.* 4, 67. et 140.

Αἰτίξεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.

“Ὡς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,

Ἄλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.

Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν, 185

Βοῦν στεῖραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίονας αἶγας·

(Πορθμῆες δ' ἄρα τοὺς γε διήγαγον, οἷτε καὶ ἄλλους

Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφίας εἰσαφίκηται.)

Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδθησιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπα·

Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε συβώτην, ἄγχι παραστάς· 190

Τίς δὴ ὅδε ξείνος νέον εἰληλουθε, συβῶτα,

Ἡμέτερον πρὸς δῶμα; τέων δ' ἐξ εὐχεται εἶναι

Ἀνδρῶν; ποῦ δέ νυ οἱ γενεὴ καὶ πατὴρς ἄρουρα;

Δύσμορος· ἦτε ἔοικε δέμας βασιλῆϊ ἄνακτι.

Ἀλλὰ θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους, 195

Ὅππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσονται οἷζυν.

Ἦ, καὶ δεξιτερῇ διιδίσκετο χειρὶ παραστάς·

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρε, πάτερ, ὃ ξεῖνε, γίνοιτό τοι ἔσπερ ὀπίσσω

“Petis: sunt autem et alia convivia Achivorum.”

Sic dixit: hunc autem nihil allocutus est solers Ulysses,

Sed tacite movit caput, mala profundè-cogitans.

His autem tertius supervenit Philoetius, princeps virorum, 185

Bovem sterilem procis agens, et pingues capras:

(Portitores verò hos trajecerunt, qui utique et alios

Homines deducunt, quicumque ipsis advenerit:)

Et hæc quidem benè religavit sub porticu sonorà:

Ipse autem demùm interrogabat subulcum, propè astans: 190

“Quis jam hic hospes nuper venit, subulca,

“Nostram ad domum? ex quibus verò se profitetur esse

“Viris? ubinam autem ei genus et patria terra?

“Infelix; certè similis-est corpore regi imperatori.

“Sed dii malis-mergent multivagos homines, 195

“Quando etiam regibus destinabunt aerumnas.”

Dixit; et dextrâ complectebatur manu astans;

Et ipsum affatus verba alata dixit:

“Salve, pater, ô hospes, adsit tibi in posterum saltem

Ver. 182. Αἰτίξεις.] *Al.* Αἰτίξας.

Ibid. — καὶ ἄλλαι.] *Al.* καὶ ἄλλαθι. Atque ita in commentario citat *Eustathius*.

Ver. 185. — ὄρχαμος ἀνδρῶν.] Vide supra ad ξ. 3. 22.

Ver. 187. Πορθμῆες.] Πορθμῆες πάντας λεγόμενοι, ὡς διὰ πορθμοῦ, ἵπποι στυπῶ πύρου θαλάσσης, τοῦ ἀπικουμένου ἀγροντι. *Eustath.*

Ibid. — ἄρα.] *Uti soliti orant.* —

Ver. 188. — εἰσαφίκηται.] *Al.* εἰσαφίκειντα.

Ver. 192. — νέον δ' ἔξ ἰσχυραὶ ἵπποι.] Ita edidit *Barnesius*. *Vulg.* ἱκύνχεται.

Ver. 195. — θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους.]

“Ὡς γὰρ ἐπικλώσονται θεοὶ διολοῖσι βροτοῖσι Ζεῦν ἄχρυνίους.” — *Iliad.* α', 525.

Ibid. — δούωσι.] *Eis κάκωσιν μεταβάλλουσιν. Schol.*

Ver. 196. Ὀσπότε καὶ.] *Al.* Ὀσπότε κιν.

Ibid. — ἐπικλώσονται.] *Al.* ἐπικλώσονται.

Ver. 199. — πάτερ.] *Barnesius* edidit πατήρ. Sed nihil opus. Vide ad *Il.* α', 51.

Ibid. — ἴσπερ ὀπίσσω.] *Al.* ὥσπερ ὀπίσσω. Vide supra ad α', 121.

- "Ολβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχειαι πολέεσσιν. 200
 Ζεῦ πάτερ, οὔτις σείῳ Δεῶν ὀλωότερος ἄλλος·
 Οὐκ ἐλαίρεις ἄνδρας, ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτός,
 Μισγόμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισιν.
 "Ἴδιον, ὡς ἐνόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὅσσε
 Μνησαμένῳ Ὀδυσῆος· ἐπεὶ ἀγκέϊνον οἶω 205
 Τοιάδε λαίφε' ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
 Εἴπου ἔτι ζῶει, καὶ ὄρᾳ φάος ἡελίοιο.
 Εἰ δ' ἤδη τέθηκε, καὶ εἰν αἶδαο δόμοισιν,
 "Ὡ μοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν
 Εἶσ' ἔτι τυτθὸν ἰόντα, Κεφαλλήνων ἐνὶ δήμῳ· 210
 Νῦν δ' αἱ μὲν γίνονται ἀβέσφατοι, οὐδὲ κεν ἄλλως;

- " Felicitas ; et nunc quidem malis teneris multis. 200
 " Jupiter pater, nullus te deorum perniciosior alius :
 " Non parcis viros, postquam jam generasti ipse,
 " Miscere malo et doloribus tristibus.
 " Sudavi, ut animadverti ; lachrymisque oppleti sunt mihi oculi
 " Recordanti Ulyssis ; quoniam et illum puto 205
 " Tales pannos habentem inter homines vagari ;
 " Sicubi adhuc vivit, et videt lumen solis.
 " Sin jam mortuus est, et in orci aedibus,
 " Hei mihi deinde ob Ulyssem eximium ; qui me bobus
 " Praefecit, adhuc parvulus cūm-essem, Cephallenorum in populo : 210
 " Nunc autem hae quidem fiunt innumerae, neque aliter

Ibid. — ἵσπερ ἰπίσσω "Ολβος· ἀτὰρ μὲν
 νῦν γε κακοῖς.]

Flebilis principium melior fortuna sequetur.
Ovid. Metam. lib. VII. v. 518.

— Non, si malè nunc, et olim

Sic erit.—*Horat. Carm. lib. II. Od. x. 17.*

Ver. 200. — ἔχειαι πολέεσσιν.] Ita edit Barnesius ex *δ*, 122. suprâ, ubi idem versus occurrit, et in vulgatis scriptum est πολέεσσιν. Atque ita hic legit MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Vulg.* hoc in loco, πολέεσσιν.

Ver. 202. 203. Οἷα ἐλαίρεις ἄνδρας — Μισγόμεναι κακότητι.] Barnesius et Versiones vulgatæ reddunt, " Non misereris viros — " Misceri malo." Sed potius vertendum censui, " Non parcis viros — miscere malo." Nam vox *μισγόμεναι* (ut opinor) activa est, sicut ἀρχόμεναι, ἐλπίμεναι, ὑπέρμεναι, περιπόμεναι, &c.

Ver. 202. — ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτός.] *Kaß δ*, Πάτερ ἐνδρὸν τι Δεῶν τι. *Schol.*

Ver. 204. "Ἴδιον, ὡς ἐνόησα.] *Schol.* Scholastes et *Eustathius* vocem "Ἴδιον, quæ apud *Homerum* hoc tantum in loco occurrit, exponunt,

"Ἴδωσα, ἡγωνίσασα, ut sic videlicet Imperfectum ex "Ἴδιον. Quæ expositio firmatur ex *Aristotele* : "Ὅστις ἤδη τιλε τίσαν αἰματώδη ἰδῶσα. *De historiâ Animalium, lib. III. cap. 19.* Et ex *Aristophane* :

Ὅδε δ' ἐξῆσιν ἱ; Σαρπάντιον —
Aves, ver. 793.

Dna. Dacier verò "Ἴδιον hoc in loco ex Adjectivo "Ἴδιος esse existimat ; sententiamque ita mirè admodum exponit : " *Philetius*, en voyant cet étranger si malheureux, se plaint de la cruauté de *Jupiter* qui plonge les hommes dans des malheurs épouvantables ; et il se confirme dans ce sentiment, en faisant réflexion à ce qui est arrivé à *Ulysse*. "Ἴδιον ὡς ἐνόησα dépend de ce qui précède, Et l'exemple domestique que nous en avons, me revient dans l'esprit."

Ver. 207. καὶ ὄρᾳ φάος ἡελίοιο.] Mirè hic *Eustathius* : Τὸ δ', " ζῶει, καὶ ὄρᾳ φῶς," πρὸς ἀκριβείαν καὶ νῦν κίτται, ὡς πολλὰς ζώντων μὲν, μὴ βλεπόντων δ'. Ac si locum hic habere posset istiusmodi distinctio.

Ver. 209. — ἐπὶ βουσὶν.] *Al.* ἐπὶ βουσίην.

Ver. 211. — ἄλλως.] *Al.* ἄλλῳ.

Ἀνδρὶ γ' ὑποσταχύωτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων
 Τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινόμεναι σφίσιν αὐτοῖς
 Ἔδμεναι· οὐδὲ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,
 Οὐδ' ὅπιδα τρομέουσι θεῶν· μεμάασι γὰρ ἤδη 215
 Κτήματα δάσσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
 Πόλλ' ἐπιδινεῖται· μάλα μὲν κακὸν, υἱὸς ἰόντος,
 Ἄλλων δῆμον ἰέσθαι, ἰόντ' αὐτῇσι βόεσσιν,
 Ἄνδρας ἐς ἄλλοδαπούς· τὸ δὲ ρίγιον, αὖθι μένοντα 220
 Βουσὶν ἐπ' ἄλλοτρίησι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
 Καί κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων
 Ἐξικόμην φεύγων· (ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται·)
 Ἄλλ' ἔτι τὸν δύστηνον οἶομαι, εἴποθεν ἔλθων
 Ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δάματα θείη. 225
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
 Γινώσκω δὲ καὶ αὐτὸς, ὃ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει,
 Τοῦνεκά τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι·

" Viro utique succresceret boiū genus latis-frontibus :
 " Has autem alii me jubent ducere sibi ipsis
 " Ad-edendum : neque omnino filium in aedibus curant,
 " Neque vindictam timent deorum ; cupiunt enim jamdudum 215
 " Possessiones dividere diu absentis regis.
 " At mihi hoc animus in pectoribus charis
 " Plerumque volvit : valde quidem malum, filio existente,
 " Aliorum populum adire, euntem cum ipsis bobus,
 " Viros ad alienos ; hoc verò durius, hic manentem 220
 " Bobus alienis assidentem dolores pati.
 " Et jam olim ad alium magnanimorum regum
 " Exivissem fugiens, (quoniam non amplius tolerabilia sunt ;)
 " Sed adhuc illum infelicem exspecto ; sicundè reversus
 " Virorum procorum dispersionem per aedes faciat." 225
 Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :
 " Bubulce, quandoquidem neque malo neque insipienti viro similis-es,
 " Cognosco autem et ipse, quod tibi prudentia mentem occupat,
 " Ideo tibi dicam, et insuper magnum jusjurandum iurabo :

Ver. 212. ——— ὑποσταχύωτο.] *Al. ὑποσταχύωτο, et ὑποσταχύωτο.*

Ver. 213. ——— ἀγινόμεναι.] Vide suprā ad ver. 202.

Ver. 215. Οὐδ' ὅπιδα τρομέουσι θεῶν.] Vide suprā ad ζ', 82. et ad *Il. α'*, 388.

Ver. 218. Πόλλ' ἐπιδινεῖται.] Ἐν ταῖς στήθεσιν ἀνακυλῖν ἢ λογιζομέν, πολλές στροφάς λαμβάνει. *Schol.*

Ver. 219. Ἄλλον.] *Al. Ἄλλον.* notante *Eustathio.*

Ibid. ——— αὐτῇσι.] *Al. αὐταῖσι.*

Ver. 222. Καί κεν δὴ.] Vide ad *Il. ζ'*, 433. et 504.

Ver. 227. Βουκόλ', ἰσὶ οὗτοι κακῶ.] Pronuntiabatur *ἰσ'* οὗτοι, vel *ἰσίδοι* tribus syllabis : Uti et notavit *Barnesius.* Ita *Iliad* v', 777.

Μίλλω, ἰσὶ οὐδ' ἰσὶ πάμπαν, &c.

Vide et ad *Il. ι'*, 533.

Ver. 228. ——— ὃ τοι.] *Al. ὃτι.*

Ibid. ——— πινυτὴ.] *Al. πινυτής.*

Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα, 230

Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,

Ἥ σέθεν ἐνθάδ' ἐόντος ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς·

Σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψαι, αἶ κ' ἐβέλησθα,

Κτεινομένους μνηστῆρας, οἱ ἐνθάδε κοιρανέουσι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνής· 235

Αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τελέσειε Κρονίαν·

Γνοίης, οἷη ἐμῇ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται.

Ὡς δ' αὖτως Εὐμαιος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσι,

Νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. 240

Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόνον τε

ἤρτυον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἦλθεν ὄρνις,

“ Sciat nunc Jupiter primum deorum, hospitalisque mensa,

230

“ Larque Ulyssis eximii, quem adveni,

“ Certè, te hic praesente, veniet domum Ulysses ;

“ Tuisque oculis videbis, si volueris,

“ Interfici procos, qui hic dominantur.”

Hunc autem rursus allocutus est boiū bubulcus vir :

235

“ Utinam enim hoc, hospes, verbum perficeret Saturnius !

“ Cognosceres, qualis mea potentia et manus sequerentur.”

Sic autem pariter Eumaeus supplicavit omnibus diis,

Ut rediret Ulysses prudens suam ad domum.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

240

Proci autem Telemacho mortemque fatumque

Struebant : at iis sinistra venit avis,

Ver. 231. Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος.] Ita edidit Barnesius ex Eustathio, ex Etymolog. Magn. et ex Odys. ε', 304. ubi idem versus occurrit. Cum Barnesio porro hic facit MS. à Tho. Bentleio collatus. Al. Ἐστίη τ' Ὀδυσῆος.

Ver. 233. — αἶ κ' ἐβέλησθα.] Ἰστίον δὲ καὶ ἴτι τὸ, ἴστις ἰδίλις, ἀπὸ ἰστίης ἴστιν Ὀδυσῆος ἢ Φιλότητος, ἐπὶ οἷαν φέρεται προειδικίμασιν [suprà π', 305.] ἢ ἰσχυρὸς τοῦ νιού. Eustath. Sed hoc nimis longè videtur petitum.

Ver. 235. — ἐπιβουκόλος.] Ἐπιβουκόλος, inquit Eustathius, φησὶ, κατὰ πλοναμὸν προειδίας. Barnesius voculam ἰε] “ Superiori rem in illo Officio,” denotare existimat. “ Ita,” inquit, “ μ', ver. 131. ἰσισομίνης, “ Pastores præcipui ; et ἰσίουρος.” At rectius videtur quod addit Eustathius ; Δουλί — ἐπιβουκόλος ἵνα ὁ ἐπὶ βουλί σταγμίνης ἦγον, ὁ ἐπὶ τῶν βοῶν, ὡς ἰσισομίνης αὐταῖς. Οὕτω δὲ καὶ ἰσίουρος, ὁ ἐπὶ φυλακῇ σταγμίνης.

— Ὀδυσῆος ἀμύμονος, δὲ μ' ἐπὶ βουλί

Εἰς ἑ. τυτθὸν ἴστα. — Suprà ver. 209.

Ver. 237. Γνοίης, οἷη.] MS. à Tho. Bentleio

collatus, Γνοίης χ', οἷη. Quæ fortè et verior lectio. Ita enim in omnibus legitur infrà φ', 202. ubi repetitur hic versus ; atque ita hic legisse videtur Eustathius ; quippè in commentario citat, Γνοίης ἀν' οἷη, &c.

Ibid. — οἷη ἐμῇ δύναμις.] “ Pro ἰμῇ,” inquit Henricus Stephanus, “ fortassè rectiùs “ legeretur ἰμῶι.” Firmatur autem vulgata lectio ex φ', 202. infrà, ubi idem versus occurrit.

Ibid. — χεῖρες ἔπονται.] Al. χεῖρες ἔπονται· et χεῖρες ἀσπασαι.

Ver. 241. — θάνατόν τε μόνον τε.] “ Nec “ illa quidem ejusdem significationis repetitio ignava et frigida videri debet ;

“ Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε

“ μόνον τε

“ ἤρτυον” —

“ Quòd bis idem θάνατον καὶ μόνον dixerit. “ Indignitas enim molliendæ tam acerbæ “ tamque injustæ necis, mirandâ mortis “ iteratione defleta est.” Gellius, lib. XIII. cap. 23. Vide suprà ad λ', 611.

Ver. 242. — ἦλθεν ὄρνις.] Vide suprà ad ε', 160

Αἰστὸς ὑψιπέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν.

Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·

“ὦ φίλοι, οὐχ' ἡμῖν συνθεύσεται ἥδε γε βουλή, 245

Τηλεμάχοιο φόνος· ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός.

“Ὡς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.

Ἐλθόντες δ' εἰς δάματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,

Χλαίνας μὲν κατέβηεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·

Οἱ δ' ἴερευον οἷς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας, 250

Ἰερευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην·

Σπλάγχχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνάμων· ἐν δ' ἄρα οἶνον

Κρητῆρσιν κερύωντο· κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.

Σίτον δὲ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,

Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἑανοχόει δὲ Μελανθεύς. 255

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.

Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεα νημῶν,

Ἐντὸς εὖσταθιός μεγάρου, παρὰ λάϊνον οὐδόν,

Aquila altivolans; tenebat verò timidam columbam.

Illis autem Amphinomus concionatus est, et dixit:

“O amici, haud nobis perficietur hoc sanè consilium, 245

“Telemachi caedes: sed recordemur convivii.”

Sic dixit Amphinomus: illis verò placebat sermo.

Ubi autem venissent in aedes Ulyssis divini,

Laenas quidem deposuerunt in sedilibusque solisque;

Ipsi autem mactabant oves magnas, et pingues capras; 250

Mactabant etiam porcos, et bovem armentalem:

Viscera verò assata distribuebant; vinumque deinde

In crateribus miscebant: pocula autem distribuit subulcus.

Panem verò ipsis distribuit Philoetius, princeps virorum,

Pulchris in canistris: vinum autem fundebat Melanthius. 255

Illi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

Telemachus autem Ulyssem sedere-fecit, astutias versans,

Intra benè-fundatam domum, apud lapideum limen,

Ver. 250. Οἱ δ' ἴερευον εἰς.] Πρακτικῶς, inquit Scholiastes, εἰ μόνους τοὺς μνηστῆρας διὰς θύοντας οὐκ εἶναι. Eustathius autem hunc unicum locum à Veteribus exceptum testatur: Σημειῶνται δ' (inquit) ἐν τοῖς ἰνδίκαις οἱ Παλαί, ὡς ἐνθάδε καὶ μόνος οἱ μνηστῆρες ἱερεύουσιν εἰς, καὶ τὰ ἔξω, ὡς ἐνθάδε· ἀλλὰ καὶ οὐδὲν Ὁμηρικῆς ταύτης ποιήσεως οὐκ εἶναι οὐτω ποιεῖν. Attamen de Prociis hunc ipsum verum sequentemque usurpat Poeta supra ε', 180. 181. de iisdemque dicitur ε', 93. 94.

“Ὅσας γὰρ εὐνίας τε καὶ μέγας ἐν Διὶ ἴσται, Ὀδυσσεύς ἐν ἱερίῳ” ἡρώς, οὐδὲ δὴ οἶον.

Ibid. — μεγάλων.] *Al.* μεγάλων.

Ver. 251. Ἰεῖον δὲ σύας.] Pronuntiaba-

tur, ut videtur, “Ιεῖον” quo modo saepe et scripta occurrunt “Ιεῖον, ἱεῖον” et ἱεῖον ver. 3. hujus libri: Uti et notavit Barnesius.

Ver. 252. — ἐσπῆσαντες.] Vide supra ad ε', 300. et ad *Il.* α', 466.

Ibid. — ἐν δ' ἄρα.] *Al.* ἐν δὲ τε.

Ver. 253. Κρητῆρσιν κερύωντο.] Ita Barnesius ex veteribus exemplaribus. *Al.* Κρητῆρσι. Quod et ferri posset. Vide ad *Il.* α', 51.

Ibid. — κερύωντα.] *Al.* κερύοντα.

Ver. 254. 255. Σίτον δὲ σφ' ἐπένειμε — Καλοῖς ἐν κανέοισιν.]

———— Cereremque canistris

Expediunt ————— *Es.* I, 701.

Ver. 255. — ἱερόχου.] *Al.* ἱερόχου.

- Δίφρον ἀεικέλιον παραθείς, ὀλίγην τε τράπεζαν
 Πὰρ δ' ἐτίθει σπλάγχχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν 260
 Ἐν δέκαϊ χρυσέῳ, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν
 Ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο μετ' ἀνδράσιν οἶνοποτάζων
 Κερτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
 Πάντων μνηστήρων· ἐπεὶ οὗτοι δῆμιός ἐστιν
 Οἶκος ὃδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος· ἐμοὶ δ' ἐκτίσματο κείνος. 265
 Ὑμεῖς δὲ, μνηστῆρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆς
 Καὶ χεῖρας· ἵνα μή τις ἔρις καὶ νεῖκος ὄρῃται.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός· 270
 Καὶ χαλεπὸν περ ἶόντα δεχώμεθα μῦθον, Ἀχαιοί,
 Τηλεμάχου· μάλα δ' ἡμῖν ἀπειλήσας ἀγορεύει.

Sellâ turpi appositâ, parvâque mensâ :

Apposuit verò ei viscerum partes, infuditque vinum

260

In poculo aureo, et ipsum sermone allocutus est :

" Illic nunc sede inter viros vinum-bibens :

" Convitia verò tibi ipse ego et manus abarcebo

" Omnium procorum ; quoniam nequaquam publica est

" Domus hæc, sed Ulyssis ; mihi autem acquisivit ille. 265

" Vos verò, proci, continete animum à-convitio,

" Et manus ; ut nè aliqua lis et contentio oriatur."

Sic dixit : illi autem omnes mordicis labris compressis

Telemachum admirabantur, quòd audacter loquebatur.

Inter hos autem Antinous locutus est, Eupitheï filius :

270

" Et molestus quantumvis sit, accipiamus sermonem, Achivi,

" Telemachi ; valde autem nobis minatus loquitur.

Ver. 259. Δίφρον ἀεικέλιον παραθείς, ὀλίγην τε τράπεζαν.] Observârunt hic Veteres, res tenuissimas atque etiam humillimas aptissimè et pulcherrimè depingere Poetam. Φανερὸν μὲν καὶ τὰ χαμαιζήλα τῶν ἰουμάτων ἰσχυρότητα ἱκανοῦν τῷ λόγῳ· ὡς ἔχει τὸ, "Δίφρον ἀεικέλιον," &c. Aristid. Quintil. de Musica, lib. II. pag. 84. Ἰσχυρὸν δὲ (πλάσμα ἰστί) τὸ καὶ τῇ ὅλῃ τῶν πραγμάτων μικρὸν, καὶ τῇ λίξει κατωρχοῦμενον. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 9. Cæterùm de voce ὀλίγη, hoc in loco, ita Eustathius in commentario ad I, 515. Τὸ ὀλίγον, — τὸν μικρὸν ἰσθμὸν δὲ φαίνεται· καὶ ἐν τῷ "ὀλίγην τε τράπεζαν." Πάντως δὲ ταυτὸν, ὀλίγον ἰστίον, καὶ τυτθόν, καὶ μικρὸν. Aristoteles autem et vocem ὀλίγη, et vocem ἀεικέλιον, vim hic singularem habere contendit. Siquis nimirùm hoc in loco substitueret, "Δίφρον μοχλοῦσθαι κατὰ τὸν μικρὸν τε τράπεζαν," τὸ ἀρεστόν· ἵνα διαφέρει ἐπὶ τῶν ἰστίων, διακριθῶν.

— τὸ μὲν φαίνεται καλὸν, τὸ δ' ἐντελής. Poetic. cap. 22. Vide suprâ ad I, 515. et ad σ', 1.

Ibid. — παραθείς.] Apud Eustathium in commentario, κατὰ τὸν· atque ita legit Aristoteles loco jam suprâ citato.

Ver. 260. — μοίρας.] Apud Eustathium, μοίρας.

Ver. 261. Ἐν δέκαϊ χρυσέῳ.] Pronuntiabatur χρυσῷ. Vide ad II. σ', 523.

Ver. 267. Καὶ χεῖρας.] Eustathius in commentario citat, χερῶν. Quo modo et in pluribus Codicibus scriptum reperit Vir eruditus Tho. Bentleius.

Ver. 271. — Ἀχαιοί.] Vide suprâ ad ε', 513.

Ver. 272. — ἡμῖν ἀπειλήσας.] Ἐν δὲ τῇ "μάλα δ' ἡμῖν ἀπειλήσας," περιπεριωπῆται τὸ ἡμῖν, ὡς καὶ ἀλλαχού, κατὰ συνηθὲν τῆς λατινότητος, ἀναπαμφθίτος τοῦ τόνου λόγου ἰσχυρίσας. Eustath. Vide suprâ ad σ', 569. et σ', 372.

Οὐ γὰρ Ζεὺς εἶασε Κρονίων τῷ κέ μιν ᾗδῃ
Παύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγύν περ ἰόντ' ἀγορητήν.

"Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων. 275

Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θειῶν ἱερὴν ἐκατόμβην

ἤγουν· τοὶ δ' ἀγέροντο παρηκομῶντες Ἀχαιοὶ

Ἄλσος ὑπὸ σκιερὸν ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος·

Οἱ δ' ἐπεὶ ᾤπτησαν κρεῖ ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,

Μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα. 280

Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μοῖραν θέσαν, οἳ πονέοντο,

Ἴσῃν, ὥς αὐτοὶ περ ἐλάγχχανον· ὥς γὰρ ἀνώγει

Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.

Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἶα Ἀθήνη

Λάβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος· ὅφρ' ἔτι μᾶλλον 285

Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.

Ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ, ἀβελμίστια εἰδὼς,

(Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἐνὶ οἰκίᾳ ναῖεν·)

"Non enim Jupiter sivit Saturnius: alioquin ipsum jam
"Compescuissemus in aedibus, canorus licet sit concinator."

Sic dixit Antinous: ille verò non curabat verba. 275

Praecones autem per urbem deorum sacram hecatomben

Ducebant: congregabantur autem comantes Achivi

Luco sub umbroso longè-jaculantis Apollinis:

Hi autem postquam assaverant carnes superiores, et detraxerant,

Partibus divis, convivabantur celebri convivio. 280

Ulyssi verò partem apposuerunt, qui ministrabant,

Aequalem, sicut ipsi scilicet sortiebantur: sic enim jussit

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini.

Procos autem non omnino eximios sinebat Minerva

Contumeliâ abstinere acerbâ; ut adhuc magis 285

Subiret dolor cor Laertiadae Ulyssis.

Erat verò quidam inter procos vir, nefaria doctus,

(Ctesippus autem nomen erat; in Same verò domum habitabat;)

Ver. 273. — εἶασε.] Barnesius edidit, scribendumque contendit, εἶασεν. Sed vide ad II. 8, 42.

Ver. 276, 277. Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ — τοὶ δ' ἀγέροντο παρηκομῶντες Ἀχαιοί.] Poeta hic, observante Eustathio, de universo populo Ithacensi loquitur; ad Procos redit ver. 279. Ἀχαιοὶ δὲ νῦν, οἱ κατὰ τὴν Ἰθάκην — καὶ κήρυκες δὲ, οἱ κατὰ τὴν Ἰθάκην δημόσιοι ἱερεῖς, οἱ καὶ ταῖς θυσίαις ὑποθρονοῦν. Ὅστω μὲν οἱ τοῦ δήμου ἱερεῖς ἐν ἱεράτῳ οἱ δὲ μνηστῆρες ἐν τοῖς τοῦ Ὀδυσσεύς "δαίνυντο ἐρικυδέα δαῖτα." (ver. 280.)

Ver. 277. — παρηκομῶντες.] Sic apud Virgilium:

crinitus Iopas.

Æn. I, 740.

Ver. 278. — ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος.]

Vide suprâ ad II. 4, 75.

Ver. 279. — καὶ ἐρύσαντα.] Al. καδδ' ἐρύσαντα.

Ver. 281. — οἳ πονέοντο.] Al. οἳ ῥ' ἰπνέοντο.

Ver. 284. — ἀγήνορας.] Vide suprâ ad 4, 106.

Ver. 286. Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.] Rectè Eustathius: "Ἦγουν ἵνα ὑποτίθῃ λύσιν τὸν Ὀδυσσεῖα κατὰ καρδίαν. Malè autem deinceps adjicit; "Ἦ ἀντιστοιχεῖς τὴν καρδίαν τοῦ Ὀδυσσεύς. Ac si non sæquè facile et scribere potuisset Homerus, si id rectius fuisset, καρδίην Λαερτιάδην Ὀδυσσεύς.

Ver. 288. — Σάμῃ δ' ἐνὶ οἰκίᾳ ναῖεν.] Vide suprâ ad 4, 29.

Ibid. — ναῖεν.] Henricus Stephanus inter varias lectiones retulit ναῖον.

“Ὅς δὴ τοι κτεάτεσσι πεποιθὼς πατρὸς ἐοῖο,
Μνάσκειτ' Ὀδυσσεύς δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.” 290

“Ὅς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα.”

Κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγῆνορες, ὅφρα τι εἴπω.

Μοῖραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει πάλαι, ὥς ἐποίκειν,

*Ἴσῃν· οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον,
Εἰνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τὰδε δάμαθ' ἵκηται. 295

*Ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον· ὅφρα καὶ αὐτὸς

*Ἢς λοιστροχῶν δάη γέρας, ἥ τ' ἄλλα

Δρώων, οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσεύς Δείοιο.

“Ὡς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ,
Κείμενον, ἐκ κανέοιο λαβὼν· ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεύς, 300

*Ἦκα παρακλίνας κεφαλὴν· μείδησε δὲ θυμῷ

Qui jam possessionibus fretus patris sui,
Ambiebat Ulyssis diū absentis uxorem : 290

Qui scilicet tunc inter procos superbos dixit :

“ Audite me, proci eximii ; ut aliquid dicam ;

“ Partem quidem jam hospes habet dudum, sicut decet,

“ Aequalem ; non enim honestum est privare, neque justum,

“ Hospites Telemachi, quicunque has aedes advenit. 295

“ Sed age, ei et ego dem hospitale-donum ; ut et ipse

“ Vel balneatori det munus, vel alicui alii

“ Famulorum, qui sunt in aedibus Ulyssis divini.”

Sic locutus, projecit bovis pedem manu robustā,

Jacentem, ex canistro sumptum : evitavit verò Ulysses, 300

Levitèr declinato capite ; subrisit autem animo.”

Ver. 289. — πατρὸς ἐοῖο.] *Al. Διασεύου-
ον.* Atque ita in commentario citat *Eus-
tathius*.

Ver. 294. — οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ
δίκαιον, εἰνους.]

Καὶ πῶς δίκαιον τὸν ἱόντην ἄγειν βίαν :

Euripid. Heraclid. ver. 255.

Ibid. — ἀτέμβειν.] “ Ἀτέμβειν,” inquit
Duportus, *Gnomolog. Homeric.* ad hunc lo-
cum, “ hic est βλάπτειν, ἀδικεῖν, ὑβρίζειν”
“ alibi ἀμείδειν, σερίσειν, ἀποστριγγεῖν cum
“ genit. Μῆ τις οἱ ἀτεμβόμενος κισὶ ἴσῃς.”
“(*Il. λ', 704.*)” Immo verò hoc in loco,
posteriori isto in sensu planè usurpatur hæc
vox : ut liquet tum ex præcedente, “ Μοί-
“ ραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει πάλαι, ὥς ἐποίκειν,”
“ Ἴσῃν,” tum ex sequenti, “ Ἀλλ' ἄγε οἱ
“ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον.” Priori sensu, ut opi-
nor, nusquam apud Poetam occurrit. Por-
rò in *Etymologico Magno* ἀτεμβεῖν scribi no-
tat *Barnesius*.

Ver. 297. — λοιστροχῶν.] Νῦν, τῇ τὰ λου-
τρὰ περὶχοντι, ἢ παρασκευάζοντι. *Schol.*

Ver. 298. Δρώων, οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσεύς
Σείοιο.] Apud *Eustathium* in commentario
omittitur hic versus. Ac potest quidem sine
sententiæ dispendio abesse.

Ver. 299. “ Ὡς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα.]
“ Ἀλλ' οὐδ' ὅτι μνηστῆρας εἰσάγει μεθύοντας, οὐδὲ
τότε τοιαύτην ἀπομίμιν εἰσάγειν, ὥς Σοφο-
κλῆς καὶ Ἀλφύλοιο πιστεύουσιν” ἀλλὰ πόδα
βόειον ἐπὶ τὸν Ὀδυσσεύα βεβέβηκεν. *Athenæus*,
lib. I. cap. 14.

Ver. 300. — ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεύς, Ἦκα
παρακλίνας.]

— ille ictum venientem à vertice
velox

Prævidit, celerique elapsus corpore cessit.

Æn. V, 444.

Ver. 301. — παρακλίνας.] Vide ad *Il.*
α', 309. 338.

Ibid. — μείδησι δὲ θυμῷ Σαρδάειον μάλα
ταῖον.] Οἱ τὴν Σαρδόνα κατοικοῦντες, ἀπὸ Καρ-
χηδονίων ὄντες, χρώσται νόμῳ ἐπὶ βαρβαρικῷ,
καὶ πολὺ τῶν Ἑλλήνων διπλλαγμίνῃ τῇ γὰρ
Κρόνῳ θύουσιν, ἡμέρας τρεῖς τεταγμέναις, οὐ
μόνον τῶν αἰχμαλώτων τοὺς παλλίστους, ἀλλὰ
καὶ τῶν πριεστυγμένων τοὺς ὑπὲρ ἰσοδμήκοντα ἔτη
γεννημένους. Τοῖτοισι δὲ θυμῷ, τὸ μὲν δακρύ-
ειν αἰσχερὲς εἶναι δοκίμῃ καὶ δούλῳ, τὸ δὲ ἀσπαζέ-
σθαι καὶ γιγνῆναι ἱερχατο, καὶ προσιόντων ἀνδραῖς
τε καὶ καλῶν. “Ὅθεν φασὶ καὶ τὸν ἐπὶ κακῷ πρε-
σποιητὸν γίγνεται κληθῆναι Σαρδόνειον.” Ἡ δὲ ἱστο-
ρία παρὰ Διόμω. *Schol.* Alièr *Pausanias* :

Σαρδάνιον μάλα τοῖον· ὁ δ' εὐδμητον βάλε τοῖχον.
Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠνέπατε μύθῳ·

Κτήσιπ', ἣ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ·
Οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖνον· ἀλεύατο γὰρ βίλος αὐτός·

305

Ἦ γάρ κεν σε μέσον βάλλον ἔγχρ' ὀξυόεντι,
Καί κε τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάφον ἀμφεπονῶτο
Ἐνθάδε· τῷ μὴ τίς μοι ἀεικείας ἐνὶ αἵκῃ

Φαίνετ'· ἦδ' ἂν γὰρ νότῳ καὶ οἶδα ἔκαστα,
Ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεα· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.

310

Ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τετλάμεν εἰσορόωντες,

Μήλων σφαζομένων, οἴνοιο τε πινομένων,

Καὶ σίτου· χαλεπὸν γὰρ ἐρυκαπέειν ἕνα πολλούς.

Ἀλλ' ἄγε, μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντας·

Sardanium omnino tale : ille autem bene-aedificatum percussit murum.

Ctesippum verò Telemachus increpuit sermone :

" Ctesippe, certè omnino tibi hoc satius fuit animo ;

" Non percussisti hospitem ; evitavit enim tolum ipse ;

305

" Certè enim te medium percussissem hastà acutà,

" Et tibi pro nuptiis pater exequias celebràsses

" Hic : ideò nè quis mihi insolentias in domo

" Prodat ; jam enim intelligo et novi singula,

" Bonaque et pejora : antea autem adhuc infans eram.

310

" Sed continuo haec quidem et toleramus inspicientes,

" Ovibus mactatis, vinoque potato,

" Et pane consumpto : difficile enim cohibere unum multos.

" Sed agite, nè amplius mihi mala facite infensi :

Πλὴν δὲ βοτάνης μῖσος καθαίρειν καὶ ἀπὸ φα-
μάκων ὁ νῆσος [Σαρδῶν], ἃ λεγόμενα θάνατον.
Ἡ γὰρ δὲ ἡ ἐλπίς τοῦ μὲν ἔσθ' ἐν τῇ φρεσὶ
τοῖς φαγεῖσι δὲ γίλῳσι ἐπιγίνεσθαι τὸν τίλῳ-
σθ' ἐν λίγῳσι. Ἐπὶ τούτῳ δὲ Ὅμηρος τε καὶ οἱ
ἱστοῖται ἀνθρῶσι τὸν ἐπὶ οὐδὲν ὕγι' Σαρδάνων
γίλῳτα ἐπαμύνασθαι. *Phocica, lib. X, cap. 17.*
sub fine. Ejusdemque explicationis memi-
nerunt *Eustathius*, et *Scholias* ad ver. 302.
ubi de hac re plura. Ceterum hinc apud
Ciceronem : " Nè — rideamus γίλῳτα Σαρ-
" δόνων." *Epist. ad Familiares, lib. VII, 25.*
Porro *Scholias* ad *Iliad. δ, 101. Ixionis*
risum, quæ ibi dæpingit *Poëta*, hujusmodi
fuisse notat :

ἢ δ' ἰγίλασσι

Χίλῳσι, οὐδ' ἰγίλασσι ἢ ἰγίλασσι
ἰγίλασσι. *Iliad. δ, 101.*

Οὗτος ὁ γίλῳς, (inquit ibi *Scholias*.) Σαρ-
δόνων καλῶνται ὅς' ἐσθ' ἐν τῇ μὴ ἐν δικτύῳ
γίλῳ. Vide et infra ad ver. 347.

Ver. 302. Σαρδάνων. Apud *Phylarchum*,
notante *Bornesio*, scribitur Σαρδάνων. Alii,
teste *Eustathio*, scribunt Σαρδόνων. Uti legi-
tur et apud *Ciceronem*, loco jam supra citato.

Ibid. — μάλα.] Al. μίγα.

Ver. 304. — ἣ μάλα τοι τόδε κέρδιον
ἔπλετο θυμῷ. Tò μὲν βαλεῖν, ἐπὶ αὐτὸν ἀνέ-
ρπαι. [forte ἐπὶ ἀνέρπαι] ἢ τὸ βαλεῖν τὸν ξείνον
αἰεῖται τὸ κέρδιον. *Scholion* (in *Vulgatis* ver-
sui 331. infra importunè annexum.) Pri-
orem interpretationem sequitur *Eustathius* :
Τὸ δὲ, " Οὐκ ἔβαλες," [ver. 305.] ἢ ἢ ἢ ἢ ἢ
(inquit) ἔπλετο διὰ θυμῷ. ἢ δὲ ἐπὶ ἐπὶ ἐπὶ ἐπὶ
οὗτος ἢ μάλα τοι κέρδιον ἐπὶ οὐκ ἔβαλες τὸν
ξείνον.

Ver. 306. — ἔσθ' ἐν τῇ νήπιος ἦα. Vide ad *Il. ι, 50.*

Ver. 310. — πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.]
Ita edidit *Bornesius* ex emendatione *Isaaci*
Casauboni, et ex *ε'*, 328. ubi occurrit hic
versus, et in *Vulgatis* scriptum est *ἔτι*. At-
que ita hic legit *MS. à Th. Bentleio* colla-
tus. *Vulg.* πάρος δ' ἐπὶ νήπιος ἦα.

Ver. 313. — χαλεπὸν γὰρ ἐρυκαπέειν ἕνα
πολλούς.]

Ὅδ' γὰρ γίλῳς ἐπὶ ἐπὶ γὰρ τοῖς πολλοῖς ἔσθ'.

Sophocles. Oedip. Tyrann. ver. 855.

Vide supra ad *ε'*, 86.

- Εἰ δ' ἦδη μ' αὐτὸν πτεῖναι μενεαίνετε χαλκῷ, 315
 Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κε πολὺ κέρδιον εἴη
 Τεθνάμεν, ἢ τάδε αἶεν ἀεικία ἔργ' ὀρέασθαι,
 Εἷνους τε στυφελιζόμενους, δμῶάς τε γυναικάς
 ῥυστάζοντας ἀεικελῶς κατὰ δώματα καλά.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπὴν ἐγένοντο σιωπῇ. 320
 Ὅψ' δὲ δὴ μετέειπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·
 "ὦ φίλοι, οὐκ αἶν δὴ τις ἐπὶ ρηθῆντι δικαίῳ
 Ἀντιτίσιος ἐπέσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνει·
 Μῆτ' ἔτι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τίς ἄλλον 325
 Δρῶν, οἱ κατὰ δάματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
 Τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φαίην
 "Ἠπιον, εἰ σφῶϊν προδὴ ἀδοὶ ἀμφοτέρωϊν·
 "Ὀφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι νῶλπει
 Νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε,

- " Sin jam me ipsum interficere cupitis aere, 315
 " Etiam hoc vellem, et multò satius esset
 " Mori, quàm haec semper indigna opera videre,
 " Hospites pulsatos, famulasque mulieres
 " Vos violantes indignè in aedibus pulchris."
 Sic dixit : illi verò omnes muti facti sunt silentio. 320
 Serò autem tandem inter eos locutus est Damastorides Agelaüs :
 " O amici, haud jam quisquam super dicto aequo
 " Contrariis verbis carpens saeviat :
 " Neque amplius hospitem pulsate, neque quenquam alium
 " Famulorum, qui in aedibus sunt Ulyssis divini. 325
 " Telemacho autem verbum ego et matri dicam
 " Mite, si ipsis corde placeat ambobus :
 " Quamdiù quidem vobis animus in pectoribus sperabat
 " Rediturum Ulysem prudentem suam ad domum,

Ver. 315. Εἰ δ' ἦδη μ' αὐτὸν.] Vir eruditus Tho. Bentleius in duobus MSS. scriptum reperit Εἰ δὲ μὴ αὐτόν.

Ver. 317. — ἢ τάδε αἶεν.] Al. ἢ τάδε τ' αἶεν. Al. ἢ τάδε γ' οἶον.

Ver. 319. ῥυστάζοντας.] "Ἐστὶ δὲ, τὸ μετὰ βίας καὶ ἀνάγκης ἵλκιν καὶ μίγνυσθαι γυναικί. Etymolog. Magn. ad vocem ῥυστάζων.

Ver. 320. "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπὴν ἐγένοντο.]

Dixerat Æneas : olli obstupère silentes, Conversos oculos inter se atque ora tenebant. Æn. XI, 120.

Ver. 324. Μῆτ' ἔτι.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Μῆτε τ'· Ut suprâ s. 415.

Ver. 327. — ἀμφοτέρωϊν.] Al. ἀμφοτέρωϊν.

Ver. 328. "Ὀφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι.]

εν ἰώλπει Νοστήσαι Ὀδυσῆα.] Ita MS. à Tho. Bentleio collatus, et Eustathius in commentario. Quibuscum facit, teste Barnesio, Editio Florentina. Alii hic legunt "Ὀφρα μὲν ὑμῖν, &c. Quo modo edidit Barnesius ; et in annotationibus : " Ita," inquit, " omninò " legendum ; nam ut Eustath. fol. 736. lin. " 38. Ἀγέλαος δὲ, ὡς τῶν μυησθέντων, τοῦτο " φησὶν quare seipsum ineludens, ἡμῖν αἶτ." Sed errat (ut opinor) Vir eruditus. Non enim Procos, sed Telemachum et Penelopem hic alloqui videtur Agelaüs ; atque ita aptius congruent sequentia, Τόφρ' οὕτως ἵμεναις μινίμιν τ' ἤν, ἰσχυμέναις τε Μινωτῆρας κατὰ δάματ' — ver. 330. et, Ἀλλ' ἄγχι, σὴ τάδε μητρὶ, &c. ver. 334.

Ver. 329. Νοστήσαι.] Eustathius videtur legisse Νοστήσειν.

Τόφρ' οὔτις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν, ἰσχέμεναί τε 330
Μνηστῆρας κατὰ δώματ'· (ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν,
Εἰ νόστησ' Ὀδυσσεύς, καὶ ὑπότροπος ἴκετο δῶμα·)

Νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον, ὅτ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.
'Αλλ' ἄγε, σῇ τάδε μητρὶ παρεζόμενος κατάλεξον,
Γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρησιν· 335

"Οφρα σὺ μὲν χαίρων πατρώϊα πάντα νέμῃαι,
"Εσθων καὶ πίνων· ἡ δ' ἄλλου δῶμα ἴκηται.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατὸς ἐμοῖο,
"Ος που τῇλ' Ἰθάκης ἡ ἔφθιται, ἡ ἀλάληται, 340
Οὔτι διατρέξω μητρὸς γάμον· ἀλλὰ κελεύω
Γήμασθ', ᾧ κ' ἐβέλη, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωσι.
Αἰδέομαι δ' αἰέκουσαν ἀπὸ μεγάροιο δίσσθαι

" Tamdiū minimè aegrè-ferendum manereque erat, et detinere 330

" Procos in aedibus; (quoniam hoc satius erat,

" Si rediisset Ulysses, et redux venisset domum:)

" Nunc verò jam hoc manifestum, quòd non ampliùs reditùs capax est.

" Sed age, tuae haec matri assidens nuntia,

" Nubat ei, quicumque optimus vir, et plurima praebuerit; 335

" Ut tu quidem gaudens paterna omnia possideas,

" Comedens et bibens: illa verò alius domum adeat."

Illum autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est:

" Non per Jovem, Agelaë, et dolores patris mei,

" Qui alicubi longè ab Ithacà, vel periit, vel vagatur, 340

" Nequaquam rememor matris nuptias; sed jubeo

" Nubere, cuicumque velit, quique insuper multa dona det.

" Vereor autem invitam à domo pellere

Ver. 330. — *ισχέμεναί.*] Versiones nonnullae reddunt, "teneri;" ac si *ισχέμεναί* Vocis esset Passivæ: Sed (ut opinor) minùs rectè. Vide suprà ad ver. 202. et ad Il. ε', 501.

Ver. 335. et 342. *Γήμασθ'.*] Vide suprà ad λ', 272.

Ver. 337. — *δῶμα ἴκηται.*] Eustathius in commentario citat, *δώμαθ' ἴκηται.* *Al. δῶμα πορίζη.*

Ver. 339. Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατὸς ἐμοῖο.] Haud dissimiliter Apollonius:

"Ἴστα Ἀητοῦς υἱός, ὃ μὲν κρέφρων ἰδὼν
Μανερτύναις ἴστα δι' δυσάνυμος ἢ μ' ἱλαχύν
ἤη. *Argonaut. lib. II. ver. 257.*

Ubi Scholiastes; "Ῥητιόν δὲ, ὅτι ἰμπαθίστην γίνονται ὁ θεός, ὅταν τὴν κατὰ τῆς ἰδίας ἐμύνης συμφορὰς." "Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, &c." — "Εὐθὺς οὖν ἀρχαίον, πρῶτον Διὸς ἐμύνην. ἴστα ἰπαλύνει καὶ τὰς ἰδίας συμφορὰς. Vide Langbæni annotationes in Longinum, § 16. ad ista verba, Μὰ τοῦς ἐν Μαράθωνι προκινδυνεύουσι."

Ver. 340. — *ἡ ἔφθιται, ἡ ἀλάληται.*] Vide ad Il. α', 37.

Ver. 342. — *ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωσι.*] Ita Vulgati; et ita legit Eustathius, exponitque, καὶ ἐς αὐτῇ πολλὰ δίδωσιν. "Ἀπὸ καυοῦ γὰρ, inquit, λεηστῶν τὸ "ἐς." Atque eadem constructio occurrit suprà β', 115. 114.

Μητέρα σὴν ἀπόσιμψον, ἀνωχθεὶ δὲ μιν γαμήσθαι
Τῇ, ὅτι τὴν τὴν πατὴρ κίλισται, καὶ ἀνδάνει αὐτῇ.

Barnesius autem ex veterum Editionum

nonnullis edidit *ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι*

" quoniam τὸ δίδωμι (ut ait) majorem Te-

"lemachi alacritatem ostendit." Sed, ut

opinor, minùs rectè. Dona enim apud Poe-

tam ab eo, qui mulierem ambit, semper

præberi dicuntur. Vide suprà ad λ', 281.

σ', 77. 392. et infrà ad φ', 161. 162. Atque

ita suprà ver. 335. hujus libri:

Γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ, καὶ πλεῖστα πόρησιν.

Attamen MS. à Tho. Bentleio collatus διδω-

μι hic legit.

Μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.

"Ὡς φάτο Τηλέμαχος· μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη 345

"Ἀσβεστον γέλον ᾤρσει, παρέπλαγγεν δὲ νόημα.

Οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελῶν ἀλλοτρίοισιν·

Αἰμοφόρουκτα δὲ δὴ κρέα ἥσθιον· ὅσσε δ' ἄρα σφίον

Δακρυόφιν πίμπλαντο· γόον δ' αἶετο θυμός.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής· 350

Ἄ δειλοὶ, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὕμνων

Εἰλύαται κεφαλαί τε, πρόσωπά τε, νέρθε τε γούνα.

" Verbo violento; nè istud deus perfecerit."

Sic dixit Telemachus: procis verò Pallas Minerva

345

Inextinctum risum movit, errareque fecit intellectum.

Hi autem jam maxillis ridebant alienis;

Cruentatasque jam carnes comedebant; oculi verò ipsorum

Lachrymis implebantur; luctumque praesagiebat animus.

350

Inter hos autem et locutus est Theoclymenus deo-par:

" Ah miseri, quid malum hoc patimini? nocte quidem vestra

" Obvoluta sunt capitaque, faciesque, subtusque genua.

Ver. 346. — γίλων. MS. à Tho. Bent-
leio collatus, γίλω.

Ver. 347. Οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελῶν ἀλ-
λοτρίοισιν. Hinc Horatius:

———— malis ridentem alienis.

Sermon. lib. II. Sat. iii. 72.

Et Valerius Flaccus:

Errantesque genæ, atque alieno gaudia
vultu.

Argonaut. lib. VIII. ver. 164.

Porrò de hâc phrasi ita Eustathius: "Ἰστέον δὲ
ὅτι τὸ, γναθμοῖσι γελῶν ἀλλοτρίοισιν, καὶ νῦν ἰσ-
τολάζει μάλιστα παρομοιωθῆναι. Τούτῳ γὰρ τοι
ἰφ' αἷς μὴ ἄξιον γελῶντας, ἐκ θυμοῦ ἢ ἀμνησ-
τίας τινός, ξιναις φαμὶν γελῶν παρναῖς ὥστε
καὶ τοὺς πρὸς βίαν ἰσθιόντας, ἀλλοτρίοις ἰσθίου
γναθμοῖσι. — "Ἰσως δὲ τὸ, γναθμοῖσι γελῶν
ἀλλοτρίοισιν, καὶ ὁμοίον ἰσθίει τῷ, "Ἀχρεῖων ἰγίλω-
σιν," (suprà σ', 162.) ὁ ἰσθίει τῷ Πηνελόπείας
ἰσθιέται. Quam explicationem reprehendens

Dna. Dacier, ipsa per hanc phrasin ri-
sum immodicum denotari arbitratr: "Ho-
" mère," inquit, "dit clairement qu'ils
" rioient de tout leur cœur, et, comme
" nous disons, à gorge déployée; comme des
" gens qui rioient avec une bouche d'em-
" prunt, qu'ils n'apprehenderoient pas de
" fendre jusqu'aux oreilles." Atque hanc
interpretationem confirmari existimat tum
ex præcedenti "Ἀσβεστον γέλον ᾤρσει, tum ex
sequenti ἠδὲ γίλασαν, infra ver. 358. At
melius congruit Eustathii explicatio cum se-
quenti, — "ὅσοι δ' ἄρα σφίον Δακρυόφιν
πίμπλαντο· γόον δ' αἶετο θυμός. Cæterum

Tom. II.

Euripides, notante Barnesio, hujusmodi ri-
sum γίλωτα παραπληγμῖν vocat:

"Ελιξὶ δ' ἄμα γίλωτα παραπληγμῖν.

Hercules Furens, ver. 935.

Vide et Gatakeri Annotationes in Antoni-
num, lib. I. § 15.

Ibid. — γιλόων.] *Al.* γιλόων.

Ver. 348. — ὅσοι δ' ἄρα σφίον.] Pronuntia-
batur σφῶν. Similitérque ὁμοίον ver. 351.
pronuntiabatur ὁμών. Vide ad II. σ', 811.

Ver. 351. Ἄ δειλοὶ, τί κακὸν τόδε πάσχετε;
ἔσ.] Οὐχ ἔστι τοὺς μνηστῆρας παρναῖς ἡδοναῖς
συγγονοῖους. πίνους αἰγὰς κατῖδοντες, καὶ ἀσφα-
λῶν ἐρίφων ἱμπτισλαμίνους, καὶ αὐτῶν ἀπαθόντας,
καὶ αἰνὸν ἀπομνηστικῶν, καὶ δίκους τριτομῶν,
καὶ αἰγανίας ἰντας; Τίς οὐκ ἂν αὐτοὺς τῆς ἡδονῆς
ταύτης ἱμακάρειν; Ἀλλὰ ὁ μαρτυρῶν καὶ γνω-
ριστικὸς τοῦ μάλιστα λίγιν' "Ἄ δειλοὶ, τί
" κακὸν τόδε, ἔσ." παρὰ πῖδας τὸ κακὸν, καὶ
ἰγγύς Maritus Tyr. Dissertat. XXXI.
haud longè à fine. Vide et Platonem in Ione;
ubi hunc locum adducit, et pro "Ἄ δειλοὶ,"
citât, Δαιμόνιοι.

Ibid. — νυκτὶ μὲν ὕμνων Εἰλύαται κε-
φαλαί.] Similitér Virgilius de Marcello bre-
vi morituro:

Sed nox atra caput nigrâ circumvolat
umbrâ. *Æn.* VI, 866.

Ver. 352. Εἰλύαται.] Similitér ἰδῶν, et δι-
δάκνεται, ver. 353. ἰππάδαται, ver. 354. ἰκα-
πόλως et ἰσιπόδων, ver. 357. Vide ad II.
σ', 37. et σ', 736.

Ibid. — νίβει τι γούνα.] Apud Platonem,
loco suprà citato, νίβει τι γούνα. Quam lec-
tionem et præfert Barnesius.

Q

Οἰμωγὴ δὲ δέδηκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί·
 Αἶματι δ' ἑρράδαται τοῖχοι καλαί τε μεσόδμοι·
 Εἰδῶλων δὲ πλέον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλὴ, 355
 Ἰεμένων Ἐρεβόσδε ὑπὸ ζόφον· ἥελιος δὲ
 Οὐρανοῦ ἐξάπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύς·
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἠδὺ γέλασσαν.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν·
 Ἀφραίνει ξεινὸς νέον ἄλλοθεν εἰληλουθῶς. 360
 Ἀλλὰ μιν αἰψα, νέοι, δόμου ἐκπέμψασθε δύραζε
 Εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἐπεὶ τάδε νυκτὶ εἴσκει.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος Διοειδής·
 Εὐρύμαχ', οὔτε σ' αἴωγα ἐμοὶ πομπῆας ὑπάζειν·
 Εἰσὶ μοι ὀφθαλμοὶ τε καὶ οὐατα καὶ πόδες ἄμφω, 365
 Καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεικής·

"Ululatus autem exarsit, lachrymaeque oppletæ sunt genae;

"Sanguine verò conspersi sunt parietes pulchraque intercolumnia;

"Simulachris autem plenum est vestibulum, plenaque et aula, 355

"Properantibus in Erebum sub tenebras; Sol verò

"Ex coelo periit; malaque incessit caligo."

Sic dixit: illi autem omnes super ipso suaviter riserunt.

His autem Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui:

"Desipit hospes nuper aliundè huc profectus, 360

"Sed ipsum statim, juvenes, domo emittite foras

"In forum ut eat; quoniam haec nocti assimilat."

Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par;

"Eurymache, nequaquam te jubeo mihi comites praebere:

"Sunt mihi oculique et aures et pedes ambo, 365

"Et mens in pectoribus facta nequaquam incongrua:

Ver. 353. 354. Οἰμωγὴ δὲ — Αἶματι δ'.] Apud Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 13. citatur hæc Theoclymeni oratio, omissis hisce duobus versibus. Omittiturque eorundem posterior apud Platonem, in Ione.

Ver. 354. — ἑρράδαται.] Vide suprâ ad ver. 150. et ad II. β', 314.

Ver. 356. — ἥελιος δὲ Οὐρανοῦ ἐξάπόλωλε.] *Al. ἥελιός τε.* Cæterum Eustathius hoc de verâ Solis Eclipsi accipi posse arbitrat. Ταῦτα δ, inquit, ὡς ἀπὸ ἡλίου ἐκλείψας ἡ σελήνη μάντις παύσεται. Et paulo inferius: Ἡ δὲ τοῦ ἡλίου ἐκλείψας, ὡς καὶ προδιήλυνται, οὐκ ἀπίστεος· οἷα γινώσκῃ μιν ἐν νομηνίᾳ. Sed, ut opinor, minus rectè. Prodigia enim hæc omnia Theoclymeno soli visa sunt; ut liquet ex sequenti Eurymachi oratione. Id quod et ipsum Eustathium non fugit. Porro prodigii similis meminit Lucanus:

Ipse caput medio Titan cùm ferret Olympo,
 Cœdidit ardentem atrâ caligine currus;

Involvitque orbem tenebris. —

Pharsal. lib. I. ver. 540.

Similiter et Virgilius de Sole, post Cæsaris mortem:

Ille etiam extincto miseratus Cæsare
 Romam,

Cum caput obscurâ nitidum ferrugine
 textit. Georg. I, 466.

Ubi et plura hujusmodi prodigia memorantur.

Ver. 362. — ἰσκι καὶ νυκτὶ εἴσκει.] Ἰστίος δὲ, inquit Eustathius, ἔτι ἐν τῷ "ἰσκι" καὶ νυκτὶ εἴσκει" ἰσίκων νομίζῃν οἱ μεταφράσαι οὐκ σφαλῆσαι τὰς ὁφείας τῶ Θεοκλύμενῳ ἰσκι καὶ ἀληθῶς πλανῶ ἰσίκων οἷος τὰς τῶν μεθύοντων ἔστιν. Atqui non ebrius, sed mentis non compos arguitur Theoclymenus, suprâ ver. 360.

Ibid. — ἰσίκων.] *Al. ἰσίκων, et ἰσίκων.*

Ver. 366. — τετυγμένος οὐδὲν ἀεικής.] Vide ad II. ε', 488. Το δὲ "οὐδὲν ἀεικής," πρὸς τὸ "τετυγμένος" κολλᾶται, ὥς αἶν τοῦς οὐ τετυγμένος ἀεικής. Eus. th.

Τοῖς ἔξειμι θύραζι, ἐπεὶ νοῶ κακὸν ὕμιν
 Ἐρχόμενον, τό κεν οὔτις ὑπεκφύγοι, οὐδ' ἀλείαιτο
 Μνηστήρων, οἳ δῶμα κατ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος
 Ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάσασθε.

370

Ὡς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων εὖ ναιετάοντων·
 Ἰκετο δ' ἐς Πείραιον, ὃ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.
 Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὀρώωντες,
 Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ ξείνοις γελῶντες·

* Ὄδῃ δὲ τις εἴπεσπε νέων ὑπερηγορούντων·

375

Τηλέμαχ', οὔτις σείῳ κακοξείνωτερος ἄλλος·
 Οἷον μὲν τίνα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
 Σίτου καὶ οἴνου πεχρημένον, οὐδέ τι ἔργων
 Ἑμπαίον, οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὐτῶς ἄχθος ἀρούρης.

"Horum-ope exibo foras, quoniam sentio malum vobis
 "Ingruens, quod nemo subterfugere-possit, neque evitare
 "Procorum, qui in domo deo-paris Ulyssis

"Viros contumeliā-afficientes injusta machinamini."
 Sic locutus, exivit aedibus ad-habitandum commodis:
 Ivit autem ad Piraeum, qui ipsum lubens suscepit.

370

Proci verò omnes se invicem intuentes,
 Telemachum irritabant, de hospitibus ridentes:
 Sic autem aliquis dicebat juvenum superborum:

375

"Telemache, nemo te pejorum-hospitum-exceptor alius;
 "Qualem quidem quendam hunc habes mendicum erronem,
 "Panis et vini indigentem; neque omnino operum
 "Scientem, neque fortitudinis; sed incassum pondus terrae.

Ver. 368. — [ὑπεκφύγοι.] Apud Eustathium in commentario, ὑπεκφύγοι.

. Ibid. — [ἀλείαιτο] Al. ἀλείατο.

Ver. 371. [Ὡς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων.] Ἐξέρχεται οὗτος ἐκ τῆς οἰκίας εἰκονομικῶς. Schol. ad ver. 357. suprā. Nè Procorum videlicet cædi intersit.

Ver. 372. [Ἰκετο δ' ἐς Πείραιον.] Cui nimirum Telemachus eum excipiendum mandārat, suprā 6, 539. Utī et notavit Barnesius.

Ver. 374. [Τηλέμαχον ἐρέθιζον.] Al. Τηλέμαχον θαύμαζον. Atque ita in commentario legisse videtur Eustathius.

Ver. 376. — [κακοξείνωτερος.] Κακῶν ξείνων ὑπερξείνως. Schol. Occurrit autem hæc vox apud Dionysium, Περιήγησ. ver. 742. sensu diverso:

— μάλα γὰρ τε κακοξείνωτεροι ἄλλων.

Porro observavit Eustathius in comment. ad Iliad. ε', 446. Odys. β', 350. repugnare hanc vocem analogiæ Grammaticæ, quæ, ut scribatur κακοξείνωτερος antepenultimā brevi, propter præcedentem syllabam ξει produc-tam, postulet. At rectè hic notat Barnesius, ex κακοξείνως rectè et secundum analogiam

deduci κακοξείνωτερος: indèque, more Ionico, κακο ξεινώτερος: ut ενδιώτας, ex ενδιώτος: χαλκίην, ex χαλκίην: et similia. Vide ad Il. ζ', 464.

Ver. 377. — [ἔχεις.] Al. ἄγεις.

Ibid. — [ἐπίμαστον ἀλήτην.] Vocem ἐπίμαστον, quæ apud Homerum hoc tantum in loco reperitur, Scholiastes interpretatur ἐπιμαστιύοντα καὶ ἐπιζητούντα. Similiterque Eustathius: Ἐπίμαστος δὲ, inquit, ὁ ἐπαίτης, ὁς τρεφὴν μαστιύων, ὁ ἰσχνὴν ἐπιζητῶν. Etymologicon autem Magnum, à Barnesio citatum, aliam interpretationem affert; nempe, τὸν ἐκ παιδὸς, οἷον τὸν ἀπὸ μαστῶ, ἐπαίτην.

Ver. 378. Σίτου καὶ οἴνου.] Ita Vulgati. Barnesius autem, nullis allatis Codicibus, de suo edidit, Οἴνου καὶ οἴνου: itaque potius legendum contendit, "ob Hiatum importunum." Ratione, ut videtur, haud satis idonea: præsertim si Οἴνως olim pronuntiabatur Winos; uti ad Iliad. ε. 51. notatum est.

Ver. 379. Ἑμπαίον, οὐδὲ βίης.] Videtur vox Ἑμπαίον penultimam hinc corripere eadem ratione ac εἰώ, οἶος, ἰσχυῖ, &c. Vide suprā ad ver. 89. et ad Il. ι'. 103. et ε. 24. Eustathius autem Ἑμπαίον pro Spondæo hic habendum arbitrat. Ἐπαύειν (inquit) —

- " Ἄλλος δ' αὐτὲ τις οὔτος ἀνέστη μαντεύεσθαι. 380
 ' Ἀλλ' εἴ μοι πείθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
 Τοὺς ξείνους ἐν νηὶ πολυκλήϊδι βαλόντες
 ' Ἐς Σικελούς πέμψωμεν, ὅθεν κί τοι ἄξιον ἄλφοι.
 " Ὡς ἔφασαν μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων·
 ' Ἀλλ' ἀκίων πατέρα προσεδέρεκτο, δέγμενος αἰεὶ, 385
 ' Ὅππότε δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.
 ' Ἡ δὲ κατάντησιν θεμένη περικαλλέα δίφρον
 Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
 ' Ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἐκάστου μῦθον ἄκουεν.
 Δείπνον μὲν γὰρ τοί γε γελοίωντες τετύκοντο, 390
 ' Ἡδύ τε καὶ μενοεικές, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἴερευσαν·
 Δόρπου δ' οὐκ ἂν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
 Οἶον δὴ τάχ' ἐμελλε θεὰ καὶ καρτερὸς ἀνὴρ
 Θησίμεναι· πρότεροι γὰρ αἰεκέα μηχανώοντο.

- " Alius autem demum quidam hic surrexit ad-vaticinandum. 380
 " Sed si mihi parueris, quod multo satius fuerit :
 " Hospites in navim multis-transtris-instructam conjectos
 " Ad Siculos mittamus, unde quis dignum-pretium referat."
 Sic dixerunt proci : ille verò non curabat verba ;
 Sed tacite patrem intuebatur, expectans semper, 385
 Quandò demum procis impudentibus manus inferret.
 E-regione autem ubi-posuerat perpulchram sellam
 Filia Icarii prudens Penelope,
 Virorum in aedibus uniuscujusque sermonem audiebat.
 Prandium etenim illi ridentes fecerunt, 390
 Suavèque et gratum, quippè valde multa mactàrant :
 Coenà verò nequaquam injucundior alia fieri posset,
 Qualem sanè mox erant dea et fortis vir
 Facturi : priores enim proci indigna machinabantur.

μιστητίον τὴν λίξιν κατὰ πόδα Σπονδίων ἐκ συν-
 ζήσιως. Sed hoc quā ratione fieri possit, e-
 quidem non video. Porro vocem hanc in-
 terpretantur Scholiastes et Eustathius ἱμνω-
 ρον. Atque ita infra φ', 400.

— κακῶν ἱμνωτοὶ ἀλήτης.

Ibid. — ἀλλ' αὐτὸς ἄχθος ἀρούρης.] Πα-
 ροιμῶδες μὲν ἔστιν, ὑποδηλοῖ δὲ τὸν βουγάζιον.
 Eustath. Ita de seipso Achilles, *Iliad.* ε', 104.

' Ἀλλ' ἡμᾶς παρὰ νηυσὶν ἰτρώσιον ἄχθος ἀρούρης.
 Similiter apud Nicandrum, *Θηριακῶν*, ver. 9.

' Ἐσσησάς ε', ἰχθίς σι, καὶ ἄχθια μυρία γαίης.
 Et apud Platonem in *Theæteto* : " Ὅτι οὐ λῆρου
 σιελ, γῆς ἄλλως ἄχθον, ἀλλ' ἄνδρες, &c.

Ver. 380. — μαντεύεσθαι.] *Al.* μαντεύσασθαι.

Ver. 381. — εἴ μοι πείθοιο.] *Al.* εἴ μοι σι
 πείθοιο, et εἰ δὴ τι πείθοιο.

Ver. 383. ' Ἐς Σικελούς πέμψωμεν.] ' Ἐγινώ-
 σκετο ἄρα τὰ κατὰ τοὺς Σικελούς· οὐκ εἰκός οὖν

ἐκεῖ τὴν πλάην γιγνώσκει. Διαφέρει δὲ Σικε-
 λιώται Σικελῶν· οἱ μὲν γὰρ Ἕλληνες, οἱ δὲ βάρ-
 βαροι. Schol.

Ibid. — Ἰὼν κί τοι ἔξων ἄλφοι.] Vir eru-
 ditus *Tho. Bentleius* in uno MS. reperit,
 Ἰὼν κί σις ἔξων ἄλφοι. Quæ fortè et verior
 lectio. Nam aliqui videtur istud ἄλφοι non
 habere quò referatur. De duobus enim hos-
 pitibus hic loquitur Poeta, uti annotavit
Barnesius. Quod indè infert ille, nempe ne-
 cesse esse, " ut εἰ ἄξων sit *Casus Rectus*,
 " et ἄλφοι *Passivè* capiatur." id verò, apud
Homerum, exemplo caret. Ubi enim occur-
 rit vox ἄλφοι, suprā δ', 452. ε', 250. (quibus
 solis in locis apud Poetam, hoc excepto, re-
 peritur.) sensu activo planè usurpatur.

Ver. 387. — κατάντησιν.] Ἀντικρὺς τοῦ
 ἀνδρῶνος, ἐν τῇ γυναικωνίτιδι Schol. *Al.* κατ'
 ἀντησιν et καταντικρὺ.

Ver. 390. — γελίωντες.] *Al.* γιλόφοντες
 et γιλόφοντες. Vide suprā ad ver. 347.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ Φ'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Φ'.

ΠΗΝΕΛΟΠΗ τῇ τίνοιτι τὸ τόξον ὁμολογεῖ τὸν αὐτῆς γάμον. Οδυσσεὺς δὲ Εὐμαίῳ καὶ Φιλοτίμῳ ἐντυλάμενος περὶ τῆς τῶν θυγῶν ἀσφαλείας, αὐτὸς ἀφίησι τὸ βέλος διὰ τῶν πύλων, ἄλλον τίθει τὸ τόξον μὴ δυνηθίτος.

Ἐπιγραφαί.

Τόξου δόσις.

Ἄλλως.

Φῖ δὲ βιδὴν προτίθειν ἄεθλον Πηνελοπείῃ.

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ
Τόξον μνηστήρεσσι δέμεν, πολίον τε σίδηρον,
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος, ἀέθλια, καὶ φόνου ἀρχήν.

CAETERUM in mentem posuit dea caesia-oculis Minerva
Filiae Icarii prudenti Penelopae,
Arcum procis ponere, canumque ferrum,
In aedibus Ulyssis, certamina, et caedis principium.

Ver. 1. Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε.] Τὸ "δι," inquit Scholiastes, ἀντὶ τοῦ "γάρ." Malè admodum. Quidni enim et scribere potuisset Homerus (si id rectius fuisset), Τῇ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε. Cæterum vocula ἄρ' vim habet in sententiâ connectendâ cum eo quod præcessit suprâ ε', 572. &c. ubi consilium certaminis hujus Proci proponendi enarrabat Hospiti Penelope. Ad quod quidem consilium exequendum, tempus jam idoneum ei visum est. Τίθεισι δὲ τὸ τόξον, ἵνα ἴαν μὴν πλείους ἐνταίωσι, σπασιάσωσιν. ἴαν δὲ μηδὲις, ἀνάζει τις μνηστήριος φανῶσι. Schol.

Ibid. — ἐπὶ φρεσὶ θῆκε διὰ.] Ita ex E-

ditionibus compluribus rectè edidit Barnesius: Ita enim in omnibus legitur suprâ ε', 427. ε', 157. ubi idem ferè versus occurrit. Henricus Stephanus aliique ediderunt ἐπὶ φρεσὶ διὰ θῆκε. Quod etsi ferri posset, (pronuntiando videlicet θῆ) multò tamen minùs est numerosum.

Ver. 3. Τόξον μνηστήρεσσι δέμεν.] Hinc inscriptus hic liber, Τόξου δόσις notante Eustathio.

Ibid. — πολίον τε σίδηρον.] Λίγυι δὲ νῦν σίδηρον τοὺς προήρηντας πύλους. Eustath. Vide suprâ ε', 573.

Κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσατο οἷο δόμοιο· 5
 Εἴλετο δὲ κληῖδ' εὐκαμπέα χειρὶ παχείῃ
 Καλὴν, χαλκείην· κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
 Βῆ δ' ἴμεναι θάλαμόνδε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 "Εσχατον· ἔνθα δὲ οἱ κειμήλια κείτο ἀνακτος,
 Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος. 10
 "Ενθα δὲ τόξον ἔκειτο καλίντονον, ἥδ' ἐφαρέτρην
 Ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες οἰστοί·
 Δῶρα, τὰ οἱ ξεινὸς Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας,
 Ἰφίτος Εὐρυτίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισι.
 Τὼ δ' ἐν Μισσηνῇ ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν, 15

Scalam autem altam ascendit suae domus ;
 Sumpsitque clavem benè-flexam manu crassâ
 Pulchram, aeream ; manubrium autem eboris inerat.
 Perrexit verò ire in-thalamum, cum famulis mulieribus,
 Intimû ; illic nempe ei thesauri jacebant regis,
 Aesque, aurumque, valdeque elaboratum ferrum. 10
 Ibi autem arcus jacebat reflexus, et pharetra
 Sagittifera ; multaeque inerant luctuosae sagittae :
 Dona, quae ei hospes Lacedaemone dedit obvius-factus,
 Iphitus Eurytides, similis immortalibus.
 Hi nempe in Messenâ occurrerunt sibi-invicem, 15

Ver. 5. Κλίμακα δ' ὑψηλὴν.] Τὴν ἐκ τῆς
 [Ita Barnesius ex MSS. pro τῇ αὐτῇ] γυναι-
 κωνίδος εἰς τὴν ἀποθήκην ἵνα τὴν κλίμακα.
 Schol.

Ibid. — προσεβήσατο.] Αἰ. προσεβήσατο.
 Ver. 6. — εὐκαμπία.] Vide ad Il. i, 463.
 et v. 85.

Ver. 7. Καλὴν, χαλκείην.] Χαλκείην δὲ, οὐ
 τὴν ἐκ σιδήρου, κατὰ τὸ χάλκισμα ὅσῃ, ἀλλὰ
 τὴν αὐτοχρημα χαλκῇν διὰ καὶ καλὴν αὐτὴν ἴσθαι
 δὲ καὶ μᾶλλον προκαλεῖται γραφὴν ἵνα τὴν ἴ-
 σιαι Ἀντιγράφους, ἦγοντο, "Καλὴν, χρυσείην"
 χρυσὴν γὰρ μάλιστα οἰκίῳ τὸ Καλόν. Eustath.
 "Et Aurum (inquit Barnesius) aptius Ebori
 "jungitur ; quare χρυσείην omnino legen-
 "dum." Atque ita quidem ipse edidit.
 Sed Textui mutando haud satis idoneæ vi-
 dentur hæ rationes. Vide et ad Il. γ', 380.

Ibid. — κώπη δ' ἐλέφαντος ἴσθαι.]

— atque ensem collo suspendit eburnum. Æn. XI, 11.

Ver. 9. — ἔνθα δὲ οἱ κειμήλια κείτο —,
 Χαλκός τε, χρυσός τε.]

Est domus alta ; jacent penitus defossa
 talenta

Cælati argenti ; sunt auri pondera facti,
 Infectique mihi —. Æn. X, 526.

Ver. 10. — πολύκμητός τε σίδηρος.] 'Τὸ
 δὲ πολλὰ κἀμύσσει. Schol. Πολύκμητός δὲ σί-
 δηρος, ἵνα μὴ ἐκαστέρως, περὶ δὲ πολλὰ
 ἴσται καμύσει. Μάλιστα δὲ, οἱ εἰς ἔργα χαλκί-
 νου

τοῖς πολλῶν καμάτων. Εἰ δὲ καὶ στοιόντα ἔσθαι
 εἰς τὰ ταυῦτα ἔργα, λίγισται τὰ ταυῦτα πο-
 λύκμητος σίδηρος, δι' οὗ πολλὰ αἶν κἀμύσει, ὅ-
 τι δέον. Eustath. Potissima videtur se-
 cunda Eustathii explicatio ; nempe, οἱ εἰς ἔ-
 ργα χαλκίνοισι πολλῶν καμάτων. Occurrit o-
 nim vox πολύκμητος, Odys. δ', 718. ubi se-
 cundum reliquas interpretationes accipi nullo modo potest :

— ἴσθαι οὐδὲν ἔχει πολυκμήτου θαλάμοιο.

Ver. 11. "Ενθα δὲ τόξον ἔκειτο.] Προσηγο-
 ρίαι, οὐκ ἐν τῷ ἀνδρῶν ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ καπνίου ἢ
 πύρα βροχῇ. Schol. Αἰ. τόξον κείτο.

Ver. 13. — Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας.]
 Νῦν ἐν τῇ χώρᾳ, Schol. "Ὅτι δὲ Λακεδαίμονι
 ἰμανόμενος λίγισται, καὶ ἡ χώρα καὶ ἡ πόλις, δη-
 λῶν καὶ "Ὀμηρος" λίγισται [Αἰ. λίγισται] δὲ χώρας εἶναι
 τῇ Μισσηνίᾳ περὶ μὴ δὲ τῶν τόξων ἔσαν λίγαι·
 "Δῶρα, τὰ οἱ ξεινὸς Λακεδαίμονι δῶκε τυ-
 χήσας, Ἰφίτος Εὐρυτίδης." Εἴτ' ἰππίνεγκαι,
 "Τὼ δ' ἐν Μισσηνῇ ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν, ὅ-
 "τι ἐν "Ὀρεσίχρῳ." [ver. 15.] Strabo, Geo-
 graph. lib. VIII. pag. 565. al. 367. Vide
 suprâ ad v. 1. et infrâ ad ver. 15. hujus li-
 bri.

Ver. 14. 22. 37. "Ἰφίτες — Ἰφίτων.] Vide
 ad Il. β', 518.

Ver. 15. — Τὼ δ' ἐν Μισσηνῇ ξυμβλήτην.]
 Τῇ Μισσηνίᾳ χώρα, ἥτις ἦν μέρος τῆς Λακε-
 δαίμονος, περὶ τῆς τῶν Ἡρακλειδῶν καθόδου.
 Schol. Τῆς Φωγῆς τῇν χώρᾳ λίγισται, ἥτις μέρος

Οἶκον ἐν Ὀρσιλόχοιο δαΐφρονος· ἦτοι Ὀδυσσεὺς
 ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ρά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλε·
 Μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήριοι ἄνδρες ἄειραν
 Νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι, ἦδ' ἐ νομῆας.
 Τῶν ἕνεκ' ἐξέσῃην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεύς,
 Παιδὸς ἐὼν· πρὸ γὰρ ἦκε πατρὸς, ἄλλοι τε γέροντες.
 Ἴφίτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἳ οἱ ὄλοντο,
 Δάδεκα δῆλεια, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
 Αἳ δὴ οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γέγοντο·
 Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον
 Φῶβ' Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπίστορα ἔργων,

20

25

Domo in Orsilochi prudentis : sanè Ulysses
 Ivit propter debitum, quod ei totus populus debebat :
 Oves enim ex Ithacæ Messenii viri sustulerant
 Navibus multa-transtra-habentibus trecentas, et pastores.
 Horum gratiâ in-legationem multam viam venit Ulysses,
 Adlescens cùm-esset : emisit enim pater, aliique senes,
 Iphitus ex-alterâ-parte equas quaerens, quae ei perditae erant,
 Duodecim foeminae, sub iisque mulae patientes operum :
 Quae sanè ei et postea caedes et fatum factae sunt :
 Postquam ad Jovis filium pervenit magnanimum
 Virum Herculem, magnorum scientem operum ;

20

25

ἢ καὶ ἡ Μεσσηνία· [Ἀλλ' ἡ μέρος ἦν τῆς Μεσσηνίας.] Οὐ δύνανται οὐδ' αὐτῶ καὶ οὕτως εἰπεῖν
 " — ξίνας λακιδάμενοι δάπν' ευχόμενοι " καὶ,
 " Τὼ δ' ἐν Μεσσηνίᾳ ἐμβλάτην. " Ὅτι γὰρ
 αἱ Φεραὶ εἰσιν τοῦ Ὀρσιλόχου ὁ οἶκος, ὅπου
 " Ἐς Φερὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
 " Τίσις Ὀρσιλόχου. " [suprà γ', 488. ὁ, 186.] ὅτι Τηλέμαχος καὶ ὁ Πειρίστρατος. Αἱ
 δὲ Φεραὶ τῆς Μεσσηνίας εἰσιν. Strabo, loco
 suprà citato. Vide et Pausaniam, Messenica, lib. IV. cap. 1.

Ibid. — ἀλλήλοισιν.] Apud Strabonem, loco suprà citato, ἀλλήλοισιν. Quod perinde est.

Ver. 16. Οἶκον ἐν Ὀρσιλόχοιο.] Ἐν Φεραῖς. Schol. Vide ad ver. 15. Porro Vulgati hic legunt Ὀρσιλόχοιο. Barnesius autem edidit Ὀρσιλόχου quo modo in vulgatis scribitur Iliad. i, 542. 546. 547. 549. Odyss. i, 187. Atque ita legitur apud Strabonem, loco suprà citato. Quamquam Strabonis MS. notante Casaubono, alteram scribendi rationem semper sequitur. Quod et facit Pausanias, loco suprà adducto. Vide suprà ad γ', 489.

Ver. 17. — τό ρά.] Quod scilicet. — Ibid. — ἰφίλλαι.] Apud Eustathium, ἰφίλλαι.

Ver. 20. — ἱερίων.] Δημόσιον ἱερόμενον. Schol. Ita Iliad. ὁ, 234.

— ὅ οἱ Φερῆσι σφόδρ' ἄνδρες
 ἔξιστον ἰλίδων.

Ver. 21. — πρὸ γὰρ ἦκε πατρὸς.] Vide ad II. ὁ, 442.

Ver. 22. 24. Ἴφίτος αὖθ' ἵππους διζήμενος. — Αἳ δὴ οἱ καὶ ἵππων φόνος.] Ἴφίτος, Εὐρύτου μὲν πατρὸς, Οἰχαλίου δὲ τοῦ γένους, ἀπολαμύνει αὐτῶ τῶν ἵππων, περιήμι [Ita Barnesius ex MS. pro περιῇ] τὰς σίριξ ἱερῶν πόλεις, ἵππων φονίαν. Πολύδου δὲ τοῦ μάντιος ἰσχύοντος αὐτῶ μὴ παραγινέσθαι εἰς Τροίαν χάριν ζητήσεως, οὐ γὰρ ἵππων συμφέρον· λίγινται παρακούσαντα παραγινέσθαι. Τὸν δὲ Ἡρακλῆα μηχανῇ τινὶ καὶ στρατηγίᾳ συνφιλικῶς αἰσιν αὐτὸν ἄγειν εἰς ἰσχυρὸν τοῦτο, καὶ καταστρέψαι, διὰ τὸ πρὸς αὐτὸν ἔχον ἰγκλημα, καὶ τοῦ πατρὸς, ὅτι τελευτήσαντι αὐτῶ τὸν ἄλλον, τὸν ἰόντα γαρμῶν ἐκ τῶν ἰππων, ἀλλ' ἀτιμάσαντες ἀτίστησαν. — Ἡ ἱστορία παρὰ Φεραιῶν. Schol. Aptius tamen cum Poetae narratione convenire videtur quod conjicit Spondanus ; nempe Iphitum ideò ab Hercule interfectum, " nè rescisceret eas equas penes " eum esse.

— ἵππων δὲ πόρην καὶ αὐτὸν
 ἵππων δ' αὐτοῖς ἔχει κρατερῶν χάριν ἐν μεγάλῳ
 εἰσιν. Infrà ver. 29.

Ver. 25. Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν.] Vide suprà ad μ', 423. et ad II. ψ', 2.

Ver. 26. Φῶβ' Ἡρακλῆα.] Vide ad II. δ', 194.

Ibid. — μεγάλων ἐπίστορα ἔργων.] Μεγαλοεργῶν, ἰσὶ μεγάλων ἔργων ἱσσομένην, ἱσσοφ-
 Q 4

"Ὅς μιν ξεῖνον ἰόντα κατέκτανεν ὧ' ἐνὶ οἴκῳ·
 Σχέτιλος, οὐδὲ θεῶν ὅπιν ἡδέσασα, οὐδὲ τραπέζαν,
 Τὴν δὴ οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν·
 "Ἴκπους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερῶνυχας ἐν μεγάροισι. 30
 Τὰς ἐρέων· Ὀδυσῆϊ συνήντετο· δῶκε δὲ τόξον,
 Τὸ πρὶν μὲν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὐρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδὶ
 Κάλλιπ' ἀποθήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
 Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ξίφος ὀξὺ, καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,
 Ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος· οὐδὲ τραπέζην 35
 Γνώτην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνε
 "Ἴφιτον Εὐρυτιδὴν, ἐπικεικλὸν ἀθανάτοισιν·

Qui ipsum, hospes cūm-esset, interfecit suā in domo:
 Iniūsus, neque deorum vindictam reveritus est, neque mensam,
 Quam jam ei apposuerat; postea autem occidit et ipsum:
 Equas verò ipse habuit solidas-ungulis in aedibus. 30
 Has quaerens Ulyssi obviū-factus est; dedit autem arcum,
 Quem antea quidem gestabat magnus Eurytus; at is filio
 Reliquit moriens in aedibus excelsis.
 Illi verò Ulysses ensem acutum, et validam hastam dedit,
 Principium hospitii necessari; neque mensā 35
 Cogniti sunt inter se: prius enim Jovis filius interfecit
 Iphitum Eurytidem, similem immortalibus;

μισα. Schol. Καὶ τὸν Ἡρακλῆα οἰκίᾳ ἀπὸ τῆς
 πολλῆς ἰμμερίας τε καὶ ἰστορίας λιχθῆναι. "Μι-
 "γάλων ἰστίοντα ἔργον." Strabo, Geograph.
 lib. I. pag. 17. al. 9.

Ver. 27. "Ὅς μιν ξεῖνον ἰόντα κατέκτανεν ὧ'
 ἐνὶ οἴκῳ· Σχέτιλος, &c." Ἡ συνθήκη τοῖς ἀν-
 θέτοις μίγα δίκαιος, τῷ μὴν ἀδικεῖν, καὶ
 σπουδαῖ καὶ τρέφειν. Τὸν Εὐρυτον ἀπέκτανεν
 ὁ πατὴρ αὐτοῦ ξεινοσύνης.

"Σχέτιλος, οὐδὲ θεῶν ὅπιν ἡδέσασα, οὐδὲ τρα-
 πέζαν.

"Τὴν, ἣν οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ
 αὐτόν." Dio, Orat. 74.

"Cujus tanti sceleris fuerit, in conspectu
 "Deorum penatium necare hospitem?"
 Cicero, Orat. pro Deiotaro.

— et penetralia
 Sparsisse nocturno cruore
 Hospitū.

Horat. Carm. lib. II. Od. xiii. ver. 6.

Ver. 28. Σχέτιλος, οὐδὲ θεῶν ὅπιν ἡδέσασα.]
 Hinc Hesiodus:

Σχέτιλος, οὐδὲ θεῶν ὅπιν ἡδέσασα. —
 "Εργ. καὶ Ημερ. I, 185.

Ubi rectè observat Darnesius, istud ἡδέσας
 vim Homericā ἡδέσας minime attigisse. Vide
 suprā ad ε', 360. item ad ξ, 82. et ad II.
 α', 388.

Ver. 29. Τὴν δὴ οἱ παρέθηκεν.] Al. Τὴν, ἣν
 οἱ παρέθηκεν. Atque ita legit MS. à Tho.

Bentleio collatus; item Dio, loco suprā citato.

Ver. 30. "Ἴκπους δ' αὐτὸς ἔχε.] Τὰς δὲ ῥηθί-
 στας ἱστούς ἔχειν Ἡρακλῆς, οὐκ αὐτὸς ἢ ληϊσά-
 μινος ἢ ὑφιλιμίνος, ἀλλ' ἱερώδην κλέμμα
 λαβών. Αὐτόλυκος γὰρ, φασιν, ὁ Ἑρμοῦ, κλέ-
 ψας τὰς Εὐρύτου ἱστούς, πείραται τῷ Ἡρακλεῖ.
 Eustath.

Ibid. — κρατερῶνυχας.]

— solido — ungula cornu.

Virgil. Georg. III, 88.

Ver. 32. — μιν ῥ' ἐφόρει.] Al. μιν ἐφόρει.
 Vide ad II. α, 51.

Ibid. — μέγας Εὐρυτος.] Ἐπὶ ταξικῇ·
 Schol. Vide suprā ad ε', 224. 226.

Ibid. — παιδί.] Al. παιδὶς. Minus rectè.

Ver. 35. — προσκηδέος.] Τῆς ποιούσης
 κηδεμονικῶς ἔχειν πρὸς ἀλλήλους. Schol. Bar-
 nesius alique minus rectè vertunt, "Dolo-
 "rose."

Ver. 36. Γνώτην ἀλλήλων.] Ita Henricus
 Stephanus, Barnesius, et Editiones plurimæ.
 Atque ita in Exemplarium accuratioribus
 legi testatur Eustathius; ἵνα λίγη δεῖ γνώτων
 ἱσχύν ὁ εἰς τοῦ ἱερώδου. Firmatur porro hæc
 lectio ex ψ', 108. 109. infrā, ubi eadem
 phrasis occurrit:

— ἢ μάλα νῶϊ

Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώϊον. —

Al. Γνώτην ἀλλήλων.

"Ὅς οἱ τόξον ἔδωκε· τὸ δ' οὔποτε δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
 Ἥρεϊτ'· ἀλλ' αὐτοῦ μνήμα ξείνοιο φίλοιο 40
 Κέσπετ' ἐνὶ μεγάροισι· φόρει δέ μιν ἥς ἐπὶ γαίης.
 Ἥ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 Οὐδόν τε δρυῖνον προσεβήσατο, τὸν ποτε τέκταν
 Ξέσπεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἵθυνεν,
 Ἐν δὲ σταθμοὺς ἄρσε, δύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς· 45
 Αὐτίκ' ἄρ' ἥγ' ἱμάντα δοῶς ἀπέλυσε κορώνης,
 Ἐν δὲ κληῖδ' ἦκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας,
 Ἄντα τιτυσκομένη· τὰ δ' ἀνέβραχεν, ἥτε ταῦρος
 Βοσκόμενος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ δύρετρα
 Πληγέντα κληῖδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὦκα. 50
 Ἥ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ, ἔνθα δὲ χηλοὶ
 Ἔστασαν· ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἴματα κέϊτο.

Qui ei arcum dedit: hunc autem nunquam nobilis Ulysses,
 Proficiscens ad bellum nigris in navibus,
 Capiebat; sed ibi monumentum hospitii dilecti 40
 Jacebat in aedibus: gestabat verò is ipsum suū in terrā.
 Quando autem demum ad thalamum hunc pervenit nobilissima mulierum,
 Limenque quernum ascendit, quod quondam faber
 Polivit scite, et ad perpendiculum exegit:
 In eo verò postes aptavit, foresque apposuit splendidas: 45
 Statim deinde illa lorum citò resolvit annuli,
 Clavemque immisit, foriumque repulit pessulos,
 Ex-adverso collimans: hae autem resonuerunt, velut taurus
 Pulsans prato; tantum sonuerunt pulchrae fores
 Pulsae clavi, apertaeque sunt ei citò. 50
 Ipsa verò altum tabulatum ascendit, ubi scilicet arcae
 Stabant; in iis verò odoriferae vestes jacebant.

Ver. 38. "Ὅς οἱ τόξον ἔδωκε.] Τρίτον εἰρηκὶ τὴν δόσιν, ἐπεὶ διὰ μέσου τινὰ παραδιηγείται. Schol. Cæterum Barnesius et hic et infra ver. 54. legendum conjicit, "Ὅς δ' οἱ. Sed nihil opus. Vide ad II. 4. 51.

Ver. 41. Κίσκετ' ἐνὶ μεγάροισι.] Ἀλ. Κίσκιστο ἐν μεγάροις.

Ver. 43. — προσεβήσατο] Ἀλ. προσεβήσισα.

Ver. 46. — ἱμάντα δοῶς ἀπέλυσε κορώνης.] Τὸ κλειθρον ἱκατέρωθεν ἐξέρρητο πρὸς κρίκον, ὥστε δι' αὐτὸ διαλκομένου εἰς τὸν αὐτὸν ἀνοίγεσθαι. Schol. Porro in Vulgatis hic legitur κορώνη Barnesius autem ex Editionum vetustiorum nonnullis, et ex Scholiorum MSto quodam, edidit κορώνης. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ibid. — κορώνης.] Κρίκος, κρίκος. Schol.

Ver. 47. Ἐν δὲ κληῖδ' ἦκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας, Ἄντα τιτυσκομένη.] Ὀχῆας δὲ,

φασίν, αὐτὸς ἴδων μοχλοῦς, — ἀλλὰ τὰς λεγομένας βαλάνους τὰς ἐν τῇ χιλιανίᾳ παταντικρὸ τῆς κλειδός· αὐτὰς περιάγουσιν, φασί, καὶ ἀνοίγουσιν. Δουλοῦσι δὲ εἶναι αὐταί, αἷς νῦν διαδερόμεναι φασίν· διὸ καὶ ἄντα τιτύσκονται, δηλαδὴ καταστοχάζονται τῶν βαλάνων ἐν τῇ ἀνοίγειν, αἷς αὐταὶ βάλανοι (φασίν) ἀντία γίνονται τοῖς γόμοις τῆς κλειδός· ἵνα λῆγῃ ὅτι ἰπῆται ἡ Πηνελόπη, τὴν κλειδα, καὶ ἀνέκοπτεν ἦγον ἀνέκοπτεν, ἀνέκοπτε, τὰς βαλάνους, τιτυσκομένη, αἷς εἴρηται. Eustath. Ubi de hac re plura.

Ver. 48. 49. — τὰ δ' ἀνέβραχεν, — τόσ' ἔβραχε.] Ὅμοιος δὲ σιμῶς ἄμα καὶ προσφυῶς μεγάλῃς δύρας ἢ ἀργυρίας τειρομέναι τευχῶν τῇ φρεσὶ μιμούμενοι, οὗτοι ἄφρονες εἰς παρὰ τὴν φύσιν κατὰ τὰ ψ.λ.α, οὐδὲ ἀντιτάξασθαι ἰσχυρόφωνοι, ἀλλ' ἰσχυρῶς ἱκαλίζονται τοὺς ἀνέβραχε.] Eustath. Vide ad II. 8. 455.

Ver. 50. Πληγέντα.] Vide ad II. β', 314. et γ', 31.

"Εἵβεν ὀρεξαμένη, ἀπὸ πασσάλου αἶνυτο τόξον
 Αὐτῷ γαρυτῶ, ὅς οἱ περικείμετο φαεινός.
 Ἐξομένη δὲ κατ' αὖθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θείσα, 55
 Κλαῖε μάλα λιγέως· ἐκ δ' ἤρξε τόξον ἀναπτος.
 Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
 Βῆ ῥ' ἵμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς,
 Τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον, ἥδ' ἐφάρετρεν
 Ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἐνεσαν στονόεντες οἴστοί. 60
 Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον· ἐνθα σίδηρος
 Κεῖτο πολὺς, καὶ χαλκός, ἀέθλια τοῖο ἀναπτος.
 Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 Στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγος πύκα κοιητοῖο,
 "Αντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα. 65
 Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη·
 Αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα, καὶ φάτο μῦθον·
 Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγένορες, οἳ τόδε δῶμα
 Ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ,

Illinc manu-porrectâ, à clavo cepit arcum
 Cum ipsâ thecâ, quae ei circumdata-erat splendida.
 Sedensque ibidem, charis genibus ubi-imposuerat,
 Flebat admodum stridulè; eduxitque arcum regia.
 Haec autem postquam satiata est lachrymoso luctu,
 Perrexit utique ire in-domum ad procos eximios,
 Arcum tenens in manu reflexum, et pharetram
 Sagittiferam; multae verò inerant luctuosae sagittae.
 Simul autem cum eâ ancillae portabant cistam; ubi ferrum
 Jacobat multum et aes, certamina regia.
 Quandò autem demùm ad procos pervenit nobilissimas mulierum,
 Stetit utique ad postes domûs affabrè structae,
 Genis obtendens nitida redimicula.
 Ancilla verò ei honesta utrinque astitit;
 Statim autem ea inter procos locuta est, et dixit sermonem:
 " Audite me, proci eximii, qui in hanc domum
 " Ingruistis ad comedendum et hibendum assidue semper,

Ver. 54. Αὐτῷ γαρυτῶ.] Τῇ Θέῃ τοῦ τόξου.
 Schol.

Ver. 55. Ἐξομένη δὲ κατ' αὖθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θείσα.] *Al.* κατ'αὖθι. Quam lectionem rejiciendam prorsus existimans *Henricus Stephanus*, ipse praepositionem κατὰ ad sequens θείσα referri vult, ut sit "κατ' αὖθι· θείσα pro καταθίσα αὖθι, ut (infra ver. "90.) κατ' αὖθι τοῖς λιπόντι pro καταθί· πόντι αὖθι." Ac illo quidem in loco κατ' αὖθις λιπόντι omnino est καταλίσσονται αὖθις; at hic praepositio κατὰ cum Ἐξομένη potius conjungenda est, ut sit Κατ'ἐξομένη αὖθι; sequens enim θείσα ad ἱαί referendum est, pro γούνασι ἱαίθισα.

Ibid. — φίλοις ἐπὶ γούνασι θείσα, Κλαῖν.] Similiter *Apollonius de Medea*:

"Ἡ, καὶ φρεσὶ μιν μετεκίλιν, ᾧ ἰὺ πολλὰ
 Φάρμακα οἶ, τὰ μὲν ἰσθλὰ, τὰ δὲ βροτῆρ'
 ἔκιστο·
 Ἐνέμειν δ' ἱαί γούνατ' ἰδύριτο ———.
Argonaut. lib. III. 801.

Ver. 58. Βῆ ῥ' ἵμεναι.] *Al.* Βῆ ῥ' ἵμεν' ἱε.

Ver. 61. — ὄγκιον.] "Ἐστὶ μὲν τῶν ἀσφαλῶν ἡ λῆξις σημαίνει δὲ ὄγκιον κισσοειδὲς, [Ita *Barnesius* pro vulgato σχισσοειδὲς,] ἢ ὅ ἔγκιντο οἱ ὄγκοι ὄγκοι δὲ εἶναι οἱ πάγωνες τῶν αὐτῶν. Schol. *Al.* ὄγκιον.

Ibid. — ἐνθα σίδηρος κίετο πολὺς, καὶ χαλκός.] Ὡς ἐν τῷ τοιούτῳ κίεσθαι παρὰ πρὸς ἐνθὺν καὶ τοὺς ἀπλοῦς καὶ ἁλίκους. *Eustath.*

Ver. 66. Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ, &c.] Deest hic versus in MS. à *Tho. Bentleio* collato.

Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Νήπιοι ἀγροῖῳται, ἐφημέρια φρονέοντες, 85

Ἄ δειλοὶ, τί νυ δάκρυ κατεΐθετον, ἥδε γυναικὶ
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὀρίνετον; ἥ τε καὶ ἄλλως
Κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμὸς, ἐπεὶ φίλον ὦλεσ' ἀκοίτην.

Ἄλλ' ἀκίων δαίνυσθε καθήμενοι, ἥε θύραζε
Κλαίετον ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε, 90

Μνηστήρεσσιν ἄεθλον ἁάατον· οὐ γὰρ οἶω

Ῥηϊδίως τόδε τόξον εὖξοον ἐντανύεσθαι.

Οὐ γάρ τις μέτα τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν,

Οἷος Ὀδυσσεύς ἔσκεν· ἐγὰρ δέ μιν αὐτὸς ὅπατα,

(Καὶ γὰρ μήμων εἰμι,) πᾶϊς δ' ἔτι νήπιος ἦα. 95

Antinous verò increpabat, verbumque dixit, compellabatque :

“ Stulti rustici, quae-in-diem-sunt cogitantes ; 85

“ Ah miseri, cur lachrymas funditis ? et mulieri

“ Animam in pectoribus commovetis ? cui utique et aliàs

“ Jacet in doloribus animus, postquam charum perdidit maritum.

“ Sed tacitè epulamini sedentes, vel foràs

“ Flete egressi, arcu hic relicto, 90

“ Prociis certamine difficili ; non enim puto

“ Facile hunc arcum bene-politum tensus-iri.

“ Non enim quisquam adest talis vir inter hos omnes,

“ Qualis Ulysses erat ; ego verò eum ipse vidi,

“ (Etenim memor sum ;) puer autem adhuc infans eram.” 95

Ver. 85. — Ἰφημέρια φρονέοντες.] Τὸ παρ-
αυτίκα μόνον φρονέοντες, οὐ φρονέοντες τοῦ μέλ-
λουτος. Schol. Ita Aeschylus in Fragmentis :

Τὸ γὰρ βρόττονος στήρι' Ἰφημέρια φρονέ,
Apud Stobaeum, Ethic. Serm. 98.

Et Theocritus :

Οἱ σταταὶ πειλόμισμα, τὸ δ' αὔριον οὐκ ἰσχυ-
μις. Idyll. XIII, 4.

Istuc est sapere, non quod ante pedes mo-
dò est

Videre, sed etiam illa quæ futura sunt

Prospicere

Terent. Adelph. Act. III. Scen. iiii. 32.

Ver. 86. Ἄ δειλοὶ.] MS. à Tho. Bentley
collatus, Ἄ δειλῶ. Quod hoc quidem in
loco perindè est. Vide ad II. 4, 566.

Ver. 89. — ἀκίων δαίνυσθαι.] Ἀκίων, ἡσυ-
χάζων. Πλεῖς Ὀμήρῳ πατὰ μέγιστα ἐξήγη-
ται, ἐν τῷ ἰδ' ἡσυχίας. Καὶ ἐν ἄλλοις,
“ Ἄλλ' ἀκίων δαίνυσθαι καθήμενοι.” Suidas,
ad vocem Ἀκίων.

Ver. 90. — κατ' αὐτόθι.] Ἄ. καταυτόθι.

Ibid. — εὖξοον.] Νῦν, τὴν εὐμπασιαν εὐνῆν.
Schol.

Ver. 91. — αἰθλον ἁάατον.] Ἀάατος δὲ
καὶ νῦν ὁ ἀνὴρ, παρὰ τὴν ἀπην, ἐξ ἧς κατὰ

ἐστέρην, ἁάατος ὁ ἀδελφὴς, καὶ κατὰ δευτέρην
ἐστέρην, ἁάατος ὁ μὴ ἀδελφὴς, ἀλλὰ ἀδελφὴ βλα-
στὴς, ἦτοι ἀνελός. — Δύναται δὲ ἄλλος ἁάατος
εἶναι καὶ ὁ πολυβλάστης, ὡς ἀπὸ τοῦ ἁάατος, τὸ
βλάψαι ἐξ οὗ ἁάατος ἀπλῶς ὁ βλαστὴς, καὶ κατ'
ἐπίστασιν ἁάατος ὁ πᾶν τοιοῦτος. Eustath. E-
jusdem interpretationis meminit et Scholi-
astes ; aliam autem deinde adjicit huic om-
ninò contrariam : Ἀάατος (inquit) ἰσχυρὰς,
ἢ εἰνὶ βλάστῃ. Quam posteriorem expositi-
onem sequuntur versiones pleraque infra χ',
5. ubi hoc idem certamen ἁάατος iterum
appellat Poeta. Verior tamen (ut opinor)
prior interpretatio : malam enim in partem
usurpata videtur hæc vox *Iliad.* ξ', 271.

Ἄλγει νῦν μοι ὁμοῖον ἁάατος Στρυγὸς ὕδωρ.

Atque ut et hîc in malam partem accipia-
tur, postulare videntur sequentia, “ οὐ γὰρ
“ εἶν' Ῥηϊδίως τὸδε τόξον εὖξοον ἐντανύεσθαι.”
Unde versiones plurimæ (quas et secutus
sum), hoc in loco “ certamen difficile” red-
dunt. Vide infra ad χ', 5.

Ver. 93. μέτα.] Ita Barnesius : Ut pro-
μίτισσι scilicet positum intelligatur. Quo
modo exponit Scholiastes. Ἄ. μετὰ.

Ver. 94. — ὅπατα.] Vide ad II. 4, 37.
et ζ', 124.

"Ως φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἑάλπει
Νευρὴν ἱτανύσειν, διοίστευσεν τε σιδήρου.

Ἦτοι οἷστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
Ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν ποτ' ἀτίμα
Ἦμενος ἐν μεγάρῳ, ἐπὶ δ' ἄρνευ πάντας ἑταίρους. 100
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο·

Ἦ πόποι, ἧ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα δῆκε Κρονίῳν
Μήτηρ μὲν τοι φησὶ Φίλη, πινυτή περ ἰούσα,
Ἄλλῳ ἅμ' ἔψεσθαι, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα· 105
Αὐτὰρ ἐγὼ γελῶ, καὶ τέρπομαι ἄφρονι θυμῷ.
Ἄλλ' αἴγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνειτ' ἄεθλον,
Οἷη νῦν οὐκ ἔστι γυνή κατ' Ἀχαιῖδα γαῖαν,
Οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἀργεος, οὔτε Μυκῆνης,
Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτ' Ἠπείροιο μελαίνης·
Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε· τί με χρεὴ μῆτερος αἵνου; 110
Ἄλλ' αἴγε μὴ μύνησι παρέλκετε, μῆδ' ἔτι τόξου

Sic dixit: ipsi verò animus in pectoribus sperabat
Nervum se tensurum, sagittamque missurum per ferrum.
Sanè sagittam quidem primus gustaturus erat
Ex manibus Ulyssis eximii; quem olim contumeliâ-afficiebat
Sedens in domo, incitabatque omnes socios. 100
Inter hos verò et locuta est sacra vis Telemachi:
"Papae! certè valdè me Jupiter dementem reddidit Saturnius:
"Mater quidem dicit dilecta, prudens quantumvis sit,
"Alium unà secururam se, relicta hâc domo;
"At ego rideo, et delector vecordi animo. 105
"Sed agite, proci, quoniam hoc apparet certamen,
"Qualis nunc non est mulier in Achaicâ terrâ,
"Neque Pyli sacrae, neque Argi, neque Mycenae,
"Neque ipsius Ithacae, neque Epiri nigrae:
"Et sanè ipsi hoc scitis; quid me oportet matrem laudare? 110
"Sed agite; nè praetextibus rem-protrahite, neque amplius arcus

Ver. 97 et 127. Νευρὴν ἱτανύσειν.] *Al.* Νευρὴν ἱτανύσειν et Νευρὴν τ' ἱτανύσειν.

Ver. 98. Ἦτοι οἷστοῦ γε πρῶτος.] "Ἐστὶ δὲ καὶ ἡ διάνοια παρ' αὐτῷ [Ὁμήρῳ] πολλοῖς ἰδίῳις ἰσχυρικατικῇ. Ὡς ἴσθι καὶ ἡ Πρακτικῶν τοις, ἥτις γίνονται, ὅταν τις δηλοῦντος μεταξὺ, τὸ ἐν ἑτέρῳ εἶχον τοῦ ῥηθῆναι προλήγη ὡς ἐν τούτῳ, "Ἦτοι οἷστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 8. Vide infra ad χ', 15.

Ver. 99. — ὃν ποτ' ἀτίμα.] Scribitur, notante Eustathio, et ὃν ποτ' ἀτίμα. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ibid. — ἀτίμα.] Vide ad Il. α', 37. β', 221. et γ', 84.

Ver. 100. — ἐν μεγάρῳ.] *Al.* ἐν μεγάροισι.

Ver. 104. — ἅμ' ἔψεσθαι.] *Al.* ἅμ' ἔψεσθαι.

Ibid. — νοσφισσαμένη.] Vide supra ad ver. 77.

Ver. 109. Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης.] Deest hic versus in MS. à Tho. Bentleio collato.

Ver. 111. — μὴ μύνησι παρέλκετε.] "Ἠγουν προφάσεις. — Δίγμι δὲ, φασί, καὶ Ἄλκαίος τὸ προφασίζεσθαι, μύνεσθαι οἶον, "Οὐδ' ἂν τι μνῆμινος ἄλλο νόημα." Eustath. in comment. ad ver. 71. suprâ. Conjicit porro Eustathius vocem μῆνη ex μὴνē deductam; Μῆνης γάρ τις (inquit) χρεῖα τοῖς προφασίζεσθαι, καὶ ἐπισχεῖν ἥτοι ἐπίχουσι." Ἐκ δὲ γι τοῦ μὴν γίνονται Αἰολικῶς μῆνη, κατὰ τὴ συνήθη βαρύν τόνον, καὶ τρέπον τοῦ ο, ἡμοίως τῷ, ἔννομα, δύμα· ἀσόντιρος, ἀσόντιρος καὶ τ.ῖς ὁμοίως. Conjecturâ, ut videtur, haud satis probabilī.

Ibid. — μῆδ' ἔτι.] *Al.* μῆδ' ἔτι.

Διὸν ἀποτρῶπᾶσθε τανυστύος, ὄφρα ἴδωμεν.
 Καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην·
 Εἰ δέ κεν ἐντανύσω, διοῖστέυσω τε σιδήρου,
 Οὐ κέ μοι ἀχθυμένα τάδε δάματα πότνια μήτηρ 115
 Λείποι ἄμ' ἄλλω ἰούσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιπαίμην,
 Οἷός τ' ἦδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι.
 Ἦ, καὶ ἀπ' ὤμοιιν χλαῖναν δέτο φοινκίεσσιν,
 Ὀρθὸς ἀναίξας· ἀπὸ δὲ ξίφος ὅξυ δέτ' ὤμων.
 Πρῶτον μὲν πελέκεας στήσεν, διὰ τάρφρον ἑρύξας 120
 Πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν·
 Ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξεν· τάρφος δ' ἔλε πάντας, ἰδόντας,
 Ὡς εὐκόσμως στήσεν· πάρος δ' οὐ πάποτ' ὀπάπει.
 Στῆθ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν·
 Τρεῖς μὲν μιν πελέμιζεν, ἐρύσσεσθαι μινεαίνων, 125
 Τρεῖς δὲ μεθήκε βίης, ἐπιελπόμενος τόγῃ θυμῷ,
 Νευρὴν ἐντανύσειν, διοῖστέυσιν τε σιδήρου.
 Καὶ νύ κε δὴ ῥ' ἐτάνυσσε βίην τὸ τέταρτον ἀνέλκων,

“Dixit aversamini tensionem, ut videamus.

“Quin et ipse ego arcum experiar:

“Quod si tetendero, sagittamque misero per ferrum,

“Non mihi dolenti has aedes veneranda mater 115

“Liquerit, unā-cum alio profecta; cum ego ponē relinquat,

“Valens jam patris certamina pulchra reportare.”

Dixit, et ab humeris laenam deposuit purpuream,

Impedēs erectus, enseque acutum deposuit ab humeris.

Primum quidem securus statuit, vallo perfosso 120

Omnibus uno longo, et ad amussim direxit;

Circumque terram ingressit: stupor verò cepit omnes, videntes,

Quam accuratè statuit; antea autem nunquam viderat.

Stetit verò deinde ad limen profectus, et arcum tentabat:

Ter quidem ipsum pepulit, trahere cupiens, 125

Ter autem destitit ab-impetu, sperans hoc animo,

Nervum se tensurum, sagittamque missurum per ferrum.

Et jam demum tetendisset vi quantum attrahens,

Ver. 113. — πειρησαίμην.] *Al.* πειρήσωμαι.

Ver. 114. — σιδήρου.] *Τῶν πελίκων.* Schol.

Ver. 115. — ἀχθυμένα.] *Al.* ἀχθυμένην notante *Eustathio*.

Ver. 117. Οἷός τ' ἦδη πατρὸς.] Vide suprā ad ε', 160.

Ver. 118. — φοινκίεσσιν.] Pronuntiabatur *φοινκίεσσιν*. Secundam enim producit.

Ver. 119. Ὀρθὸς ἀναίξας.] “Ὅρα δὲ, inquit *Eustathius*, ὡς ἐν σφ’ “Ὀρθὸς ἀναίξας” ἢ “ἀνὰ” πρὸς τοὺς ἑταίρους τὴν λόγουσαν διὰ τὴν ἐπιφροσύνην ὀξυῖται. Mirè admodum; ac si

ἀναίξας compositum esset ex ἀνὰ et ἴξας non ex ἀνὰ et αἴξας, quæ vox apud *Homerum* primam ubique producit.

Ver. 123. — εὐκόσμως.] *Al.* εὐκοσμος.

Ibid. — πάρος δ' οὐ πάποτ' ὀπάπει.] Quippè quo tempore ludo hoc sese exercitabat *Ulysses* (suprā ε', 573.) *Telemachus* nondum natus, aut omnino infans erat. Infantem enim adhuc reliquerat *Ulysses* ad bellum Trojanum proficiscens. Vide suprā ad λ', 447. et ε', 19.

Ver. 126. — ἐπιελπόμενος.] *Al.* ἔτι ἐλπόμενος.

Ibid. — εἴγω.] *Al.* εἶδα.

- 'Αλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνένευε, καὶ ἔσχεθεν ἰμενόν περ.
 Τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ ἰς Τηλεμάχοιο· 130
 ὦ πόποι, ἣ καὶ ἔπειτα κακὸς τ' ἴσομαι καὶ ἄκιυς,
 Ἡὲ νεώτερός εἰμι, καὶ οὐπὼ χερσὶ πέποιθα
 Ἄνδρ' ἀπαμύνεσθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
 Ἀλλ' ἄγεθ', οἵ περ ἐμεῖο βίῃ προφερέστεροί εἰσθε,
 Τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν αἶθλον. 135
 ὣς εἰπὼν, τόξον μὲν ἀπὸ ἔο θῆκε χαμαῖζε,
 Κλίνας κολλητῇσιν εὐξέστης σανίδεσσιν·
 Αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορῶνῃ.
 Ἀψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός· 140
 Ὅρυσθ' ἐξείης ἐπιδέξια πάντες ἑταῖροι,
 Ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν τέ περ οἰνοχοεῦει.
 ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπήνδανε μῦθος.
 Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο, Οἶνοπος υἱός,

Sed Ulysses nutu-prohibebat, et coercuit cupientem licet.

Inter hos autem rursus locuta est sacra vis Telemachi :

"Papae ! vel et postea malusque ero et impotens,

"Vel junior sum, et nondum manibus confisus sum

"Virum propulsare ; quando aliquis prior lacessiverit.

"Sed agite, qui scilicet me viribus praestantiores estis,

"Arcum tentate, et perficiamus certamen."

Sic locutus, arcum quidem a se deposuit humi,

Acclinatum conglutinatis bene-politis tabulis ;

Ibidemque velox telum pulchro acclinavit annulo.

Iterum vero deinde resedit in sede, unde surrexerat.

Inter hos autem Antinous locutus est, Eupitheï filius :

"Surgite ordine à-dextris omnes socii,

"Exorsi à loco, unde scilicet vinum fundit aliquis."

Sic dixit Antinous : illis verò placebat sermo.

Leïodes autem primus surrexit, Oenopis filius,

Ver. 129. — ἀνένευε.] Vide suprā ad
 i, 468.

Ver. 131. — ἣ καὶ ἔπειτα.] Al. ἣ καὶ
 ἔπειτα.

Ibid. — κακὸς τ' ἴσομαι καὶ ἄκιυς.]

"Cautè et modestè imbecillitatem suam
 "prætexit Telemachus, cùm tamen alia ei
 "causa desistendi fuerit, ut antea vidimus."

Spondan.

Ibid. — ἄκιυς.] Vide suprā ad i, 515.

Ver. 132. — καὶ οὐπὼ χερσὶ πέποιθα

"Ἄνδρ' ἀπαμύνεσθαι.] Vide ad Il. γ', 96. et ω',
 369.

Ver. 133. — ἀπαμύνεσθαι.] Al. ἀπαμύ-
 νασθαι.

Ver. 134. — προφερέστεροί.] Al. πολλὸ
 φέρετεροι.

Ver. 135. — πειρήσασθε.] Al. πειρήσεισθε.

Ver. 136 et 163. — ἀπὸ ἔο.] Vide ad
 Il. α', 51.

Ver. 137 et 164. — εὐξέστης.] Al. εὐξί-
 στος, et ἰὺ ξίστης.

Ver. 138. — προσέκλινε.] Al. προσέθηκε.

Ibid. — κορῶνῃ.] Τῇ ἄκρῃ τοῦ τόξου.

Schol. Eandem interpretationem affert Eu-
 sathius : deinde autem addit : Τρις δὲ κορῶ-
 νῃ καὶ νῦν ἐνόησαν τὸ τῆς θύρας ἐπισπαστρῆν.
 Κρίττον δὲ ἦμας τὸ πρῶτον.

Ver. 141. — ἐπιδέξια.] Ἐκ τοῦ διξίου μί-
 ρους. Schol.

Ver. 142. — ἴθιν τί περ οἰνοχοεῦει.] Εὐ-
 λογίον ἴσθιν εἰσιόντες [Al. εἰσιόντων] εἰς τοὺς ἀν-
 δράναι ἐν διξίᾳ κίεσθαι τὴν κρατῆρα Schol. Al.
 ἴθιν τ' ἐπὶ οἰνοχοεῦει.

"Ος σφι θυοσκόος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν 145
 Ἴζε μυχοίτατος αἰεὶ· ἀτασθαλῖαι δὲ οἱ οἶω
 Ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσιν δὲ νεμέσσα μνηστῆρεσσιν·
 "Ος ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὦκύ·
 Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν·
 Οὐδέ μιν ἐντάνυσσε· πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων, 150
 Ἀσρίπτους, ἀπαλάς· μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·
 "Ω φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω· λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος·
 Πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
 Θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπεὶ πολὺ φέρτερόν ἐστι 155
 Τεθνάμεν, ἢ ζώντας ἀμαρτεῖν, οὐθ' ἐνεκ' αἰεὶ
 Ἐνθάδ' ὀμιλέομεν, ποτιδέγμενοι ἡμᾶτα πάντα.
 Νῦν μὲν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσίν, ἡδὲ μενοινᾷ
 Γῆμαι Πηνελόπειαν, Ὀδυσσῆος παρὰκοῖτιν·
 Αὐτὰρ ἐπὴν τόξου πειρήσεται, ἡδὲ ἴδεται,
 Ἄλλην δὴ τιν' ἔπειτα Ἀχαιῶδων εὐπέπλων 160
 Μνάσθω εἰδνοῖσιν διζήμενος· ἢ δὲ κ' ἔπειτα
 Γῆμαιθ', ὅς κεν πλείστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.

Qui ipsis vates erat ; juxta craterem verò pulchrum 145
 Sedebat intimus semper ; improbitates autem ei soli
 Invisae erant ; omnibus autem succensebat procis :
 Qui tunc primus arcum cepit et telum velox :
 Stetit autem deinde ad limen profectus, et arcum tentabat ;
 Neque ipsum tetendit : prius enim fatigatus est manibus attrahens, 150
 Haud-tritis, mollibus : inter procos verò dixit :
 " O amici, non quidem ego tendo ; capiat verò et alius :
 " Multos enim hic arcus optimates privabit
 " Mente et animâ ; quoniam multò melius est
 " Mori, quàm vivos excidere eâ re, cujus gratiâ semper 155
 " Hic versamur, expectantes dies omnes.
 " Nunc quidem aliquis et sperat in mente, et cupit
 " Ducere Penelopen, Ulyssis uxorem :
 " At postquam arcum tentaverit, et viderit,
 " Aliam demùm aliquam postea Achivarum pulchris-peplis-indutarum 160
 " Ambiat sponsaliis petens : haec autem deinde
 " Nubat ei, qui plurima dederit, et fatalis venerit."

Ver. 145. "Ος σφι.] Ita Barnesius. Fulgg.
 "Ο σφι.

Ibid. — θυοσκόος.] 'Ο διὰ θυῶν κούρ, ἥτοι
 τῶν, τὰ μέλλοντα. Eustath. Θυοσκόος εἰσὶν
 οἱ ἀπὸ τῶν θυομένων διὰ τοῦτο μαντεύμενοι·
 ἱερεῖς δι, οἱ ἀπὸ τῶν ἱερῶν σπλάγχχνων μα-
 ντεύμενοι. Etymolog. Magn. ad vocem Θυο-
 σκόος.

Ibid. — παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν Ἴζε μυ-
 χοίτατος αἰεὶ.] Sedebat nimirum intimâ con-
 clavis parte, craterique, undè vinum funde-
 batur, proximus ; ideòque omnium primus

arcum tentaturus surrexit, secundum Anti-
 noi præceptum, suprâ ver. 142.

Ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ἔστιν εἰς πρὸς οἰκοκυῖαι.

Ver. 149. — πειρήτιζεν.] Vide ad II.
 3', 87, et v', 84.

Ver. 156. — ποτιδέγμενοι.] Al. σφρο-
 τίγμενοι.

Ver. 157. — ἔλπετ'.] Al. ἰλπισσ'.

Ver. 158. 162. Γῆμαι — Γῆμαιθ'.] Vide
 suprâ ad λ', 272.

Ver. 162. Γῆμαιθ'.] Al. Γήμασθ'.

"Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἑο τόξον ἔθηκε,
 Κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέστης σαινίδεσσιν,
 Αὐτοῦ δ' ὦκυ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ· 165
 "Ἀψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
 Ἀντίνοος δ' ἐνέπιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Λειῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
 Δεινόν τ' ἀργαλέον τε; νεμεσᾶμαι δέ τ' ἀκούων,
 Εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει 170
 Θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ ταnúσσαι·
 Οὐ γάρ τοι σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ,
 Οἷόν τε ρυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι, καὶ οἷστων·
 Ἄλλ' ἄλλοι ταnúσουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.
 "Ὡς φάτο· καὶ ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν 175
 Ἄγρει δὴ πῦρ κείον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ,
 Πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν, καὶ πῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 Ἐκ δὲ στίατος ἐνείκε μέγαν τροχόν, ἔδον ἐόντος,
 "Ὅφρα νέοι θάλαπonteς, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ,

Sic utique dixit; et à se arcum deposuit,
 Acclinatum conglutinatis benè-politis tabulis;
 Ibidemque velox telum pulchro acclinavit annulo:
 Iterum verò deindè resedit in sede, undè surrexerat.
 Antinous autem increpabat, verbumque dixit, compellabatque:
 "Leiodes, quale tibi verbum fugit ex septo dentium,
 "Graveque molestumque? indignor etenim audiens,
 "Si demùm hic arcus optimates privabit 170
 "Mente et animâ; quoniam non potes tu tendere:
 "Nequaquam enim te talem genuit alma mater,
 "Qui tractator arcusque esses, et sagittarum:
 "Sed alii tendent citò proci inclyti.
 Sic dixit; et jussit Melanthium, custodem caprarum:
 "Age jam ignem accende in aedibus, Melanthi,
 "Juxta autem pone sellamque magnam, et pellem super ipsam;
 "Effer autem sevi magnum orbem, de eo quod intùs est,
 "Ut juvenes calefacientes, inungentes unguine,

Ver. 165. — κορώνῃ.] Vide suprâ ad ver. 138.

Ver. 173. Οἷόν τε ρυτῆρα βίου τ' ἔμεναι.] Vide suprâ ad τ', 160.

Ibid. — οἷστων.] *Al.* οἷστων.

Ver. 174. — ταnúσουσι.] *Al.* ταnúσουσι.

Ver. 176. "Ἀγρει δὴ πῦρ." Vide suprâ ad ὕ, 149. *Al.* Ἀγρει, πῦρ δὴ.

Ver. 177. Πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν.] Ὡς ἂν οἱ νέοι ἐν αὐτῷ καθήμενοι, διὰ τὸ χαμαὶ πισῆχθαι τοὺς πελίκους, βάλλουσι κατὰ σκοποῦ. *Eustath.* Malè In hac sede enim, (uti rectè annotavit *Dna. Dacier.*) dum arcum fricabant et calefaciebant, tantummodò considebant: Jaculaturi autem, ad limen atrii stabant. Vide suprâ ad ver. 124, 149.

Tom II

Ver. 178 et 183. — στίατος.] Pronuntiabatur (ut opinor) σῆατος vel σῆτας.

Ver. 179. "Ὅφρα νέοι θάλαπonteς, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ, Τῶν πελίκων." Fuerunt, (notante *Dna. Dacier.*) qui Procos hoc adipe, ad seipos ungendos, usos existimârunt. Quam interpretationem secutæ versiones nonnullæ, voces θάλαπonteς, ἐπιχρίοντες, reddunt, "calefacti, inuncti." Atque ita accipitur apud *Spondanum*: "Nertosum — genus omne, "humore pingui et lento confricatis artibus, ad motum expeditius, et ad laborem "perferendum absque noxâ robustius ugentis hisce præstare conabantur (Athletæ;) quæ, frictione priùs apertis portis, "et per consequens excalefactis membris,

R

Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελίσωμεν αἶθλον. 180
 Ὡς φάβ'. ὁ δ' αἶψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀπάματον πῦρ.
 Πὰρ δὲ φέρον δίφρον θῆκεν, καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 Ἐκ δὲ στέατος ἔεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἴοντος.
 Τῷ ῥα νέοι θάλλοντες ἐπειρῶντ'. οὐδ' ἰδύναντο
 Ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιθευέες ἦσαν. 185
 Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπιῖχε, καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
 Ἀρχοὶ μνηστήρων· ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
 Τὰ δ' ἐξ οἴκου ἔβησαν ὁμαρτήσαντες ἅμ' ἅμφω
 Βουκόλος ἥδ' ἐσυφορβὸς Ὀδυσσεύς θεοίοιο.
 Ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς. 190

"Arcum tentemus, et perficiamus certamen."

180

Sic dixit: statim autem accendit Melanthius indefessum ignem;

Juxtaque ferens sellam posuit, et pellem super ipsam;

Extulitque sevi magnum orbem, de eo quod intus erat;

Quo sanè juvenes calefacientes tentabant; neque poterant

Tendere; multum autem robore deficientes erant.

185

Antinous verò adhuc abstinebat, et Eurymachus deo-par,

Principes procorum; virtute autem erant longè optimi.

Caeterum ex domo exiverunt eodem-tempore-profecti simul ambo

Bubulcus et subulcus Ulyssis divini:

Exivit autem ipse post illos domo nobilis Ulysses.

190

"(quod sibi illud θάλλοντες velle videtur),

"ceromate praesertim prius eliquato, (τρώ-

"χον στέατος appellat.) in altum corporis

"penetrabant. — Undè sequitur, se-

"rum, id est τὸ στέαρ, illis fuisse, quod pos-

"tea Romanis Athletis oleum aut cero-

"ma; quam etiam ceraturam appellat Co-

"lumella." Spondan. Vidit tamen ipse pos-

"tea vir eruditus ex ver. 246. infrà, "Pro-

"cos Arcum ad ignem calefacere, ad eum

"emolliendum;" rectèque observat in Com-

"ment. ad versum istum (246.) Poetam

"ubique Activo θάλλω uti, ut cum eo

"subauditus accusativus casus, τῶν, con-

"struatur." Vide suprà ad i, 491. Rectè

"itaque hunc locum exponit Eustathius:

"Ἐκφύονται δὲ καὶ στέαρ, ἵνα χροῖοντο τὸ τό-

"ξον καὶ θαλάσμιον, ὑχρησθησὶν πάντως γὰρ

"τὸ πρᾶγμα τῷ τόξῳ, ὅτι τῷ μακρῷ τοῦ

"χροῖον ἰσχυρίνται, ἢ συνάτῃ ἢ ἄλλοιφ' ἔξω-

"λε, διωκόμενα τῶν κερμάτων ἐν τῷ θερμαίνεσθαι

"πυρί.

Ver. 180. Τόξου πειρώμεσθα.] Spondanus

in commentario ad ver. 246. infrà, legen-

endum hoc in loco censet Τόξον, ut ad præce-

dens θάλλοντες referatur. Sed minùs rectè.

Sæpius enim hanc phrasin usurpat Poe-

ta. Vide suprà ad ver. 113. 124. 135. 149.

159. et infrà ad ver. 268.

Ibid. — ἐκτελίωμεν.] Eustathius in com-

mentario citat ἐκτελίωμεν. Quo modo legit

et MS. à Tho. Bentleio collatus. Atque ita

habent Vulgati suprà ver. 135. et infrà ver.

268. ubi repetitur hic versus.

Ver. 184. — ἴμ.] Ut ipsi propositum

erat. — ver. 179.

Ver. 186. Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπιῖχε, καὶ Εὐρύ-

μαχος.] Ὁ Ἀντίνοος ἐπιῖχε καὶ ἐκάλυπεν αὐτοὺς

πυρὶ τὸ παρὲν χροῖασθαι τῷ τόξῳ φαίνεται

γὰρ ὁ Ἀντίνοος ἔχει λόγον, μὴ διὸν εἶναι τὸ

τόξον, ἵνα τῆς αὐτοῦ τοῦ τοξικοῦ θανὸς καὶ Εὐρύμα-

χος πιδεῖται. Schol. Minùs rectè. Neque

enim cum hac sententià aptè convenit vo-

cula ἴμ. neque hic id facit Antinous, sed

tum demùm cum arcum frustra tentaverit

Eurymachus. Dna. Dacier adhuc pejùs ver-

tit, "Antinous et Eurymaque, qui étoient

"à la tête des Poursuivants, et les plus ro-

"bustes, sont obliges eux-mêmes d'y re-

"noncer." Id quod neque cum voculà ἴμ

ullo modo congruit; et ex sequentibus

ver. 245. &c. planè refutatur. Potissima

videtur Eustathii expositio: "Ἔστι δὲ νῦν ἐπι-

"χον, τὸ ἐν τῷ τόξῳ ἀγγεῖν καὶ μὴ ἐγχειρῆν ἔργον.

Hoc nimirum et cum voculà ἴμ sensu, et

cum sequentibus aptissimè convenit. No-

tandum tamen MS. à Tho. Bentleio colla-

tum hic legere Ἀντίνοος δὲ ἐ' ἐπιῖχε.

Ver. 188. Τὰ δ' ἐξ οἴκου ἔβησαν.] Burnesius

edidit, ἔξ οἴκου ἔβησαν.

Ver. 190. Ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυ-

θε.] Ἀσχολοῦνται τῶν μνηστήρων εἰς τὴν τοῦ

τόξου πύραν, καὶ οὐκ ἔχον Ὀδυσσεὺς ἀναγκασ-

θῆσαι τοὺς δούλους. Eustath.

Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκτὸς θυρέων ἔσαν, ἥδ' καὶ αὐλῆς,
Φθειγξάμενός σφ' ἐπέσσι προσήυδα μιλιχίοισι·

Βουκόλε, καὶ σὺ, συφορεῖ, ἔπος τί κε μυθησαίμην;

Ἦ αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει·

Ποῖοι κ' εἴτ' Ὀδυσῇ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι 195

Ἦδε μάλ' ἐξαπίνης, καὶ τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκη;

Ἦ κεν μνηστῆρῶσιν ἀμύνοιτ', ἢ Ὀδυσῇ;

Εἶπαθ', ὅπως ὑμῶας κραδίη θυμὸς τε κελεύει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·

Ζεῦ πάτερ, αἶ γὰρ τοῦτο τελευτήσῃας ἔλδω, 200

Ἦς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἐ δαίμων·

Γνοίης χ', οἷή ἐμὴ δύναμις, καὶ χεῖρες ἔπονται.

Ἦς δ' αὖτως Εὐμαιὸς ἐτεύχετο πᾶσι θεοῖσι,

Νοστήσας Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ τῶν γε νόον νημερτέ' ἀνέγνω, 205

Ἐξαυτίς σφ' ἐπέσσι ἀμειζόμενος προσέειπεν·

Ἔνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ, κακὰ πολλὰ μογήσας,

Sed quandò jam extra fores erant et aulam,

Locutus ipsos verbis affabatur blandis :

"Bubulce, et tu, subulce, verbumne aliquod dicam?"

"An ipse celem? dicere autem me animus jubet:"

"Quales essetis in Ulyssi auxiliando, sicundè veniret 195

"Huc valdè derepentè, et aliquis dens ipsum afferret:"

"Num procis auxiliaremini, an Ulyssi?"

"Dicite, quomodo vos cor animusque jubet."

Hunc autem rursùs allocutus est boum bubulcus vir:

"Jupiter pater, utinam enim hoc perficeres votum; 200

"Ut veniret quidem ille vir, addoceretque ipsum deus:"

"Cognosceres, qualis mea potentia, et manus sequerentur."

Sic autem paritèr Eumæus supplicabat orantibus diis,

Ut rediret Ulysses prudens suam ad domum.

At postquam horum ingenium verum cognovit, 205

Iterùm ipsos verbis respondens allocutus est:

"Intùs quidem demùm hic ipse ego, mala multa perpassus,

Ver. 195. Ποῖοι κ' εἴτ'.] Ποῖος ἂν ἦσσι κα-
τὰ τὴν γνώμην; Schol. Vide infrà ad χ', 61.
62.

Ibid. — εἴ ποθεν ἔλθοι. Ἦδε.] Vide su-
prà ad 4, 182.

Ver. 196. — ἐνείκη;] Al. ἐνέκη, et
ἐνέκη.

Ver. 197. Ἦ κεν μνηστῆρῶσιν.] Al. Ἦ καὶ
μνηστῆρῶσιν. Minùs rectè.

Ibid. — ἀμύνοιτ'.] Apud Eustathium in
commentario, ἀμύνω.

Ver. 200. — αἶ γὰρ.] Vide ad Iliad. 4,
132.

Ver. 202. — χεῖρες ἔπονται.] Al. χεῖρες
ἔπονται.

Ver. 203. Ἦς δ' αὖτως Εὐμαιὸς.] Similitèr
infrà ver. 225. Ἦς δ' αὖτως Ὀδυσσεύς. Et
apud Virgilium :

Nec minùs Æneas ———
Æn. VI, 475. VIII, 465. XII, 746.

Ver. 205. — ἐπειδὴ.] Barnesius edidit,
ἐπειδὴ.

Ver. 207. Ἔνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ.]

— coram, quem quæritis, adsum
Troïus Æneas, Libycis ereptus ab un-
dis.

Æn. I, 594.

"Ηλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Γινώσκω δ', ὡς σφῶϊν ἐλδομένοισιν ἰκάνω
 Οἴοισι δμῶων τῶν δ' ἄλλων οὐ τευ ἄκουσα 210
 Εὐζαμένιου ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἴκαδ' ἰκίσθαι.
 Σφῶϊν δ', ὡς ἔσται περ, ἀληθείην καταλέξω
 Αἶ' χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγανούς,
 "Αἷξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους, καὶ κτήματ' ὀπάσσω,
 Οἰκία τ' ἐγγὺς ἐμεῖο τετυγμένα· καὶ μοι ἔπειτα 215
 Τηλεμάχου ἐτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσσεσθον.
 Εἰ δ' ἄγε δὴ καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δεῖξω
 ("Οφρα με εὖ γινῶτον, πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ,)
 Οὐλὴν, τήν ποτέ με σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
 Παρνησσόνδ' ἐλθόντα, σὺν υἷαςιν Αὐτολύκοιο. 220
 "Ὡς εἰπὼν, ῥάκεα μεγάλης ἀποέργαθεν οὐλῆς.
 Τῶν δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην, εὖ τ' ἐφράσσαντο ἕκαστα,
 Κλαῖον ἄρ', ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντε,
 Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους.

" Veni vigesimo anno in patriam terram.

" Cognosco autem, quod vobis cupientibus venio

" Solis servorum : caeterorum verò haud quenquam audiri 210

" Optantem me iterum reducem domum venire.

" Vobis autem, sicut erit scilicet, veritatem dicam ;

" Si mihi deus domuerit procos eximios,

" Deducam ambobus uxores, et possessiones praebebo,

" Domosque prope me aedificatas ; et mihi postea 215

" Telemachi sociique fratresque eritis.

" Quin age, jam et signum manifestum aliud quoddam ostendam,

" (Ut me bene cognoscatis, fidatisque in animo,)

" Cicatricem, quam quondam mihi sus infixit albo dente,

" Ad-Parnassum profecto, cum filiis Autolyci."

Sic locutus, pannos magnâ diduxit à cicatrice. 220

Illi autem postquam inspexerant, benèque cognoverant singula,

Flebant deindè, circa Ulyssem prudentem manibus conjectis,

Et osculabantur amplectentes caputque et humeros.

Ver. 208. — ἔτει ἱε.] Vide suprâ ad α', 206.

Ver. 211. — ἰκίς αὖτις.] *Al.* ἰκίς γ' αὖτις.

Ver. 212. — ἀληθείην.] *Barnesius* edidit, legendumque contendit, ἀλήθειαν. Vide autem suprâ ad η', 297.

Ver. 213. — δαμάσῃ.] *Al.* δαμάσει.

Ver. 216. Τηλεμάχου ἱτάρω.] Exemplaria nonnulla (notante *Barnesio*) hic legunt Τηλεμάχου ἱτάρω.

Ibid. — ἰσιδόντι.] *Eustathius* in commentario citat *ἰσιδόντι*. Quod et ferri potest. Vide ad *Il.* ε', 566.

Ver. 217. Εἰ δ' ἄγε.] Particulæ *Ei*, hoc in loco, vis hujusmodi est : " *Sin* adhuc dubitatis ; Age," &c. Vide et ad *Il.* ζ', 376.

Ver. 218. "Οφρα με εὖ γινῶτον.] *Al.* "Οφρα μ' εὖ γινῶτον.

Ver. 219. Οὐλὴν, τήν ποτέ με σὺς.] Vide suprâ ad ε', 391. 393.

Ver. 221. "Ὡς εἰπὼν, ῥάκεα, &c.] Vide *Aristot.* de *Poetic. cap.* 16. et suprâ ad ε', 467.

Ver. 223. — ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντι.] *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus, Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι. Ut vox ἀμφὶ ad sequentem βάλλοντι referatur.

Ὡς δ' αὖτως Ὀδυσσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσε. 225

Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδω φάος ἡλείοιο,

Εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε, φώνησέν τε·

Παύεσθον κλαυθμοῖο, γόοιό τε· μή τις ἴδῃται

Ἐξελθὼν μεγάροιο· ἀτὰρ εἴησι καὶ εἴσω.

Ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μηδ' ἅμα πάντες· 230

Πρῶτος ἐγὼ, μετὰ δ' ὕμμες· ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω·

Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί,

Οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βίον ἠδὲ φαρέτηρ·

Ἀλλὰ σὺ, δῖ' Εὐμαίε, φέρων ἀνὰ δώματα τόξον,

Ἐν χεῖρεσσιν ἐμοὶ δέμεναι· εἵπειν τε γυναῖζι 235

Κληῖσσαι μεγάροιο Δύρας πυκινῶς ἀραρυίας.

* Ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ

Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μή τι Δύραζε

Προελώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀπὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.

Sic autem pariter Ulysses capita et manus osculatus est. 225

Et jam lugentibus occidisset lumen Solis,
Nisi Ulysses ipse cohibuisset, locutusque fuisset :

"Cessate à fletu luctuque ; nè quis videat

"Egressus domo ; at dicat et intūs.

"Sed alius post-alium intrate, neque simul omnes :

"Primus ego, post autem vos ; at hoc signum fiat :

"Alii etenim omnes, quotquot proci eximii,

"Non sinent mihi dare arcum et pharetram ;

"Sed tu, nobilis Eumaeë, ferens per aedes arcum,

"Manibus mihi impone, dicitoque mulieribus,

"Ut claudant domūs fores firmiter aptatas.

"Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intūs audiat

"Virorum nostris in septis, nequaquam forās

"Prodeat, sed ibidem quietè sit apud opus.

230

235

Ver. 225. — ἔκυσσε.] Vide suprā ad ε', 39.

Ver. 226. Καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδω φάος.]

Et fors omne datum traherent per talia
tempus. Æn. VI, 537.

— neque avelli possunt, nox humida
donec

Invertit cælum —. Æn. XI, 201.

Ver. 232. — μνηστῆρες ἀγαυοί, οὐκ ἐάσου-
σιν.] " Il en donne (inquit Dna. Dacier) la
raison dans cette seule épithète, les fiers
Pursuivants ; il veut faire entendre qu'ils
" étoient trop orgueilleux pour permettre
" qu'un homme, qu'ils regardoient comme
" un gueux, entrât avec eux en lice." At-
tamen nihil opus ut vox ἀγαυοί hic in ma-
lam partem accipiatur. Vide suprā ad ε',
106.

Ver. 233. Οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δέμεναι βίον.]
Pronuntiabatur Οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ, &c. Ea-
dem scilicet ratione ac Iliad. i, 256.

— στείν μ' οὐκ ἔβ Παλλὰς Ἀθήνη.

Et ε', 344.

Ἄλλ' ἰωμέν μιν πρῶτα —.

Multum autem errat Barnesius, qui (in an-
notationibus ad Iliad. ε', 42. Odys. ε', 147.)
ex hoc loco colligit vocem ἰάω secundum
corripere. Nam vox ἰάω, uti et aliae om-
nes in ἰω purum desinentes, secundam et
in Futuro et in Aoristo Primo semper pro-
ducit. Vide ad Il. ε', 67. et ε', 42.

Ver. 234. — δῖ' Εὐμαίε.] Al. δὴ Εὐμαίε.

Ver. 235. — δέμεναι.] Al. δόμεναι. Ut
suprā ver. 233.

Ver. 236 et 241. Κληῖσσαι.] Ita rectè edi-
dit Barnesius. Quocum facit et MS. à Tho.
Bentleio collatus. Alii malè κληῖσαι sive
κληῖσαι. Vide suprā ad ε', 30. et ad Il. ε',
140.

Ver. 239. Προελώσκειν.] Προῖται Ixm. Schof.

Σαὶ δὲ, Φιλοίτιε δῖε, Δύρας ἐπιτίλλομαι αὐλῆς 240
Κληῖσσαι κληῖδι, Δοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἱῆλαι.

"Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας·
"Ἐξετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη·
Ἐς δ' ἄρα καὶ τῷ δμῶϊ ἴτην θείου Ὀδυσῆος.
Εὐρύμαχος δ' ἦδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα, 245

Θάλλων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλα πυρός· ἀλλὰ μιν οὐδ' ὧς
Ἐντανύσαι δύνατο· μέγα δ' ἔστνευε πυδάλιμον κῆρ·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·

"Ὡ πόποι, ἦ μοι ἄχος περὶ τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων·
Οὔτι γάμου τοσσούτου ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ· 250

(Εἰνὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαῖίδες, ἥμιν ἐν αὐτῇ
Ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, ἥδ' ἄλλῃσιν πολίσσιν·)

Ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
Ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα τανύσαι

"Tibi verò, Philoetie nobilis, fores mando aulae 240
"Ut-claudas clavi, citòque vinculum indas."

Sic locutus, intravit domos habitantibus commodas ;
Sedit deinde in sellà profectus, undè scilicèt surrexerat :
Ingressi sunt autem deinde famuli divini Ulyssis. 245

Eurymachus verò jam arcum in manibus versabat,
Calefaciens huc et illuc splendore ignis : sed ipsum neque sic
Tendere potuit ; valdè autem gemebat glorioso corde :
Ingemiscens verò fatus est, verbumque dixit, et prolocutus est :

"Papaè, certè mihi dolor deque me ipso et de omnibus : 250

"Nequaquam nuptias tantum lugeo, dolens licèt :

"(Sunt et aliae multae Achivæ, tum in ipsà

"Circumfluà Ithacà, tum in aliis urbibus :) 250

"Sed si demùm tantoperè viribus deficientes sumus

"Præ deo-pari Ulyssæ, ut non possimus tendere

Ver. 241. — Σαῦς δ' ἰσὶ δεσμὸν ἱῆλαι.] Ὁσαῦτε τι καὶ πρὸ δόμου [suprà ver. 46.] ἵσχει αὐτὸν βασιλεὺς τοῦ βασιλείου Δαλάμου Δύρας, ἐν αἷσι δὲ διακονοῦντα ἰμάντα Σαῦς ἀπολύσας κληῖδα ἱῆλαι, ὥστε ἀνέσθαι. Eustath.

Ver. 242. — δέμας εὖ ναιετάοντας.] Vide ad II. β', 648.

Ver. 244. — ἄρα. — Ut jussisset Ulysses — Suprà ver. 230.

Ver. 246. Θάλλων ἔνθα καὶ ἔνθα εἰλα πυρός.] Vide suprà ad ver. 179.

Ibid. — εἰλα πυρός.] Videtur εἰλα hoc in loco (ut notat Barnesius) contractum ex εἰλαῖ, (vide II. ε', 739.) eodem ferè modo ac δίπα ex δίπαλα, Odys. ε', 62. ὅ, 153. Ita Hesiodus :

"Ὡς ἄρα τέκετο γαῖα εἰλα πυρός αἰθερμένοισι.
Theogon. ver. 867.

Ἰστίον δὲ (inquit Eustathius) ἴσι εἰλας, οὐ μόνον πυρός, ἀλλὰ καὶ ἡλίου. Apud Homerum tamen nusquam ita usurpatur.

Ver. 248. — ἴσιν, ἴσιν τ' ἴφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε.] MS. à Tho. Bentleio collatus, ἴσιν περὶ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν.

Ver. 251. — ἡμῖν ἐν αὐτῇ Ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, ἥδ' ἄλλῃσιν πολίσσιν.] Ita ex utrâque Eustathii editione, ex Codice Aldino, et ex Conrado Ritterhusio, de interpretatione quorundam locorum Oppiani, ad Cynege. I. ver. 36. edidit Barnesius. Al. αὐτὴν ἐν αὐτῇ, &c. Quod (uti ipse annotat Barnesius) cum sequenti ἴδ' minùs aptè congruit. Cæterùm MS. à Tho. Bentleio collatus, habet αὐτὴν ἄλλῃσιν πολίσσιν.

Ver. 254. Ἀντιθέου Ὀδυσῆος.] Ὁρα δὲ (inquit Eustathius) τὸ "Ἀντιθέου Ὀδυσῆος" παραρρήφιν ἐπὶ διακρίσει τῆς λέξεως, ὥς μὴ κακῶς εἶναι, εἰ τοσούτου ἀνδρὸς λίσσονται. Eodem modo accipit et Dna. Dacier. Verùm neque ut Epitheton hoc, Ulyssis toties apud Poetam tributum, vim hoc in loco singularem habere intelligatur, ulla idonea videtur ratio ; neque profectò lenimen dolori hic querit

Τόξον· ἐλεγχείῃ δὲ καὶ ἰσομόνοισι πυθέσθαι.

255

Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
Εὐρύμαχ', οὐχ' οὕτως ἔσται· νόεεις δὲ καὶ αὐτός.

Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῦ Διοῖο

Ἀγνὴ· τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ' ; ἀλλὰ ἔκηλοι

Κάτθιτ'· ἀτὰρ πελέκειάς γε καὶ εἴκ' εἰῶμεν ἅπαντας

260

Ἔστάμεν· οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι οἶω,

Ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδew Ὀδυσῆος.

Ἀλλ' ἄγρ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,

Ὅφρα σπείσαντες καταβείομεν ἀγκύλα τόξα.

Ἡῶθεν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον, αἰκόλον αἰγῶν,

265

Αἶγας ἄγειν, αἱ πᾶσι μέγ' ἔζοχοι αἰπολίοισιν,

Ὅφρ' ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ,

Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.

"Arcum; probrosum sanè et posteris auditu."

255

Hunc autem rursus Antinous allocutus est, Eupitheii filius:

"Eurymache, non ita erit; intelligis verò et ipse.

"Nunc etenim in populo festum dei

"Sanctum; quis autem arcus tenderet? Sed quieti

"Deponite: at secures etiamsi sinamus omnes

260

"Stare, *deinde erit*; haud etenim quenquam sublaturum puto,

"Ingressum domum Laertiadae Ulyssis.

"Sed agite, pocillator quidem incipiat poculis,

"Ut libatione factâ deponamus curvos arcus.

"Mane verò jubete Melanthium, custodem caprarum,

265

"Capras adducere, quae in omnibus longè praestantissimae gregibus;

"Ut femoribus impositis in honorem Apollinis inclyti-arcu,

"Arcum tentemus, et perficiamus certamen."

Eurymachus, sed causam doloris simpliciter exponit.

Ver. 258. — κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῦ Διοῖο Ἀγνὴ] Ἑορτὴ δὲ ἢ ἄρτι, ὡς προέφηται, Ἀπόλλωνος ἑλίου, διὰ τὴν ἐν τρισημέρῳ ὡς διδύλωται σύνθετον Ἀπόλλωνος γὰρ ἱερὰ πᾶσα νομηνία, καὶ καὶ ἡ τοῦ εὐλαϊστικῆς μνησὶς ἱδύμην, ὡς γινώσκουσιν Ἀπόλλωνος. Eustath. Ἡμέραι τινὲς ἱερῶν τοῦ Ἀθήνης Διοῖς εἰσὶν οἷον νομηνία καὶ ἱδύμην, Ἀπόλλωνος. Suidas à Barnesio citatus.

Πρῶτον ἴην, τισὲς τι, καὶ ἱδύμην, ἱερὸν ἡμᾶς.

Τῇ γὰρ Ἀπόλλωνα χρονοῶσα γίνετο Ἀσώ.

Hesiod. Ἡμέραι, ver. 6.

Vide suprâ ad 4, 156.

Ibid. — τοῦ Διοῖο.] Οἷον ἱερῶν τοῦτον τῶ τόξῳ. Eustath.

— Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ. Infra ver. 267.

Ver. 259. Ἀγνὴ] Καίριον δὲ ἰστίστον ἑορτῆς, τὸ ἀγνὴ, διὰ τοῦς τηλικαῦτα ἀγνισμούς. Eustath.

Καὶ δύναιμι δ' ἔρδην ἱεῖ ἀθανάτοισι Διοῖσιν

Ἀγνῆς καὶ καθαρῆς ————.

Hesiod. Ἑργ. καὶ Ἡμερ. I, 333.

Ibid. — τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ' ; ἀλλὰ ἔκηλοι Κάτθιτ'.] Ἀνίστητο τὰ τοῦ τόξου Ἀντίνοος ἐς τὴν αὐρίαν, ὡς μὲν αὐτὸς ἀν' ἱερῷ, ἀνακτιδὲς ἀπὸ τῶν Διῶ τὰ τοῦ ἔργου ἀληθῶς δὲ, οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀρνηχανοῦντες προσαλοῦνται τὸ Διῶν εἰς σύναρσιν. Eustath. ad ver. 279. Infra. Immo videtur Antinous praetextum hunc certaminis differendi excogitasse, nē arcum scilicet suâ vice tendere aggressus, et ipse viribus deficeret.

Ver. 260. — εἴκ' εἰῶμι ἀπαντας Ἔστάμιν' —] Vide ad II. 4, 135.

Ver. 263. — ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν.] Similitérque infra ver. 272. ἐπαρξάμενοι διαπίσειν. Vide suprâ ad 4, 183. et ad II. 4, 471.

Ver. 268. Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέωμεν.] Vide suprâ ad ver. 180.

"Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπὶ κνήδανε μῦθος.
 Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχουσιν, 270
 Κούροι δὲ κρητῆρας ἐπιστέψαντο ποτοῖο·
 Νάμψαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπείσαν τ', ἐπὶόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
 Τοῖσδε δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης, 275
 "Ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον Διοειδέα
 Δίσσορμ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπε·
 Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ Διοῖσιν·
 Ἡῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐβέλησιν. 280
 Ἄλλ' ἄγε μοι δότε τόξον εὐξοον, ὄφρα μεθ' ὑμῖν

Sic dixit Antinous : illis autem placebat sermo.

Ipsis verò praecones quidem aquam in manus fuderunt ;

270

Juvenes autem crateras coronârunt potu ;

Distribueruntque omnibus, aspicientes poculis.

Illi autem postquam libârant, biberantque, quantum volebat animus,

Inter eos utique dolos-meditans locutus est solers Ulysses :

" Audite me, proci inclytae reginae,

275

" Ut dicam quae me animus in pectoribus jubet.

" Eurymachum autem maximè et Antinoum deo-parem

" Oro, quoniam et hunc sermonem appositè dixit :

" Nunc quidem dimittite arcum ; et committite rem diis ;

" Manè verò deus dabit robur cui voluerit.

280

" Sed agite, mihi date arcum benè-politum, ut inter vos

Ver. 270. — κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχουσιν.]

Dant famuli manibus lymphas —.

ÆN. I, 700.

Ver. 271. — κρητῆρας ἐπιστέψαντο ποτοῖο.]

Crateras magnos statuunt, et vina coronant.

ÆN. I, 724.

Vide ad Il. 6, 470.

Ver. 274. — μετέφη.] *Al. προεῖπεν.*

Ver. 276. "Ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.] Deest hic versus in MS. à Tho. Bentleio collato. Quin et apud Eustathium in commentario, ubi recitatur tota hæc Ulyssis oratio, omittitur idem versus. Undè verisimile eum aliundè huc irrepisse.

Ver. 277. — καὶ Ἀντίνοον Διοειδέα.] Τὸ δὲ " Διοειδέα," (inquit Eustathius) νῦν μὲν Ὀδυσσεὶς ἐκάλειν τῷ Ἀντίνοῳ· πρὸ βραχίων δὲ ἐποιήθη τὸν Εὐρύμαχον οὕτως ἔειπεν, (suprà ver. 186.) καὶ ἦν ἐκείνο κριτικόν. Τοῦτο γὰρ καίριος πολυκαίων φησὶ Ὀδυσσεύς· πολλὰ γὰρ διαφασὲς Εὐρύμαχον πρὸς Ἀντίνοον τὸν φονικὸν καὶ ἄγαν.

Verum non ob morum probitatem utriusvis tribuitur hoc Epitheton, sed vel ob corporis speciem et pulchritudinem, vel ob fortitudinem, quibus reliquos omnes Procos

antecelluisse dicuntur. Vide suprà ad ver.

187. Cæterùm Editiones nonnullæ, notante Barnesio, hoc in loco habent, καὶ Ἀντίνοον βασιλῆα. Quam lectionem et præferre videtur ipse Barnesius.

Ibid. — Διοειδέα.] Pronuntiabatur Διοειδῆ. Quo modo et scribi postea coeptum est.

Ver. 279. Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ Διοῖσιν.] Versum hunc in nonnullis Exemplaribus deesse testantur Henricus Stephanus et Barnesius. Verum, ut ipsi annotant, sine sententiæ dispendio non potest abesse.

Ibid. — ἐπιτρέψαι δὲ Διοῖσιν.] Scholiastes interpretatur : Εἴξαι καὶ συγχωρεῖσαι τῇ ἰσχυρί. Verum cùm vox ἐπιτρέψαι nusquam apud Poetam hæc significatione occurrat ; rectius forsân intelligitur hoc de Certaminis eventu Diis committendo. Aptius nempe congruet hoc cum sequentibus, Ἡῶθεν δὲ Διὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐβέλησιν. Et hoc sensu planè usurpatur eadem ipsa phrasia suprà 6, 502.

Ἄλλ' ἔγωγε μῦθον, ἐπιτρέψω δὲ Διοῖσιν.

Et infrà χ', 288, 289.

Ἄλλὰ Διοῖσι

Μῦθον ἐπιτρέψαι —

Χειρῶν καὶ σθένης πειρήσομαι, εἴ μοι ἔτ' ἐστίν

*Ις, ὃν πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,

*Ἡ ᾗδ μοι ὄλεσσεν ἄλῃ τ', ἀκομιστίη τε.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσθησαν, 285

Δείσαντες, μὴ τόξον εὐξοον ἐντανύσειεν.

*Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

*Ἄ δειλὲ ξείνων, ἐνὶ τοι φρένες οὐδ' ἡβαιαί·

Οὐκ ἀγαπᾷς, ὅθ' ἐκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν
Δαίνυσται; οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεται, αὐτὰρ ἀκούεις 290

Μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδέ τις ἄλλος

*Ἡμετέρων μύθων ξείνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.

Οἴός σε τρώει μελιηδὴς, ὅστε καὶ ἄλλους

Βλάπτει, ὃς ἂν μιν χανδὸν ἔλῃ, μῆδ' αἴσιμα πίνῃ.

"Manus et robur experiar; an mihi adhuc sit

"Vis, qualis antea erat in flexilibus membris;

"An jam mihi perdidit vagatioque, et curationis-inopia."

Sic dixit: illi verò omnes supra-modum indignati sunt,

Veriti, nè arcum benè-politum tenderet. 285

Antinous autem increpabat, verbumque dixit, compellabatque :

"Ah miser hospitum, inest tibi mens nè exigua quidem :

"Nonne contentus es, quòd quietus unà cum superbis nobis

"Epularis? neque omninò convivio privaris, at audis 290

"Sermones nostros et colloquium? neque quisquam alius

"Nostros sermones hospes et pauper audit.

"Vinum te labefacit dulce, quod utique et alios

"Laedit, quicunque ipsum avidè ceperit, neque modicè biberit.

Ver. 282. ——— σθένης πειρήσομαι.] Vide ad II. 6, 359.

Ver. 284. ——— ἄλῃ τ', ἀκομιστίη τε.] "Ἐγὼν ἡ πλάτη, καὶ τὸ μὴ ἔχειν κομιδὴν, δι' ἧς τημιλιῖται τὸ σῶμα. Eustath.

Ibid. ——— ἀκομιστίη.] Vide ad II. 6, 24.

Ver. 289. Οὐκ ἀγαπᾷς, ὅθ' ἐκηλος.] Τὶ δὲ ῥηθὲν "οὐκ ἀγαπᾷς" ἵπαισι τοὺς ὕστερον ἐπὶ τοῦ ἀρπύσειν εἰδέναι τὸ ἀγαπᾶν ἢ καὶ μετὰ δότικῃ ἱπταίνῃ συντάσσουσιν. Eustath.

Ibid. ——— ὅθ' ἐκηλος.] Al. ὁ ἐκηλος.

Ibid. ——— ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν.] Σημειοῦται δὲ οἱ Παλαιὸι καὶ ὡς ὑπερφιάλους τοὺς μνηστῆρας ὁ Ἀντίνοος ἐπὶ ἱπταίνῃ φησὶν· οὐ γὰρ δὴ πῶς ψίγει τοὺς κατ' αὐτὸν· εἰ μὴ ἀπὸ βαρυτόμου λόγου, ὡς ἄξιος κοινῇ συνουχίσειν ἡμῖν τοῖς, ὡς εἰ πολλοὶ φασιν, ὑπερφιάλους· ὃ δὲ ἕμαιόν τι ἵσθιν ἱφίξης καὶ τὸ, [infra ver. 309. 310.] "ἐκηλος πῖσι μετ' ἀνδράσι κρυοτόροισιν" εἰν'· ὡς ταυτὸν δὲ, ὑπερφιάλους, καὶ κρυοτόρου, ἱπταίν. Eustath. Cæterum vox ὑπερφιάλος, semper alibi apud Poetam, deteriorem in partem usurpata videtur.

Ver. 293. Οἴός σε τρώει μελιηδὴς.] Καὶ Ἀντίνοος δι' λίγων πρὸς Ὀδυσσεῖα, "Οἴός σε τρώει μελιηδὴς," αὐτὸς οὐκ ἀπίσχυτο τοῦ στόματος διδὲ καὶ τραφῆς ἀπώλετο [infra χ', 9.

17.] Ἰσι κρατῶν τὸ πωτήριον. Athenæus, lib. I. cap. 8. sub fine.

Ver. 294. Βλάπτει, ὃς ἂν μιν χανδὸν ἔλῃ, μῆδ' αἴσιμα πίνῃ.] Οἷδε δὲ ὁ Ὅμηρος καὶ τὸ ἀφίλιμον καὶ τὸ σύμμιτρον τοῦ οἴνου, οἷς τὸν χανδὸν ἔλκεται [forte ἰόντα] αὐτὸν βλάπτειν φησὶ. ——— Τῆς μύθου δὲ κατατρέχων ὁ Πιοστής, ——— διὰ ταύτην ἀπελλόμενος παρίστανται καὶ Εὐρυτιάνα τὸν Κίναυρον. Athenæus, lib. I. cap. 8.

Πολλὸς γὰρ οἶνος πόλλ' ἀμπεράνιν πνίῃ.

Alexis apud Grotium in Excerptis.

Οἶός τοι πίνεις πούλιν, κακόν· ἦν δὲ τις αὐτὸν

Πίνῃ ἱστιοταμίνας, οὐ κακὸς, ἀλλ' ἀγαθός.

Theogn. Gnom. ver. 211.

Οἶος μὲν Σηναῖσι Σιών πάρα δῶρον ἔρποντο,

Πινόμοις κατὰ μέτρον ὑπὲρ μέτρον δι' χίριον.

Panyasis, Eis ἀρεταῖαν, Fragm. II.

Ibid. ——— χανδὸν.] Ἀδρόως καὶ κικηνότως.

Schol. Sic apud Nicandrum;

Χανδὸν ἀμπερτεται δίχεται πότον ———.

Theriac. ver. 341.

ubi Scholiastes hunc Homeri locum adducit.

Ibid. ——— ἔλῃ, ——— πίνῃ.] Apud Galenum

citur ἔλῃ, ——— πίνῃ. Lib. inscript. "Quidā

Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα 295
 Ἄασεν ἐν μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο,
 Ἐς Λαπίθας ἐλθόνθ'. ὁ δ' ἐπὶ φρένας ἄασεν οἶνῳ,
 Μαινόμενος κὰκ ἔριξε δόμον κάτα Πειριθόοιο.
 Ἥρωας δ' ἄχος εἶλε, δι' ἐκ προθύρου δὲ Δύραζε
 ἔλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὐατα νηλεῖ χαλκῷ, 300
 Ρῖνάς τ' ἀμήσαντες· ὁ δὲ, φρεσὶν ἦσιν ἄσθεις,
 Ἡῖεν ἦν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ.

" Vinum etiam Centaurum inclytum Eurytiona

295

" Labefecit in domo magnanimi Pirithoi,

" Ad Lapithas profectum : is nempe postquam mentem labefecerat vino,

" Insaniens mala patravit in domo Pirithoi ;

" Heroas verò dolor cepit ; ex vestibulo autem foràs

" Pertraxerunt impetu-facto ; aures saevo aere,

300

" Naresque ubi-amputàrant : ille autem mente suà labefactus,

" Ibat suum damnum portans dementi animo ;

" Anim. Mor. Corp. Temperam. sequantur." Et MS. à Tho. Bentleio collatus habet πίνει.

Ver. 295. Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα ἄασεν, &c.] "Ἐτα τὸν ἐν τῷ Πειρίθου γάμῳ Κένταυρον ἀπολεμήσαν ἐν Εὐρυτίωνι λίγῳ, ὅτι τὴν Ἀδράστου [Barnesius edidit τὴν Ἀδρανίαν] θυγατέρα, λίγῳ δὲ Ἰσσοδάμῳ, Πειρίθου πρὸς γάμῳ ἀγόμενος ἐκάλισι κατὰ συγγένειαν Λαπίθας καὶ Κένταυρους· ὅσῳ μίθης δι' οἱ Κένταυροι προκαθίντες τὴν Λαπίθην ἀπαύσαι τὰς γυναῖκας ἐπιχειρήσαν· οἱ δὲ ἀργισθέντες ἀνέλκον τοὺς Κένταυρους. Schol.

Bacchus et ad culpam causas dedit : ille furentes

Centauros leto domuit, Rhætumque Pholumque,

Et magno Hylæum Lapithis cratere mīnantem. Virgil Georg. II, 455.

Nam tibi, sævorum sævissime Centaurorum

Euryte, quàm vino pectus, tàm virgine visâ

Ardet ; et ebrietas geminata libidine regnat. Ovid. Metam. lib. XII. v. 219.

At, nè quis modici transiāt munera Liberi,

Centaures monet cum Lapithis rixa super mero

Debellata Horat. Carm. lib. I. Od. xviii. 7.

Ver. 296 et 297. Ἄασεν.] Vide ad II. 4, 116.

Ibid. Ἄασεν ἐν μεγάρῳ.] Apud Galenum, loco suprâ citato, itemque in MS. à Tho. Bentleio collato legitur Ἄασ' ἐν μεγάρῳ. Athenæus autem, lib. XIV. cap. I. sub initio, citat, Ὡλεσ' ἐν μεγάρῳ.

Ver. 298. Μαινόμενος κὰκ ἔριξε δόμον κάτα.] Τὸ Διώνυσον — μαυρίζον οἱ πολλοὶ λέγουσιν,

κατὰ τοῦ τοῦ πλείους ἀκράτου πᾶντας θυροῦσιν γίνεσθαι — "ὁ δ' ἐπὶ φρένας ἄασεν οἶνῳ, Μαινόμενος κὰκ ἔριξε," &c. Κατιόντες γὰρ τοῦ οἶνου εἰς τὸ σῶμα, ὡς φησὶν Ἡρόδοτος, ἰσχυρὰ καὶ ἴσχυα καὶ μαυρίζοντα. Athenæus, lib. XIV. cap. I. ipso initio.

Κακὸν τὸ πίνειν, κατὰ γὰρ οἶνον γίνεσθαι καὶ θυροῦσθαι καὶ πατάξαι καὶ βαλεῖν.

Aristoph. Vesp. ver. 1243.

Protinus eversæ turbant convivia mensæ, Rapturque comis per vim nova nupta prehensis.

Ovid Metam. lib. XII, 222.

Ibid. — δόμον κάτα Πειριθόοιο.] Apud Eustathium in commentario legitur et γάμον κάτα Πειριθόοιο. Quam lectionem sequitur Dna. Dacier. Sed, ut opinor, minùs rectè. Cæterùm apud Athenæum, loco suprâ citato, legitur δόμος ἐν Πειριθόοιο.

Ver. 300. ἔλκον.] Barnesius hic legendum vult εἶλκον· nè scilicet "non satis distinguitur à Participio Neutro." Quod sanè nihil opus.

Ibid. — ἀπ' οὐατα νηλεῖ χαλκῷ, Ρῖνάς τ' ἀμήσαντες.]

— lacerum crudeliter ora ;

Ora manusque ambas, populataque tempora raptis

Auribus, et truncas inhoneste vulnere nares. Æn. VI, 495.

Ver. 302. — ἦν ἔτην ἔχων.] MS. à Tho. Bentleio collatus, ἔχων. Malè : Nam vox ἔχων cum istiusmodi Accusativo conjuncta nusquam apud Poetam occurrit. At ἔχων eodem sensu alibi usurpatur :

Ὅς τις ἰμῶν ἴσος μέλιτος ἔχωντας ὄζον Ἀλφειῶν. Odyss. 4, 211.

— ἦν τε καὶ σὺ κακὸν μέρος ἀνηλάξῃς, Ὅτι περὶ ἰγὸν ἔχιστος — λ', 617.

- Ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νῆκος ἐτύχθη,
Οἳ τ' αὐτῷ πρῶτον κακὸν εὗρετο οἰνοβαρείαν.
"Ὡς καὶ σοι μέγα πῆμα πιφαύσκομαι, αἶψε τὸ τόξον 305
Ἐντανύσης· οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
Ἡμετέρῳ ἐνὶ δῆμῳ, ἄφαρ δέ σε νῆϊ μελαίνῃ
Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάνταν,
Πέμπομεν· ἔνθεν δ' οὔτι σαώσεται· ἀλλὰ ἔκηλος
Πινέ τε, μὴδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισι. 310
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμνειν, οὐδὲ δίκαιον,
Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
Ἐλπεται, αἶψ' ὁ ξείνος Ὀδυσσεύς μέγα τόξον
Ἐντανύση, χερσὶν τε βίβηφι τε ἥφι πιθήσας, 315
Οἴκαδ' ἐμ' ἄξισθαι, καὶ ἔην δῆσεσθαι ἄκοιτιν;

- " Ex quo Centauris et viris contentio facta est;
" Sibique ipsi primo malum invenit is, vino gravatus.
" Sic et tibi magnum damnum denuntio, si arcum 305
" Tetenderis: non enim cujusquam favorem invenies
" Nostro in populo; statim autem te navi nigrā
" Ad Echetur regem, hominum multatorem omnium,
" Mittemus; indē autem nequaquam salvus-evades: sed quietus
" Bibeque, neque contende cum viris junioribus." 310
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:
" Antinoe, non quidem honestum mulctare, neque justum
" Hospites Telemachi, quicumque has aedes advenerit.
" Putasne, si hospes Ulysis magnum arcum
" Tetenderit, manibusque viribusque suis fretus, 315
" Domum eum me ducturum, et suam facturum uxorem?

Ver. 303. Ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νῆκος ἐτύχθη.]

Fœmina silvestres Lapithas populumque bimembrem

Turpiter appposito vertit in arma mero.

Ovid. Am. lib. II. Eleg. xii. v. 19.

An fera Centauris indicere bella coegit Atracis Hæmonios Hippodamia viros?

Id. Heroid. Epist. XVII. ver. 247.

Vide suprā ad ver. 295.

Ibid. Ἐξ οὗ.] Vide ad Il. 4. 6.

Ver. 306. 315. Ἐντανύσης — Ἐντανύση.]

Apud Eustathium in commentario, Ἐντανύσης — Ἐντανύσις.

Ibid. — οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις.] De voce ἐπητύος, quæ apud Homerum hoc tantum in loco occurrit, ita Eustathius: Ἐπητύος δὲ, κατὰ μὲν τινες, ἡ μεταίτησις, ὡς ἀπὸ τοῦ ἱσταινέω. Ἐτιμὴ δὲ ἱστανέω τὸν ἐν λόγῳ φασὶν ἱστανέω, ὡς ἀπὸ τοῦ ἱστανέω, ἡ ἱστανέω ἐξ ἑσπέρου, ὡς δὲ τοῦ φρονέω καὶ λόγιος. Vide suprā ad v. 332. et v. 127. Cæterum

in nonnullis editionibus, notante Barnesio, scriptum est ἱστανέος.

Ibid. — ἀντιβολήσεις.] Ἀντιβολήσεις δὲ οὐ τὸ ἱστανέω ἐν ἄλλοις δὲ, τὸ ἐναντιῆσθαι· παρὰ δὲ τοῖς ὁμοτέροις, καὶ τὸ ἱστανέω. Eustath.

Ver. 308. Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα.] Vide suprā ad v. 84.

Ver. 315. — βίβηφι τε ἥφι πιθήσας.] Vulgati hic legunt βίβηφι τε ἥφι πιθήσας. Barnesius autem ex Editionum veterum nonnullis restituit βίβηφι τε ἥφι. Quo modo habet et MS. à Tho. Bentleio collatus. Recetē, ut opinor. Atque ita hic legisse liquet et Scholiasten, qui interpretatur, Τῇ ἱαντοῦ. Eandem porro phrasin (notante Barnesio) usurpat Poeta Iliad. χ', 107.

Ἐκτωρ ἥφι βίβηφι πιθήσας ὄλλισι λαοῖς.

At phrasin, ἥφι πιθήσας, nusquam alibi occurrit.

Ibid. — πιθήσας.] Eustathius in commentario citat σιπειδίας.

Οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολπεν·
Μηδὲ τις ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχέων
'Ενθάδε δαινύσθω· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.

Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ἦδα· 320

Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
Οὔτι σε τόνδ' ἄξιόσθαι οἴομεθ'· οὐδὲ ἔοικεν·

'Αλλ' αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν, ἥδ' ἐ γυναικῶν,
Μή ποτέ τις εἴπησι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν,
'Ἢ πολὺ χεῖρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν 925

Μῶνται· ὅτ' οὐδέ τι τόξον εὖξοον ἐντανύουσιν·

'Αλλ' ἄλλος τις, πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθών,

'Ρηϊδίας ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἦκε σιδήρου.

"Ὡς ἔρρουσ'· ἡμῖν δὲ ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 330

Εὐρύμαχ', οὕτως ἐστὶν εὐκλείας κατὰ δῆμον

"Εμμεναι, οἳ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσι

'Ανδρὸς ἀριστῆος· τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε;

" Neque ipse omnino hoc in pectoribus sperat :

" Neque quisquam vestrum hujus gratiâ animo dolens

" Hic convivetur ; quoniam nequaquam quidem decet."

Hanc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contrâ allocutus est : 320

" Filia Icarii, prudens Penelope,

" Neutiquam te hunc ducturum putamus ; neque decet ;

" Sed verentes rumorem virorum, et mulierum,

" Nè quandò aliquis dicat deterior alius Achivorum ;

" Certè multò pejores viri, eximii viri uxorem 325

" Ambiant ; quippè neque omnino arcum benè-politum tendunt ;

" Sed alius quidam pauper vir errans ubi-advenit,

" Facile tetendit arcum, misitque per ferrum."

" Sic dicent : nobis verò probra haec fient."

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :

330

" Eurymache, nullo-modo licet bonae-famae-compotes in populo

" Esse ; qui scilicet domum dedecorantes edunt

" Viri optimi : cur verò probra haec facitis ?

Ver. 317. 319 et 322. — ἔολπεν — ἔοικεν.] Vide ad II. 4, 37.

Ver. 318. — τοῦ γ' εἵνεκα.] Τούτου χάριν, ὅτι αὐτῶν ἕνεκα. Schol.

Ver. 319. — οἳ δὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.] Vide ad II. κ', 299.

Ver. 323. 'Αλλ' αἰσχυρόμενοι, &c.] Αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, ἀτιμάζοντες δηλαδὴ τὸν τοῦ Ἱηλιμάχου βίον. Τούτο γὰρ ἀναγκαῖον ἐκ μακροῦ ἀπὸ ποικίλων οἰκταί, πρὸς ἵνα τεύχων αἰμῶνται. Eustath. Vide suprâ ad ver. 312. Cæterum Barnesius et αἰσχυρόμενοι hæc legi annotat

Ibid. — αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν.]

— διὴν δὲ βροτῶν ὑπελαίβετο φήμην·

Φήμη γὰρ ἐστὶ κακὴ τίλεται

Hesiod. "Eργ. καὶ Ἡμερ. II, 578.

Ver. 324. Μὴ ποτέ τις εἴπησι.] Barnesius inter varias lectiones retulit Μὴ ποτέ τις εἴπησι. Sed nihil opus. Vide ad II. 4, 51.

Ver. 326. Μῶνται· ὅτ' οὐδέ τι.] Al. Μῶνται· οὐδέ τι, et οὐδ' ἔτι.

Ver. 329. — ἡμῖν δὲ ἐλέγχεα.] Al. ἡμῖν δ' ἐν ἐλέγχῳ· et ἡμῖν δὲ ἐν ἐλέγχῳ.

Ver. 333. — τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε.] Τούτῳσι τὰ μεγάλα παρερῶντες ἐλέγχῳ, τί δὲ ποτε τὰ μικρὰ ὑπελαίβεθι. Eustath. Barnesius autem versionesque pleraque reddunt, " Cur igitur opprobria hæc facitis ;" ut scilicet per ἐλέγχῳ intelligantur superba et iniqua Procorum facinora. Quod et simplicius videtur.

Ibid. — ταῦτα.] Al. πάντα.

- Οὗτος δὲ ξείνος, μάλα μὲν μέγας, ἢδ' εὐπηγής,
 Ἄνδρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὔχεται ἔμμεναι υἱός. 335
 Ἄλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον εὖξοον, ὄφρα ἴδωμεν
 Ὡδὲ γάρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται
 Εἴ κ' ἐμιν ἐντανύσῃ, δῶη δὲ οἱ εὖχος Ἀπόλλων,
 Ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλὰ.
 Δώσω δ' ὅξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν, 340
 Καὶ ξίφος ἄμφηκες· δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα.
 Πέμψω δ', ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 Μῆτερ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔτις ἐμεῖο
 Κρεῖσσαν, ᾧ κ' ἐθέλω δόμεναί τε, καὶ ἀρνήσασθαι 345
 Οὐδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
 Οὐδ' ὅσσοι νῆσοισι πρὸς Ἥλιδος ἱποβόταιο.
 Τῶν οὔτις μ' ἄκοντα βιήσεται, αἷ κ' ἐθέλοιμι
 Καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.
 Ἄλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε, 350

- " Hic autem hospes, valdè quidem magnus et benè-compactus,
 " Viroque ex eximio genere gloriatur esse filius. 335
 " Sed age, ei date arcum benè-politum, ut videamus :
 " Sic enim edico, hoc verò et perfectum erit ;
 " Si ipsum tetenderit, dederitque ei gloriam Apollo ;
 " Induam ipsum laenàque tunicàque, vestimentis pulchris ;
 " Daboque acutum jaculum, canum propulsatorem et virorum, 340
 " Et ensemp ancipitem ; dabo porrò sub pedibus calceamenta :
 " Mittam verò, quò ipsum cor animusque jubet."
 Hanc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est :
 " Mater mea, arcum quidem, Achivorum nullus me
 " Potentior, cui velim dareque, et negare ; 345
 " Neque quotquot in asperà Ithacà dominantur,
 " Neque quotquot in insulis prope Elidem equis-pascendis-aptam.
 " Horum nullus mihi invito vim-afferet, si velim
 " Et omninò hospiti dare hunc arcum auferendum.
 " Sed in domum profecta, tua ipsius opera cura, 350

Ver. 335. Ἄνδρὸς.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Πατρίς.

Ver. 337. — τὸ δὲ καὶ.] Barnesius edidit οὕτως καὶ. Vide ad II. β', 257.

Ver. 339. — ἔμματα καλὰ.] Al. ἔμματα πάντα.

Ver. 342. — κραδίη θυμός τε κελεύει. Al. κραδίη καὶ θυμός ἀνάγει.

Ibid. — κελεύει.] Al. κελεύει, et κελεύει.

Ver. 346. Οὐδ' ὅσσοι] MS. à Tho. Bentleio collatus, Οὐδ' ὅσσοι.

Ibid. — κραναὴν Ἰθάκην.] Vide suprâ ad I. 25. 27.

Ibid. — κατακοιρανέουσιν.] Al. κάτα κοιρανέουσιν.

Ver. 347. — νῆσοισι πρὸς Ἥλιδος.] Ταῖς περὶ τὸ Δουλίχιον. Schol. Νῆσοι δὲ ἱγγύς Ἥλιδος, Δουλίχιον, Ζάκυνθος, Σάμνη, καὶ λοιπαί. Eustathius. Vide suprâ ad π', 247. &c. Cæterum alii hic legunt ναῖοισι πρὸς Ἥλιδος.

Ver. 348. — αἷ κ' ἐθέλοιμι.] Al. αἷ καὶ θίλοιμι. Vide suprâ ad ε', 316.

Ver. 349. — καθάπαξ.] Τὸ δὲ, καθάπαξ, ἀντὶ τοῦ εἰς τὸ παντελὲς, ἀπαξ ἑνταῦθα εἰρησθαι σημαίνονται οἱ Παλαίσι. Eustath.

Ver. 350. 352. — τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε, — τόξον δ' ἄνδρῶσι μιλῆσαι.] Vide ad II. ζ', 490.

Ἰστόν τ' ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
 Ἔργον ἐποίχεσθαι· τόξον δ' ἄνδρεςσι μελήσει
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.
 Ἡ μὲν θαμνίσασα, πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
 Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ. 355
 Ἐς δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναῖξιν,
 Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὅφρα οἱ ὕπνοι
 Ἦδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δῖος ὕφορβός·
 Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν 360
 Ὡδὲ δέ τις εἶπεσκε νῆων ὑπερνηορόντων·
 Πῇ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
 Πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέεις κατέδονται
 Οἷον ἀπ' ἀνθρώπων, οὓς ἔτρεφες· εἴ κεν Ἀπόλλων
 Ἡμῖν ἰλήκησι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι. 365
 Ὡς φάσαν· αὐτὰρ ὁ θεὸς φέρον αὐτῷ ἐνὶ χάρει,
 Δείσας, οὐνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι.
 Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγῶνει·

“ Telamque columque ; et ancillas jube

“ Opus obire : arcus autem viris curare erit

“ Omnibus, maxime vero mihi ; hujus enim imperium est in domo.”

Illa quidem accersita, retrò in domum ivit ;

Filiæ enim sermonem prudentem posuit in animo. 355

In coenaculum autem quum-ascenderat cum famulis mulieribus,

Flebat deinde Ulyssem, dilectum maritum, donec ipsi somnum

Dulcem palpebris immisit caesia-oculis Minerva.

Caeterùm arcum sumptum ferebat curvum nobilis subulcus :

Proci autem proinde omnes increpabant in aedibus : 360

Sic verò aliquis dicebat juvenum superbiorum :

“ Quónam demùm curvum arcum fers, immanis subulce,

“ Amens ? citò tandem te apud sues canes veloces comeden !

“ Seorsum ab hominibus, quos [canes] nutritivisti ; si Apollo

“ Nobis propitius-sit, et immortales dii alii.” 365

Sic dixerunt : at ille posuit ferens ipso in loco,

Veritus, quoniam multi increpabant in aedibus.

Telemachus autem ex-alterâ-parte minatus clamabat :

Ver. 354. Ἡ μὲν θαμνίσασα, πάλιν οἰκόνδε βεβήκει.] Optime Poeta, Procorum cædem jamjam memoraturus, Penelopen, quam cædi isti interesse minimè conveniret, prius amovet. Ὅτι προαγαγὼν πᾶν ἀναγκάσις ὁ Πηνελόπης τὴν Πηνελόπην τῆς γυναικωπιδεύς ἐφ' ὅσον ἔχρη, καὶ ἀνύσας δὲ αὐτῆς τὴν τοῦ τόξου κατάθεσιν ἐμυθίδας, ὅσα διαγνῶς, ὡς εὐαίτι χρεῖα ἴλας αὐτῆς ἐστὶ τοῖς ἔξῃ, συστάλλει αὐτὴν τοῦ λοιποῦ δεξιότατα. Οὐ μὲν δὲ ἀλλὰ καὶ καμίζι βαδὺ, ὡς ἂν μηδὲν τῶν γυναικωπιδέων αἰσθημένη ὅτι γίνονται, παραδόξως ὕστερον καὶ μετ' ἐκπλή-

ξιος ἀναγνωρίσει τι ἄμα τὸν ἄνδρα, καὶ μάστιγ' ἐξολοκλότας τοὺς κακούς. Eustath.

Ver. 360. — ἀρα.] Ut expectandum erat —.

Ver. 363. Πλαγκτέ.] Παραπλήξ τὴν διάνοιαν πτωλανεμίν. Schol. Παράφρων καὶ πτωλανεμίν τὴν διάνοιαν. Hesych. ad vocem Πλαγκτέ.

Ibid. — τάχ' αὖ σ'.] Al. τάχ' αὖ σ'.

Ibid. — κατέδονται.] Al. κατιδόνται.

Ver. 365. — ἰλήκησι.] Ἰλίας γίνονται.

Schol.

Ver. 366. — αὐτῷ.] Al. αὐτῇ.

"Αττα, πρόσω φέρε τόξα· (τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις)
 Μή σε, καὶ ὀπλοτέρους περ ἰὼν, ἀγρόνδε δίωμαι 370
 Βάλλον χερμαδίοισι· βίηφι δὲ φέρετέρος εἰμι.
 Αἶ γὰρ πάντων τόσσον, ὅσοι κατὰ δώματ' ἔασι,
 Μνηστῆρων χερσὶν τε βίηφι τε φέρετέρος εἶην·
 Τῷ κε τάχα στυγερῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
 Ἥμετέρου ἐξ οἴκου· ἐπεὶ κακὰ μηχανόονται. 375
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἥδυν γέλασσαν
 Μνηστῆρες· καὶ δὴ μεθίεν χαλσποῖο χόλοιο
 Τηλεμάχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρον ἀνὰ δῶμα συβώτης
 Ἐν χεῖρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι θῆκε παραστάς.
 Ἐκ δὲ καλίσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν 380
 Τηλέμαχος κίλεται σε, περίφρων Εὐρύκλεια,
 Κληῖσσαι μεγάροιο Δύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
 Ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ ἐκτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
 Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μή τι Δύραζε
 Προβλάσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ. 385
 "Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
 Κληῖσσει δὲ Δύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.

"Heus, ulterius fer arum; (citò non benè omnibus obediens):

"Nè te, et junior licet sim, in agrum pellam

370

"Percutens saxis; viribus autem praestantior sum.

"Utinam enim omnibus tantum, quotquot in aedibus sunt,

"Prociis manibus viribusque praestantior essem:

"Tunc statim graviter aliquem ego mitterem ire

"Nostrā ex domo; quoniam mala machinantur."

375

Sic dixit: omnes autem super ipso suaviter riserunt

Proci; et jam remiserunt à gravi irā

Erga Telemachum: arcum verò ferens per domum subulcus

Manibus Ulyssi prudenti imposuit adstans.

Evocatam autem allocutus est nutricem Eurycleam:

380

"Telemachus jubet te, prudens Euryclea,

"Claudere domūs fores firmiter aptatas.

"Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat

"Vironum nostris in septis, nequaquam foras

"Prodeat, sed ibidem quietè sit apud opus."

385

Sic utique dixit: illi autem pennarum-expers fuit verbum.

Clausit verò fores aedium habitantibus commodarum.

Ver. 369. — "Αττα.] Vide suprā ad π', 31.

Ibid. — οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις.] Περιμειῶνδης καὶ ἐπὶ ἀγρόνδε, καὶ πᾶσιν ἰδιότροπος πάντα πιθήσεται. Eustath.

Ver. 374. — ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι.] Apud Eustathium, et in contextu et in commentario, ἐγὼ ἀπέπεμψα.

Ver. 381. Τηλέμαχος κίλεται σε, &c.] Καὶ οὐκ ἀληθινὸν μὲν ἐὶ Εὐμαιος, εἰπὼν ὡς ἐ Τηλέμα-

χος εἶπεν κίλισται, [vide suprā ad ver. 235. &c.] πλην ὡς πιστομύνης ψευδεται καὶ αὐτός. οὐ γὰρ ἴδιαι πάντας εἰπὼν δτι Ὀδυσσεὺς κίλεται σε τάδε ποιῆσαι, οὐ γὰρ εἶδεν τὸν αὐτοῦς ἐκείνου ἀναγνωρισμόν. Eustath.

Ver. 382. 387. et 389. Κληῖσσαι — Κληῖσσειν.] Vide suprā ad ver. 236. et ad τ', 30.

Ver. 386. — τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.] Vide suprā ad ε', 57.

Σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτιος ἄλτο θύραζε,
 Κληῖσσει δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας εὐερκέος αὐλῆς.
 Κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὄπλον νεὸς ἀμφιελίσσης 390
 Βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδρασε θύρας, ἐς δ' ἦεν αὐτός.
 Ἔζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δῖφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη,
 Εἰσορόων Ὀδυσῆα· ὁ δ' ἤδη τόξον ἐνάμα,
 Πάντῃ ἀναστρωφῶν, πειράμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Μὴ κέρα ἴπες ἔδοιεν, ἀποικορμένοιο ἀνακτος. 395
 Ὡδὲ δέ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλοι·
 Ἦ τις Δηιτῆρ καὶ ἐπίκλοπος ἔπλετο τόξων,

Tacite porro ex domo Philoetius prosiliit foras,

Clausitque deinde fores benè-munitae aulae.

Jacebat autem sub porticu funis navis remis-utrinque-agitatae 390

Byblinus, quo scilicet illigavit januas : ingressus est verò ipse.

Sedebat deinde in sellâ profectus, undè scilicet surrexerat,

Inspiciens Ulyssem : ille autem jam arcum tractabat,

Omni-ex-parte versans, tentans huc et illuc ;

Nè cornua vermes edissent, absente domino. 395

Sic verò aliquis dicebat, intuitus in propinquum alium :

" Sane hic aliquis peritus et sagax est arcuum ;

Ver. 389. — ἄρ.] *Uti ei praeceperat*
Ulysses — suprà ver. 240.

Ver. 390. — ἔπλετο νῆος.] *Σχεινός.*
Schol. Ita suprà ε', 345. 346.

"Εἰς ἡμὶ μὴν κατέδρασε ἰσοείλω ἰνὴν,
 "Ὀπλῶν ἰσοεργίῃ στερηθεῖς".

Ver. 391. Βύβλινον] *Καννάβιον* εἰ δὲ τὸ ἐκ
 παπύρου *Schol.* Dna. Dacier vertit, un cable
 d'Égypte ; et in annotationibus exponit :
 " Un cable fait de la plante appelée *biblus*,
 " qui croissoit dans les marais d'Égypte."
 Atque hujus plantæ meminit *Strabo* ; Φύ-
 ται δ' ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς ἵλασι καὶ ταῖς λίμ-
 ναις ἦεν βίβλος —. Ἦ μὲν βίβλος ψιλὴ
 ῥάβδος ἴσιν, ἣν ἄκρου ἔχουσα χαίτην. *Geo-*
graph. lib. XVII. pag. 1151. al. 799. Hinc
 scribitur et *Βίβλινον*. Atque ita in commen-
 tario *Eustathius* : *Βίβλινον* δὲ (inquit) οὐ τὸ ἐκ
 βίβλου, ἵστι παπύρου Αἰγυπτίας, ἀλλὰ βοτάν-
 ης τοῦς ἰσχυροῦς παπύρου. Οἱ δὲ καννάβιον φασὶν
 ἵστιν δὲ, τὸ ἐκ φιλόρας. *Cæterum Masson,*
Hist. Critique de la Republ. des Lettres, Tom.
XV. pag. 306. 307. Poetam funem hunc
Byblinum à *Byblos*, oppido quodam ubi na-
 vium rudentes fiebant, appellasse contendit.
Quin et oppidi maritimi ita nominati me-
minit Dionysius in Periegesi :

Βύβλον τ' ἀγγιχάλοι —. ver. 912.

Ibid. — ᾧ ῥ.] *Quo scilicet* —.

Ver. 394. — ἀναστρωφῶν.] *Αἱ ἀναστρωφῶν.*

Ibid. — πειράμενος ἔνθα καὶ ἔνθα, Μὴ κέρα

ἴπας ἴδωιν.] Ὀδυσσεὺς μὲν τὸ τόξον σάντη ἀνα-
 στρωφῶν, ὥστε οὐδὲς τῶν περὶ αὐτοῦ ἰσχύσειν,
 ἰσχυρὰ ἴδωαι καὶ ἴδωαι, μὴ κέρα ἴπας ἴδωαι ὡς
 αὐτὸν, ὡς γοῦν μὲν ὅπως τοῦ τόξου, ἰσχυρὰ τῇ
 ἔργῳ ἀρχιτεχνήσας δὲ, μηχανήσασθαι τι ἵστιον.
 Ἰστίον δὲ ἵστι θηρίδια οἱ ἴπας κέρασιν ἰμ-
 φύματα καὶ κατεβόητα, παραπλήσια, φασὶν
 καὶ ὡς ψ' γίνεται δὲ παρὰ τὸ ἴστιον, ἵστι φθί-
 ριν. Τοῖς δὲ ὑφ' ἡν, κέρασι, γράφουσιν, ἀπὸ
 τοῦ ἐν τοῖς κέρασιν ἵστι, πρὸς διαστολὴν τῶν ἐν
 φυτοῖς. Ἄλλοι δὲ, κέρασις, ὡς ἀπὸ τοῦ κεραιζέω
 ἴσα δηλοῦν τὰς τῶν τόξων φθαρτικὰς. *Eustath.*

Ver. 395. — κέρα.] Κέρατιν δὲ ἦν, φασιν,
 ὡς φαίνεται, τὸ τόξον οὐ μὴν, κατὰ τὰ πάλαι
 Σκυθικὰ, ἔϋλινον. *Eustath.* *Barnesius* autem
Veteres hâc in re non rectè judicâsse con-
 tendit : " Τὰ κέρα enim," inquit, " hoc in
 " loco, *Das* potius *Arcus* extremitates no-
 " tant, quæ ex Cornu ferè esse solent : quæ
 " que si exesæ fuerint, nullatenus tali Ar-
 " cui fidendum." Attamen *Pandari* Ar-
 cum totum ex Cornu factum narrat
 ipse Poeta, *Iliad. V, 105. 109.* &c.

Ver. 397. Ἦ τις Σηπητῆρ] *Θουμασσινός,*
ἱππικὸς. *Schol.* *Cæterum* apud *Plutarchum*, de
Oraculorum Defectu, citatur, *Εἴ τις Σηπητῆρ.*

Ibid. — ἰπικλῶσος.] *Ἐσθμυκτῆς, δρω-*
τικὸς, κλίπτης. κλίπτειν γὰρ τὸ ἐσθμυκτῆν, καὶ
 κλίπτης ὁ ἐσθμυκτῆς τῶν ἄλλοτεριον. *Schol.*
Θουμασσινός τῶν τόξων ὁ ξῖνος, καὶ κλίπτειν
 εἰς τοὺς τὴν αὐτῶν ἰμφύματα. *Eustath.* Porro
MS. à Tho. Bentleio collatus hic habet ἰρι-
 πλῶσος.

- "Ἡ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῶ οἴκοι κεῖται,
 "Ἡ ὃγ' ἐφορμαῖται ποιησέμεν ὥς ἐνὶ χερσὶ
 Ναρμᾶ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης. 400
 "Ἄλλος δ' αὖτ' εἶπεσκε νέων ὑπερηνορέονταν
 Αἶ γὰρ δὴ τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν,
 'Ὡς οὗτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι.
 "Ὡς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε, καὶ ἶδε πάντη, 405
 'Ὡς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ αἰοιδῆς
 Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νέῳ ἐπὶ κόλλοπι χορδῇ,
 "Ἀψας ἀμφοτέρωθεν εὖστρεφὲς ἔντερον οἴος,
 "Ὡς ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάνυσε μέγα τόξον Ὀδυσσεύς·
 Δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς· 410
 'Ἡ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε, χελιδόνι εἰκέλη αὐδὴν.

" Aut sanè alicubi tales et ipsi domi jacent,

" Aut ille molitur facere; ita in manibus

" Versat huc et illuc malorum expertus erro."

400

Alius autem rursùs dicebat juvenum superbiorum:

" Utinam enim jam tantoperè utilitatis particeps fiat,

" Ut iste unquam hunc poterit tendere."

Sic utique dixerunt proci: at solers Ulysses,

Statim postquàm magnum arcum ponderavit, et vidit undique,

405

Sicut quando vir citharæ peritus et cantûs

Facile extendit novo in clavo chordam,

Ubi nexerit utrinque benè-tortum intestinum ovis;

Sic utique sine nisu tendit magnum arcum Ulysses:

Dexterâ autem deindè manu prehensum tentavit nervum;

410

Hic verò subtùs clarè sonuit, hirundini similis voce.

Ver. 399. "Ἡ ὃγ' ἐφορμαῖται ποιησέμεν] "Ἰσα ἢ ἱκανῶς αὐτὰ [τόξα] οἷς ἔχει, (ver. 398.) ἢ Ἰσα ποιήσῃ ὁμοίᾳ. Eustath. Barnesius aliiq. vertunt, " Vel certè hic parat aliquid "facere." Sed potior videtur Eustathii interpretatio: Facilius enim vocem ποιησέμεν de arcibus, (de quibus loquitur Pœta ver. 397. 398.) accipere; quàm voculam τε, quæ sensum tam diversum inducat, subintelligere.

Ver. 400. — [ἐμπαιος.] Vide suprâ ad ὁ, 379.

Ver. 402. — τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν, Ὡς οὗτός ποτε τοῦτο] Barnesius vertit, "Tantum utilitatis obviaret mihi, Quantum, &c." Cui interpretationi favere quidem videtur sequens vox οὗτος. Rectiùs autem, ut opinor, Scholiastes: "Ὁ νῦν, ἵδὲ καὶ ἐπὶ τοσσοῦτον ὤνησεν. ὦν βούλεται, λάβοι.

Ver. 406. [Ὡς ὅτ' ἀνὴρ.] Apud Eustathium. Ὡς ὅτ' ἀνὴρ.

Tom. II.

Ver. 407. — [ἐπὶ κόλλοπι.] Apud Eustathium, περὶ κόλλοσι.

Ibid. — [κόλλοσι.] Κόλλας ἐρεται διὰ παρὰ τὴν κόλλαν. Schol. Κόλλος δὲ ὁ παρὰ τοῖς ὕστερον κόλλας, δι' οὗ τίνονται αἱ τοιαῦται χορδαί. Eustath.

Ver. 408. — εὖστρεφὲς ἔντερον οἴος? Τὴν χορδὴν. Schol.

Ver. 409. — τάνυσε μέγα.] Barnesius edidit τάνυσεν. Sed nihil opus. Vide ad Il. 4, 51.

Ver. 410. — πειρήσατο.] Al. πειρήσιντο.

Ver. 411. [Ἡ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισι.]

— sonat unâ lethifer arcus.

Æn. IX, 631.

Ibid. — χελιδόνι εἰκέλη αὐδὴν.] Ἰερίον δὲ καὶ δει χελιδόνι, οὐ μὴν ἀνδόνι, πτερόσσαν εἶ. καὶ σὴν νευράν, ἰαί μὴ πρὸς ἰδύνητα ἢ ὁμοίᾳ, ἀλλὰ μόνον πρὸς παύσητα φωνῆς ἔχουσα ὑπόσχεχον. Eustath.

Μησιγῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένητο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρῶς
 Ἐτράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἐκτυπε, σήματα φαίνων·
 Γῆθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 "Ὅττι ρά οἱ τέρας ἦκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω. 415
 Εἴλετο δ' ὤκυν ὀϊστὸν, ὅς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
 Γυμνός· τοῖ δ' ἄλλοι κοίλῃς ἔντοσθε Φαρέτρης
 Κεῖατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι·
 Τόν ρ' ἐπὶ πῆχει ἐλὼν, εἴλκεν νευρὴν γλυφίδας τε,
 Αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος, ἦκε δ' ὀϊστὸν 420
 "Ἄντα τιτυσκόμενος· πελέεων δ' οὐκ ἤμδρωτε πάντων
 Πρώτης στείλειης, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε Δύραζε
 Ἴος χαλκοβαρής· ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέειπεν·
 Τηλέμαχ', οὐ σ' ὁ ξείνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
 "Ἥμενος· οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμδροτον, οὐδέ τι τόξον 425
 Δὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν·

Procis autem indè dolor factus est magnus; omniibusque color
 Mutatus est: Jupiter verò valdè intonuit, signa ostendens:
 Gavisus autem est deindè multa-passus nobilis Ulyssea,
 Quòd scilicèt sibi ostentum misisset Saturni filius versuti. 415
 Sumpsit verò velocem sagittam, quae ei adjacebat mensae
 Nuda; caeterae autem cavam intra pharetram
 Jacebant, quas citò erant Achivi experturi:
 Hanc utique ad arcùs-medium ubi-applicuerat, traherat nervum crenasque,
 Indidem ex sellà sedens; misit autem sagittam 420
 Ex-adverso colligans: securium verò non aberravit omnium
 A primo foramine; transivit autem penitùs foràs
 Sagitta aere-gravis: ipse verò Telemachum allocutus est:
 "Telemache, non te hospes in aedibus dedecorat
 "Sedens; neque omninò à scopo aberravi, neque arcum 425
 "Diù laboravi tendens: adhuc mihi robur integrum est:

Ver. 412. — πᾶσι δ' ἄρα χρῶς Ἐτράπετο.] Εἰς ὅχρειαν δηλαδὴ. Eustath.

Ver. 413. Ἐτράπετο.] Vide suprà ad 4, 491. et ad II. 4. 199.

Ver. 415. — τίρας ἦκε.] Τίρας δὲ, ἡ διὰ τὸ ὡς ἐκείνους καὶ τὸν ἀνέφελον τοῦ ἀέρος· ἡ καὶ ὡς ἐκ τῶν ἀνωτάτων τόπων, ἵστα καὶ τὰ τίρια, οἷς τὸ τίρας παρωνυμίσαι. Eustath. Atqui videtur tonitru hoc ideò potius portentum dietum, quòd isto præcipuè tempore, simul atque Ulysses arcum tetendisset, acciderit.

Ibid. — παῖς.] Ἀ. παῖς.

Ver. 416. Εἴλετο δ' ὤκυν ὀϊστὸν.]

— auratà volucrem Threissa sagittam Depromsit pharetrà. — Ἄν. XI, 858.

Ver. 418. — Ἀχαιοί.] Vide suprà ad 4. 513.

Ver. 419. — ἐπὶ πῆχει ἐλὼν.] Πῆχει, τῇ τοῦ τόξου κίρατι. Schol. Ἐντὶ δὲ τὸ μὲν,

"ἐπὶ πῆχει ἐλὼν," ἀντὶ τοῦ, κρατήσεως καὶ θύει τὸν ὀϊστὸν ἐπὶ τῇ πῆχει τοῦ τόξου, ἥγουν τῇ κίρατι, ἵστα ἢ τοῦ τόξου λαβὴ. Eustath.

Ibid. — εἴλκεν νευρὴν γλυφίδας τε.]

— nervoque obversus equino Contendit telum; diversaque brachia ducens,

Constitit. — Ἄν. IX, 622.

— cornuque infensa tetendit;

Et duxit longè, donec curvata coirent

Inter se capita. — Ἄν. XI, 859.

Ver. 422. Πρώτης στείλειης.] Διὰ πρώτης γὰρ ὥσῃς [Ita ex MS. edidit Barnesius, pro vulgato ὁ σῆς] τῶν πτελίτων διηγουμένη ἦλθεν. Schol.

Ver. 424. — ἐλέγχει.] Ἀ. ἀντίχει.

Ver. 425. — οὐδέ τι τοῦ.] Ἀ. οὐδ' ἔτι τοῦ.

Ibid. — ἤμδροτον.] Ἀ. ἡμδροτον.

Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.

Νῦν δ' ἄρῃ καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκίσθαι

Ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἐψιάσθαι

Μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός. 430

ἼΗ, καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν· ὁ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ

Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος Δείοιο·

Ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην βάλεν ἔγχρ' ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ

Πὰρ θρόνον εἰστήκει, κεκορυθμένος αἶθοπι χαλκῷ.

" Non uti me proci ignominiâ-afficientes vituperant.

" Nunc autem hora et coenam Achivis parandî

" In luce ; at postea et aliter delectandi-se

" Cantu et citharâ ; hæc etenim sunt ornamenta convivii."

430

Dixit, et superciliis innuit : circumposuit autem sibi ensem acutum

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini ;

Circumque manum charam jecit hastae : propè verò ipsum

Juxta sellam stetit, armatus splendido aere.

Ver. 427. Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.] Vide suprâ ad ε', 561.

Ver. 428. Νῦν δ' ἄρῃ καὶ δόρπον.] Παρίκει τὴν διάκειν αὐτῶν· τὸ μὲν οὖν δίδωμι, ἐντὶ τοῦ θανάτου, τὸ δὲ ἐψιάσθαι, (ver. 429.) ἐντὶ τοῦ εἰμῶν. Schol.

Ver. 430. — τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.] Vide suprâ ad ε', 271.

Ver. 434. Πὰρ θρόνον εἰστήκει.] Αἱ. Πὰρ θρόνον εἰστήκει.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Χ'

'Υπόθεσις τῆς ραψωδίας Χ'

ΤΑ περὶ τὴν μηνητροφοίαν ἐργασάμενος Ὀδυσσεὺς παρούσης Ἀθηᾶς, ἐν τοῖς ἔξῃς τὰς διεκπαίνας διὰ Τηλεμάχου καὶ τῶν οἰκίῳ καλᾷ, ἅμα Μελαντίῳ.

Ἐπιγραφαί.

Μνηστηροφοία.

Ἄλλως.

Χ΄, Ὀδυσσεὺς μνηστῆρας ἐκείνους παλὺ χαλκῷ.

Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακίῳ πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν, ἔχων βίον, ἥδ' ἐφαρέτρην
Ἴων ἐμπλείην· ταχέας δ' ἐκχεύατ' οἷστον
Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·
Οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται

5

CACTEUM nudatus est pannis solers Ulysses ;
Insillitque in magnum limen, habens arcum, et pharetram
Sagittis plenam ; celeres autem effudit sagittas
Ibidem ante pedes : inter procos verò dixit :
" Hoc quidem demùm certamen difficile perfectum est ;

5

Ver. 1. Αὐτὰρ ὁ γυμνῶθη ῥακίῳ] Nonτίον δ' ἰσταῦτα ἔτι ζωσάμενος Ὀδυσσεὺς ἱγυμνῶθη τὰ εὐκλῆ μίαν· — εὐ γὰρ δὴ σου τὸ δλιν ἱγύμενου σῶμα, εἰς πόλεμον παραταττόμενος. Eustath.

Ver. 2. Ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδόν] Τὸν Ὀδυσσεῖα ὅταν ἐπὶ τὸν οὐδὸν ἰφαλλόμενος ᾔδῃ. ἱεφαίῃ γιγνόμενον τοῖς μνηστῆρσι, καὶ ἐκχέοντα τοῖς δίστοις πρὸ τῶν ποδῶν· — τότε πότερον ἔμφρον εἴ, ἢ ἔξω σκετοῦ γίγνηται καὶ παρὰ ταῖς πράγμασι οἶσται σοῦ εἶναι ἢ ψυχὴ εἰς λίγους ἰδουσιάζουσα, ἢ ἐν Ἰθάκῃ εἶσται, ἢ ἐν Τροίᾳ, ἢ ὅπως ἐν καὶ τὰ ἴση ἔχῃ. Plato in Ione.

Ibid. Ἄλτο.] Ita apud Homerum semper scribitur hæc vox, notante Barnesio. Al. Ἄλτο. Vide ad II. S., 85.

Ver. 3. — ἐμπλείην] Al. ἐμπλείην.

Ver. 5. — ἄεθλος ἀάατος] Ἀάατος ἢ δύναται ἢ δίχα βλάβης ἰσταῦτα εἶναι ἵνα λίγη Ὀδυσσεὺς, ὡς οὐ πολυβλάβης, ὃ μνηστῆρσι, ἡμεῖς ὁ παρὸν ἄεθλος, ὡς ὁμῶς ἰλίγνται, ἀλλὰ ἰσσερημίως ἄσπῃ, καὶ ὡς ἰσπῇ, ἀελαβῇ. Αἶγος δ' ἂν αὐτοῖς καὶ ἄλλως ἱερωνικῶς ἀάατος, ἥρουσ πολυβλάβῃ. κατὰ τὸ δοκῶν τοῖς μνηστῆρσι. Eustath. Priorem interpretationem hic secuti sunt plerique. Vide autem suprâ ad φ', 91.

- ᾿Ωσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἶδατα χεῖν ἔραζε. 20
 Σῆτος τε, κρία τ' ὄπτα, φορύνετο· τοὶ δ' ὁμαδῆσαν
 Μνηστῆρες κατὰ δῶμα, ὅπως ἴδον ἄνδρα πεισόντα.
 Ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν, ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
 Πάντοσε παπταίνοντες εὐδμήτους ποτὶ τοίχους·
 Οὐδὲ πη ἀσπὶς ἦν, οὐδ' ἀλκιμον ἔγχος, ἐλέσθαι. 25
 Νείκειον δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
 Ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· οὐκ ἔτ' αἰέθλων
 Ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
 Καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες, ὅς μ' ἐγ' ἄριστο;
 Κούρων εἰν Ἰθάκῃ τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται. 30
 Ἴσκειν ἕκαστος ἀνὴρ, ἐπειὴ φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
 Ἄνδρα κατακτείνει· τὸ δὲ νῆπιοι οὐκ ἐνόησαν,

Pepulit pede percussam; effudit verò cibos humi. 20
 Panisque, carnesque assatae foedabantur: ipsi autem tumultuati sunt
 Proci in domo, ut viderunt virum lapsum.
 Ex sedibus verò surrexerunt, turbati per domum,
 Undique circumspectantes bene-structos ad parietes:
 Nullibi verò scutum erat, neque valida hasta, ad-capiendum. 25
 Objurgabant autem Ulyssem iratis verbis:
 "Hospes, malè in viros sagittas-mittis: non ampliùs certaminibus
 "Aliis intereris: nunc tibi certum adest grave exitium.
 "Etenim jam nunc virum interfecisti, qui longè optimus
 "Juvenum in Ithacà: ideò te hic vultures edent." 30
 Dicebat unusquisque vir, quia putabant non volentem
 Virum interfecisse: hoc autem stulti non adverterunt,

Ibid. 20. — ποδὶ.] *Al. ποσί.*
 Ver. 21. — φορύνετα.] *Ταυτίσιν ἰμαλύνε-
 το ἢ ἀμασσι, ἢ καὶ ἄλλως, πολέμιστα εἰς γῆν.*
Eustath.
 Ver. 22. — κατὰ δῶμα.] *Al. κατὰ δῶ-
 μασι.*
 Ver. 24. — ἰδόμενους ποτὶ τοίχους.] Ita
 pro vulgato ἰδόμενους restituit *Barnesius*:
 Quotum facit et MS. à Tho, *Bentleio* colla-
 tus. Rectè, ut opinor. Occurrit enim, uti
 et ipse annotat *Barnesius*, phraasi τοίχος ἰδ-
 μένος suprâ ὃ, 302, et infrâ ver. 126. hujus
 libri; item τοίχος ἰδόμενος, *Iliad.* μ', 137.
 et τοίχος ἰδόμενος nusquam alibi apud *Ho-*
merum reperitur.
 Ibid. — ποσί.] *Al. ποσί.*
 Ver. 25. Οὐδὲ πη ἀσπὶς ἦν.] *Arma scilli-
 cèt omnia amoverant Ulysses et Telemachus;*
 ut suprâ τ', 31. memoratum est.
 Ibid. Οὐδὲ πη.] *Al. Οὐδὲ πη.*
 Ibid. — ἀλκιμον ἔγχος.] Sic apud
Virgilium:
 — validam — hastam. *Æn.* X, 401.
 Ver. 27. Πῶν, κακῶς — οὐκ ἔτ' αἰέθλων —
 νῦν τοι.] *Ὅρα δ' ἐν τῷ "Πῶν κακῶς ἀνδρῶν
 "τοξάζεαι," καὶ ἔξῃς, τὸ τῶν ἰνοίων κερματι-*

κὲν διὰ θορόν· τῶν γὰρ ἐν δυνὶ στόχους ὄντων
 κίονται αὐτοστόχους. *Eustath.*
 Ibid. — οὐκ ἔτ' αἰέθλων ἄλλων ἀντιάσεις.]
Eustathius hoc ita videtur accepisse, ut ver-
 tendum sit, "Nulla ampliùs præmia conse-
 "queris." Ὡς οἱ λέγοντες τῶν μνηστῆρων,
 ὅτι διωστήσεαι μὲν εἰδέναι, ἔχεις ἄλλα τὰ ἐκ
 τῆς Πηνελόπης εἰδέναι· καὶ δὲ τῇ βελῇ ταύτῃ
 τοῦ Ἀντιόχου, οὐκ ἔσται σοι ἄλλοις τυχεῖν. Sed
 verior vulgata interpretatio; "Nullis am-
 "plius certaminibus intereris."
 Ver. 28. — ἀντιάσεις.] Vide ad *Il.* 4, 67.
 Ver. 30. — σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.]
 Alitibus linquere *Foris* — *Æn.* X, 699.
 Ver. 31. Ἴσκειν ἕκαστος ἀνὴρ.] Ἴσκειν δὲ ὅτι
 νοήσεται ὡς τῶν Παλαίων τὸ χεῖρον τοῦτο
 ἔκκειν γὰρ, φασί, καὶ γυλῖον πάντας ἰκνῶ
 τα λίγων, ὡς ἐν *εὐστράματος*, οἷά τινα *Τεργ-
 κὲν χορὸν*. Ἔσος γὰρ φασὶν Ὀμήρου ἐν τοῖς
 τοσούτοις οὐχ ἄστω ποιῶν, ἀλλὰ λίγων, "Ὡς
 "δὲ σὺς ἰππίσκει." Ἔσος δ' αἰετῶν ὡς *λεχημῶ-
 στειν* Ὀμήρου νῦν ἄλλως τὸ τοσούτον νόημα, ὡς
 οἱ *συγκληρυμένους* ἰθ' ἰδόντων τῶν μνηστῆρων *λε-
 γόμενον* οὐ γὰρ ἔχον ἐν τοσούτῃ ταξείῳ κατὰ
 ἰδίῳ ἠδονοῦν. *Eustath.* Cæterum de voce
 Ἴσκειν, vide suprâ ad τ', 203.

Ὦς δὴ σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπτο.
 Τούς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ κύνες, οὐ μ' ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἶκαδ' ἰκίσθαι 35
 Δήμου ἀπὸ Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,
 Δμωῆσιν δὲ γυναιξὶ παρευνάζεσθε βιαίως,
 Αὐτοῦ τε ζώντος ὑπεμνάσθε γυναῖκα,
 Οὔτε θεοὺς δέισαντες, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Οὔτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔθεσθε. 40
 Νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
 Ὦς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαρὸν δέος εἶλεν·
 Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος, ὅπη φύγοι αἰπὺν ὀλεθρον.
 Εὐρύμαχος δὲ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεὺς Ἰθακῆσιος εἰλήλουθας, 45
 Ταῦτα μὲν αἴσιμα εἶπες, ὅσα ρέζεσκον Ἀχαιοί,
 Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κῆται, ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,
 Ἀντίνοος· οὗτος γὰρ ἐπῆλεν τάδε ἔργα,

Quod jam ipsis etiam omnibus mortis fines impenderent.

Eos autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses :

“ O canes, non me amplius existimabatis reducem domum venturum, 35

“ Populo à Trojanorum ; quod mihi consumebatis domum,

“ Cum famulis verò mulieribus concumbebatis violentèr,

“ Ipsiusque mei viventis ambiebatis uxorem,

“ Neque deos veriti, qui coelum latum habitant,

“ Neque ullam hominum indignationem in-posterum supposuistis. 40

“ Nunc vobis etiam omnibus mortis fines impendent.”

Sic dixit : illos verò omnes pallidus timor cepit :

Circumspectavit autem unusquisque, quàm effugeret grave exitium.

Eurymachus verò ipsum solus respondens allocutus est :

“ Si quidem jam Ulysses Ithacensis venisti, 45

“ Haec quidem justè dixisti, quot faciebant Achivi,

“ Multa quidem in aedibus injusta, multa autem in agro.

“ Sed hic quidem jamjam jacet, qui causa erat omnium,

“ Antinous : hic enim instituit haec opera,

Ver. 36. Δήμου ἀπὸ Τρώων.] Ἰστίον δὲ ἵτι τὸ
 “ Δήμου ἀπὸ Τρώων” δι' ἐπιφώνησιν τῶν μνηστῆ-
 ρων παρέρχεται, ἵνα ἀναμνήσῃ τῆς αὐτοῦ ἀνδρείας.
 Eustath. Eodem modo accipit et Dna. Da-
 cieri. Quod tamen longius videtur petiitum.

Ver. 37. — παρευνάζεσθε.] Vide ad II.
 4, 336. Porro in nonnullis Codicibus ver-
 sus hic et sequens transponuntur.

Ver. 38. — ὑπεμνάσθε.] Ὑπομνήσκου,
 ἀναμνήσκου ἡμνησκούσθαι. Schol.

Ver. 40. — ἔθεσθε.] Scholiastes legit ἑ-
 σθαι ἢ ἕ, “ δεικνύετε ἑσθαι.” Atque ita
 habet MS. à Tho. Bentleio collatus. At veri-
 similior vulgata lectio, quod eandem serè
 phrasin usurpat Poeta, *Iliad.* 4, 121.

— ἀλλ' ἐν φρεσὶ Σίστι ἵκαστος
 Αἰῶ καὶ ἡμῖν. —

Ver. 43. Πάπτηνεν δὲ.] Deest hic versus
 in MS. à Tho. Bentleio collato.

Ver. 47. Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσ-
 θαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.] Haud dissimili-
 tēr Horatius :

Iliacos intra muros peccatur, et extra.

Epist. lib. I. ii. 16.

Ver. 49. — ἐπῆλεν.] Συνέστηεν. Schol.
 Ceterum de autepenultimâ hujus vocis pro-
 ductâ, vide ad II. 4, 24. et 4, 762.

Οὔτι γάμου τόσσοι κεχηρμένοι, οὔτε χατίζων, 50
 Ἄλλ' ἄλλα φρονέων, τὰ οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων·
 "Ὅφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον εὐκτιμένης βασιλεύῃ
 Αὐτός, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχίσσας.
 Νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφатаι· σὺ δὲ φείδεο λαῶν
 Σῶν· ἀτὰρ ἄμμες ὅπισθεν ἀρεσσάμενοι κατὰ δῆμον, 55
 "Ὅσσα τοι ἐκπέποται καὶ ἰδῆδοται ἐν μεγάροισιν,
 Τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες εἰκοσάβοιον ἕκαστος,
 Χαλκὸν τε χρυσὸν τ' ἀποδώσομεν, εἰσόκε σὸν κῆρ
 Ἰανθῇ· πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 60
 Εὐρύμαχ', οὐδ' εἴ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε,
 "Ὅσσα τε νῦν ὕμμι ἐστὶ, καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,
 Οὐδέ κεν ὥς ἐτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο,
 Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.

- " Nequaquam nuptiarum tantoperè indigens, neque cupiens, 50
 " Sed alia cogitans, quae ei non perficit Saturnius;
 " Ut Ithacae in populo benè-cultae regnaret
 " Ipse, at tuum filium interficeret insidiatus.
 " Nunc autem ille quidem fato suo interfectus est: tu verò parce populis
 " Tuis: at nos postea, ubi placaverimus te per populum, 55
 " Quaecunque tibi epota et comesta sunt in aedibus,
 " Pretium separatim ducentes viginti-boum unusquisque,
 " Aesque aurumque pendemus; donec tuum cor
 " Exhilaratum-sit: priùs autem nequaquam indignum te irasci."
 Hunc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses: 60
 " Eurymache, neque si mihi paterna omnia penderetis,
 " Quaecunque scilicèt nunc vobis sunt, et sicundè alia adderetis,
 " Neque sic adhuc manus meas abstinerem à caede,
 " Antèquam omnem proci injuriam luissent.

Ver. 50. Οὔτι γάμου.] *Al.* Οὔτι γάμων.

Ver. 52. — βασιλεύῃ.] *Al.* βασιλίδι.

Ver. 54. — ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφатаι.]

Schol. istud ἐν μοίρῃ exponit, Δικαίως, δι-
 οίκτως: eodemque modo interpretatur Eusta-
 thius. Quam expositionem secuti Henricus
 Stephanus et Barnesius, in versione reddunt,
 " Merito interfectus est." Nescio tamen an-
 non phrasin "ἐν μοίρῃ πέφатаι" idem poti-
 ùs sunct quod "θάνατος καὶ μοῖρα κηράναι,"
Iliad. ε', 478. 672. χ', 436. et similia.

Ver. 55. Σῶν· ἀτὰρ ἄμμες ὅπισθεν.] *Al.*
 τῶν σὸν ἄμμι δ' ὅπισθεν.

Ver. 56. — ἰδῆδοται.] *Al.* ἰδῆσθαι,
 et ἰδῆσθαι.

Ver. 57. — ἀμφὶς ἄγοντες.] Χεῖρας ἑκα-
 στεῖ δίδοντες. Schol.

Ver. 58. Χαλκὸν τε χρυσὸν τ' ἀποδώσομεν.]

εἰσὶν σὸν κῆρ Ἰανθῇ.] "Ἐχὶ τὸ χεῖρον ἀμφι-
 βολίαν ἰατηρησῆναι." "Ἀλλος γὰρ καὶ ἰναυ-
 θα εἶναι ἰδία ἵκαστος ἀνὰ τεικασίαν χαλκοῦ ἀ-
 ποδοῖναι, καὶ αὐτὸς διὰ τεικασίαν χρυσοῦ· εἶναι
 καὶ ἄλλως, ἰδία μὲν ἵκαστος ἀρεσμένον τὸ τεικασί-
 αον, δι' οὗ ἦν βίος εἴποι κτήσασθαι, ἰδία δὲ
 χαλκὸν καὶ χρυσὸν ἀρεσμένον. Eustath.

Ver. 61. 62. — ἀποδοῖτε, — ἰανθῇ-
 τε.] Τὸ δὲ ἀποδοῖτε, καὶ τὸ ἰανθῇ, συγκρο-
 τῆται τοῦ δόκειν, καὶ δύναιτο ἂν γένοιτο, τὸ ἀποδοῖν
 καὶ ἰανθῆναι Eustath. Vide suprà ad φ',
 195.

Ver. 63. — χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι.] Vide
 ad *Il.* ε', 424.

Ver. 64. — ἀποτίσαι.] Similitérque in-
 frà ver. 218. *τίους.* Vide ad *Il.* ι', 508. et χ',
 19. 20. In nonnullis, notante Barnesio, malè
 hic scriptum est ἀποτίσαι.

Nῦν ὑμῖν παράκειται, ἐναντίον ἢ μάχεσθαι, 65
 "Ἡ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ·
 Ἀλλὰ τιν' οὐ φεύξεσθαι οἶομαι αἰπὺν ὄλεθρον.

"Ὡς φάτο· τῶν δ' αὐτοῦ λυτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.

Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφάνει δεύτερον αὐτίς·

"ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους· 70

Ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον εὖξοον, ἥδε φαρέτρην,

Οὐδοῦ ἀπὸ ξιστοῦ τοξάσσεται, εἰσόκε πάντας

"Ἀμμι κατακτείνῃ· ἀλλὰ μνησάμεθα χάρμης·

Φάσγανά τε σπάσασθε, καὶ ἀντίσχεσθε τραπίζας

Ἰῶν ἀκυρόρων· ἐπὶ δ' αὐτῶ πάντες ἔχωμεν 75

Ἀθροοί· εἰ κέ μιν οὐδοῦ ἀπάσομεν, ἥδε θυράων,

"Ἐλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστρῳ, βοή δ' ὤπιστα γένοιτο·

Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.

"Ὡς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσατο φάσγανον ὀξὺ,

"Nunc vobis optio-adeat, contrā vel pugnare,

65

"Vel fugere, qui mortem et fatum evitaverit :

"Sed haud ullum effugitum puto grave exitium."

Sic dixit : eorum verò ibidem soluta sunt genua et charum cor

Ipsos autem Eurymachus alloquebatur secundò rursus :

"O amici, non enim abstinebit vir hic manus indomitas ;

70

"Sed postquam cepit arcum benè-politum, et pharetram,

"Limine à polito sagittabit, donec omnes

"Nos interfecerit : quin recordemur pugnae ;

"Ensesque stringite, et obtendite mensas

"Sagittis letiferis : in ipsum verò omnes ingruamus

75

"Conferti ; si eum à limine depellamus, et foribus,

"Eamusque per urbem, clamorque citissimè fiat ;

"Eò citò hic vir nunc ultimò sagittaverit."

Sic utique locutus, strinxit ensem acutum,

Ver. 65. — παράκειται.] Πρόκειται εἰς ἀρίστην. Schol. Ἀλ. πέρα κίονα.

Ver. 70. "ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε." "Ὅσα δὲ ἐστὶ καὶ ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς ἐν τῷ "γὰρ" ἐνδύσμου ἀρξάμενος, ἐν αἷ, "οὐ γὰρ σχήσει" ἀνὴρ ὅδε χεῖρας," ἀποδίδωσι τὴν ἰσχυρὰν μὲν τρεῖς στίχους, εἰς τὸν συνῆλθε, [ver. 73.] "ἀλλ' ἢ μνησάμεθα χάρμης." Πολλὰ γὰρ ὁ ἄλλος ἐνδύσμος ἀποδοτικὸς κίπται· ἐστὶ καὶ ἀντι τοῦ Δὲ, λαμβάνεται. Eustath. Rectius autem fortasse hic referetur vocula γὰρ ad id quod reticetur : "Consilium aliquod nostrum ipsorum defendendorum nobis excogitandum est ; non ENIM, &c." Vide ad II. i, 22.

Ver. 72. Οὐδοῦ ἀπὸ ξιστοῦ.] Ἀλ. Οὐδοῦ ἐπὶ ξιστοῦ.

Ibid. et ver. 78. — τοξάσσεται, — τοξίσσεται.] Ita rectè edidit Barnesius ; atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulg. malè, τοξάσεται. — τοξάσεται, Fi-

unt enim (uti notavit Barnesius) ex τοξάζω, cujusmodi verba istud à in Futuris et Aoristis Primis semper corripunt. Item infra ver. 79. ubi in Vulgatis scriptum erat εἰρύσατο φάσγανον ἔξ, rectè restituit Barnesius (quocum et ibi facit MS. à Tho. Bentleio collatus), εἰρύσσατο· atque ita in Vulgatis scribitur Iliad. χ', 306. ubi occurrit idem versus. Vide ad II. ε', 140. et σ', 781.

Ver. 73. "Ἀμμι κατακτείνῃ." Vide ad II. ε', 59. Quod autem hic ait Barnesius : "Ἀμμι, ἡμῶς Δυνάμει, ἀντὶ Πληθυντικῷ" id (ut opinor) non rectè se habet. Vide ad II. ε', 566.

Ver. 74. Φάσγανά τε σπάσασθε.] Ἐξέφρασαν γὰρ οἱ Παλαιοί. Schol.

Ibid. — καὶ ἀντίσχεσθε τραπίζας.] Τὸ δὲ "ἀντίσχεσθε τραπίζας ἰῶν," ἀντὶ τοῦ τραπέζης ἄντα ἢ ἀντην καὶ ἱστιαρίας τῶν βιλῶν ἔχει, δίκην ἀσπίδος. Eustath.

Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· ἄλτο δ' ἐπ' αὐτῷ	80
Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δ' ὀμαρτῇ διός 'Οδυσσεύς	
Ἴον ἀποπροΐεις βάλλε στήθος παρὰ μαζόν,	
Ἐν δὲ οἱ ἥπατι πῆξε δοὸν βέλος· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς	
Φάσγανον ἦκε χαμᾶζε, περιρρήδης δὲ τραπέζῃ	
Κάππεισε δινηθείς· ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦν ἔραζε,	85
Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον· ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ,	
Θυμῷ ἀνιάζων· ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισι	
Λακτίζων ἐτίναξε· κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυντ' ἀχλὺς·	
Ἀμφινόμος δ' 'Οδυσῆος εἰσάτο κυδαλίμοιο	
Ἀντίος αἰΐας· εἴρυτο δὲ φάσγανον ὀξύ,	90
Εἵπως οἱ εἴξειε θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν φθῇ	
Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκῆρεϊ δουρὶ,	
"Ωμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·	
Δούπησεν δὲ πεσὼν, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.	
Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος	95

Acreum, ancipitem : insiliitque in ipsum	80
Terribilitèr vociferans ; eodem-tempore autem nobilis Ulysses	
Sagittâ emissâ percussit pectus ad mammam,	
Infixitque ei hepati velox telum : ex manu verò	
Ensem demisit is humi ; vertiginosus autem circa mensam	
Decidit contortus ; effudit verò cibos humi,	85
Et poculum rotundum : ipse autem terram verberabat fronte,	
Animo dolens ; pedibusque thronum ambabus	
Calcitrans concussit : ob oculos verò fusa est caligo.	
Amphinomus autem in Ulyssem irruit gloriosum	
Ex-adverso impetu-facto ; strinxitque ensem acutum,	90
Siquo-modo is sibi cederet foribus : sed sanè ipsum praevertit	
Telemachus à tergo percutiens aeratâ hastâ,	
Humeros inter ; perque pectora adegit :	
Fragorem verò edidit is lapsus, terramque ferit totâ fronte.	
Telemachus autem abripuit-se, relictâ longâ hastâ	95

Ver. 81. Σμερδαλία ἰάχων.] Vide ad II. 8, 456.

Ibid. — ὀμαρτῇ. Al. ἡμαρτῇ et ἡμαρτι.
Ver. 82. — βάλλει στήθος.] Al. βάλλει ἢ στήθος.

Ver. 83. Κάππεισε δινηθείς.] Al. Κάππεισε ἰδυθείς.

Ver. 86. — ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ.] Similiter infra ver. 94. χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.

— at ille

Fronte ferit terram —. Æn. X, 348.

Ver. 87. — ἀνιάζων.] Vide ad II. 1, 103. et 1, 24.

Ver. 88. — κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυντ' ἀχλὺς.]

— in æternam clauduntur lumina noctem. Æn. XII, 510.

Ver. 89. — 'Οδυσῆος ἰσίστα.] 'Ως ἰσὶ 'Οδυσσεὶ ἀνέστη. Schol.

Ver. 90. — ἰσίστα.] Nonnulli, notante Barnesio, scribendum volunt ἰσίστα ut sit contractum ex ἰσίστα eadem ratione ac λῆτο ex λῆστα. Vide ad II. 1, 555. et 1, 1.

Ver. 91. — ἀλλ' ἄρα μιν φθῇ Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν.] "Ενθα καὶ ἔρα τὴν Ὀμηρικὴν διζήτητα. Πρωτόταυρος γὰρ ὦν πολέμου ὁ παῖς, οὗτι θάρρῳ μάχῃ ἀντιμέτωπος, ἀλλ' ἰνδριτυκῶς βάλλει κατόπισθε· καὶ βαλὼν δὲ, "ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ δολιχόσκιον ἔγχος αὐτοῦ ἢ "Ἀμφινόμου." [infra ver. 95.] Eustath.

Ver. 94. Δούπησεν δὲ.] Vide ad II. 8, 455. et 304.

Αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ δίδε, μή τις Ἀχαιῶν
Ἔγχοις ἀνελκόμενος δολιχόσκιον, ἢ ἐλάσειε,
Φασγάνῳ ἀΐξας, ἢ ἐπροσηνέει τύψας.

Βῆ δὲ Δίαν· μάλα δ' ὄκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν·

Ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 100

ὦ πάτερ, ἦδη τοι σάκος οἶσω καὶ δύο δοῦρε,

Καὶ κυνέην εὐχαλκον, ἐπὶ προτάφοις ἀραρυῖαν,

Αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰὼν· δώσω δὲ συβώτῃ

Καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα· τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 105

Οἷσι Δίαν, εἴως μοι ἀμύνεσθαι πάρ' οἷστοι,

Μή μ' ἀποκινήσωσι θυράων μοῦνον ἰόντα.

ὦς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπετίθετο πατρί.

Βῆ δ' ἵμεναι θάλαμόνδ', ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κειτο·

Ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκι' ἔξελε, δούρατ' αὖτ' ὅπλ' αὖ, 110

Καὶ πίσυρας κυνέας χαλκῆρας ἰπποδασείας·

Βῆ δὲ φέρον, μάλα δ' ὄκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν.

Illic in Amphinomo, pertimescebat enim, nè quis Achivorum

Hastam retrahentem longam, vel feriret,

Ense insurgens, vel prono percutiens.

Ivit autem currens, valdeque citò dilectum ad patrem pervenit :

Propè verò stans verbis alatis allocutus est :

“ O pater, jam tibi scutum afferam et duas hastas,

“ Et galeam benè-aerata, temporibus aptam,

“ Ipseque me-induam profectus : dabo portò subulco

“ Et bubulco alia : armari enim melius.”

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

“ Affer currens, dum mihi ad-propugnandum adsunt sagittae,

“ Nè me amoveant foribus, solus cùm-sim.”

Sic dixit : Telemachus autem dilecto obedivit patri.

Perrexit verò ire ad-thalamum, ubi ei inclyta arma jacebant :

Indè quatuor quidem scuta desumpsit, hastasque octo,

Et quatuor galeas aeratas setis-equinis-densas :

Ivitque ferens ; valde autem citò charum ad patrem pervenit.

Ver. 97. — [ἐλάσει.] Πλατὺ τῷ ἔξελαι. Schol. Vide ad ver. 98.

Ver. 98. — [ἐπροσηνέει τύψας.] Κατὰ σῆμα τῷ ἔξελαι ἡδὲ τοῦ προσηνέει μὴ ἀνατίνας, ἀλλὰ τύψας ὡς τῆς οἱ μὲν γὰρ ὥς τῆς, πλατὺ ἔχοντες τὸ ἔξελαι· αἱ δὲ πλάττοντες, πλάττουν. Schol. Atqui hoc, ut optior, potius dicere vult Poeta ; nempe metuisse Telemachum, nequis ipsum, (dum se ad hastam evelendam inclinaret,) aut ense elevato palàm feriret, aut prono clam configeret.

Ibid. — [προσηνέει.] Al. προσηνέει.

Ibid. — [τύψας.] MS. à Tho Benileio collatus τύψας.

Ver. 99. — [Βῆ δὲ Δίαν.] Al. βῆ δὲ Δίαν.

Ver. 102. — [εὐχαλκον.] Al. εὐχαλκον. Al. πάγχελκον.

Ver. 103. Αὐτός τ' ἀμφιβαλεῖμαι. “ Ipse — “ que me armis induam.” Propria nimirum haec Vocis Mediae significatio. Vide supra ad i, 296. et ad II, γ', 141.

Ver. 106. Οἶον.] Vide supra ad ὁ, 154.

Ibid. — [ἀμύνεσθαι.] Al. ἀμύνεσθαι ut infra ver. 116. notante Barnesio.

Ver. 109. Βῆ δ' ἵμεναι θάλαμόνδ', ὅθι.] Ita ex utrâque Eustathii editione restituit Barnesius ; cumque eo facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Ita infra ver. 161. Βῆ δ' αὖτις θάλαμόνδ' Μιλόνοιο. Vulgati hic habent θάλαμον, ὅθι.

Ver. 110. — [σάκι' ἔξελαι.] Al. σάκι' εἰλητα.

Αὐτὸς δὲ πρῶτιστα περὶ χροῖ δύσατο χαλκόν·
 "Ὡς δ' αὐτῶς τῷ δμῶϊ δυνέσθην τεύχεα καλὰ,
 "Ἔσταν δ' ἄμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποιικιλομήτην. 115
 Αὐτὰρ ὅγ', ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοί,
 Τόφρα μνηστήρων ἓνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
 Βάλλε τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ οὔστεύοντα ἄνακτα,
 Τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν εὐσταθὴς μεγάρῳ 120
 "Ἐκλιν' ἐστάμεναι, πρὸς ἐνάπια παμφανώνοντα·
 Αὐτὸς δ' ἄμφ' ᾧμοισι σάκος δίτο τετραθέλυμνον·
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὐτυκτον ἔθηκεν
 "Ἰππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
 Εἶλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ. 125
 'Ορσοθύρῃ δὲ τις ἔσκεν εὐδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ·

Ipse verò primùm circum corpus sibi-induit aes:
 Sic autem paritèr famuli sibi-induerunt arma pulchra;
 Steteruntque circum Ulysssem prudentem, versutum. 115
 At ille, quamdiù quidem ipsi ad-propugnandum aderant sagittas,
 Tamdiù procorum unum utique semper suâ in domo
 Percutiebat collimans: illi verò conferti cadebant.
 At postquam defecerunt sagittae jaculantem regem,
 Arcum quidem ad postem benè-fundatae domûs 120
 Inclinauit ut-staret, ad parietes collucentes:
 Ipse verò circum humeros scutum posuit quadruplex;
 Capitique forti galeam fabrefactam imposuit
 Setis-equinis-comantem; terribilitèr autem crista desuper nutabat:
 Sumpsit porrò validas hastas duas munitas aere. 125
 Posticum verò quoddam erat benè-structo in pariete;

Ver. 113. — *δύσατο.*] *Al.* *δύνειτο.* Vide ad II. β', 35, et i, 109.

Ver. 116. — *ἀμύνεσθαι.*] Apud Eustathium in commentario, *ἀμύνεσθαι.* Ut suprâ ver. 106.

Ver. 118. — *ἀγχιστῖνοι.*] *Al.* *ἀγχιστῆνοι,* et *ἀγχιστῖνοι.*

Ver. 121. "Ἐκλιν' ἐστάμεναι.] Ita edidit Barnesius; atque ita legit MS. à Tho. Bentleio collat. Rectè. Quod enim hoc in loco habent Vulgati, "Ἐκλινιν ἐστάμεναι, ferri non potest. Quippe *κλίνω* (uti et annotavit Barnesius,) in *Præseniti*, Imperfecto, et *Aristo Primo*, *ī* semper producit. Vide ad II. α, 309. 314. et 338. item ad ζ', 510. *Al.* "Ἐκλινιν ἐτάμεναι.

Ibid. — *πρὸς ἐνάπια.*] "Ἐνάπια λίγυι τοῦς ἱκατέρωθεν τῆς εἰσόδου τοίχους. Eustath.

Ver. 124. "Ἰππουριν, δεινὸν δὲ λόφος.]

Ære caput fulgens, cristâque hirsutus equinâ. *Æn.* X, 869.

Ver. 125. Εἶλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ.] Similiter apud Virgilium:

Bina manu lato crispans hastilia ferro.

Æn. I, 313. XII, 165.

— manusque ambas jaculis oneravit acutis. X, 868.

Ver. 126. 'Ορσοθύρῃ δὲ τις ἔσκεν.] *Al.* 'Ορσοθύρῃ, et 'Ορσοθύρῃ. Cæterum hinc Scholiastes ad Euripidiam *Medeam*, ver. 134. vocem ἀμφίπυλον ita exponit; εὐ ἔχον δύο πύλας καὶ εἰσόδους, μίαν μὲν τὴν αἰθυστιανήν, ἰστέαν δὲ, ἣν Ὀμήρος λίγυι 'Ορσοθύρῃ. Porro de hoc loco ita Eustathius: 'Ορσοθύρῃ ἰσαυτὰ παρὰ τῇ Παισιῇ, θύρα τις ἰσίστημος, ὃψηλοτέρην πρὸς τῶν ἔχουσα, εἰς ἣν οὐχ ὅλον τι ἦν ἀνελθὼν εἰσελθεῖν καὶ ἀναβαρύνει εἰς αὐτὴν ἴδιν καὶ 'Ορσοθύρῃ ἱκαλιέτο, ἄγουσι θύρα εἰς ἣν ἔνευται τις, θύραν ἴδιν ἱαίδιν. — Τίς δὲ τὴν 'Ορσοθύρην ἱκατάδα θύραν ἡρμήνευσεν, δι' ἧς εἰς ὠπιοῦς ἀναβαρύνουσι, ἱερύοντες ἰσ' αὐτῆς. Εἴη δὲ ἂν αὕτη ἔπαια ἢ καταρρήσσουσα κλιμάκων ἄνω, καὶ δι' αὐτὴν λογομένη κοινῶς καταρράκτης. Τίως μὲν τὴν Ὀμηρικὴν ταύτην στοιχεύονται τινες ἐν γωνίᾳ ἐν διζύῳ ἵλαι τῇ Ὀδυσσεὶ ἰσταμένην ἰσὶ τῆς

Ἀπρότατον δὲ παρ' οὐδὸν εὐσταθέος μεγάροιο
 Ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
 Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς φράζεσθαι ἀνάγει δῖον ὕφορβον
 Ἔσταότ' ἄγχ' αὐτῆς· μία δ' οἷη γίνετ' ἐφορμή. 130
 Τοῖς δ' Ἀγέλαος εἶπεν, ἔπος πάντεσσι πιφάνσκαν·
 ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἂν ὀρσοθύρην ἀναβαίῃ,
 Καὶ εἴποι λαοῖσι; βοή δ' ὤκιστα γένοιτο;
 Τῷ πε τάχ' οὗτος ἀνὴρ ἦν ὕστατα τοξάσσαιτο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν· 135
 Οὐπὼς ἔστ', Ἀγέλαε διοτρεφέες· ἄγχι γὰρ αἰνῶς
 Αὐλῆς καλὰ θύρετρα, καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρης·
 Καὶ χ' εἰς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ, ὅστ' ἄλκιμος εἴη.
 Ἀλλ' ἄγεθ', ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι

Extremum autem ad limen benè-fundatae domûs

Erat via in angiportum, tabulae verò illam continebant benè-aptatae:

Hanc autem Ulysses custodire jussit nobilem subulcum,

Stantem prope ipsam: unus verò solus erat aditus.

130

Illis autem Agelaus dixit, verbum omnibus promulgans:

"O amici, nonne jam aliquis ad posticum ascendat,

"Et dicat populis? clamorque citissimè fiat?

"Eò citò hic vir nunc ultimò sagittaverit."

Hunc autem rursùs allocutus est Melanthius, custos caprarum:

135

"Nullo modo licet, Agelaè Jovis-alumne: propè enim valdè

"Aulae pulchrae fores, et angustum os angiporti;

"Et unus omnes arceret vir, qui scilicèt strenuus esset.

"Sed agite, vobis arma afferam, ad-armandum,

φλιάς καὶ τοξόωντι, οὕτως ἔν τῃ διαχώρῳ τοῦ τοίχου στυνωτάτῃ. Ἐφίει δὲ ἡ σοιαντὴ Ὀρσοθύρην τὸν ἀνιλλόντα εἰς αὐτὴν ἰπὶ τὰς μὲτὰ τὸν πρὸδρομον θύρας τῆς αὐλῆς, ἥτις τὰς πύλας διμῆ βυβλίῳ Φιλοτίμοις ἰσθίδουσι, [suprà φ', 391.] καὶ ἰπὶ λαύρας, ταυτίστῃ δημοσίᾳ στυνωτόν. Ubi et de hac re plura. Scholiastes portam hanc in thalamum, ubi arma reposita erant, ducere existimat. Ἐν τῷ τοῦ οἴκου ἑναντίῳ τοίχῳ (inquit) θύρα ἦν, δι' ἥς εἰς τὸν θάλαμον ἀναβῆναι, ἵστα τὰ ὅπλα ἔκειτο· ἴπιν δὲ οὕτως, ἰπὶ ὕψι καὶ ἰπὶ ἡρόναι καὶ ἀναβῆναι. Verum si in thalamum duxisset porta hæc, quam Ulyssis jussu custodiebat Subulcus, (ver. 129.) adeò ut eà viâ nullo modo egrediendum esse fateretur Melanthius, (ver. 136.) non statim deinceps subiecisset ille consilium armorum ἐς thalamo petendorum, (ver. 139.) sed potiùs thalamum aliâ quâdam viâ adeundum monuisset. Vide et infrà ad ver. 142.

Ibid. — ἰυμμήτῃ ἰπὶ τοίχῳ. In nonnullis legitur, notante Barnesio, ἰυμμήτῃ. Minus rectè. Vide suprà ad ver. 24.

Ver. 128. — λαύρην. Στίνν δὲν, δι' ἥς

οἱ λαοὶ βίοντι καὶ φέρονται, εἰσιπὶ ἀμφόδον. Schol. et Eustath.

Ibid. — εὖ ἀραρυῖαι. Al. ἴσως ἴσως· et ἴδων ἴσως, notante Eustathio.

Ver. 130. — μία δ' οἷη γίνετ' ἐφορμή. Ἐξοδος· ἦν δὲ ἰπὸς μόνον ἔξοδος ἐν τῇ ἀντικρὺς τῆς εισόδου εἰσὶν τοῦ ἀνδράντος· ἐν τῇ δεξιᾷ γυνὴ ἢ ὀρσοθύρα, ἥτις εἰς τὴν λαύραν ἵφειν· ἢ δὲ λαύρα στυνωτὴς ἵστι παρακείμενις ἔκδοις τοῦ ἐν δεξιᾷ τοίχου, ἐν ᾧ καὶ ὁ θάλαμος, οὐχ ὁ Πηνελόπεια, ἀλλ' ἐν ᾧ τὰ ὅπλα ἔκειτο· αὕτη δὲ ἡ λαύρα ἔκδοις ὡς εἰς τὸν πρὸδρομον εἰχεν· ἰπὸς δὲ ἦν ἔξωθεν Ὀρσοθύρας. Schol. Vide autem suprà ad ver. 126.

Ver. 131. Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἴσως. In veterum Exemplarium nonnullis legitur hic (notante Burnesio), Τοῖς δ' Ἀγέλαος μετῴναι· ut pronuntietur scilicèt Ἀγέλαος. Cumque his facit et MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 133. Καὶ ἴπιν. Al. Καὶ δ' ἴπιν.

Ver. 134. — τοξόωνται. Vide suprà ad ver. 72.

Ver. 137. — ἀργαλέον στόμα λαύρης. Ἦγον δ' ὁ πρὸς τὴν ὀρσοθύρην ἀγων στυνωτός. Eustath.

Ἐκ θαλάμου· ἔνδον γὰρ, (οἶομαι,) οὐδὲ πῃ ἄλλη 140
Τεύχεα κατεβίσθην Ὀδυσσεὺς καὶ Φαίιδιμος υἱός.

Ὡς εἶπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
Ἐς θαλάμους Ὀδυσῆος, ἀνὰ ῥῶγας μεγάραιοι·
Ἐνθεν δάδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα,
Καὶ τόσσας κυνέας χαλκῆρεας ἵπποδασείας· 145

Βῆ δ' ἵμεναι, μάλα δ' ὦκα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκε.
Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὡς περιβαλλομένους ἶδε τεύχεα, χερσὶ δὲ δοῦρα
Μακρὰ τινάσσοντας· μέγα δ' αὐτῶν φαίνεται ἔργον.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 150

Τηλέμαχ', ἥ μάλα δὴ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Νῶϊν ἵποτρυνεὶ πόλεμον κακὸν, ἥε Μελανθίους.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἤμβροτον, (οὐδὲ τις ἄλλος
Αἴτιος,) ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν 155

" Ex thalamo : intus enim, (puto,) neque usquam alibi 140

" Arma deposuerunt Ulysses et illustris filius."

Sic locutus, ascendebat Melanthius, custos caprarum,

In thalamum Ulyssis, super scalas domūs :

Indè duodecim quidem scuta desumpsit, totidemque hastas,

Et tot galeas aeratas setis-equinis-densas :

Perrexit verò ire, valdèque citò ferens procis dedit. 145

Et tunc Ulyssis soluta sunt genua et charum cor,

Ut circumponentes sibi vidit arma, manibusque hastas

Longas vibrantes ; magnam autem ipsi apparebat opus.

Statim verò Telemachum verbis alatis allocutus est :

" Telemache, certè omnino jam aliqua in aedibus mulierum 150

" In nos concitat bellum malum, vel Melanthius."

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est :

" O pater, ipse ego hoc peccavi, (neque quisquam alius

" Reus ;) qui thalami januam arcè compactam 155

Ver. 142. "Ὡς εἶπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος." *Εἰ τούτοις δὲ φασὶν οἱ Παλαιὸι καὶ ἱστῶντες ἱστοῦναι ἵσαι, δι' ἧς ἀνέλθον εἰς τὸ ὑπερῶν Μελάνθιος, ἀνέλιπε τὰ ἱσάα. Eustath.*

Ver. 143. — ἀνὰ ῥῶγας. [Ῥήματα, [Ita Barnesius ex MS. pro vulgato Ῥήματα], θυρίδας ἢ τὰς τῆς οἰκίας ὑπερῶν διόδους. Schol. Οἱ δὲ, τὰς ἀναβάσεις, ἀπὸ τοῦ ἀναβάσκει. Etymolog. Magn. ad voces, ἀνὰ ῥῶγας μεγάραιο. Al. ἀναῖρῶγας.

Ver. 144. "Ἐνθεν δάδεκα μὲν σάκε', &c." *Fuerunt qui Homerum hic reprehenderint, tot arma ab uno homine ferri non posse contentos. Eandemque ob causam locum hunc ab Aristarcho repudiatum testatur Eustathius. Σημειῖσαι δὲ καὶ ὅτι τὸ περὶ*

τῶν δάδεκα σακίων καὶ τὸ ἐφῆκε, Ἀριστάρχος ἀδελφῆς περὶ αὐτοῦ, ἀδύνατον εἶναι εἶπαι τοσαῦτα βαστάσαι ἀνθρώπου. Dna. Dacier autem et Barnesius Melanthium arma hæc non omnia simul, sed pluribus subindè vicibus, thalamo extulisse intelligunt ; idque confirmari existimant ex ver. 161. 183. 184. infra, ubi idem Melanthius thalamum iterum adiisse, unamque tantum galeam et unum scutum exportare dicitur.

Ver. 148. — χερσὶ δὲ. *Al. χερσὶ τι.*

Ver. 152. Νῶϊν. *Apud Eustathium, Ἡμιν.*

Ver. 154. — αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἤμβροτον. *[Ἐμμελὴς δὲ καὶ χαρίεις ὁ λήθην ἐνὰ καὶ αὐτοῦ λήγον, ἢ ἄγνοια, ἢ φιλοτιμία. Plutarch. de Sui Laude.*

Κάλλιπον ἀγκλίνας· τῶν δὲ σποκὸς ἦεν ἀμείνων.
 Ἄλλ' ἴθι, δῖ' Εὐμαίε, Δύρην ἐπίθες θαλάμοιο,
 Καὶ φράσαι, εἴτις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν, ἣ τάδε ρέζει,
 Ἦ υἱὸς Δολίοιο, Μελανθεὺς, τόν περ οἶω.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. 160
 Βῆ δ' αὖτις θάλαμόνδε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 Οἷσων τεύχεα καλὰ· νόησε δὲ διὸς ὑφορβὸς,
 Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἰόντα·

Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Κεῖνος δ' αὖτ' αἰδήλος ἀνὴρ, ὃν οἴομεθ' αὐτοῖ, 165
 Ἔρχεται ἐς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἔτισπε,
 Ἦ μιν ἀποκτεῖνω, αἷ' κεν κρείσσω γέ γένεσθαι·
 Ἦέ σοι ἐνθάδ' ἄγω, ἵν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
 Πολλὰς, ὅσας οὗτος ἐμήσατο σῶ ἐνὶ οἴκῳ.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 170
 Ἦτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγανούς
 Σχῆσομεν ἔντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μεμαῶτας·
 Σφῶϊ δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὑπερβεν,
 Ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὅπισθε·

" Reliqui reclinatam: horum verò speculator erat melior.

" Sed ito, nobilis Eumacè, januam claude thalami,

" Et observa, siqua sit mulierum, quae haec faciat;

" An filius Dolii, Melanthius; quem quidem puto."

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Ivit autem iterum ad-thalamum Melanthius, custos caprarum,

Allaturus arma pulchra: animadvertit verò nobilis subulcus;

Statinque Ulyssem alloquebatur propè existentem:

" Generose Laërtiade, solers Ulysses,

" Ille utique rursùs perniciosus vir, quem putamus ipsi,

" Proficiscitur in thalamum; tu verò mihi explicitum dic,

" An ipsum interficiam, si quidem superior fuero;

" An tibi huc ducam; ut injurias luat

" Multas, quotquot hic molitus est tuâ in domo."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

" Sanè ego et Telemachus procos eximios

" Continebimus intra aedes, quantumvis incitatos:

" Vos verò retortis pedibus et manibus desuper,

" In thalamum conjicite; fores autem astringite ponè;

Ver. 156. — ἀγκλίνας.] Vide suprâ ad
 ver. 121. item ad *Il.* α. 309. 338.

Ver. 157. — δῖ'.] *Al.* δῆ.

Ver. 165. — αἰδήλος ἀνὴρ.] Vide su-
 præ ad α. 29.

Ver. 167. — κρείσσω γι.] *Al.* κρεί-
 σων τι.

Ver. 168. — ἀποτίσῃ.] Vide suprâ ad
 ver. 64. et ad *Il.* χ'. 19. 20.

Ver. 174. — σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὅπισθι.]

Τὸ ἐξῆς, σφῶϊ ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας
 εἰς θάλαμον ἐμβαλέειν· σιγῇ δὲ κλειστὴν ἐπ'
 αὐτοῦ περιήσαντι, ἀπὸ κίονος ὑψηλὴν ἱκνῶσαι,
 σανίδας δ' ἐκδῆσαι, ἢ ὅπισθιν κλεισθεὶς τὰς
 θύρας μετὰ ταῦτα. Schol. Similiter Eusta-
 thius; ἰστίον δὲ καὶ ἐπὶ τὸ "σανίδας ἐκδῆσαι"
 "ὅπισθιν," ὑπερολογικῶς κίπται, ἥγουσι κατὰ
 ἀνάγκην περιήσαντι· οὐ γὰρ μετὰ τὸ σανίδας
 ἐκδῆσαι, ταυτίσσι θύρας, κλειμάνυσαι ὁ Μελαν-
 θεὺς, ἀλλὰ σιγῆφθις χεῖρας καὶ πόδας, καὶ σιγῇ

Σειρήν δὲ πλεπτήν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες, 175

Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι, πελάσαι τε δοκοῖσιν,

"Ὡς κεν δηθὰ ζωὸς ἰὼν, χαλῆπ' ἄλγεα πάσχη.

"Ὡς ἔφασθ' οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἥδ' ἐπίθοντο·

Βὰν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον· λαβέτην δέ μιν ἔνδον ἰόντα.

Ἦτοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κατὰ τεύχε' ἐρεύνα· 180

Τὼ δ' ἔσταν ἐκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε.

Εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,

Τῇ ἐτέρῃ μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,

Τῇ δ' ἐτέρῃ σάκος εὐρύ, γέρον, πεπαλαγμένον ἄζην,

Catenam verò plexam ex ipso ubi-nexueritis,

175

"Columnnam in altam trahite, et admovete trabibus;

"Ut diù vivus manens, graves dolores patiatur."

Sic dixit: illi verò ei omninò quidem auscultârunt, et paruerunt:

Perrexerunt autem ire in thalamum; latuerunt verò ipsum intùs existentem,

Sanè ille quidem in thalami recessu arma quaerebat:

180

Hi verò steterunt utrinque ad postes manentes.

Quandò super limen ibat Melanthius custos caprarum,

Alterà quidem manu ferens pulchram galeam,

Alterà verò scutum latum, antiquum, foedatum situ,

ἰαθῆις, ἀπαιρεῖται· καὶ οὕτως αἱ σκιδῆς ἰαθῆ-
ονται. — Διὸ καὶ πάντα ποιήσαντες οἱ δούλοι,
Θύρας ἐπίθεντο φαινήν· ὥς ἐν τῇ συμπληρώσει
τοῦ διηγήματος (ver. 201.) ὁ Πωπῆης φησὶν.
Aliam autem postea explicationem affert:
Ἰστοῖν δι' ἐπὶ εὐρόντις τοῖς παρὰ Ἡρόδοτον κεί-
μειον τὸ, ζῶντα τὸν δῖον αἰεὶ σκιδῆν διαπα-
τάλυσαν, ἰδίασαντο κἀναυθὰ ἑμῶν τι νῆσαι
καὶ ἐπὶ τοῦ, "σκιδῆς δ' ἰαθῆσαι ὁρῶντες" οὐκ
εὐδοκῶνται δι' τοῖς οὕτω νοοῦσιν ὁ λόγος, ἀλλὰ κριτ-
εῖν ἵσται νοῖν ἀπλούστερον αὐτὸ ἀντὶ τοῦ, τὸς Θύρας
κλείσαντες, ἰαθῆσαι αὐτὰς μετὰ ταῦτα. Cate-
rùm quidni, servato proprio et simplici ver-
borum ordine, jubere intelligatur *Ulysses*;
Melanthio in thalamum tracto, fores pri-
mùm occludi, nequis ipsos ingressus impedi-
ret: ipsumque deinceps ex trabe suspendi?

Ver. 175. — σκιδῆναι. *Al.* σκιδῆ-
ναι. Ut ἀποστέφανται, ver. 173. 190. et
μῖνοντες, ver. 181. Sed et σκιδῆναι rectè
dicitur. Vide ad II. 4, 566.

Ver. 176. Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι.]

Et nodum informis lethi trabe nectit ab
altâ. *Æn.* XII, 603.

Ver. 177. "Ὡς κεν δηθὰ ζωὸς ἰὼν, χαλῆπ'
ἄλγεα πάσχη." Τὸ δὲ, "ὥς κεν δηθὰ ζωὸς ἰὼν,
ἄλγεα πάσχη," δηλαδὴ, τοῖς παροτρυνούσιν
ἀγαθὸν ὥς ἐν κακοῖς ἵσται τὸ ἀπαλλάττεσθαι τοῦ
βίου τάχων· ὥς τὸ γὰρ χαλῆπ' ἐπὶ πολὺ πά-
σχον ζῶντα, ὁρῶντες ἵσται. *Eustoth.* Haud
dissimiliter *Suetonius* de *Tiberio*, notante
Barnesio: "Mori volentibus, vis adhibita

"vivendi. Nam mortem ad.ò leve suppli-
cium putabat, [*Tiberius*];] ut cùm audis-
set unum ex reis, *Carnulium* nomine, an-
tipipasse eam, exclamaverit; *Carnulius*
"me evasit. Et in recognoscendis custo-
diis, precanti cuidam pœnæ maturitatem
respondit: Nondum tecum in gratiam re-
dii." *Sueton. Tiber. cap. 61.*

Ver. 179. Βὰν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον.] Ita ex
Exemplaribus nonnullis restituit *Barnesius*.
Rectè, ut videtur. Alii hic habent, Βῆ δ'
ἴμεν ἐς θάλαμον· Quod de *Melanthio* acci-
piendum est. Verùm ut de *Servis Eumæo*
et *Philatio* intelligatur hoc, postulant se-
quentia λαβέτην δι' μιν ἔνδον ἰόντα, &c. et
Melanthius thalamum jamjam (utì notavit
Barnesius) conscendisse dicitur, suprâ ver.
161. 166. Porro etsi in utrâque *Eustathii*
Editione malè editum sit, ut in *Vulgatis*,
Βῆ δ' ἴμεν ipse tamen cum *Barnesio* legisse
videtur Βὰν δ' ἴμεν· Ita enim in commen-
tario exponit: Καὶ αὐτοὶ ἰδόντες εἰς θά-
λαμον, ἴλαστον τὸν Μελάνθιον.

Ibid. — λαβέτην δι' μιν.] In nonnullis
scribitur, teste *Barnesio*, λαβέτην δι' μιν. Sed,
utì et ipse notat, minùs rectè. Nondum
enim prehensum *Melanthium* liquet ex se-
quentibus, Ἦτοι ὁ μὲν θαλάμοιο — Τὼ δ'
ἵσταν ἰαθῆσαι, &c.

Ibid. et ver. 198. — λαβέτην — Ἀέσω.]
Vide suprâ ad λ', 101.

Ver. 184. — ἄζην.] Εὐρώτι, ἢ ξηρασίγ
Schcf.

Λαέρτew ἥρωος, ὃ κουρίζων φορέεσκεν' 185

Δὴ τότε γ' ἦδη κείτο, ραφαὶ δ' ἐλέλυτο ἱμάντων·

Τῷ δ' ἄρ' ἐπαΐξανθ' ἐλέτην, ἔρυσάν τε μιν εἶσω

Κουρίζ· ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλον ἀχνύμενον κῆρ.

Σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δεόν θυμαλγεί δεσμῶ,

Εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερές, ὥς ἐκέλευσεν 190

Υἱὸς Λαέρταο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.

Σειρὴν δὲ πλεπτήν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες,

Κίον' ἂν ὑψηλὴν ἔρυσαν, πέλασάν τε δοκοῖσι.

Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφησ, Εὐμαιε συβῶτα·

Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, Μελάνθιε, νύκτα φυλάξεις, 195

Εὐνὴ ἐνὶ μαλακῇ καταλέγμενος, ὥς σε ἔοικεν·

Οὐδὲ σέ γ' ἡριγένεια παρ' Ὀκεανοῖο ρόων

Λήσει ἐπερχομένη χρυσόβρονος, ἥνικ' ἀγινεῖς

Αἶγας μνηστήρεσσι δόμον κάτα, δαῖτα πένεσθαι.

Ὡς ὁ μὲν αὖθις λείλειπτο, ταθείς ὁλοῶν ἐνὶ δεσμῶ. 200

Laërtis herois, quod juvenis is gestabat ;

Tunc sanè jamdudum jacuerat ; suturae autem dissolutae erant lororum :

Illi utique deinde adorti prehenderunt, traxeruntque ipsum intrò

Per-capillos ; in pavimento verò humi dejecerunt dolentem corde.

Pedes autem manusque colligaverunt acerbo vinculo,

Benè admodum retortos penitus ; sicut jussit

Filius Laërtis multa-passus nobilis Ulysses. 190

Catenam verò plexam ex ipso ubi-nexuerunt,

Columnam in altam traxerunt, admoveruntque trabibus.

Eum autem asperè-deridens allocutus es, Eumaeae subulce :

" Nunc quidem demùm prorsus omninò, Melanthi, noctè vigilabis,

" Lecto in molli decumbens, uti te decet ; 195

" Neque te sanè aurora ab Oceani fluentis

" Latebit adveniens aureo-solio, quandò adduces

" Capras procis in domo, ad convivium apparandum."

Sic is quidem illic relictus est, extensus pernicioso in vinculo. 200

Ver. 187. Τῷ δ' ἄρ' ἐπαΐξανθ'.] *Barnesius* edidit, legendumque contendit, Τῷ δ' ἄρ' quòd " nondum Sensus sit completus." Sed vide ad II. 4, 57.

Ibid. — ἔρυσάν τε μιν εἶσω Κουρίζ. Τὸ δὲ " κουρίζ," εἰς ἀπὸ μὴν παρ' Ὀμήρῳ ἔβησαν ἰστί καὶ αὐτὸ δηλοῖ δι, κατὰ τοὺς Παλαιούς, τὸ νανικῶς καὶ γίνεσθαι ἐκ τοῦ ὡς ἱρήθη (ver. 185.) κουρίζειν, οὐ μάλλον Δωρικῶς, κουρίζω, καὶ ἐξ αὐτοῦ κουρίζ, τὸ ἀνδρείως, καὶ ὡς πρίντι κούρωσι. Καὶ οὕτω μιν φησὶ ὁ Κράτης· Ἀρίσταρχος δὲ ἀντὶ τοῦ ἰσιλαβομένου τῆς κόμης· ἵνα ᾗ κατ' αὐτὸν, τὸ Κουρίζ ἀντὶ τοῦ ἐκ τῆς κεφαλῆς. *Eustath.* Quis posterior videtur potior interpretatione.

Ver. 188. — ἀχνύμενον κῆρ.] Editiones nonnullae, notante *Barnesio*, hic legunt ἀχνύμεναι κῆρ. Sed minùs rectè.

Tom. II.

Ver. 190. — ἰαίλειον.] *Al.* ἰαίλειον.

Ver. 192. — πειρήναντι.] Vide supra ad ver. 175.

Ver. 195. Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, &c.] " Ἔστι δὲ τι ἰδιὸς Εἰρωνίας καὶ Ἰσακασμῶς, ἵνα δάν τις διὰ τῶν ἰσταντίων ἰνιδίζων τινι, μεταποιῇται μιμιδίαματος — Τούτοις παραπλησίως ἔχει καὶ ἡ Ἀλληγορία, ἥτις ἵσταντι δι' ἰστέου παρρησίου ὅσον ἵσταντι τούτου. " Νῦν μὲν δὴ μάλα " πάγχυ, Μελάνθιε, νύκτα φυλάξεις, Εὐνὴ ἐνὶ " μαλακῇ καταλέγμενος, ὡς ἰστέου." τὸν γὰρ ἐν διεμαῖς ὄντα καὶ ἀνηστημένον, ἐν καίτῃ ἀσφαλῇ ὑπνώσκειν λίγνι. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 8. sub fine.

Ver. 196. — ὡς σε ἔοικεν.] *Apud Dionysium*, loco jam citato, ὡς ἰστέου.

Ver. 200 — ἐνὶ διεμῶ.] *Al.* ἐνὶ διεμῶ.

Τὰ δ' ἐς τεύχεα δύντε, Δύρην τ' ἐπιθέντε Φαιειήν,
 Βήτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποιικιλομήτην·
 "Ενθα μένος πνείοντες ἐφίστασαν· οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ,
 Τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων, πολέες τε καὶ ἰσθλοί.
 Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη, 205
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας, ἥδ' αὖ καὶ αὐδήν.
 Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπε·
 Μέντορ, ἄμυνον ἀρῆν, μνῆσαι δ' ἐτάροιο φίλοιο,
 "Ὅς σ' ἀγαθὰ ρέζεσκον· ὁμηλικίῃ δέ μοι ἑσσί.
 "Ὡς ἔφατ', οἰόμενος λαοσσόον ἔμμεν' Ἀθήνην. 210
 Μνηστῆρες δ' ἐτέρωθεν ὁμόκλειον ἐν μεγάροισι·
 Πρῶτος τὴν γ' ἐνέειπτε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·

Illi autem arma induti, januâque occlusâ splendidâ,
 Iverunt ad Ulyssem prudentem, versutum :
 Ibi robur spirantes astiterunt : hi quidem super limen,
 Quatuor ; illi autem intra aedes multique et eximii.
 His autem propè filia Jovis advenit Minerva,
 Mentori assimilata tum corpore, tum etiam voce.
 Hanc verò Ulysses gaudebat conspicatus, et verbum dixit :
 " Mentor, propulsa malum, memorque esto socii dilecti,
 " Qui te benè saepe faciebam ; eâdem aetate autem mecum es."
 Sic dixit, suspicans populorum-concitatricem esse Minervam.
 Proci verò ex-alterâ-parte increpabant in aedibus :
 Primus hanc utique objurgabat Damastorides Agelaus :

Ver. 201. — Δύρην τ' ἐπιθέντε.] *Al.* Δύρην ἐπιθέντε.

Ver. 203. — ἐφίστασαν.] Eustathius vocem hanc ex ἐφίστασθαι contractam vult. Καὶ ὅρα (inquit) τὸ "ἐφίστασαν" οὐκ ἀπὸ τοῦ ἴσταν, ἴσταναι, (οὐ γὰρ ἐν ἰδανίντω) ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ ἐφίστασθαι, κατὰ συγκοπήν, καὶ τρεφὴν τοῦ η εἰς α. Sed vide ad *Il.* μ', 55.

Ver. 205. — ἦλθεν Ἀθήνη.] Ἀθηνᾶ, — πλαττεμένη μὲν μοῖναι, νοσμένη δὲ καὶ οὐκ ἀλληγορικῶς φασίεναι τῷ Ὀδυσσεύϊ, ἰμφρόνως πάντα ποιῶντι. Eustath. Vide ad *Il.* α', 194, et ἡ, 29, 34.

Ver. 208. — ἄμυνον ἀρῆν.] Observat Eustathius voces ἀρῆν, ἀράματα, eorumque derivata, primam apud Homerum producere. Nempe in commentario ad *Iliad.* i, 31. Τὸ "ἐ-ρῆσθαι" (inquit) καὶ ἡ "ἀρῆ" — φύσει ἱκτινύουσι τὸ ἐν αὐταῖς ἀρῆναιον α' ὡς ὅλον καὶ ἐν τοῦ (*Iliad.* α', 94.) "Ἀλλ' ἔναι ἀρῆστρον" καὶ ἐν τοῦ (i, 456.) "Σοὶ δ' ἱρίλιον ἱππῶς." Et alibi, citante Barnesio : Τὴν ἀρῆν ἰπὶ ἱκτινίας καὶ βλάκης λίγισθαι, καὶ οὕτω φύσει μακρὰν ἔχει τὴν ἀρχουσαν ὡς, [*Il.* δ, 598.] "Ὅτιδες ἐκίστιον ἀρῆν." Atque hinc dubitat Barnesius annon hoc loco scribendum sit ἀρῆν pro ἀρῆα. Cui quidem lectioni nonnihil favet, quod occurrit, *Il.* ζ', 485. — ἀρῆας

ἀλκῆρα λυγίσθαι. Observat autem deinde Barnesius, voces ἀρῆν, ἀρῆς, alibi apud Homerum occurrere priore correptâ : *Iliad.* ε', 100. *Odys.* ε', 538. Immo, (id quod neque ab Eustathio neque à Barnesio notatum est,) quoties βλάκη, damnum, ut hoc in loco, significant hæ voces ; priorem semper corripunt. Unde verisimile videtur, aliâ eas esse ab origine ac vox ἀρῆ, supplicatio, quæ primam semper producit. Vide *Iliad.* μ', 334. τ', 512. α', 489. ε', 378. ψ', 199. *Odys.* δ', 767. Vide etiam Porphyrium, *Quæst. Homeric.* 18. Cæterum quod in versione hic habet Barnesius, "Assiste nobis in bello;" ferri, ut opinor, omnino nequit.

Ver. 209. "Ὅς σ' ἀγαθὰ ρέζεσκον."] Ita Henricus Stephanus, eumque secutus Barnesius. Atque hanc potiore lectionem contendit Ritterhusius, de interpretatione quorundam locorum Oppiani, ad *Cyneg.* I. 36. *Al.* "Ὅς σ' ἀγαθὰ ρίζεσκον. Quæ nec mala Lectio. Cæterum Versiones Didymi et Stephani vocem ρέζεσκον hoc in loco reddunt "Sacrificavi." Sed, uti notavit Barnesius, minus rectè.

Ibid. — ὁμηλικίῃ.] Ita Barnesius. Vulg. ὁμηλικίῃ.

Ver. 210. "Ὡς ἔφατ', οἰόμενος.] *Al.* "Ὡς φάτ', οἰόμενος.

Μέντορ, μή σ' ἐπέσσι παραιπεπίθῃσιν Ὀδυσσεύς,
 Μηστήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνόμεναι δέ οἱ αὐτῷ.
 Ὡδὲ γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι οἶα.
 Ὅπκότε κεν τούτους κτίομεν, πατέρ' ἤδ' καὶ υἱόν,
 Ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσῃ, οἷα μενινῶς
 Ἔρδειν ἐν μεγάροις· σῶ δ' αὐτοῦ κῆρα τισεις.
 Αὐτὰρ ἐπὴν ὑμέων γε βίας ἀφελάμεθα χαλκῶ,
 Κτήμαθ', ὅπόσσα τοι ἐστὶ, τὰ τ' ἔνδοθι, καὶ τὰ θυρήφιν,
 Τοῖσιν Ὀδυσσεύς μεταμίζομεν· οὐδὲ τοι υἷας
 Ζάειν ἐν μεγάροισιν ἴασομεν, οὐδὲ δύγατρας,
 Οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστρῳ πολεΰειν.
 Ὡς φάθ'. Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον.
 Νείκεσεν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν.
 Οὐκέτι σοί γ', Ὀδυσσεῦ, μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἄλλος,
 Οἷη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένη λευκωλένῃ, εὐπατρεΐῃ,
 Εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάρναο ἰωλεμέες αἰεὶ.
 Πολλοὺς δ' ἀνδρας ἔπεφνες ἐν αἰνῇ θηϊοτῆτι.
 Σῇ δ' ἦλ' αὖ βουλῇ Πριάμου πόλιν εὐρύαγυια.

"Mentor, nē tibi verbis persuadeat Ulysses,

"Procos ut oppugnes, auxiliēisque sibi ipsi :

"Sic enim nostrum consilium perfectum-iri puto :

"Quandō hos interfecerimus, patrem atque etiam filium,

"Cum iis et tu postea interficiēris ; qualia cogitas

"Facere in aedibus : tuo verō ipsius capite lues.

"At postquam vestras vires abstulerimus aere ;

"Possessiones, quotquot tibi sunt, quaeque intus, et quae foris,

"Cum ipsis Ulyssis commiscebimus ; neque tibi filios

"Vivere in aedibus sinemus, neque filias,

"Neque uxorem honestam Ithacae in urbe versari."

Sic dixit : Minerva verō irata est ex-corde magis ;

Objurgavitque Ulyssem iratis verbis :

"Non amplius tibi utique, Ulysses, robur integrum, neque ulla fortitudo,

"Qualis, quandō pro Helenā candidā-ulnis, nobili-patre-natā,

"Novem-annis cum Trojanis pugnabas assidue semper :

"Multos autem viros interfecisti in gravi pugna ;

"Tuoque capta est consilio Priami urbs viis-spatiosa.

Ver. 216. ——— κτίομεν.] *Al.* κτίζομεν.

Quod pronuntiandum κτίζομεν.

Ver. 221. Τῶν.] *Al.* Τῶν δ'.

Ver. 222. ——— ἴασομαι.] Vide ad II.

γ. 42.

Ver. 225. 226. 227. Νείκεσεν γ' ———

Οὐκέτι σοί γ', ——— Οἷη γ' ἀμφ' Ἑλένῃ.]

Hic gravis Entellum dictis castigat A-
 cestes, ——— [strā,

Entelle, heroum quondam fortissime fru-

——— ubi fama per omnem

Trinacriam, et spolia illa tuis pendentia
 tectis? *En.* V, 387. 389. 392.

Ver. 227. Οἷη γ' ἀμφ' Ἑλένῃ.] 'Εν δὲ τῇ
 περι' Ἑλένης καὶ Τρώων καὶ Ἀλκίονος ἱλίου, ὅρα ὅτι

τι πάλιν ἱστορίας ἡ Ποιητὴς Τρωϊκάς ἱστορίας
 παραστῆναι τὴν τῆς Ὀδυσσεύς ἀφίλειαν. *Eustath.*

Ibid. ——— λευκωλένῃ.] Sic apud Vir-
 giliū :

—— niveis ——— Diva Iacertis.

Æn. VIII, 387.

Ver. 230. Σῇ δ' ἦλ' αὖ βουλῇ Πριάμου πόλιν εὐ-
 ρύαγυια.] Προκατασκευαστὴ δὲ αὐτῇ [Ὀδυσσεῖ]

ἡ Ποιητὴς τὴν τῆς ἱλίου περιήρην, ὡς ὀφείλουσε
 τοῦ Ὀδυσσεύς ἱκανοποιήσαντος τὴν τοῦ δουλείου ἱστορίας
 κατασκευῇ, οὐδὲ ἱσαχθέντος, ἐπαρθέει ἡ ἱλίου.

Πῶς δὴ νῦν, ὅτε σὸν γε δόμον καὶ κτήμαθ' ἰκάνεις,
 "Αντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;
 'Αλλ' ἄγε δέυρο, πέπον, παρ' ἐμ' ἴστασο, καὶ ἴδε ἔργον,
 "Οφρ' εἰδῆς, οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσι
 Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν. 235
 "Ἡ ρά· καὶ οὐκω πάγχυ δίδου ἑτεραλκία νίκην,
 'Αλλ' ἐτ' ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν,
 'Ημὲν Ὀδυσσεύς, ἡδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.
 Αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
 "Εἴzet ἀναΐξασα, χελιδόνι εἰκέλη ἄντην. 240
 Μνηστήρας δ' ὠτρυνε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος,
 Εὐρύνομός τε, καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοπτόλεμός τε,
 Πεισανδρός τε Πολυκτορίδης, Πόλυβός τε δαΐφρων·
 Οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἀριστοί,
 "Οσσοὶ ἐτ' ἔζων, περὶ τε ψυχῶν ἐμάχοντο· 245
 Τοὺς δ' ἦδη ἐδάμασσε βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί.
 Τοῖς δ' Ἀγέλαος εἶπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·

" Quomodo demum nunc, quum tuas aedes et possessiones advenisti,

" Contrà procos mollitèr-cessas fortis esse ?

" Sed age huc, amice, juxta me sta, et vide opus,

" Ut videas, qualis tibi inter viros inimicos

" Mentor Alcimides ad beneficia rependenda." 235

Dixit utique; et nondum prorsus dabat variabilem victoriam;

Sed adhuc sanè roburque et fortitudinem experiebatur,

Et Ulysses, et filii gloriosi.

Ipsa verò splendidae super domus tectum

Sedit impetu-sursum-facto, hirundini similis aspectu.

Procos autem concitabat Damastorides Agelaus,

Eurynomusque, et Amphimedon, Demoptolemusque,

Pisanderque Polycorides, Polybusque prudens:

Hi enim procorum virtute erant longè optimi,

Quotquot adhuc vivebant, et de animabus pugnabant:

Cæteros autem jam domuerat arcus, et crebrae sagittæ.

Illis verò Agelaus dixit, verbum omnibus promulgans:

240

245

Schol. ad Iliad. β', 278. Ubi hunc versum citat isto modo:

Σῆ δ' ἦλω βουλῇ ἔστυ Πριάμοιο ἄνακτος.

Porro hinc *Ulyssi* præcipuè tribuitur *Epitheton* *πρωτόπλοτος*. Ut *Eustathius*; *Φαίνεται δὲ νῦν καὶ πρωτόπλοτος ὁ Ὀδυσσεύς, οὗτις βουλῇ, τῇ κατὰ τὸν δούρειον ἵππον, ἢ Τροίᾳ ἦλω*. Vide ad II. β', 278. Cæterum *Porphyrus*, *Quæst. Homer. I.* vocem βουλῇ hoc in loco aliter interpretatur: *Καὶ ἡ βουλὴ δὲ, (inquit,) εἰν βολὴ τις ὅτιν ἴφην, "Σῆ δ' ἦλω "βουλῇ," &c. ὡς εἰ ἴφην, τοῖς τοῖς ἵπποις, ἢ βίλοις*. Eademque ferè verba affert *Scholias* ad β', 319. suprâ. Verum neque vox βουλῇ ullibi (ut opinor) isto sensu usurpatur; neque profectò ob vires bellicosas, sed

ob consilia et solertiam præcipuè celebratur *Ulysses*.

Ver. 231. — σὸν γε δόμον.] *Al.* σὸν δὴ μου.

Ver. 232. — ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι:] *Nür, ἀποδολιῆς. Schol.*

Ver. 239. — ἀνὰ μεγάροιο.] *Al.* ἐντὶ μεγάροιο.

Ver. 240. — εἰκέλη.] Ita rectè edidit *Barnesius*; atque ita in *Vulgatis* scriptum occurrit suprâ φ', 411. Alii hic *ἱκέλη* Quod *primam* corripit.

Ver. 245. — περὶ τε ψυχῶν.] Enuntiabatur *ψυχῶν*. Nam *ψυχῇ* priorem producit.

Ver. 247. Τοῖς δ' Ἀγέλαος εἶπεν.] *Al.* Τοῖς δ' Ἀγέλαος μετίειπεν notante *Barnesio*. Vide suprâ ad ver. 131.

ὦ φίλοι, ἤδη σήσει ἀνὴρ ὃδε χεῖρας ἀάπτους·
 Καὶ δὴ οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη κενὰ εὐγμματα εἰπών·
 Οἱ δ' οἷοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι δῦρῃσι. 250
 Τῷ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἀφίετε δούρατα μακρά·
 Ἄλλ' ἀγέθ', οἱ ἔξ πρώτον ἀκοντίσαι, αἷ κέ ποθι Ζεὺς
 Δῶν Ὀδυσσῆα βλῆσθαι, καὶ πῦδος ἀρέσθαι.
 Τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτός γε πέσῃσιν.
 ὦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἅρα πάντες ἀκόντισαν, ὥς ἐκέλευσεν, 255
 Ἰέμενοι· τὰ δὲ πάντα ἐτάσια θῆκεν Ἀθήνη.
 Τῶν ἄλλος μὲν σταβμὸν εὐσταθέος μεγάροιο
 Βεβλήκει, ἄλλος δὲ δῦρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·
 Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων, 260
 Τοῖς ἅρα μύθων ἤρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλοι, ἤδη μὲν κεν ἐγὼν εἴποιμι καὶ ἄμμι,
 Μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκοντίσαι, οἱ μεμῶασιν
 Ἡμέας ἐξεναρίζαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.
 ὦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἅρα πάντες ἀκόντισαν ὅξεια δοῦρα, 265

" O amici, jam cohibebit vir hic manus indomitas :
 " Atque jam ei Mentor quidem abiit inanes jactationes locutus ;
 " Hi autem soli relictis sunt in primis foribus. 250
 " Ideo nunc ne simul omnes emittite hastas longas :
 " Sed agite, sex primum jaculamini, sicubi Jupiter
 " Dederit Ulyssem percuti, et gloriam nos reportare.
 " Caeterorum autem non sollicitudo, postquam hic utique ceciderit."
 Sic dixit : illi vero proinde omnes jaculati sunt, sicut jussit, 255
 Connixi ; illa autem omnia irrita reddidit Minerva.
 Eorum alius quidem postem bene fundatae domus
 Percussit, alius autem januam firmiter aptatam ;
 Alius vero parieti fraxinea-hasta incidit aere-gravis.
 At postquam hastas evitaverunt procorum, 260
 His utique sermonem exordiebatur multa-passus nobilis Ulysses :
 " O amici, jam quidem ego dicerem et nobis,
 " Procorum in turbam ut-jaculemur, qui cupiunt
 " Nos interficere, praeter priora mala."
 Sic dixit : hi autem omnes jaculati sunt acutas hastas, 265

Ver. 251. — ἀφίει.] *Al.* ἰφίει. Vide et ad II. α', 762.

Ver. 252. — οἱ ἔξ πρώτον ἀκοντίσαι.] *Barnesius*, Versiones *Didymi* et *Stephani* secutus, reddit, " In eum sex primum jaculami." Sed minds recte. Ad istum enim sensum, non *Dativo* Casui, sed *Genitivo* semper apud Poetam jungitur vox ἀκοντίω. Vide *Iliad.* v, 516. ε', 402. ε', 608.

Ver. 256. 258. — ἐτάσια θῆκεν Ἀθήνη. — Βεβλήκει, — θῆκεν.]

Excepere auræ vulnus : Saturnia Juno Detorsit veniens ; portæque insigitur hasta.

Æn. IX, 745.

Ver. 261. Τοῖς ἅρα.] *Al.* Τοῖς δ' ἅρα.

Ver. 264. — ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.] " Ἦγουν, καὶ σοὶ αὐτοὶ προαναγγέλλαντες τοῦ κακοῦ. *Eustath.* Rectius autem et simplicius interpretis cum *Barnesio* aliisque, " præter priora mala."

"Αντα τιτυσκόμενοι· Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,
 Εὐρύαδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, ἔλατον δὲ συβώτης,
 Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπειθε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
 Οἱ μὲν ἔπειθ' ἅμα πάντες ὁδὰξ ἔλον ἄσπετον οὐδας.
 Μνηστῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε· 270
 Τοῖς δ' ἄρ' ἐπήϊξαν, νεκῶν δ' ἐξ ἔγχρ' ἔλοντο.
 Αὖτις δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα,
 Ἰέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτάσια δῆκεν Ἀθήνη.
 Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὐσταθέος μεγάροιο
 Βεβλήκει, ἄλλος δὲ Δύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν· 275
 Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πίσε χαλκοῦάρεϊα.
 Ἀμφιμίδαν δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
 Λίγδην, ἄκρην δὲ ρινὸν δηλήσατο χαλκός.
 Κτήσιππος δ' Εὐμαίον ὑπὲρ σάκος ἔγχρ' μακρῷ
 ὦμον ἐπέγραψεν· τὸ δ' ὑπέρπτατο, πίπτε δ' ἔραζε. 280
 Τοὶ δ' αὖτ' ἄμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,

Ex-adverso collimantes: Demoptoleum quidem Ulysses,
 Euryadem autem Telemachus, Elatum verò subulcus,
 Pisandrum autem interfecit boum bubulcus vir:
 Hi quidem deinde simul omnes mordicis prehenderunt immensum solum.
 Proci verò recesserunt domus in penetrale:
 In eos autem illi irruerunt, et è cadaveribus hastas extraxerunt.
 Rursus porro proci jaculati sunt acutas hastas,
 Connixi: illa verò pleraque irrita reddidit Minerva.
 Eorum alius quidem postem benè-fundatae domus
 Percussit, alius autem januam firmiter aptatam;
 Alius verò parieti fraxinea-hasta incidit aere-gravis.
 Amphimedon autem Telemacho percussit manum ad carpum
 Strictum; extremam verò pellem laesit aes.
 Ctesippus porro Eumaeum super scutum hastâ longâ
 Humerum perstrinxit; ea autem supervolavit, ceciditque humi.
 Illi verò ex-alterâ-parte circum Ulyssem prudentem, versutum,

Ver. 266. — Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσ-
 σεύς, Εὐρύαδην δ', &c.] "Οτι τίτταρεν ἰναυθα
 ἰφιζῆς νόμασιν ἢ ῥῆμα ἰπύχαριν, ἰπύων πᾶν
 συντάξις, οὐτως· Ὀδυσσεύς μὲν τὸν διῖνα· Τη-
 λέμαχος δὲ τὸνδε· συβώτης δὲ ἱκτινὸν· Φιλοῖον-
 ος δὲ ἄλλος ἱσφι· περὶ δὲ πρᾶξις καὶ τὴν
 φράσιν ἐνικαινεύει· Eustath.

Ver. 269. — ἀσπετον οὐδας.] Vide suprâ
 ad v, 395.

Ver. 270. — ἀνεχώρησαν.] Ἀλ. ἄρ' ἰχώρησαν.

Ver. 271. Τοῖς δ' ἄρ' ἐπήϊξαν.] MS. à Tho.
 Bentleio collatus, Τοὶ δ' ἄρ' ἐπήϊξαν. Quæ et
 potior videtur lectio.

Ver. 274. 275. 276. Τοῖς ἄλλοις μὲν σταθ-
 μῶν, &c.] Occurrunt hi tres versus suprâ ver.
 257. 258. 259. iisdem verbis. Διὸ (inquit
 Eustathius in commentario ad istum locum)
 τοῖς ὀβελίστοις ἱκτινῶς (hosce tres) ὡς ταυτο-
 λογοῦντας.

Ver. 275. et 286. Βεβλήκει.] Vide ad II.
 α, 37. et V, 492.

Ver. 277. — βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ Λίγ-
 δην.] "Ὡς τε ἰπυλῆσαι, ὅστις ἰπυλῆσαι ἰπυσο-
 λαίως μέσος τὴν ἔξωθεν ἰσφιῶναι τοῦ σώματος.
 Schol. Similiter ver. 279. 280. — ἔγχρ' μακρῷ
 ὦμον ἐπέγραψεν.

— dedexit partim stringentia corpus.
 Æn. X, 331.

Tandem etiam magno strinxit de corpore
 Turni. Ibid. ver. 478.

Ver. 278. — ἀκρην δὲ ρινὸν.] Ita Barnesii
 et Henricus Stephanus. Ἀλ. ἀκρὸν δὲ ρινόν.
 Ver. 280. — τὸ δ' ὑπέρπτατο.]

— ac tremebunda supervolat hasta.
 Æn. X, 322.

- Μνηστήρων ἐς ὄμιλον ἀκόντισαν ὀξεία δοῦρα·
 "Ενθ' αὐτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πολίπορθος Ὀδυσσεύς,
 Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·
 Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ 285
 Βεβλήκει πρὸς στήθος· ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα·
 ὦ Πολυθερσίδη φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν
 Εἶκον ἀφραδῆς μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσι
 Μῦθον ἐπιτρέψαι· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
 Τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήιον, ὃν ποτ' ἔδωκας 290
 Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, δόμον κατ' ἀλειτουργίῃ.
 ὦ ἦ ρὰ βοῶν ἐλίκων ἐπιβουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Οὔτα Δαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχρ' μακρῶ·
 Τηλέμαχος δ' Εὐνορίδην Λειώκριτον οὔτα 295
 Δουρὶ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν·
 ἥριπε δὲ περνής, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετὰ πῳ.
 Δὴ τότε Ἀθηναίῃ φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχευεν
 Ὑψόθεν ἐξ ὀροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίγηθεν.

Procorum in turbam jaculati sunt acutas hastas :

Tunc denuò Eurydamanta percussit urbium vastator Ulysses,

Amphimedonta autem Telemachus, Polybum verò subulcus ;

Ctesippum autem deinde boum bubulcus vir 285

Percussit ad pectus ; et super eum glorians allocutus est :

" O Polytherside convitiatorum-amans, nunquam omnino

" Obsequens stultitiae magnificè loquere, sed diis

" Sermonem committe ; quoniam multò potentiores sunt.

" Hoc tibi pro pede hospitale-munus, quem quondam dedisti 290

" Deo-pari Ulyssi, per domum vaganti."

Dixit utique boum cornibus-camurorum bubulcus : at Ulysses

Vulneravit Damastoridem cominùs hastà longà :

Telemachus autem Euenoridem Leiocritum vulneravit

Hastà medio ventre, penitusque aes transegit :

Cecidit verò is pronus, terramque ferit totà fronte.

Tunc demùm Minerva mortalibus-exitiosam Aegida sustulit

Altà ex fastigio ; eorum autem mentes perterritae sunt. 295

Ver. 283. — Εὐρυδάμαντα.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Εὐρυμέδοντα.

Ver. 287. — Πολυτέρσιδη.] ΑΙ. Πολυθερσίδη.

Ver. 288. Εἶκον ἀφραδῆς.] Vide ad II. i, 594.

Ibid. — εἰπέειν.] ΑΙ. εἰσίμην.

Ibid. — ἀλλὰ θεοῖσι Μῦθον ἐπιτρέψαι.]

'Αλλ' οἱ θεοὶ χεῖρ' ταύτ' ἀνεγείναντ' ἔχουσιν.

Euripid. Phoeniss. ver. 712.

Ver. 290. Τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήιον.] Ἰστέον ἢ ἴτε τοὶ "Τοῦτό σοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήιον" οἱς παρομύην ἔσταιεν ἰστέον, ἢ τοῦ ἀντὶ ποδὸς ἀνταλλάσσοντων κακόν. Eustath.

Ibid. — ὃν ποτ' ἔδωκας Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ. Suprà i, 299.

Ver. 293. Οὔτα Δαμαστορίδην.] Ὅτι καὶ ἰταῦθα τὸ "οὔτα" κίεται προαισιωγίῃ διὰ ἀποκρίσιν τῇ ἰα τοῦ οὐτασιν, ὃ σημαίνει τὴν ἰγγύθην πληγὴν. Eustath. Vide ad II. d', 525.

Ibid. — Δαμαστορίδην.] Agelaum : Vide ver. 241.

Ver. 297. — φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχευεν.] Nomnulli, notante Barnesio, hic legerunt φθισίμβροτος scilicet ut ad præcedentem Ἀθηναίην referatur. Sed, uti videtur, minùs rectè. Cæterùm de prosodiâ vocis, φθισίμβροτος, vide ad II. i', 339.

Ver. 298. — ἐξ ὀροφῆς.] Apud Eustathium in commentario, ἰα κορυφῆς.

Ibid. — τῶν δὲ φρένες ἐπτοίγηθεν.] ΑΙ. τῶν δὲ φρένας ἐπτοίγηθεν.

Οἱ δ' ἐφείποντο κατὰ μέγαρον, βόες ὥς ἀγελαῖαι,
 Τὰς μὲν τ' αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν, 300
 "Ὡρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
 Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες, ἀγκυλοχεῖλαι,
 Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι δορῶσι,
 Ταὶ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέφεια πτάσσουσαι ἵενται,
 Οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδὲ τις ἀλκῇ 305
 Γίγνεται, οὐδὲ φυγῇ· χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρη·

Ipsi verò trepidabant per domum, boves tanquam armentales,
 Quas quidem pernix asilus adortus agitavit, 300
 Tempore in verno, quandò dies longi sunt.
 Hi autem sicut vultures curvis-unguibus, aduncis-rostris,
 Ex montibus profecti avibus insiliunt;
 Hae quidem in campo nubes timentes volitant;
 Illi autem eas perdunt insilientes; neque ulla resistendi-facultas 305
 Fit, neque effugium; gaudent autem et viri capturâ:

Ver. 299. 302. Οἱ δ' ἐφείποντο κατὰ μέγαρον, βόες ὥς ἀγελαῖαι. Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοί.] Ἰστίον δι' ἐπὶ τῶν ῥημάτων παραβολῶν ἡ πρώτη μὲν συμπεριφορά ἐστὶ τοῖς μνηστέοις, εἰς βόας αὐτοὺς παραβάλλουσα, διὰ τὸ ἀγέλαιον τοῦ πλῆθους· τοὺς μῖνοι πεποιμένους μικροφύῳ ζουφίῳ τῷ οἶστρον εἰσαῖ, διὰ τὴν κατὰ πλῆθος τοῖς ὀλιγότητα, καὶ τὸν ἐν τοῦ βάλλου κινερισμόν. Ἡ μῖνος διττὴ ἀπεικονιστὶς ἦκει τῇ πρώτῃ, πᾶν μὲν συμνύουσα τοὺς διώκοντας, τῇ πρὸς αἰγυπιοὺς παραβολῇ· ἀχειροῦσα δὲ τοὺς διωκόμενους μνηστέοις, διὰ τοῦ μηδὲ πρὸς ὄνομα μνησθέναι, οἷος ἐρρίθισεν ἐν τῷ φθίγειν εἰσεῖναι. Eustath. Importunè admodum. Non enim Ulysses Sociosque Asilo hic comparat Poeta; sed priori hac similitudine, Procorum solummodò dissipationem trepidationemque confusam; posteriori, Ulyssis Sociorumque vires superiores victoriarumque facilem depingit.

Ver. 300. Τὰς μὲν τ' αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν.] Ὁ οἶστρος ἀπογοιναῖται ἐν τῶν ἐν τοῖς ποταμοῖς πλεονούντων ζουφίων τῶν ἰσχυρίων τὰ ὄντα, διὰ καὶ πλείοντα περὶ αὐτὰ γίνονται. Ὁ δὲ μῖνος ἐκ τῶν ἑξῶν ἀπογοιναῖται· καὶ Καλλιμαχὸς περὶ τοῦ μῖνους, "βούσ' ὅσος, ὅς τε μῖνος βῶν καλίστοις ἀμειβέται." Εἰσὶ δὲ οὗτοι καλίστοις τοῖς βῶνιν ὅταν γὰρ κατὰ τὴν λαπάρεν αὐτοῖς δρύψωσι, εὐθὺς ἀπολυμπάνουσι τὸν νομὸν εὐελθίντως. Ἔστι δὲ ὁ μῖνος οἶστρος μὴ παραπλήσιος, κίντρον ἔχων ἐμμεγέθης ἐκ τοῦ στόματος, καὶ φωνὴν μεγάλην βεβηκέν· ὁ δὲ μῖνος παρόμοιος τῇ κινερίῃ, ὅς τε κίντρον ἵαται ἔχων τοῦ οἶστρου. Schol. ad ver. 299. Aliter autem Scholia ad hunc versum: Οἶστρος, ὁ λεγόμενος μῖνος· ἔστι δὲ ζῷον ὑπόχλωρον τὴν μορφήν, ὅστις ἐν εἰσίδῳ εἰς τὰ ὄντα τῶν βῶν, ἔκιστρον ἀναγκάζει τοὺς βῶας.

Est lucos Silari circa, ilicibusque virentem Plurimus Alburnum volitans, cui nomen asilo Romanum est, æstron Graii vertèze vocantes, [sylvus] Asper, acerbæ sonans; quo tota exterrita Diffugiunt armenta

Virg. Georg. III, 146.

Ibid. — αἰόλος.] Vide ad II. β', 816. et m', 167.

Ver. 301. — εἰαρινῇ.] Vide ad II. ε', 5.

Ver. 302. Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοί.] Quoniam Poeta dicit infra ver. 306. χαίρουσι δὲ τ' ἀνέρες ἄγρη, ideò Dna. Dacier vultures hosce sive accipitres ab ipsis hominibus ad aves minores captandas consultò emissos intelligit; Poetamque hic aucupium istius temporis depingere existimat. Rationibus tamen, ut opinor, haud satis idoneis. Neque isti interpretationi satis aptè congruit istud Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες, ver. 303.

Ver. 303. — ἐπ' ὀρνίθεσσι δορῶσι.] Τὸ δὲ "ἐπ' ὀρνίθεσσι" (inquit Eustathius) ἀπὸ τοῦ, κατὰ ὀρνίθον. Malè. Videtur enim non advertisse vir eruditus, ἐπ' ὀρνίθεσσι δορῶσι, esse ὀρνίθους ἐπιλαβέντας.

Ver. 304. — νέφεια πτάσσουσαι.] Νέφια δὲ, ἡ τὸν τῶν νεφῶν τόπον καὶ πῶν λίγυ — ἡ μάλιστα, κατὰ τοὺς Παλαιούς, δικτύων ἵδος, ἀ καὶ ὁ Κορινθὸς νεφίλας φησὶ ἐν τῷ, "μὰ νεφίλας, μὰ δίατρυα." ἵνα εἰσάξω τοὺς μνηστέους ἄγρησις ἀ παραβολῇ, αἱ λίγυ αὐταῖς ἱσταμένων, ὅ ἐστι δικτύων, ἵνα αἰγυπῶν ἱστίοντα, πηξάσαι ἐπὶ νέφια ἵενται, ὅ ἐστι δικτύους ἐμπελάζουσιν. Eustath. Posteriori vocis hujus interpretationem veriorē contendit Dna. Dacier Vide autem ad ver. 302

“Ὡς ἄρα τοι μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
Τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ἄρυντ' αἰκίης,
Κράτων τυπτομένων· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θύνει.

Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων, 310

Καί μιν λισσόμενος ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

Γουνοῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδσο, καί μ' ἐλέησον·

Οὐ γάρ πω τινὰ φημί γυναικῶν ἐν μεγάροισιν

Εἰπεῖν, οὐδὲ τι ῥέξαι, ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους

Παύεσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέξοι. 315

Ἄλλὰ μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἀπὸ χειρᾶς ἔχσθαι·

Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν αἰκία πότμον ἐπέσπον.

Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος, οὐδὲν ἑοργῶς,

Κείσομαι· ὥς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 320

Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὐχέαι εἶναι,

Sic utique hi procos irruentes per domum

Feriebant quaquaversum; illorum autem gemitus oriebatur foedus,

Capitibus percussis: pavimentum verò totum sanguine undabat.

Leiodes autem Ulyssis advolans prehendit genua,

310

Et ipsum precans verbis alatis allocutus est:

“Supplex-oro te, Ulysses; tu verò me respice, et mei miserere:

“Nunquam enim cuiquam dico me mulierum in aedibus

“Dixisse, neque aliquid fecisse, iniquum; sed et alios

“Compesceram procos, quicumque talia scilicet faceret.

315

“Sed mihi non paruerunt, ut à malo manus abstinerent:

“Quare et ob iniquitates saevum fatum consecuti sunt.

“At ego inter hos vates, nihil qui-patravi,

“Jacebo: ita non est gratia in-posterum benefactorum.”

Hunc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses:

320

“Siquidem jam inter hos vates profiteris te esse,

Ver. 307.—τοί.] *Al. τοῦς.* Minus rectè.

Ver. 308.—τῶν δὲ στόνος ἄρυντ'.]

Tum verò et gemitus morientium, et sanguine in alto

Armaque corporaque. — *Æn.* XII, 633.

Ver. 309.—δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θύνει.]

atro tepefacta cruore

Terra torique madent. — *Æn.* IX, 333.

Ver. 313. 314. Οὐ γάρ πω τινὰ φημί γυναικῶν ἐν μεγάροισιν Εἰπεῖν, οὐδὲ τι ῥέξαι, ἀτάσθαλον.]

Barnesius inter varias lectiones retulit, Εἰπεῖν, μ' οὐδὲ τι ῥέξαι. “τὸ μὲν enim,” inquit,

“omninò necessarium, videtur excidisse.”

Porro totam sententiam ita reddit Vir e-ruditus, Versionem Editionis Didymi ferè secutus; “Nondum enim aliquam dico mulie-
rum in domibus Dicturam, ne neque aliquid

“fecisse injustum.” Malè. Nam istà ratione vox οὐδὲ “neque” planè esset importuna.

Sententiam rectè (ut opinor) exhibet Ver-sio *Wetsteniana*, quam ferè secutus sum;

“Nunquam enim cuiquam dico me mulie-
rum in aedibus Dixisse neque aliquid fecisse
“mali.” Neque dissimilem phrasin usur-
pavit Poeta suprà 7, 693.

Καῖνος δ' εὐπορεῖ ἀπάμπαι ἀτάσθαλον ἄνδρα
ἰώργη.

Ver. 315. Παύεσκον.] Vide ad II. β', 221.

Ver. 317. et 416.—ἀτασθαλίῃσιν αἰκία
πότμον ἐπέσπον.] Ita suprà ad 4, 7.

Αὐτῶν γὰρ σφισίτησιν ἀτασθαλίῃσιν ἔλοντο.

Ver. 318. et 321.—θυοσκόος.] Vide
suprà ad φ', 145.

Ver. 319.—ὑπεργίαν.] Pronuntiabatur
ὑπεργῶν. Vide ad II. β', 811.

Πολλάκι που μέλλεις ἀρῆμεναι ἐν μεγάροισι,
 Τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
 Σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπένθαι, καὶ τέκνα τεκέσθαι·
 Τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγέα προφύγοισθα.

925

“Ὡς ἄρα φωνήσας, ξίφος εἴλετο χεὶρὶ παχείῃ
 Κείμενον, ὃ ρ' Ἀγέλαος ἀποπρόεηκε χαμαῖζε
 Κτεινόμενος· τῷ τόνγε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσει·
 Φθεγγόμενου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίησιν ἐμίχθη.
 Τερπιάδης δέ τ' αἰοιδὸς ἀλύσκασε κῆρα μέλαιναν
 Φήμιος, ὃς ρ' ἦεἰδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη·
 “Ἔσθι δ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
 “Αγχι παρ' ὀρθοθύρην· δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν,
 “Ἢ ἐκδὺς μεγάροιο, Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν

390

“ Saepè utique necessariò-soles optare in aedibus,
 “ Longè mihi reditùs finem dulcis fieri;
 “ Tibi autem uxoremque charam accedere, et filios parere:
 “ Quare non mortem sanè gravem effugies.”
 Sic utique locutus, ense cepit manu robustà
 Jacentem, quem scilicèt Agelaus abjecerat bumi
 Quum-interficièbatur; quo hunc ad cervicem mediam feriit:
 Loquentis verò ejus caput pulveribus mixtum est.
 Terpiades porrò cantor declinavit fatum atrum
 Phemius; qui utique caneabat inter procos ex-necessitate:
 Stetit autem in manibus tenens citharam argutam
 Propè ad posticum: bifariàm verò mente deliberabat;
 Utrùm egressus domo, Jovis magni ad aram

325

330

Ver. 322. — μέλλεις ἀρῆμεναι.] Vide
 suprà ad ver. 208.

Ver. 325. — προφύγοισθα.] *Al.* προφύ-
 γοισθα.

Ver. 327. — ὃ ρ'.] *Quem scilicèt.* —
 Nonnulli, notante *Barnesio*, scribunt ὃ ρ'·
 quo modo et ὃ ρ' pronuntiabatur. Vide ad
Il. α', 51. et α', 228.

Ver. 329. Φθεγγόμενου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη
 κονίησιν ἐμίχθη.]

Tum caput orantis nequicquam, et mul-
 ta parantis

Dicere, deturbat terræ. — *Æn.* X, 554.

Vide ad *Il.* α', 457.

Ver. 330. — ἀλύσκασι.] Ita ex Codice
*Oxonien*si restituit *Barnesius*. In *Vulgatis*
 scriptum est ἀλύσκαζι. Quod ferri non
 potest.

Ver. 331. — μετὰ μνηστῆρσιν.] Suprà
Odys. α', 154. ubi idem versus occurrit, le-
 gitur παρὰ μνηστῆρσιν.

Ver. 333. — ὀρθοθύρην.] Vide suprà ad
 ver. 126.

Ibid. — μερμήριζεν.] *Al.* μερμήριζιν.

Ver. 334. — Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν
 “Ἐρμίου.] Βωμός δὲ Ἐρμίου Διὸς, ἔξω που περὶ
 τῆν αὐλὴν αἰθέρας εἶναι δοκεῖ, ὡς αἱ πολλοὶ φη-
 νονται, ἐν ᾧ ἴθυσεν Διὶ Ἰφίτην τοῦ Ἰφίου, ὃ ἴσσι
 τοῦ περὶ αὐλὴν τειχίον ὄντα αὐτὸν ἐν τῇ
 κατ' αἶαν ἱστοίᾳ. Διὶ ἰγνόντο θυοίαι, ἐν οἷ μὲν
 ἄλλα ἱφίσταντο, Ἡρόδοτος δὲ Ἰωνικὸς λίγαι ἱστί-
 σται. *Eustath.* “Jupiter inter alia multa
 “ Epitheta — etiam “Ἐρμίου appellatus
 “ est, quòd intrā septum domus ejusque
 “ coleretur, qui et Penetralis.” *Ritterhus.* de
 interpretatione quorundam locorum *Oppiani*,
 ad *Cyneg.* I, 36. Hinc apud *Euripidem*:

Καὶ τὸν φτυγευγὴν Πριάμω

——— τῷδ' ὃ ἴδον ἔμμεσιν

Αὐτὴ κατασφαγίνε' ἴφ' Ἐρμίου πυλῶ.

Troad. ver. 481.

Et apud *Senecam*:

Sparsum cruore regis *Hercæum* Jovem.
Agamemn. ver. 443.

Vide et infrà ad ver. 376.

Ibid. — ποτὶ βωμόν.] *Al.* ποτὶ βωμόν,
 et παρὰ βωμόν.

- Ἐρκείου ἵζοιτο τετυγμένον, ἐνθ' ἄρα πολλὰ 335
 Λαέρτης Ὀδυσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκαιον
 Ἡ γούνων λίσσοιτο προσαίξας Ὀδυσηῖα.
 Ὡδὲ δέ οἱ φρονέοντι δαάσσατο κέρδιον εἶναι,
 Γούνων ἄψασθαι Λαερτιάδῃω Ὀδυσηῖος.
 Ἦτοι ὁ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμαῖζε 340
 Μεισηγὺς κρητῆρος ἰδὲ θρόνου ἀργυροήλου.
 Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσηῖα προσαίξας λάβε γούνων,
 Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Γουνοῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδεο, καί μ' ἐλέησον·
 Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν αἰοδὸν 345
 Πέφνης, ὅσπερ θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν αἰεῖδω.
 Αὐτοδίδακτος δ' εἰμί· θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας
 Παντοίας ἐνέφυσεν· ἔοικα δέ τοι παραεῖδειν,

- Hercai sederet fabrefactam, ubi utique multa 335
 Laertes Ulyssesque boum femora comburebant;
 An ad-genua precaretur aggressus Ulysses.
 Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,
 Genua prehendere Laertiadae Ulyssis.
 Sanè ille citharam cavam deposuit humi 340
 Medio inter craterem et solium argenteis-clavis-distinctum :
 Ipse autem demùm Ulysses aggressus prehendit genua,
 Et ipsum precans verbis alatis allocutus est :
 " Supplex-oro te, Ulysses; tu verò me respice, et me miserere :
 " Ipsi tibi in-posterum dolor erit, si cantorem 345
 " Interfeceris, qui diis et hominibus cano.
 " Ex-me-ipso doctus sum; deus verò mihi in mente cantus
 " Omnigenos insevit; aptus autem sum ad tibi accinendum,

- Ver. 335. — ἵζοιτο.] *Al.* ἵζοιτο.
Ibid. — τετυγμένον.] Vide ad II. ζ', 488.
 Ver. 336. — ἔκαιον.] *Al.* ἔκαιον, et ἔκαιον.
 Ver. 338. Ὡδὲ δὲ οἱ φρονέοντι δαάσσατο κέρ-
 διον εἶναι.]
 Hæc alternant potior sententiâ visa est.
Æn. IV, 287.
 Ver. 342. 343. — λάβε γούνων, καί μιν
 λισσόμενος.]
 Et genua amplectens, effatur talia sup-
 plex. *Æn.* X, 523.
 Ver. 344. Γουνοῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδεο,
 καί μ' ἐλέησον.]
 Te precor, hanc animam serves —
Æn. X, 525.
 — sive hanc animam, et miserere precantis.
Ibid. 598.

- Ver. 347. Αὐτοδίδακτος δ' εἰμί.] Τονίστην
 αὐτομάτης τάχα πρὸς θεοῦ διδασκάλου. *Eus-
 tath.* Ἐκ φύσεως διδασκόμενος. *Schol.* Πάντες
 οἱ τὸν ἑαυτῶν Πιστῆται οἱ ἀγαθοί, οὐκ ἐκ τέχνης,
 ἀλλ' ἰδίᾳ ὅσπερ καὶ πασιχόμενοι, πάντα ταῦτα

τὰ καλὰ λίγους ποιήματα. *Plato* in *Iōne*,
 citante *Barnesio*.

Ibid. — θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας.] *A-*
pud Justin. Martyr. de *Monarchiâ Dei*, no-
 tante *Barnesio*, legitur θεὸς δέ μοι ἱεβαλε
 οἶμας. *Apud Maxim. Tyrium*, § 22. θεὸς δέ
 μοι ὥσπερ ἐμφν. *Videntur* nimirum illi
 memoriâ citasse.

Ver. 348. — ἔοικα δέ τοι παραεῖδειν
 " ὅσπερ θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν αἰεῖδω
 θεοῖσι διδασκῆς, καὶ οἱ νῦν λόγον εὖ γὰρ ἀνέστη
 ῥαδίως ἵνα μὴ σιμῶσιν τῶν ἐν ταῦτα ἐκείνῳ
 ἀκουσθῆσαι· τῷ Ὀδυσεῖ μιστὰ τὴν εἰς ἰδέαν
 ἔλυσεν· ἐν αἷς προλάμπει γοργῶς τὸ, " ἔοικα δέ
 " τοι παραεῖδειν, " ὅσπερ θεοῖσι " πάντῃ γὰρ κολα-
 κικῶς εἰρηται· καὶ χαίρει ἀν' Ὀδυσεῖος τῇ τοιαύτῃ
 ἰστοίᾳ. *Eustath.* " *Phemius* vates, — cūm
 " jam procorum stragem terribilem vidis-
 " set; et suam vitam ἐπὶ ζωῇ ἀμῆς versari
 " intelligeret; Ulyssi supplex ad genua
 " prœvolutus, verbis eum placare pro suâ
 " virili aggreditur. Inter alia autem quæ
 " sanè sunt egregia, et personæ convenien-
 " tia, hoc delinimento utitur; ἔοικα δέ τοι

"Ὅστε θεῶν τῷ μὴ με λιλαίεο δειροτομήσαι.
 Καί πεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἶποι, σὸς φίλος υἱός, 350
 "Ὡς ἐγὼ οὔτι ἐκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων,
 Πωλεύμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαίτας·
 Ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκη.
 "Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοις,
 Αἶψα δ' ἐὼν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγυὲς ἑόντα· 355
 "Ἴσχειο, μηδὲ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔτ' αἰ χαλκῶ·
 Καὶ κέρυκα Μίδοντα σαώσομεν, ὅσ' τε μὲν αἰεὶ
 Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο παιδὸς ἑόντος·
 Εἰ δὴ μὴ μιν ἐπεφνε Φιλοίτιος, ἥε συζώτης,
 Ἥε σοι ἀντεβόλησεν ὀρινομένην κατὰ δῶμα. 360
 "Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε Μίδαν, πεπνυμένα εἰδώς·
 Πεπτηῶς γὰρ ἔπειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
 "Ἔστο βοὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 Αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ᾤρτο, δοῶς δ' ἀπέδυνε βοείην.

" Tanquam deo : quare nē me cupias obtruncare.
 " Et Telemachus haec utique diceret, tuus dilectus filius, 350
 " Quod ego neutiquam lubens in tuam domum, neque indigens,
 " Veniebam procis cantaturus inter convivia ;
 " Sed multo plures et potentiores ducebant me vi."
 Sic dixit : eum autem audivit sacra vis Telemachi ;
 Statimque suum patrem alloquebatur propē existentem : 355
 " Contine-te, neque omnino hunc insontem vulnera aere :
 " Et praeconem Medonta servabimus, qui scilicet me semper
 " Domo in nostrā curabat, puer cūm-eram :
 " Si jam non ipsum interfecerit Philoetius, vel subulcus,
 " Val tibi is occurrerit ruenti per domum." 360
 Sic dixit : eum verō audivit Medon, prudentia doctus :
 Stratus enim jacebat sub solio ; circūm autem pellem
 Indutus erat bovis recens-excoriatam, vitans fatum atrum.
 Statim verō à solio surrexit, citōque exiit bubulam-pellem :

" παραμυθεῖν, "Ὅστε θεῶν." — Hoc autem
 " voluit Phemius dicere, (ut Eustathius ex-
 " ponit, et verba ipsa fidem faciunt,) se in
 " hoc suo discrimine Ulyssem spectare tan-
 " quam praesentem Deum." Meric. Casau-
 bon. de nuperā Homeri Editione Dissertat. I.
 Neuter videtur sensum loci attigisse. Vitam
 enim sibi ideò (ut opinor) conservandam
 monet hic Phemius, quod idoneus sit qui
 Ulyssi, tanquam deo, accinat.

Ver. 349. — διροτομήσαι.] Apud Eu-
 stathium in commentario, διροτομήσαι

Ver. 350. — εἶποι.] Apud Eustathium,
 εἶπε.

Ver. 351. "Ὡς ἐγὼ οὔτι ἐκὼν.] Κἀκεῖνο δὲ
 παρὰ πᾶσι νινόμεται, τὸ καλῶνται τὰ ἐκὼν-

τὰ ἡμετέστηματα, τὰ δὲ ἀκούσια συγγνώμης τυγ-
 χάνων τοῦτο πάλιν διένυσεν ὁ Πηλεΐδης, ἢ οἷς
 φησὶν ὁ ἀοιδὸς παρ' αὐτοῦ, " Καὶ πεν Τηλέμα-
 " χος τάδε γ' εἶποι, σὸς φίλος υἱός, "Ὡς ἐγὼ
 " οὔτι ἐκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων, Πωλεύ-
 " μην." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου
 ποιήσεως, § 21.

Ibid. — ἐς σὸν δόμον.] Al. ἐς ἑὸν δόμον.
 Ver. 352. — μετὰ δαίτας.] Apud Eu-
 stathium in commentario, μετὰ δαίτα.

Ver. 362. Πιπτηῶς.] Barnesius alii-
 que vertunt, " Expavescens." Sed minùs rec-
 te : ut liquet ex aliis locis ubi eadem vox
 occurrit. Vide suprā ξ, 354. 474. et infrā
 ver. 384. hujus libri.

Ver. 364. — ἀπὸ θρόνου.] Al. ὑπὸ θρόνου.

Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούνων, 365
Καί μιν λισσόμενος ἔπεια πτερόεντα προσήυδα·

ᾧ φίλ', ἐγὼ μὲν ὄδ' εἰμί· σὺ δ' ἴσχειο· εἰπὲ δὲ πατρὶ,
Μή με περισθενέων δηλήσεται ὀξεί' χαλκῶ,
'Ανδρῶν μνηστήρων κεχολωμένους· οἳ οἳ ἔπιζον
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νῆπιοι οὐδὲν ἔτιον. 370

Τὸν δ' ἐπιμειδίσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Θάρσει, ἐπειδὴ σ' οὔτος ἐρύσσατο καὶ ἐσάωσεν,
ᾧ φρα γνῶς κατὰ θυμὸν, ἀτὰρ εἶπησθα καὶ ἄλλα,
'Ὡς κατοεργίης εὐεργεσίῃ μὲγ' ἀμείνων.
'Αλλ' ἐξελθόντες μεγάρων, ἔξεσθε Δύραζε 375

Ἐκ φόνου εἰς αὐλήν, σύ τε καὶ πολύφημος αἰοιδός,
ᾧ φρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι, ὅττεό με χρῆ.
ᾧ φάτο· τὰ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κίοντες.
'Εξίσθην δ' ἄρα τῷγε Διὸς μεγάλου ποτὶ βαμὼν,
Πάντοσε παπταίνοντε, φόνον ποτιδεγμένα αἰεῖ. 380
Πάπτηνεν δ' Ὀδυσσεὺς καθ' ἑὸν δόμον, εἴ τις ἔτ' ἀνδρῶν

Telemachum autem deinde aggressus prehendit genua, 365
Et ipsum precans verbis alatis allocutus est :

“ O chare, ego quidem hic sum : tu verò contine-te, et dic patri ;
Nè me ferociens laedat acuto aere,
“ Virorum procorum causâ iratus ; qui ei attondebant
“ Possessiones in aedibus ; te autem stulti nihil honorabant.” 370

Hunc verò subridens allocutus est solers Ulysses :
“ Bono-esto-animo, quandoquidem te hic liberavit et servavit ;
“ Ut noscas in animo, quin dicas etiam aliî,
“ Quòd maleficio beneficium est longè melius.

“ Sed egressi ex aedibus, sedete foris 375
“ Ex caede in aulam, tuque et valdè-celebris cantor,
“ Dum ego per domum operatus fuero, quodcunque me oportet.”

Sic dixit : hi autem exiverunt domo profecti.
Sedebantque proinde ipsi Jovis magni ad aram,

Undique circumspicientes, caedem expectantes semper. 380
Circumspectavit verò Ulysses per suam domum, si quis adhuc virorum

Ver. 370. ——— ἐνὶ μεγάροις.] *Al.* ἐνὶ μεγάροισιν.

Ibid. — οὐδὲν ἔτιον.] *Al.* οὐδὲν ἔτισαν.

Ver. 374. ᾧς κατοεργίης εὐεργεσίῃ μὲγ' ἀμείνων.]

Τῆς εὐεργεσίας οὐδὲν ἀριστερόν.

Theogn. *Gnom. Eleg.* ver. 548.

Εἰ μὴ γὰρ κτενται καὶ ταῦτο, τοὺς ἀνθρώπους τότε μάλιστα μιμνήσθαι τοὺς Διὸς, ἔταν εὐεργετήσιν. *Strabo, Geograph. lib. X. pag. 717. al.* 467.

Ver. 375. ——— μεγάρων, ἔξεσθε Δύραζε.] *Athenæus, lib. V. cap. 3. citat, μεγάρων ἐν παπταίνοντων.*

Ver. 376. Ἐκ φόνου εἰς αὐλήν.] Ὁμηρος διὰ τὴν αὐλήν αἰεῖ πάντας ἐπὶ τῶν ὑπαίθρων τόπων, ἵνα ἦν ὁ τῶ Ἐρμίου Ζηνὸς βομός. Ὁ μὲν τοι γὰρ Πηλεὺς παταλαμβάνεται, *Iliad. λ', 773.* “ Αὐλῆς ἐν χόρτῳ.” — Καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς προστάττει τοῖς περὶ τὸν Φῆμον, “ Ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων ἐν παπταίνοντων, Ἐκ φόνου εἰς αὐλήν.” *Athenæus, lib. V. cap. 3.*

Ibid. — πολύφημος αἰοιδός.] Πολύφημος διὰ αἰοιδὸς ὁ Φῆμος, ἢ ὡς σοφὸς καὶ πολυῖστος, καὶ αὐτὸς πολλὰς φῆμας αἰδοῖς· ἢ ὡς πολλοὺς φημίζων· ἢ ὡς ὑπὸ πολλῶν αὐτοῦ πάσχω. *Eusiatth.* Vide *suprà β', 150.* ubi eadem vox occurrit.

Ver. 379. ——— ποτὶ.] *Al.* ποτὶ, et παπταίνοντων.

Ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 Τοὺς δὲ ἴδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κοίησι
 Πεκτεῶντας πολλούς· ὥστ' ἰχθύας, οὐσθ' ἀλιῆς
 Κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολλῆς ἔκτοσθε θαλάσσης 385
 Δικτύῳ ἐξέρυσαν πολυαῶ· οἱ δέ τε πάντες
 Κύμαθ' ἀλὸς ποθέοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται,
 Τῶν μὲν τ' ἥλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν·
 "Ὡς τότε ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
 Δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 390
 Τηλέμαχ', εἶδ' ἄγε μοι κάλεισον τροφὸν Εὐρύκλειαν,

Vivus surriperet-se, vitans fatum atrum.

Illos autem vidit prorsus omnes in sanguine et pulveribus

Collapsos multos; sicut pisces, quos scilicet piscatores

Cavum in litus, canum extra mare,

385

Reti extraxerunt multiformi: hi etenim omnes

Undas maris desiderantes in arenis fusi sunt;

Et horum quidem sol lucens abstulit animam:

Sic tunc utique proci alii super alios fusi erant.

Tum demum Telemachum allocutus est solers Ulysses:

390

"Telemache, eia age, mihi advoca nutricem Eurycleam;

Ver. 383. — ἐν αἵματι καὶ κοίησι Πεκτεῶντας.] Vide ad II. ε', 593. et ν', 508. 'Εκ δὲ τοῦ "ἐν αἵματι καὶ κοίησι" σημαίνονται οἱ Παλαῖοι, ὅς οὐ κατισσέρωντο λίθοις τὸ τοῦ ἀνδρῶνος ἰθαφί, ἵσθι κοίαν ἵχθ. Eustath.

Ver. 384. Πεκτεῶντας πολλούς.] In Vulgatis scriptum est Πεκτεῶντας. Quod vix ullā licentiā excusari potest. Barnesius edidit Πεκτεῖντας, atque ita quidem in Vulgatis legitur Iliad. φ', 503. Πεκτεῖντες ἄλλοις ἄλλα —. Ex analogiā tamen verisimilior videtur altera viri eruditi conjectura: nempe legendum Πεκτεῶντας, ut pronuntietur videlicet Πεκτεῶντας. Quā enim analogiā ex τεινῆσι fit τεινῶντες, ex μιμῶντες, μιμῶντες, ἔ.ε. eādē planē ex Πεκτεῖντας fit Πεκτεῶντας. At τεινῆσι, μιμῶντες, et similia, nusquam apud Homerum reperiuntur. Vide ad II. ε', 265. et ν'. 46. Porro cūm et MS. unus à Tho Bentleio collatus Πεκτεῖντας hīc legit, Textui hanc lectionem inserui.

Ibid. — πολλούς· ὥστ' ἰχθύας.] "For-
"tasse," inquit Henricus Stephanius, "meli-
"us legeretur Πεκτεῶντας, πολλούς ὥστ' ἰχθύ-
"ας, ἔ.ε." Ut vox nimirum, πολλούς, ad ἰχθύας, non ad Πεκτεῶντας, referatur. Sed praeestat, ut opinor, vulgata Lectio.

Ibid. — ὥστ' ἰχθύας, ἔ.ε.] "Ὅρα δὲ ἔ.ε. μεταλλῶν τεράγματα εἰ καὶ μὴ πολὺ ὑπερὶ τὸ Πεκτεῖν, ἰσχυρῶς παραβολαῖς πρὸς ὀλίγον μὲν χρυσάμινος τῇ ἀπὸ βοῶν, (ver. 299.) ἴσθι καὶ αἰγυπῶν, (ver. 302.) ἰσχυρῶς δὲ τῇ ἀπὸ ἰχθύων περὶ δὲ λίθου τὸν Ὀδυσσεὺς παραβολαῖς, (infra ver. 402.) ἰσθι δὲ ἰφίθῃ καὶ ἀπὸ

ἰχθῶν καὶ περὶ τὸν παραβολῇ ἐν τῇ τῶν ἀμφι-
πόλων θανάτῳ, (ver. 468.) Καὶ οὐ μὲν οὕτως· ἄλλως μὲντοι τὸ τῆς Ὀδυσσεύς βέλους σπανίζου παραβολῶν, ὅν ἡ ἑλὶς εἰς πολλὸς μεμύστωται, διὰ τὸ τῶν ἰσθι τεράτων πολυμύθῃσι, ἰσχυρῶς διομῶν ἄλλης τε καὶ τῆς ἐν παραβολῶν. Eustath. Vide supra ad ε', 1.

Ver. 386. Δικτύῳ ἐξέρυσαν.] Σημαίνοντας δὲ οἱ Παλαῖοι παρὰ ἑνὶ αὐτῶν μνησθέντι τὸν Παιητὴν ἰχθύων θῆρας τῆς διὰ δικτύων τὸ γὰρ ἐν Ἰλιάδι [ε', 487.] "Μήπως ὡς ἐψῆσι λίνου ἄ-
"λόντι πανόγρον," ἄλλος φασὶν, ἴσθι ἰχθύων, ἴσθι σιζῶν ζῶων, ἴσθι καὶ περὶ τὸν ἄγρον δηλοῖ τὴν δὲ γὰρ δι' ἰσχυρῶς καὶ ἀγνίστου θῆρας παλλά-
κας ἴσθιν. Eustath.

Ibid. — πολυαῶ.] Πολλὰς τρύπας ἵ-
χοντι. Schol.

Ver. 387. 389. — κέχυνται, — κέχυν-
ται.] De Tempore Praesentis alterum, alterum de Praeterito. Quorum utrumque quidem à Latino "fusi sunt" recte exprimi potest; at Graecè, si voces hinc illinc transponas, nequaquam constabit Temporum ratio. Vide ad II. ε', 37.

Ver. 388. Τῶν μὲν τ' ἥλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν.] "Ulysses verò," inquit Spondanus, "Soli [comparat] qui illos Procos intere-
"mit, ut Sol illos pieces." Minus rectè. Parum enim apta ista comparatio. Poëta autem hāc similitudine Procos interfectos, aliosque super alios hami fusos, solummodo describit; Ulysses, infra ver. 402. Leonis similitudine depingit.

"Οφρα ἔπος εἵποιμι, τό μοι καταθύμιόν ἐστιν.

"Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπετίθετο πατρί·

Κινήσας δὲ Δύρην, προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·

Δεῦρο δὴ ὄρσο, γρη῏ παλαιγενές, ἥτε γυναικῶν 395

Δρωῶν σκοπός ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων·

"Ερχεο· κικλήσκει σε πατὴρ ἐμός, ὄφρα τι εἶπῃ.

"Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἐπλετο μυθος.

"Ὡϊξεν δὲ Δύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων·

Βῆ δ' ἵμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἠγεμόνευεν. 400

Εὔρην ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν,

Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον· ὥστε λέοντα,

"Ὅς ῥά τε βεβρωκὸς βοὸς ἐρχεται ἀγρᾶυλοιο·

Πᾶν δ' ἄρα οἱ στῆθός τε, παρῆϊά τ' ἀμφοτέρωθεν

Αἱματόεντα πέλει· δεινὸς δ' εἰς ὧπα ἰδέσθαι. 405

"Ὡς Ὀδυσσεὺς πεπάλαντο πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν.

Ἢ δ' ὥς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἰσίδεν αἷμα,

"Ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἰσίδεν ἔργον·

" Ut verbum dicam, quod mihi in-animo est."

Sic dixit : Telemachus verò dilecto obedivit patri ;

Μοτάque janua allocutus est nutricem Eurycleam :

" Huc jam move-te, anus antiqua, quae utique mulierum 395

" Familiarum inspectrix es in aedibus nostris :

" Veni ; vocat te pater meus ; ut aliquid dicat."

Sic utique locutus est : ei autem pennarum-expers fuit verbum.

Aperuit verò fores aedium habitantibus-commodarum :

Perrexitque ire : at Telemachus antè praeibat. 400

Invenit deindè Ulyssem inter caesa cadavera,

Sanguine et pulvere inquinatum ; tanquam leonem,

Qui scilicèt pastus de-bove venit agresti ;

Totum autem ei pectusque, genaeque utrinque

Cruentae sunt ; terribilis verò in vultum aspectu : 405

Sic Ulysses inquinatus erat pedes et manus supernè.

Illa autem ubi cadaveraque et immensum insepexit sanguinem,

Impetum cepit jubilandi, quoniam magnum vidit opus :

Ver. 394. Κινήσας δὲ Δύρην.] Κίνησας, κρούσας. Schol. "Ὅτι κινήσας Δύραν φησὶ τὸ διασαλιύσας, ἰπὶ κλήσει τινὸς τῶν ἱδόν. Eustath.

Ver. 398. — τῇ δ' ἄπτερος ἐπλετο μυθος.] Vide suprà ad ε', 57.

Ver. 401. — μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν.] Occurrit idem versus infrà ψ', 45. et utrobique in Vulgatis scriptum est μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν quod, ut rectè observat Barnesius, ferri non potest, nisi duplici s scribas νεκύεσσιν. Cùm verò vox νεκύεσσιν, aut νεκύεσσιν, nusquam apud Homerum nisi hisce duobus in locis, reperiat; νεκύεσσιν autem sæpius occurrat; edidit Vir ipse eruditus ex conjecturà, μετὰ κταμένοις νεκύεσσιν.

Ver. 404. — παρῆϊά τ' ἀμφοτέρωθεν Αἱματόεντα πίλει.]

—— lavit improba teter

Ora cruor ———. Æn. X, 727.

Ver. 408. 411. "Ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, — μηδ' ὀλολύξει.] De vocis, ὀλολύξαι, significatione, ita Eustathius : Νοστήιον οὖν, ὅτι τῆς γράφας ἐν τῷ χεῖρει ὀλολύξαι προεβίβηκε, ἄγουσιν τρανστήρα φωνὴν ὑψίστου, καὶ θεοὺς ἐκβοήσασθαι διὰ τὴν χαρὰν, καλῶντι Ὀδυσσεύς, παραπίστας ἐν θυμῷ χεῖρει αὐτὴν, εὐπαύσαν δηλαδὴ τὸ μῖνον ἐπὶ θεῶν τάσσων τὸ ὀλολύξαι νωτίζων ἐστὶ. Et Hesychius ad vocem Ὀλολυγὴ Φωνὴ (inquit) γυναικῶν, ἢ ποιεῖται ἐν τοῖς ἱεροῖς ὑψόμιναι. Ita suprà ε', 767.

'Αλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν, ἱεμένην περ.

Καί μιν φανήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

410

Ἐν θυμῷ, γρηῦν, χαῖρε, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀλόλυζε·

Οὐχ ὅσῃ, καταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι.

Τουσδὲ δὲ μοῖρ' ἰδάμασσε θεῶν, καὶ σχέτλια ἔργα·

Οὔτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,

Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἰσθλὸν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·

415

Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικία πότμον ἐπίσπον.

'Αλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροις κατὰλεξον,

Αἷ τέ μ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλητῆϊς εἰσι.

Sed Ulysses cohibuit et retinuit, cupientem licet ;

Et ipsam compellans verbis alatis allocutus est :

410

" In animo, anus, gaude, et te-contine, neque júbila :

" Non est fas, interfectos super viros gloriari.

" Hosce verò fatum domuit deorum, et iniqua opera :

" Neminem enim honorabant terrestrium hominum,

" Non malum, neque quidem bonum, quicumque ad ipsos perveniret ;

415

" Quare et ob iniquitates saevum fatum consecuti sunt.

" Sed age, mihi tu mulieres in aedibus recense,

" Et quae me parùm-honorent, et quae culpae-expertes sint."

"Ὡς ἰσῶν ὀλόλυξε· διὰ δὲ οἱ ἔκλινον ἄρῃς.

Et *Iliad.* ζ', 301.

Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χιῖρας ἀνίσχον.

Et apud *Aeschylum* :

'Αιολόλυξα μὲν πάλα χαρῆς ὕπα.

Agamemn. ver. 596.

Et *ibid.* ver. 603.

καὶ γυναῖκαί μιν

'Ὀλολυγμὸν ἄλλος ἄλλους κατὰ πτόλιν

"Ελασπον, ὑψημύοντις ἰν θῖαν ἰδρῆς.

Vide et *Theocrit.* *Idyll.* XVII, 64. item *Meric. Casaub. de nuperâ Homeri Edit. Dissertat.* I. et *Duportum, Gnomolog. Homeric.* ad hunc locum ; ubi de hac voce plura.

Ver. 411. Ἐν θυμῷ, γρηῦν, χαίρει, καὶ ἴσχεο.]

Sic apud *Propertium* :

In tacito cohibe gaudia clausa sinu.

Lib. II. *Eleg.* xxv. 30.

Ver. 412. Οὐχ ὅσῃ, καταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι.]

Κακὸν κίερεται, μὴ φθερίζεσθαι νεκρῶς.

Euripid. Phœniss. ver. 1657.

Οὐ γὰρ ἰσθλὰ κατθανοῦσι νεκροῖσιν ἐπ' ἀνδράσιν.

Archil. ap. *Clem. Alexand. Strom.* VI.

ubi et hic *Homeri* locus adducitur.

Θνητὸς σιφυκὸς μὴ γίλα τιθνηκός.

Grotius, in Excerpt. ex incertis Auctoribus.

Ibid. Οὐχ ὅσῃ, καταμένοισιν.] Ita in *Hymno in Apollinem, Homero* vulgò ascript. ver. 237.

"Ὡς γὰρ τὰ πρῶτισ' ὅσῃ γίνῃ" —

Ἐν δὲ τῷ, "Οὐχ' ὅσῃ," λέγεται τὸ διπλ., ἢ τὸ εὐχῇ, ληφθὲν ἀπὸ κοινοῦ ἵνα λίγη, ὅτι οὐχ ὅσῃ

εὐχῇ, τὸ οὕτως εὐχέσθαι. *Eustath.* "Ὅσῃ" "dicitur Poetae, prout et aliis nonnullis, "quod ἴσων *Sophocli* in illis ; Οὐ Σίμης, εὐδ' "ἴσων" et *Phocylidæ*, (*Ποίημα νοστινικῆς*, "ver. 125.)

"Οὐχ' ἴσων κρύπτειν τὸν ἀτάσθαλον ἄνδρα "ἔτιον."

Gataker. de Novi Instrumenti Stylo, cap. 33.

Ipse autem deinde eorum sententiam præfert, qui ὅσῃ hic Substantivum potius esse censeant. Cæterum *Plinius, Epist. lib. IX*, 1. citat, Οὐχ ἴσων φθίμνισιν. *Hesychius* autem, notante *Barnesio*, legit, Οὐχ ὅσῃ φθίμνισιν. Vide et supra ad σ', 423.

Ver. 413. Τουσδὲ δὲ μοῖρ' ἰδάμασσε θεῶν.]

Τοὺς δὲ ἀναγκασθέντας ἰστανὶν αὐτοὺς, ἰλαφροῦσιν παρίχμι καὶ τὸ μὴ πάντα προσποιεῖν ἑαυτοῖς, ἀλλ' ὥσπερ φορτικῶς τῆς δόξης, τὸ μὲν εἰς τύχην, τὸ δὲ εἰς τὸν θῖον ἀποτίθεσθαι. *Plutarch. de Sui Laude.* Cæterum *Eustathius* in commentario citat, Τοὺς δὲ διπλῇ ἰδάμασσε.

Ver. 417. 'Αλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας.]

"Οτι εἰ καὶ ἰν τοῖς πρὸ τούτων (supra σ', 500.) Ὀδυσσεὺς μὴ ἰδίλιν ἰσταν ἰν τῆς τροφῇ μαθὼν τίνος τὸν γυναῖκῶν φαῦλαι, καὶ τίνος οὐ τοιαῦται, αὐτὸς ἰσῶν φεράσθαι· ἀλλ' ἑαυτὸν μὲν ἴφθ, ὥς μὴ πολλὰς ἰδίλιν ἰδίνας χάριτας ἀκαίρως τῇ μαίᾳ· νῦν μὲντοι ἑωυτῷ χάριν ἰστορίας ἀναγκάσας, καὶ προκαλεῖται αὐτὴν καταλέγει γυναῖκας τὰς ἰν μεγάροισιν. *Eustath.*

Ver. 418. — νηλητῆϊς.] Ita *Barnesius* : Quocum facit et *MS.* à *Tho. Benleio* collatus. *Vulgg.* νηλητῆς. *Al.* νηλῆτις. Vide supra ad σ', 317.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω· 420
 Πεντήκοντά τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
 Δμῳαί, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
 Εἰρία τε ζαίνειν, καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι·
 Τῶν δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέβησαν,
 Οὗτ' ἐμὲ τίουσσαι, οὗτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν. 425
 Τηλέμαχος δὲ νῶον μὲν ἀέξετο, οὐδὲ ἑ μήτηρ
 Σημαίνειν εἶσκεν ἐπὶ δμῳῇσι γυναιξίν.
 Ἄλλ' αἶψ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
 Εἶπα σῇ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσε.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 430
 Μῆπω τήνδ' ἐπέγειρε· σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναιξίν,
 Ἐλθέμεν, αἵπερ πρόσθεν αἰεκέα μηχανόωντο.
 Ὡς αἶψ' ἔφη· γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 Ἀγγελεύουσα γυναιξί, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.

Ilum autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea :

“ Enimverò ego tibi, fili, veritatem declarabo ;

420

“ Quinquaginta tibi sunt in aedibus mulieres

“ Famulae ; quas quidem opera docuimus operari,

“ Lanisque carpere, et servitutem sustinere ;

“ Harum duodecim omnes ad impudentiam processerunt,

“ Neque me honorantes, neque ipsam Penelopen.

425

“ Telemachus verò recens quidem adolescebat, neque ipsum mater

“ Imperare sinebat famulis mulieribus.

“ Sed age, ego, consensu coenaculo splendido,

“ Dicam tuae uxori ; cui aliquis deus somnum immisit.”

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

430

“ Nondum eam excita ; tu verò huc dic mulieribus,

“ Ut veniant ; quae scilicet antea indigna machinabantur.”

Sic utique dixit : anus autem per domum exivit

Nunciatura mulieribus, et hortatura ad-veniendum.

Ver. 420. — ἀληθείην.] Vide suprà ad 4, 297.

Ver. 423. — δουλοσύνην ἀνέχεσθαι.] In exemplaribus nonnullis legitur, notante Eustathio, δουλοσύνην ἀνέχεσθαι.

Ver. 424. — δώδεκα πᾶσαι.] Vide suprà ad 4, 244. item ad II. ε', 373. 470.

Ibid. — ἀναιδείης ἐπέβησαν.] Ἐπὶ πολλῶν ἀναιδείας ἐπέβησαν. Schol. Ita infrà ψ, 13.

Καὶ τι χαλκροφύοντα σφοδρόντης ἐπέβησαν.

Et ver. 52.

ἔφεα σφῶϊν ὑφροσύνης ἐπέβησαν
 Ἀμφότεροι φίλον ἦτορ.

Et Iliad. β', 234.

κακῶν ἐπιβασαμένην ὥς Ἀχαιῶν.

Tom. II.

Ver. 426. Τηλέμαχος δὲ νῶον μὲν ἀέξετο.] Ἀπολογία δὲ τοῦτο ὑπὲρ τοῦ πατρὸς, ἵνα μὴ μίμνηται αὐτὸν ἡ πατήρ, ὡς μὴ καλῶντα τὰς δμῳὰς τοιαῦτα ποιεῖν. Eustath. Verùm, ut opinor, non hoc voluit Euryclea ; (neque enim quicquam opus :) sed servarum nequitiam simpliciter huic causae tribuit, quòd scilicet domino caruerint.

Ver. 427. Σημαίνειν.] Ἀλ. Σημαίνειν.

Ver. 429. — ὕπνον ἐπῶρσε.] Ἀλ. ὕπνον ἔχου.

Ver. 431. Μῆπω τήνδ' ἐπέγειρε.] Ἐκάλουσαι γὰρ αὖ καλεσθῆναι τὰς δούλῃς. Schol. Οἶπῳ γὰρ ἰδίῳ τὴν Πηνελόπην ἐξεγερθῆναι, πρὶν καὶ τὸ δῶμα τίλειον διακοσμηθῆναι, καὶ τὰς κακὰς δὲ γυναῖκας ἰαλιταῖν. Eustath.

Ver. 434. et 496. — ὀτρυνέουσα.] Vide ad II. κ', 55.

Αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συζῶτην 435
 Εἰς ἡ καλεσσάμενος, ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
 "Ἀρχετε νῦν ἵκνυας φορέειν, καὶ ἄνωγθε γυναῖκας·
 Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλείας, ἠδὲ τραπέζας,
 "Υδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
 Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσῃσθε, 440
 Δμῶας ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάροιο,
 Μεισσηγὺς τε Δόλου καὶ Ἀμύμονος ἔρκρος αὐλῆς
 Θεϊνέμεναι ξίφεσιν ταυνῆεσιν, εἰσόκε πασίην
 Ψυχὰς ἐξαφέλοισθε, καὶ ἐκλειάθωντ' Ἀφροδίτης,
 Τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσγοντό τε λάβρη. 445
 "Ὡς ἔφαθ'· αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλῆες ἦλθον ἄπασαι,
 Αἶν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.

At ille Telemachum et bubulcum et subulcum 435

Ad se vocatos, verbis alatis allocutus est :

" Incipite nunc cadavera portare, et jubete mulieres ;

" At postea solia perpulchra, et mensas,

" Aquâ et spongiis multiforis purgate.

" At postquam jam totam domum ordinaveritis,

440

" Famulas eductas è benè-fundatâ domo,

" Medio inter tholumque et egregium septum aulae,

" Ferite ensibus longis, donec omnium

" Animas abstuleritis, et oblitae fuerint Veneris,

" Quam scilicet cum procis habebant, miscebanturque elâm." 445

Sic dixit : mulieres autem confertae venerunt omnes,
 Graviter lamentantes, uberes lachrymas defundentes.

Ver. 440. — πάντα δῶμον κατακοσμήσῃσθε. *fr.*] Dubitat Barnesius annon potius scribendum, " πάντα, δῶμον κατὰ, κοσμήσῃσθε." " Ut sit ; non, omnem domum ; sed, omnia " per domum." Sed præstat, ut opinor, vulgata lectio. Quin et (uti fatetur vir ipse eruditus) occurrit similis phrasin infra ver. 457. ubi nullus istiusmodi conjecturæ locus :

— πᾶν μέγρον διακοσμήσαντο.

Ver. 442. — Σῶλον.] Κυκλοποιεῖν εὐκτα-
 τος, ἀπὶ τοῦ περιεῖν ἢ εἰς τὰ κατ' ἐκαστην ἐμ-
 ραν εἰς χρῆσιν τίπτοντα ἀπαιτῶντο, εἰν κρη-
 σῆρας καὶ ἐκπῶματα καὶ τὰ ὅμοια. Schol.

Ver. 443. — πασίην.] Ita edidit Barnesius ; quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Atque ita semper alibi apud Homerum scribitur hæc vox. Vulgati hoc in loco habent πασῶν. Quo modo scilicet et πασίην pronuntiandum.

Ver. 444. — ἐξαφίλωσθε.] *Al.* ἐξαφί-
 λησθε.

Ver. 445. — μίσγοντό τε λάβρη.] " Ho-
 merum," inquit Henricus Stephanus, " hic
 scripsisse μίσγοντό τε λάβρη, in animum

" inducere nequeo, ut videlicet dixerit μί-
 σθησθαι Ἀφροδίτην, aut ἀνακαλοῦσθαι planè
 " oratione usus sit ; sed potius μίσγοντό ὅτι
 " λάβρη scriptum reliquisse ; quæ lectio il-
 " lorum incommodorum est experts." Quem
 reprehendens Berglerus, " Non animadver-
 " tit," inquit, " subaudiendum esse ibi αὐταῖς,
 " aut αὐταῖς, aut ἀλλήλαις. — Elliptica
 " similis illi, quam Stephanus in dubium vo-
 " cat, in hoc :

" Τὴν δ' αὖτε προσέειπε ἄνθρωπος, ὃς ἐμίσγειτο
 " λάβρη. *Odys.* ὁ, 429."

Præfat. ad *Iliados Editionem Watselianam*,
 pag. 8. Nempè Stephanum non rectè intel-
 lexit vir eruditus. Orationem enim ἀνακα-
 λουσθαι appellat is, non quia vox αὐταῖς, sive
 ἀλλήλαις, subintelligenda sit, (id quod æ-
 què necessarium est, si cum ipso legas μί-
 σγοντό ὅτι) sed quia particula τε vocem μί-
 σγοντο cum præcedente ἔχον non ita copu-
 let, ut utraque ad eandem voculam ἢ re-
 feratur. Cujusmodi tamen constructio (ut
 opinor) alibi non inusitata. Vide *Iliad.* γ',
 235. ὁ, 33. *Odys.* β', 202. ε', 324.

Πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνεῖωτας,
 Κὰδ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθισαν εὐερέκους αὐλῆς,
 Ἀλλήλησιν ἐρείδουσαι· σήμαινε δ' Ὀδυσσεὺς 450
 Αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλείας, ἥδ' ἐτραπέζας,
 Ὑδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάθαιρον.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἥδ' ἐσθλὸς
 Λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο 455
 Ἔϋον· ταὶ δ' ἐφόρεον δμῳαί, τίθισαν δὲ θύραζε.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
 Δμῳὰς ἐξαγαγόντες ἑσταθίους μεγάροιο,
 Μισσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκους αὐλῆς,
 Εἴλεον ἐν στείνει, ὅθεν αὖπως ἦεν ἀλύξαι. 460
 Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
 Μὴ μὲν δὴ καθαρεῶν θανάτων ἀπο θυμὸν ἐλοιμήν
 Τάων, αἱ δὲ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνειδέα χεῦαν,
 Μητέρει θ' ἡμετέρῃ, παρὰ τε μνηστῆρσιν ἱαυον.

Primum quidem cadavera portabant mortua ;
 Sub porticu verò deposuerunt bene-septae aulae,
 Sibi-invicem innitentes : imperabat autem Ulysses 450
 Ipse adurgens : illae verò exportabant etiam ex-necessitate.
 Cæterum deinde solia perpulchra, et mensas,
 Aquâ et spongiis multiforis purgabant.
 At Telemachus et bubulcus et subulcus
 Scopis pavementum affabrè structae domûs
 Verrebant ; exportabant verò famulae, posueruntque foris. 455
 At postquam totam domum ordinârant,
 Famulas eductas è bene-fundatâ domo,
 Medio inter tholumque et egregium septum aulae,
 Cogebant in angusto, undè nullo-modo erat effugere. 460
 Ad hos autem Telemachus prudens incipiebat loqui :
 “ Non quidem jam purâ morte animum auferrem
 “ Harum, quae dudum meo capiti opprobria offuderunt,
 “ Matrique meae ; cumque procis concumbebant.”

Ver. 448. — νέκυας — κατατεθνεῖω-
 τας.] Vide ad Il. 4, 409. et 1, 46.

Ver. 450. Ἀλλήλησιν ἐρείδουσαι.] Τὸ δὲ ἐρεῖ-
 διν, ἢ τῇ “ Ἀλλήλησιν ἐρείδουσαι,” ἀντίσταν
 δηλαῶ, τῇ καὶ ἀντίκειναι —. Ἰστέον δὲ ὅτι δύ-
 νασται ἵσται καὶ, ὡς Ἀλλήλοισιν ἐρείδουσαι ἵνα
 δηλοῖ ἐπὶ τῇ τῶν νεκρῶν ἡ λέξις. Eustath. Ve-
 rior, ut opinor, prior accipiendi ratio ; me-
 liúsque cum vocis ἐρεῖδω significatione con-
 gruit.

Ver. 451. — ἰωισπέρχων.] Eustathius in
 commentario citat, ἰωισπέρχων.

Ver. 455. Λίστροισιν.] Τοῖς ἐσταθίαις, ἀπὸ τοῦ
 λισταίν. Schol.

Ver. 456. — ταὶ δ' ἐφόρειον δμῳαί.] Τὰ

ἐξόμενα δηλαδὴ. Eustath. Cæterum pronun-
 tiabatur ἐφόρειον, vel ἐφόρειον uti et notavit
 Barnesius. Eustathius autem in commen-
 tario citat, ταὶ δ' ἐφόρειον δμῳαί.

Ver. 458. Δμῳὰς ἐξαγαγόντες.] Al. Δμῳὰς
 δ' ἐξαγαγόντες.

Ver. 462. Μὴ μὲν δὴ καθαρεῶν θανάτων.] Al.
 Μὴ μὲν ἐν καθαρεῶν θανάτων. Καθαρεῖς μὲν ὁ διὰ
 εἴφους ἰδοῦν θάνατος, μισρὲς δὲ ὁ ἀγχονίματος.
 Eustath. Ita Euripides :

Ἀσχήμονες μὲν ἀγχοναὶ μεταρσίοι,
 Κῆρ τοῖσι δούλοισι δυσπραγίαις νομίζεσθαι
 Σφαγὰς δ' ἔχουσιν ἐν γένει τι καὶ καλόν.

Helena, vcr. 306

"Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ πῆσμα νεὸς κυανοπρώροιο 465
 Κίονος ἐξάψας μεγάλης, περιέβαλλε δόλοιο,
 Ὑψόσ' ἐπεντανύσας, μήτις ποσὶν οὔδας ἵκηται.
 Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἥ κίχλαι τανυσίπτεροι, ἥε πέλειαι,
 Ἔρκει ἐνιπλήξωσι, τό θ' ἑστήκει ἐνὶ δάμνῳ,
 Αὐλιν ἐσιέμεναι, στυγερὸς δ' ὑπιδέξατο κόϊτος· 470
 "Ὡς αἶγ' ἐξείης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
 Δειρῆσιν βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἴκτιστα θάνοιεν.
 Ἦσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δὴν.
 Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν· 475
 Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥινὰς τε καὶ οὐατα νηλεῖ χαλκῷ
 Τάμνον· μῆδεά τ' ἐξέρυσαν, κυσὶν ὦμα δάσσασθαι·
 Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον, κεκοτηότι θυμῷ.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε,

Sic utique dixit; et funem navis prorá-coeruleae 465
 Ex-columnâ nexum magnâ, circumjecit tholo,
 Altè extensum, nequa pedibus solum attingeret.
 Sicut autem quando vel turdae patulae-alis, vel columbae,
 Reti se-impingunt, quod scilicet stabat in fruticeto,
 Septum intrantes; triste autem eas suscepit cubile; 470
 Sic hae ordine capita habebant, circum autem omnibus
 Colla laquei erant, ut miserrimè morerentur.
 Palpitabant verò pedibus paululùm, nequaquam valde diu.
 Educebant porrò Melanthium per vestibulumque et aulam:
 Ejus autem naresque et aures saevo aere 475
 Abscindebant; genitaliaque evulserunt, canibus cruda distribuenda;
 Manusque et pedes amputabant, irato animo.
 Hî quidem deinde ubi-se-abluerant manusque pedesque,

Ver. 465. — πῆσμα νεὸς κυανοπρώροιο
 Κίονος ἐξάψας.]

Et nodum informis lethi trabe nectit ab
 altâ. Æn. XII, 603.

Ibid. — νεὸς.] *Al.* νεός.

Ver. 466. Κίονος ἐξάψας.] *Al.* Κίονος ἐξ
 ἄψας.

Ver. 467. — ἵκηται.] Apud Eustathium
 in commentario, ἵκηται.

Ver. 469. "Ἐκτι ἰνιλάξωσι." Nûn τῇ δι-
 κτύῳ. Schol. Μηχανήματι ἀγγευστικῷ ἐγκρού-
 σωσι. Eustath.

Ibid. — ἰνιπλήξωσι.] Barnesius, versio-
 nem Editionis Didymi secutus, reddit, "se-
 "se conguassant." Minds rectè. Vide *Ætad.*
 μ', 72, i, 344.

Ibid. — τό θ' ἑστήκει.] *Al.* τό θ' ἑστήκει·
 et τό θ' ἑστήκει.

Ver. 470. Αὐλιν ἐσιέμεναι.] Κοίτην. Schol.
Al. Αὐλιν ἐσιέμεναι.

Ver. 473. Ἦσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ,]

οὔτι μάλα δὴν.] Palpitantes et convulsas op-
 timè depingit et quasi ob oculos ponit hic
 versus. Vide ad *Il.* γ', 363.

Ver. 474. &c. "Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον, &c."
 Hinc Comatas apud Theocritum, *Idyll.* V.
 ver. 149.

— ἀλλὰ γινώμενα,
 Αἱ μὴ τὸ φλάσαιμι, Μελάνθιος ἀντὶ Κομάτα.

Quem ad locum Scholiastes, citante Bar-
 nesio, 'Ἄλλ' ἢν μὴ σε φλάσω, γινώμενη, ἀντὶ
 Κομάτα, Μελάνθιος' καὶ κολασθῆναι, ὥσπερ ἐπι-
 νος ὑπὸ Εὐμαίου καὶ Φιλοντίου, ἐγὼ, ἐν τοῖς Ὀδυ-
 σείας οἴκοι.

Ver. 475. 477. — ἀπὸ μὲν ῥινὰς τε καὶ
 οὐατα —· Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον.

— laniatum corpore toto
 Deiphobum vidit, lacerum crudeliter ora;
 Ora, manusque ambas, populataque tem-
 pora raptis

Auribus, et truncas inhonesto vulnere
 nares. Æn. VI, 494.

Εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον· τετέλεστο δὲ ἔργον.

Αὐτὰρ ὅγε προσέειπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν· 480

Οἷσε Δείειον, γρη῏, κακῶν ἄκος, οἷσε δέ μοι πῦρ,

Ὅφρα Δειώσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν

Ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἀνωχθι, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·

Πάσας δ' ὄτρυνον δμῶας κατὰ δῶμα νέεσθαι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια· 485

Ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον ἐμὸν, κατὰ μοῖραν ἔειπες·

Ἄλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματ' ἐνείκω·

Μηδ' οὕτω ῥά κεισιν πετυκασμένους εὐρέας ἄμους

Ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 490

Πῦρ νῦν μοι πρῶτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.

Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπῆλθε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,

Ἦνεγκεν δ' ἄρα πῦρ καὶ Δῆϊον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

Εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.

Γρη῏ς δ' αὖτ' ἀνέβη διὰ δάματα κάλ' Ὀδυσῆος, 495

Ἀγγελέουσα γυναιξί, καὶ ὀτρύνουσα νέεσθαι·

Ad Ulyssem in-domum iverunt; perfectum autem erat opus.

Caeterum ille alloquebatur dilectam nutricem Eurycleam:

480

"Affer thus, anus, malorum medelam, afferque mihi ignem,

"Ut suffiam domum; tu autem Penelopen

"Venire huc jube, cum famulis mulieribus:

"Omnes verò hortare ancillas per domum, ut-veniant."

Eum verò rursus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea:

485

"Certè jam hæc sanè, fili mi, appositè dixisti:

"Sed age, tibi lænamque tunicamque, vestimenta afferam:

"Neve hoc-modo pannis tectus latos humeros

"Sta in aedibus; indignum nempè foret."

Eam autem respondens allocutus est solers Ulysses:

490

"Ignis nunc mihi primùm in aedibus fiat."

Sic dixit: neque inobsequens-fuit chara nutrix Euryclea;

Attulit verò ignem et thus: at Ulysses

Benè suffivit aedes et domum et aulam.

Anus autem demùm ascendit per aedes pulchras Ulyssis,

495

Nunciatura mulieribus, et hortatura ad-veniendum:

Ver. 481. 482. Οἷσε Δείειον, γρη῏, — Ὅφρα Δειώσω μέγαρον.] Similiter apud Theocritum:

— καθάρῃ δὲ πυρώσας δῶμα Δείων.

Idyll. XXIV. ver. 94.

Ἐδίκουν γὰρ οἱ Ἕλληνες οὕτω τὰ τοιαῦτα μύση καθάριεσθαι διαπομπύμην· — Θείων δὲ θυμῶν καὶ ἰδὲς καθάριον δοκούντων τοὺς μισμοῦς. Eustath. "Sulphur habet et in Religioni-
"bus locum, ad expiandas suffitu domos." Plinius à Barnesio citatus.

Ibid. Οἷσι.] Ἀπὸ ἱερῶν τοῦ οἴου. Eustath. Vide suprà ad ὕ, 154.

Ver. 486. — ἱστας.] Ἀλ. ἱστας. Uti alibi sæpè.

Ver. 488. — ῥά κεισιν πιτυκασμένους.]

— ῥά κεισιν πετυκασμένους, ὥστε πολύμητις Ὀδυσσεύς.

Aristoph. Vespa, ver. 349.

Ver. 489. Ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι.] Ἀλ. Ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι et Ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι.

Ver. 495. — ἀνέβη.] Ἀλ. ἀνέβη.

Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάρου, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.

Αἱ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο, καὶ ἡσπάζοντ' Ὀδυσῆα,

Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ἄμους,

Χεῖράς τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἔμερος ἦρει 500

Κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς· γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

Illae verò iverunt ex domo, facem in manibus habentes.

Illae quidem deinde circumfundebantur, et salutabant Ulyssē,

Et osculabantur amplectentes caputque et humeros,

Manusque prensantes; illum autem dulce desiderium cepit

500

Fletus et suspirii: cognoscebat verò animo cunctas.

Ver. 497. — δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.] τὸν ῥ' ἀγαπαζόμεναι. Vide autem ad *Il. ε.* 51.

Μαρμαίρειν δὲ δηλοῖ τὸ φῶς, δάος καλίστας.
“Δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.” ἀφ' οὗ, αἱ δικ-
ταὶ τοῦ φωτός, δαῖδες, καὶ δαΐδες. Porphyr.
Quaest. Homeric. 9. ipso fine.

Ver. 499. Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι.] In
 nonnullis legitur, notante *Barnesio*, καὶ κύ-

Ver. 500. — τὸν δὲ γλυκὺς ἔμερος ἦρει
Κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς.] Vide ad *Il. ψ.* 108.

Ver. 501. — γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.]
Al. γίνωσκιν δὲ φρεσὶ πάσας.

THE
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ψ'.

'Υπόθεσις τῆς ραψωδίας Ψ'.

'ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΟΣ 'Οδυσσεύς πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τῶν τῆς πλάνης διηγημάτων ἀνακιφαλαίωσις, καὶ 'Οδυσσεύς καὶ Τηλεμάχου μετὰ τῶν οἰκίαν ἔξοδος.

'Επιγραφαί.

'Οδυσσεύς ὑπὸ Πηνελόπης ἀναγνωρισμὸς.

'Ἄλλως.

τῇ, δ' ἀναγναρίζου πόσιν ὅν ποτε Πηνελόπεια.

ΓΡΗΪΣ δ' εἰς ὑπερῷ' ἀνεβήσατο καγχαλόμεσα,
Δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἑόντα·
Γούνατα δ' ἐρρώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο·
Στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
"Εγρεο, Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὄφρα ἴδῃαι
'Οφθαλμοῖσι τεοῖσι, τά τ' ἔλδαι ἤματα πάντα·
'Ἦλθ' 'Οδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὅψε περ ἔλθῶν."

5

Anus verò in coenaculum ascendit exultans,

Herae dictura dilectum maritum intūs esse :

Genua autem firmiter se movebant, pedesque subsultabant :

Stetit verò deinde super caput, et ipsam sermone allocuta est :

" Surge, Penelope, chara filia ; ut videas

" Oculis tuis, quae utique desideras dies omnes :

" Venit Ulysses, et domum advenit, serò licèt reversus :

5

Ver. 1. ——— ἀνέβησατο.] *Al.* ἀνέβητο. κατὰ βραχὺ, διὰ τὸ γῆρας· οἱ δὲ, ὑπερικταίνοντο, ἄμεινον δῆλον ἱκανοῦντο, παρὰ τὸ ἴσταρ, ὃ ἴστιν, ἰγγύς· καὶ γὰρ προείρηται, " Γούνατα δ' ἐρρώσαντο" ταχίως οὖν ὑπερικταίνοντο, ὃ ἴστιν παραινέοντο. *Schol. ibid.*

Ver. 3. ——— ἐρρώσαντο.] 'Ερρωμένης ἱσχυρόντος. *Schol. à Barthelemy ex MS. Aloysii excerpt.*

Ibid. ——— πόδες δ' ὑπερικταίνοντο.] 'Αριστάρχης, ἀπελάλυντο καὶ ἱκανοῦντο, ἀρδουμένης αὐτῆς βαδίζου ταχίως, μὴ δυνάμενης δι, ἀλλὰ

Ver. 7. 'Ἦλθ' 'Οδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται.] Τὸ δι " καὶ οἶκον ἰκάνεται" πρὸς σαφήνιαν ἰσῆκεται· οὐ γὰρ αὖτις ὁ ἰλθὼν ἐξ ἀλλοδαπότης εἰς

U 4

Μηστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγῆνορας, οἷθ' ἐὼν οἶκον
Κήδεσκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βιόωντό τε παῖδα.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 10
Μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν· οἶτε δύνανται
Ἄφρονα ποιῆσαι, καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἰόντα,
Καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν·
Οἷ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμη ἦσθα.
Τίπτει με λαβεύεις, πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν, 15
Ταῦτα παρῆξ ἐρέουσα; καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις
Ἥδιος, ὅς μ' ἐπέδωκε φίλα βλῖφαρ' ἀμφικαλύψας;
Οὐ γάρ πω τοιοῦνδε κατέδραθον, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
Ῥῆκετ' ἐποψόμενος κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.
Ἄλλ' ἄγε νῦν κατάβηθι, καὶ ἄψ' ἔρχευ μέγαρόνδε· 20
Εἰ γάρ τις μ' ἄλλη γε γυναικῶν, αἵ μοι ἔασι,

"Procos autem interfecit eximios, qui utique suam domum
"Contristabant, et possessiones comedebant, violabantque filium."
Illam verò rursus allocuta est prudens Penelope: 10
"Nutrix chara, insanam te dii reddiderunt, qui scilicet possunt
"Insipientem facere eum, qui vel prudentissimus sit,
"Atque etiam mentis-impotentem sapientiae admoventur:
"Qui te sanè laeserunt; antea autem mente integra eras.
"Cur me ludibrio habes, per-tristem animum habentem, 15
"Haec praeter-verum dicens? et ex somno me suscitās
"Dulci; qui mihi vinxit charas palpebras complexus?
"Nondum enim taliter dormivi, ex quo Ulysses
"Ivit visurus malum-Ilium non nominandum.
"Sed age nunc descende, et retrò vade in-domum: 20
"Siquis enim mihi alia mulierum, quae mihi sunt,

πατρίδα, ἥδη καὶ οἶκαδ αὐτίκα ἰστί· καὶ δηλοῖ
τοῦτο Ἀγαμέμνων, ἰσθὺς μὲν τῆς πατρίδος γῆς,
ἐὼν οἶκον δὲ οὐκ ἰδών· ἰστί· καὶ ταυτολογία ἵσται
δοσι τὸ, "Ἦλθιν Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάννεται."
Eustath. Vide infra ad ver. 55.

Ver. 8. Μηστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγῆνορας.] Τὸ
δὲ "ἀγῆνορας" φανερὸν ἰστί ψόγου κίεται, ὡς
δηλοῖ τὸ, "εἰσπε οἶκον κήδεσκον," καὶ τὰ ἔξης.
Eustath. Minus rectè. Vide supra ad ἄ. 106.

Ibid. — οἷθ' ἐὼν οἶκον.] Apud Eustathium
in commentario, οἷ τὸ οἶκον.

Ver. 11. — εἶτε δύνανται Ἄφρονα ποιῆ-
σαι, &c.]

Ῥ. Ζεῦ, τί δήνα τοῦς ταλαιπώρους βροτοῦς
Φρονὶν λήγουσι; σὺ γὰρ ἐξηστῆμισθα.
Δρωμὴν τε τεισῶθ', ἃ ἐν οὐ ἐν γυγῆναι θέλων.
Euripid. Supplices, ver. 734.

Ver. 13. Καὶ τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης
ἐπέβησαν.]

τὸ μὴ κακῶς φρονῆναι,
Θεοῦ μάλιστα δῶκεν.

Aeschylus, Agamemnon. ver. 936.

Ibid. — χαλιφρονέοντα.] Κιχαλασμέ-
νες ἔχοντα τὰς φρένας· ἡλίθιοι, ματαιόφρονα.
Schol.

Ibid. — σαοφροσύνης ἐπέβησαν.] Vide su-
pra ad χ', 424.

Ver. 14. — περ ἔβλαψαν.] Al. παρῆ-
ξ βλαψαν.

Ver. 15. — λαβεύεις.] Χλιναῖζας, εἰς λά-
βην καὶ ὕβριν ἄγεις. Schol.

Ver. 16. — παρῆξ ἐρέουσα.] Παρὰ τὸ δύν
λίσουσα. Schol. Vide autem supra ad γ,
348. Al. παρῆξ ἐρέουσα.

Ver. 19. — κακοῖλιον.] Vide supra ad
δ', 72. et ε', 260.

Ver. 20. — ἔρχιν.] Ita edidit Barnesius,
quocum facit et MS. à Tho. Bentleio col-
latus; atque ita in omnibus Exemplaribus
scripta occurrit hæc vox infra ver. 254.
hujus libri, et sæpè alibi apud Poetam. Vul-
gati hic habent ἔρχιν. In nonnullis autem
scribitur, notante Barnesio, ἔρχια. Quod et
ipsum pronuntiandum ἔρχιν, vel ἔρχιν. Vide
infra ver. 52. et 78.

Ταῦτ' ἔλθοῦσ' ἤγγειλε, καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνέγειρε,
 Τῷ κε τάχα στυγεῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
 Αὐτὶς ἔσω μεγάρων· σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια· 25

Οὐτὶ σὲ λωεύω, τέκνον φίλον· ἀλλ' ἔτυμόν τοι
 Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὥς ἀγορεύω,
 Ὅ ξείνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι·

Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ἤδεεν ἔνδον ἑόντα,
 Ἀλλὰ σαοφροσύνῃσι νοήματα πατρὸς ἔκλυθεν, 30

Ὅφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερνηορέοντων.

Ὡς ἔφαθ'· ἡ δ' ἐχάρη, καὶ ἀπὸ λέκτροιο δοροῦσα
 Γρηῒ περιπλέχθη, βλεφάρων δ' ἄπο δάκρυον ἦκε·
 Καὶ μιν φανήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Εἰ δ' ἄγε δὴ μοι, μαῖα φίλη, νημερτὲς ἔνισπε, 35

Εἰ ἔτεόν δὴ οἶκον ἰκάνεται, ὥς ἀγορεύεις,

Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆκε,

Μοῦνος ἔων, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔμμινον.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·

Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἷον ἄκουον 40

“ Haec veniens nunciasset, et ex somno me suscitatset,

“ Eo-casu citò gravitèr ipsam ego dimissem ut-iret

“ Rursus intra aedes : te verò hâc quidem in re senectus tua juvabit.”

Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea :

“ Nequaquam te ludibrio-habeo, filia chara : sed verè tibi 25

“ Venit Ulysses, et domum advenit, sicut dico ;

“ Ille hospes, quem omnes ignominia-afficiebant in aedibus :

“ Telemachus verò illum dudum noverat intus esse,

“ Sed prudentia consilia patris occultabat ; 30

“ Ut virorum ulcisceretur violentiam superbiorum.”

Sic dixit : illa autem gavisa est, et à lecto ubi-prosiluerat

Anum complexa est ; à palpebris verò lachrymam misit ;

Et ipsam compellans verbis alatis allocuta est :

“ Eia age jam mihi, nutrix dilecta, verum dic, 35

“ Si verè jam domum venit, ut dicis,

“ Quomodo demum procis impudentibus manus intulerit,

“ Solus cum-esset ; hi verò semper frequentes intus manebant.”

Illam autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea :

“ Non vidi, non edocta sum ; sed gemitum solum audiebam 40

Ver. 22. — ἐξ ὕπνου μ' ἀνέγειρε.] *Al.* ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε.

Ver. 24. — ἔσω μεγάρων.] *Al.* ἔσω μεγάρον.

Ibid. — σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.] Τὸ μὴ μὴ δόξαι ἀποσιμῶναι ἢ οἶον, εἰ καὶ τὰ ἄλλα σοὶ βαρὺ ἴσται, τοῦτό γε ὀνήσει. *Schol.*

Ver. 25. Τὴν δ'.] Ita rectè *Barnesius*. *Henricus Stephanus* aliique malè, Τὴν δ'.

Ver. 27. Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται.] Vide suprâ ad ver. 7.

Ver. 31. — τίσαιτο.] Similitérque infrâ ver. 57. τίσαιτο. Vide ad *Il.* i, 508. et *χ'*, 19. 20.

Ibid. — βίην ὑπερνηορέοντων.] *Eustathius* in commentario citat, βίας ὑπερνηορέοντων.

Ver. 35. — ἔνισπε.] *MS.* nonnulli à *Tho. Bentleio* collati, ἔνισπε.

Ver. 40. — ἄκουον.] *Al.* ἄκουσα.

Κτεινομένων· ἥραις δὲ μυχῇ θαλάμων εὐπῆκτων
 "Ἡμεθ' ἀτυζόμεναι, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
 Πρίν γ' ὅτε δὴ με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάρου κάλισσε
 Τηλέμαχος· τὸν γὰρ ῥα πατὴρ πρόειπε καλίσσαι.
 Εὖρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ πταμένοισι νεκύεσσι 45
 Ἑσταόθ'· οἱ δέ μιν ἀμφὶ κραταίπειδον οὐδας ἔχοντες,
 Κεῖατ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης,
 Αἶματι καὶ λύθρῳ πεκαλαγμένοι, ὥστε λείοντα.
 Νῦν οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι
 Ἀθρόοι· αὐτὰρ ὁ δῶμα θειοῦται περικαλλές, 50
 Πῦρ μέγα κειάμενος· σὲ δέ μιν πρόειπε καλίσσαι.
 Ἀλλ' ἔπευ, ὄφρα σφῶϊν εὐφροσύνης ἐπιβῆτον
 Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ· ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε.
 Νῦν δ' ἤδη τὸδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεισται·
 Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζῶς ἐφίστιος, εὖρε δὲ καὶ σε, 55

"Eorum-qui-interficiabantur: nos verò in recessu thalamorum benè-constructorum

"Sedebamus turbatae; fores verò nos continebant benè-aptatae:

"Priùs scilicèt quàm demùm me tuus filius à domo vocaret

"Telemachus: hunc enim pater emisit ad-vocandum.

"Inveni deindè Ulyssem inter caesa cadavera 45

"Stantem; illi verò circum ipsum, solidum pavementum tenentes,

"Jacebant alii super alios: videns tu animo exhilarata fuisses,

"Sanguine et cruore foedatum, tanquam leonem.

"Nunc hi quidem demùm omnes ad atrienses fores

"Conferiti: at ille domum suffit perpulchram, 50

"Igne magno accenso: te verò me emisit ut-vocarem.

"Sed sequere, ut vobismet lactidae applicetis

"Ambo charum cor; quoniam mala multa passi estis.

"Nunc verò jam hoc longum desiderium perfectum est:

"Venit quidem ipse vivus in-domum-redux; invenit autèm et te, 55

Ver. 42. — ἀτυζόμεναι.] Ἐπληρυνόμεναι, παρασεύόμεναι. Ἀτύω, ὁ μύλλον ἀτύω, καὶ κατὰ παραγωγὴν, ἀτύζω, λίσσιν. Schol.

Ibid. — σανίδες δ' ἔχον.] Scholiastes interpretatur, ἡφελισμένοι ἦσαν. Quam explicationem secutus Barnesius, vertit, "Fores verò claudiebantur." Minus rectè. Vide Iliad. x', 264. μ', 8. Odys. δ', 360. item x', 128. ubi eadem ipsa phrasis occurrit.

Ver. 45. — μετὰ πταμένοισι νεκύεσσι.] Ita hic edidit Barnesius; ut et suprà x', 401. Vulgg. μετὰ πταμένοισι νίκουσιν. Sive, uti legit MS. à Tho. Bentleio collatus, itemque Eustathius in commentario, μετὰ πταμένοισι νίκουσιν. Vide suprà ad x', 401.

Ver. 46. Ἑσταίθ'.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Ἑσταίθ'.

Ibid. — κραταίπειδον οὐδας.] Τὸ στήθεος πίδα, ὡς λίσσεται, ἢ μάλλον ὡς πταλιμένην καὶ πταγμένην. Eustath.

Ver. 47. — ἰάνθης.] Barnesius edidit, legendumque pronuntiat, ἰανθῆς. Sed nihil opus.

Ver. 48. Αἶματι καὶ λύθρῳ πεκαλαγμένοι, ὥστε λείοντα.] Vide suprà x', 402. 403.

Ver. 49. Νῦν εἰ.] Al. Νῦν δ' εἰ.

Ver. 51. — κειάμενος.] Al. ἡγῆμενος.

Ver. 52. 78. — ἴστω.] Barnesius inter varias lectiones, ἴστω. Vide suprà ad ver. 20.

Ibid. — ἰσφροσύνης ἐπιβῆτον.] Vide suprà ad x', 424.

Ver. 53. — πίνοντι.] Eustathius exponit, πινόμενοι. Scholiastes autem, πινόμενοι quod et rectiùs.

Ver. 55. — ἐφίστιος.] Ἦτοι εἰς τὴν ἰστίαν ἰστίαν δὲ ὁ οἶκος· ὁ γὰρ ἴστω, "Ἦλας μὲν αὐτὸς ζῶς ἐφίστιος," μετακλῶς ἴστω (suprà ver. 7 et 27.) "Ἦλας Ὀδυσσὴν, καὶ οἶκος ἰστίανται." Porphy. Quæst. Homeric. 2

Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οἵπερ μιν ἔρεζον
Μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσαστο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖα φίλη, μή πω μέγ' ἐπεύχεο καρχαλώουσα·
Οἶσθα γὰρ, ὥς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη 60
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί τε, καὶ υἱεῖ, τὸν τεκόμεσθα·
'Αλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὥς ἀγορεύεις.
'Αλλά τις ἀθανάταν κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαυοὺς,
'Υβριν ἀγασσάμενος θυμολγέα, καὶ πακὰ ἔργα·
Οὔτινα γὰρ τίσπον ἐπιχθονίῳ ἀνθρώπῳ, 65
Οὐ κακόν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφείας εἰσαφίκοιτο·
Τῷ δὲ ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
'Ωλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιῖδος, ᾗλετο δ' αὐτός.

Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύπλεια·
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόνταν; 70
'Ἢ πόσιν ἔνδον ἰόντα παρ' ἐσχάρῃ, οὔ ποτ' ἔφησθα
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι; θυμὸς δέ τοι αἶεν ἄπιστος.
'Αλλ' αἶγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἴπω,
Οὐλήν· τὴν ποτὲ μιν σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι·
Τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην· ἔβηλον δέ σοι αὐτὴ 75

" Et filium in aedibus; malè verò qui ei faciebant

" Proci, hos omnes ultus est suâ in domo."

Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope:

" Nutrix dilecta, nondum magnoperè gloriare exultans;

" Nosti enim, quòd gratus in domo appareret

" Omnibus, maximè verò mihiq; et filio, quem genuimus:

" Sed non est hic sermo verus, sicut dicis:

" Sed aliquis immortalium interfecit procos eximios,

" Injuriam indignatus acerbam, et mala opera:

" Neminem enim honorabant terrestrium hominum,

" Non malum, neque quidem bonum, quicumque ad ipsos pervenisset:

" Ideò ob iniquitates passi sunt malum; at Ulysses

" Perdidit longè reditum ab-Achaiâ, periitque ipse."

Ei autem respondit deinde dilecta nutrix Euryclea:

" Filia mea, quale tibi verbum fugit ex-septo dentium?

" Quæ maritum, intus cum-est apud focum, nunquam dicis

" Domum esse venturum? animus nempè tibi semper incredulus.

" Sed age tibi et signum manifestum aliud quoddam dicam,

" Cicatricem; quam quondam ei aper infixit albò dente:

" Hanc abluens agnovi; volebam autem tibi ipsa

Ver. 56. — ἐρεζον.] *Al.* ἔρεζαν.

Ver. 63. — κτεῖνε.] *MSS.* nonnulli à
Tho. Benileio collati, κτεῖναι.

Ver. 66. — εἰσαφίκοιτο. *Al.* εἰσαφίκοιται.

Ver. 67. Τῷ δὲ ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν.]

Ita suprâ χ', 317. 416.

Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃν αἰκία πόσμον ἐτίσαστο.

Item á, 7.

Αὐτῶν γὰρ σφριετῆσιν ἀτασθαλίῃν ἔλονται.

Ver. 71. — παρ' ἐσχάρῃ.] "Ενθα τὸ πῦρ
καίεται, τόπος· ἔστι δὲ θυμὸς ἰνδάντης, οὗ ἐκ
λίθου ἀφούρμινος. *Schol.*

Ver. 75. — σοι αὐτὴ.] *Al.* σοι αὐτῇ.

Εἰπέμεν· ἀλλὰ με κῆνος ἔλάν ἐπὶ μάστακα χερσίν,
Οὐκ ἔα εἰπέμεναι, πολυῖδρείησι νόοιο.

Ἄλλ' ἔπευ· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
Αἶ κέν σ' ἐξάπαφω, κτεῖναι μ' οἰκτίστω ὀλέθρῳ.

Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·

80

Μαῖα φίλη, χαλεπὸν σε θεῶν αἰσιγενετῶν
Δήνεα εἶρυσθαι, μάλα περ πολυῖδριν εἴουσιν·
Ἄλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμόν, ὄφρα ἰδωμαι
Ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότας, ἧδ' ὅς ἐπεφνεν.

Ὡς φαρμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα· πολλὰ δέ οἱ κῆρ

85

Ὀρμαιν', ἥ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεεῖνοι,

Ἥ παρστώσα κύσει κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα.

Ἥ δ' εἰπεῖ εἰσῆλθεν, καὶ ὑπέρβη λαῖνον οὐδὸν,

Ἐζέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίον, ἐν πυρὸς αὐγῇ,

"Dicere; sed me ille prehensam ad os manibus,

"Non sinebat dicere, solertiā mentis.

"Sed sequere; at ego me oppignerabo ipsam,

"Si te decipiam; ut-interficiās me miserrimā morte."

Huic autem respondit deinde prudens Penelope:

80

"Nutrix chara, difficile te deorum sempiternorum

"Consilia scrutari, valdè licèt multarum-rerum scientem:

"Sed omninò eamus ad filium meum; ut videam

"Viros procos mortuos, et eum, qui interfecit."

Sic locuta, descendebat à coenaculo: multa verò ei cor

85

Agitabat, an seorsum dilectum maritum interrogaret,

An astans oscularetur caput et manus prehensas.

Illa verò postquam ingressa est, et transivit lapideum limen,

Sedebat deinde Ulyssi ex-adverso, in ignis splendore,

Ver. 76. — ἀλλὰ με κῆνος.] *Al.* ἀλλ' ἐμ' ἱκνέοις.

Ver. 77. — πολυῖδρείησι.] *Al.* πολυ-περιδρείησι. Ut infra ὧ, 166.

Ver. 78. — ἰμίδιν περιδώσομαι αὐτῆς.] Ita *Iliad.* ψ', 485.

Διὲς γὰρ ἡ τρίπλοος περιδώματα, ἢ λίσσεται.

Et apud Aristophanem:

— Μῆλον περὶ τῆς ἐπιφυλῆς περιδύσσει.
Equites, ver. 788.

Ibid. — περιδώσομαι.] *Al.* περιδύσομαι.

Ver. 81. — χαλεπὸν σε θεῶν αἰσιγενε-
τῶν Δήνηα εἶρυσθαι.]

Οὐ γὰρ ἴσθ' ὅπως τὰ θεῶν βουλεύματα ἐξη-
νῆσαι βερετῆ φρενί.

*Pindar. citatus à Duporto, Gnomo-
log. Homeric. ad hunc locum.*

Μάντις δ' οὐδὲς ἴσται ἐπιχθονίαν ἀνθρώπων,
Ὅσους ἂν εἰδῆι Ζηνὸς νόον ἀγχιόχοιο.

Hesiod. apud Clem. Alexand. Strom. V.

Πάντην δ' ἀθανάτων ἀφανὲς νόος ἀνθρώποις.

Solon Atheniensis, apud eundem ibid.

Ver. 82. — εἶρυσθαι.] *Hesychius* legit
εἰρύσθαι, exponitque ἰδίαν nempè ad vocem
εἰρύσθαι, ubi hunc *Homeri* locum adducit:
Ὡς et notârunt *Barnesius*, et *Duportus*
in *Gnomologîā* ad hunc locum. *Al.* εἰρῶ-
σαι.

Ver. 84. — τεθνηότας.] Vide ad *Il.* β',
818.

Ver. 85. "Ὡς φαρμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα."
Ὀνηρίαν δι' ἐπὶ δηλοῖ τὸ "κατέβαιν'" παρα-
τακτικῶς φρασθῆν. Εὐρύκλεια μὲν γὰρ, πιστιύ-
σασα ἴδον ἵπαι τὸ φίλον αὐτῇ τίνας, ἱππομῆνους
ἀνίσταν' ἡ δὲ γυνὴ ἰδιδάξουσα, σχολαίως κά-
τισιν. *Eustath.* Vide ad *Il.* 9', 87. et 1',
84.

Ver. 89. — ἐναντίον.] *Al.* ἐναντίαν.

Ibid. — ἐν πυρὸς αὐγῇ.] Ἐν τῇ πυρῶντι-
μῇ καὶ φωτῇ καὶ ἀπὸ τοῦ πυρὸς.
Schol.

- Τοίχου τοῦ ἑτέρου· ὁ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν 90
 "Ἦστο κάτω ὀρόαν, ποτιδέγμενος, εἴ τί μιν εἴποι
 Ἰφθίμη παράκοιτις, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
 Ἡ δ' ἄνω δὴν ἦστο, τάφος δέ οἱ ἦτορ ἴκανε·
 "Οὔφει δ' ἄλλοτε μὲν μιν ἐνωπιδίως εἰδίδεσκεν,
 "Ἀλλοτε δ' ἀγνώσασκε, κακὰ χροὶ εἴματ' ἔχοντα. 95
 Τηλέμαχος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
 Μῆτερ ἐμὴ, δύσμητερ, ἀπηνεία θυμὸν ἔχουσα,
 Τίφθ' οὕτω πατρὸς νοσφίζεαι, οὐδὲ παρ' αὐτὸν
 Ἐξομένη μύθοισιν ἀνείρεαι, οὐδὲ μεταλλάς ;
 Οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ 100

Ad-parietem alterum : ille autem ad columnam longam

90

Sedebat deorsum tuens, expectans, si quid sibi diceret

Eximia uxor, postquam vidit oculis.

Haec verò tacita diù sedit ; stupor eum ei cor invasit :

Obtutu autem aliquandò quidem eum in-oculos aspectabat,

Aliquandò verò non-agnoscebat, mala corpori vestimenta habentem.

95

Telemachus autem increpabat, verbumque dixit, et compellabat :

" Mater mea, infelix-mater, immitem animum habens,

" Cur sic à-patre separaris ? neque apud ipsum

" Sedens, verbis percontaris, neque interrogas ?

" Haud quidem alia utique sic mulier obfirmato animo

100

Ver. 90. Τοίχου τοῦ ἑτέρου.] Ita Iliad. i, 218.

Αὐτὸς δ' ἀντίον ἦεν Ὀδυσσεὺς Διόισι,
 Τοίχου τοῦ ἑτέρου

Ver. 93. — ἦστο δὴν ἦστο, τάφος δέ οἱ.]
 Similiter apud Virgilium :

At verò Æneas aspectu obmutuit amens.
 Æn. IV, 279.

Ibid. — τάφος δέ οἱ ἦτορ ἴκανε.] "Ἐστὶ γὰρ αὐτῇ (inquit Eustathius) τὸ ἄπορον ἀληθὲς ἄλυστον. Ὡς γὰρ οὐδὲν καινόν, εἰ καὶ οὐλὴν διέξει, εἰ τῷ Ὀδυσσεὶ εὐκαθῆς δαίμων, οὕτως οὐδ' ἐπὶ τὸ τῆς κλίνης (ver. 225. 226.) ἱξίαση μυστήριον· οὐ γὰρ ἀδύνατον τὸν τ' ἄλλα ἰδόντα θεὸν ἰδῆναι καὶ αὐτό. Καὶ τοίνυν εἰ καὶ ὕστερον ἐφ' ἑστέ συμπεσὴν, καὶ ἀναγκάσεια τὰ ἐν τοῦ ἀνδρὸς σήματα, (ver. 206. 207.) διακρίνασθαι ἀμφὶ χιτῶνος διεξῆ βάλῃ τῷ Ὀδυσσεὶ· οὐδ' οὕτως εὐνοσιπλοῖται καὶ γὰρ εἰ δαίμων, ἐν ὑπόστασι, καὶ τὰ σήματα πάντως εὐρῆ. Nimis subtiliter et minutè. Cum enim dicat Penelope supra ver. 63. " Ἀλλὰ τίς ἀθανάτων κτεῖνι " μυστήρας ἀγανεύς;" cùmque Euryclea respondet, ver. 81. — " χαλκίῳ σι θεῶν " αἰνυμέναν Δῆνην ἔρυσθαι;" id solummodo (ut opinor) exprimeret vult, nempè prorsus incredibile esse, Ulyssem reverà rediisse, procosque interfecisse.

Ver. 94. — ἄλλοτε μὲν μιν ἐνωπιδίως εἰδίδεσκιν.] Τὸ δὲ " ἐνωπιδίως," ἀντὶ τοῦ, κατ' ὄψιν· ἢ αὖ λίγη ὅτι ἄλλοτε μὲν περιεργότερον ἐστρατιάζοντα καὶ κατασκευάσαντα ἐπὶ γυναικῶν, ἄλλοτε δὲ ἡγνίου. Τὸ δὲ, ἐνωπιδίως, γράφεται μέλιστα ἐνωπαδίως. Eustath. Et MS. à Tho. Bentleio collatus ἐνωπαδίως legit.

Ver. 95. — ἀγνώσασκε.] Al. ἀγνώσισκε.

Ver. 96. Τηλέμαχος δ' ἐνένιπτεν.] "Ὅτι μεθεδύσας ὁ Ποιητὴς τὴν κατ' ὄψιν ἐντυχίαν τοῦ Ὀδυσσεὺς καὶ τῆς γυναικὸς καίνετον, φυλάττει κἀνταῦθα τὸν Ὀδυσσεὶα τλήμωνα καὶ λαλοῦντα μηδὲν καὶ θίλει μὲν ἡ γυνὴ φαιῆται τοιαύτη. Ἐστὶ δὲ οὐκ ἦν, οὕτω σιφυλαγμένης ἀμφοῖν τῆς ἱστορίας, ἡμιλῆσαι αὐτοὺς ἀλλήλοις, πλάττει μισοτιύοντα τῇ ὁμιλίᾳ τὸν παῖδα, καὶ λαλοῦντα τῇ μητρὶ καὶ αὐτῇ αὐτῇ τῷ παίδι· καὶ τρίτον ἰσ' αὐτοῖς ἀναγκάσιον τὸν Ὀδυσσεὶα. Καὶ οὕτω προβαίνει πιθανῶς καὶ εὐμεθέως τὰ ἐφ' ἑξῆς· οὐκ ἄλλως μίντοι προσωφύγεται τὸν ἄνδρα, εἰ μὴ προλογίσαι ἱκνῆται πρὸς αὐτὴν, εὐλαδουμένη μὴ καὶ ἀλῶ θρασυέστωτος. Eustath.

Ver. 97. Μῆτερ ἐμὴ, δύσμητερ.] "Ἄλλα δὲ ἰσχυρὲς συνίσταται εἰς διαβολὴν τιναν, ὥς δυσαύμων ὥς τὸ " Δύσπαρι;" καὶ τὸ, " Μῆτερ, δύσμητερ." Porphyg. Quæst. Homeric. 16. sub fine. Vide Conrad. Ritterhus. annotat. ad Oripian. Cyneg. lib. I. ver. 260.

Ἄνδρὸς ἀφισταίῃ, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας

Ἔλθοι εἰκοστῶ ἔτει ἐς πατρίδα γαίαν·

Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στεριωτέρῃ ἐστὶ λίθοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Τέκνον ἐμὸν, θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηκεν· 105

Οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ἔπος, οὐδ' ἐρέσθαι,

Οὐδ' εἰς ὧπα ἰδέσθαι ἐναντίον· εἰ δ' ἐτεόν δῃ

Ἔσθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεταί, ἧ μάλα νῶϊ

Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λῶϊον· ἐστὶ γὰρ ἡμῖν

Σήμαθ', ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων. 110

Ὡς φάτο· μείδῃσεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τηλέμαχ', ἦτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον

Πειράζειν ἐμέθεν· τάχα δὲ φράσσεται καὶ ἄρειον.

Νῦν δ' ὅττι ρυπῶ, κακὰ δὲ χροὶ εἴματα εἶμαι, 115

Τοῦνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ οὔπω φησὶ τὸν εἶναι.

Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται·

" Viro assisteret, qui ei mala multa perpessus

" Venisset vigesimo anno in patriam terram :

" Tibi verò semper cor durius est lapide."

Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope :

" Fili mi, animus mihi in pectoribus stupet ; 105

" Neque aliquod proloqui possum verbum ad eum, neque interrogare,

" Neque in vultum intueri ex-adverso : si autem reverà demùm

" Est Ulysses, et domum venit ; certè omninò nos

" Cognoscemus alter-alterum et meliùs ; sunt enim nobis

" Signa, quæ scilicèt et nos abaccondita scimus ab aliis." 110

Sic dixit : risit verò multa-passus nobilis Ulysses ;

Statimque Telemachum verbis alatis allocutus est :

" Telemache, sanè matrem in aedibus sine

" Tentare me ; citò autem cognosces etiam melius.

" Nunc verò, quia sordo, malaque corpori vestimenta indutus sum, 115

" Ideò despiciatui-habet me, et nondum putat ipsum esse.

" Nos verò consultemus, quo-pacto quàm optimè fiat :

Ver. 101. — ἀφισταίῃ.] *Al.* ἀφισταίν.

Ibid. — ὅς οἱ.] *Barnesius* inter varias lectiones retulit ὅς ἢ οἱ. Sed nihil opus. Quà enim ratione vocula ὅς etiam extra cæsuram produci possit, vide ad *Il.* ε. 51.

Ver. 102. — ἔτει ἰς.] Vide suprâ ad π', 206.

Ver. 103. Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στεριωτέρῃ ἐστὶ λίθοιο.] Ita apud *Hesiodum* :

— ἀδάμαντος ἔχον κρασιόφρονα θυμόν.

Erg. καὶ Ἡσιε. I, 146.

Et apud *Moschum* :

— σίττης ὅν' ἔχον νόον ἢ σιδήρου
Καετιρὸν ἐν σιδήρῳ. — *Idyll.* IV, 44.

Et apud *Aeschylum* :

Σιδερόφρον τι καὶ σίττης μηχανήματα.
Prometh. Vinc. ver. 242.

Et apud *Plutarchum*, de capiend. ex Inimic. Utilitat. "Κῆρας ἔξ ἀδάμαντος ἢ σιδήρου καὶ

" χαλκίονα μίλατον κερδία." Vide et infra ad ver. 172.

Ver. 106. Οἶδέ τι.] *Al.* Οὐδ' ἴτι.

Ver. 109. Γνωσόμεθ' ἀλλήλων.] Vide suprâ ad φ', 36. *Al.* Γινώσκω ἀλλήλων.

Ver. 113. — ἔασον.] *Barnesius* edidit ἔασον· et ita semper scribendum statuit. Sed vide ad *Il.* γ. 42.

Ver. 115. Νῦν δ' ὅττι ρυπῶ.] *Al.* Νῦν δ' ὅττι οὐ λισπῶ. Ex π', 72, suprâ.

- Καὶ γάρ τίς δ' ἴνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,
 ὦ μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀοσσητῆρες ὀπίσσω,
 Φεύγει, πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν· 120
 Ἡμεῖς δ' ἔρμα πόλῃος ἀπέκταμεν, οἳ μὲγ' ἄριστοι
 Κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σε φράζεσθαι ἄνωγα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπικυμένος ἀντίον ἦῤα·
 Αὐτὸς ταῦτά γε λεῖψσε, πάτερ φίλε· σὴν γὰρ ἀρίστην
 Μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπου φάσ' ἔμμεναι, οὐδὲ πε τίς τοι 125
 Ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταβητῶν ἀνθρώπων.
 Ἡμεῖς δὲ μεμαῶτες ἅμ' ἐψόμεθ', οὐδὲ τι φημι
 Ἀλκῆς δευῆσεσθαι, ὅση δύναμὶς γε πάρεστι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα· 130

- "Etenim aliquis, etiam unum virum ubi-interfecerit in populo,
 "Cui non multi sint adjuutores pone,
 "Fugit, cognatisque relictis et patriâ terrâ : 120
 "Nos autem columnen urbis interfecimus, qui longè optimi erant
 "Juvenum in Ithacâ ; ideò te consultare jubeo."
 Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrâ allocutus est :
 "Ipse hæc sanè videas, pater dilecte ; tuum enim optimum
 "Consilium in hominibus dicunt esse, neque quisquam tecum 125
 "Alius vir contenderet mortalium hominum.
 "Nos verò alacres unâ sequemur ; neque omninò puto me
 "Fortitudine defecturum, quanta vis quidem adsit."
 Illum autem respondens allocutus est solers Ulysses :
 "Etenim ego dicam, ut mihi videtur esse optimum ; 130

Ver. 119. — ἀοσσητῆρες.] Ἀοσσητῆρς δι
 καὶ ἐν τοῖς ῥηδαῖσι, καθὰ καὶ ἐν ἄλλοις, ὁ δίχα
 ὄσσης βοηθῶν, τοῦτίστιν ὁ ἴταμος καὶ ἀπροφάσις-
 τος ἐπίνουρος. Eustath.

Ver. 120. Φεύγει, πηούς τε προλιπὼν.] Ἐθὺς
 ἢ παρὰ τοῖς Παλαιῶσι, τὸν ἀποῦσιν φέρον ἐργα-
 σάμενον φεύγειν ἐκ τῆς πατρίδος, καὶ παραγίγ-
 νεσθαι εἰς τινος οἰκίας ἀνδρὸς πλουσίου, καὶ κα-
 θίξιν ἐπὶ τῆς οἰκίας συγκαλυμμένον, καθαρ-
 σίην διόμενον. Schol. ad *Iliad.* ὡ, 480. Τὸ δὲ
 φεύγεσθαι τὰς πατρίδας ὑπὸ τῶν φονευσάντων,
 καθομύληται· εἰ μήτι ἅπα ποιήναι τίσι· ὁ φονὴς
 τὴν συνδύξασαν· τότε γὰρ ἱάται μῆτιν ἐν δήμῳ.
 Eustath. Vide ad *Il.* δ', 497.

Ibid. — σπούς.] Τὸς πέρριπτον συγγινύσι.
 Schol. Vide suprâ ad 9', 581.

Ver. 122. — τῷ σε φράζεσθαι ἄνω-
 γα.] Apud Eustathium in commentario τὰ-
 δε σε φράζεσθαι ἄνωγα. Atque ita in omni-
 bus exemplaribus legitur suprâ ε', 279.
 Vide et ad ὡ, 43.

Ver. 123. — ἀντίον ἦῤα.] Sic apud
 Virgîlium :

Æolus hæc contrâ —. *Æn.* I, 76.

—— Æneas contrâ cui talia reddit.
Æn. X, 530.

Ver. 125. — ἐπ' ἀνθρώπου φάσ' ἔμμε-
 ναι.] In nonnullis legitur, notante Barnesio,
 ἐπ' ἀνθρώποις φάσ' ἔμμεναι. Sed malè. Nam
 vox φασί, quàm sæpè in *Iliade* et *Odysseâ*
 occurrit, priorem semper producit. Cæte-
 rum MS. à Tho. *Bentleio* collatus habet, ἐπ'
 ἀνθρώποις φάσδ' ἔμμεναι.

Ver. 126. — ἐρίσει.] Vide ad *Il.* ε', 140.

Ver. 127, 128.] Ἡμεῖς δὲ μεμαῶτες ἅμ'
 ἐψόμεθ', &c.] Occurrit idem Distichon *Iliad.*
 ε', 785, 786. nisi quòd ibi legatur, Ἡμεῖς
 δ' ἱμμεμαῶτες. Atque indè et hic edidit
 Barnesius ἱμμεμαῶτες. Sed et vulgata lectio
 satis rectè se habet. Vide ad *Il.* ε', 51.
 Porro totum Distichon hoc in loco omit-
 tunt Codices nonnulli.

Ver. 128. — ὅση δύναμὶς γε πάρεστι.]
 Post hunc versum subnectunt nonnulli, no-
 tante Barnesio, ex *Iliad.* ε', 787.

Πὰρ δύναμιν δ' οὐκ ἔστι καὶ ἰσόμενον παλιμ-
 ζειν.

Ver. 130. — ἄριστα.] *Al.* ἄριστον.

Πρῶτα μὲν ἄρ' λούσασθε, καὶ ἀμφίεσασθε χιτῶνας,
 Δμῶάς τ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἴμαθ' ἐλίσσθαι·
 Αὐτὰρ Δεῖος ἀοιδὸς, ἔχων φόρμιγγα λιγυῖαν,
 Ἑμῖν ἡγεῖσθαι φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο,
 "Ὡς κέν τις φαίην γάμον ἔμμεναι, ἐκτὸς ἀκούων,
 "Ἡ ἂν ὁδὸν στείχων, ἣ οἱ περυναιστάουσιν·
 Μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνου κατὰ ἄστῳ γένηται
 Ἀνδρῶν μνηστήρων, πρὶν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
 Ἀγρόν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον· ἔνθα δ' ἔπειτα
 Φρασσόμεθ', ὅττι κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἧδ' ἐπίθοντο.
 Πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο, καὶ ἀμφίεσαντο χιτῶνας·
 "Ὀπλισθεν δὲ γυναῖκες· ὁ δ' εἴλετο Δεῖος ἀοιδὸς
 Φόρμιγγα γλαφυρὴν, ἐν δὲ σφισιν ἵμερον ὥρσεν
 Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.
 Τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστοναχίζετο ποσσὶν
 Ἀνδρῶν παιζόντων, καλλιζώνων τε γυναικῶν.
 "Ὡδὲ δὲ τις εἶπεσκε, δόμων ἐκτοσθεν ἀκούων·
 "Ἡ μάλα δὴ τις ἔγχευ πολυμνήστην βασίλειαν·

" Primum quidem lavamini, et induimini tunicas,
 Famulasque in aedibus jubete vestimenta sibi-sumere :
 " Caeterum divinus cantor, habens citharam argutam,
 " Nobis praeceat ad lusoriam saltationem,
 " Ut aliquis putet nuptias esse, extra audiens,
 " Vel per viam vadens ; vel ex iis qui circum-habitant :
 " Nè prius fama lata caedis per urbem fiat
 " Virorum procorum, quam scilicet nos iverimus extra
 " Agrum in nostrum arboribus-abundantem : illic verò postea
 " Consultabimus, quicquid utile Olympius praeberit." 135
 Sic dixit : illi autem ei omnino quidem auscultarunt, et paruerunt.
 Itaque primum quidem lavarunt-se, et induerunt-sibi tunicas :
 Ornatae autem sunt mulieres ; sumpsit verò divinus cantor
 Citharam cavam ; ipsisque desiderium concitavit
 Cantusque dulcis, et egregiae saltationis. 140
 His verò magna domus personabat pedibus
 Virorum ludentium, pulchrèque cinctarum mulierum.
 Sic autem aliquis dicebat aedes extra audiens :
 " Certè omnino jam aliquis duxit-uxorem multum-ambitam reginam :

Ver. 131. — λούσασθε, καὶ ἀμφίεσασθε.]
 Similitérque infra ver. 142. λούσαντο, καὶ ἀμ-
 φίεσαντο. Vide supra ad i, 491. et i, 296.

Ver. 132. Δμῶάς τ'.] *Al.* Δμῶάς δ'.

Ver. 134. — φιλοπαίγμονος.] *Al.* πολυ-
 παίγμονος.

Ver. 145. Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος
 ὀρχηθμοῖο.] "Ὡς δὲ ὅτι πάντα ὅσα, ὡς καὶ ἐν
 τοῖς κατὰ τὸν Δημόδοκον, πρὸς φόρμιγγα ἢ

μολπῇ καὶ ἡ ὀρχησις· ὡς καὶ ἐν τῇ (*Odys.* i,
 421. σ', 303.) "οἱ δ' εἰς ὀρχησὶν τρέφαντο,
 " καὶ ἱμερίσαν ἀοιδῆν." *Eustath.* Vide su-
 pra ad 9', 262.

Ver. 146. Τοῖσιν δὲ.] *Barnesius* edidit Τοῖ-
 σιν δὲ. Sed, ut opinor, minus rectè.

Ibid. — περιστοναχίζετα.] *Al.* περιστονα-
 χίζετο.

Σχετλή, οὐδ' ἔτλη πόσιος οὗ κουριδίοιο 150

Εἰρυσθαι μέγα δῶμα διαμπερές, ὅφρ' ἂν ἴκοιτο.

Ὡς ἄρα τις εἶπενκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὥς ἐτέτυκτο.

Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ

Εὐρυνόμῃ ταμίῃ λοῦσεν, καὶ χρεῖσεν ἐλαίῳ·

Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν, ἥδ' ἐχιτῶνα· 155

Αὐτὰρ κακκεφαλῆς χεῦεν πολὺ κάλλος Ἀθήνη,

Μείζονα τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· καδ δὲ κάρητος

Οὔλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.

Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνῆρ

Ἰδρις, ὃν Ἡφαιστος δίδασκε καὶ Παλλὰς Ἀθήνη 160

Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελέει,

Ὡς μὲν τῷ περίχρευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.

Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.

Improba, neque sustinuit mariti sui cui-virgo-nupsit, 150

Servare magnam domum perpetuò, donec venisset."

Sic utique aliquis dicebat; haec autem non noverunt, quomodo facta erant.

At Ulyssem magnanimum suà in domo

Eurynome oeconoma lavit et unxit oleo;

Circumque ipsum pallium jecit et tunicam:

Caeterùm capiti affudit multam pulchritudinem Minerva, 155

Majoremque aspectu fecit et crassiorem; à capite autem

Crispas demisit comas, hyacinthino flori similes.

Sicut autem quandò aliquis aurum circumfundat argento vir

Peritus, quem Vulcanus docuerit et Pallas Minerva 160

Artem omnigenam; pulchra verò opera is perficit;

Sic quidem huic circumfudit gratiam capitiq; et humeris:

E balneo verò is egressus est, corpore immortalibus similis;

Ver. 151. Εἰρυσθαι.] *Al.* Εἰρυσθαι et Εἰρυσθαι.

Ibid. — ὅφρ' ἂν ἴκοιτο.] *Eustathius* in commentario citat, ὡς ἴκοιτο. Ut suprâ 6, 109. et 7, 367.

Ver. 156. 157. Αὐτὰρ κακκεφαλῆς χεῖν —, Μείζονα τ' εἰσιδέειν, &c.] Ita Editi omnes. Attamen parùm aptè cum præcedentibus connectitur istud "Μείζονα τ' εἰσιδέειν," &c. Uti observat *Eustathius*: "Ἐνταῦθα δὲ οὐ κί-
νῃται ὁ λόγος ῥῆμα προελθόντων τοῦ "Μείζονα καὶ
"πάσσονα." Quod autem deinceps addit
ille: Καὶ ἴσταν ἡ σύνταξις κατ' ἑλληνισμὸν, ἵνα
ἐκταί οὕτω πῶς· "ὅστις ἵσταν τὸν Ὀδυσσεῖα μεί-
ζονα καὶ πάσσονα," id verò paulò videtur
durius. Cæterùm occurrunt iidem septem
versus suprâ ζ, 229. 235. nisi quòd in pri-
mo legatur, "Τὸν μὲν Ἀθηναίῃ θῆκεν Διὶς
"ἱερογῶνα Μείζονα τ' εἰσιδέειν," &c. ubi istud
"Μείζονα τ' εἰσιδέειν," &c. (uti et notat *Eusta-
thius*.) rectè ad præcedentem vocem θῆκεν
refertur. Undè verisimile videtur versum
hunc, "Αὐτὰρ κακκεφαλῆς," &c. hujus loci

proprium non esse; sed pro isto, "Τὸν μὲν
"Ἀθηναίῃ θῆκεν," &c. ζ, 229. aut alio quo-
dam simili, per errorem huc irrepsisse. Vide
et infrâ 6, 368.

Ibid. — κακκεφαλῆς χεῖν πολὺ κάλλος
Ἀθήνη.]

namque ipsa decoram
Cæsariem nato genitrix, lumenque ju-
ventae
Purpureum, et laetos oculos afflârat ho-
nores. *Æn.* I, 589.

Ver. 158. Οὔλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει
ὁμοίας.] Vide suprâ ad ζ, 231.

Ver. 159. Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχέεται.
ἀργύρῳ.]

Quale manus addunt ebori decus; aut ubi
flavo
Argentum, Pariusve lapis, circumdatur
auro. *Æn.* I, 592.

Ibid. — περιχέεται.] *Al.* περιχέεται.

Ver. 160. — δίδασκε.] Vide suprâ ad 9,
448. et 6, 72.

Ἄψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζ' ἐπὶ θρόνον, ἔνθεν ἀνέστη,
Ἄντίον ἧς ἀλόχου· καί μιν πρὸς ρυθὸν ἔειπε· 165

Δαιμονίη, περὶ σοί γε γυναῖκῶν δηλοτέρῃσιν
Κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν Ὀλύμπια θώματ' ἔχοντες·
Οὐ μὲν κ' ἄλλη ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
Ἄνδρὸς ἀφισταίῃ, ὅς οἱ πακὰ πολλὰ μογήσας
Ἐλθοι ἐικοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν. 170

Ἄλλ' ἄγε μοι, μάτα, στόρεσον λέχος, ὅφρα καὶ αὐτὸς
Λέξομαι· ἦ γὰρ τῇγ' ἐσθλὸς ἐν φρεσὶ θυμός.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Δαιμόνι, οὐτ' ἄρ' τι μεγαλίζομαι, οὐδ' ἀβέριζω,
Οὐδέ λῆην ἄγαμαι· μάλα δ' ἐδ' οἶδ', οἷός ἐσθα, 175
Ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νῆος ἰὼν θολιχρήετμοιο.

Ἄλλ' ἄγε οἱ στόρεσον πυκινὸν λέχος, Εὐρύκλεια,
Ἐκτὸς εὐσταθίος θαλάμου, τόν ῥ' αὐτὸς ἐποίει·
Ἔνθα οἱ, ἐκβῆσαι πυκινὸν λέχος, ἐμβάλετ' εὐνὴν,

Iterum autem deinde resedit in solio, undē surrexerat,
Ex-adverso suae uxori; et ipsam sermone allocutus est: 165

“ Infausta, tibi quidem prae mulieribus foemineis
“ Cor impenetrabile fecerunt Olympias domos habentes:
“ Haud quidem alia sic mulier obfirmato animo
“ Viro absisteret, qui ei mala multa perpessus
“ Venisset vigesimo anno in patriam terram. 170
“ Sed age mihi, nutrix, sterne lectum; ut et ipse
“ Decumbam; profecto enim huic ferreus in praecordiis animus.”

Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope:
“ Generose, neque sanē quid magnifacio, neque nihili-habeo,
“ Neque admodum admiror; perquam autem benē novi, qualis eras, 175
“ Ex Ithacā in navi proficiscens longie-remis-instructa.
“ Sed age, ei sterne densum lectum, Eurycles,
“ Extra benē-fundatum thalamum, quem scilicet ipse fecit:
“ Illic ei, exposito dermo lecto, injicite, ad-cubandum,

Ver. 166 et 264. Δαιμονίη.] Similitérque
ver. 174. Δαιμόνι. Vide ad II. ε', 194.

Ibid. — περί σοί γε γυναῖκῶν δηλοτέρῃσιν
Κῆρ ἀτέραμνον.] Ἐστίν οὗ ἐκταύτην εἰρημὴν, ὡς με-
μεῖν δὴν ἐστὶν ἀντιφράσις ἰσχυρὴ ἐν μνηστέρων ἀντιφρά-
σει κατεργασμένη Ὀδυσσεύς, ἣ τὴν ἀντιφράσιν
τῆς γυναῖκός οὕτω περιφρανὴν ἢ γυνὴ καὶ στερεὰ
καὶ ἰσχυρὴ καὶ περὶ τῆς. Eustath.

Ver. 168. Οὐ μὲν κ' ἄλλη ὧδε.] Ἀλ. Οὐ μὲν
κ' ἄλλη γ' ὧδε· ut suprā ver. 100. Ἀλ. οὐ μὴν
ἄλλη γ' ὧδε.

Ver. 169. — ἀφισταίῃ.] Ἀλ. ἀφισταίῃ
Ut suprā ver. 101.

Ver. 172. — ἦ γὰρ τῇγ' ἐσθλὸς ἐν φρεσὶ
θυμός.] Ἀλ. ἐσθλὸς ἐν φρεσὶ ἀνδρός. Ἀλ. ἐσθ-
λὸς ἰδοὺ θυμός.] Similitér Iliad. χ', 357.

— ἦ γὰρ σοί γε ἐσθλὸς ἰδοὺ θυμός.
Et ε', 205. 521.

— ἐσθλὸς οὐ τοι ἀνδρ.

Similitér et Tibullus:

Quam ferus et verē ferreus ille fuit.

Lib. I. Eleg. xi. ver. 2.

Et Cicerō: “O te ferreum, qui illius peri-
“culis non mōveris!” Ad Attic. lib. XIII.
Epist. 30. sub initio. Vide et suprā ad i,
190. et ad ver. 103. hujus libri.

Ver. 174. — ἀβέριζω.] Τὸ ἐκρίνω καὶ
ἀποβάλλω, ἀπειρωταφρέας τῶν ἀβέριων τῶν πρὸ
δυσημίων ἔχοντων διὰ συμπίπτειν· οἱ γὰρ λι-
μῶντες ἐκρίνοντο ἀδελφούς. Schol. ex MS. Aloy-
sian, à Barnesio excerpto.

Ver. 177 et 179. — πυκινὸν λέχος.]
Διὰ τὸ ἐν πολλοῖς ἱκανῶς τὰ στεγνὰ καὶ συντί-
θηται. Hesychius, ad vocem Πυκινὸν· Εὐστα-
θίος αὐτὸν; Πυκνὴ —, ἵνα φέριον ἔχῃ·
[ἔχῃ] στεγνὸς τὰ ἱκανήματα.

Ver. 178. Ἐνθά.] Ἀλ. Ἐνθά.

Ver. 179. — ἐκβῆσαι πυκινὸν λέχος, ἐμ-

Κάεα, καὶ χλαῖνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.

180

Ὡς ἄρ' ἔφη, πόσιος πειραμένη· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὀχθήσας ἄλοχον προσεφώνεε, κέδν' εἰδυῖαν·

ὦ γύναι, ἥ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες.

Τίς δέ μοι ἄλλοσι δῆκε λῆχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη

Καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν

185

Ῥηϊδίως ἐθέλων δειῖν ἄλλη ἐνὶ χῶρῃ·

Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἄν τις ζῶς βροτὸς, οὐδὲ μάλ' ἦσάν,

Ῥεῖα μετοχλίσσειεν· ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται

Ἐν λείχει ἀσκητῶ· τὸ δ' ἐγὼ κάμω, οὐδέ τις ἄλλος.

Θάμνος ἔφυ τανύφυλλας ἐλαίης ἔρκεος ἐντὸς,

190

Ἀκμηνὸς θαλέθων· πάχετος δ' ἦν, ἥντε κίων·

Τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θαλάμῳ δέμον, ὅφρ' ἐτέλεσσα

Πυκνῇσιν λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρεψα·

"Pelles, et laenas, et integumenta splendida."

180

Sic utique dixit, maritum tentans; at Ulysses

Indignatus uxorem alloquebatur, honesta scientem:

"O mulier, profecto valde hoc verbum acerbum dixisti.

"Quis verò mihi alibi posuit lectum? difficile nempè esset

"Etiam valde scienti; nisi quandò deus ipse aggressus

185

"Facile volens poneret alio in loco:

"Virosum autem haud quisquam vivus mortalis, neque valde pubescens,

"Facile amoliretur; quoniam magnum signum factum est

"In lecto elaborato; cum autem ego feci, neque quisquam alius.

"Arbor erat patula-foliis olivæ septum intra,

190

"Vigens, florescens; crassa verò erat, tanquam columna:

"Ei autem ego circumdatum thalamum struxi, donec perfecti

"Densis lapidibus, et benè desuper texi;

ἐλάει· ἰνὴν.] Vulgati habent ἱμαλὶ τ' ἰνὴν· Barnesius autem ex Editionibus nonnullis edidit, ἱμαλὶ τ'. Quod, uti et ipse annotat, cum præcedente ἱαδύεισιν aptius congruit. Atqui MS. à Tho. Bentleio collatus hic legit ἱαδύεισιν. Quæ si vera lectio, omnipò scribendum cum vulgatis ἱμαλὶ τ'.

Ver. 184. — ἄλλοσι δῆκε λῆχος.] Eustathius infra ver. 204. in commentario citat, ἄλλοι ἰθνη. Atque ita et hic et infra ver. 204. edidit Barnesius; lectionemque longè potius pronuntiat. At quamobrem longè potius existimet vir eruditus, equidem non video. Quin et hoc in loco cum vulgatis ἄλλοσι δῆκε legit ipse Eustathius.

Ver. 185. — ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν, &c.] Rectè observat Spondanus, "Difficultatem cujusvis rei ita solere à Poetâ ex-primi." Vide et suprâ ad ver. 93.

Ver. 187. — οὐκ ἄν τις.] Ἀ. οὐκ ἄν τις.

Ibid. — οὐδὲ μάλ' ἦσαν.] Legitur et οὐδὲ γυναικῶν notante Eustathio.

Ver. 190. — τανύφυλλος.] Ἀ. τανυφύλλος· ut infra ver. 195.

Ver. 191. Ἀκμηνὸς θαλέθων.] Ἀκμηνὸς δὲ τὴν ἐξόντας φασὶ γὰρ ὅτι Ἀκμηνῶν ἐνταῦθα μὲν ἐστὶ τῶν, Θάμνος Ἀκμηνῶν, ὃ ἵσται, Ἀκμηνῶν ἔχων τὴν πλάτην, ἀξυτόνησιν· ἢ δὲ ἱαδύεισιν. (τ', 165. 346.) ἐστὶ τῶν ἀπλοῦντων τὴν πλάτην, ἱαδύεισιν. Ἐπειὶ δὲ, φασὶ, καὶ τὰ δύο πρὸς ἀξυτόνησιν. Eustath.

Ver. 193. Πυκνῇσιν λιθάδεσσι.] Ita restituit Barnesius ex Odys. ξ, 36. ubi, ut ipse annotat, idem Hemistichium occurrit, et in omnibus Exemplaribus hoc modo legitur. Cumque Barnesio facit Phil. Labbe, Thesaur. Prosod. pag. 152. "Legendum," inquit, "quavis pactione contendo, Πυκνῇσιν λιθάδεσσι, ut scriptum extat, Odys. ξ, "ver. 36." Firmatur porro hæc lectio et ex MS. à Tho. Bentleio collato, ubi scribitur Πυκνῇσιν λιθάδεσσι. Vulgati hic habent Πυκνῇσιν λιθάδεσσι. Quod vix ullâ potest licentiâ excusari: Nam vox Πυκνῇσιν duas priores syllabas corripit; ut liquet tum ex aliis permultis Poetæ locis, tum ex versu hunc proximè sequenti:

Δύρας πυκνῇσιν ἀραρυῖας

Κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας, πυκινῶς ἀραρυίας.
 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀπέκοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης· 195
 Κορμὸν δ' ἐκ ρίζης προταμῶν, ἀμφέξισα χαλκῷ
 Εὐ καὶ ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνα,
 Ἐρμῖν ἀσκήσας· τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρω.
 Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὅφρ' ἐτέλεσσα,
 Δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἥδ' ἐλέφαντι· 200
 Ἐκ δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα βοός, φοίνικι φαιινόν.
 Οὕτω τοι τότε σῆμα πιφαύσκομαι· οὐδὲ τι οἶδα,
 Εἴ μοι ἔτ' ἐμπεδὸν ἐστί, γύναι, λέχος, ἥε τις ἦδη
 Ἀνδρῶν ἄλλοσε θῆκε, ταμῶν ὑπὸ πυθμέν' ἐλαίης.
 Ὡς φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ, 205

- " Conglutinatasque imposui fores, firmiter aptatas.
 " Et tum deinde abscidi comam patulae-foliis olivae;
 " Truncum verò à radice usque præscissum circumdolari aere 195
 " Benè et scitè, et ad perpendiculum exegi,
 " Fulcro elaborato; terebravique omnia terebrà.
 " Ab hoc autem incipiens lectum poliebam, donec perfecti,
 " Variè-ornans auroque et argento et ebore;
 " Indè verò extendi pellem bovis, purpurâ splendidam. 200
 " Sic tibi hoc signum dico; neque omninò scio,
 " An mihi adhuc incolumis sit, mulier, lectus, an aliquis jamjam
 " Virorum alibi posuerit, succiso fundo olivae."
 Sic dixit: ejus verò ibidem soluta sunt genua et charum cor, 205

Ver. 196. Κορμὸν δ' ἐκ ρίζης προταμῶν.] Ἀπὸ τῆς ρίζης κορμὸν ποιήσας. Schol. Τὸ δὲ, " κορμὸν ἐκ ρίζης προταμῶν," οὐ δηλοῖ κάτωθεν τὸν κορμὸν ἐκτμηθῆναι· αὐτὸ γὰρ, ἀπὸ πυθμίνος ἵστί τμηθῆναι, οὐ μὴν κορμὸν προταμῖν· διὸ καὶ ἰρῖθην κατωτέρω [ver. 204.] τὰ " ταμῶν" " ὑπὸ πυθμίν' ἐλαίης;" ἵνα ὁπταμῖν μὴ νοεῖτο τὸ κάτωθεν ἐκκοῦναι τὸ παχὺ τοῦ πυθμίνος· προταμῖν δὲ τὸ ἀνωθεν ποδὶν ἐκ κορμοῦ. — Ὡς οὐχ ἐντίμην μὴ Ὀδυσσεὺς κορμὸν ἀπὸ ρίζης, ἥτοι πυθμίνος· ἀλλὰ προτίμην κορμὸν, ἥγουν ἀπὸ τῆς ρίζης ἱερῶν, ὡς τὸ μὴ αὐτὸ τμηθῆναι, τὸ δὲ λισιόθαι. Eustath.

Ibid. — ἀμφέξισα.] Ἀλ. ἀμφ' ἔξισα.

Ver. 197. — ἐτάνυσσα.] Τὴν τιτατικὴν σπάσσαν. Schol.

Ver. 198. Ἐρμῖν ἀσκήσας.] Κληρόπαιδα ἔμαθ' ἔως τῆς κληῖνης. Schol. Ἐρμῖς, ὁ Διὸς καὶ Μαίης τῆς Ἀτλαντὸς παῖς ἵστί ὢν, ἐν ἀνθρώποις τέσσαρα μίγιστα εὖρετο, Γερμάνια, καὶ Μουσική, καὶ Πάλαιστρα, καὶ Γυμναστική· ἵσιν καὶ τοὺς Ἕλληνας διεργάζοντο αὐτὸν ἀσκήσαι, καὶ αὐτὸν ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀναθῆναι. Τῇ δὲ Ὀνισσοκομῶν ἵσιν, καὶ τοὺς κοιμημένους αὐτῇ εὐχισθῆναι, καὶ αὐτὸν ἀναμῖναι, εἰλοντο ἐν τοῖς θαλάμοις ἔχειν αὐτὸν φύλακα τοῦ ὕπνου, ἵνα τοῖς αἰσθητοῖς καὶ ἀσκήσαι τοὺς τῶν κληῶν πόδας εἰς τὴν τοῦ θείου πρόσοντι, ὅπως ἀλλεήτορας ἔχοντες ὦναι. [Barnesius edidit ὦναι,] τὰ μὴ διμνησ

μὴ φοβούντο, προσδεχῶν δὲ πλείστην ἱσθαφροδίσιν διὰ τῶν ὀνειράτων. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώρῳ τῇ Ἀθηναίῳ. Schol. à Barnesio ex MS. emendata.

Ver. 199. Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος.] τοῦ ποδός. Schol.

Ver. 200. — ἥδ' ἐλέφαντι.] Vide supra ad ὃ, 78.

Ver. 201. Ἐν δ' ἐτάνυσσα.] Apud Eustathium commentario, Ἐν δ' ἐτάνυσσα. Omnino autem scribendum cum duplici σ, ἐτάνυσσα· penultima enim corripitur. Vide ad II. ε', 58.

Ibid. — φοίνικι φαιινόν.] Ἀλ. ἰφι πταμίνος.

Ver. 203. Εἴ μοι ἔτ' ἐμπεδὸν ἐστί, γύναι, λέχος.] Vocem, γύναι, quæ in Henrici Stephani aliisque editionibus exciderat, rectè hic ex Eustathio Exemplaribusque nonnullis restituit Barnesius.

Ver. 204. — ἄλλοσε θῆκε.] Vide supra ad ver. 184.

Ibid. — ἐπὶ.] MS. à Tho. Benileio colatus, ἀπὶ.

Ver. 205. — τῇ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ, Σῆματ' ἀναγνούσῃ.] Ita Vulgati; atque ita Eustathius; Σημῖοναι δὲ (inquit) καὶ τὰ, " τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα, σῆματ' ἀναγνούσῃ," καὶνότερον φεσθῆναι τὸ γὰρ καὶνόν, ἢ, " τῆς δὲ ἀναγνούσῃ;" ἢ, " τῇ δ' ἀναγνούσῃ."

Σήματ' ἀναγνούσῃ, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
 Δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
 Δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῇ, κάρη δ' ἔκυσ', ἠδὲ προσηύδα·

Μῆ μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζε, ἐπεὶ τὰ περ ἄλλα μάλιστα

Ἀθρῶπων πέπνυσο· θεοὶ δ' ὤπαζον ὀϊζύν, 210

Οἳ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε

Ἦες ταρῆναι, καὶ γήραος οὐδὸν ἰέεσθαι.

Αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χῶεο, μηδὲ νεμέσσα,

Οὔνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ἴδον, ᾧδ' ἀγάπησα·

Αἰεὶ γάρ μοι θυμός ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν 215

Ἐρρίγιε, μή τίς με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν

Signa agnoscentis, quae ei accurata dixit Ulysses.

Lachrymis-fusus autem deinde recta cucurrit, circumque manus

Collum jaciebat Ulyssi; caput verò osculata est, et affabatur:

"Nè mihi, Ulysses, irascere; quoniam in aliis quidem rebus maximè

"Hominum prudens-eras; dii autem dabant aerumnam,

210

"Qui nobis inviderunt nos unà invicem manentes

"Pubertate fruitos esse, et senectutis limen attigisse.

"At nè nunc mihi ob-hoc irascere, neque indignare,

"Quòd te non primùm, postquam vidi, sic amplexa sum;

"Semper enim mihi animus in pectoribus charis

215

"Horruit, nequis me hominum deciperet verbis

Ὁ δὲ γυνὴν δοτιῇ παρέβηκεν διὰ τι τὸ μυ-
 ρισχῶ φανὶ φύσει ἀσολοίκετο τοῦ πλῆγισμοῦ,
 καὶ τὴν συγγίνην τῶν δύο τούτων πτώσιον.
 Neque dissimilem syntaxin alibi usurpat
 Poeta: Vide suprā ad ζ', 155. 157. ad ι,
 256. 257. et ad ΙΙ. α', 187. 188. item infrā
 ad ver. 211. hujus libri. Barnesius porrò, et-
 si in annotationibus ad ι, 256. citato hoc
 loco, vulgatam præfert lectionem, elegan-
 tiæque imperitos arguit, qui scribunt ἀνα-
 γνούς: ipse tamen hic, Editionum veterum
 nonnullos secutus, Σήματ' ἀναγνούς edidit;
 alteramque lectionem ex *Odys.* ε', 249. huc
 irrepsisse suspicatur.

Ver. 207. — [ἴσως ἰθὺς.] Ita rectè ex
 Editione Florentinā restituit Barnesius. Cum-
 que eo facit et MS. à Tho. Bentleio collatus.
 Vide suprā ad ε', 33. *Vulg.* ἴσως ἰθὺς.

Ibid. — [ἰθὺς δράμεν.] *Al.* ἰθὺς κίεν.

Ver. 208. — [κάρη δ' ἔκυσ'.] Vide su-
 پرā ad ε', 15. et ζ', 39.

Ver. 209. Μῆ μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζε, &c.]
 Ὅτι ἐὺλόγη κατὰ καὶ περιέβηκε, λογισμῷ ἢ
 Πηελίσσῃ συμπίπτεισιν αὐτὴν ἰθ' οἷς ὁ Ὀδυ-
 σσεὺς περὶ τοῦ κατὰ τὴν κλίση σήματος ἵσκι,
 κατελθε γίνεσθαι τὰ εἰς τὸν ἄνδρα, χαρίζεσθαι,
 εὐσεβάζεσθαι, αἰσθησάμενη συγγνώμην ἰσχυρα-
 σκίως ἰθ' οἷς οὐκ ἰστίσθη βλάβος· ἰσθ' δὲ τοῦ-
 τος καὶ ἰσχυρίσασθαι εἰς βραχὺν, καθάπερ ἰδίδου ἢ
 ὦκα· ἔτι δὲ εὐσεβισμένη τῆς ἐν τῇ πλάτῃ ἑξέως.
Eustath.

Ver. 210. — [Σοὶ δ' ὤπαζον ὀϊζύν.] *Al.*

Σοὶ δ' ἰστίσας ὀϊζύν. Porro Dna. *Dacier*
 hoc ita accipit, ut per ὀϊζύν id hic infortu-
 nium dicere intelligatur *Penelope*, quòd ac-
 cilièt *Ulysses* non citiùs agnovisset. "Les
 "Dieux ont voulu ajouter encore cela à
 "tous les maux que nous avons soufferts."
 Ita illa: Sed multò rectiùs de prioribus
Ulyssis et *Penelopes* infortuniis dictum hoc
 intelligetur; atque ita aptiùs congruent
 sequentia: Οἳ νῶϊν ἀγάσαντε, &c.

Ver. 211. Οἳ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλή-
 λοις μένοντες Ἦες ταρῆναι.] De hujusmodi
 Syntaxi, vide suprā ad ver. 205. Porro fie-
 ri non potuit quin consultò hic ita scripse-
 rit Poeta, quum in promptu erat dicere,
 "παρ' ἀλλήλοισι μένουσι." Uti et observat
Eustathius: Καὶνὸν δ' ἵστασθαι (inquit) σχῆ-
 μα ἢ ἀπὸ δοτιῆς εἰς πεισιπαικὴν ἀνακίλουτος
 μεταβάσει, ἐν τῷ, "ὅς νῶϊν ἀγάσαντο," καὶ
 ἰζῆς· ἢ μὴ γὰρ ἀκίλουτος ἰστίων, "ὅς ἡμῶν ἰθ-
 "όνητος παρ' ἀλλήλοισι μένουσι τίςπινεται"
 ἢ ἢ ἡμῶν ἰστίωνται τὸ, ἡμῶν, καὶ τὸ, μένουσι. ἢ
 δὲ Ὀμηρικὴ γυνὴ τὸ σχῆμα ἥλλαξεν, καὶνέντε-
 ρον μὴν, ἀσολοίκεν δὲ. *Eustath.*

Ver. 213. — [χῶεο, μηδὲ νεμέσσα.] Δῆ-
 λον δὲ ὅτι πολλὰ διαφορά τοῦ, χῶεσθαι, καὶ τοῦ,
 νεμέσασθαι. Ἐκείνο μὴ γὰρ εἰσὶ καὶ μὴ δικαίως
 γίνεσθαι· ἢ δὲ νίμισις αἰσὶ σὺν τῷ, δικαίως ἰσθί.
Eustath. Atqui non videtur Poeta hic isti-
 usmodi distinctionem in animo habuisse.

Ver. 216. Ἐρρίγιε.] Vide suprā ad ζ', 467.
 et ad ΙΙ. β', 314.

'Ελθών· πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεια βουλευούσιν.
 Οὐδέ κεν Ἀργεῖη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 Ἄνδρ' παρ' ἄλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότῃ καὶ εὐνῇ,
 Εἰ ἦδη, ὃ μιν αὖτις ἀρρήϊοι υἴες Ἀχαιῶν
 Ἀξέμεναι οἰκόνδε φίλῃν ἐς πατρίδ' ἔμελλον.
 Τὴν δ' ἦτοι ρέξαι θεὸς ἄρορεν ἔργον ἀεικές·
 Τὴν δ' ἄτῃν οὐ πρόσθεν ἔω ἐγκάτθετο θυμῷ
 Λυγρῇ, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.
 Νῦν δ', ἐπεὶ ἦδη σήματ' ἀριφραδέως κατέλεξας
 Εὐνῆς ἡμετέρης, τὴν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπάπει,
 Ἄλλ' οἷοι σύ τ' ἐγώ τε, καὶ ἀμφίπολος μία μούνη
 Ἀκτορίς, ἣν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κίουσῃ,
 Ἥ νῶϊν εἴρυτο θύρας πυκινῷ θαλάμοιο,
 Πείθεις δὴ μευ θυμὸν, ἀπηνέα περ μάλ' ἰόντα.
 "Ὡς φάτο· τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὕψ' ἔμερον ὤρσει γόοιο.
 Κλαῖε δ' ἔχον ἄλοχον θυμαρῖα, κέδν' εἰδυῖαν.

"Huc-profectus; multi enim malas astutias cogitant.

"Neque Argiva Helena, è-Jove nata,

"Viro cum alieno mixta fuisset amore et cubili,

"Si in-animo-habuisse, quòd ipsam iterùm bellicosì filii Achivorum

"Reducturi domum dilectam in patriam erant.

"Eam autem profectò ad-patrandum deus instigavit opus indignum:

"Noxam verò non antè in suo deposuit animo

"Gravem; ex quâ primùm et ad nos venit dolor.

"Nunc verò, quandoquidètm jam signa manifestè dixisti

"Lecti nostri, quem non mortalis alius viderat,

"Sed soli tuque egoque, et ancilla una solà

"Actoris, quam mihi dedit pater jam huc proficiscenti,

"Quae nobis custodiebat, fores compacti thalami;

"Flectis tandem meum animum, durus licèt valdè ait."

"Sic dixit: ei autem adhuc magis desiderium excitavit luctus.

Flebat verò tenens uxorem animo-gratam, honesta scientem

Ver. 217. — πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεια βουλευούσιν.] Haud dissimiliter apud Theognidem:

Πολλοὶ τοι κίβηλον ἱσχυλοσσι κῆος ἔχοντες.

Gnomi. ver. 989.

Ver. 219. — ἄλλοδαπῷ.] *Al.* ἄλλοδαπῶν.

Ver. 220. Εἰ ἦδη, ὃ μιν αὖτις, &c.] "Εἰ ἦδη" ἰταυτὰ σκιαστὶν ἰταυτὰ ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς προειρησιν, "ὃ μιν αὖτις ἀρρήϊοι υἴες Ἀχαιῶν." Ὁ γὰρ λόγος, οὗ ἀν' ἡ Ἑλένη παρ' ἄλλοφύλῳ ἀνδρὶ ἐμίγη, εἰ προειρησὶν τὸ μᾶλλον διὰ καὶ ἰταυτὰς ἡμελλεν αὐτὴν εἰ Ἑλληνισ, ὡς μὴδὲ ἡμετερονῶν. Ita Schol. Atque ita Veteres accēpisse testatur Eustathius. Verùm neque vocula "ἦ" (ut opinor) pro δὲ satis rectè dici potest; et sententiam, uti observant Barnesius et Dna. Dacier, multò rectiùs et faciliùs secundùm vulga-

tam interpunctionem interpretèris: ut dicat nimirum Penelope, "Nequaquàm dilectam vtro se dedisse alieno, si praevidisset tot ac tanta mala inde esse oritura."

Τὴν δ' ἄτῃν οὐ πρόσθεν ἔω ἐγκάτθετο θυμῷ Λυγρῇ, ἢ ἐς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος. *Infra ver. 223.*

Ver. 222. Τῇ δ' ἦτοι.] *Al.* Τῇ δὲ τοι.

Ver. 223. Τῇ δ' ἦτοι οὐ πρόβητιν.] Οὐ πρόβητιν καὶ τὴν ἑρμηνείαν. Schol.

Ver. 225. — ἰταυτὰ.] *Al.* ἰταυτὰ δὲ.

Ibid. — σήματ' ἀριφραδέως.] *Al.* σήματ' ἀριφραδέως. Atque ita in commentario citat Eustathius.

Ver. 226. — τῇ.] *Al.* ἡ.

Ver. 228. — με δῶκε.] *Al.* με ἴδου.

Ver. 231. — τῇ δ' ἔτι μᾶλλον.] *Al.* τῇ δ' ἔτι μᾶλλον.

- 'Ως δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῇ νηχομένοισι φανείη,
 "ὦντε Ποσειδάων εὐεργέας ἢ ἐνὶ πόντῳ
 'Ραίση ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῶ· 235
 Παῦροι δ' ἐξέφυγον πολιῆς ἀλὸς ἠπειράνδε
 Νηχοῦμενοι, πολλὰ δὲ περὶ χροῖ τέτρωφεν ἄλλη·
 'Ασπασίοι δ' ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες·
 "ὦς ἄρα τῇ ἀσπαστὸς ἦν πόσις εἰσοροῶσα·
 Δειρῆς δ' οὕτω πᾶμπαν ἄφίετο πῆχες λευκά· 240
 Καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐώησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σθένει, Ἡῷ δ' αὖτε
 'Ρύσας' ἐπ' Ὀκεανῷ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἴππους
 Ζεύγυνσθ' ἀνύποδας, φάος ἀνθρώποισι φέροντας, 245
 Λάμπον καὶ Φαίθονθ', αἵτ' Ἡῷ πᾶλοι ἀγούσι.

Sicut autem quando grātē terra natantibus apparet,
 Quorum scilicet Neptunus benē-fabricatam navem in ponto
 Perdidit, agitatam vento et fluctu vasto;
 Pauci verò effugerunt ē cane mari in terram
 Natantes, multa autem circa corpus accrescit salsugo;
 Laeti verò conscenderunt terram, malo evitato;
 Sic utique illi gratus erat maritus intuenti;
 A-collo autem nondum omninò removebat brachia candida. 240
 Et sanè lugentibus apparuisset rosea-digitis Aurora,
 Nisi utique aliud cogitasset dea caesia-oculis Minerva:
 Noctem quidem in termino longam tenuit, Auroram verò contrā
 Detinuit in Oceano aureum-solum-habentem, neque sinebat equos
 Jungere veloces, lumen hominibus ferentes, 245
 Lampumet Phaethonta, qui scilicet Auroram equuli vehunt.

Ver. 233. 'Ως ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῇ.] Si-
 militèr Statius:

Nec minùs hæc læti trahimus solatia,
 quàm si
 Præcipiti convulsa Noto prospectet ami-
 cam
 Puppis humum.

Thebaid. lib. II. ver. 193.

Et lib. VII. ver. 143.

— dulcis mediis de gurgite ponti
 Respicitur tellus.

Ibid. — ἀσπασίως.] *Al. ἀσπασίως.*

Ver. 235. 'Ραίση.] Apud Eustathium, 'Ραί-
 σι.

Ver. 236. 237. Παῦροι δ' ἐξέφυγον —
 Ναχόμενοι.]

Apparent rari nantes in gurgite vasto.
Æn. I, 118.

Ver. 237. — πᾶλλὰ δὲ περὶ χροῖ τέτρω-
 φεν ἄλλη.] Ita suprâ ζ, 137.

Σμεράλλος δ' αὐτῆς φάνη, κικκαρούσας
 ἄλμυ.

Et salp tabentes artus in littore ponunt.
Æn. I, 173.

Ver. 240. — ἀρίστα.] *Al. ἀρίστα.*

Ver. 241. Καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισι.]

Et fors omne datum traherent per talia
 tempus. *Æn. VI, 537.*

Ver. 243. Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν
 σθένει.] Ἦδη πρὶς τῇ πύρρῃ καὶ τῇ τέλει οὖσαν.
 Schol. Eustathius aliter: Περᾶτον δὲ (inquit)
 ἄσπας ἰσχυρὰ φασὶν ὁ Ποσειδῆς κατὰ γῆρας θη-
 λυκόν. Καὶ δηλοῖ ἡ λέξις τὸ πῆχος τοῦ Ὀκεανοῦ
 οὗ, οὐ τὸ ἀκαταλάν, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ δυσκινόν·
 δι' οὗ ἱμελλεν ἡ Νύξ θῆναι σωματικῶς καταλάν,
 ὡς ἂν ἰσχυρὸν ἀνίστη ἡ Ἥως. Διὸ καὶ ὁ Ποσειδῆς
 εἶσι, "Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ σθένει," τῇ κατὰ
 δύσιν δηλαδὴ. "Ἡῷ δ' αὖτε ἐπ' Ὀκεανῷ," τῇ
 κατὰ ἀκαταλάν· ὥστε μᾶτε καὶ τὴν ἀκαταλάν,
 μᾶτε ἰσχυρὴν καταλάν.

Ibid. — ἐν περάτῃ.] *Al. ἰσχυρῇ.*

Ibid. — δολιχὴν.] *Al. δολιχῇ.*

Ibid. et ver. 246. — Ἡῷ.] *Al. Ἥια.*

Ver. 246. Λάμπον καὶ Φαίθονθ'.] Ὁμοίως
 μὲν οὖν ἐνταῦθα ἐπαρτίζονται τῇ Ἡῷ Λαμπή
 X 4

Καὶ τότε ἄρ' ἦν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ᾧ γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' αἴθλων

ἦλθομεν, ἀλλ' ἐτ' ὀπίσθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται

Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσσαι.

250

Ὡς γάρ μοι ψυχὴ μυθήσατο Τειρεσίαιο,

Ἡματι τῷ, ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἀϊδος εἶσω,

Νόστον ἐταίροισιν διζήμενος, ἦδ' ἐμοὶ αὐτῷ.

Ἀλλ' ἔρχευ, λέκτρονδ' ἴομεν, γύναι, ὄφρα καὶ ἤδη

Ἵπῳ ὑπὸ γλυκερῷ ταρπόμεθα κοιμηθέντε.

255

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Εὐνὴ μὲν δὴ σοί γε τότε ἴσσεται, ὅππότε θυμῷ

Σῶ θέλῃς· ἐπεὶ ἄρ' σε θεοὶ ποίησαν ἰκίσθαι

Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,

260

Εἰπ' ἄγε μοι τὸν αἴθλον· ἐπεὶ καὶ ὀπίσθεν, (οἶω),

Πεύσομαι· αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὔτι χέριον.

Et tunc utique suam uxorem allocutus est solers Ulysses :

" O mulier, nondum enim omnium ad fines certaminum

" Venimus, sed adhuc in posterum immensus labor erit,

" Multus et difficilis, quem me oportet omnem perficere.

250

" Sic enim mihi anima dixit Tiresiae,

" Die illo, quando scilicet descendì domum Orci intra,

" Reditum sociis quaerens, et mihi ipsi.

" Quin veni, ad-lectum eamus, uxor, ut et jam

" Somno à dulci delectemur ubi-decubuerimus."

255

Eum autem rursus allocuta est prudens Penelope :

" Cubile quidem demùm tibi sanè tunc erit, quando animo

" Duo volueris ; quia scilicet et dii fecerunt venire

" Ad domum bene-aedificatam, et tuam in patriam terram.

" Sed quoniam cogitasti, et tibi deus iniecit animo,

260

" Dic age mihi hoc certamen ; quoniam et postea, (puto),

" Audiam ; statim autem est scire nequaquam pejus.

φρον δὲ καὶ ἴσκει μόνωπλον τὴν ἡὺ πλάττον-
ται, Πηνελόπεια αὐτὴν ὑποχρεῖται πρῶτον ἴσκειν.
Eustath. Soli autem (uti notat Barnesius)
quatuor apud Ovidium tribuuntur equi :
Metamorph. lib. II. ver. 153. 154.

Ver. 248. — οὐ γάρ πω πάντων, &c.]

ἴσται τὸν ὅς καὶ ἰσταῖα ἡ Πηνελόπεια ἀρχὴν λόγου
δίδωκε τὸν " γάρ " σύνδισμον, ἀποδίδωκε αὐτὸν
συνέπαιον διὰ τοῦ " ἀλλά " ἴσται " ὦ γύναι, οὐ
" γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατα " καὶ ἔξῃς ἴστα
μὲν στίχους ἐξ ἱσαγαγόν, (ver. 254.) " Ἀλλ'
" ἔρχου, λέκτρονδ' " καὶ ἔξῃς. Eustath. Vide
suprà ad κ', 174. 190.

Ver. 249. — ὀπίσθεν ἀμέτρητος πόνος
ἔσται. Ὀδυσσεὺς δὲ τοῦτο λέγει διὰ τὸν ἰριζῆς
πόνον, ὃν αἰελλοῦται κατὰ τὴν ἐν ἔλῳ μαντίαν
τοῦ Τειρεσίου, χέριον τιμὴς τοῦ Πηνελόπεια ὡς καὶ

τῇ γυναικὶ ἀφηγήσεται. Eustath. Vide infrà
ad ver. 267. &c.

Ibid. — ἴσται.] Eustathius in commen-
tario citat, ἴσται.

Ver. 251. — μυθήσατο.] Al. μαντεύσατο.

Ver. 254. — ὄφρα καὶ.] Al. ὄφρα καὶ.

Ver. 255. — ταρπόμεθα.] Vide suprà
ad ι', 491.

Ver. 258. — ἰδὲ.] Apud Eustathium
in commentario, ἰδὲ.]

Ver. 260. — καὶ τοι διὸς ἔμβαλε θυ-
μῷ.] Τὸ ἴσται, ὅτι ποίησαι εἰ τι καὶ ἴσκειν [Al.
ὑπερῖον] δι'. Schol.

Ver. 262. — δαήμεναι οὔτι χέριον.] Ita
suprà ε', 176.

Οὐ μὲν γάρ τι χέριον ἐν ἀργείῳ ἰδὲ
λα.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρυνέουσα κελεύεις
 Εἰπέμεν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω. 265
 Οὐ μέντοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
 Χαίρω· ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστ' ἄνωγεν
 Ἐλθεῖν, ἐν χεῖρεσσιν ἔχοντ' εὐῆρες ἔρετμόν·
 Εἰσόκε τοὺς ἀφίκαμαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν,
 Ἀνέρας, οὐδέ θ' ἄλῃσσι μεμιγμένον εἶδαρ' ἔδουσιν· 270
 Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νίεας φοινικοπαρήους,
 Οὐδ' εὐῆρ' ἔρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
 Σῆμα δέ μοι τόδ' εἶπεν ἀριφραδὲς, (οὐδέ σε κεύσω)
 Ὅπότε κεν δὴ μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
 Φῆη ἀθηρηλοῖγόν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὦμα, 275

Hanc verò respondens allocutus est solers Ulysses :

- " Infausta, cur igitur demùm me valdè hortans jubes
 " Dicere ? at ego dicam, neque celabo. 265
 " Haud quidem tibi animus gaudebit ; neque enim ipse
 " Gaudeo : quoniam admodùm multas hominum ad urbes jussit
 " Proficisci, in manibus habentem fabrefactum remum ;
 " Donec ad illos pervenero, qui haud nòrunt mare,
 " Viros, neque salibus mixtum cibum comedunt ; 270
 " Neque sanè hi nòrunt naves rubras-proris,
 " Neque fabrefactos remos, qui utique alae navibus sunt.
 " Signum verò mihi hoc dixit manifestum, (neque te celabo ;)
 " Quandò demùm mihi obviàm-factus alius viator
 " Dixerit me ventilabrum habere super splendido humero ; 275

Ver. 264. — τί τ' ἄρ' αὖ.] *Al.* τί τ' ἄρ' αὖν.

Ibid. — ὀτρυνέουσα.] Apud Eustathium in commentario, ὀτρύνουσα. Utrumque salvâ prosodiâ. Quâ enim ratione ex μαρτυρομαι, μαρτυροῦμαι, fit μαρτυρίομαι ex φίλωμαι, φιλούμαι, φίλιω· eâdem ex ἰερεύω, ἰερεύω, fit ἰερεύιω. Vide ad *Il.* 4, 338. κ', 55. et 4, 304.

Ver. 266. Οὐ μέντοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς Χαίρω.] Ἡ ἀπόφασις τῇ καταφάσει ποτὶ μὴν τὸ ἴον δύναται, ποτὶ δὲ τὸ πλείον. — Τὸ γὰρ λίαν λυσιπείθει, τῇ ἀποφάσει διδῆλωκεν. *Hermogenes*, περὶ μισθίου διονόκτους, cap. 37. Eâdem loquendi ratione usus est *Virgilius* :

Nec verò Alciden me sum lætatus euntem

Accepisse ———— Æn. VI, 392.

Et Sophocles :

Ἄλλ' οὐτι χαίρων, ἢν τὸδ' ὀφθαλμῷ βίλος.

Philoctet. ver. 1292.

Vide ad *Il.* 4, 344.

Ibid. — θυμὸς κεχαρήσεται.] *Al.* θυμὸς κεχαρήσεται.

Ver. 267. — πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστ' ἄνωγεν Ἐλθεῖν.] *Suprà* λ', 120. ἔκ. ubi totus hic locus occurrit.

Ver. 269. 270. — οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν, — οὐδέ θ' ἄλῃσσι.] Vide *suprà* ad λ', 121.

Ibid. et ver. 271. — ἴσασι.] Ita *Barnesius* : atque ita *Eustathius* in commentario. Rectè. Ita enim, uti ipse notat *Barnesius*, semper alibi apud *Homerum* scribitur hæc vox. Alii hic minùs rectè scribunt ἴσαντες, et ἴσαντες.

Ver. 270. Ἀνέρας.] *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus habet Ἀνέρις. Atque ita in *Vulgaris* legitur *suprà* λ', 122.

Ver. 271. — νίεας φοινικοπαρήους.]

———— pictasque innare carinas.

Æn. VIII, 93.

Ver. 274. Ὅσσινι κεν δῆ.] Vide ad *Il.* 4, 433 et 504.

Ver. 275. — ἀθηρηλοῖγόν.] Vide *suprà* ad λ', 127.

Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ τήξαντ' ἐπέλευεν ἔρστμον,
 "Ερξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
 Ἀρνεῖον, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιθήτορα κάπρον,
 Οἰκάδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν δ' ἱερὰς ἐκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι, 280
 Πᾶσι μάλ' ἐξείης· θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
 Ἀεληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πύφνῃ
 Γῆρα ὑπαὶ λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
 "Ολβιοι ἴσονται· τάδε μοι φάτο πάντα τελείσθαι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 285
 Εἰ μὲν δὴ γῆράς γε θεοὶ τελίουσιν ἄρριοι,
 Ἐλπαρὴ τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσσειθαι,
 "Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸς ἔντυον εὐνὴν
 Ἑσθῆτος μαλακῆς, δαΐδαν ὑπολαμπομενῶν, 290
 Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονίουςαι,
 Γρη῏ς μὲν κείουσα, πάλιν οἰκόνδ' ἐβεβήκει·
 Τοῖσιν δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν

" Utique tunc me terrae infixo jussit remo,

" Factisque sacris eximiis Neptuno regi,

" Ariete, tauroque, suūmque initore verre,

" Domum abire, facereque sacras hecatombas

" Immortalibus diis, qui coelum latum habitant,

" Omnibus prorsus ordine; mors autem mihi ex mari ipsi

" Lenis admodum talis adveniet, quae me occidat

" Senectute à molli confectum; circum autem populi

" Felices erunt: haec mihi dixit omnia perfectum-iri."

Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope:

" Si quidem demum senectutem dii perficiant meliorem,

" Spes tibi deinde malorum effugium fore."

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Interea verò Eurynomeque et nutrix instruebant lectum

Vestitu molli, facibus sublucentibus.

At postquam straverant densum lectum properantes,

Anus quidem decubitura retrò in-domum ivit;

Illis verò Eurynome cubicularia praebat

Ver. 276. Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ.] MS. à
 Tho. Bentleio collatus, Καὶ τότε δὲ γαίῃ
 Ut suprâ x', 128.

Ibid. — ἐκίλισεν.] Ἀ. ἐκίλισεν.

Ver. 277. — Ποσειδάωνι ἄνακτι, Ἀρ-
 νείῳ, ταῦρόν τε.]

Laocöon, ductus Neptuno sorte sacer-
 dos,

Solennes taurum ingentem mactabat ad
 aen.

Æn. II, 201.

— meritos aris mactavit honores:

Taurum Neptuno —. Æn. III, 118.

Ver. 281. — θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐ-
 τῷ Ἀεληχρῷ.] Vide suprâ ad x', 133, 134.

Ver. 282. — ἔς κέ με.] Ἀ. ἔς κ' ἐμὲ.

Ver. 283. Γῆρα ὑπαί.] Ἀ. Γῆρα ὕψαι.

Ver. 289. — ἔντυον εὐνῇ.] Vide ad II.
 h. 720.

Ver. 290. — ὑπολαμπομενῶν.] Ἀ. ὑπο-
 λαμπομενῶν.

Ἐρχομένοισι λέχοντες, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
 Ἐς θάλαμον δ' ἀγαγοῦσα, πάλιν κίεν· αἱ μὲν ἔπειτα 295
 Ἀσπασίοι λίκτροιο παλαιοῦ θεισμὸν ἵκοντο.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβᾶτης
 Παῦσαν ἄρ' ἀρχηβμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας·
 Αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκιοέεστα.
 Τῷ δ' ἐπεὶ οὖν φιλόττος ἐταρπῆτην ἐρατεινῆς, 300
 Τερπέσθην μύθοισι, πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες·
 Ἡ μὲν, ὅς' ἐν μεγάροισιν ἀνίσχεται διὰ γυναικῶν,
 Ἄνδρῶν μνηστῆρων ἴσορῶσ' αἰδήλον ὄμιλον·
 Οἱ ἔβην εἵνεκα πολλὰ, βόας, καὶ ἴφια μῆλα,
 Ἔσφαζον· πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος. 305
 Αὐτὰρ ὁ διογενὴς Ὀδυσσεύς, ὅσα κῆδ' ἔθηκε
 Ἀνθρώποις, ὅσα τ' αὐτὸς οἰζύσας ἐμόγησεν,

Euntibus ad-lectum, facem in manibus tenens :

In thalamum autem ubi duxerat, retrò ivit : illi quidem deinde

295

Lubentes lecti antiqui ritibus accesserunt.

At Telemachus et bubulcus et subulcus

Cessare-fecerunt à saltatione pedes, cessareque fecerunt mulieres ;

Ipsi verò cubabant per aedes obscuras.

Illi autem postquam amore delectati sunt desiderabili,

300

Delectabantur sermonibus, secum invicem confabulantes :

Illi quidem, quot in aedibus sustinuerat nobilissima mulierum,

Virorum procorum inopiciens perniciosum coetum ;

Qui sui gratiâ multa, boves, et pingua pecora,

Mactabant ; multum autem ex-doliis hauriebatur vinum.

305

At generosus Ulysses, quot dolores intulerat

Hominibus, et quaecunque ipse aerumnis-conflictatus exantlaverat,

Ver. 294. — δάος.] *Al. φάος.*

Ver. 296. Ἀσπασίσι λίκτροιο παλαιῷ θεισμὸν ἵκοντο.] Σιμωνίς ῥήμασι κοσμοῖ τὸν λόγον· τὴν γὰρ ἐν δὴλῃ καὶ ἰσχυρῇ πρᾶξιν ἐνέφηνει, εἰπὼν, “ Ἀσπασίσι λίκτροιο,” ἔφ. *Aristid. Quintil. de Musica, lib. II, pag. 82.* Hinc *Aulus Sabinus, in Epistola Penelope Ulyssi :*

Heu, precor ut properet ille venire dies,
 Antiqui renovet qui laetus fœdera lecti.

ver. 130.

Porro *Aristophanes Grammaticus* et *Aristarchus*, notante *Scholias*te, versum hunc finem faciunt totius *Odysseæ* : Cumque iis facit et *Codex* unus à *Tho. Bentleio* collatus. Quâ de re *Eustathius* : Ἰστοῖο δὲ, inquit, ἐπὶ κατὰ τὴν τῶν Παλαιῶν ἱστορίαν, Ἀριστάρχος καὶ Ἀριστοφάνης, οἱ περὶ τῶν τῶν γεγραμμένων, εἰς τὰ, ὡς ἐξήρθε, “ Ἀσπασίσι λίκτροιο παλαιῷ θεισμὸν ἵκοντο,” περὶ τοῦ τὴν Ὀδυσσεῖα πρὸς ἱφίξην, ὡς φίλους τοῦ βασιλῆως, νοθεύοντες. Οἱ δὲ τοιοῦτοι πολλὰ τῶν κατωτέρω περιεστώτων, αἱ φασιν εἰ αὐτοὺς ἀντιτίτταντες· οἷον τὴν

ἐνδὲς ἱφίξην τῶν φρασάντων ἱστορικῶν ἀνακαταλείπειν, καὶ τὴν τῆς ἑλῆς, ὡς εἰπὼν, Ὀδυσσεῖας ἱστορικῶν εἶτα καὶ τὸν ὑστερον ἀναγνωρισμὸν Ὀδυσσεῖας τὸν πρὸς τὸν Δαίτην, καὶ τὰ ἐκ τῆς Δαυμασίης πλατύνειν· καὶ ἄλλα οὕτως ἐλίγα. Sed et connecti videntur sequentia cum eo quod præcessit ver. 137. *hujus libri* : ubi declaravit ipse *Ulysses*, se in agrum suum profecturum, ad evitandam *Ithacensium* iram, quos *Procorum* mortem ulciscendam aggressuros suspicabatur :

Μὴ πρίσθι κλῖος ἐνδὲ φόνου κατὰ ἔστυ γίνηται
 Ἄνδρῶν μνηστῆρων, πρὶν γ' ἡμῖας ἰδόμεν ἔξω
 Ἀγρὸν ἐς ἡμῖν τε καὶ πολυδίδρουν ἵστα δ' ἱ-
 πωντα
 Φρασσόμεθ', ἵνατι καὶ κίρδος Ὀλύμπιος ἱγ-
 γυναικῆς.

Ver. 298. — παῦσαν δὲ γυναῖκας.] *Al. γυναικῆς.*

Ver. 303. — αἰδήλον ὄμιλον.] Vide supra ad π', 29.

Πάντ' ἔλεγ'· ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούουσ', οὐδὲ οἱ ὕπνος

Πίπτεν ἐπὶ βλεφάροισι, πάρος καταλίζαι ἅπαντα.

"Ἠρξάτο δ', ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ'· αὐτὰρ ἔπειτα 310

"Ἠλθ' ὡς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πείρην ἄρουραν·

'Ἠδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀπέτίσατο ποιὴν

'Ιφθίμων ἐτάρων, οὓς ἥσθιεν, οὐδ' ἐλείαιρεν·

'Ἠδ' ὡς Αἴολον ἴκεθ', ὃ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο,

Καὶ πέμπ'· οὐδὲ πω αἶσα φίλην εἰς πατρίδ' ἰκίσθαι 315

"Ἦν, ἀλλὰ μιν αὖτις ἀναρπάξασα Δυέλλα

Πόντον ἐπ' ἰχθυόοντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα·

'Ἠδ' ὡς Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανεν,

Οἱ νῆας τ' ὅλεσαν καὶ εὐκνήμιδας ἐταίρους

Πάντας· 'Οδυσσεὺς δ' οἷος ὑπέκφυγε νῆϊ μελαίνῃ· 320

Καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε·

Omnia dicebat; illa verò delectabatur audiens; neque ei somnus

Inciderebat palpebris, antequam is enarrasset omnia.

Incepit autem, quomodo primùm Ciconas domuit; at postea 310

Venit in Lotophagorum virorum pinguem terram:

Et quot Cyclops fecit, et quomodo exegit poenam

Ob fortes socios, quos comedebat is neque miserabatur:

Utque ad Aeolum venisset, qui ipsum lubens suscepit,

Et dimittebat; nondum verò fatale dilectam in patriam pervenire 315

Erat; sed ipsum rursus abreptum procella

Pontum in piscosum tulit valdè gementem:

Et quomodo Telepylum Laestrygoniam advenit,

Qui navesque perdiderunt et benè-ocreatos socios

Omnes: Ulysses autem solus effugit nave nigrâ: 320

Et Circes enarravit dolum et varium-artificium:

Ver. 308. Πάντ' ἔλεγ'· ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούουσ'· [ἀκούουσ'·] Vide suprâ ad λ', 223.

Ver. 310. "Ἠρξάτο δ', ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ'· ἔκ.] "Ῥητορικὴν — πειστικὴν ἀνακιφαλαίωσιν καὶ πειστικὴν τῆς 'Οδυσσεΐας. Schol. Ἀνακιφαλαίωσιν τὴν δὴν πλάσσειν ἐν ταῖς ἐν πρὸς τοῖς τριάκοντα, κατὰ φύσιν διηγησάμενοι; καὶ ἐν τῶν πρῶτον ἐστάκτους ἰδὼν πρὸς τὰ ἴσχυα. Eustath. Vide et Dionys. Halicarn. περὶ τῆς 'Ομήρου ποιήσεως, § 20. in fine; item suprâ ad ι', 39. 84. 104. ἔκ.]

Ver. 312. — καὶ ὡς ἀπέτίσατο ποιὴν 'Ιφθίμων ἐτάρων.] Τὸ δὲ "ἀπέτίσατο ποιὴν" ἢ ἀντὶ τοῦ, ἀπέτισε ποιὴν ἐτάρων ἢ ἀντὶ τοῦ, ἀπέτισε ποιὴν ἢ φαρῶν αὐτοῦς Κύκλωψ, τοῦτοισιν ἀντίδικαι· ἢ, 'Οδυσσεὺς ἐτίσατο ἰαίνον, ἤτοι ἐνιμάχου, εἰς ποιὴν τὴν ὑπὲρ τῶν φίλων. Eustath. Verior, ut opinor, postrema interpretandi ratio; quia isto sensu semper apud Poetam usurpatur verbum ἀ-

πονοῖμαι Mediâ Voce. Vide suprâ ad ι', 24. ι', 386. et ε', 540. item ad Iliad. ε', 116.

Ver. 314. 'Ἠδ' ὡς Αἴολον ἴκεθ'.] Ita legitur apud Eustathium, et in contextu et in commentario. Atque ita infrâ ver. 318. 322. 329. 330. ἔκ. Αἰ. ἢ Αἴολον· et ἢ Αἴολον. Vide et suprâ α', 1. ἔκ.]

Ver. 318. — Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην.] Vide suprâ ad α', 82.

Ibid. — ἀφίκανεν.] Eustathius in commentario videtur legisse ἀφίκοντα.

Ver. 319. Οἱ νῆας τ' ὅλεσαν.] "Ἐνθα ἔρα τὸ, "οἱ νῆας ὅλεσαν," τοῦτοισιν οἱ Λαιστρυγονίαι· ὡς ταυτεῖν ἐν, Λαιστρυγονίην, καὶ Λαιστρυγονίας, εἰπεῖν. Eustath. "Alia," inquit Barnesius, "facile legerim οἱ, pro ἴδι, quod ferri potest, ut "Λαιστρυγονίαι tamen subaudiatur, vel ναι-ται." Atqui vocola οἱ isto sensu nusquam apud Homerum (ut opinor) reperietur.

- 'Ηδ' ὡς 'Αἶδεω δόμον ἤλυθεν εὐρώεντα,
 Ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο,
 Νηϊ πολυκλῆϊδι, καὶ εἴσιδε πάντας ἑταίρους,
 Μητέρα δ', ἣ μιν ἔτικτε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἰόντα. 325
- 'Ηδ' ὡς Σειρήνων ἀδινάων φθόγον ἄκουσεν.
 "Ὡς δ' ἴκετο πλαγκτὰς πέτρας, δεινὴν τε Χάρυβδιν,
 Σκύλλην δ', ἣν οὐ πώποτ' ἀκήριοι ἄνδρες ἄλυξαν
 'Ηδ' ὡς 'Ηελίοιο βόας κατέπεφνον ἑταῖροι
 'Ηδ' ὡς νῆα Δοῆν ἔβαλε ψολόεντι κεραυνῷ 330
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· ἀπὸ δ' ἔφθιβεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι
 Πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυξεν.
 "Ὡς δ' ἴκετ' Ὀλυγίην νῆσον, Νύμφην τε Καλυψῶ,
 "Ἡ δὲ μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
 'Εν σπέσσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν, ἡδὲ ἔφασκεν. 335
 Θήσιν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα·
 'Αλλὰ τῷ οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν

Et quomodo Orci domum adiit squalidam,
 Animam consulturus Thebani Tiresiae,
 Navi multis-transtis-instructâ; et aspexit omnes socios,
 Matremque, quae ipsum peperit, et nutritum parvulum cum-esset : 325
 Et quomodo Sirenum frequentium vocem audiit :
 Quomodoque venit ad erraticas petras, horrendamque Charybdim,
 Scyllamque, quam nondum unquam illaesi viri effugerunt :
 Utque Solis boves interfecerunt socii :
 Utque navem velocem percussit ardenti fulmine 330
 Jupiter altitonans; perieruntque eximii socii
 Omnes pariter; ipse verò mala fata effugit :
 Quomodoque advenit Ogygiam insulam, Nymphamque Calypso,
 Quae demum ipsum detinebat, cupiens sibi maritum esse,
 In specubus cavis, et alebat, atque dicebat 335
 Reddituram se cum immortalē et senectutis-expertem dies omnes;
 Sed ei nunquam animum in pectoribus flectebat :

Ver. 322. — εὐρώεντα.] "Ἦτοι πλατύν, παρὰ τὸ ἰδρὸς· ἢ σκοτεινόν. Schol. Vir autem eruditus Gatakerus, in annotationibus ad Antoninum, lib. IV, § 6. citato versu isto Hesiodi, "Ἐργ. καὶ Ἡμιερ. 152.

ἤσαν ἰς εὐρώεντα δόμον κερυεῖ δίδωτο
 "Εὐρώεντα," inquit, "malim vertere, situ obstituto: quam, cum interpretibus, latum."

Ver. 326. — Σειρήνων ἀδινάων.] "Ενθα, φασιν οἱ Παλαῖοι, τὰ ἀδινάων, ἀντὶ τοῦ ἡδυφάνων, ῥοδίων, παρὰ τὸ ῥδιν, ἢ μᾶλλον παρὰ τὸ ἡδύ. Eustath. Atqui eo sensu nusquam (ut opinor) apud Poetam reperietur hæc vox. Vide Iliad. β', 87. 469. α', 481.

Ver. 327. — πλαγκτὰς πέτρας.] Vide supra ad μ', 61.

Ver. 328. — οὐ πώποτ'.] Vide ad II. ζ. 504.

Ver. 330. — ψολόεντι κεραυνῷ.] Καυστική· ψόλον γὰρ, τὸ ἄσβολον [Ita ex MS. Barnesius, pro vulgato ἄσβολον] πσιούν. Schol. Vide infra ad α', 538.

Ver. 334. "Ἡ δὲ μιν κατέρυκε.] Hinc Ovidius:

Creditur et Nympe mortalis amore Calypso
 Capta, reluctantem detinuisse virum.
 Amor. lib. II. Eleg. xvii, 15.

'Ηδ' ὥς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,
 Οἳ δὴ μιν περὶ κῆρι, θεὸν ὥς, τιμήσαντο,
 Καὶ πέμψαν σὺν νηὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν, 340
 Καλκόν τε χρυσὸν τε ἄλλης, ἰσθῆτά τε δόντες·
 Τοῦτ' ἄρα δεύτατον εἶπεν ἴσος, ὅτε αἱ γλυκὺς ὕπνος
 Λυσιμελὲς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.
 'Η δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 'Οππότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα εἴλαπτο, ὃν κατὰ θυμόν, 345
 Εὐνῆς ἥς ἀλόχου ταρπήμεναι, ἥδ' αὖ ὕπνου,
 Αὐτίκ' ἀπ' Ὀκεανοῦ χρυσόθρονον Ἡεργύνειαν
 Ὀρσεν, ἵν' ἀνθρώποισι φῶας φέρη· ἄρτο δ' Ὀδυσσεύς
 Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·
 ὦ γύναι, ἥδη μὲν πολίαν κεκορήμεθ' αἰθλῶν 350
 Ἀμφοτέρω· σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδία νόστον
 Κλαίουσ'· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
 Ἴμενον πιδάασκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης·

Et quomodo ad Phaeacas pervenit, multa perpressus,
 Qui sanè ipsum ex corde, deum veluti, honoraverunt,
 Et dimiserunt cum navi dilectam in patriam terram,
 Aereque, auroque affatim, vestitusque datis : 340
 Hoc sanè ultimum dixit verbum, quando eum dulcis somnus
 Membrorum-relaxator invasit, solvens curas animi.
 Diversa autem ex parte aliud cogitavit dea caesia-oculis Minerva :
 Quando demùm scilicèt Ulyssem putabat, suo in animo, 345
 Concubitu suae uxoris oblectatum esse, atque etiam somno ;
 Statim ab Oceano aureo-solio Auroram
 Excitavit, ut hominibus lucem ferret : surrexit verò Ulysses
 Cubili ex molli ; uxori autem verbum mandabat :
 " O uxor, jam quidem multis satiati sumus certaminibus 350
 " Ambo : tu quidem hìc meum aerumnosum reditum
 " Defless ; at me Jupiter doloribus, et dii alii,
 " Properantem detinebant meà à patrià terrà :

Ver. 338. — Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας.]

Finis et erroris miseri Phaeacia tellus.
Tibull. lib. IV. Eleg. I. ver. 78.

Ver. 342. — θεὸς αἱ γλυκὺς ὕπνος Λυσιμελὲς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.] Ita apud Moschum :

"Τῶνος θεὸς γλυκίαν μέλιτος βλισφάρεσσιν ἐφί-
ζων
Λυσιμελὲς πιδάξ μαλακὰ πατὰ φάτα διο-
μή.
Idyll. II. ver. 3.

Et apud Orpheum, in Hymno iis "Τῶνος
Λυσιμέριμν, κόπων ἡδύων ἔχων ἀνάπαισιν.
ver. 5.

Et apud Virgilium :
— placidà laxarant membra quiete.
Æn. V. 836.

Apud Ovidium denique :

Somne quies rerum, placidissime Somne
-deorum,
Pax animi, quæm cura fugit ———.
Metamorph. lib. XI. ver. 623.

Vide et suprâ ad ε', 85.

Ver. 347. — Ἡεργύνειαν Ὀρσεν, ἵν' ἀνθρώποισι φῶας φέρη.]

Aurora interea miseriis mortalibus al-
mam
Extulerat lucem ———. Æn. XI, 182.

Vide suprâ ad β', 1. et ad II. ε', 477.

Ver. 348. — ἄρτο δ' Ὀδυσσεύς Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς.]

Tum verò Æneas ———
Corripit è somno corpus ———.
Æn. IV, 571.

- Nῦν δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἰκόμεθ' εὐνὴν,
 Κτήματα μὲν, τὰ μοι ἐστὶ κομιζέμεν ἐν μεγάροισι· 355
 Μῆλα δ', ἃ μοι μνηστῆρες ὑπερφίαλοι κατέκειραν,
 Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
 Δάσους, εἰσὶκε πάντας ἐνπλήσωσιν ἱπαύλους.
 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἄγρὸν ἔπειρα,
 Ὀψόμενος πατέρ' ἐσθλὸν, ὃ μοι πυκινῶς ἀπάχχεται· 360
 Σοὶ δέ, γύναι, τάδ' ἐπιτέλλω, πινυτῇ περ εἰούσῃ·
 Αὐτίκα γὰρ φάτις εἴσιν ἄμ' ἡελίῳ ἀνιόντι
 Ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔπτανον ἐν μεγάροισιν·
 Εἰς ὑπερῷ ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 Ἥσθαι, μηδὲ τινα προσιόσσεο, μηδ' ἱέεσινε. 365
 Ἥ ῥα, καὶ ἀμφ' ὅμοισιν ἐδύσατο τύχχα καλά·
 Ὅρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
 Πάντας δ' ἐντὶ ἄνωγεν ἀρρήϊα χερσὶν ἐλίσθαι.

" Nunc verò postquam ambo ad desiderabile venimus cubile,

" Possessiones quidem, quae mihi sunt, curato in aedibus ;

355

" Pecora autem, quae mihi proci superbi consumpserunt,

" Multa quidem ipse ego praedabor, alia autem Achivi

" Dabunt, donec omnia impleverint stabula.

" Sed sanè ego quidem ad arboribus-abundantem agrum proficiscor,

" Visurus patrem eximium, qui mihi multum dolet :

360

" Tibi autem, uxor, haec mando, prudens licet sis ;

" Statim enim fama ibit simul cum sole orto

" Virorum procorum, quos interfeci in aedibus ;

" In coenaculum ubi-ascenderis, cum famulis mulieribus,

" Sede, neque quenquam respice, neque interroga."

365

" Dixit utique, et circum humeros induit-sibi arma pulchra :

" Incitavit autem Telemachum et bubulcum et subulcum,

" Omnesque arma jussit martia manibus sibi-sumere.

Ver. 354. — ἀμφοτέρω.] Apud Eustathium in commentario, ἀμφοτέρω.

Ibid. — πολυήρατον.] Vide suprā ad λ', 274. et ad II. ε', 512.

Ver. 355. Κτήματα μὲν, τὰ μοι ἐστὶ κομιζέμεν ἐν μεγάροισι.] " Vel," inquit Henricus Stephanus, " κομιζέμεν ἐν μεγάροισι" vel, τὰ μοι " ἐστὶν ἐν μεγάροισι" quod malo." Multò tamen simplicior videtur et facilius prior constructio.

Ver. 357. Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι.] Vide suprā ad γ', 73.

Ibid. — ληΐσσομαι.] Ita rectè Barnesi-us, pro vulgato λήισσομαι. Vide suprā ad ε', 298.

Ver. 358. — ἐνπλήσωσιν ἱπαύλους.] Ἦτοι σκαθμούς αὐλάς, ἱπαύλους. Γράφεται δὲ, φασί, καὶ μισαύλους. Eustath.

Ver. 361. Σοὶ δὲ, γύναι, τάδ' ἐπιτέλλω.] Ita Vulgati. Quae si vera sit lectio, vox

ἱππιλλω (utpote ex duabus composita,) secundam producet eadem ratione ac παριπών, διππένιος. ἱππιλλῶν et similia. Vide ad II. ζ', 62. 4, 121. π', 174. et ε', 599. Barnesi-us autem ex duabus Editionibus edidit, legendumque omninò contendit, ἱππιλλω, quam quidem vocem pro ἱππιλλω usurpatam reperiri notat Eustathius ad Iliad. λ', 47. Ipse autem hoc in loco citat, τὸ ἱππιλλω.

Ver. 362. Αὐτίκα γὰρ φάτις εἴσιν.] "Εἴσα δ' " γὰρ" σύνδεσμος κρίται συνήθως ἐν ἀρχῇ, ἀντὶ τοῦ ἱππιδῆ, ἢ διό' ἀποδοδύμενοι εἰς τὸ [ver. 364.]

" Εἰς ὑπερῷ ἀναβᾶσα." Eustath.

Ver. 365. Ἥσθαι, μηδὲ τινα προσιόσσεο, μηδ' ἱέεσινε.] "Ἥσθαι μὲν τῶν ἀπεργαζόμενων εἰδέναι δεκάεσα, μὴ δ' ἀδικηθῆναι ὑπὲρ τῶν. Καὶ τοῦτο μὲν οὕτως εὐνοικημάτων ἀναπιφύνηται. Eustath.

Ver. 366. — καλά.] Vide ad II. β', 43.

Οἱ δὲ οἱ οὐκ ἀπίθησαν· ἐθωρήσσοντο δὲ χαλκῷ·
 Ὡτιζαν δὲ Δύρας, ἐκ δ' ἦϊον· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 Ἦδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα· τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Νυκτὶ κατακρύψασα Δοῶς ἐξῆγε πόλῃος.

370

Hi verò ei non inobsequentes fuerunt : armabant autem se aere :
 Aperuerunt verò fores, exhibantque ; praeibat autem Ulysses.
 Jamjam quidem lux erat super terram : illos autem Minerva
 Caligine coöpertos citò eduxit ex urbe.

370

Ver. 370. — ἐκ δ' ἦϊον· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.]
Al. ἰξῆρχε δι δῖος Ὀδυσσεύς.
 Ver. 371. — τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη Νυκτὶ κα-
 τακρύψασα.]

Et multo nebulae circum Dea fudit a-
 mictu ;
 Cernere nè quis eos, neu quis contingere
 posset. *Æn.* I, 411.

At Venus obscuro gradientes aëre sep-
 sit,

Ver. 372. — ἐξῆγε πόλῃος.] *Al.* ἐξ ἡγῆ
 πόλῃος

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ω'.

'Υπόθεσις τῆς ραψωδίας Ω'.

ΤΑΣ τῶν μνηστῆρων ψυχὰς Ἑρμῆς εἰς ἄδου κατὰγει· καὶ ἀναγκαστικὸς Ὀδυσσεύς· γίνεταί πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Λαίρτην· καὶ ταρχαὴν τοῖς Ἰθακησίοις γιγνημένην ἐπὶ τῇ τῶν μνηστῆρων ἀταίρει· Ἀθηᾶ διακαλύνει.

Ἐπιγραφαί.

Σποδαί· ἢ, Νικύια.

Ἄλλως.

Ω, δ' Ὀδυσσεύς σὺν πατρὶ καὶ υἱῷ μάχεται Ἀχαιοῖς *.

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
'Αἰδράων μνηστῆρων· ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶν

Mercurius autem animas Cyllenius evocabat
Vironum procorum; habebat verò virgam in manibus

Ver. 1. Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς.] Fuerunt, qui totum sequentem locum, ubi Poeta Procorum Animas ad inferos deductas narrat, defunctorumque ibidem colloquia refert, suppositum suspicati sint. Ac videntur quidem nonnulla hic *Homerum* minùs sapere. *Schollastes* et *Eustathius* multas Veterum contra hunc locum objectiones afferunt; quarum hæ sunt præcipuæ: Primò, quòd nusquam alibi apud Poetam Animarum defunctorum deductor dicatur *Mercurius*, neque *Cyllenius* appelletur; deindè, quòd non sponte hic et sine deductore, (ut in *Iliade*), ad inferos descendant Animæ; dein quòd insepultis Orcum intrent; dein quòd Musarum numeri alibi non meminerit *Homerus*; cum pluribus aliis objectionibus minoris momenti. Iidem tamen Veteres, notante *Eustathio*, Προσεισται καὶ τὴν Νικύϊαν ταύτην, ἀποδοχίμουν αὐτῆς, καὶ ὅτι τὰ κατὰ τὴν θάνατον τοῦ

Ἀχιλλεύου δόξουν, τὸν ἐν Ἰλιάδι στοιχημένον καὶ ὅτι ἱκαναυλαμβάνει ὅσους τῆς ποιήσεως ταύτης οὐκ ἴσθη ὁ Ποιητὴς ἀνακαταλείναι, τὰ κατὰ τὴν Πηνελόπην δηλαδὴ, ὡς ἰβήθη, καὶ τὴν τοῦ Ὀδυσσεύος λαβρὰν ἰσχύϊνον. Et *Scholiasies*: Καὶ ἄλλως δὲ, (inquit,) ἐν τῇ κατὰ τὴν ἐπιχοσσίαν δινίστηται, τὸ Ποίημα τὸν Ὅμηρον ἡμολογῶ. Cæterùm totum hunc librum, cum præcedentis parte aliquâ, ab *Aristarcho* et *Aristophane Grammatico* repudiatum testatur *Schollastes* ad ψ', 296. suprà: uti ibi notatum est.

Ibid. — ψυχὰς — ἐξεκαλεῖται.] Τὸν μὲν γὰρ ψυχοσκοπὸν Ἑρμῆν, κατὰ τὸ παλαιὸν νόμον παρ' Αἰγυπτίους ἀναγομένην τοῦ Ἀσίδος τὸ σῶμα μίχρει τινός, παραδίδοναι τῷ περιειμμένῳ τὴν τοῦ Κερβερου προτομήν. Τοῦ δ' Ὀρφέως τοῦτο καταδικάζοντος παρὰ τοῖς Ἑλλήσι, τὸν Ὅμηρον ἀπολοῦντος τούτῃ θάμναι κατὰ τὴν ποίησιν,

* [Ita ex Edit. Oxon. *Barnesius*, pro vulgato μάχισ' Ἀχαιοῖς.]

Καλὴν, χρυσαίην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα δέλγει,
 ὦν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
 Τῇ ῥ' ἄγε κινήσας· ταὶ δὲ τρίζουσαι ἔποντο.
 Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῶ ἀντροῦ θροισέοιο
 Τρίζουσαι ποτίονται, ἐπεὶ κί τις ἀποπέσῃσι

5

Pulchram, auream; quâ scilicet hominum oculos mulcet,
 Quorum vult; contrâ verò et dormientes suscitât:
 Hâc utique ducebât commotas; illae verò stridentes sequebantur.
 Sicut autem quandò vespertilionis in secessu antri divini
 Stridentes volant, postquam aliquis exciderit

5

"Ερμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνης ἱξκαλίτο
 "Ἀδρῶν ἡρώων ἴχαι δὲ ῥάβδον μετὰ χερσίν."
 Diodorus Siculus, Bibliothec. Hist. lib. 1.
 haud longè à fine. Vide et Phurnu-
 tum, de naturâ Deorum, cap. 16.

Tu piâs lætis animas reponis
 Sedibus, virgâque levem coerces
 Aurêa turbam

Horat. Carm. lib. I. Od. x. 17.

Ibid. — Κυλλήνης.] Ὁ ἐν Κυλλήνῃ ἔρι-
 τῆς Ἀραδίας ἀναστραφίς. Schol. Κυλλήνης
 δὲ Ἑρμῆς μυθικῶς μὴ ἀπὸ Κυλλήνης, ἀλλ' ἐξ
 Ἰσθμίου Ἀραδίας. — περιβόηται δὲ, διαφρίστας
 ἐν ταῖς περὶ τὸ τοιοῦτον θεὸς τιμᾶσθαι τὸν Ἑρ-
 μῆν, ὁμοῖον ὅτι τὸ λυχνὸν ἰσθίου. Eustath.
 Ita in Hymno isto Mercurii, qui Homero
 vulgò ascribitur, ver. 2.

Ἑρμῆν ὁμοῖον, Μούσα, —
 Κυλλήνης μιδόντα καὶ Ἀραδίας πολυμήλου.

Et apud Callimachum:

Ὁδὲ πάρος Ἑρμῆν Κυλλήνης, —
 Hymn. in Delum, ver. 272.

Ibid. — ἱξκαλίτο.] Ἀλ. ἱξκαλίσει.
 Ver. 2. Ἀδρῶν μνηστήρων.] Diodorus Sici-
 ulus, loco suprâ citato, legît, Ἀδρῶν ἡρώων.

Ibid. — ἴχαι δὲ ῥάβδον, &c.]

Tum virgam capit: hâc animas ille evo-
 cat Orco
 Pallentes, alias sub tristia Tartara mittit:
 Dat somnos adimitque, et lumina morte
 resignat. Æn. IV, 242.

Vide et suprâ ad ver. 1.

Ver. 4. — ἰδίου.] MS. à Tho. Bentleio
 collatus, ἰδίου. Cæterum post hunc ver-
 sum in eodem MS. sequitur:

Τὴν μετὰ χερσίν ἴχον, τίς ποτε κρατὺς Ἀρ-
 γυφίοντος.

Ex i, 49. suprâ.

Ver. 5. — ταὶ δὲ τρίζουσαι ἔποντο. Ὡς
 δ' ὅτι νυκτερίδες.] Similiter ver. 7. "Τρίζου-
 σαι ποτίονται," et ver. 9. "Ὡς αἱ τέρ-
 ραι γαῖα." Ἰστέον δὲ, ὅτι τὴν μυθικὴν ταῖς ψυ-
 χαῖς ἰσχυρῶς ἐπιμαρτυροῦν, οἷα λόγον μὴ ἐν ἀνθρώπῳ
 ἰσχυρῶς ἐπιμαρτυροῦν, ἄλλως δὲ θροισέοις. Eustath.
 Ita Ovidius, de Vespertilionibus:

Conatque loqui, minimam pro corpore
 vocem

Emittunt; peraguntque leves stridore que-
 relas. Metam. lib. IV. ver. 412.

Porro ex hoc Homeri loco, et ex λ', 43. su-
 præ, Virgilium, Umbras infernas "Turbam
 "sonantem" [Æn. VI, 753.] appellâsse ex-
 istimat Turnebus, Adversar. lib. XXVIII.
 cap. 46. sub fine. Uti et notavit Barnesius.

Ver. 6. Ὡς δ' ὅτι νυκτερίδες.] "Rectè,"
 inquit Barnesius, "Manium umbras Vesper-
 tilionibus confert; quòd non nisi Noctu
 "appareant, quòd minimè dormiant, quòd
 "Stridorem edant, quòd nec Animalia nec
 "Inanimata sint." Eandemque explica-
 tionum meminit et Eustathius. Atqui vide-
 tur Poeta Animarum Stridorem solummodò
 depingere voluisse.

Ibid. — ἀντροῦ θροισέοιο.] Θροισέοιο δ'
 ἀντροῦ, οὗχ ἁπλῶς οὗτον περιήρπασται, ἀλλ' οἷοι
 διατὰ τὰ ἀντροῦ ἐκπορεύονται, οἷα σύμβολα πόλεως,
 κατὰ Περσέην, ὅς καὶ ἐν τοῖς περὶ τοῦ Ἰσθμίου
 ἀντροῦ ἱερῶν, ὅ καὶ ἰσθίου ἐκπορεύονται.
 [suprà v, 103.] Eustath. Vide Porphyrium,
 περὶ Νομῶν ἀντροῦ. Poetam tamen quicquam
 hujusmodi in animo habuisse vix crediderim.

Ver. 7. et suprâ ver. 5. Τρίζουσαι.] Vide
 suprâ ad i, 394. et ad δ, 455.

Ibid. — ἰστί αἱ τὴν ἀποπέσῃσι.] Barne-
 sius vocem ἀποπέσῃσι hoc in loco vertit,
 "decusserit;" et in annotationibus, "Ἀπελ,"
 inquit, "ταῦ, ἀποπέσῃσι ποιῶν" et decusserit ver-
 to: Non enim de unâ Vespertilionē deci-
 "dente res est, sed de Viatore, qui simul
 "hærentes plurimas videns decusserit, ut
 "simul plures decedentes strideant." Et
 Stephanus aliique vocem ἀποπέσῃσι hoc in
 loco vertunt, "cadere fecit." Sed errant Viri
 eruditi. Neque enim unquam (ut observat
 Duportus, in Prælect. ad Theophrasti Cha-
 ract. cap. 6.) hanc significationem fert vox
 πίπτω, aut ἵκω, neque quicquam obstat,
 quominùs hoc de uno Vespertilionē dictum
 intelligatur, quem fortè delapsum reliqui
 omnes stridentes sequantur. Cæterum vox
 ἀποπέσῃσι primam producit eadem ratione
 ac ἀποσπένται, ἀλάττω, et similia. Vide ad
 Π. α, 398.

Ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται·
 "Ὡς αἱ τετριγυῖαι ἄμ' ἦσαν ἤρχε δ' ἄρα σφιν
 Ἑρμείας ἀκάκητα κατ' εὐράεντα κέλευθα.
 Πὰρ δ' ἴσαν Ὀκσιανοῦ τε ροὰς καὶ λευκάδα πέτρην,
 Ἥδ' ἐπαρ' Ἡελίοιο πύλας, καὶ δῆμον Ὀνείρων,
 "Ἦσαν αἴψα δ' ἴκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,

10

Serie ex petrà; sibi autem invicem adhaerescunt :

Sic illae stridentes unà ibant : praeibat verò ipsas

Mercurius alienus-à-malo, per squalidas vias.

Præteribant autem Oceanique fluctus et Leucada petram ;

Et Solis portas, et populum Somniorum,

Præteribant : statimque pervenerunt in herbosum pratrum,

10

Ver. 8. Ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης.] Τίτῳ ἰσχυρῶς ἀπὸ πέτρης ἐκείνης. Hesych. ad voces Ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης. Ὁρμαθίς, σύνθεσις, ἐπίχρησις. Suidas, à Barnesio citatus. Porro Vespertilionum hoc modo serie catenatà pendentium, itemque stridorem maximum edentium, meminit (notante Barnesio) Gemell. Carevi, in Descriptione Insularum Philippicarum, lib. I, cap. 4.

Ver. 9. Ὡς αἱ τετριγυῖαι ἄμ' ἦσαν.] Vituperat hunc locum Plato : Διὶ δὲ (ὡς ἔοικεν) ἡμᾶς ἰσχυροτέρων καὶ περὶ τούτων μύθων τοῖς ἰσχυροτέροις λίσσιν καὶ διδοῖναι μὴ λαοδορεῖν ἀπὸ λῶς οὕτω τὰ ἐν ᾧ, ἀλλὰ μάλλον ἰσχυροτέρων ὡς οὐτ' ἀληθὴ λίσσονται, οὐτ' ἀφίλιμα τοῖς μέλλουσι μαχόμενοι ἰσχυροί. — Ἐξελίσσονται ἄρα πάντα τὰ τοιαῦτα. — "Ὡς δ' ἴσαν" ὡς ἴσταν. — De Republ. lib. III.

Ibid. — τετριγυῖαι.] Vide ad II. β', 314.

Ver. 10. Ἑρμείας ἀκάκητα.] Κοτὴ μὲν γὰρ πάντας (Θεοὺς) Δαυτῆρας ἰσὺν ἀκακίζουσιν [οἱ Πουτῆται] διὸς δ' οὐτὼ μόνον τούτων, καὶ Ἀκακῆτα γι, καὶ Ἑρμῖον διὸ κακὸν μὲν οὐδὲν ἢ παρ' αὐτοῦ δουρὶ ἀγαθὸν δ' ἔξῃς πάντα περιζῇ τοῖς ἀνθρώποις, ἐν πολλοῖς, ἐν ἰσχυρῇ, ἐν γῇ, ἐν θαλάσῃ, ἐν δυσκολίαις, ἐν ὑψηλοῖς, πανταχοῦ. Aristid. Orat. 3. à Barnesio citatus. Εἷος, ἀπὸ Ἀκακῆσιον ἔξῃς ἐν Ἀρκαδίᾳ δουρὶ γὰρ ἐν Σιδὲ Ἀρκαδίας ὄρει. Schol. Vide Pausan. Arcadic. lib. VIII, cap. 3. 36. item suprà ad 9', 322.

Ibid. — κατ' εὐράεντα κέλευθα.] Vide suprà ad ψ', 322.

Ver. 11. Πὰρ δ' ἴσαν Ὀκσιανοῦ τε ροὰς, &c.] Diodorus Siculus hunc locum ita exponit : Ὀκσιανὸν μὲν οὖν καλεῖν [Ὀμηρον] τὸν ποταμὸν, διὰ τὸ τοῖς Αἰγυπτίοις κατὰ τὴν ἰδίαν διάλεκτον, Ὀκσιανὸν λέγειν τὸν Νίλον. Ἥλιον δὲ πύλας, τὴν πύλιν τῶν Ἡλιουσιλαίων. Λειμῶνα δὲ το μῆλιν καὶ τὴν μυθολογούμενην οἰκισιν τῶν μυθολογούντων, τὸν παρὰ τὴν λίμνην τόσον τὴν καλουμένην μὲν Ἀχαιουσίαν, πλεονεῖ δὲ οὖσαν τῇ Μίωθῳ ὅτε περὶ αὐτὴν λίμνην καλλίστην,

ἴσαν καὶ λωτοῦ καὶ καλάρου. Ἀποκρίσεις δ' εἰρησθαι καὶ τὸ κατωκίει τοὺς τιλιουθήσαντας ἐν τοῖς τοῖς τόποις, διὰ τὸ τὰς τῶν Αἰγυπτίων ταφὰς τὰς πλείους καὶ μυρίους ἰσταῖς γίνεσθαι, διασπορευομένων μὲν τῶν νεκρῶν διὰ τὴν τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς Ἀχαιουσίας λίμνης, ἐκείνων δὲ τῶν σωμάτων εἰς τὰς ἰσταῖς κερμαίνεσθαι. Συμφωνεῖ δὲ καὶ τ' ἄλλα τὰ παρὰ τοῖς Ἑλλησι κατ' αὐτὸν μυθολογούμενα τοῖς ἰσχυροτέροις κατ' Αἰγυπτίους. Bibliothec. Hist. lib. I, haud longè d' sine.

Ibid. — Ὀκσιανὸν τε ροὰς.] Al. Ὀκσιανὸν ροὰς.

Ibid. — καὶ λευκάδα πέτρην.] Πρὸς τοῖς καταχθονίοις μύθοις. Schol. Eustathius duas affert accipiendi rationes : Ἰστίον δὲ, inquit, ὅτι λευκάδα μὲν ἰστίον ἐστὶν ἐκ μύθου πρὸς τὴν πλάστι, ἢ κατὰ ἀντίφρασιν, μίλας γὰρ ἰστίον σκότος ἢ κατὰ τοὺς λευκάτους τῆς ἰστίον τῶν τοῖς, οὗ εἰδὸς τὸν ἥλιον ἰστίον διαλυομένων δυνάμει. Quarum explicationum prior planè inepta.

Ver. 12. Ἥδ' ἐπαρ' Ἡελίοιο πύλας.] Τοὺς πύλους, δι' οὓς τὰς πορείας ποιεῖ ὁ ἥλιος : οἱ δὲ, ἀλληγορικῶς τοὺς ὀφθαλμούς. Hesychius, à Barnesio citatus. Ita Diogenes Laertius, lib. VIII, in Pythagorà : Ἔστιν (inquit) ἐν οἷς ἥλιον πύλας καλεῖ τοὺς ὀφθαλμούς. Eustathius aliter : Πύλας δὲ ἥλιον λέγει τὰς εἰς συγκλίσεις καὶ οὐκ ἐκείνας, γινόμενον πρὸς δυσκαλίαν ὅς δὲ πύλας ἰσχυροῦς, ὡς διὰ μὲν μῶν τινος, γίνονται ἀφανῆς. Quod et verisimilius videtur. Vide autem et suprà ad ver. 11.

Ibid. — καὶ δῆμον Ὀνείρων.] Ita Orpheus in Argonauticis :

"Ἀρήντοι ε' Ἀἶδας πύλας, καὶ δῆμον Ὀνείρων
 ver. 1140.

Porro Scholiastes δῆμον Ὀνείρων exponit : Τὴν νύκτα, ἐν ᾗ γίνονται αἱ οὐμῳ. Vide et Lucianum, Ver. Histor. lib. II.

Ver. 13. — κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα.] Ἀσφοδον φυτόν, ὃ ἀσφάδιον. Νῦν τὸν τόπον λέγει τὸν ἀσφοδελόν. Schol. Προσπελάσαντες δὲ ἀσφάδιον "Ὁδὸν ἴσταν ἐν ἀσφάδιον καὶ καὶ

- "Ενθα τε ναίουσι ψυχαί, εἶδ' ἄλλα καμόντων.
 Εὖρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος, 15
 Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 Αἴαντός δ', ὃς ἄριστος ἦν εἰδός τε δέμας τε
 Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
 "Ὡς οἱ μὲν περὶ κείνον ὀμίλειον ἀγχίμολον δὲ
 "Ηλυθ ἐπὶ ψυχὴν Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο 20
 Ἀχρυμένην· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραβ', ὅσσαι ἄμ' αὐτῷ
 Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
 Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεες Πηλείωνος·
 Ἀτρεΐδη, πέρι μὲν σε φάμεν Διὶ τερπικεραύνῳ
 Ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἥματα πάντα· 25
 Οὐνεκα πολλοῖσιν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἄνασσες,
 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί.

- Ubi scilicet habitant animae, simulachra defunctorum.
 Invenērunt autem animam Pelidae Achillis, 15
 Et Patrocli, et eximii Antilochi,
 Ajacisque, qui praestantissimus erat specieque corporeque
 Caeterorum Danaorum, post eximium Peliden.
 Sic hi quidem circa illum versabantur: propē verō
 Advenit anima Agamemnonis Atridae. 20
 Dolens; circū autem aliae congregatae erant, quotquot unā-cum ipso
 Domo in Aegisthi mortui sunt, et fatum oppetierunt.
 Hunc prior anima alloquebatur Pelidae:
 "Atride, supra quidem te putabamus Jovi gaudenti-fulmine
 "Viros heroas charum esse diebus omnibus; 25
 "Quoniam multisque et fortibus imperabas,
 "Populo in Trojanorum, ubi patiebamur dolores Achivi.

"ἀσφοδὶλῳ μίγ' ὄντα" τὸν δὲ τόπον, ἢ ὅ
 φέρεται, Ὀξύτωντιον ὡς καὶ παρ' Ὀμήρῳ "κατ'
 "ἀσφοδὶλὸν λιμένα" Suidas, à Barnesio ci-
 tatus. Vide et suprā ad λ', 538.

Ver. 14. "Ενθα τε ναίουσι ψυχαί.] Barnesius
 edidit, legendumque contendit, "Ενθάδε ναίουσι
 ψυχαί. Sed mutato nihil opus. Praesertim
 cum occurrat similis phrasis suprā λ', 474. ubi
 et ipse Barnesius cum vulgatis edidit ἴθνα τε·

————— ἴθνα τε νεκροί
 Ἀφραδῖτις ναίουσι, βροτῶν ἰδὺλα καμόντων.

Ibid. — ἰδὺλα καμόντων.]

———— simulachraque luce carentum.

Virg. Georg. IV, 472. Lucret. lib. II, 39.

Ibid. — καμόντων.] Vide ad Il. γ', 278.

Ver. 15. 18. Εὖρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω,
 ἔσ.] "Ὅτι πρὸς τι πλεονασμὸν, πρὸς τι παραδοξο-
 ποιοῦν, πρὸς τι ποιικίλιαν ποιήσας, εὐχρίσται
 τι κενταύρα Ὀμήρου ὡς καὶ ἐν τῇ πρώτῃ Νικεύῃ
 ποιήσας. Καὶ γλῶττι, ὡς ἐν ἡσσοῖα ἰδὺλο-
 ποιητικῇ, Ἀχιλλεῖα τε τὸν αὐτὴν φίλον, ἴτι δὲ
 καὶ τὸν ἐνερκεσίοντα Ἀγαμέμνονα, διαιλουμένους

ἄλλήλοις τὰ εἰκότα βιωτικώτατον. "Εν αἷς ἄλλα
 τε κατορεῖται ὁ Πηληϊεύς, καὶ Τρωϊκάις ἰσο-
 ρεῖται συνήθειαν τὴν ποιήσας, καὶ μύθοις χρῆται,
 ὡς στιρομένην ποιήσας οὐκ ἀνὴρ ἴτι ποιήσας. Eu-
 stath. Vide et suprā ad λ', 466. 469. ubi i-
 dem quatuor versus occurrunt.

Ver. 18. Τὸν ἄλλον Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα
 Πηλείωνα.] Vide ad Il. β', 673. et 768.

Ver. 20. "Ηλυθ ἰπὶ ψυχῇ.] Vide suprā
 ad β', 262. Δι. "Ηλθιν ἰπὶ ψυχῇ.

Ver. 21. Ἀχρυμένη.] Fuerunt, notante
 Eustathio, qui hunc locum vituperārunt: Γε-
 λοῖον φασὶ μὴ οὕτω πολλὸν χρόνον ἄχρυ-
 μένην τὴν Ἀγαμέμνονος ψυχὴν. ὡς προσφάτως Δαναῶ-
 ναν, καὶ τοῖς ἱταίροις ευτολμοῦντο. "Ηλύσας,
 ἴτι πρὸς αὐτῇ τῇ θανάτῳ τοιοῦτος ἂν ὁ Ἀγα-
 μέμνων, φυλάσσει διὰ τίλους τὸ οὕτω φαίνεται
 ταῖς γὰρ ψυχαῖς κατὰ τὸν Πηληϊεύ, τὰ τὸν
 αὐτὸν πατήρατον ἰδὺλα, καὶ κατὰ διηκτικῶς ἰμ-
 φαντάζονται καθὰ καὶ ἡ πρώτη Νικεύῃ ἰδὺλο-
 ναν. Ceterum de prosodiā vocis Ἀχρυμένη,
 vide ad Il. γ', 260.

Ver. 27. et 31 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων.] Vide
 suprā ad ε', 203.

Ἥ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλε
 Μοῖρ' ὅλοη, τὴν οὔτις ἀλεύεται, ὅς κε γένηται.
 Ὡς ὄφελος τιμῆς ἀπονήμενος, ἥσπερ ἄνασσεις, 30
 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
 Τῷ κεν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοὶ,
 Ἥδ' ἐκ καὶ σῶ παιδὶ μέγα κλέος ἦρ' ὀπίσσω·
 Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστω θανάτῳ εἴμαρτο ἀλῶναι.
 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο· 35
 "Ολβιε Πηλέος υἱέ, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 "Ὅς θάνες ἐν Τροίῃ, ἐκὰς Ἀργεος· ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι
 Κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἱές ἄριστοι,
 Μαρνάμενοι περὶ σείο· σὺ δὲ στροφάλιγγι κοινὴς
 Κεῖσο μέγας μεγαλωστί, λελασμένος ἵπποσυνάων. 40

" Profecto utique et tibi primum affore decernebatur
 " Parca pernicioso, quam nemo evitat, qui natus sit.
 " Ut debuisti honore frui, quo scilicet imperabas, 30
 " Populo in Trojanorum mortem et fatum obisse:
 " Ita tibi sepulchrum quidem fecissent omnes Achivi,
 " Atque etiam tuo filio magnam gloriam comparasses in posterum
 " Nunc autem sanè te miserrimà morte fatale erat corripi."
 Illum autem rursus anima alloquebatur Atridae:
 " Felix Pelei filii, diis assimilis Achilles, 35
 " Qui mortuus es in Trojà, longè-ab Argo: circum verò te alii
 " Interficiebantur Trojanorum et Achivorum filii optimi,
 " Pugnantes de te; tu autem in vortice pulveris
 " Jacebas ingens ingenti-spatio, oblitus equitationis. 40

Ver. 28. — σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι
 ἱμίλλαι Μοῖρ' ὅλοη.] Scholiastes vocem πρῶτα
 hoc in loco exponit, πρὸ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ
 eodemque modo interpretatur et Eustathius.
 Rectius autem fortassè vocem hanc intelli-
 ges eandem ferè hic vim habere ac vox τα-
 πρῶτα, Iliad. ζ', 489. ubi similis sententia
 occurrit:

Μοῖρας δ' οὐτὴν φημι πεφυγμένον ἱμῖναι
 ἀδρόν, [γίνεσθαι]
 Οὐ κακόν, οὐδὲ μὲν ἰσθλόν, ἰσθὴν ταπρῶτα

Ver. 29. Μοῖρ' ὅλοη, τὴν οὔτις ἀλεύεται.]
 Τὴν πικρὰ μίσσην ἀδύνατά ἵσσι ἀποφυγεῖν
 καὶ θῆν. Herodot. lib. I. § 91. Πᾶσι μὲν γὰρ
 ἀνθρώποις τίλει τοῦ βίου θάνατος, καὶ ἐν οἰκί-
 ας τις αὐτὸν καθίσταται ἐν ἑστίῃ. Demosthenes,
 apud Clement. Alexandrin. Strom. VI.

Οὐδ' ἵσσι μίσσην τοῦ χειρὸν τ' ἀπαλλαγῆ.
 Euripid. Hippolyt. Coron. ver. 1256.

— inexorable fatum.
 Virgil. Georg. II, 491.

— ineluctabile fatum. Æn. VIII, 534.

— neque ulla est
 Aut magno aut parvo lethi fuga —.

Horat. Sermon. lib. II. Sat. vi, 94.

Ibid. — ἀλύεσθαι.] Ita ex Eustathio edi-
 dit Barnesius. Quocum facit et MS. à Tho.
 Bentleio collatus. Ita porro scriptum oc-
 currit hæc vox in vulgatis suprâ ζ', 400. si-
 militérque legitur ἀλνύμενος, Iliad. σ', 711.
 Alii hoc in loco habent ἀλύεσθαι.

Ver. 30. — ἀπονήμενος.] Ὅντισιν καὶ ὀφί-
 λισιν λαβόν. Schol.

Ver. 33. — ἦρα.] Barnesius legendum
 conjicit ἦρα, ut infrâ ver. 192. ἰκνήσω.

Ver. 34. Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστω θανάτῳ.]
 Similis versus suprâ ι', 512.

Ver. 36. 37. "Ολβιε Πηλέος υἱέ, — "Ὅς
 θάνες ἐν Τροίῃ.]

O terque quaterque beati,
 Queis ante ora patrum, Trojæ sub moe-
 nibus altis
 Contigit oppetere —.

Æn. I, 94.

Ver. 37. — ἐκὰς Ἀργεος.] Τοῦ Θισταλι-
 κοῦ δηλαδὴ. Eustath.

Ver. 39. — σείο.] Αἱ σεία.

Ver. 40. Κύρσο μέγας μεγαλωστί.]

— ingentem, atque ingenti vulnere
 victum. Æn. X, 842,

Vide ad II. σ', 776.

Ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἡμαρ ἐμαρνάμεθ'· οὐδέ κ'ε πάμπαν
 Πανυσάμεθα πτολίεμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παῦσεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σ' ἐπὶ νῆας ἐνείκαμεν ἐκ πολέμοιο,
 Κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες χροά καλὸν,
 Ὕδατί τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατι· πολλὰ δὲ σ' ἀμφὶς 45
 Δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοὶ, κείροντό τε χαίτας.
 Μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτησ' ἀλήσιιν,
 Ἀγγελίης αἶψουσα· βοή δ' ἐπὶ πόντον ὀρέεει
 Θεσπείσῃ· ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιοὺς·
 Καὶ νύ κ' ἀναιῖζαντες ἔβαν καίλας ἐπὶ νῆας, 50
 Εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε, παλαιά τε, πολλὰ τε εἰδὼς,
 Νίσταρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνεται βουλή·
 Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετίειπεν·
 Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε, κοῦροι Ἀχαιῶν
 Μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἦδε σὺν ἀθανάτησ' ἀλήσιιν, 55
 Ἔρχεται, οὗ παιδὸς τεθνηϊότος ἀντίωσα.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο φόβου μεγάθυμοι Ἀχαιοί·
 Ἀμφὶ δὲ σ' ἕστησαν κούραι ἀλίοιο γέροντος,
 Οἴκτ' ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ' ἄμβροτα ἔματα ἔσαν.

" Nos verò toto die pugnabamus, neque omninò
 " Cessavissemus à-bello, nisi Jupiter turbine cessare-fecisset.
 " At postquam te ad naves portaveramus ex bello,
 " Deposuimus in lectis, purgato corpore pulchro,
 " Aquàque calidà et unguento : multas verò te circum 45
 " Lachrymas calidas fundebant Danaï, tondebantque sibi crines.
 " Mater autem ex mari venit cum immortalibus deabus marinis
 " Nuntium audiens ; clamor verò super mare excitatus est
 " Immensus ; subitùs autem tremor cepit omnes Achivos :
 " Et jam impetu-facto concedidissent cavae naves, 50
 " Nisi vir detinuisse, antiquaque, multaque doctus,
 " Nestor, cujus et antea optimum ostendebatur consilium :
 " Qui ipsa rectè-sentiens concionatus est, et dixit :
 " Continete-vos, Argivi, nè fugite, filii Achivorum :
 " Mater ex mari haec cum immortalibus deabus marinis, 55
 " Ventura est, suo filio mortuo occursura.
 " Sic dixit : continebant autem se à fugà magnanimi Achivi.
 " Circum verò te steterunt filiae marini senis,
 " Miserabiliter lamentantes ; circum autem immortales vestes tibi induerunt.

Ver. 41. ——— οὐδέ κ'ε πάμπαν.] *Al. οὐ-
ίτι πάμπαν.*

Ver. 44. Κάτθεμι ἐν λεχέεσσι, καθήραντες, &c.]

— corpusque lavant frigentis et unguent.

— tum membra tæro defleta reponunt.

Æn. VI, 219. 220.

Ver. 45. ——— ἀμφὶς.] *Al. ἀμφί.*

Ver. 46. ——— κείροντο.] *Al. κείραντο.*

Ver. 48. ——— αἶψουσα.] Vide ad *Il. 6, 252.*

Ver. 49. ——— ἡμεῖς δὲ.] *Al. ἐγὼ δὲ.*

Ver. 54. Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, &c.] Ita *Iliad.*
γ', 82.

Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλεσθαι, κοῦροι Ἀχαιῶν.

Ver. 56. ——— τεθνηϊότος.] *Al. τεθνήσκου.*

Ver. 57. ——— ἔσχοντο.] *Al. ἔσχοντο.*

Ver. 59. ——— περὶ δ' ἄμβροτα ἔματα ἔ-
σαν.]

Purpureasque super vestes, velamina nota,
Conjiciunt ——— *Æn. VI, 221*

Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ, 60
 Θρήνηον· ἔνθα κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
 Ἀργείων· τοῖον γὰρ ὑπάρχοι Μοῦσα λίγεια.
 Ἐπτά δὲ καὶ δέκα μὲν σὲ ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἡμέρας,
 Κλαίομεν, ἀθάνατοί τε θεοὶ, θνητοὶ τ' ἀνθρώποι·
 Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἔδομεν πυρὶ, πολλὰ δέ σ' ἄμφι 65
 Μῆλα κατεκτόνομεν μάλα πίονα, καὶ ἔλικας βοῦς.
 Καίεο δ' ἐν τ' ἐσθῆτι θεῶν, καὶ ἀλείφατι πολλῶν,
 Καὶ μέλιτι γλυκερῶν· πολλοὶ δ' ἤρως Ἀχαιοὶ
 Τεύχεσιν ἐρρώσαντο πυρὴν πέρι καιομένοιο,
 Πεζοὶ δ' ἰκπῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρέρει. 70
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σὲ φλόξ ἤνυσεν Ἰφαιστόιο,

"Musae verò novem omnes, alternantes voce pulchrâ, 60
 "Lugebant: tunc neminem absque-lachrymis utique vidisses
 "Argivorum: usque-adeò enim increbuit Musa canora.
 "Septem autem et decem quidem te paritèr noctesque et dies,
 "Flebamus immortalesque dii, mortalesque homines;
 "Octavâ-et-decimâ autem dedimus igni; multas verò circa te 65
 "Oves jugulavimus valdè pingues, et camuras-cornibus boves.
 "Cremabaris autem in vestitu deorum, et unguento multo,
 "Et melle dulci: multi verò heroës Achivi
 "Cum-armis agitârunt-se circa pyram ardentis,
 "Peditesque equitesque; ingens autem strepitus ortus est. 70
 "Sed postquam demùm te flamma confecerat Vulcani,

Ver. 60. Μοῦσαι δ' ἑννέα.] Hinc *Achillis Epitaphium* in Πίπλῳ, citante *Barnesio* :

Θισσαλὲς οὗτος ἄνδρ' Ἀχιλλεύς ἐν τῷδε εὐ-
 δακταί.

Τόμῳ θρήνησας δ' ἑννέα Πιερίδης.

Ibid. — ἑννέα πᾶσαι.] Vide suprâ ad 6, 244. et ad *Il.* 9, 373. 470.

Ver. 61. — ἑννέας.] MS. à *Tho. Bentleio* collatus, ἑννέα. Quod cum præcedenti, *ἑννέα* κτλ. minùs convenit.

Ver. 62. — τοῖον γὰρ ὑπάρχοι Μοῦσα λίγεια.] Ita suprâ 9, 539.

Ἐξ οὗ διαστρέμειν τι, καὶ ἄλλοι διὸς ἀκούεις,

Ἐκ τοῦδ' οὐκ ἀκούσαντ' ὀϊζυροῖς γένει.

Undè vocem ὑπάρχοι hoc in loco, non, (ut *Barnesius* aliiq.) "Animos permoverat;" sed, "Increbuit," verò.

Ibid. — ὑπάρχοι.] Postulat Temporum ratio ut vox ὑπάρχοι sit non à *Perfecto* ὑπάρχοι, sed ab *Aoristo* ὑπάρχον. Vide ad *Il.* 4, 37. Cæterùm apud *Eustathium* in commentario, itaque in MS. à *Tho. Bentleio* collato legitur ἑσθῆτι. *Al.* ἐσθῆτι, et ἐσθῆτι.

Ver. 63. Ἐπτά δὲ καὶ δέκα μιν τι.] Ita edidit *Barnesius*; Quocum facit et MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Vulg.* Ἐπτακαιδέκα μιν τι.

Ver. 65. — πολλὰ δὲ σ' ἄμφι Μῆλα κατεκτόνομεν.]

—— credit quinas de more bidentes,

Totque sues, totidem nigrantes terga ju-
 vencos. *Æn.* V, 96.

Multa boum circa mactantur corpora
 morti;

Setigerosque sues, raptasque ex omnibus
 agris

In flammam jugulant pecudes —.

Æn. XI, 197.

Ibid. — πολλὰ δὲ σ' ἄμφι.] *Al.* πολλὰ δ' ἑν' αὐτῷ. Ut referatur scilicet ad præcedentem πυρὶ. Ut notavit *Barnesius*.

Ver. 67. Καίεο δ' ἐν τ' ἐσθῆτι θεῶν.] Ἐσθῆτα δὲ θεῶν λίγυι τὰ μυθιῶς ἄμφοτα ἵμα-
 να τὰ ἐσθῆτων φθίνοντα. *Eustath.* Vide suprâ ad ver. 59.

Ver. 68. — πολλοὶ δ' ἤρως Ἀχαιοὶ
 Τεύχεσιν ἐρρώσαντο πυρὴν πέρι.]

Ter circum accensos, cincti fulgentibus
 armis,

Decurrere rogos: ter moestum funeris
 ignem

Lustravere in equis: ululatusque ore de-
 dère. *Æn.* XI, 188.

Ver. 69. — ἑρρώσαντο.] Τεύχεσι ρώ-
 σασθαι, ἥτοι ἑρρωμένως κινήσθαι. *Eustath.* *Ita*
Iliad. 6, 616.

Νυμφάων, αἶ τ' ἄμφ' Ἀχιλλεύον ἑρρώσαντο.

Vide et *Iliad.* 4, 529. *Odys.* ψ', 3.

Ver. 71. Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σὲ φλόξ ἤνυσεν.]

Ἡῶθεν δὴ τοι λέγομεν λεύκ' ὅστέ', Ἀχιλλεῦ,
 Οἶνω ἐν ἀκρήτω καὶ ἀλείφατι· δῶκε δὲ μήτηρ
 Χρῦσειον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον
 Φάσκ' ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἡφαίστιο· 75
 Ἐν τῷ τοι κεῖται λεύκ' ὅστέα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
 Μίγδα δὲ, Πατρόκλοιο Μεινοτιάδαο θανόντος·
 Χωρὶς δ', Ἀντιλόχοιο· τὸν ἔζοχα τίεις ἀπάντων
 Τῶν ἄλλων ἑτάρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.
 Ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον · 80
 Χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητῶν,
 Ἀπτῇ ἐπὶ προύχουσῃ, ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ·

"Mane utique tibi colligebamus alba ossa, Achilles,

"Vino in puro et unguento: dedit autem mater

"Auream amphoram, Bacchi verò donum

"Dicebat esse; opus autem inclyti Vulcani;

"In hac tibi jacent alba ossa, illustris Achilles;

"Promiscuèque, Patrocli Menoetiadae mortui:

"Separatim verò, Antilochi, quem maximè honorabas omnium

"Aliorum sociorum, post Patroclum utique mortuum.

"Circum haec autem postea magnum et insignem tumulum

"Congessimus Argivorum sacer exercitus bellicosorum,

"Littore in prominenti, ad latum Hellespontum;

75

80

Postquam collapsi cineres, et flamma
 quievit, [lam;
 Reliquias vino et bibulam lavere favil-
 Ossaque lecta cado texit Chorinaeus ahe-
 no, *Æn.* VI, 226.

Ver. 72. Ἡῶθεν δὴ τοι λέγομεν λεύκ' ὅστέ'.]

Tertia lux gelidam coelo dimoverat um-
 bram: [bapt
 Mœrentes altum cinerem et confusa rue-
 Ossa focis ——— *Æn.* XI, 210.

Ibid. — τοι.] *Al.* σοι.

Ver. 73. — δῶκε δὲ μήτηρ Χρῦσειον ἀμφι-
 φορῆα.] Ita *Iliad.* ψ', 91.

Ὅς δὲ καὶ ὅστια τῶν ἑρῆ σορὸς ἀμφιπαλῶνται,
 Χρῦσειον ἀμφιφορεῖν, τὸν τοι εἰς πάντα μή-
 τηρ.

Ver. 76. 77. Ἐν τῷ τοι κεῖται λεύκ' ὅστια,
 — Μίγδα δὲ, Πατρόκλοιο·] Ita nimirum
 præceperat ipse Achilles:

— αὐτὰρ ἵσταται
 Ὅστια Πατρόκλοιο Μεινοτιάδαο λίγαμεν, —
 Καὶ τὰ μὲν ἐν χροστῇ φιάλῃ καὶ δίσκῳ θημῷ
 θίωμεν, εἰσὶν αὐτὸς ἰγὼν αἰδὶ κούρῳμαι.

Iliad. ψ', 238. 243.

Ver. 78. — τῆς.] Vide ad *Il.* δ', 257.
 et γ', 103.

Ver. 79. — μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.]
Al. μετ' ἀμύμονα Πατρόκλῳ.

Ver. 80. — ἵσταται καὶ ἀμύμονα
 τύμβον· Χεύαμεν.] Ita videlicet (uti notavit
Dna. Dacier) Græcis mandaverat Achilles,

quum Patrocli exequias celebrabat, *Iliad.* ψ',
 245.

Τύμβον δ' οὐ μάλα πολλὸν ἰγὼ ποιεῖσθαι
 ἔταρα,
 Ἄλλ' ἱστακία τοῖον ἵσταται καὶ τὸν Ἀχαιοὶ
 Εὐρύν δ' ὑψηλὸν τε τίθησθαι, οἳ κεν ἱερεῖα
 Διότρεα ἐν ἰήσοι πολυαλλήλοισι λίσσῃσιν.

Porro Achilles tumulum ad Sigæum Pro-
 montorium extitisse refert Strabo: Τοῦ μὲν
 οὖν Ἀχιλλεῖος (inquit) καὶ ἱερὸν ἵσται καὶ μνήμα
 σορὸς τῇ Σιγείῃ· Πατρόκλοιο δὲ καὶ Ἀντιλόχου
 μνήματα· καὶ ἱναγίζουσιν οἱ ἱερεῖς πᾶσι καὶ
 τούτοις, καὶ τῷ Ἀλάντι. *Geograph. lib.* XIII.
pag. 891. *al.* 596.

Ver. 81. — Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς.] ἱερὸν
 δὲ στρατὸν λέγουσιν τὸν Ἑλληνικόν, ὡς ὅτι ἄριστος
 τελευτήσας τὸν δικαιοῦ ἱκεῖτον πόλεμον,
Eustath. Videtur autem Epitheton hoc,
 sicut *ἱερὸς*, et similia, rem quaviscunque de
 causâ insignem denotare.

Ver. 82. Ἀπτῇ ἐπὶ προύχουσῃ.]

———— projecta saxa Pachyni,
Æn. III, 699.

Ibid. — ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.] De
 hac phrasi, vide ad *Il.* ε', 86. ubi plures vo-
 cis πλατεῖ accipiendæ rationes afferuntur.
 Optima autem omnium videtur quæ simpli-
 cissima; nempe ut *Hellespontus* idēο πλατὺς
 dictus intelligatur, quod indē Tumuli longē
 se aperiret prospectus. Quæ explicatio om-
 ninō firmatur ex hoc loco, ubi addit Poëta.

Ὅς κεν τηλιφανὴς ἐκ παντόφῃ ἀνδράσιν ἦν.

"Ὡς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη
 Τοῖς, οἳ νῦν γεγάασι, καὶ οἳ μετόπισθεν ἔσονται.
 Μήτηρ δ', αἰτήσασα θεούς, περικαλλέ' ἄεθλα
 Θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀριστήσσειν Ἀχαιῶν.
 "Ἦδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησα
 Ἡρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆος
 Ζώννυνταί τε νέοι, καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα.
 Ἀλλὰ κε κίῃνα μάλιστα ἰδὼν ἐτεθήπεια θυμῷ,
 Οἷ' ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα,
 Ἀργυρόπεζα θεῖσι· μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.
 "Ὡς σὺ μὲν οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ᾤλεσας, ἀλλὰ τοι αἰεὶ
 Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλὸν, Ἀχιλλεῦ.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦθος, ἐπεὶ πόλεμον πολύπτευσα;
 Ἐν νόστῳ γάρ μοι Ζεὺς μήσατο λυγρὸν ὄλεθρον,

" Ut longè-conspicius ex ponto viris esset

" Iis, qui nunc nati sunt, et qui in-futurum erunt.

" Mater autem, diis rogatis, perpulchra certamina

" Posuit medio in circo optimatibus Achivorum.

" Jamjam quidem multorum funeri virorum interfui

" Heroiū, quandocunque fit ut mortuo rege

" Cinganturque juvenes, et parent certamina;

" Sed illa maximè conspicatus mirabar animo,

" Qualia super te deposuit dea perpulchra certamina,

" Argentea-pedibus Thetis: valdè enim charus eras diis.

" Sic tu quidem neque mortuus nomen perdidisti, sed tibi semper

" Omnes apud homines gloria erit eximia, Achilles:

" At mihi quae ea voluptas, postquam bellum confeceram?

" In reditu enim mihi Jupiter molitus est grave exitium,

Ver. 83. — ποντόφιν.] Vide ad Π. ι', 588.

Ibid. — ἦν.] Eustathius in commentario legit ἦν.

Ver. 87. — ἀντεβόλησα.] Eustathius in commentario citat, ἀντεβόλησας. Quæ lectio (uti notat Barnesius) refutatur ex ver. 90. infra; " Ἀλλὰ κε κίῃνα μάλιστα ἰδὼν ἐτεθήπεια " θυμῷ " nisi ibi pro ἐτεθήπεια legas vel ἐτεθήπεια, uti habet MS. à Tho. Benleio collatus, Editionesque nonnullae; vel ἐτεθήπεια, aut ἐτεθήπεια, (pronuntiando scilicet ἐτεθήπεια) quarum lectionum hic meminit Eustathius. Ac similis quidem loquendi ratio occurrit suprâ λ', 417.

Ἀλλὰ κε κίῃνα μάλιστα ἰδὼν ἐτεθήπεια θυμῷ.

Ver. 88. — ἀποφθιμένου.] Vide ad Π. β', 43.

Ver. 89. Ζώννυνταί τι νέαι.] Ἐν περιζώμασιν ἀγωνίζονται. Schol. Vide ad Π. ψ', 710.

Ver. 90. Ἀλλὰ κε κίῃνα μάλιστα ἰδὼν ἐτι-

θήπεια θυμῷ.] Apud Eustathium in commentario legitur Ἀλλὰ κε κίῃνα, &c. " Quæ " particula κε," ut rectè hic annotat Henricus Stephanus, " cum ἐτεθήπεια videri etiam " aptior posset quàm κε. Hanc enim cum " ἐτεθήπεια retinentes, otiosam esse sive πα- " ραπληρωματικὴν dicemus. At si ἐτεθήπεια " legamus, aut ἐτεθήπεια, (ut habet Flor. Edi- " tio;) erit necessaria κε, pro &c." Vide suprâ ad ver. 87.

Ver. 93. — οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ᾤλεσας, &c.] Vide ad Π. ι, 413. item infrâ ad ver. 195. hujus libri.

Ἀριστὴ δὲ, καὶ θάνη τις, οὐκ ἀπόλλυται.
 Ζῇ δ', οὐκ ἔσ' ὅπως σώματος.

Euripid. Fragmentum, quod inscribitur
 Τῆμνος, ἢ Τημονίδαι, ver. 1.

— nomenque erit indelebile nostrum.

Ovid. Metam. lib. XV, ver. 876

— famam extendere factis,

Hoc virtutis opus

Æn. X, 468

Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ, καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο.

“Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Ἀγχίμολον δὲ σφ' ἦλθε διάκτορος Ἀργεῖφόντης,

Ψυχὰς μνηστήρων κατὰ γων, Ὀδυσῆϊ δαμέντων 100

Τῷ δ' ἄρα θάμβησαντ' ἰθὺς κίον, ὥς ἐσίδεσθην

Ἐγὼ δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο

Παῖδα Μελανθῆος, τὸν ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα·

Ἐῖνος γάρ οἱ ἦεν, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.

Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφάνειεν Ἀτρεΐδαο 105

Ἀμφιμέδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε,

Πάντες κεκριμένοι καὶ ὁμήλικες; οὐδὲ κεν ἄλλος

Κρινόμενος λίσσαιο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους·

Ἥ ὑμῖν ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἰδάμασσεν,

Ὅρσας ἀργαλέους ἀνέμους καὶ κύματα μακρὰ; 110

Ἥ που ἀνάρσιοι ἄνδρες ἰδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,

Βοῦς περιταμνομένους ἢ δ' οἴων πάρα καλὰ;

“Aegisthi sub manibus, et perditae uxoris.”

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Prope autem ipsos venit internuncius Argicida,

Animas procorum deducens, ab Ulysse domitorum:

Illi verò proinde attoniti recta iverunt, ut intuiti sunt:

Cognovit autem anima Agamemnonis Atridae

Filium Melanthii, inclytum Amphimedontem;

Hospes enim ei erat, in Ithacâ aedes habitans.

Hunc prior anima alloquebatur Atridae:

“Amphimedon, quid passi obscuram terram subiistis,

“Omnes selecti et coactanei? neque alius sic

“Habito-delectu elegisset per urbem viros optimos.

“Num vos in navibus Neptunus domuit,

“Excitatis saevis ventis et fluctibus ingentibus?

“An alicubi hostiles viri multarunt in terrâ,

“Boves praedantes et ovium greges pulchros?

Ver. 97. Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ.] Vide supra ad λ', 408. &c. ubi historiam hanc fusiùs Ulyssi narrat Agamemnon.

Ver. 99. — διάκτορος Ἀργεῖφόντης.] Vide supra ad ς', 338. item Phrynotum, de Naturâ Deorum, cap. 16.

Ver. 101. Τῷ δ' ἄρα θάμβησαντ'.] Achilles et Agamemnon. Vide ad II. 4, 566.

Ver. 103. Παῖδα Μελανθῆος, τὸν ἀγακλυτὸν.] Ita Barnesius, pro vulgato Παῖδα Μελανθῆος ἀγακλυτον. Cæterùm MS. à Tho. Benileio collatus hic legit Παῖδα φίλον Μελανθῆος, ἀγακλυτον.

Ver. 104. — γὰρ οἱ.] Ἀ. γὰρ τοι.

Ver. 106. — τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε.]

Quinam te, qui casus, ait, dux maxime, fessae

Eripuit patriae

Silius Ital. lib. XIII, 450.

Ver. 107. — οὐδὲ κεν ἄλλος.] MS. à Tho. Benileio collatus, οὐδὲ κεν ἄλλος. Cujus lectionis meminit et Eustathius.

Ver. 112. Βοῦς περιταμνομένους.] Ita Vulgati; atque ita MS. à Tho. Benileio collatus. Barnesius autem ex conjecturâ edidit Βοῦς περιμαρμαμένους. Sed rationibus, ut opinor, haud satis idoneis. Vide supra ad λ', 401, ubi idem locus occurrit. Nec dissimiliter usurpatur vox περιτάμνω in Hymno ad Mercurium, Homero vulgò ascripto, ver. 74.

Πιστάχοντ' ἀγίλης ἀπτεράμιντο βοῦς ἱερύκους. Porro Scholiastes vocem περιταμνομένους hoc in loco exponit, περιλαμβάνοντας.

Ibid. — καλέ.] Similitérque infra ver. 205. καλέ. Vide ad II. β', 43.

- Ἦε περὶ πόλιος μαχεύμενοι ἠδὲ γυναικῶν;
 Εἰπέ μοι εἰρομένη· ξεῖνος δέ τοι εὖχομαι εἶναι.
 Ἦ οὐ μέμνη, ὅτε κῆϊσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ,
 Ὀτρυνεῖαν Ὀδυσῆα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ,
 Ἴλιον εἰς ἅμ' ἐπισθαι, εὐστέλμων ἐπὶ νηῶν;
 Μηνὶ δ' ἄρ' οὐλῶ πάντα πρήσαμεν εὐρέα πόντον,
 Σπουδῇ παρεπιθόντες Ὀδυσσῆα πτολίπορθον.
 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος·
 Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
 Μέμνημαι τάδε πάντα, καὶ ἀτρεκέως καταλίσσω
 Ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.
 Μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
 Ἦ δ' οὐδ' ἥρνειτο στυγερὸν γάμον, οὗτ' ἐτελεύτα,
 Ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν·

"An de urbe pugnantes occubistis, et mulieribus?
 Dic mihi interroganti; hospitem autem tibi profiteor me esse.
 An non meministi, quando illuc veni ad vestram domum,
 Hortaturus Ulyssem, cum deo-pari Menelao,
 Ad Ilium una ut-comitaretur, benè-transtis-instructis in navibus?
 Mense autem deinde toto omnem transivimus latum pontum,
 Ubi vix tandem persuasissemus Ulyssi urbium-vastatori."
 Eum autem rursus anima alloquebatur Amphimedontis:
 "Atride, gloriosissime, rex virorum Agamemnon,
 Memini haec omnia, et accuratè enarrabo
 Nostrae mortis malum finem, qualis contigerit.
 Ambiebamus Ulyssis diù absentis uxorem;
 Haec autem neque negabat odiosas nuptias, neque perficiebat,
 Nobis meditans mortem et fatum atrum:

Ver. 113. Ἦε περὶ πόλιος μαχεύμενοι ἠδὲ γυναικῶν; Versum hunc ita interpretatur Spondanus: "Aut in bello, tutandae civilitatis et mulierum causâ, occubuerint." Rectius autem (ut opinor) reddit Dna. Dacier: "Ou devant quelque ville que vous ayez attaquée pour la piller, et pour enlever les femmes captives?" Quo modo accepisse videtur et Eustathius in commentario ad λ', 402. suprâ, ubi idem locus occurrit. Hoc nimirum sensu eandem phrasin alibi usurpat Poeta, ubi nec ullus intellectui ambiguo locus:

ὅτε Ἰλίουσι

Μίμνημι ἰσὶ πύλιν, ὅτε περ Τρώϊς καὶ Ἀχαιοί
 Ἐν μίῳ ἐμφέροντο μίτος Ἀρηϊοὶ δαίοντες·
 Ἀλλὰ περὶ πόλιος εἰ μαχέσθηναι ἠδὲ γυναικῶν.
 Iliad. ε', 262.

Ver. 115. Ἦ οὐ μέμνη.] Vide ad Il. 6, 18. Ita apud Euripidem:

Ἦ οὐκ ἀλόχευς ἡ Σιδε, &c. Orest. ver. 596.

Ver. 118. Μηνὶ δ' ἄρ' οὐλῶ πάντα πρήσαμεν εὐρέα πόντον, Σπουδῇ παρεπιθόντες.] Eustathius istud "Μηνὶ δ' ἄρ' οὐλῶ," non ad σι-

ρήσαμεν, sed ad sequentem παρεπιθόντες, refert. Τόινυ (inquit) μηνὶ οὐλῶ τὸν Ὀδυσσεῖα πρήσαντες, φρεῖν, ἐπρήσαντες πόντον. Et paulò inferius: Μηνὶ γὰρ οὐλῶ κατεργάσαντο διὰ πύλιν ἱκύναι. Quod tamen durius videtur.

Ibid. — πρήσαμεν.] Vide ad Il. ε', 67.

Ver. 119. Σπουδῇ παρεπιθόντες.] Οἷα κατὰ σύναν, ἢ καὶ ἐν μαντικῇ, εἶπεν τὸ ἐπὶ Τρωϊκῇ μάχῃ δυσσυνεσταίοντα Eustath. Similiter Scholiaztes: "Ἡδὲ δὲ πρὸς τὴν ἑαυτῶν Ὀδυσσεῖς, μὴ βουλόμενοι στρατιώσθαι, οὐ διὰ διόλιν, ἀλλ' ὡς συνάγας αὐτῶν ἑαυτὸν τὸ μέγιστον τοῦ πολέμου." Ὅθεν εἰπὸς τὸν Ἀγαμέμνονα παρὰ τῷ Ἀμφιμέδοντι [Barnesius ex Eustathio legendum vult παρὰ τοῖς τοῦ Ἀμφιμέδοντος] μένιν, καὶ οὐ παρὰ τῷ Ὀδυσσεῖ. Scholion, ex MS. à Barnesio suppletum.

Ver. 121. 122. Ἀτρεΐδη κύδιστε, &c.] Fuerunt, notante Barnesio, qui versus hosce duos hoc modo legerint:

Μίμνημαι τάδε πάντα, διατρεφίς, ὡς ἀγαγεῖν·
 Σαὶ δ' ἰγὰρ οὐ μάλ' ἀνὰ πάντα καὶ ἀτρεκέως καταλίσσω.

Ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριζεν·
 Στησαμένη μέγαν ἰστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
 Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν·
 Κοῦροι, ἔμοι μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς, 130
 Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσὶκε φᾶρος
 Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὀληται,)
 Παίρτη ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
 Μοῖρ' ὅλοη κατέλῃσι τανηλεγῆος θανάτοιο·
 Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμισήσῃ, 135
 Αἴκεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.
 "Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Ἔνθα κεν ἡματίη μὲν ὕφαινεσκεν μέγαν ἰστὸν,
 Νύκτας δ' ἀλλύσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραβῆτο.
 "Ὡς τρίετες μὲν ἔλθῃε δόλω, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιοὺς· 140
 Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὄραι,
 Μηνῶν φθινότων, περὶ δ' ἡματα πόλλ' ἐτελέσθη·
 Καὶ τότε δὴ τις εἶπε γυναικῶν, ἥ σάφα ἦδη,
 Καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἰστόν.
 "Ὡς τὸ μὲν ἔξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐβέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης. 145

" Sed dolum hunc alium in mente excogitavit;

" Exorsa magnam telam in aedibus texebat,

" Subtilem et immensam: statim autem inter nos dixit:

" Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses, 130

" Manete urgentes licet meas nuptias, donec vestimentum

" Perfecero, (ne mihi vana fila pereant,)

" Laerti heroi sepulchrale; in-tempus quo ipsum

" Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis:

" Nequa mihi in populo Achivarum succenseat, 135

" Si sine vestimento jaceat, multa qui possedit."

" Sic dixit: nobis verò persuasus est animus generosus,

" Tunc interditi quidem texebat magnam telam,

" Noctu autem dissolvebat, postquam faces adhibuerat.

" Sic triennium quidem latebat dolo, et persuadebat Achivis: 140

" Sed quando quartus venit annus, et advenerunt horae,

" Mensibus exeuntibus, diesque multi circumacti sunt;

" Utique tunc demum aliqua dixit mulierum, quae certè nôrat;

" Et ipsam dissolvem inveniimus egregiam telam.

" Sic id quidem perfecit, etiam nolens, ex necessitate. 145

Ver. 128. ζc. Στησαμένη, ζc.] Occurrit idem hic locus suprâ β', 94. ζc. item τ', 139. ζc.

Ver. 132. — μεταμώλια.] *Al.* μεταμώλια.

Ver. 133. — εἰσότε.] *Al.* εἰσίν.

Ver. 138. "Ἔνθα κεν ἡματίη."] Vide suprâ ad τ', 149.

Ver. 139. Νύκτας δ' ἀλλύσκεν.] Vide suprâ ad τ', 150.

Ibid. et ver. 144. — ἀλλύουσαν, — ἀλλύουσαν.] *Al.* ἀναλύουσαν, — ἀναλύουσαν.

Ibid. — παραβῆτο.] *Al.* παραβήν, et παραβήται.

Ver. 140. — ἔλθῃε.] Vide suprâ ad λ', 101.

Ibid. — ἐπείθεν.] *Al.* ἔπειθεν.

Ver. 142. Μηνῶν φθινότων, περὶ δ' ἡματα πόλλ' ἐτελέσθη.] Hic versus (inquit *Henricus Stephanus*) in vulg. Edit. non habetur, et ex aliis locis huc irrepsisse videri " potest." Ac in omnibus quidem, suprâ libro β', post ver. 107. omittitur hic versus. Occurrit autem, τ', 153.

Εὖθ' ἡ Φαῖρος ἔδειξεν, ὕφηνασα μίγαν ἰστὸν,
 Πλύνασ', ἡελίῳ ἱναλίγκιον, ἥε σελήνῃ·
 Καὶ τότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα κακὸς ποθεν ἤγαγε δαίμων
 Ἀγροῦ ἐπ' ἰσχατιῇν, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης·
 Ἔνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος Δείοιο, 150
 Ἐκ Πύλου ἡμαθόεντος ἰὼν σὺν νηϊ μελαίνῃ·
 Τὰ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε,
 Ἴκοντο προτὶ ἄστυ περικλυτόν· ἦτοί Ὀδυσσεύς
 Ὑστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν·
 Τὸν δὲ συβώτης ἤγε, κακὰ χροῖ εἴματ' ἔχοντα, 155
 Πτωχῶ λευγαλίῳ ἱναλίγκιον, ἥδε γέροντι,
 Σκηπτόμενοι· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔστο.
 Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γῶναι τὸν ἰόντα,
 Ἐξαπίνης προφάνεντ', οὐδ' οἱ προγενέστεροι ἦσαν·
 Ἀλλ' ἔπεισιν τε κακοῖσιν ἐνίπτομεν, ἥδε βολῆσιν. 160
 Αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν ἰοῖσι
 Βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος, τετληότε θυμῷ·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἔγειρε Διὸς νόος Αἰγίοχοιο,

- " Quando illa vestimentum ostendit, ubi-texuerat magnam telam,
 " Et laverat, Soli similem, vel Lunae;
 " Tunc demum Ulyssem malus alicunde duxit deus
 " Agri in extremitatem, ubi aedes habitabat subulcus:
 " Illuc venit charus filius Ulyssis divini, 150
 " Ex Pylo arenosa reversus cum navi nigra:
 " Hi vero procis mortem malam moliti,
 " Venerunt ad urbem inclutam; sanè Ulysses
 " Posterior, at Telemachus ante praeibat:
 " Illum vero subulcus duxit, mala corpore vestimenta habentem, 155
 " Mendico misero similem, et seni,
 " Baculo innitentem; turpia autem circum corpus vestimenta indutus erat.
 " Neque quisquam nostrum potuit cognoscere ipsum esse,
 " Ubi derepente se-ostendit, neque qui majores-natu erant:
 " Sed verbisque malis incessimus et ictibus. 160
 " At ille ad-tempus quidem tolerabat in aedibus suis
 " Percussus et oburgatus, patienti animo:
 " Sed quando demum ipsum suscitavit Jovis mens Aegiochi;

Ver. 146. — ὕφηνασα.] Barnesi^{us} inter
 varias lectiones retulit ὕφηνάμην· quod et
 ipse praefert. Sed, ut videtur, minus rectè.
 Nusquam enim apud Homcrum occurrit
 verbum hoc Voce Mediâ. Vide et supra
 ad i, 491.

Ver. 147. Πλύνασ'.] Similitérque infra ver.
 152. ἀρτύναντι. Vide ad Il. ε, 309. 338. et
 χ', 153. 155.

Ver. 149. — ἐπ' ἰσχατιῇν.] Al. ἐπ' ἰσχατῆς.

Ver. 160. — ἐνίπτομεν.] Al. ἐνισσομεν.
 Quo modo et in commentario citat Eusta-

thius. Ita infra ver. 162. Βαλλόμενος καὶ
 ἐνισσόμενος.

Ver. 163. — μιν ἔγειρε Διὸς νόος.] Simi-
 liter apud Virgilium:

— hominum sator atque Deorum —

Tarchontem in praelia saeva
 Suscitât, et stimulis haud mollibus inci-
 tat iras. Aen. XI, 725. 727.

— animum viresque Latinis
 Addidit, et stimulos acres sub pectore
 verit. Aen. IX, 717.

Σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλία τεύχε' αἰέρας,
 Ἔς θάλαμον κατέθηκε, καὶ ἐκλήϊσεν ὀχῆας· 165
 Αὐτὰρ ὃ ἦν ἄλοχον πολυκερδεῖσιν ἄνωγε
 Τόξον μνηστήρεσσι δέμεν πολίον τε σίδηρον,
 Ἥμῃν αἰνομόροισιν αἰέθλια, καὶ φόνου ἀρχήν·
 Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
 Νευρὴν ἐτανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἦμεν 170
 Ἄλλ' ὅτε χεῖρας ἴκανε· Ὀδυσσεύς μέγα τόξον,
 Ἐνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλίομεν ἑπέσσι,
 Τόξον μὴ δόμεναι, μῆδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι·
 Τηλέμαχος δέ μιν οἷος ἵποτρύνων ἐκέλευεν·
 Αὐτὰρ ὃ δέξατο χεὶρὶ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς, 175
 Ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἦκε σιδήρου.
 Στῇ δ' ἄρ' ἐκ οὐδὸν ἰὼν, ταχέας δ' ἐκχευατ' οἴστον,
 Δεινὸν παπταίνων· βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεια στονόνετα,
 Ἄντα τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον. 180

- " Cum quidem Telemacho perpulchra arma sublata,
 " In thalamum deposuit, et obdidit pessulos : 165
 " At ipse suam uxorem multo-astu jussit
 " Arcum procis ponere, canumque ferrum,
 " Nobis infortunatis certamina, et caedis principium.
 " Neque quisquam nostrum poterat validi arcus
 " Nervum intendere ; valde autem impares eramus : 170
 " Sed quando in manus pervenit Ulyssis magnus arcus ;
 " Tunc nos quidem omnes increpabamus verbis *subulcum*,
 " Arcum nē daret, neque si valde multa *is* diceret ;
 " Telemachus verò eum solus hortans jussit :
 " At ipse accepit manu multa-passus nobilis Ulysses ; 175
 " Facileque tetendit arcum, misitque *sagittam* per ferrum.
 " Stetit autem deinde super limen profectus, velocesque effudit *sagittas*
 " Horrendum circumspectans ; percussit verò Antinoum regem.
 " At postea aliis immittebat tela luctuosa,
 " Ex-adverso collimans ; illi verò conferti cadebant. 180

Ver. 165. — καὶ ἐκλήϊσεν ὀχῆας.] Τον-
 ἔπειτα μοχλοῦς τοὺς εἰς τῆς γυναῖκος κείνης, καὶ τοὺς
 περὶ τὴν αὐλήν. Eustath. Vide suprā ad φ',
 236. 389.

Ibid. — ἐκλήϊσεν.] Ita rectè hic Vul-
 gati. Vide suprā ad ε', 80.

Ver. 166 Αὐτὰρ ὃ ἦν ἄλοχον πολυκερδεῖ-
 σιν ἄνωγε Τόξον μνηστήρεσσι δέμεν.] Eustathius
 dictum hoc Amphimedontis falsum arguit.
 "Εἴθε (inquit) εἴ εἴ ἄλλα πρὸς ἀλήθειαν εἰπὼν
 Ἀμφιμέδων, ὑποφειδεται. Οὐ γὰρ καθὰ τὸ εἰ-
 δωλον τὴν τοῦ τόξου δέξιν οἶσται πολυκερδεῖαις
 Ὀδυσσεύς γινώσκει, οὕτω καὶ εἴ ἄλλῃς εἰς τὸ πᾶν
 ἔρχη· ἀλλ' ἰδουμένης μὲν αὐτὸς ἡ Πηνελόπεια
 πρώτη, ἰσχυρῆς δὲ Ὀδυσσεύς. Vide suprā ad

ε', 572. 584. Attamen, ut rectè respon-
 det Barnesius, " licet hoc non esset verum,
 " verisimile tamen visum est, ita Proos
 " existimare, quando audirent Ulysseni se
 " palam agnoscentem."

Ver. 167. — πολίον τε σίδηρον.] Vide
 suprā ad φ', 3.

Ver. 172. Ἐνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλίο-
 μεν.] Vide suprā φ', 360.

Ver. 178. Δεινὸν παπταίνων.] Barnesius
 vertit, " Acrilè collimans." Alii, " Rectè
 " collimans." Sed minùs rectè. Vide ad
 Iliad. 8, 497. x', 545. ε', 551. 649.

Ver. 179. — ἑφίει.] Vide ad II. ε',
 762.

Γνωτὸν δ' ἦν, ὃ ρά τίς σφι Διῶν ἐπιτάρροθος ἦεν.
 Αὐτίκα γὰρ κατὰ δάματ' ἐπισπόμενοι μένει σφῶ,
 Κτεῖνον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὄρνυτ' ἀεικής,
 Κράτων τυπτομέναν, δάπειδον δ' ἅπαν αἵματι Δῦεν.
 Ὡς ἡμεῖς, Ἀγάμεμνον, ἀπαλόμεθ', ὦν ἔτι καὶ νῦν 185
 Σώματ' ἀκηδία κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος·
 Οὐ γὰρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δάμαθ' ἐκάστου,
 Οἳ κ' ἀπονήσαντες μέλανα βρότον ἐξ ἀτειλέων,
 Κατθήμενοι γοοοῖεν· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσφώνειν Ἀτρεΐδαο· 190
 Ὀλβιε Λαέρταο παῖ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Ἥ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτίσω ἄκοιτιν.
 Ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,
 Κούρῃ Ἰκαρίου, ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος,

"Manifestum autem erat, quod aliquis ipsis deorum adjutor esset:

"Statim enim per aedes sequentes impetum suum,

"Interficiebant quaquaversum: illorum verò gemitus oriebatur foedus,

"Capitibus percussis; pavimentum autem totum sanguine undabat.

"Sic nos, Agamemnon, perimus; quorum adhuc etiam nunc 185

"Corpora neglecta jacent in aedibus Ulyssis;

"Nondum enim sciunt amici in aedibus cujusque,

"Qui abluto atro tabo ex vulneribus,

"Depositos lugerent; hic enim honor est mortuorum."

"Illum autem rursus anima alloquebatur Atridae: 190

"Felix Laërtae fili, solers Ulysses:

"Profectò utique cum magnà virtute potitus es uxore.

"Aded bona mens erat eximiae Penelopae,

"Filiae Icarii; adeo benè meminerat Ulyssis,

Ver. 182. — ἐπισπόμενοι μένει σφῶ.] Vide ad II. i, 594.

Ver. 184. — δάπειδον δ' ἅπαν αἵματι Δῦεν.]

atro tepefacta cruora,

Terra torique madent —. Æn. IX, 333.

Ver. 186. Σώματ' ἀκηδία κεῖται.] Τὴ μὴ γὰρ τῶν ζώων εἶναι "θίμας" περιπαγεῖν. [Ὁμαρτος] ὡς ἐν τούτοις, (II. α, 115.) "Ὁὐ θίμας οὐδὲ φθὴν," &c. — εἰ δὲ ἀποβέβηκαὶ τὴν ψυχὴν, οὐδὲ ἄλλο ἢ "εἶμα" καλεῖ· ὡς ἐν τούτοις, — "Σώματ' ἀκηδία κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος," Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 15.

Ver. 188. — μέλανα βρότον.] Τὴ μετὰ κούρας καὶ ἰδρωτός αἶμα. Schol.

Ver. 189. — γοοοῖεν.] Αἰ. γοοῖεν.

Ibid. et ver. 295. — ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.]

— qui solus honos Acheronte sub imo est. Æn. XI, 23.

Ver. 190. Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσφώνειν Ἀτρεΐδαο.] Quoniam in sequenti oratione nihil Amphimedonti respondet Agamemnon, sed de Ulyssis felicitate Penelopesque fidelitate exclamationem solummodo facit; ideo Barnesius hic legendum potius conjicit, Τῷ δ' αὖτε ψυχὴ ἰσφώνειν. Mutato tamen, ut opinor, nihil opus.

Ver. 191. Ὀλβιε Λαέρταο παῖ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.] Ἀπρὸς τὴν φωνὴν, παρίστα τὴ συμπαθεῖν περὶ τῆς οἰκίας τῇ Ἀμφιμέδοντι τέχεϊ, ἰσπανίῳ τὸν Ὀδυσσεῖα· οὐκ ἀπαικὲς δὲ, διὰ τὸ καὶ τὸν αὐτὸν ὑπὸ τῆς συνικαύσεως [Ita ex MS. restituit Barnesius pro corrupto νικαύσεως] τὰ κακίστα καταπίνειν. Schol. Porro Barnesius hic pro παῖ edidit παῖς, quod alioqui "im-" portunus sit hiatus." Sed vide ad II. α, 51.

Ver. 192. Ἥ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτίσω ἄκοιτιν.] Σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ, ταυτίσται εὐτυχίᾳ, ἰδαμνίᾳ. Eustath.

Ibid. — ἐκτίσω.] Αἰ. ἐκτίσω. Vide supra ad ver. 33.

- 'Ανδρὸς κουριδίου· τῷ οἱ κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται 195
 'Ἡς ἀρετῆς· τεύξουσιν δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδὴν
 'Αθάνατοι χαρίεσσαν ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ.
 Οὐχ ὡς Τυνδαρέου κόρη κακὰ μήσατο ἔργα,
 Κουρίδιον πτείνασα πόσιν· στυγερὴ δὲ ἀοιδὴ
 "Εσσεῖτ' ἐκ' ἀνθρώπους· χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὅπασσε 200
 Θηλυτέρησι γυναιξί, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔησιν.
 "Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 'Εσταότ' εἰν ἄτ' αὖ δόμοις, ὑπὸ κεύθεσι γαίης.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἴκοντο
 Καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς 205
 Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν

- " Viri cui-virgo-nupserat : ideò ei gloria nunquam peribit 195
 " Suae virtutis : facient autem terrestribus cantilenam
 " Immortales amabilem prudenti Penelopae.
 " Non sicut Tyndari filia mala molita est opera,
 " Cui-virgo-nupserat interfecto marito : odiosa verò cantilena
 " Erit inter homines ; gravemque famam intulit 200
 " Foemineis mulieribus ; etiam ei, quae benè-morata fuerit."
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur,
 Stantes in Orci aedibus, sub cavernis terrae.
 Illi autem postquam ex urbe descenderunt, citò utique in praedium pervenerunt
 Pulchrum Laërtiae, cultum, quod scilicet quondam ipse 205
 Laërtes acquisiverat, postquam valdè multùm laboraverat :

Ver. 195. — κουριδίου.] *Al.* κουριδίου.
Ibid. — τῷ οἱ κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται 'Ἡς ἀρετῆς.] Ita Theognis :
 — ἀρετῆς δὲ μίγα κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται.
Gnom. Eleg. ver. 865.

Et Euripides :

Ὀὗ τοι λίσσανα τῶν ἀγαθῶν
 Ἀδρῶν ἀφαιρείται
 Χείρας δ' ἀρετὰ
 Καὶ θανούσι λάμπει. *Andromach. ver. 774.*

Et Seneca :

Nunquam Stygias fertur ad umbras
 Incluta virtus — *Hercul. Aëtius, 1982.*

Vide et suprâ ad ver. 94.

Ver. 196. — τεύξουσιν δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδὴν.]

'Ρίξαντις καλὰ ἔργα, σοφῶν ὑμνήσαν ἀοιδῶν.
Theocrit. Idyll. XVII, ver. 6.

Carmine fit vivax virtus, expersque sepulchri.

Ovid. ex Pont. lib. IV. Epist. viii. v. 47.

Ver. 197. 370. 'Αθάνατοι — ἀθάνατοι.]
 Vide ad *Il.* 4, 398.

Ver. 198. — Τυνδαρέου.] *Barnesius* edidit Τυνδαρία. Vide autem suprâ ad λ', 297.

Ver. 199. Κουρίδιον πτείνασα πόσιν.] Vide suprâ ad λ', 429.

Ibid. — στυγερὴ δὲ ἀοιδῆ.] *Barnesius* edidit στυγερὴ δὲ ε' ἀοιδῆ. Sed nihil opus.

Ver. 200. — χαλεπὴν δὲ τε φῆμιν ὅπασσε Θηλυτέρησι γυναιξί.] Vide suprâ ad λ', 432.

Ver. 204. Οἱ δ' ἴωσι ἐν πόλει κατέβαν.] *Ulysses* videlicet et *Telemachus* cum duobus *Servis*. Redit enim jam Poeta, ut rectè notat *Spondanus*, "ad institutam narrationem de Ulysses," (undè digressus est suprâ libri superioris fine); "cujus adventum in agrum Laertis exponit."

Ibid. — τάχα δ'.] Versio *Wetsteniana* reddit, "citòque." Sed rectiùs, ut opinor, sententiæ Apodosin hîc ad voces τάχα δ' incipere intelliges: Ac proinde vertendum, "citò utique," vel "citò dein." Similis enim videtur hîc constructio, Οἱ δ' ἴωσι —, τάχα δ' ac suprâ *Il.* 4, 57. Οἱ δ' ἴωσι οὖν —, τοῖσι δὲ quem locum vide.

Ver. 205. — τετυγμένον.] Vide ad *Il.* 2, 488.

Ibid. — ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς Λαέρτης κτεάτισσεν, ἰσὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν.] *Dna. Dacier* sententiam hanc ita vertit: "Qu'il avoit augmentées par ses soins, et par son travail." Sed potior, ut opinor, altera ejusdem interpretationis: "Qu'il avoit acquise par ses tra-

"Ενθα οἱ οἶκος ἦν, περὶ δὲ κλίσιον θῆε πάντη,
 'Εν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἴζανον ἠδὲ ἴαυον
 Δμῶες ἀναγκαῖοι, τοί οἱ φίλα ἐργάζοντο.
 'Εν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρη῏ς πέλεν, ἥ ῥα γέροντα 210
 'Ενδυκέως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόλῃος.
 "Ενθ' Ὀδυσσεὺς δμῶεσσι καὶ υἱεῖ μῦθον ἔειπεν·
 'Τρμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' εὐκτίμενον δόμον εἶσω·
 Δεῖπνον δ' αἰψα συῶν ἱερεύσατε, ὅστις ἄριστος·
 Αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέροιο, 215
 Αἴ κ' ἐμ' ἐπιγνοίῃ καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,
 'Ηέ κεν ἀγνοίῃσι, πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔοντα.
 "Ὡς εἰπὼν, δμῶεσσιν ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
 Οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

Illic ei domus erat; circumque exedra currebat circumquaque,
 In quâ comedebant et sedebant et dormiebant

Famuli necessarii, qui ei amica laborabant.

Inerat verò mulier Sícula anus, quae utique senem

Diligenter curabat in agro, procul ab urbe.

Ibi Ulysses famulis et filio sermonem dixit:

"Vos quidem nunc ite in benè-aedificatam domum intrò;

"In coenam autem statim porcorum mactate, quicumque optimus.

"At ego patrem tentabo nostrum,

"An me agnoscat et discernat oculis,

"An ignoret, multo tempore seorsum cùm-abfuerim."

Sic locutus, famulis martia arma dedit.

Illi quidem deinde ad domum celeritèr iverunt: at Ulysses

210

215

"vaux." Hoc nimirum et cum voce κτι-
 σσειν, et cum voculâ πω' aptius videtur con-
 gruere. Cæterum Scholiastes vocem κτι-
 σσειν exponit ἱκεῖν quod, ut opinor, ferri
 nullo modo potest.

Ver. 207. — κλίσιον.] "Ἀπαξ εἰρηται
 σημαίνει δι' ἐξιδρα σιτὰ σιγματαισθῆ, ἢ ἡ ἱκε-
 το οἱ κλισμοί" ἢ κρηπίδωμα, ἢ οὐ ἱκαθίζοντα,
 ἢ ἱκαμῶντο. Schol. Κλίσιον σημαίνει τὸν τό-
 πον ἴθα ἴσταται τὰ ζεύγη. — Τὴντο παρὰ
 μὴν Ὀμήρῳ συστήλλαι τὸ ἰ, καὶ παραρξέονται
 οἶον, "— σιτὴ δι' κλίσιον θῆε πάντη," παρὰ
 δι' τοῖς Ἀττικαῖς ἐκτίσται τὸ ἰ, καὶ παραρξέονται,
 ὡς τὸ θρηῖον. Etymolog. Magna: ad vocem.
 Κλίσιον δι', αἰτιατικῆς οἶκας ἵσταν ὑπὸ τῆς, καὶ οἶον
 σις κλισία, σιτὴ ἢ δμῶες ἱαυον. Παρὰ μόνον
 Ἀττικαῖς τὸ κλίσιον ἀμαρῶν καὶ ζευγῶν ἵσταν δι-
 κειν. Eustath. Ubi et plures hujus vocis
 explicationes affert.

Ver. 213. 'Τρμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' εὐκτίμενον
 δόμον εἶσω.] In Vulgatis editum est εὐκτίμε-
 νον ἀπολλιδεῶν Barnesius autem ex utraque
 Eustathii editione restituit εὐκτίμενον δόμον
 εἶσω. Atque ita habet Editio Wetstoniana.
 Rectè: Etenim (uti ipse annotat Barnesius),
 non ad urbem, sed ad Laertis domum
 missos liquet ex ver. 219. infrâ:

Tom. II.

Οἱ μὲν ἴσταντα δόμονδε θοῶς κίον ———

Et ex ver. 357.

'Ἀλλ' ἴσταν προτὶ οἶκον, δὲ δεχάτου ἐγγυθὶ
 κίεται.

"Ενθα δὲ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συζῶν
 Περσέμφ', ὡς ἂν διίσταν ἱφαστῆσαι τά-
 χιστα.

Porro artificiosè hîc Telemachum et Servos
 dimissos memorat Poeta, ut locum habeat
 Ulysses patris sui tentandi, (infrâ ver. 239.)
 sequentisque narrationis inducendæ, ver. 303,
 &c. Ὁ Ὀδυσσεὺς — οὐδὲ τῇ πατρὶ αὐτόθεν
 ἰδίῳ ἀπειρήγας γνωριεῖσθαι μὴ δίστας δι' δια-
 σταν στήν καὶ αὐτοῦ, τοῖς μὲν ἀμφ' αὐτὸν
 στήλλαι, διῆπτον ταχὺ συῶν ἱερεῖται. Eu-
 stath.

Ver. 216. Αἴ κ' ἐμ' ἐπιγνοίῃ] Eustathius in
 commentario citat, Εἴ με ἴτι γνῶν. Malè
 autem deinceps addit: 'Εν δὲ τῇ, "Εἴ με ἴτι
 "γνῶν," ἀργὸν ἐν σιγῇ καὶ καὶ τὸ ἴτι ἱερ-
 ῖσμα. Etenim si vera sit ista lectio, nequa-
 quam supervacanea erit vocula ἴτι, sed eam
 habebit vim, ut exploraturus dicatur Ulysses,
 "an à patre jam, post tam diutinam absen-
 "tiam, agnoscatur."

Z

- Ἄσπον ἱεν πολυκάρπου ἀλῶης, πειρητίζων 220
 Οὐδ' εὔρεν Δολίον, μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
 Οὐδέ τινα δμῶων, οὐδ' υἱῶν ἀλλ' ἄρα τοίγῃ
 Αἵμασιās λέζοντες, ἀλῶης ἔμμεναι ἔρκος,
 Ὁρχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρων ὁδὸν ἡγεμόνευεν.
 Τὸν δ' οἷον πατέρ' εὔρεν εὐκτιμένην ἐν ἀλῶϊ, 225
 Λιστρεύοντα φυτὸν ρυπόωντα δὲ ἔστο χιτῶνα,
 Ῥαπτὸν, αἰεκέλιον· περὶ δὲ κνήμησι βοείας
 Κνημίδας ραπτάς δέδετο, γραπτὺς ἀλεείνων·
 Χειρίδας τ' ἐπὶ χερσὶ, βάταν ἑνεκ' αὐτὰρ ὕπερθε
 Αἰγείην κυνέην κεφαλῇ ἔχε, πένθος αἶζων. 230

Propius ivit ad abundans-fructibus arboretum, tentare-cogitans; 220
 Neque invenit Dolium, in magnum hortum descendens,
 Neque quenquam servorum, neque filiorum; sed sanè illi
 Sepes collecturi, arboreti ut-essent septum,
 Abiverant; at iis senex viam praeibat.
 Solum autem patrem invenit benè-culto in arboreto, 225
 Circumfodientem plantam: squalentem autem indutus erat tunicam,
 Sutilem, turpem; circum verò crura bubulas
 Ocreas sutiles ligaverat-sibi, sentium-stricturas vitans;
 Chirothecaeque super manus, ruborum causà: at supernè
 Caprinam galeam capite habebat, dolorem auctans. 230

Ver. 222. — οὐδ' υἱῶν.] Dolii nempè filiorum, ut rectè Spondanus. Cæterùm Barnesius hic inter varias lectiones retulit υἱῶν. Quod pronuntiatu idem.

Ver. 223. Αἵμασιās λέζοντες.] Τὰ ἐν τῶν λιστῶν λίαν ταυχία εὐκτεμεύοντες. Schol. Αἵμασι δὲ, κατὰ τὴν τοῦ Ποιητοῦ ἑρμηνίαν, ἀλῶϊς ἕκαστος ἴσως μὲν, ὡς περιηλασθῆναι, ἢ ἀπανθῶν ὄσσε. Eustath.

Ver. 226. Λιστρεύοντα φυτὸν ρυπόωντα δι ἔστο χιτῶνα.] Observat Cicero, Hesiodum, cùm de culturà agri scriberet, de Stercoratione nè verbum quidem fecisse. "At Homerus," (addit), "qui multis, ut mihi videtur, antè "sæculis fuit, Laertem lenientem desiderium, quod capiebat è filio, colentem agrum, "et eum stercorantem facit." Lib. de Sæcultute. Ubi cùm hunc Homeri locum respicere videatur, nihil autem hic de Stercoratione memorat Poeta; conjicit Petrus Victorius, Var. Lect. lib. XXVIII. cap. 4. Ciceronem versum hunc ita legisse: "Λιστρεύοντα φυτὸν ρυπόωντα τὸ ἔστο χιτῶνα," vocemque ρυπόωντα, Stercorantem, reddidisse. Quod tamen (ut observat Victorius) cum vocis ρυπόωντα sensu minime congruit; (vide suprâ ζ', 87. ε', 435. ε', 72. ψ', 115.) Præterquam quòd et Asyndeton istud, "ἔστο χιτῶνα," admodum sit inusitatum. Cæterùm rectè deinde notat Victorius, Stercorationem Homero cognititam patere ex ζ', 297. &c. suprâ:

Ἐν πολλῇ κόπῳ, ἢ οἱ προσπάθει θυρῶν
 Ἡμίονοι τι βίῳν τι ἄλλοι εἰχοντ' ἔρξ' ἂν
 ἄγοιεν
 Δαμῶν Ὀδυσσεὺς, τίμωτος μίγα κωρήσσοντες.

Porrò vocem Λιστρεύοντα exponit Scholiastes. Περιχόντα καὶ περιεπάσσοντα. Et Eustathius; Λιστρεύει δὲ, (inquit,) τὸ περιχόνειν, παρὰ τὸ Λίστρον, ὃ ἐστὶ ξύστημα. Αὐτὸ δὲ τὸ, Λιστρεύειν φυτὸν, ἡμῶν ἐστὶ τῷ, φυτὸν ἀμφιλαχαιῖναι [infra ver. 241.] Vide suprâ ad ζ', 445.

Ver. 227. Ῥαπτὸν, αἰεκέλιον.] Τὸ δὲ, "Ῥαπτὸν τὸν αἰεκέλιον," inquit Eustathius, ὅφ' ἐν ἀγνωστῶν ἴνα δηλοῖ τὸν αἰεκέλιον Ῥαπτὸν. Sed, ut opinor, minus rectè.

Ver. 228. — γραπτὺς.] Τὰς τῶν ἀπανθῶν φυτῶν καταπαιζόντας καὶ ἀμυχάς. Schol.

Ver. 229. Χειρίδας τ' ἐπὶ χερσὶ.] Ἦγουν τὰ τῶν χειρῶν καλύμματα, ἢ διεμῶντων δηλαδὴ καὶ αὐτὰ ἴσα. Eustath. Casaubonus quidem hujusmodi chirothecarum usum veteribus Græcis et Romanis incognitum fuisse contendit, "Neque Græci," inquit, "neque "Romani habuere in usu manuum tegumenta, quibus etiam rustici hodiè utuntur." Annotat. in Athenæum, lib. XII. cap. 3. Et paulò inferius; "Græci veteres, ut "diximus, et horum, et tibialium usum "ignorarunt." Ita vir eruditus: Atqui utrisque Laertem usum hic memorat Poeta.

- Τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
 Γῆραι' τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
 Στάς ἄρ' ὑπὸ βλωθρὴν ὄγχην κατὰ δάκρυον εἴβει.
 Μερμήριζε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Κύσσαι καὶ περιφῦναι ἰὸν πατέρ', ἥδ' ἕκαστα 235
 Εἰπεῖν, ὥς ἔλθοι καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
 *Ἡ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἕκαστά τε πειρήσαιτο.
 *Ὡδὲ δὲ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
 Πρῶτον περτομίους ἐπέσσειν πειρηθῆναι.
 Τὰ φρονέων ἰθύς κίεν αὐτοῦ δῖος Ὀδυσσεύς· 240
 *Ἦτοι ὁ μὲν κάτ' ἔχων κεφαλὴν, φυτὸν ἀμφελάχαινε·
 Τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε παίδιμος υἱός·
 *ὦ γέρον, οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν
 *Ὀρχατον, ἀλλ' εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδὲ τι πάμπαν,
 Οὐ φυτὸν, οὐ συκῇ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἑλαίη, 245
 Οὐκ ὄγχην, οὐ πρασίη τοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον.

Hunc autem ut animadvertit multa-passus nobilis Ulysses
 Senectute afflictum, magnumque mente dolorem habentem,
 Stans utique sub excelsa pyro lachrymam effundebat.

Cogitavit verò deinde in mente et in animo,
 Osculari et amplecti suum patrem, et singula 235

Dicere, quomodo venisset et accessisset ad patriam terram;
 An prius interrogaret, singulaque tentaret.

Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,
 Primum mordacibus verbis tentare. 240

Haec cogitans rectà ivit ad eum nobilis Ulysses:

Sanè ille quidem deorsum tenens caput, plantam circumfodiebat;

Eum autem astans alloquebatur illustris filius:

"O senex, non imperitia te tenet curandi

"Hortum, sed benè tibi cultura habet, neque omnino,

"Non planta, non ficus, non vitis, non quidem oliva, 245

"Non pyrus, non area tibi sine culturâ in horto.

Ver. 233. — ὄγχην.] Barnesius edidit ἔχων. Vide infrà ad ver. 246.

Ver. 234. — κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.] Ita apud Virgilium:

— mentem animumque. Æn. VI, 11.

Ver. 235. Κύσσαι καὶ περιφῦναι.] In Vulgatis editum est Κύσαι ut et infrà ver. 319. Κύς δὲ μιν περιφύει. — Sed scribendum videtur cum duplici s, Κύσαι. — Κύσαι uti et in nonnullis locis apud Poetam edidit Barnesius: nam vox κύς alibi priorem corripit. Vide suprà ad ς', 15 et ε', 39.

Ver. 236 et 261. Εἰπὺν.] Al. Εἰπόμεν.

Ver. 238. — δοάσσατο κέρδιον εἶναι, Πρῶτον περτομίους.] Περμῆσιστατα γὰρ (inquit Eustathius) Ὀδυσσεὺς οὐκ οὐδὲ ἑαυτὸν ἀναγνωρίζει τῷ πατρὶ, μὴ περὶ τῇ ἀφιδίῳ τῆς χερσὸς ἀποκῆς ὁ γέρον. Verùm hoc in animo ha-

buisse Ulysses, minimè ex ipso Poetà constat. Vide et suprà ad ver. 213.

Ver. 239. — περτομίους ἐπίσσειν.] Vide ad Il. α', 649.

Ver. 241. *Ἦτοι ὁ μὲν κάτ' ἔχων κεφαλὴν.] Κάτω ἔχων, νικηκῶς δύναται δὲ καὶ ὑφ' ἑ, τὴ κατέχων. Schol. Et Henricus Stephanus inter varias lectiones retulit κατέχων. In annotationibus autem planè mendosam esse lectionem contendit; voculamque κάτ', non pro κατὰ, sed pro κάτω positam intelligit. Quod tamen durius videtur, et sententiae nihil addit.

Ibid. — φυτὸν ἀμφελάχαινε.] Vide suprà ad ver. 226.

Ver. 243. — οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει.] Vide suprà ad ψ', 266.

Ver. 245. — οὐ συκῇ.] Edidit Barnesius συκῇ. Quod eodem modo pronuntiandum

"Αλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνθεο θυμῷ.
 Αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἄμα γῆρας
 Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμῆίς τε κακῶς, καὶ ἀεικέα ἔσσαι.
 Οὐ μὲν ἀεργίης γε ἄναξ ἔπει οὐ σε κομίζει, 250
 Οὐδὲ τί τοι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσοράσθαι.
 Εἶδος καὶ μέγεθος· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας.
 Τοιοῦτῳ δὲ ἔοικας, ἔπει λούσαιτο φάγοι τε,
 Εὐδέμεναι μαλακῶς· ἥ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον, 255
 Τεῷ δμῶς εἰς ἀνδρῶν; τοῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις;
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 Εἰ ἐτεόν γ' Ἰθάκην τήνδ' ἰκόμεθ', ὥς μοι ἔειπεν
 Οὔτος ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι,
 Οὔτι μάλ' ἀρετῖφρων· ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἕκαστα 260
 Εἰπεῖν, ἦδ' ἐπακούσαι ἐμὸν ἔπος, ὥς ἔρεινον

" Aliud autem tibi dicam; tu verò nē iram induc animo;

" Ipsum te non bona cura habet, sed simul senectutem

" Gravem habes, squalisque malè, et turpiter indutus es.

" Non quidem inertiae sanè dominus causà non te curat,

250

" Neque quid tibi servile conspicuum-est intuentibus

" In formà et staturà: regi enim viro similis es.

" Tali autem similis es, qui postquam laverit comederitique,

" Debeat dormire mollitèr; hic enim mos est senum.

" Sed age mihi hoc dic, et accuratè narra,

255

" Cujusnam servus es virorum? cujusnam verò hortum curas?

" Et mihi hoc dic verè, ut benè sciam,

" Si reverà utique Ithacam hanc advenimus, sicut mihi dixit

" Ille vir, jam nunc obviàm-factus huc venienti,

" Nequaquam valdè sapiens; quoniam non sustinuit singula

260

" Dicere, et audire meum verbum, ut interrogabam

Ver. 246. Οὐκ ὄρχην, οὐ κερσίην] Ita Vulgati. Quæ si vera sit lectio, pronuntiandum erit Οὐκ ὄρχη, οὐ κερσίη ut *Iliad.* i, 533.

" Ἡ λάττω, ἡ οὐκ ἐνέσσω ———.

Et α', 31.

Διναρῆτι· τίς σὺ ἄλλος ———.

Vide et ad ver. 115. hujus libri. Barnesius autem ex *Etymolog. Magn.* et Editionibus nonnullis edidit, Οὐκ ὄρχην, οὐ κερσίην ———; ut adeò Οὐκ ὄρχην pes sit dactylus.

Ver. 250. Οὐ μὲν ἀεργίης γε ἄναξ ἔπει οὐ σε κομίζει.] *Dyrrhus* in *Gnomolog. Homericâ* legit ἔπει σε κομίζει. Ad sententiā multò minùs rectè.

Ver. 253. Τοιοῦτῳ δὲ ἔοικας, ἔπει λούσαιτο φάγοι τε, Εὐδέμεναι μαλακῶς.] Τὸ δὲ, " Ταῦτά μοι εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον." ἢ γὰρ, " ὅτι τοιοῦτος εἰ ὁδὸς λούσασθαι, καὶ μετὰ τὸ ἔσθαι καὶ φάγεσθαι, οὐ μὴν καὶ ἔργον ἰσχυρῶς ἀνδρῶν." ἢ ὅτι τοιοῦτος, ἄγεσθαι βασιλῆϊ, ἔοικας, οὐ νῦν οὕτως ὥς ἔχεις, ἀλλ' ὅτι ὁ τοιοῦτος λούσασθαι

καὶ φάγοι, ὅστις καὶ ἀνακτορῶν εἰς ὕπνον. *Eustath.* Verior, ut opinor, prior explicatio; quam et amplectitur *Dna. Dacier.* Constructio tamen hic subdificilis videtur, *Homericamque* perspicuitatem minùs sapere: Nisi fortè legendum sit, " Τοιοῦτῳ δὲ ἔοικας, ἔπει λούσασθαι, φάγοι τε," ἢ. Quà ratione perspicua admodum et luculenta erit sententia.

Ibid. — ἔπει λούσαιτο φάγοι τε.] Apud *Julianum, Orat.* II. (notante *Barnesio*), λούσῃ τε φάγῃ τε.

Ver. 254. — ἥ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.] Τὸ δὲ διῷτιον [μῆκος τοῦ γῆρας,] ἢ οὐ τὸ εὐμφορὸν ὅμοια φέρουσιν, αὐτὸ τοῦτο εἶναι, καὶ ὃ λήγουσιν, " — ἰσὺν λούσαντο φάγοι τε, Εὐδέμεναι μαλακῶς —." *Galen.* de *Sanitate tuend.* lib. V. cap. 12. sub fine.

Ver. 257 et 296. Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον.

— mihiq; hæc edisere vera roganti.

Æn. II, 149.

Ἄμφι ξείνῳ ἐμῷ, εἶπου ζῶει τε καὶ ἔστι,
 Ἥ ἦδ' ἔθνηκε, καὶ εἰν αἶδαο δόμοισιν.
 Ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μεν ἄκουσον,
 Ἄνδρα πότ' ἐξείνισσα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ, 265
 Ἥμέτερόνδ' ἐλθόντα· καὶ οὐπω τις βροτὸς ἄλλος
 Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα.
 Εὐχετο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκε
 Λαέρτην Ἀρκεισιάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτοῦ.
 Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δάματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα, 270
 Ἐνδυκίως φιλίων, πολλῶν κατὰ οἶκον εόντων·
 Καὶ οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα, οἷα ἑάκει·
 Χρυσοῦ μὲν οἱ δῶκ' εὐεργίος ἑπτὰ τάλαντα,
 Δῶκα δὲ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα,
 Δώδεκα δ' ἀπλοῖδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας, 275
 Τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας·
 Χωρὶς δ' αὐτὲ γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
 Τίσσαρας εἰδαλίμας, αἷς ἤθελεν αὐτὸς ἐλέσθαι.

“De hospite meo, an alicubi vivatque et existat,

“An jam mortuus sit, et in orci aedibus.

“Edicam enim tibi, tu verò attende, et me audi;

“Virum quondam hospitio-excepi clarà in patriâ terrâ, 265

“Ad nostram domum ubi venerat; et nondum quisquam mortalis alius

“Hospitum longinquorum charior meam advenit domum.

“Profitebatur autem se ex Ithacâ genere esse; at dicebat

“Laërtem Arcesiadem patrem esse ipsius.

“Hunc quidem ego ad domum ducens benè hospitio-excepi, 270

“Peramantèr tractans, multa in domo mihi cùm-essent;

“Et ei dona prae bui hospitalia, qualia decebat:

“Auri quidem ei dedi benè-elaborati septem talenta,

“Dedi verò ei craterem totum-argenteum floribus-caelatum,

“Duodecimque simplices laenas, totque tapetes, 275

“Totidemque pallia pulchra, totidemque ad haec tunicas:

“Separatim verò insuper mulieres eximias, operum scientes,

“Quatuor speciosas, quas voluit ipse eligere.”

Ver. 266. — οὐτω τις βροτὸς.] *Al.* οὐ
 τῶς βροτὸς.

Ver. 267. Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκε-
 το δῶμα.] Φίλιον, τουτέστι φίλιον, ἡμὸν ἵκε-
 το δῶμα. Ἐκ τοῦ “φίλος” διὰ τὸ φιλίων γινώ-
 σκας ἀπ’ αὐτοῦ διὰ, αἷς καὶ ἀνδραγαθίᾳ, ὁ φίλιος
 σοι, οὗ χρεῖς καὶ παρὰ Σοφοκλῆϊ. *Eustath.* Vi-
 de supra ad ε', 351. Quod cùm non intel-
 lexerit *Spondanus*, sententiam hoc in loco
 planè pessundat, istud φιλίων vertendo “ami-
 corum,” ac si esset videlicet ex φίλος. Et
 in annotationibus; “Docet,” inquit, “his
 verbis, se remotam quandam regionem in-
 coluisse, utpote ad quam peregrini homi-
 nes minime accederent.” Eandemque

interpretationem sequuntur Versiones ple-
 raeque. Sed et *Barnesius*, qui ad *Odys.* ε',
 351. ubi idem versus occurrit, sententiam et
 in Versione et in Annotationibus rectè ex-
 posuit; ipse tamen hoc in loco vocem φι-
 λίων “amicorum” mirè vertit.

Ver. 269. — αὐτοῦ.] *Al.* αὐτῶ.

Ver. 271. — φιλίων.] Vide ad *Iliad.* ι,
 304.

Ver. 273. Χρυσοῦ μὲν αἰ.] *Barnesius* inter
 varias lectiones, Χρυσοῦ μὲν αἰ.

Ver. 278. — εἰδαλίμας.] *Eὐειδῆς, εὐμέ-
 φος.* *Etymolog. Magn.* ad vocem εἰδαλίμας.
 Ubi et hic *Homeri* locus adducitur.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἶβον
 Ξεῖν', ἦτοι μὲν γαῖαν ἰάναίης, ἣν ἐρεΐνεις· 280
 Ὑβρισταὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσι·
 Δῶρα δ' ἐτάσια ταῦτα χαρίζο, μυρὶ ὀπάζων·
 Εἰ γάρ μιν ζῶν γ' ἐκίχεις Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
 Τῷ κέν σ' εὖ δάροισιν ἀμειψάμενος ἀπίπεμψε,
 Καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ· ἥ γὰρ Δίμεις, ὅστις ὑπάρξει. 285
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως καταλέξον,
 Πόστον δὴ ἔτος ἐστίν, ὅτε ξείνισσας ἐκείνων,
 Σὸν ξεῖνον δύστηνον, ἱμὸν παῖδ', εἴ πατ' ἔην γε,
 Δύσμορον; ὃν που, τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,
 Ἦέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου 290
 Θηρσὶ καὶ οἰανοῖσιν ἔλωρ γένετ'· οὐδὲ ἑ μῆτηρ
 Κλαῦσε περιστείλασα, πατὴρ δ', αἶ μιν τεκομένοισα·
 Οὐδ' ἄλοχος πολύδαρος ἐχέφρων Πηνελόπεια

Illi autem respondit deinde pater lachrymas stillans :

" Hospes, profectò quidem ad terram pervenisti, de-quà interrogas : 280

" Injuriæ autem ipsam et improbi viri habent.

" Dona verò irrita hæc largiebantur, multa præbens :

" Si enim ipsum vivum utique invenisses Ithacæ in populo,

" Eò te benè donis remuneratus dimisisset,

" Et hospitio bono ; hoc enim jus est, quicumque coeperit. 285

" Sed age mihi hoc dic, et accuratè narra,

" Quotus jam annus est, quandò hospitio-excepisti illum,

" Tuum hospitem infelicem, meum filium, (si quidem unquam fuit),

" Infortunatum ? quem alicubi, procul ab amicis et patriâ terrâ, 290

" Vel in ponto comederunt pisces, vel in terrâ

" Feris et avibus captura factus est ; neque ipsum mater

" Flevit coöpertum, paterque, qui ipsum genuimus ;

" Neque uxor multum-dotata prudens Penelope

Ver. 283. Εἰ γὰρ μιν.] Refertur istud γὰρ non ad aliquid jam antè dictum, sed ad id quod de egregiâ Ulyssis benevolentia et hospitalitate elegantius reticetur. Vide ad II. i, 22.

Ver. 285. — ἥ γὰρ Δίμεις, ὅστις ὑπάρξει.] Vocem ὑπάρξει (quæ apud Homerum hoc tantum in loco occurrit.) Scholiastes exponit, παραστρέφεται. Similiterque Eustathius ; Δίμειος, inquit, ἀντιτρέφειν τοὺς ὑπάρξαντας.

Ἐκείνους τοὺς περὶ σὺν

Νέη τὸν εὐεργέτην

Ἐπιπορεύεται. Pindar. Pyth. Od. V. 57.

Χάρις χάριν γὰρ ἵσται ἡ εὐνοῦσα ἐμὴ.

Sophocles. Ajax, ver. 522.

Cæterum Eustathius legit ὑπάρξει.

Ver. 288. — εἴ ποτ' ἔην γε.] Vide ad II. γ', 180.

Ver. 289. Δύσμορον ; ὃν ποτ' εἶλε φίλων, &c.]

Hæc : terrâ ignotâ, canibus data præda Latinis,

Alitibusque jaces : nec te tua funera mater

Produxit, pressive oculos, — Æn. IX, 485.

Ver. 290. Ἦέ σου ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύς.]

— aut gurgite mersum

Unda feret ; piscesque impasti vulnera lambent. Æn. X, 559.

Ibid. — ἐπὶ χέρσου.] Al. ἐπὶ χέρσῳ.

Ver. 292. — περιστείλασα.] Περιεπαύλασα. Schol.

Ver. 293. — ἄλοχος πολύδαρος.] Ἡ

Κώπυσ' ἐν λεγέεσσι φίλον πόσιν, ὥς ἐπέοικεν,
 'Οφθαλμοὺς καθελοῦσα· τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ θανόντων. 295
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἶδω,
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἥδ' ἐ τοκῆς;
 Πού δ' ἐ νῆς ἐστηκε θοῇ, ἥ σ' ἤγαγε δεῦρο,
 'Αντιθέους θ' ἐτάρους; ἥ ἔμπορος εἰλήλουθας
 Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκῆσαντες ἔβησαν; 300
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις 'Οδυσσεύς·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 Εἰμὶ γὰρ ἐξ 'Αλύβαντος, ὅθι κλυτὰ δάματα ναίω,
 Υἱὸς 'Αφειδαντος, Πολυπημονίδαο ἄνακτος·
 Αὐτὰρ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστὶν 'Επήριτος· ἀλλὰ με δαίμων 305
 Πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν, οὐκ ἐβέλοντα·
 Νῆς δέ μοι ἥδ' ἐστηκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόλης.
 Αὐτὰρ 'Οδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστίν,

- " Ploravit in lectis charum maritum, sicut decet,
 " Oculos illius ubi-presserat: hic enim honos est mortuorum. 295
 " Et mihi hoc dic verè, ut benè sciam,
 " Quis? undè es hominum? ubinam tibi urbs et parentes?
 " Ubinam autem navis stat velox, quae te vexit huc,
 " Deo-paresque socios? an vector venisti
 " Navi in alienà; illi autem te-exposito discesserunt?" 300
 Illum autem respondens allocutus est solers Ulysses:
 " Enimverò ego tibi haec valdè accuratè narrabo:
 " Sum enim ex Alybante, ubi inclytas aedes habito,
 " Filius Aphidantis, Polypemonidae regis:
 " At mihi sanè nomen est Eperitus; sed me deus 305
 " Errare-fecit à Sicania, huc ut-venire non lens:
 " Navis verò mihi haec stat ad agrum, seorsum ab urbe.
 " At Ulyssi hic jam quintus annus est,

πολλοὶς δόξαις γαμψήϊσα. Schol. Vide supra ad γ', 378.

Ver. 294. — ἰσίοικιν.] Eustathius in commentario citat ἰσίοικιν. Quae fortè potior lectio. Vide ad II. α', 37.

Ver. 298. Πού δ' ἐ νῆς ἐστηκε. Ita Vulgati. In utrâque autem Eustathii editione scriptum est, Πού δ' ἐ νῆς ἐστηκε· quam lectionem et praefert Stephanus Berglerus, in Praefatione ad Iliados Editionem Wetstenianam, pag. 8. pluraque ex Aristophane loca adducit, ubi vocula δὲ occurrit. Apud Homerum tamen, (uti fatetur vir ipse eruditus,) in vulgatis exemplaribus, nusquam reperitur haec vocula. Barnesius ex conjecturâ edidit, Πού δ' ἐ νῆς ἐστηκε. At verisimilior altera ejusdem conjectura; Πού δ' ἡ νῆς ἐστηκε. Quae lectio firmari videtur ver. 307. infra; ubi ex α', 185. restituit ipse Barnesius, Νῆς δέ μοι ἥδ' ἐστηκεν ἐπ' ἀγροῦ. Sed et vulgata lectio hoc in loco quâ ratione ferri possit, vide ad II. α', 51.

Ver. 299. — ἡ ἔμπορος εἰλήλουθας.] Ἐν ταῦτα "Εμπορος κίρις ὁ ἀλλοτρίας νῆος ἐπιβάτης. Eustath. Vide supra ad β', 319.

Ver. 303. Εἰμὶ γὰρ ἐξ 'Αλύβαντος.] 'Αλύβας, πόλις Ἰταλίας ἐν Μεταπόντιον, ἡ μᾶλλον Μετὰποντον ἦντινα ἐν τῇ καταλόγῳ [Iliad. β', 857.] 'Αλύβην ἴφθ. Schol. "Επειρο δὲ, πόλιν Ἰταλίας ταύτης ἴφθ. Eustath. Quae autem hic affert Barnesius; " 'Αλύβας ab ἄλλ. Peregrinationem; 'Αφιδας, Munificentiam Latinè notare; Πολυπημονίδης, ejusdem fictiones;" hæc verò merè sunt ineptiæ. Quanquam eadem ferè annotat et Eustathius.

Ver. 306. — Σικανίης.] Σικιλίας ἤκησαν γὰρ αὐτὴν Ἰόνες, ἐλθόντες ἀπὸ Σικανῶν ποταμοῦ. Schol.

Ver. 307. Νῆς δέ μοι ἥδ' ἐστηκεν.] Ita ex Editionibus nonnullis restituit Barnesius. Rectè, ut videtur. Ita enim (ut ipse annotat) in omnibus legitur supra α', 185. ubi idem versus occurrit. Alii hic, ommissa voculâ ἥδ', legunt " Νῆς δέ μοι ἐστηκεν," &c.

- Ἐξ οὗ κείθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης,
 Δύσμορος· ἥ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι 310
 Δεξιοί, οἷς χαίρων μὲν ἰγὼν ἀπέπεμπον ἐκείνων,
 Χαῖρε δὲ κείνος ἰὼν· θυμὸς δ' ἔτι νῶϊν ἐώλπει
 Μίξεσθαι ξενίῃ, ἥδ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν.
 "Ὡς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα·
 Ἀμφοτέρησι δὲ χερσὶν ἔλάν κόνιν αἰθαλόεσσαν 315
 Χεύατο κακκεφαλῆς πολιῆς, ἀδινὸν στεναχίζων.
 Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς, ἀνὰ ῥίνας δὲ οἱ ἦδη
 Δριμὺ μένος προὔτυψε, φίλον πατέρ' εἰσορόωντι.
 Κύσσει δὲ μιν περιφύς, ἐπιάλμενος, ἥδε προσήυδα·
 Κεῖνος μέντοι ὄδ' αὐτὸς ἐγὼ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλάξας, 320
 Ἥλυθον εἰκοστῇ ἔτει ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ἄλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.

- " Ex quo illinc ivit, et à meâ discessit patriâ,
 " Infelix : profectò utique ei bonae erant aves eunti, 310
 " Dextrae; quibus gaudens quidem ego dimittebam illum;
 " Gaudebat autem ille abiens : animusque adhuc nobis sperabat,
 " Mixtum-iri nos hospitio, et splendida dona daturus."
 Sic dixit : illum autem doloris nebula coöperuit atra :
 Ambabus verò manibus sumptum pulverem fulvum 315
 Fudit-sibi in caput canum, crebrò gemens.
 Hujus autem commovebatur animus; ad nares verò ei jam
 Acer spiritus pulsavit, charum patrem intuenti.
 Osculatus verò est ipsum amplectens, insiliens, et alloquebatur :
 " Ille quidem hic ipse ego, pater, quem tu inquiris, 320
 " Veni vigesimo anno in patriam terram.
 " Sed contine-te à fletu, luctuque lachrymoso.

Ver. 311. Δεξιοί.] Ἀριστεροὶ ἢ ἐν τῶν δεξιῶν
 μερῶν. Schol.

Ver. 312. ——— θυμὸς δ' ἔτι.] Ἀλ. θυμὸς
 δὲ τι.

Ibid. ——— νῶϊν.] Eustathius in com-
 mentario citat ἡμιν.

Ver. 314. ——— τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκά-
 λυψε μέλαινα.] Vide ad Il. ε', 22.

Ver. 315. ——— χερσὶν ἔλάν κόνιν αἰθαλόε-
 σαν χεύατο κακκεφαλῆς πολιῆς.]

Canitiem immundo deformat pulvere, et
 ambas

Ad coelum tendit palmas ———.

Æn. X, 844.

Canitiem terrâ atque infuso pulvere fœ-
 dans.

Catull. de Nuptiis Pelei et Thetidos,
 Carm. LXIV. ver. 224.

Ver. 317. ——— ἀνὰ ῥίνας δὲ οἱ ἦδη Δριμὺ
 μένος προὔτυψε.] Δριμὺ μένος προὔτυψεν, ἄγαν
 ἀρκεῖται καὶ μὲν δ' δὴ ἀρκετάχην, ὥς τὰ
 πολλὰ, ἢ μίλλον δακρύειν. Eustath. Aristo-
 teles autem hujusmodi narium affectionem

ab irâ proficisci putat : Οἱ ἀνδρῶν, inquit,
 θυμοειδῆς ἰσθητικώτατος γὰρ ἡ θυμὸς πρὸς τοῖς
 ἀνδράσιν ἴσθην καὶ Ὀμηρος, " — Δριμὺ δ' ἀνὰ
 " ῥίνας μένος —." Πάντα γὰρ τὰ ταυτὰ
 ἴσθην σημαίνει τὴν τοῦ θυμοῦ ἰσθησιν καὶ ἐκμήν.
 Ethic. Nicomach. lib. III. cap. 11. Simili-
 tέρque Theocritus, Idyll. I. ver. 18.

Καὶ οἱ αὐτοὶ δριμύα χαλὰ ποτὶ ῥινὶ κάθηται.

Ver. 319. Κύσει.] Vide suprâ ad ver. 235.
 et ad ε', 39.

Ver. 320. Κεῖνος μίντι δ' αὐτὸς ἐγὼ, πά-
 τερ, ὃν σὺ μεταλλάξας.] Similiter apud Virgi-
 lium :

—— coram, quem queritis, adsum
 Troïus Æneas, Libycis ereptus ab undis.
 Æn. I. 595.

Et apud Martialem :

Hic est, quem legis, ille, quem requiris
 Lib. I. Epigram. i. ver. 1.

Ver. 321. ——— εἰκοστῇ ἔτει ἴσ.] Vide su-
 præ ad π', 206.

Ver. 322. Ἄλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο.] Pronun-
 tiabatur ἴσχεο, vel ἴσχευ' ut rectè notavit

Ἐκ γάρ τοι ἱρέω· (μάλα δὲ χρὴ σπευδόμεν ἔμψης·)
 Μνηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
 Λάωην τινύμενος θυμαλγέα, καὶ κακὰ ἔργα. 325
 Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε, ἐμὸς παῖς, ἐνθάδ' ἱκάνεις,
 Σῆμά τί μοι νῦν εἰπὲ ἀριφραδὲς, ὄφρα πεποιθῶ.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσι, 330
 Τὴν ἐν Παρνησῶ μ' ἔλασεν σῶς λευκῷ ὀδόντι
 Οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ
 Ἐς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὄφρ' ἂν ἐλοίμην
 Δῶρα, τὰ δεῦρο μολῶν μοι ὑπέσχετο, καὶ κατένευσεν.
 Εἰ δ' ἄγε, τοι καὶ δένδρε', εὐκτιμένην κατ' ἁλῶν, 335
 Εἶπω, ἃ μοι πότε ἔδωκας, ἐγὼ δ' ἤτεόν σε ἔκαστα,
 Παιδὸς ἐὼν, κατὰ κῆπον ἐπιστόμενος· διὰ δ' αὐτῶν
 Ἰκνεύμεσθα, σὺ δ' ὠνόμασας καὶ εἶπες ἔκαστα.
 Ὅγχνας μοι δῶκας τρεῖσκαίδεκα, καὶ δέκα μηλέας,
 Συκίας τεσσαράκοντ'· ὄρχους δέ μοι ὦδ' ὀνόμηνας 340

" Edicam enim tibi; (valdè autem oportet festinare omnino :)

" Procos interfeci in nostris aedibus,

" Contumeliam ulciscens animo-gravem, et mala opera."

325

Ei autem rursus Laërtes respondebat, dixitque :

" Siquidem reverà Ulysses utique, meus filius, huc venisti,

" Signum aliquod mihi nunc dic manifestum, ut persuadear."

Illum verò respondens allocutus est solers Ulysses :

" Cicatricem quidem primùm hanc animadvertite oculis,

330

" Quam in Parnasso mihi infixit sus albo dente

" Peregrè-profecto : tu verò me emiseras et veneranda mater

" Ad patrem Autolycum matris charum, ut acciperem

" Dona, quae huc profectus mihi promiserat, et annuerat.

" Quin age, tibi et arbores, benè-culto in arboreto,

335

" Dicam, quas mihi olim dedisti; ego autem poscebam à te singulas,

" Puer cùm-essem, per hortum comitans; per ipsas verò

" Ibamus, tu autem nomināsti et dixisti singulas.

" Pyros mihi dedisti tredecim, et decem malos,

" Ficos quadraginta, vitium-ordines verò mihi hìc disertè-dixisti

340

Barnesius. Similiter ἔπειν, infra ver. 336. pronuntiabatur ἔπειν, vel ἔπειν. Vide ad Il. ε', 116.

Ver. 323. ——— μάλα δὲ χρὴ σπευδόμεν.] Διὰ τὸ παραδουλοῦσθαι πόλιν ἐν τῶν Ἰθακησίων αἰτίᾳ νῦν. Eustath.

Ver. 325. ——— ἐνύμενος.] Vide ad Il. β', 43. γ', 260 et 279.

Ver. 331. Τὰν ἐν Παρνησῶ.] Vide suprā ad ε', 393. ἔφ.

Ver. 335. Εἰ γ' ἄγε.] Particulā Εἰ, hoc in loco, via huiusmodi est : " Sin hoc tibi non

" satis visum fuerit," Vel, " Sin alia ad huc indicia postules; Age," &c.

Ibid. ——— καὶ διδραὶ ——— Εἶπα, ἃ μοι πότε ἔδωκας.] Καὶ τῷ πατρὶ ἰδιωτικῶν τι γνώρισμα παραδεικνύει οἰκίον τῷ τόπῳ περὶ ὃν ἄγχι εὐρεται, ἀπαρμεινῆται καὶ διδρα τῷ Λαίρτῃ, " ἃ μοι ποτὶ" φησὶ " ἔδωκας," &c. Eustath.

Ver. 339. Ὅγχνας.] Al. Ὅχνας. Vide suprā ad ver. 246. et ε', 115.

Ver. 340. ——— ὄρχους δὲ.] Ὅρχος γὰρ ἴσθιν ὁ βόσχος, εἰς δὲ ἐντίθεται τὰ φυτὰ πρὸς μίσχον ——— Ὁ δὲ Ἡρόδοτος ὄρχον λόγῳ τὴν ἐ-

Δάσειν πενήκοντα, διατρύγιος δὲ ἕκαστος
 "Ἠν· ἔνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔασιν,
 'Οκπότε δὴ Διὸς ἄραι ἐπιβρίσειαν ὕπερβην.

"Ὡς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λῦτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 Σήματ' ἀναγνόντος, τὰ οἱ ἔμπηδα πέφραδ' 'Οδυσσεύς. 345
 'Ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πῆχες· τὸν δὲ προτὶ οἱ
 Εἶλεν ἀποψύχοντα πολύτλας Διὸς 'Οδυσσεύς.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
 'Εξαῦτις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Ζεῦ πάτερ, ἧ ρά ἐτ' ἐστὶ θεοὶ κατὰ μακρὸν 'Ολυμπον,
 Εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλοι ὕβριν ἔτισαν. 350
 Νῦν δ' αἰνῶς δαΐδοικα κατὰ φρένα, μὴ τάχα πάντες
 'Ενθάδ' ἐπέλθωσιν 'Ιθακήσιοι, ἀγγελίας δὲ

" Daturum te quinquaginta; penitus-vindemialis autem unusquisque

" Erat; illic nempe uvae omnigenae insunt,

" Quando demum Jovis tempestates incubuerint desuper."

Sic dixit: ejus autem ibidem soluta sunt gēna et charum cor,

Signa agnoscentis, quae ei accurata dixerat Ulysses.

Circum verò filium charum jecit brachia; eum autem ad se

Cepit animā-deficientem multa-passus nobilis Ulysses.

At postquam is spiritum-recepit, et in mentem animus collectus est,

Iterum verbis respondens allocutus est:

" Jupiter pater, profectò utique adhuc estis dii in magno Olympo,

" Si reverà proci improbi injuriam luerunt.

" Nunc autem gravitèr timeo in mente, ne citò omnes

" Huc adveniant Ithacenses, nuncios verò

πίσειον φρεσὶν τῶν ἀμπίλων [Ἀσπίς Ἡρακλ.
 ver. 293. 294.] " Οἱ ὃ αὐτ' ἐς καλάρους
 " ἴφην — βέτρους μεγάλων ἀπὸ δαχύν."
 — καὶ πάλιν, [ver. 296. 297.] " — παρὰ
 " δὲ φρεσὶν δαχύν Κρονίδης ἦν." Ἐστὶ δὲ οἱ δὴ δη-
 λοὶ καὶ κῆποι. Etymolog. Magn. ad vocem
 "Ορχατοί.

Ver. 341. — διατρύγιος δὲ ἕκαστος "Ἠν.]
 Τὸ δὲ " διατρύγιος" ἀπαξ μὲν καὶ αὐτὸ ἐληται
 ἐν Ποιητῇ, σημαίνει δὲ ἔμπηλον, ἧς οἱ καρποὶ ἐν
 διαφόροις καιροῖς πειθαίνοντα διὰ καὶ ἴφην, " ἔνθα
 " σταφυλαὶ παντοῖαι." "Ἐπειρὶ δὲ διατρύγιος
 φασὶν δαχύν, οὐ μόνον οἰκνοῦς, ἀλλὰ καὶ διωδου-
 καύς, τοὺς μὴ πάντοτε πικροὺς, ἀλλὰ τοιοῦτους οἱ
 μεταξὺ τῶν κατὰ τὰ φρεσὶν τοῦ αἰσίου παρασάφ-
 εσαι τι τῶν σπυρίων καὶ ἴων τεργύσθαι. Eu-
 stath. Rectius autem, ut opinor, vocem δια-
 τρύγιος interpretèris " Penitus-vindemialis."

— οἱ τεργύγιος ἀλάφ. Iliad. ε', 566.

— ἰτίεας δ' ἄρα τι τεργύγιον.

Odys. ε', 124.

Οἱ δ' ἰνέργων εἶνας —

Hesiod. Ἀσπ. Ἡρακλ. 292.

Ver. 343. — ἐπιβρίσειαν.] Vide ad II. ε', 343.

Ver. 345. — πέφραδ'.] Vide ad II. β',
 314. et ε', 500.

Ver. 347. Εἶλεν.] Al. Εἶλκεν.

Ver. 350. — ἧ ρά ἐτ' ἐστὶ θεοὶ. Ita a-
 pud Euripidem:

Νῦν σὴδ' ἔλπισον ἡμίραν ἰδοῦς ἰγὰ,
 Θεοὺς νομίζω, καὶ δοκῶ τὰς συμφορὰς
 "Ἐχιν ἱλαστον, τῶνδε τίσανται δίκην.

Supplices, ver. 731.

Et apud Livium: " Pro se quisque, Deos
 " tandem esse, et non negligere humana, fre-
 " munt." Lib. III. § 56. Et Torguatus,
 apud eundem: " Est caeleste numen! Es,
 " magne Jupiter!" Lib. VIII. § 6. Nec
 dissimiliter apud Lucanum:

— sunt nobis nulla profectò
 Numina; cùm caeco rapiantur secula casu;
 Mentimur regnare Jovem —

Pharsal. lib. VII, 445.

Ver. 351. — ἀτάσθαλοι.] Al. ἀτάσθαλον.

Ibid. — ἴτισαν.] Vide ad II. ι', 508. et
 χ', 19. 20.

Ver. 352. — διδοικα.] Vide ad R. γ', 736.

Ver. 353. — ἰσίδωσκον 'Ιθακήσιον.] Bat-

Πάντη ἵποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολίεσσι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 355

Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·

Ἄλλ' ἴομεν πρὸς οἶκον, ὃς ὀρχάτου ἐγγυθὶ κεῖται·

Ἔνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ Βουκόλον ἦδ' ἐσβώτην

Προὔπεμψ', ὥς ἂν δειπνὸν ἐφοπλίσσῃσι τάχιστα.

Ὡς ἄρα φωνήσαντε, βάτην πρὸς δώματα καλὰ. 360

Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,

Εὖρον Τηλέμαχον καὶ Βουκόλον ἦδ' ἐσβώτην,

Ταμνομένους κρέα πολλὰ, κερῶντάς τ' αἶθοπα οἶνον.

Τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ

Ἀμφίπολος Σικελὴ λούσεν, καὶ χρεῖσεν ἐλαίῳ· 365

Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν· αὐτὰρ Ἀθήνη

Ἄγχι παρισταμένη μέλει ἤλδανε ποιμένι λαῶν,

Μεῖζονα δ', ἥε πάρος, καὶ πάσσονα δῆκεν ἰδέσθαι.

Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ· θαύμαζε δέ μιν φίλος υἱός,

Ὡς ἶδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην· 370

Καί μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσήδα·

"Circumquaque expediant Cephallenorum ad urbes."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

"Confide, nē tibi haec in mente tuā curae-sint ;

"Sed eamus ad domum, quae hortum prope jacet :

"Illuc verò Telemachum et bubulcum et subulcum

"Praemisi ; ut coenam appararent citissimē."

Sic utique locuti, iverunt ad aedes pulchras.

Hi autem quandò jam pervenerunt ad aedes habitantibus-commodas,

Invenerunt Telemachum et bubulcum et subulcum,

Incidentes carnes multas, miscentesque generosum vinum.

Interim verò Laërtem magnanimum suā in domo

Famula Sicula lavit, et unxit oleo ;

Circumque deindē laenam pulchram jecit : at Minerva

Propē astans membra auctavit pastori populorum,

Majoremque, quā anteā, et crassiorem fecit ad-intuendum.

E balneo verò is egressus est ; admirabatur autem ipsum charus filius,

Ut vidit immortalibus diis similem corām ;

Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est :

355

360

365

370

nesius ex conjecturā edidit ἐκδιδωκεν ῥ' ἴθα-
κῆσσι. Sed nihil opus. Vide ad II. ε', 51.

Ver. 354. — Κεφαλλήνων πολίεσσι.] Ita
rectē ex Eustathii commentario, et ex Odys.
φ', 352. restituit Barnesius. In vulgatis hic
corruptē editum est πάλισσι· ac si esset vi-
delicet ex πάλος.

Ver. 363. Ταμνομένους.] Vide ad II. ε', 180.

Ibid. — κερῶντάς τ' αἶθοπα οἶνον.] Τον-
τίσιν, ἐκβάλλοντάς τις κρατῆρας. Eustath.
"Τὸ κερῶν, sive κερᾶται, licet miscere pro-
priè significet, usurpatur tamen simpliciter

"tēr ante τῶν ἰγχείων, καὶ δίδωσι πίνειν pro
"infundere in calicem scil. sive cyathum,
"et bibendum porrigere." Gataker. Adver-
sar. Miscellan. Positum. cap. 5. ubi hunc
Homeri locum adducit.

Ver. 366. — αὐτὰρ Ἀθήνη — μίλη
ἤλδανε ποιμένι λαῶν.] Ἦτοι ὑπεραφῆ καὶ λισσαρά
ἰστοι, ἐκέντυσε τὰ μίλη. Porphyry. Quaest.
Homeric. 10. Vide et suprā ad α', 175. et
ψ', 156.

Ver. 368. Μεῖζονα δ'.] Apud Eustathium
in commentario, Μεῖζονά τ'.

ὦ πάτερ, ἥ μάλα τίς σε θεῶν αἰειγενετᾶν
Εἰδός τε μέγέθός τε, ἀμύμονα θῆκεν ἰδέσθαι.

Τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ
Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλον, 375

Οἷος Νήριον εἶλον, εὐκτίμενον πτολίεθρον,
Ἀκτὴν Ἠπειρίοιο, Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσω,
Τοῖος ἑὼν τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
Τεύχε' ἔχων ὅμοισιν, ἐφιστάμεναι, καὶ ἀμύνειν
Ἄνδρας μνηστῆρας· τῷ κε σφείων γούνατ' ἔλυσα 380
Πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης.

ὦς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
Ἐνθ' οἱ μὲν δειπνῶ ἐπεχειρεῖον ἀγχίμολον δὲ 385

Ἦλθ' ὁ γέρον Δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῖο γέροντος·
Ἐξ ἔργων μογέοντες· ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσαν
Μήτηρ, γρηῃς Σικελῇ, ἥ σφέας τρέφε· καὶ ῥα γέροντα
Ἐνδυκίως κομείσκειν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρπτεν.
Οἱ δ' ὥς οὖν Ὀδυσῆα ἶδον, φράσσαντό τε θυμῷ, 390
Ἔσταν ἐν μεγάροισι τεθηπότες· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

“ O pater, certè omnino aliquis te deorum sempiternorum

Formaque staturaque, egregium fecit ad-intuendum.”

Eum autem rursus Laertes prudens contra allocutus est:

“ Utinam, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo, 375

Qualis Nericum cepi, bene-aedificatam urbem,

“ Littus Continentis, Cephallenibus imperans,

“ Talis existens tibi hesternus in nostris aedibus,

“ Arma habens humeris, astitisses, et propulsassem

“ Viros procos; eò ipsærum genua solvissem 380

“ Multorum in aedibus; tu verò mente intus lætatus fuisses.”

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Illi autem postquam cessarant à labore, apparaverantque convivium,

Ordine sedebant in sedilibusque solisque:

Ibi illi quidem prandio manus-admovebant; propè autem 385

Venit senex Dolius, unaque filii hujus senis

Ex operibus fatigati; quippè egressa vocaverat

Mater, anus Sicula, quae ipsos nutrebat; et sanè senem

Studiosè curabat, postquam senectus corripuerat.

Illi verò ut Ulyssem viderunt, agnoveruntque animo, 390

Steterunt in aedibus attoniti; at Ulysses

Ver. 375. 376. Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, —
Οἷος Νήριον εἶλον.]

O mihi præteritos referat si Jupiter annos!
Qualis eram, cum primam aciem Præ-
neste sub ipsâ

Stravi ———— Æn. VIII, 560.

Ver. 376. Οἷος Νήριον εἶλον, — Ἀκτὴν Ἠ-

πειρίοιο.] Ἡ Αἰωνία, Κορινθίων τὸν ἱερὸν δια-
κοψάντων, ἦτος γίγνοι, ἀπὸ πρῶτον οὐσα
πρὸ ταύτης γὰρ φησι λίγει τὸν Λαίρτην
“ Οἷος Νήριον εἶλον. εὐκτίμενον πτολίεθρον,
“ Ἀκτὴν Ἠπειρίοιο.” Strabo, Geograph. lib. I,
pag. 102. al. 59. Vide et eundem, lib. X,
pag. 693. al. 451. 452.

Ver. 388. — γέροντα Ἐνδυκίως κομείσκειν.]

Μειλιχίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος προσέειπεν·

ᾧ γέρον, ἴζ' ἐπὶ δεῖπνον ἀπεκλελάβησθε δὲ θάμβευς·

Δηρὸν γὰρ σίτῳ ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες

Μίμνομεν ἐν μεγάροις, ὑμέας ποτιδύγμενοι αἰεὶ. 395

ὣς ἄρ' ἔφη· Δολίος δ' ἰθὺς κίε, χεῖρε πετάσσας

Ἀμφοτέρας· Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ᾧ φίλ', ἐπεὶ νόστησας ἐελδομένοισι μάλ' ἡμῖν,

Οὐδέ τ' οἴομένοισι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὐτοὶ, 400

Οὐλέ τε, καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν·

Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,

ἥ ἤδη σάφα οἶδε περίφρων Πηνελόπεια

Νοστήσαντά σε δεῦρ', ἣ ἄγγελον ὀτρύνωμεν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 405

ᾧ γέρον, ἤδη οἶδε· τί σε χρὴ ταῦτα πένεσθαι;

Blandis verbis compellans allocutus est :

" O senex, sede ad prandium ; obliviscimini verò stuporis ;

" Dudum enim cibo manus-admovere cupientes

" Manebamus in aedibus, vos expectantes semper."

395

Sic utique dixit : Dolius autem rectà ivit, manibus passis

Ambabus ; Ulyssisque prehensam osculatus est manum ad carpum ;

Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est :

" O chare, quandoquidem rediisti cupientibus valdè nobis,

" Non verò et expectantibus, dii autem te duxerunt ipsi ;

400

" Salveque, et magnoperè gaude ; dii verò tibi prospera dent :

" Et mihi hoc dic verum, ut benè sciam,

" An jam certò nòrit prudens Penelope

" Reversum te huc, an nuncium expeditamus."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

405

" O senex, jamjam novit ; quid te oportet hæc curare ?"

Τὸν Δολίον, ἢ τὸν Λαέρτην. Eustath. Sed de Dolio omninò intelligendum hoc, liquet ex præcedenti ver. 386.

Ἦλθ' ὁ γέρον Δολίος, σὺν δ' οἷσις τοῖσι γέροντες.

Ver. 394. — μεμαῶτες.] Vide ad II. γ', 46.

Ver. 397. — Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ'. In vulgatis scriptum est Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν, &c. Eustathius autem ; Ἐν γυνικῇ Διο λικῇ, (inquit,) ἡ Δαρειῇ, ἔλθεται παρὰ πρῶτον μιστὰ περισσπώμενον τοῦτο τὸ Ὀδυσσεὺς καὶ ὄλβιος ἐστὶ ὁ Δολίος τῇν τοῦ Ὀδυσσεύος λαβὼν ἐπιλησὶ χεῖρα· ὡς γὰρ περὶ ὀλίγον, [suprà ver. 393.] τὸ " ἐκλελάβηθ' ἑαμβέας" ἑαμβέας ἵππιν, οὕτω καὶ ἑταῦθα τὸ Ὀδυσσεὺς ἰωνικῶς ἐπιλήνεις εἰς τὸ Ὀδυσσεὺς. Rectè omninò. Alioqui enim sequens oratio, quæ manifestè Dolii est, Ulyssi tribuetur. Et Barnesius ex Etymologico Magno Editionibusque nonnullis, Ὀδυσσεὺς edidit. Porro Editio Wetsteniana habet Ὀδυσσεὺς.

Ibid. — κύσε.] Vide suprà ad ε', 39.

Ver. 400. — Στοι δὲ σε ἤγαγον.] Al. Στοι δὲ ε' ἀνήγαγον.

Ver. 401. Οὐλί τι, καὶ μέγα χαῖρε.] Τὸ δὲ " Οὐλί," καὶ οὐ ἀπὸ τοῦ ὕμνου τούτου, ὅλος καὶ ὕμνος ἴσθι. Eustath. Οὐλίον δ' Ἀπόλλωνα καλοῦσι τινὰ καὶ Μιλήσιοι, καὶ Δῆλιοι, [Al. Δυδίοι,] αἰὲν ὕμνοισιν καὶ παισιν αἰὲν τὸ γὰρ οὐλίον, ὕμνοισιν ἄφ' οὗ καὶ τὸ οὐλί, καὶ " Οὐλί τι, καὶ μέγα χαῖρε." Strabo, Geograph. lib. XIV. pag. 942. al. 635. Similiter et Macrobius : " Eundem Deum [Apollinem] præstantem " salubribus causis, Οὐλίον appellant ; id est, " sanitatis auctorem ;" ut ait Homerus : " Οὐλί τι, καὶ μέγα χαῖρε." Saturnal. lib. I. cap. 17. Apud Homerum in Iliade et Odysseâ non alibi occurrit hæc vox.

Ibid. — μέγα χαῖρε.] Al. μέγα χαῖρε. Atque ita citat Macrobius loco jam suprà adducto.

- "Ως φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζει· εὐχέστου ἐπὶ δίφρου.
 "Ως δ' αὖτως παῖδες Δολίου κλυτὸν ἄμφ' Ὀδυσῆα
 Δεικανόωντ' ἐπέσσι, καὶ ἐν χεῖρεσσι φύοντο·
 Ἐξίης δ' ἔζοντο παρὰ Δολίον πατέρα σφῶν. 410
 "Ως οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
 "Οσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ἄκα κατὰ πτόλιν ἄχίτο πάντη,
 Μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ κῆρ' ἐνέπουσα·
 Οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς αἰόντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
 Μυχμῶ τε στοναχῇ τε, δόμων προπάροιθ' Ὀδυσῆος· 415
 Ἐκ δὲ νέκυς οἶκον φόρεον, καὶ θάπτον ἕκαστος
 Τοὺς δ' ἐξ ἀλλάνων πολίων οἰκόνδε ἕκαστον
 Πέμπον ἄγειν ἀλιεῦσι, θοῆς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες·
 Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀβρόοι, ἀχνύμενοι κῆρ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο, 420
 Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἀνά δ' ἴστατο, καὶ μετέειπεν·
 Παιδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο,
 Ἀντινοῦ, τὸν πρῶτον ἐνῆρατο δῖος Ὀδυσσεύς·

Sic dixit: ille verò rursus deinde sedit bene-politâ in sede.

Sic autem paritèr filii Dolii inclytum circa Ulyssēm,

Blandè-compellabant verbis, et manibus inhaerebant:

Ordine verò sedebant juxta Doliū patrem ipsorum. 410

Sic illi quidem circa prandium in aedibus se-occupabant.

Fama verò nuncia citò per urbem ibat undique,

Procorum gravem mortem et fatum indicans:

Illi autem simul audientes ibant aliundè alius,

Cum strepituque gemituque, aedes ante Ulyssidis: 415

Exportabant verò cadavera aedibus, et sepeliebant singuli:

Eos autem qui erant ex aliis urbibus, domum unumquemque

Mittebant vehendos piscatoribus, velocibus navibus imponentes:

Ipsi verò in concionem iverunt conferti, dolentes corde.

At postquam congregati erant, et frequentes convenerant, 420

Inter eos utique Eupithes surrexitque, et locutus est;

Ob-filiū enim ei indelebilis in mente dolor manebat,

Antinōum, quem primum interfecerat nobilis Ulysses:

Ver. 410. — σφῶν.] *Al. σφίαν et σφίαν.*

Ver. 412. "Οσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ἄκα κατὰ πτόλιν ἄχίτο.] Apud Eustathium in commentario, "Οσσα δὲ ἄγγελοι.

Exemplò Libyæ magnas it fama per urbes;

Fama, malum quo non aliud velocius ululū. *Æn. IV, 173.*

Fama

Spargitur in turmas, solito perniciores index,

Cum lugenda refert

Statius, Thebaid. lib. IX. 33. 34.

Ver. 415. — προπάροιθ' Ὀδυσῆος.] *Barthesius inter varias lectiones, προπαρόειθι Ὀδυσσεύς. Vide suprâ ad ver. 397.*

Ver. 416. Ἐκ δὲ νέκυς οἶκον φόρεον, καὶ θάπτον ἕκαστος.]

Constituere pyras, huc corpora quisque suorum

More tulère patrum —. *Æn. XI, 185.*

Ibid. — ἕκαστος.] Apud Eustathium in commentario, ἕκαστος.

Ver. 417. — οἰκόνδε ἕκαστος.] *Al. οἰκόνδε ἕκαστος.*

Ver. 418. Πέμπον ἄγειν ἀλιεῦσι.] Ἀλιεῦς δὲ τοὺς ποσειδάωνος δοκεῖ λίγιν, ὃν μάλιστα χρεῖα ἦν εἰς τὸ निकηρωγῶν, ὅστις ἐστὶ νικρὺς ἄγιν ἰαφορθέντας δηλαδὴ. *Eustath.*

Ver. 419. Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀβρόοι.]

Olli convenère, fluuntque ad regia plenis Tecta viis —. *Æn. XI, 236.*

Τοῦ ὄγε δακρυχέων, ἀγορήσατο καὶ μετίειπεν·

“ὦ φίλοι, ἥ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδε μῆσατ' Ἀχαιοῖς· 425

Τοὺς μὲν σὺν νῆεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἰσθλοὺς,

“Ὀλλεσε μὲν νῆας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ὤλλεσε λαοὺς·

Τοὺς δ' ἰλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ' ἀρίστους.

Ἄλλ' ἄγετε, πρὶν τοῦτον ἢ εἰς Πύλον ὤκα ἰκίσθαι,

Ἢ καὶ εἰς Ἥλιδα διαν, ὅθι κρατεύουσιν Ἐπειοί, 430

Ἰομεν ἢ καὶ ἔπειτα κατηφέες ἰσσόμεθ' αἰεὶ·

Λάβῃ γὰρ τάδε γ' ἔσσι καὶ ἰσσομένοισι πυθίσθαι.

Εἰ δὲ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆας

Τισόμεθ', οὐκ ἂν ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἠδὺ γένοιτο

Ζωέμεν· ἀλλὰ τάχιστα θανάον φθιμένοισι μετήην. 435

Ἄλλ' ἴομεν, μὴ φθίωσι περαιωθέντες ἱκέτιοι.

“Ὡς φάτο δακρυχέων· οἴκτος δ' ἔλε πάντας Ἀχαιούς.

Ἀγχίμολον δέ σφ' ἤλθε Μέδων καὶ Δείος αἰοδός,

Ἐκ μεγάλων Ὀδυσῆος, ἔπει σφείας ὕπνος ἀνῆκεν·

Ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι· τάφος δ' ἔλεν ἄνδρα ἕκαστον. 440

Τοῖσι δὲ καὶ μετίειπε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·

Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς

Ob hunc ille lachrymas-fundens concionatus est, et inter-eos-dixit :

“ O amici, certè magnum opus vir hic molitus est Achivis :

“ Alios quidem cum navibus ducens multosque et eximios,

Perdidit quidem naves cavas, perdidit autem populos :

“ Alios autem reversus interfecit Cephallenorum longè optimos.

“ Sed agite, antequam hic vel in Pylum citò iverit,

“ Vel et in Elidem divinam, ubi dominantur Epei,

“ Eamus ; aut et postea ignominiosi erimus semper :

“ Contumelia enim haec sunt et futuris auditu.

“ Si jam non filiorumque fratrumque interfectores

Ulciscamur ; non mihi quidem in mente dulce fuerit

“ Vivere, sed citissimè mortuus defunctus interfuero.

“ Sed eamus, nè praeveniant transgressi illi.”

Sic dixit, lachrymas-fundens : commiseratur autem cepit omnes Achivos.

Propè verò ad ipsos venit Medon et divinus cantor,

Ex aedibus Ulyssis ; postquam ipsos somnus reliquerat ;

Steteruntque in mediis : stupor autem cepit virum unumquemque.

Inter eos verò locutus est Medon, prudentia doctus :

“ Audite jam nunc me, Ithacenses ; non enim Ulysses

Ver. 425. — Ἀχαιοῖς.] *Al.* Ἀχαιοῦς.

Ver. 426. — ἐν νῆεσσιν ἄγων.] *Eustathius* in commentario legit, ἐν νῆεσσιν ἀγων.

Ver. 430. — εἰς Ἥλιδα διαν, ὅθι κρατεύουσιν Ἐπειοί.] Vide suprâ ad γ', 275.

Ver. 431. Ἰομεν ἢ καὶ ἴαμεν.] Ἐν δὲ τῇ, “ Ἰομεν,” καὶ, “ Ἄλλ' ἴομεν,” [infra ver. 436.] καὶ, “ Μὴ ἴομεν,” [ver. 461.] ἀδιαφορία διελθὼν συνήθης φαίνεται. τὸ μὲν γὰρ “ Ἰομεν” ἐκτείνου τὴν ἀρχουσαν, τὰ δὲ λοιπὰ συντίλλει

αὐτὴν. *Eustath.* Vide autem ad *Il.* ι', 103. et *l.* 24.

Ver. 432. — τάδε.] *Al.* τὰδε.

Ver. 436. — φθίωσι.] *Al.* φθῶσι. Quo modo scilicet et φθίωσι pronuntiabatur. Similiter σφίλας infra ver. 439. pronuntiabatur σφῶς nam ultimam producit.

Ibid. — περαιωθέντες ἱκέτιοι.] Εἰς Πύλον δηλαδὴ, ἢ καὶ εἰς Ἥλιδα. *Eustath.*

Ver. 442. — οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς Ἀθανάτων ἀίκητι θῶν τάδε μῆσατο.] Ita *Iliad.* *l.* 185

Ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν τάδε μήσατο ἔργα·
 Αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὃς ῥ' Ὀδυσῆϊ
 Ἐγγύθεν εἰστήκει, καὶ Μέντορι πάντα ἑάκει. 445
 Ἀθάνατος δὲ θεὸς τοτὲ μὲν προπάρῳιθ' Ὀδυσῆος
 Φαίνεται Δαρσύναν, τοτὲ δὲ μνηστῆρας ὀρίναν
 Θῦνε κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἐπιπτον.
 "Ὡς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαυρὸν δέος ἦρει..
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἦρως Ἀλιθέρσης 450
 Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω·
 "Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω·
 Ὑμετέρῃ κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γέγοντο·
 Οὐ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ', οὐ Μέντορι ποιμένι λαῶν, 455
 Ὑμετέρους παῖδας καταπαυέμεν ἀφροσυνάων·
 Οἳ μέγα ἔργον ἔρεζον ἀτασθαλίῃσι κακῆσι,
 Κτήματα κείροντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἄκοιτιν

"Immortalibus invitis diis haec molitus est opera :

"Ipse ego vidi deum immortalem, qui scilicet Ulyssem

"Propè stetit, et Mentori omnia similis erat. 445

"Immortalis verò deus aliquandò quidem ante Ulyssem

"Apparebat animans, aliquandò autem procos turbans

"Ruebat per domum ; illi verò conferti cadebant."

Sic dixit : eos verò omnes pallidus timor subiit.

Inter eos autem et locutus est senex heros Halitherses 450

Mastorides : is enim solus videbat antè et ponè :

Qui inter ipsos rectè-sentiens concionatus est et dixit :

"Audite jam nunc me, Ithacenses, quodcunque dicam ;

"Vestro vitio, ò amici, haec opera facta sunt :

"Non enim mihi parebatis, non Mentori pastori populorum, 455

"Ut vestros filios desinere-faceretis à stultitiis ;

"Qui magnum opus faciebant improbitate malà,

"Possessiones attondentes, et dedecorantes uxorem

Οὐχ ὅγ' ἀνυθὶ θεῶν τάδε μαινέσθαι, ἀλλὰ σις
 ἔγχε·

"Ἔσσην ἀθανάτων·—————.

———— non hæc sine numine Divùm

Eveniunt————. Æn. II, 777.

Cæterùm refertur hic vocula γὰρ, non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantius reticetur ; "Cavete quid faciatis, non ENIM," &c. Vide ad Il. i, 22.

Ver. 444. — ὅς ῥ' Ὀδυσῆϊ.] Eustathius in commentario citat, &c. Ὀδυσῆϊ. Quod et ferri posset. Vide ad Il. i, 51.

Ver. 446, 447. — τοῖσι μὲν — τοῖσι δὲ.] Al. τοῖσι μὲν — τοῖσι δὲ. Atque ita edidit Barnesius.

Ibid. — προπάρῳιθ' Ὀδυσῆος.] Al. προπάρῳιθ' Ὀδυσῆϊ. Ut supra ver. 415.

Ver. 448. — ἀγχιστῖνοι.] Al. ἀγχιστῖνοι. Et ἀγχιστῖνοι.

Ver. 449. — τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαυρὸν δέος ἦρει.]

Tum verò tremefacta novus per pectora

cunctis

Insinuat pavor ———.

Æn. II, 228.

Ver. 451. — ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω.]

———— novit namque omnia vates,

Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur.

Virg. Georg. IV, 392.

Ver. 454, 456. Ὑμετέρῃ — Ὑμετέρους.]

Henricus Stephanus inter varias lectiones, Ὑμετέρῃ — Ὑμετέρους. Sed minùs rectè utrobique. Ut observavit Barnesius.

Ver. 456. — καταπαυέμεν.] Vide supra

ad β', 168. et 244.

Ver. 457. — ἔρεζον.] Al. ἔρεζαν.

Ἀνδρὸς ἀριστῆος· τὸν δ' οὐκ ἔτι φάντο νέεσθαι·
Καὶ νῦν ᾧδε γένοιτο· πίθεσθέ μοι, ὥς ἀγορεύω· 460
Μὴ ἴομεν, μή ποῦ τις ἐπίσπαστον κακὸν εὖρη.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλα ἀλαλητῶ
Ἡμίσεαν πλείους· τοὶ δ' ἀβροοὶ αὐτόθι μῆιναν.
Οὐ γάρ σφιν ᾧδε μῦθος ἐνὶ φρεσίν, ἀλλ' Εὐπείθει
Πείθοντ'· αἵψα δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο. 465

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσαντο περὶ χροῖ νώροπα χαλκόν,
Ἀβροοὶ ἠγέρεθοντο πρὸ ἄστεος εὐρυχόροιο.
Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἠγήσατο νηπιέησιν·
Φῆ δ' ὅγε τίσεσθαι παιδὸς φόνον· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν 470
Ἄψ ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότμον ἐφέψειν.

Αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα·
ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων,
Εἰπέ μοι εἰρομένη, τί νύ τοι νόος ἔνδοθι κεύθει;
Ἦ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
Τεύξεις; ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησθα; 475

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
Τέκνον ἐμόν, τί με ταῦτα διείρεαι, ἧδέ μεταλλᾶς;

"Viri optimi; ipsum verò non ampliùs putabant reditutum:

"Et nunc sic fiat; parete mihi, sicut dico:

460

"Nè eamus, nequà aliquis accersitum malum inveniat."

Sic dixit: hi autem deindè surrexerunt magno cum clamore

Dimidiis plures; illi verò conferti illic manserunt.

Non enim ipsis placuit sermo in mente; sed Eupitheo

Parebant: statim autem postea ad arma ruebant.

465

At postquam induerant-se circum corpus splendido aere,

Conferti congregabantur ante urbem spatiosam.

Ipsis autem Eupithes praeftitit stultitiis:

Putabat verò ille ulturum se filii caedem; neque sanè erat

Retrò reversurus, sed illic fatum obiturus.

470

At Minerva Jovem Saturnium allocuta est:

"O pater noster, Saturnie, summe regum,

"Dic mihi interroganti, quid jam tibi mens intùs occultat?

"Nunquid ulterius bellumque malum et pugnam gravem

"Facies? an amicitiam inter utrosque statuis?"

475

Illam autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter:

"Filia mea, cur me haec percontaris, et interrogas?"

Ver. 461. — [ἰσίσπαστον.] Καταχρηστικῶς σημαίνει τὸ ἰκύνειν, ὃ ἴσιν, ὃ ἴαυται τις ἰσισπᾶται. Schol. à Barnésio ex MS. Aloysii Alemanni excerpt.

Ver. 463. — αὐτόθι μῆιναν.] Eustathius in commentario citat, αὐτόθι μένον.

Ver. 466. — νώροπα χαλκόν.] Ἐσαφρόντες ἐν τοῖς Ὀμηρικαῖς φησὶν, ὅτι γίγνεται ἐν Παιονίᾳ σίδηρος, ὃς ἀπονήδεις λαμπερότατός ἐστιν ἂφ' οὗ καὶ τὸ, "νώροπα χαλκόν." Barnésius ex Stephano περὶ πόλεων. Vide supra ad v. 19.

Ver. 469. — τίσεσθαι] Al. τίσεσθαι. Vide ad II. γ'. 28.

Ver. 470. — αὐτῶ.] Al. αὐτόθι.

Ibid. — ἰρίψιν.] Al. ἰσισπῶν.

Ver. 472. ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων.]

O pater, ô hominum Divûmque aeterna potestas. Æn. X, 18.

Ver. 473. — τί νύ τοι νόος ἔνδοθι κεύθει.]

Nate Deâ, quæ nunc animo sententia surgit? Æn. I, 582.

- Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας ἴον αὐτή·
 'Ὡς ἦτοι κείνους 'Οδυσσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών.
 "Ερξον, ὅπως ἐθέλεις· ἐρέω δέ τοι, ὡς ἐπέοικεν. 480
 'Επειδὴ μνηστῆρας ἐτίσατο δῖος 'Οδυσσεύς,
 "Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ὁ μὲν βασιλεύετω αἰεὶ·
 Ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνιο
 "Εκλῃσιν θέωμεν· τοὶ δ' ἀλλήλους φιλέοντων
 'Ὡς τοπάρως· πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἄλλης ἔστω. 485
 "Ὡς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν 'Αθήνην·
 Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων αἰΐσσα.
 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε πολύτλας δῖος 'Οδυσσεύς·
 'Εξελθὼν τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ὥσι κίοντες. 490

" Nonne enim dudum hoc quidem excogitasti consilium ipsa ?

" Ut sanè illos Ulysses ulcisceretur reversus.

" Fac, quomodo vis ? dicam verò tibi, sicut decet. 480

" Postquam jam procos ultus est nobilis Ulysses ;

" Foederibus fidis ictis, hic quidem regnet semper ;

" Nos autem ex-alterâ-parte filiorumque fratrumque caedis

" Oblivionem faciamus ; illi verò se-invicem diligant

" Sicut antea : divitiæ autem et pax abundè sit." 485

Sic fatus, incitavit antea promptam Minervam :

Descendit verò ea ab Olympi verticibus impetu-facto.

Illi autem postquam cibi dulcis desiderium exemerant,

Ipsis deinde sermonem exordiebatur multa-passus nobilis Ulysses :

" Egressus aliquis videat, nè jam propè sint venientes." 490

Ver. 478. 479. Οὐ γὰρ δὴ, &c.] Occur-
 runt iidem duo versus suprâ i, 23. 24.

Ver. 481. 'Επειδὴ μνηστῆρας.] Vide suprâ
 ad μ', 423. et ad II. ψ', 2. Al. 'Επὶ δὴ
 μνηστῆρας.

Ver. 482. "Ὅρκια πιστὰ ταμόντες.] Τούτῳσι,
 διὰ θυσιῶν ποιήσαντες, ὡς πολλὰχοῦ καὶ τῆς
 'Ιλιάδος φράσσεται. Eustath.

———— fœdusque ferit ————

Æn. X, 154.

Ibid. ——— ταμόντες, ὁ μὲν βασιλεύετω.]
 De hujusmodi Syntaxi ἀνακολουθῶν, vide su-
 præ ad μ', 73. et ad II. γ', 211. Καρὸν δὲ
 τι σχῆμα τὸ, "Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ὁ μὲν
 " βασιλεύετω αἰεὶ, Ἡμεῖς δὲ ποιήσομεν τόδῃ," καὶ
 ἔξῃ. Καὶ ἰστί πως ἔμοιρον καὶ αὐτὰ, τῶν, " Οἱ
 " δι' αὐτὸ σκόπιλοι, ὁ μὲν," &c. Eustath.

Ver. 483. ——— φόνιο "Εκλῃσιν θίωμεν.]
 Similiter Cicero, apud Dion. Cass. lib. 44.
 Τὰ μὲν γιγνημένα ταῦτα, χαλᾶς τε τινὸς καὶ
 πατακλισμοῦ τῶσαν συμβεβηκέναι νομίσαντες,
 λήθῃ παρέδοται. Et Valerius Maximus, de
 Thyrsybulo : " Plebis enim scitum interpo-
 " suit, nequa præteritarum rerum mentio
 " fieret. Hæc oblivio, quam Athenienses

" ἀμνηστίαν vocant, concussum et labentem
 " civitatis statum, in pristinum habitum
 " revocavit." Lib. IV. cap. 380. " Omnem
 " memoriam discordiarum oblivione sem-
 " pternâ delendam censui." Cic. Orat.
 Philippic. I. sub initio.

Ver. 484. ——— θίωμεν.] Al. θίωμι.

Ver. 485. ——— πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἄλλης
 ἔστω.] Ita apud Theognidem :

Εἰρήνη καὶ πλοῦτος ἔχει πόλιν ———.

Gnom. ver. 881.

Ver. 487. Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων
 αἰΐσσα.]

Illa viam celerans ———.

———— citò decurrit tramite virgo.

Æn. V, 609.

———— at illa leves cœli demissa per auras.

Æn. XI, 595.

Ver. 488. Οἱ δ' ἰστί οὖν σίτοιο, &c.] Ne-
 quaquam hic supervacanea est vocula ista
 οὖν. Sententiam enim connectit cum eo
 quod præcessit ver. 361 — 411. ubi Poeta
 Ulysses, Laertem, cæterosque cœnantes de-
 pingebat : ad quos jam redit.

"Ὡς ἔφατ' ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν, ἥς ἐπέλευεν·
 Στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἰσίδε πάντας·
 Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Οἶδε δὴ ἐγγὺς ἔασ'· ἀλλ' ὅπλιζέμεθα θᾶσσον.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' ἤρυντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δύνοντα, 495
 Τέσσαρες ἄμφ' Ὀδυσῇ, ἔξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίοιο·
 Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,
 Καὶ πολλοὶ περ ἰόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ χροῖ νάρωπα χαλκῶν,
 "Ὡῖξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἦιον, ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς. 500

Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας, ἥδ' αὐτὴν αὐδῆν.

Sic dixit: egressus est autem filius Dolii, sicut jubebat:
 Stetitque proinde ad limen profectus; illos verò propè vidit omnes;
 Statimque Ulyssem verbis alatis allocutus est:

"Hi jam propè sunt: sed armemur ocyùs."

Sic dixit: illi verò exurgebant, et arma sibi-induebant, 495

Quatuor circum Ulyssem; sex autem filii Dolii:

Inter eos verò deinde Laërtes Doliusque arma induebant,

Etiam cani licèt essent, necessarii bellatores.

At postquam induerant-se circum corpus splendido aere,

Aperuerunt utique fores, exieruntque; praeibat autem Ulysses. 500

Ad eos verò propè filia Jovis accessit Minerva,

Mentori assimilata, tum corpore, tum etiam voce.

Ver. 493. — 'Ὀδυσῆα ἴστω.] Nullā analogiā produci hic potest ultima vocis 'Ὀδυσῆα. Sequi enim debet *Accusativus* iste *Genitivi* 'Ὀδυσῆος analogiam, ac proinde ultimam corripere. Vide ad *Il. α', 265*. Undè haud absimile videtur, mendosi hic aliquid latere. Occurrunt quidem nonnunquam apud Poetam Vocales breves hoc modo, extra omnem analogiam, productæ; (vide suprā ad *κ', 246*. 520. *π', 206*. et *ρ', 37*.) Verū istiusmodi exempla admodū sunt rara.

Ver. 496. Τέσσαρες ἄμφ' Ὀδυσῇ, ἔξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίοιο.] *Henricus Stephanus* alique hic legunt, Τέσσαρες ἄμφ' Ὀδυσῇ, ἔξ δ' υἱεῖς Δολίου ubi liquet syllabam aliquam intercidi-se. Ad quam quidem supplendam plures ab aliis conjecturæ afferuntur, uti videre est apud *Barnesium*. Verū cūm hæ omnes nullā auctoritate firmantur, voculam *οι* ex *MS. Collegii Corporis Christi Cantabr.* hic inserui.

Ibid. — υἱεῖς.] Apud *Eustathium* in commentario, υἱοί.

Ver. 497. — Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον, καὶ πολλοὶ περ ἰόντες.]

Nec tarda senectus

Debilitat vires animi, mutatque vigorem:

Canitiem galeā premimus —

Æn. IX, 610.

Nunc senior gladioque latus scutoque sinistram

Canitiem galeæ subjicioque meam.

Ovid. Trist. lib. IV. Eleg. i. 73.

Ver. 498. — ἀναγκαῖοι πολεμισταί.]

— fortis virtute coacta.

Lucan. Pharsal. lib. IV. ver. 798.

Ver. 499. — ῥ'.] *Ut jam dictum est —*

Ibid. — νάρωπα χαλκῶν.] Vide suprā ad *ver. 466*. et *ν', 19*.

Ver. 500. "Ὡῖξαν δὲ θύρας.] In utrāque *Eustathii* Editione legitur, notante *Barnesio*, "Ὡῖξαν δὲ θύρας. Quod perinde est. Neque, si vulgatam lectionem retineas, "τὲ δὲ (uti hic commentus est *Barnesius*,) est loco "τὸν, καὶ et Comma ponendum ad 'Ὀδυσσεύς, " ut adeò scilicet sequens *τοῖσι δὲ*, &c. sententiæ intelligatur ἀπὸ τοῦ nam et "Ὡῖξαν δὲ" sententiæ intelligi potest *Apodosiz*, ac proinde reddi, "Aperuerunt utique;" vel, "Aperuerunt deinde." Vide ad *Il. α', 57*. et *δ', 148*. 149.

Ver. 502. et 547. Μέντορι εἰδομένη, ἡμὲν δὲμας, ἥδ' αὐτὴν αὐδῆν.] Similiter apud *Virgilium*:

Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας Δῖος Ὀδυσσεύς·

Αἰΐφα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·

Τηλέμαχ', ἥδη μὲν τόδε γ' εἶσαι αὐτὸς ἐπελθὼν 505

Ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι,

Μῆτι καταισχύνειν πατέρων γένος, οἳ τοπάρους περ

Ἀλκῇ τ' ἠγορή τε κεκάσμεθα πᾶσιν ἐπ' αἶαν.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

Ὅφειαι, αἶκ' ἐθέλῃσθα, πάτερ φίλε, τῶδ' ἐνὶ θυμῷ, 510

Οὔτι καταισχύνοντα τέον γένος, ὥς ἀγορεύεις.

Ὡς φάτο· Λαέρτης δ' ἐχάρη, καὶ μῦθον ἔειπε·

Τίς νύ μοι ἡμέρῃ ἦδε, θεοὶ φίλοι; ἦ μάλα χαίρω·

Υἱός δ' υἱανός τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσι.

Τὸν δὲ παρισταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη· 515

ὦ Ἀρκεσιδάη, πάντων πολὺ φίλταθ' εταίρων,

Hanc quidem conspicatus gaudebat multa-passus nobilis Ulysses;

Statimque Telemachum alloquebatur suum charum filium:

"Telemache, jam quidem hoc sanè in-animo-habebis ipse praesens-factus, 505

"Viris pugnantibus, ubi discernuntur optimi,

"Nè quid dedecores majorum genus, qui antea scilicet

"Roboreque et fortitudine excelluimus totam super terram."

Illum autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:

"Videbis, si volueris, pater chare, hoc in animo, 510

"Nequaquam dedecorantem me tuum genus, sicut dicis."

Sic dixit: Laërtes verò gavisus est, et sermonem dixit:

"Quaenam mihi dies haec, dii chari? profectò valdè gaudeo:

"Filiusque neposque de virtute litem habent."

Eum autem astans allocuta est caesia-oculis Minerva:

"O Arcesiada, omnium multò charissime sociorum, 515

Omnia Mercurio similia, vocemque coloremque. *Æn.* IV, 558.

Omnia longævo similia, vocemque coloremque. *Æn.* IX, 650.

Ver. 503. — πολύτλας Δῖος Ὀδυσσεύς·

—— patientis Ulyssæi.

Horat. Epist. lib. I. vii. 40.

Ver. 507. Μῆτι καταισχύνειν πατέρων γένος.]

Ita Iliad. ζ', 209.

Μῆδ' ἵνους πατέρων αἰσχυνίμην ———

Et apud Virgilium:

—— in antiquam virtutem animosque viriles

Et pater Æneas, et avunculus excitat Hector. *Æn.* III, 342.

Et iterum, Æn. XII, 439.

Sis memor; et te animo repetentem exempla tuorum

Et pater Æneas, et avunculus excitet Hector.

Τοῖς τε πατέρεσσιν, πατέρεσσιν τῶν τότε ἀγαθῶν γυνούκων παῖδας, περιᾶσθαι [χερὶ] μὴ αἰσχύ-

ναι τὰς προσποιούσας ἀρετάς. *Thucydides, lib. IV. pag. 314. al.* 151. Ubi Scholiastes locum istum *Homericum, Il. ζ', 209.* adducit.

Ver. 511. — ὥς ἀγορεύεις.] *Eustathius* in commentario citat, *οἳ ἀγορεύεις.*

Ver. 513. Τίς νύ μοι ἡμέρῃ ἦδε, θεοὶ φίλοι.] Similiter *Cicero, Orat. in Pisonem*, citatus à *Quinctiliano, lib. IX. cap. 4.* "Proh

"Dii immortales, quis hic illuxit dies!"

Porro gaudium et admirationem *Laertii, Asyndetis* istis, Τίς νύ μοι ———, ἦ μάλα ——— Τίς δ' υἱανός τ' ——— optime depingi notat *Eustathius.*

Ibid. — ἦ μάλα χαίρω.] *Al.* ἡ μίγα χαίρω ut *supra ver.* 401.

Ver. 514. Τίς δ' υἱανός τ' ———]

Οὐκ ἴσται μίζων ἡδονὴ ταύτης πατρὸς, ἢ σωφροσύνη καὶ φρονεῖν. *Ibid.* τῶν τῶν ἱκανῶν

Menander, apud Stobæum, Serm. 73.

Ibid. — ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσι.] "Et "certamen honestum, et disputatio splendidi-
"da; omnis est enim de virtutis dignitate
"contentio." *Cicero, de Finibus, lib. II*
§ 21.

Εὐξάμενος κούρη γλαυκώπιδι, καὶ Διὶ πατρὶ,
Αἰΐφα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.

"Ὡς φάτο, καὶ ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη.

Εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρη μέγαλοιο, 520

Αἰΐφα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,

Καὶ βάλεν Εὐπείθεια, κόρυθος διὰ χαλκοπαρέῃ.

Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός.

Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῇ.

Ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός. 525

Τύπτον δὲ ξίφεσιν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγυίοισι.

Καὶ νύ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,

Εἰ μὴ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς Αἰγιοόχοιο,

"Ἦυσεν φωνῇ, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα.

"Ἴσχεσθε πολέμου, Ἰθακήσιοι, ἀργαλείοιο, 530

"Ὡς κεν ἀναιματεῖ γε διακρινθεῖτε τάχιστα.

" Precatus filiam caesiam-oculis, et Jovem patrem,

" Statim valdè vibratam emitte longam hastam."

Sic dixit; et inspiravit robur magnum Pallas Minerva.

Precatus autem is deinde Jovis filiam magni,

520

Statim valdè vibratam emisit longam hastam,

Et percussit Eupithem, galeam per aereis-munitam-malis;

Ea verò non hastam inhibuit; penitus autem transiit aes:

Fragorem verò edidit is lapsus, resonueruntque arma super ipso.

Irruerunt autem primis-pugnatoribus Ulysses et illustris filius;

525

Feriebantque ensibusque et hastis ancipitibus.

Et sanè jam omnes perdidissent et fecissent reditùs-expertes,

Nisi Minerva, filia Jovis Aegiochi,

Clamàsset voce, cohibuissetque populum omnem:

" Abstinete à bello, Ithacenses, gravi;

530

" Ut sine-cruore utique dirimamini citissimè."

Ver. 519. — [ἔμπνευσε μένος μέγα.] Vide ad II. 6, 110. et 6, 185.

Ibid. — Παλλὰς Ἀθήνη.] *Al.* ποιμίνι λαῶν.

Ver. 520. — μέγαλοιο.] *Al.* Διὶ τ' αὐτῇ.
ut suprâ ver. 517. καὶ Διὶ πατρὶ.

Ver. 521. — ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχό-
σκιον ἔγχος.]

— ferro præfixum robur acuto —.

— diù librans jacit —.

Æn. X, 479.

Ver. 522. — Εὐπείθεια.] *Al.* Εὐπείθη
Quo modo et Εὐπείθη pronuntiabatur. *Al.*
Εὐπείθεν.

Ver. 523. — ἔρυτο.] *Barnesius* inter
varias lectiones, ἔρυτο. Vide ad II. 6, 555.
et 6, 1.

Ver. 528. — Ἀθηναίη.] Ἡ ἡρώϊκῃ
δηλαδὲ φρονήσει. *Eustath.* Et in commen-
tario ad ver. 544. infrâ; Πιπίστει Ἀθηναίῃ,

τῇ παρ' αὐτῇ φρονήσει. Vide ad II. 6, 194.
et 6, 167.

Ver. 529. 530. "Ἦυσεν φωνῇ, — Ἴσχεσθε
πολέμου, Ἰθακήσιοι.

Significatque manu, et magno simul in-
cipit ore;

Parcite jam Rutuli, et vos tela inhibete,
Latini.

Æn. XII, 692.

Ver. 531. — ἀναιματεῖ γε.] Apud *Eus-
tathium* in commentario, ἀναιματεῖ γε.

Ibid. — διακρινθεῖτε.] Τὸ δὲ "διακριν-
θεῖτε" συγκρινεσθαι ἀπὸ τοῦ διακρινθῆναι
εἶναι, διακρινθῆναι τὸ κρίνειν κρίσασθαι. *Eustath.*
Vide suprâ ad 6, 195. *Al.* διακρινθῆναι.
Quod autem inter varias lectiones habet
Henricus Stephanus διακρινθῆναι, id verò ferri
non potest. Vide ad II. 6, 141.

- "Ὡς φάτ' Ἀθηναίη· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος εἶλε·
 Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐν χειρῶν ἔπτατο τεύχεα·
 Πάντα δ' ἐπὶ χθοὶ πίπτει, θεῶς ὅσα φωνησάσης·
 Πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντ' ὀλιαιόμενοι βίοτοιο. 535
 Σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Οἷμῃσεν δὲ αἰεῖς, ὥστ' αἰετὸς ὑψικετῆεις.
 Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνόν,
 Κάδδ' ἔπεσεν πρόσθεν Γλαυκῶπιδος ὄβριμοπάτρης.
 Καὶ τότε Ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη· 540
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Ἴσχεο, παῦε δὲ νεῖκος ὁμοίου πολέμοιο,
 Μῆπως τοι Κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα Ζεὺς.
 "Ὡς φάτ' Ἀθηναίη· ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρ' ἐδ' θυμῷ.
 "Ὅρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν 545
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς Αἰγιόχοιο,
 Μέντορι εἰδομένη, ἥμιν δέμας, ἥδ' ἐκαὶ αὐδὴν.

Sic dixit Minerva : illos autem pallidus timor cepit :
 Eorumque proinde territorum ex manibus volabant arma ;
 Omniaque in terram cadebant, deā vociferatā :

Ad urbem verò convertēbant-se cupidi vitæ-conservandæ.
 Terribiliter autem clamavit multa-passus nobilis Ulysses ;
 Impetumque dedit concitus, sicut aquila altivolans.

Tum verò demùm Saturnius misit ardens fulmen ;
 Decidit autem *id* ante Caesiam-oculis forti-patre-natam.

Et tunc Ulyssē allocuta est caesia-oculis Minerva :

" Generose Laërtiade, solers Ulysses,

" Contine-te, compesceque contentionem aequè-gravis belli ;

" Nequā tibi Saturnius irascatur latè-sonans Jupiter."

Sic dixit Minerva : ille verò parebat, gaudebatque animo.

Fœdera autem demùm in-futurum inter utrosque fecit

Pallas Minerva, filia Jovis Aegiochi,

Mentori assimilata, tum corpore, tum etiam voce.

Ver. 533. — ἴπτατο.] *Al.* πῖπτετο.

Ibid. — τεύχεα.] Pronuntiabatur εὐ-
 χη uti et scribi postea cœptum est.

Ver. 537. Οἷμῃσιν δι' αἰεῖς, ὥστ' αἰετὸς.]
 Vide ad *Il.* χ'. 308. *Al.* Οἷμῃσιν δι'.

Ver. 538. Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει.] *Al.*
 Ἀφίει δὴ Κρονίδης ἦκε. Vide suprā ad *Il.*
 113.

Ibid. — ψολόεντα κεραυνόν.] Καυτῶν,
 ἀσβόλην σπινθῆρα· φέλον γὰρ νῆν ἀσβόλης λι-
 γυρ σπινθῆρ δὲ ἀφίησιν ὁ Ζεὺς πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
Schol. Τῶν δὲ κεραυνῶν, οἱ μὲν, καταβάται·

οἱ δὲ, ψολόεντες, οἱ δὲ, ἀργῆτις καλυῦνται· ὥς
 "Ὅμηρος ὀνόμασιν. Scholiastes ad Aristopha-
 nis Equites, à Barnesio citatus.

Ver. 540. Καὶ τότε.] *Al.* Δὴ τότε.

Ver. 542. — ὁμοίου πολέμοιο.] Vide su-
 prā ad *Il.* χ'. 236.

Ver. 544. — ὁ δ' ἐπείθετο.] Vide suprā
 ad ver. 528.

Ver. 546. 547. Παλλὰς, Ἀθηναίη, —
 Μέντορι εἰδομένη.] "Εοίμαι γὰρ ὁ Ἰθακκῆσις Μίν-
 τωρ παρὰν μεσελαβῆσαι τοῖς ἑσπερίοις, καὶ σπινθῆρας
 τὰς εἰρημικάς. *Eustath.*

INDEX VERBORUM,

DE QUIBUS PRAECIPUE

IN ANNOTATIONIBUS AGITUR.

A.

- 'Α'Α'ΑΤΟΝ, φ, 91. χ', 5.
 'Απσαν, κ', 68. φ', 296, 297.
 'Αάστη, γ, 503, 509.
 'Αζάκησαν, γ, 249.
 'Αζληχρός, λ', 134. ψ', 281.
 'Αγαιμίνυ, υ', 16.
 'Αγαλλίμιναι, ι, 176.
 'Αγάλμας, γ, 274. γ, 602.
 μ', 347.
 'Αγανοφροσύνη, λ', 202.
 'Αγασαί, φ, 289.
 'Αγαστήρα, η, 170.
 'Αγασσάσαι, ι, 173. ψ', 211.
 'Αγασθι, ι, 129.
 'Αγασσάμιναι, β, 67. κ', 249.
 'Αγασσισθαι, γ, 181.
 'Αγαστνος, μ', 97.
 'Αγασυ, β, 209. φ', 232.
 'Αγαιρίσθαι, ι, 14.
 'Αγίλαι, ζ, 100.
 'Αγίρισθαι, β, 385.
 'Αγίρονται, λ, 36. υ, 277.
 'Αγίρωνχοι, λ', 285.
 'Αγίρονται, α, 106, 144. β, 235, 299. υ, 160, 284. ψ', 8.
 'Αγκας, η, 252.
 'Αγκαι, γ, 337.
 'Αγκλιναι, χ', 156.
 'Αγκλῆ, η, 78. ε', 82.
 'Αγκη, φ, 259.
 'Αγκώσασται, ψ, 95.
 'Αγκωσται, ι, 191, 395.
 'Αγκῶται, ι, 79.
 'Αγον, ζ, 264.
 'Αγρι, φ, 176.
 'Αγριφ, υ, 149.
 'Αγρη, χ', 306.
 'Αγρωσται, ζ, 90.
 'Αγυαί, β, 388. ι, 185.
 'Αγχιθιοι, ι, 35.
 'Αγχινοος, ι, 232.
 'Αγχιτινιοι, χ', 118. α, 448.
 'Αγῶνα, γ, 260.
 'Αδαήμονις, μ', 208. ε', 283.
 'Αδαημοσίη, α, 243.
 'Αδακρύτω, δ, 186.
 'Αδδηκότας, μ', 281.
 'Αδιουκί, δ, 489. γ, 273.
 'Αδίψηται, υ, 2.
 'Αδηνιλάνκαύσηται, ι, 290.
 'Αθήσαι, α, 134.
 'Αδινά, α, 92. γ, 320.
 'Αδινάων, ψ, 326.
 'Αδιώσται, α, 216.
 'Αδμῆσαι, γ, 637.
 'Αίδλας, γ, 22. λ', 622. ε', 576, 584. χ', 27.
 'Ασπίλιον, υ, 259. α, 227.
 'Ασπικς, υ, 366.
 'Ασπιθήμιναι, α, 221.
 'Ασπαζόμεναι, α, 134.
 'Αικηται, Σιών, γ, 281. γ, 504.
 ζ, 240. α, 442.
 'Αινάστα, ι, 109.
 'Αίντων, ι, 478.
 'Αίξεται, β, 315.
 'Αιργίης, α, 250.
 'Αισαν, α, 188.
 'Αζη, χ', 184.
 'Αη, μ, 325.
 'Αηδων, α, 518.
 'Αηε, ι, 144.
 'Αθριάσται, ι, 106.
 'Αθριζω, ψ, 174.
 'Αθρίφατος, λ', 372. ι, 391.
 'Αθηρηλαυγῶν, λ', 127. ψ', 275.
 Αιαιή, ι, 32. κ', 195. μ', 3.
 Αιγανήσιν, γ, 626.
 Αιγᾶς, ι, 381.
 Αιγυριος, ι, 239: α, 106. κ', 510. ε', 208.
 Αιγίκοτος, δ, 606.
 Αιγυστιοι, χ', 302.
 Αιγυπταίης, δ, 127, 229. ζ, 268.
 Αιγύπται, γ, 300. γ, 351, 477, 581. ζ, 246, 267, 258. ε', 426, 427.
 Αιδίσσομαι, ζ, 388.
 'Αϊδη, λ', 47.
 'Αϊδηλοσ, α, 29. χ', 165. ψ, 303.
 Αιδεῖ μιλιχίη, γ, 172.
 Αιδούσιν, α, 372.
 Αιδούσται, λ, 359.
 Αϊδρήν, μ, 41.
 'Αϊυς, α, 298.
 Αϊήται, κ, 137. μ, 70.
 Αϊθαλίσσαι, α, 315.
 Αϊθωσται, α, 23. γ, 84.
 Αϊθη, ζ, 44. μ, 75.
 Αϊθηρηγίης, ι, 296.
 Αϊδούση, γ, 399. α, 336. γ, 57. ι, 146.
 Αϊδύν, ι, 337, 353.
 Αϊθωνα σίδηρον, α, 184.
 Αϊματίας, α, 358. α, 223.
 Αϊνῶσαι, α, 403.
 Αϊνίζωμ, γ, 487.
 Αϊνως, ζ, 508.
 Αϊελῆν, κ, 1.

- Αἰάλλι, ὁ, 27.
 Αἰόλος, ἰσπανόαδης, κ', 2.
 Αἰόλου, κ', 36, 60.
 Αἰόντες, ἰ, 401. ζ', 266. ὦ, 48.
 Αἰὼν, ἁ, 11. ἰ, 305.
 "Αἶρος, ε', 72.
 Αἶσα, ἡ, 197. λ', 61.
 Αἶσμα πάντα ἄμιναι, ἡ, 310.
 ὦ, 71.
 "Αἶστος, ἁ, 235, 242.
 Αἰσυμνήται, ς', 258.
 Αἰψήρη, β', 257.
 Αἰψήρης, δ', 103.
 Αἰὼν, ἰ, 152. ε', 203.
 "Ακαλῆτα, ὦ, 10.
 "Ακάματον πνε, ὦ, 123.
 "Ακάστω, ζ', 336.
 "Ακαχήμενοι, κ', 133.
 "Ακισμένοι, ζ', 383.
 "Ακισον', ζ', 195.
 "Αχίων, φ, 89.
 "Ακνία, ὦ, 186.
 "Ακν, λ', 332. ὦ, 320.
 "Ακρεάσαν, ἰ, 205.
 "Ακέραι, μ', 98.
 Ακιδνοτιση, ἰ, 217. ς', 169.
 ε', 129.
 "Ακκας, ἰ, 515. φ, 131.
 "Ακλία, δ, 728.
 "Ακρηπός, ψ, 191.
 "Ακόλου, ε', 222.
 "Ακομιστή, φ, 284.
 "Ακοντίσας, χ, 252.
 "Ακουάζονται, ἰ, 7.
 "Ακουρον, ἁ, 64.
 "Ακρα, β, 421.
 "Ακριας, π', 365.
 "Ακριτα, ς', 505.
 "Ακτὴν Ἡτίραι, ὦ, 377.
 "Ακτῆς, ἀλφίτου, β', 355.
 "Ακυλον, κ, 242.
 "Αλα, ε', 455.
 "Αλαλκήσαι, κ', 288.
 "Αλασκοτήρη, ς', 285.
 "Αλαου, κ, 493. μ', 267.
 "Αλγια πολλά μογήση, π', 19.
 "Αλιδάσαι, ἰ, 411.
 "Αλίη, ε', 23.
 "Αλίιστα, ὦ, 108.
 "Αλίσ, ὦ, 537.
 "Αλίφατος, δ, 10.
 "Αλσι, λ', 122. ψ, 270.
 "Αλιτρεύουσι, ἡ, 104.
 "Αλιύται, ὦ, 29.
 "Αλν, ἰ, 344. φ, 284.
 "Αλνθίσι, ἡ, 297. λ', 506. π', 226. ε', 108, 122. φ, 212. χ, 420.
 "Αλῆτης, αἰδαίος, ε', 578.
 "Αλαίσι, γ, 361.
 "Αλιῦσι, ὦ, 418.
 "Αλίη, β', 273.
 "Αλσάφουρα, ζ, 53, 306.
 "Αλίτοτα, ἰ, 108.
 "Αλιτρός, ἰ, 182.
 "Αλκῆ, μ, 120.
 "Αλληκτος, μ', 325.
 "Αλλουδία, ὦ, 194.
 "Αλλοφρονίαι, κ', 374.
 "Αλοσύνης, δ, 404.
 "Αλτο, χ', 2.
 "Αλύδατος, ὦ, 303.
 "Αλύκασι, χ', 330.
 "Αλύων, ἰ, 398. ε', 332, 392.
 "Αλφιδί, γ, 489.
 "Αλφιστοση, ὦ, 394. ζ', 8. ὦ, 261.
 "Αλφω, ε', 250. ὦ, 383.
 "Αλως, ἁ, 193.
 "Αμαξαν, ἰ, 273.
 "Αματροχόωντα, ἰ, 450.
 "Αμαυρον, δ, 824, 835.
 "Αμβας, λ', 315.
 "Αμβροσίη, δ, 445.
 "Αμίγαρος, ε', 219.
 "Αμιδόμενοι, ὦ, 375. β', 140. ς', 379.
 "Αμνηνών, ε', 562.
 "Αμνηχάνη, ἰ, 295.
 "Αμήχανος, ε', 363, 560.
 "Αμρι, ἰ, 404. κ', 209. χ, 73.
 "Αμροήρη, ὦ, 76.
 "Αμροτος, ἰ, 275.
 "Αμριον, γ, 444.
 "Αμριση, ε', 188.
 "Αμοίβας, ζ, 521.
 "Αμόνι, ὦ, 10.
 "Αμολγῶ, δ, 841.
 "Αμοτον, ε', 520.
 "Αμόμους, ὦ, 29, 232. ἡ, 303. λ', 235.
 "Αμφασίη, δ, 704.
 "Αμφαφόντο, ὦ, 461. ε', 475.
 "Αμφιλάχαινα, ὦ, 241.
 "Αμφισίντοτα, ε', 455.
 "Αμφήλυθ, ζ, 122.
 "Αμφιβαλῦμαι, χ, 103.
 "Αμφιδυμοι, δ, 84γ.
 "Αμφίθη, ε', 416.
 "Αμφινύσιλλον, γ, 63. ὦ, 57. ὦ, 102, 120. ὦ, 153.
 "Αμφιμάσασθ, ὦ, 152.
 "Αμφιστεμισφίται, ς', 175.
 "Αμφιστελῶν, ε', 127.
 "Αμφιφύρη, λ', 324.
 "Αμφίς ἄγοντες, χ, 57.
 "Αμφισφίτης, γ, 91. μ', 97.
 "Αμφιφρεῦσι, β, 290. ἰ, 204. ὦ, 74.
 "Ανά νύον, ἰ, 468. φ, 129.
 "Αναβησάμιναι, ὦ, 474.
 "Αναβόξαι, μ, 240.
 "Αναβροχῖν, λ', 585.
 "Αναγον, ε', 88.
 "Αναθῆματα θαιτός, φ, 430.
 "Αναδης λῆας, λ', 597.
 "Αναμωται, ε', 148. ὦ, 531.
 "Αναίμας, φ, 119.
 "Ανακλῖται, λ', 524.
 "Ανακροήσην, ἰ, 396.
 "Αναλται, ε', 228.
 "Αναμάξαι, ε', 92.
 "Αναμομύρεται, μ, 238.
 "Αναπρήτας, β, 81.
 "Αναπύοντα, λ', 273.
 "Αναρεῖδῃ, μ, 105.
 "Ανάται, λ', 407.
 "Ανάστησας, ζ, 7. ἡ, 170.
 "Ανασχυμῖναι, ς, 94.
 "Ανάται, β, 86.
 "Ανδρακῆς, ὦ, 14.
 "Ανδραχθῖσι, κ', 121.
 "Ανιδάλλται, ὦ, 155. ς', 266. ε', 262.
 "Ανιδραχῖν, φ, 48.
 "Ανίματος, γ, 348.
 "Ανίκασι, φ, 47.
 "Ανίκαρον, ζ, 467.
 "Ανιρροῖδῃσι, μ, 236, 431.
 "Αναι, ψ, 93.
 "Αντασῖται, δ, 651. ε', 286.
 "Ανῆσθι, ε', 270.
 "Ανῆρα, κ, 301, 341.
 "Ανῆμῖναι, γ, 440.
 "Ανῆς ἀφίψαι, ἡ, 126.
 "Ανῆσι, β, 185.
 "Ανῆμῖνους, β, 300.
 "Ανῆν, ἰ, 393. ὦ, 52.
 "Ανῆσι, β, 115. ε', 66. ὦ, 178.
 "Ανῆται, κ', 192.
 "Ανίσαι, ὦ, 320.
 "Αντισῖναι, ζ, 193. ζ, 511.
 "Αντισῖναι, φ, 402. χ, 28.
 "Αντιδολῆσαι, φ, 307. ὦ, 87.
 "Αντίθαι, ὦ, 70. ζ, 18. φ, 254.
 "Αντίφρον, π, 159.
 "Αντίφροσῖναι, χ, 74.
 "Αντίφρον, ε', 51, 60.
 "Αντιφροσῖναι, κ, 114.
 "Αντλον, μ, 411.
 "Αντολῖ πῖλῖαι, μ, 4.
 "Ανωγα, ὦ, 269. ε', 398. ὦ, 43. ψ, 122.
 "Ανωγῖν, δ, 482. ἰ, 276. λ', 205. π, 466. ε', 408. ὦ, 166.
 "Ανώμους, ς', 552.
 "Αορας, ε', 222.
 "Αοστής, λ', 608. ε', 438.
 "Αοστήτης, δ, 165. ψ, 119.
 "Απάγονσι, ε', 277.
 "Απαμῖναι, λ', 578.
 "Απαξ ὀνήσιναι ἄθροισι, μ, 22.
 "Απαχέμῖνους, ζ, 422.

Ἀπείλησας, β', 383.
 Ἀπειραΐη, ή, 8.
 Ἀπειρεῖοι, σ', 174.
 Ἀπειρεθῖν, ή, 9.
 Ἀπικοψι, γ', 449.
 Ἀπίληρον, ι, 538.
 Ἀπιαλάγγητος, β', 573.
 Ἀπεισάτω, ψ', 312.
 Ἀπειυθῖς, γ', 184.
 Ἀπίφθον, ι, 110.
 Ἀπιχθαίρη, δ, 105.
 Ἀπιχθέμινος, π', 114.
 Ἀπις, ή, 25. π', 18.
 Ἀπιύσσειν, ι, 342. ζ', 358.
 Ἀπαερίξαντες, ι, 151.
 Ἀποδοίτι, χ', 161.
 Ἀποδοχίμνας, ι, 372.
 Ἀπαυλιναντ', τ, 556.
 Ἀπολιθῖται, ή, 107.
 Ἀπολυμαντήρα, ε', 220.
 Ἀπόλωλι, δ, 62, 511.
 Ἀπομνησῖν, σ', 378.
 Ἀπώητο, πή, 120. ε', 293. ώ, 30.
 Ἀπασισησιν, ώ, 7.
 Ἀπαυλύνει, ζ', 95.
 Ἀποσροίησι, ε', 26.
 Ἀπαρῶς, κ, 514.
 Ἀπυεώσησι, β', 115. γ', 103. δ, 204.
 Ἀποσφίλκοντες ἀλείφαστος, γ', 408.
 Ἀποσφίλκωσιν, γ', 320.
 Ἀποτινῖν, β', 132.
 Ἀποτινύμινος, β', 73.
 Ἀποτίσαι, ι, 193. χ', 64, 168.
 Ἀποτίσται, ι, 24.
 Ἀπόφασι, β', 249. δ, 93, 186, 199. β', 214. ι, 131. μ', 87. ζ', 190. π', 59, 224. ε', 283, 415. ψ', 266.
 Ἀποφάλια, ι, 182.
 Ἀποφάκτος, β', 79. μ', 223.
 Ἀπριάτην, ε', 317.
 Ἀπτινός, ε', 57. σ', 29. φ', 386. χ', 398.
 Ἀπυτος, α, 142.
 Ἀπώμιν, β', 377. κ', 345. ι, 436. ε', 58.
 Ἀρα, β, 299. γ', 155, 297. δ, 743. ι, 151. β', 291. ι, 64, 92. γ', 417. ι, 380, 457. π', 13, 46. ε', 61, 199, 490. σ', 117. φ, 1, 244, 360, 386.
 Αργαλῖς, β', 199. λ', 290.
 Αργυῖ, δ, 174, 816. ι, 80. σ', 245. ώ, 37.
 Ἀργυφόντης διάκτορος, ι, 94. ώ, 99.
 Ἀργματα, ε', 446.
 Ἀργον, ε', 326.

Ἀργῶν, μ', 70.
 Ἀρειος, β', 267.
 Ἀριετ, β', 329.
 Ἀριετῆν, γ, 45. ε', 323. σ', 132. ώ, 192, 196.
 Ἀριτῶσι, σ', 114.
 Ἀρηί, ύ, 50.
 Ἀρήμινος, χ', 322.
 Ἀρημῖνος, ζ', 2.
 Ἀρην, β', 59. ε', 538. χ', 208.
 Ἀρηρεν, ι, 248.
 Ἀρηρετ', β', 135.
 Ἀρηρεν, ε', 496.
 Ἀρητή, ή, 54.
 Ἀρημιοι, π, 427.
 Ἀριάδην, α, 320.
 Ἀριστον, σ', 2.
 Ἀρισφαλί', ε', 196.
 Ἀρεκτον, ι, 273.
 Ἀρμονίσησιν, ι, 248, 361.
 Ἀρηνυτήρη, μ, 413.
 Ἀρνήμινος, α, 5.
 Ἀρσυναι, α, 241.
 Ἀρετακῖν, κ, 108.
 Ἀρετα ἡδῶν, τ, 248.
 Ἀρετον οὐλον, ε', 343.
 Ἀρετύ, δ, 771.
 Ἀρετυνῶσιν, α, 277. β', 196.
 Ἀρετυνῶτας, λ', 365.
 Ἀσι, λ', 61.
 Ἀσινας, λ', 109. μ', 137.
 Ἀσκιλι, α, 68.
 Ἀσπὸν βοῦς, κ, 19.
 Ἀσπυτα, γ, 424.
 Ἀσπερις, δ, 846.
 Ἀσφαλῖς, β', 171.
 Ἀσφωδῖδον, λ', 538, 572. α, 13.
 Ἀσπαυῖς, λ', 259.
 Ἀταρῶν, ε', 1.
 Ἀταρτηρεῖ, β', 243.
 Ἀτίμωζι, β', 90. ύ, 294.
 Ἀτραπιτοῖ διηικῖς, γ, 195.
 Ἀτρικῖς, α, 179.
 Ἀτρύγιτον, β', 370.
 Ἀτρυνῶν, δ, 762. ζ', 324.
 Ἀτσα, π, 31, 57, 130. ε', 6, 599. φ', 369.
 Ἀτυζέμινος, ψ', 42.
 Ἀνγῆ πυρῶς, ζ', 305.
 Ἀῦδα, ι, 89.
 Ἀῦδῖντων, ζ', 125.
 Ἀῦδῖσσαν, ι, 334. κ', 136. λ', 8.
 Ἀῦλλ, δ, 74. χ', 376.
 Ἀῦλον, χ', 470.
 Ἀῦλοισιν, σ', 227.
 Ἀῦλλος, χ', 18.
 Ἀῦσταλῖος, σ', 327.
 Ἀῦτμη, ἡδῶς, μ, 369.
 Ἀῦταδιδακτος, χ', 347.
 Ἀῦτῶσι, β', 449.
 Ἀῦτῶν, λ', 85.

Ἀῦτων, ζ', 143. π', 313. ε, 379. φ', 203, 225.
 Ἀφανδάνι, π', 387.
 Ἀφουσάμινος, δ, 359. ι, 85. κ, 56. σ', 110.
 Ἀφυσσιν, β', 349.
 Ἀφικαίου, γ', 251.
 Ἀχιεδῶν, ε', 10.
 Ἀχιέροντα, κ', 513.
 Ἀχθος ἀρεῖς, υ, 379.
 Ἀχνη, ι, 403.
 Ἀχρεῖον ἰγίλασσειν, σ', 162.
 Ἀψια, δ, 794. σ', 188.
 Ἀφορῶν, ι, 282.
 Ἀφορῶν, ι, 65.
 Ἀωροῖ, μ, 89.
 Ἀωσῖν, κ', 548.
 Ἀώσφ, α, 443. ι, 434.

B.

ΒΑΛΛ' ἸON, κ', 242. γ, 409.
 Βίβακται, β', 408.
 Βιζήκιν, γ, 410.
 Βιζλήταται, λ', 195.
 Βιζλημῖνος, λ', 534.
 Βιζροτῶμινος, κ', 41.
 Βιζῶσα, ύ, 14.
 Βίλτιν, ε', 18.
 Βήσας, κ', 275. σ', 435.
 Βητάμινος, β', 250, 388.
 Βοῦσι, β, 426.
 Βόμωσιν, β', 190. μ', 204. σ', 396.
 Βουγῆς, σ', 78.
 Βούλῖσθι, σ', 387.
 Βούλη, χ', 290.
 Βουλυτῶν, ι, 58.
 Βούτην, ἰψλ δύνοντα, ι, 272.
 Βρίσας, ζ', 159.
 Βρότον, α, 188.
 Βύβλιν, φ', 391.
 Βυκῶν, κ, 20.
 Βυσσοδῶμινος, δ, 676. β', 273. ε', 66.
 Βωμῶν ἰυδῶντων, ή, 100.
 Βῶσι, ε', 86.

Γ.

ΓΑΙΗ' ἸON υῖον, ή, 324.
 Γαῖος, β', 322.
 Γαλαθῶν, δ, 336. ε', 127.
 Γάλακτος λιυκοῖα, ι, 246.
 Γαμῖνσι, δ, 208.
 Γὰρ, α, 392. β', 132, 276. γ', 262. δ, 81, 199, 206, 341, 595, 697. β', 159, 339, 355. ι, 527. κ, 174, 190, 226, 337, 383, 501. λ, 196. μ',

154, 208, 320. ζ', 115, 355,
402, 508, 544. ς', 78. ς',
258, 361. ς', 591. ϕ', 200.
χ', 70. ψ', 248. ω', 283,
442.

Γαυλαί, ι', 123.

Γίγαντι, ι', 400. ς'. 305.

Γιστορίων, ς', 208

Γίλιν, υ', 346.

Γίλιν, ς', 99.

Γέλων, υ', 347.

Γενήσαντα, ς', 268.

Γίρα, ς', 66.

Γεραστών, γ', 177.

Γερίσιος, γ', 68, 102.

Γερούσιον, ι', 8.

Γήμασθαι, β', 128. λ', 272. ι',

17. ς', 392. ς', 269. ς',

159, 531. ω', 335, 342. ϕ',

162.

Γήμων, λ', 272. ι', 241. ς', 34.

ϕ', 72, 158.

Γιγάντων, ἄγρια φύλα, ι', 206.

Γίνομαι, β', 320. ς', 634. ι',

245.

Γλώσσας, τάμνεται, γ', 332.

Γναβμοίσι, ἄλλοτριόισιν, υ', 347.

Γόμφουσι, ι', 248.

Γοργήνιν κίφωλιν, λ', 633.

Γόρυτος, γ', 294.

Γούνασι κίται, ς', 129.

Γουόν, ι', 193.

Γραπτή, ω', 228.

Γυναικὶ δάρον, λ', 520. ι', 247.

Γυρσίον, ς', 500.

Γαρυνή, ϕ', 54.

Δ.

ΔΑΙ' ΔΑΣ, ι', 101.

Δαίεται, ζ', 132.

Δαίνυ, ς', 309.

Δαινύατ', ς', 247.

Δαινύη, ς', 243.

Δαιτρός, ι', 141. γ', 57.

Δαιτροσυνάν, ς', 253.

Δαιτυμνός, ς', 621.

Δακρυοκλάωιν, ς', 122.

Δαμμήνα, γ', 269.

Δανὰ, ι', 321.

Δαός, χ', 497. ψ', 294.

Δαπιδῶν τυκτῶ, ς' 627.

Δασπλήντι, ι', 234.

Δι, μ', 356. ω', 500.

Δίδα, ς', 448. υ', 72. ψ', 160.

Διδακτέος, β', 61. ς', 134.

Διδαίεσθαι, ι', 23.

Διυλάσας, ς', 599.

Διύιλον, ς', 606.

Διυκνέμενοι, ς', 59.

Διυκνέμενοι, ς', 686. ι', 312. ι',

79, 396. υ', 119.

Διυκνέμενος, ς', 170.

Διυκνέμενος, ς', 535. λ', 410.

Δίκυρ, ς', 248.

Δίμνι, ι', 336. ς', 599.

Δέξω, ω', 311.

Δίπα, κ', 316. ς', 62. υ', 153.

Δίρετον, λ', 578.

Διούτατος, ι', 286.

Διψήσας, μ', 48.

Δη, ι', 207. ι', 204. ς', 510.

ι', 298.

Δηφίδας, ς', 276. ς', 517.

Δήμιος, ς', 314.

Δήμιον Όνιραν, ι', 12.

Δήμιος, ι', 103. β', 317. ς', 243.

ζ', 329. ι', 533. ω', 27, 31.

Δήμιος, ψ', 81.

Δηφίδας, ς', 76.

Διακρινούτι, ω', 531.

Διάκρινον, ι', 84. ς', 338. ι',

318. ω', 99.

Διαμειλίον, ι', 291. ς', 338.

Δίαν, δλα, γ', 153.

Διατρέφω, ι', 341.

Διαφυσσέμενοι, ς', 110.

Διμμοίον, ς', 434.

Διμμοίον, ζ', 47. ς', 590.

Διμμοί, ζ', 201.

Διμμοί, ι', 43.

Διμμοί, ς', 398.

Διμμοί, γ', 456.

Διμμοί, λ', 324.

Διμμοί, ι', 437.

Διμμοί, μ', 444.

Διμμοί, ς', 477, 581. ι', 284.

Διμμοί, ς', 274. ς', 43. ι', 254.

Διμμοί, β', 345.

Διμμοί, χ', 386.

Διμμοί, ϕ', 71.

Διμμοί, ι', 196. ζ', 3.

Διμμοί, ς', 226.

Διμμοί, ς', 22.

Διμμοί, ς', 626.

Διμμοί, ς', 269. ι', 60.

Διμμοί, ζ', 242.

Διμμοί, λ', 343.

Δορύειον, β', 354, 380.

Δορύειον, β', 20. ς', 429, 574.

Δορύειον, ς', 507.

Δορύειον, ς', 76.

Δορύειον, ι', 126.

Δορύειον, ι', 246. ζ', 335.

Δορύειον, ς', 492, 512.

Δορύειον, ς', 116, 147.

Δορύειον, ι', 128.

Δορύειον, ι', 320.

Δορύειον, ι', 318.

Δορύειον, ζ', 353.

Δορύειον (ἄσπ) παλαιφάτου, ς', 163.

Δορύειον, ς', 574.

Δορύειον, β', 163.

Δορύειον, ζ', 215.

Δορύειον (ἄσπ) παλαιφάτου, ζ',

338.

Δορύειον, ι', 30.

Δορύειον, λ', 578.

Δορύειον, ι', 195.

Δορύειον, ι', 295.

Δορύειον, ι', 53.

Δορύειον, ς', 276.

Δορύειον, ς', 497. ζ', 321. ι',

185.

Δορύειον, ι', 307.

Δορύειον, ψ', 97.

Δορύειον (ἄσπ) παλαιφάτου, ι', 493.

Δορύειον, ζ', 327. ς', 296.

Δορύειον, ς', 177.

E.

ΕΑ, ζ', 222.

ΕΑ, ς', 118. κ', 291.

ΕΑ, ς', 233.

ΕΑ, ς', 242.

ΕΑ, ς', 49.

ΕΑ, ς', 351.

ΕΑ, ι', 8. ω', 163.

ΕΑ, ς', 613. ψ', 223.

ΕΑ, ς', 188.

ΕΑ, ς', 249.

ΕΑ, λ', 281. ι', 378.

ΕΑ, γ', 7.

ΕΑ, ι', 277. β', 196. ς',

318. ι', 18. ς', 391.

ΕΑ, ς', 53.

ΕΑ, ς', 89.

ΕΑ, ς', 467.

ΕΑ, ι', 459.

ΕΑ, ι', 327.

ΕΑ, ς', 10.

ΕΑ, ς', 231.

ΕΑ, ι', 271. β', 178. ς',

832. ι', 37. ϕ', 217. ω', 335

ΕΑ, κ', 166.

ΕΑ, β', 398, 403. ζ', 307.

ΕΑ, ς', 278.

ΕΑ, ς', 366.

ΕΑ, ς', 571.

ΕΑ, ι', 143. ζ', 262. χ', 288.

ΕΑ, ς', 57.

ΕΑ, ς', 226.

ΕΑ, ς', 200.

ΕΑ, ς', 188.

ΕΑ, ς', 267. ς', 337.

ΕΑ, ι', 403.

ΕΑ, ς', 529.

ΕΑ, ς', 315. ζ', 428.

ΕΑ, ς', 459.

ΕΑ, ς', 82, 151

Εἶπον, χ', 90.
 Εἶσαι, ζ', 212. κ', 233.
 Εἶπα', Σ', 283.
 Εἶπατο, ι', 281.
 Εἶπες, γ', 10.
 Εἰδήμη, ζ', 264.
 Εἰσχυνῆσαν, ζ', 157.
 Εἶ', φ', 195.
 Εἶται, λ', 190.
 "Εκαμψι, ι', 453.
 "Εκαστέρω, η', 321.
 "Εκροτος, γ', 123.
 "Εκδήσαι, χ', 174.
 "Εκλυσιν, ω', 484.
 "Εκλυνε, χ', 121.
 "Εκλυος, ζ', 185.
 "Εκλύσμαι, κ', 284.
 "Εκφάσθαι, ι', 308.
 "Εκχύμαι, Σ', 515.
 "Ελαίαι τηλιόωσαι, δ, 116. λ', 589.
 "Ελάσει, χ', 97.
 "Ελαίρις, υ', 202.
 "Ελίγχια, φ', 329, 333.
 "Ελυσιν, π', 219.
 "Ελυσιν, ζ', 432.
 "Ελιφαίρονται, τ', 565.
 "Ελφαιτος, δ, 73. σ', 195. τ', 563. φ', 7. ψ', 200.
 "Εληλάδω', η', 86.
 "Ελκας, α', 92. μ', 196.
 "Ελλάδα, α', 344. δ, 726, 816. λ', 495. ι', 80.
 "Ελκυσίς, π', 255, 381. ρ', 484. σ', 333. τ', 81. φ', 360.
 "Ελλησπόντη, πλατῆ, α', 82.
 "Ελλισμένη, λ', 35. ι', 273.
 "Ελλισιτο, κ', 264.
 "Ελλιτάνισιν, η', 145. κ', 481.
 "Ελλν, σ', 228.
 "Ελωτο, ζ', 297.
 "Ελσας, ι', 132. η', 250.
 "Εμδρον, ι', 245.
 "Εμν', ι', 161.
 "Εμπίσαντο, μ', 373.
 "Εμπαθ, ρ', 226. ι', 561.
 "Εμμορι, Σ', 479.
 "Εμπαλάς, π', 422. ρ', 488.
 "Εμπασιον, υ', 379.
 "Εμπαιος, φ', 400.
 "Εμψης, ι', 205. σ', 353.
 "Εμπλήρησιν, β', 132.
 "Εμπλήσαντο, ι', 296.
 "Εμφορος, β', 319. ω', 299.
 "Εναίσιμα, β', 182.
 "Ενδίξια, ρ', 365.
 "Ενδης, δ, 450.
 "Ενδύνησα, μ', 443. ι', 478.
 "Ενυναιον, σ', 35.
 "Ενήμιθα, δ, 272.
 "Ενιψῆς, λ', 237.
 "Ενωπλήξωνι, χ', 469.

"Ενίψω, β', 137.
 "Ενιαπήχης, λ', 310.
 "Ενιόργυιαι, λ', 311.
 "Ενιόροισι, π', 19, 390.
 "Ενίωρος, σ', 179.
 "Ενιοργίαις, ζ', 326.
 "Ενύχια, γ', 177.
 "Ενοσίχθων, ι', 282, 339, 366, 375. η', 35.
 "Εντια δαιτός, η', 232.
 "Εντρον, φ', 408.
 "Εντυναμίνη, μ', 18.
 "Εντύναι, ζ', 33. ι', 499. σ', 2.
 "Ενώπια, χ', 121.
 "Ενωπιδίαι, ψ', 94.
 "Εξάσιον, δ, 690. ρ', 577.
 "Εξαλαπάξας, δ, 176.
 "Εξαπύλωι, υ', 357.
 "Εξαρχοντις, δ, 19.
 "Εξίσιν, φ', 20.
 "Εξίσυντο, ι', 438.
 "Εξίτι, Σ', 245.
 "Εξέμβον, ι', 477.
 "Εοικῶς, λ', 607.
 "Εολπα, β', 275. ι', 379. Σ', 315. φ', 317.
 "Εορτῇ, υ', 156. φ', 258.
 "Επάγοντις, σ', 445.
 "Επαλαστήσασα, α', 252.
 "Επαοιδῇ, τ', 457.
 "Επαρξάσθω, σ', 417. φ', 263.
 "Επαρουργος, λ', 488.
 "Επάσαντο, γ', 9, 461.
 "Επαύλου, ψ', 358.
 "Επίβαλλιν, ι', 296.
 "Επίβησαι, χ', 424. ψ', 13.
 "Επιοι, ι', 275. ω', 430.
 "Επιδε, Σ', 493.
 "Επίψιχί, φ', 186.
 "Επιλήκειον, Σ', 379.
 "Επίλησιν, υ', 85.
 "Επιμάσσαι, τ', 429. σ', 172.
 "Επιμήνοιν, Σ', 365.
 "Επιπίδιντο, β', 103. κ', 466.
 "Επίπταρι, ρ', 545.
 "Επίρασσαν, ι', 386.
 "Επίρεισι, ι', 538.
 "Επίρροι, κ', 441.
 "Επισκολάς, δ, 159.
 "Επιστήσιος, η', 118.
 "Επιστρέψαιτο, ι', 12.
 "Επιύχιστο, ζ', 323.
 "Επίφραδι, Σ', 68. κ', 111, 549.
 "Επίχραν, β', 50.
 "Επύδοι, β', 319.
 "Επηγυνιδισι, ι', 253.
 "Επιπτανοί, ζ', 36. Σ', 233.
 "Επήρεσμαι, β', 403. δ, 559.
 "Επηρψίσις, κ', 181. μ', 59.
 "Επῆτης, ι', 332.
 "Επητύς, φ', 306.

"Επι, μ', 209.
 "Επισαδρον, ι', 458.
 "Επισέπτον, ψ', 52.
 "Επισκοπικός, υ', 235.
 "Επισκοπῶν μύλων, ι', 222.
 "Επιγυνίδα, ρ', 225. σ', 73.
 "Επιδίξω, ρ', 141.
 "Επιδύσμαι, ι', 370.
 "Επιδημίους, σ', 28.
 "Επιδύνει, ι', 218.
 "Επιδίφρια, ι', 51.
 "Επίηλι, χ', 49.
 "Επίηρανα, σ', 343.
 "Επιήτις, χ', 62.
 "Επιθύσαντις, π', 297.
 "Επιστορα, ρ', 26.
 "Επιπάρσαι, ι', 70.
 "Επισκαστη, λ', 270.
 "Επισκοπος, ρ', 297.
 "Επισησῶσαι, η', 164.
 "Επίτριον, ι', 254, 318.
 "Επιλλίχουσι, σ', 11.
 "Επιμασάμινος, ι', 446. σ', 468.
 "Επίμαστον, υ', 377.
 "Επιμήμφαι, σ', 97, 115.
 "Επιπλόμινος, η', 261.
 "Επιζέϊσκον, ρ', 211.
 "Επισμυγίτης, δ, 672.
 "Επισπασσον, ω', 461.
 "Επισσάδω, ι', 54. σ', 453.
 "Επισσάση, ρ', 455.
 "Επισπύρις, β', 431.
 "Επισσιον, ζ', 265.
 "Επισστροφος, α', 177.
 "Επισχισίν, φ', 71.
 "Επισχυόμενοι, ρ', 15.
 "Επιτίλλω, ψ', 361.
 "Επίτνος, μ', 423.
 "Επιτρέψαι, φ', 279. χ', 289.
 "Επιφροσύνης άνίλωσ, τ', 22.
 "Επιχρίοντις, φ', 179.
 "Επιψύσι, Σ', 347.
 "Επωγαί, ι', 404.
 "Επσιζέω, ι', 146.
 "Επσησιν, β', 427.
 "Επταρει, ρ', 541.
 "Επστησαν, Σ', 190.
 "Επώνυμον, φ', 409.
 "Ερανος, α', 226. λ', 414.
 "Εργον, ζ', 222. σ', 363.
 "Ερδισις, ι', 350.
 "Ερίβις, λ', 97.
 "Εριδουσαι, χ', 450.
 "Ερισκοίς, δ, 84.
 "Εριχθῆς, η', 81.
 "Εριδόσσω, η', 399. ι', 146, 191.
 "Εριτός, μ', 103.
 "Ερινύς, β', 135. ρ', 475.
 "Εριούνης, Σ', 322.
 "Ερίσιν, ι', 320. σ', 286.

Ἐριστάφυλον, ἰ, 111.
 Ἐριφύλη, λ', 325.
 Ἐρικυ, χ', 469.
 Ἐρικίου, Διός, χ', 334, 335.
 Ἐρμῆος λάφος, σ', 471.
 Ἐρμῆα, σ', 296.
 Ἐρμῆν, ψ', 198.
 Ἐρμῆον, ἰ, 14.
 Ἐρμῆον, σ', 278.
 Ἐρως, ζ', 163.
 Ἐρως, δ', 418.
 Ἐρως, ζ', 193.
 Ἐρ', κ', 72, 75.
 Ἐρράδαται, ὁ, 354.
 Ἐρῆναι, δ', 367.
 Ἐρῆσαντο, ψ', 3. ὁ, 69.
 Ἐρσαι, ἰ, 222.
 Ἐρύκασι, κ', 429.
 Ἐρως, ζ', 283.
 Ἐρύμασθον, ζ', 103.
 Ἐρυτο, ὁ, 523.
 Ἐρυ, σ', 211.
 Ἐσθῆτι Διών, ὁ, 67.
 Ἐσκι, δ', 270. ἰ, 508.
 Ἐσμηχιν, ζ', 226.
 Ἐστιφάνωτο, κ', 195.
 Ἐστέρεσι, γ', 158.
 Ἐσχάτη, ψ', 71.
 Ἐσχι, λ', 323.
 Ἐσιήσται, ὁ, 90.
 Ἐσιόχρησι, σ', 176.
 Ἐσιήμεροι, λ', 302.
 Ἐσίμα, γ', 379.
 Ἐσίαντα, ἰ, 236.
 Ἐσίμα, σ', 384.
 Ἐσιμάσαντο, γ', 184.
 Εὐαγγέλιον, ζ', 152, 166.
 Εὐβωαι, γ', 174.
 Εὐδαίλον, β', 167. ἰ, 21. γ', 212.
 Εὐδικίας ἀνίχησι, σ', 111.
 Εὐδμήτους, χ', 24, 126.
 Εὐεργισίη, χ', 374.
 Εὐηγισίης, σ', 114.
 Εὐήνορα ὄνον, δ', 622.
 Εὐήνορα χαλκόν, γ', 19.
 Εὐθρονος, ζ', 48.
 Εὐκλος, γ', 263.
 Εὐκκλον, ζ', 58, 70.
 Εὐνάζοντα, ὁ, 1.
 Εὐνομίαν, ζ', 487.
 Εὐοντας, β', 300.
 Εὐστατίαν, λ', 234.
 Εὐσπρίστοκον, σ', 259.
 Εὐρύαν, ἰ, 163, 251.
 Εὐρύκτιον, ζ', 257.
 Εὐρυτιώνα, φ', 295.
 Εὐρύτου Οἰχαλπί, σ', 224. φ', 32.
 Εὐρυχέρι, λ', 255. ἰ, 1.
 Εὐρύτα, κ', 512. ψ', 322. ὁ, 10.
 Εὐσσελμου, β', 390.

Ἐφίλειται, σ', 294. σ', 13.
 Ἐφίσσαι, γ', 274.
 Ἐφίστασαν, χ', 203.
 Ἐφίστιον, ὁ, 248. φ', 55.
 Ἐφισφύονται, σ', 331, 370.
 Ἐφραίμα φρονιόντες, φ', 85.
 Ἐφραίμους, δ', 223.
 Ἐφιάλην, λ', 307.
 Ἐφίμνους, ἰ, 7.
 Ἐφίλκων, ζ', 350.
 Ἐφορῶνται, φ', 399.
 Ἐφορῶν, χ', 130.
 Ἐφύρη, α', 259. β', 328.
 Ἐφουσι, κ', 393.
 Ἐχεται ἔργον σε ἵππος σε, λ', 345.
 Ἐχεται βασιλῆα, σ', 84, 115. φ', 308.
 Ἐχον, ψ', 42.
 Ἐχρας, ἰ, 396. ἰ, 64.
 Ἐψιάσθων, ζ', 530.
 Ἐως, β', 148. δ', 90.

Z

ΖΑΗΝ, μ', 313.
 Ζακύνθη, ὁ, 246. ἰ, 24.
 Ζαῖδας, δ', 41, 604.
 Ζαῖδων, γ', 3. ἰ, 463. σ', 593.
 Ζεφυρίη, ἡ, 119.
 Ζελέμους, ἰ, 118.
 Ζόφος, κ', 190.
 Ζυγα, ἰ, 21.
 Ζωάγρι, σ', 462.
 Ζωήν, ζ', 208.
 Ζώην παρθενίην λῦσα, λ', 244.
 Ζώνονται, ὁ, 89.
 Ζώσαντο, σ', 66.
 Ζώστω, ζ', 38.

H.

ἩΒΗΝ καλλίσφωρον, λ', 602.
 Ἡγαγέμεν, δ', 82.
 Ἡδίατ', φ', 28.
 Ἡδυστόμα, β', 340.
 Ἡέρι, ἰ, 52.
 Ἡερυδί, σ', 366.
 Ἡερύντα κίλυθα, ὁ, 64.
 Ἡεία, ζ', 411.
 Ἡῖα, β', 289, 410. ἰ, 212. μ', 329.
 Ἡῖος, γ', 410. ζ', 63. λ', 38.
 Ἡῖον, ἰ, 368.
 Ἡλδαν, σ', 69. ὁ, 367.
 Ἡλῖ, β', 243.
 Ἡλῖς, ζ', 464.

Ἡλδα δῖαν, γ', 275. ἰ, 297. ὁ, 430.
 Ἡλδης, φ', 347.
 Ἡλως, vox Homero inusitata, σ', 271.
 Ἡλπης, λ', 579.
 Ἡλῦα, μ', 335.
 Ἡλῦσιον πιδίον, δ', 563.
 Ἡλῶ, χ', 230.
 Ἡμαθίντος, β', 326.
 Ἡμας, σ', 136.
 Ἡμᾶς, π', 372.
 Ἡματα μακρὰ, κ', 470.
 Ἡμερὶς ἡδύωσα, ἰ, 69.
 Ἡμῆτρον, ἡ, 301.
 Ἡμυν, σ', 569. γ', 177. ζ', 376. ὁ, 272.
 Ἡνασι, γ', 305. λ', 275.
 Ἡνα, γ', 496.
 Ἡνασι χαλκῶ, κ', 360.
 Ἡνητας ὀναπῆ, ζ', 44.
 Ἡοιν, δ', 447.
 Ἡοιον, δ', 656.
 Ἡομιν, κ', 251.
 Ἡπείρου μελαίνης, ζ', 97.
 Ἡσικον, σ', 83.
 Ἡσιον ὀδιν, γ', 405. ἰ, 39, 556.
 Ἡρα φέροντες, γ', 164. σ', 365. ὁ, 56.
 Ἡρατο, δ', 107. ζ', 370. ὁ, 33.
 Ἡργυρία, β', 1. μ', 3. ψ', 347.
 Ἡως, σ', 422.
 Ἡσιν, γ', 320.
 Ἡφίσταται ἔργον, ἰ, 117.
 Ἡχθον, ζ', 366.
 Ἡῶ, ὁ, 228. σ', 571.

ΘΑ'ΑΕΙΑΝ, γ', 420. σ', 99.
 Θαλίης, λ', 602.
 Θαλλόν, ζ', 224.
 Θαλποντες, φ', 179, 246.
 Θαλπωρῆ, ὁ, 166.
 Θαυμασίοντες, σ', 108.
 Θαυμάσσωσιν, γ', 157.
 Θάιος, χ', 481.
 Θαιῶν, χ', 482.
 Θαιῶσιον, ἡ, 123.
 Θαιπτήρα, α', 337. σ', 509.
 Θάλα, Verbum Homero inusitatum, γ', 92. σ', 336. ἰ, 316. ζ', 19.
 Θείμους, σ', 403.
 Θειμιστίου, ἰ, 114.
 Θείμους, β', 68.
 Θείμους, ἰ, 486, 542.
 Θείων, σ', 599.
 Θειυδία, φ', 277.
 Θειυδῆ, τ', 109.

Θιράντοι Διδί, λ', 254.
 Θισμῶν, ψ', 296.
 Θισσιάνει, ω, 6.
 Θισπαρτών, ζ', 315, 316.
 Θήρης, δ, 126. λ', 262, 274.
 Θητηρ, φ', 397.
 Θησία, λ, 630.
 Θῆσαι, γ, 89.
 Θῆσι, δ, 644.
 Θητιύμιν, λ', 488.
 Θῆν ἕκτα, μ', 284.
 Θῆσι, ἡσσιον, δ, 298.
 Θέλου, χ', 442.
 Θρασύν, γ, 146.
 Θρίψας, ι, 246.
 Θρηνηνίδ, δ', 361.
 Θριγκίς, η, 87.
 Θριγκίη, λ, 106. μ', 127. σ', 275.
 Θρίνις, α, 145.
 Θυμνηριών, η, 282.
 Θυμοδακίης, δ', 185.
 Θυμνίδων, κ', 379.
 Θυσσάδος, φ', 145. χ', 318, 321.
 Θύου, ι, 60.
 Θύσι, γ, 446.
 Θυνδία, ι, 264.
 Θων, β', 192.

I.

ΙΑΙΝΕΤΑΙ, ζ', 156.
 Ίαλκῶ, λ', 255.
 Ίασίων, ι, 125.
 Ίασον, Ἀργεῖ, σ', 245.
 Ίδιον, δ, 314. υ, 204.
 Ίέριον, ς', 181. υ, 250, 251.
 Ίερῆιον, ζ', 94, 250. ς', 600.
 Ίερὸς στρατὸς Ἀργείων, ω, 81.
 Ίζισκιν, γ', 409.
 Ίήσιται, ι, 520.
 Ίθαγενίσεις, ζ', 203.
 Ίθακος, ς', 207.
 Ίθιν, δ, 434.
 Ίθύς, ς', 33. ψ', 207.
 Ίκασον, δ, 101.
 Ίκίτας, σ', 422.
 Ίκισίσις, ι, 213.
 Ίκισιον ὄρον, β', 420.
 Ίκρια, ι, 163, 252. μ', 229.
 Ίκρίφιν, γ, 353. ι, 74.
 Ίλῆκριν, φ', 365.
 Ίμάκτα, δ, 802. φ', 46.
 Ίμριον γόδι, δ, 113, 183. σ', 215. σ', 249.
 Ίνδάλλιναι, σ', 224.
 Ίνῶ, ι, 333.
 Ίομιν, ω, 431, 461.
 Ίονάδος, ζ', 50.

Ίου, ι, 72.
 Ίούλους, λ', 318.
 Ίπτι, φ', 395.
 Ίρις, ι, 198.
 Ίρησις, ι, 66. υ', 86.
 Ίρος, σ', 72.
 Ίσα, β, 203.
 Ίσασιν, ζ', 84. ψ', 269, 271.
 Ίσπς, ι, 42.
 Ίσθμιον, σ', 299.
 Ίσπιν, σ', 203. χ', 31.
 Ίμάρεφ, ι, 40.
 Ίθίσις, υ, 124.
 Ίσταμνίσις, ζ', 162. σ', 307, 519.
 Ίσπιν, ζ', 159. ς', 156. σ', 304. υ, 231.
 Ίσπὶ λίθις, ι, 107.
 Ίσχίμιναι, υ, 330.
 Ίταί, κ', 510.
 Ίταλον, σ', 522.
 Ίύζοντες, ι, 162.
 Ίφίμην, δ, 797.
 Ίφιμίδων, λ, 304.
 Ίφισις, φ', 14, 22.
 Ίωγῆ, ζ', 533.

K.

ΚΑΔΔΡΑΘΕΤΗΝ, ι, 498.
 Καθάσας, φ', 349.
 Καταπατόμινος, β, 39. γ', 345. υ, 22.
 Καθαρῶ Σιανάτη, χ', 462.
 Καβίμιν, ι, 72.
 Καβίσασα, ς', 572.
 Καίροσιον, η, 107.
 Κακοίμινος, σ', 41.
 Κακοιργίης, χ', 374.
 Κακοιργίς, σ', 54.
 Κακοίλιον, σ', 26, 597. ψ', 90.
 Κακοζινάστρις, υ, 376.
 Κακίστην, σ', 360.
 Καλάμην, ζ', 214.
 Κάλλι, α, 191.
 Κάλους, ι, 260.
 Καλύφατο, ι, 491.
 Καμνί, γρη, σ', 27.
 Καμνί, υ, 2.
 Καμνόντων, ἰδωλα, λ', 475. α, 14.
 Καναχῶ, ζ', 82.
 Καρηκώωντις, υ, 277.
 Κατ' ἄκρης, ι, 313.
 Καταβλώσκοντα, σ', 466.
 Καταβήσας, λ', 586.
 Καταβιβαται, ι, 110.
 Κατακλῶδες βαρεῖαι, η, 197.
 Καταλοφάδια, α, 169.
 Κατάνται, β', 58. ς', 537.

Κατανίω, ι, 490.
 Κατάτρησιν, υ, 387.
 Καταπαύμιν, β', 244. α, 456.
 Καταπαύεσθαι, β', 168.
 Κατασινδύων νύκτων, κ', 530.
 λ', 37. χ', 448.
 Καταβίβασιν, β', 183.
 Καταβίβασιν, λ', 522.
 Κατίσις, ι, 152.
 Κατηριφίς, ι, 367.
 Κατωρυχίσις, ζ', 267. ι, 185.
 Καύκασις, γ', 366.
 Κε, σ', 262.
 Κυμήλια, β', 75. δ, 600.
 Κυρασθαι κόμην, δ, 198.
 Κίρεσ', α, 378.
 Κυκλίαται, δ, 608.
 Κυραάκτα, δ, 132, 616.
 Κιλάδοντ', β', 421.
 Κιλάρυζιν, ι, 323.
 Κίλινοι, νυκτός σι καὶ ἡματος, α, 86.
 Κίλσθ', ι, 371.
 Κιλιάσας, ι, 149.
 Κίνταρον, φ', 295.
 Κίρεσ', σ', 211. φ', 395.
 Κίρεσ' βοῆς, μ', 253.
 Κίρεσιν, γ', 390. ι, 93.
 Κιρώντας, α, 363.
 Κίρεσι, φ', 41.
 Κιφαλλήων, α, 354, 377.
 Κηλημῶν, λ, 333. ι, 2.
 Κῆς, ἰταλίν, ι, 478.
 Κήτιοι, λ', 519.
 Κητώσις, δ, 1.
 Κικόνισσι, ι, 39.
 Κιμνίριον, λ', 14.
 Κινῆσις, χ', 394.
 Κίρεσις, ι, 525.
 Κίρην, ζ', 78.
 Κισσούσιον, ι, 346. ζ', 78.
 Κιχῆσις, α, 53.
 Κλῖος, α, 95. γ', 78. ι, 415, 422. ψ', 137.
 Κλισσοσύνη, σ', 396.
 Κληπδία, δ, 317.
 Κληδ', α, 442. δ, 802. φ, 47.
 Κλησιν, σ', 293.
 Κλησιν, σ', 30. φ', 236, 241, 382, 387, 389. α, 165.
 Κλίμακα, φ, 5.
 Κλίσιν, γ, 123.
 Κλίσιν, α, 207.
 Κλίσιν, α, 132, 145.
 Κλίσιν, ι, 470.
 Κλυμίνην, λ', 325.
 Κλυτόταξις, ς', 494.
 Κνίφας, σ', 369. σ', 426.
 Κνήμους, δ, 337.
 Κνυζήμην, σ', 163.
 Κνυζώων, ι, 401, 433.

Κνώβηλον, ς', 317.
 Κοιμήσεται, μ', 372.
 Κόλλωσι, ϕ', 407.
 Κομδὴ, ϑ', 232. ὦ, 246.
 Κομίσση, κ', 238. σ', 82.
 Κονία, λ', 599.
 Κοντὸν, ι', 487.
 Κοπήσονται, ς', 299.
 Κόρακος, ν', 408.
 Κορυσίατο, ξ', 28.
 Κορήσαντι, ὦ, 149.
 Κορμὸν, ψ', 196.
 Κορναίαι ἐνάλλαι, ι', 66.
 Κορώνη, ἀ, 441. ἡ, 90. ϕ', 46, 138.
 Κόσμος, δ, 498. ξ', 363.
 Κοτύλην, ὁ, 311.
 Κοτυληδοδόβην, ι', 433.
 Κυριδίας, ν', 45.
 Κυριξ, χ', 188.
 Κυροστροφῶν, ι', 27.
 Κρανίης, κ', 242.
 Κραταῖν, μ', 124.
 Κραταῖς, λ', 596.
 Κραταίνιστοι οὐδας, ψ', 46.
 Κραταίνονχας, ϕ', 30.
 Κρία, ὁ, 140.
 Κρήδευμα, ἀ, 334. γ', 392. ν', 388.
 Κρητάν, ἐρεῖδαν, ξ', 199. σ', 62.
 Κρήτη, σ', 172.
 Κρη, ι', 447.
 Κρομύου, σ', 233.
 Κρύσταλλος, ξ', 479.
 Κτιάσονται, ὦ, 206.
 Κτιμίνη, δ, 362.
 Κύδωνες, γ', 292. σ', 176.
 Κυθρίνης, ϑ', 288.
 Κυθήρων, ι', 81.
 Κυκιά, κ', 290, 316.
 Κύκλον, δέλιον, δ, 792.
 Κυκλώσαν, ι', 106.
 Κυλλήνιος, ὦ, 1.
 Κυνοραϊστῶν, ς', 300.
 Κυνώπιδος, δ, 145.
 Κύστρον, δ, 83.
 Κύσσε, σ', 15. ς', 39. σ', 417. ὦ, 235.
 Κῶας, σ', 58.
 Κώκυτος, κ', 514.

Λ.

ΛΑΓΓΑΝΟΝ, ι', 160.
 Λαιστρυγονίην, κ', 82.
 Λακιδάμην, γ', 326. δ, 1. ι', 20. ϕ', 13.
 Λαμπισίην, μ', 132.
 Λάμπων, ψ', 246.

Λαμψοτήρας, ς', 306.
 Λάμου, κ', 81.
 Λάφ, ι', 51.
 Λαρώντες, β', 350.
 Λαύρη, χ', 128, 137.
 Λάχια, ι', 116. κ', 509.
 Λάων, σ', 229, 230.
 Λάγην, σ', 358.
 Λίλιυτο, κ', 447.
 Λιλόγχασ', λ', 303.
 Λιλύτο, σ', 237.
 Λίξιο, σ', 598.
 Λίξο, κ', 320. σ', 598.
 Λίσω, γ', 169.
 Λίσχην, σ', 328.
 Λευγαλίας, β', 61.
 Λευκάδα τίτην, ὦ, 11.
 Ληϊσοτίγης, σὺς, σ', 29.
 Ληίσσατο, ἀ, 398. ψ', 357.
 Ληϊστοήρι, γ', 73.
 Ληκίδην, ζ', 79, 215.
 Λήμιον, ϑ', 283.
 Λήσιν, λ', 101.
 Λιθύνη, δ, 85.
 Λίγδην, χ', 278.
 Λικριφίς, σ', 451.
 Λιλαίονινοι βίονιοι, μ', 328.
 Λιμῶ ἔκτιστον θανίον, μ', 342.
 Λισ' ἱλαίφ, γ, 466. κ', 450. σ', 505.
 Λιπαρά κρηδευμα, ν', 388.
 Λιπαρώς, δ, 210.
 Λις τίτην, μ', 64.
 Λισσῇ, γ', 293. κ', 4.
 Λιστρούοντα, ὦ, 226.
 Λιστροῖσιν, χ', 455.
 Λίτα, ἀ, 130.
 Λιστροχίφ, ὦ, 297.
 Λοπὸν, σ', 233.
 Λυβήν, σ', 439.
 Λόχον, δ, 531. ϑ', 515. λ', 524. ξ', 217. ὦ, 49.
 Λύγισι, ι', 427.
 Λυκαβάντος, ξ', 161. σ', 306.
 Λυσιμίδης, ψ', 343.
 Λύσιν, ι', 421.
 Λυσόμενος, κ', 284, 385, 387.
 Λύτο, δ, 703. σ', 211.
 Λύκον, σ', 34.
 Λωδίουις, ψ', 15.
 Λώπην, ν', 224.
 Λωτὸς, δ, 603. ι', 94.
 Λωτοφάγον, ι', 84.

Μ.

ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ, ϕ', 298.
 Μαῖραν, λ', 325.
 Μακάρητας, λ', 481.
 Μακρά διδρυς, ι', 238. ἡ, 114.

Μαλιθῶν, γ', 287. δ, 514. ι', 80.
 Μάστιον, ὁ, 242, 249.
 Μαράδων, ἀ, 80.
 Μάργγ, σ', 2.
 Μαρυμαργὰς, ϑ', 265.
 Μαρτυήσι, λ', 324.
 Μάρων, ι', 197.
 Μάστονα, δ, 287.
 Μάστων, ι', 182.
 Μαχισύμην, ὦ, 113.
 Μάχνητον, σ', 175.
 Μαψιδίως, ψιδισθαι, ξ', 364.
 Μιγαπήτια, γ', 158.
 Μιγαλωσι, ὦ, 40.
 Μιγαπύτις, δ, 11.
 Μιδ', δ, 652.
 Μίλχον, ὁ, 873.
 Μιλαιόφον, ϑ', 279.
 Μίλαν δρυς, ξ', 12.
 Μιλιδήματα, δ, 650. ὁ, 8. ψ', 343.
 Μιλίμην, σ', 420.
 Μιλικητά, κ', 519.
 Μιλίνου, οἰδού, ς', 339.
 Μίλλην, ἀ, 232. δ, 181, 377. σ', 137. ὦ, 28.
 Μίμωλκι, ς', 190.
 Μιρμήρεν, ὦ, 10.
 Μιρμιθι, κ', 23.
 Μισόδης, β', 424. σ', 37.
 Μισσηήν, ϕ', 15.
 Μίτα, ϕ', 93.
 Μιταδῆμιον, ν', 46.
 Μιταδῶριος, δ, 194.
 Μισαστήσω, δ, 612.
 Μίτρα, β', 355.
 Μίτρον, ἥξας, σ', 216.
 Μήκιστα, ι', 299, 465.
 Μηλίας ἀγλαόκαρτοι, ἡ, 115. λ', 588.
 Μήλοπα κρητὸν, ἡ, 104.
 Μηρίσι, ς', 14.
 Μήρ, γ', 179.
 Μηρύσαντο, μ', 170.
 Μητιάσθαι, ι', 262.
 Μητισαίμην, σ', 27.
 Μῆχος, μ', 392.
 Μιλτοπάρεσι, ι', 125.
 Μίμικτα, γ', 172.
 Μινυήν, λ', 283.
 Μινυθάσιοι, σ', 328.
 Μίτωα, λ', 567. σ', 178.
 Μισγίμην, ὦ, 203.
 Μίρα, γ', 269. σ', 592. ὁ, 75, 171. χ', 54.
 Μοῖραν, παρὰ, ξ', 509.
 Μιχαγγεῖ, ϑ', 332.
 Μορίστα, ς', 297.
 Μέρων, ἀ, 34, 35. ι', 436. ὦ, 241.
 Μερφὴ ἱσίων, λ', 366.

Μάυναι, φ', 117.
Μύδου, φ', 71.
Μύλης, ή, 104. ύ, 106.
Μύνησι, φ', 111.
Μυχόιτατες, φ', 146.
Μυχῶ, γ', 263. δ', 304. ι', 363.
Μῶλυ, κ', 305.

N.

ΝΑΪΚΗΝ, ξ, 530.
Νάσσα, δ', 174.
Ναύλοχου, δ', 846.
Νικισκομιν, λ', 511.
Νιῶ, δ', 124.
Νιμίσσα, ψ', 213.
Νιογιλῆς, μ', 86.
Νιοστρίστου, δ', 404.
Νιπῶδες, δ', 404.
Νίφια, χ', 304.
Νήγειτος, ι', 80.
Νηῆσαι, έ, 321.
Νηιάδες, ι', 104.
Νῆις, δ', 179.
Νηΐφ, ά, 186.
Νηπιεῖτης, ξ, 509.
Νηλητῆς, π', 317. τ', 498. χ', 418.
Νημερτίος ἐπιστήμων, έ, 98.
Νητιμίη, έ, 391.
Νηπινῆς, δ', 221.
Νηπιῖας ἔχιν, ά, 297.
Νήριον, ά, 376.
Νήριον, ι', 22. υ', 351.
Νήριος, έ, 207.
Νεσθήσαντα, δ', 619. έ, 119.
Νεσθισσαμένη, δ', 263. λ', 424. τ', 579. φ', 77, 104.
Νεκτιεῖς, μ', 433. ά, 6.
Νυμφιον, ή, 65.
Νῆξ ἑλὸς, λ', 19.
Νώνυμον, ά, 222. υ', 239. ξ, 182.
Νύρεσα χαλκίδι, ά, 466, 499.

Π.

ΠΕΙΝΗΪΟΝ, ι', 370. χ', 290.
Πεινή τεράπιζα, ξ, 158.
Πεινίον, έ, 513, 545.
Πιστῶ, ἴστωφ, δ', 272.
Πυλόχου, δ', 335.

O.

Ο, λ', 101. ψ', 220.
Οαριστάς, τ', 179.
Οαγ, β', 327. γ', 217.

Ογκιον, φ', 61.
Ογχαῖ, ή, 115, 120. λ', 588. ά, 233, 246, 339.
Οδαιον, δ', 163. έ, 444.
Οδὰξ ἐν χυλίσσι φῶντι, ά, 381. ε', 409.
Οδοιπόριον, έ, 505.
Οδυσῖν, τ', 409.
Οδυσεάμανος, τ', 407.
Οδοῖον, ή, 107.
Οῖις, ι', 425.
Οῖνται, ε', 586.
Οἰζῶν, ψ', 210.
Οἰζυροῖσι, δ', 197.
Οἰῖον, ι', 483, 540.
Οἰκαφιλίη, ξ, 223.
Οἰμωσι, ά, 537.
Οἰομένη, β', 351. ύ, 21.
Οἶος, ύ, 89.
Οἶος τι, τ', 160. φ', 117, 173.
Οἶσι, χ', 106, 481.
Οἶστω, δ', 255. ύ, 154.
Οἶσιν, de Secundā Personā usurpatum, ά, 402.
Οἶσσω, ά, 323. ι', 213. π', 390.
Οἶστρος πῖλος, χ', 300.
Οἰσῖντι, έ, 256.
Οἶον, έ, 531.
Οἶλγη τι φίλα τι, ζ, 208. ξ, 58.
Οἶλγηπιλῖσσα, τ', 356.
Οἶλγας, ι', 515. ύ, 259.
Οἶλοδωξ, γ', 450. δ', 767. χ', 408, 411.
Οἶλοφῶρος, ά, 52. π', 137. λ', 321.
Οἶλοφύριον ἑλκίμας ἔσται, χ', 232.
Οἶλοφῶια, δ', 410. ε', 248.
Οἶμαρτῆ, χ', 81.
Οἶμρος Διός, ι', 111, 358.
Οἶμλῆσιον, ά, 265. δ', 345.
Οἶμοῖον, γ', 236. ά, 542.
Οἶμοῖον ἄγχι θῖς ὡς τὸν ἑμῶν, ε', 218.
Οἶμοκλήσαντ', τ', 155.
Οἶμῶ, π', 96.
Οἶμῶς, ι', 405.
Οἶσιαν', ά, 148.
Οἶμινος, β', 33.
Οἶσσι, ψ', 24.
Οἶσιος, φ', 402.
Οἶσιόμιν', ξ, 415.
Οἶσσι, ε', 378.
Οἶσισθῖσι καυόστωτος, ι', 379.
Οῶν, ά, 70.
Οῶσιαν, ξ, 82. ύ, 215.
Οῶσιαν, λ', 66.
Οῶσιον, φ', 28.
Οῶσιαν, ζ, 268.
Οῶσιαν, β', 289.

Οῶσιαν, φ', 390.
Οῶσιαν, ξ, 63.
Οῶσιαν, γ', 97. δ', 227. ε, 44.
Οῶσιαν, ι', 325. κ', 167.
Οῶσιαν, μ', 348.
Οῶσιαν, ά, 8.
Οῶσιαν, δ, 459. ε', 294.
Οῶσιαν, ι', 101.
Οῶσιαν, γ', 489. έ, 186. φ', 16.
Οῶσιαν, χ', 126, 333.
Οῶσιαν, ι', 123. έ, 403.
Οῶσιαν, ξ, 22. έ, 185, 350.
Οῶσιαν, ή, 112.
Οῶσιαν, λ', 283.
Οῶσιαν, ή, 127. ά, 340.
Οῶσιαν, ι', 222. ε', 225.
Οῶσιαν, π', 423. χ', 412.
Οῶσιαν, ά, 282. β', 216. ά, 412.
Οῶσιαν, ζ, 131.
Οῶσιαν, λ', 314.
Οῶσιαν, ά, 115. ή, 81.
Οῶσιαν, β', 152.
Οῶσιαν, δ', 204.
Οῶσιαν, β', 253. έ, 3. χ', 434, 496. ψ', 264.
Οῶσιαν ἄσπασον, ι', 395. χ', 269.
Οῶσιαν, ε', 196.
Οῶσιαν, γῆρας, έ, 246.
Οῶσιαν, χ', 441.
Οῶσιαν κῆρας, ζ, 231. ψ', 158.
Οῶσιαν χλῆρας, ε', 89.
Οῶσιαν, ά, 401.
Οῶσιαν, τ', 246.
Οῶσιαν, ε', 272.
Οῶσιαν, ζ, 42.
Οῶσιαν, λ', 314.
Οῶσιαν, ά, 414. γ', 34. δ', 272. ξ, 254. ά, 488.
Οῶσιαν ἄσπασον, ι', 527. έ, 113.
Οῶσιαν, δ', 124.
Οῶσιαν, χ', 293.
Οῶσιαν, λ', 535.
Οῶσιαν, ι', 515.
Οῶσιαν, ι', 366, 408.
Οῶσιαν, λ', 618.
Οῶσιαν, φ', 302.
Οῶσιαν, φ', 47. ά, 165.
Οῶσιαν, ι', 404.

Π.

ΠΑΓΓΟΙ, ι', 405.
Παῖσιος, δ', 232.
Παλαμφάτου, τ', 163.
Πάλλιν, ι', 254.
Παλλῖνται, ά, 379. β', 144.

Παναγάρι, ὁ, 223.
 Πανδαρίου, ὁ, 518. ὁ, 66.
 Πανούριος, ὁ, 580.
 Πάνορμος, ὁ, 195.
 Πάντα, ἡ, 244. ὁ, 258. ἡ, 204. ὁ, 292.
 Παπταίνων, ὁ, 178.
 Παραιδίον, ὁ, 348.
 Παράκινται, ὁ, 65.
 Παρακλίδον, ὁ, 348. ὁ, 139.
 Παρακοίτι, ὁ, 381.
 Παραπλήγας, ἡ, 418, 440.
 Παρασπένσας, ὁ, 28.
 Παρίλιος, ὁ, 281. ὁ, 111.
 Παριήνιον, ὁ, 147. ὁ, 51.
 Παριξ, ὁ, 348. ὁ, 139. ὁ, 16.
 Παριξιδούσα, ὁ, 573.
 Παριόντων, ὁ, 140. ὁ, 56. ὁ, 66.
 Παριχίσιος, ὁ, 521.
 Παριίμαι, ὁ, 237. ὁ, 74.
 Παρηγοσόν, ὁ, 394. ὁ, 331.
 Πασιμίλιον, ὁ, 70.
 Πάσασται, ὁ, 384.
 Πάσσοντα, ὁ, 20. ὁ, 157. ὁ, 368.
 Πατὴρ ἀνδρῶν τε θιῶν τε, ὁ, 445.
 Πάτος, ὁ, 119.
 Πατρίδος οὐδὲν γλύκιον, ὁ, 34.
 Πατρωίη, ὁ, 188.
 Πάφον, ὁ, 363.
 Πάχιστον, ὁ, 187.
 Πιδόδιον, ὁ, 295.
 Πιδόμας, ὁ, 414.
 Πιδόμας, ὁ, 630.
 Πιδόμας, ὁ, 131.
 Πιδόμας, ὁ, 91.
 Πιδόμας, ὁ, 124.
 Πιδόμας, ὁ, 23.
 Πιδόμας, ὁ, 269. ὁ, 136. ὁ, 77.
 Πιδόμας, ὁ, 177.
 Πιδόμας, ὁ, 579. ὁ, 71.
 Πιδόμας, ὁ, 576.
 Πιδόμας, ὁ, 412.
 Πιδόμας, ὁ, 420.
 Πιδόμας, ὁ, 23.
 Πιδόμας, ὁ, 465. ὁ, 53.
 Πιδόμας, ὁ, 384.
 Πιδόμας, ὁ, 474. ὁ, 362.
 Πιδόμας, ὁ, 297. ὁ, 427, 452.
 Πιδόμας, ὁ, 243.
 Πιδόμας, ὁ, 245. ὁ, 112. ὁ, 201. ὁ, 146. ὁ, 285.
 Πιδόμας, ὁ, 7.
 Πιδόμας, ὁ, 78.
 Πιδόμας, ὁ, 285.
 Πιδόμας, ὁ, 95. ὁ, 129.
 Πιδόμας, ὁ, 247.
 Πιδόμας, ὁ, 211, 253. ὁ, 6.

Πιδόμας, ὁ, 4, 10.
 Πιδόμας, ὁ, 292.
 Πιδόμας, ὁ, 10. ὁ, 146.
 Πιδόμας, ὁ, 356.
 Πιδόμας, ὁ, 199.
 Πιδόμας, ὁ, 401. ὁ, 112.
 Πιδόμας, ὁ, 294.
 Πιδόμας, ὁ, 477.
 Πιδόμας, ὁ, 476.
 Πιδόμας, ὁ, 203.
 Πιδόμας, ὁ, 139.
 Πιδόμας, ὁ, 107.
 Πιδόμας, ὁ, 159.
 Πιδόμας, ὁ, 163.
 Πιδόμας, ὁ, 18. ὁ, 455.
 Πιδόμας, ὁ, 476.
 Πιδόμας, ὁ, 388.
 Πιδόμας, ὁ, 328.
 Πιδόμας, ὁ, 315.
 Πιδόμας, ὁ, 581. ὁ, 120.
 Πιδόμας, ὁ, 419.
 Πιδόμας, ὁ, 231.
 Πιδόμας, ὁ, 287. ὁ, 174, 196.
 Πιδόμας, ὁ, 143. ὁ, 3.
 Πιδόμας, ὁ, 50.
 Πιδόμας, ὁ, 266.
 Πιδόμας, ὁ, 241.
 Πιδόμας, ὁ, 61.
 Πιδόμας, ὁ, 363.
 Πιδόμας, ὁ, 7.
 Πιδόμας, ὁ, 318.
 Πιδόμας, ὁ, 31, 59.
 Πιδόμας, ὁ, 40, 86.
 Πιδόμας, ὁ, 3.
 Πιδόμας, ὁ, 343.
 Πιδόμας, ὁ, 260. ὁ, 32.
 Πιδόμας, ὁ, 276. ὁ, 10.
 Πιδόμας, ὁ, 363.
 Πιδόμας, ὁ, 404.
 Πιδόμας, ὁ, 282.
 Πιδόμας, ὁ, 11.
 Πιδόμας, ὁ, 228.
 Πιδόμας, ὁ, 293.
 Πιδόμας, ὁ, 274. ὁ, 126.
 Πιδόμας, ὁ, 521.
 Πιδόμας, ὁ, 718. ὁ, 324.
 Πιδόμας, ὁ, 10.
 Πιδόμας, ὁ, 207.
 Πιδόμας, ὁ, 445.
 Πιδόμας, ὁ, 255.
 Πιδόμας, ὁ, 335.
 Πιδόμας, ὁ, 503.
 Πιδόμας, ὁ, 1.
 Πιδόμας, ὁ, 150. ὁ, 376.
 Πιδόμας, ὁ, 2. ὁ, 424.
 Πιδόμας, ὁ, 386.
 Πιδόμας, ὁ, 187.
 Πιδόμας, ὁ, 671. ὁ, 29.
 Πιδόμας, ὁ, 259.
 Πιδόμας, ὁ, 427, 572. ὁ, 309.

Πιδόμας, ὁ, 428.
 Πιδόμας, ὁ, 266.
 Πιδόμας, ὁ, 337.
 Πιδόμας, ὁ, 308.
 Πιδόμας, ὁ, 98.
 Πιδόμας, ὁ, 342.
 Πιδόμας, ὁ, 432.
 Πιδόμας, ὁ, 235.
 Πιδόμας, ὁ, 127.
 Πιδόμας, ὁ, 142.
 Πιδόμας, ὁ, 162.
 Πιδόμας, ὁ, 72, 82.
 Πιδόμας, ὁ, 47.
 Πιδόμας, ὁ, 113.
 Πιδόμας, ὁ, 195. ὁ, 564.
 Πιδόμας, ὁ, 75.
 Πιδόμας, ὁ, 97.
 Πιδόμας, ὁ, 25. ὁ, 239.
 Πιδόμας, ὁ, 302.
 Πιδόμας, ὁ, 496.
 Πιδόμας, ὁ, 413.
 Πιδόμας, ὁ, 347, 352.
 Πιδόμας, ὁ, 320.
 Πιδόμας, ὁ, 98.
 Πιδόμας, ὁ, 525.
 Πιδόμας, ὁ, 35.
 Πιδόμας, ὁ, 58.
 Πιδόμας, ὁ, 374.
 Πιδόμας, ὁ, 196.
 Πιδόμας, ὁ, 389. ὁ, 219.
 Πιδόμας, ὁ, 425. ὁ, 409.
 Πιδόμας, ὁ, 318.
 Πιδόμας, ὁ, 138. ὁ, 82.
 Πιδόμας, ὁ, 391.
 Πιδόμας, ὁ, 69.
 Πιδόμας, ὁ, 453. ὁ, 65.
 Πιδόμας, ὁ, 136.
 Πιδόμας, ὁ, 411. ὁ, 84.
 Πιδόμας, ὁ, 35.
 Πιδόμας, ὁ, 128.
 Πιδόμας, ὁ, 517. ὁ, 25.
 Πιδόμας, ὁ, 80.
 Πιδόμας, ὁ, 580.
 Πιδόμας, ὁ, 177, 179.
 Πιδόμας, ὁ, 12.
 Πιδόμας, ὁ, 4.
 Πιδόμας, ὁ, 513.
 Πιδόμας, ὁ, 311. ὁ, 362.
 Πιδόμας, ὁ, 30.
 Πιδόμας, ὁ, 239.

P.

ΠΑΔΑΜΑΝΘΤΝ ξανθόν, ὁ, 823.
 Πάσασται, ὁ, 150.
 Πάσιμον, ὁ, 209.
 Πάσιμον, ὁ, 186.
 Πάσιμον, ὁ, 349. ὁ, 352.
 Πάσιμον, ὁ, 5.

ῥάτρη, ζ', 393.
ῥινόν, ι, 281.
ῥίσις, ι, 256.
ῥοδοδάκτυλος, β', 1.
ῥόδιον, ι, 412.
ῥοχθαί, ι, 402. μ', 60.
ῥυτίοντα, α, 226.
ῥυττάζοντας, σ', 109. ε, 309.
ῥυτίσιν, ζ', 267. ξ, 10.
ῥώγας, χ', 143.

Σ.

ΣΑΔΜΩΝΗΟΣ, λ', 235.
Σάμη, α, 246.
Σάμοιο, δ, 671. ι, 29.
Σαράνιον, υ, 302.
Σειρήνας, μ, 31, 52, 198.
Σίλα, φ, 246.
Σηκοί, ι, 219.
Σιάλους, ξ, 81.
Σιγαλίντι, ι, 86. ζ', 81.
Σιδήριος θυμός, ι, 190. ψ', 172.
Σιδόνη, ι, 285.
Σιδόνιαι, δ, 84.
Σιδώνας, ι, 424.
Σιζ', ι, 394.
Σικανίης, α, 306.
Σικίλους, υ, 383.
Σίντιας, σ', 294.
Σίυφον, λ, 592.
Σίτον, σ', 83.
Σίτον ἰδιοντες, σ', 222.
Σικαφίδες, ι, 223.
Σιόωντα, β, 388.
Σκοταμίσις, ξ, 457.
Σκύλλη, μ, 85, 235, 285.
Σκύρου, λ, 508.
Σκύφος, ξ, 112.
Σκώσις, ι, 66.
Σελύμαν δρίων, ι, 283.
Σούνιον, γ, 278.
Σπασσάμιος, κ, 439.
Σπίρα, δ, 245. ζ', 269.
Σπίσμα πυρός, ι, 490.
Σπιλάδισον, γ, 298. ι, 405.
Σπάλμην, ι, 245. ψ', 197.
Σταθμαίιν, ζ, 19. α, 89.
Σταθμῶ, ξ, 358.
Σταμίσις, ι, 252.
Σταυροῦς, ξ, 11.
Στίκας, φ, 178, 182.
Στιλιπῆς, φ, 422.
Στιέρη, β, 428.
Στιλίου, β, 287.
Στιῶτα, λ, 583.
Στις, ι, 4.
Στίβη, ι, 467. ε, 25.
Στενώγισσαι, μ, 351.
ΤΟΜ. II.

Στυγὴ ὕδωρ, ι, 185. κ', 514.
Στύβαιμι, λ, 501.
Συόσιμα, ξ, 101.
Συκαὶ γλυκισαί, η, 116.
Συμφράσσας, δ, 462.
Συνίσιος, ζ, 32.
Συνίσις, ι, 74.
Συήρος, σ', 99.
Συρίν, ι, 402.
Σφίαις, π, 228.
Σφίλα, ε, 231.
Σφῆν, δ, 62.
Σχιθίς πολυδίσμου, ι, 33, 163. 338.
Σχιθί, νόν, ξ, 490.
Σχιρίνη, ι, 34. ζ, 8. η, 79.
Σχόνη, ι, 463.
Σῶμα, λ, 53. α, 186.

T.

ΤΑΛΑΠΕΪΡΙΟΝ, ζ, 193. η, 24.
Ταλαπινθία, ι, 222.
Ταμέντις, ἔκκισ πινθία, α, 482.
Ταναύποδα, ι, 464.
Τάνταλον, λ, 581.
Τανυσσάμιος, ι, 298.
Τανύσσιν, σ, 91.
Ταροί, ι, 219.
Ταφίον, α, 105.
Τάχα, α, 251.
Τειρεσίας Θεβαίου, κ, 492.
Τελίσσθαι, π, 347. σ, 557.
Τελίταις, β, 176.
Τίλος, ι, 5.
Τίμιος, ζ, 293. σ', 363.
Τιμήση, α, 184.
Τίνοντας, γ, 449.
Τιρμίντα, τ, 242.
Τοτλισμίνση, ι, 90.
Τοτλῆσι, σ, 37. σ', 134.
Τιτράγους, η, 113. σ, 373.
Τιτράκυνται, ι, 242.
Τιτράροι, ι, 81.
Τιύχι', ι, 218.
Τίως, ι, 231. π, 370.
Τήλας, σ, 204, 208.
Τηλίσπυλον, κ, 82.
Τηλίκος, ε, 20. σ, 174.
Τηλύγιτος, δ, 11. π, 19.
Τηδύγιτον, ζ, 103.
Τηδύσην, γ, 316. ι, 13.
Τιθαβῶσσοις, ι, 106.
Τιβανόιο, ι, 1.
Τίνυται, ι, 214.
Τίστι, δ, 312.
Τις, γ, 224.
Τισόμιθ', ι, 15.
Τισυόν, α, 324. λ, 575.

Τιτυσκαμένη, φ, 48. χ', 118.
Τοπαῖς, ξ, 16.
Τολύπυτοι, α, 238.
Τόξα, φ, 90.
Τοξάσσονται, χ', 72, 78, 134.
Τραπίουσι, η, 125.
Τρηταῖο λίδιον, ι, 77.
Τρίγληνα, σ, 297.
Τρίζουσαι, α, 5, 7.
Τριπάλη, ι, 127.
Τρεῖς, ι, 306. ζ, 154.
Τριχὰ νυκτός, μ, 312.
Τριχάικις, σ, 177.
Τροπαὶ ἡλίου, ι, 403.
Τρόπιον, η, 252. μ, 421.
Τροπαῖς διημαπίνουσι, δ, 782.
Τρώγιν, ζ, 90.
Τρώκτης, ξ, 289.
Τυνδαρίου, λ, 297. α, 198.
Τύραννος, vox Homero inusitata, σ, 84.

Υ.

ΥΑΚΙΝΘΙΝΩ ἄνθι, ζ, 231.
Υγρόν, ἄντων, ι, 478.
Υδωρ, μέλαν, ι, 409.
Υλακίμωροι, ξ, 29. π, 4.
Υλσόν, π, 4, 9.
Υπαρ, σ, 547. υ, 90.
Υπαρῆς, α, 285.
Υπιεσπορίλυσαν, ζ, 88.
Υπιμνάσθαι, χ, 37.
Υπίρας, ι, 260.
Υπιορηγοῦντων, ζ, 5.
Υπιορησίνδ', ι, 254.
Υπιορῆσιον, η, 90.
Υπιορῆσιοντα, ψ, 3.
Υπιορῆσιον, α, 8. μ, 133.
Υπιορῆσιοντα, ε, 268.
Υπιορῆσιον, κρία, γ, 65.
Υπιορῆσιον, ζ, 70.
Υπιορῆσιον, φ, 289.
Υπιορῆσιον, α, 362.
Υπιορῆσιον, κ, 279.
Υπιορῆσιον, ε, 25.
Υπιορῆσιον ἴλονται, π, 481. σ, 427.
Υπιορῆσιον, γ, 81.
Υπιορῆσιον, η, 126.
Υπιορῆσιον, α, 62.

Φ.

ΦΑΕΘΩΝ, χ, 368. ψ, 246.
Φαίδιμοι, δ, 617. ι, 117.
Φαίδρη, λ, 320.
Φαωτήν, γ, 296.
B b

Φάρι, ς', 186.
 Φάρον, δ', 355.
 Φάσ', ψ', 125.
 Φάσθαι, ι, 504. δ, 376.
 Φείδων, Θεσσαρων βασιλεύς,
 ζ', 316.
 Φερεΐς, δ, 296.
 Φήμην, υ, 100, 105.
 Φήμιν, ζ', 273. δ, 467.
 Φήνη, γ', 372.
 Φηρεΐς, γ', 488. δ, 186.
 Φθίστ', λ, 329.
 Φθίση, λ', 495.
 Φθίνοντος μηνός, ζ, 162. τ', 307.
 Φθινύουσι, ς', 530.
 Φθίσαι, δ, 741. π', 428.
 Φθογγή, μ', 198.
 Φθονάιμι, τ', 348.
 Φίλ', ε', 15.
 Φιλίων, τ', 351. ω, 267.
 Φιλοκηνεΐδης, δ, 343. ε', 134.
 Φιλομευίδης, ς', 362.
 Φιλῆσι, ε', 221.
 Φλίψισαι, ε', 221.
 Φοινικίσσαν, ζ', 500. φ', 518.
 Φοινικοσπέρους, λ', 123. ψ',
 271.
 Φοίνικος, ζ', 163.
 Φοίνιξ, ζ', 288.
 Φορέϊν, δ, 127.
 Φόρκυες, λιμήν, ι, 96, 345.
 Φορτίδες, ι, 250.
 Φόρτου, μήμηρον, ς', 163.
 Φορύνισα, χ', 21.
 Φράσσονται, β', 367.
 Φρικί, δ, 402.

Φρόνν, γ', 244. δ, 258.
 Φυκτὰ, ς', 299. ζ', 489.
 Φυλάκκης, λ', 289.
 Φυλῆς, ι, 477.
 Φῶδ' Ἡρακλῆα, φ', 26.
 Φῶκαι, δ, 404, 448.
 Φωριμοῖσιν, δ, 104.

X.

ΧΑΛΙΦΟΝΕΨΟΝΤΑ, ψ', 13.
 Χαλκήσιον, δόμον, ε', 327.
 Χαλκοδατῆς, ι, 4.
 Χαραμυνάδες, ζ', 15.
 Χανδόν, φ', 294.
 Χαρσοί, λ', 610.
 Χάρυβδης, μ', 104, 235, 430.
 Χειρίδας, ω, 229.
 Χίσιςται, σ', 17.
 Χίριον, ε', 176. ψ', 262.
 Χίρνικα, α, 136. δ, 52.
 Χήσι, σ', 35.
 Χθαμαλή, ι, 25.
 Χίου, γ', 170.
 Χλαΐναι, ζ', 513.
 Χλωρηΐς, τ', 518.
 Χνόν, ζ', 226.
 Χοήν, κ', 518. λ', 26.
 Χοίνικος, τ', 27.
 Χοίρε', ζ', 81.
 Χρῆν, β', 28. γ, 312.
 Χρῆσαν, ς', 79.
 Χρῆσις, ς', 353. λ', 478.
 Χρῆν, δ, 201.

Χρῆ, γ', 14. δ, 463.
 Χρησάμενος, ς', 81.
 Χρησάμενος, ζ', 80.
 Χῶσι, ι, 215. ψ', 213.

Ψ.

ΨΗΛΑΦΨΩΝ, ι, 416.
 Ψολόντι, ψ', 330. ω, 538.
 Ψυρίης, γ', 171.
 Ψύχους ἱμῖνον, κ', 555.

Ω.

ΩΓΤΤΓ'Η, α, 244.
 Ωδι, α, 182. φ', 196.
 Ωδι, ι, 455.
 Ωδίων, ι, 415.
 Ωκιστὸν ποταμὸν, λ', 638. ω,
 11.
 Ωλοσκαρποι, κ', 510.
 Ωλκα δηνικία, ε', 374.
 Ωμῆρησι, π', 468.
 Ωμοθήσαν, γ', 458. ζ', 427.
 Ωμῶ γῆραί, ι, 356.
 Ωνητή, ζ', 202.
 Ωνος, ζ', 297. δ, 444.
 Ωπλίσσατο, β', 20.
 Ωρίαντα, λ', 309, 571.
 Ωρμισαν, δ, 785.
 Ωροσαν, ς', 539. σ', 201.
 Ως δ', ε', 358.

INDEX AUCTORUM, &c. IN ANNOTATIONIBUS

CITATORUM.

A.

ÆLIANUS citatus, α, 261. δ, 1, 448. ι,
 66. ζ', 104. λ', 134. ς', 409. ζ', 15, 161.
 δ, 74, 525. ε', 327. σ', 29. σ', 521.
Aelius Spartianus, citatus, β', 276.
Athenaeus citatus, α, 130, 141, 145, 226, 338.
 β, 315. γ, 9, 267, 332, 435, 464. δ, 15,
 43, 48, 60, 65, 74, 78, 97, 178, 294. ι, 66.

238. α, 114, 120, 127, 138, 174, 183, 215,
 336. ς', 69, 75, 170, 248, 263, 379, 449,
 480. ι, 5, 212, 231, 298. κ, 36. μ, 62, 191,
 331, 423. ς', 57. ζ', 81, 112, 199, 464, 465.
 δ, 141. π', 2, 143. ε', 271, 322, 599. σ',
 330. σ', 113. υ, 149, 299. φ', 293, 294, 298.
 χ', 18, 376.
Aeschines citatus, α, 393.
Aeschylus citatus, α, 32, 53, 356. γ, 96,

147, 231. *l.* 104. *h.* 224. *S.* 546. *μ.* 350.
 ξ, 327, 387. *σ.* 19, 131. *τ.* 73. *φ.* 85. *χ.*
 408. *ψ.* 13, 103.
 Alexis citatus, *α.* 160. *φ.* 294.
 Ammianus Marcellinus citatus, *μ.* 342, 452.
 Apollodorus citatus, ξ, 392.
 Anacreon citatus, ζ, 265, 318. *S.* 185. *σ.*
 292. *φ.* 71.
 Anthologia citata, ζ. 154. *S.* 70. *κ.* 302.
λ. 455. ξ, 199. *ι.* 402. *ε.* 541.
 Apollodorus citatus, *μ.* 61.
 Apollonius Rhodius citatus, *α.* 356. *δ.* 230.
 704. ζ, 207. *ι.* 169. *κ.* 3, 246. *λ.* 221. *μ.*
 61. *υ.* 339. *φ.* 55.
 Apuleius citatus, *α.* 3, 58.
 Aratus citatus, β, 276. *κ.* 86.
 Aristides citatus, *S.* 322. *ω.* 10.
 Aristides Quintilianus citatus, *κ.* 304. *υ.*
 259. *ψ.* 296.
 Aristophanes citatus, *α.* 155. *γ.* 332. *δ.* 442.
κ. 72. *λ.* 90. *μ.* 383. *ε.* 218. *σ.* 227. *υ.*
 204. *φ.* 298. *χ.* 488. *ψ.* 78.
 Aristoteles citatus, *α.* 1, 397. *δ.* 85, 183, 204,
 611. *ι.* 176. ζ, 42, 182. *ι.* 7, 112, 114,
 246, 504, 515. *κ.* 19. *λ.* 488, 595. *μ.* 67.
 219. *ν.* 119. ξ, 214. *ι.* 399. *ε.* 218, 284,
 327, 385. *σ.* 247. *τ.* 122, 203. 420. *υ.* 204,
 259. *ω.* 317.
 Asyndeton, *S.* 186. *ω.* 513.
 Aulus Sabinus citatus, *λ.* 84. *ψ.* 296.

B.

BARNESIUS reprehensus, *α.* 11. β, 41,
 168, 244, 289, 337, 346. *γ.* 230, 464. *δ.*
 90, 118, 120. ζ, 8. *η.* 47, 126, 215, 293,
 297. *S.* 25, 215, 488. *ι.* 262, 283. *κ.* 291,
 525. *λ.* 186, 424, 549, 564, 606, 622. *μ.*
 281, 411, 427, 445. *ν.* 51, 204, 315, 355.
 ξ, 62, 85, 171, 370. *ι.* 5, 97, 109, 127, 186.
ε. 100, 134, 540. *σ.* 145, 297. *τ.* 557. *υ.*
 80, 328. *φ.* 35, 232. *χ.* 73, 208, 313, 362.
ψ. 42. *ω.* 7, 267, 303, 500.
 Benedictus in Pindarus citatus, *α.* 155. *ι.*
 283. *μ.* 59.
 Bio citatus, *σ.* 328.
 Budaeus citatus, *α.* 1, 5. *μ.* 306.

C.

CAESAR citatus, *γ.* 73.
 Callimachus citatus, *δ.* 404, 495. *ε.* 222, 592.
σ. 111. *υ.* 154. *χ.* 300. *ω.* 1.
 Carinus Tragicus apud Athenaeum, cita-
 tus, *λ.* 426.
 Casaubonus, Isaacus, citatus, *α.* 141. *γ.* 367,
 420. *δ.* 15, 74. *ι.* 66. *η.* 100. *S.* 379. *ι.* 5,
 222. *λ.* 101. *ι.* 1. *σ.* 73. *τ.* 179. *ω.* 229.
 Casaubonus, Mericus, citatus, *γ.* 316. *δ.* 404.
κ. 190. *λ.* 583, 599. *ν.* 30. ξ, 85. *σ.* 72,
 134, 136. *χ.* 348.
 Catullus citatus, *δ.* 695. *S.* 409. *λ.* 244. ξ,
 83. *τ.* 15, 33. *ω.* 315.

Cicero citatus, *γ.* 22. ζ, 162, 273. *η.* 36. *S.*
 73, 171. *ι.* 27, 34, 447. *κ.* 82, 86, 495. *λ.*
 333. *μ.* 184, 188, 236. *ν.* 80. ξ, 392. *ι.*
 399. *σ.* 276. *ε.* 451. *σ.* 135. *τ.* 163, 467.
υ. 301. *φ.* 27. *ψ.* 172. *ω.* 226, 483, 513,
 514.
 Claudianus citatus, *ι.* 272. *η.* 36. *S.* 167. *κ.*
 246. *λ.* 13. *μ.* 39.
 Clemens Alexandrinus citatus, *α.* 170. *δ.*
 617. *ι.* 372. *λ.* 426. ξ, 228. *σ.* 447. *ε.*
 286, 384. *σ.* 129. *τ.* 163. *χ.* 412. *ψ.* 81.
ω. 29.
 Constructiones inusitiores, *α.* 275. β, 29,
 375. *γ.* 184. *δ.* 11, 646, 685. *ι.* 477. ζ,
 155. *S.* 361. *ι.* 256, 462. *κ.* 484, 513. *λ.*
 76, 90, 157. *μ.* 73, 82. ξ, 85. *σ.* 476. *ε.*
 15, 231, 554. *σ.* 94. *τ.* 230. *υ.* 21, 342.
χ. 17, 445. *ψ.* 205, 211, 319. *ω.* 253,
 482.

D.

DACIER Dna. reprehensa, *γ.* 132, 441.
S. 176. *ν.* 190, 395. ξ, 112. *ι.* 50, 115,
 328. *σ.* 297. *ε.* 248. *σ.* 174. *τ.* 161, 211.
υ. 204. *φ.* 186. *ψ.* 200.
 Demetrius Phalereus citatus, *ι.* 204. *ι.* 191,
 570. *λ.* 595. *μ.* 73. *σ.* 294. *τ.* 518.
 Demosthenes citatus, β, 132. *S.* 554. *σ.* 166.
 Dio Chrysostomus citatus, *α.* 58. *δ.* 45, 392.
λ. 440. *ε.* 266, 455, 475. *τ.* 79. *φ.* 27.
 Diodorus Siculus citatus, β, 68. *δ.* 221. *η.*
 120. *κ.* 492. *λ.* 638. *ε.* 485. *ω.* 1, 11.
 Diogenes Laërtius citatus, *α.* 32. *δ.* 231,
 611, 695. *ι.* 361. *κ.* 383. ξ, 443. *ω.* 12.
 Dion Cassius citatus, *μ.* 256. *ω.* 483.
 Dionysius Halicarnassensis citatus, β, 47,
 325. *δ.* 206, 208, 794. *ι.* 272, 282, 291,
 296, 402, 478, 490. ζ, 86, 137, 162. *S.* 169,
 267. *ι.* 289, 327, 415, 481. *κ.* 195, 251,
 362. *λ.* 53, 90, 109, 280, 488, 522, 595,
 597. *μ.* 73, 75, 383. ξ, 1, 83, 422. *ι.* 70.
σ. 1. *ε.* 397, 541. *σ.* 1, 65, 84, 99, 211. *τ.*
 53, 467. *υ.* 17, 71, 259. *φ.* 98. *χ.* 195,
 351. *ω.* 186.
 Dionysius Perieg. citatus, *γ.* 74. *κ.* 306. *λ.*
 14. *υ.* 376. *φ.* 391.
 Diphilus citatus, *α.* 343.
 Dualis numerus, *δ.* 33, 61, 282. *S.* 35, 292.
ι. 404. *κ.* 209. *λ.* 210. *ν.* 296. *σ.* 2. *φ.* 86,
 216. *χ.* 174. *ω.* 101.
 Duportus citatus, *α.* 1, 216. β, 319. *γ.* 72.
S. 162, 332. *λ.* 578. *υ.* 294.

E.

ENNIUS citatus, *σ.* 333.
 Erasmus citatus, β, 276. *ι.* 370. ξ, 214. *σ.*
 294. *ε.* 455.
 Etymologicon Magnum citatum, *α.* 11. *η.*
 25. *ι.* 116. *λ.* 578. ξ, 446, 512, 533. *ι.*
 321. *σ.* 18, 471. *τ.* 163, 177, 457, 574. *υ.*
 319, 377. *φ.* 145. *χ.* 143. *ω.* 207, 278, 340.

Euripides citatus, *4*, 32, 53, 170, 267. *β*, 276. *γ*, 132, 135, 258. *δ*, 211, 503, 535, 561. *ζ*, 163, 182, 274, 329. *θ*, 167, 208, 492. *ι*, 34, 115, 174, 197, 236, 251, 252, 259, 275, 285, 288, 319, 332, 345, 348, 355, 360, 369, 373, 375, 384, 453, 455, 507. *κ*, 306, 573. *λ*, 101, 277, 429, 432, 455, 481, 488. *μ*, 117, 395. *ν*, 172, 307, 390. *ξ*, 83, 228. *η*, 22, 70, 342. *ς*, 88, 129. *ϕ*, 189, 218, 286, 398. *σ*, 135, 137, 167, 211, 413. *τ*, 40, 73, 75, 178, 560. *υ*, 69, 76, 294, 347. *χ*, 288, 334, 412, 462. *ψ*, 11, *ω*, 29, 93, 115, 195, 350.

Eusebius citatus, *4*, 7. *η*, 197.

Eustathius citatus, *passim*.

Eustathius reprehensus, *4*, 105. *β*, 273, 305, 321, 325, 334. *γ*, 25, 78, 206. *δ*, 127, 159, *ι*, 187. *κ*, 177, 282, 285, 515, 530. *λ*, 284, 501. *λ*, 413. *μ*, 281, 328. *ν*, 192, 391, 395, 405. *ξ*, 28, 112, 564, 405, 416. *ς*, 53, 237, 268, 272, 326. *υ*, 207, 286. *φ*, 119, 117. *χ*, 299, 303. *ψ*, 93. *ω*, 216.

G.

GALENUS citatus, *4*, 254.

Gatakerus citatus, *δ*, 145. *υ*, 23. *χ*, 412. *ψ*, 322, 362. *ω*, 363.

Gellius citatus, *4*, 32. *γ*, 295. *δ*, 392. *ζ*, 102. *λ*, 247, 611. *υ*, 241.

Grotius citatus, *δ*, 503. *θ*, 210, 585. *χ*, 412.

H.

HERACLIDES Ponticus citatus, *4*, 8, 88. *δ*, 343, 455. *ι*, 87, 125, 296. *κ*, 94. *κ*, 5, 19, 291. *λ*, 578. *μ*, 133, 284. *ρ*, 134.

Heraclitus citatus, *μ*, 45.

Hermogenes citatus, *δ*, 186. *ι*, 481. *κ*, 190. *ς*, 204. *ψ*, 266.

Herodianus citatus, *δ*, 695.

Herodotus citatus, *δ*, 85, 227, 603. *ι*, 84, 94. *λ*, 638. *μ*, 127. *ν*, 213. *ξ*, 327. *η*, 1. *ς*, 92. *ω*, 29.

Hesiodus citatus, *4*, 53, 160. *β*, 66, 319. *γ*, 333. *δ*, 12, 232, 237. *ι*, 104, 125, 146. *κ*, 113, 197, 307. *ρ*, 171, 488. *ι*, 109. *κ*, 86, 136. *λ*, 359, 426, 611. *μ*, 192. *ξ*, 527. *η*, 406. *ς*, 35, 211. *ρ*, 176, 347, 485. *ς*, 211, 324. *ς*, 109, 203, 242. *φ*, 28, 246, 258, 259, 323. *ψ*, 81, 103, 322, 341.

Hesiodus Homero videtur recentior, *β*, 319. *ς*, 360.

Hesychius citatus, *β*, 75. *γ*, 81. *ν*, 222. *ξ*, 15. *ι*, 596, 474. *κ*, 18. *λ*, 487, 537. *ς*, 73, 191, 245. *φ*, 363. *χ*, 408. *ψ*, 177. *ω*, 8, 12.

Hierocles citatus, *4*, 33.

Hirtius citatus, *λ*, 312.

Homerus, **Hesiodo videtur antiquior**, *β*, 319.

Horatius citatus, *4*, 1. *β*, 276. *γ*, 236. *δ*, 305, 417, 601. *ι*, 47, 123, 222. *κ*, 96. *θ*, 248, 409, 503. *ι*, 27. *κ*, 301, 393. *λ*, 25, 72, 73, 113, 561. *μ*, 22, 39, 236, 271. *ν*, 307, 379. *ξ*, 91, 158, 228, 464. *ς*, 292. *ς*, 79, 451, 502, 564. *υ*, 18, 113, 199, 347. *φ*, 27, 295. *χ*, 47. *ω*, 1, 29, 503.

I.

IAMBlichus citatus, *ξ*, 145.

Julianus citatus, *δ*, 379. *ζ*, 162. *η*, 116. *θ*, 185. *ν*, 332. *ς*, 395.

Juvenalis citatus, *ι*, 272. *θ*, 185.

K.

KYRIAC. Stroza citatus, *4*, 5, 356. *β*, 234. *γ*, 26. *μ*, 116. *ξ*, 406.

L.

LABBE Phil. citatus, *ξ*, 467. *ψ*, 193.

Linus apud Stobaeum, citatus, *κ*, 306.

Livius citatus, *4*, 392. *θ*, 167. *κ*, 46. *ς*, 402. *ρ*, 347. *ς*, 73. *ω*, 350.

Longinus citatus, *4*, 1. *γ*, 109. *δ*, 685. *η*, 253. *κ*, 19. *λ*, 316, 562. *μ*, 62.

Lucanus citatus, *β*, 47. *δ*, 356. *ζ*, 42. *υ*, 113, 356. *ω*, 350, 498.

Lucianus citatus, *κ*, 197. *θ*, 169. *ι*, 5, 370. *λ*, 133, 601. *μ*, 129. *ξ*, 214. *ρ*, 454.

Lycophron citatus, *δ*, 442. *κ*, 20, 305.

Lucretius citatus, *δ*, 805. *ζ*, 42. *η*, 100. *θ*, 492. *ι*, 43. *κ*, 573. *λ*, 475, 581, 597, 601. *ξ*, 267. *ω*, 14.

M.

MACROBIUS citatus, *γ*, 247, 437. *δ*, 221. *ι*, 57, 60, 270, 490. *ζ*, 107. *η*, 288, 372, 532. *κ*, 270. *λ*, 6, 302, 307. *μ*, 208. *ν*, 19, 81. *ξ*, 161, 162. *ι*, 399. *ω*, 401.

Maximus Tyrius citatus, *4*, 1, 3, 33, 193, 196. *γ*, 26. *ι*, 219. *θ*, 63, 487. *υ*, 351.

Martialis citatus, *μ*, 39. *ω*, 320.

Meibomius reprehensus, *ι*, 421.

Menagius in Laërtium, citatus, *4*, 155. *η*, 403. *ς*, 135.

Menander citatus, *4*, 216. *γ*, 20. *δ*, 211. *η*, 51. *λ*, 426, 455. *ξ*, 171. *ω*, 514.

Michael. Apostol. citatus, *μ*, 47.

Morellus, Federicus, in Dionem, citatus, *ρ*, 269.

Moschus citatus, *γ*, 237. *ρ*, 66. *ψ*, 103, 342.

Muretus citatus, *λ*, 223.

Musaeus citatus, *ζ*, 154.

N.

NAZIANZEN citatus, *ι*, 222.

Naumachius citatus, *ξ*, 223.

Nicander citatus, λ', 133. ὁ, 379. φ', 294.
Nonnus Dionysius citatus, τ', 35. τ', 564.

O.

ODYSSEA, Homerici ingenii defectum indicari arbitrat Longinus, α. 1. α, 253.
Oppianus citatus, α, 378. γ', 231. ι, 224. η, 216. λ', 133. σ', 121.
Orpheus citatus, π', 573. ψ', 342. ω, 12.
Ovidius citatus, α, 58, 155, 246, 351. γ', 150, 135, 263, 437. δ, 419, 455, 570, 685. ι, 272, 273, 275, 309, 336. η, 197, 238, 259. θ', 169, 270, 278, 283, 296, 299, 338, 339, 359, 361, 362. ι, 34, 94, 109, 275, 288, 373, 458, 481, 509, 537. κ', 19, 47, 81, 115, 116, 118, 133, 199, 212, 254, 257, 246, 291, 305, 306, 308, 318, 392, 393, 467, 563. λ', 15, 25, 29, 51, 72, 307, 312, 325, 359, 575. μ', 22, 39, 93, 105, 193, 235, 236, 308. ν', 80. ξ', 465. ὁ, 16, 74. π', 122, 129, 175, 481. ρ', 42, 109, 485. σ', 75, 150, 208, 260, 518, 591. ὁ, 18, 85, 87, 124, 199. φ', 295, 298, 303, 334, 342. ω, 5, 93, 196, 497.

P.

PALAEPHATUS citatus, μ', 95.
Panyasis citatus, ξ', 464. φ', 294.
Pausanias citatus, α, 52. δ, 73, 581. ι, 185, 306. ζ', 78, 135. η, 59. θ', 492. ι, 269. κ', 513. λ', 72, 121, 262, 273, 576. μ', 184. ξ', 258. ὁ, 301.
Perrault. citatus, ι, 403.
Persius citatus, ι, 190.
Petronius citatus, ζ', 154. θ', 320.
Phavorinus citatus, ι, 119.
Philemon citatus, ζ', 208. λ', 481.
Philo citatus, α, 32.
Philostratus citatus, α, 392.
Phocylides citatus, β', 86. ζ', 182, 288. ι, 42. λ', 561. χ', 412.
Pindarus citatus, α, 351. β', 340. δ, 237, 565. ζ', 42. θ', 147, 329. ι, 488. κ', 136. μ', 59. ξ', 228, 444. σ', 457. ψ', 81. ω, 285.
Plato citatus, α, 33. θ', 267, 326. ι, 5. κ', 279. ὁ, 246, 393. ρ', 347, 485. σ', 163, 179, 395, 563. ὁ, 17, 379. χ', 2, 347. ω, 9.
Plautus citatus, α, 32, 160. δ, 695. ζ', 180. ρ', 66. σ', 37, 203. ὁ, 87.
Plinius citatus, δ, 229. ζ', 162. ι, 208. κ', 82, 305. ξ', 30. σ', 457, 593. χ', 481.
Plutarchus citatus, α, 47, 152. γ', 52, 247, 266. δ, 74, 178, 197, 221, 230, 392. ι, 306, 427. ζ', 156, 182, 224, 244. η, 107, 115, 138, 170, 307. θ', 206, 267, 322, 492. ι, 12, 144, 228, 299, 380, 494. κ', 495. λ', 7, 72, 221, 223, 333, 600, 630. μ', 192, 211, 452. ν', 19, 80, 119, 215, 332. ξ', 30, 162, 223, 466. ι, 246. σ', 19, 117, 181, 187, 274. ρ', 222, 304, 416. σ', 129, 280,

286, 332. τ', 109, 163, 179, 203, 211, 360, 494, 592. ὁ, 14, 23. χ', 154, 415. ψ', 103.
Porphyrius citatus, α, 115, 282. β', 152, 319, 320. δ, 317, 402, 477, 824. ι, 98, 182. ζ', 265. η, 101, 288. θ', 260, 265. κ', 363, 513. μ', 258. ξ', 509, 533. ὁ, 296, 450. σ', 29. σ', 2, 11, 69. τ', 177, 260, 571. ὁ, 27. χ', 250, 497. ψ', 55, 97. ω, 356.
Proclus in Platon. citatus, θ', 325.
Propertius citatus, λ', 290. μ', 132, 395. σ', 35. τ', 150. χ', 411.
Pythagoras, Aur. Carm. citatus, α, 33.

Q.

QUINTILIANUS citatus, α, 1. δ, 272. θ', 59, 73, 171. ι, 372, 394. λ', 309, 316, 595.
Quintus Calaber citatus, γ', 135. δ, 504, 505, 510. ι, 293. μ', 383.
Quintus Curtius citatus, ι, 422.

R.

RAPIN reprehensus, α, 88.
Ritterhusius ad Oppian. citatus, χ', 354.
Rhythmus Versuum nonnullorum, ξ, 199.

S.

SALLUSTIUS citatus, μ', 342. ρ', 416, 451.
Scaliger, Julius, citatus, δ, 149. κ', 212. λ', 307, 575. μ', 235.
Scaliger, Julius, reprehensus, β', 427.
Seneca citatus, β', 47. γ', 237. ζ', 42. λ', 488. ρ', 286. σ', 173.
Seneca Tragoed. citatus, δ, 504, 505. ι, 306. κ', 202, 246. λ', 432. ὁ, 399. ρ', 189. ὁ, 85, 87. χ', 334. ω, 195.
Sextus Empiricus citatus, α, 351. γ', 73. δ, 455. μ', 188.
Silius Italicus citatus, δ, 499. κ', 527, 535. λ', 25, 36, 80, 149, 170, 205, 631. ω, 106.
Simonides citatus, σ', 131.
Sophocles citatus, δ, 695, 754. ι, 59. ι, 12, 389, 411. λ', 277, 407, 543, 550, 562. μ', 21. ξ', 83. σ', 88, 241. ρ', 548. σ', 403. τ', 92, 333, 409, 471, 562. ὁ, 132, 313. χ', 412. ψ', 266. ω, 285.
Spondanus reprehensus, γ', 263. ι, 318, 433. ν', 189, 383. ξ', 145, 257. σ', 73, 396. ρ', 186, 223. σ', 43, 490. χ', 388. ω, 267.
Statius citatus, ι, 43, 47, 49. τ', 16. ψ', 233. ω, 412.
Stephanus, αἰγιόκλητος, citatus, α, 466.
Strabo citatus, α, 3, 23, 182. γ', 4, 81, 141, 172, 267, 271, 301, 366, 488. δ, 1, 83, 84, 563, 581, 671, 844. ι, 306, 393. ζ', 305. θ', 80, 229, 250. ι, 3, 84. κ', 19, 21, 494, 509. λ', 13, 14, 25, 314, 495, 519. μ', 70,

431, 439. ϵ' , 103, 275. ξ , 1, 257, 327. ι , 29, 80, 117, 298, 402. κ' , 403. λ , 73, 245. μ' , 176, 188, 203. ϕ , 13, 15, 26, 391. χ , 374. ω , 80, 376, 401.
 Suetonius citatus, χ , 177.
 Suidas citatus, ι , 347. ϵ' , 99, 162, 328. ϕ , 89, 258. ω , 8, 13.
 Synesius citatus, ι , 23.
 Syntaxis ἀνακόλουτος, ω , 275. β , 29, 375. μ' , 73. ξ , 85. ψ , 205, 211. ω , 482.
 Scholiastes citatus, passim.
 Scholiastes reprehensus, β , 154, 273, 325. γ , 158, 251. δ , 103. ζ , 2. ι , 311. μ' , 236, 252. ν , 366. ξ , 18. θ , 29, 272, 416. σ , 268, 272. τ , 536, 563. ϕ , 1. ψ , 42. ω , 205.
 Scholiastes in Apollonium Rhodium citatus, κ' , 3. σ , 203. ι , 339.
 Scholiastes in Aristophanem citatus, ω , 538.
 Scholiastes in Euripidem citatus, δ , 535. θ , 258. λ , 438. χ , 126.
 Scholiastes in Lycophron. citatus, κ' , 82.
 Scholiastes in Sophoclem citatus, σ , 84.
 Scholiastes in Theocritum citatus, χ , 474.
 Scholiastes in Thucydidem citatus, λ , 253. μ , 75

T.

TACITUS citatus, σ , 294.
 Temporum Ratio, ω , 151, 182, 264. β , 262, 398. γ , 410. δ , 139, 482, 634, 820. ι , 248, 276. ζ , 122, 307. θ , 299, 365, 448. κ' , 447, 541. λ , 205. ξ , 26, 112. σ , 11. τ , 201. ι , 72. χ , 387. ω , 62, 294.
 Tempus Imperfectum, ejus vis, ω , 264. γ , 379. δ , 15, 191, 760. ι , 84, 158. λ , 239, 510, 618. μ' , 380. ν , 173, 350. σ , 241. τ , 574, 575. χ , 315. ψ , 85.
 Terentius citatus, γ , 209. ν , 46. ϵ , 320. σ , 135. ϕ , 85.
 Tertullianus citatus, δ , 563.
 Themistius citatus, σ , 114.
 Theocritus citatus, ω , 155. β , 178. γ , 316. δ , 404. ζ , 208. η , 197. κ' , 279. ξ , 30, 35. ι , 74. σ , 35. ϵ , 455. σ , 132, 162. τ , 163, 333, 360, 520. ι , 69. ϕ , 85. χ , 474, 481. ω , 196, 317.
 Theognis citatus, ζ , 163. θ , 329, 571. λ , 359. μ , 117. ν , 59. ξ , 466. ϵ , 322. σ , 167, 229,

σ , 80, 502. ϕ , 294. χ , 374. ψ , 217. ω , 195, 485.
 Theophrastus citatus, δ , 229. κ' , 510.
 Thucydides citatus, γ , 73. μ , 75, 342. ω , 507.
 Tibullus citatus, κ' , 108, 291. λ , 15. μ' , 197, 235. ψ , 172, 338.
 Turnebus citatus, ι , 409. ω , 5.
 Tzetzes in Hesiod. citatus, δ , 563.

V.

VALERIUS Flaccus citatus, ι , 409. ω , 247.
 Valerius Maximus citatus, θ , 208. ω , 483.
 Varro citatus, ν , 223.
 Versus Numeri rem ipsam depingentes, δ , 114. λ , 585, 595, 597. ϵ , 27. σ , 95. τ , 231. χ , 475.
 Victorius citatus, ω , 226.
 Virgilius citatus, passim.
 Vocalium brevium productio inusitatio, δ , 13. κ' , 36, 60. μ , 423. ι , 149. σ , 206. ϵ , 37. σ , 54, 484. ϕ , 25, 208. ψ , 102, 170. ω , 321, 481, 493.
 Vocales coalescentes, δ , 165, 352, 634, 682, 757. ι , 266. η , 270. θ , 253, 483, 524, 550, 560. ι , 212, 240, 283, 347. κ' , 204, 410, 544. λ , 91, 109, 248, 477. ν , 194, 391. ξ , 251, 287, 459. σ , 105, 228, 236. ϵ , 376, 504, 526. σ , 246, 256. τ , 34, 573. ι , 227, 251, 261, 348, 351. ϕ , 76, 118, 233, 277. χ , 245, 319, 384, 443, 456. ω , 115, 246, 436, 439, 484, 522, 533.
 Vocis Mediae Praeteritorum Formandarum Ratio, ξ , 467.
 Vocis Mediae significatio primaria, ι , 491. ι , 296. κ' , 284. λ , 272, 423. μ , 18. ξ , 28. σ , 25. σ , 107. τ , 389. ϕ , 282. χ , 103. ψ , 131, 255.
 Vossius citatus, δ , 392. μ , 105.

X.

XENOPHON citatus, β , 47. γ , 258. μ , 184. ϵ , 246.
 Xylander in Strabon. citatus, ι , 21.

INDEX RERUM

IN ODYSSEA MAXIME MEMORABILIMUM.

A.

ACASTUS rex, ζ, 335.

Acheron, fluvius infernalis, α', 513.

Achillis anima Ulysssem alloquitur, λ', 472. exequiae, α', 57.

Achivi convocati à Telemacho, β', 7.

Achivorum dissidium, et infelix à Trojâ reditus, γ', 130.

Aeaea insula, α', 135, μ', 3.

Aegis Minervae, χ', 297.

Aegisthus Agamemnonis uxorem ambit, γ', 263. Agamemnonem interficit, γ, 534.

Aegyptia terra, δ, 229.

Aegyptius heros, β', 15.

Aeolia insula, α', 1.

Aeolus filias suas conjunxit filiis in uxores, α', 5. Ulyssi dat utrem ventorum, 19. reversum Ulysssem indignabundus expellit, 72.

Agamemnon septennio imperavit Mycenis, γ', 805.

Agamemnonis exitum narrat Nestor, γ', 264. ejus interitus, γ', 303. γ, 533. ejus umbra suum exitum Ulyssi refert, λ', 403. ejus anima Amphimedonti loquitur, α', 105.

Agelaus Telemacho matris nuptias maturandas monet, α, 392. Procos hortatur, χ', 182. jubet nè Mentor Ulysssem juvet, 213. ab Ulysse interficitur, 293.

Ajaxis anima Ulyssi irata, λ', 542.

Ajaxis, Olei exitus, γ, 509.

Alcinous, Phaeacum rex, ζ', 12. ejus domus describitur, α, 85. ejus hortus, 112. Ulysssem clementer excipit, 168. Phaeaces de hospite Ulysse alloquitur, 186. opat Ulysssem filiae maritum, 311. promittit Ulyssi auxilium, 317. Phaeaces hortatur ut Ulysssem juvent, β', 25. parat convivium, 38. hortatur Phaeaces ad certamen, 97. ejus filii, 119. Ulysssem ab Euryalo lacessitum alloquitur, 235. Phaeaces monet ut Ulyssi dent xenia, 386. aciscitur omnes Ulyssis conditiones et

fortunas, 410. Ulysssem abiturum et Phaeaces alloquitur, ν', 4.

Alcmena, λ', 265.

Ambrosia, ι, 95.

Amnisus, α', 188.

Amphiarus, α, 244.

Amphimedontis anima Atridae interitum procorum narrat, α, 120.

Amphinomus procos à Telemachi nece dehortatur, α', 400. à Telemacho interficitur, χ', 92.

Amphion, λ', 261.

Amphitrite, μ', 97.

Anchialus, Taphiorum rex, α, 105, 418.

Anopaea avis, α, 320.

Anticleae, matris Ulyssis, umbra, λ', 84. eum alloquitur, 153, 215.

Antilochus à Memnone occisus, γ, 187.

Antinous Telemacho respondet, α, 383. β', 84. Telemachum alloquitur, β', 303. procos alloquitur, γ, 773. α', 364. Telemachum interficiendum monet, α', 371. succenset Eumaeo propter mendicum Ulysssem, ζ', 374. mendico respondet, 445. eumque scabello petit, 467. Ulysssem arcum experiri petentem increpat, φ', 287. ab Ulysse interficitur, χ', 15.

Antiope, λ', 259.

Antiphates, rex Laestrigonum, α', 114. unum è sociis Ulyssis devorat, 116.

Antiphus, Ulyssis socius, à Cyclope occisus, β', 19.

Antrum Polyphemi, ι, 182.

Arcisius, Ulyssis avus, α', 118.

Arcus Ulyssis, φ', 12, 90.

Arete, uxor Alcinoui, α, 54. Phaeaces alloquitur, λ', 335. Ulyssi abeuntî dona praebet, ν', 66.

Arethusa, fons, ν', 408.

Argo, navis, μ', 70. per Symplegadas à Junone transmissa, 72.

Argus, canis, Ulysssem reversum agnoscit, ζ, 301. moritur, 326.

Ariadne, λ', 320.

Arnaeus, α', 5.

Artacia, fons, α' , 107.
 Asteris, insula, γ , 846.
 Athenae, urbs, δ , 80. λ' , 322.
 Atlas, δ , 52.
 Augurium aquilae, δ , 160, 524.
 Autolycus, Ulyssis avus, ϵ' , 394. Ulyssi infanti nomen imponit, 409. Ulysem amicum excipit, 414. Ulysem vulneratum sanat, 459.

B.

Boötes, δ , 272.
 Boreas, ventus, δ , 296.
 Bovis mactatio, γ' , 439.
 Byblinus funis, ϕ' , 391.

C.

CALYPSO Ulysem detinet, δ , 55. γ , 557. ejus specus, δ , 63. ea alloquitur Mercurium, 87. coenamque ei apponit, 92. indignatur in deos, 116. cum Ulyse loquitur, 160. eique jurat nullum se illaturam damnum, 180. cibum ei apponit, 196. spondet ei immortalitatem, 208. eum dimittit, 263.

Cantilenam recentissimam maxime celebrant homines, δ , 351.
 Cantus, ornamentum convivii, δ , 152.
 Cassandrae caedes, λ' , 420.
 Castor, λ' , 299.
 Castor Hylacides, ξ' , 204.
 Caucones, Populi, γ' , 366.
 Centauri, ϕ' , 303.
 Cephalenes, Populi, δ , 210. δ , 377.
 Ceres Jasioni commixta, δ , 125.
 Cetei, Populi, λ' , 520.
 Charybdis, μ' , 101. 235. Ulyssis malum absorbet, 451. removit, 458.
 Chius, insula, γ' , 172.
 Chloris, uxor Nelei, λ' , 280.
 Cicones, δ , 39. Achivos pugnâ superant, 59.
 Cimmerii, Populi, λ' , 14.
 Circe, α' , 136. ejus aedes, 210. in porcos vertit Ulyssis socios, 235. Ulyssi potionem dat, 316. eum lavat, 361. cibum ei apponit, 373. eum alloquitur, 378. ejus socios restituit pristinae formae, 390. Ulysem ad navem mittit, caeteros socios accersiturum, 402. amicum eos excipit, 453. praedicat Ulyssi iter ad inferos, 488. itineris rationem docet, 504. Ulyssi vestimentum dat, 542. oves mactandas navi imponit, 571. Ulyssi et sociis cibum praebet, μ' , 18. Ulyssi futura pericula praedicat, et monita dat, 37.

Circus, accipitris genus, γ' , 87.
 Cithara, convivii socia, δ' , 99. ϵ' , 271.
 Clitus ab Aurora raptus, δ , 250.
 Clytemnestra Aegisthum sequitur, γ' , 272.
 Cassandram interficit, λ' , 421. Agamemnoni necem molita est, 429. δ , 199.
 Cnoesus, urbs, ϵ' , 178.

Cocytus, fluvius, α' , 514.
 Columbae, Jovi ambrosiam ferentes, μ' , 63.
 Crataeis, mater Scyllae, μ' , 124.
 Creta, insula, ϵ' , 173.
 Ctesippus procos alloquitur, δ , 292. bovis pedem in Ulysem conjicit, 299. à Bulculo interficitur, χ' , 285.
 Ctesius Ormenides, δ , 413.
 Cyanea saxa, μ' , 59.
 Cyclopes absque lege vivunt, δ , 112. in speculcis habitant, 114. navigio carent, 125. deos non curant, 275.
 Cyclops, Polyphemus, δ , 187. pecora mulget, 244, 308, 341. Ulysem et socios in antro invenit, 251. socios devorat, 289, 311, 344. ejus donum, 370. vino obrutus, in antro recumbit, 372. ab Ulyse excaecatur, 380. alios Cyclopes vocat, 399. Arietem alloquitur, 447. Ulyssis navem saxo petit, 481, 537. Neptuno supplicat, 528.

Cyclopus insula, sine culturâ fertilis, δ , 108.
 Cydones, incolae Cretae, γ' , 292. ϵ' , 176.
 Cyllenius, Mercurius, δ , 1.
 Cyprus, insula, γ , 83. δ' , 362.

D.

DANAORUM animae, δ , 16.
 Delus, insula, ξ' , 162.
 Demodocus, cantor caecus, δ' , 62. γ' , 28.
 Ulyssi fletum movet, δ' , 86. canit fabulam de Veneris et Martis amplexu, 267. equum Trojanum cantat, 499.
 Deucalion, ϵ' , 180. 181.
 Diana, ξ' , 102. Orionem interfecit, δ , 123. item mulierem Phoenissam, δ , 477.
 Dii, malorum auctores falsè arguuntur, δ , 32. omnia sciunt, γ , 379. datores bonorum, δ' , 325. omnia possunt, α' , 306.
 Diis indigent omnes, γ' , 48.
 Diocles, γ' , 488. δ , 186.
 Diomedes, γ' , 167.
 Disci certamen, δ' , 129, 186.
 Dmetor Iasides, ϵ' , 443.
 Dodona, ξ , 327. ϵ' , 296.
 Dolius, Penelopes servus, γ , 736. δ , 386.
 Ulysem amplectitur, 396. arma induit, 497.
 Dorienses, Cretae incolae, ϵ' , 177.

E.

ECHENEUS senex, δ , 155. λ' , 341.
 Echetus, rex, ϵ' , 84.
 Eidothea, Protei filia, Menelao erranti occurrit, γ , 367. consilium dat, 383. ejus dolus in Patrem, 435.
 Elpenor, vino obrutus, tecto decedit, α' , 559. ejus umbra Ulyssi apparet, λ' , 51. ejus corpus sepelitur, μ' , 12. tumulus ei erigitur, 14.
 Elysium campus, γ , 563.
 Enipeus fluvius, λ , 237.

Epei, *v*, 275. *4*, 297.
 Epeus, *S'*, 493. *λ'*, 522.
 Ephialtes, *λ'*, 507.
 Epiphyre, urbs, *4*, 259. *β'*, 328.
 Epicaste, *λ'*, 270.
 Equus Trojanus, *Y*, 272. *S'*, 493. *λ'*, 522.
 Erebus, *λ'*, 37, 563.
 Erebbi, Populi, *Y*, 84.
 Erinnyes, *4*, 234.
 Eriphyle, *λ'*, 325.
 Erymanthus, mons, *ζ'*, 103.
 Euboea insula, *γ'*, 174.
 Eumaeus, nobilis subulcus, *ξ'*, 3. ejus domus,
 9. Ulyssem hospitio excipit, 48. eum non
 agnoscit, 56. sues mactat, 74, 419. ejus
 cum Ulysse colloquia, 80, 115, 121. *4*,
 306, 324. parat stratum Ulyssi. *ξ'*, 518.
 fatum suum narrat, 402. Telemachum
 reducem excipit, *σ'*, 15. à Telemacho in
 urbem mittitur, 130. Penelopi narrat Te-
 lemachi reditum, 338. in agrum revertitur,
 452. Ulyssem in urbem ducit, *ε'*,
 201. Melanthium increpat, 238. Ulyssis
 domum intrat, 324. in agrum revertitur,
 603. Proci adducit porcos, *4*, 162. Ulys-
 sem agnoscens amplectitur et osculatur,
φ', 224. arcum ei tradit, 379. Melan-
 thium vinculis constringit, *χ'*, 190. eum
 desidet, 194. Arma induit, 201. Proco-
 rum nonnullos interficit, 267, 284. coe-
 nam in Laërte domo parat, *4*, 363.
 Eumelus, *Y*, 798.
 Euphthes cum Achivis conspirat in Ulyssis
 mortem, *4*, 425. à Laërte occisus, 520.
 Euryalus Phaeax, luctà praestantissimus,
S', 127. Ulyssi indignatur, 158. illum
 ense donat, 403.
 Eurybates, praeco, *τ'*, 247.
 Euryclea, *4*, 429. à Laërte empta, 430.
 Telemacho lucem fert, 434. vinum, &c.
 praebet, *β'*, 379. Ulyssi pedes lavat, *σ'*,
 387. ex cicatrice eum agnoscit, 392, 467.
 Ulyssis domum thure suffit, *χ'*, 493. ejus
 reditum Penelopi nuntiat, *ψ'*, 5.
 Eurydice, Nestoris uxor, *γ'*, 452.
 Euryloclus, dux sociorum Ulyssis, ad aedes
 Circes properat, *μ'*, 207. ad Ulyssem re-
 vertitur, 244. Ulyssem comitari recusat,
 264. sociis suadet nè Circes domum ade-
 ant, 429. Ulyssi indignatur, *μ'*, 278. con-
 silium proponit boiū Solis mactanda-
 rum, 339.
 Eurymachus Telemachum de Hospite inter-
 rogat, *4*, 400. Halithersem reprehendit,
β', 177. Melanthen subdolè alloquitur, *σ'*,
 435. eam laudat, *σ'*, 243. Ulyssem laces-
 sit, 349. et scabello petit, 393. pocillato-
 rem ferit, 395. arcui impar dolet, *φ'*, 249.
 supplex Ulyssi, imputat Antinoo omnia,
χ', 45. procos hortatur ad defensionem,
 70. ab Ulysse occiditur, 82.
 Eurymedon, *τ'*, 58.
 Eurymedusa, nutrix Nausicaae, *4*, 8.
 Eurynome, Penelopae ministra, *σ'*, 168. U-
 lyssi sedem fert, *σ'*, 100. eum lavat, *ψ'*,
 154.

Eurytion, Centaurus, ebrius furit, *φ'*, 298.
 punitur, 299.
 Eurytus, *S'*, 224, 226. *φ'*, 32.

F.

FAME mori, miserrimum, *μ'*, 342.
 Farina, medulla virorum, *β'*, 290.
 Filii pauci Patribus similes; plerique pejo-
 res, *β'*, 277.
 Fortis vir in omnibus potior rebus, *4*, 51.

G.

GERAESTUS, *γ'*, 177.
 Gerenius, Nestor, *γ'*, 68.
 Gorgonium caput, *λ'*, 633.
 Gortynis fines, *γ'*, 294.
 Gratiae Venerem lavant, *S'*, 364.
 Graecorum infaustus à Trojà reditus, *γ'*,
 130.
 Gyrae, petrae, *Y*, 500.

H.

HALITHERSES, vates peritissimus,
 proci periculum imminere indicat, *β'*,
 157. dissuadet Ulyssis caedem, *4*, 453.
 Halius, Phaeax, Alcinoi filius, cum Laoda-
 mante saltat, *S'*, 372.
 Hebe, *λ'*, 602.
 Helena thalamo egreditur, *Y*, 121. Mene-
 laum de Advenis interrogat, 138. Ulys-
 sis infortunium luget, 185. medicamen
 vino immiscet, 221. de Ulysse, et Ilii
 excidio narrat, 240. equo Trojano inclu-
 sos nominatim vocat, 279. Hospitibus
 lectos parat, 296. Telemachum muneri-
 bus donat, *4*, 125. Aquilae augurium in-
 terpretatur, 172.
 Hercules, arcu peritissimus, *S'*, 224. ejus
 Simulachrum Ulyssem alloquitur, *λ'*, 616.
 Iphitum hospitem interficit, *φ'*, 27.
 Hermione, unica Helenae filia, *Y*, 14.
 Homine nihil imbecillius, *σ'*, 129.
 Hospes, dum adest, amicè tractandus; cùm
 velit, dimittendus, *4*, 74.
 Hospites à Jove sunt, *ζ'*, 207. *ξ'*, 57.
 Hyperea, *ζ'*, 4.

I.

IAOLCUS, insula, *λ'*, 255.
 Iardanus, fluvius, *γ'*, 292.
 Iasion à Cerere amatus, *4*, 125. à Jove ful-
 mine percussus, 128.
 Jason, *μ'*, 72.
 Icmalius, faber, *σ'*, 57.
 Idomeneus, *γ'*, 191.
 Ilii excidium canit Demodocus, *S'*, 514.
 Incantatio vulneris, *σ'*, 457.
 Inferorum locus, *λ'*, 22.

Ino, Cadmi filia, Ulyssæm miseratur, 4, 336. vittam ei dat, 351. vittam recipit, 461.
 Iphiclus, 1', 289, 295.
 Iphimedeia, 1', 304.
 Iphitus Furytides, Ulyssi dat arcum, 6', 13, 51. equas amissas quaerit, 22. ab Hercule interficitur, 27, 34.
 Iphthima, filia Icar, 7, 797.
 Irus mendicus, Ulyssis domum advenit, 1, 1. Ulyssæm jurgius incessat, 10. et in certamen provocat, 25. à famulis accingitur, 75. certamen initurus tremat, 76. ab Antinoo objurgatur, 77. cum Ulysse congredditur, 88. cervicem ictus, humi decedit, 97. ab Ulysse foras trahitur, 100.
 Ismarus, urbs, ab Ulysse depopulata, 4, 40.
 Ithaca, insula, 7', 81. capris pascendis apta, 7, 606. aspera, 4, 27. 2', 242.
 Ithacenses, post interfectos Procos in concionem congregantur, 4, 419. armati urbe egrediuntur, 467. cum Ulysse, Telemacho, &c. configunt, 525. Minervæ monitu desistunt, 533. et in urbem revertuntur, 535.
 Itylus, 1', 522. à matre interficitur, 523.
 Juniores semper desipiunt, 4, 294.
 Jupiter, pater hominumque Deorumque, 4, 28. 1', 445. in deorum consilio verba facit, 4, 32. Ulyssi reditum parat, 76. et boni et mali dator, 7, 237. Mercurium ad Calypso mittit, 4, 29. felicitatem hominibus distribuit, prout vult, 7, 188. Ulyssis navem fulmine ferit, 4, 250. 1', 415. Supplicum et Hospitum vindex, 4, 270. iniquos punit, 1', 214. Deorum summus, 1', 303. Ulyssi signum dat tonitru, 4, 103. 1', 413. 4, 538. inter Ulyssæm et Ithacenses pacem et foedera statuenda Minervæ mandat, 4, 483.

L.

LACEDAEMON, 7, 1. 4, 20. 4, 1.
 Laërceus, aurarius faber, 7', 425.
 Laërtes in agro degit, 4, 190. propter Ulyssæm absentem magnopere dolet, 4, 354. Eumæum emittit à Phœnicibus, 482. Telemachi discessu maximè affigitur, 1', 142. ejus domus, 4, 207. ab Ulysse solus invenitur, 225. eum non agnoscit, 280. filium deflet, 315. Ulyssæm agnoscens, animo deficit, 344. armat se, 497. Eupithem interficit, 522.
 Laestrygonæ Gigantibus similes, 1', 120. Ulyssis naves et socios perdunt, 122.
 Laestrygonia urbs, 1', 82. 1', 318.
 Lampetie, Solis boiûm custos, 1', 132. boves occisas Soli nuntiat, 374.
 Lampus, equus Auroræ, 1', 245.
 Lamus, 1', 81.
 Laodamas, Alcinoi filius, provocat Ulyssæm ad certamen, 9', 145.
 Larus, avis, 4, 51.
 Leda, 1', 297.
 Leiocritus Mentorem increpat, 6', 242. Itha-

censium concilium solvit, 257. à Telemacho interficitur, 1', 294.
 Leiodes vates, 6', 144. arcum tendere nequit, 149. Prociis prædicit iteritum ex arcu, 153. ab Antinoo objurgatur, 167. supplex orat Ulyssæm, 1', 310. occiditur, 328.
 Lemnus, insula, 9', 283, 294.
 Lesbos, insula, 7', 169.
 Leucothea Ulyssi opem fert, 4, 333.
 Libya, 7', 85.
 Linguarum sectio, 7', 332.
 Lotophagi, Populi, 4, 84. Ulyssis sociis lotum dant, 93.
 Lotus, herba, ejus vis, 4, 94.
 Lucinae specus, 1', 188.
 Luctæ certamen, 9', 126.
 Luscinia, Pandari filia, 1', 518. filium interficit, 522.

M.

MAERA, 1', 325.
 Mala opera non rectè succedunt, 9', 329.
 Malea, promontorium, 7', 287. 7, 514. 4, 80.
 Malis alienis ridere, 4, 347.
 Malo senescunt citò homines, 1', 360.
 Malorum sibi homo causa, 4, 7.
 Mantius, 4, 249.
 Marathon, 4, 80.
 Maron, Sacerdos Apollinis, 4, 197.
 Mars Vulcani lectum dedecorat, 9', 269. Vulcani vinculis capitur, 269. à Vulcano deridetur, 306. dimittitur, 359. in Thraciam abit, 361. in bello promiscuè furit, 1', 536.
 Medon, præco, Procorum consilium, de Telemacho interficiendo, audit, 7, 677. Penelopi nuntiat, 698. 1', 412. Procos hortatur ad coenam, 1', 172. à Telemacho servatur, 1', 357. in Ithacensium Concilio caedem Procorum describit, 4, 442.
 Megapenthes, Menelai filius, 7, 11. Craterem Telemacho fert, 4, 121.
 Megara, 1', 268.
 Melampus, 4, 225.
 Melanthius, caprarius, Prociis capras agens, Ulyssi occurrit, 1', 212. eum increpat, 217. calce ferit, 233. à Subulco reprehenditur, 239. eum convitiis proscindit, 248. Prociis capras adducit, 4, 172. Ulyssæm probis incessat, 177. Prociis ignem accendit, 1', 181. eos armis instruit, 1', 142. in vincula conjicitur, 189. à trabe suspenditur, 192. à Subulco deridetur, 194. occiditur, 474.
 Melantho, Penelopes ancilla, Ulyssæm increpat, 1', 325. 1', 65. ab Ulysse reprehenditur, 1', 336. 1', 70. et à Penelope, 1', 90.
 Memnon, 1', 521.
 Mendico pudor inutilis, 1', 352.
 Menelaus Græcos ad redeundum hortatur, 7', 141. Filii et filiae epulas nuptiales ce-

lebrat, γ , 3. Telemachus et Pisistratum hospitio excipit, 30. ejus domus splendidissima, 45, 72. labores suos narrat, 78. dolet de Ulyssae, 104, 169. Coenam parat, 213. Graecos in equo Trojano describit, 270. quaerit ex Telemacho causam itineris, 311. suum aliorumque Graecorum à Trojâ reditum narrat, 347, 495. Proteique fabulam refert, 364. Telemacho dona promittit, 614. muneribus donatum dimittit, δ , 120, 147.

Mentes, dux Taphiorum, α , 105.

Mentor, Ulyssis socius, β , 225. γ , 68. Ithacenses ad Procos cohibendos hortatur, 229. à Leiocrito reprehenditur, 242.

Mercurius à Jove mittitur ad Calypso, δ , 29. ad iter se accingit, 44. Calypsus specus adit, 57, 77. Jovis mandatum nuntiatur, 97. abit, 148. ei ultimo ante somnum libant Phaeaces, δ , 137. in Vulcani domo cum Apolline colloquitur, γ , 334, 338. Ulyssis ad Circen proficiscenti occurrat, α , 277. et dat herbam Moly, 302. Procorum animas ad inferos deducit, α , 1, 10, 99.

Mercurialis Collis, α , 471.

Mesaulius, servus Eumæi, ξ , 449, 455.

Messena, ϕ , 15.

Mimas, mons, γ , 172.

Minerva, pro Ulyssae Jovem orat, α , 45. ad iter se accingit, et in Ithacam deferitur, 96, 102. Ulyssis domum adit, Mentae assimilata, 103. hospitio excipitur à Telemacho, 119. cum eo colloquitur, 158. eum Procos expellere, patremque investigare jubet, 271. avi similis avolat, 319. Mentori assimilata, Telemacho animos addit, β , 268. navem ei sociosque ex Ithacensis petit, 382. Proci somnum inducit, 395. Telemachum ad iter properandum hortatur, 399. cum eo navem conscendit, 416. Nestorem adeundum monet, γ , 14. apud Nestorem benignè excepta gaudet, 52. Graecis irata contentionem injicit, 135. Telemachum reprehendit, 230. Nestorem caeterosque monet, ut dormitum eant, 331. Aquilae similis disparet, 371. à Nestore agnoscitur, 377. Nestoris Sacris advenit, 435. Iphitimae assimilata, Penelopen solatur, γ , 795, 825. in Concilio Deorum pro Ulyssae intercedit, δ , 5. Dymantis filiae assimilata, Nausicaam de vestibus lavandis monet, ζ , 21. Ulysssem caligine coöperit, α , 14, 41. Virgini assimilata, Alcinoi aedes ei ostendit, 48. et Areten adeundam monet, 53. Praeconem assimilata, Phaeaces congregat, γ , 7. Ulysssem eis gratum reddit, 21. Juveni similis Ulyssis apparet, γ , 221. notam se facit, 298. Ithacam ei ostendit, 345. cumque eo, de Proci interficiendis, deliberat, 372. Ulysssem deturpat, ignotumque reddit, 429. Telemachum de reductu monet, δ , 10. Ulysssem filio se notum facere jubet, α , 167. corpusque ei pulchrum reddit, 174. Ulyssis et Telemacho cum lucernâ praeit, α , 34. Ulyss-

sem solatur, δ , 33. et in Procos animat, 45. Procos dementat, 345. Mentori similis, Ulyssis astat, animumque addit, γ , 205, 224. Hirundini similis sedet in tecti trabe, 239. Procorum tela irrita facit, 256, 273. Ulyssis pulchritudinem affundit, γ , 156. Noctis et Aurorae cursum detinet, 243. Ulysssem caligine tectum urbe educit, 371. à Jove eventum seditionis Ithacensium sciscitatur, α , 472. Ulyssis astat, 501. Laerti animos inspiret, 519. bellum dirimit, pacemque et foedera inter utrosque statuit, 528, 545.

Minos, λ , 567. Jovis confabulator, τ , 179.

Moly herba, α , 302.

Mors omnibus communis, γ , 236.

Mulieribus non fidendum, λ , 455.

Mulius, σ , 422.

Musae Achillem cantu deflent, α , 60.

Mycenae, γ , 304.

Mycene, β , 120.

Myrmidones, γ , 188. δ , 9.

N.

NAÏADES, Nymphae, ν , 104.

Naubolides, praestantissimus Phaeacum, γ , 116.

Nausicaa, Alcinoi filia, à patre currum petit, ζ , 57. cum ancillis vestes ad fluvium lavat, 90. pilâ ludit, 100. Ulyssis cibum et vestimenta dat, 209, 214, 247. eum ad Alcinoi domum ire jubet, 255. ad urbem revertitur, δ , 2. Ulysssem miratur, γ , 459.

Nausithous, ζ , 7. δ , 62.

Neaera, Solis uxor, μ , 133.

Neleus, γ , 409. λ , 280.

Neoptolemus, λ , 505.

Neptunus, Ulyssis infensus, α , 20, 68. δ , 284. procellam in eum concitat, δ , 291. in eum saevit, 376. Vulcano suadet, ut Martem à vinculis liberet, γ , 344. Peliam et Neleum gignit, λ , 255. Phaeacibus indignatur, ν , 129. eorum navem lapidem facit, 162.

Nericum, oppidum, α , 376.

Neritum, mons, δ , 22. ν , 351.

Neritus, ϵ , 207.

Nestor cum filiis epulatur, γ , 32. cum Telemacho colloquitur, 68, 102. Graecorum à Trojâ reditum narrat, 130. Agamemnonis interitum refert, 253. Sacrificium Minervae parat, 417. currum Telemacho parari jubet, 474.

Nisus, σ , 126.

Noëmon, β , 386. δ , 630.

Notus et Zephyrus, navibus maximè perniciosi, α , 289.

O.

OCEANUS, λ , 638. α , 11.

Oechalia, γ , 224.

Ogygia insula, δ , 244.

Olympus, mons, *λ'*, 314.
 Orchomenus, urbs, *λ'*, 283.
 Orestes patrem ulciscitur, *ε*, 30, 298. *γ'*, 306.
 Orion ab Aurorâ amatus, *ι*, 121. à Dianâ peremptus, 123. ab Ulysse conspicitur apud inferos, *λ'*, 571.
 Orion, stella, *ι*, 274.
 Orsilochus, Alphēi filius, *γ'*, 489. *ι*, 187.
 Orsilochus, Idomenei filius, *ν'*, 260.
 Ortygia insula, *ι*, 123. *ι*, 403.
 Ortus, *λ'*, 307.

P.

PANDARI filiae, *ι*, 66. à Venere enutritae, 68. ab Harpyis abreptae, 77.
 Paphos, insula, *σ'*, 363.
 Parcae, *ι*, 197.
 Parcarn nemo evitat, *ε*, 29.
 Parnassus, mons, *ε'*, 594.
 Patriâ et parentibus nihil dulcius, *ι*, 34.
 Patrocli animam videt Ulysses, *λ'*, 467.
 Pauperes à Jove sunt, *ζ'*, 208. *ξ'*, 58.
 Pelasgi, *ε'*, 177.
 Pelias, Neptuni filius, *λ'*, 253.
 Penelope, audito Phemii cantu, è thalamo descendit, *ε*, 328. à Telemacho reprehensa, revertitur; et Ulysem deflet, 360, 363. Procos dolo ludit, *β'*, 93. propter Telemachi discessum, luget, *δ'*, 703, 719. Minervae supplicat, 761. et ab eâ solatio efficitur, 795, 840. Procis se ostendit, *ι*, 409. Antinoom increpat, 417. Telemachum reversum amplectitur, *ε'*, 38. cum eo et Theoclymeno colloquitur, 100. mendicum Ulysem accersi jubet, 508. è thalamo descendit ad Procos, *ε'*, 205. Telemachum reprehendit, 214. ab Eurymacho laudatur, 244. à Procis dona accipit, 301. Melantho ancillam objurgat, *ε'*, 90. cum Ulysse ignoto colloquitur, 103. Eurycleam eum lavare jubet, 357. Ulyssi somnium suum refert, 535. Dianae supplicatur, *ι*, 60. Arcus certamen Procis proponit, *φ'*, 1, 73. Antinoom reprehendit, 312. Eurycleae, reditum Ulyssis nuntianti, non credit, *ψ'*, 11, 81. Ulysem non agnoscens, à Telemacho reprehenditur, 96. Ulysem tandem agnoscit, et amplectitur, 205. cumque eo colloquitur, 209, 256, 301.
 Periboea, *ι*, 57.
 Periclymenus, *λ'*, 285.
 Phaeaces, populi, *ζ'*, 4. navigatione peritisimi, *ι*, 108. *σ'*, 247, 253. cursu, saltu, &c. praestant, *σ'*, 247, 253. eorum principes duodecim, 390. Ulyssi dona dant, 399. eorum naves praestantissimae, 556. eorum navis in Saxum convectitur, *ν'*, 163.
 Phaestus, promontorium, *γ'*, 296.
 Phaethon, equus Aurorae, *ψ'*, 246.
 Phaethusa, Solis boum custos, *μ'*, 132.
 Pharmacum Helenae, discutiens tristitiam, *ι*, 220.

Pharus, insula, *δ'*, 355.
 Pheidon, Thesprotorum rex, *ξ'*, 316. *ε'*, 287.
 Phemius canit reditum Achivorum, *ε*, 325. reprehensus à Penelope, 337. canit proci, *ε'*, 263. Ulyssi supplicat, *λ'*, 343. ab Ulysse et Telemacho servatur, 355, 371.
 Pherae, *γ'*, 488.
 Philoctetes, *γ'*, 190. arcu peritus, *σ'*, 219.
 Philoetius, bubulcus, *ι*, 185. cum Ulysse ignoto colloquitur, 199. Ulysem agnoscens amplectitur, 224. fores aulae claudit, 389. Procorum nonnullos interficit, *λ'*, 268, 285.
 Philomelides, *δ'*, 343. *ε'*, 134.
 Phocae, *δ'*, 404.
 Phoenices, Populi, re nauticâ celebres, *ι*, 414.
 Phorcynis portus, *ν'*, 96.
 Phrontis naucleri obitus, *γ'*, 278.
 l'hthia, *λ'*, 495.
 Pieria, mons, *ι*, 66.
 Pilae lusus, *σ'*, 372.
 Piraeus, Telemachi socius, *ι*, 539. Telemachi jussu Theoclymenum hospitio excipit, 545. *ι*, 372. Telemachum alloquitur, *ε'*, 74.
 Pirithous, *λ'*, 630. *φ'*, 296.
 Pisenor, praeco, *β'*, 38.
 Pisistratus, *γ'*, 36, 400. Telemachum hospitio excipit, 37. cum eo ad Lacedaemonem curru vehitur, *δ'*, 1. Menelaum alloquitur, 155, 190. Pylum revertitur, *ι*, 193, 216.
 Pleiades, *ι*, 272.
 Polites, Ulyssis socius, *α'*, 2, 4.
 Pollux, *λ'*, 299.
 Polycasta, Nestoris filia, Telemachum lavat, *γ'*, 464.
 Polycitor, *ε'*, 207.
 Polydamna, *δ'*, 228.
 Polyphemus, Cyclops, Neptuni filius, *ε*, 70. *ι*, 187.
 Polyphides, vates, *ι*, 252.
 Pontonous, praeco, vinum distribuit, *ι*, 182. *ν'*, 53. Sedem ponit Cantori, *σ'*, 65.
 Pramnium vinum, *α'*, 235.
 Priami urbs, consilio Ulyssis capta, *λ'*, 230.
 Proci, domum Ulyssis ingressi, epulantur, *ε*, 144. Phemii cantu delectantur, 151, 325. strepitum per domum faciunt, 365. *δ'*, 768. *ε'*, 360. *σ'*, 398. Telemachum admirantur, *ε*, 381. *σ'*, 409. *ι*, 268. domum abeunt, *ε*, 421. Telemachum derident, *β'*, 324, 331. ante Ulyssis aedes ludunt, *δ'*, 625. *ε'*, 167. Telemacho caedem moliantur, *δ'*, 659, 669, 771, 842. parant navem ad insidias ei struendas, 778. in insidiis locant se, 847. re infectâ redeunt, *ε'*, 351. nova ineunt consilia, 361. Ulyssis et Iri certamine delectantur, *σ'*, 40, 70, 99. mirantur Penelopae pulchritudinem, 211. ei dona afferunt, 290. Telemacho caedem struentes, sinistro omine deterrentur, *ι*, 241. convivium parant, 250. malis ridet alienia,

347. portentis diris circumdantur, 348, &c. Telemachus, ob hospites, derisui habent, 373. Ulyssis arcum frustra tentant, 144, 184, 245. eorum caedes incepta, 8. armant se, 146. omnes interfecti, 383. eorum animae ad inferos deducuntur, 1. corpora sepeliuntur, 416.

Procorum numerus, 245.

Procris, 320.

Proserpina, 491, 494. ejus lucus, 509.

Proteus, 385. à mari egreditur, 450.

Menelaï insidiis captus, in varias species sese transformat, 455. cum Menelao colloquitur, 461, &c. Mare subit, 570.

Psyria insula, 171.

Pudor mendico non bonus, 347

Pylus urbs, 4, 485.

Pyriphlegethon, fluvius infernalis, 513.

R.

REGIS probi felicitas, 109.

Rhadamanthus, 564. 324.

Rhethrum, portus, 186.

Ridere malis alienis, 347.

S.

SACRORUM faciendorum ritus, 430.

1, 23. 2, 356. 3, 422.

Salomoneus, 235.

Same, insula, 246.

Samus, 29.

Scheria, insula, 34. 3, 8.

Scylla, 73. sex Ulyssis socios devorat, 245.

Scyrus, 508.

Senum mos est molliter dormire, 254.

Siculi, Populi, 383.

Sidonia, 1, 285.

Sidonii, 84.

Similem ad similem ducit Deus, 218.

Sintiae, Populi, 294.

Sirenes, omnes homines mulcent, 39.

Ulyssi canunt, 183.

Sisyphus, 592.

Sol Diis hominibusque lucet, 2. videt et audit omnia, 1, 108. 2, 323.

Sol Vulcano nuntium fert de Marte et Venere, 269. apud Deos, de bobus occisis conqueritur, 376.

Solis boves et oves, 128, 262. ab Ulyssis sociis mactantur, 353.

Solis defectio, 556.

Solis portae, 12.

Somni portae, 562.

Somnia, alia irrita, alia veri praesaga, 564.

Somnus, laborum et solitudinum omnium requies, 85. 2, 342.

Somnus nimius, molestus, 393.

Sparta, 459. 1, 412.

Stercorationem Homero notam observat Victorius, 226.

Sternutatio, boni omnia, 541.

Stygia aqua, 514. jusjurandum gravissimum, 185.

Sunium, promontorium, 278.

Syria, insula, 402.

T.

TALIS ludunt Proci, 107.

Tantalus, 581.

Taphii, Populi, 181. 4, 426.

Taygetus, mons, 103.

Telemachus Minervam Mentae assimilatam hospitio excipit, 119. et cum eâ colloquitur, 156, &c. matrem reprehendit, 345. cum Prociis colloquitur, 367, &c. cubitum it, 425. Achivos convocat, 6, 6. infortunia sua in concilio exponit, 40, 130. navem petit, 212. Minervam precatur, 260. Prociis minatur, 315. ab Euryclêa viatica petit, 349. navem parat, sociosque congregat, 389, 391. navem conscendit, 416. Pylum advenit, 4. à Minervâ animatur, 13, 25. apud Nestorem amicè excipitur, 34. cum Nestore colloquitur, 75, 247, &c. à Minervâ reprehenditur, 229. cum Pisistrato currum conscendit, 481. Lacedaemonem advenit, 1. Menelaï aedes admiratur, 44, 71. à Menelao benignè excipitur, 47. ab Helenâ agnoscitur, 143. cum Menelao colloquitur, 315, &c. Pisistratum de re ditū monet, 46. à Menelao petit, ut se dimittat, 65, 87. muneribus donatur, 113, 125. currum conscendit, 145. accepto Aquilae augurio, abit, 182. Pisistratum alloquitur, 195. socios hortatus, Minervae sacra facit, 222, 258. cum Theoclymeno colloquitur, 265. eumque in navem suscipit, 282. à Pylo solvit, 287. Ithacam redit, 494. Theoclymenum allocutus, Accipitris omen conspicit, 524. Theoclymenum Piraeo commendat, 538. ad Eumaeum divertit, 554. cum eo et Ulysse ignoto colloquitur, 30, 30, &c. Eumaeum ad Penelopen mittit, 130. Ulysses agnoscens amplectitur, 213. Procorum numerum recenset, 245. et de eorum caede cum Ulysse deliberat, 256. Eumaeum reversum interrogat, 460. ad urbem proficiscitur, 26. à Penelope de itinere interrogatur, 41. Piraeum dona Menelaï servare jubet, 78. Penelopae itineris successum refert, 107. Ulyssi mendico cibum dat, 342. Eumaeum reprehendit, 392. et Antinoum, 396. ad Penelopes sermonem sternuit, 541. Eumaeum dimittit, 599. Ulysses cum Iro certaturum animat, 60. Penelopae de hoc certamine respondet, 225. Procos reprehendit, 404. cum Ulysse arma in Thalamum deponit, 31. Parietes domus lucentes observat, 36. Euryclêam de hospite interrogat, 128. ad concionem it, 146. Ulyssi dat cibum et potum, 257. Ctesippum increpat, 303. Agelao,

de matris nuptiis, respondet, 338. securus statuit, et Ulyssis arcum tentat, ϕ , 120, 124. arcum deponit, 136. matrem alloquitur, 344. arcum Ulyssi dari jubet, 369. Ulyssis nutu monitus, se accingit, 431. Amphinomum interficit, χ , 91. Patri arma affert, 112. thalami januam claudi jubet, 157. Procorum nonnullos interficit, 267, 284, 294. Phemium et Medonta servandos monet, 356. Eurycleam vocat, 395. cum famulis domum verrit, 454. ancillas impudicas suspendit, 465. matrem reprehendit, ψ , 96. cura Ulysse de Ithacensis ira evitandâ consulit, 123. cum Ulysse et famulis urbe egreditur, 371. apud Laërtem convivium parat, ω , 362. fortem se praestitutum patri pollicetur, 509. cum Ulysse Ithacenses aggreditur, 525.

Telemus Cyclopus vates, i , 508.

Temese, urbs, $\acute{a}$, 184.

Tenedos, γ , 159.

Thebae conditae, λ , 262.

Theoclymenus, vates, ad Telemachi navem confugit, i , 223, 256. ejus genus, 225. rogat, ut in navem suscipiatur, 277. augurium interpretatur, 531. hospitio excipitur, ad Piraeo, 545. ϵ , 84. $\acute{u}$, 372. Penelopae de Ulyssis reditu vaticinatur, ϵ , 151. Prociis malum imminens praedicat, $\acute{u}$, 350. exit aedibus Ulyssis, 371.

Theseus, λ , 321, 630.

Thesproti, Populi, ξ , 315, 316.

Thetis, auditâ Achillis morte, mari egreditur, ω , 47. certamina funebria ei instituit, 85.

Thoas, ξ , 499.

Thoösa, Polyphemi mater, $\acute{a}$, 71.

Thracia, δ , 361.

Thrasymedes, Nestoris filius, bovem occidit, γ , 448.

Thyestes, δ , 517.

Tiresias, vates caecus, κ , 492. solus ex umbris sapiens, 494. Ulyssi apparet, λ , 90. de reditu ei monita dat, et futura praedicat, 99. docet eum quâ ratione ab umbris agnoscat, 245. Orci domum subit, 249.

Tithonus, i , 1.

Tityus, Terrae filius, $\acute{u}$, 324. à Vulturibus laniatur, λ , 577.

Trinacria, Solis insula, λ , 106. μ , 127.

Trojae excidium à Demodoco cantatum, δ , 514.

Tydidis in equo Trojano, δ , 280.

Tyro, β , 120. λ , 234.

U. V.

VENTER multorum malorum causa, ϵ , 286, 474.

Ventos quatuor in Ulyssem excitat Neptunus, i , 295, 296. ventos utre inclusos Ulyssi dat Aeolus, κ , 19.

Venus cum Marte deprehenditur à Vulca-

no, δ , 296. à Vulcano liberata, Paphum abit, 362. Pandari filias nutrit, $\acute{u}$, 68. nuptias iis petit à Jove, 73.

Vinum suavissimum et generosissimum, i , 196. Vinum variè homines afficit, ξ , 464. ϵ , 122. Centaurum labefecit, ϕ , 295.

Ulysses, maximis erroribus jactatus, plurimos dolores passus, $\acute{a}$, 1. sui sociorumque reditus cupidissimus, 5, 13. à Calypso detentus, 14, 55, δ , 558. summo patriae revisendae desiderio affectus, $\acute{a}$, 57. ejus reditus à Neptuno impeditus, 74. ad Trojam consilii praestantissimus, γ , 120. verberibus caesus, urbem Trojam dolosè ingreditur, δ , 244. ubi ab Helenâ solâ agnoscitur, 250. in equo Trojano Anticium cohibet, nè Graecos prodat, 271, 287. in Lesbo, cum Philomelide certat, 342. ϵ , 133. invitus à Calypso detentus, in littore sedet perpetuò lugens, mareque intuens, i , 82, 151. cum Calypso de reditu colloquitur, 172. et cibum sumit, 200. Calypsus monitu ratem sibi compingit, 243. ab eâ dimittitur, 265. navigat, sidera observans, 270. à Neptuno conspicitur, 282. procellâ ingruente, sortem suam luget, 298. rate excussus, mari submergitur, 315, 319. ratem repetit, fluctibusque et ventis jactatur, 324. à Leucotheâ vittam accipit, 351. rate penitus confractâ, ligno uno insidens vehitur, 370. dies et noctes duo, fluctibus jactatur, 388. terram tandem vidit, 392. fluctuumque et scopulorum pericula difficillimè elapsus, litus attingit, 452. Leucotheae vittam in flumen remittit, 459. terram osculatur, 463. arbutum ingressus, foliis tegit se, 476. somno expectatus, arbuto egreditur, ζ , 127. Nausicaae et ancillis se ostendit, 137. Nausicaae supplicat, 148. ab eâ vestitu donatur, 214. flumine lotus vestibusque indutus, Nausicaae admirationem movet, 237. cibo reficitur, 248. Minervae supplicat, 323. nebula septus à Minervâ, à Alcinoi aedes perducitur, $\acute{u}$, 14, 37, 82. earum splendorem miratur, 83, 134. ingressus, Areten supplex orat, 142. ab Alcinoö benignè excipitur, 167. et ab ipso dimissionem petit, 222. interrogatus, Aretae suos labores narrat, 241. septennium in insulâ Ogygiâ detentus, 259. cum Alcinoö colloquitur, 302. dormitum it, 343. Phaeacibus admirationem movet, δ , 17. Demodoci cantu dolet, 83. ad certamen provocatus, Euryalum reprehendit, 165. disco omnes superat, 186. Phaeacibus vires suas ostentat, 202. Phaeacum tripudium miratur, 264, 383. Demodoci cantu delectatur, 368. ab Euryalo, ense donatur, 403. muneribus donatur et à Phaeacibus, 417. ν , 16. item ab Aretâ, δ , 441. Nausicaae gratias agit, 463. Cantori cibum mittit, 474. Demodoco Trojanum excidium canente, lachrymas fundit, 521. ab Alcinoö interroga-

tus, erroris sui historiam refert, 4, 1. Ithacam describit, 25. Ciconum urbem depopulatus, ab ipsis deinde praelio superatur, 40, 47. procellâ affligitur, 67. Terram Lotophagorum appellitur, 84. indeque ad Cyclopas, 106. cum sociis duodecim, Polyphemi antrum ingreditur, 195, 216. cum eo colloquitur, 258. vinum ei dat, 353, 360. nomen sibi fingit Outin, 366. Cyclopi oculum eruit, 380. seipsum et socios sub ovibus celat, 425. Cyclopi insultat, 475, 502. ad caeteros socios revertitur, 543. Aeoliam advenit, 2, 1. ab Aeolo amicè excipitur, 14. ventisque utre inclusis donatur, 19. ad eum iterum delatus, insulâ expellitur, 72, 76. Laestrygoniam advenit, 81. ubi naves sociosque plurimos amittit, 118, 132. ad Aeaëam, Circes insulam, venit, 135. cervum configit, 161. socios animat, 172. sociorum partem ad Circes aedes mittit, 208. Circei aditurus, à Mercurio accipit Moly, 302. Circes aedes ingressus, cum eâ colloquitur, 336, 383. lavatur, ciboque reficitur, 360, 371. ad navem redit, 407. reliquosque socios inde ad Circei ducit, 446. Circei de reditu consulit, 483, 501. socios ad iter instituendum hortatur, 547. ad Cimmerios appellitur, 2, 13. mortuis sacra facit, 24. Elpenoris umbram videt et alloquitur, 51, 56. matris animam videt, 84. Tiresiae umbram consulit, 90. matrem alloquitur, 162. et amplecti frustrâ conatur, 203. umbras alias complures videt, 234, &c. ab Alcinoë discedendi copiam petit, 353. cum Agamemnonis animâ colloquitur, 395. cum Achillis, 476. Ajacem videt, 542. et alloquitur, 552. videt Minoë, 567. Orionem, 571. Tityum, 575. Tantalum, 581. Sisyphum, 592. cum Hercule colloquitur, 614. ad navem redit, 635. ad Circes insulam reversus, Elpenori exequias facit, 2, 8. cum Circe de futuro itinere colloquitur, 36. navem conscendit, 145. Sociis Circes et Tiresiae vaticinia exponit, 154, 271. ad Sirenum insulam appulsus, sociorum auribus ceram indit, 166, 173. Sirenum cantum audire cupit, 192. socios animat, 207. armat se, 226. Scyllam et Charybdis effugit, 260. ad Solis insulam appulsus, Socios monet, ne Solis pecora violent, 271, 297, 320. Solis bobus occisis, luget, 370. nave contractâ, malo et carinae insidens vehitur, 425, 444. ad Charybdis iterum defertur, 430. caprifco suspensus servat se, 432. ad Calypsus insulam appellitur, 447. Ithacam redire vehementer cupit, 2, 50. abiturus, Alcinoë alloquitur, 37. et Aretam, 58. Phaeacum nave dormiens Ithacam defertur, 79, 95. terrae exponitur, 119. patriam non agnoscens, luget, 199, 219. Phaeacum dona recenset, 217. cum Minervâ, Pastori assimilatâ, colloquitur, 227. eam agnoscens alloquitur, 311. pa-

triâ agnitâ, terram osculatur, 354. Nymphis supplicat, 355. cum Minervâ de procorum caede deliberat, 372. in senem mendicum ab eâ transformatur, 429. Eumaeum adit, 2, 1. canum ingruentum furorem evitans, humi sedet, 30. ab Eumaeo benignè exceptus, gaudet, 48, 51. cibo et potu donatur, 79, 109. cum Eumaeo colloquitur, 114, &c. ex Cretâ se ortum fingit, historiamque commentitiam refert, 199. laenam petit, 460. in pellibus decumbit, 520. cum Eumaeo coenat, 4, 300. eum alloquitur, 306. de patre et matre quaerit, 346. Eumaei genus et fortunam exquirat, 382. jentaculum parat, 2, 1. Telemachum advenientem audit, 5. ei assurgit, 42. de procis eum interrogat, 90. à Minervâ monitus, Telemachum notum se facit, 186, 202. eum osculatur, 190. cumque eo de procis interficiendis consultat, 235, &c. ad urbem ire cupit, 2, 17, 194. cum Eumaeo, baculo innitens, proficiscitur, 200. à Melantheo insultatur, 215. cum Eumaeo ad aedes suas pervenit, 260. ab Argo cae agnoscitur, 291. de eo Eumaeum interrogat, 305. domum ingreditur, 336. Telemacho gratias agit, 354. apud Procos mendicat, 365. ab Antinoo petit, 414. ab eo scabello feritur, 462. procos alloquitur, 467. ab Eumaeo ad Penelopen accersitur, 551. Penelopae responsum mittit, 560. ab Iro lacessitur, 2, 8, 25. procos alloquitur, 51. se accingit, 65. cum Iro certat, 88. eum humi sternit, 97. et per vestibulum pede extrahit, 99. cibo et vino donatus, Amphinomum alloquitur, 123. in Trojam abiens, uxori monita dat, 256. procos à Penelope delusus videns, gaudet, 280. ancillas alloquitur, 311. à Melantheo oburgatur, 325. eam increpat, 336. lampadibus lucem praebet, 342. ab Eurymacho lacessitur, 349. et scabello petitur, 393. cum Telemacho arma in thalamum deponit, 2, 31. à Melantheo iterum oburgatur, 65. eam reprehendit, 70. à Penelope interrogatus, fictam historiam refert, 172. eam miseratus, dolo lachrymas occultat, 210. Ulysses ad Trojam euntis vestitum depingit, 225. ejusque praecorem, 244. Ulysses reversurum esse asserit, 270, 300. ab Eurycleâ, eum lavante, ex cicatrice agnoscitur, 392. ab avo Autolyco nominatur, 409. ad Parnassum proficiscitur, 413. cum Autolyco filiis it venatum, 429. ab apro vulneratur, 449. eum occidit, 452. incantatione sanatur, 457. Eurycleam cohibet, ne se prodat, 479. lavatur, 505. Penelopes somnium interpretatur, 555. ad arcus certamen procis proponendum eam hortatur, 583. cubile sibi ipse sternit, 4, 1. cor suum alloquitur, 17. anxie secum de procorum caede deliberat, 24, 28. à Minervâ solatio afficitur, et in somnum vertitur, 30, 54. uxoris flentis vocem audit,

92. à Jove signa poscit, 97. de procorum insolentiâ conqueritur, 169. à Melanthio convitiis proscinditur, 177. Bulcum alloquitur, 226. à Telemacho ad limen collocatur, 257. à Ctesippo, bovis pede, petitur, 299. Sardonium risum edit, 302. ab Euryto arcum accipit, ϕ', 30. ei dat ense, 54. Telemachum nutu prohibet, nè arcum tendat, 129. domo egressus, Eumaeo et Philoetio se notum facit, 190. à fiendo eos cohibet, 227. iisque mandata dat, 230. à procis arcum poscit, 281. ab Antinoo reprehenditur, 287. arcum accipit, 379. eum omni ex parte explorat, 393. et facillè tendit, 409. sagittam mittit per omnia foramina, 421. Telemacho innuit, 431. pannis nudatus alloquitur procos, χ', 4. Antinoo interficit, 15. procis se manifestat, 34. Eurymachum interficit, 81. procorumque alios, 114. armat se, 122. Eumaeum et Philoetium mittit Melanthium capturos, 171. opem à Mentore petit, 208. à Minervâ objurgatur, 225. procorum alios interimit, 266, 283, 292, 307. Leiodem alloquitur, 320. eum interficit, 328. Medonta animat, 372. procos omnes occisos videt, 383. Eurycleam ab exultando cohibet, 409. mortuos efferri jubet, 437. ancillasque impudicas suspendi, 441. thure domum suffit, 493. à famulis amplexu et osculis fovetur, 498. Telemachum de Ithacensium irâ vitandâ consulit, ψ', 117. pulchritudine et gratiâ perfunditur à Minervâ, 156. uxorem reprehendit, quòd se non agnoscat, 166. lectum suum conjugalem describit, 184. à Penelope agnoscitur, 205. eam amplectens, lachrymas fundit, 233. ei futuros suos labores memorat, 248, 265. cubitum it, 296. historiam erroris sui uxori refert, 306. in agrum abiturus, mandata ei dat, 349. cum filio et servis urbe egreditur, 370. ad Laërtis domum eos mittit, ω', 212. ipse patrem solum invenit, 225. eum al-

loquitur, 243. fictam de se historiam narrat, 302. patrem osculatur, et ei notum se facit, 319. eum animat, 356. cum eo domum proficiscitur, 360. lotum eum et ornatum miratur, 369. à Dolio et filiis amicè excipitur, 396, 408. et cum iis prandet, 411. Ithacensibus advenientibus, armat se, 495. Telemachum animat, 504. Ithacenses aggredditur, 525. cum ipsis foedus init, 545.

Ulyssis certamen cum Achille, à Demodoco cantatum, ϑ', 75.

Ulyssis divitiae, ξ, 100.

Ulyssis mors à Tiresiâ praedicatur, λ', 133.

Ulyssis socii, suâ stultitiâ perierunt, α, 7. loto pasti, redire nolunt, ι, 94. à Cyclope devorantur, 286, 311, 344. Ulyssem cohibent, nè Cyclopem irriter, 493. utrem ventorum solvunt, κ, 47. à Laestrygonibus perduntur, 122. cervum ab Ulysse occisum mirantur, 179. à Circe in procos vertuntur, 235. formae pristinae restituntur, 391. Ulyssem ab Eurylocho interficiendo arcent, 441. eum de reditu monent, 471. Ulyssem malo alligant, μ', 179. à Scyllâ devorantur, 245. fame vexantur, 332. Solis boves mactant, 352. mare merguntur, 417.

Umbrae mortuorum Ulyssi apparent, λ', 36. Ursa, stella, ι, 273.

Vulcanus Marti dolos struit, ϑ', 272. eum cum Venere deprehendit, 300. Deos convocat, 305. et de injuriâ conqueritur, 306. à Mercurio rogatus, Martem dimittit, 359.

Vulneris incantatio, ϕ', 457.

Z.

ZACYNTHUS, insula, α, 246.

Zephyri aerae, homines refrigerant, ϑ, 567.

Zephyrus, ventus vehemens, ι, 295. aquosus, ξ, 458.

Zethus, λ', 261. ϕ', 523.